Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET
The Workers Museum

Titel: Arbejderen
Udgiver: De Samvirkende Fagforbund
Udgivelsesår: 1935-1936

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD

FOR

DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

---

32. AARGANG

FRA DEN 15. JULI 1935 TIL DEN 1. JULI 1936

ARBEJDERBEVÆGELSENS
ARKIV
ROSENØRNS ALLÉ 12
KØBENHAVN V.

Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

KØBENHAVN

UDGIVET AF DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

1936

INDHOLDSFORTEGNELSE

(Tallene angiver Side-Nr.)

Aarsoversigt.

Ved Aarsskiftet 149.

Adressefortegnelse.

Adresser paa de tilsluttede Forbund 148.

Arbejderferier.

Arbejderferier i England 257.

Arbejdsanvisning.

Arbejdsanvisning under Arbejdskonflikter 263, Landbrugets Arbejdskraft 254.

Arbejdsløn.

Arbejdsløn i Industrien, Oktober Kvartal 1934 2, Arbejdslønnen i forskellige Industrier i 1933 og 1934 3, Arbejdslønnen i Industrien, Januar Kvartal 1935 66, Arbejdslønnen i Industrien, April Kvartal 1935 111, Arbejdslønnen i Industrien, Juli Kvartal 1935 203, Arbejdslønnen i Industrien, Oktober Kvartal 1935 og Aaret 1935 264, Det russiske Lønsystem 112, Lønpolitik 289, Svensk Lønindeks 141, Svensk Lønstatistik for 1934 181.

Arbejdsløshed.

(Danmark.)

Arbejdsløsheden i Maj og Juni 1935 17, Juni og Juli 1935 27, Juli og August 1935, 48, August og September 1935 82, September og Oktober 1935 124, Oktober og November 1935 141, November og December 1935 180, December 1935 og Januar 1936 193, Januar og Februar 1936 219, Februar og Marts 1936 244, Marts og April 1936, April og Maj 1936 291, Arbejdsløsheden i 1935 264, Arbejdsløsheden i Danmark og andre Lande 155, Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde 139, Arbejdsløse paa Højskole 94, Arbejdsløshedstallet 5, 25, 38, 47, 66, 82, 94, 112, 124, 134, 155, 167, 180, 190, 204, 211, 236, 243, 254, 278, 287, 300, Hjælpen til arbejdsløse 174, Arbejdsløsheden i Norge 301.

Udland og Internationalt.

Arbejdsløshedsforsikringen i Holland 40, Arbejdslejre for unge arbejdsløse i Luxembourg 271, Arbejdsløshed i Norge 41, Beskæftigelse og Arbejdsløshed i Storbritannien 181, Arbejdsløsheden i Sverige 41, 271, Arbejdsløshedsproblemer i Sverige 246, Arbejdsløsheden i Tjekkoslovakiet 113, 215, Produktiv Arbejdsløshedsforsorg i Tjekkoslovakiet 50, Arbejdsløsheden i Tyskland 247, Verdensarbejdsløsheden 100, 256, 282, Eksport og Arbejdsløshed 246, Teknisk Udvikling og Arbejdsløshed 160.

Arbejdstid.

Arbejdstiden til Søs 204, Arbejdstidsspørgsmaalet 288, 40 Timers Ugen i den belgiske Diamantindustri 270, 40 Timers Ugen i Norge 140, 40 Timers Ugen i Ny Zealand 214, 44 Timers Arbejdsuge i Spanien 290, 30 Timers Ugen i U. S. A. 290, Konferencer om 40 Timers Ugen 282.

Fagforeningsforhold.

I. *Danmark.*

Arbejdsanvisning under Arbejdskonflikter 263, Arbejderbevægelsens Erhvervsraad 275, Arbejdsstandsninger i 1935 264, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbunds 35 Aars Jubilæum 65, Handels- og Kontormedhjælpernes Hovedoverenskomst 152, Dansk Karetmagerforbunds 40 Aars Jubilæum 65, Dansk Tekstilarbejderforbunds 50 Aars Jubilæum 112, D. s. F.s Forretningsudvalg 134, 167, 263, D. s. F.s Manifest til de danske Arbejdere og den danske Offentlighed 197, D. s. F.s Medlemsstatistik 211, D. s. F.s nye Sekretærer 263, Forhandlingsregler 176, Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade 165, 241, Landarbejderbladet 5, Metalarbejdernes Centralorganisation 236, Ny Formand i Smede- og Maskinarbejderforbundet 134, Ny Formand i Dansk Kommunalarbejderforbund 300, Overenskomst for 6000 Land- og Skovbrugsarbejdere 189, Samlingsbestræbelser: Faglig Samling 62, Faglig Samling hos Handels- og Kontormedhjælperne 243, Faglig Samling i Restaurationsfaget 134, Urafstemning i Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne 204, 213, Urafstemning hos de københavnske Murere 94, 124, Urafstemning hos de københavnske Postbude 189, 236.

II. *Udland.*

Fagbevægelsen i Argentina 282, Arbejdsforhold i Australien 256, Kvindearbejdet i Belgien 169, Fagbevægelsens Stilling i Estland 39, De finske Fagforeninger i 1934 39, Fagbevægelsen i Frankrig 40, Faglig Samling i Frankrig 192, Fagforeningernes Krav til den nye franske Regering 282, De franske Strejker 297, Udenlandske Arbejdere i Frankrig 256, Fagbevægelsen i Holland 113, 290, Et Arbejdets Nationalraad i Luxembourg 290, Den norske Landsorganisation i 1934 84, Den norske Landsorganisations internationale Forbindelser 50, 67, 169, Fagbevægelsen i Norge 7, Faglig Agitationskampagne i Norge 140, Lønkrav i Norge 289, Fagbevægelsen i Storbritannien 100, Fagbevægelsen i Svejts 29, Enhedsfront-Spørgsmaalet i Svejts 40, De svejtsiske Fagforeninger og Forsvarsspørgsmaalet 282, 301, Et svensk Bygningsarbejderforbund 126, Fagbevægelsen i Sverige 141, 246, Ny Formand i den svenske Landsorganisation 215, Varselspligt ved Arbejdsstandsninger i Sverige 50, Fagbevægelsen i Tjekkoslovakiet 126, 290, 301, Et nazistisk Propagandaforetagende i Tyskland 181, Den faglige Landsorganisation i U. S. A. 159.

III. *International.*

Den amerikanske Landsorganisations internationale Forbindelser 159, Den norske Landsorganisations Indmeldelse i I. F. C. 169, International Fagbevægelse 159, International faglig Samling 181, International Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer 270, Skandinavisk Formersekretariat 113.

Forligsinstitutionen.

Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 226, Forligsinstitutionens Sammensætning 167.

Forskellige Meddelelser.

Arbejdsgiverforeningens 40 Aars Jubilæum 277, Beretning fra Invalideforsikringsretten for 1935 255, »Dansk Arbejde«s Aarsmøde 277, Laurits Andersens Fond 19, 180, Social-Demokratens Kontrahentforsamling 180, Socialdemokratiets Medlemstal 254.

Grænseforhold.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade 165, 241.

Ind- og Udmeldelser.

Dansk Tjenerforbunds Indmeldelse i D. s. F. 61, 94, Indmeldelse af Forbundet for faglært Køkkenpersonale 81, 94, 124, Murerforbundets Indmeldelse i D. s. F. 61, 94, Papirindustriarbejderforbundet annulerer sin Udmeldelse af D. s. F. 80.

Kongresser, Konferencer og Møder.

I. *Danmark.*

De samvirkende Fagforbunds ekstra Generalforsamling 223, De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde December 1935 152, Marts 1936 223, Maj 1936 263, 273.

Forbundskongresser: Dansk Arbejdsmandsforbund 95, Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund 86, Bogbinderforbundet i Danmark 68, Dansk Bryggeriarbejderforbund 5, Bødkerforbundet 24, Børsteindustriarbejderforbundet 37, Husassistenternes Forbund 15, Dansk Gartnerforbund 85, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund 251, Dansk Kommunalarbejderforbund 70, 298, Kurvemagernes Forbund 112, Kvindeligt Arbejderforbund 54, Malerforbundet i Danmark 100, Dansk Mølleriarbejderforbund 13, Papirindustriarbejdernes Forbund 52, Dansk Postforbund 35, Privatbanefunktionærernes Forbund 278, Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund 50, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund 22, Snedkerforbundet i Danmark 71, Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund 286, Specialarbejderforbundet 38, Dansk Tekstilarbejderforbund 137, Tjenerforbundet i Danmark 102, Dansk Typografforbund 88.

II. *Udlandet.*

Amerikansk Arbejdskonference 160, Kongres i den amerikanske Landsorganisation 125, Den engelske Fagforeningskongres i Margate 62, 78, Samlingskongressen i Frankrig 110, 215, 244, Fagforeningskongres i Kanada 125, Den norske Landsorganisations Repræsentantskabsmøde 215, Den svenske Landsorganisations Repræsentantskabsmøde 271, Den ungarske Landsorganisations Kongres 83.

III. *International.*

Bestyrelsesmøde i I. F. C. 84, 126, 182, Den 19. internationale Arbejdskonference 1, Det internationale Arbejdsbureaus 73. Styrelsesmøde 114, 74. Styrelsesmøde 214, 75. Styrelsesmøde 269, Fælles Konference mellem den faglige og politiske Arbejder-Internationale i Genève 48, Bryssel 99, International Bogbinder-Kongres 67, International Føderation for Personale i offentlig Tjeneste 28, International Landarbejderkongres 49, International Lærerkongres 40, International Oplysningskonference 7, Internationalt Postforbunds Kongres 67, International Stenarbejderkongres 67, International Transportarbejderkongres 49, Internationale Konferencer om 40 Timers Ugen 282, International Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer 270, Nordisk Samarbejdskomités Møde i Helsingfors 158.

Kooperativ Bevægelse.

Arbejdernes Landsbank 112, 190, Det kooperative Fællesforbunds Generalforsamling 80.

Love.

Lov af 29. Marts 1936 om tvungen Voldgift til Bilæggelse af Uoverensstemmelser mellem Arbejdere og Arbejdsgivere 240.

Lønbevægelser og Konflikter.

Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936 226, Lov af 29. Marts 1936 om Lockoutens Afslutning 240,

En Hovedoverenskomst for Handels- og Kontormedhjælpere 152, En Overenskomst for 6000 Land- og Skovbrugsarbejdere 189, Et Opraab til de danske Arbejdere og den danske Offentlighed 197, Overenskomstsituationen 94, 123, 133, 150, 176, 185, 189, 198, 209, 221, 224, 237, 249, 276, 287, Resultatet af Afstemningen over Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936 235, Resultatet af D. s. F.s Generalforsamlings Afstemning om Regler for Overenskomstbehandling 236, Regler for Overenskomstbehandling 232, Voldgiftsrettens Kendelse Nr. I, II, III og IV 238, 261, 276.

Arbejdsmænd, København:

Brændselsafbærere hos Hovedstadens Kulimport 8.

Brødkuske hos Bisquitfabriken »Dan« 30, hos Bagermester Dalstrand 116.

Bude hos Firmaet Jenny Hansens Papæskefabrik 283, hos Magasin du Nord 104, 127, hos Firmaet Møller og Landschultz 116, hos S. Poulsens Soigneringsanstalt 8, hos N. Chr. Wiberg 127.

Fabrikarbejdere hos A/S De danske Sukkerfabriker 257, hos A/S Drubins Farvefabrik 56, paa Kødfoderfabriken »Grand Danois« 56, paa Legetøjsfabriken »Freja« 170, hos A/S Ny Kalkbrænderi 170.

Havnearbejdere i Københavns Havn 301, hos A/S Københavns Bunkerkul-Depot 127, hos A/S Københavns Frihavn 18, ved Kullosning i Københavns Havn 8, ved Losning af S/S »Dania« 218, ved Losning af S/ »Martha« 205.

Jord- og Betonarbejdere hos Cementstøberfirmaet P. Hansen 19, hos Entreprenør Chr. C. Christensen 18, hos Firmaet P. W. Høst 194, hos A/S Højgaard og Schultz 30, hos Entreprenør A. G. Jensen 205, hos Ingeniørfirmaet Aug. Kjær-Petersen 74, hos Entreprenør H. Otzen 90.

Kuske hos Vognmandsfirmaet Brdr. Tofteng 41.

Lager- og Pakhusarbejdere hos Grosserer Edv. Storr 9, hos Firmaet L. Kristensen 116.

Vinduespolerere hos Centralanstalten for Vinduespolering 90, hos Københavns Spejl- og Vinduespoleringsbureau 90.

Provinsen:

Aalborg. Arbejdsmænd hos Ingeniør Chr. Bjørn-Petersen 291, Havnearbejdere i Aalborg Havn 41, 160.

Aarhus. Arbejdsmænd hos Entreprenør R. Jensen 18, hos A/S Frich 29, hos Murermester Bak 193, hos Murermester Nordskov Christensen 171, hos Murermester Knudsen 8, hos Murermester Ejner Mikkelsen 171, hos Murermester M. B. Mortensen 31, hos Murermester R. Rasmussen 171, Chauffører og Kuske hos Medlemmer af Aarhus Vognmandsforening 30, hos Vognmændene Ejner Jørgensen, L. V. Thomsen og S. Thomsen 247, Havnearbejdere i Aarhus Havn 271.

Ballerup. Chauffører hos Købmand Reeh 42.

Faaborg. Havnearbejdere i Faaborg Havn 116.

Fakse. Havnearbejdere i Fakse Havn 257.

Fredensborg. Chauffører hos Vognmand N. P. Petersen 29.

Fredericia. Arbejdsmænd hos A/S L. E. Brunns Eksport-Virksomhed 9.

Frederiksværk. Arbejdsmænd hos A/S De forenede Jernstøberier 126.

Hadsund. Arbejdsmænd hos Firmaet Aksel Hornbech 90.

Horsens. Havnearbejdere i Horsens Havn 291.

Hørsholm. Arbejdsmænd hos Vognmand H. Nordby 30, hos Medlemmer af Murermesterforeningen 126, hos Murermester N. Olsen 18.

Kalundborg. Arbejdsmænd hos Ingeniørfirmaet E. Hartmann Hjort 18.

Kolding. Havnearbejdere i Kolding Havn 57.

Køge. Arbejdsmænd hos Murermester Chr. Schwartzbach 10.

Liseleje. Arbejdsmænd hos Firmaet Brdr. Ryø 301.

Nyborg. Havnearbejdere i Nyborg Havn 30, ved Losning af S/S »Daugava« 90, hos A/S Nyborg Kulforretning 116.

Nykøbing M. Arbejdsmænd hos Grosserer Møgelvang og Købmand Chr. Provstgaard 271.

Odense. Arbejdsmænd hos Entreprenør Carl Nielsen 194, Chauffører hos Vognmand Kirkegaard 90, Havnearbejdere i Odense 9.
Randers. Arbejdsmænd hos Entreprenør og Vognmand P. C. Jensen 56.
Slagelse. Arbejdsmænd hos Tømrermester Albert Jensen 29, 74.
Svendborg. Havnearbejdere i Svendborg Havn 9.

Bagere, København, hos A/S Københavns Brødfabriker 290.
Billedskærere, Auning, paa Auning Møbelfabrik 42.
Bogbindere, København, hos Firmaet F. Christensens Æskefabrik 41, hos Firmaet Hjalmar Joensen 30, hos A/S Kruckow-Walldorff 90, 182, *Vejle,* hos Æskefabrikant J. Johansen 247.
Brolæggere, København, hos Medlemmer af Brolæggerlauget 30.
Børsteindustriarbejdere hos Medlemmer af Fabrikantforeningen 115.
Elektrikere, København, hos Installatør Viggo Dencker 104, 116, *Fredericia,* hos A/S E. Rasmussen 10, *Randers,* hos Installatør Christensen 9.
Funktionærer, København, hos Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger 115, hos A/S Zoologisk Have 74.
Glasarbejdere, Haderslev, hos Det danske Krystalsliberi 8.
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere, Fredericia, hos A/S C. M. Cohr 291.
Hattemagere, København, hos Firmaet Henry Rohde 104.
Jern- og Metalslibere, København, hos A/S Grubert og Sønner 10.
Karetmagere ved De lollandske og sydfynske Jernbaner 19.
Keramikere, København, paa Porcelænsfabriken »Norden« 170, *Holstebro,* hos L. Dalum 8.
Kommunalarbejdere i Bogense Kommune 30.
Kurvemagere. Overenskomstforhandlinger 41, 74.
Kvinder, København, hos A/S Glud og Marstrand 8, hos Firmaet B. Glück 302, hos Trikotagefirmaerne P. F. Nielsen og Sørensen og Westergaard 170, *Aalborg,* hos Litograffirmaet Adolf Holst 19, 41.
Malere. Overenskomstforhandlinger 182, *Malere, København,* hos Medlemmer af Københavns Malerlaug 41, hos Malermester Hilsbo 115, *Odense,* hos Medlemmer af Mesterforeningen 9.
Murere, Aarhus, hos Murermester Bak 160, 193, *Rønne,* hos Murermestrene Janus Kofoed og Vald. Lindstrøm 291.
Mølleriarbejdere, Esbjerg, hos Medlemmer af Danske Handelsmølleres Arbejdsgiverforening 10, *Nakskov,* hos A/S »Ota« 10, *Odense,* hos Medlemmer af Danske Handelsmølleres Arbejdsgiverforening 10.
Rebslagere, Viby, paa Fællesforeningens Rebfabrik 194.
Riggere og Sejlmagere, København, hos Firmaet I. S. Weilbach 19.
Sadelmagere og Tapetserere, København, hos Firmaet »Disamas« 205, *Roskilde,* hos Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik 170, Overenskomstforhandlinger 291, *Linoleumspaalæggere* i Provinsen 8.
Smede- og Maskinarbejdere, København, paa A/S Christiansholms Fabriker 247, hos A/S »Vølund« 56, *Bornholm,* hos Stenhuggerfirmaet Møller og Handberg 29, *Horsens,* paa Skandinavisk Rørfabrik 41, 182, *Nakskov,* paa Nakskov Skibsværft 182, *Næstved,* hos Dansk Skov-Industri A/S 9, *Odense,* hos A/S De danske Sukkerfabriker 10, *Randers,* hos Installatør Vilh. Christensen 170, hos A/S »Strømmen« 160.
Snedkere, København, hos Snedkermester F. C. Frederiksen 182, hos Firmaet Butiksmontøren 142, hos Firmaet Madsen og Andersen 127, *Auning,* paa Auning Møbelfabrik 142, *Slagelse,* hos Tømrermestrene 126.
Skotøjsarbejdere, København, hos Medlemmer af Fabrikantforeningen 115.
Skrædere, København, hos Firmaet Augustinus og Hansen 302.
Specialarbejdere, Odense, paa Odense Staalskibsværft 182.
Stenindustriarbejdere, København, hos Medlemmer af Stenhuggerlauget 290, hos Firmaet Wright, Thomsen og Kier 9, *Bornholm,* hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen 290.
Tobaksarbejdere, København, hos A/S Hirschsprung og Sønner 41.

Personalier.

Charles Andersen død 300, Fr. Andersen død 250, Ernst Carlsen udtræder af Forretningsudvalget 166, Edv. Johanson død 177, Martin Petersen udtræder af Forretningsudvalget 166, Th. Petersen død 250, Th. Thomsen død 210.

Prisniveauet.

Engrospristallet 5, 25, 47, 82, 112, 134, 190, 211, 243, 264, 288, Prisniveauet 25, 111, 204, 264.

Socialpolitik og Økonomi.

I. *Danmark.*

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad 275, Beskæftigelsesudvalget 180, Beretning fra Invalideforsikringen for 1935 255, Danmarks Industrieksport 47, 203, Danmarks Industriproduktion 167, Danmarks Mejeristatistik 25, Eksport-Kreditudvalget 134, Det nye Erhvervsraad 134, Fragtindtægten i 1935 255, Landbrugets Arbejdskraft 47, 254, Landbrugets Rentabilitet 81, Oplagt Tonnage 25, Produktion og Beskæftigelse i 1934 65, Produktion og Beskæftigelse, Indekstal 38, 81, 95, 124, 155, 179, 204, 243, 254, 277, 300, Socialministeriets Arbejdsudvalg 180, Statens Materialprøveraad 167, Statistik og Socialpolitik 173, Støtte til Industri og Haandværk 204, Tekstilindustrien, Højkonjunkturer i, 300, Valutaordningens Administration 180, Valutastrejke 34, 66, Vareomsætningen med Udlandet 38, 94, 124, 179, 203, 236, 254, 277, 300, Økonomiske Oversigter for 1935 168.

II. *Udlandet.*

Arbejdernes Erhvervsraad i Belgien 98, Finlands Industriproduktion 169, Udenlandske Arbejdere i Frankrig 256, En hollandsk »Arbejdsplan« 113, Maskinarbejdet i den hollandske Cigarindustri 160, Industrien i Japan 29, Industrien i Letland 84, Arbejdslejre for unge arbejdsløse i Luxembourg 271, Arbejderkontrol og Bedriftssocialisering i Norge 256, Erhvervsforholdene i Norge i 1935 215, Ruslands Landbrugseksport 100, Beskæftigelse og Arbejdsløshed i Storbritannien 181, Statsstøtte til Industrieksporten i Svejts 50, Den økonomiske Udvikling i Sverige 215, Sydamerikansk Socialpolitik 178, Produktiv Arbejdsløshedsforsorg i Tjekkoslovakiet 50, Købekraftens Betydning for Produktion og Beskæftigelse i U. S. A. 113, Stigende Produktion og aftagende Beskæftigelse i U. S. A. 141.

III. *International.*

Eksport og Arbejdsløshed 246, Det internationale Arbejdsbureaus Aarbog 29, Fornyet Dumping paa Verdensmarkedet 26, Kaprustning og Beskæftigelse 247, Rustningskonjunkturer 84, Teknisk Udvikling og Arbejdsløshed 160, Verdenshandelen, Opgangstendens i, 170.

Særlige Artikler.

Arbejdsløsheden i Danmark og andre Lande 155, Arbejdsretten i Danmark 64, Arbejdstempoet i den russiske Industri 151, Den amerikanske Arbejderklasse og Kampen mod Roosevelts Lovgivning 191, Den russiske Rationaliseringspolitik 279, Diktaturernes sociale Liv 121, 155, 201, 216, 252, 267, De franske Strejker 297, En enig Arbejderbevægelse 285, Efter de franske Fagforeningskongresser 110, Fagforeningerne og Valget 77, 93, Faglig Samling 62, Parolerne fra Moskva 45, Schacht kommanderer Arbejdsfronten 16, Situationen i U. S. A. efter »Nira«s Sammenbrud 5, Situationen i Estland 190, Statistik og Socialpolitik 173, Sydamerikansk Socialpolitik 178, Valutastrejken 34, 46.

Den faste Voldgiftsret.

Den faste Voldgiftsrets Sammensætning 123.

Kendelser.

Arbejdsmænd hos Medlemmer af Centralforeningen af Murermestre i Danmark (Sag Nr. 2182) 271. *København.* Arbejdsmænd hos A/S Hovedstadens Kulimport (Sag Nr. 2118) 106, Arbejdsmænd hos Københavns Kommunes Kørselsafdeling (Sag Nr. 2156) 183, Arbejdsmænd hos Firmaet Wright, Thomsen og Kier (Sag Nr. 2191) 195, Bude hos Firmaet N. Chr. Wiberg (Sag Nr. 2180) 194,

Jord- og Betonarbejdere hos Medlemmer af Entreprenørforeningen (Sag Nr. 2162) 160, Trælagerarbejdere i København (Sag Nr. 2218) 294.

Arbejdsmænd, Provinsen: Aalborg. Arbejdsmænd hos Firmaet S. C. Sørensen (Sag Nr. 2190) 219, Havnearbejdere ved Losning af Landbrugsprodukter (Sag Nr. 2150) 131, Havnearbejdere ved Losning af S/ »Freja« (Sag Nr. 2175) 207. *Aarhus.* Arbejdsmænd hos Murermester M. B. Mortensen (Sag Nr. 2138) 74. *Herfølge.* Arbejdsmænd hos Vognmand Hans D. Henriksen (Sag Nr. 2170) 162. *Kalundborg.* Arbejdsmænd hos Ingeniørfirmaet E. Hartmann Hjort (Sag Nr. 2107) 11. *Klintholm.* Landarbejdere hos Godsejer C. S. Scavenius (Sag Nr. 2114) 31, (Sag Nr. 2201) 205, Landarbejdere hos C. S. Scavenius og K. Wolff-Sneedorf, Engelholm, (Sag Nr. 2154) 127, Landarbejdere hos 10 Sukkerroedyrkere (Sag Nr. 2173) 144, *Nørrebjerg.* Landarbejdere hos Dræningsmester H. Johansen (Sag Nr. 2195) 91. *Odense.* Havnearbejdere i Odense (Sag Nr. 2231) 302. *Skern.* Arbejdsmænd paa Alkjærsvig Teglværk (Sag Nr. 2214) 293. *Stege.* Arbejdsmænd hos A/S De danske Sukkerfabriker (Sag Nr. 2174) 146. *Thisted.* Arbejdsmænd hos A/S P. O. Poulsens og A/S Chr. Sørensens Kulhandel (Sag Nr. 2128) 118. *Vejen.* Arbejdsmænd hos A/S Tagpapfabriken »Phønix« (Sag Nr. 2203) 293.

Blikkenslagere, København, hos Blikkenslagermester Niels Thomsen (Sag Nr. 2200) 283.

Bogbindere, København, hos Firmaet Hjalmar Joensen (Sag Nr. 2148) 119.

Elektrikere, Randers, hos Installatør E. D. Christensen (Sag Nr. 2126) 142.

Funktionærer, København, hos A/S Dansk Vagtkompagni (Sag Nr. 2155) 129.

Keramikere, Holstebro, paa J. Dalums Lervarefabrik (Sag Nr. 2110) 19.

Kurvemagere, Horsens, hos Kurvemagermester J. Kristiansen (Sag Nr. 2167) 147.

Malere, København, hos Medlemmer af Malerlauget (Sag Nr. 2164) 164.

Murere, København, hos Medlemmer af Murer- og Stenhuggerlauget (Sag Nr. 2145) 119. *Aarhus* hos Murermester S. Olesen (Sag Nr. 2183) 162, *Haderslev* hos 3 Murermestre (Sag Nr. 2102) 10, hos 2 Murermestre (Sag Nr. 2196 og 2208) 284, hos Murermester F. W. Jøhnk (Sag Nr. 2206) 259. *Sønderborg* hos Bygmester A. Christiansen (Sag Nr. 2136) 116. *Tønder* hos Murermester R. Grimnitz (Sagerne Nr. 2220 og 2221) 295.

Mølleriarbejdere, Solbjerg, hos Købmand Henry A. Eriksen (Sag Nr. 2087) 44.

Sadelmagere og Tapetserere, Roskilde, paa C. Christiansens Madrasfabrik (Sag Nr. 2134) 59.

Skrædere, Silkeborg, hos Firmaet L. Daugaard Nielsen (Sag Nr. 2159) 171.

Smede- og Maskinarbejdere, København, hos A/S »Vølund« (Sag Nr. 2144) 104.

Bornholm hos A/S Hammerens Granitværk (Sag Nr. 2127) 57, paa Østermarie Auto- og Maskinværksted (Sag Nr. 2188) 184. *Randers* hos A/S »Strømmen« (Sag Nr. 2193) 257.

Snedkere, Auning, paa Auning Møbel- og Madrasfabrik (Sag Nr. 2195) 247.

Stenindustriarbejdere, Masnedsund, hos Firmaet Wright, Thomsen og Kier (Sag Nr. 2117) 42.

Tobaksarbejdere, København, hos A/S A. M. Hirschsprung og Sønner (Sag Nr. 2141) 91.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 1 * KØBENHAVN DEN 15. JULI 1935 * 32. AARGANG

Den 19. internationale Arbejdskonference.

Dagsordenen for den 19. internationale Arbejdskonference, som fandt Sted i Genève i Tiden fra 4. til 25. Juni, omfattede en lang Række Punkter, hvoraf de vigtigste var Spørgsmaalet om Ungdomsarbejdsløsheden, Arbejderferier samt 40-Timers Ugen.

Det skyldes navnlig Fagforeningernes og den socialistiske Ungdoms-Internationales Initiativ, at Ungdomsarbejdsløsheden blev sat paa Dagsordenen for dette Aars Konference. Fagbevægelsens Krav med Hensyn til Arbejdsløshedens Bekæmpelse omfatter selvfølgelig alle Arbejdere, baade unge og gamle, men indenfor Rammen af den samlede Arbejdsløshedspolitik, danner Ungdomsarbejdsløsheden et Problem for sig. De Farer, Arbejdsløsheden indebærer netop for den opvoksende Ungdom, turde være tilstrækkeligt bekendt, ligeledes den Kendsgerning, at det navnlig er de unge Mennesker over 18 Aar, der er haardest ramt af dette Onde. Det er de unge fra 14 til 16 Aar, der er de værste Konkurrenter til de unge Arbejdere mellem 18 og 25 Aar. Det er navnlig dette Forhold der har bevirket, at Spørgsmaalet om en Forlængelse af den skolepligtige Alder til 15 Aar har været saa stærkt drøftet i de senere Aar, og at man i enkelte Lande allerede har søgt tilvejebragt en praktisk Løsning heraf.

En af Arbejdsbureauet udarbejdet Statistik over Ungdomsarbejdsløsheden i de forskellige Lande viser, at Procentsatsen af unge arbejdsløse i Forhold til det samlede Arbejdsløshedstal, udgør fra 15 % (Svejts) til 42 % (Ungarn). Af det samlede Antal arbejdsløse turde i Gennemsnit for alle Lande ca. 30 % være i Alderen indtil 25 Aar. For Danmarks Vedkommende var Procentsatsen i Maj 1933 28,1. I de senere Aar har dog Situationen i saa Henseende formet sig noget gunstige for de unge Arbejdere, grundet paa Forskydningen i Befolkningens Aldersfordeling.

Det er nu Meningen at vedtage en international Konvention om dette Spørgsmaal, men da en saadan i Følge den internationale Arbejdsorganisations Statuter skal behandles paa 2 Arbejdskonferencer og saaledes først kan slutbehandles paa Konferencen i 1936, vedtog Konferencen med Henblik paa Nødvendigheden af øjeblikkelig Handling et Forslag om, endnu i Aar at rette en Henstilling til Regeringerne om Gennemførelse af Foranstaltninger til Lettelse af den arbejdsløse Ungdoms Stilling. Det vedtoges med 96 mod 17 Stemmer, at den kun skulde være undergivet en enkelt Behandling. Selve Henstillingen, der vedtoges med 106 Stemmer mod 0, indeholder Forslag til Regeringerne vedrørende Forhøjelse af den skolepligtige Alder, almindelig og faglig Uddannelse, Arbejdsanvisning etc. Endvidere paalagdes det Styrelsesraadet, at undersøge Muligheden af en Revision af Konventionen om Mindstealder for unge Menneskers Beskæftigelse ved Erhvervsarbejde i det Øjemed at faa denne forhøjet fra 14 til 15 Aar.

Konventionsforslaget om Indførelse af Ferier med Løn var i Aar til første Behandling, og med 107 mod 15 Stemmer vedtoges det at sætte Spørgsmaalet paa Dagsordenen for næste Aars Konference, hvor det altsaa kommer til anden og sidste Behandling. Konferencen godkendte endvidere det Spørgeskema, som i Mellemtiden skal forelægges Regeringerne til Besvarelse. Den vedtog tillige at henstille til Styrelsesraadet at sætte Spørgsmaalet om Ferie med Løn for Landarbejdere (som ikke omfattes af det i Aar fremsatte Forslag) paa Dagsordenen for næste Arbejdskonference.

Konferencen vedtog enstemmigt en Konvention, der med nogle faa Undtagelser forbyder Beskæftigelse af Kvinder ved Arbejde under Jorden (i Bjergværker af enhver Art), endvidere en Konvention om Bevarelse af de sociale Rettigheder for Arbejdere, der flytter til et andet Land. I første Behandling vedtoges et Konventionsforslag angaaende indfødte Arbejderes Arbejdsforhold i Kolonierne.

Ligesom paa tidligere Konferencer, affødte ogsaa i Aar Direktørens Beretning en levende og udførlig Diskussion, der spændte over hele det økonomiske og sociale Omraade. Skønt der herskede

delte Meninger om Formen for og Omfanget af Regeringernes Indgreb i Erhvervslivets Forhold, var der i Almindelighed Enighed om, at isolerede nationale Foranstaltninger ikke vilde være i Stand til at løse de bestaaende Vanskeligheder for økonomisk Genrejsning, og at Løsningen derfor burde søges ad international Vej. Man var tillige af den Mening, at den internationale Arbejdsorganisation burde tage aktiv Del i en saadan international Aktion.

Hovedpunktet paa Konferencens Dagsorden var dog Arbejdstidsspørgsmaalet, d. v. s. Indførelse af 40-Timers Ugen, som iøvrigt ogsaa har været til Behandling paa de 2 foregaaende Konferencer. Paa Arbejdskonferencen i 1934 lykkedes det ikke at faa vedtaget en almindelig Konvention, idet Arbejdsgiverrepræsentanterne og et stort Antal Regeringsrepræsentanter undlod at stemme, saaledes at Konferencen ikke var beslutningsdygtig. Derimod vedtoges med 65 Stemmer mod 35 Stemmer en Resolution, der paalagde Styrelsesraadet at arbejde videre med Sagen og sætte Spørgsmaalet paa Dagsordenen for Konferencen i 1935. Styrelsesraadet mente nu, at et nyt Konventionsforslag, omfattende hele Industrien, ikke vilde have Udsigt til at blive vedtaget, og at det derfor vilde være bedre at udvælge et mindre Antal Erhvervsgrene, der kunde anses for bedst egnede og hvor der derfor først skulde gøres et Forsøg med Indførelse af 40-Timers Ugen. Man valgte fem Industrier og Arbejdsomraader, nemlig offentlige Arbejder, Jern- og Staalindustrien, Byggeindustrien, Glasindustrien (Flaskefabrikationen) samt Kulindustrien, og for hver af disse udarbejdede Arbejdsbureauet saa et særligt Konventionsforslag, og desuden en almindelig Princip-Konvention. Af de førstnævnte fem Konventionsforslag, opnaaede imidlertid kun Konventionen vedrørende Flaskeglasindustrien ved Slutafstemningen den nødvendige 2 Tredjedels Majoritet. De øvrige fire Konventioner opnaaede ikke 2 Tredjedels Majoritet, derimod vedtoges med stort Flertal, at de skal sættes paa Dagsordenen for næste Aars Konference. Den almindelige Princip-Konvention vedtoges som meddelt i sidste Nummer af »Arbejderen« med 79 mod 30 Stemmer.

Udover denne Princip-Konvention og Konventionen vedrørende Flaskeglasfabrikationen, har Behandlingen af Arbejdstidsspørgsmaalet i Genève ikke bragt noget praktisk Resultat. De vægtige Indlæg til Gunst for en væsentlig Forkortelse af Arbejdstiden, som Regeringsrepræsentanterne fra en Række Lande, deriblandt Verdens største Industristater, fremkom med under Generaldebatten, viser dog, at 40-Timers Ugen nu er et internationalt Problem, som ikke mere vil forsvinde af Dagsordenen, forinden det er ført ud i Livet.

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1934 og Aaret 1934.

(Efter statistiske Efterretninger.)

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raa-

Tabel 1. *Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Okbr. Kvartal 1934 og de 4 foregaaende Kvartaler.*

	Antal Arb. pr. 31. Decbr. 1934	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Oktbr. Kv. 1934	Juli Kv. 1934	April Kv. 1934	Jan. Kv. 1934	Oktbr. Kv. 1933
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Københavns						
Fagl. Arbejdere	23552	176	175	172	171	176
Ufagl. —	20543	142	143	141	139	142
Ialt Mænd...	44095	160	160	157	156	160
Kvindel. Arbejdere.....	17187	88	89	89	88	88
Samtl. Arbejdere	61282	141	141	139	136	139
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	21167	142	140	138	139	141
Ufagl. —	30127	124	123	122	122	124
Ialt Mænd...	51294	132	130	129	129	131
Kvindel. Arbejdere.....	10389	85	84	83	83	83
Samtl. Arbejdere	61683	124	122	121	120	122
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	44719	160	158	156	156	160
Ufagl. —	50670	132	132	130	130	131
Ialt Mænd...	95389	145	144	142	142	144
Kvindel. Arbejdere.....	27576	87	87	86	86	86
Samtl. Arbejdere	122965	132	132	130	128	131

Tabel 2. *Den gennemsnitlige Timefortjeneste ved Akkord og i Timeløn i Aarene 1934 og 1933.*

	1934			1933		
	Akkord	Timeløn	Tilsammen	Akkord	Timeløn	Tilsammen
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Faglærte Arbejdere...	191	158	174	190	158	173
Ufaglærte — ...	181	127	142	180	126	140
Ialt Mænd...	187	141	158	186	140	157
Kvindl. Arbejdere....	101	75	89	99	76	89
Samtl. Arbejdere...	158	126	140	154	126	138
Provinsen						
Faglærte Arbejdere...	153	130	140	152	130	139
Ufaglærte — ...	145	110	123	145	111	122
Ialt Mand...	149	118	130	148	117	129
Kvindl. Arbejdere....	97	67	84	95	66	83
Samtl. Arbejdere...	137	111	122	135	110	121
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere...	173	144	158	173	145	157
Ufaglærte — ...	158	118	131	158	118	130
Ialt Mænd...	166	129	143	166	129	143
Kvindl. Arbejdere....	99	73	87	98	72	86
Samtl. Arbejdere...	147	119	131	145	118	129

Tabel 3. *Gennemsnitlig Tillæg pr. Time.*

	Overarbejde			Holdskifte			Sommerferie		
	Københavns	Provinsen	Hele Landet	Københavns	Provinsen	Hele Landet	Københavns	Provinsen	Hele Landet
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fagl. Arb....	1,1	1,2	1,2	0,3	0,2	0,3	1,9	1,4	1,7
Ufag. Arb...	1,7	1,4	1,5	0,4	0,4	0,4	1,6	0,8	1,1
Ialt Mænd.	1,4	1,3	1,3	0,3	0,3	0,3	1,7	1,1	1,4
Kv. Arb.....	0,4	0,4	0,4	0 3	0,7	0,5	1,5	1,1	1,3
Samtl. Arb...	1,1	1,1	1,1	0,3	0,4	0,4	1,7	1,1	1,4

Tabel 4. Arbejdslønnen i forskellige Industrier m. v. i 1934 og 1933.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1934	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1934	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1933	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1934	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1934	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1933
		Øre	Øre		Øre	Øre
Tilvirkn. af Nærings-og Nydelsesmidler:						
Bagerier, Svende	721	150	150	1	122	123
Bryggerier, ufagl. Arb.	1916	145	142	510	134	132
— Kvinder	820	105	102	322	88	86
Chokoladefab., faglærte Arb.	51	138	137	26	131	133
— ufagl. Arb.	176	116	115	16	115	115
— Kvinder	730	72	71	119	62	62
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	33	138	141	13	104	103
— Kvinder	43	88	88	32	66	67
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	42	142	146	27	104	104
— Kvinder	242	82	83	93	63	62
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	95	117	118
— Kvinder	—	—	—	225	83	85
Møller, Svende	54	140	140	154	121	122
— ufagl. Arb.	33	131	130	127	111	110
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	61	140	137	215	136	133
— Kvinder	56	114	110	12	112	109
Sukkerfabrikker, ufagl. Arb.	320	145	140	3780	116	123
— Kvinder	165	85	84	179	59	61
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Mænd, faglærte	1056	149	150	650	145	145
— — ufaglærte	55	129	129	37	123	128
— Kvinder, faglærte	690	127	127	174	134	130
— — ufaglærte	1030	110	109	1654	115	110
Cigaretfabr., Mænd, ufaglærte	35	206	212	3	149	148
— Kvinder	149	125	126	55	93	86
Røgtobaksfabr.: Mænd, ufagl.	26	185	180	61	136	132
— Kvinder	82	121	118	113	99	96
Skraatobaksfabr.: Mænd, fagl.	15	203	208	54	184	182
— — ufagl.	16	133	130	26	128	129
— Kvinder	83	82	83	181	83	82
Tekstilindustri:						
Possementfaget, Svende	27	152	141	4	191	179
— Kvinder	33	76	76	2	74	77
Rebslagerier, Svende	5	137	125	22	116	116
— ufagl. Arb.	94	129	126	43	101	102
— Kvinder	176	75	75	127	60	60
Sejlmagersvende	3	179	170	17	128	124
Sækkefabrikker, Arbm.	7	117	117	13	102	102
— Kvinder	98	77	76	110	70	71
Tekstilfabr., Mænd	749	130	128	2253	118	116
— Kvinder	2212	88	89	3978	79	78
Beklædningsindustri m. v.:						
Hattemagere	25	187	199	—	—	—
Hattearbejdersker	114	90	90	—	—	—
Skomagersvende	12	154	152	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	823	153	154	82	113	119
— Kvinder	945	90	90	69	74	74
Skræddersvende i bestilt Skrædderi	95	154	154	3	138	135
Skræddersvende i Industrien	148	156	156	22	139	141
Syersker	2240	77	77	392	72	74
Tilskærere i Industrien	163	186	186	—	—	—
Jordarbejde og Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	433	192	185	269	136	133
Brolæggersvende	42	245	246	23	174	169
Bygningssnedkersvende[1])	1106	191	184	727	136	133
Glarmestersvende	145	144	142	98	120	119
Jord- og Betonarbejdere	2234	173	172	2131	127	122
Linoleumspaalæggere	84	181	179	—	—	—
Malersvende	1028	189	186	277	138	137
Murersvende	1634	245	245	2365	155	153
Murarbejdsmænd	1176	195	195	2393	133	133
Stukkatørsvende	35	194	187	6	152	156
Terrazzoarbejdere	82	162	165	19	121	120
Tømrersvende	884	210	213	1981	140	139
Arbm. hos Tømrere	18	125	123	47	115	115
Trævareindustrien:						
Billedskærersvende	9	146	151	43	132	133
Bødkersvende	80	160	162	75	144	144
Børsteindustrien, Svende	71	146	144	20	125	120
— ufagl.	27	136	137	6	101	99
— Kvinder	109	82	83	13	71	72
Drejersvende	33	135	135	30	138	143
Kurvemagersvende	24	115	112	—	—	—
Møbelsnedkersvende	526	159	159	553	130	130
Maskinsnedkere	381	151	150	961	119	118
Pianoarbejdere	112	172	173	23	124	124
Rammearbejdere	33	154	157	22	122	121
Saddelmager- og Tapetserersv.	165	167	165	117	140	137
Træindustriarbejdere, ufagl.	235	117	118	505	103	103
Læder- og Lædervare-industri:						
Garverier, Svende	144	172	172	56	145	143
— ufagl. Arb.	191	166	163	203	141	140
— Kvinder	80	83	88	2	72	73
Lædervare- og Rejsetøjsarb.	88	166	159	—	—	—
Sten-, Ler-, og Glasindustri:						
Cementfabr., Arbm.	—	—	—	970	145	141
Cementstøberier, Arbm.	60	206	201	77	120	119
Glaslibere	33	154	165	43	153	148
Glasmagere	3	160	—	45	167	159
Grus- og Skærvefabr., Arbm.	8	131	130	376	109	107
Kalk- og Teglværker, Arbm.	66	133	133	2584	115	114
— Kvinder	—	—	—	114	66	67
Keram. Industri, fagl. Arb.	161	168	167	61	130	126
— ufagl. —	319	130	129	111	111	112
— Kvinder	378	98	94	60	75	75
Stenhuggerier, Svende	84	171	172	284	118	118
— ufagl. Arb.	84	132	134	141	111	109
Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	230	178	172	114	140	140
Elektrikere	1043	162	163	1202	139	137
Formere	356	175	173	535	145	144
Guld-, Sølv- og Elektropletarb.	227	142	143	97	129	127
Gørtlere	200	147	148	66	132	130
Karetmagere	42	168	166	47	144	139
Kobbersmede	61	191	190	66	166	166
Malersvende	94	184	181	248	155	151
Metalslibere	170	163	163	87	132	131
Metaltrykkere	47	170	166	20	140	138
Skibstømrere	83	174	175	269	147	146
Smede og Maskinarbejdere	6802	164	164	7047	136	136

Tabel 4. Arbejdslønnen i forskellige Industrier m. v. i 1934 og 1933 (fortsat).

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1934	Gnstl. Timeftj. Aaret 1934	Gnstl. Timeftj. Aaret 1933	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1933	Gnstl. Timeftj. Aaret 1934	Gnstl. Timeftj. Aaret 1933
		Øre	Øre		Øre	Øre
Træarbejdere	268	157	157	627	135	134
Div. fagl. Arbejdere	81	172	171	78	139	137
Arbejdsmænd	4149	131	129	4691	119	117
Kvinder	2511	87	87	675	74	74
Kemisk Industri o. lign.:						
Elektricitets-, Gas- og Vandv., ufagl. Arb.	3	111	111	65	120	121
Farve- og Lakfabr., ufagl. Arb.	289	117	117	15	115	—
— Kvinder	36	68	68	4	83	—
Farverier, Svende	39	141	141	2	130	138
— ufagl. Arb.	108	113	114	10	109	108
— Kvinder	106	75	71	5	68	68
Fjerfabrikker, ufagl. Arb.	52	132	131	—	—	—
— Kvinder	64	66	66	—	—	—
Foderstoffabrikker, ufagl. Arb.	23	124	125	39	109	109
Gummifabrikker, ufagl. Arb.	114	142	140	464	151	148
— Kvinder	82	79	77	367	91	89
Imprægnsanst, ufagl. Arb.	—	—	—	61	143	140
Isoleringsmontører	84	206	205	49	158	159
Jern-, Metal- og Kludebranchen, ufagl. Arb.	105	136	135	—	—	—
— Kvinder	56	81	79	—	—	—
Kemikalieindustr, ufagl. Arb.	94	118	118	13	111	111
— Kvinder	109	66	66	6	64	65
Oliemøller, ufagl. Arb.	528	143	145	810	142	140
— Kvinder	32	79	79	36	69	69
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	32	132	135	—	—	—
— Kvinder	6	77	76	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	32	133	131	393	135	135
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	36	131	127	44	107	107
— Kvinder	49	92	93	53	65	65
Tagpapfabr. m. m., ufagl. Arb.	80	136	143	11	122	121
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	42	145	141	—	—	—
— Kvinder	132	88	87	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	172	135	133	73	126	125
— Kvinder	160	77	77	13	62	61
Papirindustri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	217	121	120	857	116	116
Papirfabrikker, Kvinder	36	83	82	306	82	82
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	101	123	123	3	119	—
— Kvinder	334	82	82	68	76	74
Æskefabrikker, ufagl. Arb.	58	122	119	16	123	130
— Kvinder	469	90	90	176	83	81
Fremstilling af Bøger, Billeder og Blade:						
Bogbinderier, Svende	470	173	172	143	132	132
— Kvinder	720	95	94	105	72	72
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	2094	171	172	1195	160	160
Stentrykkere	239	183	183	127	149	149
Kemigrafer	283	182	180	28	153	155
Ufagl. Arb.	226	132	132	80	121	122
Kvinder	375	87	87	117	71	71
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	57	128	129	30	114	115
— Kvinder	80	87	87	34	71	71
Handel og Transport:						
Havnearbejdere	—	164	162	—	162	162
Lager- og Pakhusarbejdere	866	117	117	1995	114	114
Konduktører og Vognstyrere	87	158	146	29	152	150
Arbm. ved Jernbaner og Sporveje	2	133	130	33	106	107
Forskelligt:						
Badeanstalter, Kvinder	38	82	82	3	55	55
Barbersvende	87	116	116	—	—	105
Damefrisørinder	45	90	89	—	—	60
Kvinder paa Vaskerier	794	76	75	128	65	66
Kvinder ved Rengøring	161	81	81	27	69	64
Operatører og Kontr. v. Biogr.	146	161	160	—	—	—
		Kr.pr.Uge			Kr.pr.Uge	
Fastlønnede Arbejdere:						
Formænd	810	95,83	94,55	736	75,38	72,35
Kuske	569	59,18	59,14	392	51,66	52,29
Chauffører	1739	60,83	60,59	827	54,29	54,37
Fyrbødere	324	61,58	61,26	670	56,90	57,18
Bude	195	49,83	50,56	19	51,12	51,52
Natvægtere	134	62,72	62,58	90	63,57	63,03

dighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Oktober Kvartal 1934 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser.

I Tabel I er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for Oktober Kvartal 1934 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabel I fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i Oktober Kvartal 1934 var 132 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 160 Øre, for Arbejdsmænd 132 Øre og for Kvinder 87 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte. Som det vil ses af Tabellen, har den gennemsnitlige Timefortjeneste været uforandret fra Juli til Oktober Kvartal for ufaglærte Arbejdere og for Kvinder, medens der for faglærte mandlige Arbejdere har været en Stigning paa 2 Øre, hvilket bl. a. skyldes Byggefagene, hvor Fortjenesten sædvanlig ligger forholdsvis højt i Oktober Kvartal som Følge af de Overskud paa Akkorderne, der udbetales i dette Kvartal.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler af 1934 er der for Oktober Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,2 og 0,4 Øre. I Oktober Kvartal 1934 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,6 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

I Tabel 2 er angivet den gennemsnitlige Timefortjeneste for Hovedgrupper af Arbejdere i Aarene 1934 og 1933 med Adskillelse mellem Fortjenesten ved Arbejde paa Akkord og i Timeløn. Gennemgaaende er der, som Følge af de uforandrede Overenskomstforhold, kun sket ganske smaa Forandringer i Tallene fra 1933 til 1934, og dette gælder saavel Akkord- som Timelønsarbejdet.

Som foran anført, er Betaling for Sommerferie ikke inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, og disse inkluderer heller ikke Tillæg for Overarbejde og Tillæg for Arbejde i skiftende Hold, hvor det er muligt at udskille saadanne Tillæg fra Fortjenesten. For Aaret 1934 er der foretaget en Opgørelse over Fortjenesten herved, og for Hovedgrupperne af Arbejdere meddeles i nedenstaaende Tabel 3 Resultaterne af denne Opgørelse.

Det maa dog erindres, at det kun er en Del af de i Statistiken indbefattede Arbejdere, der har de her omhandlede Tillæg, idet f. Eks. Sommerferie ikke forekommer i adskillige Fag (f. Eks. Byggefagene), saaledes at de gennemsnitlige Tillæg pr. Time for de Arbejdere, der faar saadanne Tillæg, er større end ovenstaaende.

Med Hensyn til Overarbejdets Omfang skal anføres, at for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, udgjorde Antallet af Overarbejdstimer i Aaret 1934 2,5 pCt. af samtlige Arbejdstimer. For faglærte Mænd var Procenten 2,0; for ufaglærte Mænd 3,3 og for Kvinder 1,6; for København var den 2,4, og for Provinsen 2,5.

I Tabel 4 er der givet Oplysninger om den gennemsnitlige Timefortjeneste for de enkelte Fag i Aaret 1934, og til Sammenligning er anført de tilsvarende Tal for Aaret 1933.

Ved en saadan Beregning for Aaret som Helhed sker der en Udjævning af de Forskydninger i de enkelte Fags Fortjeneste, som har en mere tilfældig eller sæsonmæssig Karakter, og som særlig har Betydning i forskellige Byggefag, hvor de ofte langvarige Akkorder bevirker, at Akkordoverskud forholdsvis hyppigt udbetales i Aarets to sidste Kvartaler.

Det her anførte i Forbindelse med de uforandrede Overenskomstforhold fra 1933 til 1934 har medført, at den gennemsnitlige Fortjeneste for de allerfleste Fag var omtrent den samme i 1934 som i 1933. Angaaende Enkeltheder henvises til Tabellen.

RUNDSKUE

BRYGGERIARBEJDERNES KONGRES. I Dagene 23.—26. Juni afholdt Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejderforbund Kongres i Aalborg. I Kongresperioden har Forbundet haft en Fremgang paa 337 Medlemmer og det talte den 1. April 1935 4009 Mænd og 1944 Kvinder, ialt 6228 Medlemmer i 45 Afdelinger. Af Formandens Beretning kan anføres, at de i 1934—35 gennemførte Afspadseringsbestemmelser antagelig vil aflaste Fagets Arbejdsløshedskasse for 200 Medlemmer, som ellers vilde opbruge deres vedtægtsmæssige Understøttelse.

Forbundet har været meget aktiv paa Oplysningsomraadet, og i Tilslutning til den hermed aflagte Beretning vedtoges et Forslag, hvorefter Forbundet hvert Aar sender 40 Deltagere til de af Arbejdernes Oplysningsforbunds arrangerede Fagforeningskursus. Rejseudgifter, Skolepenge og Arbejdstab dækkes af Forbundets Midler.

Kongressen drøftede endvidere den kommende Overenskomstsituation og vedtog en principiel Udtalelse, der trækker Linierne op for Forbundets Stilling.

LANDARBEJDERBLADET. Fra 1. Juli vil det tidligere Landarbejderforbunds Fagblad »Landarbejderbladet« ophøre at udkomme som selvstændigt Blad og fremtidigt indgaa som en Del af Arbejdsmændenes Fagblad.

Det første Nummer af »Landarbejderbladet« udkom den 2. Juli 1915, og Bladet har saaledes i 20 Aar været Organ for Landarbejderbevægelsen.

ENGROSPRISTALLET. Statistisk Departements Engrospristal, der i Aarets Begyndelse var steget til 135, har i de senere Maaneder været jævnt dalende, og er i Juni Maaned atter gaaet ned fra 131 til 130. Prisudviklingen har i den sidste Tid været gunstig, idet Eksportpriserne er steget, og Importpriserne faldet. Animalske Levnedsmidler er saaledes steget fra 106 til 109. Tallet for Raavarer og Halvfabrikata er i Juni faldet fra 117 til 114, for Forbrugsvarer er Tallet uforandret 149. Tallet for Importvarer viser Nedgang fra 136 til 134, for Eksportvarer en Opgang fra 110 til 115 og for Hjemmemarkedsvarer fra 132 til 133.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Ifølge Arbejdsdirektoratets Opgørelse var den 5. Juli af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere 50.525 eller 12,8 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 325 lavere end i den foregaaende Uge og 8.524 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,7 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 11.753, hvilket er 218 lavere end i den foregaaende Uge.

Situationen i U. S. A. efter „Nira"s Sammenbrud.

Da Krisen i De forenede Stater var paa sit højeste, vedtoges i Midten af 1933 en Lov om den økonomiske Genrejsning (National Industrial Recovery Act), eller forkortet Nira efter Lovens Begyndelsesbogstaver. Den nyvalgte Præsident Roosevelts Hensigt med denne Lov var, at overvinde Krisen paa Grundlag af Købekraft-Teorien, d. v. s. gennem Forhøjelse af de i Kriseaarene stærkt sænkede Lønninger og Forkortelse af Arbejdstiden, der skulde skabe Mulighed for Genbeskæftigelse af de arbejdsløse. For de enkelte Industrigrene skulde der oprettes Overenskomster,

saakaldte »Coder«, der ikke blot skulde fastsætte Løn- og Arbejdsvilkaarene, men tillige indeholde Bestemmelser til Forhindring af ubillig Konkurrence mellem Arbejdsgiverne indbyrdes.

Der blev ogsaa i Henhold til Nira-Loven oprettet henimod 500 Coder, som dog mødte Modstand hos mange Arbejdsgivere, og i et Tilfælde blev Spørgsmaalet om deres Lovlighed indanket for U. S. A.s Højesteret, hvis Dom gik ud paa, at Nira er i Strid med Forfatningen, idet Nira giver Præsidenten Ret til at udstede Coder for Erhvervene, der gælder som Lov, men en saadan lovgivende Myndighed tilkommer kun Kongressen, som ikke har Ret til at overdrage denne til andre. Som Følge heraf er Coderne efter Rettens Mening ulovlige.

Endvidere gaar Højesteretsdommen ud paa, at Unionsregeringens forfatningsmæssige Beføjelser i mellemstatlige Anliggender, ikke strækker sig til at regulere Lønninger, Arbejdsbetingelser, social Hjælp etc., som kun indirekte har Forbindelse med de mellemstatlige Forhold. Derfor er Roosevelts Arbejderlovgivning forfatningsstridig.

Efter Bekendtgørelsen af denne Dom, der omstøder omtrent hele Nira-Lovgivningen, har der været almindelig Uvished om Regeringens Stilling og den fremtidige Udvikling. Det synes nu, som om Regeringen ad Lovgivningsvejen vil søge at parere det Slag, der er tilføjet dens økonomiske Genrejsningsarbejde. Til Belysning af den øjeblikkelige Situation i U. S. A., aftrykker vi nedenstaaende en Artikel i den internationale faglige Centrals Pressemeddelelser, der ogsaa giver Oplysning om Fagforeningernes Stilling.

»Straks efter, at den amerikanske Højesteret havde erklæret hele Lovkomplekset vedrørende den økonomiske Genrejsning i U. S. A. for forfatningsstridig, traadte Bestyrelsen for den amerikanske Landsorganisation (A. F. of L.) sammen til et betydningsfuldt Møde, hvor man øjeblikkeligt var klar over de Konsekvenser, der burde drages af denne Dom. Bestyrelsen understregede ganske kraftigt den Opfattelse, der allerede var kommen til Udtryk i Indbydelsen til Mødet, nemlig at Højesteretsdommen »i Øjeblikket blokerede Vejen til social Retfærdighed« og at »Millioner af uorganiserede Arbejdere paany vilde være prisgivet den værste Udbytning«.

Hvad angaar den Stilling, Fagforeningerne som saadan indtager, d. v. s. som Kamporganisationer til Beskyttelse for og Højnelse af Arbejdernes Levevilkaar, saa »opfordrer A. F. of L. sine Funktionærer og Medlemmer til af yderste Evne at bekæmpe ethvert Forsøg, der tilsigter en Nedsættelse af Lønnen og en Forringelse af Arbejdsbetingelserne«. »Arbejderne«, hedder det videre, »bør over hele Linien gaa over til at kaste deres økonomiske Kraft i Vægtskaalen«. Samtidigt med Bekendtgørelsen af disse Anvisninger, begyndte Arbejdsgiverne i hele Landet med at nedsætte Lønnen og forlænge Arbejdstiden. Samtidigt satte ligeledes Strejkebevægelsen ind.

Dette er den øjeblikkelige Stilling med Hensyn til den direkte økonomiske Kamp.

Hvad vil imidlertid Roosevelt nu gøre, hvorledes vil den Regering stille sig, der i de sidste 2 Aar har fungeret som Bærer af NIRA og som ved Tingenes videre Udvikling ikke simpelthen kan forsvinde fra Skuepladsen?

NIRA-Administrationen, hvis nu rent platoniske Funktion blev forlænget til 1. April 1936, har foreløbig udsendt et Cirkulære til alle Arbejderorganisationer og opfordret dem til prompt at anmelde alle Forsøg fra Arbejdsgiverside i Retning af Nedsættelse af Lønnen og Forlængelse af Arbejdstiden. Statistiken herover vil uden Tvivl kunne paaregne almindelig Interesse og blive imødeset med Spænding, men den vil næppe gavne Arbejderne synderligt.

Iøvrigt er, socialpolitisk set, Tyngdepunktet atter flyttet over til den Institution, paa hvilken efter Ophævelsen af NIRA-Forvaltningens Fuldmagter ogsaa det videre Ansvar falder, nemlig til Parlamentet.

Er det behændig Taktik eller en ironisk Tilfældighed, at dette Parlament netop i det Øjeblik, da NIRA erholdt Dødsstødet, blev kaldet til at tage endegyldig Bestemmelse om Love, der til Dels er videregaaende end NIRA?

Hvorledes det end forholder sig hermed, saa ser A. F. of L. i hvert Fald et delvis Lægemiddel mod det af Højesteretsdommen fremkaldte Onde deri, at nu alt kan og skal gøres for at bevirke en hurtig Vedtagelse af disse Love, d. v. s. den saakaldte Lov Wagner om Arbejdskonflikter, 30 Timers-Loven og Loven om den sociale Sikkerhed. (Social Security Bill).

Med Hensyn til Wagner Loven gaar denne i sin oprindelige Form i Virkeligheden videre end NIRA. Organisationsretten var ganske vist garanteret i NIRA, men ved Overenskomstforhandlingerne var dog de af Arbejdsgiverne oprettede gule Bedriftsfagforeninger (Company Unions) ligeberettigede, det vil altsaa sige, at Arbejdsgiverne i Tilfælde af, at der bestod saadanne repræsentative gule Fagforeninger, som de gjorde sig al Umage for at oprette, ikke behøvede at forhandle med de virkelige Fagforeninger. Wagner Lovens Hovedformaal bestaar nu deri, lovligt at forbyde Company Unions i deres nuværende Form og dermed over hele Linien at indsætte de regulære Fagforeninger som Forhandlings- og Overenskomstpartnere.

30-Timers-Loven vilde erstatte Bestemmelserne i NIRA-Coderne vedrørende Arbejdstiden, der nu er erklærede for ugyldige, og maaske endog overbyde disse, da den med et Slag vilde hidføre en generel Nedsættelse af Arbejdstiden til 30 Timer ugentlig. »Mit Lovforslag«, udtalte Forslagsstilleren i Parlamentet, »bliver ikke ramt af Dommen mod NIRA« ..... »For Højesteret synes Vedtagelsen af mit Lovforslag at være den eneste Vej, der endnu forefindes, til Regulering af Arbejdstiden i Industrien.«

Gennem »Social Security Bill«, der allerede er vedtaget i Senatet med 76 mod 6 Stemmer, vil der blive banet Vej for Indførelse af Arbejdsløshedsforsikring og Alderdomsrente i U. S. A. I Loven om Arbejdsløshedsforsikring opfordres de enkelte Stater til at indføre deres egen Forsikringssyste-

mer. Saafremt de ikke imødekommer denne Henstilling, vil Regeringen opkræve en Skat hos alle Arbejdsgivere, der normalt beskæftiger over 4 Arbejdere.

Hvad angaar Roosevelts Trudsel om, at han med Henblik paa NIRA's Ophævelse og Arbejdsgivernes daarlige Vilje vil søge at ramme disse *direkte,* d. v. s. paalægge dem nye Skatter, ligger Tingene for Tiden saaledes, at Roosevelt straks efter Senatets Vedtagelse af Security Bill ganske uforventet lod Kongressen tilgaa et Budskab, hvori der kræves en almindelig Forhøjelse af Indkomstskatten for Personer og Selskaber samt af Gave- og Arveskatten.

Højesteretsdommen rammer især ogsaa Landbruget, idet den ophævede Moratorium-Loven, hvorefter Landbrugerne i et Tidsrum af 5 Aar kun behøvede at betale et ringe Beløb af deres Hypotek-Renter. I denne Henseende er det af Vigtighed, at Repræsentanternes Hus fornylig med 168 mod 52 Stemmer har vedtaget Regeringens Tillægslov til Loven om Landbrugets Genrejsning (1934), der udvider Landbrugsministerens Myndighed m. H. t. Produktionen og dens Fordeling.

NIRA er død. Vil NIRA leve videre eller genopstaa i en anden Form? Det er det Spørgsmaal, som i den nærmeste Fremtid vil kunne paaregne almindelig Interesse.«

— — —

Efter hvad der nu meldes fra Washington, er Wagner Loven allerede vedtaget af Senatet og underskrevet af Præsident Roosevelt, og Arbejdernes fulde Organisationsret og deres Ret til at føre kollektive Forhandlinger gennem valgte Tillidsmænd er saaledes nu sikret ved Lov. Det vil forhaabentlig ogsaa paa de andre Punkter lykkes Lovgivningsmagten at bøde paa Følgerne af Domstolenes Sabotage overfor Niralovgivningen.

NYT FRA UDLANDET

FAGBEVÆGELSEN I NORGE. I 1934 har den faglige Landsorganisation i Norge været i glædelig Fremgang, idet Medlemstallet er steget med 14.989 eller 9,5 pCt.

Ved Udgangen af 1933 omfattede Landsorganisationen 33 Forbund med tilsammen 2045 Afdelinger og 157.524 Medlemmer, ved Udgangen af 1934 33 Forbund med ialt 2211 Afdelinger og 172.513 Medlemmer. Landsorganisationens Medlemmer fordeler sig med 124.470 paa Byerne og 48.043 paa Landdistrikterne.

INTERNATIONAL OPLYSNINGSKONFERENCE. I Forbindelse med den i Bryssel afholdte internationale Kongres for Organisering af Arbejdernes Fritid, der ogsaa var besøgt af en Række Repræsentanter for Arbejderorganisationer i forskellige Lande, havde den int. faglige Central (I. F. C.) indkaldt en Konference af de i Kongressen deltagende Repræsentanter for Arbejderoplysningsforbund. Paa denne Konference, der fandt Sted den 16. og 17. Juni i Bryssel, fremmødte Repræsentanter for Arbejdernes Oplysningsforbund i Belgien, Danmark, De forenede Stater, Frankrig, Holland, Jugoslavien, Luxemburg, Storbritannien, Schweitz og Sverige. Som Ordstyrer fungerede den socialistiske Arbejder-Internationales Sekretær, vor kendte Partifælle, Fr. Adler.

I.F.C.s Undersekretær, G. Stolz, redegjorde for den paa I.F.C.s sidste Repræsentantskabsmøde vedtagne Beslutning om Oprettelse af en international Afdeling for Arbejderoplysning under I.F.C. Hertil knyttede der sig en udførlig Diskussion om en saadan Afdelings Virksomhed og om Muligheden for Tilvejebringelse og Opretholdelse af faste Forbindelser mellem Arbejdernes Oplysningsforbund i de enkelte Lande. Afdelingens Opgave skal væsentlig være at formidle Udveksling af Materiale, foretage Undersøgelser samt udgive Beretninger om de Erfaringer, der er indhøstet i de enkelte Lande.

I Diskussionen drøftedes navnlig Spørgsmaalet om Formen for Indberetning og Information, og det besluttedes at indhente de enkelte nationale Oplysningsforbunds Udtalelser angaaende Muligheden af Udgivelse af en regelmæssigt udkommende Bulletin. Først og fremmest vil man undersøge de Arbejdsmetoder, der anvendes paa de enkelte Omraader af Oplysningsvirksomheden. Som den første praktiske Foranstaltning skal der indføres Udveksling af Film, endvidere Udveksling af Lysbilledmateriale med dertil hørende Tekster. Den kvindelige Repræsentant for »Amerikanske Arbejderskoler« foreslog Udveksling af Elever.

Alle tilstedeværende Repræsentanter var overbevidst om Nødvendigheden af en international Sammenfatning af Arbejder-Oplysningsvirksomheden. De gav Udtryk for deres Anerkendelse af, at I. F. C. havde paataget sig denne Opgave.

Arbejdernes Oplysningsforbund i De forenede Stater og Norge, altsaa 2 Lande, hvor den faglige Landsorganisation ikke er tilsluttet I. F. C., har givet Tilsagn om at deltage i den internationale Afdelings Virksomhed.

30 TIMERS UGEN. Den amerikanske Landsorganisation har udgivet et Propagandaskrift for Indførelse af 30 Timers Ugen (et saalydende Lovforslag er indbragt i Parlamentet), der anbefaler Vedtagelse af denne Foranstaltning som Grundlag for Genopbygningen af U. S. A.s Økonomi. Trods den i Henhold til de for de enkelte Industrigrene oprettede »Coder« gennemførte Arbejdstidsforkortelse, findes der i U. S. A. fremdeles 11 Millioner arbejdsløse, og gennem en Forkortelse af Arbejdstiden til 30 Timer ugentlig vil det være muligt at beskæftige disse paa normal Maade.

Skriftets Forfatter, Formanden Green, henviser til, at den enkelte Arbejders Arbejdsydelse i Tiden fra 1913 til 1933 er steget med 71 pCt. Et Arbejde, hvis Udførelse i 1919 krævede 52 Arbejdstimer, kan som Følge heraf nu udføres i 30 Timer. Arbejdspræstationen vedbliver imidlertid med at stige. Desuden har Industrien i U. S. A., selv ikke under Højkonjunkturerne, udnyttet sin Produktionskapacitet fuldt ud. Det kan saaledes forventes, at den uhyre Stigning af Købekraften som Følge af samtlige arbejdsløses Genbeskæftigelse takket være 30 Timers Ugen uden Lønnedsættelse ikke blot vil tillade fuld Udnyttelse af Industriens nuværende Kapacitet, men tilmed vil nødvendiggøre en Forøgelse af denne. Produktionen vilde opnaa en hidtil ukendt Højde, og de enkelte Varers Produktionspris vilde synke.

Med Hensyn til de paastaaede praktiske Vanskeligheder har Erfaringerne vist, at 5-Dages-Ugen og 6-Timersdagen har kunnet gennemføres uden Skade for Industrien, og Forfatteren mener, at dette ogsaa gælder for 30 Timers Ugen.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Keramikere hos I. Dalum, Holstebro.

Den 13. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Keramisk Forbund har iværksat en uvarslet Strejke overfor *Firmaet I. Dalum,* Holstebro, efter at Firmaet havde udmeldt sig af Arbejdsgiverforeningen.

Der opnaaedes ikke Enighed, hverken om det, der havde givet Anledning til Strejkens Iværksættelse, eller om Strejkens Ophør, hvorfor Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage til Den faste Voldgiftsret.

Havnearbejdere ved Kullosning i København.

Den 11. Juni behandledes paa et Fællesmøde

1) en Klage over, at Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn havde fortolket Forligsmandsforslaget af 10. April 1935 saaledes, at Tidsgrænsen for Mindstebetaling kun gjaldt Kulindgivning,
2) en Klage over, at Arbejdsgiverne ikke vil anvende en Havnearbejder som Rendemand,
3) en Klage over Nægtelse af at betale Ventetid ved Kulindgivning og
4) en Klage fra Arbejdsgiverne over, at Havnearbejderne under Trusel om Arbejdsstandsning havde krævet en Varskotime betalt.

Der opnaaedes ikke Enighed om nogen af Uoverensstemmelserne, og Parterne forbeholdt sig deres Stilling.

Linoleumspaalæggere i Provinsen.

Da Centralforeningen af Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen nægter at gennemføre Akkordbetaling ved *Linoleumspaalægning i Provinsen,* som krævet af Forbundet i Henhold til Overenskomsten, der forudsætter at Arbejdet saavidt muligt udføres paa Akkord, afholdtes den 19. Juni et Fællesmøde om Sagen, og da der ikke der opnaaedes Enighed, forbeholdt Forbundet sig at rejse Klage for Den faste Voldgiftsret.

Bude hos S. Poulsens Soigneringsforretning.

Fra Dansk Arbejdsmandsforbund er klaget over, at Bude i *S. Poulsens Soigneringsforretning* efter Overenskomstens Opsigelse aflønnedes i Strid med den hidtil gældende Overenskomst.

Der opnaaedes ikke Enighed om Sagen, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling.

Arbejdsmænd hos Murermester Knudsen, Aarhus.

Paa et Fællesmøde den 14. Juni behandledes en Klage over, at to hos *Murermester I. C. Knudsen,* Aarhus, beskæftigede Arbejdsmænd havde standset Arbejdet uden Varsel. Aarsagen til Standsningen er, at Murermesteren har en Betalings-Uoverensstemmelse med Arbejdsmændene for et tidligere udført Arbejde, paa hvilket Tidspunkt han ikke var Medlem af Arbejdsgiverforeningen. Da Arbejdsgiveren fortsat vægrede sig ved at medvirke til den nævnte Betalings-Uoverensstemmelses Behandling ad voldgiftsretslig Vej, opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at klage til Den faste Voldgiftsret.

Glasarbejdere hos Firmaet Det danske Krystalsliberi i Haderslev.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 2. Juni forhandledes om et af Arbejdsgiverforeningen fremsat Forlangende om, at den den 8. April d. A. oprettede Overenskomst mellem Dansk Glasarbejderforbund og *Dansk Krystalsliberi* i Haderslev annulleredes, idet nævnte Firma den 23. Marts d. A. var indmeldt i Foreningen af Glasslibere, der var Medlem af Arbejdsgiverforeningen. Man forlangte derfor, at den der bestaaende Overenskomst ogsaa skulde være gældende for Firmaet i Haderslev.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, idet Forbundet fastholdt, at den aftalte Overenskomst var ligelydende med tilsvarende Virksomheders i Branchen, og den under Arbejdsgiverforeningen staaende Organisation ikke beskæftigede sig med Krystalsliberi.

Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig Ret til at lade Sagen afgøre ved Den faste Voldgiftsret.

Kvinder hos A/S Glud & Marstrand.

I Anledning af Strejkevarsel fra Kvindeligt Arbejderforbund paa Krav om ændrede Lønvilkaar for 5 Kvinder, der udelukkende aflønnedes med Minimalløn, afholdtes den 19. Juni et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Sagen ordnedes, saaledes at der lokalt optages Forhandlinger om Indførelse af Akkord for det paagældende Arbejde.

Brændselsafbærere hos Hovedstadens Kulimport.

Den 17. Juni behandledes paa et Fællesmøde en Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over at Brændselsafbærere havde iværksat Arbejdsstandsning overfor *Hovedstadens Kulimport* og derefter gennemtrumfet, at Virksomheden under Protest forsat maatte betale i Henhold til en efter Arbejdsgivernes Mening udløben Overenskomst, idet det hævdedes, at Virksomheden ved sin Indmeldelse i Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn den 30. April dermed fra 1. Maj var underkastet Hovedoverenskomsten, uagtet der under Konfliktvarsel til og med den 30. April havde været forhandlet om Fornyelse af den hidtil mellem Firmaet og Brændselsafbærernes Fagforening gældende Overenskomst.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos Installatør Christensen, Randers.

Den 3. Juni afholdtes Fællesmøde i Anledning af Arbejdsgiverforeningens Klage over, at Elektrikerforbundets Randers Afdeling havde blokeret *Installatør E. D. Christensen,* Randers. Fra Forbundets Side hævdedes, at der ikke foreligger Blokade, idet Firmaet beskæftiger Medlemmer af Dansk Elektrikerforbund og at den offentlige Meddelelse kun gaar ud paa, at Virksomheden ogsaa beskæftiger uorganiseret Arbejdskraft.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgitsret.

Havnearbejdere i Svendborg.

Foranlediget ved en Uoverensstemmelse om Resultatet af Overenskomstforhandling og Forligsmandsforslag for saavidt angaar *Havnearbejdere i Svendborg,* afholdtes den 20. Maj et Fællesmøde, hvor det fra Forbundets Side hævdedes, at den tidligere Overenskomst, afsluttet med Arbejdsmændenes Fagforening, nu var overgaaet til den udskilte Fagforening for Havnearbejdere, Afdeling T. Arbejdsgiverne hævdede, at der deraf ikke fulgte, at Monopolbestemmelsen for Arbejdet ogsaa var overført, og der opnaaedes ikke Enighed, saaledes at Forbundet forbeholdt sig at føre Sagen videre.

Havnearbejdere i Odense.

Paa et Fællesmøde den 20. Juni klagede Arbejdsgiverne over, at Havnearbejderne i Odense paa 1. Maj Dagen havde standset Arbejdet paa *D. F. D. S.s Rutebaad* Kl. 1, saaledes at der ved Overarbejde for at faa Baaden rettidig af Sted næste Dag var paaført Selskabet en Merudgift paa Kr. 77,47, som Selskabet krævede sig refunderet. Da Fagforeningen ikke var villig dertil, forbeholdt Arbejdsgiverne sig at klage til Den faste Voldgiftsret.

Stenhuggere hos Firmaet Wright, Thomsen & Kier.

Den 21. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af, at Dansk Arbejdsgiverforening har protesteret imod et af Dansk Stenindustriarbejderforbund afgivet Strejkevarsel overfor *Entreprenørfirmaet Wright, Thomsen & Kier* m. fl. ved et Arbejde ved Storstrømsbroen.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne erklærede derefter uopholdelig at ville indbringe Spørgsmaalet om Strejkens Lovlighed for Den faste Voldgiftsret, hvorefter Arbejderne indgik paa at udsætte Strejken.

Smede- og Maskinarbejdere hos Dansk Skov Industri A/S, Næstved.

Den 26. Juni afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over, at Firmaet *A/S Dansk Skovindustri,* Næstved, havde udvist organisationsfjendtlig Optræden ved at forbyde en i Firmaet beskæftiget Reparatør at indmelde sig i Fagforeningen i Næstved.

Paa Mødet nægtede Firmaets Direktør dette, da det var den paagældende, der ikke ønskede at være Medlem. Det oplystes iøvrigt, at Reparatøren beskæftiges paa Forhold, der ligger udenfor Smedenes almindelige Overenskomst.

Enighed opnaaedes ikke, og Smedeforbundet forbeholdt sig sin Stilling til Sagens videre Forløb.

Arbejdsmænd hos A/S L. E. Bruuns Export's Virksomhed i Fredericia.

Den 26. Juni afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage over, Arbejdsmændene hos *A/S L. E. Bruun* i Fredericia havde fremtvunget Betaling for Store Bededag ved at fremsætte Trusel om Nægtelse af Overarbejde. Endvidere behandledes en Uoverensstemmelse om Ferieordningen i Henhold til Forligsmandsforslaget.

Mødet resulterede i følgende:

1) Fabrikkens Klage over en Overarbejdsvægring.

Idet Forbundet erkender, at en Uoverensstemmelse af faglig Karakter ikke maa have en uvarslet Overarbejdsvægring tilfølge, men maa forfølges efter Norm for Regler for Behandling af faglig Strid, sluttes Sagen med de faldne Udtalelser.

2) *Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende Feriespørgsmaal.*

Enighed opnaaedes ikke. Forbundet forbeholdt sig sin Stilling vedrørende Sagens videre Forfølgning.

Malere i Odense.

Den 22. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra *Centralforeningen af Malermestre* under Arbejdsgiverforeningen over, at Malersvendenes Fagforening i Odense paa en Generalforsamling havde vedtaget nogle Regler for Opmaaling, der var stridende mod den gældende Overenskomst.

Fællesmødet resulterede i følgende Protokolat:

I Anledning af den rejste Klage, erkender Arbejdernes Repræsentanter, at den af Malerforbundets Odense-Afdeling trufne Vedtagelse om obligatorisk Opmaalemand er overenskomststridig og ikke maa praktiseres, men de maa hævde Lovligheden af, at Svende, der ikke selv er i Stand til at opmaale et Stykke Arbejde, søger kyndig Assistance hos en Kollega efter forudgaaende Meddelelse til Arbejdsgiveren.

Arbejdsgiverne erklærede derefter at ville frafalde Indbringelse af Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Grosserer Edv. Storr.

Den 24. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, foranlediget af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at *Grossererfirmaet Edv. Storr* i længere Tid har beskæftiget 4 Arbejdere til Underbetaling.

Mødet sluttede med, at Firmaet til fuld Afgørelse — indtil Fredag den 21. ds. — af den rejste Klage senest den 8. Juli d. A. indbetaler til Dansk Arbejdsmandsforbund, Nyropsgade 25, et Beløb af 2500 Kr.

Mølleriarbejdere hos A/S »Ota«, Nakskov.

Den 25. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Mølleriarbejderforbund over, at *A/S »Ota«* i Nakskov ikke havde aflønnet efter en ny Overenskomst fra den 15. April, da den gamle udløb, men først fra den 26. April, da Lønforhøjelserne i det øvrige Møllerfag traadte i Kraft i H. t. Forligsmandsforslaget. Endvidere klagedes over, at ufaglærte Arbejdere i 3-Holdsskift kun fik Betaling efter Satsen for 2-Holdsskift i Overenskomsten med Danske Handelsmølleres Arbejdsgiverforening.

Fællesmødet resulterede i følgende:

Man enedes om, at Ikrafttrædelsesdatoen for Aktieselskabets Kvindeoverenskomst er den 15. April 1935.

Angaaende Spørgsmaalet: Natholdsbetaling til Fabrikens ufaglærte Mølleriarbejdere, forbeholdt Forbundet sig sin Stilling.

Mølleriarbejdere hos Medlemmer af Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening.

Den 25. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af nogle af Dansk Mølleriarbejderforbund rejste Klager over nogle Virksomheder indenfor *Danske Handelsmølleres Arbejdsgiverforening.*

Nogle af Spørgsmaalene blev bragt ud af Verden, medens Mølleriarbejderforbundet i en Sag fra Valsemøllen i Esbjerg og en Sag fra Victoriamøllen i Odense forbeholdt sig at forfølge Sagerne ved voldgiftsmæssig Behandling.

Smede- og Maskinarbejdere hos A/S De danske Sukkerfabriker, Odense.

Den 18. Juni afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af et af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund afgivet Strejkevarsel overfor *A/S De danske Sukkerfabriker,* Odense.

Da der ikke opnaaedes Enighed om et Løntillægs Størrelse, endte Mødet resultatløst, idet dog Forbundet lovede at udsætte Strejken, indtil Varslets Lovlighed var prøvet ved Den faste Voldgiftsret.

Jern- og Metalslibere hos A/S Grubert & Sønner.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 4. Juli behandledes et af Dansk Jern- og Metalsliberforbund overfor *Firmaet Grubert & Sønner* afgivet Strejkevarsel i Forbindelse med Kravet om Forhøjelse af Timelønningerne.

Man enedes om, at der til de hidtil betalte Timelønninger ydes et Tillæg af 20 Øre til Fordeling efter Firmaets Skøn mellem de omhandlede Arbejdere, dog saaledes at der ved Fordelingen tages et særligt Hensyn til de Arbejdere, der har mindst Akkord.

De udstedte Strejkevarsler toges tilbage.

Arbejdsmænd hos Murerm. Chr. Schwartzbach, Køge.

Ved et Fællesmøde den 28. Juni i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Centralforeningen af Murermestre i Danmark over en Uoverensstemmelse mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling i Køge og *Murermestrene Schwartzbach* og *Henrik A. Hansen* vedrørende Tilbringning af Jern til Indmuring over Vinduer og Døre, enedes man om at henvise Spørgsmaalet til Behandling i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Elektrikere hos A/S E. Rasmussen, Fredericia.

Ved et Fællesmøde den 2. Juli i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Uoverensstemmelse mellem *A/S E. Rasmussen,* Fredericia, og Dansk Elektrikerforbund vedrørende Priserne for en Del Arbejde, der skal udføres ved den lille Samleskinne Horsens—Vejle—Fredericia—Kolding.

Man enedes om, at Arbejdsforholdene ved tilsvarende Arbejder skulde undersøges og paa Grundlag heraf søges opnaaet Enighed om Priserne for Arbejdet i Jylland. For saa vidt Enighed ikke opnaas, fortsættes Forhandlingerne under Organisationernes Medvirkning.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2102:

Murere hos 3 Murermestre i Haderslev.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 14. Juni 1935 i Sag Nr. 2102: Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlemmer, Murermestrene E. Friis, Rud. Schiøning og A. Schiøning, alle af Haderslev, mod Murerforbundet i Danmark og dets Haderslev Afdeling.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlemmer, Murermestrene E. Friis, Rud. Schiøning og A. Schiøning, alle af Haderslev, indklaget Murerforbundet i Danmark og dets Haderslev Afdeling i følgende Anledning:

I indeværende Aars Foraar idømte Forbundets Afdeling i Haderslev 9 af sine Medlemmer Bøder i Anledning af, at de havde modtaget Afregning for udført Murerarbejde uden overensstemmende med Priskurantens Bestemmelser at lade Opmaaling af udført Akkordarbejde foretage, hvorved Svendene, idet de undlod at gøre Krav paa mulig fortjent Akkordoverskud, formentes at have ladet sig underbetale. De idømte Bøder blev betalt af 6 af de paagældende, medens de resterende 3 protesterede mod den trufne Afgørelse og nægtede at betale de dem idømte Bøder.

Ifølge Beslutning af en den 19. April afholdt Generalforsamling, blev disse tre Svende derefter ekskluderede af Fagforeningen. De tre Svende havde Beskæftigelse hos Murermestrene E. Friis, Rud. Schiøning og A. Schiøning, og Fagforeningen meddelte nu disse tre Mestre, at Fagforeningens øvrige Medlemmer ikke ønskede at arbejde sammen med de slettede Medlemmer.

Ved en senere Skrivelse meddelte Fagforenin-

gen den lokale Mesterforening, at en fortsat Beskæftigelse af de ekskluderede Svende vilde have Blokade til Følge. De Mestrene ikke imødekom Fagforeningens Krav, erklærede Fagforeningen ved Skrivelse af 20. Maj Arbejdsstandsning paa de tre Arbejdspladser fra den 25. Maj at regne, og i Henhold hertil nedlagde 4 hos de tre Mestre beskæftigede Medlemmer af Forbundet Arbejdet den 25. Maj om Formiddagen, hvorhos nogle Arbejdsmænd blev ledige som Følge af Svendenes Standsning af Arbejdet, medens de tre ekskluderede Medlemmer fremdeles beskæftigedes paa de paagældende Arbejdspladser.

Blokaden af disse Arbejdspladser, som er iværksat med Murerforbundets Billigelse, opretholdtes, indtil den ved Rettens foreløbige Kendelse af 7. Juni blev kendt ulovlig.

Under Anbringende af, at den iværksatte Arbejdsstandsning har været i Strid med Septemberforligets §§ 2 og 4, har Klagerne, foruden at paastaa Arbejdsstandsningen kendt ulovlig, nedlagt Paastand paa, at de Indklagede in solidum idømmes en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at der er al Grund til at antage, at de stedfundne Tarifkrænkelser ved undladt Opmaaling af udført Arbejde er begaaede af Svendene i — udtrykkelig eller stiltiende — Forstaaelse med Mestrene, samt at det maa være Mestrenes Pligt, at bistaa Fagforeningen og Forbundet i dens disciplinære Bestræbelser for at paase Tarifen overholdt, blandt andet ved ikke at beskæftige Svende, der er ekskluderede som Følge af Tarifkrænkelser.

Retten kan ikke godkende, at der i de foreliggende Omstændigheder har været tilstrækkeligt Grundlag for den etablerede — tilmed ikke behørigt varslede — Arbejdsstandsning.

Den trufne Afgørelse om Eksklusion af de tre Svende kan ikke være af bindende Betydning for Mestrene, og det saa meget mindre, som de tre Svende selv har protesteret mod Eksklusionens Lovlighed, og efter hvad der er fremkommet under Sagen har gjort Skridt til at faa Eksklusionen underkendt ved Domstolene. Der er ikke under nærværende Sag oplyst noget sikkert Holdepunkt for, at Mestrene har været indforstaaede med mulig stedfundne Tarifkrænkelser. Hvis Klagerne mente at kunne godtgøre noget saadant, burde de have indbragt Spørgsmaalet herom for Den faste Voldgiftsret ved at udtage Klage mod Mestrene. Det skal i denne Forbindelse fremhæves, at Tarifkrænkelse fra Mestrenes Side ikke blot foreligger ved en udtrykkelig aftalt Underbetaling, men ogsaa kan tænkes at finde Udtryk i en stiltiende Godkendelse af Svendenes Afregningskrav i Tilfælde, hvor Arbejdsgiverne er klar over eller burde være klar over, at der tarifmæssigt tilkommer Svendene mere end af dem krævet.

Som Følge af det anførte, vil Arbejdsstandsningen være at kende ulovlig, hvorhos de Indklagede findes in solidum at burde betale en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning og Blokade har været ulovlig.

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Murerforbundet i Danmark og dettes Haderslev Afdeling en for begge og begge for en 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 2107.

Arbejdsmænd hos Ingeniørfirmaet E. Hartmann Hjorth, Kalundborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. Juni 1935 i Sag Nr. 2107: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Elektroinstallatørforeningen for Provinserne samt dennes Medlem, Ingeniørfirmaet E. Hartmann Hjorth, Kalundborg, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og Elektroinstallatørforeningen for Provinserne samt dennes Medlem Ingeniørfirmaet E. Hartmann Hjorth, Kalundborg, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund i følgende Anledning:

Firmaet E. Hartmann Hjorth har for Tiden Udførelsen af et Vandværksanlæg i Benløse-Runding ved Ringsted i Entreprise. Ifølge Entreprisekontrakten skulde der til Arbejdets Udførelse fortrinsvis beskæftiges stedlig Arbejdskraft, og Firmaets Indehavere satte sig derfor i Forbindelse med to Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbunds Ringsted Afdeling, Sophus Christiansen og Hans Mogensen. Disse traf den 7. Maj 1935 saalydende skriftlige Aftale med Firmaet:

»Undertegnede Sophus Christiansen og Hans Mogensen erkender hermed at paatage sig at udføre Gravearbejdet ved Benløse-Runding Andels Vandværk, herunder samtlige Hovedledningsarbejder og Stikledningsarbejder, med Undtagelse af Stik, som Forbrugere og Andelshavere selv ønsker at grave, — og efter Vejvæsenets Forskrifter.

Arbejdet omfatter alt Gravningen vedrørende, d. v. s. de lovpligtige Dybder, 1,3 og 1,2 m, Tilfyldning og Stampning, Levering og Pasning af eventuelt Afvisermateriale etc. Undertegnede sørger for nødvendige Værktøjer, med Undtagelse af Underboringsmateriel, og sørger selv for nødvendigt Mandskab.

Firmaet Hartmann Hjorth garanterer herfor en Timeløn af 1,05 eller en Akkordløn af Kr. 1,25 pr. løbende m. Firmaet afregner direkte med en af Undertegnede hver Ugeudbetalingsdag (Fredag). Iøvrigt foregaar al Afregning efter Opmaaling.

Firmaet paatager sig ligeledes de lovpligtige Forsikringer for de ved Arbejdet beskæftigede Folk.

Undertegnede antager selv Folk, dog i Samraad

med Firmaet, og forbeholder sig Ret til at afskedige eventuelle ubrugelige.

Event. Arbejdsstridigheder er Firmaet uvedkommende.

sign. *Sophus Christiansen.*
/Hans Mogensen.«

Arbejdet paabegyndtes derefter den 8. Maj med 12 Mand i den første Uge og 8 Mand i næste Uge. Omkring den 25. Maj rettede Dansk Arbejdsmandsforbunds Ringsted-Afdeling Henvendelse til Firmaet og forlangte Arbejdet aflønnet efter Overenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund med 149 Øre pr. løbende m i 1,2 m.'s Dybde og 161 Øre pr. løbende m i 1,3 m's Dybde eller med et Tillæg af 20% til Timelønnen = 126 Øre, hvis Arbejdet ikke kan udføres i Akkord. Ved et i Ringsted afholdt Møde mellem Fagforeningens Formand og Firmaets Repræsentanter erklærede disse ikke at kunne forhøje Arbejdslønnen, men stillede en ekstra Godtgørelse udover den aftalte Akkord i Udsigt, naar Arbejdet var afsluttet, paa Grund af særlige Vanskeligheder ved Gravningen visse Steder. Mødet sluttede resultatløst, da Fagforeningens Formand ønskede at konferere med Forbundets Hovedledelse. Dette resulterede i, at Fagforeningens Formand den 28. Maj erklærede Arbejdsstandsning fra den 29. Maj ved normal Arbejdstids Ophør, saafremt Kravet ikke var imødekommet, og da dette ikke skete, blev Arbejdet nedlagt. Paa et den 8. Juni afholdt Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne krævede Arbejdsgiverne Arbejdet genoptaget, uden at dette blev imødekommet, og Arbejdsstandsningen er derefter fortsat, indtil den ved Rettens foreløbige Kendelse af 18. Juni blev erklæret ulovlig.

Klagerne har under nærværende Sag foruden at paastaa Arbejdsstandsningen kendt ulovlig nedlagt Paastand paa, at der idømmes Dansk Arbejdsmandsforbund en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, *at* Firmaet Hartmann Hjorth ved Aftalen af 7. Maj har givet Gravearbejdet i Entreprise til Sophus Christiansen og Hans Mogensen, *at* disse herefter staar som Arbejdsgivere overfor de ved Arbejdet beskæftigede Folk, *at* Forbundet ikke har nogen Overenskomst med disse to Arbejdsgivere, og *at* Fagforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund derfor maa være berettigede til, uden Varsel, at blokere Arbejdet for at opnaa Lønninger svarende til de i Entreprenøroverenskomsten fastsatte.

Heroverfor gøres det af Klagerne gældende, *at* de to Underskrivere af Overenskomsten kun er at anse som Sjak-Formænd, der er optraadt som Repræsentanter for en Gruppe Arbejdere, der har faaet Tilbud om Udførelse af et Arbejde i Akkord overensstemmende med § 6 i Jern- og Metalindustriens Overenskomst vedrørende Arbejdsmænd, og *at* det derfor er Firmaets Indehaver, der staar som Arbejdsgiver, ligesom han ogsaa faktisk inden Konfliktens Opstaaen er behandlet som saadan af de Indklagede.

Retten maa vel finde, at Aftalen af 7. Maj er uklar og paa enkelte Punkter taler til Støtte for at opfatte Underskriverne som selvstændige Entreprenører i Forhold til Firmaet og Arbejdsgivere i Forhold til de antagne Folk. Aftalen findes imidlertid i det væsentlige nærmest stemmende med Klagernes Opfattelse; den giver ikke klart Udtryk for nogen Entreprenørfortjeneste eller Enterprenørrisiko; efter hvad Klagerne har hævdet, aflønnes de to Underskrivere ganske som de andre Arbejdere, og hvad der er oplyst om Aftalens Tilblivelse taler ogsaa nærmest for blot at anse dem som Repræsentanter for den Gruppe Arbejdere, der skulde udføre Arbejdet for den aftalte Akkord- og Timeløn.

Idet Firmaet Hartmann Hjorth herefter maa anses som Arbejdsgivere i Forhold til Folkene, maa det statueres, at den trufne Aftale, der ikke er i Strid med Jern- og Metalindustriens Overenskomst, vilde være forbindende for Fagforeningen og for Dansk Arbejdsmandsforbund, *saafremt* det paagældende Gravearbejde dækkes af denne Overenskomst. Dette hævdes af Klagerne, men bestrides af de Indklagede, der gør gældende, at et saa omfattende og selvstændigt Jordarbejde som det heromhandlede ikke kan henføres til det af Jern- og Metalindustriens Overenskomst omfattede Arbejdsmandsarbejde. Efter de Indklagedes Opfattelse er Forholdet herefter det, at Dansk Arbejdsmandsforbund staar uden Overenskomst med Firmaet med Hensyn til det paagældende Gravearbejde, og de Indklagede gør gældende, at Firmaet for saa vidt i Forhold til Forbundet indtager samme Stilling som en uorganiseret Arbejdsgiver, overfor hvem en uvarslet Arbejdsstandsning vilde være fuldt lovlig.

Retten mener ikke efter det foreliggende at kunne tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvorvidt Arbejdet omfattes af Jernindustriens Overenskomst eller ikke. Men selv om Forbundet skulde have Ret i, at Arbejdet ikke omfattes af den nævnte Overenskomst, maa Retten finde det stridende mod Septemberforligets Pkt. 2 og de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, at Forbundet har standset et Arbejde, som er *paabegyndt* i Henhold til en Aftale, der af Arbejdsgiveren formenes lovligt indgaaet i Henhold til den mellem Parterne gældende Overenskomst, jfr. herved Rettens Kendelser i Sagerne Nr. 1387 og 1370.

Den iværksatte Arbejdsstandsning vil herefter være at kende ulovlig, men under Hensyn til Uklarheden af den trufne Aftale af 7. Maj 1935, en Uklarhed, for hvilken Firmaet maa bære Ansvaret, vil der kunne bortses fra Idømmelse af Bod. Derimod vil de Indklagede have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den ovennævnte Arbejdsstandsning har været ulovlig. Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 2 * KØBENHAVN DEN 1. AUGUST 1935 * 32. AARGANG

Dansk Mølleriarbejderforbunds 40 Aars Jubilæumskongres.

Den 7. Juli aabnede Dansk Mølleriarbejder Forbund sin 19. ordinære Kongres i »Den nye Forsamlingsbygning« i Odense i Overværelse af et halvt hundrede Delegerede, repræsenterende Forbundets 28 Afdelinger foruden en Del Gæster, nemlig Formanden for Svenska Livsmiddelarbeteraförbundet, Axel Svensson, Stockholm, Formanden for Norsk Nærings- og Nydelsesmiddelarbetareförbund, Osv. Johnsen, Oslo, Hovedkasserer Hans Jacobsen, De samvirkende Fagforbund, Formanden for Bagerforbundet, Chr. Nielsen, Formanden for Bryggeriarbejderforbundet, Mar. Madsen, og Formanden for Slagteriarbejderforbundet, Vald. Hartmann.

I sin Aabningstale udtalte Formanden bl. a.:

Der er sket store Begivenheder i den forløbne 4-aarige Kongresperiode. Vel ikke just saa overvældende i vort Fag, som har faaet bedre Beskæftigelsesforhold og større Medlemstal.

Valutareguleringen.

Ude i Verden er der sket meget store Begivenheder, og vi maa ikke tro, at hverken vort Fag eller vort Land er en Enklave, der kan leve sit Liv uberørt og upaavirket af Begivenhederne udenlands.

Landenes økonomiske Liv, deres Produktionsformer og handelsmæssige Forbindelser er i Støbeskeen.

Ved vor Kongres i 1931 havde vi som Gæst en Repræsentant for vort tyske Broderforbund; men knapt 2 Aar efter var den tyske Arbejderbevægelse fagligt som politisk slaaet ned af Nazismen.

Vi skal lære af dette, thi en af Aarsagerne til Sammenbrudet i Tyskland var den faglige og politiske Splittelse i den tyske Arbejderbevægelse.

Vi maa lære heraf, at Enheden — fagligt som politisk — maa sættes over alt andet. Forstaar vi det, vil Nordens Arbejderbevægelse være et Bolværk mod al Diktatur og Terror.

Denne Kongresperiode har staaet i Krisens Tegn. Selv om vort Fag er blandt de Fag, der har faaet forøget Beskæftigelse, saa kan det ikke undgaas, at vi paa adskillige andre Omraader har mærket Krisens Tryk. Der er for Tiden Lysning at spore, Arbejdsløsheden er lavere end i flere Aar. Lad os ved vor 40-aarige Jubilæumskongres udtale Haabet om, at dette ikke er af forbigaaende Karakter.

Til Slut bød Formanden i hjertelige Ord et særligt Velkommen til de inden- og udenlandske Gæster.

Efter at Mandater og Forretningsordenen var godkendt, valgtes Chr. Madsen, Odense, Chr. Jensen, København, og Marius Petersen, Aarhus, til Ordstyrere. Til Sekretærer valgtes Skjoldbo, København, Chr. Nielsen, København, og Bertel P. Andersen, Skive.

Efter korte Taler af Gæsterne, der alle lykønskede i Anledning af Jubilæet og udtalte gode Ønsker for Fremtiden, vedtoges det i Anledning af Forbundets 40 Aars Jubilæum for Ugen 6. til 13. Juli at udbetale 25 Kr. af Strejkekassen til Forbundets arbejdsløse.

Beretningen.

Formanden fik nu Ordet for at aflægge Beretning og udtalte bl. a.:

I den forløbne Periode er Frihandelen brudt sammen, og Selvforsyningen sat i Højsædet. Dette har medført, at vi her i Landet er ved at komme ind paa Planøkonomi med en importregulerende Valutacentral, der har haft overordentlig beskæftigelsesmæssig Betydning ogsaa for vort Fag. I Løbet af 3 Aar er f. Eks. Importen af Hvedemel dalet fra 674,000 til 215,000 Sække. Vi kan saaledes ikke være interesseret i, at Melet kommer paa Frilisten, som Importørerne ønsker, fordi de tjener mere paa det udenlandske.

I denne Forbindelse stillede Formanden følgende Resolution:

»Kongressen udtaler sin Anerkendelse af Regeringens Bestræbelser for gennem Valutacentralen at begrænse Importen af den udenlandske Hvede.«

Om Overenskomstforholdene oplystes det bl. a.: I 1932 opnaaede vi uforandret Forlængelse af

Overenskomsterne, trods Arbejdsgivernes Krav om 20 % Reduktion.

Næste Aar — i 1933 — havde Arbejdsgiverne stort Hastværk med at faa Overenskomsterne opsagt. Der varsledes Stor-Locout, men heroverfor greb Regeringen ind med Lovforbud mod Konflikter. Der er ikke Tvivl om, at dette var en øjeblikkelig Fordel for vort Fag. En Storkamp kunde ikke have bragt os bedre Forhold, men derimod store Ofre.

I Fjor krævede vi Overenskomsten forbedret, men vort Fags Arbejdsgivere var som sædvanligt stædige, og alt blev kædet sammen. Selv om man kan indvende noget mod Forligsmandsloven, maa det erkendes, at i Forvejen var det Arbejdsgiverne, der kædede alt sammen, ligesom det ogsaa maa tages i Betragtning, at Loven bygger paa *Flertallets* Afgørelse. Vi maatte bøje os for Forligsmandens Forslag om uændret Forlængelse.

I Aar blev de allerfleste Overenskomster opsagt. Desværre fik vi ikke vore laveste Lønninger hævet, men derimod et større Nattillæg samtidig med en 6 Dages Ferie. Til Trods for forskellige Betænkeligheder, maatte Hovedledelsen anbefale at forkaste Forligsforslaget, hvilket skete. Forslaget vedtoges dog ved den samlede Afstemning.

Formanden gik derefter over til en Omtale af en lang Række Enkelt-Overenskomster, hvorved det var lykkedes at faa en Del Lønninger hævet og Tillidsmandssystem indført. Af særlig Betydning er, at den største Arbejdsplads i Provinsen, Vejle Dampmølle, i lønmæssig Henseende snart vil blive ligestillet med Københavns Handelsmøller. Med Hensyn til Kvindearbejdet var en Voldgiftsafgørelse gaaet Forbundet imod, idet dette specielle Arbejde ikke skal lønnes efter Tarifferne. Men samtidig var der dog sat skarpe Grænser for dette billige Kvindearbejdes Omfang.

Formanden udtalte en Beklagelse over den langsomme Behandling — 2—3 Maaneder —, Voldgiftsretten gav de indankede Sager, og udtalte Haabet om, at dette Forhold kunde ændres til det bedre.

Beretningen sluttede med en kort Omtale af det fremtidige Overenskomstarbejde. Desværre er der vel ikke Mulighed for ændrede Former for Forhandlingerne, idet Arbejdsgiverne utvivlsomt vil fortsætte med »Bunkebryllupper« i Forligsinstitutionen.

Efter en udførlig Diskussion, hovedsagelig i Tilslutning til den aflagte Beretning, gik man over til Afstemning.

Den af Formanden stillede Resolution angaaende Anerkendelse af Valutacentralens Arbejde vedtoges enstemmigt. En af Lauritz Jørgensen, København, foreslaaet Protest mod Lockoutloven m. v. forkastedes med alle Stemmer mod 2.

Derefter godkendtes Formandens Beretning med alle Stemmer mod 2.

Regnskabet godkendtes enstemmigt uden Diskussion.

Under Behandlingen af »Indkomne Forslag« behandledes Arbejdstidsspørgsmaalet, og her vedtoges enstemmigt Hovedbestyrelsens Forslag om at søge Spørgsmaalet løst efter de af De samvirkende Fagforbund og den internationale faglige Central angivne Retningslinier, saa vidt muligt uden Forringelse af de gældende Lønvilkaar.

Som Tilføjelse til Lovens § 4 vedtoges efter nogen Diskussion følgende af Hovedbestyrelsen stillede Forslag:

»Ved Indgaaelse af Overenskomster skal der saa vidt muligt foretages Urafstemning over Forslaget (Forslagene) blandt de heri direkte og indirekte interesserede Medlemmer. Det er Afdelingens Pligt at drage Omsorg for, at alle Afdelingens stemmeberettigede Medlemmer faar Adgang til at afgive deres Stemme. — Under særlige Forhold er Hovedbestyrelsen dog berettiget til under Ansvar overfor Kongressen at vedtage eller forkaste et Overenskomstforslag.«

Udover det her refererede vedtoges adskillige andre Forslag af mindre vidtrækkende Betydning, og et Forslag om at gøre en bestaaende Sygekasse obligatorisk forkastedes med stort Flertal.

Valg af Ledelse.

Til Forretningsfører genvalgtes *Marius Johansen* med Akklamation.

Som Medlemmer af Forretningsudvalget genvalgtes efter skriftlig Afstemning *Chr. Jensen, Hartvig Christensen, C. L. Nielsen* og nyvalgtes *Steckhahn,* alle København.

Suppleanter blev *J. A. Frederiksen* og *Lauritz Jørgensen,* begge København.

Til Hovedbestyrelsen genvalgtes: For Sjælland: *Alfr. J. Jensen,* Ringsted, for Lolland-Falster: *C. A. Jensen,* Nykøbing F., for Fyn: *Chr. Madsen,* Odense, og for Jylland: *Oluf Olsen,* Kolding, og *Marius Pedersen,* Aarhus, mens *B. P. Andersen,* Skive, nyvalgtes i Stedet for G. Nielsen, Aalborg.

Til Mødested for næste Kongres, der afholdes i 1939, valgtes København.

Arbejdsløshedskassens Delegeretmøde.

Forretningsføreren gav en kort Oversigt over Kassens Virksomhed.

— Der har været en stærkt stigende Medlemstilgang, men Arbejdsløsheden har været nedadgaaende som Følge af Valutacentralens Begrænsning af den udenlandske Hvedeimport. I Oktober 1932 oprettedes Fortsættelseskassen, som ikke har været udsat for Lukning. Kassen og Fortsættelseskassen har Dispensation fra 10 Maaneders-Bestemmelsen til 1. Oktober i Aar.

Beretningen godkendtes enstemmigt uden Debat.

REGNSKABERNE

Derpaa aflagde *Johansen* Regnskabet, der pr. 1. April 1935 for Arbejdsløshedskassen udviste en Formue paa 98,777,73 Kr., hvilket er en Tilbagegang fra 1931 paa 4,823,49 Kr. I Sammenligning med sidste Aar er Formuen dog steget med ca. 15,000 Kr. Fortsættelseskassens Formue andrager pr. 1. April 1935 36,359,88 Kr.

— Kasserne maa betegnes som saa godt konsoliderede, at Kontingentforhøjelse er unødvendig, og at vi med Tryghed kan se Fremtiden i Møde.

Regnskabet godkendtes ligeledes enstemmigt.

Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Paa Forslag af Odense Afdeling og med forventet Tilslutning af Direktoratet vedtoges det enstemmigt at forhøje de kvindelige Medlemmers Understøttelse pr. Dag med 50 Øre til 2,50 Kr.

Karensdagene.

Paa Forslag af Hovedledelsen vedtoges enstemmigt en Henstilling til Socialministeriet om, at Karensdagenes Gyldighed gøres væsentligt længere end de nugældende 3 Uger.

Delegeretmødet overværedes af Sekretær Gad fra Arbejdsdirektoratet.

I Anledning af Forbundets 40-aarige Jubilæum gav Forbundet en Middag til alle Kongressens Deltagere. Til denne Middag var inviteret 4 Veteraner, der havde været med hele Tiden siden Forbundets Stiftelse. De tre Gamle gav Møde, medens den fjerde var forhindret paa Grund af Sygdom.

Kongressen sluttede med Afsyngelsen af A. C. Meyers »Internationale«.

Husassistenternes Forbunds Kongres.

Lørdag den 13. og Søndag den 14. Juli afholdt Husassistenternes Forbund Kongres i Sjællandsgade 57, København (Husassistenternes nye Alderdomshjem.)

Kongressen talte ca. 30 Deltagere, repræsenterende 16 Afdelinger.

Som Gæster var mødt Fru A. Henriksen, Malmø, Fru Johanne Jensen, Kvindeligt Arbejderforbunds Afdeling 7 og fra De samvirkende Fagforbund Hovedkasserer Hans Jacobsen.

Som Dirigenter valgtes Fru Eggers, Aalborg, og Fru Andrea Jørgensen, Aarhus.

Formandinden, Frk. *Vilhelmine Jørgensen,* afgav en udførlig og interessant Beretning, af hvilken det fremgik, at der i den sidste Tid havde været nogen Fremgang, saaledes at Forbundet nu havde opimod 600 Medlemmer.

Iøvrigt viser Arbejdsforholdene for Husassistenterne i private Hjem ingen væsentlige Ændringer, jeg tror, man kan sige saavel for Hovedstadens som for Provinsens Vedkommende trods det, at vi er inde i en Tid, hvor der af og til har været Mangel paa Husassistenter til de store Eneassistentspladser, hvor Arbejdstiden er ubegrænset, og Lønnen langtfra svarende hertil. Dér vilde man, om vi havde haft den fornødne Organisationsstyrke, sikkert have opnaaet Forbedringer, idet Mulighederne var til Stede for at opnaa Resultater.

Paa enkelte større Arbejdspladser er der oprettet *Overenskomster,* bl. a. for Medlemmer ansat paa Marketenderiet B. & W., København, og for Medlemmer, ansat under Aalborg Kommune. I Overenskomsterne er fastsat Arbejdstid, Løn, Ferie m.m.

Et Udvalg fra Forbundets og Københavns Afdelings Ledelser har holdt en Række Møder med et Udvalg fra Københavns Husmoderforening for at forsøge Muligheden for at naa til et Grundlag for en bestemt Arbejdstid, Løn, Ferie m. m.

Noget positivt Resultat foreligger endnu ikke, men Haabet om gunstige Virkninger af Udvalgets Arbejde er stadig til Stede.

Der er ogsaa i den nærmeste Tid Mulighed for Oprettelse af Overenskomster med forskellige større Institutioner Landet over.

Der har været nogle Uoverensstemmelser om Grænserne mellem Forbundet og saavel Kvindeligt Arbejderforbund som Kommunalt Arbejderforbund.

Fagskolen i København har i det forløbne Aar været fuldt optaget, og det økonomiske Resultat har været tilfredsstillende.

I Aarhus arbejdes nu stærkt for at realisere Planen om en Fagskole der.

Den store Plan, Bygningen af Husassistenternes Alderdomshjem, København, for hvilken der er arbejdet i mange Aar, er endelig i det sidste Aar blevet realiseret.

Som Husassistenternes Fagskole i København er det blevet en selvejende Institution.

6 af Husassistenernes Fagforenings ældste Medlemmer har faaet Fribolig, 2 Medlemmer har faaet halv Fribolig og 2 Medlemmer har faaet Bolig til nedsat Pris.

Formandinden sluttede Beretningen med en Tak til de mange, der havde været med til at hjælpe Organisationen frem, herunder Fællesorganisationerne, Kvindeudvalgene, Arbejderpressens Redaktioner og andre, og udtalte Haabet om, dette maatte fortsættes.

Efter en interessant Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt, og det samme skete for Regnskabets Vedkommende.

Pkt. 5 paa Kongressens Dagsorden var Spørgsmaalet: mandlig Husassistent. Ogsaa herom førtes en interessant Diskussion, der viste, at Spørgsmaalet er betydeligt mere kompliceret, end det ved en overfladisk Betragtning synes at være.

Det vedtoges enstemmigt at optage mandlige Husassistenter som aktive Medlemmer og samtidig sikre disse nye Medlemmer Placering i Forbundets Arbejdsløshedskasse.

Herefter vedtoges det at Hovedkassereren besøger alle Afdelinger en Gang aarligt, dels for Eftersyn, dels for Hjælp ved Tilrettelæggelse af Arbejdet.

Under Kongressens Pkt. 7, Afdelingernes Arbejde, vedtoges vigtige Retningslinier for Husassistenternes Forhold hos de private Husmødre med Hensyn til Arbejdstid, Løn, Frihed, Ferie m. v.

Dernæst behandledes Arbejdsløshedskassens Regnskab og Fortsættelseskassens Aarsregnskab. Ogsaa de to vigtige Faktorer i Forbundets Betydning for Medlemmerne gav Anledning til en langvarig og interessant Debat.

Medlemstallet var i 1933: 402, i 1934: 453 og i 1935, den 31. Marts 565.

I Kontingent er indbetalt i 1934/35 Kr. 3,721,05 og samme Aar modtaget i Statstilskud Kr. 2,760,21 og i Kommunetilskud Kr. 13,86. Renteindtægten har været Kr. 780,84. Der er i ordinær Understøttelse udbetalt Kr. 5,946,00 til 63 Medlemmer i 2737 Dage.

Driftsregnskabet balancerede med Kr. 7,355,51 med et Overskud paa Kr. 458,85.

Formuen var den 31. Marts 1935 Kr. 27,550,61.

Til Fortsættelseskassen, der er oprettet pr. 1. Oktober 1932, er der indbetalt i Kontingent fra 1. Oktober 1932 til 31. Marts 1935 ialt Kr. 1,461,70. I Statstilskud er modtaget Kr. 506,52, og Renteindtægten for det sidste Aar var Kr. 211,69.

I Understøttelse er der i Aaret 1934/35 udbetalt Kr. 2,681,00 til 23 Medlemmer i 1228 Dage.

Driftsregnskabet balancerer med Kr. 1,403,81 og udviser et Overskud paa Kr. 95,51.

Formuen var pr. 31. Marts 1935 Kr. 7,636,04.

Valgene.

Hovedbestyrelsen har hidtil bestaaet af 5 Medlemmer fra København og 2 fra Provinsen.

Paa Grund af den udvidede Virksomhed i Provinsen vedtoges fremtidigt at vælge 3 Medlemmer fra Provinsen.

Forstander for Fagskolen, Frk. *Marie Christensen,* ønskede ikke at modtage Genvalg til Hovedbestyrelsen, da hun var saa optaget af Administrationen af saavel Fagskolen som Alderdomshjemmet, at hendes Tid ikke mere tillod hende at paatage sig ogsaa et Hovedbestyrelsesmedlems Arbejde.

Kongressen vedtog med Akklamation at udnævnte Frk. Marie Christensen til Æresmedlem af Hovedbestyrelsen for Forbundet.

Til Formand for Landsforbundet valgtes med Akklamation *Wilhelmine Jørgensen.*

Til Hovedbestyrelsen valgtes *Valborg Rønvang, Anna Nielsen* og *Erna Jeppesen,* København, samt *Agnete Horn,* Nyborg, Fru *Breum,* Viborg, og *Andrea Jørgensen,* Aarhus. Som Suppleanter valgtes: *Laura Eggers,* Aalborg, og *Rasmine Nielsen,* Fredericia.

Efter at Gæsterne havde takket for Samværet og udtalt gode Ønsker for Fremtiden, hvorfor Formanden takkede, sluttede Kongressen, der alt i alt havde haft et udmærket Forløb, der giver gode Udsigter for det fremtidige Arbejde.

Schacht kommanderer Arbejdsfronten.

Det er nu mere end to Aar siden, Nazisterne begyndte paa de tyske Fagforeningers Ødelæggelse. Man kan ikke sige, at deres Arbejde skete efter en vel tilrettelagt Plan. Tværtimod maa man slaa fast, at Arbejdsfronten endnu ikke har overvundet Eksperimenternes Tilstand. Vel blev det gentagne Gange i den kendte bombastiske Stil erklæret, at den definitive Form nu var naaet, og Hitler selv erklærede den 24. Oktober 1934, efter de enkelte Fagforeningers Opløsning og Medlemmernes Indlemmelse som Enkeltmedlemmer i Arbejdsfronten, at nu var Arbejdsfrontens Form »for alle Tider« opnaaet.

Men nogle Maaneder senere begyndte man atter med nye Eksperimenter. Og Indtrykket bekræfter mere og mere, at det er Arbejdsgiverne, Kapitalen med Dr. Schacht i Spidsen, som tvinger Ley til sine Eksperimenter, der i Virkeligheden ikke er andet end et stadig Tilbagetog for dem. Skønt de tyske Arbejdsgivere hersker som ingen andre Arbejdsgivere i hele Verden, skønt Fagorganisationerne er ødelagte, og Arbejderne er tvungne ind i Arbejdsfronten, hvor de intet har at sige, og skønt Arbejdsfronten intet har at gøre med sociale eller Lønspørgsmaal, som ordnes efter Slaveloven gennem Bedriftsførerne — synes disse alligevel bange for Arbejderne. Selve Arbejdsfronten, hvor Arbejderne kun er lydige Soldater, eller som Ley udtrykte det: »Arbejdsfronten er Eksercerpladsen og Kasernen for Fællesskabstanken og den sande tyske Socialisme«, er dem endnu alt for farlig, fordi, som selve Ley sagde: »at hos den og den begynder den marxistiske Gift, som de i Aartier har optaget, at virke.«

Med andre Ord, de er bange for Arbejderne, ja, de tror ikke engang deres nazistiske Arbejdsfrontpampere, og derfor skal de lægges endnu mere i Lænker. Det er vel Aarsagen til, at Rigsbankpræsidenten Dr. Schacht, der tillige er Rigserhvervsminister og Tysklands virkelige økonomiske Diktator, den 26. Marts 1935 paa Arbejdsfrontens Kongres i Leipzig, fremlagde en »Overenskomst«, han har truffet med Dr. Ley — medens denne var paa Madeira-Turen med »Kraft durch Freude«. — Denne Overenskomsts vigtigste Punkter siger bl. a.:

»I alle Organer og Afdelinger af Arbejdsfronten skal Bedriftsførere og Følgeskabets Medlemmer deltage i Ledelsen i muligst samme Antal. *Grundsætningen er, at i alle Afdelinger af Arbejdsfronten skal en Bedriftsfører være stedfortrædende Leder, med mindre allerede Lederen selv er en Bedriftsfører.*«

Bedriftsføreren er altsaa ikke alene uindskrænket Hersker i sin Bedrift, han er nu ogsaa Herre over »Arbejdernes Organisationer«. Der er intet Organ fra Bedriftscellen til Arbejdsfrontens Hovedledelse, hvor Arbejdsgiverne ikke har Halvdelen af Stemmerne eller endogsaa Ledere. Hitler har sanktioneret denne Overenskomst med en Bekendtgørelse den 27. Marts 1935, hvori han bl. a. siger:

»Nationalsocialismen har tilintetgjort Klassekampen. Fagorganisationernes Kamp-Organisationer og Arbejdsgivernes Sammenslutninger er forsvundet. I Stedet for Klassekampen er der oprettet Folkefællesskab.«

Arbejderne er gjort værgeløse, og med den fine Metode indbilder Hitler sig at have overvundet Klassekampen. Men Arbejdsgivernes Sammenslutninger er ikke forsvundet. De er kraftigere end nogensinde før. Alle Arbejdsgivernes erhvervspolitiske Forbund, fra Industriens Rigsstand til Haandværkernes, Handelens, Bankernes o. s. v. Sammenslutninger og Industri- og Handelskamre er sammensluttet til »Erhvervenes Fællesorganisation.« De er omdannet til saakaldte »*Erhvervskamre*«, opbygget fra Bunden i de enkelte Distrikter — Distriktserhvervskamre — helt op til Spidsen til *Rigserhvervskamret,* vidtgaaende Friheder og Handlemuligheder i alle økonomiske og erhvervspolitiske Spørgsmaal. Rigserhvervskamret sorterer

direkte under Rigserhvervsministeriet, altsaa Dr. Schacht. Men det er tillige Arbejdsfrontens »*Økonomiraad*«, det vil sige, Arbejdsfrontens Raadgiver og Leder i alle økonomiske og erhvervspolitiske Spørgsmaal, saavel i Spidsen som ogsaa i Distrikterne. Og det er Arbejdsgiverne selv, som leder denne mægtige Organisation. De bestemmer selv, hvad de vil gøre, og der er selvfølgelig ingen Arbejder, som har Adgang til de Herrers Møder, ja ikke engang de nazistiske Pampere. Herrerne er helt sig selv. Det er »Klassekampens Tilintetgørelse.«

For at skjule Arbejdsgivernes nye mægtige Sejr har Dr. Ley nu dannet de saakaldte *Arbejdskamre*. Det er dog ikke Arbejdere, som er Medlemmer deraf, men udelukkende de nazistiske Ledere og Distriktsledere af Arbejdsfronten, altsaa de betalte Pampere, som af Dr. Ley blev udnævnt til Medlemmer af Arbejdskamrene. Men disse Arbejdskamre har i Modsætning til Arbejdsgivernes Erhvervskamre, der desuden har faaet Lovkraft, hvad Dr. Leys Arbejdskamre ikke har, heller intet at sige. De har kun den Opgave i Fællesmøder med Erhvervskamre at modtage Regeringens Kundgørelser og lade dem gaa videre til Organisationerne, men de maa ikke beskæftige sig med erhvervspolitiske Spørgsmaal. Det er i korte Træk den øjeblikkelige Situation, som viser Arbejdsgivernes uindskrænkede Herredømme ogsaa i Arbejdsfronten.

Det er ikke uden et bestemt Formaal, at hele Opbygningen er saa kompliceret: de tyske Arbejdere skal nemlig ikke forstaa Arbejdsgivernes store Triumf. Derfor hilste Rigsarbejdsministeren Seldte denne Nyordning som

»*Virkeliggørelsen af den fra Adolf Hitler forlevede tysk Socialisme.*«

Og Dr. Ley kaldte det i en Artikel i den tyske Presse »Sociale Selvforvaltning«. I Artiklen siger han bl. a.:

»Arbejdsgivere og Arbejdere maa bringes sammen. Og de skal ikke skilles, forinden de selv har mestret deres Skæbne. Vi vil danne en Konklave, hvori Mennesker holdes sammen saalænge, indtil de er blevet enige. Vi maa ikke taale, at Menneskene »slaar« sig fra hinanden, men de skal »slaa« sig sammen.«

En mærkelig Metode, efter at man har gjort den ene Part fuldkommen værgeløs. Men for at berolige Arbejderne under deres daarlige Vilkaar, særlig over de daarlige Lønforhold, har Dr. Ley dannet et *Forsknings-Institut,* hvilket »rent videnskabeligt« skal beskæftige sig med Arbejdets Problemer. Det skal bl. a. udfinde den »*retfærdige Løn*«. I sit Maj-Opraab har Dr. Ley lovet, at det hele skal ordnes inden 1. Maj 1936.

Samtidig udfoldes en forstærket Aktivitet for at tvinge de sidste Arbejdere ind i Arbejdsfronten. I Sammenhæng med denne Kampagne sagde Arbejdsværgen for Sachsen, Stiehler, for nylig i en Tale i Annaberg:

»Den tyske Arbejdsfront kan fremtidig ikke mere taale, at der endnu er Mennesker i Bedrifter, der ikke er Medlem af Arbejdsfronten. De skader derved Bedriftens Arbejdsfred og Arbejdsfronten maa sørge for, at saadanne Urostiftere bliver fjernet.«

Samtidig organiseres i Bedrifterne en ny nazistisk Organisation, »*Werkschar*«, Værkskaren, som skal sørge for Arbejdernes nazistiske Opdragelse. Det har de nu særlig faaet fat i efter det nye Nederlag, de har lidt under de sidste Tillidsmandsraadsvalg, hvor det igen har vist sig, at største Delen af Arbejderne, ligesom for to Aar siden, er Antinazister. Det er intet Under, thi de ser og føler dog daglig mere og mere, at Nazisternes Sejr i Virkeligheden betød Kapitalens Sejr. Aldrig før har Arbejdsgiverne været saa mægtige som nu. Men Dr. Ley sagde i sit Nytaarsopraab:

»Tyskland kan allerede i Dag med Stolthed forkynde Verden: Vi har overvundet Klassekampen. Vi er forud for Jer alle med Aartier, ja maaske med Aarhundreder!«

Hvad skal man sige til saadanne Udtalelser. Der er ingen, hverken i Tyskland eller i den øvrige Verden, som tror det. Hvis Ley selv tror derpaa, saa skulde han hellere til Undersøgelse paa en Nerveklinik.

Karl Ehrlich.

Arbejdsløsheden i Maj og Juni 1935.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Juni Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 50,356 Arbejdsløse, d. v. s. 13,0 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (ialt 386,293) ved Udgangen af Maj 1935.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1930.

Samtlige Fag:	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.	1930 pCt.
Januar	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5
Marts	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3
April	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6
Maj	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4
Juni	13,0[1])	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7
Juli		15,3	21,7	28,7	11,8	9,3
August		15,5	21,4	29,2	11,8	9,0
September .		16,4	20,9	29,6	12,1	9,0
Oktober ...		18,3	23,2	31,8	15,8	11,4
November..		22,3	25,7	35,1	22,1	15,5
December..		30,3	37,5	42,8	32,2	25,1

[1]) Foreløbigt Tal.

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Juni 1935 [1]	Maj 1935 [1]	April 1935	Juni 1934	Maj 1934	April 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	8,8	9,9	12,6	13,4	13,8	16,5
2. Anden Industri m. v.	12,0	13,1	16,1	15,2	16,3	19,7
3. Handel	5,8	6,7	8,2	8,7	9,8	11,1
4. Arbejdsmænd	15,1	16,4	18,1	17,1	19,6	22,5
I alt	12,1	13,3	15,7	15,1	16,5	19,6
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	6,4	5,6	9,8	8,3	9,6	12,9
2. Anden Industri m. v.	13,0	12,2	15,2	14,0	15,2	16,7
3. Handel	6,5	7,2	8,2	8,7	9,3	11,6
4. Arbejdsmænd	16,6	20,3	27,0	19,4	20,8	30,7
I alt	13,6	15,1	20,0	15,7	16,9	22,9
Hele Landet	13,0	14,4	18,3	15,5	16,8	21,6

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for April og Maj for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Maj 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Maj 1935	April 1935	Maj 1934	April 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 960	26,3	29,9	33,2	37,2
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 687	10,2	21,9	16,1	18,2
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 201	2,1	5,5	3,4	9,4
Slagteriarbejdere	8 323	19,1	23,5	19,3	18,9
Tobaksarbejdere	8 483	20,1	24,2	18,9	21,7
Tekstilarbejdere	13 448	9,6	11,2	5,9	6,2
Skræddere	12 594	5,0	7,4	6,5	6,4
Hatte- og Buntmagere	1 475	17,2	20,5	23,6	18,8
Skotøjsarbejdere	4 706	14,0	15,9	20,4	19,7
Murere	9 865	4,5	10,4	5,4	13,0
Hustømrere	8 971	6,6	14,3	9,0	16,2
Snedkere	9 595	14,1	14,8	21,4	21,3
Malere	7 280	1,0	1,9	4,4	2,5
Sadelmagere og Tapetserere	2 263	5,3	4,1	10,0	7,6
Træindustriarbejdere	5 248	10,7	13,1	11,5	14,2
Karetmagere	1 127	10,4	13,9	14,4	16,4
Keramikere	1 673	1,5	2,6	3,8	5,1
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 201	13,9	14,9	20,9	22,2
Blikkenslagere	2 302	11,2	14,6	15,4	18,5
Smede- og Maskinarb.	32 988	13,7	16,2	20,0	23,0
Formere	2 105	13,2	15,1	19,6	24,7
Elektrikere	3 115	16,6	13,5	23,1	21,8
Papirindustriarbejdere	1 593	2,0	3,1	2,0	2,1
Bogbindere	4 224	13,5	13,8	13,7	16,0
Typografer	6 438	12,1	13,1	14,2	15,6
Handels- og Kontormedhj.	22 035	7,2	8,5	9,8	11,8
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	19,3	24,8	20,5	28,6
Nemlig { Landarbejdere	23 917	15,5	29,4	13,8	29,4
Nemlig { Iøvrigt	127 009	20,0	23,9	22,2	28,4
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 764	23,3	26,1	23,0	35,4
Sømænd	4 189	28,1	30,9	30,3	37,1
Søfyrbødere	2 450	28,4	32,9	35,7	43,9
Kedel- og Maskinpassere	2 310	4,7	6,3	6,5	7,5
Kvindeligt Arbejderforbund	13 308	12,3	17,9	17,3	23,2
Andre Fag	27 446	9,5	12,9	12,9	16,3
I alt	386 293	14,4	18,6[1]	16,8	21,6

[1]) Foreløbige Tal.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Arbejdsmænd hos Firmaet E. Hartman Hjorth, Kalundborg.

Den 3. Juli afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af et af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Strejkevarsel overfor *Firmaet E. Hartmann Hjorth,* Kalundborg.

Paa Mødet enedes man om, at det foreliggende Stridsspørgsmaal i Henhold til Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. Juni d. A. (Sag Nr. 2107) henvises til organisationsmæssig Behandling efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

De udsendte Strejkevarsler toges tilbage.

Arbejdsmænd hos Murermester Nicolai Olsen, Hørsholm.

En Uoverensstemmelse mellem *Murermester Nicolaj A. Olsen,* Hørsholm, og Dansk Arbejdsmandsforbunds Hørsholm-Afdeling behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. Juli med følgende Resultat:

Fagforeningen beklager, at den i Skrivelsen af 28. Maj d. A. fremsatte Trusel er fremkommet.

Der foretages omgaaende ved begge Parters Medvirkning en Opmaaling af det omhandlede Arbejde. For saa vidt Opmaalingen skulde vise, at der er regnet med forkerte Maal, finder en ny Opgørelse af Regnskabet Sted, og det eventuelt for meget udbetalte Overskud tilbageholdes.

Arbejdsmænd ved Reparationsarbejde i Københavns Frihavn.

Den 10. Juli forhandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen om Oprettelse af en Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Afdeling, Støberi-, Special- og Maskinfabriksarbejdernes Forbund og A/S Københavns Frihavn.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om en Overenskomst, i hvilken der fastsattes Bestemmelser om Løn og Arbejdstid.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Rasmus Jensen, Aarhus.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. Juli forhandledes om en af Entreprenørforeningen fremsendt Klage over at Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus havde iværksat Arbejdsstandsning overfor Entreprenør Rasmus Jensen i Aarhus.

Der opnaaedes ikke Enighed om Sagen, men Mødet sluttede med, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det af Entreprenør R. Jensen deponerede Beløb af 476 Kr. skal tilbagebetales eller ikke, forelægges en faglig Voldgiftsret og at Arbejdsgiverforeningen vil indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret for den overfor R. Jensen etablerede Arbejdsstandsning.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Chr. E. Christensen, Hvidovre.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. Juli forhandledes om en af Entreprenørforenin-

gen fremsendt Klage over, dels at Dansk Arbejdsmandsforbunds københavnske Afdeling for Jord- og Betonarbejdere havde iværksat Blokade overfor Entreprenør Chr. E. Christensen, Hvidovre, og dels over at Afdelingsformanden i Dagspressen skulde have rettet uberettigede Angreb paa Entreprenør Christensen.

Paa Mødet oplystes det, at omhandlede Blokadevarsel var foranlediget af et Ulykkestilfælde ved et Kloakarbejde, Christensen havde i Hvidovre, og at Aarsagen alene var den, at Fagforeningen vilde sikre sine Medlemmer imod flere Ulykkestilfælde. Fagforeningen havde foranlediget, at der den følgende Arbejdsdag var taget Syn paa Arbejdet, og da der var Sikkerhed for, at en Gentagelse af Aarsagen til Ulykken var fjernet, genoptoges Arbejdet. Standsningen havde kun andraget 1½ Time.

Klagen over Pressens Omtale af Sagen afvistes.

Da der ved Mødet ikke opnaaedes Enighed, meddelte Arbejdsgiverne, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Cementstøberfirmaet P. Hansen, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 11. Juli forhandledes om en af Foreningen af Cementvarefabrikanter i København fremsendt Klage over at Arbejderne, beskæftigede hos Cementstøber P. Hansen, havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om, at af Fagforeningen til fuld Afgørelse af Sagen betaler 100 Kr.

Karetmagere hos De lollandske og sydfynske Jernbaner.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. Juli forhandledes om et af Karetmagerforbundet fremsat Krav om Tillæg til Lønningerne for Forbundets Medlemmer beskæftigede hos de lollandske og sydfynske Jernbaner.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om et Tillæg af 4 Øre i Timen til de ved de lollandske Jernbaner beskæftigede Karetmagere.

Da der ikke opnaaedes Enighed for de sydfynske Jernbaner, meddelte Forbundet, at de vilde indanke Arbejdsgivernes Vægring mod Forhandling for en faglig Voldgiftsret.

Kvinder hos Litograffirmaet Ad. Holst, Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 9. Juli forhandledes om Oprettelse af Overenskomst mellem Kvindeligt Arbejderforbund og Litograffirmaet Ad. Holst, Aalborg.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at det vilde fremsende Strejkevarsel.

Riggere og Sejlmagere hos Firmaet I. S. Weilbach.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 8. Juli forhandledes om en af Arbejdsgiverne rejst Klage over, at Arbejderne hos ovennævnte Firma havde nedlagt Arbejdet uden Varsel.

Sagen diskuteredes og man enedes om, under Hensyn til samtlige foreliggende Omstændigheder, at henlægge Sagen.

Iøvrigt forbeholdt Forbundet sig, ved given Lejlighed at føre den af Firmaet Weilbach i nærværende Sag praktiserede Arbejdsdeling frem til Afgørelse i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Lauritz Andersens Fond.

Ansøgninger om at komme i Betragtning ved den i Begyndelsen af Januar Maaned 1936 stedfindende halvaarlige Uddeling af Fondets Midler, maa være indsendt til Fondets Kontor senest den 1. September 1935 (for Ansøgere, bosiddende udenfor Europa, senest 1. Oktober). Ansøgningerne maa indeholde Oplysninger om eventuel fra anden Side modtaget eller ansøgt Støtte. Ansøgningsskemaer anvendes ikke.

Fondets Midler anvendes i Følge Fundatsen til *Fremme af dansk Industri og Handel* — som er Fondets Hovedformaal — samt til *Hjælp til syge og fattige Danske hjemme og ude.* Bevillingerne til *sidstnævnte* Formaal gives i Følge Bestyrelsens Beslutning ikke til enkelte Personer (bortset fra trængende Slægtninge af Fondets Stifter), men stilles til Raadighed for danske velgørende Foreninger i Ind- og Udlandet.

Nærmere Oplysninger om de Formaal, hvortil Fondet fortrinsvis yder Støtte paa det erhvervsmæssige Omraade, kan faas ved Henvendelse til Fondets Kontor, Vestre Boulevard 18, København V., Telf. Palæ 3890 (Kontortid Mandag, Onsdag og Fredag 10—13).

København, den 2. Juli 1935.

Bestyrelsen.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2110:

Keramikere paa J. Dalums Lervarefabrik i Holstebro.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Juli 1935 i Sag Nr. 2110: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri paa Dansk Pottemagermesterforening af 1894's Vegne for dennes Medlem J. Dalums Lervarefabrik i Holstebro mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Keramisk Forbunds Vegne.

Efter at Overenskomstforholdet mellem Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri og Keramisk Forbund var bragt i Orden ved Vedtagelse af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 10. April 1935, tilskrev Forbundet under 18. Maj samtlige 20 jyske Lervarefabrikanter, der stod udenfor Dansk Pottemagermesterforening af 1894 og dermed udenfor Sammenslutningen, deriblandt ogsaa Fabrikant J. Dalum, Holstebro, følgende:

»Keramisk Forbund, som i Januar 1935 har opsagt den bestaaende Overenskomst og Priskurant til Ophør den 1. Maj tillader sig herved at fremsende Forslag til ny Overenskomst og Priskurant mellem Deres ærede Firma og Forbundet.

Vi vedlægger Forslaget i to underskrevne Eksemplarer, og vi beder Dem, hvis De kan tiltræde Forslaget, da snarest at sende os det ene tilbage med Deres ærede Underskrift.«

Da Dalum — efter den 20. Maj at have modtaget Forbundets Brev — ikke vilde underskrive Forslaget, navnlig fordi dette gav Arbejderne 2 Ugers Ferie, medens hans tidligere Overenskomst og Overenskomsten med Pottemagermesterforeningen kun gav Arbejderne 1 Uges Ferie, tilskrev han samme Dag Formanden for Dansk Pottemagermesterforening et saalydende Brev:

»Da jeg fra Keramisk Forbund har modtaget en speciel Overenskomst til Underskrift, tillader jeg mig herved at indmelde mig som Medlem af Dansk Pottemagermesterforening for derigennem at komme ind under Foreningens Overenskomst med Keramisk Forbund,«

hvorhos han den 22. Maj tilskrev Forbundet, at han havde indmeldt sig i Pottemagermesterforeningen. Da Forbundet den 23. Maj om Morgenen modtog dette Brev, telefonerede det straks til Afdelingsformanden i Holstebro og foranledigede, at han samme Formiddag henvendte sig til Dalum og forlangte hans øjeblikkelige Tiltrædelse af det ham tilstillede Forslag til Overenskomst, idet samtlige 4 Arbejdere i modsat Fald vilde nedlægge Arbejdet samme Eftermiddag. Dalum vægrede sig ved at tiltræde Overenskomsten og telefonerede til Sammenslutningens Kontor i København og fik paa denne Maade at vide, at han samme Dag var optaget som Medlem af Pottemagermesterforeningen, hvilken Meddelelse Dalum om Eftermiddagen telefonerede til Afdelingsformanden. Sammenslutningen forsøgte samme Eftermiddag at give Forbundet telefonisk Meddelelse om Dalums Optagelse, og da dette ikke lykkedes, tilskrev Sammenslutningen samme Eftermiddag Forbundet, at J. Dalums Lervarefabrik, Holstebro, var optaget som Medlem af Dansk Pottemagermesterforening og derigennem af Sammenslutningen, hvilket Brev Forbundet modtog den 24. Maj om Morgenen.

Den bebudede Strejke blev ikke iværksat endeligt den 23. Maj ved Arbejdstidens Ophør, men først den 24. Maj Kl. 12, efter Afdelingsformandens Forklaring for Retten, fordi han vilde imødekomme en Henstilling fra Dalum om at faa noget halvfærdigt Arbejde gjort færdigt, efter Dalums Forklaring, fordi Arbejderne mødte til Arbejde den 24. Maj om Morgenen og først forlod dette efter ny Ordre fra Forbundet.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen og Dansk Pottemagermesterforening og dennes Medlem J. Dalums Lervarefabrik indklaget De samvirkende Fagforbund paa Forbundets Vegne og paastaaet den skete Arbejdsstandsning kendt ulovlig, og Forbundet ikendt Bod for Overenskomstbrud, medens de Indklagede har paastaaet Frifindelse.

Klagerne har til Støtte for deres Paastand anført, at Dalum har indmeldt sig i Pottemagermesterforeningen paa et Tidspunkt, hvor han ikke var i nogen Konflikt med Forbundet, da han kun havde modtaget et Forslag til ny Overenskomst, og at det derfor er ulovligt at etablere Strejke overfor ham, idet han efter Indmeldelsen er forpligtet og berettiget efter Septemberforliget og efter den almindelige mellem Foreningen og Forbundet gældende Overenskomst. Den etablerede Strejke er alene foranlediget af, at Dalum havde indmeldt sig i vedkommende Arbejdsgiverforening, og er derfor et ulovligt, organisationsfjendtligt Skridt.

De Indklagede anfører paa deres Side, at Dalum, hvis han ønskede at indtræde i Pottemagermesterforeningen, har haft rigelig Tid dertil, idet Forbundet i Januar Maaned opsagde Overenskomsten til 1. Maj. Først da Dalum den 20. Maj modtog Forbundets Forslag til ny Overenskomst, og da han maatte være klar over, at der vilde blive Konflikt, hvis han ikke tiltraadte Overenskomsten, indmeldte han sig i Foreningen, og da Afdelingsformanden om Formiddagen den 23. Maj meddelte, at Arbejdet vilde blive standset, var der ikke tilgaaet Forbundet nogen officiel Meddelelse om hans Optagelse.

Det er oplyst under Sagen, at af de 20 jyske Lervarefabrikanter, der stod udenfor Pottemagermesterforeningen, og som ved Skrivelse af 18. Maj fik tilsendt det paagældende Overenskomstforslag, har 11 tiltraadt Overenskomsten, medens der er løbende Konflikter hos de 9, derunder Dalum, og at Forbundets Aktion mod Dalum er foranlediget ved, at han efter Modtagelsen af Forbundets Brev af 18. Maj søgte at blive optaget som Medlem af vedkommende Arbejdsgiverforening for derved at komme uden om Særoverenskomsten med Forbundet.

Efter alt, hvad der foreligger oplyst for Retten, maa man gaa ud fra, at Dalum efter Modtagelsen af Forbundets Brev af 18. Maj har været klar over, at der, da han ikke ønskede at tiltræde Forbundets Overenskomstforslag, vilde blive etableret Konflikt overfor ham, og at hans Indmeldelse i Pottemagermesterforeningen alene er sket for at afværge en saadan Konflikt. Den skete Optagelse af Dalum som Medlem af Pottemagermesterforeningen er saaledes sket for at understøtte Dalum paa et Tidspunkt, da der er rejst en Lønaktion mod ham fra Forbundets Side, og er derfor ikke forenelig med Septemberforligets Bestemmelser. Den etablerede Strejke har herefter været lovlig, og de Indklagedes Paastand om Frifindelse vil derfor være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde paalægges Klagerne.

K e n d e l s e:

De Indklagede, De samvirkende Fagforbund paa Keramisk Forbunds Vegne, bør for Tiltale i denne Sag fri at være.

I Sagsomkostninger betaler Klagerne 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 3 * KØBENHAVN DEN 15. AUGUST 1935 * 32. AARGANG

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds 25. Kongres.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds 25. Kongres aabnedes Tirsdag den 2. Juli i Folkets Hus, Enghavevej, København.

Sangkoret »Vulkan« indledede Kongressen paa en festlig Maade med flere kendte Arbejdersange og sluttede med Internationale, som de Delegerede paahørte staaende.

Forbundets Formand, Johs. Kjærbøl, aabnede Kongressen, idet han paa Hovedbestyrelsens Vegne bød de Delegerede velkommen.

I Aabningstalen udtalte Kjærbøl, at man kunde fastslaa, at der nu i Forbundet var mere Ro, end Tilfældet var i 1932, og en af Aarsagerne hertil var de nu bestaaende større Beskæftigelsesmuligheder. Det har altid været saadan, at Arbejdsløshed skaber Bitterhed og Modløshed og igen mere Kritik mod Organisationsarbejdet. Man glemmer i saadanne Tider, at Aarsagen til Arbejdsløsheden maa søges i det kapitalistiske System. Kjærbøl fastslog, at Aarsagerne til den højere Beskæftigelse ikke mindst var Frugt af det gode Samarbejde, der bestod mellem Fagforbundene og Arbejderregeringen, idet Socialdemokratiet ved sit Arbejde i Rigsdag og Kommuner havde ydet en Indsats for Skabelse af Arbejdsmuligheder.

Formanden mindede de i afvigte Kongresperiode afdøde Kolleger, og især dem, der i Forbundet paa forskellig Maade havde udført et stort og godt Arbejde.

De Delegerede sluttede sig til Udtalelserne ved at rejse sig.

Formanden bød derefter Gæsterne velkommen og præsenterede dem for Kongressen. Der var Gæster fra D. s. F., Repræsentanter for Smedekartellet, fra Broderforbundene i Norge, Sverrig, Holland, Belgien, Tjekoslovakiet og Schweiz og som særlig indbudt Forbundets tidligere Formand, H. P. Hansen.

Gæsterne fik nu Ordet. — De takkede for Indbydelsen og ønskede Kongressen Held og Lykke med Arbejdet. De udenlandske Gæster gav hver især en Redegørelse for Forholdene i deres Lande.

Formanden, Johs. Kjærbøl, takkede alle Gæsterne for deres Udtalelser og de Oplysninger, de havde givet om Forholdene i de forskellige Lande.

Formanden forelagde derefter Kongressens Dagsorden, som enstemmigt godkendtes.

Dagsorden:

1. Kongressens Aabning.
2. Valg af Kongressens Tillidsmænd.
3. Valg af de fornødne Udvalg.
4. Fastsættelse af Forretningsorden.
5. Beretning over Virksomheden.
6. Regnskaberne.
7. Revision af Lovene.
8. Vore Overenskomstforhold.
9. Særlige Forslag fra Afdelingerne.
10. Valg af fastlønnede Tillidsmænd.
11. Valg af Hovedbestyrelse, Forretningsudvalg og Revisorer.
12. Fastsættelse af Tid og Sted for næste Kongres.

Man gik derefter over til at behandle Dagsordenens Punkt 2 og 3.

Paa Hovedbestyrelsens Vegne foreslog Formanden til Kongressens Dirigenter Leonhard Hansen, Marius Andersen, Vilh. Christensen og Otto Wulff. Disse valgtes enstemmigt. Som Sekretærer valgtes P. Andersen, S. A. Svendsen, Kaj Lindberg, Hans Rasmussen, I. P. Nielsen og Harry Rasmussen. Der foretoges herefter Valg af Lovudvalg og Stemmeudvalg, og under Punkt 4 vedtoges den af Hovedbestyrelsen foreslaaede Forretningsorden.

Under Dagsordenens Punkt 5 aflagde Formanden Beretning for den forløbne Periode. I sin Tale, der var meget omfattende og indholdsrig, omtalte Kjærbøl i 3½ Time de mange Forhold, der i Perioden havde givet Anledning til Overvejelser og Forhandlinger indenfor Forbundet og med de mange Institutioner, Forbundet havde samarbejdet med.

I den meget begrænsede Plads, vort Blad har til Referat, maa vi nøjes med enkelte Uddrag af Beretningen.

Kjærbøl omtalte først Arbejdsmulighederne i Faget, og oplyste herunder, at Forbundet havde, da det afholdt sin Kongres i Aarhus, 11.004 arbejdsløse. Dette Tal androg 37 pCt. af Fagets Udøvere i Juni 1932. I Aar var Arbejdsløshedsantallet 5031 eller 14 pCt. Denne Nedgang i Arbejdsløsheden er Udtryk for en betydelig forøget Arbejdsmulighed. Men denne Fremgang kan ikke alene maales med disse Tal, men Forholdet er, at Jernindustrien beskæftiger i Aar mellem 45 og 46000 Arbejdere, det største Tal, der nogensinde i vort Land har været beskæftiget i Industrien.

Men naar Tallet af arbejdsløse alligevel er saa omfattende stort, maa dette ses i Belysning af den hensynsløse Lærlingeuddannelse, der finder Sted. Imod dette Forhold maa vi raade Bod, og jeg tror, at det paritetiske Lærlingeudvalg vil øve Indflydelse paa Begrænsningen af Lærlingetilgangen. Thi Udvalget vil efterhaanden opnaa Lukning af mange slette Læresteder.

Formanden omtalte herefter Krisens Virkninger paa Arbejdsbetingelserne, Arbejdsgivernes Forsøg paa at udnytte Krisen imod Arbejderne og meddelte, at trods alle Forsøg fra Arbejdsgiverside for at nedsætte Timelønningerne, var Priskuranterne dog urørte, og 60 pCt. af Medlemmerne arbejder i Akkord.

Formanden udtalte endvidere: Under Krisen har vi opnaaet at faa Ferien gennemført. Jeg ved godt, at nogle vil sige at den har vi maattet betale, men Forholdet var den Gang, at vi havde faaet Nedsættelser i vore Lønninger, saafremt vi ikke vilde tage en Kamp. Mon nu ikke enhver, der vil se uhildet sagligt paa Spørgsmaalet, vil erkende, at en Kamp den Gang let vilde have kunnet rumme en Fare for vor Organisation, og for den danske Fagbevægelse som Helhed, om vi ved Indgangen til en dybtgaaende og omfattende Krise, som vi har gennemlevet, havde taget en Storkamp og dermed svækket ikke alene vor Organisation som saadan, men ogsaa vore Medlemmers Modstandsevne med den Følge, at vi ikke lige saa helskindet, som Tilfældet nu er, var kommet igennem Kriseaarene.

Men — fortsatte Kjærbøl — naar vi nu glæder os over, at vi staar med vor Organisation intakt, med vor Økonomi i Orden og med et betydelig større Antal beskæftigede end Tilfældet har været i mange Aar, saa skulde vi heller ikke glemme, at dette i høj Grad skyldes kunstige Indgreb, Foranstaltninger foretagne paa Regeringens Initiativ, og ikke Udslag af en normal Konjunktur.

Det er den lave Kroneværdi, der giver os en forøget Konkurrenceevne overfor Udlandet, og det er Valutareguleringen der har skærmet vort Land imod Udlandets Produktion og givet os forøget Andel i den Del af Hjemmemarkedet, der tidligere forsynedes fra Udlandet.

Formanden omtalte derefter Tillidsmandsinstitutionen indenfor Forbundets Omraade og erklærede, at denne var den førende i Landet. Han gav herefter en Oversigt over Overenskomstforholdene, saaledes som disse havde udviklet sig i Kongresperioden. Omtalte Forligsmandsloven og de med denne indførte Afstemningsregler og den Indflydelse, disse Regler havde paa Forholdene ved Forslag, fremsat af Forligsmanden. Omtalte herefter meget udførlig Lønningerne indenfor Faget og sammenholdt disse med Lønninger i en Række Lande.

Formanden gik herefter ind paa en Omtale af en Række Forslag, fremsat af Afdelingerne, og sluttede med at fremsætte en Række Resolutioner.

Der førtes herefter en omfattende Diskussion om Beretningen og de stillede Forslag, og efter at Formanden havde repliceret, gik man til Afstemning om følgende Resolutioner:

Resolution 1.

Da den forløbne Kongresperiode har vist, at vore lave Minimallønninger har virket svækkende paa vort Lønniveau, paalægges det Hovedbestyrelsen ved første Overenskomstforhandling at sætte ind for, at Minimallønninger og Mindstebetaling hæves.

Vedtaget.

Resolution 2.

Det henstilles til Hovedbestyrelsen at optage Spørgsmaalet om Afspadsering af Overarbejde til fornyet Forhandling med Sammenslutningen med Henblik paa, at alt Overarbejde afspadseres, og at Afspadsering ikke fradrages i Feriegodtgørelsen.

Vedtaget.

Resolution 3.

Kongressen tiltræder de Synspunkter, der vedrørende Forkortelse af Arbejdstiden er indeholdt i den Resolution, der blev vedtaget paa De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde i 1932. Kongressen tilsiger De samvirkende Fagforbund og Regeringen Smedeforbundets Støtte til Gennemførelse af en forsvarlig Ordning af Arbejdstiden.

Vedtaget.

Resolution 4.

Kongressen henstiller til Hovedbestyrelsen at arbejde hen til, at Feriebetalingen bliver ens for hele Landet, at Ferien udvides, og at de 2400 Arbejdstimer, der nu kræves for at faa fuld Feriegodtgørelse, reduceres.

Vedtaget.

Resolution 5.

Kongressen paalægger den kommende Hovedbestyrelse paany at søge optaget Forhandlinger med Arbejdsgiverne vedrørende Rørprislisten, idet Kongressen anser det for rigtigst, at Rørprislisten bliver ens for hele Landet.

Kongressen bemyndiger Hovedbestyrelsen til, hvis den finder, at det Resultat, der kan opnaas, er forsvarligt, at træffe bindende Aftale med Arbejdsgiverne om en Fornyelse af Rørprislisten.

1. Stk. enstemmigt vedtaget. 2. Stk. vedtaget med 168 Stemmer mod 73.

Resolution 6.

Med Henblik paa den Virksomhed, som Jernindustriens Lærlingeudvalg udøver, og da det kan paaregnes, at denne Virksomhed i Fremtiden vil blive stærkt udviklet, bemyndiges den kommende

Hovedbestyrelse til at medvirke ved Tilvejebringelsen af et egnet Organ til Varetagelse af Lærlingenes Uddannelse og de øvrige Spørgsmaal, — herunder Svendeprøvespørgsmaalet — der staar i Forbindelse med Lærlingeforholdene i vort Fag.

Det paalægges Afdelingerne at fremskaffe de til Brug for et saadant Organ nødvendige Oplysninger, og i det hele taget at medvirke i Overensstemmelse med de Paalæg, som Hovedbestyrelsen maatte give med Henblik paa Lærlingespørgsmaalet.

Vedtaget.

Resolution 7.

Det paalægges den kommende Hovedbestyrelse i Forbindelse med Arbejdernes Oplysningsforbund at udvikle den Oplysningsvirksomhed, som Forbundet siden 1927 har udfoldet, i Overensstemmelse med Tidens Krav og under Iagttagelse af betryggende Former, og saaledes, at Forbundet ogsaa som hidtil økonomisk yder den fornødne Støtte.

Vedtaget.

Hovedbestyrelsens Krav om en Udvidelse af Tillidsmandsbeskyttelsen ved Overenskomstforhandlingerne med Jernindustriens Sammenslutning i 1934:

Afskedigelse eller Hjemsendelse af Tillidsmanden paa Grund af midlertidig Mangel paa Arbejde, Driftsstandsninger el. lign., kan ikke berettige Arbejdsgiveren til at undlade at genantage Tillidsmanden som en af de første, naar det Arbejde, hvorved Tillidsmanden har været beskæftiget, atter kommer i Gang.

Vedtaget.

Et af Aarhus Afd. stillet Forslag i hvilket det hedder, at alle Smede og Maskinarbejdere, som arbejder ved Stat og Kommune, skal være Medlem af vort Forbund og Arbejdsløshedskasse. Saafremt nogen for Tiden er i Arbejde ved Stat eller Kommune uden at opfylde disse Forpligtelser henstilles det til Hovedbestyrelsen eventuelt at søge Partiets Støtte til at faa dette Forhold rettet. Vedtoges enstemmigt.

Ligeledes vedtoges et af Aarhus Afd. stillet Forslag saalydende:

Det paalægges Hovedbestyrelsen igennem D. s. F. at søge Loven om Mægling i Arbejdsstridigheder ændret saaledes, at der indføres ensartede Afstemningsregler (Urafstemning) indenfor alle Organisationer.

Endelig vedtoges et Forslag saalydende:

Idet Kongressen fastslaar Betydningen af, at der oprettes et Arbejdernes Erhvervsraad til Fremme af Arbejderklassens økonomiske Interesser, opfordrer Kongressen D. s. F. til at søge oprettet et saadant Erhvervsraad i Samarbejde med det danske Socialdemokrati og det kooperative Fællesforbund.

Derefter foretoges Afstemning om Beretningen. Denne vedtoges enstemmigt.

Under Dagsordenens Punkt 6 forelagde Hovedkassereren, A. Johansen, det reviderede Regnskab, der, efter nogle Spørgsmaal var besvarede, enstemmigt godkendtes.

Under Dagsordenens Punkt 7 behandledes en Række Forslag til Ændringer i Forbundets Love. Lovudvalgets Formand, Hovedkasserer A. Johansen, redegjorde for Udvalgets Arbejde og Indstillinger om Ændringerne i de forskellige Paragraffer. Udvalget indstillede ligeledes følgende Resolution til Vedtagelse:

Medlemmer, som udgiver og udspreder Smædeskrivelser o. lign. med Nedrakning af Kolleger og de af disse valgte Tillidsmænd kan udelukkes fra alt organisationsmæssigt Samarbejde.

Udelukkelsen kan strække sig indtil 2 Aar, og kan besluttes af en Generalforsamling eller med Forretningsudvalgets Godkendelse af Afdelingsbestyrelsen.

Ved Afstemningen vedtoges Udvalgets Indstillinger og Resolutionen.

Et Forslag, stillet af Københavns Afd. 11, hvori det hedder:

Da Tiden kræver mere og mere af vore valgte og ansatte Tillidsmænd og Funktionærer foreslaas det, at ethvert Medlem, der beklæder Tillidshverv indenfor Forbundet eller dets Afdelinger, afgaar almindeligvis ved deres fyldte 70 Aar. Afvigelser herfra kan kun ske ved en Kongresbeslutning.

Vedtoges med 119 Stemmer.

Under Dagsordenens Punkt 8 forelagde S. A. Svendsen et af Københavns Afd. 11 fremsat Forslag, hvori det hedder:

Da Forbundets Medlemmer i større og større Udstrækning finder Beskæftigelse i andre Industrier og Virksomheder uden for selve Jernindustrien opfordrer Kongressen den kommende Hovedledelse til at optage Arbejdet for at gennemføre landsomfattende Overenskomster med andre Arbejdsgiverforeninger eller Arbejdsgivere, der beskæftiger vore Medlemmer. Af saadanne kan nævnes Bryggerier, Tobak, Papir, Olie, Benzin, Margarine, Entreprenører, Cement, Syre og Svovl, Havneforhold med Kraner, Tekstil, Mejerier, Sukkerfabriker, Glasværker m. m. At saadanne Overenskomster eller Aftaler skulde tage Sigte paa mere ensartede Løn- og Arbejdsforhold er naturlig, men vil ogsaa støtte Afdelingerne i deres Arbejde for bedre Arbejdsvilkaar og maaske rette en Del Forhold.

Svendsen motiverede Forslaget indgaaende, og efter at en Del Talere, deriblandt Formanden, havde anbefalet det, vedtoges Forslaget enstemmigt.

Under Dagsordenens Punkt 9 behandledes de af Afdelingerne indsendte Forslag, og vedtoges under dette Punkt følgende 2 Forslag:

1. Kongressen vedtager at stille sig bag Kravet om, at Lærlingenes Uddannelse paa de tekniske Skoler skal foregaa i Dagtimerne.

2. Da Læretiden er meget varierende, henstilles

det til Hovedbestyrelsen at arbejde hen til, at denne bliver 4 Aar.

Dagsordenens Punkt 10: Valg af fastlønnede Tillidsmænd.

Dirigenten meddelte, at der skulde foretages Valg af Forbundsformand, Hovedkasserer og 2 Sekretærer.

Johs. Kjærbøl valgtes med stormende Akklamation.

Kjærbøl takkede for Tilliden.

Til Hovedkasserer foretoges Genvalg af A. Johansen, og han genvalgtes ligeledes med Akklamation. Ogsaa Johansen takkede for Tilliden.

Med Akklamation blev endvidere genvalgt til Sekretær og Næstformand P. Andersen og til Sekretær Vilh. Christensen.

Vilh. Christensen takkede paa begges Vegne for Valget.

Der foretoges herefter Valg af Hovedbestyrelse, Forretningsudvalg og Revisorer.

Kongressens Dagsorden var nu udtømt, og paa Gæsternes Vegne takkede Bries Lambert, Belgien, paa de udenlandske Gæsters Vegne og Chr. Jensen paa de danske Gæsters Vegne for Samværet, og begge ønskede de Smedeforbundet Held og Lykke med det fremtidige Arbejde. I bevægede Ord takkede Kjærbøl Kongressens Deltagere og Gæster for Arbejdet, der var udført, og sluttede med et Leve Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Kongressen sluttede med at alle sang Internationale.

Bødkerforbundets Kongres.

I Dagene den 18., 19. og 20. Juli afholdt Bødkerforbundet sin ordinære Kongres i Forsamlingsbygningen paa Enghavevej 40.

I Kongressen deltog, foruden 10 Hovedbestyrelsesmedlemmer, ialt 25 Delegerede fra Forbundets Afdelinger og som Gæster Hovedkasserer Hans Jacobsen fra De samvirkende Fagforbund, Forretningsfører Martin Petersen fra Dansk Træarbejdersekretariat og Forretningsfører A. B. Nielsson fra Svensk Bødkerforbund.

Forbundets Formand, R. Rude, aabnede Kongressen med en Velkomsttale til saavel Delegerede som Gæster, og efterat Gæsterne havde fremsat Hilsener og gode Ønsker for Kongressens Forløb, gik man over til Dagsordenen.

Som Dirigenter valgtes Chr. Jørgensen, Aarhus, og Nic. Jespersen, København, og som Sekretærer Stegger Sørensen, Aarhus, og Andre Jespersen, København.

Til Punkt 4 paa Beretning om Virksomheden i den forløbne Kongresperiode aflagde Formanden en udførlig Beretning, hvorunder han bl. a. udtalte:

Vi har i hele Perioden ikke en eneste Gang kunnet tale blot om nogenlunde, endsige tilfredsstillende Bskæftigelse, og vi har heller ikke som andre kunnet sige, det var paa Grund af den Krise, der har hærget overalt. Nej, vi maa se paa Stillingen, som den er: Vort Fag er delvis slaaet ud. Anden Emballage er taget i Brug til de Varer, der før har givet os god og temmelig solid Beskæftigelse. En Ting maa vi erkende — og vil vi ikke med det gode, vil Tiden lære os det —, at en Organisation med et stort Antal arbejdssøgende Medlemmer ikke magter det samme som den, der til visse Tider kan regne med en større Efterspørgsel og et mindre Udbud af Arbejdskraft. Erkendelsen kan være svær, men Virkeligheden kommer man ikke uden om, og Arbejdsmaaden maa nu en Gang lægges efter Forhold, vi har at arbejde under. Gennem flere Aar har vi haft en Ledighed paa mellem 35 og 50 Procent.

Det er dog lykkedes os at holde Stillingen.

Fra Arbejdsgiverne er der jo gjort mange Forsøg paa at nedsætte vore Lønninger, men de er hver Gang veget tilbage for den Modstand, de vidste, vi saa os i Stand til at yde, og derfor er det lykkedes os som andre at bevare den Løn og Levestandard, vi en Gang havde opnaaet.

Formanden redegjorde for de enkelte Løn- og Overenskomstforhandlinger, hvorefter han omtalte Bestræbelserne for at sikre nye Erhvervsgrene for Bødkerfaget.

Siden sidste Kongres er der ophævet 4 Afdelinger, nemlig Hobro i 1933 og Horsens, Mariager og Fredericia i Aar. Forbundets Medlemstal er i Løbet af de 5 Aar gaaet ned med over 200, nemlig fra 700 den 31. Marts 1930 til 468 den 31. Marts i Aar. Denne Nedgang har selvfølgelig ogsaa sat sine mærkbare Spor i Forbundets Regnskaber. — Arbejdsløsheden indenfor Bødkerfaget viser, at der i Slutningen af Marts Maaned i Aar var 150 ledige Medlemmer, og det er jo et talende Tal, naar man tager det samlede Medlemstal i Betragtning. Formanden sluttede sin Beretning med at udtale Haabet om, at Bødkerfaget trods alt alligevel maa gaa lysere Tider i Møde.

Formandens interessante Beretning efterfulgtes af en længere Forhandling, hvorunder man navnlig berørte Spørgsmaalet om en bedre Lærlingeuddannelse og om nye Muligheder for Faget. Alle Debattens Deltagere udtalte Tilslutning til Formandens Beretning og Formandens Arbejde for nye faglige Opgaver, ligesom man ogsaa takkede Formand og Hovedbestyrelse for den Indsats, der var ydet i Forbundets almindelige Administration. — Under Forhandlingen berørtes en Række indre Anliggender, og endelig førtes en Debat om Arbejdstidsnedsættelse som Middel mod Arbejdsløsheden.

Hovedkasserer Hans Jacobsen redegjorde for De samvirkende Fagforbunds Stilling til denne Sag og omtalte ligeledes visse Punkter i den nye Forligsmandslov.

Beretningen godkendtes med alle Stemmer imod een.

Hovedbestyrelsen stillede Forslag om at udnævne to af Forbundets Pionerer, Folketingsmand S. Bresemann og Direktør Emanuel Svendsen, til Æresmedlemmer.

Rude motiverede Forslaget og udtalte: Naar Bødkerforbundet gennem Aarene altid har faaet en saa rosende Omtale for sin organisatoriske Virksomhed, skyldes det i meget høj Grad disse to Mænds store og uegennyttige Indsats. Begge er de

nu fyldt 70 Aar. Vi takker dem for deres Arbejde og foreslaar at udnævne dem til Æresmedlemmer af vort Forbund.

Kongressen sluttede sig enstemmigt hertil ved at rejse sig.

Herefter behandledes Regnskaberne, der godkendtes enstemmigt.

Lovændringer.

Der var stillet en Række Ændringer til Lovene, hvoraf dog ingen var af større Rækkevidde. De sendtes efter en Generaldebat til et nedsat Lovudvalg.

Den vigtigste Ændring, der vedtoges, var en Nedsættelse af Antallet af Hovedbestyrelsens Medlemmer fra 10 til 8. Dette skete af økonomiske Grunde.

Under Behandlingen af Lovene for Arbejdsløshedskassen vedtoges det, at den kommende Hovedledelse skal søge Dageantallet for Understøttelse forhøjet i saa stor Udstrækning, som Arbejdsdirektoratet tillader.

Endvidere vedtoges det, at Udlærlinge 2 Maaneder efter Læretidens Udløb kan erholde Understøttelse efter laveste Understøttelsessats.

Kontingentet til Fortsættelseskassen nedsattes fra 75 til 70 Øre ugentlig.

Under særlige Forslag paalagdes det den kommende Hovedledelse at søge Forhandling med et Forsikringsselskab om Overtagelse af Forbundets Begravelseskasse.

Endelig vedtoges det at afholde næste Kongres i København 1940 samtidig med Forbundets 50 Aars Jubilæum.

Valgene.

Til Formand genvalgtes Rs. Rude ved skriftlig Afstemning med alle Stemmer imod 2. Rude takkede for Valget.

Til Viceforretningsfører genvalgtes N. Jespersen, København, med Akklamation.

Som øvrige Medlemmer genvalgtes Carl Mortensen og S. Jørner, København, Chr. Jørgensen, Aarhus, Lindorf, Aalborg, N. P. Christensen, Aalborg, og nyvalgtes Charles Hansen, Aarhus.

Rude takkede de afgaaede Hovedbestyrelsesmedlemmer, E. Hansen, København, Berg Rasmussen, Odense, og H. Nielsen, Rudkøbing, for godt Samarbejde i Hovedledelsen.

Hermed var Kongressens Dagsorden udtømt. Gæsterne takkede for de tre Dages Samvær paa Kongressen, der havde været et stærkt Udtryk for Viljen til fortsat Sammenhold i Arbejderklassen, og Formanden bekræftede dette Indtryk og gav Udtryk for Ønsket om, at Forbundet stadig vilde udfylde en Plads i den samlede Arbejderbevægelse.

Kongressen sluttede med Afsyngelse af »Internationale«.

RUNDSKUE

OPLAGT TONNAGE. Dansk Dampskibsrederiforening meddeler, at der nu ikke mere findes flere oplagte Skibe i Havnen. Som Følge deraf er man ophørt med at føre den ugentlige Opgørelse over »oplagt Tonnage«.

ENGROS-PRISTALLET. Statistisk Departements Engrospristal for Juli er steget med et Point i Forhold til Juni og er nu 131. Der er kun faa Forskydninger indenfor de enkelte Grupper. Animalske Levnedsmidler er steget fra 109 til 112, vegetabilske Levnedsmidler derimod gaaet ned fra 99 til 98 og Foderstoffer ligeledes fra 99 til 98. Træ og Papir er steget fra 149 til 152 og Tekstil og Konfektion fra 209 til 210. De øvrige Grupper er uforandret.

DANMARKS MEJERISTATISTIK. Med Henblik paa, at den store Landbokommission om kort Tid igen vil træde sammen for at drøfte og udarbejde en Smørordning, vil den nys udkomne Mejeristatistik for 1934 kunne paaregne en ganske særlig Interesse. Statistiken viser, at Danmarks samlede Mælkeproduktion i 1934 var 5320 Millioner kg, og heraf anvendtes 93,5% til Smørlavning, 2,4% til Ostelavning, 2,1% er solgt direkte eller indirekte til Forbrugerne, og 2% er solgt i Form af Fløde. Der har været stor Fremgang i Detailsalget. Tiltrods for,at Smørprisen i 1932 faldt 27,2 Øre, i 1933 15,4 Øre og i 1934 2,3 Øre, er Mejeriernes gennemsnitlige Aarsudbytte *steget fra 8,6 til 9,1 Øre pr. kg Sødmælk.* Dette skyldes dels, at Forbruget af Mælk til Smørlavning er faldet fra 23,8 til 23,5 kg Mælk pr. kg Smør, dels at Gennemsnits-Noteringen for Skummetmælk i det forløbne Aar har været ansat 0,5 Øre højere pr. kg end i det foregaaende Aar.

Danmarks samlede Smørproduktion i Kalenderaaret 1934 har andraget 178 Mill. kg. mod 184 Mill. kg Aaret før. Heraf er der eksporteret 150 Mill. kg, medens Hjemmemarkedet har aftaget 28 Mill. kg.

Hovedparten af Smørret er som sædvanligt afsat paa det engelske Marked, nemlig i Aaret April 1934—35 81,3% mod 84,2% Aaret før, hvilket er en Nedgang paa 6,4 Mill. kg, hvorimod Tyskland, der sidste Aar aftog 10,9 %, i Aar har aftaget 16,0 %, hvilket er en Forøgelse af Kvantum'et paa 7,4 Mill. kg. Til Belgien er udført 1,5 % af den samlede Smøreksport mod 3,1 % sidste Aar og til Frankrig kun 0,2 % mod 1,2 % Aaret før. Udførselen til Schweiz er omtrent fordoblet, men dette Land har dog kun aftaget 0,1 % af vor Smørudførsel.

ARBEJDSLØSHEDEN. Den af Arbejdsdirektoratet foretagne foreløbige Opgørelse over de ved Arbejdsanvisningskontorerne den 9. August 1935 tilmeldte arbejdssøgende Personer viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 50,847 eller 12,9 % indtegnede som ledige. Dette Antal er 1612 lavere end i den foregaaende Uge og 7100 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,5 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 11,361, hvilket er 29 højere end i den foregaaende Uge.

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdnings-

budget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Juli 1935 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling
paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl. Kr.	Juli 1934 Kr.	Okt. 1934 Kr.	Jan. 1935 Kr.	April 1935 Kr.	Juli 1935 Kr.
Fødevarer	974	1037	1077	1079	1108	1142
Klæder, Fodtøj, Vask	383	454	458	455	457	457
Bolig	421	434	434	448	448	448
Brændsel, Belysning .	159	166	166	165	164	163
Skatter, Kontgt. o. l.	436	483	477	477	474	485
Andre Udgifter	727	749	752	754	756	756
I alt ...	3100	3323	3364	3378	3407	3451

Udgiften,
beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl.
(Udgiften i 1931 gnstl. = 100)

	1931 gnstl.	Juli 1934	Okt. 1934	Jan. 1935	April 1935	Juli 1935
Fødevarer	100	106	111	111	114	117
Klæder, Fodtøj, Vask	100	119	120	119	119	119
Bolig	100	103	103	106	106	106
Brændsel, Belysning .	100	104	104	104	103	103
Skatter, Kontgt. o. l.	100	111	109	109	109	111
Andre Udgifter	100	103	103	104	104	104
I alt	100	107	109	109	110	111

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i April 1935 gældende Priser 110 og efter de nu for Juli foretagne Beregninger 111.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Juli udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 173.

Fornyet Dumping paa Verdensmarkedet?

De stort anlagte Dumpingsfremstød bidrog i væsentlig Grad til den Ødelæggelse af de verdensøkonomiske Forbindelser, der begyndte under Verdenskrigen og i Særdeleshed og i forøget Udstrækning efter Krigsslutningen. Den russiske Dumping, da alle Markeder under den første Femaarsplan flød over med sovjetrussiske Varer, er endnu i frisk Erindring. Den japanske Dumping — ikke mindre skæbnesvanger, særlig for de europæiske Industrilande, end den i Mellemtiden stoppede russiske — vedvarer stadig. Det er ganske vist blevet mere og mere tvivlsomt, om disse Dumpingsforanstaltninger virkelig har givet det Resultat, som de eksportgridske Stater havde ventet sig deraf. Det er ganske ubestrideligt, at næsten ethvert Dumpingsforsøg i Begyndelsen giver visse Resultater; dette gælder dog ikke alene for de Stater, der anvender Dumpingen som et magtpolitisk Middel for deres imperialistiske Ønsker, som i Særdeleshed er Tilfældet for Japans Vedkommende; Begyndelsesresultater er ogsaa opnaaelige, naar Dumpingen drives som Følgen af en Valutanedskæring og det derigennem opnaaede midlertidige Konkurrenceforspring. Dumpingforsøget kan opnaa særlige Resultater, naar der — som i Tilfældet Rusland — ikke er Tale om en kapitalistisk Rentabilitet, og hvor Spildet af samfundsmæssige Værdier vejer relativt lidt overfor de enorme naturlige Rigdomskilder.

Mere skæbnesvanger end den ofte kun forbigaaende Forvirring paa Verdensmarkedet som Følge af Prisunderbudet, der jo er Dumpingens Kærne, er de vedvarende Følger af saadanne økonomiske Metoder. Naar Tolden, selv naar den drives op i svimlende Højde, ikke formaar at underbinde Strømmen af Dumpingvarer, griber den angrebne Stat, for at beskytte Hjemmeindustrien, til Kontingentering af Indførselen af udenlandske Varer, hvis Pris (altsaa deres Dumpingpris) nu mister sin oprindelige Funktion i Konkurrencen og bliver underordnet . Selv en Vare, der foræres bort, kan ikke mere komme ind i Landet! Men Erfaringerne viser, at saadanne Beskyttelsesforanstaltninger, ligegyldigt om de er truffet mod en ægte Konkurrence, en Dumping eller et Valutafortrin, bliver til vedvarende handelspolitiske Foranstaltninger, og man maa give Dumpingen en stor Del af Skylden for, at det normale Handelssamkvem paa Basis af Handelsoverenskomster i Dag i stor Udstrækning er ophævet, og at Verdenshandelen er indspundet i et Net af Kontingenter, Restriktioner o. s. v. og nødtørftigt hjælper sig med direkte Vareudveksling og Gensidighedsforretninger.

Trods disse Erfaringer fra de sidste Aar bliver der stadig gjort nye Forsøg ved Dumpingforholdsregler at opnaa Eksportoverskud. Den vigtigste Kampplads er hovedsagelig de oversøiske Omraader, som endnu ikke er gennemkapitaliserede og især endnu ikke gennemindustrialiserede. Men heller ikke de højkapitalistiske Lande bliver forskaanede for fjendtlige Dumpingforsøg.

Det er ikke uinteressant at konstatere, at Dumping i Kæmpeformat som handelspolitisk Statsmiddel først blev anvendt af Diktaturstaterne og særlig er blevet et handelspolitisk Middel for de fascistiske Lande. Thi ved Siden af Rusland og Japan er Hitler-Tyskland det Land, der for Maaneder siden gennemførte det maaske mest rafinerede Dumpingforsøg, og som nu er i Færd med rundhaandet at finansiere et fornyet Dumpingforsøg.

Hidindtil har Rigsbankpræsident Schachts dygtige Finans- og Devisemanøvrer muliggjort, at en Drivfjeder til Køb af tyske Varer stadig var til Stede ved Tvangen til Anvendelse af de tidligere Tilgodehavender. Ved Siden af den officielle

Reichsmark findes der endnu 5 forskellige andre »Mark«, der alle forhandles med en betydelig Disagio, og som byder de Importører, der forstaar at anvende dem, vældige Prisfordele. Hitler-Tyskland driver derigennem en indirekte Dumping, hvis Virkninger kan maales paa Prisdannelserne paa det udenlandske Marked, naar man konstaterer Værdiforringelsesquotaene paa de udenlandske Børser. Det viser sig da, at Tysklands »Erstatningsvaluta« (eller rettere sagt: Tilskudsvalutaen) kan erhverves med følgende Fradrag: Registermark med 43%, Kreditsperremark med 67%, Udvandrersperremark med 68%, Effektsperremark med 75% og Konversionssperremark (de egentlige Scrips) med 83% (!) paa den nominelle Værdi. Til Trods herfor har Hitler-Tysklands Exportresultater i den senere Tid ladet meget tilbage at ønske, saaledes at nye Midler vil være nødvendige, hvis den hidtidige Export skal opretholdes og frem for alt: hvis den ønskede, for Oprustningen saa nødvendige Devisestrøm fortsat skal flyde. Tyskland er derfor i Færd med at skaffe et nyt Dumpingfond, hvorigennem der skal tilvejebringes en rund Sum paa 1 Milliard Mark, der som Statssubventioner og Exporttilskud skal stilles til Raadighed for Exportørerne. Da hele den tyske Udførsel kun har et Omfang paa ca. 4 Milliarder Mark om Aaret, vil det sige, at enhver Exportvare kan kastes paa Verdensmarkedet med gennemsnitlig 25% Prisreduktion. Hvorledes Hr. Schacht forestiller sig, at han ved billigere Salg skal kunne faa flere Deviser, bliver hans Sag; thi som sagt: billigere Priser er intet godt Middel mod Kontingenteringer og Indførselsrestriktioner, byder ikke Dumpingen nogen Chance for at give Resultat.

Hitler-Tyskland er dog ikke alene med sit Forsøg — som vi haaber og tror skal blive resultatløst — paa at sætte en ny Dumping i Scene. Ogsaa *Italien* forsøger ved Exportpræmier og fornyede Subventioner, altsaa ogsaa ved Anvendelsen af Dumpingforholdsregler, at forbedre sine Exportforhold. De italienske Fascister forsøger dog at faa Udlændingene til at levere Ammunitionen til deres Dumping-Krig, idet de mener da at kunne dumpe saa meget mere virksomt. Siden Midten af Juni Maaned har Italien nemlig opkrævet en Licensafgift paa 3%, der praktisk talt omfatter hele Importen til Italien. Et meget lignende, tilsyneladende dog mere rigoristisk System anvender *Rumænien* i den sidste Tid, idet man opkræver en Licensafgift paa 44% af den samlede Import til Landet og yder Exportørerne Subventioner i Forhold til Indtægten af denne Afgift. I begge Tilfælde, saavel for Italiens som for Rumæniens Vedkommende, virker Indførselsafgiften i Praksis som en tilsvarende generel Toldforhøjelse. Naar man i denne Forbindelse erindrer den Kendsgerning, at ganske lignende Foranstaltninger allerede gennem længere Tid har været anvendt fra *Ungarns* og *Argentinas* Side, og at ogsaa et Forslag angaaende et lignende Finansieringsforsøg bliver drøftet i *Østrig*, saa maa man, hvad enten man vil eller ej, komme til det Resultat, at en ny Dumpingbølge er i Færd med paany at bringe Uorden i Verdenshandelens Forbindelser, der under store Vanskeligheder atter var blevet noget stabilere. Under alle Omstændigheder er Mangelen paa Klarhed over den sande Sammenhæng forbavsende. Hvad nytter de paagældende Dumpingforsøg alle disse Stater, der selv har indført Importkontingenter som Beskyttelsesmiddel mod fremmede Varers Indtrængen i deres Land, og som, naar det drejer sig om deres egen Export, ligeledes staar overfor de andre Landes uovervindelige Kontingent-Spærringer? Og hvor latterligt virker det ikke, naar netop Hitler-Tysklands Presse er oprørt over, at andre Lande med mere beskedne Midler forsøger det, som Tyskland nu gennem mere end 2 Aar uden Skrupler har gjort og med ret anselige Pengemidler forsøger at forstærke!

Resultatet af saadanne Fremgangsmaader kan kun være, at Landene afspærrer sig stadig mere hermetisk fra hinanden, og at der sker en ny Stramning paa Verdensmarkedet i Stedet for den yderligere Afspænding, som man havde haabet. Det er næsten overflødigt at henvise til, at ethvert Forsøg paa fascistisk Dumpingpolitik maa forblive resultatløst og endda maa føre til en Svækkelse af Dumpinglandet selv, særlig hvis de demokratiske Lande er besluttede paa ikke at belønne handelspolitisk Frækhed med Koncessioner! Hvis de unfaire Handelspartnere af fascistisk Herkomst hensynsløst bliver lyst i Band paa Verdensmarkedet, ødelægger de sig selv med deres Dumpingforsøg.

(I. F. C.)

Arbejdsløsheden i Juni og Juli 1935.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en forløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Juli Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 51,318 Arbejdsløse, d. v. s. 13,3 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (i alt 386,797 ved Udgangen af Juni 1935).

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1930.

Samtlige Fag:	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.	1930 pCt.
Januar	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5
Marts	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3
April	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6
Maj	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4
Juni	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7
Juli	13,3[1])	15,3	21,7	28,7	11,8	9,3
August		15,5	21,4	29,2	11,8	9,0
September		16,4	20,9	29,6	12,1	9,0
Oktober		18,3	23,2	31,8	15,8	11,4
November		22,3	25,7	35,1	22,1	15,5
December		30,3	37,5	42,8	32,2	25,1

[1]) Foreløbigt Tal

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Juli 1935 [1]	Juni 1935	Maj 1935	Juli 1934	Juni 1934	Maj 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	9,7	8,9	9,9	10,9	13,4	13,8
2. Anden Industri m. v. ...	12,0	12,6	13,1	15,0	15,2	16,3
3. Handel	5,9	5,6	6,7	8,6	8,7	9,8
4. Arbejdsmænd	14,5	15,1	16,4	15,8	17,1	19,6
I alt...	12,0	12,4	13,3	14,4	15,1	16,5
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	6,9	5,7	5,6	8,4	8,3	9,6
2. Anden Industri m. v. ...	12,8	11,7	12,2	13,6	14,0	15,2
3. Handel	6,2	6,6	7,2	8,4	8,7	9,3
4. Arbejdsmænd	17,6	15,8	20,3	20,1	19,4	20,8
I alt...	14,1	12,8	15,1	15,9	15,7	16,9
Hele Landet.....	13,3	12,6	14,4	15,3	15,5	16,8

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Maj og Juni for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Juni 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Juni 1935	Maj 1935	Juni 1934	Maj 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 936	23,0	26,3	26,7	33,2
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 681	10,4	10,2	17,5	16,1
Bryggeriarbejdere m. fl....	6 280	1,1	2,1	2,9	3,4
Slagteriarbejdere	8 322	16,4	19,1	18,2	19,3
Tobaksarbejdere	8 491	15,4	20,1	16,6	18,9
Tekstilarbejdere	13 444	10,1	9,6	8,3	5,9
Skræddere	12 594	9,8	5,0	10,5	6,5
Hatte- og Buntmagere	1 475	22,4	17,2	20,1	23,6
Skotøjsarbejdere	4 677	16,0	14,0	18,1	20,4
Murere	9 807	3,3	4,5	2,2	5,4
Hustømrere.....	8 884	4,1	6,6	5,8	9,0
Snedkere.....	9 626	12,6	14,1	20,3	21,4
Malere.....	7 262	3,4	1,0	7,7	4,4
Sadelmagere og Tapetserere	2 268	12,7	5,3	18,5	10,0
Træindustriarbejdere.....	5 334	10,6	10,7	11,2	11,5
Karetmagere.....	1 122	10,2	10,4	16,4	14,4
Keramikere.....	1 655	1,9	1,5	3,6	3,8
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 205	15,9	13,9	21,5	20,9
Blikkenslagere	2 320	9,7	11,2	13,6	15,4
Smede- og Maskinarb.....	33 104	13,2	13,7	18,0	20,0
Formere	2 113	12,5	13,2	17,4	19,6
Elektrikere	3 153	16,6	16,6	23,9	23,1
Papirindustriarbejdere.....	1 603	2,4	2,0	1,8	2,0
Bogbindere.....	4 242	13,1	13,5	17,0	13,7
Typografer	6 449	9,9	12,1	13,0	14,2
Handels- og Kontormedhj..	22 245	6,3	7,2	8,9	9,8
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	15,7	19,3	19,0	20,5
Nemlig Landarbejdere ...	23 917	10,7	15,5	14,2	13,8
Nemlig Iøvrigt.....	127 009	16,6	20,0	20,1	22,2
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 842	21,0	23,3	15,4	23,0
Sømænd	4 189	26,2	28,1	25,2	30,3
Søfyrbødere	2 415	28,3	28,4	27,5	35,7
Kedel- og Maskinpassere .	2 297	3,6	4,7	4,7	6,5
Kvindeligt Arbejderforbund	13 233	10,3	12 3	13,9	17,3
Andre Fag	27 603	9,0	9,5	11,2	12,9
I alt...	386 797	12,6	14,4	15,5	16,8

[1]) Foreløbige Tal.

NYT FRA UDLANDET

DEN INTERNATIONALE FØDERATION FOR PERSONALE I OFFENTLIGE VIRKSOMHEDER.

I Dagene den 1.—3. August afholdt Internationalen sin 9. Kongres i København. Der var fremmødt Repræsentanter for de fleste tilsluttede Forbund i de forskellige Lande samt en Række Gæster, deriblandt Statsminister Stauning, Borgmester Hedebol, Hovedkasserer Hans Jacobsen som Repræsentant for den internationale faglige Central og Formand Vilh. Nygaard fra D. s. F.. Endvidere var der mødt en Delegation for Tjenestemands-Internationalen.

Af Sekretær E. Michauds Beretning om Virksomheden siden den sidste Kongres 1932 i London fremgik, at Internationalens Medlemstal i Beretningsperioden er gaaet ned til omtrent det halve paa Grund af Tabet af det tyske og østrigske Forbund og nu sidst Organisationen i Saar. Endvidere har det spanske Forbund lidt følelige Tab i Forbindelse med Begivenhederne i Oktober 1934. Internationalen omfatter for Tiden 14 Forbund i 13 Lande med noget over 300.000 Medlemmer.

Kongressen drøftede bl. a. Afrustningsspørgsmaalet, herunder ogsaa Spørgsmaalet om Statsovertagelse af den private Rustningsindustri, der særlig berører adskillige tilsluttede Forbunds Interesser. Den krævede Afskaffelse af — henholdsvis Kontrol med — den private Vaaben- og Ammunitionsfabrikation og den private Handel med Krigsmaterialer. Endvidere tog Kongressen Stilling til Arbejdstidsspørgsmaalet. Herunder vedtoges en Resolution til Gunst for den almindelige Indførelse af 40 Timers Ugen.

Et af de vigtigste Punkter paa Dagsordenen var Spørgsmaalet om en Sammenslutning med Tjenestemands-Internationalen, der tæller ca. 180.000 Medlemmer. Sammenslutningen vedtoges, og i Henhold til den Erklæring, Tjenestemændenes internationale Sekretær, Laurent, afgav paa Kongressen, kan det antages, at den vil være gennemført ved Aarets Udgang.

Paa den sidste Mødedag tog Kongressen ogsaa Stilling til Grænsestriden mellem Dansk Kommunalarbejderforbund og en Række Forbund under D. s. F. Hertil vedtoges en Udtalelse, som vi grundet paa dens særlige Interesse for dansk Fagbevægelse, gengiver i sin fulde Ordlyd:

»Den internationale Føderation for Arbejdere i offentlige Virksomheder, der anser Arbejdernes Organisationsforhold i de nordiske Lande for at være i fuld Overensstemmelse med de i Internationalens Statuter angivne Retningslinier, mod hvilke den internationale Fagcentral intet har haft at indvende, har paa sin Kongres i København den 1.—3. August 1935 med Undren erfaret, at den danske Landsorganisation har besluttet at stoppe Tilgang af fast ansatte Lønarbejdere til det danske Kommunalarbejderforbund.*)

*) Denne Udtalelse beror paa en Misforstaaelse, idet D. s. F. ikke har vedtaget en saalydende Beslutning. Den paa D. s. F.s Repræsentantskabsmøde vedtagne Beslutning i denne Sag gaar ud paa, at der under D. s. F.s Ledelse optages Forhandlinger mellem de interesserede Forbund, og at eventuelt tilbagestaaende Uoverensstemmelser skal afgøres ved Voldgift, hvis Opmand udpeges af D. s. F.s Forretningsudvalg. (Red. Anm.)

I den Anledning vedtager Kongressen at yde det danske Forbund Føderationens fulde Støtte til, at det med Fasthed kan afvise dette Angreb paa dets fundamentale Rettigheder.

Endvidere opfordrer Kongressen de øvrige nordiske Landes Kommunalarbejderforbund til gennem deres respektive Landsorganisationer at søge at paavirke den danske Landsorganisation til at opgive denne mærkelige Aktion og i Stedet paa frit Grundlag at optage Forhandling med det danske Forbund, ligesom Kongressen enigt paalægger Føderationens Forretningsudvalg med samme Formaal at foretage Henvendelse til den internationale Fagcentral og at anvende alle Midler, som staar til Raadighed, for at støtte det danske Forbunds Bestræbelser.«

FAGBEVÆGELSEN I SVEJTS. Den faglige Landsorganisation i Svejts har udsendt sin Beretning for 1934, der viser, at den ved Aarets Udgang omfattede 16 Forbund med 223.427 Medlemmer, heraf 23.473 Kvinder. For første Gang i indeværende Kriseperiode har der været en Tilbagegang i Medlemstallet, idet dette er sunket med 6392 eller 2,7%. De største Forbund er Metalarbejder- og Urmagerforbundet med 64.566 Medlemmer, Bygnings- og Træarbejderforbundet med 41.933, Jernbaneforbundet med 35.729, Handels-, Transport- og Levnedsmiddelarbejderforbundet med 22.140 og Kommunalarbejderforbundet med 19.479 Medlemmer. Kun et Forbund har under 1000 Medlemmer, nemlig Hattemagernes med 288 Medlemmer. De 16 Forbunds samlede Indtægt udgjorde 44.626.990 Frcs., Udgiften 38.213.778 Frcs. Kontingentets Størrelse pr. Medlem og Aar udgjorde i 1934 gennemsnitlig 75,15 Frc. mod 85,37 i 1933 og 71,07 Frc. i 1932. Af den samlede Indtægt kom 73,6% atter Medlemmerne direkte tilgode i Form af Understøttelse, heraf 63,6% i Arbejdsløshedsunderstøttelse, 3% medgik til Udgivelse af Fagblade og til Agitations- og Oplysningsarbejdet samt 7,2% til Administration og Kontorudgifter.

I Aaret 1934 førtes 496 Lønbevægelser, omfattende ialt 87.773 Arbejdere, hvoraf 55.925 var fagligt organiserede.

INDUSTRIEL UDVIKLING I JAPAN. Ved Udgangen af 1933 fandtes der i Japan 71.940 Fabriksvirksomheder, hvad der i Forhold til det foregaaende Aar betyder en Stigning paa 4622 eller 6,4%. Det samlede Arbejdertal udgjorde 1.901.091, det er 167.580 eller 9,7% flere end ved Udgangen af 1932. Heraf beskæftiger Tekstilindustrien 907.631 eller 47,8%, Maskin- og Værktøjsindustrien 249.323 eller 13,1%, den kemiske Industri 163.706 eller 8,6%.

DET INTERNATIONALE ARBEJDSBUREAUS AARBOG. Arbejdsbureauet har i disse Dage udsendt sin Aarbog 1934—35, der foruden en Redegørelse for det internationale Arbejdsbureaus egen Virksomhed indeholder et Sammendrag af alle vigtige tilgængelige Oplysninger angaaende Sociallovgivningens og Arbejdsforholdenes Udvikling i det forløbne Aar. I det indledende Kapitel gives en interessant Oversigt over den økonomiske Udvikling, Prissvingningerne, den internationale Handel, Pengemarkedet, Produktionen, Handels- og Finanspolitiken o. s. v. Endvidere indeholder Bogen en Række statistiske Tabeller.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Smede- og Maskinarbejdere hos Stenhuggerfirmaet Møller & Handberg, Bornholm.

Ved et Fællesmøde den 5. Juli i Arbejdsgiverforeningen, behandledes et af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over for *Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri* afgivet Strejkevarsel paa Grundlag af Uenighed om, hvorvidt Overenskomsten er forlænget ved Mæglingsforslaget af 10. April d. A. eller ej.

Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen vil uopholdelig indbringe Spørgsmaalet om Strejkevarslets Lovlighed for Den faste Voldgiftsret. Forbundet lovede at udsætte Strejken, indtil Den faste Voldgiftsrets Kendelse foreligger.

Chauffører hos Vognmand N. P. Petersen, Fredensborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 12. Juli behandledes en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at *Vognmand N. P. Petersen,* Fredensborg, ikke havde overholdt den under 8. Marts d. A. trufne Aftale angaaende Spørgsmaal om hans Adgang til at have Chaufførerne paa Kost og Logi.

Der fremkom under Mødet Oplysninger om, at Vognmanden ikke overholdt Bestemmelsen angaaende Betaling for Overarbejde, men da der ikke opnaaedes Enighed, forbeholdt Forbundet sig sin Stilling.

Arbejdsmænd hos Tømrermester Alb. Jensen, Slagelse.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 12. Juli forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at *Tømrermester Alb. Jensen,* Slagelse, havde nægtet at udbetale Arbejderne det fremkomne Akkordoverskud under Henvisning til, at nogle Chauffører havde deltaget i Læsning af Jord.

Da den paagældende Arbejdsgiver ikke var mødt efter den ham tilstillede Tilsigelse, henvistes Sagen til fornyet lokal Behandling.

Arbejdsmænd hos A/S Frichs Fabriker, Aarhus.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Juli forhandledes om Lønforholdene for Rensere, Ovnmænd og Arbejdsmænd i Maskinværkstederne. Der var af Forbundet varslet Strejke til Ikrafttræden den 16. Juli.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet, under Forudsætning af, at Arbejdsgiverforeningen hurtigst muligt til Den faste Voldgiftsret indbringer Klage i Anledning af den afgivne Protest mod den varslede Strejke, indgik paa at udsætte Strejken indtil Rettens Kendelse foreligger.

Kuske hos Vognmand Carl Jensen, Hobro.

Ved et Fællesmøde den 15. Juli i Arbejdsgiverforeningen forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsat Klage over, at Hobro Vognmandsforening havde nægtet at deltage i en

Mægling om Lønforholdene hos *Vognmand Carl Jensen,* Hobro.

Paa Mødet enedes man om, at Sagen skal behandles i et Mæglingsmøde mellem Hobro Vognmandsforening og Arbejdsmændenes Fagforening i Hobro.

Det overlodes Parterne at træffe Aftale om Dagen for Mæglingsmødets Afholdelse, idet dog Hovedorganisationerne forudsatte, at Mæglingsmødet finder Sted snarest muligt.

Arbejdsmænd hos A/S Højgaard & Schultz.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. Juli forhandledes om en af Entreprenørforeningen fremsendt Klage over, at Arbejdsmændene paa Vandværket ved Isterød havde standset Arbejdet Grundlovsdagen.

Paa Mødet konstateredes det, at der ikke fra Hørsholm Afdeling foreligger noget Forbud imod at arbejde paa Grundlovsdagen til Kl. 12 Middag, og idet Forbundet beklager Standsningen enedes man om at slutte Sagen.

Brødkuske paa Biscuitfabriken »Dan«, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Juli forhandledes om Fornyelse af Overenskomsten mellem Brødkuskenes Fagforening i København og *Biscuitfabriken »Dan«,* København (Indehaver: A. Hald).

Paa Mødet opnaaedes Enighed om Fornyelsen af Overenskomsten, idet der fastsattes Bestemmelser om Ændringer af Grundløn og Procenttillæg.

Havnearbejdere i Nyborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 18. Juli forhandledes om en af Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark fremsat Klage over, at Havnearbejderne i Nyborg havde iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning ved Losningen af *M/S »Zeemeuw«.*

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Havnesammenslutningen meddelte, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Bogbindere hos Firmaet Hjalmar Joensen.

I Anledning af en Uoverensstemmelse hos *Firmaet Hjalmar Joensen* var der berammet et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. Juli.

Inden Mødets Begyndelse erklærede Arbejdsgiverforeningens Repræsentant, at man ikke kunde deltage i et Fællesmøde, medmindre Bogbinderforbundets Formand afgav en Undskyldning for nogle Udtalelser, der skulde være faldne fra hans Side ved et tidligere afholdt Mæglingsmøde. Da Forbundets Formand mente, at der hverken var Anledning til Beklagelser eller Undskyldninger, fandt det indkaldte Fællesmøde ikke Sted.

Sagen drejede sig om en Efterbetaling til et ungt Menneske, der er blevet aflønnet lavere end efter den i Priskuranten indeholdte Løn. Da der — som allerede omtalt — ikke opnaaedes noget Resultat, forbeholdt Bogbinderforbundet sig at indklage Firmaet for Den faste Voldgiftsret.

Dansk Kommunalarbejderforbund og Bogense Byraad.

I Skrivelse af 26. November 1934 meddelte Dansk Kommunalarbejderforbund, at det forgæves havde søgt opnaaet en Lønordning for et Medlem, beskæftiget ved Bogense offentlige Slagtehuse. De samv. Fagforbund førte paa Grundlag af denne Henvendelse en skriftlig Korrespondance med Byraadet i Bogense, uden at det var muligt at opnaa en Ordning. Der afholdtes derfor den 15. Juni et Møde i Bogense, hvor der forhandledes om Forbundets Krav. Da der ikke syntes Mulighed for Opnaaelse af en Ordning, og da Byraadsudvalget bestred den juridiske Ret til Kravets Fremsættelse, foreslog De samvirkende Fagforbunds Repræsentant, at man lod den Side af Sagen afgøre af en faglig Voldgiftsret og lade Landbrugsministeriet udpege Opmanden. Efter Behandlingen i Byraadet modtog vi Forslag om at afslutte Sagen med, at den omtalte Arbejder fik en Lønforbedring paa 300 Kr. aarlig med Ikrafttræden 1. April 1935. Forbundet tiltraadte dette Forslag, hvormed Sagen afsluttedes.

Lastbilchauffører hos Medlemmer af Aarhus Vognmandsforening.

Ved Forhandlingerne i Arbejdsgiverforeningen den 4. April enedes man om et Protokollat af de stedfundne Forhandlinger. Ifølge dette Protokollat var der kun 2 Uoverensstemmelser tilbage, nemlig Ugelønnen og Sommerferien. Disse 2 Spørgsmaal kom til Behandling i Forligsinstitutionen, der under 10. April stillede følgende Forslag: Ugelønnen for Lastbilchauffører fastsættes til Kr. 53,92, hvorimod Forligsinstitutionen intet Forslag stillede angaaende Ferie.

Sagen behandledes paa et Fællesmøde Torsdag den 26. Juli, og her lykkedes det at faa den afsluttede Overenskomst renskrevet og underskrevet, — herefter vil de Chauffører, der hidtil har haft Sommerferie, ogsaa fremtidig erholde denne. Man havde paa et Forhandlingsmøde i Aarhus forgæves forlangt Overenskomsten renskrevet og underskrevet, men dette var nægtet af Vognmændene.

Arbejdsmænd hos Vognmand H. Nordby, Braadebæk, Hørsholm.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 17. Juli forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at *Vognmand Nordby,* Braadebæk, Hørsholm, ikke overholdt den af ham den 21. Oktober 1932 indgaaede Overenskomst.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om:

1) at Vognmand Nordby forpligter sig til i alle Ord og Punkter at overholde den d. 21. Oktober 1932 afsluttede Overenskomst.
2) Til fuld Afgørelse til Dato af den af Dansk Arbejdsmandsforbund paa sin Hørsholm-Afdelings Vegne rejste Klage, betaler Vognmand Nordby senest 1. August d. A. til Dansk Arbejdsmandsforbund Kr. 400,00.
3) Dansk Arbejdsmandsforbund tager herefter den til Den faste Voldgiftsret under Sag Nr. 2104 rejste Klage tilbage.

En Klage fra Brolæggerlauget.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 3. Juli behandledes en Klage fra Brolæggerlauget

over Brolæggersvendenes Valg af Voldgiftsmænd til den faglige Voldgift, der i Henhold til Forlig ved Den faste Voldgiftsret i Sag Nr. 2065 skal afgøre den mellem Parterne foreliggende Uoverensstemmelse vedrørende Aflæggelse af Svendeprøver.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed og Arbejdsgiverne forbeholdt sig deres Stilling.

Murarbejdsmænd hos Murermester M. B. Mortensen, Aarhus.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 19. Juli forhandledes om en af Centralforeningen af Murermestre i Danmark fremsendt Klage over at Murerarbejdsmændene i Aarhus havde vægret sig ved at paabegynde Arbejdet hos *Murermester M. B. Mortensen,* Aarhus.

Ved Fællesmødet enedes man om, at Forbundet udsender omgaaende Meddelelse om, at der ikke foreligger nogen Hindring for at optage Arbejdet hos Murermester M. B. Mortensen, idet Arbejdet hos nævnte Murermester er frit for Forbundets Medlemmer.

Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig Ret til Indbringelse af Klage for Den faste Voldgiftsret.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2114:

Arbejdsmænd (Landarbejdere) hos Godsejer C. S. Scavenius, Klintholm.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. Juli 1935 i Sag Nr. 2114: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger paa Møns Sukkerroedyrkerforenings og dennes Medlem Godsejer, Kammerherre C. S. Scavenius' Vegne.

I den mellem De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og Dansk Arbejdsmandsforbund bestaaende Overenskomst bestemmes i § 1, at den normerede Akkordpris for Lugning af Roer »er beregnet for veldrevne Marker med rettidig og veludført Radrensning«, og i § 7: »Er Roerne særlig befængt med Kvik, Følfod eller andet Ukrudt, forhøjes Prisen efter Aftale.«

I Henhold til disse Bestemmelser har Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, der er beskæftiget ved Roelugning for Kammerherre C. S. Scavenius, Klintholm, ment at have Krav paa et Tillæg til den normerede Akkordpris. I den Anledning henvendte Arbejdernes Tillidsmand sig gennem deres Afdelingsformand Chr. Maltesen til Dansk Arbejdsmandsforbund, der fremsatte Krav overfor Møens Sukkerroedyrkerforening, og det blev med denne aftalt, at der skulde afholdes Mægling om Spørgsmaalet alt i Overensstemmelse med Overenskomstens § 14, der fastsætter, at eventuelle Uoverensstemmelser skal behandles efter de af Hovedorganisationerne anerkendte Regler for Behandling af faglig Strid.

Ved Mæglingsmødet den 13. Juni 1935 lykkedes det ikke Mæglingsmændene at tilvejebringe Enighed mellem Parterne, og der nedsattes derfor en faglig Voldgiftsret med to af hver af Organisationerne valgte Voldgiftsmænd og en af disse valgt Opmand, hvilken Voldgiftsret traadte sammen den 14. Juni om Eftermiddagen. Da Kammerherre Scavenius ikke kom til Stede, blev Mødet udsat til den 15. Juni, efter at man var enedes om at udpege Sogneraadsformand H. J. Larsen, Keldby, til Opmand i Stedet for den tidligere udpegede Opmand, der ønskede at fratræde.

Den 15. Juni om Eftermiddagen traadte Voldgiftsretten paany sammen, og i Henhold til Normens § 8:

»Forinden Voldgiftsretten indkaldes, skal hver af de stridende Parter skriftligt forpligte sig til uvægerligt at efterkomme Voldgiftsrettens Kendelse«,

afkrævede Opmanden Parterne den paagældende Erklæring, idet de ikke inden Voldgiftsrettens Indkaldelse havde afgivet en saadan. Da Kammerherre Scavenius nægtede at afgive Erklæringen, afsagde Voldgiftsretten ingen Kendelse i Sagen. Den af Voldgiftsretten om det passerede affattede Protokol er saalydende:

»1935 den 15. Juni var indkaldt til Voldgift paa en Roemark tilhørende Kammerherre Scavenius, Klintholm. Anledningen til Voldgiftssagen var, at Arbejderne havde rejst Krav om forhøjet Betaling for Roelugning, da man mente, at en Del af Roemarken var fyldt med Ukrudt.

Til Stede var Arbejdsgiveren og Forvalter Mikkelsen, for Arbejderne var mødt H. P. Larsen, Udby, og Chr. Maltesen, Magleby. For Roedyrkerforeningen var mødt P. Hansen, Baandhøjgaard, og Emil Jensen, Sønderby. Som Opmand var mødt H. J. Larsen, Keldby.

Samtlige mødte besaa Roemarken. Arbejdsgiveren oplyste, at 29. Maj var 30 Arbejdere gaaet i Gang med Arbejdet, og til 9. Juni var luget 40 Tdr. Land, og han hævdede, at der var arbejdet langsomt.

Fra Arbejdernes Side fastholdtes, at Arbejderne ikke havde arbejdet langsomt, og de paapegede, at der heller ikke var Grund hertil, da det var Akkordarbejde; men naar Arbejdet ikke var skredet mere, saa var Grunden, at Roerne var store og snavsede. Ved et tidligere Møde mellem Arbejdsgiveren og Arbejdernes Repræsentanter samt Repræsentanter for Roedyrkerforeningen havde ikke kunnet opnaas Enighed. Ved Mødet i Dag forsøgte Opmanden Mægling, men dette kunde ikke opnaas, da Arbejdsgiveren ikke vilde gaa med hertil.

Voldgift kunde heller ikke opnaas, idet Arbejdsgiveren nægtede at lade Sagen afgøre ved Voldgift, og man maa derfor henvise Spørgsmaalet om Vægringens Berettigelse for Den faste Voldgiftsret.

sign.: *H. J. Larsen, H. P. Larsen. H. Emil Jensen. Peter Hansen. Chr. Maltesen.*«

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger paa Møns Sukkerroedyrkerforenings og dennes Medlem Kammerherre Scavenius' Vegne og paastaaet Kammerherre Scavenius ikendt Bod for at have nægtet at underkaste sig en faglig Voldgift

til Afgørelse af den paagældende Uoverensstemmelse og kendt pligtig til at betale et Tillæg af 12 Øre pr. 100 lb. Favne for hele det paa Klintholm i 1935 dyrkede Sukkerroeareal ca. 390,600 lb. Favne (63 Tdr. Land) = 468 Kr.

Kammerherre Scavenius har paastaaet Sagen afvist, subsidiært henvist til en ny faglig Voldgift og har til Støtte herfor nærmere anført, at han ved Voldgiftsmødet den 15. Juni vel var klar over, at han var forpligtet til at underkaste sig Voldgiftsrettens Afgørelse, men at han ikke vilde underskrive den ham afkrævede Erklæring, fordi han mente, at han derved afskar sig fra senere at gøre Indsigelser gældende mod Sagens Behandling og Rettens Sammensætning. Hvad det første Punkt angaar har han anført, at da han ikke kendte Normens Regler for Behandling af faglig Strid, udrev en af de Voldgiftsmænd, der var valgt af Dansk Arbejdsmandsforbund, to trykte Blade af »Land- og Skovbrugsoverenskomsten«, hvori fra § 43—53 findes et Afsnit betegnet »Regler for Behandling af faglig Strid«, ganske svarende til Normens Regler, men forud derfor under et Afsnit, der betegnes som »Uoverensstemmelser paa Arbejdspladsen«, findes en § 42, hvorefter Paatale i Tilfælde af Uoverensstemmelser bør rejses direkte af Arbejdsgiveren overfor de paagældende Arbejdere eller af Arbejderne overfor den paagældende Arbejdsgiver, og at han ikke af den paagældende Voldgiftsmand blev gjort opmærksom paa, at § 42 ikke findes i Normen. Han maatte herefter være berettiget til at gaa ud fra, at Arbejderne først skulde henvende sig til ham, forinden Sagen kunde behandles ved Voldgiftsretten. — Med Hensyn til Rettens Sammensætning har han anført, at han fandt Forbundets Valg af Chr. Maltesen som Voldgiftsmand stridende mod almindelige Retsgrundsætninger, idet Maltesen, der er Forbundets stedlige Afdelingsformand, havde modtaget de paagældende Arbejderes Tillidsmands Klage og videresendt den til Dansk Arbejdsmandsforbund, og at han derfor ikke kunde være uhildet Voldgiftsmand.

Til det af Kammerherre Scavenius anførte skal Retten bemærke følgende: Ingen af de to Grunde, der er anført for, at Kammerherre Scavenius ikke vilde underskrive den ham afkrævede Erklæring, er af ham fremsat overfor samtlige Voldgiftsmænd og Opmanden ved Mødet den 15. Juni. Efter Kammerherre Scavenius' Forklaring for Den faste Voldgiftsret har han overfor Opmanden og en af de af Sukkerroedyrkerforeningen valgte Voldgiftsmænd fremsat en Bemærkning om, at Maltesen ikke kunde være Voldgiftsmand, men hverken den anden af Sukkerroedyrkerforeningen valgte Voldgiftsmand eller Maltesen har efter deres Forklaring for Den faste Voldgiftsret hørt Kammerherre Scavenius fremkomme med denne Indsigelse. Allerede fordi de paagældende Indsigelser ikke er behørigt fremsat for den faglige Voldgiftsret, kan der ikke tages noget Hensyn til dem. Men dertil kommer, at begge de fremsatte Indsigelser mangler reel Berettigelse. Den nævnte § 42 om, at Paatale bør rejses af Arbejderne overfor den paagældende Arbejdsgiver, findes — som nævnt — ikke i Normens Regler, der alene er gældende i det her omhandlede Arbejdsforhold, og fandtes heller ikke i det Afsnit, der blev overleveret Kammerherre Scavenius, og som er betegnet »Regler for Behandling af faglig Strid«. Havde Kammerherre Scavenius gjort sig nærmere bekendt med den paagældende Overenskomst eller i hvert Fald bragt Tvivlsspørgsmaalet paa Bane ved Voldgiftsretsmødet, vilde Uklarheden være faldet bort. — Angaaende de Indsigelser, der kan gøres gældende mod Voldgiftsmænd, findes Reglen i Normens § 10, svarende til den Kammerherre Scavenius overleverede Land- og Skovbrugsoverenskomsts § 52, der er saalydende:

»Ingen kan være Medlem af Mæglingsudvalget eller Voldgiftsretten, naar den paagældende Sag drejer sig om et Spørgsmaal vedrørende Arbejdsforholdene paa et Arbejdssted, hvor Vedkommende har personlig Interesse.«

Da Chr. Maltesen ikke havde Arbejde paa Klintholm, og inden han blev udpeget som Voldgiftsmand, kun har haft det med Sagen at gøre, at han som Afdelingsformand har videresendt Arbejdernes Klage til Forbundet, kan ingen gyldig Indsigelse gøres mod, at han var udpeget til Voldgiftsmand. Herefter har Kammerherre Scavenius uden rimelig Grund nægtet at underskrive den ham afkrævede Erklæring og derved givet Anledning til, at Voldgiftsretten ikke afsagde sin Kendelse.

Hvad endelig angaar den Omstændighed, at Kammerherre Scavenius nægtede at underskrive den paagældende Erklæring om at efterkomme Voldgiftsrettens Kendelse, burde en saadan Erklæring have været afkrævet ham, inden Voldgiftsretten indkaldtes, og ikke efter at Voldgiftsretten var nedsat. Det er efter Normen Pligt for de stridende Parter at afgive denne Erklæring, og en Vægring vil som overenskomststridig paadrage Ansvar. Men Følgen af, at en saadan Erklæring ikke er afgivet, er ikke, at den faglige Voldgiftsret kan undlade at afsige Kendelse, men bliver et Spørgsmaal om Følgerne af, at den paagældende ikke efterkommer Kendelsen, jfr. Rettens Kendelse i Sag Nr. 254.

Herefter findes Sagen at burde tilbagevises til den nedsatte Voldgiftsrets, eventuelt til den udpegede Opmands Afgørelse ved Kendelse.

For den Kammerherre Scavenius under Sagens Behandling udviste overenskomststridige Adfærd findes han at burde betale en Bod til Dansk Arbejdsmandsforbund af 300 Kr.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede, De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, at burde betale med 300 Kr.

K e n d e l s e:

Den ovenfor omhandlede Uoverensstemmelse mellem Kammerherre C. S. Scavenius og Dansk Arbejdsmandsforbund tilbagevises til fortsat Behandling og Afgørelse af den nedsatte Voldgiftsret, eventuelt af den udpegede Opmand.

Til Dansk Arbejdsmandsforbund betaler Kammerherre Scavenius en Bod stor 300 Kr.

I Sagsomkostninger betaler De samvirkende Sukkerroedyrkerforeninger 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION: Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 4 * KØBENHAVN DEN 1. SEPTEMBER 1935 * 32. AARGANG

Valutastrejke.

Det kan ikke siges, at den brede Befolkning har reageret særlig kraftigt overfor L. S.-Truslerne om Produktionsstrejke og »andre fornødne Foranstaltninger« til Gennemførelse af de af Landbrugernes Sammenslutning rejste glubske Krav. Bondetogets Modtagelse i København viste, at Bybefolkningen og Byerhvervene har Forstaaelse for Landbrugets Vanskeligheder og er villig til at yde sin Medvirken til en rimelig Løsning. Og selv om L. S. Førerne belønnede den gode Modtagelse og den udviste Gæstfrihed med grove Angreb paa Regeringen og Lovgivningsmagten og med udæskende og nedsættende Bemærkninger om det demokratiske Folkestyre, har man ikke taget Truslerne altfor alvorligt. For det første er det en i Befolkningen meget udbredt Opfattelse, at Bønderne altid skal klage, enten det gaar dem godt eller daarligt, og for det andet var det vanskeligt at tænke sig, at Landbruget, som i større Udstrækning end noget andet Erhverv har nydt Lovgivningsmagtens Bevaagenhed og i forskellig Form har faaet økonomisk Støtte til et Beløb af Hundrede af Millioner Kroner, skulde vove at beslutte og gennemføre Foranstaltninger, der er en direkte Trusel mod Landets Økonomi og tilsigter at tvinge Regering og Rigsdag til paa den øvrige Befolknings Bekostning at gaa med til L. S.' yderliggaaende Krav. Ingen Regering vilde kunne overleve en slig Kapitulation og fortjente det heller ikke.

Det er ikke Smaabeløb, der i de senere Kriseaar paa forskellig Maade er anvendt til Støtte af Landbruget, og den øvrige Del af Befolkningen har ikke været uvillig til at yde denne Støtte i Erkendelse af, at det var nødvendigt at ophjælpe Landbrugets Økonomi. Pengene blev jo ikke altid taget af Statskassen, men Forbrugerne maatte og maa fremdeles direkte yde deres Andel i Form af Afgifter og højere Priser paa Livsfornødenheder. Hidtil er alle disse prishævende Foranstaltninger taget med en vis Ro, men der er selvfølgelig en Grænse, der ikke kan overskrides, og de øvrige 2 Tredjedele af Landets Befolkning er ikke til Sinds ligefrem at lade sig flaa til Fordel for nazistisk indstillede Landbokredse. Det er jo ogsaa et omstridt Spørgsmaal, hvorvidt Landbrugets Nødstilstand skyldes altfor høje Prioritetsbyrder eller for lave Korn- og Smørpriser.

Naar man gennemgaar de af L. S. rejste Krav om Statsindgreb og Statsstøtte, mindes man uvilkaarligt den Tid, da Landbruget var Modstander af ethvert Statsindgreb og enhver Prisregulering og bestemt afviste Tanken om Beskyttelse for Industrien mod Udlandets skrappe Konkurrence. Det var dengang, Landbruget krævede Verdensmarkedets Toppriser, uanset om dette betød Nød og Savn for den øvrige Befolkning, da man stolt paastod, at Landbruget nok til enhver Tid skulde vide at hævde sin Stilling paa Verdensmarkedet.

Vi bærer imidlertid ikke Nag til Landbrugets Udøvere af den Grund, tværtimod tilsiger vi fortsat vor Støtte til enhver rimelig Foranstaltning, der kan hjælpe Landbruget hen over de endnu bestaaende Vanskeligheder, i Forventningen om, at den fornuftige Del af Landbrugerne — og det turde forhaabentlig endnu være den langt overvejende Del — ikke lader sig indfange af nazistiske Lokketoner og nægter sin Deltagelse i landsskadelige Aktioner. Husmandsorganisationernes Stilling og mange andre Røster fra Landbrugernes Lejr lader da ogsaa erkende, at det heller ikke denne Gang er hele Landbruget, der staar bag den yderliggaaende L. S. Fløj.

L. S. Førerne erklærer nu, at Landbruget er sig sin Magt bevidst og vil bruge denne. L. S. vil altsaa paatvinge den øvrige Del af Befolkningen sin Vilje, og Midlet hertil skulde først være en Produktionsstrejke. Det synes dog, som om man af letforstaaelige Grunde er blevet betænkelig ved at proklamere Produktionsstrejke, og i Stedet for har man saa planlagt en Valutastrejke, d. v. s. Slagterier og Mejerier skal lade deres Tilgodehavender blive staaende i England, henholdsvis udbetale Andelshaverne i Sterling, der saa vidt muligt ikke maa ombyttes i danske Kroner. Hvorledes hele denne Aktion vil forløbe, hvis den i det hele taget bliver gennemført, er der i Øjeblikket ingen, der

med Bestemthed ved, men efter alle Sagkyndiges Mening er den dømt til at mislykkes, og det er vel ogsaa mere end tvivlsomt, om den vil faa fornøden Tilslutning. Indenfor Landbruget hersker der for Tiden vild Forvirring angaaende Muligheden og Maaden for Strejkens Praktisering. Husmændenes Ledere erklærer den for haabløs og stridende mod Landets Interesser, og det er ikke blot Husmændene, men tillige vide Kredse af den øvrige Landbobefolkning, der er af denne Mening. I hvert Fald maa Valutastrejken siges at være en mærkelig Demonstration af Landbrugets Nødstilstand, thi der er vist ikke mange af Landets øvrige Erhverv, der økonomisk er saa godt stillede, at de kan tillade sig at nægte Modtagelsen af Betalingen for deres Arbejde.

Det Spørgsmaal har været ret udførligt drøftet i Pressen, om Valutastrejken er lovlig eller lovstridig, og Meningerne har været noget delte paa dette Punkt. Vi synes, at der ikke kan være Tvivl om Valutastrejkens Ulovlighed. Bortset fra Valutalovens Bestemmelser, der ikke er til at tage fejl af, maa det under alle Omstændigheder være lovstridigt at skade Landets valutamæssige Stilling, og vi er overbevist om, at hvis det var Arbejderorganisationerne, der vilde foretage et lignende samfundsskadeligt Skridt, vilde Pressen være enig i sin Fordømmelse af dette som lovstridigt og skadeligt for Landets Interesser.

I dette Tilfælde ser man dog det Særsyn, at den Del af Pressen, der er dybt oprørt, naar bare 20 Arbejdere laver en »ulovlig« Strejke, er mærkværdig blid i sin Bedømmelse af L. S.' Forsøg paa at underminere Landets handelspolitiske Stilling. Den er nærmest tilbøjelig til at sammenligne Valutastrejken med en almindelig faglig Strejke. En saadan Sammenligning er selvfølgelig ganske hen i Vejret, men selv om man vilde anerkende den som rigtig, vilde der alligevel være en stor Forskel. Naar Arbejderne strejker, lukkes der for de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, og de arbejdsløse, der dog kun indirekte er berørte af Strejken, mister Retten til Arbejdsløshedsunderstøttelsen og anden Understøttelse af offentlige Midler. Men de Landbokredse, som nu gaar saa stærkt ind for Valutastrejken og helst saa denne udvidet til en Produktionsstrejke, støttes paa alle Omraader af den samme Stat, hvis Regering de vil styrte, og hvis Økonomi vilde være alvorligt truet, saafremt deres Planer kunde gennemføres fuldt ud. Vil Landbrugerne strejke paa lige Vilkaar med Arbejderne, maa de som disse fratages Retten til Statsstøtte, saalænge Aktionen varer, for det er vel ikke Meningen, at Staten skal være med til at finansiere L. S.' landsskadelige Aktioner?

I det store hele synes Pressens Holdning ikke at bekræfte Statsminister Staunings Ord om, at der i Danmark er lige Ret for baade Slagteriarbejdere og Herremænd, og det vil nu vise sig, om Rigsdagen vil vise samme Energi og resolutte Optræden overfor L. S. som i sin Tid overfor Slagteriarbejderne, hvis Strejke tilmed var en fuldt ud lovlig Konflikt.

L. S. kræver blandt andet Ligestilling med Landets øvrige Erhverv, og det er der ingen, der vil nægte Landbruget. Men hvilke Erhverv sigter L. S. egentlig til? Er det mon Arbejderne, L. S. Landbrugerne vil ligestilles med? I saa Fald maatte de bl. a. ligesom de fagorganiserede Arbejdere aflevere op til 5 pCt. af deres Indtægt til en Krisefond, hvis Midler skulde anvendes til Understøttelse af kriseramte Landmænd. Der er mange Kredse i vort Land, som synes at misunde de arbejdsløse deres Understøttelse og er tilbøjelig til at overse, at det Offentliges Tilskud til Arbejdsløshedskasserne er Hjælp til Selvhjælp, og vi vilde derfor hilse det med Glæde, hvis f. Eks. Landbruget vilde følge Arbejdernes Eksempel paa dette Omraade og dermed bidrage til at afværge de værste Krisefølger. Vi tror dog ikke, det er en saadan Ligestilling, L. S. er ude efter. Naar man læser L. S. Førernes udæskende Taler faar man en lumsk Mistanke om, at Formaalet med hele denne larmende og paagaaende Agitation ikke først og fremmest er Varetagelsen af Landbrugets berettigede Interesser, men at man tilstræber andre videregaaende Maal. Der bestaar berettiget Tvivl om, at Landbruget i Øjeblikket virkeligt er saa nødstedt, at det er nødsaget til med alle til Raadighed staaende Midler — lovlige og ulovlige — at tvinge sine Krav igennem. Er Nøden saa stor, at man trods den almindelige Sympati og Forstaaelse, der fra alle Sider vises Landbruget og som sidst er kommen til Udtryk gennem Vedtagelse af Kornordningen og Landbokommissionens Genoptagelse af Arbejdet med en Smørordning og Rentelettelser, ikke mere har Tid til at gaa Forhandlingsvejen og derfor stiller Landets folkevalgte Rigsdag og Regeringen et Ultimatum? Meget tyder paa, at L. S. Klager er stærkt overdrevne. Landbrugets Repræsentanter indrømmer selv, at Flæskeproduktionen er lønnende, og Bybefolkningen beklager sig højlydt over de høje Flæskepriser, der næsten er uoverkommelige for den brede Befolkning. Den nu med Landbrugets Tilslutning gennemførte Kornordning sikrer det kornproducerende Landbrugs Rentabilitet, og den nys udkomne Mejeristatistik viser Fremgang ogsaa for denne Gren af Landbrugsproduktionen, idet Mejeriernes gennemsnitlige Aarsudbytte i 1934 er steget fra 8,6 til 9,1 Øre pr. kg Sødmælk. Tilmed meddeler nu Lederen af Landøkonomisk Driftsbureau, Professor O. H. Larsen, at en foreløbig Beregning viser, at at Landbrugets Forrentningstal, som sidst var 3,6, sandsynligvis vil stille sig bedre for Høstaaret 1934—1935, og at det ser ud til, at Landbruget er paa Vej mod bedre Tider. Alt taget i Betragtning, bl. a. ogsaa de stigende Priser for Landejendomme, kan det siges, at Forholdene slet ikke er saa fortvivlede, som L. S. søger at fremstille dem.

L. S. Ledere har i deres Taler da ogsaa tydeligt afsløret, hvad der er Aktionens egentlige Formaal. Man ønsker en ny Kronesænkning og en Ændring af vort Lands politiske Styre. Men her har L. S. vovet sig ud paa et Omraade, som ikke blot berører Landbrugets Interesser, men hvor ogsaa de øvrige Erhverv ønsker at tale med. Ganske vist, Landbruget er et vigtigt Erhverv, men det er ikke det eneste, og de øvrige Erhverv har aldeles ingen Interesse i en ny Kronesænkning. Det er tilmed et stort Spørgsmaal, om denne i det lange Løb vilde

være til Gavn for Landbruget selv, thi de stigende Priser paa Hjemmemarkedet, der vilde være en Følge af en Kronesænkning, vilde bevirke en betydelig Nedgang af Forbruget, og Hovedaftageren af vor Landbrugseksport, England, har jo ved adskillige Lejligheder antydet, at man vil betragte en Devaluering i et af Sterlingblokkens Lande som en Art Dumping og træffe sine Foranstaltninger derefter, saaledes at den Fordel, Landbruget vilde have af en ny Kronesænkning, sandsynligvis kun vilde have midlertidig Karakter. Til Gengæld vilde den i høj Grad skade Erhvervslivet som Helhed og afføde megen Uro og Usikkerhed, bl. a. derved, at Arbejderorganisationerne ikke kunde være passive Tilskuere til en saadan Udvikling, der vilde føre til nye Prisstigninger, men saa ogsaa maatte anmelde deres Krav. Hvad der tiltrængtes er Planmæssighed og Orden i det økonomiske Liv, men ikke nye Uromenter og økonomiske Eksperimenter, der kan faa skæbnesvangre Følger.

Vi gaar vist ikke fejl i den Antagelse, at L. S. gennem en Kronesænkning ogsaa haaber at faa Ram paa den siddende Regering og komme det demokratiske Folkestyre til Livs. L. S. Førernes Udtalelser har været ret tydelige i saa Henseende. Derfor er Valutastrejken ikke blot en økonomisk, men tillige og ikke mindst en politisk Aktion, et Angreb paa det parlamentariske Styre i vort Land. Enhver kan let tænke sig, hvilke Følger det vilde have, hvis et enkelt Erhverv skulde være i Stand til at diktere Regering og Rigsdag sin Vilje. Derfor maa og skal Valutastrejken bryde sammen, ja den burde helst kvæles i Fødslen, og L. S. maa eftertrykkeligt belæres om, at der i Danmark ikke findes nogen Vej udenom Lovgivningsmagten, der hviler paa demokratisk Flertalsstyre og dermed sikrer alle Erhverv Mulighed for paa lige Fod at varetage deres særlige Interesser. Alle Forsøg paa at naa frem ad andre Veje vil møde Arbejderorganisationernes kraftigste Modstand.

Dansk Postforbunds Kongres.

I Dagene 14.—16. Juli 1935 afholdt Dansk Postforbund sin ordinære Kongres i Studenterforeningens Lokaler i København. Forbundsformanden, P. Jensen, aabnede Kongressen og gav et Overblik over den økonomiske Tilstand her i Landet, der efter alt at dømme var af lysere Beskaffenhed, end da sidste Kongres sluttede. Han omtalte de Splittelsestendenser, som altid gør sig bemærket i Modgangstider, og med Henvisning til, hvad Splittelse i Arbejderklassen havde ført til i andre Lande, haabede han, at de Splittelsesbestræbelser, som ogsaa er fremme herhjemme, og som vi kender fra vor egen Organisation, ikke faar Lov at nedbryde, hvad der møjsommelig er bygget op. De kommende Dage — udtalte han — skal nu bedømme det i Perioden udførte Arbejde og trække Linierne op for Arbejdet i den kommende Periode. Han haabede, at de tilstundende Forhandlinger maatte blive en Styrkelse af saavel vor egen som hele Arbejderklassens Stilling i det danske Samfund.

Han præsenterede derefter de indbudte uden- og indenlandske Gæster for Kongressen. Fra Udlandet var fremmødt Formand B. Wäisänen, Helsingfors, Førstepostiljon E. T. Eklund, Stockholm, og Postbudformand Oscar Röine, Drammen. Af indenlandske Organisationer var repræsenteret: De samvirkende Fagforbund ved Sekretær Knud V. Jensen, Dansk Jernbaneforbund ved Forretningsfører Charles Petersen og Dansk Kommunalarbejderforbund ved Forretningsfører Th. Thomsen.

Som Gæst var endvidere indbudt Dansk Postforbunds tidligere Formand, Postbudformand H. V. Jensen. Landpostbudenes gamle, tidligere landskendte Fører, Joh. Petersen, Lejre, der stærkt nærmer sig de 90 Aar, var kommet til Stede og blev ved Præsentationen for Kongressen stærkt hyldet som den gode Pioner, han har været.

Repræsentanterne fra Finland, Sverige og Norge havde Ordet for at bringe en Hilsen og Tak fra de respektive Organisationer, hvorunder de benyttede Lejligheden til at udtrykke deres Tilfredshed med og Glæde over det nordiske Samarbejde. Paa de indenlandske Organisationers Vegne takkede Knud V. Jensen for Indbydelsen og benyttede herunder Lejligheden til at fremhæve det Skridt, som Dansk Postforbund ved sin Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund havde taget, og som betyder Styrkelse af den fælles Linie.

Efter at forskellige Valg af Udvalg havde fundet Sted, og efter at Kongressen havde valgt Postbud M. I. Madsen, Horsens, og Overpakmester Chr. Westergaard, Aalborg, til Dirigenter, fik Forbundsformanden Ordet for at supplere den paa Tryk foreliggende Beretning. Det var i særlig Grad Stramningerne paa Arbejdsmarkedet, der var Genstand for Kritik, og som senere i Hovedbestyrelsens Arbejdsprogram for den kommende Kongresperiode derfor ogsaa indtager en fremskudt Plads. I Diskussionen om Beretningen drøftedes bl. a. ogsaa Stillingen til de udmeldte københavnske Postbude med et Ønske fra alle Sider om, at den Dag ikke er fjern, da de københavnske Postbude igen melder sig til Samarbejde med de øvrige Postfolk.

Formandens Beretning blev enstemmig godkendt, og det samme var Tilfældet med Regnskabet.

De af Hovedbestyrelsen fremsatte Forslag til Lovændringer blev Genstand for Udvalgsbehandling og blev derefter med Vedtagelse af en mindre væsentlig Ændring til § 28 tiltraadt i den Affattelse, Hovedbestyrelsen havde foreslaaet.

Foruden disse Lovændringer vedtog Kongressen Ændringer til §§ 22 og 23, omhandlende Forbundets Fagblad, hvorefter Forbundets Formand i Fremtiden ogsaa skal redigere Bladet og i Forening med Forretningsudvalget danner Redaktionsudvalget, der overfor Kongressen er ansvarlig for Bladets Form og Indhold. Denne Ændring motiveredes med, at Hovedbestyrelsen havde været klar over det ønskelige i at faa en ændret Formulering af Lovbestemmelserne vedrørende »Posthornet«. De hidtidige Bestemmelser havde paa sin Vis været upaaklagelige, idet der mellem Hovedbestyrelsen og Redaktøren havde været det allerbedste Samarbejde. Men Redaktøren havde nu

meddelt Hovedbestyrelsen, at han ønskede at fratræde Redaktørstillingen, og som Forholdet nu laa, vilde han paa Hovedbestyrelsens Vegne foreslaa disse Ændringer.

Efter at Redaktøren havde anført sine Grunde og sit Syn paa de foreslaaede Ændringer, som han fandt rigtige, vedtoges Lovændringen.

Forbundets Arbejdsprogram.

Hovedbestyrelsen havde paa Kongressen fremlagt følgende Forslag til Arbejdsprogram for den kommende Kongresperiode:

1. Rekrutterings- og Avancementsspørgsmaalet.

Den af Avancementsudvalget udarbejdede og afgivne Betænkning anlægges som Grundlag for Forbundets Virksomhed paa dette Omraade i den kommende Periode, og det paalægges Hovedbestyrelsen i den Udstrækning, som Mulighederne frembyder, at optage Spørgsmaalet til Løsning. Man skal endvidere paalægge Hovedbestyrelsen under Hensyn til den stigende Mangel paa fagprøvet Personale i første Række at søge gennemført Adgang for nyansatte Postbude og Landpostbude til at indstille sig til Fagprøve paa et betydeligt tidligere Tidspunkt efter den faste Ansættelse end efter nugældende Regel samt søge Kursustiden passende forlænget i Forhold til de stillede Krav.

Kongressen skal derhos udtale, at der under Hensyn til den fortsatte tekniske Udvikling indenfor Statens Telegraf- og Telefonomraade gives Statens Tjenestemænd den Ligestilling i avencementsmæssig økonomisk Gruppering, som tilsvarende Uddannelse og tekniske Kvalifikationer har medført for Personalet ved statskoncessionerede Virksomheder.

2. Ferien.

Det paalægges Hovedbestyrelsen at arbejde for, at Forbundets Medlemmer opnaar 3 Ugers Ferie, samt fortsætte Arbejdet for Indførelse af 14 Dages Ferie til Landpostbudene i Lønsats C og II.

Ved Fremsættelse af dette principielle Krav skal Kongressen ikke undlade at bemærke sig, at de for Tiden herskende økonomiske Forhold kan lægge sig hindrende i Vejen for Kravets Gennemførelse paa en Gang. Under Hensyn hertil giver Kongressen Hovedbestyrelsen Bemyndigelse til ved Spørgsmaalets Fremsættelse overfor Centralorganisation I at gaa stykkevis frem ved at søge udvirket, at der rejses Krav om, at Tjenestemænd i 13. til 16. og i 18. Lønningsklasse med fuld Beskæftigelse tilstaas 3 Ugers Ferie ved 50 Aars Levealderens Indtræden.

3. Arbejdsforholdene.

Det paalægges Hovedbestyrelsen ved snarest mulige Lejlighed at fremsætte Krav om en Nedbringelse af de for Tiden stillede Arbejdskrav til Personalet i mere anstrengende Tjeneste.

Kongressen maa under alle Omstændigheder først og fremmest kræve, at Arbejdskravene til Personale, der er fyldt 60 Aar, mindskes ganske betydeligt, hvilket bør foregaa enten ved selve Tjenestens Tilrettelægning eller ved Oprettelse af lettere Tjenester, hvor saadanne kan lade sig udskille, f. Eks. ved Udvidelse af de særlig betroede Tjenester ved Udførelse af Overpostbude.

4. Arbejdstidsberegningen.

Det paalægges Hovedbestyrelsen at fortsætte det paabegyndte Arbejde for en mere tidssvarende Arbejdstidsberegning til Lønansættelse for Landpostbude og snarest foranledige fremsat Forslag hertil.

5. Uniformssager.

Paa Grund af, at Uniformeringen af Postvæsenets Tjenestemænd i meget høj Grad er tillempet efter finansielle Hensyn og til Dels andre Hensyn, har Uniformsspørgsmaalet givet Anledning til megen Utilfredshed hos Uniformens Bærere.

Kongressen maa derfor paalægge Hovedbestyrelsen fortsat at søge Uniformen forbedret paa de Omraader, hvor Hovedbestyrelsen hidtil har set sin Opgave, og derved søge dette Spørgsmaal bragt ind i en mere tilfredsstillende Form.

Som en principiel Ændring i hele Uniformsspørgsmaalet maa Hovedbestyrelsen søge udvirket, at den røde Uniformsfrakke bortfalder og erstattes med Jakke af mørkt Stof. Herved vil Uniformeringen af Postbudpersonalet forenkles og kun være brudt af diskrete Grads- eller Stillingstegn.

Samtlige Talere kunde i Hovedtrækkene tilslutte sig Hovedbestyrelsens Arbejdsprogram; dog ønskede man paa adskillige Omraader Programmet udvidet. Dette gjaldt bl. a. paa Avancements- og Uddannelsesomraadet, Arbejdsomraadet og i Ferie-spørgsmaalet.

Angaaende sidstnævnte Spørgsmaal vedtog Kongressen en af N. E. Hansen, Jernbanepostforeningen, stillet Ændring, der gaar ud paa, at Tildeling af 3 Ugers Ferie skal finde Sted efter 15 Aars Tjenestetid i Lighed med Embedsklasserne, i Stedet for som af Hovedbestyrelsen foreslaaet ved Indtrædelsen af 50 Aars Alderen. Med denne Ændring vedtog Kongressen enstemmigt Arbejdsprogrammet.

De øvrige Punkter paa Dagsordenen gav ikke Anledning til indgaaende Diskussion.

Til Formand for Forbundet genvalgtes P. Jensen ved den skriftlige Afstemning med 84 Ja. 16 stemte Nej, 2 Stemmesedler var blanke. Til Revisorer genvalgtes Johs. Sørensen, Aalborg, og N. P. Nielsen, Harndrup, og til Medlemmer af Oplysningsudvalget genvalgtes B. Knudsen, Aarhus, og K. J. Knudsen, København.

Inden Kongressen sluttede, havde Repræsentanterne for Finland, Sverige og Norge Ordet for at takke for Samværet, ligesom Forretningsfører Th. Thomsen paa de indenlandske Organisationers Vegne udtrykte sin Tak for den Berigelse, som det altid er at overvære sideordnede Organisationers Forhandlinger.

Dirigenten, Chr. Westergaard, sluttede derefter Kongressen efter først at have rettet en stærkt personlig præget Tak til den afgaaede Redaktør, hvilket Kongressen ved kraftigt og langvarigt Bifald understregede.

Børsteindustriarbejdernes Kongres.

Søndag den 7. Juli aabnedes Børsteindustriarbejdernes Forbunds ordinære Kongres i Forsamlingsbygningen Koldinggade 4, København.

Foruden Fagets Repræsentanter for hele Landet deltog D. s. F. ved Sekretær Chr. Brun og Arbejdersekretariatet ved Forretningsfører Arnsfeldt i Kongressen som dennes Gæster.

Sangkorene »de Clyka« og »Apollo« indledede Kongressen med Afsyngelse af flere Arbejdersange, hvorefter Forbundets Formand, V. B. Jørgensen, bød Forsamlingen velkommen i en Tale, hvori han, efter at have omtalt Fagets Forhold for Tiden, sluttede med at udtale følgende: »Vi lever i et Land, hvor vi har Ret til at organisere os og har Medbestemmelsesret om vore egne Forhold, hvor vi frit kan udtale vore Meninger og diskutere Tidens Problemer. Lad os sammen med den øvrige Arbejderbevægelse sætte alt ind paa at værne disse Rettigheder og slaa ethvert Forsøg paa at fratage os disse eller ødelægge vore Organisationer tilbage.« Formanden erklærede herefter Kongressen for aabnet og gav Ordet til Gæsterne, der i korte Taler overbragte deres respektive Organisationers Hilsen til Kongressen.

Til Dirigenter valgtes herefter Tværskov, København, og Jac. Jensen, Skive, og til Sekretærer Martin Persson, Skive, og C. Petersen, Vejle.

Formanden aflagde Beretning om den forløbne Kongresperiode og udtalte herved, at Arbejdet indenfor Faget efterhaanden udspecialiseres i ganske overordentlig Grad. Dette søger Arbejdsgiverne at udnytte til at skaffe sig billig Arbejdskraft, uden at tage Hensyn til dennes senere Anvendelse indenfor Faget. Saaledes havde enkelte Arbejdsgivere henvendt sig til Arbejdsdirektoratet, for at faa Tilladelse til at antage Lærlinge paa Kontrakt udelukkende for at lade dem uddanne til at lave Maler-Pensler. Forbundet havde gjordt hvad der har været muligt for at forhindre Lærlingeantagelser indenfor afgrænsede Specialomraader, idet Formaalet med Lærlingeuddannelsen selvsagt maatte være den, at uddanne Lærlingene i alt indenfor Faget forekommende Arbejde.

Formanden kom endvidere ind paa en Omtale af, hvorledes Valutalovgivningen havde øget Fagets Beskæftigelsesmuligheder, hvilket bl. a. havde givet sig Udtryk i en Stigning af Medlemsantallet paa ca. 25 Procent.

En Række af Børsteindustriens Produkter, der tidligere var importeret fra Udlandet, bliver nu fremstillet herhjemme. Dette gælder f. Eks. for Malerpensler og Barberkoste. Det danske Arbejde staar fuldt og helt paa Højde med det udenlandske.

Sidste Afsnit af Beretningen omhandlede de store faglige Situationer og Fagets indre Anliggender, og her henviste Formanden gentagende til den trykte Beretning, der var tilstillet de Delegerede samtidig med det øvrige Kongresmateriale.

En lang Række Talere havde herefter Ordet. Blandt de Emner, der særlig behandledes under Diskussionen, var Spørgsmaal vedrørende Lærlingeforhold, Specialisering, Blindes Arbejde m. m.

Mandag Middag den 8. Juli afbrødes Debatten om Formandens Beretning og Delegeretmødet paabegyndtes i Fagets

Arbejdsløshedskasse.

Ved Delegeretmødet var Arbejdsdirektoratet repræsenteret ved Arbejdsdirektør Vater.

Formanden, V. B. Jørgensen, aflagde Beretning. Der havde været stigende Medlemstilgang i Arbejdsløshedskassen ligesom i Forbundet som Helhed, og Arbejdsløsheden har været stærkt nedadgaaende. Den er nu ca. 11 pCt. mod ca. 22 pCt. i 1932—33. Kassen og Fortsættelseskassen har Dispensation fra 10 Maaneders-Bestemmelsen.

Under Debatten om Beretningen fremsattes Ønsker om at blive fritaget fra 10 Maaneders-Bestemmelsen.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Hovedkasserer Th. Nielsen aflagde Regnskabet, der i Kongressen viste en Formuestigning paa 30,000 Kr. Pr. Medlem er der en Formue paa 225 Kr. Tidligere har Faget haft vanskelige Tider, hvor der maatte laanes for at klare Forpligtelserne.

I den paafølgende Diskussion fastsloges det, at foruden den kontante Formuefremgang var en Gæld paa ca. 15,000 Kr. afviklet i Perioden.

Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Arbejdsdirektør Vater gav forskellige Oplysninger og udtalte bl. a.: Arbejdsgiverne kan, naar det er nødvendigt ved ny Produktions Anlæggelse, faa Lov at beskæftige udenlandsk Arbejdskraft ved saadan Produktions Begyndelse. Men kun saa længe, til dansk Arbejdskraft kan blive oplært ved det paagældende Arbejde. Tillidsmændene bør medvirke til, at denne Opfattelse gennemføres.

Forskellige Forslag til Lovændringer behandledes. Med Hensyn til Lønninger og Diæter vedtoges det at fastsætte disse i Overensstemmelse med Forbundets Vedtagelse, ligesom det vedtoges, at Forbundets Formand og Kasserer samt Hovedbestyrelse tillige er Arbejdsløshedskassens Ledelse.

Herefter afsluttedes Delegeretmødet, og Debatten om Forbundets Virksomhed genoptoges.

Herunder diskuteredes særligt Spørgsmaal vedrørende Ungarbejdere, Ferie, 40 Timers Ugen, Overenskomstafgørelse ved Urafstemning eller kompetent Forsamling. Efter at Chr. Brun havde besvaret en Del af de Spørgsmaal, der stod i Forbindelse med Centralorganisationen og den socialdemokratiske Presse, og Forbundets Formand havde repliceret vedrørende de Spørgsmaal, der angik Fagets særlige Forhold, satte Dirigenten Beretningen under Afstemning, hvor den godkendtes enstemmigt.

I Tilslutning til den enstemmige Godkendelse af Beretningen vedtoges en saalydende Resolution:

> Kongressen opfordrer den kommende Hovedledelse til at bringe Feriespørgsmaalet frem ved næste Overenskomstforhandling og søge gennemført Ferieordningen uden Fradrag i Lønnen.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Th. Nielsen supplerede de trykte Regnskabsoversigter med nogle Oplysninger om forskellige Poster.

Efter en kort Diskussion godkendtes Regnskaberne.

Forslag og Lovændringer.

Efter at Kongressen havde henvist de indkomne Forslag og Lovændringsforslag til Behandling i et Udvalg og dette havde afsluttet sit Arbejde, behandlede Kongressen Forslagene paa Grundlag af den fra Udvalget foreliggende Indstilling.

En Række af Kongressens Beslutninger gik udenfor Fagets egen Kreds, bl. a. en Protest mod Forligsmandslovens Sammenkædningsbestemmelsers og et Krav til D. s. F. om, at der tages mere Hensyn til de smaa Fag ved de kommende Overenskomstforhandlinger.

Et Forslag om Udmeldelse af D. s. F. toges uden Diskussion tilbage.

To Forslag om Udgivelse af Fagblad forkastedes, og det vedtoges at Forbundet ikke maa indlade sig paa Oprettelse af kooperativ Fabrik.

Med Henblik paa kommende Afstemninger vedtoges følgende Lovændring:

> Hovedbestyrelsen kan afslutte Lønbevægelser og Konflikter, saafremt den mener Forholdene er dertil, dog skal generelle Overenskomster udsendes til Urafstemning. Ved paakrævet hurtig Handling har Hovedbestyrelsen Ret til Afslutning af Overenskomst.

Valgene.

Til Forretningsfører valgtes derefter Formanden for Københavns Afd. Emil Knudsen.

Hovedkassereren, Th. Nielsen, genvalgtes med Akklamation. Til Hovedbestyrelsen valgtes: Jacobsen, Horsens, Aage Nielsen, Randers, og Jung, København. Disse tre udgør sammen med Forretningsføreren og Hovedkassereren Hovedledelsen.

Til Mødested for næste Kongres valgtes Randers.

Efter at Gæsterne havde talt, sluttede Kongressen med et Leve for Børsteindustriarbejdernes Forbund i Danmark.

RUNDSKUE

SPECIALARBEJDERFORBUNDETS KONGRES. Den 21. August aabnedes Dansk Specialarbejderforbunds 6. Kongres i Forsamlingsbygningen i Rømersgade, København. Der var mødt 27 Delegerede fra Forbundets Afdelinger, der tilsammen tæller ca. 970 Medlemmer.

I sin Aabningstale understregede Formanden, L. Møller, at den forløbne Kongresperiode havde været Forbundets mørkeste, idet indtil 80 pCt. af Medlemmerne havde været arbejdsløse. Forholdene var dog nu betydeligt bedre, saaledes at man med større Fortrøstning kan se Fremtiden i Møde.

Efter at Kongressen havde konstitueret sig med Albert Hansen, Nakskov, og Poul Schiøtt, København, som Dirigenter, aflagde Formanden en udførlig Beretning, hvori han bl. a. omtalte Overenskomstforhandlingerne og Tillidsmandssystemet. Efter at have udtalt sin Anerkendelse af Samarbejdet indenfor Metalarbejdernes Centralorganisation, sluttede han med en Tak til Hovedbestyrelse, Afdelingsformænd og Tillidsmænd paa Værkstederne for deres Indsats til Gavn for Forbundet og dets Medlemmer. I den derpaa følgende Diskussion udtaltes fra flere Sider Anerkendelse af det Arbejde, Ledelsen havde udført i Kongresperioden. Derefter godkendtes Beretningen.

Ved Behandlingen af de indsendte Forslag til Ændring af Lovene vedtog Kongressen med stort Flertal en Resolution i Lighed med Smedenes og Maskinarbejdernes angaaende Medlemmer, der tilhører R. F. O. og lignende Splittelsesorganisationer.

Til Forretningsudvalget genvalgtes med Akklamation Formanden L. Møller, Hovedkassereren Knud Larsen og Næstformanden Holger Petersen. Til Hovedbestyrelse genvalgtes Marius Thygesen, Odense, Alb. Hansen, Nakskov, og Poul Schütz, København. Nyvalgt blev Fr. Andersen, København, i Stedet for Alf. Olsen, der er overgaaet til anden Branche. Til Revisorer genvalgtes Jens Møller og nyvalgtes Aug. Rasmussen, Odense, i Stedet for Fr. Jørgensen, der ikke ønskede Genvalg.

Kongressen sluttede med Leveraab for Forbundet og Afsyngelse af »Internationale«.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. I Juli Maaned opviser Danmarks Vareomsætning med Udlandet en Merindførsel paa 4,8 Millioner Kroner, idet Indførselen havde en Værdi af 104,5 Mill. Kr., mens Udførselen af danske Varer var 95,7 Mill. og af fremmede Varer 4 Mill. Kr.

En Sammenligning mellem Udførselsværdien i Juli 1934 og Juli 1935 viser en Nedgang for Flæsk og Kød fra 42,1 til 38,7 Mill. Kr. og en Opgang for Smørret fra 21,7 til 24,2 Mill. Kr. Merindførselen skyldes den store Import af Korn og Foderstoffer. Af uformalet Korn indførtes i Juli d. A. for 12,2 Mill. Kr. mod 8,4 Mill. Kr. i Juli 1934. For Foderstoffer er de tilsvarende Tal 5,9 og 3,7 Mill. Kr.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement udarbejdede Produktionsindeks for Industrien er i Juli steget med 2 Points til 122, det højeste Tal siden 1931. I Forhold til den foregaaende Maaned er Indekstallet for Tekstilindustrien steget fra 131 til 136, for Jern- og Metalindustrien fra 115 til 117 og for Næringsmiddelindustrien fra 113 til 115. En Nedgang viser Læderindustrien fra 172 til 168, Træindustrien fra 116 til 115 og Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 133 til 131. Uforandret er Tallet for Beklædningsindustrien (132) og grafisk og teknisk-kemisk Industri (125) (1931 = 100).

Industriens Beskæftigelsestal (det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag) er i Juli steget fra 1.177.000 til 1.184.000.

ARBEJDSLØSHEDEN. Arbejdsløshedstallet synes nu at have naaet Lavpunktet i Aar og viser stigende Tendens.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 23. August 52.639 eller 13,3 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1760 højere end i den foregaaende Uge og 7220 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,7 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 11.502, hvilket er 104 højere end i den foregaaende Uge.

Fagbevægelsens Stilling i Estland.

Af *J. Mihvelson*, Tallinn.

I hele den estniske Fagbevægelses Historie har vi ikke haft saa stor Fremgang som i det sidste Halvaar. De estniske Arbejdere har til Trods for det haarde Pres, der udøves af Regeringen, organiseret sig i stor Udstrækning, og i mange Tilfælde er det lykkedes dem at gennemføre deres Krav i Lønstridigheder.

Medlemsantallet stiger for hver Dag, særlig fremtrædende er den store Medlemsstigning i Sømændenes Forbund og i Skotøjarbejdernes Forbund. Til Eksempel kan følgende anføres: Ved Aarskiftet var Medlemsantallet i Sømændenes Forbund 320, paa nuværende Tidspunkt har samme Forbund 800 Medlemmer. Ved Begyndelsen af 1935 omfattede den estniske Landsorganisation 6786 Medlemmer, men i Øjeblikket regner Organisationen med *8000*, og hvis der stadig sker Nyindmeldelser i lignende Tempo, kan vi ved næste Aarskifte regne med, at Medlemsantallet er oppe paa omkring 10.000.

Arbejdernes Aktivitet ses dog ikke alene gennem Stigningen i Organisationernes Medlemsantal, idet store Skarer af uorganiserede i det sidste Halvaar har deltaget i Løn- og Overenskomstbevægelserne. Det var Skotøjarbejderne i Tallinn, der indledte Lønbevægelsen i Aar, de gik ud i Kamp paa Spørgsmaalet om kollektiv Aftale, og det lykkedes dem at gennemføre deres Krav plus en Lønforhøjelse paa 20 pCt. Derefter foretog Skotøjarbejderne i de tre Provinsbyer, Pärnu, Narva og Rakvere et lignende Fremstød, hvorved det ligeledes lykkedes dem at tilkæmpe sig kollektiv Aftale og en Lønforhøjelse paa ca. 15 pCt. I de to Byer: Tartu og Viljandi lykkedes det ganske vist ikke Skotøjarbejderne at gennemføre deres Lønkrav til 100 pCt., men Striden endte dog med en principiel Sejr for Organisationsretten og Retten til kollektiv Aftale.

Efter Skotøjarbejderkonflikten udbrød der Strejker i Tallinn i følgende Fag: Stenhuggernes, Guldsmedenes, Parketsnedkernes og Ovnsætternes. Alle disse Stridigheder sluttede med, at Arbejderne fik kollektiv Aftale og en Lønforhøjelse, der varierer mellem 25 og 40 pCt. af de tidligere Lønninger. Parketsnedkernes Løn fortjener især at fremhæves, idet den er oppe paa ca. 8 Kr. om Dagen, en høj Løn efter estniske Forhold. Paa samme Tidspunkt strejkede over 300 kvindelige Beklædningsarbejdere, som det ganske vist ikke lykkedes at opnaa kollektiv Aftale for, men som dog tilkæmpede sig en Lønstigning paa 15—20 pCt. Ovenstaaende — efter vesteuropæiske Forhold — store Lønstigningsprocent forklares gennem de uhørt lave Lønninger, som de estniske Arbejdere tidligere har haft. Gennemsnitslønnen har tidligere varieret mellem 1,2 og 2 Kr. pr. Dag.

En stor Tekstilarbejderstrejke i Sindi — omfattende 1200 Arbejdere — mislykkedes paa Grund af, at Regeringen gennem Fabriksinspektøren gav Arbejderne falske Oplysninger og foranledigede dem til at afslutte Strejken.

I Pärnu udbrød der en Savværksarbejderstrejke, der dog sloges ned af Politiet, som nægtede Tilladelse til Møder o. s. v., endvidere beordredes en af Arbejdernes Tillidsmænd til at forlade Byen. Dette sidste er et groft Brud paa Loven, da denne Tillidsmand i sin Egenskab af Rigsdagsmedlem ikke kan sagsøges paa denne Maade.

I Tallinn havde en Malerstrejke, der omfattede 500 Arbejdere, større Betydning. For over 100 af disse Arbejdere lykkedes det at gennemføre kollektiv Aftale, og alle fik Lønforhøjelse. Arbejderne havde dog haft større Held i denne Kamp, hvis ikke det politiske Politi havde grebet ind i Kampen og arresteret 5 Ledere samt underkastet et Antal af 50 Strejkevagter og andre Funktionærer omstændige og pinefulde Forhør. De 5 Ledere anbragtes sammen med en Mængde Pak i Tallinns Fængsler, hvor de under uhygiejniske Forhold behandledes som kriminelle Forbrydere.

For Tiden er Blik- og Metalarbejderne gaaet ud i Strejke, og dette Eksempel vil i den nærmeste Tid blive fulgt af Sømændene. Sømandsstrejken har særlig stor Betydning, det er en Principstrid om kollektiv Aftale og gratis Forplejning om Bord, Rettigheder, som de estniske Søfolk ikke er i Besiddelse af nu. Endvidere kræver Sømændene Kontrol med Forhyringerne i Lighed med gængse europæiske Forhold.

Ovenstaaende Redegørelse vil give et Billede af de indre Forhold i Estland, særlig med Hensyn til Fagforeningsbevægelsen, som i dette Land stadig er i Kamp ikke alene mod en profitlysten Arbejdsgiverstand, men ogsaa mod en reaktionær, antidemokratisk Regering.

NYT FRA UDLANDET

DE FINSKE FAGFORENINGER I 1934. Den faglige Landsorganisation i Finland har fornylig udsendt sin Beretning for 1934, der viser, at der i 1934 er udfoldet en omfattende og levende Virksomhed, som har givet gode Resultater. Saaledes steg Medlemstallet med 7329 eller 37% og udgjorde ved Udgangen af Aaret 27.176. Den 1. April indtraadte Sømands- og Fyrbøderforbundet i Landsorganisationen, som derefter tæller 16 tilsluttede Forbund med 617 Afdelinger. Oplysnings- og Agitationsarbejdet har været meget omfattende, og der er afholdt et stort Antal Møder og Foredrag i hele Landet.

Det almindelige Lønniveau er fremdeles meget lavt, hvad der ikke mindst skyldes den af Regeringen førte Lønpolitik. De lave Lønninger ved de saakaldte Reservearbejder virker som en Hindring for Gennemførelsen af generelle Lønforhøjelser. Navnlig har denne Politik bidraget til at holde Skovarbejdernes Lønninger saa langt nede, at Understøttelsen til underbetalte og arbejdsløse Arbejdere i Beretningsaaret udgjorde en betydelig Del af Kommunernes Udgifter til Fattighjælp. Det kan dog konstateres, at den offentlige Mening mere og mere begynder at vende sig mod de lave Lønninger.

Med Henblik herpaa er det derfor ganske naturligt, at Fagforeningernes Bestræbelser i første Række tager

Sigte paa en Forbedring af de elendige Løn- og Arbejdsforhold. I Aarets Løb forekom 82 af Landsorganisationen godkendte Lønbevægelser. Heraf førte 34 til Strejke, mens der i 40 Tilfælde opnaaedes en Forstaaelse gennem Forhandling, og 8 Lønbevægelser forløb resultatløse. Der blev opnaaet Lønforhøjelser fra 10 til 50%, men trods dette er Lønniveauet alt for lavt.

Finlands økonomiske Stilling er blevet betydeligt forbedret i 1934, hvad der navnlig skyldes Bedringen paa det internationale Trævaremarked. Landets Handelsbalance er overmaade god, idet Eksportoverskudet udgjorde 1445 Mill. Mark. Eksportindustriernes Udvikling markeres yderligere gennem den Kendsgerning, at Eksportens Værdi næsten er af samme Størrelse som i Højkonjunkturaarene 1927—1929, til Trods for, at Prisniveauet nu er betydeligt lavere.

Industriens Udvikling i 1934 fremgaar af følgende Tal: I 1934 var Hjemmemarkeds-Industriernes Produktionsmængde 11,7% større end i 1927, 1,5% mindre end i 1929, men 29% større end i 1931. Eksportindustriernes Produktionsmængde var i 1934 22,4% større end i 1927, 25,6% større end i 1929 og 43,3% større end i 1931. Den samlede Industris Produktion var i 1934 17% større end i 1927, 10% større end i 1929 og 37,4% større end i 1931. Den indenfor Industrien — og særlig i Eksportindustrien — gennemførte Rationalisering har dog haft til Følge, at Arbejdertallet ikke er steget i samme Forhold som Produktionsmængden, omend der har været betydelig Nedgang i Arbejdsløsheden. I Januar 1934 fandtes der 43.000 tilmeldte arbejdsløse, i December 19.208. For 1933 var de tilsvarende Tal 76.000 og 41.000. Det virkelige Arbejdsløshedstal turde dog være betydeligt større, idet talrige arbejdsløse ikke er medtaget i de officielle Tal.

LÆRER-INTERNATIONALE. I Dagene den 9. og 10. August afholdt Lærer-Internationale sin Kongres i Bern, der var besøgt af Repræsentanter for 8 Forbund i 7 Lande. Internationalen omfatter ialt 12 tilsluttede Lande med 108.000 Medlemmer. Blandt Kongressens Beslutninger kan nævnes Udgivelsen af et internationalt pædagogisk Tidsskrift. Internationalens Meddelelsesblad, der hidtil udkom paa Fransk og Tysk, skal fremtidig ogsaa udgaa paa Engelsk og Spansk for at styrke Internationalens Indflydelse i de udenfor staaende engelsk-spansktalende Lande. Det vedtoges at fortsætte med Afholdelsen af de aarlige internationale Sommerkursus, og man overvejer Muligheden af en Udvidelse til et internationalt Universitet. Endvidere besluttedes at arrangere en international Udveksling af og Udenlandsrejser for unge Lærere. En Henvendelse fra den kommunistiske Lærer-Internationale om organisatorisk Samling blev taget til Efterretning, og Kongressen erklærede, at den altid har været Tilhænger af denne Tanke. En Realisering af de fremsatte Forslag maa dog ikke medføre nogen Forandring i Forholdet til den internationale faglige Central.

DEN FAGLIGE SAMLING I FRANKRIG. Ifølge en Meddelelse i Pressen skulde der i Frankrig være opnaaet Enighed om en Sammenslutning af de to faglige Landsorganisationer, og der er endog talt om, at dette skulde betyde Likvidering af den Røde Fagforenings-Internationale, der rigtignok kun bestaar af Navn, da den kun omfatter Rusland og Resterne af den kommunistiske Fagbevægelse i Frankrig og Czekoslovakiet. Meddelelsen er imidlertid ikke rigtig. Der er ganske vist naaet en Forstaaelse mellem de modstaaende Forhandlingsudvalg angaaende alle vigtige Punkter med Undtagelse af Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser og den gensidige Repræsentation, men dette Forslag skal først godkendes af Kongresserne i den frie og kommunistiske Landsorganisation. Da den frie Landsorganisation imidlertid bestemt fastholder Kravet om, at den fælles Landsorganisation skal være tilsluttet den faglige Internationale (I. F. C.), mens Forhandlingerne paa den nys i Moskva afholdte Kongres i den kommunistiske Internationale viser, at man ikke tænker paa en Opløsning af den Røde Fagforenings-Internationale eller har opgivet Tanken om at være medbestemmende om Fagbevægelsens Skæbne, er det ikke godt at se, hvorledes det vil være muligt at naa en for begge Parter tilfredsstillende Løsning af Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser, der er en Forudsætning for Samlingsforslagets Virkeliggørelse. Forinden man drager bestemte Slutninger af Samlingsforhandlingerne i Frankrig, saaledes som vort hjemlige Kommunistblad har gjort, vil det være klogt at afvente nærmere Efterretninger fra Frankrig om Sagens videre Forløb.

ENHEDSFRONT-SPØRGSMAALET I SVEJTS. Den svejtsiske Landsorganisations Repræsentantskab har taget Stilling til Enhedsfront-Spørgsmaalet og vedtaget en Resolution, der med Henblik paa Kommunisternes hidtidige Virksomhed paa det faglige Omraade afviser Tanken om et Samarbejde mellem Landsorganisationen samt de under denne hørende Forbund og de bestaaende kommunistiske Organisationer og Grupper.

Med Hensyn til den foreslaaede fælles Kamp for Demokrati og mod Fascisme skriver Landsorganisationens Ugeblad følgende: »Denne Kamp kan man kun føre, naar man selv uden Forbehold staar paa Demokratiets Grund. Med Folk, som vil bevare Demokratiet for at kunne benytte det til at realisere Planer om et »proletarisk Diktatur« og dermed misbruger og diskrediterer Demokratiet, kan der ikke bestaa noget Kampfællesskab mod Fascismen. Paa dette Punkt har man imidlertid ikke lært om i den kommunistiske Lejr.«

ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRINGEN I HOLLAND. Rigsdirektoratet for Arbejdsløshedsforsikring og Arbejdsanvisning i Holland har nys udsendt sin Beretning for 1934. Der findes i Holland 110 centrale og 26 lokale Arbejdsløshedskasser, hvis Medlemstal i 1934 er sunket fra 593.684 til 560.842 den 31. December samme Aar. Tilbagegangen andrager 5,7%, hvad der svarer til Nedgangen i Fagforeningernes Medlemstal. Kassernes samlede Kontingent-Indtægt beløb sig til 8.587.866 Gylden. Kontingentets Størrelse i de enkelte Kasser er selvfølgelig højst forskellig og varierer fra 7,68 Gylden (Handels- og Kontormedhjælpere) til 22,92 (Byggefagene) og 23,42 Gylden (Diamantarbejdere). I Gennemsnit for alle Kasser var Medlemskontingentet til Arbejdsløshedskassen i 1934 14,86 Gylden.

I Arbejdsløshedsunderstøttelse er der af samtlige Kasser udbetalt 21.344.672 Gylden, heraf blev de 13,4 Mill. ydet af offentlige Midler. Kassernes Gæld til Riget beløb sig ved Udgangen af 1934 til 1.793.758 Gylden.

ARBEJDSLØSHEDEN I SVERIGE. I de svenske Fagforbund, der havde indberettet om Arbejdsløsheden blandt deres Medlemmer (ca. 350.000), var ved Udgangen af Juni Maaned 10,9% af Medlemmerne arbejdsløse, mod 12,1% i den foregaaende Maaned og 14% ved Udgangen af Juni 1934.

ARBEJDSLØSHEDEN I NORGE. Indberetningerne fra de offentlige Arbejdsanvisningskontorer i Norge viser, at der den 15. August var tilmeldt 28.281 arbejdsløse mod 26.228 den 15. Juli. En Sammenligning med Tallet pr. 15. August i Fjor — med nødvendig Korrigering, fordi der dengang var et Kontor mere — viser en ubetydelig Nedgang (214 eller 0,8 pCt.). Praktisk talt er Stillingen saaledes uforandret fra i Fjor, men de herom tilvejebragte Oplysninger viser, at Antallet beskæftigede Personer i Norge er adskilligt større i August d. A. end i August 1934.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Bogbindere hos Firmaet F. Christensens Æskefabrik.

En Klage over, at Medlemmer af Bogbinderforbundet hos *Firmaet F. Christensens* Æskefabrik havde nægtet at udføre Overarbejde, behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. Juli.

Bogbinderforbundets Repræsentanter erklærede, at Overarbejde vilde blive paabegyndt efter Ferien den 23. Juli. Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig imidlertid at anlægge Sag for Den faste Voldgiftsret for den forudgaaende Tid.

Smede og Maskinarbejdere paa Skandinavisk Rørfabrik, Horsens.

Ved et Fællesmøde den 18. Juli i Arbejdsgiverforeningen drøftede man den af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund overfor *Skandinavisk Rørfabrik,* Horsens, varslede Strejke, overfor hvilken Arbejdsgiverforeningen havde nedlagt Protest.

Enighed opnaaedes ikke, hvorfor Arbejdsgiverforeningen meddelte, at den snarest muligt agtede at indgive Klage til Den faste Voldgiftsret. Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund indgik paa at udsætte Strejkens Ikrafttræden, indtil Rettens Kendelse foreligger.

Kvinder hos Litograffirmaet Ad. Holst, Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Juli forhandledes der mellem Kvindeligt Arbejderforbund og *Litograffirmaet Ad. Holst,* Aalborg, om Oprettelse af en Overenskomst for Forbundets Medlemmer. Forbundet havde, da det ikke ved tidligere Møder var lykkedes at opnaa en Ordning, varslet Strejke til Ikrafttræden den 25. Juli.

Ved Fællesmødet opnaaedes Enighed om en Overenskomst, hvorefter Strejkevarslet bortfaldt.

Tobaksarbejdere hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Juli forhandledes der om en af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark fremsendt Klage over, at Cigarsortererne hos *Firmaet A/S A. M. Hirschsprung og Sønner,* København, havde vægret sig ved at udføre Overarbejde.

Ved Fællesmødet foresloges det at henvise Klagen til lokal Forhandling; men da Arbejdsgiverforeningen modsatte sig dette, endte Mødet uden Resultat.

Havnearbejdere i Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Juli behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmands Forbund over, at *Det forenede Dampskibsselskab* ikke havde opfyldt Forligsmandsforslagets Bestemmelser om Indførelse af Akkord for Indladning af Landbrugsprodukter. Da Arbejdsgiverforeningen ikke mente at være forpligtet til at tage Voldgift paa Akkordprisernes Fastsættelse, sluttede Mødet med, at Forbundet forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Ved samme Møde behandledes en Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Havnearbejdere ved *Losning af S/ »Freya«* havde iværksat Arbejdsstandsning paa Krav om Ekstrabetaling til de Havnearbejdere, der var beskæftiget om Bord i Skibet. Man enedes om, at Spørgsmaalet om Ekstrabetalingens Berettigelse henvises til faglig Voldgift, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at klage til Den faste Voldgiftsret over Arbejdsstandsningen.

Kuske hos Vognmandsfirmaet Brdr. Tofteng.

Ved et Fællesmøde den 30. Juli i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af et Underbetalingsspørgsmaal hos *Vognmandsfirmaet Brdr. Tofteng* enedes man om følgende:

Idet Firmaet Brdr. Tofteng forpligter sig til fra og med Dags Dato at aflønne sine Arbejdere i Henhold til den gældende Overenskomst, betaler Firmaet til fuld Afvikling Kuskenes Fællesforbund Kroner 450.

Kurvemagerforbundet og Kurvemagerlauget.

I Forligsmandsforslaget var det for *Kurvemagerfaget* bestemt, at der skulde foretages en Gennemgang af Priskuranten, og der har ogsaa været afholdt et Møde herom mellem Parterne, hvor man var enedes om at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer fra hver Side.

Arbejdsgiverne ønskede imidlertid gerne, at der fandt et Møde Sted, hvor der ogsaa var Repræsentanter med fra Hovedorganisationerne, og et saadant blev saa afholdt den 27. Juni.

Her opnaaedes Enighed om Grundlaget for Forhandlingernes Fortsættelse, og et Møde mellem de nedsatte Udvalg fastsattes til Torsdag den 4. Juli. Hvis Enighed ikke opnaas, bliver der muligvis et nyt Møde med Repræsentation fra Hovedorganisationerne.

Malere hos Medlemmer af Københavns Malerlaug.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 8. Juli forhandledes om en af Malerforbundet i Danmark fremsendt Klage over, at *Københavns*

Malerlaug havde modsat sig, at 3 paaklagede Priskurantspørgsmaal, hvorom der havde været forhandlet, henvistes til Afgørelse ved en faglig Voldgiftsret.

Ved Fællesmødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at man vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret over Laugets Vægring.

Billedskærere paa Auning Møbelfabrik.

Paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 15. Juli behandledes en Klage fra Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet over, at der paa *Auning Møbelfabrik* var foretaget Afskedigelser og Nyantagelser med det Formaal for Øje at trykke de aftalte Priser.

Man enedes paa Mødet om, at der paa Virksomheden aftales personlig garanterede Timelønninger, og Forbundet forbeholdt sig sin Stilling med Hensyn til Arbejdets eventuelle Udførelse paa fremmed Værksted.

Chauffører hos Købmand Reeh, Ballerup.

Paa et Fællesmøde den 1. August d. A. behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at *Købmand Reeh,* Ballerup, ikke overholdt Overenskomstens Bestemmelser om Mindstebetaling pr. Dag til sin Chauffør.

Paa Mødet enedes man om en Ordning i Overensstemmelse med den for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark gældende Overenskomst.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2117.

Stenindustriarbejdere hos Firmaet Wright, Thomsen & Kier.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Juli 1935 i Sag Nr. 2117. Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og dennes Medlem, Firmaet Wright, Thomsen & Kier, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Stenindustriarbejderforbund.

Entreprenørfirmaet Wright, Thomsen & Kier, der har overtaget Jord- og Vejarbejderne ved Storstrømsbroen i Entreprise, traf den 15. August 1933 Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund om Betalingsvilkaarene for de paagældende Jord- og Vejarbejder, nemlig:

»Alt Arbejde for nævnte Entreprenører ved Jord- og Vejarbejderne ved Storstrømsbroen betales med normal Timeløn + 15% med Undtagelse af

1) Aflæsning af Materiel ved Ankomsten til Arbejdspladsen udenbys fra, som betales med normal Timeløn — for Gravemaskinernes Vedkommende dog ogsaa første Montering — og
2) Vandbygningsarbejde og Ramningsarbejde, som betales med 20% Tillæg«.

Siden den Tid har Firmaet ladet udføre forskellige Jord- og Vejarbejder udelukkende ved Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, blandt andet ogsaa forskelligt Glacissætningsarbejde ved Masnedsund og Masnedø, ligesom 3 Arbejdsmænd har været beskæftiget med Stenkløvning fra 2. November 1933 til 13. Juni 1934 og fra 15. Marts til 23. April 1935.

Da der i indeværende Foraar skulde paabegyndes et større Glacissætningsarbejde ved Opførelse af en Dæmning, averterede Firmaet i Bornholms Social-Demokrat efter Stenarbejdere, og foruden de Arbejdsmænd, Firmaet allerede beskæftigede, meldte der sig flere Arbejdere, deriblandt ogsaa nogle Medlemmer af Stenindustriarbejderforbundet. I Slutningen af April paabegyndtes det paagældende Arbejde, der i Henhold til Overenskomsten af 15. August 1933 aflønnes med 121 Øre pr. Time, dog at de af Arbejderne, der leder de enkelte Hold ved Glacissætningen (Sjakformænd), aflønnes med 140 Øre pr. Time. Samtlige 13 Sjakformænd var Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, men i Maj Maaned blev 3 af disse overflyttet til Stenindustriarbejderforbundet. Desuden har 3 Medlemmer af sidstnævnte Forbund været beskæftiget ved Stenkløvning med Lufthammer.

Forinden Arbejdets Paabegyndelse henvendte Stenindustriarbejderforbundet sig til Firmaet for at opnaa Overenskomst med dette, og der har derefter været forhandlet uden Resultat den 10. April, 24. April og 8. Maj og 22. Maj d. A. og ved et Fællesmøde mellem Hovedorganisationerne den 6. Juni. Under 7. og 14. Juni har Forbundet derefter varslet Arbejdsstandsning, da det »har vist sig umuligt at opnaa Enighed om Arbejdslønnen for de Stenhuggere, Firmaet beskæftiger ved Stenkløvning og Glacissætning ved Storstrømsbroen«.

I Skrivelse af 19. Juni protesterede Dansk Arbejdsgiverforening mod den varslede Arbejdsstandsning som ulovlig. Der anføres i Skrivelsen blandt andet:

»Overfor den saaledes varslede Strejke bemærker vi, at vi maa anse det for et Misbrug af den ved Septemberforligets Pkt. 2 Organisationerne hjemlede Strejkeret, naar det ærede Forbund her midt i en Overenskomstperiode ved Strejke vil søge at tilkæmpe sig en Overenskomst for det omhandlede Arbejde. Dette Arbejde, for hvilket der den 15. August 1933 blev sluttet Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund, har hidtil været udført i alt væsentligt ved dette Forbunds Medlemmer. Vi er vel vidende om, at nogle Arbejdere under Arbejdets Udførelse har overmeldt sig til Dansk Stenindustriarbejderforbund, men en saadan Overmeldelse kan ikke befri Arbejderne for de Pligter, de som Medlemmer af et andet Forbund har paataget sig, og det er derfor ulovligt af det ærede Forbund nu at søge at lægge dette Arbejde Hindringer i Vejen. Dansk Stenindustriarbejderforbunds Indgriben er saa meget mere urimelig, som det omhandlede Arbejde i en Aarrække altid har været udført af Medlemmer

af Dansk Arbejdsmandsforbund, ligesom dets Udførelse ingen som helst speciel faglig Uddannelse kræver.«

Paa et den 21. Juni i Arbejdsgiverforeningen afholdt Møde opnaaedes ikke Enighed, men Forbundet indgik paa at udsætte Strejken, indtil Spørgsmaalet om dens Lovlighed var afgjort ved Den faste Voldgiftsret.

Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen paa ovennævnte Firmas Vegne har derefter indklaget De samvirkende Fagforbund paa Stenindustriarbejderforbundets Vegne og paastaaet de nævnte Strejkevarsler kendte ugyldige, medens de Indklagede har paastaaet Varslerne kendt gyldige, saaledes at Forbundet paa lovlig Maade kan frigøre sig for Pligten til at udføre det paagældende Arbejde, naar der ikke kan opnaas Enighed om Betalingsvilkaarene.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at Stenindustriarbejderforbundet ikke er berettiget til at gribe ind i et Arbejdsforhold, hvorom Firmaet paa normal Maade har sluttet Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund. I Henhold til Overenskomsten af 15. August 1933 er Arbejdet hidtil gaaet roligt baade med Glacissætningsarbejde og Stenkløvning, og den Omstændighed, at 3 af Sjakformændene efter Arbejdets Paabegyndelse har ladet sig overføre til Stenindustriarbejderforbundet, eller at 3 af dette Forbunds Medlemmer er gaaet i Gang med Stenkløvning, berettiger ikke Forbundet til at rejse Aktion mod Firmaet, der som nævnt allerede siden 1933 har haft Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund om det paagældende Arbejde. Hvad særlig Stenkløvning angaar, findes der i Entreprenøroverenskomsten en forhøjet Takst for Arbejdet med Lufthammer.

De Indklagede bestrider, at Overenskomsten af 1933 omhandler Glacissætning og Stenkløvning, hvilket Arbejde kræver speciel faglig Uddannelse, hvorfor det paagældende Glacis- og Stenkløvningsarbejde retteligt henhører under Stenindustriarbejderforbundets Omraade. Det er vel rigtigt, at saadant Arbejde af og til udføres af Arbejdsmænd, men det er i saa Fald uddannede Stenhuggere, der midlertidigt har været beskæftiget ved almindeligt Arbejdsmandsarbejde, og derefter har fortsat hos Entreprenører ved Stenhuggerarbejde uden at flytte deres Medlemsskab tilbage til det Forbund, hvor de rettelig hørte hjemme. Firmaet averterede i Bornholms Social-Demokrat og fik derved dels Medlemmer af Stenindustriarbejderforbundet, dels Medlemmer af Arbejdsmandsforbundet, som for Størstedelens Vedkommende var Stenhuggere, der midlertidig var overflyttet til Arbejdsmandsforbundet paa Grund af manglende Arbejde i Stenhuggerfaget. Da Stenindustriarbejderforbundet i April Maaned henvendte sig til Firmaet, mente dette vel, at Arbejdet faldt ind under Overenskomsten af 1933, men indgik dog paa at forhandle med Forbundet om Akkordpris, naar Arbejdet var kommet i Gang, saa der kunde skønnes over, hvad Prisen burde være, og Firmaet har derefter forhandlet med Forbundet, men uden Resultat, da der ikke kunde opnaas Enighed om Akkordpriserne, hvorimod to af Forbundets Medlemmer er blevet afskediget. Ved overhovedet at indlade sig i Forhandling med Forbundet har Firmaet i Virkeligheden erkendt, at Arbejdet faldt ind under Stenhuggerfaget, og da Enighed ikke kan opnaas, er Forbundet berettiget til ved Strejke at trække sine Medlemmer bort fra det paagældende Arbejde.

For Retten har Ingeniør Thomsen oplyst, *at* han som Entreprenør i 16 Aar har udført Vejarbejde med Glacissætning udelukkende med Arbejdsmænd, og *at* Forbundet for 3 Aar siden søgte at opnaa Overenskomst med Entreprenørforeningen om saadant Arbejde, men uden Resultat.

Af de for Retten forelagte Oplysninger fremgaar, at Arbejdet med Glacissætning og Stenkløvning har været udført af Firmaet ved Arbejdsmænd i Henhold til Overenskomsten af 15. August 1933 fra Efteraaret 1933 til Foraaret 1935, og at det i Sagen omhandlede Glacissætningsarbejde er paabegyndt af Arbejdere, der da alle var Medlemmer af Arbejdsmandsforbundet. Allerede som en Følge heraf kan Stenindustriarbejderforbundet ikke, fordi nogle af de paagældende Arbejdere efter Arbejdets Paabegyndelse overflyttes til dette Forbund, indlede en Aktion mod Firmaet for at opnaa en anden Overenskomst, særlig ikke i nærværende Tilfælde, hvor Firmaet har sluttet Overenskomst med sin naturlige Medkontrahent, Dansk Arbejdsmandsforbund, om det paagældende Arbejde og gennem længere Tid faaet det udført af dette Forbunds Medlemmer.

Hvad Stenkløvningsarbejdet angaar, maa Retten gaa ud fra, at dette ogsaa omfattes af Overenskomsten af 15. August 1933, idet dette Arbejde som nævnt faktisk har været udført af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, og saafremt Forbundet mente, at dette Arbejde udelukkende henhørte under Forbundets Omraade, stod det Forbundet frit for at forbyde sine Medlemmer at paatage sig saadant Arbejde, forinden Forbundet havde truffet en tilfredsstillende Aftale med Firmaet om dette Arbejde; men naar Forbundet har ladet sine Medlemmer paabegynde Arbejdet i Henhold til den af Firmaet med Dansk Arbejdsmandsforbund sluttede Overenskomst, kan Forbundet ikke, naar dets Forhandlinger med Firmaet ender resultatløs, dekretere Strejke og Blokade og derved skabe Uro i et Arbejdsforhold, for hvilket Firmaet har Overenskomst med sin modstaaende Organisation.

Under de foreliggende Omstændigheder vil de omhandlede Strejkevarsler være at kende ugyldige. Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

K e n d e l s e :

De af Stenindustriarbejderforbundet afgivne Strejkevarsler af 7. og 14. Juni 1935 overfor Entreprenørfirmaet Wright, Thomsen & Kier kendes ugyldige.

I Sagsomkostninger betaler de Indklagede 300 Kroner.

Sag Nr. 2087:

Mølleriarbejdere hos Købmand Henry A. Eriksen, Solbjerg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. August 1935 i Sag Nr. 2087: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Mølleriarbejder-Forbund mod Købmand Henry A. Eriksen, Solbjerg.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Mølleriarbejder-Forbund indklaget Købmand Henry A. Eriksen, Solbjerg, for Brud paa bestaaende Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

I en den 12. Maj 1932 indgaaet Overenskomst mellem Dansk Mølleriarbejder-Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund og A/S Chr. M. Elgaard hedder det blandt andet:

»Aktieselskabet tiltræder for sine Filialer i Hørning, Solbjerg, Galten, Stilling og Skanderborg den mellem Danske Handelsmøllers Arbejdsgiverforening og Dansk Mølleriarbejder-Forbund gældende Overenskomst, dog saaledes, at Ugelønnen fastsættes til Kr. 50,00, og Overarbejde betales med .....«

Den 1. Juli 1934 afhændede — ifølge Klagernes videre Fremstilling — A/S Chr. M. Elgaard Solbjerg Mølle og Virksomheden her til dennes hidtidige Bestyrer, Købmand Henry A. Eriksen, hvilket Forbundet dog først blev bekendt med den 15. December 1934 gennem en Indberetning fra dets Afdeling i Aarhus om, at en paa Virksomheden i Solbjerg beskæftiget Arbejder ikke erholdt den i Overenskomsten fastsatte Løn. Forbundet reklamerede i den Anledning til A/S Chr. M. Elgaard, der meddelte, at Solbjerg Mølle som nævnt var solgt, og at det paaklagede Forhold derfor var Aktieselskabet uvedkommende. Forbundet reklamerede derefter overfor Købmand Henry A. Eriksen, der imidlertid svarede, at han ikke stod i noget Overenskomstforhold til Forbundet og derfor ikke mente at have noget at gøre med dette. Denne Opfattelse er — hævder Klagerne — urigtig. Købmand Eriksen var ved Møllens Køb bekendt med den af Aktieselskabet i sin Tid afsluttede Overenskomst. Han overtog Virksomheden med dens Maskiner, Lokaler og tilstedeværende Arbejdskraft, og han maa derfor være bunden af den løbende Overenskomst, som dækker ogsaa Møllens fortsatte Virksomhed. Den paa Møllen beskæftigede Møllersvend er — bortset fra en enkelt Uge i Marts d. A. — kun bleven lønnet med en Ugeløn af 35 Kr. i Stedet for rettelig 50 Kr., ligesom der, forsaavidt angaar Tiden indtil Nytaar 1935, ikke er ydet Svenden, der havde en Arbejdstid paa 9 Timer daglig, særlig Betaling for 6 Overtimer pr. Uge à 1 Kr. 30 Øre = 7 Kr. 80 Øre, saaledes at der foreligger en samlet Underbetaling af ca. 1184 Kr. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, *at* Købmand Henry A. Eriksen som Indehaver af Solbjerg Mølle kendes pligtig til at efterleve den forommeldte Overenskomst af 12. Maj 1932, *at* han kendes pligtig at efterbetale det forommeldte Beløb 1184 Kr., *samt at* han idømmes en efter Rettens Skøn fastsat Bod for det begaaede Overenskomstbrud.

Indklagede procederer til Frifindelse. Han har til Støtte herfor nærmere anbragt, at han siden 1. Juni 1925 har været Bestyrer af Solbjerg Mølle, som han den 1. Juli 1934 købte. Hans Virksomhed omfatter Handel med Korn og Foderstoffer og andre Grovvarer samt Bygningsartikler, medens Mølleriet kun er en meget lille Del og kun andrager ca. 600 Kr. af hele Forretningens aarlige Omsætning, 160—180.000 Kr. Han har ikke set den ommeldte Overenskomst eller kendt dennes nærmere Indhold, men han har forsaavidt været bekendt med, at A/S Chr. M. Elgaard havde indgaaet en saadan Overenskomst, som Elgaard under hans (Indklagedes) Bestyrertid telefonisk meddelte ham dette og under Henvisning hertil udtalte, at den Svend, som arbejdede i Møllen, og som iøvrigt var eneste Svend, fremtidig skulde have en Ugeløn af 50 Kr. Da Indklagede overtog Møllen, var han imidlertid klar over, at det for at faa Virksomheden til at gaa rundt var nødvendigt for ham at nedsætte Udgifterne mest muligt, og at han ikke var i Stand til fortsat at yde den hidtidige Ugeløn. Han gjorde derfor straks Møllersvenden bekendt med sin Overtagelse af Møllen og meddelte for sit Vedkommende ikke at have Raad til at betale 50 Kr., men forespurgte samtidig, om Svenden vilde forblive i sin Stilling mod en Ugeløn af 35 Kr., idet han (Indklagede) i modsat Fald vilde klare sig paa anden Maade og selv forestaa Udleveringen, og herpaa indgik Svenden, hvis Arbejdstid iøvrigt ikke har været udover 7½ Time pr. Dag. Under Henvisning til alt foranstaaende har Indklagede protesteret mod, at den Overenskomst, som var gældende for A/S Chr. M. Elgaard, og som ikke har været omtalt under Forhandlingerne om Købet, mod hans Vilje og mod hans Vidende alene ved det skete Køb skulde være overført paa ham, der ikke paa noget Tidspunkt har været i Forbindelse med Forbundet.

Som det fremgaar af Sagen, er den paagældende Overenskomst i sin Tid indgaaet mellem paa den ene Side ikke blot det klagende Forbund, men ogsaa Dansk Arbejdsmandsforbund og paa den anden Side A/S Chr. M. Elgaard og vedrører fem nærmere angivne Filialer indenfor Aktieselskabet, som fra 1. Juli 1934 har afhændet den ene Filial, hvis Overtager (Indklagede) straks efter Overtagelsen overfor Virksomhedens eneste Svend, hvis faglige Arbejde tilmed var af ganske underordnet Betydning for Virksomheden, har taget Afstand fra den Uge-Lønsats, som hidtil var fulgt efter Ordre af den hidtidige Arbejdsgiver under Henvisning til den af denne afsluttede Overenskomst. Idet Retten under disse Omstændigheder finder det betænkeligt at statuere, at Indklagede er bunden ved det for Aktieselskabet med Hensyn til den overdragne Virksomhed gældende Overenskomstforhold, hvis Enkeltheder iøvrigt var Indklagede ubekendt, vil denne være at frifinde.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Indklagede, Købmand Henry A. Eriksen, Solbjerg, bør for Tiltale af Klagerne i nærværende Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION: Rosenørns Allé 12, 2. S., Kbhvn. V. Telf. 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 5 * KØBENHAVN DEN 15. SEPTEMBER 1935 * 32. AARGANG

Parolerne fra Moskva.

Den fornylig i Moskva afholdte kommunistiske Verdenskongres har vedtaget forskellige Beslutninger, der har vakt berettiget Opsigt, fordi de betyder et fuldstændigt Brud med den kommunistiske Internationales og dermed med de nationale Kommunistpartiers hidtidige Taktik og Politik. De nye Paroler fra Moskva lyder: Ikke Kamp imod, men Samarbejde med Socialdemokratiet og de borgerlige Venstrepartier, Bekæmpelse af Fascismen og Forsvar af det borgerlige Demokrati og i dette Øjemed Støtte af Arbejderregeringer og demokratiske Koalitionsregeringer.

Desværre er der al Grund til at formode, at disse Beslutninger ikke er stort andet og mere end en af de nok saa bekendte taktiske Manøvrer, thi hvis de virkelig var ærligt mente, maatte Konsekvensen være Likvideringen af det kommunistiske Splittelsesarbejde indenfor Arbejderbevægelsen og Samling omkring Socialdemokratiet som det største og mest betydningsfulde Arbejderparti.

Selve Kongressen forløb paa den for saadanne kommunistiske Sammenkomster karakteristiske Maade med timelange Taler og Vedtagelse af alenlange Resolutioner. Der var Selvkritik og Selvanklager i lange Baner, og Forhandlingerne formede sig som en Art kommunistiske Oxfordmøder, hvor den ene Taler efter den anden stod op og bekendte Fortidens Synder og Fejltagelser. Selvfølgelig var der heller ikke Mangel paa Anklager mod den socialdemokratiske Arbejderbevægelse, der efter Kommunisternes Mening har Hovedskylden for alle de Nederlag, der har ramt Arbejderbevægelsen, thi omend Kommunisterne næsten overalt foregiver at repræsentere de brede Arbejdermasser og at være Arbejderbevægelsens Stødtropper, er det alligevel altid Socialdemokratiet, der har Skylden, naar det gaar galt. Men som sagt, paa denne Kongres indrømmede de førende Kommunister fra alle Lande, at de havde bedømt Udviklingen, den fascistiske Fare og Værdien af det borgerlige Demokrati ganske forkert, og at det var nødvendigt at slaa Roret om.

I 15 Aar har Kommunisterne nu systematisk søgt at splitte Arbejderbevægelsen, og i flere Lande har dette Underminerings- og Splittelsesarbejde haft skæbnesvangre Følger. Kommunisterne har overalt, hvor de kunde, ødelagt Arbejderbevægelsens Enighed og Sammenhold, baade nationalt og internationalt, miskrediteret de socialdemokratiske Ideer, Organisationer og Førere, undermineret Demokratiet og banet Vej for Reaktion og Fascisme. I 15 Aar har Kommunisterne æreskældt Socialdemokraterne som Socialfascister, Arbejderforrædere, Bourgeoisiets Lakajer, fordi de vilde forsvare det borgerlige Demokrati, der i deres Øjne ikke havde den ringeste Værdi. I Tyskland dannede Kommunisterne endog Enhedsfront med Nazister og Staalhjelmsfolk for at styrte den demokratiske Regering Braun i Prøjsen, og dette skete med den Motivering, at et fascistisk Styre var at foretrække for et demokratisk, fordi det vilde skabe klare Linier for Arbejdernes Klassekamp. Endnu saa sent som i December 1933 vedtog et Plenarmøde i E. K. K. I. (Internationalens Eksekutivkomité) en Resolution, der udtaler: »Udelukkende for at bedrage og afvæbne Arbejderne benægter Socialdemokratiet det borgerlige Demokratis fascistiske Tendenser og skelner principielt mellem de demokratiske Lande og Landene med fascistisk Diktatur.«

Den kommunistiske Verdenskongres' Stilling til det borgerlige Demokrati var en hel anden. I den hertil vedtagne Resolution hedder det, at de kommunistiske Partisektioner ikke har forstaaet Nødvendigheden af at forsvare det borgerlige Demokrati. Det gøres nu til en kommunistisk Pligt at forsvare Resterne af det borgerlige Demokrati. I dette Øjemed er Kommunisterne endog villige til at danne Regering sammen med borgerlige Venstrepartier. Efter at man i aarevis har skældt Socialdemokraterne ud for deres Samarbejde med borgerlige Partier og deres Deltagelse i Regeringsdannelser, erklærede den franske Kommunistfører, Cachin, paa Kongressen, at Kommunisterne nu er villige til at alliere sig med selve Fanden, hvis man derved kunde afværge den fascistiske Fare. Bela Kun udtalte, at i Tilfælde af fascistisk Fare

er en folkelig Regering en Nødvendighed. Den engelske Kommunistfører, Pollit, erklærede, at en Arbejderregering i England vilde være af enorm Betydning for Kampen mod Fascisme og Krig. Og selve Dimitrow betonede, at de franske Kommunister vilde understøtte enhver anti-fascistisk borgerlig Regering, saafremt de da ikke foretrak selv at tage Sæde i en saadan Regering. Han forudsagde ogsaa Kommunisternes Støtte til en ny Arbejderregering i England. Man ser altsaa, at Vurderingen af en demokratisk-folkelig Regerings Betydning for det arbejdende Folk er bleven en anden. Paa alle Punkter erkender Kommunisterne nu Bankerotten af den hidtil fulgte Taktik og fordømmer den førte Politik, men desværre, denne Erkendelse kommer mindst 10 Aar for sent.

Men hvilke Foranstaltninger foreslaar Kommunisterne nu for at raade Bod paa de Ulykker, de har bragt over Arbejderbevægelsen i saa mange Lande? Erkendelsen af deres fejlagtige Taktik er rigtig nok, men de Veje, Kongressen anviste for at slippe ud af Uføret, vækker berettiget Tvivl om Oprigtigheden af de vedtagne Beslutninger.

For det første betyder Beredvilligheden til at forsvare det borgerlige Demokrati ikke, at Kommunisterne nu er Tilhængere af Demokratiet som saadant. Tværtimod, Kongressen erklærede udtrykkeligt, at Kommunisternes principielle Stilling til Demokratiet er uforandret, at de fremdeles som Endemaal tilstræber den sociale Revolution og Proletariatets Diktatur. Ligesom Nazisterne kræver Kommunisterne altsaa for sig alle demokratiske Rettigheder, som de vil benytte sig af i deres Kamp for Demokratiets Afskaffelse og til Forberedelse af Diktaturet. Men det er klart, at et saadant »Forsvar« af Demokratiet ikke virker særlig overbevisende, og at en Alliance med disse erklærede Diktaturtilhængere vilde kunne faa skæbnesvangre Følger ikke blot for vor Bevægelse, men ogsaa for Demokratiet.

For det andet vækker det Mistanke, naar Kongressen søger at give den i Arbejderkredse saa berygtede Enhedsfrontparole, som har været brugt ved saa mange Lejligheder og til saa mange Formaal, ny Glans ved at stemple Enhedsfronten som Middel til effektiv Bekæmpelse af Fascismen og Bevarelse af Demokratiet. Kongressen ønsker og anbefaler dog ikke en organisatorisk Samling af Arbejderne, men kun en Aktionsenhed mellem de to Retninger af Arbejderbevægelsen. Hvorledes den tænker sig dette »Samarbejde«, fremgaar af følgende Afsnit i den af Kongressen vedtagne Resolution:

»Fælles Aktioner med de socialdemokratiske Partier og Organisationer udelukker paa ingen Maade en alvorlig, begrundet Kritik af Reformismen, Socialdemokratismen som Ideologi og Praksis for Klassearbejdsfællesskabet med Bourgeoisiet og en taalmodig Afklaring af de socialdemokratiske Arbejdere om Kommunismens Grundsætninger og Program, men *gør tværtimod denne endnu nødvendigere.*

Idet Kommunisterne afslører Hensigten med de højresocialdemokratiske Føreres demagogiske Argumenter imod Enhedsfronten for Masserne og *forstærker Kampen mod Socialdemokratiets reaktionære Del,* maa de *skabe det bedst mulige Samarbejde med de venstresocialdemokratiske Arbejdere, Tillidsmænd og Organisationer, som kæmper mod den reformistiske Politik og gaar ind for Enhedsfronten med det kommunistiske Parti.* Jo stærkere vor Kamp er imod den reaktionære Del af Socialdemokratiet, der befinder sig i Blok med Bourgeoisiet, desto virksommere vil vor Hjælp være for den Del af Socialdemokratiet, der opponerer.«

Det vil med andre Ord sige, at Splittelsesarbejdet skal fortsættes, omend under andre Former end hidtil. Den systematiske Nedrakning af Socialdemokratiets og Fagbevægelsens Tillidsmænd, der har været Kommunisternes Speciale, skal saavidt muligt ophøre i Fremtiden, da den nærmest har skadet de kommunistiske Partier. Man lægger Taktiken om, proklamerer fælles Kamp mod Fascismen, tilbyder med troskyldig Mine Enhedsfront for at bevare de nu ogsaa for Kommunisterne dyrebare demokratiske Rettigheder, man tilbyder at støtte Arbejderregeringerne, fordi man paa den Maade haaber at kunne finde Gehør hos de »venstresocialistiske« Arbejdere, hos de utilfredse Medlemmer, der altid vil findes i et stort Parti. Selv Kommunisterne er dog sikkert klar over, at Socialdemokratiet vil betakke sig for en saadan Enhedsfront, der kun vilde lette det kommunistiske Undermineringsarbejde.

Derfor tror vi heller ikke, at Kommunisterne herhjemme i Fremtiden vil have mere Held med sig i deres Bestræbelser for at skaffe sig større Indflydelse i dansk Arbejderbevægelse. Vi kender de sande Hensigter, der skjuler sig bag de nye Paroler, og vi ved, at deres Formaal ikke er at samle Arbejderne, men efter Evne yderligere at splitte vor Bevægelse. Vi er ogsaa paa det rene med, at det ikke er Kommunisternes Skyld, naar f. Eks. dansk Fagbevægelse danner en organisk Helhed og ikke staar delt efter politiske Linier. Kommunisterne har sandelig gjort og gør sig fremdeles Umage nok for at ødelægge denne Enhed, heldigvis dog uden nævneværdigt Resultat. Saafremt Arbejderne herhjemme og i de andre Lande sørger for at bevare henholdsvis genoprette Arbejderklassens Enhed og Sammenhold og gør Kommunisternes Forhaabninger til Skamme, er det maaske muligt, at den næste kommunistiske Verdenskongres gaar et Skridt videre og helt likviderer den Splittelse af Arbejderbevægelsen, som Kommunisterne iværksatte for 15 Aar siden.

RUNDSKUE

VALUTASTREJKEN. Den af L. S.s Erhvervsudvalg proklamerede Valutastrejke er nu traadt i Kraft, men det er naturligvis paa det nuværende Tidspunkt ikke muligt at sige noget om Strejkens Omfang og Virkninger. At der ikke hersker Enstemmighed blandt Landbrugets Udøvere om denne Aktion, er tilstrækkeligt bekendt, men det synes alligevel, som om det er lykkedes L. S. at sætte sin Vilje igennem indenfor mange Slagterier og Mejerier, og at den besindige Del af

Landbrugerne lader sig kujonere af de yderliggaaende Elementer.

Aktionens Formaal er som bekendt at skaffe Landbruget »økonomisk Ligeret med de andre Erhverv«, hvad der efter L. S.s Mening bedst og hurtigst naas gennem en Sænkning af Kronekursen.

Den økonomiske Ligeret defineres af L. S. som Sikring af Produktionsprisen. L. S. kræver navnlig, at de danske Forbrugere skal betale en saa høj Smørpris, at Produktionsprisen sikres ogsaa for Eksportsmørret. Det maa dog her bemærkes, at den Smørpris, der dannede Baggrund for hele Aktionen, imedens er gaaet kraftigt i Vejret og i de sidste Maaneder er steget med ca. 40%, saaledes at Smørnoteringen nu er lige saa høj som i Begyndelsen af 1930, da Landbrugskrisen satte ind.

Naar L. S. stadig peger paa den efter deres Mening tabgivende Smørproduktion, men kun ganske i Forbigaaende omtaler de andre Landbrugsprodukter, har det sine gode Grunde. For den for det danske Landbrug saa overmaade vigtige Flæskeproduktions Vedkommende gælder f. Eks., at den ikke blot sikrer Produktionsprisen, men derudover indbringer Producenterne et meget betydeligt Overskud. Hvis der var nogen Logik i L. S.s Krav om en højere Smørpris for Hjemmeforbruget, maatte Landbruget tilbyde at sælge Flæsket paa Hjemmemarkedet til en billigere Pris end Eksportprisen. Dette er imidlertid ikke Meningen. Landbruget vil have sine Produktions-Underskud dækket, men desuden bevare sine Produktions-Overskud urørte.

Saafremt L. S. fik sine Krav gennemførte, vilde Landmandens Tilværelse være ideel og eftertragtelsesværdig. Eventuelle Underskud dækkes af de danske Forbrugere, som til Gengæld faar Lov til at betale Verdensmarkedets Priser i Tilfælde af, at disse er højere end Hjemmemarkedets. Dertil kommer saa L. S.s Krav om, at Tvangsauktioner ikke maa finde Sted (dog kun Tvangsauktioner over Landejendomme). Det skal endvidere stemples som en nedværdigende Handling at overtage en Landejendom, der sælges ved Tvangsauktion. Med Henblik herpaa spørger man uvilkaarligt, hvor langt Galskaben mon endnu kan drives.

DANMARKS INDUSTRIEKSPORT. I de første 6 Maaneder af 1935 er Danmarks Industrieksport i Sammenligning med de første 6 Maaneder i Fjor steget med ikke mindre end 23 pCt., idet Industrieksportens Værdi er gaaet op fra 115 Mill. Kr. til 142 Mill. Kr.

Af den af Industriraadet foretagne Opgørelse fremgaar, at vor Industrieksport nu nærmer sig Tallene for 1929 og 1930, de gode Aar, i hvilke den kulminerede, forinden Krisen satte ind. I det første Halvaar i 1929 havde Industrieksporten en Værdi af 164 Mill. Kr., for derefter at synke til 150 Mill. Kr. i 1930, 120 Mill. Kr. i 1931, 93 Mill. Kr. i 1932 og 102 Mill. Kr. i det første Halvaar 1933. Totaleksporten af indenlandske Varer i de første 6 Maaneder i Aar udgjorde ialt 578 Mill. Kr., og Industrieksportens Andel heri har altsaa været ca. 25 pCt. mod 21 pCt. i 1934 og 18 pCt. i 1933.

Denne voksende Eksport skyldes navnlig det forøgede Salg af Skibe og Olieindustriens Eksport. I Forhold til det første Halvaar 1934 er Skibseksporten mere end fordoblet (21,1 Mill. Kr. mod 9,3), mens Olieeksporten er steget fra 16,2 til 23,3 Mill. Kr.

Eksportens Fordeling paa de forskellige Lande har ikke forandret sig væsentlig i den forløbne Del af indeværende Aar. Vore betydeligste Eksportmarkeder er stadig England, Sverige, Tyskland og Norge. Ogsaa til Finland, Holland, Belgien, Island og Schweiz er der en stor Eksport, og i øvrigt finder vore Industriprodukter efterhaanden Afsætning i næsten alle Lande Jorden over.

ENGROSPRISTALLET. I August Maaned er Engrospristallet steget ikke mindre end 3 Points, nemlig fra 131 til 134, hvorved det har naaet samme Højde som i Fjor paa samme Tid. Stigningen har først og fremmest omfattet Fødevarer. De højere Priser paa Smør og Æg har sat Indekstallet for animalske Levnedsmidler op fra 112 til 120, og de af Kornordningen fremkaldte højere Noteringer for Korn har hævet Tallet for vegetabilske Levnedsmidler fra 98 til 104. En tilsvarende Stigning foreligger for Foderstoffernes Vedkommende. Derimod er Gødningsstoffer faldet med 5 Points til 90, Tekstil og Konfektion med 2 Points til 208, og kemisktekniske Varer ligger et Point lavere i 169. De øvrige Varegrupper har holdt sig uforandret, naar undtages Metaller og Metalvarer, som har en lille Stigning paa et Point til 194.

Indekstallet for Hjemmemarkedsvarer er steget fra 134 til 137, for Importvarer fra 134 til 136 og for Eksportvarer fra 115 til 118.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsløsheden er i stadig Vækst. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 6. September 58.165 eller 14,7 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1482 højere end i den foregaaende Uge og 2503 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,5 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 11.862, hvilket er 67 højere end i den foregaaende Uge.

LANDBRUGETS ARBEJDSKRAFT. Det i lang Tid Tid diskuterede Spørgsmaal om Landbrugets Arbejdskraft vil nu blive gjort til Genstand for en grundig Undersøgelse. Formaalet er at faa oplyst, hvor omfattende Mangelen paa Arbejdskraft inden for Landbruget er. I Ugen fra den 23. til den 29. September skal samtlige Landbrugere i hele Landet udfylde et Spørgeskema om Anvendelsen af Arbejdskraft inden for deres Bedrifter. Der skal gives Oplysning om den beskæftigede Arbejdskraft den 15. Juli i Aar, i Fjor paa samme Dato og den 15. Juli 1929 og om Behovet for Arbejdskraft i den forløbne Del af indeværende Aar indtil den 15. Juli. Naar Spørgeskemaerne er udfyldt, skal de gennemgaas af de kommunale Raad, for at eventuelle Fejltagelser kan blive berigtiget, og senest den 5. Oktober skal de indsendes til Statistisk Departement, hvor Opgørelsen finder Sted.

Arbejdsløsheden i Juli og Aug. 1935.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af August Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag ialt 56.166 Arbejdsløse, d. v. s. 14,5 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (ialt 387.076 ved Udgangen af Juli 1935).

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1930.

Samtlige Fag:	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.	1930 pCt.
Januar	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5
Marts	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3
April	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6
Maj	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4
Juni	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7
Juli	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8	9,3
August	14,5[1])	15,5	21,4	29,2	11,8	9,0
September		16,4	20,9	29,6	12,1	9,0
Oktober		18,3	23,2	31,8	15,8	11,4
November		22,3	25,7	35,1	22,1	15,5
December		30,3	37,5	42,8	32,2	25,1

[1]) Foreløbigt Tal

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt:

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Aug. 1935[1])	Juli 1935	Juni 1935	Aug. 1934	Juli 1934	Juni 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	10,8	9,4	8,9	10,8	10,9	13,4
2. Anden Industri m. v.	12,3	12,4	12,6	14,7	15,0	15,2
3. Handel	7,2	5,9	5,6	8,5	8,6	8,7
4. Arbejdsmænd	15,1	14,3	15,1	18,6	15,8	17,1
I alt	12,5	12,2	12,4	14,9	14,4	15,1
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	7,7	6,3	5,7	8,5	8,4	8,3
2. Anden Industri m. v.	13,6	11,8	11,7	13,7	13,6	14,0
3. Handel	6,6	5,9	6,6	8,4	8,4	8,7
4. Arbejdsmænd	20,4	16,1	15,8	21,0	20,1	19,4
I alt	15,8	12,9	12,8	15,9	15,9	15,7
Hele Landet	14,5	12,6	12,6	15,5	15,3	15,5

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Juni og Juli for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Juli 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Juli 1935	Juni 1935	Juli 1934	Juni 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 921	21,5	23,0	22,7	26,7
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 680	14,3	10,4	21,4	17,5
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 419	1,6	1,1	1,5	2,9
Slagteriarbejdere	8 250	17,2	16,4	15,0	18,2
Tobaksarbejdere	8 496	15,0	15,4	17,5	16,6
Tekstilarbejdere	13 426	10,3	10,1	8,6	8,3
Skræddere	12 594	14,2	9,8	14,0	10,5
Hatte- og Buntmagere	1 478	16,6	22,4	17,7	20,1
Skotøjsarbejdere	4 701	14,8	16,0	16,1	18,1
Murere	9 726	2,6	3,3	1,5	2,2
Hustømrere	8 905	5,1	4,1	5,0	5,8
Snedkere	9 568	13,9	12,6	12,5	20,3
Malere	7 291	2,4	3,4	6,7	7,7
Sadelmagere og Tapetserere	2 290	17,8	12,7	21,6	18,5
Træindustriarbejdere	5 390	10,9	10,6	10,9	11,2
Karetmagere	1 117	14,3	10,2	17,0	16,4
Keramikere	1 650	1,9	1,9	4,7	3,6
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 213	16,7	15,9	21,7	21,5
Blikkenslagere	2 327	7,9	9,7	10,8	13,6
Smede- og Maskinarb.	33 068	12,8	13,2	18,6	18,0
Formere	2 090	12,0	12,5	18,6	17,4
Elektrikere	3 182	13,8	16,6	18,8	23,9
Papirindustriarbejdere	1 606	3,3	2,4	1,9	1,8
Bogbindere	4 229	12,3	13,1	15,2	17,0
Typografer	6 447	8,8	9,9	13,1	13,0
Handels- og Kontormedhj.	22 369	6,1	6,3	8,6	8,9
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	15,7	15,7	19,2	19,0
Nemlig Landarbejdere	23 917	13,1	10,7	16,1	14,2
Nemlig Iøvrigt	127 009	16,1	16,6	19,9	20,1
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 823	20,3	21,0	11,2	15,4
Sømænd	4 189	24,3	26,2	24,3	25,2
Søfyrbødere	2 415	25,0	28,3	26,9	27,5
Kedel- og Maskinpassere	2 306	3,5	3,6	4,4	4,7
Kvindeligt Arbejderforbund	13 381	9,9	10 3	12,7	13,9
Andre Fag	27 603	9,1	9,0	10,9	11,2
I alt	387 076	12,6	12,6	15,3	15,5

[1]) Foreløbige Tal.

Mod Krigen.

Den socialistiske Arbejder-Internationales og Den internationale faglige Centrals fælles Antikrigskommission, afholdt den 5. September 1935 et Møde i Genève, der dannede Indledningen til et fælles Møde af I. F. C.s Repræsentantskab og S. A. I.s Eksekutivkomité, der traadte sammen den 6. September.

Konferencen, der var indkaldt for at drøfte den italiensk-abessinske Konflikt, talte 52 Delegerede, der saavel repræsenterede de socialistiske Partier og faglige Landscentraler i 12 Lande som 11 internationale Fagsekretariater. Fra De samvirkende Fagforbund var mødt Næstformand Chr. Jensen, og endvidere deltog Hovedkasserer Hans Jacobsen som Medlem af I. F. C.s Bestyrelse.

Det første Møde, som lededes af L. de Brouckère, beskæftigede sig med Problemet, saaledes som dette stiller sig for Folkeforbundet. Paa Konferencen holdtes 2 indledende Taler af George Hicks (Storbritannien) og Leon Jouhaux (Frank-

rig), og efter en kort Debat vedtoges enstemmigt følgende Resolution:

»Den faglige Internationale og Socialistisk Internationale, samlet til en ekstraordinær Konference i Genève den 6. September, bekræfter de to Internationalers ubøjelige Villie til at arbejde for Fredens Sag og fordømmer det fascistiske Italiens aggressive Holdning overfor Abessinien. I Betragtning af den foreliggende Situation retter Konferencen i Millioner af Arbejderes Navn en indtrængende Opfordring til Folkeforbundet om at gøre sin Pligt og sikre Freden og Rettens Sejr over Magten.

Den overordentlige Fare for Krig anviser, hvad der er Folkeforbundets Pligt, og gør det paakrævet, at man gør Brug af Folkeforbundspagten, hele Folkeforbundspagten, indbefattet Sanktionsbestemmelserne.

De to Internationaler er klare over deres Pligter overfor Fredens Sag og er parate til at gennemføre dem helt og fuldt og tilsiger Folkeforbundet fuld Støtte fra de Arbejdere, baade Mænd og Kvinder, som de repræsenterer, ved ethvert Skridt, det maatte tage til effektiv Anvendelse af alle nødvendige Sanktioner overfor Fredsbryderen.«

Konferencen vedtog herefter at overrække Præsidenten for Folkeforbundsraadet denne Beslutning gennem en Delegation, bestaaende af Brouckère, Hicks, Jouhaux og Pietro Nenni, ligesom Beslutningen ogsaa blev overrakt Folkeforbundets Sekretariat til videre Oplysning for Raadsmedlemmerne.

Konferencen traadte under Forsæde af Schevenels paany sammen om Eftermiddagen den 6. September for at drøfte Spørgsmaalet med Henblik paa fremtidige Muligheder. Efter en indgaaende Debat, hvori talrige Delegerede saavel fra de politiske som faglige Organisationer deltog, vedtoges det enstemmigt, at S. A. I.s og I. F. C.s fælles Antikrigs-Kommission fortsat skulde følge Begivenhedernes Gang, ligesom den fik Fuldmagt til uden videre at indkalde I. F. C.s Repræsentantskab og S. A. I.s Eksekutivkomité til et nyt ekstraordinært Møde, saa snart Begivenhederne gjorde det paakrævet. Det paalagdes saavel den fælles Kommission som de to Sekretariater ufortøvet at sætte sig i Forbindelse med alle tilsluttede politiske og faglige Organisationer for at overveje alle Forholdsregler med det konkrete Formaal:

1) at øve det stærkest mulige Tryk overfor Folkeforbundet og Regeringerne i de enkelte Lande for at faa alle Folkeforbundspagtens Bestemmelser overholdt helt og fuldt.
2) at alarmere den offentlige Mening Verden over for at forberede den paa Aktionen mod Angriberen.
3) at forberede de Foranstaltninger, som det ovenfor omtalte ekstraordinære Møde af Internationalernes Eksekutivkomiteer og Repræsentanter for de tilsluttede Organisationer maatte beslutte med Henblik paa de forskellige Muligheder, der kan opstaa i Løbet af den videre Udvikling.

NYT FRA UDLANDET

TRANSPORTARBEJDER-INTERNATIONALE. I Dagene 18.—24. August afholdt International Transportarbejder-Føderation sin 9. Kongres, der fandt Sted i Rigsdagsbygningen i København. Der var fremmødt 144 Delegerede fra 51 Organisationer i 22 Lande samt en Del Gæster fra I. F. C., det internationale Arbejdsbureau, Kommunalbestyrelsen i København og enkelte internationale Fagsekretariater.

Efter Gæsternes Hilsningstaler og Formandens Aabningstale aflagdes Beretning om Virksomheden, hvoraf fremgik, at Internationalen den 1. Januar 1935 omfattede 79 Organisationer i 32 Lande med rundt 1.600.000 Medlemmer. Ved Beretningsperiodens Begyndelse den 1. Januar 1932 var der tilsluttet 99 Organisationer i 37 Lande med 2.353.383 Medlemmer. Ødelæggelsen af Fagorganisationerne i Tyskland, Østrig og Letland har alene paaført Internationalen et Tab paa 700.000 Medlemmer. Nyindmeldt er 6 Organisationer i England, Danzig, Estland og Norge.

Et Forslag fra Belgien om at flytte det internationale Sekretariat til Bryssel, fordi dette efter Forslagsstillernes Mening vilde betyde en Besparelse, forkastedes. Derimod vedtoges et af Bestyrelsen stillet Forslag om en Omgruppering af de Lande, der er repræsenteret i Generalraadet. Beretningen og Regnskaberne godkendtes. Andre Punkter paa Dagsordenen var Forholdene i Diktaturstaterne, Samfærdselsmidlernes Koordination samt Søfolkenes Arbejdsvilkaar. Endvidere behandledes en Række Organisationsspørgsmaal. Under Kongressen afholdt I. T. F.s enkelte Branchegrupper Særkonferencer til Drøftelse af de Spørgsmaal, der har særlig Interesse for disse Grupper.

I. T. F.s Sekretærer, E. Fimmen og Nathans, genvalgtes med Akklamation. Til Bestyrelsen valgtes Ch. Lindley, Sverige, J. Marchbank, England, J. Jarrigion, Frankrig, C. Mahlman, Belgien, og T. Gomeri, Spanien.

Kongressen afsluttedes med, at Internationalens Formand overrakte de fire tilsluttede danske Forbund røde Faner som Tak og Anerkendelse for den gode Modtagelse og store Gæstfrihed i Danmark.

LANDARBEJDER-INTERNATIONALE. I Juli Maaned afholdt International Landarbejder-Føderation sin 7. Kongres i London. Af den af Sekretær Hiemstra (Utrecht i Holland) aflagte Beretning fremgaar, at Internationalen for Tiden tæller ca. 150.000 Medlemmer i følgende Lande: Danmark, Estland, England, Holland, Norge, Palæstina, Polen, Sverige, Svejts, Ungarn og Czekoslovakiet.

Hovedpunkterne paa Kongressens Dagsorden var, foruden Beretning og Regnskaber, Agrarkrisen, Minimallønspørgsmaalet, Arbejdsløshedsforsikring og Arbejdstid. Kongressen vedtog en Resolution, der kræver Beskyttelse mod Arbejdsløshedens Følger, Indførelse af Arbejdsløshedsforsikring for Landarbejdere samt forsvarlige Løn- og Arbejdsvilkaar for Landarbejdere.

Til Sekretær genvalgtes Hiemstra, Holland, de øvrige Bestyrelsesmedlemmer er Levinsen, Danmark, Kwapinski, Polen, og Novicek, Czekoslovakiet. Til Redaktør valgtes Kwasnik, København, og det besluttedes at sammenlægge den af sidstnævnte udgivne »Agrar-Korrespondance« med Internationalens hver Maaned udgivne Bulletin.

STATSSTØTTE TIL EKSPORTINDUSTRIEN I SVEJTS. Forbundsraadet i Svejts har fornylig i Parlamentet indbragt et Forslag om Bevilling af 8 Mill. Frcs., som Forbundsraadet skal kunne disponere over i Henhold til Forordningen af 18. Marts 1932 (med Ændringer af 20. Juni 1934) »angaaende Foranstaltninger til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden gennem produktive Arbejder«. Denne Forordning gaar ud paa, at Forbundsraadet skal kunne yde Støtte til Industrivirksomheder, hvis Eksport er truet som Følge af Udlandets Konkurrence.

I Lovforslaget anføres, at der fra Marts 1932, da nævnte Forordning traadte i Kraft, til Udgangen af April 1935 er ydet Subventioner til den svejtsiske Eksportindustri til et samlet Beløb af ca. 5.597.000 Frcs., heraf 91% til Maskinindustrien, 7% til Tekstilindustrien og 2% til de øvrige Eksportindustrier. Mens der i Begyndelsen indenfor vedkommende Industrier var delte Meninger om Formaalstjenligheden af en saadan Statsstøtte, har Udviklingen i de senere Aar med den yderlig forværrede økonomiske Krise bevirket, at man nu i alle Industrikredse anerkender Nødvendigheden og Nytten af den førte Subventionspolitik. Det anføres, at Metal- og Maskinindustrien i Tiden Juni 1934—April 1935 har erholdt Subventioner til et samlet Beløb af 3.111.000 Frcs., hvilket paa det nærmeste svarer til 15% af de eksporterede Varers Salgspris. Den af Regeringen nu krævede Bevilling paa 8 Mill. Frcs. er beregnet for et Tidsrum af et Aar.

PRODUKTIV ARBEJDSLØSHEDSFORSORG I CZEKOSLOVAKIET. Ministeriet for social Forsorg i Czekoslovakiet har ifølge en nu foretagen Opgørelse af de i dette Øjemed for Aaret 1935 bevilgede Midler i 2648 Tilfælde ydet Statssubvention i Form af produktiv Arbejdsløshedsforsorg til et samlet Beløb af 39.879.880 Kr. Denne Opgørelse omfatter Tiden til 24. August 1935. Desuden blev der af de for forrige Aar bevilgede Midler ydet videre 25.743.400 Kr. som Tilskud til Iværksættelse af offentlige Arbejder. Af de for 1934 bevilgede Midler er der tilvejebragt Beskæftigelse til 90.597 Arbejdere, af de for 1935 bevilgede Midler for 99.781, ialt altsaa for 190.378 Arbejdere.

DEN NORSKE LANDSORGANISATIONS INTERNATIONALE FORBINDELSE. Den norske Landsorganisation har indkaldt sit Repræsentantskab til Møde i Oslo den 23. September. Repræsentantskabet skal bl. a. tage Stilling til Spørgsmaalet om Landsorganisationens Indmeldelse i Fagforenings-Internationalen. I Henhold til en Beslutning paa den sidste norske Fagforeningskongres, skal dette Spørgsmaal afgøres ved Urafstemning, saavidt muligt allerede i indeværende Aar.

VARSELSPLIGT VED ARBEJDSSTANDSNINGER I SVERIGE. I Henhold til et af den svenske Rigsdag vedtaget Forslag, skal der i den bestaaende Lov om Mægling i Arbejdskonflikter optages en ny § 3 a angaaende Varselspligt ved Arbejdsstandsninger. Denne Tilføjelse træder i Kraft den 1. Oktober d. A. De af Regeringen foreslaaede og af Rigsdagen vedtagne Varselsbestemmelser ved Arbejdsstandsninger (Strejke og Lockout) gaar ud paa følgende:

»Forinden Iværksættelse af Arbejdsstandsninger skal, saafremt gyldig Forhindring ikke er til Stede, der tilstilles Modparten og Forligsmanden Meddelelse herom mindst 7 Dage inden den Dag, Arbejdsstandsningen paabegyndes. Dersom Arbejdsstandsningen (Lockout) ogsaa vil komme til at omfatte uorganiserede Arbejdere, skal disse gennem et for alle synligt Opslag paa Arbejdspladsen gøres bekendt hermed. Denne Meddelelse skal indeholde en Redegørelse for Anledningen til Konflikten.

Overtrædelser af disse Bestemmelser straffes med Pengebøder indtil højst 300 Kr.

Fra visse Sider er der udtalt Frygt for, at Bestemmelserne vil faa mindre heldige Følger, navnlig i saadanne Tilfælde, hvor Arbejdsgiveren er i Henstand med Lønbetalingen. Heroverfor gøres imidlertid gældende, at vedkommende Lovudvalg har fremholdt, at Arbejderne i en saadan Situation ikke kunde have Forpligtelse til at fortsætte Arbejdet med Iagttagelse af Lovens Bestemmelser for normale Tilfælde. Bestemmelserne omfatter heller ikke Sympatiaktioner i Form af Blokade af Varer, der hidrører fra eller er bestemt til et Arbejdsomraade, der er direkte berørt af Arbejdsstandsningen.

Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbunds Kongres i Stockholm.

Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbunds Kongres aabnedes *Søndag den 28. Juli* i Stockholm.

Mødelokalet var smukt dekoreret af Stockholms Tapetserere.

Kongressen indledtedes med, at Stockholms Sporvognsfunktionærers Musikkorps spillede en Række smukke Musiknumre og sluttede af med »Internationale«.

Forbundets svenske Sekretær, Levi Carlsson, der er bosat i Stockholm, indledede Mødet med paa Hovedbestyrelsens Vegne at takke Forbundets Formand, Th. Clausen, og Hovedkassereren, Knud Jensen, for det særdeles gode Arbejde, disse havde udført i deres 2-aarige Funktionstid.

Formanden, Th. Clausen, bød herefter Kongressens Delegerede og Gæsterne Velkommen til Arbejdet.

Han mindedes de i Kongresperioden afdøde Kammerater og nævnte navnlig dem, der havde ydet en særlig Indsats i Arbejdet for Forbundets Trivsel.

Kongressen tilsluttede sig Formandens Udtalelser ved at rejse sig.

Formanden udtalte, at det var med særlig Glæde, at man kunde holde Kongressen i Stockholm, og erindrede i denne Forbindelse om, at det var 28 Aar, siden Forbundet havde holdt en Kongres i Sveriges Hovedstad.

Formanden meddelte, at der paa Kongressen var mødt 48 svenske og 49 danske Delegerede, desuden var nærværende 4 Medlemmer af Hovedbestyrelsen, der ikke var valgt som Delegerede.

En Række af Organisationer i de 3 skandinaviske Lande, med hvilke Forbundet staar i venskabeligt og organisationsmæssigt Samarbejde,

havde gjort Forbundet den Ære at sende Repræsentanter til Kongressen.

Clausen præsenterede derefter Gæsterne for Kongressen, nemlig Forbundets Hædersgæster J. P. Jønsson og Vilh. Nielsen (tidligere Formand og Hovedkasserer), Otto Borgman, Skandinavisk Læderarbejder-Union, Oskar Hansen, Norsk Træindustriarbejder Forbund, M. Westerbye, Norsk Skind-, Læder- og Gummiindustriarbejderforbund, Per Bergman, den svenske Landsorganisation, Chr. Jensen, De samvirkende Fagforbund i Danmark, og Jens Jensen, Træarbejdersekretariatet i Skandinavien.

Gæsterne fik herefter Ordet og takkede for Indbydelsen. De gav en Række Oplysninger om deres Organisationers Arbejde, manede til Sammenhold og udtalte Haabet om, at Kongressens Arbejde maatte blive til Gavn for Forbundets Medlemmer.

Th. Clausen takkede Gæsterne for deres Hilsener og Ønsker og takkede ligeledes Stockholms Tapetserere for den smukke Udsmykning af Kongressalen.

Formanden forelagde derefter følgende

DAGSORDEN:

1. Kongressens Aabning.
2. Kongressens Konstituering.
3. Beretning om Forbundets Virksomhed i Tiden fra 1. April 1930 til 31. Marts 1935.
4. Regnskab for samme Tidsperiode. Herunder Indstilling fra Udvalget om Løn og Diæter.
5. Forslag om Adskillelse af Forbundet.
6. Forslag om Eftergivelse af Laan til den sv. Arbejdsløshedskasse og Overførelse af tilsvarende Beløb til et specielt dansk Fond.
7. Forslag om Pensionsordning for Forbundets Tillidsmænd.
8. Ændringer til Lovene. Herunder Indstilling fra Udvalget.
9. Valg.
11. Beslutning om Tiden for de nye Loves Ikrafttræden og tidligere gældende Bestemmelsers Ophævelse.
12. Beslutning om Tid og Sted for næste Kongres' Afholdelse.

Denne Dagsorden saavel som Forretningsordenen godkendtes enstemmigt.

Dagsordenens Punkt 2.

Til Dirigenter valgtes Knud Jensen, København, og C. Larson og C. Hagberg, Stockholm; til Sekretærer Åke Lind, Stockholm, og Niels Larsson, København.

I Henhold til Punkt 2, c. og d., nedsattes derefter to Udvalg.

Dagsordenens Punkt 3.

Formanden fik under dette Punkt Ordet for at aflægge Beretning og omtalte herunder de vanskelige Beskæftigelsesforhold, der havde hersket i de to Lande i Kongresperioden. Der var nu for Danmarks Vedkommende større Arbejdsmuligheder end hidtil.

Taleren pegede paa, at Tidens Krav havde haft et helt nyt Arbejdssystem til Følge, idet Kunderne saa mere paa Prisen end paa Kvaliteten. Dette var Grunden til, at der var kommet meget billigt Arbejde frem, hvor man ved Prisfastsættelse havde været nødt til at tage Hensyn til de nuværende Afsætningsforhold.

Indenfor Automobilindustrien var der ogsaa sket en meget stor Forskydning, idet Arbejdet, selv finere Vogne, blev udført til fantastisk lave Priser, som dog gav Arbejderen en god Fortjeneste.

Angaaende Rejsetøj- og Porteføljebranchen var der sket en Omvæltning af lignende Karakter, og ogsaa her har man maattet tilpasse Lønnen efter Arbejdets Art.

Angaaende Foraarets Overenskomstforhandlinger understregede Taleren, at man havde gaaet stærkt ind for at faa indført Ferie, hvad der dog ikke var lykkedes over det hele.

Indenfor Rejsetøjsbranchen var der indført en Forandring, saaledes at der nu anvendtes Mærker til Indklæbning i Feriebogen for hver Uge i Henhold til den udbetalte Løn.

For Linoleumsbranchen var det lykkedes at faa nogle Forandringer indført, ligesom man havde faaet indført 3 Dages Ferie med Løn.

Derimod var det ikke lykkedes at faa indført Ferie for Sadelmagerne og Tapetsererne, skønt der var foretaget mange forgæves Forsøg i den Retning.

Med Hensyn til den fremtidige Stilling maatte der henvises til, at Udviklingen havde bevirket, at Forhandlingsformerne var forandrede ved Indførelse af Forligsmandslove i begge Lande. Det maa derfor tilraades, at man i alle Tilfælde følger de organisationsmæssige Veje og ikke fremprovokerer Strejker i Utide.

Taleren understregede Nødvendigheden af et solidt politisk og fagligt Samarbejde.

Spørgsmaalet kan stilles saaledes, om det skal være en socialdemokratisk eller nazistisk Regering, der skal øve Indflydelse paa vore faglige Forhold. Kun ved stærkt Sammenhold mellem Arbejderbevægelsens forskellige Grene vil det være muligt at bevare de Rettigheder, Arbejderne har tilkæmpet sig. —

Taleren takkede for Samarbejdet saavel indenfor Hovedbestyrelsen som med Afdelingerne og sluttede Beretningen med at foreslaa vedtaget følgende Udtalelse:

»Delegerede ved Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbunds Kongres i Stockholm Juli 1935 udtaler:

Som organiserede Arbejdere i fælles Fagforbund for Sverige og Danmark følger vi med Interesse og Tillid det Arbejde, de siddende Regeringer i de to Lande udfører.

Vi takker for den Indsats, der er ydet gennem de vanskelige Aar, og haaber paa fortsat Fremgang mod Gennemførelsen af vort fælles Program, hvortil vi tilsiger vor Støtte.«

Der udspandt sig nu en omfattende Diskussion om den foreliggende Situation og Forholdene, saaledes som de havde udviklet sig i de to Lande, derunder ogsaa Organisationsforholdene og Arbejds-

forholdene for Linoleumspaalæggerne i Stockholm.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Udtalelsen til Regeringerne i Sverige og Danmark godkendtes med alle Stemmer mod 7.

Derefter forelagde Formanden et Forslag om Bemyndigelse for Hovedbestyrelsen til at købe en Ejendom til Forbundet.

Bemyndigelsen gaves enstemmigt.

Dagsordenens Punkt 4.

Hovedkassereren forelagde de reviderede Regnskaber, der uden Debat enstemmigt godkendtes.

Diætudvalgets Flertal forelagde Indstilling vedrørende Lønninger for Tillidsmændene og Diæter for de Delegerede. Efter en langvarig Diskussion, hvorunder der fremsattes en Række særlige Forslag, vedtoges ved Navneopraab Flertallets Indstilling.

Man behandlede herefter

Dagsordenens Punkt 7.

Ordføreren for Diætudvalget, I. V. Jensen, foreslog paa Flertallets Vegne, at Forbundet tilslutter sig den Pensionsordning, der er gældende for De samvirkende Fagforbund for de danske Funktionærers Vedkommende, dog med den Tilføjelse, at Forbundet erlægger hele Kontingentet, nemlig 10 pCt. af Funktionærernes Løn.

Taleren pegede paa, at Ombudsmændene gennem den svenske Landsorganisation var pensioneret, og at Forbundet her betalte hele Bidraget. Man burde ligestille Forbundets Tillidsmænd.

A. Olsen udtalte, at Tillidsmændene selv burde betale en Del af Kontingentet, og henviste til, at Pensionsordningen i Danmark var bygget op paa en anden Maade end den, der var gældende i Sverige. Han stillede følgende Forslag:

»Kongressen vedtager, at vi for vore danske Tillidsmænd tilslutter os den af D. s. F. vedtagne Pensionsordning.«

Efter at et Forslag om at lade Spørgsmaalet afgøre ved Urafstemning var forkastet, gik man til Afstemning om Princippet, og her vedtoges det med alle Stemmer mod 5 at indføre en Pensionsordning.

Derefter vedtoges A. Olsens Forslag om at tilslutte sig den for D. s. F. gældende Ordning.

Dagsordenens Punkt 5.

Herunder behandledes et af Norkøbing Afdeling stillet Forslag, hvori det hedder:

»Vi anser, at det for svenske Forhold er bedre og for de svenske Afdelinger mere formaalstjenligt, at der bestaar et svensk Forbund. Derfor foreslaar vi Kongressen, at den beslutter at foretage en Deling af Forbundet, saaledes at der bliver et svensk og et dansk Forbund. Ved Oprettelse af de to Forbund foreslaas en Deling af Forbundets Midler, saaledes at den nuværende Formue fordeles lige mellem de to Forbund.«

Dette Forslag gav Anledning til en lang Drøftelse, der dog endte med, at Forslaget forkastedes med alle Stemmer mod 3.

Et Forslag om, at den svenske Sekretær skulde have Bopæl i København, forkastedes efter nogen Debat.

Dagsordenens Punkt 6.

Formanden, Th. Clausen, udtalte under dette Punkt, at de svenske Kammerater fra 1. Februar d. A. havde en egen statsanerkendt Arbejdsløshedskasse, og i den Anledning kom man i den økonomiske Tvangssituation at skulle skaffe et Startfond paa 75.000 Kr.

Hovedbestyrelsen mente ikke at kunne svigte de svenske Kolleger i en saa vanskelig Situation, og samtlige Medlemmer havde derfor underskrevet et Laanebevis paa 25.000 Kr. Paa Betingelse af, at et Beløb af samme Størrelse overførtes til et dansk Fond, havde Hovedbestyrelsen forpligtiget sig til at foreslaa og anbefale Kongressen i 1935 at eftergive dette Laan.

Paa Hovedbestyrelsens Vegne anbefalede Clausen derfor at eftergive Laanet og stille et tilsvarende Beløb til Raadighed for et dansk Fond.

Forslaget vedtoges enstemmigt.

Dagsordenens Punkt 8.

Man foretog under dette Punkt en omfattende Behandling af de stillede Forslag til Ændringer i Forbundets Love og vedtog en Række Ændringer og Tilføjelser.

Dagsordenens Punkt 9.

Th. Clausen genvalgtes enstemmigt til Forretningsfører. Til Hovedkasserer genvalgtes enstemmigt Knud Jensen, og til Ombudsmand for Sverige Levi Carlson, ligeledes enstemmigt.

Til Hovedbestyrelse valgtes for København: A. Olsen, V. Larson og J. V. Jensen.

For Jylland: J. Tolstrup, Aarhus.

For Øerne: Chr. Johansen, Odense.

For Stockholm: Albertson, og for Sadelmagerne: E. Erikson.

For Gøteborg: E. Andersen, og for Skaane: C. Nordqvist.

For Rejsetøjsbranchen i Sverige valgtes: E. Johansen.

Revisorer blev: Meyer og Lindberg, København.

Under *Punkterne 10* og *11* vedtoges det, at Lovene skulde træde i Kraft den 1. Oktober 1935, og at næste Kongres afholdes i København.

Derefter sluttede Kongressen med, at Gæsterne takkede for Samværet, og Th. Clausen takkede for det gode Samarbejde paa Kongressen samt for den Tillid, der var vist ham ved Genvalget.

Herefter erklæredes Forbundets 13. Kongres for afsluttet, og Deltagerne sang »Internationale«.

Papirindustriarbejderforbundets Kongres.

Papirindustriarbejderforbundets 14. Kongres paabegyndtes den 1. August i Folkets Hus, Jagtvej, København.

Kongressen indledes med Musik og Sang. Forbundets Formand, *M. P. Elling,* bød Kongressens Deltagere og Gæster hjertelig velkommen til Arbejdet. I Indledningstalen berørte Formanden et af de store Spørgsmaal, Kongressen skulde behandle, nemlig Stillingen til Samarbejdet med de øvrige danske Arbejdere. Vi har vedtaget Udmeldelsen af D. s. F., udtalte Formanden, men der foreligger Forslag paa Kongressens Bord om at forblive i Centralorganisationen. Dette Forslag maa vi behandle ud fra de mest saglige Motiver, og den Beslutning, der træffes, bør være i Overensstemmelse med vore Medlemmers Interesser. Velkommen til Arbejdet!

Chr. Jensen, D. s. F., bragte en Hilsen fra Landsorganisationen og udtalte, at de senere Aar har været vanskelige for de danske faglige Organisationer. Man har haft en meget omfattende Arbejdsløshed at kæmpe imod, og denne samt Tidernes iøvrigt omfattende Vanskeligheder har medført Forsøg fra Arbejdsgiverside paa at trykke Arbejderklassens Levestandard nedad. Alle kender Arbejdsgiverforeningens Krav om Lønreduktionen paa gennemsnitlig 20%. Ved Sammenhold og ved Enighed er det lykkedes at afslaa disse Krav, og i indeværende Aar har Forbundene opnaaet Forbedringer for de lavest lønnede Arbejdere, og disse Forbedringer er ogsaa kommet dette Forbunds Medlemmer tilgode. Selv om Forbedringerne er smaa, er de dog Udtryk for, at Vognen er vendt, og det maa saa haabes, at Tiden giver Fagbevægelsen Kraft til fortsat at naa fremad. Betingelserne herfor er dog Bevarelsen af Sammenholdet, og Chr. Jensen udtalte Haabet om, at naar Kongressen havde drøftet Spørgsmaalet til Ende, man da vilde kunne enes om, at Adskillelse ikke bærer fremad, men at Enighed og Sammenhold er Vejen, der skal følges.

Axel Olsen, der hilste Kongressen fra de danske Arbejdsmænd, understregede ud fra de senere Aars Erfaringer den Ændring, økonomiske og politiske Forhold har medført og Betydningen af, at Fagbevægelsen forstaar Tidens Bud.

Alle gode Kræfter bør derfor sættes i Bevægelse for, at danske Arbejdere bevarer det Sammenhold, der ene kan sætte dem i Stand til at bevare Stillingen og modstaa Reaktionens Angreb.

Fra internationalt Fabriksarbejderforbund talte *Poul Fassin,* der gav en Oversigt over Stillingen i de forskellige Lande.

Hjalmar Adiels hilste fra det svenske Papirindustriarbejder-Forbund.

Fra det svenske Savværksindustriarbejder-Forbund bragte *Gustav Karlsson* en Hilsen.

Fra Sverige var desuden mødt som Gæst *John Sandberg* og fra Norges Papirindustriarbejder-Forbund Hovedkasserer *Sporpind* og *Ole Rypås.*

Forbundets Formand forelagde herefter Kongressens Dagsorden, der enstemmig godkendtes. Den omfattede følgende Punkter:

1. Kongressens Aabning.
2. Valg af Dirigenter og Sekretærer.
3. Valg af Udvalg.
4. Beretning.
5. Regnskaberne.

5 a. Stillingen til D. s. F. og Tegning af Andelsbeviser.

6. Forslag om Ændringer i Lovene.
7. Fastsættelse af Lønninger og Diæter.
8. Valg af Tillidsmænd og Forretningsudvalg.
9. Tid og Sted for næste Kongres.

Til Dirigenter valgtes: K. E. Byth, Silkeborg, og J. Christoffersen, Dalum. Til Sekretærer valgtes Chr. Rasmussen, Næstved, Chr. Jensen, København, og O. Bidstrup, Silkeborg.

Dagsordenens Punkt 4. Forbundsformanden aflagde en udførlig Beretning om Forbundets Virksomhed i den forløbne Kongresperiode, der strækker sig over 5 Aar. Formanden omtalte indgaaende de enkelte Aars Overenskomstforhandlinger og berørte de Voldgiftssager, der havde været fremme. Ligeledes omtalte Formanden Feriespørgsmaalet og udtalte, at den af Papirindustriarbejderne opnaaede Ferieordning i sine Virkninger var et Gode, der kunde sammenlignes med 8-Timers Dagens Indførelse i sin Tid. Endvidere omtaltes Beslutningen om Udmeldelsen af De samvirkende Fagforbund. Forslaget var stillet af Maglemølle-Afdeling og vedtaget ved Afstemningen med 809 Ja mod 509 Nej. Nu forelaa der fra to Afdelinger Forslag om at annullere Udmeldelsen under Hensyn til Betydningen af det fortsatte Samarbejde med de øvrige Fagorganisationer.

Medlemstallet er nu 1598, nemlig 1208 Mænd og 390 Kvinder.

I en Redegørelse for de enkelte Lønsager bemærkede Formanden, at Forbundet var D. s. F. megen Tak skyldig, thi uden den Bistand, man havde i D. s. F., vilde det ikke være lykkedes at opnaa og bevare de Goder, der var erobret. Formanden rettede dernæst en Tak til den socialdemokratiske Presse for den Støtte, der var ydet Forbundet under de førte Overenskomstforhandlinger og havde været til Gavn for Forbundets Medlemmer.

I Diskussionen fremsattes en Del Kritik af Stillingen inden for dansk Fagbevægelse i Dag. Flere Talere var ret skarpe over for De samvirkende Fagforbund, over for Regeringen og over for den Lovgivning, der berører de faglige Forhold. Diskussionen førtes dog til Papirarbejdernes Ros i en saglig Tone, og en udenforstaaende Tilhører fik en stærk Opfattelse af, at der i dette Forbund er tre Ting, man særlig er utilfreds med: Rationaliseringen, de høje Dividender, Papirfabrikerne giver, og den Smaalighed, der ofte vises Papirarbejderne fra deres Arbejdsgiveres Side.

Chr. Jensen, D. s. F., greb ind i Diskussionen og gav i et udførligt Foredrag en Oversigt over Stillingen i Fagbevægelsen, og ganske særlig redegjorde han for de økonomiske og politiske Bevæggrunde, der havde dikteret Fagbevægelsens Taktik i de senere Aar. Han opfordrede indtrængende Kongressen til ikke at bryde Samarbejdets Linje i dansk Fagbevægelse.

Forbundsformand Elling redegjorde for de Spørgsmaal, der i Debatten var rejst angaaende Fagets indre Forhold.

De under Diskussionen stillede Resolutioner sat-

tes derefter til Afstemning, mens et stærkt paaklaget Forhold om Præmiebetaling til Maskinførerne henvistes til nærmere Prøvelse i Hovedbestyrelsen.

Resolution 1.
Kongressen vedtager, at der ved et 3-Mands-Udvalg rettes Henvendelse til Socialministeren, der skal opfordres til at genoptage det af Socialminister Borgbjerg udarbejdede Bedriftsraadsforslag.

Resolution 2.
Da Nævnskendelsen af 1922 angaaende Betalingen til Arbejdere i kontinuerlig Drift maa anses for at være forældet, beder Kongressen D. s. F. at gøre Skridt til fornyet Behandling.

Resolution 3.
I Erkendelse af det stadige stigende Arbejdstempo, uden at der kræves mere Mandskab til Raadighed, og med de senere Aars nye moderne Maskiner og den større Efterspørgsel efter Papir, bliver Arbejdet uudholdelig under de gamle Ventilationsforhold, hvorfor det paalægges Forbundets Ledelse ved første givne Lejlighed, at sørge for at faa bragt dette Forhold i Orden, da der i mange Tilfælde i det lange Løb er Fare for Helbred og Sundhed blandt Medlemmerne.
Resolutionerne vedtoges enstemmig. Derefter blev Beretningen enstemmigt godkendt.

Dagsordenens Punkt 5.
Formanden forelagde det reviderede Regnskab, der enstemmig godkendtes.

Dagsordenens Punkt 5a.
Under dette Punkts første Afsnit førtes der en meget lang Diskussion. Aksel Olsen, D. A. F., og Chr. Jensen, D. s. F., gav i deres Indlæg i Diskussionen en længere Redegørelse for den Udvikling, de økonomiske Forhold havde været undergivet i vort Land, og som selvfølgeligt ikke kunde undgaa at præge de danske Fagorganisationers Stillingtagen til Tidens vigtige Problemer. En Ting lærer Erfaringerne fra den senere Tid, nemlig, at saafremt en Organisation vil øve Indflydelse, er der kun en Vej at gaa, og denne er Samarbejdets.
Diskussionen sluttede med Vedtagelsen af en af Forbundets Formand stillet Resolution, der havde følgende Ordlyd:
»Kongressen tager de faldne Udtalelser til Efterretning og vedtager, at Spørgsmaalet om Udmeldelse af D. s. F. bliver taget op til ny Overvejelse.
Kongressen anbefaler Medlemmerne at stemme for, at Forbundet annullerer Udmeldelsen af De samvirkende Fagforbund.
Urafstemningen foretages inden 1. Oktbr. 1935.«
Resolutionen vedtoges med 26 Stemmer, ingen stemte imod.

Dagsordenens Punkt 5a, II. Del.
Herunder foreslog Formanden, at det Laan paa 5000 Kr., Forbundet havde ydet Social-Demokraten, ombyttes med Andelsbeviser i Social-Demokraten.
Forslaget vedtoges med 32 Stemmer mod 1.

Dagsordenens Punkt 6.
Under dette Punkt behandledes der en Række af Afdelingerne stillede Forslag om Ændringer i Forbundets Love.
Efter at der under *Dagsordenens Punkt 7* var fastsat Lønninger og Diæter, foretoges der under *Punkt 8* Valg af Forretningsfører. Hertil genvalgtes Elling og til Viceforretningsfører genvalgtes P. Nielsen, Frederiksberg. Til Forretningsudvalg valgtes Chr. Jensen, Maglemølle, Kjær, Silkeborg, og Krarup Olsen, Dalum.
Til Mødested for næste Kongres i 1939 valgtes Næstved.
Dermed var Dagsordenen udtømt. Gæsterne takkede for Samværet og Forbundets Formand takkede de Delegerede for den saglige Form, hvorunder de bevægede Diskussioner var ført, og Gæsterne for Nærværelsen og for deres Deltagelse i Diskussionen. Derefter sluttede Kongressen med Leveraab for Forbundet og med Afsyngelse af »Internationale«.

Kvindeligt Arbejderforbunds Kongres.

Den 3. August aabnedes Kvindeligt Arbejderforbunds 13. ordinære Kongres i Folkets Hus paa Enghavevej i København.
Forbundets Formand, Fru *Alvilda Andersen,* aabnede Kongresen og bød de ca. 170 Delegerede og de talrige Gæster fra Ind- og Udland velkommen. Hun gav en Oversigt over de vigtigste Begivenheder i de tre Aar siden sidste Kongres og understregede den socialdemokratiske Regerings store Indsats til Gavn for Arbejderbevægelsen, der bl. a. har givet sig Udtryk gennem øgede Beskæftigelsesmuligheder. Alvilda Andersen sluttede sin Tale med at udtale Haabet om, at Kongressens Beslutninger maatte blive til Gavn for Forbundets Medlemmer.
Derefter fik Gæsterne Ordet. Første Taler var Repræsentanten for D. s. F. Sekretær *Knud V. Jensen,* der gav et Rids af den faglige Bevægelses Stilling i de senere Aar og understregede Betydningen af det faglige og politiske Samarbejde. Han overbragte Centralorganisationens bedste Ønsker for Kongressens Arbejde.
Poul Fassin, Bryssel, overbragte en Hilsen fra Fabrikarbejder-Internationale og omtalte Forholdene i de forskellige Lande. Derefter talte *Robert Nielsen* og *Axel Olsen* paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne. De fremhævede særlig Betydningen af det kammeratlige Samarbejde, der altid har bestaaet mellem de to nærbeslægtede Forbund. Endvidere talte *Rich. Vettergren,* Sverige, *Leersum,* Holland, *Martinik,* Czekoslovakiet, *Jens Tangen,* Norge, og til Slut Borgerrepræsentant *Em. Svendsen* og fhv. Formand i det svenske Fabrikarbejderforbund *Janne Jönsson.*
Efter at Formanden havde takket Gæsterne for

deres Indlæg, fastsatte Kongressen sin Dagsorden og nedsatte forskellige Udvalg.

Til Dirigenter valgtes Johanne Jensen og Ella Petersen, København, og Fanny Jensen, Horsens.

Til Sekretærer valgtes Gunder Christiansen og Poula Poser. Fru Johanne Jensen overtog først Dirigenthvervet og oplæste en Række Telegrammer til Kongressen.

Formanden aflagde derefter *Beretning* om Arbejdet i den forløbne Kongresperiode og fremhævede først, at denne Kongres var samlet under betydelig lysere Forhold end Tilfældet var ved forrige Kongres. Den Gang var Forbundets Arbejdsløshedsprocent 25, nu er den 10,5. Til denne afgjorte Bedring i Beskæftigelsen kommer en betydelig Fremgang i Forbundets Medlemstal og Afdelinger.

Der havde været en Medlemsfremgang paa 2875, og 7 nye Afdelinger var oprettet.

Kvindeligt Arbejderforbund har nu 68 Afdelinger over hele Landet med 15,656 Medlemmer.

Fru Andersen redegjorde udførligt for Overenskomstsituationerne og Fagbevægelsens Politik i de senere Aar samt den Betydning, de omhandlede Begivenheder har haft for Forbundets Medlemmer. Hun omtalte endvidere den faglige Lovgivning, særlig Forligsmandsloven, og sluttede denne Del af sin Beretning med følgende Udtalelse:

Naar Forligsmandslovens Afstemningsregler har vakt en Del Misfornøjelse og har rejst Diskussion indenfor Fagbevægelsen, er den egentlige Aarsag til Utilfredsheden, at det blev Rigsdagen og ikke Arbejderne selv, der sammen med Arbejdsgiverforeningen bragte faste Regler paa dette Omraade.

Forhaabentlig lykkes det for Udvalget, som D. s. F. sammen med de udenforstaaende Fag har nedsat, at finde en ensartet Løsning angaaende Afstemnings- og Fremgangsmaaden ved Overenskomstforhandlingerne.

Foruden de store faglige Situationer berettede Formanden om de mange lokale Fremstød, Kvindeligt Arbejderforbund — særlig i den senere Tid — havde foretaget.

Paa en Række Virksomheder var der ved Forhandlinger eller i en Del Tilfælde ved Kamp skaffet betydelige Fordele paa det lønmæssige og paa Feriespørgsmaalets Omraade.

Fru Andersen omtalte en Del af de førte Forhandlinger og de Resultater, der var bragt hjem til Fordel for adskillige af Forbundets Medlemmer.

Det fremgik heraf, at Kvindeligt Arbejderforbund i den forløbne Kongresperiode paa 3 Aar havde haft en Mængde Mæglingsmøder, Fællesmøder og alle Arter af Forhandlinger. Det er jo saadan, udtalte Fru Andersen, at Arbejdsgiverne viser sig mindre og mindre villige til at ordne selv de mindste Spørgsmaal direkte med Organisationen, og i Forhold hertil var Mæglingsmødernes Antal vokset. Alting søges ført til Tops, og Voldgift havde Forbundet haft paa mange Spørgsmaal.

Paa eet Felt havde Kvindeligt Arbejderforbund ydet en meget stor Indsats for alle danske erhvervssøgende Kvinder. Der havde i enkelte Kommuner, bl. a. i Aarhus, været foretaget Afskedigelser af gifte Kvinder, beskæftiget ved Rengøringsarbejdet. Forbundet havde taget sig meget energisk af denne Sag, og det Arbejde, der her var udført, havde haft sin store Betydning ved Udformningen af Manifestet paa Socialdemokratiets Kongres i Aalborg, hvor Kvindens Ligeberettigelse i Overensstemmelse med Partiprogrammet blev understreget.

Fru Andersen gav en Del Oplysninger om Forbundets gode økonomiske Stilling og den betydelige Hjælp, der var ydet det svenske Grov- og Fabriksarbejderforbund, og sluttede med at udtale Haabet om, at Forbundet til næste Kongres havde rundet de 20,000 i Medlemstal.

Forretningsføreren overgav derefter sin Beretning til de Delegeredes Behandling. I Diskussionen om Beretningen deltog en lang Række Talere, hvorefter Formanden replicerede. Inger Gamburg, København 5 og Marie Nielsen, Horsens, stillede begge Forslag til en Resolution. Inger Gamburgs Resolution forkastedes med alle Stemmer mod 22, Marie Nielsens Resolution vedtoges med alle Stemmer mod 22; denne Resolution har følgende Ordlyd:

»Idet Kongressen godkender den aflagte Beretning, udtaler vi vor Anerkendelse og velmente Tak for den Energi og Dygtighed, hvormed vor Forretningsfører ogsaa i den forløbne Kongresperiode har ledet vort Forbund. Af de mange Sager, der er behandlet og afsluttet, kan Sagen mellem Aarhus Byraad og vort Forbund sikkert paaregne Kongressens hele udelte Sympati og Interesse. Dette Forsøg paa at underkende Kvindens Arbejdsret blev under Forretningsførerens kloge og forstandige Førerskab standset og gentages næppe mere. Kongressen tilsiger den kommende Hovedbestyrelse sin Støtte til enigt og maalbevidst Samarbejde til Gavn for Kvindeligt Arbejderforbunds mange Medlemmer.«

Beretningen sattes derefter under Afstemning og godkendtes med alle Stemmer mod 19.

Næste Punkt paa Dagsordenen var *Regnskabet.* Fru Gamburg fremkom med en Kritik af Hovedbestyrelsens Bevilling af et Laan til Social-Demokraten og stillede et Forslag gaaende ud paa, at Bevillinger som den ovennævnte skal forelægges Kongressen; dette forkastedes med alle Stemmer mod 22.

Regnskabet sattes under Afstemning og godkendtes med alle Stemmer mod 21.

Der forelaa fra Hovedledelsen Forslag om, at Forbundet tilsluttede sig den Pensionsordning, D. s. F. har godkendt, og som en Del Forbund har tilsluttet sig.

Fru Alvilda Andersen motiverede Forslaget og oplyste bl. a., at en saadan Pensionsordning for Forbundets Funktionærer, hvortil de selv maatte udrede 5 pCt. af deres Løn, var en Løsning, Forbundets Medlemmer kunde være tjent med. Skulde Forbundet f. Eks. udrede Understøttelse til een ældre Funktionær, maaske efter 25 Aars Arbejde, vilde denne ene Bevilling koste mere end Medlemsskab i den oprettede Pensionskasse.

En Del af Afdelingernes Repræsentanter havde Ordet, og de fleste kunde ikke tilslutte sig Tanken. Nogle gjorde sig til Talsmænd for, at Forslaget nøjere burde drøftes i Afdelingerne, og flere mente,

at Kvindelønningerne var saa smaa, at det ikke var rigtig at gennemføre Forslaget.

Enkelte Talere gjorde opmærksom paa, at Forbundets Medlemmer i dette Forhold var Arbejdsgivere og ikke burde være lige saa karrige som Arbejdsgiverne var. Nogle Repræsentanter fra Afdeling 5 fik ved dette Forslag Lejlighed til at give Steincke og Socialreformen det glatte Lag.

Ved skriftlig Afstemning forkastedes Forslaget med 107 Stemmer mod 36.

Et Forslag fra Hovedbestyrelsen om Forhøjelser af Satserne i Begravelseskassen vedtoges.

Fra Afdeling 5 forelaa en meget lang Række Forslag. En Del af dem havde tidligere været forelagt Kongressen. Afdeling 5 tog det ene Forslag tilbage, alle de øvrige afvistes, Forslag for Forslag, med ca. 21—22—23 for og alle øvrige Kongresdeltagere imod.

Næste Punkt var Fastsættelse af Lønninger, og man vedtog her at bibeholde de gældende Lønninger. Derefter gik Kongressen over til Valg af Ledelse. Til Forretningsfører valgtes Fru Alvilda Andersen. Inger Gamburg fik 19 Stemmer til Stillingen. Valget hilstes med stærkt og hjerteligt Bifald. Det vedtoges paa Grund af den store Tilgang af nye Medlemmer og det stærkt forøgede Arbejde at udvide Personalet med 2 Funktionærer. Hovedkasserer Fru Haagensen og Sekretær Gunder Christiansen, der begge genvalgtes, fik henholdsvis Kirsten Rasmussen, Odense, og Fanny Jensen, Horsens, som Hjælpekasserer og Medsekretær.

De forskellige Landsdele holdt Møder og foretog Valg til Hovedledelse.

Hele den københavnske Hovedbestyrelse genvalgtes, nemlig Johanne Jensen, Paula Poser, Albertine Jørgensen, Harriet Baadum, Mathilde Andersen, Ella Petersen og Johanne Jensen, Afd. 7.

For Provinsen valgtes til Hovedbestyrelse følgende: Petra Schou, Aarhus, Dagmar Petersen, Vejle, Marthine Christensen, Aalborg, Jensine Nielsen, Sønderborg, Pouline Jensen, Randers, Rosalie Rohde, Odense, og Birtha Hansen, Helsingør.

Til Revisorer genvalgtes Fru Henriette Poser og Fru Jenny Larsen, København, med Fru Astrid Meiner, København, som Suppleant.

Før Kongressen sluttede, holdt Knud V. Jensen, D. s. F., og Fassin, Fabriksinternationalen, korte Afskedstaler for henholdsvis de danske og udenlandske Gæster. Derefter takkede Forretningsføreren de Delegerede og Gæsterne for de forløbne Dages Samvær og takkede for det Tillidsforhold, der herskede mellem de Delegerede og Ledelsen, et Tillidsforhold, som de forløbne Dage havde givet det bedste Udtryk for, og som hun vilde sætte alt ind paa at bevare. Hun takkede for Valget paa de nyvalgte Tillidsmænds Vegne. Der udbragtes et kraftigt besvaret Leve for Kvindeligt Arbejderforbund og Forretningsføreren, hvorefter Kongressen afsang »Internationale«.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Arbejdsmænd paa Kødfoderfabriken Grand Danois.

Efter at Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og *A/S Grand Danois* var udløben 1. Juli d. A., har der været ført resultatløse Forhandlinger, senest under Hovedorganisationernes Medvirken den 31. Juli d. A. I Anledning af et derefter af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Strejkevarsel afholdtes der nyt Fællesmøde den 12. August d. A., hvor man enedes om en Fornyelse af Overenskomsten, saaledes at Ugelønningerne forhøjes fra Kr. 55,50 til Kr. 58,00, og Daglønnen for løse Arbejdere fastsattes til Kr. 9,65 plus 50 Øre som Godtgørelse for Overtrækstøj. Overenskomsten fik tilbagevirkende Kraft fra 1. Juli d. A. og gælder indtil 1. Juli 1936.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S »Vølund«.

I Anledning af Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Svejserne hos *A/S »Vølund«* i et Antal af 81 havde standset Arbejdet den 9. August d. A. grundet paa Afskedigelse af en Svejser, der nægtede at betjene Svejsemaskinen, efter at den var blevet paasat et specielt Kontrolur, afholdtes den 13. August et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen.

Paa Mødet blev Sagen drøftet, og den sluttedes med, at der fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Side blev givet Meddelelse om, at Arbejdet sikkert vilde blive genoptaget fra Tirsdag den 13. August, mens Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Arbejdsstandsningsspørgsmaalet for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Entreprenør, Vognmand P. C. Jensen, Randers.

Paa et Fællesmøde den 14. August behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund mod Firmaet *Vognmand P. C. Jensen,* Randers. Denne havde paataget sig Kørselen for Zoneredningskorpset og forlanger, at de ved Zoneredningskorpsets Arbejde beskæftigede Chauffører skal betales efter Vognmandsforeningens Overenskomst.

Dansk Arbejdsmandsforbund forlanger, at Chaufførerne, der ogsaa maa staa til Raadighed om Natten, betales paa samme Maade som Falcks Redningskorps' Chauffører.

Mødet endte uden Resultat.

Fabrikarbejdere hos A/S Drubin's Farvefabrik, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 19. August forhandledes om Grundlaget for Fornyelse af den af Fabrikarbejdernes Fagforening i København opsagte Overenskomst mellem Fagforeningen og *A/S Drubin's Farverier.*

Paa Mødet opnaaedes Enighed om at forlænge Overenskomsten for et Aar fra sin Udløbstid, imod at de hidtil praktiserede Sommerferiebestemmelser indføres i Overenskomsten, og det hidtil ydede Tillæg af 50 Øre pr. Dag i Pasta- og Blanderum for sorte Farver forhøjes til 1 Krone pr. Dag.

Havnearbejdere i Kolding.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen forhandledes den 19. August om en af Havnearbejdernes Fagforening i Kolding fremsat Klage over, at *Firmaerne A/S P. Schou & Co.* og *A/S Sydjysk Trælasthandel* ikke betalte Havnearbejderne det i Overenskomsten fastsatte Procentbeløb ved Aflæsning af Trælast i Forbindelse med Losning.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Dansk Arbejdsmandsforbund forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2127.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S Møller & Handberg, Hammerens Granitværk.

Udskrift af den Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. Juli 1935 i Sag Nr. 2127: Dansk Arbejdsgiverforening for Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri og dennes Medlem, A/S Møller & Handberg, Hammerens Granitværk, mod De samvirkende Fagforbund paa Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Vegne.

Den 28. December 1934 opsagde Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund Overenskomsten med A/S Møller & Handberg, Hammerens Granitværk, til Ophør den 1. April 1935.

Under 2. Marts 1935 udsendte Dansk Arbejdsgiverforenings Forretningsudvalg med Tilslutning af De samvirkende Fagforbund et Cirkulære til Organisationer og Enkeltvirksomheder, hvis Overenskomster var opsagt til Ophør 1. April, 15. April og 1. Maj, om at optage Forhandlinger om de opsagte Overenskomster med de modstaaende Arbejderorganisationer, og i Henhold hertil forhandlede Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri og Smede- og Maskinarbejderforbundet den 21. Marts i Rønne om Fornyelse af den opsagte Overenskomst med A/S Møller & Handberg, der, efter hvad Parterne er enige om, ogsaa følges af andre lignende Virksomheder under den nævnte bornholmske Arbejdsgiverforening. Om Resultatet af Mødet foreligger der dels en Skrivelse af 22. samme Maaned fra den bornholmske Arbejdsgiverforening til Dansk Arbejdsgiverforening, hvori det hedder:

»*Smedene.*

Den 21. ds. afholdtes Møde med Repræsentanter for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund til Forhandling af ny Overenskomst. Forbundets Repræsentanter fremsatte paa Mødet Krav om et Tillæg af 5% til Timelønnen = 6 Øre pr. Time og 6 Dages Sommerferie med fuld Løn i Forbindelse med 2 Søndage.

Vi meddelte Forbundets Repræsentanter, at vi paa nærværende Tidspunkt ikke kunde tage Stilling til Kravet om Lønforhøjelser; vi vilde vente, til vi var færdige med Forhandlingerne med Stenhuggerne, og at Spørgsmaalet om Ferie maatte henvises til Arbejdsgiverforeningen. Forbundets Repræsentanter fastholdt deres Krav. Mødet endte altsaa resultatløst. — Nyt Møde blev ikke aftalt, men vi erklærede os villige til ny Forhandling, naar vi var færdige med Stenhuggerne.«

og dels en Skrivelse af s. D. fra Næstformanden i Forbundet til Afdelingsformanden i Rønne, saalydende:

»Samtidig med at jeg sender Dig Afskrifter af Overenskomster fra de Steder, hvor vi blev enige, finder jeg Anledning til at henlede Opmærksomheden paa henholdsvis Hammerens Granitværk og Hasle Klinke- og Chamottestensfabrik, hvor det ikke lykkedes at blive enige, samt at erindre om de Udtalelser, der faldt fra Forhandlingslederne paa den anden Side, nemlig Chr. Larsen og Konsul Plessner, og som gik ud paa, at saasnart den nuværende Overenskomstsituation var overstaaet, saa var man villig til at optage en ny Forhandling. Herpaa skal jeg have min Opmærksomhed henvendt og til sin Tid meddele Dig, om Forhandlingen skal foregaa paa Bornholm eller i Arbejdsgiverforeningens Lokaler her i København.«

Allerede i Slutningen af Februar var Forhandlingerne for Forligsinstitutionen om den almindelige Overenskomstfornyelse paabegyndt, og paa en af Dansk Arbejdsgiverforening pr. 1. April affattet, De samvirkende Fagforbund tilstillet Liste over Overenskomster, om hvilke der ikke var truffet Aftale om Møde i Forligsinstitutionen, findes blandt andet opført »Bornholms Stenhuggerm.- Smede...« Paa en af Forligsinstitutionen affattet Liste III over berammede Forhandlinger i April 1935 findes bl. a. opført: »Bornholms Stenhuggermesterforen. (Smede)« til Forhandling den 6. April.

Den 3. April opnaaedes der Enighed mellem Stenhuggermesterforeningerne i Danmark og Dansk Stenindustriarbejderforbund om en ny Overenskomst, der derefter blev gjort til Genstand for Afstemning i Organisationerne og endelig vedtaget den 15. April.

Den 10. April stillede Forligsinstitutionen sit Mæglingsforslag, hvorpaa under Nr. 73 ogsaa stod opført sidstnævnte Overenskomst, da Afstemningen ikke var tilendebragt paa det Tidspunkt.

Den opsagte Overenskomst mellem A/S Møller & Handberg, Hammerens Granitværk, og Smedeforbundet har ikke været til Specialforhandling for Forligsinstitutionen, hverken paa den berammede Dag eller paa noget andet Tidspunkt, og Smedeforbundet, der formener, at Parterne ved Mødet den 21. Marts enedes om, at Forhandlingerne om denne Overenskomst alene var udsat, til der var opnaaet Enighed i Stenindustrifaget, og at den slet ikke skulde til Forhandling i Forligsinstitutionen, tilskrev under 25. April — Dagen efter at Forligsinstitutionens Forslag var endeligt vedtaget — den bornholmske Arbejdsgiverforening saaledes:

»Ved Forhandlingerne paa Bornholm den 21. Marts om en ny Overenskomst for de Medlem-

mer, der beskæftiges paa Hammerens Granitværk, enedes vi om at genoptage disse, naar den store Overenskomstsituation var overstaaet. Da dette nu er sket, idet samtlige Overenskomster er fornyet, og samtlige Lockout- og Strejkevarsler afblæst, henstiller jeg til Dem, at der afholdes en ny Forhandling,«

hvorpaa Arbejdsgiverforeningen under 30. April svarede, at den i Overensstemmelse med Dansk Arbejdsgiverforening maatte holde for, at Overenskomsten var fornyet 1 Aar uden Ændringer af nogen Art i Henhold til Forligsinstitutionens Mæglingsforslags 1. Afsnit, der er saalydende:

»Samtlige mellem Organisationer og Enkeltvirksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer under De samvirkende Fagforbund bestaaende til Udløb i 1935 i Tiden 1. Januar til 1. Maj incl. opsagte Overenskomster fornyes for et Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne og iøvrigt paa følgende Vilkaar.«

Smede-og Maskinarbejderforbundet protesterede i Skrivelse af 4. Maj herimod under Henvisning til, at det var en udtrykkelig Aftale ved Forhandlingen den 21. Marts, at Overenskomstforhandlingerne skulde genoptages, naar den store Overenskomstsituation var overstaaet, og at Forbundet derfor havde frafaldet at faa Overenskomsten behandlet sammen med de øvrige Overenskomster for Forligsinstitutionen, hvilket ogsaa var meddelt Kontorchef Plum i Dansk Arbejdsgiverforening.

Efter flere forgæves Forhandlinger har derefter Smede- og Maskinarbejderforbundet under 22. og 29. Juni varslet Strejke overfor Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri, hvilken Strejke dog er udsat, til Afgørelse foreligger i nærværende Sag.

Dansk Arbejdsgiverforening for den bornholmske Arbejdsgiverforening paa ovennævnte Aktieselskabs Vegne har derefter indklaget De samvirkende Fagforbund paa Smede- og Maskinarbejderforbundets Vegne og paastaaet de nævnte Varsler kendt ugyldige, hvorimod de Indklagede paastaar Varslerne kendt berettigede, idet den her omhandlede Overenskomst efter Aftale mellem Parterne er holdt udenfor Mæglingsforslaget af 10. April.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at da Mødet den 21. Marts endte resultatløst, skete der Indberetning til Forligsinstitutionen derom, for at Overenskomsten kunde komme til Behandling sammen med de øvrige Overenskomstforhold, der var udløste, hvorefter Forligsinstitutionen berammede Forhandling om denne Overenskomst til 6. April, og naar der ikke blev forhandlet i Forligsinstitutionen særligt om denne Overenskomst, skyldes det, at der ikke fra nogen af Parternes Side er stillet Forlangende derom. Mæglingsforslaget, der indledes med Bestemmelsen om, at »*samtlige* ... til Udløb i 1935 i Tiden 1. Januar til 1. Maj incl. opsagte Overenskomster fornyes for 1 Aar...«, omfatter ogsaa den her omhandlede Overenskomst paa samme Maade som en Række andre Overenskomster, om hvilke der ikke er sket nogen særlig Forhandling i Forligsinstitutionen.

De Indklagede hævder, at Forhandlingerne paa Mødet den 21. Marts blot blev udsat, indtil Overenskomstforholdet i Stenindustrifaget var bragt i Orden, og indtil Forhandlingerne om den almindelige Overenskomstsituation i Forligsinstitutionen var tilendebragt. Den 3. April gik Forslaget om den nye Overenskomst i Stenindustrifaget til Afstemning, hvorefter Overenskomsten var endelig vedtaget den 15. April. Da denne Overenskomst danner Grundlaget for Overenskomsten med Hammerens Granitværk, kunde Forhandlingerne om sidstnævnte Overenskomst først tilendebringes, naar den førstnævnte var bragt i Orden. Da Forbundet fik at vide, at Overenskomsten om Hammerens Granitværk var opført paa Dansk Arbejdsgiverforenings Liste pr. 1. April over de Overenskomster, der skulde til Forhandling i Forligsinstitutionen, og var opført paa Forligsinstitutionens Liste III, telefonerede Næstformanden til Kontorchef Plum paa Dansk Arbejdsgiverforenings Kontor, hvorefter man blev enig om at udtage denne Overenskomst fra de Overenskomster, hvorom der skulde forhandles i Forligsinstitutionen. Til Bevis herfor henviser de Indklagede til en Bemærkning, der er gjort paa De samvirkende Fagforbunds Eksemplar af Forligsinstitutionens Liste III over berammede Forhandlinger i April 1935, idet der udfor »Bornholms Stenhuggermesterforen. (Smede« staar anført: »Udgaaet efter Aftale med Arbejdsgiverforeningen«.

Som Sagen foreligger oplyst, maa Retten gaa ud fra, at der foreligger en Misforstaaelse mellem Næstformanden og Kontorchef Plum ved deres nævnte Telefonsamtale, idet den førstnævnte har forstaaet Samtalen saaledes, at den her omhandlede Overenskomst blev taget ud af Forhandlingerne for Forligsinstitutionen, medens sidstnævnte har forstaaet Samtalen saaledes, at der ikke ønskedes nogen Specialforhandling i Forligsinstitutionen. Men rent bortset herfra maatte den Part, der, efter at Mødet den 21. Marts ikke havde bragt noget endeligt Resultat, ønskede Overenskomsten ændret, under de foreliggende Forhold haft Pligt til at bringe Sagen frem for Forligsinstitutionen, idet Meningen med Forligsforhandlingerne for Forligsinstitutionen i indeværende Foraar var at bringe alle Divergenser ud af Verden, hvilket ogsaa skete ved Formuleringen af Mæglingsforslagets 1ste Afsnit. Selv Overenskomsten i Stenindustrifaget, hvorom der var Enighed mellem Organisationsledelserne den 3. April — den Overenskomst, der efter Forbundets Formening skulde være i Orden, inden den her omhandlede Overenskomst kunde komme til fortsat Behandling — blev af Forligsinstituitonen optaget paa Mæglingsforslaget, fordi Afstemningsresultatet for denne Overenskomst endnu ikke forelaa.

I Henhold hertil vil de nævnte Strejkevarsler være at kende ugyldige.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

K e n d e l s e :

De ovennævnte af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund overfor A/S Møller & Handberg,

Hammerens Granitværk, givne Strejkevarsler af 22. og 29. Juni kendes ugyldige.

I Sagsomkostninger betaler hver af Parterne 150 Kr.

Sag Nr. 2134:

Sadelmagere og Tapetserere hos Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik i Roskilde.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. August 1935 i Sag Nr. 2134: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne og dennes Medlem, Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne og dennes Medlem, Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde, for Brud paa Overenskomst derved, at Firmaet uanset en afsagt faglig Voldgiftskendelse har aflønnet paa overenskomststridig Maade.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Under 23. August 1934 indgav Klagerne til Den faste Voldgiftsret Besværing over, at Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde, modsatte sig at lade det i Virksomheden forekommende Sadelmagerarbejde udføre i Akkord, hvilket ansaas stridende mod den mellem Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund og Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne gældende Overenskomst, hvis § 2 blandt andet indeholder Bestemmelse om, at alt Arbejde bør saavidt muligt udføres i Akkord, hvilken Bestemmelse Overenskomstens Parter paa et nærmere angivet Møde er bleven enige om »at forstaa saaledes, at der skal være særlige Grunde til Stede for at lade saadant Arbejde, der staar i Akkordprislisten, udføre i Timeløn«. Paa det i Sagen afholdte forberedende Møde opnaaedes Forlig saaledes, at Parterne enedes om at henvise Striden til Afgørelse ved faglig Voldgift. Sagen har derefter været til Behandling ved en faglig Voldgiftsret, der i sin den 6. Maj 1935 afsagte Opmandskendelse udtaler, at de fra Fabrikens Side fremførte nærmere angivne Omstændigheder ikke kan betragtes som saadanne »særlige Grunde«, der berettiger Fabriken til at betale med Timeløn, hvorfor Kendelsen statuerer, at det paa Fabriken forekommende Sadelmagerarbejde i Henhold til Overenskomstens § 2 vil være at udføre i Akkord. Forbundet havde — efter Klagernes videre Fremstilling — herefter ventet, at Kendelsen loyalt var bleven fulgt, saaledes at Arbejdet var givet Arbejderne i Akkord, men Forbundets Afdeling i Roskilde indberettede imidlertid, at Forholdene paa Fabriken stadig var som før Kendelsens Afsigelse. I denne Anledning henvendte Forbundets Forretningsfører sig til Fabrikens Indehaver, C. Christiansen, og bad om at faa forelagt de Arbejdsbøger, som efter Overenskomsten skal føres, men heroverfor erklærede C. Christiansen, at han ingen havde, og at han ikke vilde lade Arbejdet udføre i Akkord, samt at han af denne Grund havde afhændet Sadelmager- og Tapetsererværkstedet til sin Broder, Th. Christiansen. Paa Forespørgsel om, hvorvidt der forelaa noget skriftligt Overdragelsesdokument, udtalte C. Christiansen, at et saadant ikke fandtes, men at dette ogsaa var overflødigt, idet en mundtlig Aftale jo kunde være lige saa god som en skriftlig, naar begge Parter vedkendte sig den. Under Sagens Behandling her for Retten har Indklagede fremlagt Genpart af en den 11. Juli 1935 dateret, af C. Christiansen og Broderen, Th. Christiansen, underskreven Overenskomst, der er saalydende:

»Ved nærværende bekræftes den af undertegnede Fabrikant C. Christiansen, Roskilde, og medundertegnede Snedkermester Th. Christiansen, Munkesøvej, pr. Roskilde, i Maj 1935 oprettede Overenskomst.

De af C. Christiansen i Fabriken paa Kamstrupsti i Roskilde hidtil drevne Værksteder:

1. Sadelmagerværksted for Fremstilling af stoppede Madrasser, Divaner m. m.

2. Madrasværksted for Fremstilling af Spiralmadrasser, Spiralsenge m. m.

overdrages fra 1. Juni 1935 til Th. Christiansen paa følgende Betingelser:

Til de af C. Christiansen drevne Forretninger:

Rosma Metalsengefabrik og Roskilde Madrasfabrik paatager Th. Christiansen sig Fabrikation og Leverance af stoppede Madrasser, Divaner, Spiralbunde, Fjedermadrasser m. m. til Priser, der fastsættes efter nærmere Forhandling og Overenskomst, og hvorover der efterhaanden oprettes en særlig Fortegnelse.

Th. Christiansen overtager det af C. Christiansen i disse Afdelinger hidtil benyttede Personale, idet han dog ikke har nogen Forpligtelse overfor dette, men kan antage og afskedige, hvem han ønsker, saaledes som han selv finder det formaalstjenligt.

De til Fabrikationen hidtil anvendte Lokaler paa 1. Sal i Fabriksbygningen paa Kamstrupsti, nemlig: Systue, Sadelmagerværksted, Pillerum, Oplagsrum mod Syd, Madrasværksted med Forrum samt W. C. og Vaskerum stilles til Raadighed for Th. Christiansen, der er pligtig til at holde disse vedlige og i samme Stand som ved Overtagelsen.

Det til Fabrikationen nødvendige Materiale leveres indtil videre af C. Christiansen.

Alle færdige Varer skal af Th. Christiansen leveres i absolut prima Udførelse, og skulde der forekomme berettigede Reklamationer er han pligtig til uden Vederlag at berigtige disse.

I de af Th. Christiansen benyttede Lokaler er han berettiget til at udføre Arbejde for andre end C. Christiansen, men det er en Forudsætning, at Arbejde for denne først og fremmest skal ekspederes.

C. Christiansen har ingen Forpligtelse til udelukkende at aftage sit Forbrug hos Th. Christiansen, men kan, naar han finder det nødvendigt, i passende Omfang købe dette paa andre Fabriker.

Afregningen for de af Th. Christiansen leverede Varer finder Sted hver Maaned, idet der dog i

Maanedens Løb kan udbetales passende à Conto Beløb.

Denne Overenskomst er bindende for Parterne til 1ste Okt. 1935, og saafremt den ikke opsiges inden denne Tid, kan den kun opsiges med 3 Maaneders Varsel.«

Klagerne hævder imidlertid, at den med Forbundet indgaaede Overenskomst — ganske uanset den angivne paastaaede Overdragelse — fortsat maa være gældende og bindende for C. Christiansen, som derfor ogsaa vedblivende maa respektere den afsagte Voldgiftskendelse. Den citerede Overenskomst er efter Klagernes Opfattelse en blot pro-Forma-Ordning, hvorved C. Christiansen tilsigter at unddrage sig Virkningerne af den afsagte Voldgiftskendelse. Broderen, Th. Christiansen, har nemlig ogsaa før 1. Juni været beskæftiget i Fabriken og haft Ansættelse dér som Formand, og hans nuværende Arbejdsforhold er ikke anderledes, end de hidtil har været. Han har samme Arbejde som hidtil; Lokalerne er de samme, og disse saavelsom alt Værktøj stilles til Disposition for ham uden Vederlag; han har ingen Risiko og gør intet Indskud; Halvfabrikata fremstilles paa Fabriken og faar kun sidste Behandling af ham; de færdige Varer gaar paa Markedet som C. Christiansens Varer, og Overenskomsten er endelig kun bindende for Parterne til 1. Oktober 1935 og kan derefter opsiges med 3 Maaneders Varsel. Under Henvisning til alt foranstaaende gør Klagerne gældende, at C. Christiansen ved sin foran beskrevne Handlemaade retsstridig har undladt at efterleve en lovlig afsagt og ham forbindende faglig Voldgiftskendelse og dermed gjort sig skyldig i et overenskomststridigt Forhold, og Klagerne har herefter nedlagt Paastand paa, at det paaberaabte Overdragelsesforhold kendes ugyldigt eller i hvert Fald uden Indflydelse paa det bestaaende Overenskomstforhold. Endelig har Klagerne paastaaet Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde, ikendt en efter Rettens Skøn passende Bod.

Indklagede procederer til Frifindelse. Han har til Støtte herfor anbragt og nærmere begrundet, at det for den heromhandlede Madrasfabriks Vedkommende er overordentlig vanskeligt og ganske upraktisk at arbejde efter Akkord under Hensyn til dels det specielle Arbejde, som udføres paa Virksomheden, og dels Konkurrencen med andre Madrasfabriker, derunder navnlig ogsaa en uorganiseret Madrasfabrik i Roskilde, der faar alt sit Arbejde udført i Timeløn, og overfor hvem Forbundet ikke stiller noget Krav om Arbejde i Akkord. Da nu den faglige Voldgiftskendelse gik ud paa, at Arbejdet skal udføres i Akkord, hvad Indklagede som Fabrikens Indehaver ansaa for umuligt, maatte han se at indrette sig paa en Maade, der var stemmende med, hvad Kendelsen dikterede, og med Virksomhedens nødvendige økonomiske Krav. Hertil maatte han ogsaa være berettiget, naar blot den af ham fulgte Vej var lovlig. Indklagede har derfor, — hvad han paastaas at have været berettiget til — skilt sig af med den Del af Virksomheden, som omfatter Tapetsererarbejde m. v., hvilken Del han fra 1. Juni d. A. har overdraget til sin Broder, Th. Christiansen, der har Borgerskab, og som ikke er Medlem af Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne eller nogen anden Organisation under Arbejdsgiverforeningen. Indklagede erkender, at der, forsaavidt angaar Tidsrummet fra Kendelsens Afsigelse den 6. Maj d. A. til 1. Juni, har foreligget et ulovligt Forhold, der dog er i høj Grad undskyldeligt og derfor ikke bør medføre noget Bodsansvar, idet der maa indrømmes Virksomheden en rimelig Afviklingsperiode til at indrette sig efter de nye Forhold. For Tiden efter 1. Juni foreligger der derimod ikke noget ulovligt Forhold, idet der fra dette Tidspunkt er sket en reel Overdragelse af de paagældende Værksteder til Th. Christiansen.

Som det fremgaar af Proceduren, har de forskellige fra C. Christiansens Side fremdragne særlige Grunde, der forretningsmæssig skulde berettige hans Krav om Sadelmagerarbejdets Udførelse i Timeløn, været gjort til Genstand for retslig Vurdering under den faglige Voldgift, hvis Kendelse har erklæret disse Grunde for overenskomstmæssig irrelevante. Disse særlige Grunde kan derfor ikke paany tages op til Behandling, og Udgangspunktet for Sagens Paadømmelse er derfor, at C. Christiansen er forpligtet til at lade det af Fabrikens Virksomhed omfattede Sadelmagerarbejde udføre i Akkord. Efter Indholdet af den citerede Overenskomst af 11. Juli 1935 saavelsom efter de iøvrigt foreliggende Oplysninger om Th. Christiansens Arbejdsforhold, ses det passerede imidlertid ikke at indeholde saadanne relevante Holdepunkter, der gør det berettiget — paa en i Forhold til Overenskomsten frigørende Maade — at karakterisere Th. Christiansen som en selvstændig Erhvervsdrivende og selvstændig Arbejdsgiver. Idet der saaledes efter Rettens Opfattelse fra C. Christiansens Side foreligger en Fremgangsmaade, som er i Strid med den afsagte Voldgiftskendelse og har haft en Unddragelse af dennes Retsvirkninger til Formaal, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der for det begaaede Overenskomstbrud vil være at ikende Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde, en Bod, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til 800 Kr.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor nævnte mellem Fabrikant C. Christiansen og Snedkermester Th. Christiansen oprettede Overenskomst af 11. Juli 1935 er uden Indflydelse paa det for Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde, gældende Overenskomstforhold overfor Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund.

I Bod til det nævnte Forbund betaler Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde, 800 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 6 * KØBENHAVN DEN 1. OKTOBER 1935 * 32. AARGANG

Faglig Samling.

I Modsætning til, hvad der er Tilfældet i mange andre Lande, er Fagorganisationerne i Danmark ikke opdelt efter politiske og konfessionelle Linier, der bestaar ikke 2 eller flere Fagforeninger indenfor samme Fag, idet de danske Arbejdere altid har været klar over Sammenholdets Betydning og ikke har modarbejdet deres egne Interesser ved at staa splittede i forskellige, hinanden bekæmpende Organisationer. Med Hensyn til det organisatoriske Sammenhold blandt Arbejderne i de enkelte Fag har Fagbevægelsen i Danmark som forøvrigt ogsaa i de to andre skandinaviske Lande altid staaet som et Mønster for Arbejderne i andre Lande, og det er udenfor enhver Tvivl, at det navnlig er denne Omstændighed, der har bevirket Arbejderbefolkningens høje Stade i vort Land.

Naar der derfor herhjemme tales om faglig Samling, forstaar man herunder en Samling af alle Fagorganisationer indenfor Rammen af vort Lands faglige Centralorganisation, De samvirkende Fagforbund, og det skal gerne indrømmes, at vi paa dette Omraade staar tilbage for de andre Lande. I Udlandet er Forholdet i Reglen dette, at alle Fagforeninger af samme Retning tilhører Landets faglige Centralorganisation, og at Afvigelser fra denne Regel hører til Undtagelserne. Herhjemme har det derimod til Tider været saaledes, at omtrent Halvdelen af de fagorganiserede Arbejdere stod udenfor D. s. F. Dette var f. Eks. Tilfældet i Aaret 1928, hvor D. s. F.s Medlemsantal var 156,425, medens de udenfor staaende Fagorganisationer havde tilsammen 155,074 Medlemmer. I 1929 forrykkedes dette Forhold til Gunst for D. s. F., idet Arbejdsmændene, Elektrikkerne og Glarmestersvendene i dette Aar indmeldte sig i Centralorganisationen, hvis Medlemstal dermed steg til 250,162 i 55 Forbund mod 77,534 Medlemmer i 34 udenfor staaende Organisationer. I Aarene siden 1929 har Antallet Forbund og Medlemmer under D. s. F. været i stadig Vækst, og ved Udgangen af 1934 omfattede Centralorganisationen 60 Forbund og 1 enkeltstaaende Fagforening med ialt 354,736 Medlemmer, medens der udenfor D. s. F. stod 24 Fagorganisationer med tilsammen 66,878 Medlemmer. Navnlig i 1934 kunde der noteres en glædelig Fremgang, fordi 3 udenfor staaende Forbund med ikke mindre end 37,000 Medlemmer sluttede sig til D. s. F. Denne glædelige Udvikling er blevet fortsat i 1935, idet yderlig 2 udenfor staaende Forbund, Murerforbundet og Tjenerforbundet, har besluttet Indmeldelse i D. s. F. I Murerforbundet, der for 23 Aar siden udtraadte af D. s. F., vedtoges Indmeldelsen ved Urafstemning med 2155 Stemmer mod 1989. Af Forbundets 6956 stemmeberettigede Medlemmer har 59,6 pCt. deltaget i Afstemningen. Flertallet for Indmeldelsen er ganske vist ringe, men Erfaringerne fra andre Forbund viser, at Medlemmerne efterhaanden lærer at sætte Pris paa og forstaa Betydningen og Nødvendigheden af Samarbejdet mellem Fagene indenfor Centralorganisationens Ramme. Det er givet, at Murerforbundets Beslutning ikke vil være uden Betydning for de øvrige Bygningsarbejderes Stilling til samme Spørgsmaal. Det kan endnu tilføjes, at Murerforbundet samtidigt har rettet en Henvendelse til Murersvendenes Fagforening i København, der staar udenfor Forbundet, om at tilslutte sig dette. Denne Henvendelse har været til Behandling paa de københavnske Murersvendes Generalforsamling, der vedtog at sende Forslaget til Urafstemning. Fagforeningen tæller ca. 3000 Medlemmer, og en Vedtagelse af Forslaget vilde betyde en tilsvarende Medlemstilgang til Forbundet og dermed ogsaa til D. s. F.

For Tjenernes Vedkommende blev Indmeldelsen vedtaget paa Forbundets Delegeretmøde, der hilste Beslutningen med stærkt Bifald. Forbundet tæller for Tiden rundt 5000 Medlemmer og hører saaledes til de større Forbund. Med denne Beslutning har Tjenerne tilkendegivet deres Vilje til at deltage i den fælles Kampfront mod vor Tids reaktionære Strømninger og for nye Fremstød for vort Lands Arbejderstand.

Forud for disse 2 Forbunds Beslutning havde som bekendt Skibstømrerne i København besluttet Fagforeningens Indmeldelse i Dansk Skibstømrer-

forbund og er dermed ogsaa tilsluttet D. s. F., og selv om denne hidtil udenfor staaende Fagforening kun tæller 380 Medlemmer, er Beslutningen ikke mindre betydningsfuld og maa hilses som et Skridt i den rigtige Retning.

Saavel fra Murerforbundet som fra Tjenerforbundet foreligger der nu Anmodning om Optagelse i D. s. F., der ad sædvanlig Vej vil blive udsendt til Afstemning blandt Repræsentantskabets Medlemmer. Selv om der endnu vil hengaa nogen Tid, forinden Resultatet af denne Afstemning foreligger, kan det dog betragtes som givet, at Repræsentantskabet vil godkende Indmeldelsen, og herefter vil Stillingen, beregnet paa Grundlag af Statistikken over Antallet Fagforbund og Fagforeningsmedlemmer ved Udgangen af 1934, være den, at der udenfor D. s. F. staar 11 Forbund og 9 enkeltstaaende Fagforeninger med ca. 55,000 Medlemmer, mens Centralorganisationen omfatter 62 Forbund og 1 enkeltstaaende Fagforening med rundt 366,000 Medlemmer. Det er altsaa en glædelig Forskydning, der har fundet Sted i Medlemstallet for de uden- og indenfor D. s. F. staaende Organisationer, og det maa haabes, at Udviklingen ogsaa i Fremtiden vil fortsætte i samme Retning.

Der tiltrænges dog ikke blot forøget Tilslutning til Centralorganisationen, men ogsaa et bedre Samarbejde mellem Fagene, navnlig ved de aarligt tilbagevendende Overenskomstsituationer. De senere Aars mangeartede og vanskelige Problemer viser Nødvendigheden af at finde nye Former for Samarbejdet mellem Fagforbundene. Dette var Grunden til Beslutningen paa D. s. F.s Repræsentantskabsmøde i Maj 1935 om Nedsættelse af et større Udvalg, der skal drøfte og fremsætte Forslag om Fagenes indbyrdes Forhold under Overenskomstsituationer og under fælles Afstemninger. Beslutningen siger udtrykkeligt, at de udenfor staaende Organisationer skal søges inddraget i Forhandlingerne, hvad da ogsaa er sket. Der paahviler altsaa dette Udvalg, der er i fuld Gang med Arbejdet, den vigtige Opgave at styrke Fællesfølelsen og Samarbejdet mellem Forbundene indbyrdes og mellem disse og Centralorganisationen og saaledes bane Vej for en organisatorisk Samling af hele den danske Fagbevægelse. Det siger sig selv, at de to førnævnte Forbunds Beslutning om Indmeldelse betyder en Lettelse af Udvalgets Arbejde og en Opmuntring til at sætte øget Kraft bag dette.

Idet vi med oprigtig Glæde hilser de to Forbunds Beslutning, udtaler vi Haabet om, at Resultatet af Udvalgets Arbejde maa blive saaledes, at yderlig en Del af de for Tiden udenfor Samvirksomheden staaende Forbund vil slutte op i D. s. F.s Rækker.

Den britiske Fagkongres i Margate.

Af *Bjarne Braatøy*, London.

Den rolige Selvtillid har aldrig svigtet den britiske Fagbevægelse, selv ikke i de bitre Aar efter Generalstrejken i 1926, da Virkningerne paa samme Maade som i Sverrig efter Generalstrejken i 1909 viste sig ved et stærkt formindsket Medlemsantal, og i Margate er Selvtilliden yderligere blevet styrket ved de første Meddelelser siden 1926 om en Stigning af Medlemstallet. Siden den faglige Kongres i Weymoth i Fjor er Medlemsantallet steget med 94,229.

Dette Tal kan se stort ud for en nordisk Fagforeningsmand, men for en Landsorganisation, som engang talte 6 Millioner Medlemmer, og som paa Kongressen i Margate repræsenterede 211 Fagforbund med ialt 3,388,810 Medlemmer er det relativt ikke netop nogen vældig Fremgang. Men Opmuntringen, som ligger i denne Stigning, er alligevel større, end det synes. Statistikken afsluttedes nemlig den 31. December 1934, medens den altid tidligere er blevet afsluttet den 30. Juni. Det er derfor kun Fremgangen i seks Maaneder, der er Tale om, og alle Meddelelser tyder paa, at Væksten er fortsat i Aar. Der er derfor ingen Tvivl om, at den britiske Landsorganisation i Dag omfatter over godt 3½ Million, og er i stadig Fremgang.

Denne sikre Selvtillid hos de britiske Fagforeningsfolk er i og for sig ikke alene interessant, den maa ogsaa tages med i Betragtning ved en Vurdering af den britiske Fagkongres' Arbejdsprogram og Arbejdsmetode. Medens det britiske Arbejderparti kun har en trediveaarig Historie bag sig, har den britiske Fagbevægelse en hundredaarig Historie bag sig. Britiske Fagforeningsfolk har — ogsaa politisk — spillet en Rolle, længe før der var Tale om nogen selvstændig politisk Repræsentation for de britiske Arbejdere. Denne selvstændige saavel faglige som politiske Optræden er gaaet i Blodet paa britisk Fagbevægelse og er ikke opgivet den Dag i Dag.

Det er derfor galt af den udenlandske Iagttager at undre sig over, at britiske Fagkongresser faar et saa udpræget politisk Tilsnit. I Margate gik dette saa vidt, at man kunde spørge sig selv, om det overhovedet var nødvendigt for det britiske Arbejderparti at afholde den planlagte Kongres i Brighton i Begyndelsen af Oktober. Det kunde se ud, som om de britiske Arbejdere allerede havde taget Standpunkt til de væsentlige politiske Spørgsmaal paa Fagkongressen.

De Ulemper og Gnidninger, der kunde tænkes at opstaa i den Anledning, forhindres imidlertid ved det fortrolige og organiserede Samarbejde mellem de to Grene af Arbejderbevægelsen. Arbejderpartiets Hovedbestyrelse møder altid paa Fagkongresserne. Fællesledelsen for de to Grene behandler altid de politiske Spørgsmaal, saa man er sikker paa en harmonisk Politik. Frem for alt maa man huske paa, at Hovedstyrken af det britiske Arbejderparti udgøres af de tilsluttede Fagforbund, som er repræsenterende baade paa Fagkongressen og paa Arbejderpartiets Kongres. Der bliver derved bogstavelig talt et organisk Sammenhæng mellem de to Kongressers Arbejde.

Dette er Baggrunden for det Initiativ, som det faglige Generalraad tog før Kongressen, og som Kongressen godkendte med 1,944,00 Stemmer mod 539,000. Det gjaldt om at sætte en Bom for Kommunister og andre Splittelseselementers Virksomhed i Organisationerne.

I et Cirkulære til de tilsluttede Fagforbund havde

Raadet stillet Forslag om, at Forbundene skulde sikre sig Myndighed til at foretage Skridt overfor saadanne Elementer. I et andet Cirkulære stillede Raadet som Betingelse for sin Støtte til de lokale Fællesorganisationer, at de ikke godkendte Mandater for Personer, der enten var Medlemmer af kommunistiske eller fascistiske Organisationer.

Det sidste Cirkulære godkendtes af 283 Fællesorganisationer, medens 13 var imod. Fra 80 Fællesorganisationer forelaa endnu intet Svar, medens 7 forbeholdt sig Afgørelsen. Dette voldte heller ingen Vanskelighed paa Kongressen.

Det var det første Cirkulære, der paa Kongressen gav Anledning til at hengive sig til Debattens Glæder. De var ikke smaa. Undertiden rullede Latterbølgen gennem Salen. Oppositionen var ikke svag. Ingen ringere end Grubearbejderne, et af Forbundene i Metalindustrien og Kontoristforbundet ønskede, at Kongressen skulde forkaste Generalraadets Skridt. Oppositionen skyldtes paa ingen Maade Kærlighed til Kommunisterne eller Indflydelse fra den Side. Ræsonnementet var rent fagligt og organisationsmæssigt. Men det var ogsaa Udtryk for en Tilbøjelighed, som har virket svækkende paa den britiske Fagbevægelses centrale Slagkraft gennem hele dens Historie.

Paa den ene Side mente Oppositionen, at enhver skulde have Adgang til at blive fagorganiseret uden Hensyn til politisk Anskuelse, men i Virkeligheden stod Kampen ikke herom. Spørgsmaalet for Generalraadet var, om de skulde have Adgang til ogsaa at repræsentere Fagforeningerne, beklæde Tillidshverv indenfor disse, naar deres politiske Overbevisning var i Strid med Fagforeningernes demokratiske Arbejdslinie. I Debattens kraftigste Indlæg mindede Transportarbejderføreren Ernest Bevin om Erfaringerne fra de sidste Tiders vilde Strejker. Han fremkom med uhyggelige Eksempler paa Splittelsesarbejde i sin egen Organisation.

Paa den anden Side opponerede Folk mod Generalraadets »Diktat«. Det skulde være Demokrati for Generalraadet at afholde sig fra selv den beskedne Virksomhed at give Raad. Det omstridte Cirkulære er nemlig i Virkeligheden ikke andet end et Raad, maaske bare et beskedent Forslag fra Generalraadet. Her viser det sig, at Oppositionen i Virkeligheden intet har at gøre med den Radikalisme og »Kampvillie«, som man enkelte Steder har villet tillægge Oppositionen mod Cirkulærerne. For er der noget, der har svækket Radikalismen og Kampvillien i britisk Fagbevægelse, saa er det de enkelte Forbunds Uvillie mod at give Generalraadet Magt og Myndighed. Man behøver ikke at gaa længere tilbage end til Generalstrejken i 1926 for at se, hvorledes den Holdning, som i Margate repræsenteredes af Oppositionen mod det saakaldte »Black Circular«, i Virkeligheden lammede Landsorganisationens Handlekraft.

Frem for alt indsaa Oppositionen ikke, at den moralske Kraft og Myndighed, som den britiske Landsorganisations Generalraad har og maa have til sin fremragende politiske Opgave; Sikringen af Demokratiet i Storbritannien, ikke tillader en tilsyneladende Leflen med Kommunister og deres Aandsfrænder. Det var en let Sag for Citrine at aflive de Argumenter, som i den Anledning blev fremført fra den internationale Skueplads.

Voteringen foregik i to Stadier. I det rent negative Standpunkt at afvise Diktatet fra Centralledelsen fik Oppositionen en forholdsvis stor Tilslutning af 1,427,000 Stemmer mod 1,869,000. Men da Kongressen derefter fik forelagt et positivt udformet Resolutionsforslag mod Generalraadets Initiativ — et Forslag som forøvrigt ikke paa nogen Maade udtalte sig til Fordel for Kommunismen — blev Oppositionen reduceret til det forannævnte Minimum.

Efter dette var det ikke forbavsende, at et Forslag om Enhedsfront blev forkastet med saa stort et Flertal, at Tilhængerne ikke engang vovede at foreslaa Stemmetælling. Man blev i al Elskværdighed enige om at sende et »Høflighedssvar« paa en telegrafisk Hilsen fra den russiske Fagbevægelse, men det er aabenbart længe siden, britisk Fagbevægelse drømte om intimt Samarbejde med Russerne og med Glæde indbød Tomsky og andre russiske Fagforeningsledere til sine Kongresser.

I Storbritannien og udenfor har man haft det Indtryk, at »Oppositionen« i alt Fald skulde have faaet mere Glæde af et nyt Angrebspunkt. I Anledning af Kongejubilæet var ingen ringere end Landsorganisationens Generalsekretær: Walter Citrine, og den fremragende Metalarbejderfører, Arthur Pugh, udnævnt til Riddere af det britiske Imperium. Man tænkte sig, at alle demokratiske og proletariske Instinkter vilde oprøres, naar man for første Gang havde »Sir« Walter Citrine foran sig paa Talerstolen i Stedet for den jævne Kammerat Mr. Walter Citrine.

Kritikken fremførtes imidlertid i den mest høflige og saglige Form, og Kongressen afslog ved Haandsoprækning med 237 Stemmer mod 125 overhovedet at stemme om det Mistillidsvotum, som var fremlagt, og udelukkede samtidig Debatten efter Citrines Redegørelse.

Paa Kongressen forelaa en Beretning om Radiofoniens fremtidige Organisation i Storbritannien, som bl. a. ogsaa kaster et Lys over Citrines Person i denne Sammenhæng. I de samme Dage, da det blev bekendt, at Citrine havde erklæret sig villig til at modtage Hædersbevisninger fra Kongen, havde han deltaget i Møder under Forsæde af Lord Ullswater, hvor den britiske Radifonis fremtidige Organisation blev officielt behandlet. Her havde han med den fulde Vægt af samfundsmæssig Anerkendelse gjort de uheldige Erfaringer gældende, som den britiske Arbejderbevægelse havde gjort med Radiofoneringen under Generalstrejken i 1926. Han, der i alle gode Borgeres Øjne stod og fremdeles staar som Generalen for denne revolutionære Aktion, kunde saa meget mindre afvises, som han nu stod med et af det borgerlige Samfunds mest attraaede Anerkendelse i sine Hænder.

I det komplicerte Samfundsmaskineri af i Dag viser det sig paa denne Maade atter og atter, at Arbejderbevægelsen vel bør overveje, før den afslaar de Positioner, som Samfundet byder.

Om de politiske Spørgsmaal, som Kongressen forøvrigt har behandlet, har Dagspressen givet alle

fornødne Oplysninger. Det er ikke forbavsende, at den gav Tanken om Sanktioner overfor Italien sin fulde Støtte i Betragtning af den Udvikling, der i de to sidste Aar har fundet Sted i den britiske Arbejderbevægelses internationale Politik. Set i Sammenhæng med Kongressens Beslutning om at støtte internationalt Samarbejde for Fordeling og Udnyttelse af Verdens Raastoffer, er det ikke forbavsende, at nogen ved at læse Sir Samuel Hoares Tale i Folkeforbundssamlingen i Geneve spurgte sig selv, om den britiske Udenrigsminister talte paa en konservativ Regerings eller paa den britiske Fagkongres' Vegne. Ved at understrege Sammenhængen mellem de internationale økonomiske Spørgsmaal og Fredens Opretholdelse paa denne Maade, gav Kongressen i alt Fald det bedste Svar paa den Kritik af den britiske Arbejderbevægelses Folkeforbundspolitik, som Sir Stafford Cripps og et Mindretal af Fagforeningsfolk repræsenterede.

Kongressens politiske Præg fremkom ikke alene ved den brede Behandling af ovenstaaende Spørgsmaal. Allerede Formandens Aabningstale var en stort anlagt politisk Programtale, hvor den internationale Situation stod i Forgrunden. Paa Grænsen mellem det politiske og det faglige laa Kongressens Behandling af en særskilt Rapport om Regeringens Politik overfor de særlig kriseramte Distrikter i Landet. Denne og de mere strengt faglige Spørgsmaal paa Kongressen skal behandles i en følgende Artikel.

Arbejdsretten i Danmark.

Under ovenstaaende Titel har Arbejdernes Oplysningsforbund fornylig udgivet en Bog, der er skrevet af Sekretær Knud V. Jensen, og betegnes som en Grundbog for Skoler og Studiekredse. Denne Betegnelse dækker dog ikke Bogens Betydning, idet den har Bud langt udover disse Kredse, ja, har Bud til hver eneste, der interesserer sig for Tidens Problemer og ønsker at sætte sig ind i og forstaa disse; den behandler nogle af den moderne Arbejderbevægelses mest fundamentale Problemer, nemlig de kollektive Overenskomsters Retsgrundlag og de civilretslige Forhold, der staar i Forbindelse med Arbejdere og Arbejdsgivere. Den giver en Udredning af bestaaende Mæglingsinstitutioner og faglige Voldgiftsregler.

Bogens Hovedindhold er selvsagt de kollektive Overenskomsters Retsgrundlag, og som Udgangspunkt for dette, giver den et historisk Rids af Forholdene i Tiden uden Retsregler for Arbejdsforholdet, og den Udvikling som førte til saadannes Tilblivelse.

Paa instruktiv Maade behandler Bogen Tilstandene under Laugene og under Frikonkurrencens Epoke til den moderne Arbejderbevægelses Opstaaen, den viser hvorledes der allerede i dennes første Tid opstaar Tanker og Ønsker om Oprettelse af særlige Retsorganer til at tage sig af Tvistigheder i Arbejdsforholdet mellem Arbejder og Arbejdsgiver. Der vises, hvorledes disse Tanker og Ønsker føres ud i Livet efterhaanden som det kollektive Arbejdsforhold fortrænger det individuelle, først famlende, senere antagende fastere Former, uden dog at tilfredsstille nogen af Parterne, fordi Manglen af det egentlige Retsgrundlag svækkede disse Retsorganers Betydning, idet deres Afgørelser ikke kunde fremtræde med den Retsvirkning, der skulde til, forsaavidt de skulde have positiv Interesse.

Denne Mangel viser sig allertydeligst umiddelbart før og ved Etableringen af den store Lockout i 1899, hvis Slutresultat blev Skabelsen af det manglende Retsgrundlag, som herefter fik sin Form i det Forlig, der den 5. September 1899 afsluttede Lockouten.

Ved dette Forligs Indgaaelse skabtes en Grunlov for Overenskomstforholdet mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer — en Grundlov, der ikke erstattede, men snarere befordrede de direkte Overenskomster mellem Organisationerne om Løn- og Arbejdsforhold — og skabte det Retsværn om disse, som tidligere paa saa synbar Maade manglede.

Bogen behandler i store Linjer Septemberforligets forskellige Punkter og viser dernæst, hvorledes den faglige Jura's Grundsætninger gennem Den permanente Voldgiftsrets og senere Den faste Voldgiftsrets Kendelser bygges op: Man ser hvorledes de første Kendelser i deres Form, i Stedet for at fremtræde som Straffedomme, er vejledende, og ved at læse Bogens Behandling af disse særlige Forhold forstaar man, hvor nødvendigt dette har været, idet Septemberforliget, saaledes som det forelaa, kun kunde danne Rammerne om de Retsprincipper, der først skulde fastlægges, forinden der var Grundlag for nogen egentlig straffende Retsvirksomhed.

Denne Udvikling har medført, at dansk Arbejdsrets Principper er præget af og tilpasset efter det praktiske Liv, og dette har igen bevirket, at Arbejdsdomstolens — nu Den faste Voldgiftsret — Retsprincipper i høj Grad hviler paa den umiddelbare Bedømmelse af Forholdene, som Lægmænd og Jurister, der ikke er bundet af teoretiske og juridiske Formler, kan anlægge.

Denne Forskel mellem Arbejdsrettens og de almindelige Domstoles Retsprincipper belyses herefter klart og forstaaeligt i Bogens Afsnit, der omhandler »De almindelige Domstole og Fagbevægelsen« og »Lov om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed«. De Eksempler paa Domme, efter de almindelige Straffelove og »Tugthusloven«, der her er nævnt, viser den Forskel, der kan være i Bedømmelsen af ensartede Sager, idet de samme Handlinger, som i Henhold til Septemberforliget og ved Arbejdsretten vil blive kendt lovlige, vil, saafremt de paadømmes ved de almindelige Domstole, være ulovlige og strafbare, og man giver — naar Eksemplerne har fæstnet sig — Bogens Forfatter Ret i, at Spørgsmaalet om Lovligheden af en Arbejdskamp og Grænserne for denne, ikke bør henhøre under de almindelige Domstoles Virksomhed, men at det rette Forum for Afgørelsen af Arbejdssager burde være Den faste Voldgiftsret, der da, hvis den skønnede det, kunde henvise enkelte Sagers Afgørelse til de almindelige Domstole.

I Bogens Afsnit om Regler for Behandling af faglig Strid redegøres for disses Tilblivelse og Virksomhed under de forskellige Former, hvori de forekommer i Fagene, og her er Forfatteren inde paa et Omraade, hvor man hidtil, paa samme Maade som hvor det drejer sig om Septemberforliget, har manglet en let tilgængelig forklarende Oversigt. Derfor vil dette Afsnit af Bogen blive modtaget med Tilfredshed, ikke mindst i Arbejdernes Kreds. Kendskab til disse Regler,

betyder saa uendeligt meget for den enkelte Arbejder, idet han ikke længere staar overfor selv at kunne paatale sine Sager, men under alle de Tvistigheder, der stadig opstaar paa Arbejdspladserne, er henvist til at maatte benytte de Regler for Paatale, som Organisationerne er enedes om.

Den Defination, der gives af Tvistighedernes Karakter — Interessetvist eller Retstvist — og deres særlige Behandling, vil, efterhaanden som Kendskab dertil trænger igennem, medvirke til, at de formelle Brud paa disse, der som oftest giver Adgang til Søgsmaal ved Den faste Voldgiftsret, vil ophøre, og Tvistighedens Behandling straks kunne henvises til Afgørelse ved disses rette Forum. Dette vil sikkert være en Gevinst for alle Parter, ikke mindst for Arbejderne, og medvirke til en hurtigere Behandling af Sagerne og Undgaaelse af den Utilfredshed og Kritik, der oftest er en Følge af, at en Sag er grebet forkert an ved dens Opstaaen.

Bogens Afsnit om Forligsinstitutionens Historie og Praksis har aktuel Interesse og særligt efter de af Rigsdagen senest vedtagne Afstemningsregler, der i givne Situationer gør Arbejderklassen til en Helhed. Behandlingen af dette Problem vil sikkert ogsaa medvirke til at skabe en større Afklaring af dets Betydning, thi ved de ændrede Produktionsforhold er det uden Tvivl enhver Arbejder klart, at Samfundets Interesser under Interesse-Konflikter, hvor Arbejderen eller Arbejdsgiveren har ment sig nødsaget til at varsle Arbejdsstandsning, ogsaa har Krav paa at blive varetaget.

Som et værdifuldt Supplement til Bogens Omtale af dansk Arbejdsret, de bestaaende Mæglingsinstitutioner og faglige Voldgiftsregler, indeholder den tillige en overordentlig interessant Oversigt over andre Landes arbejdsretslige Stilling.

Alt i alt er det en Bog, som alle og naturligvis ikke mindst Organisationsledere og Tillidsmænd bør kende. Det er, som Arbejdernes Oplysningsforbund skriver *»et Stykke Værktøj, som enhver Fagforeningsmand maa anskaffe sig«*.

Bogen er uundværlig for Fagforeningsmænd, den er en værdifuld Forøgelse af den alt foreliggende Litteratur om faglige Problemer, den giver Kendskab til en Række Problemer, der har Betydning for Arbejdernes daglige Liv og for Fagbevægelsen.

Industriproduktion og Beskæftigelse i 1934.

I et lige udsendt Hæfte af »Statistiske Meddelelser« gives en Oversigt over Industriens Produktion og Beskæftigelse i 1934. I Oversigten er anført Indekset for Aarene 1927—34. Medens Indekset tidligere har været udregnet med 1927 som Basis, er Tallene i Aar omregnet saaledes, at 1931 er sat lig 100, med en Deling af det samlede Tal mellem de enkelte Grupper, ialt 8.

Det fremgaar af Indekset, at den samlede Industriproduktion er vokset med 17 pCt. fra 1931 til 1934. Ogsaa for de 8 Grupper viser Tallene for nævnte Periode en Stigning, men denne er af meget forskellig Størrelse.

Følgende Tabel giver Oplysning om de i Perioden 1927—34 indtraadte Forskydninger saavel for de enkelte Industrigrupper som for Industrien som Helhed.

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Næringsmiddelindustri	92	95	95	102	100	102	108	113
Tekstilindustri	79	83	97	98	100	109	128	138
Konfektionsindustri	89	91	100	108	100	102	127	139
Læderindustri	106	104	110	121	100	123	158	164
Træindustri	75	78	87	96	100	77	91	115
Sten-, Ler- og Glasindust.	86	97	104	117	100	71	105	129
Jern- og Metalindustri ...	83	97	111	123	100	74	84	101
Teknisk-kemisk Industri...	80	85	92	98	100	98	108	118
Ialt	86	93	100	108	100	91	105	117

Den samlede Industriproduktion var saaledes i 1934 12 pCt. højere end i 1933. I Forhold til 1933 er der Fremgang for alle 8 Grupper. Størst er Fremgangen for Træindustrien, der er steget fra 91 til 115. Sten, Ler og Glas er steget fra 105 til 129, Jern og Metal fra 84 til 101. Tekstil er steget fra 128 til 138 og Konfektionsindustri fra 127 til 139, Læderindustrien fra 158 til 164. De tre nævnte Industrier har i de foregaaende Aar som det vil ses vist betydelig Fremgang i Forhold til 1931. For Læderindustriens Vedkommende forklares den meget store Stigning delvis ved en ringe Produktion i 1931, i hvilket Aar der var 3 Maaneders Lockout.

Ser man paa de enkelte Industrier, finder man i adskillige Tilfælde meget store Stigninger. Saaledes er Stigningen fra 1933 til 1934 i Pianoindustrien 50 pCt., Automobilfabriker 50 pCt., Jernstøberier, Skibsværfter og Maskinfabriker 22 pCt., Cementfabriker 39 pCt., Savværker 30 pCt., Lædervarefabriker 33 pCt., Handskefabriker 26 pCt., Cyklefabriker 26 pCt., Svovlsyre- og Superfosfatfabriker 37 pCt., Gummifabriker 20 pCt., Tagpap- og Asfaltemulsionsfabriker 25 pCt., Teglværker 27 pCt., Kalkværker 21 pCt., Tapetfabriker 30 pCt.

En Del af Stigningerne staar i Forbindelse med Aarets livlige Byggeri.

Tilbagegang viser Træskofabriker (15 pCt.), Mælkekondenseringsfabriker (8 pCt.) og Margarinefabriker (3 pCt.).

I 1934 beskæftigedes i Industrien ialt 139.000 Arbejdere mod 124.000 i 1933, 111.000 i 1932 og 121.000 i 1931.

Det samlede Antal Arbejdstimer, der præsteredes i 1934, var 327 Mill. mod 296 Mill. i 1933, 266 Mill. i 1932 og 290 Mill. i 1931. Fra 1931 til 1934 er Antallet af Arbejdstimer steget 13 pCt., medens Produktionen som allerede nævnt i samme Periode er steget med 17 pCt.

RUNDSKUE

FAGLIGE JUBILÆER. Den 23. September kunde *Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund* fejre 35 Aars Dagen for Forbundets Stiftelse i Aarhus. Her samledes for 35 Aar siden Repræsentanter for de faa Aar i Forvejen dannede Medhjælperforeninger i København og Jylland for at drøfte Spørgsmaalet om Dannelse af en Centralorganisation, og disse Drøftelser førte til Beslutninger om Forbundets Oprettelse.

Det var en stor Opgave, man hermed paatog sig, for Vanskelighederne med at organisere dette Fags Udøvere var og er fremdeles langt større end indenfor Industri og Haandværk. Det kostede betydelige Anstrengelser for at faa den faglige Organisationstanke til at slaa Rod blandt Handels- og Kontormedhjælperne, men Arbejdet har ikke været forgæves, og i Dag staar Handels- og Kontormedhjælperforbundet med sine rundt 25,000 Medlemmer som tredjestørste Fagforbund i Danmark, og det vil formentlig kun være et Tidsspørgsmaal, hvornaar det under sin Formand Julius Hansens dygtige Ledelse vil have arbejdet sig op paa Andenpladsen.

Den 29. September kunde *Dansk Karetmagerforbund* fejre sit 40 Aars Jubilæum, idet Forbundet stiftedes d. 29. September 1895 paa en Kongres i Randers, der var besøgt af Repræsentanter for de dengang bestaaende 6 Karetmager-Fagforeninger.

Ved Forbundets Stiftelse var Karetmagersvendenes Kaar daarligere end de fleste andre faglærte Arbejderes, og det krævede et strengt og udholdende Arbejde, forinden det var muligt at hæve Løn- og Arbejdsbetingelserne op i samme Plan som i de andre Fag. Dette er imidlertid lykkedes fuldt ud, og paa 40 Aars Dagen kan Forbundets Medlemmer med Tilfredshed se tilbage paa Tiden, der svandt, i Bevidstheden om, at Foregangsmændenes Arbejde ikke har været forgæves og at Forbundet ogsaa i Fremtiden vil være sin Opgave voksen: Varetagelse af Medlemmernes Interesser, Højnelse af deres Kaar og Styrkelse af Solidariteten og Sammenholdet indenfor Fagets Rækker.

Idet vi sender de to Forbund vor hjerteligste Hilsen i Anledning af Jubilæet, ønsker vi dem fortsat Fremgang til Gavn for Forbundets Medlemmer og dermed ogsaa for Arbejderbevægelsen som Helhed.

L. S.' VALUTAAKTION. Det ansete engelske Finansblad »Economist« bringer en Artikel om L. S.' Valutaaktion, hvis Formaal er at sænke Kronens Kurs overfor Sterling. Artiklen slutter med følgende Ord til L. S.' Adresse:

»Enhver ny Deprecering af den danske Krone vil uvægerlig føre til ugunstige Modforanstaltninger overfor den danske Udenrigshandel i Form af forhøjede Toldafgifter eller formindskede Kontingenter fra Udlandets Side.«

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Sidste Uges Arbejdsløshedstal viser en yderlig Stigning. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 20. September 59,014 eller 14,9 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1561 højere end i den foregaaende Uge og 2859 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,5 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 12,054, hvilket er 61 højere end i den foregaaende Uge.

Arbejdslønnen i Industrien.

Januar Kvartal 1935.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Januar Kvartal 1935 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I nedenstaaende Tabel er for de større Hovedgrupper af Arbejdere den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for Januar Kvartal 1935 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Januar Kvartal 1935 og de 4 foregaaende Kvartaler.

	Antal Arb. pr. 31. Marts 1935	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Jan. Kv. 1935	Okt. Kv. 1934	Juli Kv. 1934	April Kv. 1934	Jan. Kv. 1934
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arbejdere	23930	171	176	175	172	171
Ufagl. —	21007	140	142	143	141	139
Ialt Mænd...	44937	156	160	160	157	156
Kvindel. Arbejdere.....	16818	89	88	89	89	88
Samtl. Arbejdere	61755	138	141	141	139	136
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	21875	139	142	140	138	139
Ufagl. —	26588	122	124	123	122	122
Ialt Mænd...	48463	130	132	130	129	129
Kvindel. Arbejdere.....	10511	84	85	84	83	83
Samtl. Arbejdere	58974	122	124	122	121	120
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	45805	156	160	158	156	156
Ufagl. —	47595	130	132	132	130	130
Ialt Mænd...	93400	143	145	144	142	142
Kvindel. Arbejdere.....	27329	87	87	87	86	86
Samtl. Arbejdere	120729	130	132	132	130	128

Af Tabellen fremgaar det, at den genemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i Januar Kvartal 1935 var 130 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 156 Øre, for Arbejdsmænd 130 Øre og for Kvinder 87 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte. Som det vil ses af Tabellen, har den gennemsnitlige Timefortjeneste været uforandret for Kvinderne, medens der for mandlige Arbejdere fra Oktober til Januar Kvartal har været en Nedgang i den gennemsnitlige Timefortjeneste paa henholdsvis 4 og 2 Øre for faglærte og ufaglærte Arbejdere; denne Ned-

gang, der overvejende er af sæsonmæssig Karakter, skyldes særlig Byggefagene, hvor Fortjenesten i Januar Kvartal almindeligvis er noget lavere end i Oktober Kvartal, i hvilket sidste Kvartal der som Regel sker forholdsvis mange Udbetalinger af Akkordoverskud, et Forhold, der i Byggefagene faar særlig stor Betydning, fordi Akkorderne i disse Fag hyppigt er ret langvarige.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for Januar Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,1 og 0,4 Øre. I Januar Kvartal 1935 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,2 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

NYT FRA UDLANDET

NORGE OG I. F. C. Den norske Landsorganisations Repræsentantskab var fornyligt samlet til Møde i Oslo, hvor man bl. a. drøftede Spørgsmaalet om Landsorganisationens internationale Forbindelse. Fra Sekretariatet forelaa en udførlig Redegørelse for den Behandling, denne Sag har været Genstand for. Under Henvisning hertil og til den sidste norske Fagforeningskongres Beslutninger, foreslog Sekretariatet at udsende Spørgsmaalet til Urafstemning, som skal foregaa i November og December Maaned og være afsluttet inden Aarets Udgang.

Med alle Stemmer mod 4 (Repræsentantskabet tæller ialt 93 Medlemmer) vedtoges at udsende følgende Forslag til Urafstemning:

»Arbejdernes faglige Landsorganisation indmeldes i Den internationale faglige Central fra 1. Januar 1936.«

Efter alt at dømme vil dette Forslag blive vedtaget, og det i aarevis stærkt omstridte Spørgsmaal om den norske Landsorganisations internationale Forbindelser finde sin endelige og naturlige Løsning. Dermed vil der ogsaa være tilvejebragt Mulighed for et snævrere Samarbejde mellem de faglige Centralorganisationer i de nordiske Lande.

INTERNATIONAL STENARBEJDERKONGRES. Stenarbejdernes internationale Fagsekretariat afholdt den 31. August og 1. September sin 3. ordinære Kongres i Bryssel. Ligesom paa tidligere Kongresser drøftede man ogsaa denne Gang Spørgsmaalet om Silikose, en Stenstøv-Lungesygdom, der er meget udbredt blandt Stenindustriens Arbejdere. Stenindustriarbejdernes Organisationer har i mange Aar fordret, at denne Fagsygdom skal betragtes ligesom andre Arbejdsulykker, d. v. s. give Ret til Erstatning. En i 1934 i Genève vedtaget international Konvention optager ogsaa Silikose i Fortegnelsen over Fagsygdomme, der giver Arbejderne Ret til Erstatning, men det kniber med at faa denne Ret anerkendt i de enkelte Landes Lovgivning. Kongressen vedtog en Resolution, der gør opmærksom paa dette Forhold og opfordrer de tilsluttede Organisationer at fordoble deres Anstrengelser for at faa Konventionen ratificeret i de respektive Lande.

Kongressen tog ogsaa Stilling til et Forslag om Sammenslutning med den internationale Bygnings- og Træarbejder-Union, som navnlig blev stærkt anbefalet af Repræsentanterne for det hollandske og franske Forbund. Forslaget forkastedes med 23 mod 11 Stemmer. Kongressen vedtog derefter et Forslag om Kontingentforhøjelse og genvalgte Kolb, Svejts, til international Sekretær.

BOGBINDER-INTERNATIONALE. International Bogbinder-Føderation afholdt den 13. og 14. September sin 9. ordinære Kongres i Strassbourg. Internationalen, der nu tæller 41.747 Medlemmer mod 88.972 i 1929, omfatter ialt 13 Forbund, heraf 7 rene Bogbinderforbund.

I Arbejdstidsspørgsmaalet vedtog Kongressen en Resolution ,der af det internationale Arbejdsbureau kræver de grafiske Fags Optagelse blandt de Industrier, hvor der skal gøres en Begyndelse med Indførelsen af 40-Timers Ugen. Der henstilles til Arbejdsbureauets Forvaltningsraad at sætte Spørgsmaalet om Indførelse af 40-Timers Ugen i de grafiske Fag paa Dagsordenen for den i 1936 stedfindende internationale Arbejdskonference, hvor Spørgsmaalet om en international Forkortelse af Arbejdstiden som bekendt atter skal til Behandling.

Det allerede tidligere drøftede Spørgsmaal om en Sammenslutning af de 3 nærbeslægtede Internationaler i den grafiske Industri (Bogbindere, Typografer og Litografer), forelaa atter til Behandling, idet et Forslag fra det belgiske Forbund krævede Gennemførelse af en saadan Sammenslutning. Med 17 Stemmer mod 4 vedtoges et Forslag, der anbefaler Sammenslutningen og foreslaar de 2 andre Internationaler Nedsættelse af et Fællesudvalg til Udarbejdelse af de nærmere Enkeltheder. Udvalget skal afslutte sit Arbejde og forelægge en Beretning og eventuelle Forslag senest inden Forløbet af 1 Aar.

Sekretariatets Sæde, som hidtil har været i Bern, skal nu flyttes til København. Til international Sekretær valgtes Dansk Bogbinderforbunds Hovedkasserer, Chr. Eriksen.

KONGRES I P. T. T.-INTERNATIONALE. Post-, Telegraf- og Telefonfunktionærernes Internationale har fornylig afholdt sin ordinære Kongres, der fandt Sted i Bryssel og var besøgt af 51 Repræsentanter for 16 Forbund i 11 Lande. De under Internationalen hørende Forbund i Australien, Kanada og De forenede Stater, var ikke repræsenterede. Internationalens Medlemsantal er nu 168.192 mod 427.435 i 1932.

Et Forslag om en Sammenslutning af de internationale Fagsekretariater, der omfatter Forbund for offentligt ansat Personale, fandt ikke Kongressens Tilslutning, da man befrygter, at en Sammenslutning vil svække de tilsluttede Forbunds Interesse for det internationale Samarbejde.

Kongressen vedtog Resolutioner, der udtaler sig for Bevarelse af Organisationsret og Demokratiet, mod Krigen og for Folkeforbundets Indgreb mod Nationer, der truer Freden. Endvidere drøftedes en Del interne Organisationsspørgsmaal. Til Sekretær i Stedet for den afdøde Sekretær, Dr. Maier, Wien, valgtes den konstituerede Sekretær Röhner. Som Følge af dette Valg er Sekretariatets Sæde nu i Bern.

Bogbinderforbundets Jubilæums-kongres.

Søndag den 4. August aabnedes Bogbinder-Forbundets 14. og 40 Aars Jubilæums-Kongres i Boulevard-Palæets Lokaler, Vesterboulevard, København.

»Bogbinder-Sangkoret« indledede Kongressen med nogle Sange, hvorefter Forbundets Forretningsfører, Th. Nielsen, bød Forsamlingen, der foruden Gæster bestod af 58 Delegerede fra hele Landet og 13 Hovedbestyrelsesmedlemmer, Velkommen.

I sin Velkomsttale udtalte Forretningsføreren: Denne Kongres er en Jubilæumskongres. Vort Forbund kan fejre 40 Aarsdagen for sin Stiftelse den 1. September, og den Udvikling, vort Forbund har oplevet gennem alle disse Aar, er næsten som et Æventyr. Forbundets Medlemsantal var i 1895 ca. 870, og det er nu 4300. I de sidste 3 Aar er Medlemsantallet alene forøget med ca. 800, fra at være 3500 i 1932 er det steget til som nævnt nu at være 4300. Denne Forøgelse i Medlemsantallet skyldes i første Række den Agitation, der har været ført overfor de uorganiserede Arbejdsgivere og dernæst de Foranstaltninger, der fra Regeringens Side er indført ved Valutabegrænsningen, som har været til stor Gavn for Fagets Udøvere. I Kongresperioden er der sket en glædelig Nedgang i Arbejdsløsheden. Denne var i 1932 23,5%, men er i Aar kun 13,8%. Trods denne Nedsættelse af Arbejdsløshedsprocenten maa vi stadig søge Udveje til Afskaffelse af Arbejdsløsheden, og den eneste holdbare Vej hertil er Nedsættelse af Arbejdstiden. Forretningsføreren sluttede sin Tale med at udtale Haabet om, at de kommende Dages Forhandlinger maa blive ført paa en saglig og rolig Maade, til Gavn for Forbundets Medlemmer.

Forretningsføreren erklærede herefter Kongressen for aabnet og præsenterede Gæsterne: De samvirkende Fagforbund i Danmark var repræsenteret ved Sekretær Chr. Brun, Dansk Typograf-Forbund ved Forretningsfører Karl Sørensen, Svensk Bogbinderforbund ved David Eriksson, Norsk Bogbinderforbund ved Ø. Martinsen, Finlands Bogarbejderforbund ved A. J. Halstrøm og Hollands Grafisk Forbund ved Van de Wahl.

Efter at Gæsterne havde talt, konstituerede Kongressen sig, der nedsattes Udvalg og foretoges Valg af Dirigenter og Sekretærer.

Til Dirigenter valgtes H. Iversen, København, og Vald. Petersen, Aarhus, og til Sekretærer Villy Jensen og Carl Bagge, begge fra København.

Beretning om Virksomheden.

Forretningsføreren indledede sin Beretning med at henvise til det foreliggende trykte Materiale, og vilde herudover kun gøre Bemærkninger vedrørende enkelte af de Spørgsmaal, der havde været fremme i den forløbne 3 Aars Periode.

Overenskomstforhandlingerne har i denne Periode været præget af de Love, som er vedtaget i Rigsdagen, saaledes at der ikke har kunnet finde nogen saglig Forhandling Sted med vore Arbejdsgivere, idet alle Overenskomster blev sammenkædet i et Hele, og Afstemningen foregik i Fællesskab. De Krav, Arbejdsgiverne fremsatte i 1933 og 34 om Lønreduktioner paa indtil 20%, blev afvist, og i Aaret 1935 forsvandt disse Krav fra Arbejdsgiverne, idet man nu havde indset, at det vilde være haabløst at stille Krav om Lønnedsættelse. Ved Forhandlingerne 1935 blev der afsluttet Overenskomst for Papirvareindustrien, der er gældende til 1937, og Lønningerne blev her forhøjet med 2 Øre pr. Time, og Akkorderne og Bonusbetalingen med 5%. For de øvrige Brancher blev der ikke opnaaet nogen Forbedringer, og disse Overenskomster er kun gældende et Aar, til 1936. Men vi er ikke i Tvivl om, at havde der ikke fundet en Sammenkædning Sted, vilde vi kunne have opnaaet lønmæssige Fordele.

Forretningsføreren omtalte derpaa de Underbetalinger, der havde fundet Sted igennem de sidste 3 Aar, som ialt androg 7000 Kroner. Omtalte ligeledes de Sager, vi havde haft til Behandling i Den faglige Voldgiftsret angaaende Tillidsmænds Afskedigelse, som alle var gaaet os imod, hvorfor man fra Forbundet maatte sætte ind paa at faa en bedre Beskyttelse af disse, ligesom Medlemmerne maatte støtte de valgte Tillidsmænd betydeligt stærkere end hidtil.

Forretningsføreren omtalte herefter de Sager, der havde været behandlet i Den faste Voldgiftsret, og Strejken paa Svendborg Fedtposefabrik, hvor Forbundet ved Landsretten var idømt en Bod paa Erstatning for Omtale af Forholdene paa Fabrikken, Offentliggørelse af Skruebrækkernes Navne i Socialdemokraten i Svendborg, samt det for Faget meget vigtige Spørgsmaal om Indbinding af Bøger til Bibliotekerne, der i ret stor Udstrækning har gjort Brug af uorganiseret Arbejdskraft, et uholdbart Forhold, der ogsaa i nogen Grad er blevet ændret ved, at Statsminister Stauning til alle Statsmyndigheder har udsendt Cirkulære om, at der bør benyttes organiseret Arbejdskraft ved alt Arbejde, hvortil Staten yder Tilskud, hvilket jo er Tilfældet med Bibliotekerne.

Forretningsføreren gav til Slut en Beretning over Virksomheden »Concordia«, hvorefter han paa Hovedbestyrelsens Vegne indstillede Beretningen til Kongressens Godkendelse.

Diskussionen, hvori deltog en Række Talere, drejede sig bl. a. om Priserne for Æskearbejde, Særbetaling for parafinerede Ark, Oprettelse af Landsoverenskomster for de forskellige Brancher, Forbedring af Tillidsmandssystemet og Regulering af Lærlingeforholdene.

Formanden for Københavns Afdeling, Aage Jespersen, slog bl. a. til Lyd for, at Lærlingeskalaen skal gøres effektiv ogsaa for Provinsens Vedkommende. Det er et aabenlyst Misforhold, at København, der har 600 mandlige Svende, uddanner 83 Lærlinge, men Provinsen, hvor de mandlige Svendes Antal kun er 200, uddanner 72.

Willy Jensen, København, advarede imod en for stærk Begrænsning af Lærlingetilgangen og imod for skarpe Restriktioner vedrørende unge, ufaglærte Arbejderes Anvendelse. En altfor skrap Af-

spærringspolitik i de enkelte Fag giver tilsammen en stor Byrde paa Arbejderhjemmene.

Forretningsfører Karl Sørensen fra Typografforbundet fandt af faldne Udtalelser Anledning til at fastslaa, at Typograferne ikke er særligt interesserede i Overarbejde, og at dette saa stærkt som gørligt modarbejdedes af Organisationen, bl. a. gennem Indførelse af Holdarbejde, hvor dette er forretningsmæssigt muligt.

Formanden replicerede udførligt til de enkelte Talere og fastslog med Hensyn til Lærlingespørgsmaalet, at Forbundet ikke vil udelukke de unge, men nødvendigvis maa modarbejde den om sig gribende Tendens til at benytte Lærlinge, selv hvor der ikke er Svende.

Beretningen godkendtes enstemmigt.

Forligsmandsloven.

Formanden indledede en Drøftelse af Forligsmandsloven og anbefalede følgende Resolution, der var vedtaget af Hovedbestyrelsen med 9 Stemmer mod 4:

»Bogbinderforbundets Kongres i Dagene 4.—6. August 1935 giver Hovedbestyrelsen sin Tilslutning til den udsendte Protest imod Paragraf 8 i Forligsmandsloven af 17. Januar 1934.

Kongressen henstiller til det Udvalg, der blev nedsat paa D. s. F.s Repræsentantskabsmøde den 28. Maj 1935, at fremkomme med et Forslag til ensartede Afstemningsregler i Forbundene om Forslag, der stilles af Statens Forligsmand, hvorom der finder Fællesafstemning Sted.«

Under Debatten kom nogen Kritik til Orde mod Resolutionens sidste Afsnit, men der fremsattes ikke Ændringsforslag, og Resolutionen vedtoges med 25 Stemmer mod 21.

Det internationale Samarbejde.

Hovedkasserer Kr. Eriksen aflagde Beretning om det internationale Samarbejde, som Fascismen og Nazismen har lagt saa skæbnesvangre Hindringer i Vejen for i en Række store Lande, men for hvis effektive Genoptagelse inden for Faget, der vil blive gjort et nyt og energisk Arbejde med Udgangspunkt fra en international Konference, der afholdes i Strasbourg i September i Aar.

Langt lettere har Samarbejdet formet sig mellem de nordiske Landes Organisationer, og dette nordiske Samarbejde tillægger vi megen Værdi.

Resolution om ensartede Anvisningsregler.

Efter Indledning og Anbefaling af Formanden vedtog Kongressen følgende Resolution:

»Efter indgaaende Undersøgelse af Arbejdsanvisningsreglerne indenfor Afdelingerne, vedtager Kongressen at paalægge den kommende Hovedbestyrelse at udarbejde ensartede Anvisningsregler for samtlige Afdelinger i Henhold til de gældende Love.

Anvisningsreglerne udsendes til Urafstemning blandt samtlige Bogbindersvende i Forbundet.«

Ligeledes vedtoges en Resolution angaaende Forholdene i Resten af Overenskomstperioden, og man førte en indgaaende Diskussion om Stillingen ved Overenskomstens Udløb.

Regnskabet.

Hovedkassereren forelagde Regnskabet for den forløbne 3-aarige Periode. Kontingentet til Forbundets Kasser har ikke været forandret i Beretningsperioden; men da Medlemsantallet var steget og Arbejdsløsheden mindre, saa var der en forøget Indtægt i Sammenligning med den forudgaaende 3-aarige Periode. Begravelseskassens Andel i Indtægterne maatte man stadig anse for at være for lave, naar man skulde henholde sig til Sagkyndiges Udtalelser.

Med Hensyn til Fordelingen af Kontingentet, saa er det værd at bemærke, at der af Medlemmernes indbetalte Kontingent kun henlægges 22% til Forbundets Kasser, medens de 78% henlægges til Forsikringer, d. v. s. Arbejdsløshedskassen og Begravelseskassen. Dette var et godt Bevis paa Uholdbarheden i den fra reaktionær Side ofte fremsatte Paastand om, at Fagorganisationerne spiser alle Medlemmernes Midler og lader det Offentlige om Forsørgelsen af de arbejdsløse.

Efter en kort Diskussion godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Bevilling af Midler.

Under dette Punkts Behandling vedtoges forskellige Bevillinger, bl. a. vedtoges et saalydende Forslag:

»Kongressen vedtager, at der kan anvendes indtil 800 Kr. aarlig til Medlemmer, der ønsker at deltage i et af nedennævnte Kursus:

Kursus for Fagskolen for Boghaandværk.
Speciale faglige Kursus'er.
Kursus paa Arbejderhøjskoler.
Lærlingekursus paa Arbejderhøjskoler.«

Efter at en Række Forslag til Lovændringer var behandlede, foretoges

Valg af Ledelse.

Forretningsfører Th. Nielsen genvalgtes med Akklamation. Forretningsføreren takkede for Genvalget.

Til Hovedkasserer genvalgtes med Akklamation Chr. Eriksen. Kassereren takkede ligeledes for Genvalget.

Til Hovedbestyrelse genvalgtes for Provinsen: Marinus Jensen, Aalborg, Valdemar Petersen, Aarhus, Lauge Jørgensen, Kolding, Johannes Nielsen, Odense, og nyvalgtes Trine Petersen, Odense.

Til Forretningsudvalg for Forbundet genvalgtes følgende københavnske Medlemmer: Severin Olsen, Math. Jensen, Aage Jespersen og H. Engelbrechtsen.

Til københavnske Hovedbestyrelsesmedlemmer genvalgtes: N. Kjær og Edith Mayne.

Til Tarifudvalg for Bogbinderne valgtes: Severin Olsen, H. Iversen, Poul Petersen og Holger Jerløv.

Til faglig Voldgift valgtes Valdemar Østerberg, Mathias Jensen og Helge Engelbrechtsen.

Til Revisorer valgtes: G. Petersen, Jacob Boesgaard og Jacob Jensen.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i København 1938.

Delegeretmøde i Arbejdsløshedskassen.

De til Kongressen valgte Delegerede deltog alle i Arbejdsløshedskassens Møde, hvor Forretningsføreren aflagde Beretning og Kassereren forelagde Regnskaberne.

Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt, og der vedtoges efter Forslag af Københavns Afdeling Lovændringer om Mildnelse af Karenstidsreglerne.

For Arbejdsløshedskassen valgtes samme Ledelse som for Forbundet, og efter at Gæsterne havde taget Afsked, og Formanden havde talt, sluttede Mødet med Leveraab for Bogbinderforbundet og med Afsyngelse af Internationale.

Dansk Kommunalarbejderforbunds ekstra Kongres.

I Dagene den 15. og 16. August afholdt Dansk Kommunalarbejderforbund en ekstra Kongres i Folkets Hus paa Enghavevej, København. Kongressen, der var besøgt af ca. 150 Delegerede, skulde navnlig tage Stilling til Grænsestriden mellem Forbundet og en Række andre Forbund under D. s. F., henholdsvis til den paa D. s. F.s sidste Repræsentantskabsmøde vedtagne Beslutning angaaende denne Sag.

Kongressens Dagsorden omfattede følgende Punkter:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Regnskaber for Aaret 1934.
3. Forbundets Organisationsomraade.
   a) Provinsforhold.
   b) Hovedstadsforhold.
4. Protokol.

Forretningsfører Th. Thomsen bød Velkommen og omtalte i sin Velkomst Bedringen i Erhvervslivet, der dog endnu ikke havde givet sig Udslag i Bedring for de kommunalt ansatte Arbejderes Vedkommende. Prisstigningen, der var sket, og Prisstigningen, der ventes, berettiger os til en Række Forbedringer, udtalte Thomsen.

Efter en Velkomsthilsen til Vilh. Nygaard, D. s. F., og »Social-Demokraten«s Medarbejder konstituerede Kongressen sig med Karmark Jensen, Sporvejsfunktionærerne, og N. Nielsen, Aarhus, som Dirigenter.

Til Sekretærer valgtes Groth, Opsynsmændene, Rasmussen, Brandfolkene, og Edv. Jørgensen, Sporvejsfunktionærerne.

I en meget udførlig Beretning omtalte Th. Thomsen Arbejdet indenfor Forbundet siden sidste Kongres. Lønforholdene omtaltes særlig udførligt. Forbundet havde den 15. Marts i Aar henvendt sig til Finansborgmester Hedebol og krævet, at Københavns Kommune snarest muligt gik til en Forbedring af Lønningerne. Organisationen var ikke blind for Kommunens vanskelige Stilling, men Lønrevision har længe været berettiget.

I Omtalen af en Række Forhold i Provins og Hovedstad kritiserede Thomsen meget stærkt Belysningsvæsenets Ledelse og dens Forhold til Organisationen. Thomsen bebudede Skridt fra Organisationens Side for at bremse nogle Embedsmænd, der ikke forstod deres Stilling og Opgave.

Thomsen omtalte derefter en Række Forbedringer, det var lykkedes Forbundet at faa gennemført. —

For de københavnske Løsarbejdere var der naaet en betydelig Forbedring paa Ferieomraadet. En Ordning, Borgerrepræsentationen havde godkendt 1. April 1934.

I en lang Række Provinsbyer kunde Fremskridt noteres paa flere Felter.

Thomsen gav et Referat fra den internationale Kommunal-Kongres og sluttede sin mundtlige Beretning med at opfordre de Delegerede til at læse den af Ledelsen udarbejdede, meget udførlige trykte Beretning, hvor hver Sag, Forbundet havde haft med at gøre, var omtalt. Dette havde især Betydning for Debatten senere, angaaende Forbundets Forhold til andre Organisationer og Organisationsomraader.

I Diskussionen om Beretningen deltog en lang Række Talere, der væsentlig udtalte sig om Hospitalsarbejdernes Løn- og Arbejdsvilkaar, Lønsagen i Københavns Kommune og en Del andre Forhold. Forretningsføreren afsluttede Debatten, idet han replicerede til de forskellige Talere og de Spørgsmaal, der var berørt.

Beretningen godkendtes derefter enstemmigt. Endvidere vedtoges følgende Beslutninger:

I. »Der optages Forhandling med Københavns Kommune om, at Husmedhjælpere og Portører i Løbet af en 5-aarig Periode kommer paa Lønarbejderløn, saaledes at en Femtedel af Personalet hvert Aar rykker op paa denne Løn, første Gang den 1. April 1936.«

II. »Det forcerede Arbejde for alle Arbejdere, ikke mindst for Sporvejsfunktionærerne, har gjort sit til, at mange faar ødelagt deres Helbred, saa de maa forlade Arbejdet, inden den fastsatte Alder for fuld Pension er naaet. De faar saaledes ikke Gavn af den Pension, som de i en Aarrække har betalt til. Vi maa derfor kræve, at Aldersgrænsen for fuld Pension nedsættes væsentligt, saaledes at de unge, som nu gaar arbejdsløse, overtager de ældres Arbejde.«

III. »I Henhold til de Udtalelser, der er faldne paa Kongressen ang. Lønsagen, opfordrer Kongressen Forbundets Ledelse til snarest muligt at søge Forhandlingerne optaget desangaaende.«

Regnskaber.

Hovedkasserer Tornkjær gennemgik de udsendte Aarsregnskaber for 1934 for Forbundet, Strejkefonden, Arbejdsløshedskassen og Ejendommen.

Efter at Kassereren havde besvaret en Forespørgsel, blev Regnskaberne enstemmigt godkendt.

Forbundets Organisationsomraade.

Kongressen delte Spørgsmaalet i 2 Afsnit, Organisationsforholdene i Provinsen og i København.

Forretningsfører Thomsen indledede om Forhol-

dene i Provinsen og udtalte først, at det var med den største Sorg, han beskæftigede sig med denne Sag, fordi Resultatet af Forhandlingerne maa blive, at Forbundet giver Afkald paa nogle Medlemmer i Provinsen.

Forretningsføreren redegjorde dernæst for de Forhandlinger, der Aar igennem var ført med K. A., D. A. F. og en Række andre Organisationer. Thomsen mente ikke, at de kommunale Arbejdere var blevet fair behandlet, og fremførte særlig, at en Række Grænsestridigheder havde givet Udtryk for en Energi, der havde været mere berettiget anvendt i fælles Anstrengelser for at faa Uorganiserede ind i Organisationerne.

Han beklagede, at Beslutningen paa D. s. F.s Repræsentantskabsmøde i Aar hamrer Tingene saa fast, at der ikke er megen Plads for Forhandling, og henstillede til Provinsrepræsentanterne at bringe det Offer, der er nødvendigt for at faa Fred. Han anmodede endvidere Vilh. Nygaard om at hjælpe med til at faa en Afslutning paa denne Konflikt og sluttede med at forelægge et Forslag til Udtalelse.

Efter at flere Talere havde haft Ordet for og imod den foreslaaede Udtalelse, og Formanden for D. s. F., Vilh. Nygaard, havde redegjort for Centralorganisationens Stilling, vedtoges følgende Udtalelse ved Navneopraab med 87 mod 47 Stemmer. 6 Delegerede undlod at stemme:

— — —

»Foranlediget ved den paa Repræsentantskabsmødet i De samvirkende Fagforbund den 29. Maj 1935 trufne Beslutning angaaende vort Forbunds Organisationsomraade udtaler Kongressen,

at den kan godkende det af Hovedbestyrelsen ved Skrivelse af 28. Juli 1932 til De samvirkende Fagforbund givne Tilbud vedrørende Tilbageflytning af visse Medlemmer i Provinsafdelingerne til Dansk Arbejdsmandsforbund, hvilket Tilbud blev givet under Hensyn til Ønsket om at opretholde vort Medlemsskab i De samvirkende Fagforbund.

Kongressen udtaler derfor sin fortsatte Beredvillighed til at efterleve Beslutningen af 1930 og erklærer sig villig til Forhandling By for By om, hvilke Medlemmer vi efter nævnte Beslutning skal aflevere, ligesom den er villig til at lade Grænseudvalget afgøre de Tilfælde, hvor der ikke ved Forhandling opnaas Enighed.«

Denne Vedtagelse betragtede Kongressen og Vilh. Nygaard som en fremstrakt Haand i Stridsspørgsmaalet for Provinsens Vedkommende.

Forretningsfører Thomsen redegjorde derefter for Grænseforholdene i København, de indenfor D. s. F. førte Forhandlinger og Beslutningen paa D. s. F.s sidste Repræsentantskabsmøde. Efter alt at dømme er det Hensigten at stoppe Tilgangen til Forbundet, og dette er Grunden til, at Forbundet nægter at være repræsenteret i den Voldgift, der var vedtaget i Repræsentantskabets Beslutning. Derimod vil Forbundet gaa med til fri Forhandling om alle bestaaende Uoverensstemmelser. Til Slut omtalte han den Stilling, Københavns Magistrat indtog i denne Sag.

Paa Forslag af Dirigenten vedtog Kongressen at stille sig bag Forretningsførerens Udtalelser, saaledes at Debatten afsluttedes med Indlæg af Vilh. Nygaard og Th. Thomsen.

Herefter vedtoges enstemmigt følgende af Hovedbestyrelsen foreslaaet Udtalelse vedrørende Organisationsomraadet i Hovedstadskommunerne:

»Vedrørende den Del af Beslutningen af 29. Maj 1935, der omhandler københavnske Grænseforhold, maa Kongressen bestemt afvise dette Forsøg paa at stoppe Tilgang af fast ansatte til vort Forbund, idet den understreger, at vore paagældende Afdelinger gennem ca. 30 Aar har haft anerkendt Adgang til at organisere saadanne Arbejdere.

Kongressen godkender derfor, at Hovedbestyrelsen har afslaaet at lade Forbundet repræsentere i den i Beslutningen nævnte Voldgift; men da det fortsat er dens Ønske at opretholde Forbundets Medlemsskab i De samvirkende Fagforbund, erklærer den sig indforstaaet med, at der optages *fri* Forhandling om saadanne Grænsespørgsmaal, som vil kunne rejses paa det hidtil gældende Grundlag.«

Ligeledes vedtoges følgende Udtalelse til den socialdemokratiske Gruppe i Borgerrepræsentationen:

»Dansk Kommunalarbejderforbunds ekstra Kongres den 15.—16. August 1935 nedlægger bestemt Protest mod, at Københavns Magistrat ved at imødekomme en Henvendelse fra nogle københavnske Fagforeninger om indtil videre at undlade at foretage faste Ansættelser har gjort sig til Part i en Strid mellem vort Forbund og disse Organisationer om, hvor fast ansatte skal staa organiserede.

Idet Kongressen paapeger, at Magistraten endog undlader at give fast Ansættelse til Hospitalspersonale, der er denne Strid ganske uvedkommende, opfordrer den Borgerrepræsentationens socialdemokratiske Gruppe til at paalægge Magistratens socialdemokratiske Borgmestre at holde sig uden for denne Strid og til at foranledige, at Magistraten atter sætter de faste Ansættelser i Gang i sædvanligt Omfang.«

Forretningsfører Thomsen afsluttede Kongressen med en Tak til Provinsrepræsentanterne, idet han understregede, at det store Flertal af de repræsenterede Medlemmer fra Provinsen havde stemt for Hovedbestyrelsens Forslag. Iøvrigt takkede han hele Kongressen for Behandlingen af de foreliggende vanskelige Emner.

Derpaa sluttedes Kongressen med Leveraab for Forbundet og Afsyngelse af »Internationale«.

Snedkerforbundets Jubilæumskongres.

Den 21. August, 50 Aars Dagen for Snedkerforbundets Stiftelse, samledes 153 Delegerede og et meget stort Antal Gæster fra Ind- og Udland i Folkets Hus paa Enghavevej, København, til Snedkerforbundets 21. Kongres, der fandt Sted under festlige Former og udmærkede sig ved den Kammeratskabets og Sammenholdets Aand, der er typisk for dette Fagforbund. Foruden selve Jubilæet var det navnlig Afskeden med Forbundets

mangeaarige Formand, Martin Petersen, der satte sit Præg paa Kongressen.

Jubilæumskongressen blev indledet med en Kantate, der sluttede med Internationale, sunget af hele Forsamlingen. Derefter bød Martin Petersen i hjertelige Ord Velkommen til Kongresarbejdet. Han mindedes den første Kongres for 50 Aar siden, og den Indsats, Pionererne dengang udførte. En af Pionererne, P. Hansen, var med som Gæst og blev budt specielt Velkommen af Martin Petersen.

Formanden bød Velkommen til de Delegerede, Gæsterne fra England, Holland, Belgien, Svejts, Norge og Sverige samt de danske Gæster fra nærbeslægtede Organisationer. Han gav herefter Ordet til Gæsterne.

Knud V. Jensen, D. s. F., bragte en Hilsen fra Centralorganisationen og omtalte i en kort Tale Hovedlinjerne i den Udvikling, dansk Fagbevægelse har gennemgaaet i de senere Aar. — Paa D. s. F.s Vegne overrakte Knud V. Jensen Snedkerforbundet en Gave — en Snedker udskaaret i Træ.

Den internationale Unions Præsident, R. Coppock, hilste fra Internationale og brændemærkede den reaktionære Udvikling, der vil gøre Arbejderne til Slaver — den Udvikling, der i Kapitalismens Tidsalder kun tager Hensyn til Maskiner og Profit — aldrig til Mennesker. Mod Reaktion, Rationalisering, Fascisme, Krig har vi Arbejdere kun vor organisatoriske Styrke. Han takkede Martin Petersen og det danske Snedkerforbund for dets Indsats for den internationale Bevægelse.

Niels Linde, Sverige, hilste Kongressen fra de svenske Broderorganisationer og gav en Række Oplysninger om Forholdene indenfor de svenske Organisationer. — Paa Organisationernes Vegne overrakte Linde Snedkerforbundet et Relief til Ophængning paa Forbundets Kontor.

Hans Eriksen, Norge, bragte Hilsen fra de norske Broderorganisationer og overrakte Forbundet en meget smuk Vase.

Jens Jensen, Træindustriarbejderne, hilste fra de 8 Forbund, der er Medlemmer af Træarbejdernes Sekretariat, og overrakte paa deres Vegne Forbundet en ualmindelig smuk Porcellænsfigur.

Jens Poulsen bragte en Hilsen fra Bygningssnedkernes Aktieselskab.

Andr. Hansen overrakte paa de københavnske Afdelingers Vegne Forbundet et moderne Vægur.

Martin Petersen takkede Gæsterne og lovede, at hver Gave skulde blive opbevaret paa værdigste Maade.

Efter Mandaternes Prøvelse konstituerede Kongressen sig. Til Dirigenter valgtes Fr. Jensen og Niels Madsen, til Sekretærer Chr. Madsen og Einer Nielsen.

Beretningen.

Forbundsformanden, Martin Petersen, tog nu Ordet for at aflægge Beretning, som han indledede med en kort Oversigt over Forbundets Udvikling gennem de 50 Aar. Han benyttede denne Lejlighed til at takke sine Medarbejdere ved Jubilæumsskriftets Udarbejdelse: Arkivar Oluf Bertolt, Statistiker Johs. Thomsen, D. s. F., og Medarbejder paa Snedkerforbundets Kontor, Einar Nielsen.

Martin Petersen berettede udførligt om den Udvikling, dansk Fagbevægelse har gennemlevet i de senere Aar.

Han udtalte bl. a.: Fagbevægelsens Liv har to særlige Udtryksmaader, den ene mærker Offentligheden under de store Situationer, naar Overenskomsterne er opsagt. Den anden ytrer sig i det daglige Liv i det Arbejde, der ad mange Veje udføres for at forbedre vore Kaar. Ofte viser det sig, at en betydelig Del af de Fremskridt, vor Bevægelse har gjort, er sket »mellem Slagene«. Vor store Kamp i 1899 viste os tydeligt, at Gevinsten, vi fik, ikke stod i Forhold til den Belastning, vi var ude for. Jeg indrømmer dog, at de Principper — det Retsforhold, vi naaede dengang, har haft sin store Betydning. Men lønmæssigt naaede vi intet.

Et andet Eksempel er Kampen i 1925, der kostede os over 1 Million Kroner, uden at vi fik flyttet et Komma i vor Overenskomst. Det er ikke altid de store Kampe, der bringer Gevinst — dermed være ikke sagt, at vi altid kan undgaa Kampene.

Formanden omtalte udførligt de Overenskomstforhandlinger, der var ført i Kongresperioden, og den Indsats, Forbundet og Medlemmerne havde gjort.

Aarene siden sidste Kongres har været meget begivenhedsrige, udtalte Martin Petersen. Vi har set Arbejderklassens Organisationer i mange Lande gaa til Grunde, vi har set det fascistiske Diktatur trampe Friheden under Fod, og dette Stormvejr har naturligvis haft sin Betydning ogsaa i vor Kamp. Vi har lært Betydningen af Arbejderklassens Sammenhold.

Hvilken Lykke havde det ikke været for Arbejderne i alle Lande, hvis Sovjet-Ruslands Kommunister, da de fik Magten, havde placeret sig saaledes, at de loyalt var kommet i Samarbejde med alle Landes Arbejdere. De valgte at forcere deres Ideer frem i Form af Teser, Direktiver og Oprettelse af egne Organisationer.

I Stedet for den betydningsfulde Støtte, Ruslands Millioner kunde have ydet — fik vi Spliden, de indre Kampe, alt det, Europas Arbejderklasse lider under i Dag.

Formanden omtalte Forholdet mellem det politiske Parti og Fagbevægelsen i de senere Aar. Herunder naturligvis Socialreformen og Forligsmandsloven, hvis Principper var rigtige, men hvis Udformning burde ændres.

I Forbindelse med dette store Spørgsmaal for Fagbevægelsen i Dag omtalte Martin Petersen de store Problemer, der ligger forude, særlig:

Mulighederne for kortere Arbejdstid.

Muligheder for Lønfremstød.

Muligheder for Fagenes indbyrdes Samarbejde.

Særlig det første, kortere Arbejdstid, var efter Talerens Mening af meget stor Betydning, og Spørgsmaalet om Lønudligning, Kompensation eller andre Muligheder, bør vi blive klar over — vi maa vide, hvad vi vil af Hensyn til det saa uhyre vigtige Beskæftigelsesspørgsmaal. Vigtig ikke mindst for at forhindre Ungdommens Demoralisering.

I Slutningen af sin næsten 2 Timer lange Tale omtalte Formanden udførligt Overenskomstsituationerne i 1933, 34 og 35 og en Række særlige Forhold i Forbindelse med Snedkerfaget. I denne Del

af sin Tale omtalte Martin Petersen det Supplement der blev udarbejdet til Bygningsprislisten og den voldsomme Reaktion dette Forhold vakte hos de københavnske Bygningssnedkere. Vedtagelsen af dette Supplement førte til, at Forbundets Næstformand, Axel Hansen, blev afsat som Formand for Bygningssnedkernes Afdeling i København. Han gav en Række Oplysninger om Forholdet i Forbindelse med Bygningssnedker-Prislisten og indankede Sagen til Behandling paa Kongressen.

Rejsesekretær Niels Madsen supplerede Formandens Beretning, idet han omtalte en meget lang Række Forhold i Provinsen, hvor han paa Forbundets Vegne havde ført lokale Forhandlinger.

Niels Madsen omtalte Forholdene By for By. I en Række smaa Provinsbyer var Lønninger og Arbejdstid under al Kritik. Rejsesekretærens Virke havde dog mange Steder baaret Frugt, og man havde ved det hidtil udførte Arbejde vundet mange Erfaringer for Fagbevægelsens Fremtrængen i de smaa Provinsbyer.

I Diskussionen om Beretningen deltog et meget stort Antal Delegerede. Man drøftede navnlig Supplementet til Bygningssnedker-Prislisten og de hermed i Forbindelse staaende Foreteelser, Rationaliseringen indenfor Faget, Forligsmandsloven og Fagbevægelsens Vilkaar under de nuværende økonomiske Forhold samt Konkurrencen mellem Møbelfabrikerne paa Landet og i Byerne.

Efter at Rejsesekretær Niels Madsen og Martin Petersen havde repliceret til de forskellige Talere, blev Beretningen enstemmigt godkendt.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Chr. Sørensen forelagde Regnskaberne for Forbundet og Begravelseskassen. Han gav desuden de Delegerede en Orientering angaaende de enkelte Poster paa Indtægts- og Udgiftssiden.

Rejsesekretær Niels Madsen, der paa sine Rejser ogsaa foretager Revision, supplerede Hovedkassererens Oplysninger med et Resumé over, hvorledes Kontrollen og Revisionen foregaar i Forbundet.

En Række Talere havde Ordet til Forespørgsler, som Hovedkassereren og Rejsesekretæren besvarede. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Forslag og Lovændringer.

Paa Forslag af Louw vedtog Kongressen enstemmigt at støtte Tanken om Oprettelse af et »Arbejdernes Erhvervsraad«. Udtalelsen paalægger Hovedledelsen i Forbundet at stille sig bag Smedekongressens Vedtagelse om Henvendelse til D. s. F. angaaende Erhvervsraadets snarlige Oprettelse.

Endvidere vedtoges et Forslag om, at Forbundets Fagblad skal udvides og moderniseres. Paa Forslag af Afdelingen i Aalborg vedtoges en ny Ordning ved Valg af Hovedbestyrelse, idet Provinsen i Fremtiden skal inddeles i Kredse, som hver vælger sin Repræsentant og Suppleant. Selve Kredsinddelingen skal foretages af Hovedbestyrelsen. Ligeledes vedtoges et af Modelarbejdernes Afdeling stillet og af Hovedbestyrelsen tiltraadt Forslag, hvorefter ingen af Forbundets fastlønnede Funktionærer maa paatage sig andet lønnet Arbejde, før dette er godkendt af Forretningsudvalg eller Hovedbestyrelse.

En Række Forslag om Oplysningsarbejdet, Tillidsmandskursus og Branchekursus i forskellige Landsdele blev samarbejdet til et Forslag, der bemyndiger Hovedledelsen til hvert Aar at anvende 1000 Kr. til Sommerkursus og iøvrigt arrangere Kursus i den Udstrækning, dette findes formaalstjenligt.

En Henstilling til D. s. F. om at sætte 40 Timers Ugen og Feriespørgsmaalet paa Dagsordenen ved næste Overenskomstforhandling vedtoges.

Det blev af mange Talere krævet og senere udtrykt i en enstemmig Beslutning, at ved næste Fællesafstemning maa og skal alle Medlemmer orienteres om Hovedindholdet i Overenskomsterne for alle de Fag, der stemmer sammen.

Formen for Overenskomsternes Afslutning, Urafstemning eller Afgørelse ved Delegeretmøde, var iøvrigt Genstand for en meget udførlig Drøftelse. Der var til dette Punkt stillet en Række Forslag, der overvejende gik ud paa, at Afgørelsen udelukkende skal ligge hos Medlemmerne. Fra Ledelsens Side henvistes til, at de nuværende Love allerede knæsætter Urafstemningsprincippet og kun i Undtagelsestilfælde tillader at træffe Afgørelsen paa et Delegeretmøde. Der var derfor ingen Grund til at ændre Lovene paa dette Punkt, navnlig med Henblik paa, at et af D. s. F. nedsat Udvalg for Tiden arbejder med Spørgsmaalet om en fælles Afstemningsform i alle Forbund. Det vilde derfor være mest formaalstjenligt at afvente Resultatet af dette Udvalgs Arbejde, der maaske kan nødvendiggøre nye Ændringer.

Det vedtoges derfor at bibeholde de nuværende Bestemmelser i Lovene, hvorefter Overenskomster for større Dele af Forbundet ikke kan afsluttes uden at have været udsendt til Urafstemning eller være forelagt et Delegeretmøde til Godkendelse. Derimod blev den til Forkastelse af et Forslag ved Urafstemning nødvendige Stemmeprocent nedsat fra 60 til 40%. Saafremt altsaa ikke ved et Overenskomstforslags Forkastelse mindst 40% af Medlemmerne har deltaget i Urafstemningen, skal Hovedbestyrelsen indkalde til et Delegeretmøde, der træffer den endelige Afgørelse. Landsoverenskomster skal i alle Tilfælde forelægges Afdelingerne til Godkendelse.

Forslag om Stemmepligt og Bødeansvar ved Urafstemninger forkastedes, men der vedtoges et Forslag, der i Tilfælde af, at Urafstemninger paalægger Afdelingerne at træffe Foranstaltninger, evt. ved Bødestraf, der sikrer en rimelig Stemmeprocent.

Valgene.

Til Formand i Snedkerforbundet valgtes Rejsesekretær Niels Madsen. Til Hovedkasserer genvalgtes med Akklamation Chr. Sørensen, og til Rejsesekretær i Stedet for Niels Madsen valgtes Laur. Petersen, Odense.

Ved skriftlig Afstemning foretoges derefter Valg af Hovedbestyrelse. Hertil valgtes følgende:

Bygningssnedkerne, København: Blok Sørensen, Sofus Jensen (Nyvalg), Martin Jensen (Nyvalg). Møbelsnedkerne, København: Andr. Hansen, W.

Glob (Nyvalg), Ejner Nielsen (Nyvalg), Louw (Nyvalg). Pianofortearbejderne: Enock Larsen. Modelsnedkerne: Carl Nielsen. Det øvrige Sjælland: Jens Pedersen, Helsingør, og Oluf Jørgensen, Roskilde. Fyn: Rasmus Andersen, Svendborg, og Chr. Nielsen, Odense, (Nyvalg). Lolland-Falster: Johs. Andersen, Stubbekøbing. Jylland: Niels Juul, Aarhus, Sørensen, Esbjerg, Johs. Kolby, Aalborg, (Nyvalg), Truelsen, Haderslev, og Tulstrup, Holstebro, (Nyvalg).

Næste Kongres afholdes 1940 i København.

Kongressens Afslutning formede sig som en Hyldest for den afgaaende Formand, Martin Petersen. Alle Gæsterne omtalte Martin Petersens Fortjenester og takkede ham for hans store Indsats for Forbundet og Arbejderbevægelsen som Helhed. For de udenlandske Gæster talte Achterberg fra den internationale Bygnings- og Træarbejder-Union, endvidere Kalén, Sverige, og Systad, Norge.

I nogle velvalgte Ord tolkede Knud V. Jensen paa D. s. F.s og de danske Gæsters Vegne den Følelse, alle nærer ved Martin Petersens Afgang fra Snedkerforbundets Formandsplads. Hjertelig Tak, Martin Petersen, udtalte Knud V. Jensen, hjertelig Tak for din Indsats gennem Aarene.

I en bevæget Tale tog Martin Petersen Afsked med sine Kolleger. Han fortalte kort, hvorledes hans Liv havde faaet Indhold ved Arbejdet i Fagbevægelsen, hvorledes han i Grunden havde faaet rigelig Løn i den Tilfredsstillelse, Arbejdet gav, og selv om han endnu følte sig rask og stærk, nærmede han sig dog de 70 Aar, »den Alder, hvor vi Gamle bør gaa«. Han sluttede med at ønske sin Efterfølger Held i Arbejdet til Gavn for Danmarks Snedkersvende og takkede meget bevæget alle sine Medarbejdere gennem Aarene.

Minutlangt Bifald og Leveraab hilste Martin Petersens Afskedstale.

— — —

I Anledning af Jubilæet har Snedkerforbundet udsendt et smukt udstyret Jubilæumsskrift paa 550 Sider, der skildrer Forbundets Liv og Udvikling gennem de 50 Aar. Det er et monumentalt Værk, der vil have blivende Værdi baade for Forbundet og hele den øvrige Fagbevægelse.

Endvidere har Snedkerforbundet bevilget 5 Kr. pr. Medlem. Pengene udbetales til Afdelingerne, der kan anvende Beløbet enten til en Fest, udbetale det til de arbejdsløse og andre trængende Medlemmer eller foretage andet Arrangement i Anledning af Jubilæet.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Kurvemagernes Overenskomstforhold.

I Henhold til Aftalen paa Fællesmødet i Arbejdsgiverforeningen den 27. Juni d. A. har der paa Grundlag af Forligsmandens Forslag været afholdt Forhandlinger mellem *Kurvemagerlauget* og *Kurvemagerforbundet* i Danmark angaaende den mellem Parterne gældende Akkordpriskurant.

Disse Forhandlinger har imidlertid ikke ført til noget Resultat, og efter Aftale mellem Parterne har Sagen derefter paany været behandlet ved et Fællesmøde den 22. August under Medvirken af Repræsentanter for Hovedorganisationerne.

Paa dette Møde opnaaedes heller ikke Enighed, og Priskuranten er derfor fortsat gældende Overenskomstperioden ud.

Funktionærer hos A/S Zoologisk Have.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 5. August forhandledes om en af Forbundet fremsat Klage over, at *A/S Zoologisk Have* ikke aflønner Reservearbejderne med det Overtidstillæg, der er fastsat i Overenskomsten.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed om den fremførte Klage, hvorefter Forbundet foreslog, at Klagen blev afgjort ved en faglig Voldgiftsret. Dette Forslag tiltraadte Arbejdsgiverne.

Jord- og Betonarbejdere hos Ingeniørfirmaet Aug. Kjær-Petersen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. August forhandledes om en af Entreprenørforeningen fremsendt Klage over, at Jord- og Betonarbejdere, beskæftigede hos *Ingeniørfirmaet Aug. Kjær-Petersen,* København, havde nedlagt Arbejdet ved et af Firmaets Arbejder paa Prøvestenen ved Udførelse af en Stilladspælebro.

Paa Mødet enedes man om, da Arbejdsgivernes Repræsentanter i Henhold til § 3 a i Overenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Tømrerforbundet fastholdt, at Tømrersvendene ikke har Krav paa det omhandlede Arbejde, at genoptage og fuldføre Arbejdet.

Arbejdsmænd hos Tømrermester Albert Jensen, Slagelse.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 4. Sept. behandledes en mellem *Tømrermester Albert Jensen,* Slagelse, og Dansk Arbejdsmandsforbund opstaaet Strid med følgende Resultat:

Under Hensyn til de paa Mødet fremkomne Oplysninger vedrørende det efter Sagens Behandling i Arbejdsgiverforeningen afholdte Mæglingsmøde i Slagelse betaler Tømrermester Albert Jensen Kr. 40,49, og den iværksatte Blokade hæves straks.

Arbejdsgiverforeningen forbeholder sig sin Stilling i Anledning af den overfor Tømrermester Albert Jensen iværksatte Blokade.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2138:

Arbejdsmænd hos Murermester M. B. Mortensen, Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 8. August 1935 i Sag Nr. 2138. Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester M. B. Mortensen, Aarhus, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester M. B. Mortensen, Aarhus, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus for Brud paa Septemberforliget, den gældende Overenskomst og en den 19. Juli 1935 truffen Aftale.

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Murermester M. B. Mortensen, som den 15. Juli 1935 er bleven Medlem af Centralforeningen af Murermestre i Danmark ,opfører for Tiden en 5-Etages Ejendom i Hans Schourupsgade i Aarhus. Ved Paabegyndelsen af Murerakkorden antog Murermester Mortensen to Arbejdsmænd, som havde deltaget i Fundamentstøbningen, og som var Medlemmer af Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus. Da Murene var ført op i Kælderhøjde, var det nødvendigt at antage flere Arbejdsmænd, hvorfor Murermester Mortensen antog en Arbejdsmand, der var Medlem af Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus. Den paagældende blev imidlertid af Formanden for Murarbejdsmændenes Fagforening forbudt at gaa i Arbejde, og samtidig blokerede Fagforeningen Arbejdspladsen for Tilgang af Murarbejdsmænd, idet man forlangte, at de to før nævnte Medlemmer af Jord- og Betonarbejdernes Fagforening skulde afskediges. Denne Fremgangsmaade fra Fagforeningens Side ansaa Centralforeningen af Murermestre i Danmark for retsstridig, og det passerede gav Anledning til, at der den 19. Juli 1935 afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen, paa hvilket Møde man traf følgende Aftale vedrørende Dansk Arbejdsmandsforbunds Forhold til Sagen:

»Forbundet udsender omgaaende Meddelelse om, at der ikke foreligger nogen Hindring for at optage Arbejdet hos Murermester M. B. Mortensen, idet Arbejdet hos nævnte Murermester er frit for Forbundets Medlemmer. — Iøvrigt forbeholder Arbejdsgiverne sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.«

Ifølge Klagernes videre Fremstilling, er der imidlertid til Trods for den indgaaede Aftale sket følgende paa Murermester Mortensens Arbejdsplads.

Lørdag den 20. Juli, — altsaa Dagen efter Mødet i Arbejdsgiverforeningen — var to Murarbejdsmænd og de to paa Pladsen tidligere beskæftigede Jord- og Betonarbejdere villige til at paabegynde Arbejdet, men Formanden for Murarbejdsmændenes Fagforening, som deltog i Forhandlingerne paa Mødet den 19. Juli, forbød de to Murarbejdsmænd at gaa i Arbejde, og da de to andre Arbejdere ikke alene kunde overkomme Oppasningen af Svendene, kom Arbejdet ikke i Gang den Dag, Murermester Mortensen satte sig i den Anledning i Forbindelse med Formanden for Centralforeningens Afdeling i Aarhus, som derefter telefonisk henvendte sig til Formanden for Murarbejdsmændenes Fagforening, der indrømmede at have talt med de to Arbejdsmænd, men ikke havde forbudt dem at arbejde, og som iøvrigt afviste den skete Henvendelse. — Mandag den 22. Juli om Morgenen paabegyndtes Arbejdet af alle fire Arbejdsmænd. De to Jord- og Betonarbejdere blev dog af en halv Snes Murarbejdsmænd, under Anførsel af Fagforeningens Kasserer, der var mødt op paa Arbejdspladsen, tvunget bort fra deres Arbejde, hvorefter Arbejdet fortsattes af de to Murarbejdsmænd og et indskrænket Hold Murersvende, idet dog de omhandlede Murarbejdsmænd med Kassereren i Spidsen stadig søgte at genere dem. — Tirsdag den 23. Juli fortsattes Arbejdet paa samme Maade, altsaa med to Murarbejdsmænd og et indskrænket Antal Svende, men hen paa Eftermiddagen skete der et Uheld, idet et Stillads brød sammen, hvorved den ene Murarbejdsmand kom saa meget til Skade, at han var uarbejdsdygtig i nogle Dage. — Onsdag den 24. Juli meddelte den anden Murarbejdsmand, der havde givet Møde paa et den foregaaende Aften i Fagforeningen afholdt Bestyrelsesmøde, at han af Fagforeningen var truet med Eksklusion, saafremt han fortsatte Arbejdet, og som Følge heraf ikke turde fortsætte. — Murermester Mortensen rekvirerede derefter tre Murarbejdsmænd gennem Amtsanvisningskontoret. Der mødte dog kun een, og denne, med hvem Fagforeningsformanden havde talt, stillede som Betingelse for at paabegynde Arbejdet Krav om, *at* han skulde »have Akkorden«, *at* han vilde antage de nødvendige Arbejdsmænd, *at* de paa Pladsen tidligere beskæftigede Arbejdsmænd ikke mere maatte komme i Arbejde, og *at* det Arbejde, som allerede var udført, skulde opmaales, saaledes at det blev en ny Akkord, som nu blev paabegyndt. Murermester Mortensen afviste disse Krav, og da Fagforeningsformanden under en Samtale samme Dag med Centralforeningens Formand stillede ganske de samme Betingelser, og da man under disse Omstændigheder fra Arbejdsgiverside ansaa det for ganske unyttigt at forsøge ny Arbejdskraft tilvejebragt, kom Arbejdet ikke paany i Gang og har siden ligget stille, hvorved bemærkes, at Næstformanden i de samvirkende Fagforbund paa et i Arbejdsgiverforeningen den 26. Juli afholdt Møde erklærede at ville sende en Repræsentant for Dansk Arbejdsmandsforbund til Aarhus for at tale Arbejderne til Rette, uden at noget Resultat dog opnaaedes paa det derefter i Aarhus den 30. Juli afholdte Møde. — Under Henvisning til alt foranstaaende gør Klagerne gældende, at der ved det efter 19. Juli passerede fra Fagforeningens Side har været udvist et retsstridigt Forhold overfor Murermester Mortensen. Centralforeningen har afsluttet Overenskomst med Dansk Arbejdsmandsforbund, og den Omstændighed, at Forbundets Medlemmer i de større Byer er delt i forskelige Fagforeninger, maa være Arbejdsgiveren ganske uvedkomende, hvorfor Mødet den 19. Juli da ogsaa sluttede med en Aftale om, at det stod ethvert af Forbundets Medlemmer frit for at optage det heromhandlede Arbejde. Fagforeningen har ikke blot undladt at yde sin Medvirken til Gennemførelse af Forliget, men endog modarbejdet dette direkte og indirekte, og Fagforeningen har saaledes fuldkommen misligholdt den

indgaaede Aftale. Klagerne har derfor nedlagt Paastand om, at den af Fagforeningen udviste Optræden kendes overenskomststridig, og at Dansk Arbejdsmandsforbund in solidum med dets Afdeling, Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus, ikendes en alvorlig Bod, som tillige kan tjene som Erstatning for det Tab, som er tilføjet Murermester Mortensen ved Forsinkelsen af Byggearbejdet, der var planlagt at være under Tag til Oktober Flyttedag.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor gjort gældende, at der ikke foreligger oplyst noget Forhold, der giver det fornødne Grundlag til derpaa at basere et Ansvar for de Indklagede. Efter Afslutningen af Forliget den 19. Juli blev dette Forlig bekendtgjort i »Demokraten« i Aarhus, og samtidig blev den Meddelelse, som Murarbejdsmændenes Fagforening havde staaende, og som gik ud paa, at dens Medlemmer skulde henvende sig paa Fagforeningskontoret, før de søgte Arbejde hos Murermester Mortensen, taget ud af Bladet. Den 20. Juli modtog Dansk Arbejdsmandsforbund fra Dansk Arbejdsgiverforening telefonisk Klage over, at Fagforeningen ikke efterkom det den foregaaende Dag afsluttede Forlig, og allerede samme Dag sendte Forbundet til Fagforeningen et Søndagsbrev, hvori det meddeltes, at man havde modtaget den nævnte Klage, og at Fagforeningen, saafremt den ikke efterkom Forliget, selv maatte tage Ansvaret for de deraf flydende Konsekvenser. Der kan derfor allerede som Følge heraf ikke være Spørgsmaal om at paalægge Dansk Arbejdsmandsforbund noget Medansvar for det passerede. De Indklagede nævder imidlertid, at der ikke heller fra Fagforeningens Side foreligger noget retsstridigt Forhold. Fagforeningen har som nævnt straks hævet den før Forliget foreliggende fuldt lovlige Blokade, og de Indklagede bestrider, at Fagforeningens Formand direkte eller indirekte skulde have forbudt Medlemmerne at gaa i Arbejde eller paa anden Maade modvirket Forliget, og det er da ogsaa en Kendsgerning, at to af Medlemmerne har været i Arbejde, ligesom disse efter al Sandsynlighed vilde have fortsat Arbejdet, saafremt Stilladset ikke var brudt sammen. Hvis der paa Arbejdspladsen, som af Klagerne paastaaet, har fundet nogen Demonstration Sted, maa Fagforeningen fralægge sig ethvert Ansvar herfor, hvorved ogsaa bemærkes, at Fagforeningens Kasserer ikke er Medlem af Bestyrelsen. Den egentlige Aarsag til den fortsatte Vanskelighed med at faa Arbejdet i Gang var formentlig den, at Arbejdsgiveren paa Forhaand vilde hindre en Opmaaling af Arbejdet, — en Holdning, som i sig selv var ganske urimelig, idet en eventuelt opstaaet Meningsforskel naturlig kunde finde sin Afgørelse ad fagretslig Vej. Selvom man imidlertid fra Fagforeningens Side har udtalt sig om det ønskelige i, at en Opmaaling fandt Sted, før Arbejdet blev paabegyndt ,har Fagforeningen ikke under nogen Form opstillet dette Skridt som nogen Betingelse. Den skete Arbejdsstandsning er naturligvis beklagelig, og de Indklagede har erklæret sig parat til at medvirke til Arbejdets Genoptagelse og Fremskaffelse af den nødvendige Arbejdskraft, men de Indklagede fralægger sig alt Ansvar for de i saa Henseende hidtil opstaaede Vanskeligheder, i hvilken Henseende de navnlig ogsaa bebrejder Klagerne, dels, at disse efter den 24. Juli ikke har gjort noget yderligere Forsøg paa at faa Arbejdskraft, og dels, at disse ikke kom tilstede paa det fornævnte i Aarhus den 30. Juli afholdte Møde, skønt dette efter de Indklagedes Opfattelse var aftalt og i ethvert Tilfælde maatte være en naturlig og ret selvfølgelig Forudsætning.

Som det fremgaar af det foran udviklede, er der mellem Parterne den 19. Juli afsluttet et Forlig, som tilsigter at afslutte den da foreliggende Konflikt og at aabne Vej for en Genoptagelse af det paagældende Byggearbejde. Efter sit Indhold er dette Forlig ikke knyttet til noget særlig angivet Vilkaar, navnlig ikke heller det hidtil udførte Arbejdes Opmaaling, som derfor ikke var og ikke maatte være en Betingelse for Arbejdets Genoptagelse. Det fremgaar imidlertid af Sagen, at Arbejdets planmæssige Fortsættelse, uanset Forliget, paa forskellig Maade er bleven vanskeliggjort og tildels hindret allerede Dagen efter Forligets Afslutning saavelsom i de derefter nærmest følgende Dage og af samme Grund sluttelig er bleven indstillet. For dette Forhold maa den indklagede Fagforening, som Sagen foreligger oplyst, have et Medansvar. Efter samtlige under Sagen tilvejebragte Oplysninger, kan der nemlig efter Rettens Opfattelse ikke være nogen begrundet Tvivl om, *ikke blot,* at Fagforeningen har været fuldt vidende om de nævnte paa Arbejdspladsen raadende Forhold, — en Viden, som maatte gøre det til en Pligt for Fagforeningen positivt at gribe ind og at yde sin Medvirkning til Arbejdets normale Fortsættelse overensstemmende med det lige indgaaede Forlig, *men ogsaa* at Fagforeningens Formand i ethvert Fald indirekte ved sin hele Holdning har støttet Skridt, der maatte have Forligets Ikke-Opfyldelse til Følge, og saaledes har udvist et Forhold, der maa anses som en Misligholdelse af Forliget. — Idet Retten saaledes finder, at der fra Fagforeningens Side har været udvist et retsstridigt Forhold, vil der være at paalægge den en Bod, som efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til 1200 Kr. — For Dansk Arbejdsmandsforbunds Vedkommende maa Retten derimod med de Indklagede være enig i, at der ikke ses at foreligge Grundlag for at paalægge dette noget Medansvar.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

I Bod til Klagerne betaler Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus 1200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 7 * KØBENHAVN DEN 15. OKTOBER 1935 * 32. AARGANG

Fagforeningerne og Valget.

Resultatet af Valget til Folketinget den 22. Oktober vil være af den største Betydning for de fagorganiserede Arbejdere. En Sejr for Reaktionen vil ikke blot betyde et politisk Nederlag for de danske Arbejdere, men vil tillige kunne faa vidtrækkende Følger ogsaa i økonomisk Henseende. Forholdet er jo dette, at Afgørelsen af alle de Spørgsmaal, Valget navnlig drejer sig om, ogsaa direkte berører Arbejdernes Levevilkaar. Saafremt Erhvervspolitiken, Valutaspørgsmaalet og Landbrugsproblemerne efter Valget skal løses i Overensstemmelse med de af det konservative Parti, Venstre eller L. S. fremsatte Krav, vil dette indirekte kunne bevirke en saadan Nedgang i Arbejdsfortjenesten, at det vil tage Aar for Fagforeningerne at genoprette de lidte Løntab.

Det anerkendes fra mange Sider, og ikke mindst af Industrien selv, at den af Regeringen førte Politik, Valutaordningen, Handelsoverenskomsterne, Foranstaltningerne til Landbrugets Ophjælpning, Rentesænkningen, de offentlige Arbejdere m. v. i høj Grad har bidraget til at skabe forøgede Beskæftigelsesmuligheder i Industri og Haandværk, ophjælpe Landets hele Økonomi og nedbringe Arbejdsløsheden, hvad der bl. a. fremgaar af, at Antallet af beskæftigede organiserede Arbejdere fra 1932 til 1934 er steget med 75.000 eller ca. 35%. Man vilde dog være naaet langt længere frem ad denne Vej, saafremt ikke Oppositionspartierne havde benyttet deres lille Flertal i Landstinget til at forhindre Gennemførelsen af Regeringens videregaaende Lovforslag om planmæssig Ordning af Erhvervslivets Forhold og de vidtgaaende Beskæftigelsesplaner til Nedbringning af den endnu alt for store Arbejdsløshed.

Selvfølgelig kræver Fortsættelsen henholdsvis Udvidelsen af hele denne Lovgivning yderligere Statsindgreb i Erhvervslivet, bl. a. for at forhindre, at de økonomiske Byrder, der i Overgangsperioden uvægerlig er forbunden med en saadan Omlægning af Landets Økonomi, der vel at mærke ikke er nogen speciel dansk Foreteeelse, men et Led i den forsiggaaende Ændring af Verdensøkonomiens Struktur, ikke bliver for tunge og ikke udelukkende væltes over paa den arbejdende Befolknings Skuldre. Det er ganske givet — og ingen er mere klar herover end netop Oppositionspartierne — at det ikke er ligegyldigt, om det er Socialdemokratiet eller Højre, Venstre og L. S. i Forening der staar for Statens Styre, naar alle disse overmaade betydningsfulde økonomiske Spørgsmaal skal løses.

Fra visse Sider — navnlig fra Handelens og Landbrugets — søger man nu at fremstille Tingene saaledes, som om det er Statens Indgreb og planmæssige økonomiske Politik, der er Skyld i de Vanskeligheder, vi for Tiden befinder os i, og man kræver derfor Genoprettelse af Erhvervenes Frihed, Ophævelse af Importreguleringen og meget andet. Dette er dog at stille Tingene lige paa Hovedet. Thi det var jo netop det gamle økonomiske Systems fuldstændige Svigten, de stadig mere omsiggribende Selvforsyningsbestræbelser i de andre Lande, der nødvendiggjorde Statens regulerende Indgreb. Intet fornuftigt Menneske tror paa Muligheden af, at Danmark ene af alle Lande kan ophæve Importreguleringen, genindføre Frihandel og gaa tilbage til de gamle Tilstande, thi dette vilde medføre, at vort Land blev oversvømmet med udenlandske Varer, uden at der bestaar den ringeste Udsigt til, at vi til Gengæld kunde forøge vor Eksport i tilsvarende Grad. Naar man alligevel benytter saadanne Slagord i Kampen mod Regeringen Stauning, er Grunden den, at man for det første regner med Folks Glemsomhed og Dumhed, og for det andet haaber, dermed at kunne vinde nye Tilhængere blandt Udøverne af de Erhverv, der som Handelen er særlig utilfreds med den nye Tingenes Tilstand.

Men Vælgerne bør ikke glemme, at Oppositionspartierne ikke har nogen fælles Politik at sætte i Stedet og at nye Eksperimenter paa dette Omraade kun vilde skabe større Forvirring og økonomisk Kaos.

En medvirkende Aarsag til Valgets Udskrivning var den af L. S. iværksatte Valutaaktion, hvis Hovedformaal er en ny Kronesænkning. Selv L. S. tør ikke benægte, at en Kronesænkning betyder

yderlig Prisstigning paa alle Varer, det vil igen sige direkte Forringelser for alle lønarbejdende Personer i vort Land. Tilmed vil en Kronesænkning kun rent midlertidigt være til Fordel for Landbruget, men straks anrette stor Skade for de øvrige 2 Tredjedele af Befolkningen, og Tanken om at skabe Lettelser for Landbruget ad den Vej maa derfor bestemt afvises.

I Virkeligheden er Forholdet da ogsaa dette, at L. S.' Klager er stærkt overdrevne. Landbrugets Rentabilitet er blevet meget forbedret i de to sidste Aar og betegnes nu selv af førende Landmænd og Landøkonomisk Driftsbureau som næsten normal. De Vanskeligheder, der endnu bestaar for Landbruget, skyldes den Omstændighed, at Landbrugsejendommene gennemgaaende har en alt for stor Prioritetsgæld. Det kan derfor være en Opgave for det nye Folketing at undersøge Muligheden af en Gældssanering, men Arbejderne maa bestemt modsætte sig, at den sidste Del af Landbrugskrisen, saaledes som foreslaaet af Oppositionspartierne, bekæmpes ved en systematisk Prisforhøjelse for alle Livsfornødenheder, gennem en Brandskatning af den daarligst stillede Del af Befolkningen til Fordel for Godsejere, Grosserere og andre velstillede Grupper.

En Sejr for Oppositionen vil ogsaa faa stor Indflydelse paa Sociallovgivningen i vort Land. Vi ser, hvorledes man fra den Side raser mod Socialreformen, der i utallige Artikler beskrives som Roden til alt ondt. Men naar denne Reform har samme Virkning paa det konservative Parti, Venstre og L. S. som en rød Klud paa en Tyr, kan Grunden dog kun være den, at den er til virkelig Gavn for Arbejderne, der derfor heller ikke bør lade sig forvirre af Kommunisternes forløjede Agitation og løse Paastande om, at denne Reform betyder en Forringelse af den sociale Hjælp. Følgende Kendsgerninger turde være tilstrækkelige til at sætte Tingene paa Plads: Det sidste Aar før Socialreformen traadte i Kraft, 1932—1933, var Statens og Kommunernes samlede Udgifter til sociale Formaal 212,3 Millioner Kr., men det næste Finansaar, 1933—1934, stillede Samfundet 249 Millioner Kr. til Raadighed for den sociale Hjælpetjeneste. Næsten 37 Millioner Kr. mere — og det vover Kommunisterne at kalde et Tilbageskridt.

Sidst men ikke mindst er Valget et Opgør mellem Demokrati og Diktatur. Vi har set i andre Lande, at Storkapitalen, Storindustrien og Godsejerne, der føler sig truet af Folkestyret, i den nazistiske Bevægelse har skabt sig et effektivt Vaaben til Befæstelse af deres Magtstilling. Fælles for den nazistiske Bevægelse i alle Lande er, at den, saa længe den endnu ikke er kommet til Magten, omgiver sig med et antikapitalistisk Skær og søger at spille op som en sand Folkebevægelse, for efter Magtovertagelsen fuldt og helt at afsløre sig som Kapitalens tro Tjener. Fælles for den nazistiske Bevægelse af alle Afskygninger er endvidere dens Had mod Arbejderbevægelsen, dens brutale Undertrykkelse af Arbejdernes Organisations- og Strejkeret, af Pressefriheden og alle andre Friheder. Det er noget lignende, man nu fra forskellige Sider søger at etablere i vort Land. Ganske vist, den nazistiske Bevægelse herhjemme er endnu splittet, den danner endnu ingen Fare for Arbejderbevægelsen, men det vilde være en utilgivelig Fejl, saafremt vi underkendte Betydningen af de fascistiske Tendenser, der gør sig bemærket i vort Land, saafremt vi ikke gjorde alt for at holde den nazistiske Bevægelse nede og forhindrer den i at udfolde sig. En socialdemokratisk Valgsejr vilde være det bedste Vidnesbyrd om, at danske Arbejdere ikke ønsker at dele Skæbne med Arbejderne i Italien, Tyskland eller Østrig, at de ønsker Folkestyret bevaret fuldt og helt, og at de med alle til Raadighed staaende Midler vil bekæmpe ethvert Forsøg paa at indføre de udenlandske Metoder herhjemme. En Sejr for Socialdemokratiet vil en Gang for alle slaa disse Diktaturbestræbelser ned.

De Resultater, de diktatorisk regerede Stater kan opvise, frister sandelig heller ikke til Efterligning. Vi ser ganske vist, at Kommunisterne nu fejrer Sovjetdiktaturet, fordi man i Rusland har afskaffet Brødkortene og overvejer Muligheden af ogsaa at ophæve Rationeringen af de andre Fødemidler. Dette søger Kommunisterne at fremstille som et vældigt Fremskridt paa det økonomiske Omraade — og det i et Land, der før Krigen forsynede det halve Europa med Brødkorn. Men tænk engang, hvad Kommunisterne vilde sige om en Arbejderregering i vort Land, der først nu — 17 Aar efter Verdenskrigens Afslutning — saa sig i Stand til at afskaffe Fødemidlernes Rationering. Og det er kun en ringe Trøst for Tilhængerne af Proletariatets Diktatur, at de fascistiske og nazistiske Diktaturer i de andre Lande er endnu værre faren og gør sig de største Anstrengelser for at redde deres Lande fra det fuldstændige økonomiske Sammenbrud, der efter manges Mening er umiddelbart forestaaende.

Med Henblik paa Valgets Betydning kan der ikke være Tvivl om, paa hvilken Side man vil finde de danske Fagforeninger. De fagorganiserede Arbejdere vil sætte alle Kræfter ind paa at bevare og udvide den socialdemokratiske Arbejderbevægelses nuværende Magtstilling. Ingen fagorganiseret Arbejder bør afgive sin Stemme paa det kommunistiske Splittelsespartis Kandidater, thi dette vil betyde Stemmespild og svække Arbejderklassens Fremstød.

Vor Parole maa være:

Stem socialdemokratisk!

Den britiske Fagkongres i Margate.

Af *Bjarne Braatøy, London.*

Den britiske Fagbevægelses aarlige Kongres, der afholdtes i Margate i Begyndelsen af September, var med Henblik paa den internationale Krise særlig optaget af de brændende politiske Spørgsmaal, og selv ved Behandlingen af de faglige Spørgsmaal gik Kongressen langt ud over Rammerne for det rent faglige i god gammel Forstand.

Kongressens og den britiske Fagbevægelses i Dag mest markante Skikkelse, Transportarbejder-

nes Generalsekretær, Ernest Bevin, bidrog maaske mere end nogen anden til at give Kongressen Karakter af et økonomisk Parlament, hvor Arbejderbevægelsens dybtgaaende Udredning af de verdensomspændende Vanskeligheder og Forslag til Løsning af disse fremsattes i myndige Udtryk.

Det er af Interesse ud over Storbritanniens Grænser, at Bevin paa Kongressen understregede, at det ikke var nok at fordømme Italiens Politik og tage Bestemmelse om, hvad der maatte gøres for at holde Italien tilbage: 90 Procent af Aarsagerne til Krig vilde være udryddede, saafremt Samfundet under international Kontrol ejede alle Verdens Raastoffer og disse, fremstillet i Overensstemmelse med Verdens Behov, kunde købes af enhver Industristat i Stedet for at skulle erobres.

Det internationale Synspunkt, som Bevin med disse Ord gav Udtryk for, er han ikke blevet træt af at fremsætte fra den ene Kongres til den anden og gennem sin hele Virksomhed. Det bygger paa en Indsigt i det britiske Verdensriges egen økonomiske Opbygning, en Indsigt som skyldes direkte Medarbejde i Kolonispørgsmaal. Resultatet af hans utrættelige Hævdelse af dette internationale Synspunkt var, i Forbindelse med en Resolution til Fordel for Sanktioner mod Italien, en Vedtagelse med 2.962,0000 Stemmer imod 177,000 af et Krav om en international Konference angaaende Fordelingen af Verdens Raastoffer. Denne Beslutning har som tidligere nævnt allerede fundet Genklang i den britiske Udenrigsministers Tale i Geneve faa Dage efter, at den var vedtaget.

Men ogsaa hvor det gjaldt indre Problemer har den britiske Fagbevægelse udvidet sit Synspunkt til at tage Hensyn til Landets almene Vel, saaledes at det snævert faglige ikke blev det afgørende.

Udgangspunktet var Arbejdsløsheden, der i Storbritannien paa ingen Maade er gaaet ned i Forhold til den opreklamerede Bedring i Landets Økonomi under den »nationale« Regering. De to Millioner Arbejdsløse viser, sagde Kongressen i sin Beslutning, at Regeringens nationale Arbejdslinie ikke strækker til, og Hayday udtalte paa Generalraadets Vegne, at Kontingenter og højere Toldtariffer ikke paa nogen Maade havde tjent Formaalet. Kongressen krævede en samfundsmæssig Udvikling og Udnyttelse af Storbritanniens Ressourcer og et internationalt økonomisk Samarbejde.

I denne samfundsmæssige og hele Landet omfattende Behandling af de økonomiske Vanskeligheder medtog Kongressen de ulykkelige, særlig kriseramte Landsdele, der endelig ogsaa har vakt Regeringens Opmærksomhed, og hvis Forhold er blevet behandlet af særlig udsendte Kommissionærer gennem en Række Rapporter til Parlamentet. Det er Kuldistrikterne og Skibsbygningsdistrikterne i Sydvestengland, Nordengland og Skotland.

Men hidtil er det kun Lapværk, der har været Resultatet af Regeringens Skridt for at raade Bod paa den forfærdelige Arbejdsløshed i disse Distrikter. Kongressen krævede, at disse Distrikter skulde behandles som et Led i hele Nationens Økonomi. Bevin lovede paa Kongressens Vegne, at Fagbevægelsen vilde stille alle sine Evner til Raadighed for et loyalt Samarbejde, saafremt Regeringen vilde stille en Sum paa 20 Millioner Pund til Raadighed for et Udvalg med virkelig Myndighed til at tage fat. Hans Forslag vil i den kommende Rigsdagssamling af Arbejderpartiet blive brugt som Partiprogram.

Selve den offentlige Behandling af de Arbejdsløses Sag er for Øjeblikket i det vildeste Kaos, efter at Arbejderpartiets Opposition ude i Landet og i Parlamentet har forhindret Godkendelsen af det Arbejdsreglement, som Arbejdsministeriet i Foraaret har udarbejdet paa Grundlag af den nye Arbejdsløshedsforsikringslov. Arbejdsministeriet har endnu ikke været i Stand til at udarbejde et nyt Reglement, som Regeringen tør forelægge. Kongresforberedelserne led under Mangelen paa konkrete Oplysninger om Regeringens Hensigter i saa Henseende, men man protesterede mod de mest uretfærdige Sider af den nye Lov og den centraliserede Administration af Arbejdsløshedshjælpen, som var Lovens Hovedformaal.

Kongressen fastholdt imidlertid, at Arbejderbevægelsens Indsats for forbedrede økonomiske Forhold maatte have en videre Ramme. Denne Kongres gav for første Gang i den britiske Arbejderbevægelses Historie de nødlidende Distrikter for Bomuldsindustrien noget at holde sig til i Form af et Socialiseringsprogram for den britiske Bomuldsindustri. Dette Programs Skæbne er ikke formelt afgjort med Vedtagelsen paa Fagkongressen. Som et Lovgivningsspørgsmaal maa det ogsaa godkendes af den politiske Gren indenfor Arbejderbevægelsen. Men efter Arbejderpartiets Kongres i Brighton vil det pinlige Hul i britisk Arbejderbevægelses økonomiske Politik, som Bomuldsindustrien hidtil har dannet, sikkert nok være udfyldt. Bevægelsens Forkæmpere i Lancashire vil kunne træde frem med større Sikkerhed.

Det Tilløb, der gennem Mr. Elliots Markedsordninger er blevet skabt til en national organiseret Økonomi for de forskellige Grene af det britiske Landbrug, kom naturligvis ind under Fagkongressens Behandling af de nationaløkonomiske Problemer. Den britiske Arbejderbevægelse har ved enhver Lejlighed paapeget, hvor utilstrækkeligt der er taget Hensyn til Forbrugernes Interesser i dette Stykke Planøkonomi. Fagkongressen krævede nu en Undersøgelse af Arbejdernes Vilkaar under disse Markedsordninger og krævede endvidere Repræsentanter for Fagbevægelsen og Forbrugerne i de Udvalg, som administrerer Markedsordningerne.

Angaaende Arbejdsvilkaarene i Almindelighed foretog Kongressen et nyt Fremstød til Fordel for 40 Timers Ugen. Nedsættelsen af Arbejdstiden maatte ikke medføre en Nedgang i den ugentlige Arbejdsfortjeneste. Overarbejde maatte begrænses og reguleres paa det skrappeste.

De kvindelige Arbejderes fremtrædende Stilling i de nye Industrier dannede Grundlag for et Krav fra Kongressen om en Undersøgelse af Forholdet mellem Betalingen for kvindelig og mandlig Arbejdskraft; men Kongressen præciserede, at Formaalet maatte være lige Løn for lige Arbejde, og

at Arbejdsløshedsproblemet ikke kunde ventes løst ved at overføre Arbejdstilfælde fra en Gruppe Arbejdere til en anden eller ved at fortrænge Kvinderne fra Lønarbejde. I denne Forbindelse kom ogsaa de unge Arbejdere paa Tale, og der blev antydet det tvivlsomme Forslag, at Fagbevægelsen skulde gaa til Organisering af sin egen Ungdomsbevægelse. Sandsynligvis bliver det ved Antydningen. Men de unge Arbejderes Stilling bliver her som i andre Lande en vanskelig Sag for Fagbevægelsen og for Arbejderklassen i det hele taget. Her i London, hvor der næsten ikke findes Ungdomsarbejdsløshed, og ogsaa mange andre Steder i Storbritannien, betyder dette i og for sig glædelige Forhold, at Børnene let faar Arbejde, medens Fædrene til Gengæld maa gaa arbejdsløse. Kongressens Løsning var et Forslag om Forhøjelse af den skolepligtige Alder og Forhøjelse af Alderdomspensionen til mindst et Pund Sterling om Ugen fra 70 Aars Alderen.

Mindst klar af alle Kongressens Beslutninger var Resolutionen om Støtte til bedre Lønforhold for den haardest ramte Del af den britiske Arbejderklasse: Kulgrubearbejderne. Resolutionen var saalydende:

»Denne Kongres forpligter sig til at yde Grubearbejdernes Forbund den »maksimale« Støtte i Forbundets Arbejde for at hæve Grubearbejdernes Lønniveau.«

Ingen Arbejder i noget Land har glemt den britiske Generalstrejke i 1926. Alle Arbejderbevægelsens Kræfter blev den Gang sat ind paa et, som det viste sig, fortvivlet Forsøg paa at sikre Grubearbejderne bedre Kaar. Imidlertid er de blot kommet længere ned. Landsorganisationen offentliggjorde for nogle Dage siden en Statistik, som viser, at medens Grubearbejdernes gennemsnitlige Aarsindtægter i 1924 var lidt over 138 Pund Sterling, var de i Fjor nede paa 115½ Pund.

Det tør vel nok siges med temmelig Sikkerhed, at ovenstaaende Resolution ikke betyder Garanti for Grubearbejderne til snart igen at faa en Støtte tilsvarende den i 1926. Erfaringerne er for bitre, og der er imidlertid kommet en Lov (i 1927), som vil give Regeringen Anledning til at sætte Fagbevægelsen og dens Pengemidler fuldstændig ud af Spil i en saadan Situation.

Men Resolutionen betyder sikkert nok, at saavel den britiske Fagbevægelse som den britiske Arbejderbevægelse i det hele taget anerkender Grubearbejdernes Krav og kommer til at støtte dem med alle andre Midler. Kampagnen er allerede begyndt. Paa samme Maade som den britiske Fagbevægelse allerede faa Dage efter Kongressens Afslutning med Støtte gennem Arbejderpartiets politiske Kamp var i fuld Gang med at gennemføre Forslagene fra Kongressen som Bevægelsens økonomiske Parlament, har den allerede sat sig i Aktivitet for gennem Propaganda over hele Landet at vinde Ørenlyd for denne Del af de faglige Krav: Rimelige Arbejdsvilkaar for de britiske Grubearbejdere.

Ind- og Udmeldelser.

Som tidligere meddelt havde Papirindustriarbejdernes Forbund ved en i September 1934 foretagen Urafstemning vedtaget at udmelde sig af D. s. F., og Udmeldelsen skulde gælde fra 1. Oktober 1935.

Spørgsmaalet blev paany rejst ved Forbundets Kongres i August 1935. Efter en udførlig Diskussion, hvori ogsaa deltog D. s. F.s Næstformand, Chr. Jensen, og Arbejdsmandsforbundets Formand, Axel Olsen, besluttede Kongressen at foretage en fornyet Urafstemning og anbefale Medlemmerne Forbundets Forbliven i D. s. F.

Denne Urafstemning er nu afsluttet med det Resultat, at 888 Medlemmer har stemt for at blive i D. s. F. og 493 for Udtræden. Forbundet tæller rundt 1600 Medlemmer. I Henhold til denne Beslutning har Papirindustriarbejdernes Forbund meddelt D. s. F., at det anullerer Udmeldelsen, og D. s. F.s Forretningsudvalg har taget denne Meddelelse til Efterretning.

Det kooperative Fællesforbunds Generalforsamling.

Den 5. Oktober afholdt det kooperative Fællesforbund Generalforsamling i Forsamlingsbygningen i Rømersgade, København.

Efter at Landstingsmand Ludvig Christensen og Borgmester Johansen, Skive, var valgt til Dirigenter, samt Underdirektør Peder Nørgaard og Forretningsfører P. Jensen til Sekretærer, aflagde Formanden, Borgmester P. Christensen, Helsingør,

Beretning om Virksomheden.

Formanden henviste først til, at den betydelige Fremgang i 1934 har fortsat i Beretningsaaret. Fra 140 af de ialt 158 tilsluttede Virksomheder foreligger Oplysninger om deres Virksomhed. De fleste af de andre Virksomheder er Boligorganisationer.

De nævnte 140 Virksomheder har sidste Aar haft en samlet Omsætning paa 95,4 Mill. Kr. mod 78 Mill. Kr. Aaret før. Heri er ikke medregnet Arbejdernes Landsbank, hvis Omsætning sidste Aar var 1310 Mill. Kr. mod 1246 Mill. Kr. Aaret før. Gennemsnitsudbyttet i disse Foretagender har de sidste to Aar været 6 pCt.

Baade i Hovedstad og Provins har der været Udvidelser og Moderniseringer. »Stjernen« har som sædvanlig udvidet, og Hovedstadens Brugsforening har i Forbindelse med Andelstrykkeriet bygget et nyt stort Hus. Desværre har Maskinfabrikken Aurora maattet likvidere. Dette har ført til Drøftelse af Mulighederne for en ny kooperativ Virksomhed i Jern- og Metalbranchen, dog hidtil uden noget Resultat.

Af Rørlæggernes Fagforening er oprettet »Rørlæggernes Aktieselskab.« — Under Navnet »Tahfa« er der dannet et nyt kooperativt Aktieselskab, hvis Opgave er at udføre Arbejder i Jernbeton. Endvidere er optaget i Fællesforbundet »Brolæggersvendenes Akts.« og »Hustømrernes Akts. i Aarhus«.

Assuranceselskabet, der har fælles Driftsledelse og

Administration med Fællesforbundet, har i sidste Aar haft en Omsætning paa 261,000 Kr. mod 180,000 Kr. Aaret før. Selskabet har nu 110 Agenturer i Provinsen og 20 i København.

Formanden omtalte endvidere Overenskomstafslutningen med Handels- og Kontormedhjælperforbundet samt Forhandlingerne angaaende Morgenarbejde i Bagerierne og Ferieforhold. Endvidere meddelte han, at Medlemsbladet »Kooperationen« er blevet udvidet, ligeledes det øvrige Oplysningsarbejde. Han tilbageviste de Angreb, der fra forskellige Sider rettes mod Arbejderkooperationen, og sluttede med at forelægge Forslag til en Udtalelse, hvori Generalforsamlingen udtaler sin Tilslutning til den af Ministeriet Stauning førte Erhvervspolitik og indtrængende opfordrer alle Vælgere, der vil værne dansk Valuta, dansk Erhvervsliv og danske Arbejderes Beskæftigelse til paa Valgdagen at afgive Stemme for Bevarelse af Ministeriet Stauning, for saaledes at sikre en rolig økonomisk Udvikling for alle Erhverv.

Efter at *Statsminister Stauning* havde takket for den kooperative Bevægelses Tilslutning til Regeringen og redegjort for den foreliggende politiske Situation, holdt *Forbundsformand J. Kjærbøl* et indledende Foredrag til Spørgsmaalet om et *Arbejdernes Erhvervsraad*, der skal give Fagbevægelsen den praktiske økonomiske Indstilling, den nu mangler, men som Tiden nødvendiggør.

Erhvervsraadet vil kunne skaffe de økonomiske Oplysninger, som Fagbevægelse og Kooperation har Brug for. Det bør endvidere kunne faa Del i det forskellige Oplysningsmateriale, som nu fra Autoriteter tilgaar Industriens og Handelens Raad. Endelig vil det være det naturlige Organ for Arbejdernes Repræsentation i offentlige Kommissioner og lignende. Det vil ved at løse sin Opgave som Arbejdernes Organ overfor Produktionen være et nyt Bidrag til at styrke Arbejderbevægelsen i en vanskelig Tid.

Diskussionen, hvori deltog en lang Række Talere, viste fuld Tilslutning til Forslaget om Arbejdernes Erhvervsraad. Endvidere drøftedes en Del Forhold de kooperative Foretagender imellem. Efter at Formanden havde haft Ordet til sine afsluttende Bemærkninger, godkendtes Beretningen enstemmigt. Ligeledes enstemmigt vedtoges den foreslaaede Udtalelse om Kooperationen og Valget og Forslaget om at bemyndige Bestyrelsen til at indgaa en Realitetsforhandling om Oprettelse af et Arbejdernes Erhvervsraad. Ligeledes godkendtes Regnskabet for sidste Aar.

Et kooperativt Fond.

Formanden forelagde Forslag om Oprettelse af et kooperativt Fond, hvis Formaal skal være at fremme den kooperative Bevægelse ved at støtte kooperative Foretagender og drive Oplysningsvirksomhed. Midlerne til Fondet skal fremskaffes ved Bidrag fra kooperative og andre Organisationer.

Forslaget vedtoges enstemmigt.

Valg.

Til Bestyrelsen genvalgtes: Forretningsfører Søborg, Underdirektør Peder Nørgaard, Sekretær Wolf, København, Forretningsfører Chr. Sørensen, Randers, Borgmester Christensen, Helsingør, Borgmester Johansen, Skive, Formand I. M. Johansen, København, og Kontorchef Korsgaard, København. Forretningsfører Koch, Esbjerg, nyvalgtes. I Bestyrelsen sidder endvidere som Repræsentanter for de faglige og politiske Hovedorganisationer Redaktør H. P. Sørensen og Hovedkasserer Hans Jacobsen.

RUNDSKUE

TILSLUTNING TIL D. s. F. Hovedbestyrelsen for faglært Køkkenpersonale har paa et nyligt afholdt Møde enstemmigt vedtaget at foretage en Urafstemning og anbefale Medlemmerne at stemme Ja til et Forslag om Indmeldelse i D. s. F. Afstemningen vil foregaa i Oktober Maaned. Samtidig har Ledelsen tiltraadt den paa Tjenerforbundets Kongres vedtagne Overenskomst om et Samarbejde, der dog først træder i Kraft, naar begge Forbund er tilsluttet D. s. F.

LANDBRUGETS RENTABILITET. Landøkonomisk Driftsbureaus foreløbige Oversigt over Landbrugets Driftsresultat i Aaret 1934—35 viser en Bedring i Forhold til det foregaaende Aar. Oversigten omfatter Regnskabsresultaterne fra 200 Landbrug, fordelt mellem de enkelte Landsdele og Størrelsesgrupper, hvilket svarer til godt ¼ af det Antal Landbrugsejendomme, Bureauet venter at modtage Regnskaberne fra for 1934—35.

Af Materialet fremgaar, at Bruttoudbyttet for alle Ejendomme er steget med 30 Kr. pr. ha, men samtidig er Driftsomkostningerne forøget med 20 Kr., saa Nettofremgangen er 10 Kr., nemlig fra 72 Kr. i 1933—34 til 82 Kr. i 1934—35.

Sammenholdt med den bogførte Værdi af Landbrugskapitalen svarer det opnaaede Nettoudbytte til 4,1 pCt. mod 3,6 pCt. det foregaaende Aar, medens Nettoudbyttet i Forhold til Handelsværdien kun andrager 3,2 pCt.

Naar der er regnet med alle Driftsomkostninger samt 5 pCt. i Rente af Landbrugskapitalen opnaar Familien paa en Ejendom paa indtil 10 ha en samlet Arbejdsfortjeneste paa 1518 Kr. pr. Ejendom mod 1366 Kr. i 1933—34.

For Gruppen 10—50 ha er de tilsvarende Tal 2429 Kr. mod 1987 Kr. forrige Aar og for Ejendomme over 50 ha 2895 Kr. mod 2316 Kr. forrige Aar.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien er for August Maaned opgjort til 123 mod 122 i Juli, 120 i Juni og 116 i August 1934. Udgangspunktet er Produktionen i 1931 lig 100.

Størst Opgang viser Gruppen grafisk og kemisk-teknisk Industri, der er steget fra 125 til 129, dernæst følger Læderindustrien med en Stigning fra 168 til 172 og derved har naaet samme Niveau som i Juni. Endvidere er Sten-, Ler- og Glasindustrien steget fra 131 til 132 og Næringsmiddelindustrien fra 115 til 116, hvorimod Tekstilindustriens Produktion er dalet fra 136 til 135, Beklædningsindustriens fra 132 til 131 og Træindustriens endog fra 115 til 112. De andre Industrigrupper melder om uforandret Produktion.

Til Trods for den voksende Produktion har Industriens Beskæftigelse dog været lidt lavere i August. Beskæftigelsestallet er beregnet til gennemsnitlig 1,180,000

Arbejdstimer pr. Arbejdsdag mod 1,184,000 i Juli og 1,106,000 i August 1934.

ENGROSPRISTALLET. I September Maaned er Engrospristallet steget med 2 Point, nemlig fra 134 til 136. Ligesom i den foregaaende Maaned omfatter Stigningen navnlig Eksportvarerne. Animalske Levnedsmidler er saaledes gaaet op fra 120 til 129, mens vegetabilske Levnedsmidler var uforandret 104. Paa Importsiden er Foderstoffer steget fra 104 til 108, Gødningsstoffer fra 90 til 91, Tekstil og Konfektion fra 208 til 209, Huder, Læder og Skotøj fra 123 til 129 og kemisk-tekniske Varer fra 169 til 171.

Som Følge af den stærke Stigning for animalske Levnedsmidler er Engrospristallet for Eksportvarer steget fra 118 til 126, medens Importvarerne kun er steget fra 136 til 138. Differencen mellem de to Tal er saaledes reduceret til 12. For den tilsvarende Maaned 1934 var Differencen 22. Engrospristallet for Hjemmemarkedsvarer steg fra 137 til 140.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var Fredag den 4. Oktober 59,777 eller 15,1 pCt. indtegnede som ledige.

Dette Antal er 342 højere end i den foregaaende Uge og 5894 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,3 pCt. lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 12,366, hvilket er 219 højere end i den foregaaende Uge .

Arbejdsløsheden i Aug. og Septbr. 1935.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af September Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 58,824 Arbejdsløse, d. v. s. 15,2 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (i alt 388,124 ved Udgangen af August 1935).

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1930.

Samtlige Fag:	1935	1934	1933	1932	1931	1930
	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Januar	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5
Marts	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3
April	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6
Maj	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4
Juni	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7
Juli	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8	9,3
August	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8	9,0
September	15,2[1]	16,4	20,9	29,6	12,1	9,0
Oktober		18,3	23,2	31,8	15,8	11,4
November		22,3	25,7	35,1	22,1	15,5
December		30,3	37,5	42,8	32,2	25,1

[1]) Foreløbigt Tal

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Septbr. 1935 [1])	Aug. 1935	Juli 1935	Septbr. 1934	Aug. 1934	Juli 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	12,2	10,8	9,4	10,0	10,8	10,9
2. Anden Industri m. v.	11,9	12,3	12,4	14,4	14,7	15,0
3. Handel	7,2	7,1	5,9	8,2	8,5	8,6
4. Arbejdsmænd	17,6	16,3	14,3	19,7	18,6	15,8
I alt	13,1	12,9	12,2	15,0	14,9	14,4
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	8,5	7,2	6,3	7,2	8,5	8,4
2. Anden Industri m. v	13,3	12,7	11,8	13,8	13,7	13,6
3. Handel	6,2	5,9	5,9	8,7	8,4	8,4
4. Arbejdsmænd	21,9	17,8	16,1	23,2	21,0	20,1
I alt	16,5	14,2	12,9	17,3	15,9	15,9
Hele Landet	15,2	13,7	12,6	16,4	15,5	15,3

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Juli og August for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Aug. 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Aug. 1935	Juli 1935	Aug. 1934	Juli 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 923	23,1	21,5	27,5	22,7
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 642	6,6	14,3	10,7	21,4
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 620	4,3	1,6	5,4	1,5
Slagteriarbejdere	8 330	17,5	17,2	16,8	15,0
Tobaksarbejdere	8 543	12,5	15,0	14,5	17,5
Tekstilarbejdere	13 485	8,1	10,3	5,2	8,6
Skræddere	12 776	14,3	14,2	13,2	14,0
Hatte- og Buntmagere	1 509	9,7	16,6	8,8	17,7
Skotøjsarbejdere	4 746	12,0	14,8	12,6	16,1
Murere	9 658	6,9	2,6	4,1	1,5
Hustømrere	8 886	8,5	5,1	7,6	5,0
Snedkere	9 593	11,2	13,9	12,2	12,5
Malere	7 193	3,8	2,4	8,8	6,7
Sadelmagere og Tapetserere	2 280	12,1	17,8	17,3	21,6
Træindustriarbejdere	5 390	13,7	10,9	13,7	10,9
Karetmagere	1 101	17,0	14,3	25,0	17,0
Keramikere	1 659	2,0	1,9	3,8	4,7
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 202	20,1	16,7	19,9	21,7
Blikkenslagere	2 334	7,5	7,9	7,0	10,8
Smede- og Maskinarb.	33 246	13,5	12,8	18,2	18,6
Formere	2 093	12,4	12,0	19,0	18,6
Elektrikere	3 159	12,0	13,8	15,9	18,8
Papirindustriarbejdere	1 605	2,3	3,3	1,7	1,9
Bogbindere	4 221	10,3	12,3	14,1	15,2
Typografer	6 428	11,5	8,8	16,4	13,1
Handels- og Kontormedhj.	22 506	6,7	6,1	8,6	8,6
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	17,4	15,7	19,8	19,2
Nemlig { Landarbejdere	23 917	14,5	13,1	16,5	16,1
Nemlig { Iøvrigt	127 009	17,9	16,1	20 6	19,9
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 796	28,3	20,3	20,6	11,2
Sømænd	4 189	27,5	24,3	24,2	24,3
Søfyrbødere	2 415	28,7	25,0	27,7	26,9
Kedel- og Maskinpassere	2 319	5,7	3,5	6,0	4,4
Kvindeligt Arbejderforbund	13 521	1,14	9,9	13,6	12,7
Andre Fag	27 830	9,9	9,1	11,8	10,9
I alt	388 124	13,7	12,6	15,5	15,3

Ekstra Kongres i den ungarske Landsorganisation.

Ungarns reaktionære Regering omgaas allerede i længere Tid med Planer om fuldstændig Undertrykkelse af de frie Fagforeninger og den socialdemokratiske Arbejderbevægelse overhovedet. Ved forskellige Lejligheder har Statsministeren afgivet Erklæringer om, at man agtede helt at likvidere de nuværende Fagforeninger og erstatte dem med saakaldte Korporationer, saaledes som man kender dem fra de fascistiske Lande, at man vilde indføre lovligt Forbud mod Strejker, lade Arbejdsanvisningen foregaa udelukkende gennem offentlige Kontorer og lign. Disse Trusler mod den socialdemokratiske Bevægelse og mod Fagforeningerne har navnlig antaget fastere Former, efter at den siddende Regering, takket være den nye Valglov med offentlig Afstemning, har opnaaet meget stort Flertal i Parlamentet.

De her omtalte Planer, der selvfølgelig vilde betyde en yderligere Styrkelse af det reaktionær-fascistiske Styre i Ungarn, var Anledningen til, at den faglige Landsorganisation indkaldte en ekstra Kongres, som den 8. og 9. September fandt Sted i Budapest.

Kongressen, der afholdtes i Metalarbejderforbundets smukke Bygning, var besøgt af 121 Delegerede fra de tilsluttede Organisationer samt af seks udenlandske Gæster, nemlig L. Jouhaux fra den faglige Internationale og Landsorganisationen i Frankrig, A. Staal fra Arbejderbureauet i Genève, F. S. Noordhoff fra den hollandske Landsorganisation, H. Jacobsen fra De samvirkende Fagforbund i Danmark, A. Schäfer fra Landsorganisationen i Czekoslovakiet, W. Pfeiffer fra Landsorganisationen i Jugoslavien samt L. Radaceanu fra Rumænien.

Efter Kongressens Konstituering og Gæsternes Hilsningstaler, holdt Landsorganisationens Generalsekretær, Karl Peyer, det indledende Foredrag til det første og vigtigste Punkt paa Kongressens Dagsorden: *Den ungarske Reaktions fascistiske Planer mod Fagforeningerne og den organiserede Arbejderstands Forsvarskamp.* Peyer paaviste paa Grundlag af et righoldigt Bevismateriale Punkt for Punkt, at det fascistiske Diktatur uden Undtagelse bedrager Folket og ikke tænker paa at opfylde de vidtgaaende Løfter, som det forinden Magtovertagelsen ogsaa gav det arbejdende Folk. Dette medfører en stadig stigende Harme hos de brede Masser, saaledes at Diktaturet nu kun kan opretholde sin Magt ved Hjælp af dets væbnede Styrker. Bag den fascistiske Reaktions Planer mod Fagforeningerne og Arbejderbevægelsen, staar en lille Inderkreds af det fascistiske Parti, der paa Arbejdernes Bekostning ønsker at sikre sin Magtposition og erholde godt betalte Stillinger. Det er maaske muligt, at man med Terror og Vold i hvert Fald midlertidigt kan vanskeliggøre Arbejdernes Organisationsarbejde, men det vil aldrig lykkes at gøre de ungarske Arbejdere til viljeløse Slaver.

De andre Befolkningsklasser bør betænke, at Diktaturets Undertrykkelsesforanstaltninger ikke vil blive begrænset til Arbejderorganisationerne alene. Indlederen omtalte endvidere Arbejdsløsheds- og Arbejdstidsspørgsmaalet og understregede Nødvendigheden af en almindelig Indførelse af 40-Timers Ugen. Han krævede sluttelig en Udvidelse af Regeringens Forordning angaaende Fastsættelse af Minimallønninger, saaledes at denne kommer til at omfatte alle Arbejderkategorier.

Foredraget affødte en længere Diskussion, der afsluttedes med Vedtagelse af følgende Resolution:

»Den ungarske Landsorganisations ekstra Kongres konstaterer, at Forenings- og Forsamlingsretten danner Grundlaget for det forfatningsmæssige Liv, og at der ikke kan rejses et Skel mellem Arbejdernes og de øvrige Befolkningsklassers Rettigheder.

Fagforeningskongressen er principiel Tilhænger af den frie Forenings- og Forsamlingsret og protesterer paa det kraftigste mod enhver Art af Tvangsorganisationer, der bevislig kun er indført i saadanne Stater, hvor Friheden og Menneskehedens Rettigheder misagtes. Fagforeningerne, der er de af Arbejderne selv oprettede Organisationer, varetager paa Grundlag af aarelange Erfaringer indenfor deres Virksomhedsomraade Arbejdernes økonomiske, politiske og sociale Interesser. Kongressen tager bestemt Afstand fra de i Offentligheden fremkomne Planer om Interessерepræsentationer. Kun saadanne Organisationer er i Stand og beføjet til at varetage Arbejdernes Interesser, som er skabt af Arbejderne selv og som Følge heraf er autonome i deres Virksomhed. Kongressen slaar fast, at de ungarske Arbejderes Lønforhold ikke staar i rimeligt Forhold til Leveomkostningerne, endvidere, at der paa det socialpolitiske Omraade i de senere Aar er sket betydelige Tilbageskridt.

Af den Grund kræver Kongressen: Lovlig Sikring af den frie Forenings- og Forsamlingsret og Ophævelse af alle Forordninger, der hindrer Fagforbundenes og Afdelingernes Virksomhed.

Alle Møder, som afholdes i Overensstemmelse med Fagforeningernes Love, samt endvidere alle Sammenkomster til Drøftelse af Arbejdernes økonomiske Kaar, skal være fritaget for Anmeldelsespligt og Myndighedernes Kontrol.

Regeringens Forordning angaaende 48-Timers Ugen skal snarest muligt udvides til at omfatte alle Industri-, Handels- og Tjenestemandskategorier i hele Landet, men desuden fordrer Kongressen lovfæstet Indførelse af 40-Timers Ugen.

Kongressen kræver snarlig Behandling og Afgørelse af alle Klager, der er rejst i Forbindelse med Forordningen angaaende Fastsættelse af Minimallønninger. Endvidere fordrer Kongressen fuldstændig Søndagshvile og Butikslukning fra Kl. 6 Aften.

For at faa disse Krav gennemført, opfordrer Fagforeningskongressen alle Arbejdere, Medhjælpere og Funktionærer til at slutte op i de frie Fagforeningers Rækker og paa denne Maade deltage i Kampen for Kravenes Virkeliggørelse.«

Indleder til det andet Punkt paa Dagsordenen: *Arbejderne og Socialforsikringen,* var Landsorganisationens Sekretær Benö Gál, der i en udførlig Tale redegjorde for alle Enkeltheder i dette for Arbejderne saa overordentlig vigtige Spørgsmaal. Fagforeningernes Bestræbelser paa dette Omraade tager først og fremmest Sigte paa Genoprettelsen af Socialforsikringsanstaltens Selvforvaltning, da det ellers maa befrygtes, at Institutionen føres henimod et økonomisk Sammenbrud. For at forhindre en Bankerot, er det i første Linie nødvendigt at indskrænke det uhyre store Personale i selve Administrationen, hvis Underhold nu synes at være Institutionens Hovedopgave i Stedet for Omsorgen

for de syge Arbejdere. Taleren understregede i denne Forbindelse Nødvendigheden af at ansætte flere Læger, da der nu kun findes en Læge for hvert 286-Tal forsikrede, og krævede Socialforsikringens Omdannelse til en virkelig Folkeforsikring. Til Slut fordrede han effektiv Kontrol med Administrationen, idet Forretningsledelsen nu ganske vilkaarligt bestemmer om Anvendelsen af de Medlemmerne tilvejebragte Midler.

Talen efterfulgtes af en levende Diskussion om Forsikringens Forhold, der afsluttedes med Vedtagelse af en Resolution, der fordrer Genindførelse af den fuldstændige Selvforvaltning, da det kun paa den Maade vil være muligt at garantere Opfyldelsen af Forsikringens Opgaver og undgaa en Bankerot. Saafremt det nuværende altfor store Administrationsapparat bibeholdes, bestaar der Fare for, at de i Alderdomsforsikringen opsparede Reserver vil medgaa til Dækning af de uhyre Administrationsudgifter. Kongressen gør Regeringen ansvarlig for alle materielle og moralske Følger af det bestaaende System og kræver, at Regeringen udreder det i Loven fastsatte Tilskud til Administrationsudgifterne samt opfylder sin lovlige Forpligtelse til at dække Institutionens Underskud.

Kongressen kræver endvidere Udvidelse af Syge-, Ulykkes- og Alderdomsforsikringen til alle Beskæftigelseskategorier (bl. a. ogsaa det huslige Personale, Nødhjælpsarbejdere, Landarbejdere, Smaahandlende og mindre Arbejdsgivere), samt Afskaffelse af en Del Afgifter samt andre Lettelser for de Forsikrede.

Til Slut gav Kongressen Udtryk for sin Glæde over, at Fagforeningernes Liste havde sejret ved de sidst afholdte Valg til Socialforsikringen. Dette bør opmuntre alle Arbejdere til at fortsætte Kampen, indtil de førnævnte Krav er opfyldte.

Efter Behandlingen af disse to Punkter samt en Del indsendte Forslag, gik Kongressen over til Valg af Landsorganisationens Ledelse. Til Formand genvalgtes Moritz Rothenstein, til Generalsekretær Karl Peyer, til Sekretær og Kasserer Benö Gál. —

Efter at Jouhaux paa de udenlandske Gæsters Vegne havde holdt en ildnende og stærkt agitatorisk Tale, der modtoges med begejstret Bifald, sluttede Formanden, Rothenstein, Kongressen med en Tak til Gæster og Delegerede og en Opfordring til med øget Styrke at fortsætte Kampen for Bevarelse af Arbejdernes Rettigheder.

NYT FRA UDLANDET

DEN NORSKE LANDSORGANISATION I 1934. Ved Udgangen af 1934 omfattede den faglige Landsorganisation i Norge 33 Forbund med 2211 Afdelinger og ialt 172.513 Medlemmer. Da der ved Udgangen af 1933 fandtes 33 tilsluttede Forbund med 2054 Afdelinger og 157.524 Medlemmer, har der altsaa været en Fremgang paa 157 Afdelinger og 14.989 Medlemmer (9,5%). Af det samlede Medlemstal var 27.244 Kvinder. Siden 31. December har der været en jævn og sikker Medlemstilgang i alle Forbund, og ved Halvaarsskiftet 1935 talte Landsorganisationen 182.687 Medlemmer. Der er nu sat en omfattende Agitationskampagne i Gang med det Maal, at naa 200,000 Medlemmer inden Aarets Udgang.

I Løbet af 1934 blev der afsluttet, henholdsvis forlænget 775 Overenskomster omfattende 71.188 Arbejdere, heraf 51.885 organiserede. Der opnaaedes Lønforhøjelse for ca. 10.000 Arbejdere. Den gennemsnitlige Lønforhøjelse pr. Arbejder og Aar anslaas til 227 Kr. I Henhold til de i 1934 oprettede Overenskomster, indførtes der Ferie for 47.211 Arbejdere, heraf 33.450 organiserede. 13.583 Arbejdere erholdt 8 Dages Ferie og 21.767 Arbejdere 12 Dages Ferie. I alle Overenskomster er Arbejdstiden uforandret 48 Timer.

Angaaende Arbejdsløsheden foreligger der Oplysninger fra 30 Forbund med ca. 150.000 Medlemmer. Den gennemsnitlige Arbejdsløshed pr. Medlem var 72,9 Dage mod 80 Dage i 1933.

Beretningen indeholder endvidere Oplysninger om den Virksomhed, der er udført gennem Landsorganisationens statistiske Kontor, juridiske Kontor, Revisionskontor og andre Instanser.

BESTYRELSESMØDE I I. F. C. Den internationale faglige Centrals Bestyrelse var den 26. og 27. September samlet til Møde i Paris. Af Mødets Beslutninger kan fremhæves, at den næste internationale Fagforeningskongres vil blive afholdt i London i Juni 1936. I Tilknytning til Kongressen indkaldes en international faglig Kvindekonference. Bestyrelsen drøftede den spændte politiske Situation og Krigsfaren i Forbindelse med den italiensk-abessinske Konflikt samt de Forholdsregler, der skal træffes af Arbejderorganisationer i de forskellige Lande. Saa snart den internationale Situation er mere afklaret og Folkeforbundets endelige Stilling til Konflikten er bekendt, vil samtlige politiske og faglige Arbejderorganisationer blive indkaldt til en fælles international Konference, der skal træffe Afgørelse om Arbejderbevægelsens Stilling til Krigen og Faren for dens Udbredelse til Europa.

INDUSTRIEN I LETLAND. I de sidste 12 Aar er den lettiske Industri vokset stadig og stærkt. Antallet af Virksomheder er i Tiden fra 1922 til 1933 steget fra 1906 til 3788 eller med ca. 100%. Af samtlige Virksomheder i 1933 udgør Nærings- og Nydelsesmiddelindustrien 43,4%, Træforarbejdningsindustrien 12,12% og Metalindustrien 10,98%.

Antallet af beskæftigede Arbejdere i Industrien var i 1922 34.471, i 1933 70.387. Beskæftigelsesgraden har saaledes nogenlunde holdt Skridt med Industriens Vækst. Storindustrien, hvortil regnes Virksomheder med mindst 50 Arbejdere, beskæftiger ca. 64% af samtlige Arbejdere, de mellemstore Virksomheder (20—49 Arbejdere) 12% og de smaa Virksomheder (højst 19 Arbejdere) 24%.

Værdien af Letlands Industriproduktion var i 1922 120 Mill. Lats og steg indtil Aaret 1929 til 447 Mill. Lats. Den faldt derpaa i de paagældende 3 Aar for atter at stige til godt 312 Mill. i 1933.

RUSTNINGSKONJUNKTURER. Ifølge en af Metalarbejderforbundet i Czekoslovakiet offentliggjort Statistik, der omfatter 370 større Virksomheder indenfor den czekoslovakiske Jern- og Metalindustri, er Arbej-

dertallet i 1934 steget med 15.000 til 119.400. Opgangen falder væsentlig paa Vaabenfabrikker, hvis Arbejdertal er steget fra 5457 til 10.060, endvidere paa 8 Virksomheder tilhørende det bekendte Vaabenfirma Skodaværker, hvis Arbejdertal er steget fra 10.450 til 15.000, og paa 3 Flyvemaskinefabrikker, der har forøget deres Arbejdsstyrke fra 2000 til 3250 Mand.

En lignende Udvikling, men endnu mere udpræget, kan konstateres i mange andre Lande, navnlig i Tyskland, hvor Genoprustningen præger hele det økonomiske Liv og hvor der derfor med Rette kan tales om Rustningskonjunkturer, samt naturligvis i Italien og de andre Stormagter, hvor Vaabenfabrikkerne for Tiden har Højkonjunkturer.

I det hele taget kan det siges, at Verdensøkonomien mere og mere paavirkes af Krigssituationen. For Raavarer og Levnedsmidler har der allerede været betydelig Prisopgang paa Verdensmarkedet, og denne Opgang vil uden Tvivl blive fortsat, saalænge Situationen er saa spændt som i Øjeblikket. Det er iøvrigt de Varer, der er blevet haardest ramt af Prisfaldet i Aarene 1929—1932, som nyder størst Fordel af den nu stedfindende Prisstigning.

Dansk Gartnerforbunds Kongres.

Den 2. September afholdt Dansk Gartnerforbund sin 11. ordinære Kongres i Folkets Hus paa Jagtvejen i København.

Forbundsformanden, Martin Mikkelsen, aabnede Kongressen med hjertelige Velkomstord til de Delegerede og til Gæsterne.

De indbudte Gæster var Formanden for Svensk Landarbejderforbund, H. Sander, Stockholm, Forretningsfører Oscar Levinsen fra det skandinaviske Sekretariat, Hovedkasserer Hans Jacobsen fra De samvirkende Fagforbund samt Erik Krogh fra Lærlingeforeningerne i Aarhus, Aage la Cour fra Lærlingeafdelingen i Kalundborg og Henry Madsen fra Lærlingeforeningen i Randers.

Efter at Gæsterne havde takket for Velkomsten og udtalt deres bedste Ønsker om fortsat Fremgang for Dansk Gartnerforbund, konstituerede Kongressen sig med H. Willumsen, København, og S. A. Sørensen, Aarhus, som Dirigenter og Aage Andersen og Arne Jensen, København, som Sekretærer.

Formanden aflagde derefter en udførlig Beretning om Virksomheden i den forløbne treaarige Periode. Forbundet havde pr. 31. Marts 1932 873 Medlemmer, fordelt i 12 Afdelinger og 2 Filialer. Den 31. Marts i Aar var Medlemsantallet 1786, fordelt i 16 Afdelinger og 8 Filialer. Der har saaledes været en fin Fremgang, idet Medlemsantallet er mere end fordoblet.

Formanden gav dernæst en Redegørelse for Lønforhandlingerne og for Afslutning af Særoverenskomster med Mestrene i de enkelte Byer.

Han omtalte endvidere Forbundets Bestræbelser for Dygtiggørelse af Medlemmerne og de paa Teknologisk Institut afholdte Kursus for de arbejdsløse Medlemmer. Paa dette Omraade er der paabegyndt et Samarbejde med Dansk Anlægsgartnerforening.

Formanden berørte derefter Forhandlingerne med Dansk Arbejdsmandsforbund om de faglige Grænseforhold. Der havde været visse Vanskeligheder, men Gartnerforbundet havde nu stillet et Forslag, som Arbejdsmandsforbundet overvejede. Gartnerne forventede, at denne Sag snarest blev bragt i Orden.

Efter en længere Redegørelse for Fagets Lærlingeforhold sluttede Formanden sin Beretning med en Omtale af Forbundets Lærlingeafdeling, det skandinaviske og internationale Samarbejde og en Række indre Organisationsanliggender.

I Diskussionen deltog en Række Talere, der navnlig omtalte Lærlingeforholdene, Forbundets Organisationsomraade og Overenskomsterne.

Efter at Formanden havde besvaret de fremsatte Udtalelser, godkendtes Beretningen.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Aage Andersen, København, forelagde Forbundets Regnskaber for de forløbne tre Aar og redegjorde udførligt for de enkelte Konti.

Regnskabsoversigten afsluttedes med en Kompliment til Afdelingerne for den Interesse, der var vist i Agitationsarbejdet.

Regnskabet godkendtes.

Forslag til Lovændringer.

Kongressen behandlede derefter de af Afdelingerne fremsendte Forslag til Ændring af Forbundslovene.

Et Forslag fra Københavns Afdeling om Nedsættelse af Forbundskontingentet til 1 Kr. 50 Øre pr. Uge forkastedes.

Københavns Afdeling og Horsens Afdeling stillede Forslag om Indførelse af ugentlige Kontingentbidrag i Stedet for maanedlige. Forslaget forkastedes.

Københavns Afdeling foreslog Bortfald af Bestemmelsen om, at Afdelingen i København ikke kan repræsenteres paa Kongressen med flere Repræsentanter end samtlige Provinsafdelinger.

Forslaget forkastedes med 37 Stemmer mod 12.

Nogle Forslag om en Rejseagitator for Provinsen forkastedes.

Med 26 Stemmer mod 22 vedtoges et af Hovedbestyrelsen fremsat Forslag om, at alle Overenskomster skal afsluttes af Afdelingerne under Hensyntagen til de Retningslinjer, som Kongressen eller Hovedbestyrelsen har fastlagt.

Horsens Afdeling og Vejle Afdeling stillede Forslag om, at Provins-Afdelingerne blev repræsenteret i Forretningsudvalget. Forslaget vedtoges med 37 Stemmer mod 13. Derefter vedtoges det, at Provinsen skal have 2 Repræsentanter i Forretningsudvalget.

Valgene.

Med Akklamation genvalgtes Martin Mikkelsen til Formand og Forretningsfører og Aage Andersen til Hovedkasserer. Til Forretningsudvalget valgtes Carl Hansen, Helsingør, Svend Nielsen, Horsens, Arne Jensen, København, H. Willumsen, København, og Chr. Jensen, København.

Til Hovedbestyrelsen genvalgtes P. Skovbro, A.

Sørensen og H. Enghave, Københavns. For Jylland genvalgtes A. Andersen, Aarhus, og N. Ibsgaard, Horsens. Nyvalgt blev Hviid, Vejle. For Sjælland genvalgtes Uno Larsen, Helsingør. For Fyn genvalgtes uden Afstemning A. Andreasen, Odense.

Til Revisorer genvalgtes P. Skovbro, Københavns, og Chr. Petersen, Rungsted.

Efter Valgene holdt Formanden Afslutningstalen, hvorefter Kongressen sluttede under Tonerne af »Internationale«.

Bageri- og Konditoriarbejderforbundets 16. Kongres.

Bageri- og Konditoriarbejderforbundets 16. Kongres aabnedes den 27. August i Højskolehotellets Sal i Aalborg. Forbundets Formand, Chr. Nielsen, bød Hovedbestyrelsen, de Delegerede og Gæsterne velkommen, og derefter sang Aalborg Arbejderpartis Sangkor nogle smukke Sange.

I sin Aabningstale henviste Formanden til, i hvor høj Grad den økonomiske Krise prægede alle Forhold, og at der ligefrem finder Misbrug Sted af dette Ord, fordi Krisen har faaet en permanent Karakter, hvilket vil sige, at den har formet sig saaledes, at Krisetilstanden er bleven normal.

Krisen, der ogsaa betegnes som Verdenskrise, har foruden Arbejdsløshed og Nød foraarsaget mange andre Tilskikkelser, der yderligere har forværret Forholdene, og her er Afspærrings- og Selvforsynings-Politikken sikkert den, der har sat sine dybeste Spor.

Der er stærke Brydninger rundt om i Landene, og overalt kan der konstateres en Tilspidsning af den økonomiske og politiske Situation. Under disse Omstændigheder gælder det for Arbejderne om at holde sammen, thi vi har set, at en uenig Arbejderklasse skaber Mulighed for et Diktatur med deraf følgende Undertrykkelse af Organisations- og Meningsfrihed.

Under disse Forhold træder vi da sammen for at drøfte vort Fags Forhold, og gennem vore Drøftelser træffe Beslutninger, der kan danne Rammen for et godt og intensivt Arbejde for Fagets Udøvere, men ved Siden deraf maa vore Beslutninger være prægede af vor ubrydelige Vilje til fortsat nationalt og internationalt Samarbejde paa den rene socialdemokratiske Linie.

I Troen paa, at den danske Bageri- og Konditoriarbejder altid vil findes i første Række, naar der kaldes til Kamp for Værn af opnaaede Goder og i Troen paa, at Afdelingernes valgte Delegerede er besjælede af Lysten til at gaa ind i Kongresarbejdet under saglige Former, erklærer jeg da Bageri- og Konditoriarbejdernes 16. ordinære Kongres for aabnet.

Formanden forelagde derefter Dagsordenen, som enstemmig godkendtes.

Dagsorden:

1. Kongressens Aabning.
2. Mandaternes Godkendelse.
3. Valg af Ordstyrere og Sekretærer.
4. Forretningsordenens Godkendelse.
5 a. Forbundets Virksomhed (Beretning).
5 b. Bladets Virksomhed.
6. Regnskaberne.
7. Ændringer til Forbundets Love (Forslag).
8. Bageriloven.
9. Lærlingesagen (Lærlingeskala).
10. Hjemmebagerier.
11. Obligatoriske Svendeprøver.
12. Særskilte Forslag.
13. Internationale Forbindelser.
14. Valg af Tillidsmænd.
15. Afholdelse af næste Kongres.

Der foretoges herefter Valg af Dirigenter, Sekretærer og Udvalg. Derefter afbrødes Mødet for at Mandatudvalget kunde foretage Gennemgang af Mandaterne. Mandatudvalget meddelte, at der var mødt 15 Hovedbestyrelsesmedlemmer, 92 Delegerede og 12 Gæster. Mandaterne godkendtes enstemmig.

Derefter fik Gæsterne Ordet for at lykønske Kongressen til det forestaaende Arbejde. Den første Taler var N. V. Zandel, Sverrig, der bragte Hilsen fra det svenske Forbund og priste det gode Samarbejde mellem de skandinaviske Organisationer.

Ripnes bragte Hilsen fra Broderorganisationen i Norge, og Næstformand Chr. Jensen, D. s. F., bragte Hilsen fra D. s. F. og kom ind paa Omtale af de sidste Aars Lønkonflikter. Taleren sluttede med at udtale, at kun ved fortsat Enighed vil Arbejderbevægelsen kunne gøre sig gældende. Marius Madsen, Bryggeriarbejderforbundet, bragte en Hilsen fra de fire danske Organisationer, der er tilsluttet Skandinavisk Levnedsmiddel-Union og ønskede til Lykke med Arbejdet.

M. C. Willumsen ønskede Kongressen velkommen til Aalborg og haabede paa gode Resultater af Arbejdet. Til Slut talte Vald. Hartmann som Repræsentant for den skandinaviske Sammenslutning af Levnedsmiddelarbejdere. Han kom ind paa en nærmere Omtale af Sammenslutningens store Betydning og omtalte endvidere det internationale Samarbejde.

Forbundets Æresmedlem, Zakarias Friis, takkede paa egne og sin Kollega Laur. Andersens Vegne for Indbydelsen til at overvære Kongressen. Friis rettede en Tak til de gamle Medarbejdere indenfor Forbundet gennem Aarene og henstillede indtrængende til Forbundets unge Medlemmer at fortsætte det opbyggende Arbejde, der er paabegyndt.

Dirigenten takkede Gæsterne for deres Udtalelser.

Kongressen gik herefter over til at behandle Dagsordenens Punkt 5 a og b, og herunder fik Formanden, Chr. Nielsen, Ordet til

Beretningen

om Arbejdet i den forløbne 3-aarige Periode. Han kom først ind paa en Omtale af den Udvikling, der har fundet Sted indenfor Forbundet i Perioden. Forbundets Medlemstal er forøget med 521 nye Medlemmer og Afdelingernes Antal med 2, idet der

er oprettet Afdeling i Herning og en Afdeling for Kiks- og Biscuitarbejderne.

Derefter gik Formanden over til en meget udførlig Omtale af de Overenskomstforhandlinger, der har været ført. Forbundet kontraherer nu ikke alene med de store Mesterorganisationer, men ogsaa med en Række Aktieselskaber og enkeltstaaende Virksomheder, hvortil kommer, at der er afsluttet Overenskomster med en Række Enkeltpersoner, der ikke staar tilsluttet nogen Organisation. Af andre Spørgsmaal, som Hovedledelsen har arbejdet med i Perioden, kan nævnes Lærlingesagen, der har taget Sigte paa en yderligere Begrænsning af Tilgang af Lærlinge til Faget, Bestemmelserne vedrørende obligatoriske Svendeprøveaflæggelser og Sagen om Ændringer i den bestaaende Bagerilov samt Kost- og Logi-Spørgsmaalet.

Flere af disse Forhold vil komme til Behandling under særlige Punkter paa Dagsordenen.

Til Slut kom Formanden ind paa en Omtale af en Række lokale Forhold, der havde skabt visse Vanskeligheder, og hvortil Forbundet havde ydet sin Medvirken til Løsningen af Problemerne.

Formanden sluttede sin Beretning med at udtale en Tak til D. s. F. for det gode Samarbejde, en Tak til Hovedledelsens Medlemmer, Afdelingsledelserne samt til Repræsentanterne for de samarbejdende Forbund saavel i Indlandet som Udlandet.

Formandens Beretning hilstes med stærkt Bifald.

Derefter paabegyndtes Diskussionen, hvori en meget lang Række Talere havde Ordet. Under Diskussionen fremkom der Kritik af D. s. F. og Forligsmandsloven. Dette gav Anledning til, at D.s.F.s Repræsentant tog Ordet og i korte Træk redegjorde for den Linie, der var fulgt af Arbejderklassen i Danmark fra Aarhundredskiftet og op til vor Tid med dens forskelligartede Vanskeligheder for Arbejderbevægelsen og Landbruget. Taleren kom ind paa en meget udførlig Omtale af den nye Forligsmandslovs Tilblivelse og Grundlaget herfor. Tvunget af Nødvendighederne var Forligsmandsloven blevet lavet. Man havde staaet overfor en Arbejdsgiverorganisation, der havde sagt: Fred med alle eller Ufred med alle. Naar der tales om, at det er Statsindgreb overfor Fagorganisationerne, maa man henvise til Tiden, vi lever i, hvor der finder Statsindgreb Sted paa mange Omraader. Rigsdagen har ikke modsat sig Urafstemningerne, men har ønsket, at disse Afstemninger er et gyldigt Udtryk for det store Flertal af Medlemmernes Ønsker. Chr. Jensen sluttede sin Tale med at advare mod de opløsende Forsøg, der fra enkelte Sider blev gjort. Det var Galmandsværk; man burde søge at vinde disse Folk for praktisk Arbejde. Tabet af den politiske Magt kunde faa alvorlige Konsekvenser; der var derfor al mulig Grund til for Arbejderbevægelsen at være forsigtig i sine Dispositioner. L. S. er Udtryk for en ny Bevægelse, bag hvis Ansigt skjuler sig Nazisttendenser.

Efter at endnu en Række Talere havde haft Ordet, replicerede Formanden til de forskellige Talere. Ved den herefter foretagne Afstemning godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 5.

Derefter vedtoges en af Hovedbestyrelsen fremsat Resolution, der tager Afstand fra Indførelse af Pensionsordninger i Faget, saaledes bl. a. ved Hovedstadens Brugsforenings Bagerier.

Dagsordenens. Punkt 6.

Hovedkassereren, Aggerholm, forelagde det reviderede Regnskab og gav en Række supplerende Oplysninger om Regnskabets Enkeltheder.

Efter Besvarelse af enkelte Forespørgsler godkendtes Regnskaberne enstemmigt.

Under Dagsordenens Punkt 7 behandledes Forbundets Love. Der var foretaget en omfattende Omplacering af Bestemmelsen, saaledes at disse nu er samlede i sammenhørende Afsnit. Det omfattende Lovkompleks behandledes indgaaende, og der foretoges visse Rettelser og Tilføjelser, hvorefter det foreliggende Udkast godkendtes.

Under Dagsordenens Punkt 8 bemærkede Formanden, at der ikke var opnaaet Enighed i det politiske Udvalg, der var nedsat til Udarbejdelse af Ændringer i Bageriloven. Han betragtede derfor Muligheden for at opnaa Ændringer i Loven for udelukket.

Formanden omtalte herefter en Række faldne Domme, der fastslog, at Enker og ufaglærte Arbejdsgivere kunde antage Arbejdere til at arbejde i de af Loven fastsatte Spærretider (fra Kl. 20—4). Han ankede navnlig over, at Fabriksdirektoratet havde udarbejdet Kontrakter, der indeholdt Bestemmelser for disse Enker og ufaglærte om Arbejdsret i Spærretiden, som var i Strid med Fagets Overenskomster. Der var nu optaget Forhandling med D. s. F. om disse Forhold, og man var enige om, at i givet Fald vilde man prøve en Sag ved Den faste Voldgiftsret.

Der udspandt sig en lang Diskussion, som afsluttedes med Vedtagelse af en Udtalelse, i hvilken det hedder, at Forbundet skal arbejde for en Ændring i Loven, saaledes at det forbydes baade Mestre og Svende at arbejde i Tiden mellem Kl. 20 og 4.

Under Punkt 9—10—11 drøftedes Fagets særlige Forhold, især den stærke Tilgang af Lærlinge. Formanden gav en Række Oplysninger om de Uddannelsesmetoder, der anvendtes i Bagerierne og beklagede, at Uddannelsen i mange Tilfælde var meget daarlig. Han foreslog, at man hos de organiserede Mestre søgte at opnaa Tilslutning til, at der indførtes Svendeprøver, og at man søgte tilvejebragt en Ordning med Mestrene om Nedsættelse af et Udvalg bestaaende af Mestre og Svende, hvis Opgave skulde være at føre Kontrol med Uddannelsen og afgive Indstilling om, at det forbydes saadanne Bagerier, hvor der ikke forefindes Muligheder for at give Lærlingen en forsvarlig Uddannelse, at antage Lærlinge.

Formanden omtalte de Vanskeligheder, der var skabt for Fagets Udøvere, ved den stadige Vækst af Hjemmebagerier. Han oplyste herunder, at Hjemmebagerier, der ikke bager 20 kg Mel pr. Uge, ikke faldt ind under Fabrikstilsynet. Af hygiejniske Grunde har Forbundet arbejdet for, at alle Hjemmebagerier bliver underkastet Fabriks-

tilsynet. Dette Standpunkt tilsluttede Kongressen sig.

Under Dagsordenens Punkt 12 behandledes de af Afdelingerne indsendte særlige Forslag. En Række af Forslagene henvistes til nærmere Overvejelse i Hovedbestyrelsen, bl. a. Forslag om Sommerferie, Nedsættelse af Betalingen for Kost og Logi, Kontrol med Overarbejde, lige Løn for København og Provinsen og Revision af Prislisterne.

Under dette Punkt vedtoges endvidere, at der af Forbundets Midler stilles 2500 Kr. til Raadighed for Medlemmer, der deltager i Kursusophold paa Højskole.

Under samme Punkt vedtoges følgende Resolutioner:

A. Med Opmærksomheden henledt paa Forbundets Love, § 2, Stykke d, hvori der staar: At afskaffe alt Søndags-, Over- og Natarbejde, forlanger vi Medlemmer af Københavns Afdeling som Led i dette, at Hovedledelsen ved første Overenskomstforhandling sætter alt ind for Ekstra-Betaling for Søn- og Helligdage og paa Hverdage fra Klokken 17 til Klokken 7. Ligeledes at al Overarbejdsbetaling bliver klækkelig forhøjet.

B. Opmærksomheden henledes paa den stadig tiltagende Prisforhøjelse paa alle almindelige Livsfornødenheder, som har foraarsaget, at vor Løn er forringet ganske betydeligt. Det er derfor en tvingende Nødvendighed, at vore Løntariffer ændres til det bedre og i Forhold til den stigende Varepris.

Vi henstiller til Hovedledelsen ved førstkommende Overenskomstfornyelse at sætte kraftigt ind for en Forbedring af vore Løntariffer.

Under Punkt 13 vedtoges det at fortsætte Bestræbelserne for international Samling af alle Bageri- og Konditoriarbejdere.

Punkt 14. Efter at man havde fastsat Lønninger for Forbundets Tillidsmænd, foretoges Valgene. Til Formand genvalgtes Chr. Nielsen med Akklamation. Hovedkasserer Aggerholm og Sekretær Jacob Larsen genvalgtes ligeledes med Akklamation. Der foretoges derefter Valg af Forretningsudvalg, Hovedbestyrelse og Revisorer.

Det vedtoges at afholde næste Kongres i København.

Dansk Typografforbunds 13. ordinære Delegeretmøde.

Mandag den 9. September aabnedes i Folkets Hus paa Enghavevej i København Dansk Typografforbunds 13. ordinære Delegeretmøde af Forbundets Formand, Jul. Schrøder, der bød de ca. 200 Delegerede og Gæster Velkommen.

Der var mødt følgende Gæster: D. s. F., Knud V. Jensen, Bogbinderforbundet, Th. Nielsen, Det svenske Typografforbund, Sigvard Cruse og Allen Danielsson. Fra det norske Forbund Emil Thorkildsen og Oscar Ottersen. Det hollandske Forbund var repræsenteret ved H. Korte, det czekoslovakiske Typografforbund var repræsenteret ved Anton Farka og det internationale Typograf-Sekretariat ved Niels Wessel, Stockholm.

Efter korte Taler af Gæsterne godkendtes Mandaterne, og Delegeretmødet konstituerede sig. Til Dirigenter valgtes Emil Frederiksen, København, og C. O. Madsen, Odense.

Beretning om Virksomheden.

Jul. Schrøder aflagde derefter Beretning om Virksomheden i Beretningsperioden. Han omtalte Udviklingen paa det økonomiske Omraade og de Vanskeligheder, de stadig mere omfattende Selvforsyningsbestræbelser har affødt for Landbruget og Landet som Helhed. Formanden trak Linierne op for de senere Aars Overenskomstsituationer og redegjorde for de af Rigsdagen vedtagne Love, der griber ind i Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Han forsvarede Lockoutloven, der var i Arbejdernes Favør, og mente, at man ikke i det ene Øjeblik kan kræve Regeringens Indgriben, f. Eks. for at faa 40 Timers Ugen gennemført, for i næste Øjeblik principielt at frabede sig enhver Indgriben i Arbejdsforholdene.

Om Forligsmandsloven udtalte Jul. Schrøder: Det er vel givet, at det havde været bedst, om Arbejderne selv havde løst Spørgsmaalet om Fremgangsmaaden ved Afstemninger over Mæglingsforslag, Iværksættelse af Konflikter eller Antagelse af Fredstilbud; Norges Arbejdere har jo selv løst Problemet ved den Hovedtarif, de har indgaaet med Arbejdsgiverne. I vort Land viste det sig imidlertid umuligt for Arbejderne selv at finde en Vej frem. Saa maatte Staten give Regler. Det skete ved Forligsmandsloven, den meget omstridte Lov. Er den nu saa slem? Den drager jo kun Konsekvensen af mange Aars faglig Kamp, hvor Arbejdsgiverne har kædet Spørgsmaalene fra de mange Fag sammen. Den erkender jo kun, at skal der være faglig Kamp, skal Kampen ikke bestemmes af en enkelt Gruppe eller et enkelt Fag, men af et større Flertal af dem, der berøres af Kampen. Om Loven her og der kan tilpasses Forholdene noget bedre, vil Tiden vise. Som min private Mening vil jeg sige:

Forligsmandsloven er faktisk Garanti for Opretholdelse af Demokrati i Fagbevægelsen. Det er vor Fejl, at vi ikke selv har lavet Reglerne, men som det er, sikrer Loven Flertallets Ret til Afgørelser.

Naturligvis kan man fælde en Taare over Tiden med de smaa raske Strejker og det enkelte lille Fags forholdsvis suveræne Ret, men paa det nuværende Stade i Arbejderklassens Kamp kræves det, at vi alle staar paa een samlet Front. Jo før vi lærer det jo bedre.

Formanden omtalte nu en Række Forhold i Forbindelse med Tarifforhandlingerne og Typografernes faglige Arbejde. Under denne Del af sin Beretning fremdrog Jul. Schrøder nogle Forhandlinger, der var ført om Arbejdet i Nyborg og Horsens Straffeanstalter. Der var i de to Straffeanstalter installeret en Del moderne Trykkerimaskiner, og fra at være pædagogisk Problem med at beskæftige Fangerne var der kommet en forretningsmæssig Tendens ind i Fængslernes Dispositioner.

Forbundet havde stadig sin Opmærksomhed henvendt paa Spørgsmaalet.

Formanden redegjorde for en Del lokale Forhold paa forskellige Trykkerier. Efter en Omtale af de internationale og skandinaviske Forbindelser sluttede Formanden sin Beretning med en Omtale af Fagets Fagblad, Brancheklubbernes Blade og det gensidige Forhold imellem dem. Herunder omtalte Formanden Tidsskriftet »Grafisk Revy«, som de norske, svenske og danske Typografer udgiver i Fællesskab, og Mulighederne for dets fortsatte Bestaaen.

I Diskussionen havde en lang Række Talere Ordet. Man drøftede væsentlig de store faglige Spørgsmaal, men desuden naturligvis ogsaa en lang Række Spørgsmaal af mere faglig Karakter, f. Eks. Overarbejdet, Masseproduktion af Maskinsats til Brug andre Steder end paa Fremstillingsstedet, Anciennitetsprincipet paa Arbejdspladserne m. m. Efter at Formanden havde repliceret til de forskellige Talere, godkendtes Beretningen med alle Stemmer mod 9.

Lovændringer.

Delegeretmødet gik derefter over til at behandle en Række betydningsfulde Forslag til Lovændringer. En meget lang Række Forslag fra Provins- og københavnske Afdelinger samt fra Hovedledelsen drejer sig om Forbundets Struktur. Spørgsmaalet er: Skal der i Typografforbundet være Brancheafdelinger? Hvilken Kompetence skal disse Afdelinger eller Klubber have? Skal hver Brancheafdeling have sit eget Blad som nu, eller skal Forbundet foruden »Typ-Tidende« udgive et særligt fagteknisk Blad?

Efter at ca. 50 Talere havde haft Ordet, nedsattes et 11-Mands Udvalg, der skulde afgive Indstilling til Delegeretmødet.

Den følgende Dag forelagde saa Sigv. Hellberg paa Udvalgets Vegne en Flertalsindstilling fra 10 af Udvalgets 11 Medlemmer.

Den Ordning angaaende Brancheklubber, Udvalget foreslog, gaar ud paa:

At Klubbernes Arbejde og organisatoriske Liv inddrages mere under Forbundets Struktur. De Brancheblade, Klubberne udgiver, inddrages fra 1. April 1936, og Forbundet udsender til Afløsning af disse Blade hver Maaned et særlig fagteknisk Blad »Grafisk Teknik«. Der vælges en Sekretær, der varetager det fagtekniske og almindelige fagorganisatoriske Oplysnings- og Kulturarbejde.

Ved Sekretærens Side staar et Udvalg paa 7 Medlemmer fra de forskellige Brancher i København og Provins.

Sigv. Hellberg anbefalede stærkt Forslaget, der vilde ende en længe ført Diskussion om Brancheernes Forhold til Forbundet og i Stedet for indre Strid om denne Sag fremme en Udvikling, der underbygger Forbundets Sammenhold og Enhed.

Delegeretmødet tiltraadte Udvalgets Indstilling med 116 Stemmer mod 31.

Hele Resten af Dagen behandledes Lovændringer og særlige Forslag, der alle havde en Karakter, som kun berører Typografforbundets indre Organisationsliv.

Et Forslag om Støtte til Pension for ældre Medlemmer indenfor en Ramme, der ikke forringer Aldersrentenydelsen, henvistes efter en lang Debat til Forbundsstyrelsen, der saa hurtigt som muligt skal udarbejde Forslag om Spørgsmaalet og udsende det til skriftlig Afstemning.

Der vedtoges en Henstilling til D. s. F. om at søge Urafstemning ved Overenskomstafgørelser gennemført i alle de Organisationer, der deltager i Fællesafstemninger. I Overensstemmelse hermed afvistes en Protestudtalelse mod Forligsmandsloven med 82 Stemmer mod 31.

Endelig paalægger en Udtalelse, stillet af Sigv. Hellberg, Tarifudvalget at søge gennemført en udvidet og forbedret Ferieordning.

Fra 16 af Typografforbundets Lærlingeafdelinger forelaa en Henstilling til Delegeretmødet og Forbundet om at tage Stilling til en Tarifering for Lærlinge om forbedrede Arbejdsforhold og Indførelse af Dagskoleundervisning.

Efter Udtalelser af en Del unge Delegerede fra København og Styrelsesmedlemmer vedtog Delegeretmødet enstemmigt at støtte Lærlingenes Ønsker og foretage et Fremstød for Fagets Unge.

Valgene.

Typograferne har den Ordning, at Hovedledelsen vælges efter Indstilling direkte fra Afdelingerne og ved en derefter foretagen Urafstemning. Paa Delegeretmødet vælges kun de faste Tillidsmænd, der ikke faar Modkandidater.

Formanden, Jul. Schrøder, valgtes uden Modkandidat og hilstes efter Valget med stærkt Bifald.

Red. af »Typ. Tidende«, Fr. Nielsen, Køge, valgtes ligeledes uden Modkandidat.

Til Forretningsfører for Provinsen foresloges Genvalg af Karl Sørensen. Han fik ved Afstemningen stor Majoritet overfor en foreslaaet Modkandidat, Ths. Petersen, Aarhus. Det endelige Valg foregaar derefter ved Urafstemning. Ligeledes skal Urafstemning foretages over følgende Emner til den nye Stilling som Oplysningssekretær: N. Th. Svendsen, København, Svend Johansen, Kbhvn., Fr. Mehr, Kbhvn., Alfr. Andersen, Randers, og K. A. Jørgensen, Kbhvn.

Dermed var Dagsordenens Punkter færdigbehandlet, og paa de udenlandske Gæsters Vegne takkede E. Torkildsen, Norge, Delegeretmødet for den gode Modtagelse og for de Erfaringer, Gæsterne havde faaet under Samværet i København. Han udtalte Haabet om, at Nordens Arbejderbevægelse vilde være i Stand til at modstaa Fascismens Angreb, og sluttede med et kraftigt besvaret Leve Nordens Arbejderbevægelser.

Knud V. Jensen, D. s. F., benyttede i sin Afskedstale paa Centralorganisationens Vegne Lejligheden til at trække Grundlaget op for det Stade, dansk Fagbevægelse i Dag staar paa. Han drog en Sammenligning mellem de Ændringer, Delegeretmødet organisationsmæssigt havde truffet tilsigtende mere intimt Samarbejde, og de Vilkaar, Forligsmandsloven og hele Stillingen i Dag byder danske Arbejdere for at skabe en endnu stærkere Centralorganisation.

Jul. Schrøder udtalte i faa Ord Haab om, at de

mange vigtige Beslutninger maatte blive til Forbundets Gavn, og efter en Tak fra Dirigenten til Københavns Afdeling sluttede Delegeretmødet med Internationale.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Arbejdsmænd hos Firmaet Aksel Hornbech, Hadsund.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. September forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Klage over at Dansk Arbejdsmandsforbund skulde have ulovligt indblandet sig i et Arbejdsforhold hos *Firmaet Aksel Hornbech,* Hadsund.

Paa Mødet oplystes det, at den bestaaende Overenskomst ikke indeholdt nogen Bestemmelse om Arbejde i to Hold, og da Arbejdstiden var tilrettelagt saadan, at Arbejderne ikke arbejdede i Skiftearbejde og Arbejdsgiveren tillige forlangte, at Natholdet skulde arbejde efter et af ham fastsat Tillæg, havde Forbundet protesteret og stillet Krav om et Tillæg af 50% til Natholdet.

Da Arbejdsgiverforeningen ikke havde tilstrækkelige Oplysninger om hele Arbejdsforholdet, afbrødes Mødet, idet Parterne forbeholdt sig deres Stilling.

Æskearbejdere hos Firmaet A/S Kruckow-Waldorff.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 13. September forhandledes om en af Københavns Papæskefabrikantforening fremsendt Klage over, at 9 kvindelige Arbejdere hos A/S *Kruckow-Waldorff* kollektivt havde opsagt deres Pladser til Fratrædelse den 13. September.

Paa Mødet enedes man om, at Bogbinderforbundet skal foranledige Opsigelserne tilbagetaget, og at der fra Tirsdag den 17. September afholdes Mæglingsmøde om de af Arbejderne rejste Besværinger.

Forsaavidt Opsigelserne ikke tages tilbage, forbeholdt Arbejdsgiverforeningen sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd ved Losning af S/S »Daugava« i Nyborg.

Ved et Fællesmøde den 13. September behandledes en den 24. August d. A. af Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer iværksat Arbejdsstandsning ved *Losning af Koks fra S/S »Daugava«.*

Arbejdsgiverne tilbød at forlige Sagen, imod at hver af de ved Losning og Aflæsning beskæftigede Arbejdere betaler et Beløb af 5 Kr., der afkortes ved første Lønudbetaling.

Arbejdernes Repræsentanter tilbød at forelægge Forslaget for Dansk Arbejdsmandsforbunds Nyborg-Afdeling. Svar paa Forslaget skal afgives senest Onsdag den 18. ds., og for saa vidt Forslaget vedtages, er Sagen hermed bortfaldet. I modsat Fald forbeholder Arbejdsgiverne sig at rejse Sag paa Spørgsmaalet for Den faste Voldgiftsret.

Chauffører hos Vognmand Kirkegaard, Odense.

Den 13. September behandledes ved et Fællesmøde en Klage fra *Vognmand Kirkegaard,* Odense, over, at Chaufførerne har nægtet at aflæsse Biler for Odense Gasværk under Paaberaabelse af, at Arbejdet henhørte under Havnearbejdernes Overenskomst.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Jord- og Betonarbejdere hos Entreprenør H. Otzen.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. September forhandledes om en af Entreprenørforeningen fremsendt Protest mod Lovligheden af en af Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København fremsendt Strejkevarsel overfor *Entreprenørfirmaet H. Otzen,* København.

Anledningen til Varslet var, at Otzen ved et Kloakanlæg i København havde anvendt teknisk Medhjælp ved Nedføring af Kloakrør og i den Anledning forlangt de bestaaende Akkordpriser reduceret med 60%. Da en faglig Voldgiftskendelse havde godkendt Ophævelse af de bestaaende Akkordpriser og da der ikke var opnaaet Enighed om de nye Priser, var Arbejdet nu forlangt udført i Timeløn med et Tillæg af 20%.

Imidlertid er den tekniske Medhjælp fjernet, hvorfor Strejkevarslerne bortfaldt.

Vinduespolerere hos 2 Vinduespoleringsfirmaer.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 18. September forhandledes om nogle af Vinduespolerernes Fagforening i København fremsatte Klager over, at Firmaerne *Københavns Spejl- og Vinduespoleringsbureau* og *Centralanstalten for Vinduespolering* ikke overholdt Overenskomstens Bestemmelser.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om, at Københavns Spejl- og Vinduespoleringsbureau til fuld Afgørelse af de fra Fagforeningen rejste Krav betaler et Beløb af 35 Kr.

Centralanstalten for Vinduespolering betaler i Feriegodtgørelse til Vinduespolerer A. Zinglersen 35 Kr.

Man enedes sluttelig om, at der i Overenskomstens Bestemmelser om Opsigelse tilføjes, at Opsigelsen fra begge Sider skal ske skriftligt.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2125:

Landarbejdere hos Dræningsmester H. Johansen, Nørrebjerg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. August 1935 i Sag Nr. 2125. De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dræningsmester Hans Johansen af Nørrebjerg.

Under herværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dræningsmester Hans Johansen af Nørrebjerg for Brud paa Overenskomst og Regler for Behandling af faglig Strid.

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Indklagede, Dræningsmester Hans Johansen, har siden December 1933 staaet i overenskomstmæssig Forhold først til Landarbejderforbundet i Danmark, senere til Dansk Arbejdsmandsforbund, hvilke to Organisationer i det forløbne Tidsrum er sammensluttede. Overenskomsterne mellem Indklagede og Arbejderorganisationerne angaar Dræningsarbejde og er — saaledes som det fremgaar af et under Sagen fremlagt Eksemplar af den sidst indgaaede, Januar 1935 daterede »Overenskomst mellem Dræningsmestrene i Fyens Stift og Dansk Arbejdsmands Forbund angaaende Dræningsarbejde i Fyens Stift«, — indgaaede sammen med en Række andre enkeltstaaende Dræningsmestre paa Fyen. Saavel i den under 2. December 1933 med Landarbejderforbundet afsluttede Overenskomst som i den nugældende Overenskomst findes Bestemmelser om, at som Regel for Behandling af faglig Strid gælder den af Hovedorganisationerne senest vedtagne Norm. I to Tilfælde har Landarbejderforbundet og nu Dansk Arbejdsmandsforbund med Henvisning til den nævnte Bestemmelse begæret Uoverensstemmelser opstaaet mellem Indklagede og Organisationernes Medlemmer gjort til Genstand for fagretslig Behandling. Det første Tilfælde, der daterer sig fra Maj 1934, drejer sig om 6 Medlemmer, der, som Rest for udført Arbejde, har et Beløb af tilsammen Kr. 137,40 tilgode hos Dræningsmester Johansen. Det andet Tilfælde daterer sig fra Maj 1935, hvor to andre Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund paaklager at være underbetalt med 25 Kr. hver. Der er i begge Tilfælde krævet af Indklagede, at der afholdes Mægling i Sagen, men Johansen har konsekvent undladt at besvare Henvendelser fra Organisationen desangaaende. Sidst har man fra Dansk Arbejdsmandsforbund under 12. Juni 1935 tilskrevet Indklagede i anbefalet Brev, hvilket Brev, der er fremlagt i Genpart, ogsaa er forblevet ubesvaret. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne paastaaet Indklagede kendt skyldig i Overenskomstbrud og ikendt en Bod, der tillige kan tjene som Dækning af de her omhandlede Arbejderes Tilgodehavende.

Da Indklagede, skønt lovlig stævnet, er udeblevet ved Sagens Foretagelse den 30. August 1935, vil der efter Klagernes Begæring være at afsige Kendelse efter disses Fremstilling af Sagen. Idet det herefter maa lægges til Grund, at Indklagede har gjort sig skyldig i Overenskomstbrud, vil der være at ikende Indklagede en Bod, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til 300 Kr., hvorhos Sagens Omkostninger vil være at paalægge Indklagede.

Kendelse:

I Bod til Klagerne betaler Indklagede, Dræningsmester Hans Johansen, 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 200 Kr.

Sag Nr. 2141:

Cigarsorterere hos A/S A. M. Hirschsprung og Sønner.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. Aug. 1935 i Sag Nr. 2141. Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S A. M. Hirschsprung & Sønner mod De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Tobaksarbejderforbundets Vegne og dette igen for 80 navngivne Cigarsorterere.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Cigarindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S A. M. Hirschsprung & Sønner indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark paa Tobaksarbejderforbundets Vegne og dette igen for 80 navngivne Cigarsorterere i Anledning af en i Juli d. A. etableret Vægring ved Udførelse af Overarbejde.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Som Følge af en Forrykkelse af Forholdet mellem, hvad der blev produceret og skulde forpakkes hos A/S A. M. Hirschsprung & Sønner, hvorved Beholdningen af Virksomhedens Raacigarer var blevet for stor, henvendte Aktieselskabet sig i Forsommeren d. A. til Tobaksarbejderforbundet om fornøden Arbejdskraft. Forbundet kunde imidlertid ikke skaffe flere Sorterere, og man anmodede derfor de i Virksomheden arbejdende Sorterere om at arbejde over 1 Time daglig i 10 Arbejdsdage, fra og med Mandag den 8. Juli. Da man blev bekendt med, at der hos Arbejderne var nogen Modstand mod det fremsatte Krav, foranledigede Selskabet Sagen behandlet paa et den 5. Juli afholdt Møde mellem Sammenslutningen og Forbundet, paa hvilket Møde Selskabets Forslag — som det hedder i et fremlagt Referat — »anbefaledes af Forbundets Repræsentanter, men forkastedes af Sorterne, som krævede, at Overarbejdstiden skulde afspadseres«, — et Standpunkt, der fra Sorterernes Side var saa meget mere uforstaaeligt, som der som ovenfor nævnt netop ikke fandtes arbejdsløse indenfor denne Gruppe. Sammenslutningen indberettede Sagen til Arbejdsgiverforeningen, som i Skrivelse af 8. Juli til De samvirkende Fagforbund klagede over det passerede og anmodede om Fællesmøde, som derefter afholdtes den 23. Juli uden noget Resultat. Den paagældende Overarbejdsvægring er — hævder Klagerne — et alvorligt Brud paa den gældende Overenskomst. Der

findes i denne med Hensyn til Overarbejde Bestemmelser om de tarifmæssige Betalingstillæg, men der findes herudover ingen Bestemmelser, der begrænser Krav om Overarbejde. Det kan i det her omhandlede Tilfælde ikke paastaas og er ikke heller bleven paastaaet, at der fra Selskabets Side skulde foreligge et Misbrug af dets Adgang til Overarbejde, og Selskabet har ikke ved sit Krav om Overarbejde haft til Formaal paa illoyal Maade at skaffe sig Adgang til at skille sig af med nogle af Sortererne. Kravet har været driftsmæssig fuldt teknisk forsvarligt, og den i denne Henseende fornødne Vurdering af Forholdene maa tilkomme Selskabets Ledelse. Det har dernæst været ganske i Strid med Overenskomsten, naar Arbejderne som her har gjort Ydelsen af Overarbejde afhængig af, at Overarbejdstiden blev afspadseret, og den Omstændighed, at enkelte Arbejdsgivere i enkelte isolerede Tilfælde er indgaaet paa en saadan Ordning, er ikke ensbetydende med, at der derved skulde være skabt en bindende Kutyme. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand paa, at den paaklagede Overarbejdsvægring kendes ulovlig, og at der ikendes de enkelte i Vægringen deltagende 80 Sorterere, hvis Navne findes opført paa en under Sagen fremlagt Fortegnelse, en Bod efter Rettens Bestemmelse.

De Indklagede procederer til Frifindelse. Efter deres Fremstilling har Cigarsortererne hos Selskabet ikke nægtet Overarbejde, men de har henholdt sig til den Regel indenfor Tobaksindustrien, at Overenskomsten har fastlagt Arbejdstiden til normalt 8 Timer, og at Arbejdsgiveren, hvis han ønsker Arbejde herudover, maa rette Henvendelse desangaaende til Arbejdernes Organisation og nærmere begrunde, at det fremsatte Ønske er berettiget. Det er rigtigt, at Overenskomsten ikke indeholder Bestemmelser om nogen Begrænsning af Overarbejde, men dette hænger sammen med, at Tobaksindustrien normalt ikke kender Overarbejde, — et Forhold, der har sin Begrundelse i, at denne Industri beskæftiger et stort Antal Kvinder, der oftest har Hus og Hjem at passe og derfor maa have en konstant Arbejdstid, og at denne Industri ikke kan sidestilles med andre Industrier, hvor Bestillinger om hurtig Levering kan gøre øjeblikkelig Overarbejde nødvendig. I det her foreliggende Tilfælde er der da ogsaa angaaende det ønskede Overarbejde rettet Henvendelse til Forbundet, hvorefter Sagen var til Behandling paa Mødet den 5. Juli. Det var imidlertid Sorterernes Opfattelse, at Overarbejdet ikke var nødvendigt for Selskabets Produktion, hvorved bemærkes, at Selskabet umiddelbart, før Kravet om Overarbejde fremkom, havde henstillet til Fabrikens Arbejdere, herunder ogsaa Sortererne, at holde Ferie i 12 Dage i Stedet for 9 Dage, og at Selskabet ved Overarbejdet og den derved efter Ferien eventuelt følgende Arbejdsmangel søgte Anledning til Afskedigelse af de Sorterere, som Selskabet ikke ønskede at beholde, hvorfor det er forstaaeligt, at Sortererne ikke ønskede Overarbejde med dette Formaal. Saavel Forbundet som dets Medlemmer er meget tolerante overfor Overarbejdsspørgsmaalet, naar de blot kan finde en fornuftig Motivering herfor, men i det her foreliggende Tilfælde har Kravet ikke været begrundet i forøget Krav om Vareomsætning og ej heller i, at Raavarerne vilde lide Overlast og derved forringes. Hertil kommer endelig, at Sortererne netop ikke nægtede Overarbejde, men kun har gjort Ydelsen heraf afhængig af, at Selskabet paa sin Side til Gengæld viste dem en tilsvarende Imødekommenhed ved at opfylde deres Krav om, at Overarbejdstiden skulde afspadseres, — en Ordning, som i flere Tilfælde under lignende Omstændigheder har været etableret efter Forhandling med de vedkommende Tobaksfirmaer.

Som det fremgaar af Sagen ,indeholder den gældende Overenskomst kun Bestemmelser om højere tarifmæssig Betaling for Overarbejde, uden at der hertil er knyttet Forskrifter, der begrænser eller paa nærmere Maade regulerer Arbejdsgiverens Adgang til at kræve det for Virksomhedens forsvarlige Drift paakrævede Overarbejde. Det maa dernæst efter alt foreliggende antages, at det omhandlede fra Selskabets Side fremsatte Krav om Udførelse af et ganske begrænset Overarbejde ikke har overskredet de naturlige og rimelige Krav om Overarbejde, hvorved iøvrigt ogsaa bemærkes dels, at kun 3 af de 80 Sorterere er Kvinder, og at det maatte paahvile Arbejderne, hvis Kravet fra Selskabets Side efter deres Opfattelse maatte karakteriseres som et Misbrug, da at gøre dette Spørgsmaal til Genstand for Paatale ad sædvanlig faglig Vej. Idet det herefter maa antages, at det har været stridende mod Overenskomsten og derfor har været et Brud paa denne, naar Sortererne har betinget Ydelsen af Overarbejde som sket, for hvilken Fremgangsmaade der ikke heller iøvrigt fandtes nogen retslig Hjemmel, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der vil være at ikende hver enkelt af de 80 Sorterere en Ordensbod, der efter Omstændighederne, derunder, at det passerede har været i nogen Grad undskyldeligt og heller ikke har paaført Selskabet noget Tab, findes at kunne bestemmes til 2 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Overarbejdsvægring har været ulovlig.

Til Klagerne betaler hver enkelt af de paa den under Sagen fremlagte Liste opførte 80 Sorterere en Ordensbod, stor 2 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 8 * KØBENHAVN DEN 1. NOVEMBER 1935 * 32. AARGANG

Valget.

Resultatet af Valget den 22. Oktober skuffede ikke, men oversteg snarere de Forventninger, der forud for Valget næredes inden for Arbejdernes Rækker. Socialdemokratiets straalende Valgsejr har været en Overraskelse for alle dem, der mente, at Socialdemokratiets Time som Regeringsparti nu var slaaet, at Folkets brede Masser ikke vilde give sin Tilslutning til Regeringens Politik, og at Vælgerne ønskede et politisk Systemskifte. Den arbejdende Befolkning derimod betragter Valgresultatet som en retfærdig Dom over den positive og konstruktive Politik, Regeringen Stauning har ført i over 6 Aar, der tilmed i større Udstrækning end nogen tidligere Periode har været præget af økonomiske Vanskeligheder og Brydninger, hvor hele Verdensøkonomiens Struktur er undergaaet en Forandring, og hvor Nødvendigheden af en Omlægning af den nationale Økonomi stillede ganske særlige Krav til en Regerings Fasthed, Klogskab og Vidsyn. — Foruden en absolut Tilslutning til Regeringens økonomiske Politik, deriblandt ogsaa den saa haardt omstridte Valutacentral, var Valget en eftertrykkelig Tilkendegivelse af, at Vælgerne ønsker Demokratiet og Folkestyret bevaret og bestemt afviser alle Forsøg paa at indføre Nazisme og Diktaturmetoder i dansk Politik.

Valgsejren er først og fremmest et Bevis for det danske Folks politiske og kulturelle Modenhed. I en Tid, hvor det er blevet Mode at tale om Socialismens Fallit og Socialdemokratiets manglende Evne til at paatage sig Ansvaret for Landets Styre og samtidig bevare Arbejdervælgernes Tillid, er det en overmaade glædelig Kendsgerning, at Socialdemokratiet ikke blot har været i Stand til at holde Stillingen, men derudover har formaaet at samle henimod 100.000 nye Vælgere om sit Banner og saaledes nu staar stærkere, end da det indtraadte i Regeringen. Danmark, som iøvrigt de to andre nordiske Lande, er det bedste Bevis for, at Socialdemokratiet er i Stand til at regere uden at miste sin Basis i Befolkningen, og dette er en af Grundene til, at Valgets Udfald har udløst jublende Begejstring ogsaa hos Arbejderpartierne i Udlandet.

Valgets Udfald er selvfølgelig ingen Tilfældighed, men et naturligt Resultat af Regeringens maalbevidste og heldige Politik paa det økonomiske og sociale Omraade. Den opadgaaende Bevægelse, der præger hele Erhvervslivet, den stigende Beskæftigelse, Bedringen af Landets hele Økonomi, der fuldt ud kan staa Maal med den økonomiske Fremgang, andre Lande har kunnet opvise i samme Tidsrum, opfordrer til en Fortsættelse af denne Politik, hvis Maal er at skabe større Orden og Planmæssighed i det økonomiske Liv og samtidigt de bedst mulige Kaar for den arbejdende Befolkning.

Ved denne opbyggende Politik er det naturligvis nødvendigt at tage Hensyn til hele Befolkningens Interesser. Socialdemokratiet er først og fremmest Arbejdernes Parti; men det har aldrig drevet snæver Klassepolitik, men altid haft hele Samfundets Tarv for Øje. Det er en Lykke for dansk Arbejderbevægelse, at den altid har forstaaet at tilpasse sig efter Udviklingen. Den er ikke som Socialdemokratiet i flere andre Lande stivnet i de gamle Former, den har ikke udelukkende betragtet sig som en Industriarbejderbevægelse, men har haft Forstaaelse af, at skal den socialdemokratiske Arbejderbevægelse vinde Befolkningens Flertal for sin Politik og sine Maal, maa den udvide sine Rammer til at omfatte hele den arbejdende Befolkning i By og paa Land. Derfor har Socialdemokratiets — har Regeringens Arbejde ogsaa taget Sigte paa at hjælpe baade Industri og Landbrug, baade Arbejdere og Bønder saavel som Udøverne af de andre Erhverv. Valgets Resultat, den socialdemokratiske Fremgang i Byerne og paa Landet, viser Folkets øgede Tillid til Socialdemokratiet som et virkeligt Folkeparti i Ordets bedste Betydning.

Valget har ogsaa skuffet Modstandernes Forhaabninger til Virkningen af Kommunisternes Splittelsesarbejde. Ganske vist kunde Kommunisterne øge deres Stemmetal fra 17.000 til 27.000; men denne Fremgang modsvarede langtfra de Forventninger, Kommunisterne selv knyttede til Val-

get, og den viser, at Arbejderne tilfulde har forstaaet den Fare, den kommunistiske Splittelsesbevægelse rummer for Arbejderklassen. De 27.000 Stemmer maa selvfølgelig ogsaa ses paa Baggrund af det samlede Antal afgivne Stemmer, som beløb sig til 1.646.128, og til Socialdemokratiets Stemmetal, der var 759.069. Men er det ikke beskæmmende for det kommunistiske Splittelsespartis Rolle, at det konservative Partis Fører, Christmas Møller, i sine iøvrigt ret dystre Valgbetragtninger konstaterer et Lyspunkt, nemlig det, at Socialdemokratiet ikke havde formaaet at knuse det kommunistiske Parti. Som man ser, sætter Reaktionen endnu stadig sit Haab til Kommunisterne. Det er Fagforeningernes Pligt — gennem et systematisk Oplysningsarbejde — at bidrage til, at det næste Valg ikke engang levner Christmas Møller denne fattige Trøst.

Ogsaa Fagorganisationerne har Grund til at være stolte over Valgresultatet, som de har direkte Andel i. De har paa forskellig Maade ydet en betydelig Indsats i Valgkampen, taget klart Parti for Socialdemokratiet i Bevidstheden om Betydningen af at bevare Arbejderklassens politiske Magtstilling, der er det mest effektive Middel til Afværgelse af Reaktionens ondartede Angreb paa Fagbevægelsen og den bedste Beskyttelse for Smaakaarshjemmenes Økonomi. Af Regeringen forventer Fagforeningerne, at den uanset Landstingets Sabotage fortsætter den hidtil førte økonomiske Politik under særlig Hensyntagen til Beskæftigelsesproblemet og med det Maal at bringe hele Folket i Arbejde, samt hensynsløst bekæmper de nazistisk inficerede Kredses Forsøg paa at paatvinge Landet deres Vilje udenom Lovgivningsmagten. Dette er efter vor Mening Vejen til at samle Befolkningens Flertal om Socialdemokratiet.

Ind- og Udmeldelser.

Som allerede meddelt i »Arbejderen« har Murerforbundet i Danmark og Dansk Tjenerforbund ansøgt om Optagelse i De samvirkende Fagforbund. Denne Ansøgning er med Forretningsudvalgets Anbefaling udsendt til Afstemning blandt Repræsentantskabets Medlemmer. Afstemningen afsluttedes den 26. Oktober med det Resultat, at Repræsentantskabet enstemmigt gav sin Tilslutning til Optagelsen af de to Forbund, som dermed nu er Medlemmer af D. s. F.

Som tidligere meddelt havde Hovedbestyrelsen for Forbundet for faglært Køkkenpersonale enstemmigt vedtaget at foretage Urafstemning om et Forslag om Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund. Urafstemningen er nu afsluttet med det Resultat, at 478 Stemmer var for Indmeldelsen, medens 37 Medlemmer stemte Nej, og 5 stemte blankt. Forbundet, der tæller 783 Medlemmer, har nu tilstillet D. s. F.s Forretningsudvalg en Ansøgning om Optagelse i den faglige Centralorganisation.

RUNDSKUE

UDSÆTTELSE AF OVERENSKOMSTOPSIGELSERNE. Efter Henstilling fra Formandsmødet i D.s.F. den 9. Oktober har De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg henvendt sig til Arbejdsgiverforeningen med Forslag om, at Opsigelsesfristen for de til 1. Februar og 15. Februar udløbende Overenskomster afkortes med en Maaned, saaledes at Terminerne for Overenskomsternes Opsigelse udsættes til henholdsvis 1. December og 15. December.

Efter stedfunden Forhandling med D. s. F. har Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg vedtaget at tiltræde Forslaget. De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg har derefter henstillet til de tilsluttede Forbund at søge optaget de ved Opsigelsesfristens Udsættelse tilsigtede orienterende Forhandlinger med de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer.

URAFSTEMNING HOS DE KØBENHAVNSKE MURERE. Samtidig med at Murerforbundet i Danmark besluttede Indmeldelsen i D. s. F., vedtog det at rette en Henstilling til Murersvendenes Fagforening i København, som staar udenfor Forbundet, om at tilslutte sig dette. Fagforeningen har derefter foretaget Urafstemning om Spørgsmaalet med det Resultat, at kun 711 Medlemmer stemte for, men 2046 imod Indmeldelse i Murerforbundet. Dette beklagelige Resultat er et Udtryk for manglende Forstaaelse af Betydningen af det organisatoriske Sammenhold i en Tid, hvor det for Arbejderne mere end nogensinde gælder om at staa samlede til Varetagelse af de fælles Interesser.

ARBEJDSLØSE PAA HØJSKOLE. Københavns Kommunalbestyrelse har bevilget Arbejdernes Oplysningsudvalg i København 93.000 Kr., som skal anvendes til supplerende Hjælp til saadanne arbejdsløse, der med Understøttelse fra Arbejdsløshedsfonden søger Optagelse paa Højskoler.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den Opgang i Arbejdsløshedstallet, der har kunnet konstateres i de senere Uger, er fortsat i sidste Uge.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var saaledes Fredag den 18. ds. 66,272 eller 16,7 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 2606 højere end i den foregaaende Uge og 2658 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Stigningen i den tilsvarende Uge forrige Aar var 2622. Ledighedsprocenten er 1,4 Points lavere end paa tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Antallet af personlig tilmeldte ikke arbejdsløshedsforsikrede udgjorde den fornævnte Dato 12,617, hvilket er 197 højere end i den foregaaende Uge.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. I September Maaned har Danmarks Totalindførsel fra Udlandet beløbet sig til 129 Mill. Kr., medens Udførselen af danske Varer har udgjort 108,2 Mill. og af fremmede Varer 4,9 Mill. Eksporten har saaledes ialt andraget 113,1 Mill. Kr.

I September Maaned i Fjor var Merindførselen godt 4 Mill. Kr. større, idet Indførselen opgjordes til 138,3 Mill., medens Udførselen af danske og fremmede Varer var henholdsvis 113,2 og 5,1 Mill., ialt 118,3 Mill. Kr.

Sammenligner man Tallene for September i Aar med

dem for September 1934, finder man Nedgang over hele Linien. Som det ses, er Importen gaaet mere ned end Eksporten, og Merindførselen, som sidste Aar i September var 20 Mill. Kr., er derfor gaaet ned til 15,9 Mill. Kr.

Med September Maaned foreligger Handelsstatistiken afsluttet for Aarets første tre Kvartaler. Hovedtallene for den Periode stiller sig saaledes:

	Januar—September 1934	1934
Totalindførsel	972,4 Mill. Kr.	980,0 Mill. Kr.
Totaludførsel	897,1 —	928,4 —
Merindførsel	75,3 —	51,6 —

Medens Udførselen er steget med 31,3 Mill. Kr., er Indførselen kun forøget med 7,6 Mill. Kr., og Merindførselen i de 9 Maaneder er omtrent 24 Mill. Kr. mindre end sidste Aar.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Statistisk Departements Produktionsindeks for Industrien er for September uforandret 123 mod 117 i Januar 1935 og 116 i September 1934.

Udgangspunktet er som bekendt Produktionen i 1931 lig 100.

Opgang viser Næringsmiddelindustrien fra 116 til 117, Beklædningsindustrien fra 131 til 133 og Læderindustrien fra 172 til 174. Derimod er Indekstallet for Tekstilindustrien gaaet ned fra 135 til 133, for Træindustrien fra 112 til 111 og for Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 132 til 131. For de øvrige Industrigrupper er Tallet uforandret.

Trods det uforandrede Produktionsindeks er Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — i September steget fra 1.180.000 til 1.201.000.

Dansk Arbejdsmandsforbunds Kongres.

Dansk Arbejdsmandsforbund aabnede den 20. September sin 23. Kongres, som fandt Sted i Tivolis Koncertsal i København og varede samfulde 3 Uger. — Efter en festlig Aabningshøjtidelighed med Musik og Sang bød Forbundsformanden, Axel Olsen de godt 700 Delegerede og de talrige Gæster fra Ind- og Udland Velkommen. Han skildrede først den foreliggende politiske og økonomiske Situation, baade herhjemme og ude i Verden, og de store Problemer, der havde rejst sig i denne Forbindelse. Han omtalte de fleste Landbrugeres Mangel paa Forstaaelse af Arbejdernes Kamp for at skaffe sig en beskeden Plads ved Samfundets Bord, tiltrods for at Arbejderne havde baaret en betydelig Del af de økonomiske Byrder, som er blevet paalagt Befolkningen i Form af Foranstaltninger til Gavn for Landbruget. Efter en Omtale af de kommunistiske Splittelsesbestræbelser, der bør holdes nede af alle Kræfter, trak Axel Olsen Linierne op for Kampen mellem Demokrati og Diktatur og understregede, at de danske Arbejderorganisationer her staar overfor Spørgsmaalet om Liv eller Død. Til Slut rettede Formanden en særlig Velkomst og Hilsen til de nye Repræsentanter ude fra Landet.

Kongressen fastsatte nu sin Forretningsorden, nedsatte Mandatudvalg og valgte Dirigenter og Sekretærer. Til Dirigenter valgtes Chr. Larsen, Vald. Petersen, Martin Nielsen og Oscar Levinsen. Til Sekretærer valgtes Carl Jensen, Assens, Viggo Wivel, Otto Jespersen og Frantz Petersen.

Derefter gaves Ordet til Gæsterne, først til Statsminister Stauning, der paa Regeringens Vegne hilste de danske Arbejdsmænd med Tak for godt Arbejde til Højnelse og Dygtiggørelse af det arbejdende Folk. Han appellerede til Repræsentanterne for 150.000 Medlemmer at værne den Frihed, der er sikret Folket, og afvise alle Bestræbelser for at indføre Diktatur i vort Land. Før og efter Talen hilstes Stauning med stormende Bifald.

Af de udenlandske Gæster talte herefter Ernst Falk og Sigurd Forborg, Sverige, S. Ødegaard, Norge, K. de Jonge, Fabrikarbejder-Internationale, Kwasnik, Landarbejder-Internationale, Fimmen, Transportarbejder-Internationale, og J. W. de Vries, Holland.

Paa de danske faglige Gæsters Vegne bragte D. s. F.s Næstformand, Chr. Jensen, Kongressen en Hilsen og udtalte Haabet om, at Arbejdet maatte blive til Gavn for Medlemmerne og hele den danske Arbejderbevægelse.

Efter Mandaternes Godkendelse fik Forbundsformanden Ordet til Aflæggelse af

Beretning om Virksomheden.

Axel Olsen begyndte sin Beretning med at henvise til, at Kongresperiodens mest fremherskende Træk havde været Forbundets Evne til at tilbagevise Arbejdsgivernes Krav om Lønreduktioner. Han redegjorde derefter meget udførligt for de sidste Aars Overenskomstforhandlinger og paaviste, at Arbejdsgiverne praktisk talt ikke havde faaet noget ud af deres 3 Aar i Træk gentagne Forsøg paa at komme Fagforeningerne til Livs. Det eneste, de har høstet, er den Erfaring, at Arbejderne gennem deres faglige Organisationer og i Samarbejde med det socialdemokratiske Parti er naaet frem til en saa stærk faglig Position, at det maa blive en saare betænkelig Sag for Arbejdsgiverforeningen med Magt at søge den rokket.

Med Hensyn til Stillingen ved Overenskomsternes Udløbstid i 1934 var denne saaledes, at de forbedrede Erhvervsforhold naturligvis frembød en vis Chance for Gennemførelsen af moderate Krav i forskellige Industrier, og Hovedbestyrelsen stillede sig da paa det Standpunkt at opsige Overenskomsterne, hvor Lønningerne maatte siges at være særlig lave, eller hvor stedfundne Ændringer i Arbejdsprocessen m. v. havde ført til en lavere Fortjeneste end oprindelig paatænkt ved Overenskomsternes Indgaaelse. Og endskønt meget kom til at staa uløst tilbage, gjorde vi dog visse Fremskridt ved Overenskomsternes Afslutning.

Forbunds-Formanden gik derefter over til at omtale mange af de specielle Spørgsmaal, som har Interesse for de respektive Grupper indenfor Forbundet. Han kom herunder stærkt ind paa de vanskelige Organisationsbetingelser i Landdistrik-

terne ved det almindelige Arbejdsmandsarbejde. Manglende Forstaaelse blandt Arbejderne og ligefrem reaktionær Uvilje fra Landboernes Side overfor Arbejdsmændenes Organisationsbestræbelser har i meget høj Grad vanskeliggjort Organisationsarbejdet derude; men navnlig siden Sammenslutningen med Landarbejderforbundet kan man dog spore en betydelig Bedring i disse Forhold, og — udtalte Forbunds-Formanden — dersom vi nu blot fortsætter paa det en Gang lagte Grundlag, vil den Tid ikke være fjern, da ogsaa Landboerne indser det haabløse i at stampe imod og nægte Arbejderne paa Landet den almindelige grundlovsmæssige Ret til at danne Organisation til Værn om deres økonomiske Interesser. Axel Olsen benyttede her Lejligheden til at takke Tillidsmændene paa Landet for deres store Arbejde.

Han fremdrog en Række Spørgsmaal vedrørende Bygningsarbejderne, Transportarbejderne og Fabrikarbejderne, og gennem hans Belysning heraf fik man et interessant Billede af Forbundsvirksomheden paa disse Felter.

Ogsaa de unge Arbejdere, som Forbundet søger at organisere i de saakaldte Ungdomsafdelinger, samt Forbundets Oplysningsarbejde, der er meget omfattende, og en lang Række andre interessante, indre Organisationsforhold blev af Formanden gjort til Genstand for udførlig Omtale.

Formanden sluttede sin Tale, der varede over 6 Timer, med følgende Udtalelse:

De Delegerede vil af min Beretning have faaet en Forestilling om de Vanskeligheder, der har foreligget, og en Forestilling om de Hensyn, vort Forbund har maattet tage. Der har været nok i begge Henseender, og vor Taktik har maattet afpasses derefter.

En og anden Afdeling i vort Forbund har maaske nok følt sine specielle Interesser tilsidesat herigennem og ment, at Forbundet har tangeret dens Selvstændighed og Medindflydelse lidt vel stærkt; men jeg vil bede jer alle betænke det kolossale Værn, vort Forbund har været mod alle de alvorlige Anslag, som man fra Arbejdsgivernes Side har rettet imod os.

Under saadanne Omstændigheder maa den enkelte opgive en Del af sine Særinteresser, en Del af sin Selvstændighed til Fordel for det samlede Hele, og det er det, der er sket paa det lønpolitiske Omraade indenfor vort Forbund i den afvigte Kongresperiode.

Med Styrke har vi vendt hele vor Kraft imod Arbejdsgivernes Forsøg paa at trykke vore Lønninger. Med Omsigt og Maadehold har vi anlagt en Taktik, der i den givne Situation kunde give os nogle Fremskridt. Nu — da vore mange Tusinde Kammeraters Tillidsmænd er samlet her paa denne Kongres for at tage Standpunkt til Forbundets Virksomhed — overlader jeg herved paa Hovedbestyrelsens Vegne trygt Forbundsledelsens Arbejde til Kongressens Bedømmelse.

Axel Olsens Beretning hilstes med stærkt Bifald.

Diskussionen om Beretningen varede flere Dage, og over 175 Talere havde Ordet. Den drejede sig væsentlig om tre Punkter, nemlig om Overenskomsternes Opsigelse, henholdsvis Undladelse af Opsigelse, Afgørelsen af Overenskomstsituationen og Afstemningen om Mæglingsforslaget, hvorved der rejstes nogen Kritik over den af Hovedbestyrelsen valgte Afstemningsmaade. Men desuden berørte Talerne de mange Detailspørgsmaal, der har Interesse for de enkelte Brancher, og fremsatte Ønsker om, hvorledes dette eller hint efter deres Mening bedst kan ordnes. Diskussionen afsluttedes med, at Formanden replicerede til de mange Talere, hvorved han besvarede de rejste Spørgsmaal Gruppe for Gruppe.

Ved den derpaa foretagne Afstemning vedtoges Beretningen med overvældende Flertal. For en af Aarhus stillet Resolution, der godkender Beretningen, men misbilliger Hovedledelsen for dens Afgørelse af Forligsmandsforslaget, afgaves 23 Stemmer. Resultatet af Afstemningen hilstes med stærkt Bifald.

Samtidig med Beretningen afgjordes en meget lang Række Forslag, indsendt fra Afdelingerne. Mellem de vedtagne Forslag var et fra Sønderborg, der havde følgende Ordlyd:

»Kongressen paalægger Forbundets kommende Hovedledelse, at den i Forening med De samvirkende Fagforbund faar gennemført, at der — i Lighed med, hvad der er Tilfældet indenfor Landbrug, Handel og Industri — nedsættes et af Arbejderorganisationerne udpeget Raad eller Kommission, som raadspørges, forinden Lovforslag af beskæftigelsesmæssig eller understøttelsesmæssig Karakter fremsættes i Rigsdagen.«

Vedtagelsen af dette Forslag betyder, at D. A. F. sammen med Smede og Snedkere og gennem De samv. Fagforbund gaar ind for Oprettelsen af et »Arbejdernes Erhvervsraad«.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Andr. Nielsen forelagde Forbundets Regnskaber. Han gennemgik de mange Poster og gav et Hovedresumé af den for de Delegerede foreliggende trykte Regnskabsoversigt og et omfattende statistisk Materiale. Den samlede Indtægt i tre Aars Perioden havde været Kr. 9.641.744,73. Den samlede Udgift Kr. 5.374.325,42. Balancen var 16.877.178,44. Der var i Perioden oparbejdet et Overskud paa ca. 4¼ Million Kroner.

Forbundet har nu 1194 Afdelinger med et samlet Medlemstal af 149.299. Der har foruden den ved Landarbejderforbundets Indmeldelse opnaaede Stigning i Medlemstal og Afdelinger ogsaa været en betydelig Udvidelse som Følge af Agitationsarbejdet.

Efter at en Del Forespørgsler var besvarede, og det var vedtaget at forhøje Forbundets Tilskud til Socialdemokratiets Valgfond, blev Regnskaberne enstemmigt godkendt.

Lovændringer.

Kongressen gik nu over til at behandle Lovændringsforslag. Det vigtigste var et af Hovedledelsen stillet Forslag om en Reorganisation af Forbundets Struktur. Forslaget gaar ud paa, at de fire Grupper, som Forbundet er inddelt i, nemlig: Fabriksarbejdergruppen, Jord- og Bygningsarbejdergruppen, Landarbejdergruppen og Trans-

portarbejdergruppen, hver faar en Bestyrelse paa 9 Mand, hvoraf 3 Forretningsførere. Den ene af disse vælges som Gruppens Formand og korresponderende Forretningsfører. Endvidere skal hver Gruppe have et Repræsentantskab paa 40 Mand, der træder sammen ved Afgørelse af særlig betydningsfulde Spørgsmaal. Forbundets Hovedbestyrelse bestaar af 39 Mand.

Urafstemningsprincippet skal fastsættes i Lovene, tilpasset efter Forbundets Struktur. For at Urafstemningen skal have Gyldighed, skal den udvise en Stemmedeltagelse paa 50%.

Hele dette store Reorganisationsforslag, der betyder en Forenkling af Arbejdet indenfor det vidtspændende Forbund, blev forelagt af Forbundsformanden, der udførligt redegjorde for alle Enkeltheder. Der udspandt sig herefter en længere Diskussion, hvorunder næsten alle Talere gik ind for Forslagets Grundtanker. Der fremsattes og vedtoges enkelte Ændringsforslag, der dog ikke berører Forslagets principielle Karakter, og bortset fra disse Ændringer blev hele Forslaget vedtaget i den af Hovedledelsen foreslaaede Skikkelse.

Derefter gik Kongressen i Gang med de flere Hundrede Forslag vedrørende vidt forskellige Forhold indenfor Forbundets store Organisationsomraade. Det vilde føre for vidt her at omtale alle Forslag, og vi nøjes derfor med at anføre de vigtigste Vedtagelser. — Det besluttedes at indføre Mærkesystem for Forbundskontingentet.

Lønninger og Diæter blev med overvældende Flertal fastsat til de nuværende Beløb.

Det vedtoges, at ingen af Forbundets Funktionærer kan paatage sig anden lønnet Stilling uden Hovedledelsens Tilladelse.

Angaaende Dobbeltbeskæftigelse trak Forbundsformanden Linjerne op, og Kongressen tilsluttede sig med stort Flertal en Udtalelse paa Linje med den, der vedtoges af Partikongressen i Aalborg.

Angaaende Aldersgrænsen tilsluttede Kongressen sig en Udtalelse om, at Kongresserne, der holdes hvert tredie Aar, i hvert enkelt Tilfælde maa tage Afgørelsen.

Med Hensyn til Fagbladet vedtoges et saalydende Forslag:

Fagbladet skal pr. Post gratis tilsendes ethvert Medlem, hvis Ønske er at faa Bladet, og hvis Adresse meddeles Hovedkontoret fra Afdelingen.

Foruden det almindelige Stof i Fagbladet samles Artikler af særlig Interesse for Landarbejderne under Titlen »Landarbejderudgaven«.

Endvidere drøftedes Overflytningsbestemmelser og Afdelingernes geografiske Omraade i Forholdet til Arbejdsplads og Bopæl for Afdelingernes Medlemmer. Herom vedtoges et af Hovedbestyrelsen stillet Forslag.

Forbundsformanden forelagde i Tilslutning til det øvrige Kompleks af Reorganisationslove et af Hovedledelsen udarbejdet Regulativ for Kredsorganisationernes Virksomhed. Forretningsfører O. Levinsen redegjorde for Forslaget og dets Betydning og udtalte som sin Mening, at Virksomheden i Landdistrikterne vilde faa stor Gavn af den foreslaaede Ordning, der vilde sætte Fart i Arbejdet og skabe et godt Forhold mellem Kredsene og Forbundet. Efter en indgaaende Diskussion vedtoges Regulativet — med en af Hovedbestyrelsen godkendt Ændring — med overvældende Flertal.

Et vanskeligt Problem var den fremtidige Repræsentation paa Kongresserne. Efter Landarbejderforbundets Sammenslutning med D. A. F. havde de gamle Regler for Repræsentation forrykket Procentforholdet mellem de Delegerede for By og Land. For at forhindre, at der opstaar et alt for stort og kostbart Apparat, foreslog Hovedledelsen at foretage visse Indskrænkninger.

Det af Kongressen efter en lang og livlig Diskussion vedtagne Forslag gaar ud paa, at Kongressen med det nuværende Medlemstal skal bestaa af 264 Kredsrepræsentanter og 284 Repræsentanter, valgt direkte af de større Afdelinger, ialt saaledes 548 Delegerede, mens denne Kongres bestod af 315 Kreds- og 359 direkte valgte Repræsentanter, ialt 674.

Af andre vigtige Beslutninger gengiver vi følgende:

Tillidsmandsbeskyttelse.

Kongressen vedtager, udfra de Betragtninger, at en Beskyttelse af Tillidsmændene omkring paa Arbejdspladserne er i høj Grad nødvendig, at der ved de kommende Forhandlinger, overalt hvor Forholdene taler derfor, søges indført Tillidsmandsregler i de paagældende Overenskomster.

Det nærmere med Hensyn til Udarbejdelsen af Tillidsmandsreglerne paalægges den kommende Hovedledelse.

Sommerferie.

Under Hensyn til de stadig mere og mere forcerede Arbejdsmetoder og det utvivlsomme kulturelle Gode, Ferie er for Arbejderne, vedtager Kongressen, at der i videst muligt Omfang ved de kommende Lønforhandlinger søges gennemført en Sommerferie paa mindst 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage og uden Afkortning i Lønnen.

Arbejdstidsforkortelse.

Af Hensyn til den stigende Mekanisering, Industrialisering og Rationalisering og til Imødegaaelse af den deraf foraarsagede stigende Arbejdsløshed vedtager Kongressen, at den kommende Hovedledelse i Samarbejde med De samvirkende Fagforbund og vort Partis Repræsentanter paa Rigsdagen søger at faa Arbejdstiden reguleret nedad i et saadant Omfang, at der derigennem skaffes øgede Beskæftigelsesmuligheder saavel indenfor Industri, Handel og Haandværk som Landbrug, og saadan at Arbejdernes Eksistensniveau ikke forrykkes i nedadgaaende Retning.

I denne Forbindelse udtaler Kongressen ligeledes sin Beredvillighed til paa alle Omraader at støtte Partiet i dettes Bestræbelser for at gennemføre Love eller andre Foranstaltninger, der er egnede til at modvirke Arbejdsløsheden og gennemføre Igangsættelse af Arbejder i By som paa Land, og til de for saadant Arbejde overenskomstmæssigt fastsatte Lønninger.

Lovgivningen og Fagene.

Foranlediget af de af Afdelingerne stillede Forslag, der tager Sigte paa Ændringer i Forligsmandsloven, Tugthusloven og Septemberforliget, udtaler Kongressen, at Hovedledelsen, i Forbindelse med Partiet og De samvirkende Fagforbund, maa søge saadanne Ændringer gennemført, som maatte være i Arbejderklassens Interesse.

Medhjælperloven.

Kongressen vedtog, at Afdelingerne hver især indenfor deres Omraade maa paaklage Overtrædelser af Medhjælperloven, og kan paakalde og regne med Hovedkontorets Støtte i Arbejdet for at faa Lovens Bestemmelser overholdt.

Ungdomsarbejdet.

Om det for Arbejdet i Forbundet efterhaanden meget betydningsfulde Spørgsmaal: Ungarbejderne, indledede Formanden for Arbejdsmændenes Fællesledelse i København, Chr. Gram. Han trak Linjerne op for det Arbejde, der hidtil har været foretaget angaaende Organiseringen af de Unge og Forsøg paa at faa indført overenskomstmæssige Forhold for dem. Han anbefalede stærkt et Forslag fra Hovedledelsen gaaende ud paa et forøget Arbejde paa dette Omraade. Efter en Debat, hvor Forslagsstillere fra forskellige Afdelinger deltog, vedtog Kongressen, at et Udvalg bestaaende af to Mand fra Hovedledelsen og tre Forslagsstillere skal udarbejde Regler for Forbundets Arbejde med de Unge efter de af Chr. Gram paa Hovedledelsens Vegne optrukne Linjer.

VALGENE.

Forinden Kongressens Afslutning samledes de fire Grupper til særlige Gruppemøder til Valg af Forretningsførere, Gruppebestyrelser — der udgør Hovedbestyrelsen — og Grupperepræsentantskab. Paa Kongressen blev der saa aflagt Beretning om Resultatet af disse Valg, der var følgende:

Fabriksgruppen.

Til Gruppeformand valgtes Otto Jespersen, til Forretningsførere Martin Nielsen og Niels Christensen. Gruppebestyrelsen fik desuden følgende Sammensætning: Chr. Gram, Fællesledelsen, København, Oscar Nielsen, Støberi, København, L. Chr. Nielsen, Holeby, H. Chr. Nielsen, Nr. Sundby, E. Mikkelsen, Skaade, Aarhus, Helfred Nielsen, Rønne.

Transportgruppen.

Denne Gruppe valgte til Gruppeformand Niels P. Hansen. Til Forretningsførere Vald. Petersen og Viggo Eigtved. Til Gruppebestyrelse desuden Søren Jacobsen, Aalborg, Peter Poulsen, Esbjerg, Julius Nielsen, Chaufførerne, København, Eiler Jensen, Lager- og Pakhusarbejderne, København, Alfred Jensen, Mælkeriarbejderne, København, Anders Jensen, Odense.

Landarbejdergruppen.

Gruppeformand Oscar Levinsen, Forretningsførere Lorents Petersen og Vilh. Rasmussen. Til Gruppebestyrelse valgtes desuden Martinus Wammen, Vaarst, Martin Andreasen, Gesten, Carl Westergaard, Odense, Simon Kjeldsen, Stokkemarke, Chr. Christiansen, Gevninge-Herslev, Jens Hansen, Dame, Møen.

Jord- og Bygningsgruppen.

Gruppeformand blev Chr. Larsen, Forretningsførere Carl Hansen og Christoffer Mortensen, Horsens. — Til Hjælpeforretningsfører valgtes Alfred Petersen, og til Gruppebestyrelse valgtes desuden Peter Andersen, Jord- og Beton, København, H. Hinrichsen, Aabenraa, Vald. Thomsen, Odense, Alfred Petersen, Aarhus, Frants Petersen, København, Hans Møller, Fredericia.

Man skred derefter til Valg af Hovedledelse. Til Formand genvalgtes Axel Olsen med stormende Ovationer. Til Forbundssekretær og Næstformand valgtes Robert Nielsen, til Hovedkasserer Andr. Nielsen og til Forbundets statistiske Leder Frants Petersen. Alle med Akklamation og hilst med kraftigt Bifald.

Hver af de valgte takkede for udvist Tillid og lovede at gøre deres yderste for at vise sig Tilliden værdig.

Til Revisorer valgtes Th. Nielsen, Jens Pedersen og Carl Nielsen.

Efter Valgene tog Axel Olsen Ordet og bragte en hjertelig Tak til de to afgaaende Forretningsførere Sophus Mortensen og Th. Petersen, som han foreslog udnævnt til Æresmedlemmer. Kongressen tilsluttede sig dette Forslag ved langt og kraftigt Bifald.

Til Slut tog Gæsterne Afsked med Kongressen, medens Forbundsformanden i korte Ord trak Linierne op for Kongressens Arbejde og Beslutninger og sluttede med et Leve for Dansk Arbejdsmandsforbund.

Derefter afsluttedes Kongressen med Leveraab for Valgsejr den 22. Oktober og Afsyngelse af Sangen »Danmark for Folket«.

Et Arbejdernes Erhvervsraad i Belgien.

I Betragtning af, at Kongresserne i tre saa store danske Forbund som Smedenes, Snedkernes og Arbejdsmændenes samt det kooperative Fællesforbunds Generalforsamling har givet deres Tilslutning til den af Forbundsformand Johs. Kjærbøl fremsatte Tanke om Oprettelse af et Arbejdernes Erhvervsraad turde det have en vis Interesse at erfare, hvorledes en tilsvarende Institution er bygget op og fungerer i et andet Land, nemlig i Belgien.

Som bekendt vedtog det belgiske Arbejderpartis Kongres i Julen 1933 en af Hendrik de Man udarbejdet Arbejdsplan, et aktuelt Arbejdsprogram, hvis Indhold i Korthed gaar ud paa at overvinde den økonomiske Krise gennem Nationalisering af Kreditvæsenet, Nøgleindustrierne og Transportvæsenet, Forøgelse af Industrieksporten, væsentlig Formindskelse af Arbejdsløsheden og Højnelse af den brede Befolknings Købekraft.

Det er ikke helt rigtigt at sige, at Arbejdsplanen er udarbejdet af H. de Man. Denne er ganske vist Manden, der har taget Initiativet til og ogsaa har fremragende Del i Planen, men bag ham har der staaet en Række kendte Videnskabsmænd, og alle Undersøgelser i Forbindelse med Planens Udarbejdelse og Virkeliggørelse er foretaget af *Bureau d'Etudes Social*, Bureauet for social Forskning, der sorterer under det belgiske Arbejderparti og hvis Leder H. de Man var indtil han indtraadte i Regeringen. Hans Efterfølger er en af Partiets yngre Kræfter, Max Buset, tidligere Formand for Arbejdernes Oplysningsforbund.

Bureauet for social Forskning oprettedes i 1933 af Arbejderpartiet, Fagforeningerne, Kooperationen og Sygekasserne, og Omkostningerne fordeles mellem disse Organisationer. Desuden har den kendte Sociolog og Filosof Solvay skænket Bureauet et Beløb paa 1 Million Frank. Naar Kooperationen og Sygekasserne yder Bidrag til Finansieringen er Grunden den, at disse i Belgien betragtes som Grene af den samlede Arbejderbevægelse.

Arbejdsplanen, som berører alle Dele af Belgiens økonomiske Liv, kræver særlig grundige og omfattende Detailundersøgelser, for at Partiet skal staa rustet for de praktiske Opgaver i Henhold til Planen. Arbejdet foregaar nu paa den Maade, at Bureauet gennemfører de forberedende Undersøgelser, og det saaledes tilvejebragte Materiale forelægges derefter for de ca. 20 Specialudvalg, der arbejder paa de forskellige Omraader, saasom Kreditvæsen, Bjergværksindustrien, Transportvæsenet, Landbruget, Kommunal-, Social- og Kolonialpolitiken, Udenrigshandelen, Boligspørgsmaalet, Undervisningsvæsenet etc. En Række Udvalg har allerede afsluttet deres Arbejde og offentliggjort deres Betænkning, mens andre i nær Fremtid vil offentliggøre Resultatet af deres Arbejde. Disse Undersøgelser skal tjene til at underbygge den belgiske Arbejderbevægelses Propaganda for Planens Gennemførelse.

Foruden det videnskabelige Arbejde har Bureauet en Del andre Opgaver. Partiet udgiver et Agitationsblad »Planen«, som udkommer en Gang om Ugen. Hertil leverer Bureauet Materialet, ligesom det i populær Form offentliggør Resultatet af Undersøgelserne og andre Artikler om Planen. Det maa dog bemærkes, at Bureauets Arbejde, selv om dette i Øjeblikket udelukkende omfatter Arbejdsplanen, ikke kun skal være begrænset hertil i Fremtiden, idet Bureauet er tænkt som en fast Institution indenfor den belgiske Arbejderbevægelse til Behandling og Undersøgelse af vigtige økonomiske og sociale Problemer.

Fælleskonference mellem den faglige og politiske Arbejder-Internationale.

(I. F. C.) I Tilslutning til det den 11. Oktober i Bryssel afholdte Bestyrelses- og Repræsentantskabsmøde i I. F. C. fandt der den 12. Oktober en fælles Konference Sted af Repræsentanter for de under Den internationale faglige Central og Socialistisk Arbejder-Internationale hørende Organisationer. Konferencen var besøgt af 96 Delegerede. 60 Delegerede repræsenterede 13 faglige Landsorganisationer og 14 internationale Fagsekretariater, 34 Delegerede, 17 politiske Partier. Endvidere var mødt en Repræsentant for henholdsvis den internationale Kvindekomité og den socialistiske Ungdoms-Internationale.

Jouhaux aflagde paa Faginternationalens og de Brouckere paa Socialistisk-Internationales Vegne Beretning om Forhandlingerne mellem Ledelserne for de to Internationaler. Efter en kort Diskussion veltoges enstemmigt følgende Resolution:

»Socialistisk Arbejder-Internationale og Den internationale faglige Centrals Fælleskonference den 12. Oktober 1935 i Bryssel giver Udtryk for sin Tilfredshed med Folkeforbundets Beslutning om, at erklære Italien for at være Angriberen i den italiensk-abessinske Konflikt. I Menneskehedens og Civilisationens Navn kræver Konferencen hurtigt at hæmme og standse den utrolige Forbrydelse mod den internationale Ret. Konferencen tilsikrer Folkeforbundet fuld Støtte fra de Organisationer, som Mødet repræsenterer, i Anvendelsen af hvilke som helst Sanktioner, som maatte vise sig nødvendige for at standse denne uhyrlige Krig og hurtigst mulig genoprettet Freden.

Det er et eenstemmigt Ønske, at der ikke nøles med Fastsættelse af Sanktionerne og deres Rækkevidde. Man haaber, at den italienske Regering vil faa en bestemt Erklæring om, at ved den endelige Ordning vil der ikke blive indrømmet den nogen Fordel paa Grundlag af dens Angreb.

De Beslutninger, som blev truffet paa Fællesmøderne i Genéve den 6. September og i Paris den 27. September bekræftes af de deltagende Organisationer. De har taget alle praktiske Skridt for at iværksætte disse Beslutninger, saaledes at Arbejderorganisationernes Kræfter og Styrke i den internationale Arbejder-Opinion nu er stillet til Folkeforbundets Raadighed til Forsvar for Freden og Retten.«

Mødet bifaldt endvidere enstemmigt Teksten til et Telegram til Præsidenten for Folkeforbundsforsamlingen, Benes, som bekræfter Arbejderbevægelsens Holdning og de fagligt og politisk organiserede Arbejderes Beslutning om at stænge Vejen for Krigen. Telegrammet har følgende Ordlyd:

»Den d. 12. Oktober i Bryssel stedfindende Fælleskonference af I. F. C. og S. A. I. er af den Mening, at kun en Aktion af hurtige og skarpe Sanktioner mod det fredsbrydende Italien kan gøre hurtig Ende paa det italienske Angreb paa Abessinien og mildne de alvorlige Farer, der truer Freden i den øvrige Verden. Den forventer af Folkeforbundet, at det uden Tøven gennemfører alle fornødne Sanktioner for paa effektiv og hurtig Maade at gøre det umuligt for Italien at fortsætte Krigen.

I Bevidstheden om deres Fredsopgave er de to Internationaler rede til at opfylde denne fuldt og helt og tilsikre Folkeforbundet en virksom Understøttelse fra de Arbejderes og Arbejderskers Side, som de repræsenterer, ved Gennemførelsen af alle Sanktioner, som maatte bringes i Anvendelse mod Angriberen.

Konferencen opfordrer Folkeforbundet til allerede nu at erklære, at det vil genoprette Freden

paa Folkeforbundspagtens Retsgrundlag og vil modsætte sig at tage Hensyn til de Fordele, Angriberen haaber at erholde gennem sin Magtanvendelse«.

NYT FRA UDLANDET

FAGBEVÆGELSEN I STORBRITANNIEN. Ifølge den officielle Statistik fandtes der ved Udgangen af 1934 i Storbritannien og Nord-Irland 1052 Fagorganisationer mod 1071 ved Udgangen af 1933. Det samlede Antal fagorganiserede Arbejdere udgjorde 4.567.000 mod 4.387.000 ved Udgangen af 1933. Der har i Aarets Løb været en Fremgang paa 180.000 eller 4,1 pCt. Af det samlede Antal Fagforeningsmedlemmer var 3.831.000 Mænd (Fremgang 171.000 eller 4,1 pCt.) og 736.000 Kvinder (Fremgang 9000 eller 1,2 pCt.).

Ulemperne ved det store Antal Fagorganisationer udlignes til en vis Grad derigennem, at Organisationerne indenfor de forskellige Industrigrene og Fag er sluttet sammen i Føderationer. Ved Udgangen af 1934 bestod der 66 saadanne Føderationer med et samlet Medlemstal af 2,712.000. De største Føderationer er Bjergarbejdernes og Metalarbejdernes med hver over 500.000 samt Tekstilarbejdernes med ca. 400.000 Medlemmer.

Som bekendt tæller den engelske Landsorganisation 3.388.810 Medlemmer, og der er saaledes endnu langt igen, forinden alle Fagforeningsmedlemmer er samlet indenfor Landsorganisationen.

VERDENSARBEJDSLØSHEDEN. Det internationale Arbejdsbureaus Arbejdsløsheds- og Beskæftigelsesstatistik for 3. Kvartal 1935 viser, at Situationen paa Arbejdsmarkedet i det store og hele er blevet yderlig forbedret i Forhold til det tilsvarende Tidspunkt i Fjor. Bedringen er desuden mere mærkbar end i forrige Kvartal.

I følgende Lande er Antallet indtegnede arbejdsløse dog steget i det sidste Aar: Bulgarien, Frankrig, Jugoslavien, Letland, Holland, Polen, Spanien, Svejts og Ungarn. Alle disse Lande med Undtagelse af Letland tilhørte ogsaa i forrige Kvartalsoversigt samme Kategori. Paa den anden Side viser Fristaten Irland, som dengang tilhørte nævnte Lande-Gruppe, aftagende Arbejdsløshed. For enkelte Landes Vedkommende konstaterer man Selvmodsigelser i de forskellige Talrækker, som umuliggør at drage sikre Slutninger. I Østrig viser saaledes baade Arbejdsløsheds- og Beskæftigelsesstatistiken lavere Tal. I De forenede Stater er Arbejdsløshedstallet gaaet stærkt ned, mens Beskæftigelsestallet kun viser svag Stigning.

RUSLANDS LANDBRUGSEKSPORT. I Landbrugsraadets Meddelelser har Statsraad C. A. Koefoed skrevet en Artikel om Ruslands Udenrigshandel med Landbrugsprodukter i 1934. Det fremgaar heraf, at Ruslands Udførselsoverskud af Landbrugsprodukter er gaaet ned fra 206.534.000 Rubler i 1930 til 57.462.000 Rubler i 1934.

Skønt meget tyder paa en langsom Fremgang i Landbrugsproduktionen, kan der ikke ventes nogen Stigning i Ruslands Landbrugseksport. Omend Husdyrbestanden er ved at komme sig efter den Rystelse, som Tvangskollektiveringen i Vinteren 1929—1930 fremkaldte, og endskønt der er al Udsigt til, at Trækkraftkrisen, som for Øjeblikket er den værste Hemsko for Landbrugets rolige Udvikling, i den nærmeste Fremtid kan blive overvundet, idet Antallet af de i Landbruget arbejdende Traktorer saa at sige dagligt vokser, er det endnu uvist, om Landbrugets formentlige Fremgang vil kunne holde Trit med Befolkningstilvæksten, navnlig hvis denne genoptager sit Tempo fra Tiden før den sidste Hungersnød.

Forfatteren er af den Mening, at selv en forholdsvis hurtig Fremgang af Landbrugets Produktionsevne ikke vil kunne fremkalde nogen Forøgelse af Landbrugseksporten, idet den umiskendelige økonomiske Fremgang, der gør sig gældende i Rusland, vil fremme Hjemmeforbruget af alle Slags Landbrugsprodukter, navnlig hvis Regeringen vil finde det opportunt at efterkomme Befolkningens Trang til at spise sig mæt. Sker dette, vil der saa at sige ikke være Levnedsmidler tilovers til Eksport.

Malerforbundets 15. ordinære Delegeretmøde.

Malerforbundets 15. ordinære Delegeretmøde afholdtes i Dagene den 2.—7. September i Folkets Hus paa Enghavevej, København.

Forbundsformanden E. Carlsen bød Velkommen til Delegerede og Gæster. Han mindede om, at Forbundet nu havde bestaaet i 45 Aar og i hele denne Tid haft det bedste og mest intime Samarbejde med de andre Organisationer. Han sluttede med at udtale Haabet om, at Delegeretmødet paa samme Maade som alle tidligere vilde placere Malerforbundet i nøje Kontakt med den øvrige Arbejderklasse og afvise alle kommunistiske Eksperimenter. —

Derefter konstituerede Delegeretmødet sig, idet der nedsattes Mandatudvalg og fastsattes Forretningsorden.

Til Dirigenter valgtes Alfred Larsen, København, Th. Lindenstrøm, Randers, og Johs. B. Jørgensen, Svendborg.

Til Sekretærer valgtes C. V. Højt, Lemvig, Charles Christiansen, Aarhus, og Henry Nielsen, København.

Mødets Gæster var Chr. Jensen fra D. s. F., H. Lansink, Internationalt Malersekretariat, A. J. Dooijes, Holland, O. Lungquist, Sverige, H. Gunneriussen, Norge, og Uno Nurminen, Finland. Endvidere var indbudt Forbundets tidligere gamle Formand, Rudolf Poulsen.

Gæsterne fik nu Ordet. — De takkede for Indbydelsen og ønskede Kongressen Held og Lykke med Arbejdet. De udenlandske Gæster gav en Redegørelse for Forholdene i deres Lande.

Beretning om Virksomheden.

Næstformanden, Fr. Jensen, aflagde Beretning om Virksomheden siden sidste Delegeretmøde, og henviste først til den trykte Redegørelse, der var tilsendt hver Delegeret. Med Henblik herpaa vilde han kun omtale nogle af de Sager, der havde større Betydning, og saadanne, hvor Forbundets Ledelse havde været udsat for Kritik.

Med Hensyn til den paa forrige Delegeretmøde krævede Indsats paa Oplysningsarbejdets Omraade havde Hovedledelsen nøje overvejet Tanken om en »Maler-Højskole«, men havde dog ladet den falde, da Driften af en saadan Skole vilde blive økonomisk uoverkommelig for Forbundet. Derimod havde Hovedledelsen paa alle Maader støttet Oplysningsarbejdet.

Fr. Jensen omtalte derefter Pensionsordningen for Forbundets Tillidsmænd og oplyste, at den trufne Ordning, der var tiltraadt af Hovedledelsen, havde vist sig fordelagtig for Forbundet.

Fr. Jensen gav nu en Række detaillerede Oplysninger om Hovedledelsens økonomiske Dispositioner og Forholdet mellem Hovedledelsen og Afdelingerne. Han omtalte udførligt Fagets Forhold angaaende Akkord og Timeløn og understregede Betydningen af mere ensartede Regler.

Næstformanden omtalte sidste Overenskomstsituation, hvor kommunistisk Kampagne satte ind i Malerforbundet, og Forbundets Formand, Ernst Carlsen, daglig tilsvinedes i dertil indrettede Blade og Flyveskrifter. Under Hensyn til hele Situationen havde Hovedledelsens Flertal 1934—35 anbefalet ny Overenskomst, der blev forkastet.

Fr. Jensen sluttede derefter med en Oversigt over Forligsmandsforslaget og imødegik en Del af den Kritik, der var fremsat mod Forligsmandsloven. Under stærkt Bifald manede Fr. Jensen til en positiv Indsats paa dette Delegeretmøde til Gavn for Faget.

Forbundsformand Ernst Carlsen, der nu fik Ordet, gav en udførlig Oversigt over de førte Overenskomstforhandlinger og Hovedledelsens Stilling til Situationerne, som de forelaa i Aarene 1931-35.

Formanden bebrejdede ganske særlig nogle Tillidsmænd deres Optræden, fordi de ikke under Forhandlingerne tydeligt havde præciseret deres Stilling, men havde ladet kommunistiske Interesser præge deres Optræden. Havde man haft Fagets Tarv noget mere for Øje fra alle Sider, udtalte Carlsen, havde vi sikkert kunnet opnaa et og andet værdifuldt for Fagets Medlemmer.

Carlsen sluttede med en knusende Dom over de Kræfter i og udenfor Forbundet, der havde forsøgt at sprede Mistænksomhed og ved Smudskampagne at undergrave Stillingen for Organisationernes Tillidsmænd.

Han henstillede kraftigt, at saadanne Kræfter vistes Vintervejen, saa dansk Fagbevægelse derved undgik den Skæbne, andre Landes Fagbevægelse takket være Splid har faaet.

I Diskussionen om Beretningen deltog en Mængde Talere, der væsentlig drøftede den sidste Overenskomstsituation og de Begivenheder indenfor Forbundet, der særlig havde sat Sindene i Bevægelse. Efter at Næstformanden havde repliceret til de forskellige Talere, godkendtes Beretningen med 92 Stemmer mod 8.

Der vedtoges 2 Udtalelser, den ene om rent indre Forhold, den anden, der vedtoges enstemmigt, protesterede mod Forligsmandslov, Sammenkædning, og fremsatte en Række Ønsker angaaende næste Overenskomst. Udtalelsen var formet som en Henstilling til Hovedledelsen.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Hans Rasmussen forelagde Regnskaberne, der viste en fin økonomisk Status. Han supplerede de enkelte Poster angaaende Laan, Pengeanbringelser, Indtægter og Udgifter, og efter Besvarelse af enkelte Forespørgsler godkendtes Regnskaberne enstemmigt.

Lovændringer.

Derefter behandledes en meget lang Række Forslag til Lovændringer samt nye Forslag. Over 50 Talere havde Ordet, og mange for Faget vigtige Spørgsmaal blev drøftet. Vi anfører nedenstaaende de vigtigste Vedtagelser.

Fra forskellige Afdelinger og fra Hovedledelsen forelaa Forslag om Afholdelse af Fagmøder. Hovedledelsens Forslag vedtoges. Det bestemmer, at der aarligt afholdes Fagmøder i de forskellige Landsdele. Til dette Formaal yder Forbundet et Tilskud, der ikke maa overstige 1500 Kr. Møderne er tænkt som vejledende og oplysende Møder, som Led i Forbundets Arbejde.

Der førtes en længere Debat om Mulighederne for et bedre Samarbejde med de øvrige Byggefag og for Dannelsen af Industriforbund. I denne Debat fremsattes mange værdifulde Tanker om Fagets Fremtid, og Debatten resulterede i en Tilføjelse til Formaalsparagrafen, der kort siger: »at søge Samarbejde med de øvrige Byggefag«. Det vedtoges af Hensyn til det forøgede Arbejde i Forbundet, at der fremtidig vælges en Sekretær paa Delegeretmødet, der ikke er Medlem af Hovedledelsen.

Et meget vigtigt Spørgsmaal behandlede Kongressen i Forbindelse med Lærlingene inden for Faget. Mange Talere havde Ordet, og de københavnske Delegerede gjorde opmærksom paa, at der indenfor den københavnske Afdeling var Bestræbelser i Gang for at faa oprettet en Lærlingeafdeling.

Kongressen vedtog, at et Udvalg indenfor Hovedledelsen undersøger hele Lærlingeforholdet og kommer med Indstilling om Ungdomsarbejdet.

Endvidere vedtoges et saalydende Forslag:

Ved Afstemninger over Overenskomstforslag og andre Forslag fra Hovedledelsen, samt ved Valg af Delegerede til Kongressen, har alle Medlemmer Stemmepligt og der fastsættes en mindre Bøde for Undladelse af Stemmeafgivning.

Angaaende Fremtiden vedtoges en lang Række Ønsker til Hovedledelsen om Indholdet af de nye Overenskomster. Det paalagdes Ledelsen at søge indført Sommerferie med fuld Løn, at søge Samarbejde med de andre Bygningsfag om Indførelse af 40 Timers Ugen, samt at Helligdagstillæget udvides til alle Helligdage.

Forbundsformand Ernst Carlsen forelagde en af Malerorganisationernes Ledelser i Norge, Sverige, Finland og Danmark udarbejdet Plan om et nærmere skandinavisk Samarbejde mellem Malerorganisationerne i Norden. Planen fastsætter nøje Regler for Understøttelsesforhold mellem Nordens Malere, naar Strejke eller Lockout indtræder. Men ogsaa for det regelmæssige Informationsarbejde om alle faglige Forhold for Malerne i Norden fast-

sattes nærmere Regler. Forslaget vedtoges enstemmigt.

Ernst Carlsens Afsked.

Da man var naaet frem til Valgene, meddelte Forbundsformand Ernst Carlsen, at han ikke mere ønskede at fortsætte som Formand. Han fyldte om kort Tid 69 Aar og i Overensstemmelse med nugældende Praksis bør Tillidsmænd i den Alder give Plads for yngre Kræfter.

Han mindede kort om Forbundets Udvikling i de 44 Aar, han havde haft Tillidspladser i Forbundet. Siden 1895 havde han været Næstformand og siden 1930 Formand. Han takkede i hjertelige Ord alle de mange Medarbejdere og Kolleger, der gennem Aarene havde bidraget til Forbundets Trivsel! —

Et hjerteligt Bifald fra de Delegerede hilste Carlsen.

Hovedkasserer Hans Rasmussen, Sofus Jensen, Helsingør, Anker Petersen og O. Ljungquist. Stockholm — den sidste paa de skandinaviske Gæsters Vegne — bragte Ernst Carlsen en Tak for den Indsats, han gennem Aarene havde ydet, og overrakte ham en Del smukke Blomsterbuketter.

Staaende, og ved langvarigt Bifald, udnævnte Kongressen Ernst Carlsen til Æresmedlem.

Valgene.

Til Formand valgtes Næstformanden Fr. Jensen uden Modkandidat og med Akklamation. Til Hovedkasserer valgtes — ligeledes med Akklamation — Hans Rasmussen. Til Næstformand opstilledes Formanden for Malerne i København, Edv. F. Olsen, og Th. Christensen, Aarhus. Edv. F. Olsen valgtes. Til Sekretær opstilledes O. V. Høft, Lemvig, L. C. Sørensen, Aarhus, og Henry Nielsen, København. Ved Omvalg mellem Høft og Henry Nielsen valgtes sidstnævnte.

Til Hovedbestyrelsen valgtes for København: P. Bredsgaard, Refsgaard, Vognmalerne, Edv. Olesen og Chr. Mathiasen (de sidste tre Nyvalg). For Jylland valgtes Ove Høft, Lemvig, Lindenstrøm, Randers (Nyvalg), L. C. Sørensen, Aarhus, Damberg, Haderslev (Nyvalg).

For Fyn valgtes Aug. Henriksen. For Sjælland valgtes Poul Hansen, Slagelse, og Sofus Nielsen, Helsingør. For Lolland-Falster, Møen og Bornholm valgtes A. Jørgensen, Holeby. Til Revisorer genvalgtes Sofus Christensen og Fr. Nielsen.

Næste Delegeretmøde afholdes 1940 i København samtidig med Forbundets 50 Aars Jubilæum.

Til Slut holdt det hollandske Forbunds Formand Dooijes en kort Afskedstale og overrakte den afgaaende Forbundsformand Carlsen en smuk Blomsterkurv. Derefter sluttede Delegeretmødet med Afsyngelse af Internationale.

Tjenerforbundets Kongres.

Den 17. September 1935 aabnedes Dansk Tjenerforbunds Kongres i Folkets Hus paa Jagtvej, København.

Dansk Tjenersangkor indledede Kongresforhandlingerne med en Række Sange, og derefter bød Formanden, Viggo Christensen, i en kort Tale Velkommen til Delegerede og Gæster. De mødte Gæster var Carl Bengtson, Sveriges Hotel- og Restaurationspersonales Forbund, P. Åvestad, Norsk Hotel- og Restaurantarbejderforbund, Knud V. Jensen, D. s. F., Sverre Schmidt, Forbundet for faglært Køkkenpersonale, Fru Anna Andersen, Koge- og Smørrebrødsjomfruernes Fagforening, og Emil Petersen, Hotel- og Restaurationspersonalets Forbund.

Efter Gæsternes Hilsningstaler konstituerede Kongressen sig med Hans Mouritzen og Henry Hansen, København, samt Aksel Hansen, Slagelse, som Dirigenter.

Beretning om Virksomheden.

Formanden, Viggo Christensen, tog herefter Ordet til sin Beretning, hvorunder han omtalte, at Forbundet i den forløbne Periode havde haft en Medlemsfremgang paa ca. 1000 Medlemmer. En stor Del af Forbundets Arbejde var viet Anstrengelserne for at faa Kvinderne i Faget organiseret. Det var lykkedes at faa nogle Kvinder ind i Forbundet, men der var stadig en vid Arbejdsmark paa dette Felt, som Forbundets Hovedledelse vilde have Opmærksomheden henvendt paa.

I Forbindelse med en Række Udvalg og forskellige Organisationer havde Forbundets Ledelse altid søgt at hævde Standens Interesser, og en Del Resultater var naaet.

Om Overenskomstforholdene udtalte Forretningsfører Christensen, at Tjenerforbundet har sine ganske særlige Vanskeligheder at drages med, idet Restauratørerne med alle Midler søger at forhindre generelle Overenskomster og henviser til Enkeltmands-Aftaler. Forbundet giver dog ikke op, og vi vil om fornødent tvinge Restauratørerne til at gaa i regulære Hovedorganisationsforhandlinger.

Efter en Omtale af den faglige Udvikling og de politiske Forholds Betydning for Fagbevægelsen, motiverede Formanden, hvorfor Hovedledelsen stærkt gik ind for det nøjeste Samarbejde med andre Brancher i Faget og for Tilslutning til Centralorganisationen. Viggo Christensen henviste til gode Resultater, der var opnaaet i Norge og Sverige, hvor Restaurationspersonalet stod samlet i stærke Forbund, og sluttede med en nærmere Omtale af en Del faglige Retssager, Forbundet havde ført, og omtalte her nogle indre organisationsmæssige Forhold.

I Debatten om Beretningen havde en lang Række Talere Ordet.

Alle Talerne udtalte Anerkendelse af det Arbejde, Forbundet havde udrettet, siden det i 1931 lykkedes at skabe et Enhedsforbund for Tjenerne, og flere Talere udtalte en Tak til Ledelsen for dens Indsats, ikke mindst i Provinsen.

Debatten drejede sig væsentlig om indre Organisationsforhold, og særlig berørtes Forhold til Servitricer og til enkelte endnu eksisterende Lejetjenerforeninger. En Taler slog til Lyd for, at Forbundet, eventuelt i Forbindelse med Restauratø-

rerne, skulde arbejde for, at Bevillinger kun blev udstedt til faguddannede Folk.

Formanden, Viggo Christensen, afsluttede Debatten, idet han takkede for Anerkendelsen og besvarede de enkelte kritiske Bemærkninger, der var fremsat.

Beretningen godkendtes enstemmigt og under stærkt Bifald.

Regnskaberne.

Hovedkasserer Carl Larsen havde skriftlig udarbejdet Regnskaberne, og før Kongressen var de tilsendt hver enkelt Delegeret. Regnskaberne godkendtes uden Diskussion.

Lovændringer.

Kongressen gik nu over til Behandling af en meget lang Række Lovændringer, hvoraf de allerfleste dog kun har Interesse for Fagets egne Udøvere.

Som et Udtryk for Tjenerforbundets Placering i dansk Arbejderbevægelse vedtoges det enstemmigt, at Forbundslovenes § 1, Stk. 2, der lyder »At træde i Forbindelse med Foreninger med jævnsidige Interesser, saavel i Ind- som Udland« tilføjes:

»og at arbejde i Tilslutning til den socialdemokratiske Arbejderbevægelse«.

Med Henblik paa den uansvarlige Agitation, Tjenerforbundet har været ude for, vedtoges nogle Bestemmelser om, at Medlemmer, der ikke respekterer lovlig vedtagne Beslutninger, kan idømmes Bod, og i meget graverende Tilfælde fratages deres Medlemsrettigheder, eventuelt ekskluderes.

Af andre Beslutninger under Behandlingen af Lovændringer og særlige Forslag skal vi nævne:

Det vedtoges, at landsomfattende Overenskomster skal forelægges Medlemmerne til Afgørelse ved Urafstemning, og som almindelig Regel skal Urafstemning altsaa være Normen i Tjenerforbundet; men det vedtoges samtidig, at i ekstraordinære Situationer, hvor hurtig Afgørelse er nødvendig, kan Hovedledelsen under Ansvar for Delegeretmødet træffe Afgørelse. Delegeretmødet traf denne Beslutning efter en lang og meget saglig Diskussion, og Beslutningen vedtoges med alle Stemmer mod een.

Det blev i Debatten fremhævet, at saavel den faglige som politiske Situation kan udvikle sig saadan, at der skal handles omgaaende, i saadanne Situationer maa en Ledelse have Mandat til under Ansvar overfor et kommende Delegeretmøde at træffe de fornødne Dispositioner.

Af andre Vedtagelser har det Interesse, at der fremtidig i Tjenerforbundet i de Aar, hvor der intet Delegeretmøde holdes, skal holdes et Formandsmøde i København. Man mener herved at faa et nøjere Samarbejde mellem Hovedledelse og Afdelinger.

Endelig vedtoges det, at Ledelsen skal søge i alle offentlige Nævn og Udvalg, hvor Restaurations- og Hotelforhold behandles, at faa Tjenerstanden repræsenteret.

Indmeldelse i D. s. F.

Formanden forelagde derefter et Forslag om Indmeldelse i D. s. F., der lød saaledes:

»Delegeretmødet vedtager, at Tjenerforbundet i Danmark søger Optagelse i »De samvirkende Fagforbund« og paalægger Hovedbestyrelsen at foretage det videre fornødne i den Anledning.«

Viggo Christensen redegjorde for D. s. F.s Udvikling og de Spørgsmaal, der rejste sig for Tjenerforbundet ved Indmeldelsen i Centralorganisationen.

Om nogle Spørgsmaal havde Hovedledelsen afæsket Forretningsudvalget i D. s. F. Udtalelser, før Sagen blev forelagt Delegeretmødet. Beslutningen kunde gennemføres uden Lovændringer og uden forøgede Kontingentbyrder for Medlemmerne.

Efter enkelte Udtalelser vedtoges Forslaget enstemmigt og hilstes med stærkt Bifald.

D. s. F.s Repræsentant, Knud V. Jensen, takkede Viggo Christensen for hans glimrende Forelæggelsestale og de Delegerede for Beslutningen, der viste, at den reaktionære Modvind ikke har formaaet at sprede de danske Arbejdere, men tværtimod har ført med sig, at de er rykket tættere og fastere sammen, hvad der bl. a. fremgaar af Centralorganisationens Vækst i de senere Aar.

Selv om der endnu er en Række Formaliteter, udtalte Knud V. Jensen, tør jeg dog allerede i Dag paa D. s. F.s Vegne sige: Velkommen, Tjenere, i De samvirkende Fagforbund.

Samarbejde med beslægtede Organisationer.

Kongressen gik nu over til at drøfte Mulighederne for at samle alle Hotel- og Restaurationsarbejdere fra Køkkenets Opvaskere til Orkesterdirigenten i eet Forbund eller i hvert Fald i et intimt fagligt Samarbejde. Diskussionen om dette Emne gav et klart Billede af, hvor betydningsfuldt Spørgsmaalet om den mest heldige Organisationsform er for Restaurationsindustriens Arbejdere.

Resultatet af Debatten blev Vedtagelse af følgende Udtalelse:

»Delegeretmødet vedtager at bemyndige Hovedbestyrelsen til at fortsætte Arbejdet for at samle alt indenfor Restaurationsindustrien beskæftiget Personale i eet Forbund, ligesom den bemyndiges til fortsat at yde saavel økonomisk som anden Støtte til det i København oprettede »Hotel- og Restaurationspersonales Forbund.«

I Overensstemmelse med ovenstaaende Vedtagelse og i Forstaaelse af, at Vejen til eet samlet Forbund for alle Hotel- og Restaurationsarbejdere i Danmark maa have en naturlig Udvikling, indtil Tiden er moden til den helt rigtige Organisationsform, vedtog Delegeretmødet et Udkast til Overenskomst, der bl. a. siger:

»At der mellem Tjenerforbundet og Forbundet for faglært Køkkenpersonale indledes et nærmere Samarbejde: Et 12 Mands-Udvalg — 6 fra hver Side — søger at faa alle Uorganiserede i Industrien med i Forbundet. Ved Forhandlinger om fælles Anliggender vælges Forhandlingsudvalget af Fællesudvalget. I alle Byer, hvor begge For-

bund har Afdelinger, nedsættes et lignende Fællesudvalg. Overenskomsten træder i Kraft den Dag, begge Forbund er optaget i D. s. F.

Valgene.

Derefter gik Kongressen over til Valg af Forbundsledelse.

Til Forretningsfører valgtes den hidtil konstituerede Viggo Christensen. Valget hilstes med Bifald og Leveraab. Til Hovedkasserer genvalgtes Carl Larsen, til Sekretær og Redaktør genvalgtes Fr. Clausen.

Til Hovedledelse valgtes fra København Forretningsfører Viggo Christensen, Hovedkasserer Carl Larsen, Sekretær Fr. Clausen, Victor Clausen, H. Mauritzen, Jens Vincent, Henry Hansen og Victor Nielsen (Nyvalg).

Fra Provinsen valgtes U. Mikkelsen, Aalborg (Nyvalg), Kaj Hansen, Aarhus (Nyvalg), George Nielsen, Esbjerg, Kuntz, Kolding, Alf Hansen, Svendborg (Nyvalg), Carl Jensen, Nykøbing F., og Axel Hansen, Slagelse.

Efter korte Afslutningstaler af Viggo Christensen, Carl Larsen og Fr. Clausen sluttede Delegeretmødet med Leveraab for Forbundet.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Elektrikere hos Installatør Viggo Dencker.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 25. September forhandledes om en af Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien fremsendt Klage over, at Elektrikerforbundets københavnske Afdeling havde forbudt sine Medlemmer at udføre Overarbejde hos *Firmaet Viggo Dencker.*

Paa Mødet oplystes det, at det ikke var Forbundet eller dets Afdeling, der havde modsat sig Overarbejde, men Arbejderne hos det paagældende Firma.

Imidlertid opnaaedes der ikke Enighed, hvorefter Arbejdsgiverforeningen meddelte, at det vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Hattemagere hos Firmaet Henry Rohde, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. September forhandledes om en af Hatte- og Buntmagerforbundet fremsendt Klage over, at *Firmaet Henry Rohde* havde modsat sig at aflønne Hattemagerne med Gennemsnitstimeløn ved et nyt Arbejde. Forbundet begrundede sit Krav med Bestemmelsen i den bestaaende Overenskomst.

Paa Mødet fremsattes Forslag om, at der afholdes en Prøvetid paa Arbejdet, og at der paa Grundlag heraf fastsættes Akkord.

Da Arbejdsgiverne først i deres Bestyrelse vilde forhandle om dette Forslag, indgik Firmaet paa at betale den gennemsnitlige Timeløn til de Arbejdere, der udførte det paagældende Arbejde.

Bude hos Firmaet Magasin du Nord.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. September forhandledes om et af Dansk Arbejdsmandsforbunds Ungdomsafdeling fremsat Forlangende om Oprettelse af en Overenskomst for unge Arbejdere mellem 14 og 18 Aar, beskæftiget hos *Firmaet Magasin du Nord* som Bude.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed om en Ordning, hvorefter Forbundet meddelte, at det vilde fremsætte de fornødne Strejkevarsler.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2144.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S »Vølund«.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 6. Septbr. 1935 i Sag Nr. 2144: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S »Vølund« mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen for dets Afdeling 4 og 75 navngivne Arbejdere.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem A/S »Vølund« indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Forbundet igen for dets Afdeling 4 og 75 navngivne Arbejdere for Brud paa Septemberforliget og de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

For at danne sig et nærmere Skøn over Forholdet mellem den egentlige Svejsetid og den Tid, der medgaar til Tilrettelægning, Flytning af Arbejde o. s. v. ved elektrisk Svejsning, havde A/S »Vølund« paa et af sine Svejseapparater indbygget et selvregistrerende Maaleapparat. Dette Svejseapparat med Maaler skulde tages i Brug Fredag den 9. Aug. om Eftermiddagen, men den paagældende Svejser, som man overgav Apparatet, nægtede at benytte dette, hvis Kontrolapparatet ikke blev afmonteret. Det blev foreholdt ham, at han ikke burde nægte at udføre Svejsearbejdet, men at han, hvis han mente, der var noget at klage over, kunde henvende sig til sin Organisation. Dette vilde Svejseren ikke, men fastholdt sin Arbejdsnægtelse, hvorefter han blev afskediget. Noget senere henvendte Tillidsmanden for Kedelsmedene sig til Underdirektør Mortensen og krævede den afskedigede Svejser genantaget, ligesom han forlangte, at Kontrolapparatet blev sat ud af Funktion. Samtidig meddelte han, at for saa vidt Kravet ikke blev imødekommet, vilde alle Arbejderne i den paagældende Afdeling forlade Arbejdet, idet de ikke vilde finde sig i, at saadanne Apparater blev paamonteret Maskinerne. Underdirektør Mortensen forklarede derefter Tillidsmanden, at Kontrolapparatet ikke tilsigtede i nogen Maade at presse Arbejderne, hvilket overhovedet ikke kunde lade sig gøre, og altsaa ikke heller skulde bruges mod Arbejderne som Grund-

lag for Klage over et mindre Arbejdsresultat, ligesom Underdirektøren forklarede, at Apparatet kun var paasat for at paavise den egentlige Svejsetids Forhold til Tilrettelægningstiden, hvilket var nødvendigt for Fastlæggelse af en nøjagtigere Kalkulationsbasis. Han henstillede sluttelig at lade hele Spørgsmaalet afgøre i Henhold til faglig Strid og tilbød samtidig at ville genantage den afskedigede Svejser, hvis Sagen gik Selskabet imod. Med de saaledes modtagne Oplysninger gik Tillidsmanden derefter til Arbejderne, men Forhandlingen med disse endte med, at Aftenholdet Kl. 17¾ forlod Arbejdet. Arbejdernes Holdning i det her foreliggende Tilfælde er — hævder Klagerne — i særlig Grad mærkelig og uforstaaelig, idet Forholdet er det, at Selskabet tidligere — sidst i afvigte Foraar — har kontrolleret i Hundredvis af Bearbejdningstider med Stopur, uden at dette i blot et enkelt Tilfælde er bleven benyttet mod Arbejderne, men udelukkende som Kontrol for Kalkulationer, og der er ikke heller i disse Tilfælde konfereret forud med Arbejderne om Kontrollens Iværksættelse. — Sagen blev straks indberettet til Jernindustriens Sammenslutning, som telefonisk klagede til Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, der lovede at sætte sig i Virksomhed for at faa Strejken bragt til Ophør, ligesom Underdirektør Mortensen foranledigede, at ogsaa Tillidsmanden straks ringede til Forbundet. Til Trods herfor udeblev Arbejderne, og Kl. 18¾ meddelte Tillidsmanden, at Arbejderne havde vedtaget ikke at ville genoptage Arbejdet, hvis den afskedigede Svejser ikke blev genantaget. — Da Dagholdet mødte Lørdag den 10. August om Morgenen, blev der paa Tillidsmandens Foranledning afholdt Møde paa Spisestuerne med det Resultat, at alle Kedelsmedene forlod Arbejdet uden at søge Forhandling med Virksomheden. — Den 13. August afholdtes Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvilket Møde endte uden Resultat, men Forbundets Repræsentanter oplyste, at der omgaaende vilde blive afholdt et Møde med Arbejderne for at faa Arbejdet genoptaget. Den 14. August ved normal Arbejdstids Begyndelse blev Arbejdet genoptaget, og samme Dag afholdtes et Mæglingsmøde, der afsluttedes med et af Repræsentanterne for Forbundet og Sammenslutningen underskrevet Protokollat, hvori det bl. a. hedder:

»Underdirektør Mortensen gav en Forklaring af det omtalte Kontrolapparat, hvis Anvendelse ikke gik ud paa at gøre Indgreb i Arbejdernes berettigede Interesser. Herefter erklærede Forbundets Repræsentanter sig villige til at være behjælpelige med Tilvejebringelse af en tilfredsstillende Ordning.«

Man var — efter Klagernes videre Fremstilling — samtidig bleven enig om, at Underdirektør Mortensen den paafølgende Dag ude paa Fabrikken skulde give Svejserne en lignende Forklaring. Allerede om Morgenen den næste Dag meddelte den fungerende Tillidsmand, at Svejserne ikke ønskede at paahøre denne Forklaring. Ved Holdskiftet Kl. 15 holdt Kedelsmedene med Firmaets Tilladelse 20 Minutters Møde for at drøfte Sagen. Alt dette til Trods lod den Svejser, som havde arbejdet paa 2. Hold ved Svejseapparatet inden Kontrolapparatets Paamontering, Svejseapparatet staa urørt, hvad Værkstedsledelsen dog saa igennem Fingre med denne Dag, men da han ogsaa den paafølgende Dag mødte uden at paabegynde Svejsearbejdet, blev han afskediget. For ikke at give Sagen et større Omfang har Selskabet ikke senere sat andre til at betjene Apparatet, der siden har staaet urørt, idet Arbejderne ikke har været til at formaa til at afstaa fra deres Vægring ved at benytte Apparatet. Under Henvisning til alt foranstaaende og under Anbringende af, a t den foran beskrevne uvarslede Arbejdsstandsning og Vægring ved at betjene Svejseapparatet har været stridende mod Septemberforligets §§ 2 og 4 samt Reglerne for Behandling af faglig Strid, og a t Ansvaret maa paahvile ikke blot de enkelte Arbejdere, men ogsaa Forbundets Afdeling 4 (Kedelsmedenes Fagforening), idet det blandt andet hidtil ikke har været muligt at faa en til Betjening af Apparatet villig Mand, har Klagerne nedlagt følgende Paastand:

1) Den af de paa et under Sagen fremlagt Bilag opførte 75 navngivne strejkende Svejsere og Kedelsmede i Tiden fra den 9. August Kl. 17¾ til den 14. August ved normal Arbejdstids Begyndelse iværksatte Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og der paalægges for denne ulovlige Arbejdsstandsning Forbundets Afdeling 4, subsidiært Afdelingen solidarisk med de enkelte strejkende Arbejdere en alvorlig Bod.

2) Arbejdernes Vægring ved at betjene Svejseapparaterne, der er forsynet med Maaleapparater, kendes ulovlig som stridende mod Septemberforligets Punkt 4, og der paalægges Forbundets Afdeling 4, subsidiært Afdelingen solidarisk med de hos A/S »Vølund« beskæftigede Medlemmer af Forbundet en alvorlig Bod fastsat efter Rettens Skøn.

De Indklagede har nedlagt Paastand paa, at Spørgsmaalet om Kontrolapparatets Berettigelse henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift, men procederer iøvrigt i det hele til Frifindelse under Anbringende af, at den opstaaede Konflikt alene skylbæredes en uklog og hensynsløs Fremgangsmaade hos Selskabets Ledelse, som derfor ogsaa selv maa bære de deraf flydende Følger. Aarsagen til Konflikten maa nemlig søges deri, at Selskabet uden nogensomhelst foregaaende Henvendelse til Arbejderne og end ikke til disses Tillidsmand har paamonteret et Svejseapparat et Maaleinstrument, hvis Registreringer Arbejderne har været ganske ude af Stand til at bedømme, og som derfor af dem naturligt maatte formodes at skulle anvendes til en saadan Udmaaling af Arbejdspræstationen, at de enkelte Arbejdere bliver sat op imod hinanden. Det er derfor baade forstaaeligt og i høj Grad undskyldeligt, at Arbejderne har reageret som sket overfor den af Selskabet anvendte Fremgangsmaade. Hvis Firmaets Ledelse, forinden Kontrolapparatet blev paamonteret Svejseapparatet, havde givet Svejserne den samme Forklaring og de samme Garantier, som senere fremkom paa Mæg-

lingsmødet den 14. August, er det overvejende sandsynligt, at Konflikten ikke var opstaaet, og almindelig Hensynsfuldhed overfor Arbejderne burde iøvrigt have foranlediget Firmaet til at henvende sig til Arbejderne først, hvortil der havde været rigelig Tid, da Selskabet jo maa have paatænkt den ommeldte Foranstaltning i flere Maaneder forud. Hvad der dernæst den 9. August i væsentlig Grad bidrog til at ophidse Arbejderne, var den Omstændighed, at den vedkommende Svejser blev afskediget, og det endog før det var lykkedes Tillidsmanden, der havde erklæret at ville opsøge og tale med Underdirektøren, at faa denne i Tale, og skønt der ikke syntes at have været noget til Hinder for, at Svejseren arbejdede videre som hidtil, indtil den opstaaede Uoverensstemmelse havde faaet sin endelige Løsning. De indklagede har endelig protesteret imod, at der skulde paahvile Forbundets Afdeling 4 nogetsomhelst Ansvar for det passerede, idet Afdelingen og dennes Formand i enhver Henseende har opfyldt sine Forpligtelser med Hensyn til at foranledige Konflikten bragt til Ophør, derunder ogsaa paa alle Maader forsøgt at faa Arbejderne til at ophøre med Arbejdsvægringen.

Som ovenfor nævnt, udtales det i Protokollatet af det paa Mæglingsmødet den 14. August passerede, at »Underdirektør Mortensen gav en Forklaring af det omtalte Kontrolapparat, hvis Anvendelse ikke gik ud paa at gøre Indgreb i Arbejdernes berettigede Interesser«. Der maa herefter gaas ud fra, at der mellem Organisationerne har været Enighed om, at Selskabet ved Anbringelse af det paagældende Kontrolapparat ikke har overskredet Grænserne for den Arbejdsgiveren efter Septemberforligets Punkt 4 tilkommende Ret til at lede og kontrollere Arbejdet, og der ses derfor ikke, som Sagen herefter foreligger, tilstrækkelig Anledning til nu at henvise Spørgsmaalet om Arbejdsgiverens Beføjelse i saa Henseende til Afgørelse ved faglig Voldgift. Efter alt, hvad der foreligger oplyst, kan det dernæst ikke heller antages, at Arbejderne den 9. August har haft tilstrækkelig beføjet Anledning til allerede paa Forhaand og under den skete Form at indstille sig paa den Opfattelse, at der med det paamonterede Kontrolapparat var tilsigtet et Formaal eller krævet en Betjening, som var stridende mod deres Interesser og overenskomstmæssige Ret, hvorved blandt andet ogsaa bemærkes, at Selskabets Underdirektør som nævnt straks efter Tillidsmandens Henvendelse — og, som det maa antages, efter bedste Evne — forklarede denne Kontrolapparatets Virken og Hensigt og dets Ikke-Berøring af de hidtil bestaaende Arbejdsvilkaar og sluttelig tilbød at lade Spørgsmaalet afgøre ad sædvanlig faglig Vej, og i hvert Fald ses der efter Udfaldet af det paa Mæglingsmødet den 14. August passerede ikke at have foreligget noget berettiget Grundlag for Arbejdernes fortsatte afvisende Holdning. Idet det herefter maa antages, at Arbejderne ved den skete kollektive Nægtelse af at betjene det med Kontrolapparatet forsynede Svejseapparat har gjort sig skyldig i en ulovlig Arbejdsvægring, og idet ogsaa den paaklagede uvarslede Arbejdsstandsning har været ulovlig, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der vil være at ikende hver enkelt af de 75 Arbejdere en Bod, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til 30 Kr. Forsaavidt angaar Forbundets *Afdeling 4, maa Retten derimod med de Indklagede være enig i, at der ikke ses at foreligge Grundlag for at paalægge denne noget Medansvar.*

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning og Vægring ved at betjene det med Maaleapparat forsynede Svejseapparat har været ulovlig.

Til Klagerne betaler hver enkelt af de paa den under Sagen fremlagte Liste opførte 75 Svejsere og Kedelsmede en Bod, stor 30 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

Sag Nr. 2118.

Arbejdsmænd hos A/S Hovedstadens Kulimport.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. Sept. 1935 i Sag Nr. 2118: Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem, Aktieselskabet Hovedstadens Kulimport mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Brændselsafbærernes Fagforening.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og dennes Medlem, Aktieselskabet Hovedstadens Kulimport indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund i Danmark og dette igen for Brændselsafbærernes Fagforening i Anledning af en overfor Selskabet erklæret Blokade under de nedenfor anførte nærmere Omstændigheder.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar ud paa følgende:

A/S Hovedstadens Kulimport søgte i sin Tid Optagelse i Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, hvilken Begæring dog ikke den Gang blev efterkommet, men senere er det, senest i Begyndelsen af indeværende Aar, underhaanden bleven tilkendegivet Selskabet, at en fornyet Begæring om Optagelse kunde forventes imødekommet. Selskabet har haft en Særoverenskomst løbende med Brændselsafbærernes Fagforening, hvilken Overenskomst blandt andet adskilte sig fra den almindelige mellem Fagforeningen og nævnte Arbejdsgiverforening gældende Overenskomst derved, at den indeholdt gennemgaaende højere Takster for Afbæring pr. hl. Denne Særoverenskomst havde Selskabet opsagt til Ophør den 15. April 1935, og der blev derefter den 16. April mellem Selskabet og Fagforeningen truffet en Aftale, »hvorefter sidste Aars Overenskomst

forlænges indtil og udløber uden yderligere Opsigelse med Udgangen af denne Maaned«, hvilken Aftale Selskabet bekræftede ved Skrivelse af s. D. med Tilføjende, at man angaaende Tidspunktet for en Forhandling om en eventuel ny Overenskomst den 23. April imødeser nærmere telefonisk Meddelelse. Dansk Arbejdsmandsforbund var imidlertid stærkt optaget paa anden Maade den paagældende Dag, og Forhandling om Overenskomstforholdet blev derfor først paabegyndt den 30. April Kl. 10 Fm. paa Selskabets Kontor. Det var som nævnt i sin Tid stillet Selskabet i Udsigt at blive Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, men Tiden var gaaet, uden at Henvendelse herom var sket. Spørgsmaalet blev imidlertid nu den 30. April taget op, idet Selskabet samtidig med de paabegyndte Forhandlinger med Dansk Arbejdsmandsforbunds Repræsentanter henvendte sig til Arbejdsgiverforeningen og tilkendegav, at det vilde være af Interesse at faa Optagelsesspørgsmaalet bragt i Orden samme Dag. Forhandlingerne førtes fra Selskabets Side med det Formaal at opnaa en Overenskomst, der svarede til den mellem Arbejdsgiverforeningen og Fagforeningen gældende Overenskomst, og det blev fra Selskabets Side gentagne Gange udtalt, at dette, hvis en tilfredsstillende Ordning ikke opnaaedes, ikke saa anden Udvej end at søge Optagelse i Arbejdsgiverforeningen, ligesom Forbundets Repræsentanter paa deres Side erklærede, at der, hvis Forhandlingerne ikke førte til et for dem ønskeligt Resultat, vilde blive etableret Arbejdsstandsning fra og med den 1. Maj. Forhandlingerne førte ikke til Enighed, og Selskabet begærede sig derfor og blev samme Dag optaget i Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, hvis Skrivelse af 30. April til Selskabet om, at dette »er optaget som Medlem af vor Forening«, blev meddelt Forbundets Repræsentanter med samtidig Tilkendegivelse af, at Selskabet herefter fra den 1. Maj var omfattet af den nævnte Arbejdsgiverforenings Overenskomst med Fagforeningen. Heroverfor reagerede Fagforeningen med Støtte af Dansk Arbejdsmandsforbund paa den Maade, at man den 1. Maj i »Social-Demokraten« indrykkede en Meddelelse om, at Selskabet var blokeret for Arbejdskraft, indtil det havde underskrevet paa en Fornyelse af den hidtil gældende Overenskomst med Fagforeningen. Det var herefter den 1. Maj dette Aar umuligt for Selskabet at skaffe Arbejdskraft til Brændselsafbæring, hvorfor Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn protesterede mod Lovligheden af de iværksatte Blokadeforanstaltninger, men Dansk Arbejdsmandsforbund erklærede, at Blokaden vilde blive opretholdt, og at den og Fagforeningen paatog sig Ansvaret for Følgerne heraf. Under disse Omstændigheder var Selskabet nødsaget til under Protest at underskrive den det af Brændselsafbærernes Fagforening forelagte — med den tidligere gældende ligelydende — Overenskomst, der som angivet er afvigende fra den mellem nævnte Arbejdsgiverforening og Fagforeningen gældende Overenskomst. Den beskrevne Fremgangsmaade fra Fagforeningens Side har — som af Klagerne videre udviklet — været ulovlig. Særoverenskomsten mellem Selskabet og Fagforeningen var bortfaldet fra og med den 1. Maj; Selskabet var forinden optaget som Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn; det er dernæst ved Kendelse i Sag Nr. 1084 fastslaaet, at en uorganiseret Arbejdsgivers Indtræden i en Arbejdsgiverorganisation medfører, at de af Organisationen afsluttede Overenskomster automatisk bliver gældende for vedkommende Arbejdsgiver ved Udløbet af de af denne afsluttede Overenskomster; der forelaa endelig ikke ved Selskabets Optagelse i Arbejdsgiverforeningen nogen Konflikt mellem Selskabet og Fagforeningen. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om,

at Selskabet kendes berettiget til at aflønne efter den mellem Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn og Brændselsafbærernes Fagforening gældende Overenskomst,

at De af Dansk Arbejdsmandsforbund og Brændselsafbærernes Fagforening etablerede Blokadeforanstaltninger kendes ulovlige,

og at der i Anledning af det passerede paalægges de nævnte Organisationer in solidum en Bod, der tillige kan tjene til Dækning af de Merudgifter, som er paaført Selskabet ved, at det i Tiden fra 1. Maj dette Aar har maattet afregne i Henhold til den efter lovlig Opsigelse bortfaldne Overenskomst, og som for Tiden indtil 29. August dette Aar har udgjort 572 Kr. 39 Øre.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor anbragt, at Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn ikke har været berettiget til *under de foreliggende Forhold* at optage Selskabet som Medlem med den af Klagerne hævdede Retsvirkning, nemlig at Foreningens Overenskomst med Brændselsafbærernes Fagforening automatisk skulde komme til at gælde for Selskabet. Den med Selskabet afsluttede Særoverenskomst var som angivet opsagt til Ophør den 15. April, og allerede om Morgenen den 16. April erklærede Ledelsen overfor Arbejderne, at der nu ikke mere forelaa nogen Overenskomst, og at Arbejderne fra i Dag vilde blive aflønnede efter de lavere Takster, som var gældende i den mellem Arbejdsgiverforeningen og Fagforeningen afsluttede almindelige Overenskomst. Dette blev straks fra Arbejdernes Side telefonisk meddelt Fagforeningens Formand, som erklærede, at Arbejderne ikke maatte arbejde under disse Forhold, og som derefter satte sig i Forbindelse med Selskabets Direktør og paatalte den dekreterede Lønnedsættelse, som Fagforeningen ikke vilde lade passere. Hvis ikke Arbejdet fortsat blev aflønnet efter de hidtil fulgte Takster, vilde dette derfor være ensbetydende med, at Arbejdet straks blev standset. Direktøren ønskede imidlertid at undgaa Konflikt, og de derefter førte Forhandlinger, under hvilket Arbejdet havde været standset henimod en Times Tid, resulterede derpaa i den af Klagerne anførte Aftale, hvorefter der skulde optages nye Forhandlinger til Løsning af den opstaaede Uoverensstem-

melse. Der var saaledes den 16. April fra begge Sider foretaget konfliktsmæssige Skridt, og der forelaa altsaa en Konflikt, som ikke blev bilagt ved en ny Overenskomst, hvorimod man enedes om at lade Konflikten midlertidig hvile, altsaa en Slags Vaabenstilstand, under hvilken Enighed skulde søges opnaaet. Men Selskabet var samtidig fuldt vidende om, hvad der efter Udløbet af Fristen den 30. April vilde komme til at foreligge, nemlig enten en Fornyelse af den gamle Overenskomst eller en Arbejdsstandsning. Overensstemmende hermed blev det ogsaa under Forhandlingerne den 30. April fra Forbundets Side Gang paa Gang udtalt, at Arbejdet vilde blive standset den paafølgende Dag, saafremt man ikke samme Dag opnaaede Enighed. Direktøren fremkom under Mødet med en Udtalelse om, at Selskabet maatte søge sig optaget i Arbejdsgiverforeningen, hvis det viste sig umuligt at faa en rimelig Ordning, hvortil Forbundets Repræsentanter svarede, at en saadan Ansøgning i ethvert Fald ikke vilde hjælpe i denne Omgang, og iøvrigt tog man fra Arbejderside ikke heller den nævnte Udtalelse alvorligt, dels fordi den paa lignende Maade gennem flere Aar havde været fremsat under Forhandlingerne i Anledning af Selskabets hvert Aar foretagne Opsigelse af Overenskomsten, og dels fordi man indenfor Forbundet var vidende om, at Selskabet var nægtet Optagelse, medens man ikke var bekendt med, at den i saa Henseende foreliggende Hindring nu var fjernet. De Indklagede har imidlertid i denne Forbindelse stærkt fremhævet, at Forbundets Repræsentanter den 30. April blev holdt i fuldstændig Uvidenhed om, at Selskabet samtidig med Forhandlingerne om Overenskomsten rettede Henvendelse til Arbejdsgiverforeningen om Optagelse i denne, hvortil yderligere kommer, at de Indklagede er af den Opfattelse, som de nærmere har begrundet, at man fra Selskabets Side under forskellige Paaskud trak Forhandlingerne i Langdrag alene med det Formaal for Øje at faa etableret et Medlemsskab, der mentes at skulle kunne hjælpe Selskabet igennem den foreliggende vanskelige Overenskomst-Situation.

Som det fremgaar af Sagen, var Forholdet den 16. April det, at Selskabet paa daværende Tidspunkt ikke var dækket af noget Overenskomstforhold overfor Fagforeningen, og at Selskabets Erklæring samme Dag om fremtidig at ville aflønne efter andre lavere Satser end de hidtil fulgte straks mødte Indsigelse fra Fagforeningens Side. Der kan dernæst efter alt foreliggende ikke være nogen begrundet Tvivl om, at Selskabet har været ganske klar over, at Selskabet, hvis det fastholdt sit lønmæssige Standpunkt, vilde komme til at staa overfor en samme Dag etableret Arbejdsstandsning. Det er med denne Situation som Baggrund, at den ovenfor nævnte Aftale den 16. April er afsluttet. Det drejer sig derfor — efter en naturlig Forstaaelse af de Aftalen ledsagende Omstændigheder — ikke om en Aftale, der kan sidestilles med en under normale Forhold vedtagen Fornyelse eller Forlængelse af en Overenskomst for et bestemt Tidsrum, men det drejer sig om en — under Tryk af Udsigten til øjeblikkelig Arbejdsstandsning — afsluttet Aftale, der gik ud paa indenfor en kortere Tidsfrist — og under samtidig midlertidig Videreførelse af de hidtidige Lønsatser — at aabne Udsigt til og prøve Muligheden af ad Forhandlingens Vej at søge Enighed opnaaet om en Ordning, der kunde afværge den foreliggende umiddelbart truende Fare for en Arbejdsstandsning. Der ses derfor ikke heller i det passerede at foreligge nogen tilstrækkelig Hjemmel for den Antagelse, at den Adgang, som Fagforeningen den 16. April ubestridt besad til gennem en Arbejdsstandsning at underbygge Styrken af sit Lønkrav, hvis Forhandlingerne dengang ikke førte til en Ordning, ikke ogsaa skulde tilkomme Fagforeningen og altsaa være forskertset for denne, saafremt de tilsigtede nye Forhandlinger indenfor den givne Tidsfrist maatte vise sig resultatløse. Forholdet er da ogsaa det, at man under Forhandlingerne den 30. April fra Arbejdernes Side gentagne Gange har tilkendegivet at der, hvis en for dem tilfredsstillende Ordning ikke blev opnaaet, vilde blive etableret Arbejdsstandsning den paafølgende Dag. Der har saaledes efter Rettens Opfattelse foreligget en Konflikts-Situation mellem Selskabet og Fagforeningen, og det er derfor ikke heller foreneligt med Septemberforligets Bestemmelser at antage, at Selskabet — ved under de saaledes foreliggende Omstændigheder at søge sig optaget i Arbejdsgiverforeningen — har opnaaet et Medlemskab, som i Forhold til den indklagede Fagforening kan bringe Selskabet ind under Beskyttelse af det Overenskomstforhold, som iøvrigt var gældende mellem Fagforeningen og Arbejdsgiverforeningens andre Medlemmer. Herefter vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes Klagerne at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i nærværende Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

STØT ARBEJDERNES

KOOPERATIVE VIRKSOMHEDER

OVER HELE LANDET

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 9 * KØBENHAVN DEN 15. NOVEMBER 1935 * 32. AARGANG

Efter de franske Fagforenings-kongresser.

Af *Salomon Schwarz,* Paris.

Samlingsværket indenfor den franske Fagbevægelse er i fuld Gang. I den sidste Uge i September afholdt de to faglige Landsorganisationer, den »regulære« (C. G. T.) og den kommunistiske (C. G. T. U.) samtidig deres Kongresser, som vedtog sagligt (dog ikke ordret) overensstemmende Beslutninger angaaende de Grundsætninger, efter hvilke den forenede Fagbevægelse skal opbygges, samt vedrørende de organisatoriske Forholdsregler, der skal gennemføres til Virkeliggørelse af den faglige Samling i Frankrig. Det lykkedes at naa en Forstaaelse mellem de to Landsorganisationer om en Samling paa Grundlag af Fagforeningernes Uafhængighed, absolut Udelukkelse af enhver Fraktionsdannelse og Fraktionsvirksomhed indenfor Fagbevægelsen, videstgaaende Sikring af det faglige Demokrati og Meningsfriheden samt streng Iagttagelse af Fagforeningsdisciplinen. Den vedtagne Plan angaaende den Maade, hvorpaa Sammenslutningen skal føres ud i Livet, byder den bedste Garanti for, at den kommende Enhed ogsaa bevares. Under Ledelse af en paritetisk Kommission, sammensat af Repræsentanter for de to Landsorganisationer, samt af de paritetiske Kommissioner i de enkelte Forbund (Federationer), paabegyndes Samlingsværket med Sammenslutningen af de lokale Fagforeninger (Syndikater) indenfor de forskellige Fag og Industrier og forplanter sig *fra neden af opefter,* hvorved, med Samlingsværkets Fremskriden, Bevægelsens Organer automatisk forsvinder og afløses af den forenede Bevægelses nye Organer. Enhedsprocessen, som blev paabegyndt umiddelbart efter Kongressernes Afslutning, forløber paa mønstergyldig Maade og finder udelt Tilslutning hos Medlemmerne, hvis Stemning er fortrinlig. Samlingsværket vil være afsluttet ved Aarets Udgang. Fra 1. Januar vil der ogsaa formelt kun findes en faglig Landsorganisation i Frankrig, som ved Udgangen af Januar Maaned afholder sin første — ekstraordinære — Kongres, »Enhedskongressen«.

De to Landsorganisationers nuværende ledende Organer forbliver foreløbig — fuldstændig uafhængig af hinanden — i Funktion. I Virkeligheden søger de dog at bringe deres Virksomhed i vis Overensstemmelse, og med Afholdelsen af det ved Udgangen af December stedfindende Møde i Comité Confédéral National, den forenede Fagbevægelses Repræsentantskab, bestaaende af Repræsentanter for samtlige forenede Forbund og samtlige forenede »Unions Departementales«, (faglige Centralorganisationer i de enkelte Departementer), vil de ogsaa formelt blive erstattet med den af Repræsentantskabet valgte provisoriske nye Ledelse. Det maa i denne Forbindelse maaske endnu bemærkes, at C. G. T.'s Førere — og navnlig Jouhaux — paa C. G. T.-Kongressen har givet stærkt Udtryk for, at de anser de nuværende C. G. T. U.'s Føreres Medvirken i den fremtidige Ledelse (den provisoriske indtil Samlingskongressen og derefter den regulære efter Kongressen) for en ubetinget Nødvendighed.

Genoprettelsen af Fagbevægelsens Enhed, saaledes som den fuldbyrder sig i Frankrig, betyder ikke blot en mekanisk Sammenfatning af de hidtil i to Landsorganisationer fordelte Arbejdermasser, ikke blot en Ophævelse af den bestaaende Splittelse og Opdeling af de faglige Styrker, men tillige Bevægelsens indre Konsolidering. Saavel hos Venner som ogsaa hos Modstandere af Arbejderklassen er man af den Opfattelse, at Samlingen vil blive Udgangspunktet for et nyt og stærkt Opsving af den franske Fagbevægelse.

Dette vil igen ikke blot komme til Udtryk ved de egentlige faglige Konflikter, men maaske — og dette er under Hensyn til den øjeblikkelige Situation i Frankrig særlig bemærkelsesværdigt — ogsaa i det politiske Liv. De franske Fagforeningers Betydning som en politisk Faktor er lidet bekendt i Udlandet og bliver maaske ikke rigtig forstaaet. Dette ogsaa af den Grund, at i den franske Fagbevægelses Sprog mange Ord har en hel anden Betydning. Saaledes har i udenlandske Fagfor-

eningskredse de Udtalelser, »Enheds-Udvalgets« Ordfører *Lacoste* fremkom med paa C. G. T.s Kongres, hvori han omtalte den franske Fagbevægelses »upolitiske, revolutionære og konstruktive« Karakter, vakt stor Opmærksomhed, men er næppe blevet rigtig forstaaet. »Revolutionær«, men samtidig »upolitisk«. Skal dette mon betyde en Tilbagevenden til den gamle »revolutionære Syndikalisme«s anarko-syndikalistiske Traditioner, som i Generalstrejken saa det egentlige Middel til Arbejderklassens Frigørelse og grundsætlig afviste Kampen for Erobringen af den politiske Magt? Aldeles ikke. C. G. T. er forlængst stærkt interesseret i det politiske Liv, søger i utallige Spørgsmaal at paavirke de politiske Partier, Parlamentet og Regeringen i Arbejderklassens Interesser. Netop i de seneste Aar stræber den mere og mere efter at blive et Midtpunkt for en Samling af de politiske Kræfter med det Formaal at gennemføre et vældigt Reformværk, »Arbejdsplanen«. Den understreger herved sin Politiks revolutionære Karakter, thi Arbejdsplanen skal, det er C. G. T.'s Hensigt, være Begyndelsen til en grundsætlig Omdannelse af det samlede Produktionssystem i socialistisk Retning *). Den tror imidlertid for sig at kunne gøre Krav paa Betegnelsen »*upolitisk*«, da den ikke føler sig *parti*politisk bunden og traditionelt vender sig mod de professionelle Politikere. Paa den Tid, hvor denne Tradition blev skabt, var en saadan Holdning begrundet udfra den franske Syndikalismes almindelige anti-etatistiske (statsfjendtlige) Indstilling. Dette Grundlag er forlængst opgivet, men Traditionen lever og næres af de franske Politikeres stadig genvendende »Forvandlinger«. Der skal her kun erindres om Navne som *Millerand* og *Laval*, som har benyttet deres oprindelige Tilhørighed til den socialistiske Bevægelse som Springbrædt for deres Karriere. Saadanne Tilfælde i de forskelligste Variationer findes der et Utal af i Frankrig.

Alt dette har dog ikke noget at gøre med at holde sig borte fra Politiken. Den franske Fagbevægelse er i Dag meget stærkt politisk interesseret, mindst lige saa stærkt som Fagbevægelsen i ethvert andet Land i Europa. Ganske vist vil Fagbevægelsen i Frankrig ikke vide noget af en nærmere Forbindelse med hvilket som helst Arbejderparti. Da C. G. T. f. Eks. for nogle Maaneder siden besluttede at søge at interessere de politiske Partier for dens Arbejdsplan, henvendte den sig til alle Venstrepartier uden Undtagelse og indbød dem til en Konference, der ogsaa kunde opvise gode Resultater. Men da man derefter satte Behandlingen af Arbejdsplanen paa C. G. T.-Kongressens Dagsorden, blev de Partier, man lige havde søgt at interessere for Planen, med hvilke man havde til Hensigt at samarbejde til Gunst for Planens Virkeliggørelse, ikke engang opfordret til at sende Repræsentanter, der som Gæster kunde overvære Kongressens Drøftelse af Planen. Heller ikke det socialistiske Parti var repræsenteret eller havde sendt Kongressen en skriftlig Hilsen. Saafremt det havde gjort dette, var det maaske blevet betragtet som en Taktløshed.*)

Med Henblik paa denne Indstilling hos brede Kredse af de fagligt organiserede Arbejdere samt den Kendsgerning, at Fagforeningerne har langt dybere Rødder i Arbejdermasserne, end dette er Tilfældet for Arbejderpartierne, som nu mere *ideologisk* repræsenterer Arbejderne, end de sammenfatter dem *sociologisk*, maa det formenes, at den franske Arbejderklasses organiserede, politiske Virksomhed i den nærmeste Fremtid vil søge efter nye Former. Allerede paa C. G. T.-Kongressen gav Lærerforbundets Repræsentanter, *Hagnauer* og *Lavenir*, i deres Taler meget energisk Udtryk for Tanken om en Sammenfatning af de brede Arbejdermasser indenfor Rammen af C. G. T. for »Kampen om Magten, hele Magten, deriblandt ogsaa den politiske«. Politik — ja! Men bort med de politiske Partier! C. G. T. skal sætte sig i Partiernes Sted, der alle har lidt Skibbrud. — Dette er de Tanker, som i Dag, ofte ganske vist temmelig forvirret, dukker op i forskellige Variationer, og som i deres yderste Konsekvens gaar ud paa at danne et stort, fransk Arbejderparti paa et fagforeningsmæssigt Grundlag, selv om Tilhængerne af denne Tanke nok saa meget søger at undgaa Betegnelsen Parti og energisk vægrer sig mod Tanken om en Partidannelse. Indenfor den forenede, franske Fagbevægelse vil dette Problem maaske hurtigt erholde større Betydning, hvorved den franske Arbejderklasses hele Udvikling i den nærmeste Fremtid vil blive stærkt paavirket.

Dette er kun et, omend maaske ogsaa det vigtigste og mest afgørende Problem, som bliver rullet op gennem Samlingen af den franske Fagbevægelse. Af andre almindelige Problemer maa først og fremmest nævnes Spørgsmaalet om Genoprettelse af Fagbevægelsens internationale Enhed, som med Opløsningen af C. G. T. U., den eneste betydelige Organisation under den Røde Fagforenings-Internationale udenfor Sovjetrusland, og med de tidligere franske Fagforeningers Tilslutning til Den internationale faglige Central træder frem i et nyt Lys og maaske nu vil være lettere at løse. Men dette er et Problem, som bedre og mere hensigtsmæssig kan behandles i en bredere Ramme og ikke udelukkende ud fra Synspunktet om Genoprettelsen af den faglige Enhed i Frankrig.

*) Det er ikke uden Interesse at bemærke, at den af den kommunistiske C. G. T. U. udarbejdede Plan, i Modsætning til C. G. T.'s Plan, udtrykkeligt tager Sigte paa at virkeliggøres paa den kapitalistiske Samfundsordens Grund. Kommunisternes Førere søger særlig at betone dette for om muligt at vinde de ikke-proletariske Kredse for Planen.

*) Indenfor den kommunistiske C. G. T. U. ligger Forholdene principielt anderledes. Her har man forladt denne Indstilling for — at gaa over til den anden Yderlighed: paa C. G. T. U.-Kongressen i 1929 besluttedes det formelt at anerkende det franske Kommunistpartis aandelige Ledelse af C. G. T. U. Denne Beslutning har iøvrigt i høj Grad fremmet C. G. T. U.'s Forfald siden 1929 og samtidig forøget C. G. T.'s Animositet mod en tilsvarende Tilnærmelse til det socialistiske Parti. I dette Aar havde C. G. T. U. indbudt baade det socialistiske og kommunistiske Parti til sin Kongres. Det kommunistiske Parti modtog denne Indbydelse, og dets Repræsentant holdt en stor Tale paa Kongressen. Det socialistiske Parti maatte simpelt hen blive borte fra Kongressen for ikke at blive manøvreret ind i et Modsætningsforhold til C. G. T.-Kongressen. Dette var et alt andet end glædeligt Forhold.

Arbejdslønnen i Industrien.

April Kvartal 1935.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for April Kvartal 1935 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag inden for Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, samt at disse heller ikke inkluderer Tillæg for Overarbejde o. l. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I nedenstaaende Tabel er for de større Hovedgrupper af Arbejdere den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for April Kvartal 1935 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabellen fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i April Kvartal 1935 var 132 Øre. For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 158 Øre, for Arbejdsmænd 132 Øre og for Kvinder 87 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte.

Tallene for April Kvartal 1935 viser for mandlige Arbejdere nogen Stigning baade i Forhold til Januar Kvartal 1935 og i Forhold til April Kvartal 1934, en Stigning, der for en Del maa ses i Sammenhæng med de i Foraaret 1935 skete Ændringer i Overenskomsterne.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for April Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillæget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,4 og 0,4 Øre. I April Kvartal 1935 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,8 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

Den gennemsnitlige Timefortjeneste i April Kvartal 1935 og de 4 foregaaende Kvartaler.

	Antal Arb. pr. 30. Juni 1935	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		April Kv. 1935	Jan. Kv. 1935	Okt. Kv. 1934	Juli Kv. 1934	April Kv. 1934
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arbejdere	24813	175	171	176	175	172
Ufagl. —	22916	144	140	142	143	141
Ialt Mænd	47729	160	156	160	160	157
Kvindel. Arbejdere	18117	89	89	88	89	89
Samtl. Arbejdere	65846	141	138	141	141	139
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	24487	140	139	142	140	138
Ufagl. —	31873	123	122	124	123	122
Ialt Mænd	56360	130	130	132	130	129
Kvindel. Arbejdere	11121	84	84	85	84	83
Samtl. Arbejdere	67481	123	122	124	122	121
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	49300	158	156	160	158	156
Ufagl. —	54789	132	130	132	132	130
Ialt Mænd	104089	144	143	145	144	142
Kvindel. Arbejdere	29238	87	87	87	87	86
Samtl. Arbejdere	133327	132	130	132	132	130

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Oktober 1935 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	Okt. 1934	Jan. 1935	April 1935	Juli 1935	Okt. 1935
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer	974	1077	1079	1108	1142	1130
Klæder, Fodtøj, Vask	383	458	455	457	457	459
Bolig	421	434	448	448	448	448
Brændsel, Belysning	159	166	165	164	163	163
Skatter, Kontgt. o. l.	436	477	477	474	485	478
Andre Udgifter	727	752	754	756	756	756
I alt	3100	3364	3378	3407	3451	3434

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl.

(Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	Okt. 1934	Jan. 1935	April 1935	Juli 1935	Okt. 1935
Fødevarer	100	111	111	114	117	116
Klæder, Fodtøj, Vask	100	120	119	119	119	120
Bolig	100	103	106	106	106	106
Brændsel, Belysning	100	104	104	103	103	103
Skatter, Kontgt. o. l.	100	109	109	109	111	110
Andre Udgifter	100	103	104	104	104	104
I alt	100	109	109	110	111	111

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Juli 1935 gældende Priser 111 og efter de nu for Oktober foretagne Beregninger 111. — Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Oktober udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 172. —

RUNDSKUE

DANSK TEKSTILARBEJDERFORBUNDS JUBILÆUM. Den 16. November kan Dansk Tekstilarbejderforbund fejre sit 50 Aars Jubilæum, idet Forbundet blev stiftet i 1885. Som i andre Fag gik der ogsaa forud for Tekstilarbejderforbundets Dannelse en Række Bestræbelser i de forskellige Byer for at samle Fagets Udøvere i Fagforeninger. I Marts 1873 stiftedes saaledes »Væverne Velfærdsforening« i København med 130 Medlemmer, og senere oprettedes Væverfagforeninger i Horsens og Odense. Disse 3 Fagforeninger oprettede saa i 1885 Dansk Tekstilarbejderforbund med I. I. Møller som Formand.

Vanskelighederne med at organisere Arbejderne i Tekstilindustrien, der i Reglen var særlig slet lønnede og derfor — saaledes som man ogsaa har set det i andre daarligt lønnede Fag — var mindre modtageligè for den faglige Organisationstanke, var meget store, men under Møllers dygtige Ledelse arbejdede Forbundet sig efterhaanden frem til en stærk Organisation. Møller, der var Formand i 30 Aar, blev i 1918 afløst af den nuværende Formand, Chr. Nielsen, under hvis Førerskab og begunstiget af de stadig mere udbredte Selvforsyningsbestræbelser Forbundet har arbejdet sig op til det femte største Fagforbund i Danmark. Alene i de sidste fire Aar er Medlemstallet steget med ca. 4500.

Vi sender Forbundet vor hjerteligste Lykønskning i Anledning af 50 Aars Dagen og ønsker det fortsat Fremgang i de kommende Aar.

KURVEMAGERFORBUNDET I DANMARK. Den 27. og 28. Oktober afholdt Kurvemagerforbundet Kongres i København. Kongressens Forhandlinger prægedes navnlig af den i Faget herskende store Arbejdsløshed. Af Forbundets 120 Medlemmer — heraf ca. 70 i København — er for Tiden ikke mindre end 45% arbejdsløse. Kongressen besluttede at rette en Henvendelse til Handelsministeriet og i denne andrage om, at der som Modvægt mod den store Arbejdsløshed i Kurvemagerfaget maa blive foretaget en yderligere Indskrænkning af Importen af Kurvemøbler og Kurvevarer. Da mindst Halvdelen af Fagets ledige Arbejdere er Familieforsørgere, der paa Grund af langvarig Arbejdsløshed kæmper en fortvivlet Kamp for at opretholde deres Hjem, og da hele den hidtidige Importmængde af Kurvemøbler og Kurvevarer udmærket vilde kunne fremstilles herhjemme, hvor den fornødne kvalificerede Arbejdskraft er til Raadighed for enhver Virksomhed, der tilsigter at oparbejde Faget til Gavn for dansk Haandværk, henstilles det indtrængende, at Henstillingen om yderligere Importbegrænsning tages til Følge, idet der bør tages større Hensyn til Fagets Arbejdsløse end til nogle enkelte Importører.

I Formandens Beretning klagedes der over de lave Lønninger, og der meddeltes, at der i en Hovedbranche som Kurvebranchen gives Ugelønninger paa 35—40 Kr. Ved de to sidste Overenskomstudløb er Forbundets Forsøg paa at faa gennemført Lønforhøjelser strandet paa Arbejdsgivernes stejle Modstand.

Til Forbundsformand valgtes Emil Johansen, København.

ARBEJDERNES LANDSBANK. Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Arbejdernes Landsbank besluttedes det at forhøje Bankens Aktiekapital med 2 Mill. Kr. til ialt 6 Mill. Kr., hvoraf den ene Mill. er Præferenceaktier.

Endvidere meddeltes det, at man af indeværende Aars Overskud (ca. 800,000 Kr.) har besluttet at bringe Engagementet med Arbejdernes Brændselsforretning til Ophør. Banken har i de sidste 5 Aar nedbragt denne Post med i alt 1,3 Mill. Kr., medens Brændselsforretningen selv har bidraget ca. 95,000 Kr. Der skyldes i Øjeblikket 650,000 Kr. Dette Beløb nedbringes med 500,000 Kr. af Bankens Overskud, medens Brændselsforretningen selv afvikler Resten med faste aarlige Afdrag.

Som bekendt har der i de senere Aar kun været betalt Udbytte paa Præferencekapitalen, men hvis Obligationsforholdene ikke forandrer sig i de kommende Maaneder, er det Hensigten for indeværende Regnskabsaar at udbetale Udbytte paa de almindelige Aktier.

ENGROSPRISTALLET. I Oktober Maaned er Engrospristallet steget med 3 Points, nemlig fra 133 til 136. Det er det højeste Engrospristal, vi har haft her i Landet i næsten 6 Aar. Som i den foregaaende Maaned omfatter Stigningen navnlig Eksportvarer. Tallet paa vegetabilske Levnedsmidler er gaaet op fra 104 til 106, for animalske Levnedsmidler fra 129 til 135. Paa Importsiden er Foderstoffer steget fra 108 til 112, kemisk-tekniske Varer steget fra 171 til 177, Huder, Læder og Skotøj fra 129 til 132 og Tekstil og Konfektion fra 209 til 211.

Deler man Varerne i Import- og Eksportvarer, saa har Eksportvarerne en Stigning i den sidste Maaned fra 126 til 135, Importvarerne derimod kun fra 138 til 139. Det er en for dansk Udenrigshandel gunstig Prisudvikling, der saaledes har fundet Sted.

Hjemmemarkedsvarer er steget fra 140 til 143.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsdirektoratets foreløbige Opgørelse over de Lediges Antal pr. 8. November viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 76,157 eller 19,2 pCt. indtegnet som Ledige. Dette Antal er 4,326 højere end i den foregaaende Uge og 2,915 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,6 Points lavere end paa samme Tid i Fjor.

Antallet af personligt Tilmeldte (ikke Arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde samme Dato 13,580, hvilket er 290 højere end i den foregaaende Uge.

Det russiske Lønsystem.

Direktøren for Sovjetruslands førende Staalværk i Makeyevka, G. Gvakharia, gør i »Moscow News« Rede for de Lønprincipper, der efter hans Mening bør anvendes, og det er unægtelig af Interesse at gøre sig bekendt med dem. Han begynder med at konstatere, at man i de forløbne Aar har været bag efter med Boligspørgsmaalet, men tror, at Tiden nu er inde til, at det skal blive muligt at forbedre Boligforholdene, anlægge nye hyggelige Spisesale for Arbejderne og Svømmebasiner, Legepladser og Haveanlæg for deres Familier. Han kommer derefter ind paa Spørgsmaalet om Lønsatserne og udtaler følgende:

»En fortsat Differentering af Lønsystemet skal gennemføres i det kommende Aar. Vore Anstren-

gelser paa dette Omraade er baseret paa Stalins Instruktion, hvorefter Lønningerne sættes saaledes i System, at de styrker enhver betydende Lænke i Produktionskæden og inspirerer Folket til Forhøjelse af dets Kvalifikationer. Vi har allerede gjort de første Skridt paa denne Vej, og i Fortsættelse heraf maa vi udvikle det nye Lønsystem saaledes, at det kommer til Anvendelse i alle Departementer og i alle vore Værksteder.

Lederen for enhver Afdeling i en Fabrik *skal være fuldt ansvarlig for Lønsatserne* for de Arbejdere, som staar under hans Ledelse og Opsigt. Den højere Grad af Uddannelse, som Arbejdslederen gennemgaar, berettiger fuldt ud, at man betror ham denne ansvarsfulde Opgave. Med den Kendskab, han ejer til enhver Arbejder i sin Afdeling, til hans svage og stærke Sider, skal Lederen anvende Lønsystemet som en kraftig Løftestang til at forøge Arbejdets Produktivitet og til at anspore Afdelinger, der ligger bag efter i Arbejdsintensitet. Lederne for de forskellige Fabriksafdelinger bør een Gang om Maaneden afholde Møde for at analysere det Arbejde, der udføres af Stødbrigadernes Ledere, og for at undersøge Lønsatserne i Forhold til det udførte Arbejde.

Der bestaar ingen Fare for, at Løngrundlaget skal blive utilbørlig belastet ved Anvendelsen af dette Lønsystem, idet *Lederen for hver Afdeling er personlig interesseret i at holde Udgifterne nede* paa *et Minimum,* og enhver Fabrik har et bestemt Løngrundlag for hver Ton Metal, der produceres«.

I Fortsættelse af Artiklen gør Direktør Gvakharia Rede for den Stigning i Effektiviteten, som allerede er gennemført, og som han tror skal gøre det muligt at gennemføre 1936's Program, som i Sammenligning med 1935 indeholder en 30 Procents Stigning med Anvendelse af 15 til 20 Procent mindre Arbejdskraft. »En Rationalisering af Arbejdet indenfor 3 Fabrikker har allerede medført en Formindskelse af Arbejderantallet paa 558 Mand eller 18 Procent af det samlede Personale. Det er utilfredsstillende Fordeling af Arbejdet paa mange Hold, som er Aarsagen til, at Arbejdernes Arbejdskraft ikke udnyttes fuldt ud. Dette ulige Forhold bør afhjælpes ved at tildele de respektive Arbejdere to eller flere Opgaver til Udførelse, og paa denne Maade skal det blive muligt i væsentlig Grad at reducere Produktionsomkostningerne og forhøje Lønningerne«.

Som man ser, staar Direktør Gvakharias Udtalelser i stejl Modsætning til vore hjemlige Kommunisters Lovprisninger af de russiske Arbejderes store Rettigheder paa Arbejdspladser og Værksteder. Man søger forgæves efter en Henvisning til Arbejdernes og Fagforeningernes Medvirkning ved Ordningen af Løn- og Arbejdsforholdene. De Lønfastsættelsesmetoder, der omtales i ovenstaaende Fremstilling, der jo ikke mindst drejer sig om Muligheden for at presse Arbejdsydelsen i Vejret og Lønomkostningerne ned, er af en saadan Art, at danske Arbejdere meget skulde have sig frabedt at faa dem indført i danske Virksomheder. Og de danske Kommunister vilde være de første til at betegne dem som Slavevilkaar og blodig Udbytning.

NYT FRA UDLANDET

EN HOLLANDSK »ARBEJDSPLAN«. I Lighed med Arbejderbevægelsen i flere andre Lande har nu ogsaa det socialdemokratiske Parti og den faglige Landsorganisation i Holland udarbejdet og fremlagt en »Arbejdsplan«, som blev vedtaget paa en den 27. og 28. Oktober i Utrecht afholdt fælles »Plankongres«.

Planen, der nu er den socialdemokratiske Arbejderbevægelses Arbejdsprogram, foreligger i Form af en Bog paa 300 Sider og tilstræber i Hovedtrækkene følgende Maal: 1) Forøgelse af Produktionen og dermed Formindskelse af Arbejdsløsheden, 2) Konjunktursvingninger skal saavidt muligt begrænses i Fremtiden, 3) Regulering af Produktion og Forbrug tilpasset efter Befolkningens Behov, 4) gradvis Højnelse af den almindelige Levestandard.

I alle Byer Landet over er der nedsat Propaganda-Udvalg, der nu skal gaa i Gang med Agitationen for Planens Fordringer, og det menes, at denne Agitation vil virke stimulerende paa Arbejderorganisationernes Aktivitet og bevirke forøget Tilgang til disse.

FRA DEN HOLLANDSKE LANDSORGANISATION. Paa et Møde af Hovedbestyrelserne for de under den hollandske Landsorganisation hørende Forbund vedtoges et Forslag om at lade Landsorganisationens Ugeblad »De Strijd« og Maanedsskriftet »De Vakbeweging« ophøre med at udgaa og i Stedet for udgive et Blad i moderne Udstyrelse, der skal være paa 16 Sider og udkomme hver fjortende Dag.

SKANDINAVISK FORMERSEKRETARIAT. Formerforbundene i de skandinaviske Lande afholdt fornyligt en skandinavisk Konference i Oslo, Mødet behandlede Forholdene indenfor Støberibranchen i de skandinaviske Lande, herunder den forestaaende Tarifrevision i Sverige.

Endvidere behandledes Spørgsmaalet om Udveksling af unge Arbejdere i Støberibranchen i de skandinaviske Lande. Der var Enighed om at søge dette realiseret snarest muligt.

ARBEJDSLØSHEDEN I CZEKOSLOVAKIET. Antallet af de ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer i Czekoslovakiet indtegnede Arbejdsløse var ved Udgangen af Oktober 602.775 mod 573.362 ved Udgangen af September og 599.464 ved Udgangen af Oktober 1934. Trods den stærke Beskæftigelse i Rustningsindustrien ligger Arbejdsløshedstallet i Czekoslovakiet saaledes rundt 3000 over Tallet paa samme Tid i Fjor.

KØBEKRAFTENS BETYDNING FOR PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Et af de sidste Numre af den amerikanske Landsorganisations Tidsskrift »American Federationist« bringer en Artikel af det amerikanske Metalarbejderforbunds Formand, John P. Frei, hvori denne sammenligner den nuværende Forstyrrelse af Ligevægten mellem visse økonomiske Faktorer med Tilstanden i 1931 og slaar fast, at denne Ligevægtsforstyrrelse ikke har forandret sig og fremdeles giver Anledning til alvorlig Bekymring.

De amerikanske Fagforeninger har som bekendt allerede i aarevis været varme Tilhængere af Købekraftteorien, d. v. s. de hævder, at de høje Lønninger fører

til udvidet Produktion og øget Beskæftigelse. I denne Forbindelse henviser Artiklens Forfatter til Hjemmemarkedets store Betydning for U. S. A.'s Produktion, overfor hvilket Eksporten kun spiller en uvæsentlig Rolle. I 1923 udgjorde Eksporten saaledes kun 8,9% af U. S. A.'s samlede Produktion, i 1933 6,6%. Til Sammenligning anføres de tilsvarende Tal for en Del andre Lande under normale Forhold, der er som følger: Tyskland 17% (1931), Japan 20% (1933), Storbritannien 25—30% (1925), Australien 34% (1933), Argentina 42% (1931), Brasilien 44% (1932).

Lønningerne, der udgør den væsentligste Del af Købekraften, har derfor efter Forfatterens Mening en overordentlig Betydning i Forhold til Mængden og Værdien af de producerede Varer. Nu er Afstanden mellem disse to Faktorer i det økonomiske Liv, som indtil Aaret 1929 stadig blev større, ikke aftaget i Forløbet af den derefter følgende økonomiske Krise. I den forarbejdende Industri er den enkelte Arbejders Arbejdsydelse, som i Tiden 1919—1929 var steget med 49%, i 1929—1933 tiltaget med yderlig 27%, hvorimod Lønningerne i Forhold til Værdistigningen gennem Forarbejdningen, som i 1899 udgjorde 41,6% og i 1923 42,6%, i 1929 var sunken til 36,6% og i 1933 til 36%. I 1923 faldt der for hver 100 Dollars Færdigvarer 18 Dollars paa Lønninger, men hvis det samme Forhold skulde have været bevaret i 1933, skulde den samlede udbetalte Lønsum i de forarbejdende Industrier have været omtrent 446 Millioner Dollars højere.

Købekraften er saaledes ikke steget i Forhold til den øgede Produktion og Virkningerne af det tekniske Fremskridt, og dette er Grunden til, at der i U. S. A. fremdeles findes 10 Millioner Arbejdsløse og at 24 Millioner Personer lever af offentlig Understøttelse. Kun en bedre Fordeling af de af Industri og Landbrug frembragte Rigdomme vil efter Forfatterens Mening kunde raade Bod paa Arbejdsløshedens Onde og fremkalde en ny Opgangsperiode for Landets samlede Erhvervsliv.

Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesmøde.

Det internationale Arbejdsbureaus Styrelse samledes i Dagene fra 24. til 26. Oktober i Genève til sit sædvanlige kvartaarlige Møde. Dagen før det egentlige Mødes Begyndelse afholdtes et lukket Møde, ved hvilket det besluttedes at overlade Kanada det permanente Sæde i Styrelsen, som er blevet ledigt ved Tysklands Udtræden af Folkeforbundet og Den internationale Arbejdsorganisation.

Det paalaa først Styrelsen at foretage Valg af Formand og Vice-Formand for Tiden indtil Oktober 1936. Til Formand valgtes Dr. W. A. Riddell, den kanadiske Regeringsrepræsentant, og til Vice-Formænd henholdsvis for Arbejdsgiverne og Arbejderne Lederen af de nordiske Arbejdsgiverforeningers Kontor i Bryssel, Direktør H. C. Ørsted, og den belgiske Arbejderrepræsentant, Senator Mertens.

Styrelsen behandlede derefter forskellige Spørgsmaal i Forbindelse med den Arbejdskonference af de amerikanske Medlemsstater, som efter Indbydelse af Chiles Regering træder sammen ved næste Aars Begyndelse i Santiago. Det ser ud til, at denne første »regionale« Arbejdskonference vil kunne faa stor Betydning for den socialpolitiske Udvikling paa det amerikanske Kontinent. Foruden en Række mindre Stater, har allerede De forenede Stater, Argentina, Brasilien, Mexiko og — naturligvis — Chile anmeldt deres Deltagelse.

Man gik derefter over til at behandle de af den sidst afholdte Arbejdskonference vedtagne Resolutioner. Det kan herved nævnes, at Styrelsen med Hensyn til Resolutionen angaaende Arbejderferier med Bibeholdelse af Løn indenfor Landbruget besluttede at paalægge Arbejdsbureauet at foretage en Undersøgelse over Spørgsmaalets Løsning i de forskellige Lande og at forelægge denne Undersøgelse for Bureauets Udvalg vedrørende Arbejdsforholdene i Landbruget.

I en anden Resolution havde Konferencen krævet Konventionerne om Minimumsalder for Børns Anvendelse til Arbejde ændret derhen, at Minimumsalderen hæves fra 14 til 15 Aar. Styrelsen vedtog at opsætte Behandlingen af dette Spørgsmaal til næste Møde, der endeligt skal udvælge de Spørgsmaal, der skal opføres paa Dagsordenen for Arbejdskonferencen i 1937. Under Drøftelsen af dette Spørgsmaal fremhævede den amerikanske Regeringsrepræsentant, at hans Land i særlig Grad var interesseret i Spørgsmaalet om en Forhøjelse af den skolepligtige Alder og ønskede den optaget til Behandling snarest muligt.

Næste Punkt paa Dagsordenen var det vigtige Spørgsmaal om Gennemførelse af 40-Timers-Ugen inden for de forskellige Industrigrene. Som det vil erindres, vedtog den sidste internationale Arbejdskonference en saakaldt Princip-Konvention, gaaende ud paa Indførelse af 40-Timers-Ugen med Opretholdelse af Arbejdernes Levestandard. Gennemførelsen af dette Princip med Hensyn til de forskellige Slags Arbejde skulde ordnes ved særlige Konventioner, indeholdende nærmere Regler for enkelte Arbejdsomraader. I Tilknytning til denne almindelige Beslutning vedtog Konferencen en Sær-Konvention, omfattende Flaskeglasindustrien, ligesom den besluttede paa Dagsordenen for næste Aars Arbejdskonference at opføre Spørgsmaalet om Vedtagelse af tilsvarende Konventioner, forsaavidt angaar offentlige Arbejder, Byggefagene, Jern- og Staalindustrien samt Kulgruber. — Endvidere opfordredes Arbejdsbureauets Styrelse til at undersøge Mulighederne for ogsaa at lade denne Konferences Dagsorden omfatte Arbejdstidens Nedsættelse i Tekstilindustrien samt i de kemiske og grafiske Industrier. Efter i lang Tid at have drøftet Spørgsmaalet frem og tilbage besluttede Styrelsen at opføre Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse indenfor Tekstilindustrien paa Dagsordenen for næste Aars Arbejdskonference. Paa Arbejdsgivernes Vegne bekæmpede Direktør Ørsted denne Løsning, medens Arbejdernes Repræsentanter med Støtte af Repræsentanterne for den franske og den amerikanske Regering krævede Spørgsmaalet løst i positiv Retning. Den amerikanske Arbejderrepræsentant fremhævede stærkt, at medens man nu i Arbejdsbureauets Styrelse drøftede 40-Timers-Ugen, er de amerikanske Arbejdere allerede nu inde paa Kravet om Indførelse af en 30-Timers-Uge.

Efter at have vedtaget denne Udvidelse af Dagsordenen for 1936-Konferencen, gik Styrelsen over til en indledende Behandling af Dagsordenen for Arbejdskonferencen i 1937. Styrelsen vedtog, at følgende Spørgsmaal herved skal komme i Betragtning: Arbejdstidens Ned-

sættelse i de grafiske Fag, i Tekstilindustrien og ved offentlige Arbejder, Udøvende Kunstneres Rettigheder ved Radioudsendelse og anden Gengivelse af Lyd og Billeder, Lærlingevæsen og Erhvervsuddannelse, Regulering og visse Arter af Arbejdsoverenskomster og Arbejdsstatistik. Styrelsen skal ved sit næste Møde træffe endelig Bestemmelse om, hvorvidt denne Række Spørgsmaal helt eller delvis skal opføres paa Dagsordenen for Arbejdskonferencen i 1937.

I denne Forbindelse kan det nævnes, at Styrelsen ved en særlig Beslutning bemyndigede Arbejdsbureauet til i Løbet af næste Aar at indkalde Ekspertkomiteen for Spørgsmaal vedrørende Glasindustrien til Undersøgelse af Spørgsmaalet om Arbejdstidens Nedsættelse indenfor de Grene af denne Industri, som ikke omfattes af allerede vedtagne internationale Konventioner.

Styrelsen tiltraadte endvidere de Rapporter, som var blevet aflagt af Udvalgene vedrørende henholdsvis Anvendelsen af Arbejdernes Fritid og Undersøgelsen af Staternes sociale Udgifter. Den bemyndigede Arbejdsbureauet til at offentliggøre en Rapport om Opiumsrygning blandt Arbejderne, som er udarbejdet ved Bureauets Foranstaltning, og vedtog at henlede samtlige Medlemsstaters Opmærksomhed paa en af sidste Arbejdskonference vedtagen Resolution, indeholdende Krav om, at Regeringerne ufortøvet skal træffe Foranstaltning til Oprettelse af de Organer til Fastsættelse af Minimalløn, som den i 1928 vedtagne internationale Konvention tager Sigte paa.

Paa Styrelsens sidste Mødedag behandledes endvidere Spørgsmaalet om Arbejdernes Ernæringsforhold, et Spørgsmaal, angaaende hvilket saavel den sidst afholdte Konference som indeværende Aars Folkeforbundsforsamling har vedtaget Resolutioner. For at sætte Det internationale Arbejdsbureau i Stand til paa bedst mulig Maade at gennemføre de Opgaver, som herved er paalagt angaaende dette yderst vigtige Problem besluttedes det at nedsætte en Ekspertkomité under Forsæde af forhenværende Finansminister Bramsnæs, der som bekendt tidligere har været Formand for Bureauets Styrelse. Denne Komité paa 7 Personer kommer muligvis til at omfatte endnu en Skandinav som økonomisk eller hygiejnisk Ekspert.

Blandt de øvrige Sager paa Styrelsesmødets Dagsorden kan nævnes en Rapport fra Arbejdsbureauet angaaende de Undtagelsesbestemmelser, der indeholdes i en Række af de vedtagne internationale Arbejdskonventioner. Initiativet til denne Rapport er udgaaet fra den italienske Regeringsrepræsentant, som gentagne Gange har fremhævet det ønskelige i, at den internationale Sociallovgivning udvides til alle de Grupper af Arbejdere som endnu ikke omfattes af den af denne Lovgivning følgende Beskyttelse. Den indiske Arbejderrepræsentant betonede stærkt dette Spørgsmaals Betydning for Arbejderne i hans Land. Han understøttedes herved af den japanske Arbejderrepræsentant, som understregede de store sociale og økonomiske Forandringer som har fundet Sted i de Oversøiske Lande siden man i Washington i 1919 vedtog de Konventioner, som indeholder specielle Bestemmelser for Arbejdsforholdene i Indien og Japan. For Japans Vedkommende maa det særligt betones, at dette Lands industrielle Organisation nu er naaet saa langt, at der ikke længere findes nogen Grund til ikke der at gennemføre samme Arbejdslovgivning som i Vestens Lande. Bl. a. som Følge af denne Diskussion besluttedes det at nedsætte en permanent Komité af Styrelsesmedlemmer til Undersøgelse af 10- og 5-Aarsrapporterne angaaende de forskellige Konventioners Gennemførelse med særligt Henblik paa, hvorvidt en Revision af nogle af disse Konventioner kunde motiveres med, at de for visse Lande indføjede Undtagelsesbestemmelser ikke længere findes berettigede.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Børstenbindere hos Fabrikantforeningens Medlemmer.

I Anledning af en Klage fra Børsteindustriarbejderforbundet over, at *Fabrikanterne* søger at lægge de enkelte Arbejdere Hindringer i Vejen for at søge Arbejde hos andre Fabrikanter, medens de er i Arbejde, afholdtes den 5. September et Fællesmøde. Sagen bortfaldt ved, at Fabrikanterne erklærede, at det paaklagede Forhold skulde blive rettet.

Skotøjarbejdernes Prisliste angaaende Pinding og Pudsning af Weltschoe.

Ved et Fællesmøde den 19. September behandledes en Klage fra Forbundet over, at *Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter* nægtede at godkende Prislisten for Pinding og Weltschoe, hvorom der ved Forhandling var opnaaet Enighed, førend der var opnaaet Enighed om Prisliste for Pudsning af Weltschoe.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig som Følge deraf sin Stilling.

Malere hos Malermester Hilsbo, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. Oktober forhandledes om en af Malerlauget i København fremsendt Klage over, at 35 Mand, beskæftigede hos *Malermester Hilsbo,* den 7. Oktober skulde have iværksat en uvarslet Arbejdsstandsning.

Paa Mødet blev der af Forbundets Repræsentanter protesteret imod Klagens Rigtighed, idet der ikke havde været iværksat nogen Arbejdsstandsning, men kun var opstaaet Uenighed mellem Mesteren og Svendene vedrørende Regnskabets Opgørelse.

Da der imidlertid paa Mødet ikke kunde opnaas Enighed, meddelte Arbejdsgiverne, at de vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Funktionærer hos Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger.

Ved et Fællesmøde i Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeningers Lokaler den 14. Oktober behandledes en af Dansk Funktionærforbund fremsat Klage over, at *Fællesforeningen af Danmarks Burgsforeninger* havde modsat sig, at 2 Portnere ved Fællesforeningens Fabrik i Viby indmeldte sig i Forbundet.

Paa Mødet enedes man om, at Fællesforeningen

i Henhold til derom af Den faste Voldgiftsret afsagte Domme ikke kan modsætte sig, at Portnerne i Viby indmelder sig i Forbundet.

Havnearbejdere i Faaborg.

Den 16. Oktober afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at *Arbejdsgivergiverne i Faaborg* nægter at respektere de Ændringer til Havneoverenskomsten i Faaborg, der var opnaaet Enighed om ved de lokale Forhandlinger i Foraaret.

Da Arbejdsgiverne stadig hævder, at de betragter det endelige Resultat af Forhandlingerne mellem Hovedorganisationerne som en uforandret Forlængelse af den bestaaende Overenskomst, endte Fællesmødet uden Resultat, og Dansk Arbejdsmandsforbund forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Nyborg Kulforretning.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. Oktober forhandledes om en af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendt Klage over, at *A/S Nyborg Kulforretning* ikke aflønnede de faste ugelønnede Arbejdere med den i Henhold til Overenskomsten fastsatte Bestemmelse om, at disse, naar de sættes til Aflæsning fra Damper eller Sejlskibslosning, skal aflønnes efter Havnearbejdernes Takster.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at det vilde indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Elektrikere hos Installatør Viggo Dencker.

Ved et Fællesmøde den 26. Oktober behandledes en Klage vedrørende Arbejdsforholdene hos *Installatør Viggo Dencker* med følgende Resultat:

Foranlediget ved Afdelingsformand Esbergs Meddelelse i »Social-Demokraten« for 2. September d. A. vedrørende Akkordafslutning hos Firmaet Viggo Dencker, i hvilken Meddelelse der advares mod at slutte Akkorder med Firmaet uden at faa skriftlig Garanti for, at Timelønnen er garanteret, har Sagen været organisationsmæssigt behandlet med det Resultat, at Forbundet erkender, at Aftale om Akkorder i Henhold til Overenskomstens § 11 træffes ved fri Forhandling mellem Firmaet og de paagældende Arbejdere uden Indblanding fra Organisationernes Side.

Arbejdsmænd hos Firmaet L. Kristensen, København.

Ved et Fællesmøde den 28. Oktober behandledes en Klage over, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer hos *Firmaet L. Kristensen* havde siddet en Aftale paa Timandsmødet den 1. Oktober d. A. vedrørende Udfyldning af Arbejdssedler overhørig.

Paa Mødet sluttedes Sagen med, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Repræsentanter afgav Tilsagn om, at Forbundet vilde foranledige, at dets Medlemmer hos Firmaet overholder det paa ovennævnte Timandsmøde afgivne Tilsagn om, at de for Kontrollen med Arbejdet nødvendige Arbejdssedler skal udfyldes af Arbejderne.

Bude hos Firmaet Møller & Landschultz.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 30. Oktober forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Protest mod den af Budenes Forbund iværksatte Blokade overfor *Firmaet Møller & Landschultz.*

Paa Mødet oplystes det, at Budenes Forbund havde forsøgt optaget Forhandling med Firmaet om en Overenskomst for de hos Firmaet beskæftigede Bude, men uden Resultat, hvorefter Blokaden iværksattes.

Man enedes paa Mødet om, at der den følgende Dag skulde optages lokal Forhandling.

Brødkuske hos Bagermester P. Dalstrand, Kbh.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 1. November forhandledes om en af Brødkuskene fremsendt Klage over, at *Bagermester P. Dalstrand,* København, ikke havde overholdt en af et Mæglingsmøde i Bagerlauget truffen Afgørelse.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om, at der til fuld Afvikling af den rejste Klage indbetales af Bagermester Dalstrand 200 Kr. til Brødkuskenes Fagforening. Spørgsmaalet om den af Mesteren fremsendte Paastand om Kontraktforhold til en af Chaufførerne henvistes til lokal Mægling.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2136:

Murere hos Bygmester A. Christiansen, Sønderborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 30. Aug. 1935 i Sag Nr. 2136. Murerforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dettes Medlem, Bygmester A. Christiansen, Sønderborg.

Under nærværende Sag har Murerforbundet i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dettes Medlem, Bygmester A. Christiansen, Sønderborg, for Overenskomstbrud.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Bygmester A. Christiansen har af Staten erholdt overdraget Arbejdet ved en Udvidelse af Statshospitalet i Sønderborg, og han har ved Murerarbejdet kun beskæftiget Medlemmer af Murerforbundet, indtil Flisearbejdet (ca. 1200 m²) omkring den 23. Juni skulde paabegyndes. Hertil antog Christiansen en tidligere Bager, H. J. Nøhr, som i de senere Aar har fusket lidt i Murerfaget, ved Fliseopsætning, men stadig har udført Arbejdet til Priser, der ligger betydelig lavere end Murerfagets tarifmæssige Priser. Skønt Nøhr er Bager og ikke har lært Murerfaget, er han optaget som Medlem af Centralforeningens Sønderborg Afdeling den 6. Maj d. A., ligesom han senere har søgt og erholdt Borgerskab som Murermester. Disse Skridt tilsigter imidlertid alene at tilrettelægge Forholdene paa en Maade, der skal gøre det

muligt under Skin af en Slags Underentreprise at overdrage Flisearbejdet til Nøhr og ad denne Vej at faa Arbejdet udført til Underpris. Nøhr er imidlertid beskæftiget paa en Maade, der tydeligt viser, at det er ganske uholdbart at opfatte ham som Underentreprenør, og at han er intet andet end almindelig Lønarbejder hos Christiansen. Klagerne har herved navnlig henvist til dels, at Christiansen leverer alle Materialier (Fliser, Cement, Kalk, Sand), der bringes til Stedet, hvorefter Nøhr selv gør det øvrige Arbejde, og dels, at Christiansen paa et den 18. Juli i Sønderborg afholdt Møde erklærede, at der ikke var truffet nogen Aftale om Nøhrs Betaling. Efter Klagernes Opfattelse kan der ikke være nogen Tvivl om, at Betalingen skal ske efter Opmaaling, naar Arbejdet er færdigt, og til Nøhrs i Sønderborg og Omegn velkendte Underpriser, idet Christiansens Ønske om at faa Nøhr i Arbejde i modsat Fald er uforstaaelig, eftersom der var givet Christiansen Tilsagn om kvalificeret Arbejdskraft blandt Forbundets Medlemmer. Der foreligger derfor fra Christiansens Side en Underbetaling og dermed et Brud paa Overenskomstens § 11, 2. Stk., der er saalydende:

»Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Murerforbundet i Danmark er enige om, at det skal betragtes som Brud paa denne Overenskomst, hvis de kontraherende Parter eller deres Medlemmer lader udføre Arbejde eller arbejder paa andre Vilkaar (Akkord- og Timelønsvilkaar) end de i nærværende Overenskomst fastsatte.«

Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at Bygmester A. Christiansen kendes pligtig at afskedige H. J. Nøhr og antage Murerforbundets Medlemmer til tarifmæssig Betaling, og at Christiansen for det begaaede Brud paa Overenskomsten ikendes en Bod efter Rettens Skøn.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor anbragt følgende:

Bygmester Christiansens Entreprise angaar tre Bygninger til en samlet Entreprisesum af ca. 200,000 Kr., og Flisearbejdet (altsaa bortset fra Materialier) vil antagelig andrage ca. 3—4000 Kr. Det er ofte Tilfældet, at Arbejde af denne Art, — der er Specialarbejde, og for hvis fagmæssige Udførelse der ofte kræves en særlig Garanti, — ikke udføres af Hovedentreprenøren. Det er nemlig ret almindeligt, at Flisearbejde udføres af Specialister, og i adskilige Byer findes der Mestre, der er Specialister i Fliseopsætning, og disse Specialister faar da Flisearbejdet overdraget i Underentreprise fra den Mester, der udfører Murerarbejdet, ligesom denne ofte selv leverer samtlige Materialier, saaledes at Specialisten kun udfører selve Opsætningen. Saaledes er efter de Indklagedes Fremstilling Forholdet netop i det her foreliggende Tilfælde, hvor Christiansen har overdraget Fliseopsætningen i Underentreprise til H. J. Nøhr. Denne har for en Aarrække siden forladt Bagerfaget; han har efter et Par Aars Læretid nedsat sig som Fliseopsætter i Sønderborg, har virket som saadan i 5—6 Aar, fuldførte blandt andet for et Par Aar siden Opsætningen af Fliserne paa Augustenborg Slot og var Christiansen bekendt som en dygtig Fagmand paa dette Omraade. Den 6. Maj d. A. er Nøhr optaget som Medlem af Sønderborg Murermesterforening, og han har under 25. Maj d. A. faaet udstedt Borgerskab. Det er det samlede Flisearbejde ved alle Bygninger, som er overdraget Nøhr; han er derfor berettiget og forpligtet til at udføre hele Arbejdet; han kan ikke vilkaarligt afskediges, og han er ansvarlig for Arbejdets gode Udførelse. Christiansen leverer alle Materialier, men har ikke noget at gøre med, hvad der derefter passerer, og mener Nøhr det nødvendigt at antage Medhjælp, maa han selv antage denne. Der er ikke truffet nogen endelig Aftale om Betalingsvilkaarene, og der foreligger saaledes i nogen Grad et Tillidsarbejde, — et Forhold, som iøvrigt ikke er ualmindeligt for saadanne og lignende Arbejder, hvor Haandværkerne er hinanden bekendt, og hvor Arbejdets Forløb ikke straks helt kan overses. Der er foreløbig kun sket a conto Udbetalinger for ialt 4—500 Kr., skønt der er leveret Arbejde for 14—1500 Kr. — Christiansen var efter Konditionerne ikke berettiget til at overdrage nogen Del af Arbejdet, og for at faa den fornødne Tilladelse, henvendte han sig til den kongelige Bygningsinspektør i Skrivelse af 8. Maj, hvori det blandt andet hedder, at »den tilsynsførende Arkitekt Dall forlanger en Garanti for fagmæssig Paasætning, som mit Leverandørfirma vil give, naar Hr. Nøhr udfører Arbejdet, men ikke, naar tilfældige Murere, som jeg ikke har Garanti for er specialuddannet til dette Arbejde.« I Svarskrivelse af 9. Maj meddelte Bygningsinspektøren, at han — under nærmere angivne Vilkaar — ikke havde noget at erindre mod Christiansens Forslag til Opsætning af Fliser paa Statshospitalet. De Indklagede har endelig henvist til en Skrivelse af 21. Juni fra Bygningsinspektøren, hvoraf fremgaar, at Statshospitalets Direktion har afvist en Klage fra Murernes Fagforening i Sønderborg angaaende Udførelsen af Flisearbejdet.

Det maa under de foreliggende Omstændigheder paahvile Klagerne at godtgøre Rigtigheden af deres Anbringende om, at H. J. Nøhr, — der som nævnt er optaget som Medlem af Sønderborg Murermesterforening og derigennem som Medlem af Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Arbejdsgiverforeningen, — er antaget af Bygmester Christiansen for som almindelig Lønarbejder i dennes Tjeneste at udføre det med Fliseopsætningen forbundne Arbejde. Der ses imidlertid ikke fra Klagernes Side at være tilvejebragt de i saa Henseende fornødne Bevisligheder, og der ses derfor ikke at foreligge et Grundlag, der gør det berettiget at underkende de Indklagedes Anbringende om, at Flisearbejdet har været overdraget Nøhr i Underentreprise. Herefter vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dettes Medlem, Bygmester A. Christiansen, Søn-

derborg, bør for Tiltale af Klagerne, Murerforbundet i Danmark, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 2128:

Arbejdsmænd hos A/S P. O. Poulsen og A/S Chr. Sørensens Kulhandel, Thisted.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Septbr. 1935 i Sag Nr. 2128: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, Foreningen af Arbejdsgivere i Thisted og denne Forenings Medlemmer, A/S P. O. Poulsen og A/S Chr. Sørensens Kulhandel mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening i Thisted.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, Foreningen af Arbejdsgivere i Thisted og denne Forenings Medlemmer, A/S P. O. Poulsen og A/S Chr. Sørensens Kulhandel indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Arbejdsmændenes Fagforening i Thisted i Anledning af følgende Forhold:

Fredag den 21. December 1934 Kl. 11½ ankom S/S »Polly« til Thisted med en Ladning Kul til A/S P. O. Poulsen. Lossearbejdet paabegyndtes Kl. 14. Da Skibet havde stor Interesse i at blive udlosset inden Julehelligdagene for straks at afgaa til Lasteplads, anmodede Kaptajnen Ladningsmodtageren om at foranledige, at Lossearbejdet kunde blive saaledes fremskyndet, at Udlosning kunde finde Sted Juleaftensdag, Mandag den 24. December ved Middagstid. Dette gik Modtageren ind paa, og Arbejderne fik derefter Fredag Kl. ca. 17 Besked om Udførelse af det i denne Henseende fornødne Overarbejde.

Arbejderne erklærede imidlertid overfor Ladningsmodtageren, med Fagforeningens Støtte, at det krævede Overarbejde kun vilde blive udført, saafremt der foruden den overenskomstmæssige Overarbejdsbetaling blev betalt 500 Kr. for Skibets Udlosning. For at faa Overarbejdet præsteret, fandt Ladningsmodtageren sig nødsaget til under Protest at betale Beløbet, som derefter er refunderet Ladningsmodtageren af vedkommende Rederi med Forbehold om Tilbagebetaling.

Efter det oplyste blev der arbejdet over i 2½ Time Fredag Aften den 21. December, 2½ Time Lørdag Aften den 22. December, 8 Timer Søndag den 23. December samt 1 Time før normal Arbejdstids Begyndelse Mandag den 24. December.

Et lignende Forhold forelaa faa Dage senere ved Udlosning af S/S »Vendia« til A/S Chr. Sørensens Kulhandel i Thisted.

Losningen af denne Damper paabegyndtes Fredag den 28. December Kl. 14½, og Losningen ønskedes af Skibets Kaptajn fremmet saaledes, at Skibet kunde afsejle Søndag Morgen. Der blev rettidigt givet Arbejderne Besked om Udførelsen af det hertil fornødne Overarbejde, men Lørdag Formiddag blev der af Arbejderne og Fagforeningen overfor Ladningsmodtageren som Betingelse for at tilendebringe Losningen Søndag Formiddag, stillet Krav om et ekstra Tillæg paa 400 Kr. udover sædvanlig Overarbejdsbetaling. Dette Beløb blev betalt af Rederiet; Overarbejde blev derefter udført Natten til Søndag og Losningen tilendebragt Søndag Formiddag.

Klagerne har nedlagt Paastand om, at de fremsatte Krav om Ekstratillæg og den ved Kravenes Fremsættelse anvendte Fremgangsmaade kendes ulovlig, og at der paalægges Arbejdsmændenes Fagforening i Thisted en Bod stor nok til at dække de to foranførte Beløb paa ialt 900 Kr., dog med Fradrag af 82 Kr. 50 Øre, som Arbejderne har tilgode i Anledning af, at Begæring om Overarbejde ikke er fremsat inden den i Overenskomsten fastsatte Frist.

De Indklagede paastaar Frifindelse og gør til Støtte herfor gældende, at Kravet om Overarbejde ikke er fremsat i Ladningsmodtagerens, men i en Trediemands, nemlig Rederiets Interesse, og at Fagforeningen ikke staar i noget Overenskomstforhold til denne Tredjemand. Det var da ogsaa i Realiteten overfor Rederiet, at Krav om Ekstrabetaling blev stillet. Saafremt Interessen i hurtig Udlosning havde været Ladningsmodtagerens, vilde Kravet ikke været blevet stillet, men det fremhæves iøvrigt fra de Indklagedes Side, at det drejede sig om Overarbejde, tilmed Søndagsarbejde, af et uforholdsmæssigt Omfang og om et usædvanligt forceret Arbejdstempo, hvorfor et Krav om Ekstrabetaling ikke i sig selv var urimeligt.

Som allerede fremhævet i Rettens Kendelse i Sag Nr. 1736, kan den Omstændighed alene, at Overarbejde ikke er krævet udført umiddelbart i Ladningsmodtagerens Interesse, men nærmest for at imødekomme vedkommende Rederis Interesse i hurtig Udlosning, ikke berettige Arbejderne til at modsætte sig Udførelsen af et efter Arbejdsgiverens Skøn paakrævet Overarbejde, hvorimod Arbejderne overfor Krav, der maatte anses urimelige eller at ligge udenfor de paagældende Overenskomstbestemmelsers naturlige Forudsætninger, kan gøre dette Forhold til Genstand for Paatale ad sædvanlig organisationsmæssig Vej.

Hvad nærværende Sag angaar, fremgaar det af det oplyste, at Arbejderne ikke har fundet det krævede Overarbejde i sig selv urimeligt eller uoverkommeligt, men som Betingelse for dets Udførelse har stillet Krav om Vederlag udover det overenskomstmæssige. I Henhold til det anførte, maa Klagernes Paastand om, at dette har været ulovligt, tages til Følge for begge de paaklagede Forholds Vedkommende, og Fagforeningen findes herfor at burde idømmes en Dansk Arbejdsgiverforening tilfaldende Bod paa 500 Kr., der tillige kan tjene til Dækning for den ved Losningen af S/S »Polly« uretmæssigt krævede Ekstrabetaling. Det bemærkes herved, at Retten ikke har ment at burde tage Hensyn til Udbetalingen af de ved Udlosningen af S/S »Vendia« krævede 400 Kr.,

idet Sagens Omstændigheder tyder paa, at dette Beløbs Udbetaling er godkendt af Rederiet og af Ladningsmodtageren, uafhængigt af den fremsatte Trusel om Nægtelse af at udføre Overarbejdet.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Fremsættelsen af de ovennævnte Krav om Ekstrabetaling som Vilkaar for at udføre Overarbejde ved Losningen af S/S »Polly« og S/S »Vendia« har været ulovlig.

I Bod til Dansk Arbejdsgiverforening betaler Arbejdsmændenes Fagforening i Thisted 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 2145:

Murere hos Medlemmer af Københavns Murer- og Stenhuggerlaug.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 27. September 1935 i Sag Nr. 2145 Murersvendenes Fagforening af 1919 mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug.

Under denne Sag har Murersvendenes Fagforening af 1919 indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Murer- og Stenhuggerlaug i følgende Anledning:

Den mellem Fagforeningen og Lauget gældende Overenskomst indeholder følgende overensstemmende med Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 10. April 1935 affattede Bestemmelse:

»Naar Voldgiftsretten eller en af Parterne finder det nødvendigt, kan der tilkaldes en Jurist, hvis Valg foretages af Voldgiftsretten efter Reglerne i R. 4, og som bistaar Voldgiftsretten som raadgivende. Voldgiftsretten kan dog bestemme, at Kendelsens Afsigelse overlades til Juristen; i saa Fald er hans Kendelse bindende for begge Parter«.

Mellem Lauget og Fagforeningerne er der gentagne Gange opstaaet Uoverenstemmelser angaaende Betalingen for Henlægning af Trappetrin, som Forbundet har paastaaet aflønnet efter Priskurantens Afsnit C III Post 3 b med Kr. 2,24 pr. løbende Meter, medens Mestrene har paastaaet Arbejdet aflønnet efter Overenskomstens Afsnit C III Post 5 med Kr. 1,54 pr. løbende Meter. Efter at Fagets Voldgiftsret med en Arkitekt som Opmand i to Tilfælde havde afgjort Tvistighederne saaledes, at der skulde betales i det ene Tilfælde Kr. 1,90 i det andet Tilfælde Kr. 1,80, ønskede Fagforeningen Bestemmelsen om Tilkaldelse af en Jurist bragt i Anvendelse, og ved tre forskellige Byggeforetagender er der derefter i indeværende Sommer tilkaldt en Jurist som raadgivende for Voldgiftsretten. Juristen udtalte i alle tre Tilfælde som sin Formening, at Svendenes Krav paa Kr. 2,24 burde tages til Følge, men den faglige Voldgiftsret tog i intet af disse Tilfælde Hensyn hertil, men fastsatte Betalingen til mindre Beløb efter først at have bestemt, at Kendelsens Afsigelse ikke skulde overlades til Juristen.

Under Anbringende af, at Voldgiftsretten har været forpligtet til at følge Juristens Raad og Vejledning, har Fagforeningen paastaaet de Indklagede dømte til at overholde den mellem Organisationerne gældende Priskurant og kendte pligtige til at efterbetale Differencen mellem de Beløb, der ved de faglige Kendelser er tilkendt Svendene, og de Beløb, der vilde tilkomme dem efter den af Fagforeningen paaberaabte Tarifbestemmelse. Endelig paastaar Fagforeningen Lauget idømt en Bod.

De Indklagede paastaar Frifindelse, og da Retten maa give de Indklagede Medhold i, at den faglige Voldgiftsret efter Indholdet af den citerede Bestemmelse i Overenskomsten ikke har været forpligtet til at rette sig efter Juristens Vejledning, naar han — som Tilfældet er — a l e n e har været tilkaldt som r a a d g i v e n d e, vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger bør betales af Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 2148:

Bogbindere hos Firmaet Hjalmar Joensen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. Oktober 1935 i Sag Nr. 2148: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Bogbinderforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Papæskefabrikantforening og dennes Medlem, Firmaet Hjalmar Joensen, København.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Bogbinderforbundet i Danmark indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Papæskefabrikantforening og dennes Medlem, Firmaet Hjalmar Joensen, København, for Brud paa den mellem Parterne gældende Overenskomst derved, at Firmaet ikke har lønnet den nedennævnte Arbejder, Vagn Hansen, overensstemmende med Bestemmelserne i Overenskomstens § 4, Stk. 4, der er saalydende:

»Unge Mænd mellem 16—18 Aar, der beskæftiges ved Maskiner, som ellers betjenes af Kvinder, lønnes, hvis de er mellem 16—17 Aar, som Kvinder paa næsthøjeste, og hvis de er mellem 17—18 Aar, som Kvinder paa højeste Lønskala.«

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Den 15. Marts 1934 blev den da sekstenaarige Vagn Hansen taget i Arbejde af Firmaet Hjalmar Joensen, saaledes at han — foruden forskelligt andet Arbejde indenfor Fabriken — skulde tage Del ogsaa i Maskinarbejde, som maatte komme til at foreligge saavel ved Papsaksen som ved Digelpresseren. Vagn Hansen var i Arbejde hos Firmaet fra nævnte Dato og til 1. Maj 1935 og derefter atter fra 27. Maj til 15. Juni 1935, hvorefter han blev afskediget. Vagn Hansen var nu fyldt 18 Aar og henvendte sig derfor til Forbun-

det for at søge Optagelse i samme, og da Forretningsføreren under den derpaa følgende Samtale blev opmærksom paa, at Vagn Hansen formentlig ikke var bleven lønnet overensstemmende med den fornævnte Overenskomst-Bestemmelse, rettede han desangaaende telefonisk Forespørgsel til Firmaets Indehaver, Hjalmar Joensen, der imidlertid svarede, at der ikke var sket nogen Underbetaling, idet Vagn Hansen aldrig havde været beskæftiget ved Maskiner. Joensen affattede og underskrev derefter en Erklæring, der er saalydende:

»Hr. Vagn Hansen har været ansat her i Firmaet som Arbejdsdreng saavel paa Trykkeriet som paa Kartonnagefabriken, ligesom han ogsaa har gaaet i Byen. Han har været en flink Dreng, han har aldrig været beskæftiget ved Maskiner — Digelpresser saavel som andre Bogbindermaskiner.«

Joensen henvendte sig derpaa — efter Klagernes videre Fremstilling — til to af Virksomhedens Arbejdere, nemlig Tillidsmanden C. Holm og Skærer M. Lorensen, hvem han — under Anbringende af, at Vagn Hansen havde ønsket en Anbefaling og uden Omtale af Henvendelsen fra Forbundet — foreviste Erklæringen og spurgte, om de ikke kunde attestere denne, hvorefter disse underskrev en Paategning paa Erklæringen saalydende: »Undertegnede attesterer herved Rigtigheden af ovenstaaende«. Umiddelbart herefter talte Holm og Lorensen sammen om, at Erklæringens Indhold jo i Virkeligheden var delvis urigtig, nemlig forsaavidt den gik ud paa, at Vagn Hansen aldrig havde været beskæftiget ved Maskiner, og de henvendte sig derfor kort efter til Joensen og anmodede om at se den paagældende Erklæring, hvis Ordlyd de ønskede rettet, hvad Joensen afslog, idet han blandt andet ytrede, at Erklæringen var afsendt til Vagn Hansen, hvilket iøvrigt ikke var rigtigt, idet kun en Copi var afsendt, saaledes at Originalen var i Joensens Besiddelse. Det er altsaa urigtigt, — hævder Klagerne —, at Vagn Hansen ikke har været beskæftiget ved Maskiner; dette har han været, hvad da ogsaa i væsentlig Grad bestyrkes ved Joensens foran beskrevne Handlemaade, der har været foranlediget af Forbundets Henvendelse og har tilsigtet at dække den stedfundne Underbetaling. Vagn Hansen er nemlig bleven aflønnet i de første Maaneder og senere Tidsrum med henholdsvis 15 Kr. og 20 Kr. ugentlig i Stedet for rettelig med 28 Kr. 80 Øre og 31 Kr. 68 Øre, og der foreligger saaledes en Underbetaling, der nærmere er opgjort til ialt 716 Kr. 24 Øre. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at det indklagede Firma kendes pligtig til at betale Forbundet det fornævnte Beløb, som Underbetalingen andrager, samt idømmes en efter Rettens Skøn passende Bod for Brud paa den gældende Overenskomst.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De har til Støtte herfor gjort gældende, at Forudsætningen for, at den citerede Overenskomst-Bestemmelse kan bringes til Anvendelse paa den hos Firmaet beskæftigede Vagn Hansen er den, at han har været beskæftiget ved Maskiner, og nærmere bestemt saaledes, at han er bleven sat til Beskæftigelse ved Maskiner efter Ordre fra Arbejdsgiveren eller en anden paa dennes Vegne, medens det ikke kan være et tilstrækkelig Grundlag for det fremsatte Lønkrav, at Hansen uden saadan Anmodning og rent lejlighedsvis paa eget eller uansvarligt Initiativ kan have været beskæftiget med Maskiner. Vagn Hansen er i sin Tid antaget som Bydreng, og hans Beskæftigelse har været Bygang, Transport af Materiale fra Afdeling til Afdeling, Rengøring, Presning af Affald og undtagelsesvis Afrensning efter Udstansning, og Firmaet benægter, at han har været sat til Beskæftigelse ved Maskiner, hvilket ogsaa støttes af de to fornævnte Arbejderes paa den citerede Erklæring tegnede Attestation, der er afgivet uden noget Pres fra Firmaets Side. Vagn Hansens Lønvilkaar falder derfor udenfor Overenskomstens Forudsætninger og er Forbundet uvedkommende, i hvilken Forbindelse de Indklagede har anbragt, at Klagernes Udregning af Krav paa Efterbetaling ogsaa efter disses Udgangspunkt er urigtig, idet Kravet rettelig udregnet kun udgør 672 Kr. 36 Øre.

Efter alt foreliggende — derunder navnlig de under Domsforhandlingen afgivne personlige Forklaringer, — finder Retten at maatte gaa ud fra, at den fornævnte Vagn Hansen under sit Arbejde i det indklagede Firmas Tjeneste har været beskæftiget ved Maskiner under saadanne Omstændigheder og i en saadan Udstrækning, at den citerede Overenskomst-Bestemmelse i ethvert Fald for et vist Omfang af hans Tjenestetid maa finde Anvendelse paa ham, og der maa derfor ogsaa gaas ud fra, at der i tilsvarende Grad har fundet en Underbetaling Sted. Det henstaar imidlertid uklart, indenfor hvilket nærmere Tidsrum af Tjenestetiden og navnlig fra hvilket Tidspunkt hans Beskæftigelse har haft den omhandlede Karakter. Medens der derfor ikke foreligger et tilstrækkelig sikkert Grundlag for ved Sagens Paadømmelse at lægge den Antagelse til Grund, at Hansen gennem sin hele Tjenestetid har været beskæftiget paa en af Lønbestemmelsen omfattet Maade, hvorfor en herpaa bygget Paastand ikke vil kunne tages til Følge, vil der være at ikende det indklagede Firma en Klagerne tilfaldende Ordensbod, der efter Omstændighederne findes passende at kunne bestemmes til 300 Kroner.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

Firmaet Hjalmar Joensen, København, bør til Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Bogbinderforbundet i Danmark, betale en Bod, stor 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 10 * KØBENHAVN DEN 1. DECEMBER 1935 * 32. AARGANG

Diktaturernes sociale Liv.

Af *Oscar Hedberg.*

I.

Diktaturerne og Demokratiet.

Hvad er i Dag Sandheden om den sociale Tilstand i Diktaturlandene Italien, Tyskland og Rusland? Spørgsmaalet vedkommer os i høj Grad. Fremtiden for den Kulturverden, vi tilhører, hvorledes denne Fremtid vil blive ogsaa for os, afhænger af, hvorledes Samfundstilstandene *er* og med al Sandsynlighed vil blive i Diktaturlandene. Hvorledes forholder det sig nationaløkonomisk i disse? Hvilke Forhold lever det store Flertal af Folket under? Er de bedre nu, end før Diktaturerne, der med Opbud af de brutaleste Magtmidler erobrede Magten? Diktaturernes egne Talerør vidner om, hvor godt det er blevet, eller i hvert Fald vil blive, i Kraft af Demokratiets Afskaffelse; Diktaturerne roser sig selv for Fortrinlighed, Ufejlbarlighed, Uundværlighed, og der er, selv i demokratiske Lande, Personer, som med eller uden Betaling fra Diktaturerne gør sig megen Ulejlighed med Forsøg paa at bevise, at vore Samfundsforhold er daarligere end Diktaturstaternes, og at vi handler klogest mod os selv ved at underkaste os et Diktatur, der selvfølgelig skal udøves af dem, der anbefaler det. Ved det sidste Valg til Folketinget her i Landet stemte 16.000 nazistisk og 27.000 kommunistisk. Det var ikke meget; det var meget mindre end de fleste ventede. Især for Nazisterne var det et Nederlag, der vil betyde Bevægelsens Død, thi inden der bliver Valg til Folketinget næste Gang, har Nazismen i Tyskland dokumenteret sig for hele Verden som det Vanvid, den er. Faren for Diktaturpesten skal man i dette Land søge hos de Konservative, der er mentalt modne for det desperate Spil om Magten, som udgør Forudsætningen for et Diktatur; naturligvis mener de, at det i saa Fald tilkommer dem at overtage Magten. Der var i de Konservatives Valgkampagne mange Udtryk for, at de nærede Diktaturønsker.

Men uden Hensyn til dette nærmest kuriøse Faktum, er det i flere andre Henseender af afgørende Betydning at faa konstateret, hvad Diktatur absolut maa føre til for ethvert Folk. Vi kan ikke faa det at vide helt og holdent med vor saakaldte objektive Videnskab, der for en kritisk Tilstandsanalyse er for relativ i sin Ensidighed. Bag dens Saglighed staar dog det subjektive, der under alle Omstændigheder kan tillempe Sagligheden for hvilket som helst subjektivt Formaal, og ifølge sin Natur gør det mere eller mindre, eftersom den ikke er forpligtet af nogle almene Grunde og Formaal. Til et Demokrati hører jo ogsaa det, at Videnskaben kan bruges til hvad som helst.

Diktaturerne derimod bestemmer kategorisk, hvad der skal være Videnskab, og derefter maa faktisk ogsaa de demokratiske Landes objektive Videnskab rette sig, naar det gælder Diktaturlandene, forsaavidt den ikke tillige analyserer Diktaturvidenskaben, ud fra et Synspunkt, der i sig selv er et frit Problem. Det er muligt, at en saadan Forskning ikke er, hvad man ogsaa hos os i almindelig Forstand kalder videnskabelig, og det faar være; den er i hvert Tilfælde uberoende af Magten for Magtens Skyld og sand deri, at den angiver Motiv og Endemaal. Vi faar ikke Sandheden at vide, naar en objektiv Videnskab, paa Grundlag af en Diktaturstatistik meddeler, at vedkommende Diktator har afskaffet Arbejdsløsheden, naar vi ikke samtidig faar Besked om, hvad det er for Arbejde, der er fremskaffet. Der meddeles heller ikke den fulde Sandhed om Løn- og Arbejdsforhold med en Lønstatistik, der ikke tillige meddeler, hvad Lønindtægter medfører af uundgaaelige Afgifter, der jo i Diktaturlandene — som f. Eks. Tyskland og Italien — er mange og høje, og hvad der iøvrigt kan købes for Lønindtægten.

Det er min Agt at skildre de tre store Diktaturlandes indre Liv, hvad Arbejde, Lønninger, Prisforhold, Skatter og sociale Forhold iøvrigt angaar. Det vil blive saglige, men kritiske og derfor ogsaa subjektive Analyser. Med sagligt mener jeg Arbejde med tilgængeligt Materiale, med kritisk, at jeg ikke uden videre sanktionerer Formaal og Slutninger i Diktaturvidenskaben, men gør mine strengt vurderende Definitioner ud fra demokratiske Synspunkter. Med Demokrati mener jeg ikke mindst den størst mulige Ret for det enkelte Individ, og ikke mindre Frihed under Ansvar for Fællesskabet, d. v. s. Respekt for den primære Menneskeret til at være til i Henhold til sin Natur, naar denne ikke krænker eller paa andre Maader skader andres lige Ret

og Frihed. Jeg anser det for at være et kategorisk Faktum, at Demokrati ikke blot er Ret, men ogsaa Pligt, ikke blot en Villie, men endnu mere en Evne.

Mine Kilder udgøres af danske, svenske og udenlandske Blade, Tidsskrifter, Bøger, baade fascistiske og antifascistiske, nazistiske og antinazistiske, kommunistiske og antikommunistiske, og forøvrigt de s. k. objektive videnskabelige Undersøgelser. Jeg vil ikke komme med tørre Tabeller og Talopstillinger; adskilligt af hvad jeg fremfører er maaske allerede kendt som Detailler hver for sig; mine Skildringer skal være opsummerende og bebudende Tilstandsanalyser, d. v. s. Analogier og Synteser.

II.

Staten Mussolini.

En stor Del af den første nordiske Litteratur om Fascismen var venligt stemt mod Mussolini og hans Kumpaner. Man reserverede sig ganske vist mod, at Fascismen absolut egnede sig ogsaa for os; men »der skal stærk Lud til skurvede Hoveder«, og Italiens Befolkning mentes at være »skurvet«. Fascismen fremstilledes som en radikal Kur, der maatte faa gunstige Følger for Italienerne. Det fremgik tydeligt, at Fascismen betragtede største Delen af det italienske Folk som et usselt Pak, der skulde forbedres med Midler svarende til dets Beskaffenhed. Denne Sjofelhed mod sit eget Lands Folk, som er betegnende for ethvert Despoti, var særlig markant i Fascismens Magterobring og naaede Kulminationen i Nazismen. Mussolini fik i nordisk »Videnskab« Ros for at have befriet det italienske Folk fra dets Mindreværd; Fascismens blodige Brutalitet fremstilledes som uundgaaelig; det umulige i pludselig at skabe Kraft og Evne til Fornuft og Ret af og for et Folk, der har levet i Aarhundreders Forfald og var til yderste Grad udsuget af Verdenskrigen, blev opfattet som baade muligt og nødvendigt. Efterhaanden gik denne »objektive« Litteratur ud paa at bevise, at Forholdene *var* blevet meget bedre i Italien; Mussolini *havde* vist at være den rette; han havde »et Menneskes kolossale Villie, for hvem baade Gud og Mennesker maa bøje sig«, skrev en Dansker, der var særlig højt oppe i Beundringens Ekstase. En dansk konservativ Folketingsmand skrev en hel Bog om Fascismens ogsaa i Danmark ønskelige Velsignelser. Der dannedes en Bevægelse, som skulde gøre Danmark fascistisk. Nogle Aar senere blev akkurat det samme gentaget for Nazismen, med mere hadefuld Energi, i Forhold til, hvor meget mere bestialsk Nazismen i Tyskland var end Fascismen i Italien. Det samme gjorde sig gældende i Sverige og Norge. Diktaturerne har i bogstavelig Forstand vist sig at være en Pest.

Mussolini har hersket og hersker vedblivende efter Princippet: Villien, for hvilken baade Gud og Mennesker skal bøje sig. Det er en Galskab, som i hele Verdenshistorien kun er overtruffet af Hitler. Mussolini rejser Statuer af sig selv, som Imperator til Hest, og han viser hele Verden, at han er »den nye Stat« Italien. Han forkynder i et fascistisk Bud: »Mussolini har altid Ret«, og følgende, kun af Hitler overtrufne Vanvid: »Et skal være dig kærere end alt andet: Mussolinis Liv«. Det er blevet Meningen med alle Italieneres Liv. I Sammenligning hermed er hele Folkets Ve og Vel Bagateller; det fremgaar tydeligt af Krigen mod Abessinien, der før eller senere *maa* ende med en indre Katastrofe for Italien. Mussolini har været meget foretagsom. Magten pisker ham til Handlinger, nu til det vanvittige Krigseventyr. Han har givet Befalinger om Organisationer, Institutioner, Centraliseringer; har taget Initiativet til Opdyrkning af Sumpegne, Anlæg af nye Landeveje og har sørget for, at en Del Børnehjem blev oprettet. Men det har været Draaber i Havet, meget smaa Draaber i det Hav af folkelig Elendighed, der er blevet større i Stedet for mindre, er blevet bundløst. I Dag kan man se, hvad Fascismen har været som Frihed og Ret, hvad »den nye Stat« Mussolini *er:* Et gigantisk Blændværk med knuste Illusioner som Følger.

Mussolini har nu hersket saa længe, at han kan bedømmes efter sine Gerninger. Ingen behøver nu at nøjes med at tage hans Løfter som Virkelighed. Men det maa vedrørende Mussolini huskes, at han kun er *et* Menneske, at hans Gerning bestaar i Hundredtusinder Fascisters Handlinger, der er Redskaber for et samvittighedsløst Plutokratis kyniske Udplyndring. Har man lidt psykologisk Sans, er det ikke vanskeligt at se denne raa Kynisme udtrykt i Mussolinis selvglade Vanvid. En Italiener har ytret: »Der er i dette Land ikke kun én Diktator, der er et Par Tusind Diktatorer«. Der kan om disse siges, at den ene er værre end den anden. Fascismens Magterobring med den blodige Terror afstedkom paa den ene Side en smertelig resignerende Underkastelse, paa den anden Side en defekt Ekstase, der bl. a. gav sig Udtryk i Processioner, hvis Deltagere bar store Portrætter af Mussolini, som de kyssede. Med saadant kan den grænseløseste Tilintetgørelse afstedkommes, men intet kan skabes dermed. Det samme gentages nu i Tyskland, hvor Hitler faktisk tilbedes i en abnorm Seksualitet, som er udartet til Massesyge.

Der gives i Historien Eksempler paa Despoter, der gennem Tiderne har skabt noget socialt nyttigt med sin Herskermagt; men det kan ikke ske med Diktaturer som Fascisme og Nazisme, thi de er Paradokser af Massernes delvis frivillige Tilslutning i Selvbedrag og en Magtklikes Udnyttelse af dette Selvbedrag, der selvfølgelig ikke i Længden kan opretholdes som Troen paa et Himmerig, som loves Masserne til den næste Dag. Man trækker ganske vist Tiden ud med det Kneb, at bilde Masserne ind, at de allerede er blevet befriede og har det meget bedre, end de vilde have haft det under et andet Styre; men det Bedrag kan kun ende med socialt Sammenbrud, fordi det er det stik modsatte af skabende Kraft. Alt i Diktaturet er selvmodsigende, hvad almen Nytte og Massens Tilslutning angaar. Og enhver paradoksal Samfundstilstand er Forfald, hvor meget den saa end stives af med Militarisme.

Diktaturets almene Nytte kan karakteriseres med det komiske Eksempel om den svenske Ungdomsklub, der diskuterede om Flertallet eller Mindretallet havde Ret, og hvis Flertal besluttede, at Ret har altid Mindretallet, der jo hævdede, at Flertallet havde Ret. Dette Eksempel karakteriserer hele Fascismens teoretiske Struktur, der er et Kaos af Sofisterier, makaber Æstetik, vulgær Demagogi og brutal Metafysik. Mussolinis teoretiske Uddannelse har ifølge hans egne Udsagn bestaaet af overfladisk Interesse for Anarkisme, Syndikalisme, Socialisme, Nietzsches vanvittige Overmenneskelære og socialdemokratisk Kollektivisme, og hvad hans Statsopfattelse angaar, er det betegnende, at han begyndte sin politiske Virksomhed med *antimilitaristisk* Propaganda og Handling, som han idømtes Fængsels-

straf for; nu erklærer han, med sin sædvanlige Mangel paa Respekt for sit eget Renommé som Fornuftsvæsen, at han har faaet Appetit paa Abessinien, og ikke engang den hele Verden vil kunne hindre ham i at mætte sin Sult. Hvis ikke det er verdenspolitisk Vanvid, som ender med det italienske Diktaturs Fald, saa er det Galskaben, der regerer den største Del af Verden — hvad man forøvrigt i mange Henseender har Anledning til at tro. Bag Mussolinis verdensudfordrende Kynisme er naturligvis hans Diktaturs truende Sammenbrud den konkrete Virkelighed, og det Sammenbrud er den eneste logiske Følge af hans Magtudøvelse efter Princippet: Staten Mussolini.

Han har hele Tiden været villig til at gælde som den, der er ansvarlig for den diktatoriske Magtudøvelse, hvoraf han selvfølgelig kun kan præstere en ringe Del, og for at bevise sine repræsentative Egenskaber kan det falde ham ind at ytre følgende: »Hvis Fascisterne er Banditter, da er jeg deres Bandithøvding«. Mussolini har i Aarenes Løb kommet med mange saadanne frække Tilstaaelser, og det er dermed lykkedes ham at dupere en hel Del af en defekt Verden. Ikke engang de ynkeligste Inkonsekvenser skræmmer ham. I mere end ti Aar har han prædiket for Italienerne, at de skal formere sig saa voldsomt som muligt, det er det eneste, der kan give Velstand og Livslykke; han har gjort det til ligefrem en Forbrydelse at være ugift og barnløs, det er i hvert Fald blevet straffet med Foragt og Ekstraskatter, og nu forkynder han for hele Verden, at han maa og skal have Abessinien, thi Italien har en meget større Befolkning end det kan føde.

Det er jo aldeles givet, at et saadant Regeringssystem baade er en Virkning af og Aarsag til økonomisk Misère, elendige Livsvilkaar for den største Del af Befolkningen, en ikke i Længden holdbar Stats- og Samfundsøkonomi, uudholdelige Skattepligter, og endelig Krigsfare, fordi Drivkraften i det hele er en hensynsløs Chauvinisme.

(Fortsættes.)

Overenskomstsituationen.

Som allerede meddelt i »Arbejderen« blev der efter Henstilling fra D. s. F. mellem Hovedorganisationerne opnaaet Enighed om Afkortning af Opsigelsesfristen for de til 1. Februar og 15. Februar udløbende Overenskomster med en Maaned med det Formaal at søge optaget orienterende Forhandlinger mellem Forbundene og de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer.

I en lang Række Fag med Februar-Overenskomster er saadanne Forhandlinger nu i Gang, og det samme gælder for en Del af Marts-Overenskomsterne.

Imidlertid udløber den forlængede Frist for Februar-Overenskomsterne den 1. December, og samme Dag er den normale Opsigelsesfrist inde for Opsigelse af Marts-Overenskomsterne.

Da de mellem Forbundene og deres modstaaende Arbejdsgiverorganisationer paabegyndte Forhandlinger om Overenskomsternes Fornyelse imidlertid vanskeligt vil kunne afsluttes indenfor den aftalte Opsigelsesfrist, har D. s. F. foreslaaet Arbejdsgiverforeningen at gaa med til en Udskydelse af Opsigelsesterminerne med yderlig en Maaned, saaledes at Opsigelserne for de pr. 1. og 15. Februar 1936 udløbende Overenskomster rettidigt kan fremsendes til henholdsvis 1. og 15. Januar n. A.

Arbejdsgiverforeningen har dog ikke ønsket en generel Udsættelse af Opsigelsesfristen for Februar-Overenskomsternes Vedkommende, men har erklæret sig rede til at støtte Anmodninger om Udsættelse i de Fag, hvor der forhandles, og hvor Ønske om Udsættelse er til Stede.

Med Hensyn til Marts-Overenskomsterne har Arbejdsgiverforeningen tiltraadt D. s. F.s Forslag om en generel Udsættelse paa en Maaned, saaledes at Opsigelserne for disse vil kunne fremsendes rettidigt til henholdsvis 1. og 15. Januar n. A.

Den faste Voldgiftsret.

I Henhold til Loven om Den faste Voldgiftsret vælges Rettens Præsidium, Formand og Næstformand, for et Aar ad Gangen. For de af Parterne valgte Dommere og Suppleanter gælder Valget for 2 Aar og foregaar hvert 2. Aar i Oktober Maaned. I Aar skulde der foretages Valg for Perioden 1. Januar 1936 — 31. December 1937. Vi bringer nedenstaaende Resultatet af disse Valg.

Rettens Præsidium.

Ved et Møde den 12. November har Den faste Voldgiftsrets ordinære Dommere enstemmigt genvalgt Højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen til Rettens Formand, og til Næstformand ligeledes enstemmigt genvalgt Professor Oluf H. Krabbe og Højesteretsdommer P. Bülow, medens Landsdommer J. Scharling genkonstitueredes som Næstformand.

Arbejdsgiverforeningens Valg.

Arbejdsgiverforeningen har for sit Vedkommende valgt som faste Dommere Højesteretssagfører C. B. Henriques, Direktør Otto Meyer og Oldermand Claus J. Olsen.

Som Suppleanter er valgt Direktør C. A. Andersen, Ingeniør R. G. Andersen, Oldermand Esper Eising, Kontorchef Hjalmar V. Elmquist, Fabrikant E. F. Jacob, Vognmand C. N. Steenbjerge, Grosserer Hans H. Sthyr og Overretssagfører Johs. Vibe-Hastrup.

D. s. F.s Dommere og Suppleanter.

D. s. F.s Repræsentantskab har som faste Dommere valgt Skattedirektør Vilh. Buhl, Hovedkasserer H. Jacobsen og Formand P. Andersen; som Suppleanter Landsretssagfører Fr. Dalgaard, Landsretssagfører Karmark Rønsted, Sekretær Vilh. Christensen, Forretningsfører Julius Hansen, Forretningsfører Jens Jensen, Forbundsformand Chr. Nielsen, Næstformand Robert Nielsen og Formand Vilh. Nygaard.

— — —

For D. s. F.s Vedkommende er der sket den Forandring, at de tidligere faste Dommere, Martin Petersen og Johs. Kjærbøl er udtraadt af Retten. I deres Sted er valgt henholdsvis H. Jacobsen og P. Andersen, Formand for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København. Af de gamle Dommer-Suppleanter er udtraadt Overretssagfører L. Jessen og Forretningsfører Th. Petersen, mens den tidligere Suppleant H. Jacobsen som allerede nævnt nu er valgt til fast Dommer. De nyvalgte Dommer-Suppleanter er Landsretssagfører Karmark Rønsted og Forbundsformændene Jens Jensen, Træindustriarbejderforbundet, og Chr. Nielsen, Tekstilarbejderforbundet.

Ind- og Udmeldelser.

Som tidligere meddelt har Forbundet for faglært Køkkenpersonale efter derom foretaget Urafstemning blandt Medlemmerne tilstillet D. s. F.s Forretningsudvalg en Ansøgning om Optagelse i D. s. F. Denne Ansøgning blev med Forretningsudvalgets Anbefaling udsendt til Afstemning blandt Repræsentantskabets Medlemmer. Afstemningen afsluttedes den 26. November med det Resultat, at Repræsentantskabet gav sin Tilslutning til Optagelsen, saaledes at Forbundet nu er Medlem af Centralorganisationen.

RUNDSKUE

DE KØBENHAVNSKE MURERE. Dansk Murerforbunds Fagblad bringer en Artikel om Urafstemningen i Murersvendenes Fagforening i København angaaende Fagforeningens Indmeldelse i Murerforbundet. Bladet kommenterer Resultatet af denne Afstemning, der som allerede meddelt viste et overvældende Flertal mod Indmeldelse, og skriver til Slut:

Konklusionen af vore københavnske Kollegers tilkendegivne Stilling vedrørende Indmeldelse i Murerforbundet kan efter alt foreliggende derfor kun sikkert blive den, at den fra Forbundets Side udviste Tolerance-Indstilling ikke baner Vejen for en Indmeldelse. Tværtimod. — I Forstaaelse af Samhørighedens og Solidaritetsfølelsens Betydning for Arbejderklassens fortsatte Fremmarch bød vi vore københavnske Kolleger en fremstrakt Haand, men fik en Knytnæve tilbage.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Statistisk Departements Produktionsindeks for Industrien er for Oktober uforandret 123 mod 116 for Oktober 1934 (Udgangspunkt 1931: 100). Stigning viser Næringsindustrien fra 117 til 119, Tekstilindustrien fra 133 til 134, Beklædningsindustrien fra 133 til 135, Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 131 til 132, Grafisk og teknisk-kemisk Industri fra 129 til 131.

Derimod er Indekstallet for Læderindustrien gaaet ned fra 174 til 172, for Jern- og Metalindustrien fra 117 til 115, medens Tallet for Træindustrien er uforandret 111.

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — var i Oktober 1.208.000 mod 1.201.000 i September og 1.092.000 i Oktober 1934.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. I Oktober Maaned har Danmarks samlede Indførsel fra Udlandet beløbet sig til 126.9 Mill. Kr. mod 131.8 Mill. Kr. i Oktober 1934. Samtidig er Udførslen af indenlandske Varer steget fra 99.4 til 107.2 Mill. Kr., medens Udførslen af udenlandske Varer har holdt sig uforandret paa 5.4 Mill. Kr. Der har saaledes i Oktober i Aar været en Merindførsel paa 14.3 Mill. Kr. mod 26.7 Mill. Kr. i Oktober 1934.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsløsheden er i stadig Vækst, og Tallet nærmer sig nu stærkt de 100.000. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 22. November 82.192 eller 20.6 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 3092 højere end i den foregaaende Uge og 634 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1.1 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 14.351, hvilket er 443 højere end i den foregaaende Uge.

Arbejdsløsheden i Septbr. og Oktbr. 1935.

Efter Statistiske Efterretninger.

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Oktober Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 67.264 Arbejdsløse, d. v. s. 17,3 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (i alt 388.702 ved Udgangen af September 1935).

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1930.

Samtlige Fag:	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.	1930 pCt.
Januar	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5
Marts	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3
April	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6
Maj	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4
Juni	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7
Juli	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8	9,3
August	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8	9,0
September	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1	9,0
Oktober	17,3*)	18,3	23,2	31,8	15,8	11,4
November	—	22,3	25,7	35,1	22,1	15,5
December	—	30,3	37,5	42,8	32,2	25,1

*) Foreløbigt Tal.

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Oktbr. 1935 [1]	Septbr. 1935	Aug. 1935	Oktbr. 1934	Septbr. 1934	Aug. 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	15,9	12,4	10,8	12,1	10,0	10,8
2. Anden Industri m. v. ...	13,3	12,3	12,3	15,8	14,4	14,7
3. Handel	7,3	7,2	7,1	9,0	8,2	8,5
4. Arbejdsmænd	19,6	17,6	16,3	19,2	19,7	18,6
I alt...	14,8	13,3	12,9	15,9	15,0	14,9
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	16,4	8,4	7,2	14,1	7,2	8,5
2. Anden Industri m. v. ...	15,6	12,5	12,7	15,1	13,8	13,7
3. Handel	7,5	6,0	5,9	8,9	8,7	8,4
4. Arbejdsmænd	23,4	21,3	17,8	25,8	23,2	21,0
I alt...	19,0	16,0	14,2	19,8	17,3	15,9
Hele Landet.....	17,3	14,9	13,7	18,2	16,4	15,5

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for August og September for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Sept. 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Septbr. 1935	Aug. 1935	Septbr. 1934	Aug. 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 918	24,4	23,1	28,1	27,5
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 314	4,4	6,6	5,9	10,7
Bryggeriarbejdere m. fl....	6 572	7,0	4,3	8,3	5,4
Slagteriarbejdere	8 354	17,4	17,5	18,8	16,8
Tobaksarbejdere	8 539	12,4	12,5	13,1	14,5
Tekstilarbejdere	13 698	6,5	8,1	5,2	5,2
Skræddere	12 757	9,6	14,3	10,7	13,2
Hatte- og Buntmagere	1 536	9,9	9,7	10,3	8,8
Skotøjsarbejdere	4 822	10,8	12,0	11,7	12,6
Murere	9 684	13,3	6,9	8,0	4,1
Hustømrere.....	8 848	12,2	8,5	8,8	7,6
Snedkere.....	9 624	8,9	11,2	6,5	12,2
Malere.....	7 113	2,5	3,8	5,4	8,8
Sadelmagere og Tapetserere	2 348	5,5	12,1	8,4	17,3
Træindustriarbejdere.....	5 479	16,6	13,7	15,4	13,7
Karetmagere.....	1 096	17,1	17,0	21,1	25,0
Keramikere.....	1 701	2,3	2,0	3,4	3,8
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 208	15,6	20,1	15,1	19,9
Blikkenslagere	2 347	5,2	7,5	4,3	7,0
Smede- og Maskinarb.....	33 339	14,1	13,5	18,5	18,2
Formere	2 090	12,0	12,4	16,4	19,0
Elektrikere	3 227	7,3	12,0	11,2	15,9
Papirindustriarbejdere.....	1 597	2,4	2,3	2,3	1,7
Bogbindere.....	4 249	9,4	10,3	10,9	14,1
Typografer	6 443	10,9	11,5	14,4	16,4
Handels- og Kontormedhj..	22 649	6,7	6,7	8,7	8,6
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	20,2	17,4	22,3	19,8
Nemlig { Landarbejdere ...	23 917	16,9	14,5	21,3	16,5
Nemlig { løvrigt.....	127 009	20,9	17,9	22 6	20,6
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 748	36,0	28,3	27,9	20,6
Sømænd	4 189	26,9	27,5	25,4	24,2
Søfyrbødere	2 415	28,4	28,7	26,0	27,7
Kedel- og Maskinpassere .	2 310	4,7	5,7	5,7	6,0
Kvindeligt Arbejderforbund	13 752	11 5	11,4	13,4	13,6
Andre Fag	27 810	12,3	9,9	13,9	11,8
I alt...	388 702	14,9	13,7	16,4	15,5

NYT FRA UDLANDET

DEN AMERIKANSKE FAGFORENINGSKONGRES. Den faglige Landsorganisations Aarskongres — den 55. i Rækken — fandt Sted i Oktober Maaned i Atlantic City. Den var besøgt af over 500 Repræsentanter for 93 Landsforbund, over 100 lokale og enkeltstatlige Fællesorganisationer og 122 enkeltstaaende Fagorganisationer med et samlet Medlemstal paa 3.045.347 ved Udgangen af August Maaned d. A.

Ligesom paa Kongressen i Fjor drøftedes ogsaa i Aar Spørgsmaalet om den faglige Organisationsform (Industriforbund) meget grundigt. Den paa sidste Aars Kongres vedtagne Principerklæring til Gunst for Industriforbundsformen blev godkendt paany. Fra det vedrørende dette Spørgsmaal nedsatte Udvalg forelaa en Flertals- og en Mindretals-Indstilling. For Flertallets Indstilling (Godkendelse af sidste Aars Vedtagelse) blev der afgivet 18.025 Stemmer, for Mindretallets Indstilling, der i mere bestemt Form udtalte sig for Oprettelse af Industriforbund, 10.924 Stemmer. Iøvrigt er der i Beretningsaaret ikke indtraadt nævneværdige Forandringer med Hensyn til Organisationsformen, saaledes at vi her kan indskrænke os til en Henvisning til den Fremstilling af den faglige Organisationsform i U. S. A., som blev givet i »Arbejderen«, Nr. 40, 31. Aargang.

Vedrørende Arbejdstidsspørgsmaalet vedtog Kongressen ligesom i Fjor en kraftig Udtalelse til Gunst for 30 Timers Ugen (5 Dage à 6 Timer) uden Lønnedsættelse samt for Vedtagelse af et i Parlamentet indbragt Lovforslag vedrørende 30 Timers Ugen (Black-Connery Bil). Præsident Green henviste til, at dette var den eneste Vej for at skabe Beskæftigelse til de 10 Millioner arbejdsløse, der endnu stadig findes i U. S. A. »Jeg føler mig ved denne Lejlighed berettiget til at lade Verden vide, at Arbejderklassen ikke vil hvile, forinden dette Maal er naaet«.

At Arbejdstidsforkortelsen er Tidens Løsen, fremgaar bl. a. af den Oplysning, at af de 2.035.794 Medlemmer, for hvilke der hidtil er gennemført en Forkortelse af Arbejdstiden, arbejdede 603.909 mellem 35 og 36 Timer ugentlig, medens de gældende Overenskomster for 13.806 Arbejdere fastsætter den 30 Timers Arbejdsuge. Alene i de sidste 1½ Aar blev der gennem intensiv Propaganda og gennem *Nira*-Coderne gennemført en Arbejdstidsforkortelse for 770.031 Arbejdere. 73 Forbund under A. F. of L. har en Arbejdstid paa 40 Timer eller derunder pr. Uge.

Kongressen vedtog en Resolution, der opfordrer Regeringen til at yde sin Medvirken til en Afslutning af Krigen mellem Italien og Abessinien, men samtidigt understreger den, at Arbejderorganisationerne under ingen Omstændigheder ønsker Landet inddraget i en europæisk Krig. Endvidere vedtoges en Resolution, der opfordrer til forstærket Boykotting af Hitler-Tyskland og Boykotting af Olympiaden i Berlin.

Et Forslag om Oprettelse af særlige Ungdomsorganisationer indenfor Landets Fagbevægelse forkastede Kongressen bl. a. med den Motivering, at Ungdomsbevægelser i Reglen viser en for stærk Tendens til at orientere sig i fascistisk eller kommunistisk Retning.

FRA FAGBEVÆGELSEN I KANADA. Paa den fornyligt afholdte 51. Kongres i den faglige Landsor-

ganisation i Canada oplystes, at Landsorganisationen nu tæller 1534 tilsluttede Organisationer med ialt 105.998 Medlemmer. I Beretningsaaret har der været en Fremgang paa 2.574 nye Medlemmer.

Kongressen krævede af Parlamentet Vedtagelse af en Lov om Indførelse af 6 Timersdagen, henholdsvis 5 Dages Ugen i alle Industrier og med Lønkompensation, saaledes at der ikke opstaar en Sænkning af Købekraften og de brede Massers Købeevne forøges gennem Beskæftigelsen af flere Arbejdere. Endvidere vedtog Kongressen flere Resolutioner indeholdende Fagforeningernes Krav vedrørende Sociallovgivningen, Lønspørgsmaalet og den økonomiske Politik.

DEN INTERNATIONALE FAGLIGE CENTRAL. Bestyrelsen for I. F. C. var den 13. og 14. November samlet til Møde i Paris, hvor den bl. a. besluttede, at den næste internationale Fagforeningskongres skal afholdes i Tiden fra 6.—12. Juli 1936 i London. I Forbindelse med denne Kongres skal der afholdes en Konference mellem Bestyrelsen for I. F. C. og de internationale Fagsekretariater, en international faglig Kvindekonference samt en international Arbejder-Oplysnings-Konference.

Bestyrelsen drøftede meget indgaaende Situationen i de fascistiske Lande og vedtog Gennemførelse af en Række Foranstaltninger. Endvidere tog den Stilling til Sanktionerne mod Italien og Overvaagelsen af disses Gennemførelse. Der vil blive tilstillet de tilsluttede Landsorganisationer bestemte Direktiver desangaaende.

Til Slut vedtog Bestyrelsen at afholde den næste internationale Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer i Czekoslovakiet. Forhandlingssproget skal denne Gang være Tysk og Czekisk, og man haaber, at Benyttelsen af det czekoslovakiske Sprog vil skabe Mulighed for større Deltagelse fra Landene i Østeuropa.

FAGBEVÆGELSEN I CZEKOSLOVAKIET. Den tyske Landsorganisation i Czekoslovakiet (med Hovedsæde i Reichenberg) har udsendt sin Beretning for 1934, der viser, at Landsorganisationen den 31. December 1934 talte 19 tilsluttede Forbund med tilsammen 231.785 Medlemmer i 1937 Afdelinger.

ET SVENSK BYGNINGSARBEJDERFORBUND. I Sverige har der i længere Tid været Bestræbelser i Gang for Oprettelse af et fælles Bygningsarbejderforbund. De samvirkende Bygningsarbejderforbunds Centralraad har nu udarbejdet et Forslag til Love for et fælles Bygningsarbejderforbund samt Forslag vedrørende de nærmere Enkeltheder ved en saadan Sammenslutning. Ifølge Forslaget er det Meningen, at det nye Forbund skal omfatte samtlige Medlemmer i følgende Forbund: Blikkenslagerforbundet, Bygnings-Træarbejderforbundet, Elektrikerforbundet, Murerforbundet, Malerforbundet, Vej- og Vandbygningsarbejderforbundet samt endvidere de Medlemmer af Arbejdsmandsforbundet, Metalindustriarbejderforbundet, Stenindustriarbejderforbundet og Transportarbejderforbundet, som har en saadan Beskæftigelse, at de maa kunne betragtes som hørende til Bygningsarbejderforbundets Arbejdsomraade.

Forslaget vil nu blive forelagt til Urafstemning i de paagældende Forbund. Saafremt Resultatet af denne Afstemning er en Vedtagelse af Sammenslutningen, vil der blive indkaldt en konstituerende Kongres, der skal tage endelig Bestemmelse vedrørende Ordningen af alle Detailspørgsmaal.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Arbejdsmænd hos A/S De forenede Jernstøberier, Frederiksværk.

Den 1. November afholdtes et Møde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Arbejdsgiverne over at Arbejdsmændene paa *A/S De forenede Jernstøberier,* Frederiksværk, havde nægtet at lade en Mand passe en Ovn Natten mellem Søndag og Mandag, hvilket havde bevirket, at der for nogle Arbejderes Vedkommende ikke kunde arbejdes Mandag Formiddag.

Fællesmødet resulterede i en Ordning, hvorved man enedes om at slutte Sagen ved, at Fagforeningen til Firmaet betaler en Bod paa 200 Kr. inden 14 Dage fra Dato.

Det omhandlede Arbejde optoges Søndag Aften den 3. November.

Arbejderne forbeholder sig ad organisationsmæssig Vej at søge Forhandling om en fremtidig Ordning.

Snedkere hos Tømrermestrene i Slagelse.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 17. Oktober forhandledes om en af Snedkerforbundet fremsendt Klage over, at *Tømrermestrene i Slagelse* uden forudgaaende Varsel havde reduceret Timelønnen med 4 Øre for de Snedkersvende, der var beskæftiget hos Tømrermestrene.

Paa Mødet fastholdt Mestrene Berettigelsen af deres Handling med Henvisning til den bestaaende Overenskomst og henviste til, at Udbetalingen skyldtes en Fejltagelse.

Man enedes om at lade Spørgsmaalet afgøre af en faglig Voldgiftsret.

Den faglige Voldgiftsret afholdt sit første Møde i Odense den 6. November, og da der her ikke opnaaedes Forlig, henvistes Sagen til Opmanden, Landsdommer Scharling's Afgørelse.

Arbejdsmænd hos Medlemmer af Murermesterforeningerne i Birkerød, Søllerød og Hørsholm.

Ved et Fællesmøde den 15. November behandledes en Uoverensstemmelse mellem Forbundet og *Murermesterforeningerne i Birkerød, Søllerød og Hørsholm* med følgende Resultat:

Murarbejdsmandsarbejde i Akkord betales efter de i Priskuranten af 1935 for Murarbejdsmandsarbejde i Lyngby-Gentofte anførte Akkordsatser samt øvrige Betingelser.

Regnskaber, der er paaført de ændrede Poster, og som ikke er endelig afsluttede, betales efter 1935-Priskuranten, dog at Mestrene paa disse Regnskaber kan føre Modregningsposter, hvor der eventuelt er betalt for meget.

Bude hos Firmaet N. Chr. Wiberg, København.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. November forhandledes om en af Arbejdsgiverforeningen fremsendt Protest mod det af Dansk Arbejdsmandsforbund fremsendte Strejkevarsel overfor *Skrivemaskinefirmaet N. Chr. Wiberg,* København.

Paa Mødet oplystes det, at den mellem Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund bestaaende Overenskomst angaaende unge Arbejdere ikke var tiltraadt af Firmaet.

Enighed opnaaedes ikke, idet Firmaets Indehaverske erklærede ikke at ville tiltræde nogen Overenskomst, men at hun den følgende Dag vilde afskedige det organiserede Bud.

Forbundet forbeholdt sig Ret til at iværksætte Konflikten.

Snedkere hos Firmaet Madsen & Andersen.

Ved et Fællesmøde den 7. November behandledes en Klage fra Snedkerforbundet over Betalingsvilkaarene ved Overarbejde hos *Firmaet Madsen & Andersen,* København. Efter at Sagen var debateret, efterbetalte Firmaet det paakrævede Beløb, hvorefter man enedes om at betragte Sagen som afsluttet.

Havnearbejdere hos A/S Københavns Bunkerkul-Depot.

Den 14. November behandledes en Klage over, at Havnearbejderne nægtede at udføre Lempning ved Kulindgivning, hvis *A/S Københavns Bunkerkul Depot* anvendte fastlønnede Arbejdere, naar der var disponible Havnearbejdere til Arbejdet ved Renden.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Bude hos A/S Magasin du Nord.

Igennem en længere Periode har der været ført Forhandlinger mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Ungdomsafdeling og *A/S Magasin du Nord* om Oprettelse af en Overenskomst for de hos Firmaet beskæftigede Bude under 18 Aar.

Ved Forhandlingerne lykkedes det ikke at opnaa en Ordning, hvorefter Dansk Arbejdsmandsforbund varslede Strejke overfor Firmaet.

Foranlediget af Strejkevarslerne optoges der Forhandling i Arbejdsgiverforeningen, og ved Møder, der afholdtes den 14. og 15. November opnaaedes der Enighed om en overenskomstmæssig Ordning for Budene mellem 16 og 18 Aar.

I Overenskomsten fastsattes Lønningerne, ligesom der opnaaedes Enighed om, at de unge Arbejdere iøvrigt falder ind under Bestemmelserne, der er gældende for Lager- og Pakhusarbejdere, hvad angaar Arbejdstiden og Regler for Behandling af faglig Strid, samt Sommerferie. Som Tillidsmand fungerer den af de voksne Arbejdere valgte.

Ved det afsluttende Møde, der afholdtes den 15. November, forhandledes mellem Formanden for Ungdomsafdelingen og en Repræsentant for Firmaet om Overenskomst for de unge Bude mellem 14 og 16 Aar. Ved dette Møde enedes man ligeledes om Lønningerne, og om at ogsaa disse unge Arbejdere falder ind under samme overenskomstmæssige Bestemmelser, som er gældende for de 16—18-aarige Arbejdere.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2154:

Landarbejdere hos S. Scavenius, Klintholm, og K. Wolff-Sneedorf, Engelholm.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. Oktober 1935 i Sag Nr. 2154: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og disses Medlemmer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, og Hofjægermester K. Wolff-Sneedorf, Engelholm.

I 1922 afsluttedes der mellem De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og Landarbejderforbundet en Overenskomst om Pasning af Sukkerroer, i Tilslutning til hvilken der oprettedes følgende den 18. Marts 1922 daterede Protokollat:

»Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug og Landarbejderforbundet er enige om, at ovenstaaende Aftale om Pasning af Sukkerroer glider ind som et Led af den samlede Overenskomst angaaende Landbrugsarbejde, og at Aftalens endelige Godkendelse først kan ske samtidig med Godkendelse af den samlede Overenskomst.

I Tilfælde af, at der maatte indtræde Arbejdsstandsning som Følge af Strejke eller Lockout, er Parterne enige om, at den her trufne Overenskomst angaaende Pasning af Sukkerroerne ikke kan forhindre Aktion i Roemarkerne hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, selv om de er Medlemmer af Roedyrkerforeningerne.«

Landarbejderforbundet er senere indgaaet under Dansk Arbejdsmandsforbund og dermed nu under De samvirkende Fagforbund. Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug, der i sin Tid var Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, blev opløst 1930.

I Oktober 1923 blev Sukkerroeoverenskomsten af 1922 forlænget som gældende for Aaret 1. Maj 1923 til 1. Maj 1924, og Overbestyrelsen for De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger afgav da i Skrivelse af 21. Oktober 1923 til Landarbejderforbundet blandt andet følgende Erklæring:

»Overbestyrelsen akcepterer de i Overenskomsten mellem Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt og Landarbejderforbundet i Danmark §§ 43—53 indeholdte Regler for Behandling af faglig Strid med den Ændring, at Ordene »De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger« indsættes overalt, hvor der staar »Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug«.

De nævnte Reglers § 53, der er opretholdt ved Mariboovereenskomstens Fornyelser, senest den 1. Maj 1935, lyder saaledes:

»Nærværende Regler indskrænker ikke de respektive Organisationers eller deres Medlemmers Ret til uden forudgaaende Mægling og Voldgift at deltage i Aktioner, der falder ind under Overenskomsten af 5. September 1899, 2. Stk.«.

Overenskomsten mellem Sukkerroedyrkerforeningerne og Landarbejderforbundet eller senere Dansk Arbejdsmandsforbund er derefter aarlig blevet fornyet, senest den 21. April 1935, uden at Erklæringerne af 18. Marts 1921 og 27. Marts 1923 udtrykkelig er blevet gentagne; derimod indeholder de senere Aars Sukkerroeoverenskomster en Bestemmelse om, at Uoverensstemmelser mellem Roedyrkerforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund eller disses Medlemmer angaaende Overenskomsten skal behandles efter de af Hovedorganisationerne anerkendte Regler for Norm for Behandling af faglig Strid. Herved maa Normens § 11, hvorefter Normens øvrige Regler ikke indskrænker de to Organisationers eller deres Medlemmers Ret til, uden forudgaaende Mægling og Voldgift, at deltage i en af Hovedorganisationerne paabudt Arbejdsstandsning, antages at være traadt i Stedet for den tidligere Henvisning til Maribooverenskomstens § 53 og at have umiddelbar Gyldighed i Forholdet mellem Sukkerroedyrkerforeningerne og Dansk Arbejdsmandsforbund.

Efter at Dansk Arbejdsmandsforbund havde etableret Strejke overfor 10 Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger for at opnaa en Overenskomst med dem om Løn- og Arbejdsvilkaar ved Land- og Skovbrug i Almindelighed, afgav Arbejdsmandsforbundet den 7. September dette Aar saavel overfor Foreningerne som overfor hver enkelt af de paagældende 10 Arbejdsgivere 1. Varsel om Sympatistrejke, forsaavidt angaar Optagelse af Sukkerroer hos disse Arbejdsgivere. Mod dette Varsels Lovlighed har to af Arbejdsgiverne, nemlig Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, og Hofjægermester K. Wolff-Sneedorf, Engelholm, protesteret, og De samvirkende Fagforbund har derefter paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne under nærværende Sag indklaget De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og deres nævnte to Medlemmer med Paastand om, at den varslede Sympatistrejke lovligt kan etableres, efter at 2. Varsel behørigt og rettidigt er afgivet.

Klagerne anfører, at det fra Arbejderorganisationens Side fra første Færd klart og utvetydigt er fremhævet, at en Forudsætning for at afslutte Overenskomst om Sukkerroearbejde alene med en Række Arbejdsgivere, der iøvrigt ikke vilde forpligte sig med Hensyn til alt andet paa deres Land- og Skovejendomme forefaldende Arbejde, var, at man ikke derved afskar sig fra fornøden Aktionsfrihed i Tilfælde af Uoverensstemmelser om Løn- og Arbejdsvilkaar for dette øvrige Arbejde, og at Roedyrkerforeningernes Forhandlere saavel som Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter har erklæret sig indforstaaet hermed.

De Indklagede paastaar principalt Klagen afvist som ikke henhørende under Den faste Voldgiftsret, subsidiært at den varslede Sympatistrejke kendes ulovlig.

Til Støtte for deres Afvisningspaastand har de Indklagede anført, at Lovligheden af den varslede Strejke maa afgøres af de almindelige Domstole i Medfør af Loven af 27. Marts 1929 om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden. Heri kan der ikke gives de Indklagede Medhold, idet den nævnte Lovs § 4 bestemmer, at de i Loven om Den faste Voldgiftsret omhandlede kollektive Aftaler ikke berøres af Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden og dermed maa antages at have forbeholdt Den faste Voldgiftsret selvstændig Kompetence til ligesom hidtil at træffe Afgørelse om Lovligheden eller Ulovligheden af varslede Strejker som den under nærværende Sag omhandlede, jfr. Loven af 4. Oktober 1919 § 4 B Nr. 5, Stk. 2.

Til Støtte for deres Frifindelsespaastand har de Indklagede i første Række anført, at den ovennævnte Protokol af 18. Marts 1922 udtaler, at Overenskomsten angaaende Pasning af Sukkerroer ikke skal kunne forhindre Aktion i Roerne *hos Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen,* selv om de er Medlemmer af Sukkerroedyrkerforeningen, hvoraf modsætningsvis skulde følge, at Aktion hos andre Roedyrkere end Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug skulde være udelukket, og da de under denne Sag indklagede Arbejdsgivere er ophørte med at være Medlemmer af bemeldte Forening ved dens Opløsning, maa dette have deres Frifindelse til Følge.

Retten kan imidlertid ikke tillægge denne Betragtning afgørende Betydning, allerede fordi den senere Erklæring af 27. Oktober 1923 ved sin Henvisning til Maribooverenskomstens § 53 og de senere Aars Roedyrkningsoverenskomster ved deres Henvisning til Normen for Behandling af faglig Strid, derunder Normens § 11, maa antages at afgive fornøden Hjemmel for Lovligheden af Sympatiaktionen, uden Hensyn til om den Arbejdsgiver, overfor hvem Aktionen iværksættes, er Medlem af en Arbejdsgiverforening eller ej.

Idet nu den varslede Sympatistrejke ikke efter sin Karakter og sit Omfang findes at gaa ud over det lovliges Ramme, bliver Spørgsmaalet, om der iøvrigt kan oplyses særlige Omstændigheder, der kunde begrunde, at Klagerne i det foreliggende Tilfælde er afskaarne fra at iværksætte Sympatiaktionen.

De Indklagede har i saa Henseende anført, at det ved Forhandlingerne for Forligsinstitutionen i indeværende Aars Foraar om den nu løbende Roedyrkningsoverenskomst var en for dem afgørende og for Klagerne kendelig Forudsætning for, at de Indklagede overhovedet vilde indgaa nogen Overenskomst, at Sympatiaktioner overfor enkelte af Foreningens Medlemmer skulde være udelukkede. De Indklagede har anført — og dette finder Støtte ved Forklaringer afgivne af flere af de Indklagede førte Vidner — at de stærkt har fremhævet dette overfor Forligsinstitutionen, men efter de af Arbejderorganisationernes Forhandlere afgivne Vidneforklaringer kan det ikke antages, at dette Krav er tilkendegivet disse Forhandlere, end sige accepteret af dem, som en afgørende Forudsætning ved Overenskomstens Afslutning.

Herefter maa Klagernes Paastand om Lovligheden af det afgivne 1. Strejkevarsel tages til Følge. Det bemærkes at det under Sagen er oplyst, at der den 21. September af De samvirkende Fagforbund er afgivet 2. Varsel om Sympatistrejke, »forsaavidt angaar alt Arbejde, af hvad Navn nævnes kan, der direkte eller indirekte staar i Forbindelse med Optagning af Sukkerroer«; da dette Varsel efter sit Indhold er betydeligt mere omfattende end det afgivne 1. Varsel, kan det ikke anses som fyldestgørende.

Sagens Omkostninger bør betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den foran omhandlede under 7. September dette Aar varslede Sympatistrejke kan lovligt iværksættes, efter at behørigt og rettidigt 2det Varsel er afgivet i Overensstemmelse med Septemberforligets Regler.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 2155:

Vagtfunktionærer hos A/S Dansk Vagtkompagni.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. Oktober 1935 i Sag Nr. 2155: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Funktionærforbund mod A/S Dansk Vagtkompagni.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Funktionærforbund indklaget A/S Dansk Vagtkompagni for Brud paa den mellem Parterne gældende Overenskomst.

Det fremgaar af Sagen, at der under 6. Juni 1934 mellem A/S Dansk Vagtkompagni og Dansk Funktionærforbund er afsluttet en »Overenskomst for Vægtere« angaaende disses Lønforhold og Arbejdsforhold m. v. I Overenskomsten hedder det blandt andet:

»Løn.

.....

Ved Oprettelse af Afdelinger udenfor Storkøbenhavn (København, Frederiksberg og Københavns Omegn til og med Hørsholm) kan .....

Akkvisition.

1. Selskabet har Ret til blandt Vægterne at udtage et Antal akkvirerende Vægtere .....
2. Akkvirerende Vægtere er forpligtede til at udføre Akkvisitionstjeneste 2 Dage à 8 Timer hver Maaned .....

.....

Diverse Bestemmelser.

1. Ingen maa have Enkeltmandskontrakt.

.....

6. Dansk Vagtkompagni er indforstaaet med kun at maatte beskæftige Medlemmer af Dansk Funktionær-Forbund som Vagtfunktionærer. Fagforeningerne har Ret til en Fortegnelse over nyantagne Folk (Navn og Adresse) den første i hver Maaned.«

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Som det fremgaar af den fornævnte Indledning til Overenskomsten, er denne gældende »for Vægtere«, altsaa uden noget Forbehold om at unddrage nogen Del af Vagtarbejdet fra de overenskomstmæssige Bestemmelser, ligesom ogsaa den først citerede Bestemmelse viser, at A/S Dansk Vagtkompagni allerede ved Overenskomstens Indgaaelse tilsigtede at udstrække sit Virkeomraade udover København ved Oprettelse af Afdelinger ude i Landet, og der findes ingen Bestemmelse, der kan berettige Selskabet til at beskæftige Vægtere paa andre Vilkaar end de i Overenskomsten angivne Vilkaar. Selskabet har ogsaa overholdt denne Overenskomst i København og forskellige nærmere angivne større Provinsbyer, men Selskabet er nu gaaet over til i en Række mindre Provinsbyer, blandt andet Helsingør og Roskilde, med en enkelt herboende Mand at afslutte en særlig Overenskomst, hvilket finder Sted ved Oprettelse af saakaldte »Service Stationer fra A/S Dansk Vagtkompagni ved Herr (Navn)« paa Grundlag af en Overenskomst-Formular, der er saalydende:

»O v e r e n s k o m s t

imellem A/S Dansk Vagtkompagni, Panoptikonbygningen, Vesterbrogade 5, 5 A, og 5 B, København og
Herr (Navn)
er der D. D. oprettet følgende Overenskomst:
Der oprettes i (Bynavn) et Vagtselskab med Støtte fra A/S Dansk Vagtkompagni, København, under Navnet:

(Bynavn) Vagtkompagni
Service Station fra A/S Dansk Vagtkompagni
v/ Herr. (Navn).

A/S Dansk Vagtkompagni stiller alt til Formaalet nødvendigt Materiale til Raadighed — saa som Kontrolure, Kontrolnøgler, Kontrolkasser, Skilte, Policer, Begæringer o. s. f., ligesom Hr. (Navn) efter gennemgaaet Uddannelse, udrustes med en ny Uniform og Hue forsynet med A/S Dansk Vagtkompagnis Insignier.

Alle Forsikringer, samt Service Stationens Bogholderi ordnes vederlagsfrit af Hovedkontoret, hvortil alle Uregelmæssigheder hos Abonnenterne skal rapporteres af Service Stationen, saaledes at Hovedkontoret hver Maaned kan fremsende et klart Billede af Forholdene til de i (Bynavn) værende Abonnenter. Mindst een Gang hver 4. Maaned aflægges Besøg fra Hovedkontoret, og der vil ved denne Lejlighed kunne blive Tale om Besøg hos eventuelle vanskelige Emner, Stats-, Byinstitutioner o. s. fr., hvilken Akkvisition udføres vederlagsfrit af Hovedkontorets Befuldmægtigede.

A/S Dansk Vagtkompagni borger, som det fremgaar af forannævnte for Hr. (Navn)s Arbejde i enhver Retning, og forpligter Hr. (Navn) sig derfor til at gøre sit yderste for paa forsvarlig, honnet og fair Maade at højne A/S Dansk Vagtkompagnis Renommé blandt Abonnenterne i (Bynavn).

Nærværende Overenskomst er personlig, Hr. (Navn) kan saaledes hverken sælge eller over-

drage sin Ret til andre, ønsker Hr. (Navn) at fratræde, vil det være at meddele Selskabet med mindst 3 Maaneders Varsel, og Selskabet drager da Omsorg for en Efterfølger.

Saalænge Hr. (Navn) personlig paa forsvarlig Maade er i Stand til at passe dette sit Arbejde, og svare sin Afgift, kan nærværende Kontrakt ikke opsiges af A/S Dansk Vagtkompagni, med mindre der sker groft Tillidsbrud.

Samtlige af Abonnement i (Bynavn) indgaaende Indtægter tilfalder Hr. (Navn) uden nogen som helst Afkortning — bortset fra Concessionsafgiften. Denne andrager *Kr. 100 — et Hundrede Kroner pr. Maaned,* der betales paa følgende Maade:

Ved Kontraktens Underskrift erlægges forud for 6 Maaneder eller ialt *Kr. 600 — skriver Seks Hundrede Kroner* — efter 3 Maaneders Forløb betales hver den første i en Maaned *Kr. 100 er Et Hundrede Kroner,* saaledes at Hr. (Navn) altid er i Forskud med 3 Maaneders Afgift.

Af Hensyn til Stempeltaksten for nærværende Kontrakt, antages den 5-aarige Indtægt ikke at ville overstige *Kr. 20.000 — Tyve Tusind Kroner.* Efter eventuel Fratrædelse fra A/S Dansk Vagtkompagni er Hr. (Navn) uberettiget til at arbejde for eller være interesseret i noget andet Vagtselskab — direkte eller indirekte — de første 2 Aar.«

Dansk Funktionærforbund har — som af Klagerne videre udviklet — protesteret overfor Selskabet mod dettes Dispositioner, og der har i den Anledning fundet en Konference Sted den 21. August, som dog ikke førte til noget Resultat. Den paagældende med de vedkommende indgaaede Overenskomst er — hævder Klagerne — stridende mod den gældende kollektive Overenskomst. Ifølge denne maa ingen have Enkeltmandskontrakt, og Vagtkompagniet er forpligtet til som Vagtfunktionærer kun at beskæftige Medlemmer af Forbundet, som har Adgang til Kontrol hermed ved den maanedlige Fortegnelse over nyantagne Folk. Den paaklagede Overenskomst er imidlertid intet andet end en Arbejdskontrakt med en Enkeltmand; den indeholder Lønningsbestemmelser, der er vidt forskellige fra Bestemmelserne i den kollektive Overenskomst, og der kan efter den paaklagede Overenskomsts Bestemmelser som Helhed ikke være nogen Tvivl om, at den paagældende Mand i Virkeligheden er ansat som Vægter og udfører Vagttjeneste under A/S Dansk Vagtkompagni. Den paaklagede Overenskomst er derfor kun et Forsøg paa fra Vagtkompagniets Side at omgaa den gældende kollektive Overenskomst og har til Formaal at unddrage fra Overenskomst-Omraadet alt Vagtarbejde, som udføres i de mindre Provinsbyer. Naar Vagtkompagniet blandt andet har anbragt at være nødt til at følge den angivne Fremgangsmaade, idet det staar i Konkurrenceforhold til »De forenede Vagtselskaber«, der — forsaavidt angaar Provinsen — har gunstigere Overenskomstvilkaar, er dette Forhold i den heromhandlede Forbindelse ganske uden Betydning og kan navnlig ikke berettige Kompagniet til nogen Ændring i dettes Overenskomst i Overenskomstperioden, hvortil kommer, at Overenskomsten med det nævnte andet Selskab er afsluttet et helt Aar forud og var Kompagniet bekendt, og at man iøvrigt indenfor Forbundet er bleven klar over, at de nævnte Vilkaar bør ændres, hvilket ogsaa vil ske ved Overenskomstens Udløb i 1937. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at Aktieselskabets Dispositioner med Hensyn til den foretagne Omlægning af Løn- og Arbejdsvilkaar med videre i de fornævnte Service Stationer kendes overenskomststridige, og at Selskabet kendes pligtig til at efterleve Overenskomsten af 6. Juni 1934 samt for det paaklagede Overenskomstbrud idømmes en efter Rettens Skøn nærmere fastsat Bod.

Det indklagede Aktieselskab, Dansk Vagtkompagni, procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor gjort gældende, at der ikke fra Selskabets Side foreligger nogen Overtrædelse af den gældende kollektive Overenskomst af 6. Juni 1934 og navnlig ikke heller af denne Overenskomsts Bestemmelse om, at Ingen maa have Enkeltmandskontrakt, og Bestemmelse om Selskabets Pligt til kun at beskæftige Forbundets Medlemmer som Vagtfunktionærer. Forholdet er det, at det indklagede Selskab i forskellige mindre Provinsbyer har afsluttet Aftale om Samarbejde med forskellige derværende Indehavere af de oprettede Vagtkompagnier. Disse Indehavere er imidlertid ikke Selskabets Vagtfunktionærer, men er fuldstændig selvstændige i enhver Henseende. De paagældende Indehavere erlægger et Vederlag for den Bistand, som det indklagede Selskab yder dem, og dette Vederlag kan aldrig overstige 1200 Kr., ganske uanset, om hans Indtægt langt overstiger dette Beløb, ligesom Forholdet er det, at Selskabet ikke, saalænge Indehaveren personlig paa forsvarlig Maade er i Stand til at passe sit Arbejde og svare sin Afgift, kan opsige Kontrakten, medmindre der sker groft Tillidsbrud. Den Servicetjeneste, som det indklagede Selskab gennem disse selvstændige Kompagnier kan give sine faste Kunder er en Livsbetingelse for Selskabets Virksomhed, idet det kun derved er muligt at paatage sig Bevogtning for større københavnske Virksomheder, der har Filialer og Afdelinger i mindre Provinsbyer. Under Forhandlingerne om Overenskomsten mellem Forbundet og det indklagede Selskab havde dette store Vanskeligheder, i hvilken Forbindelse det særlig skal fremhæves, at der under det konkurrerende Selskab »De forenede Vagtselskaber« findes en særlig Kategori af Vægtere i Provinsbyer, F. B. Vægtere, der lønnes efter langt lavere Skala, — et Forhold, som Fagforeningen ikke vilde anerkende for det indklagede Selskabs Vedkommende.

Efter alt foreliggende finder Retten at maatte give Klagerne Medhold i deres Paastand om, at det ved den paaklagede Overenskomst etablerede Forhold er stridende mod den gældende Overenskomst. Forsaavidt angaar de af det indklagede Selskab hentede Betragtninger fra de konkurrencemæssige Vanskeligheder, findes der ikke at kunne tillægges det i saa Henseende anførte nogen afgørende Vægt ved Bedømmelsen af det her under Sagen foreliggende overenskomstmæssige Stridsspørgsmaal. Efter Indholdet af de forskellige Bestemmelser i den paaklagede Overenskomst og efter det samlede Billede af det ved denne tilvejebragte Retsforhold kan

der efter Rettens Opfattelse ikke være nogen begrundet Tvivl om, at der foreligger en af Selskabet afsluttet Enkeltmandskontrakt, og at Selskabets Medkontrahent efter denne Kontrakt i Realiteten er Vagtfunktionær i Selskabets Tjeneste. Herefter vil Klagernes Paastand om, at Selskabets paaklagede Dispositioner kendes overenskomststridige, være at tage til Følge, medens der efter Omstændighederne ikke skønnes at foreligge tilstrækkelig Anledning til at paalægge Selskabet Bod.

Sagens Omkostninger vil de Indklagede have at betale med 300 Kr.

Kendelse:

De forommeldte Dispositioner af de Indklagede, A/S Dansk Vagtkompagni, med Hensyn til den foretagne Omlægning af Løn- og Arbejdsvilkaar med videre i de saakaldte Service Stationer kendes overenskomststridige.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kroner.

Sag Nr. 2150:

Havnearbejdere ved Losning af Landbrugsprodukter i Aalborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. Oktober 1935 i Sag Nr. 2150: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne (D. F. D. S.)

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne (D. F. D. S.) for Brud paa Forligsinstitutionens Forslag af 10. April 1935 Nr. 37 (Overenskomsterne mellem nævnte Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund) Stk. B (Ændringer og Tilføjelser i de lokale Overenskomster) Punkt 3, der er saalydende:

«Aalborg Havn.

Der optages Forhandling om Fastsættelse af Akkordsatser for Indladning af Landbrugsprodukter.«

Klagernes Fremstilling gaar ud paa, at saadan Forhandling ogsaa har fundet Sted uden dog at have ført til noget Resultat. Fra Arbejdsgiverside har man imidlertid gjort den Opfattelse gældende, at Forligsforslaget er sket Fyldest ved den optagne Forhandling, og at man navnlig ikke har nogen Pligt til, naar det viste sig umuligt at opnaa Enighed, da at lade en faglig Voldgift fastsætte Akkordsatserne. Denne Opfattelse er imidlertid, — hævder Klagerne —, fejlagtig. Det er rigtigt, at den citerede Forligs-Bestemmelse ikke direkte anviser nogen Udvej, hvis Forhandlingerne ikke fører til noget Resultat. Det er dernæst ogsaa rigtigt, at der i Forligsforslaget findes andre Bestemmelser, der paa lignende Maade foreskriver Optagelse af Forhandling uden nogen nærmere Tilføjelse, og hvor Parterne i Mangel af Enighed maa finde sig i at fortsætte som hidtil, medmindre vedkommende Overenskomst aabner en Udvej til Afgørelse af Sagen. Forholdet er imidlertid det, at der i det heromhandlede Tilfælde er den fornødne Hjemmel for Kravet om at lade Akkordsatserne fastsætte ved faglig Voldgift. Saadanne Satser er gældende i København, Esbjerg og Aarhus, altsaa i de større betydende Eksporthavne, men derimod ikke i Odense, Nakskov og Aalborg, og man stillede under Forligsforhandlingerne fra Arbejderside Krav om Akkordsatser ogsaa for disse Byer, idet man navnlig for Aalborgs Vedkommende ønskede Sikkerhed for ikke atter at gaa ind i en Overenskomstperiode uden at have gennemført Kravet om Akkordsatser. Der blev derefter i Forligsforslaget optaget den citerede Bestemmelse om Aalborg Havn, medens tilsvarende Bestemmelse ikke optoges for de to andre Byer. Det maa — hævder Klagerne —, efter det passerede antages, at Forligsmanden har udskilt Spørgsmaalet om Aalborg Havn af de øvrige behandlede Mellemværender ud fra den Betragtning, at Arbejdet ved Indladning af Landbrugsprodukter i Aalborg fremtidig *skal* udføres i Akkord, og det har Forligsmanden ogsaa kunnet gøre, idet der i dette Tilfælde er overenskomstmæssige Bestemmelser, der anviser Udvej, hvis Enighed ikke opnaas. I denne Henseende har Klagerne henvist til Forligsmandens Mæglingsforslag af 4. Juli 1930, hvori det blandt andet hedder:

»2. I de Overenskomster, der ikke indeholder Bestemmelser om Fastsættelse af nye Akkorder, indføres følgende:

Naar nye Varer, som ikke er nævnt i denne Overenskomst, fremkommer til Losning eller Lastning, eller der ved Losning eller Lastning fremtidig indføres saadanne maskinelle Indretninger, der omstøder det hidtil gældende Akkordgrundlag, eller som andetsteds betjenes i Akkord, fastsættes Akkordtakster ved lokal Forhandling. Hertil gives en Frist af højst 10 Dage, og saafremt der ikke inden dette Tidspunkt er opnaaet Enighed, fastsættes Akkordpriserne ved faglig Voldgift. Indtil Akkordpriserne er fastsat, udføres Arbejdet med Udbetaling af almindelig Timeløn, men Akkordpriserne faar tilbagevirkende Kraft.«

Efter denne Bestemmelse er der — som af Klagerne videre udviklet — Adgang til Fastsættelse af Akkordsatser ved faglig Voldgift i tre Tilfælde, nemlig ved nye Varers Fremkomst, Indførsel af visse maskinelle Indretninger og endelig ogsaa, naar andetsteds er Akkord. Der er saaledes ved Forligsforslaget af 10. April dette Aar i Forbindelse med den gældende Overenskomst aabnet Adgang til det foreliggende Spørgsmaals Afgørelse ved faglig Voldgift, og Klagerne har derfor nedlagt Paastand paa, at de Indklagede kendes pligtig at

medvirke til Etablering af den af Fagforeningen krævede faglige Voldgift, samt at de Indklagede paalægges en efter Rettens Skøn fastsat passende Bod.

De Indklagede procederer til Frifindelse og har til Støtte herfor anbragt, at der i Overensstemmelse med Forligsforslaget har været optaget Forhandlinger, under hvilke der fra begge Sider er fremsat Akkordtilbud, og at Forligsbestemmelsen hermed er fyldestgjort, uanset at der ikke ved de stedfundne Forhandlinger er opnaaet Enighed. Under Forhandlingerne i indeværende Foraar angaaende Havneoverenskomsterne er det om flere af de rejste Krav bleven vedtaget, at disse skulde underkastes lokal Behandling, og der har ikke været Tvivl om, at disse Spørgsmaal kun kunde henskydes til voldgiftsretslig Afgørelse, hvis dette udtrykkelig var præciseret. Med Hensyn til Forligsforslaget er Forholdet da ogsaa dette, at Forslaget, der mange Steder henviser et Spørgsmaal til Forhandling mellem Parterne uden nærmere Tilføjelse, i enkelte Tilfælde indeholder udtrykkelige Regler om Afgørelse ved Opmand eller stemmeberettiget Formand, — altsaa i saadanne Tilfælde, hvor Forligsforslaget tager Sigte paa, at der *skal* træffes en endelig Afgørelse, saafremt Forhandlingerne mellem Parterne slutter resultatløse. En tilsvarende Regel findes ikke i den omstridte Bestemmelse om Indladning af Landbrugsprodukter i Aalborg Havn, og det er derfor ogsaa berettiget at hævde, at Fastsættelsen af Akkordsatser for dette Arbejde ikke kan kræves henskudt til Afgørelse ved faglig Voldgift. Der kan dernæst — efter de Indklagedes videre Fremstilling — ikke fra Forligsforhandlingerne drages nogen Slutning om en Særstilling med Hensyn til Forholdet vedrørende Aalborg Havn, idet Grunden til, at Forslaget kun indeholder Bestemmelse for denne By, er den, at det tilsvarende Krav for Odense og Nakskov, — hvor der som nævnt ikke heller findes Akkordsatser, — blev frafaldet. De Indklagede bestrider endelig, at der i Forligsforslaget af 1930 skulde være Hjemmel for en Henvisning til Afgørelse ved faglig Voldgift, idet der her, — hvor det drejer sig om Indladning af Landbrugsprodukter, altsaa et gammelkendt Arbejde, — ikke er Spørgsmaal om nye Varer eller om Indførelse af maskinelle Indretninger, og til disse sidste Ord henviser ogsaa Relativsætningen »som andetsteds betjenes i Akkord«, — en Sætning, som efter sin Forbindelse ikke kan staa alene som Udtryk for en tredje Gruppe af Tilfælde med Adgang til faglig Voldgift. Den nedlagte Paastand kan derfor ikke støttes paa Forslaget af 1930, og de Indklagede ser iøvrigt i den Omstændighed, at dette Forslag først nu — fem Aar efter dets Tilblivelse — paaberaabes, et faktisk Udtryk for, at man fra Klagernes Side ikke har anset Forslaget som en tilstrækkelig Hjemmel.

Efter alt foreliggende finder Retten at maatte give den af de Indklagede hævdede Opfattelse Medhold. Forligsinstitutionens Forslag af 10. April 1935 gaar ud paa en Fornyelse af samtlige opsagte Overenskomster for et Aar fra deres Udløbstid at regne »med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne« og iøvrigt paa nærmere angivne Vilkaar. Det fremgaar dernæst som nævnt af Forslaget, at dette — samtidig med for en Række Spørgsmaal kun at foreskrive Optagelse af Forhandling — i nogle enkelte Tilfælde, heraf to Tilfælde netop indenfor det heromhandlede Afsnit 37, har givet særlig Bestemmelse om Afgørelse ved Opmand eller stemmeberettiget Formand, som det maa antages for derved at sikre en Afgørelse, hvis Enighed ikke opnaaedes. Forligsforslaget har altsaa udtrykkelig været sig bevidst og haft for Øje Forskellen mellem de Tilfælde, hvor et Resultat ønskedes sikret, og de Tilfælde, hvor et Resultat afhang af en under Parternes Forhandling opnaaet Enighed. Der ses derfor ikke i Forligsforslaget som saadant at foreligge den fornødne Hjemmel for at underkaste det heromhandlede Spørgsmaal Afgørelse ved faglig Voldgift. Forsaavidt Klagerne dernæst har henvist til Forligsmandens Mæglingsforslag af 1930, maa Retten med de Indklagede være enig i, at den paaberaabte Passus »som andetsteds betjenes i Akkord« sproglig set henviser til Indførelse af maskinelle Indretninger, og der kan derfor ikke heller paa Basis af denne Bestemmelse statueres nogen Forpligtelse for de Indklagede i den anførte Henseende. Herefter, og da der ikke i det oplyste ses at foreligge fornøden Hjemmel for i Forligsforslaget af 1935 at indfortolke en Bestemmelse om, at Spørgsmaalet om Fastsættelse af Akkordsatser for Aalborg Havn indtog en Særstilling, og at ogsaa dette Spørgsmaal skulde finde en Løsning, om fornødent ved Nedsættelse af faglig Voldgift, vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

STØT ARBEJDERNES KOOPERAT. VIRKSOMHEDER OVER HELE LANDET

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 11 * KØBENHAVN DEN 15. DECEMBER 1935 * 32. AARGANG

Overenskomstsituationen.

Efter Afslutningen af Overenskomstsituationen i sidste Foraar blev der ført Klage over, at alle Forhandlinger nu føres til Tops og kun ganske faa Overenskomster bringes i Orden ved de fagvise Forhandlinger eller ved Forhandling mellem Hovedorganisationerne, saaledes at Forligsmændene slet ikke formaar at komme til Bunds i det mægtige Overenskomststof, der hvert Aar ophobes paa deres Bord. Overfor disse Klager blev det fra Arbejdersiden fremhævet, at Klagerne vel var berettiget, men at Forudsætningerne for, at Overenskomsterne kunde bringes i Orden direkte mellem de interesserede Parter maatte være, at Underorganisationerne faar frie Hænder til at forhandle sig til Rette med Modparten, og der paavistes flere Eksempler paa, at Arbejdsgiverforeningen havde forbudt sine Underorganisationer at gøre Indrømmelser i bestemte Spørgsmaal, ja at den endog havde nægtet at godkende Overenskomster, hvorom der allerede var opnaaet Enighed mellem Parterne.

Efter Henstilling fra Arbejdsgiverforeningen blev der imidlertid i Juni Maaned paabegyndt Forhandlinger mellem de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg for at drøfte Fremgangsmaaden ved de fremtidige Overenskomstforhandlinger, og disse Forhandlinger har navnlig taget Sigte paa at undgaa den store Ophobning af Detailspørgsmaal i Forligsinstitutionen. Efter Udveksling af forskellige Forslag enedes man om at nedsætte et Udvalg bestaaende af 5 Medlemmer af hvert af Hovedorganisationernes Forretningsudvalg, der skal føre de paabegyndte Hovedorganisationsforhandlinger videre. Da dette skrives, har Udvalget endnu ikke afsluttet sit Arbejde.

Som et Led i Bestræbelserne for at tilvejebringe en Ordning, hvorved Overenskomsterne i alt væsentlig faar deres endelige Afgørelse ved Forhandling mellem de direkte interesserede Parter, eventuelt under Hovedorganisationernes Medvirken, blev der mellem Arbejdsgiverforeningen og D. s. F. truffen Aftale om en Afkortning af Opsigelsesfristerne for de til 1. og 15. Februar udløbende Overenskomster. Det blev fra begge Sider henstillet til Underorganisationerne at optage orienterende Forhandlinger for at søge at naa en Ordning. Saadanne Forhandlinger kom da ogsaa i Stand, men da det viste sig, at Overenskomstforhandlingerne ikke kunde afsluttes forinden Udløbet af den aftalte Opsigelsesfrist, foreslog D.s.F.s Forretningsudvalg Arbejdsgiverforeningen at gaa med til Udsættelse af Opsigelsesterminerne med yderlig en Maaned. Arbejdsgiverforeningen ønskede dog ikke en generel Udsættelse, men erklærede sig rede til at støtte Anmodning om Udsættelse i de Fag, hvor der forhandles og hvor Ønske om Udsættelse er til Stede. Derimod tiltraadte Arbejdsgiverforeningen D. s. F.s Forslag om en generel Udsættelse paa en Maaned for Marts-Overenskomsternes Vedkommende.

I en Del Fag viste det sig imidlertid ikke muligt at naa en Forstaaelse, og man saa heller ikke Udveje til fortsatte Forhandlinger, hvorfor de paagældende Forbund har set sig nødsaget til at opsige Overenskomsterne. Det drejer sig herved for D. s. F.s Vedkommende om Skotøjsarbejderforbundet, Karetmagerforbundet, Murerforbundet, Forgylderforbundet, Skibstømrerforbundet. Ligeledes har enkelte Forbund opsagt Overenskomsten for deres Medlemmer i Jernindustrien. Af de udenfor D. s. F. staaende Fag har Tømrerforbundet og samtlige københavnske Byggefag opsagt deres Overenskomster.

I de andre Fag fortsættes Forhandlingerne, men da der i flere Fag har vist sig store Vanskeligheder og Forhandlingerne i enkelte Fag endog er gaaet helt i Staa, har Hovedorganisationerne nu grebet ind, saaledes at Forhandlingerne kan blive fortsat under deres Medvirken. Der er allerede mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund aftalt en Række Forhandlinger, saaledes navnlig indenfor Dansk Arbejdsmandsforbunds store Overenskomstomraade. Tiden vil vise, om det ved disse Forhandlinger vil være muligt at naa en tilfredsstillende Løsning uden Opsigelse.

Som bekendt har Foraarets Overenskomstsituation hos Fagforbundene udløst Ønsket om større faglig Koncentration og et intimere Samarbejde mellem Fagene, især ogsaa med Hensyn til Tilrettelæggelsen af de aarlige Overenskomstsituationer. Man har navnlig følt det som en Mangel, at der ikke bestaar ensartede Afstemningsregler for alle Fag, og at et Forbund træffer sin Afgørelse ved Urafstemning, et andet ved kompetent Forsamling. Dette Spørgsmaal kom til Behandling ved D. s. F.s Repræsentantskabsmøde den 28. Maj d. A., der vedtog at nedsætte et Udvalg bestaaende af 12 Medlemmer, der skulde udarbejde Forslag og forelægge Resultatet af sit Arbejde paa et ekstraordinært Repræsentantskabsmøde inden Udgangen af dette Aar. Udvalgets Arbejde er nu afsluttet, og paa sit den 10. December afholdte Møde har D. s. F.s Forretningsudvalg derfor besluttet at indkalde nævnte Repræsentantskabsmøde til Torsdag den 19., eventuelt ogsaa Fredag den 20. December i Forsamlingsbygningen i Rømersgade. Foruden Forslaget vedrørende fælles Afstemningsregler om samlede Overenskomstforslag vil Repræsentantskabet faa forelagt Resultatet af Forhandlingerne med Arbejdsgiverforeningen om Fremgangsmaaden ved de fremtidige Overenskomstforhandlinger. Ved Behandlingen af disse to Punkter vil Repræsentantskabet have Lejlighed til en grundig Drøftelse og Gennemgang af hele den foreliggende Overenskomstsituation.

D. s. F.s Forretningsudvalg.

Efter at fhv. Formand for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund Johs. Kjærbøl er indtraadt i Regeringen som Handelsminister, har han nedlagt sit Hverv som Medlem af Forretningsudvalget.

Johs. Kjærbøl afløses i Forretningsudvalget af Formanden for Dansk Elektrikerforbund, Vald. Jensen, der var 1. Suppleant.

RUNDSKUE

NY FORMAND I SMEDE- OG MASKINARBEJDERFORBUNDET. Den 30. November afholdt Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund en ekstraordinær Kongres med det eneste Punkt paa Dagsordenen: De fornødne Valg, grundet paa Formanden, Johs. Kjærbøls Overgang til anden Stilling.

I sin Afskedstale paa Kongressen anførte Kjærbøl de Grunde, der havde medført, at han maatte forlade Arbejdet blandt sine gamle Kolleger. Han havde ofte faaet Opfordringer til at paatage sig politiske Hverv, men hidtil sagt Nej, og naar han nu havde indvilget, skyldtes det, at han personligt mente at kunne gavne dansk Erhvervsliv og dermed ogsaa sine gamle Kolleger. Til Slut takkede Kjærbøl for den Tillid, Medlemmerne havde vist ham gennem de mange Aar.

Man skred derefter over til Valg af ny Formand, og hertil valgtes Næstformanden P. Andersen med 174 Stemmer, medens 99 Stemmer faldt paa Leonh. Hansen, Aarhus. Til Næstformand valgtes Forbundets mangeaarige Sekretær Vilh. Christensen og til den ledigblevne Sekretærplads Hans Rasmussen, Odense.

FAGLIG SAMLING. I sidste Nummer af Meddelelsesbladet for Forbundet for faglært Køkkenpersonale, »Vore Køkkener«, omtales de ved Urafstemning blandt Forbundets Medlemmer vedtagne Beslutninger om Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund og Samarbejde med Tjenerforbundet i Danmark. Efter en Redegørelse for disse Spørgsmaal og Afstemningens Udfald skriver Bladet til Slut: »Begge Forslag fik den eneste rette Modtagelse, og Stemmesedlernes Optælling efter Urafstemningen var ikke mindre end en faghistorisk Begivenhed — og med Vedtægten om Samarbejdet med Tjenerforbundet er forhaabentlig Begyndelsen gjort til en Sammenslutning, en Centralorganisation for alt Personale indenfor Hotel- og Restaurationsfaget«.

»Tjenernes Medlemsblad« kommenterer ligeledes Afstemningsresultatet og slutter sine Betragtninger med følgende Ord: »Det skete er en Begivenhed, der vil sætte Skel i Organisationens Historie, og som vil indtage en fremragende Plads, naar denne Historie engang skal skrives.«

EKSPORTKREDIT-UDVALGET. Da De samvirkende Fagforbunds hidtidige Repræsentant i Statens Eksportkredit-Udvalg, Johs. Kjærbøl, ved sin Indtræden i Ministeriet har nedlagt dette Hverv og Sekretær Knud V. Jensen, grundet paa sit Valg til Medlem af Folketinget har ønsket sig fritaget for Hvervet som Suppleant til samme Udvalg, har Handelsministeren efter Indstilling fra D. s. F.s Forretningsudvalg i Stedet for de fratraadte udnævnt som Medlem af Udvalget Forbundsformand Julius Hansen og som dennes Suppleant Hovedkasserer Hans Jacobsen.

DET NYE ERHVERVSRAAD. Regeringen har oprettet et særligt Ministerraad, der, suppleret med et Udvalg af Repræsentanter for de førende Erhvervsorganisationer, skal behandle de særlige handelspolitiske Spørgsmaal, som kræver en hurtig Afgørelse. Raadet vil komme til at bestaa af Statsminister Stauning, Udenrigsminister Munch, Handelsminister Kjærbøl og Landbrugsminister Bording, medens det raadgivende Udvalg skal bestaa af 9 Repræsentanter, nemlig 2 for Landbrugsraadet, 2 for Handelen, 2 for Industriraadet, 1 for De samvirkende Fagforbund, 1 for Haandværket og 1 for Fiskerierhvervet. Som De samvirkende Fagforbunds Repræsentant i Udvalget har D. s. F.s Forretningsudvalg udpeget Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund, Axel Olsen.

ENGROSPRISTALLET. For November Maaned er Engrospristallet uforandret 139. I Modsætning til Prisudviklingen i den foregaaende Maaned er Importvarerne denne Gang steget med 2 Points, fra 139 til 141, medens Eksportvarerne viser Nedgang fra 135 til 130 og Hjemmemarkedsvarer fra 143 til 141. De øvrige Poster viser kun ringe Forskydninger.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den 6. December var Arbejdsløshedstallet steget til over 100.000. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den nævnte Dag 89.225 eller 22,4 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 3894 højere end i den foregaaende Uge og

1334 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,3 Point lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde 15.059, hvilket er 313 højere end i den foregaaende Uge.

Diktaturernes sociale Liv.

Af *Oscar Hedberg.*

Italiens Ruin.

Ved Verdenskrigens Udbrud var Mussolini Krigsmodstander. Italien var jo i Alliance med Tyskland og Østrig, men vilde ikke hjælpe sine Forbundsfæller. I Oktober 1914 var Mussolini imidlertid blevet Tilhænger af Italiens Deltagelse i Verdenskrigen — paa Ententens Side. Han blev afskediget som Redaktør for det socialdemokratiske Dagblad »*Avanti*«, efter et dumt Forsøg paa at gøre Socialdemokratiet krigsbegejstret, og han startede sit eget Blad — for Penge fra Ententen. Mere behøvedes der jo i Grunden ikke at siges for at karakterisere den Mands Hæder og Fædrelandskærlighed. Han havde en meget stor Del af Skylden for den af Verdenskrigen foraarsagede Misère for det italienske Folk, den Misère, der udartede til de fascistiske Banders Magtterror, med hvilken Mussolini blev gjort til Diktator, af Storkapitalen, der følte sig truet af Arbejdernes ubesindige Selvhævdelse, efter Parole om Verdensrevolution fra Diktaturet i Moskva, der siden i Aarenes Løb i stigende Grad har vist sin sande Natur som russisk Chauvinisme.

Italiens Statsgæld var 1914 16 Milliarder Lire. Efter Verdenskrigen var den 84 Milliarder. Det var den indenlandske Statsgæld; der var efter Krigen desuden en udenlandsk Statsgæld paa 25 Milliarder. Dertil kom den øvrige Krigsgæld, der var enorm. Freden i Versailles gav Italien kun meget lidt af, hvad det havde gjort Regning paa og mente at have gjort sig fortjent til. Det blev Anledningen til de nationalistiske Bevægelser, der omsider blev til Fascismen, ligesom Nederlaget og Krigsskadeerstatningerne afstedkom de nationalistiske Bevægelser i Tyskland, der udmundede i Nazismen. Italien gik uden at behøve det med i Krigen, det fik ikke andet for det end saa uhyre økonomiske Forpligtelser, at det maatte opfattes som et Nederlag, og man kan ikke faa Sandheden om Fascismen frem uden at fastslaa, at Mussolini kom til Magten som et Redskab til at befri den italienske Overklasse og Kapitalmagt for Følgerne af Italiens mislykkede Deltagelse i Verdenskrigen. Dette vil ganske vist ikke være muligt, for det hører til Diktaturets Natur at dræbe al skabende Kraft, og hvor skal det tage de nødvendige Merværdier, naar det umuliggør, at de skabes? Det, der hedder Folket, ejer i Italien intet. Krigen mod Abessinien er en Fortsættelse af dette chauvinistiske Bedrag. Det har nu vist sig, at det italienske Folk ikke kunde udsuges mere; saa skal der gøres Forsøg med »Barbarerne« i Abessinien, og dermed opstaar Konflikten med England, der i Forvejen er stærkt truet paa Grund af, at det maatte give Afkald paa Udsugningen af Befolkningen i sine Kolonier. Økonomisk blev Verdenskrigen et Nederlag for alle deltagende Lande; Diktaturerne i deres Militærgalskab aabenbarer efter dette Nederlag en abnorm Mangel paa Virkelighedssans; de tror at kunde blive fri for den blodige Rummels uhyggelige Følger paa samme skæbnesvangre Maade som Drankeren, der med endnu mere Spiritus søger at befri sig fra Kæfertens pinlige Eftervirkninger.

Krigsdeltagelsen blev i alle Henseender en forfærdelig Tragedie for Italiens alt andet end krigeriske Befolkning. Tragedien er ikke blevet mindre smertelig ved at Fascismen med al Vold og Magt vil gøre Italienerne til et militaristisk Folk. Strengt taget enhver mandlig Italiener, der kunde se en Mulighed til det, var Desertør i Verdenskrigen. Man holdt en hel Hær til at passe paa disse Desertører; der var ikke megen italiensk Slagkraft paa Fronterne; Italiens Mod og Dygtighed i Verdenskrigen er noget, Mussolini og andre Fascister har hittet paa bagefter.

Nu skal der skaffes Penge til den Militarisering af det italienske Folk, som er Mussolinis sindssvage Paahit. De Penge har lige fra Begyndelsen været vanskelige at skaffe, men det lod sig en Tid gøre ved, at Staten simpelthen erklærede sig fritaget for alle Betalingsforpligtelser for Tab og Skader i Verdenskrigen. Det mentes at være bedre at bruge disse Penge til Forberedelsen af den næste Krig, der nu, i Mangel paa bedre Udløsning af Vanvidstilstandens Katastrofetrusel, er blevet indledet mod det fjernt beliggende Abessinien. Folkets Lidelser og Angst kvæles med den fascistiske Sortskjorters godt lønnede Begejstring for Mussolini.

Naar man skal arbejde med fascistisk Statistik, maa man analysere meget kritisk. Den passer jo nok, hvad Tallene angaar, men den er af Diktaturet gjort ligesaa servil som Befolkningens sociale Karakter. Naar man, som f. Eks. en dansk Tilbeder af Mussolini, sluger den fascistiske Statistik raat, vil Resultatet blive følgende: Da Krigen sluttede, stod Italien overfor følgende Finanskendsgerninger: Krigsgælden var 164 Milliarder Lire, heraf faldt 4/5 paa Italien selv. Offentlige Organisationer og Private havde lidt Tab til et Beløb af 35 Milliarder, Statens Forpligtelser overfor Krigsinvalider androg 27 Milliarder, og Opbygningen af de ødelagte Landsdele vilde koste 12 Milliarder. Og samtidig var alt i en Opløsning, der i de nærmeste Aar steg til det rene Kaos, hvorved baade Statens og Forretningsverdenens Kredit i Udlandet var alvorligt rystet. Finansaaret 1921-22 sluttede med et Underskud paa 15,760 Millioner.

Saa frygtelige var de financielle Forhold, da Fascismen overtog Magten de sidste Dage af Oktober 1922.

Det første tildels fascistiske Finansaar 1922-23 sluttede med et Underskud paa 3029 Millioner, men Finansaaret 1925-26 sluttede med et Overskud paa 2268 Millioner. Det vil altsaa sige, at det fascistiske Styre havde forbedret Statsregnskabet i Løbet af blot 4 Aar med 5 Milliarder 297 Millioner. Samtidig var Liren stabiliseret til dens virkelige Værdi og den udenlandske Gæld ordnet paa en overordentlig fordelagtig Maade.

Hvilken Andel havde nu egentlig Mussolini i alt dette? Udgifterne i Anledning af Krigen udgjorde i Regnskabsaaret 1920-21 65 pCt. af samtlige Statsudgifter. I Aarene 1922-24, hvor Mussolini var ved at sætte sig fast ved Magten, androg disse Udgifter 25 pCt. af Statsudgifterne, i 1925-26 presses de ned til 10 og Aaret derpaa til 6 pCt. Midlet var det enkle: at nægte Betalinger til Krigsofrene. Derfor havde der været Overskud paa Statsregnskabet i 1925-26 tilmed paa over 2

Milliarder. »Keine Hexerei, nur Behendigkeit«. I rigtig Oversættelse: Ikke Dygtighed, blot Hensynsløshed.

Med Overskudet paa Statsregnskabet var det dog hurtigt forbi. Udgifterne til Italiens Forsvar var i 1921-22 2162 Millioner Lire, Aaret derpaa er de oppe i 2856 Millioner og allerede i 1926-27, Aaret efter det imponerende Overskud, kostede Forsvaret 5 Milliarder. Undervisningsvæsenets Udgifter sættes fra 1922 til 1925 op fra een til halvanden Milliard, og har siden ikke været Genstand for nogen særlig oplysningsivrig »Dygtighed«. De aarlige Militærudgifter er nu naturligvis steget højere end de 5 Milliarder i 1926-27, og Krigen mod Abessinien koster allerede *1 Milliard om Maaneden.* Sammenligner vi Forholdet mellem Italiens Udgifter til Militær og Undervisning med Danmarks, kan vi se Forskellen paa Diktatur og Demokrati. Italien betaler i Dag aarligt højt regnet et Par Milliarder til Undervisning, og til *ordinære* Militærudgifter mindst 8 Milliarder, Danmarks Udgifter til Undervisningsministeriet er 65 Millioner, til Krigsministeriet 35 og til Marineministeriets militære Afdeling 15 Millioner. Danmark bruger saaledes 8 Procent mere til Undervisning end til Militær, Italien bruger 300 Procent mere til Militær end til Undervisning.

Naar man faar at vide, at Italiens ordinære Statsudgifter fra 1922 til 1932 steg fra 7887 til 17013 Millioner Lire, skal man derfor ikke tro, at der er kommet f. Eks. en social Forsorg ud af det, eller at Folket gennem Staten faar noget fra de Rige. I Aarene 1912-1919 udgjorde de aarlige Statsudgifter 443 Lire pr. Italiener, og det var Guldlire, mere end dobbelt saa meget værd som den nuværende »stabiliserede« Lire, men i 1926 var Udgifterne kun 92 Lire aarlig pr. Individ, og samtidig er Statsudgifterne steget til henimod en Snes Milliarder mod 3129 Millioner lige før Verdenskrigen. Man kan forstaa, hvad det hele gaar ud paa: Fritage Folk med de høje Indtægter for direkte Skatter. Hvor kommer saa Pengene fra? Og hvad bruges de til? Vi kommer tilbage dertil. Det er af Betydning her at nævne, at Mussolini gjorde en liberalistisk Nationalist og Professor i Nationaløkonomi til Finansminister. Denne »revolutionerede« Statsfinansvæsenet efter Princippet: En socialt skabende Sparsommelighed, der til Forudsætning har en stor ubemidlet Befolkning paa den ene Side og et Faatal med al Kapitalmagt paa den anden Side. Ved den »Revolution«, som Fascismen siges at have gennemført i Italien, blev Kapitalen diktatorisk Statsmagt, en Magt, der imidlertid forregnede sig m. H. t. Mulighederne af yderligere at udplyndre Folket. Nu har den i Stedet for faaet det uhyre kostbare Magtmiddel Fascismen at underholde, og det er de dertil hørende økonomiske Pligter, som Folket i dets Slaveri ikke kan formaas til at opfylde, som Kapitalmagten med Krigen mod Abessinien prøver paa at snyde sig fra. Det er en skændig Dumhed, der altid ender med nationalt Forfald, al chauvinistisk Patriotismes uundgaaelige Skæbne, den samme, som med urokkelig Logik venter det nazistiske Tyskland. Mussolini menes at være Diktator ogsaa paa det økonomiske Omraade; men man gør klogest i at regne med, at han der nærmest spiller Sprællemandens Rolle. De italienske Banker arbejder under fascistisk Indflydelse, men saaledes, at Mussolinis Bestemmelser altid er i Overensstemmelse med Finansmændenes Ønsker. I sin naivt brutale Selvhævdelse tror han, at dette er Magtudøvelse i fascistisk Forstand. Følgende Eksempel fra Tiden før Fascismens Magtovertagelse viser Mussolinis virkelige Magt. Han syntes dengang, at Fascistbanderne gik for vidt i deres morderiske Brutalitet og truede med at trække sig tilbage fra deres Ledelse, hvis de ikke skikkede sig bedre. Han fik da den Besked, at han for deres Skyld gerne maatte fortrække, de kunde klare sig uden ham, og det fik den Virkning, at han gav sit Samtykke til den mest utøjlede Terror og tilmed erklærede sig som ansvarlig for samtlige Misgerninger. Det var ganske overensstemmende med, hvad han tidligere havde vist, nemlig at han ligesaa gerne vilde være Hersker med et Proletariatets Diktatur som med Kapitalmagtens. Det eneste Arbejderdiktatur, som nogensinde alvorligt har truet Italien, var det, Mussolini gjorde sig til Talerør for, for at han dermed selv skulde kunne komme til Magten. Noget lignende, omend ikke akkurat det samme, er sket med Magtspillet i Rusland: Det Diktatur, der regerer i Dag, er et helt andet end det, der proklameredes i Marxismens Navn.

Samtidigt som Fascismen fritog den italienske Stat for de af Verdenskrigen opstaaede økonomiske Pligter og tillige skar Statsudgifterne ned med Afskedigelser og hensynsløse Lønreduktioner, blev Arbejderklassens organisatoriske Selvhævdelsesret forbudt og dens Arbejdsfortjenester skaaret ned til det lavest mulige. Italiens Industri og Jordbrug blev i Stand til at konkurrere paa Verdensmarkedet, hvortil ydermere kom et Par Aars Højkonjunktur. Det saa godt ud for Diktaturregeringen, der selvfølgelig beherskedes af den traditionelle Fatalisme med Hensyn til det paa Forhaand givne, at de konkurrerende Lande, f. Eks. Tyskland med sin paa dette Omraade frække Routine, ogsaa slog ind paa Nedskæringspolitiken, saa det hele i Løbet af kort Tid var lige langt eller endnu længere ude i Elendigheden. I demokratiske Lande kan jo denne brutale økonomiske Politik ikke praktiseres uden Hensyn til den arbejdende Klasse og den af denne afhængige Middelstand (der desværre har saa svært ved at forstaa, at dens bedre Livsvilkaar er helt og holdent beroende paa Arbejderklassens Evne til at hævde sig). I disse Lande maatte der tages andre Foranstaltninger til Mildnelse af Verdenskrisens Virkninger, og dermed blev denne, hvad den i det væsentlige endnu er i Dag: Verdenskampen mellem Kapitalmagt og Arbejdets Ret, mellem Magt og Ret i det hele taget; og naar der nu, med en vis berettiget Pessimisme, konstateres, at hele Folket dukker sig for en brutal Kapitalmagts Statsdiktatur, maa det ikke glemmes, at de Lande, der har klaret sig forholdsvis bedst, ja her i Norden har klaret sig i afgørende Grad godt, netop er de, hvis Befolkning har en vis Evne til fornuftsbetonet Ret i det sociale Liv, har skaffet sig social Kultur. I Diktaturlandene derimod er stigende Elendighed blevet Følger af Magtudøvelsen.

Det forholder sig nemlig ogsaa saaledes i f. Eks. Italien, at Kapitalmagten har maattet købe Statsdiktaturet til en Pris, der før eller senere bliver Kapitalismens Ruin. Mussolini har været et villigt Redskab, men han har været frygtelig dyr, langt dyrere, end det med den vildeste Fantasi kunde tænkes. Ved at gøre som Kapitalen vil, gør Mussolini tillige hvad han selv vil. Han kan indtil videre ikke smides væk, for saa kommer der et Diktatur, der bliver rent anti-kapitalistisk. Det ved Mussolini, og han benytter sig af det. Men derfor er han ikke *økonomisk Diktator,* en saadan er absolut

ikke mulig, hvor der er Kapitalisme. I økonomisk Henseende har Mussolini ikke saa meget at sige som Stauning i Danmark; men han har Styrke og sandelig ogsaa Villie til saa meget andet i en brutal Selvhævdelses Magtudøvelse, som Stauning hverken har Villie eller Evne til; det er netop den Forskel, der gør det italienske Diktatur til en Forbandelse i Modsætning til det danske Demokrati.

For at udøve det politiske Diktatur lader Mussolini sig bruge af det økonomiske Diktatur. Han har bag sig de raa mentale Drifter og Kræfter, som kaldes Fascisme, og medens han, som jeg skal paavise i et følgende Afsnit, paa den ene Side skal tilfredsstille Kapitalmagten med en hensynsløs Proletarisering af den største Del af det italienske Folk, skal han paa den anden Side mætte et fascistisk Kæmpegab. Statsregnskabet viser for hvert Aar fantastisk forstørrede Tal, som giver Udtryk herfor. Underskuddet paa Statsregnskabet var i 1931: 600 Milloner Lire, i 1932: 3,9 Milliarder, i 1933: 3,5 Milliarder, i 1934: 6 Milliarder. Og nu bliver jo Landet med Krigen mod Abessinien, der som Spil for Gevinst er det paa Forhaand givne Tab, forgældet med mindst 1 Milliard om Maaneden. Og hvorledes skaffe alle disse Penge? Statsgælden, der nu er paa Vej op imod de 150 Milliarder, kan jo ikke blive ved med at stige. Og de Betingelser, hvorpaa Staten kan faa sine Obligationer emitterede til de italienske Kapitalindehavere, der er alt andet end villige til at købe og tegne Laan, udviser ikke Tillid til Staten Mussolini. Laanstiftelser kan i det hele taget ikke mere finde Sted med Udstedelse af Obligationer, der maa optages kortfristede Laan af forskellige Slags, og Statspapirer tvangsplaceres i Kreditinstitutioner, der af en eller anden Grund ikke kan vægre sig ved at købe dem. Det sidste Laan emitteres for Tiden til en Kurs af 95 og 5 Procent, og som Betaling modtages et ældre Laan til 3½ Procent og Kurs 80. Køberne af de nye Obligationer behøver saaledes kun at udbetale 15 Lire for at faa 1½ Procent mere i Rente. Staten kommer derved til at betale 10 Procent paa det nye Laan.

Kapitalisterne placerer deres Penge i faste Værdier, i Ejendomme o. s. v. Derfor er der en livlig Byggevirksomhed i Italien. Kurserne paa Aktier er steget stærkt. Efterhaanden som Kreditinstitutionerne bliver i Stand til at afvise Statens Tilbud om Obligationer, maa der tegnes flere for Staten stadigt ugunstige kortfristede Laan, og det er ensbetydende med, at Statskassen maa tilfredsstille sit Behov af Penge ved stadig forøget Kredit i Centralbanken.

Om denne i Realiteten klare Fallittilstand kan yderligere meddeles, at Mussolini ikke længere staar paa saa god Fod med de Herrer, han tjener. Hvad det kan udarte sig til, er ikke let at sige; men at det nu for Alvor begynder at gælde Liv eller Død for Mussolini og hans Diktatur, er sikkert. En Hersker, der ikke er i megen Bekneb, indlader sig ikke paa noget saa i alle Henseender vanvittigt som Krigen mod Abessinien.

»Staten griber kun ind i den økonomiske Virksomhed, naar det private Initiativ mangler eller er utilstrækkeligt, og naar Statens Interesser berøres. Indgrebet kan bestaa af Kontrol, Lettelse og Statsunderstøttelse«. Saaledes hedder det i den nu gældende italienske »Arbejdets Grundlov«, »Den korporative Stat«. Hvis der har været nogen for hele Folket gavnlig Hensigt dermed, maa det i Sandhedens Interesse siges, at Folket er blevet snydt. Men mange ellers til samfundsnyttigt Arbejde ubrugelige Individer har faaet Betydning og Magt i dette arme Land.

(Fortsættes.)

Dansk Tekstilarbejderforbunds Jubilæumskongres.

I Dagene 16.—24. November afholdt Dansk Tekstilarbejderforbund sin Kongres i Folkets Hus paa Enghavevej i København. Det var en Jubilæumskongres, idet Forbundet blev stiftet i November 1885 og saaledes har bestaaet i 50 Aar, og ganske naturligt var det 50 Aars Jubilæet der satte sit Præg paa Kongressen.

Jubilæumskongressens Aabning fandt Sted under festlige Former. Efter at Bogbindersangkoret havde sunget nogle Arbejdersange, bød Forbundsformanden, Chr. Nielsen, de Delegerede og Gæsterne fra Ind- og Udland velkommen til Kongressen og Forbundets 50 Aars Jubilæum.

Formanden gav i sin Velkomsttale en Oversigt over Forbundets Udvikling gennem de svundne Aar og betonede Nødvendigheden af fortsat Virke for Forbundets Fremgang. Formanden rettede nogle særlige Velkomstord til de enkelte Gæster og Æresgæster og til Repræsentanterne for Tekstilarbejderforbundene i England, Belgien, Norge, Finland, Sverige og Tekstilarbejder-Internationale og oplæste de telegrafiske Hilsener, der var kommet fra en Række andre udenlandske Broderorganisationer.

Derefter vendte Formanden sig til de nulevende Forbundspionerer, Valdemar Johansen og Christian Hansen, København, Thorvald Nielsen, Alfred Hansen og H. P. Højhus, Odense, Carl Larsen og Chr. Madsen, Grenaa.

I smukke Ord tolkede Formanden Tekstilarbejdernes Tak til disse Banebrydere, og under Kongressens begejstrede Tilslutning udnævnte han dem til Forbundets Æresmedlemmer.

Derefter fik Gæsterne Ordet. Først talte Forbundets tidligere Formand, J. J. Møller, der fortalte om Forbundets Grundlæggelse og de mange Vanskeligheder, det mødte i de første Aar, og han udtalte sin Glæde over, at det var blevet ham forundt at være Deltager i denne Jubilæumskongres.

Vilh. Nygaard overbragte D. s. F.'s Lykønskning og takkede Tekstilarbejderne for deres Indsats i dansk Fagbevægelse. Endvidere talte Tekstilarbejdernes internationale Sekretær, Tom Shaw, Handelsminister Hauge, G. Wennerström, Sverige, Ing. Olsen, Norge, Tyanen, Finland, P. Speak, England, og A. Seegier, Belgien.

Efter Valg af Mandatudvalg og Godkendelse af samtlige 158 Mandater fra 43 Afdelinger med 14,048 Medlemmer konstituerede Kongressen sig med Axel Jensen, København, og Frede Rasmussen, Silkeborg, som Dirigenter og Th. Kuntze, København, og Jens Alby, Grenaa, som Sekretærer.

Herefter tog Formanden, Chr. Nielsen, Ordet for at aflægge

Beretning om Virksomheden.

Han redegjorde for Tekstilarbejderforbundets Stilling under de skiftende Overenskomstsituationer i den 4½ aarige Beretningsperiode og belyste i alle Enkeltheder Hovedledelsens Dispositioner. Han fremhævede Ferieordningen, som han betegnede som demokratisk, idet der udbetales ens Ferieløn til de forskellige Aldersgrupper, uanset hvad de enkelte Arbejdere har indbetalt. Under Omtalen af den sidste Overenskomstsituation gik Chr. Nielsen nærmere ind paa en Række af Fagets særlige Forhold og udtalte bl. a.: Der findes intet Omraade, hvor vi er gaaet tilbage. Alle Steder er der Fremskridt. Størrelsen og Betydningen af Fremskridtene kan der diskuteres om, men i en Verden som den nuværende, hvor saa meget er gaaet i Kvas, er enhver Bevægelse fremad og enhver Styrkelse af det opnaaede af stor Betydning.

Vi har ganske særlig søgt at bevare og udvide Beskæftigelsen. Af denne Grund har vi hjulpet til med at konsolidere vor Industri i Ly af Valutarestriktionerne. 2 og 3 Holds Drift blev indført af Hensyn til Industriens Konsolidering, og Nødvendigheden af vore Medlemmers Beskæftigelse bevirkede, at vi gik med til Ordningen.

Alle Ledelsens Beslutninger er taget af Hensyn til den bedst mulige Beskæftigelse. Vor Fagpolitik har haft til Formaal at varetage vore Medlemmers Interesse, men aldrig har vi glemt, at vor Eksistens er knyttet til Tekstilindustrien.

Vi har derfor ført en konstruktiv Politik, der tog Sigte ogsaa paa Fremtiden.

Formanden redegjorde derefter for de enkelte Konflikter, Forbundet havde haft i de senere Aar, og i særlig Grad beskæftigede han sig med Silkeborg-Konflikten, som han betegnede som ganske meningsløs baade i sin Oprindelse og i sit Forløb, og som havde kostet unødige Summer. Konfliktens Bagmænd var Kommunisterne, der søgte at fremkalde en Situation, hvis Udgang blev den af Kommunistledelsen saa inderligt ønskede Sprængning af Fagbevægelsen; men da det gav Bagslag, forsvandt Bagmændene — og de havde ikke mere Interesse af de vildførte Tekstilarbejdere i Silkeborg.

Forbundet gjorde alt for at redde Kollegerne i Silkeborg ud af den farlige Situation — og dette vil man sikkert erkende fra alle Sider.

I Slutningen af Beretningen omtalte Formanden Forbundets Tillidsmands-Ordning, der var særdeles tilfredsstillende og ogsaa bedre end Tillidsmands-Systemet inden for andre Fag. Han betonede Nødvendigheden af en generel Udvidelse af Tillidsmands-Systemet som væsentligt Led i Fagbevægelsens Opgaver.

Formanden sluttede med paany at understrege den socialdemokratiske Regerings Indsats, der havde betydet uhyre meget for Forøgelsen af Tekstilarbejdernes Beskæftigelse, og med at indstille Beretningen til Godkendelse.

Diskussionen om Beretningen strakte sig over flere Dage. Debatten, hvori deltog ca. 80 Talere, drejede sig navnlig om Silkeborg-Konflikten, Bedaux-Systemet, der nu er indført paa 3 Fabriker, Forbundets Fagblad og Forretningsgangen paa Forbundskontoret. Andre Delegerede talte for en fortsat Udbygning af Tillidsmandssystemet. I sine afsluttende Bemærkninger replicerede Formanden til de forskellige Talere og trak Linierne op for de større principielle Spørgsmaal for Faget og hele Arbejderbevægelsen.

Ved Afslutningen godkendtes Beretningen derefter med alle Stemmer mod 1. Ligeledes med alle Stemmer mod 1 vedtoges følgende Forslag:

»Idet Kongressen fastslaar Betydningen af, at der oprettes et Arbejdernes Erhvervsraad til Fremme af Arbejderklassens økonomiske Interesser, henstiller Kongressen til De samv. Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund at søge et saadant Raad oprettet.«

Regnskabet.

Hovedkasserer Em. Johansson fik nu Ordet til Regnskabet og gav en Oversigt over Forbundets finansielle Stilling, der var særdeles god. Forbundets Formue andrager 170 Kr. pr. Medlem.

Revisor Lars Johannessen udtalte sin Anerkendelse af den Maade, Regnskabsvæsenet førtes paa, og efter nogle Forespørgsler fra de Delegerede, som Hovedkassereren besvarede, godkendtes Regnskabet enstemmigt.

Lovændringer.

Efter Beretningens Godkendelse afholdtes Landsdelsmøder i Enghavevejs forskellige Sale, hvor Indstillinger til det kommende Ledelsesvalg foretoges, og ud paa Eftermiddagen samledes Kongressen igen. Formanden forelagde en meget lang Række Forslag til Lovændringer, dels fra Afdelinger og dels fra Hovedledelsen. Han motiverede hvert Forslag og gjorde Rede for Hovedledelsens Stilling til dem. Nogle af Lovforslagene har principiel Karakter. Før Afstemningen foretoges en Generaldebat om Forslagene. 30 Talere havde Ordet og prægede Debatten med vægtige Indlæg. Navnlig drøftedes Spørgsmaalet om Urafstemning eller Afgørelse ved kompetent Forsamling. Stemmedeltagelsen ved Urafstemningerne har hidtil været meget ringe, fra 19 til 42 pCt., og Hovedledelsen mente derfor, at Konsekvensen heraf maatte blive Overgang til kompetent Forsamling i Form af et Delegeretmøde. Fra flere Sider var man dog betænkelig ved at forlade Urafstemningsprincippet, og man enedes derfor om et Forslag, der er paa Linie med det, der vedtoges paa Arbejdsmændenes Kongres. Forslaget, der vedtoges med stort Flertal, har følgende Ordlyd:

»Hovedoverenskomster med de dertil knyttede Løntariffer kan ikke afsluttes og underskrives af Forbundet før de er forelagt Medlemmerne ved en Urafstemning. Opnaas der ved saadan Urafstemning ikke 50 pCt. Stemmedeltagelse, indkaldes et Delegeretmøde, hvor Afdelingerne kan lade sig repræsentere ved een Delegeret for hver paabegyndt 500 Medlemmer. Afstemningen foregaar ved Navneopraab, og hver Delegeret har et Antal Stemmer, der svarer til det Medlemsantal, vedkommende repræsenterer. — Flere Delegerede fra samme Afdeling repræsenterer hver en lige stor Del af Afdelingens Medlemmer.«

Af andre Vedtagelser og Lovændringer nævner vi følgende:

Det vedtoges, at det nuværende Kontingent bibeholdes, og et Forslag om halvt Kontingent i Ferieugen, i Lighed med Praksis i Jule- og Paaskeugen vedtoges.

Der vedtoges en Forhøjelse af Satserne for unge (14—18 Aar) og ældre (over 60 Aar) Medlemmer, der faar Understøttelse af Forbundskassen.

Med Henblik paa Erfaringerne fra Silkeborg vedtoges:

Naar der paa en Fabrik ønskes indført nye Arbejdssystemer, er Afdelingen forpligtet til uopholdelig at meddele dette til Hovedledelsen, som hurtigst muligt skal søge en Forhandling om Sagen.

Følgende Vedtagelse tiltraadtes enstemmigt uden Afstemning:

Medlemmer, som udgiver eller udspreder Smædeskrivelser eller lignende med Nedrakning af Kolleger og de af disse valgte Tillidsrepræsentanter udelukkes i Samraad med Hovedledelsen fra al Deltagelse i Organisationsarbejdet.

Stykket tilføjedes med 94 Stemmer mod 20 følgende:

I særlige Tilfælde kan Eksklusionen foretages af Hovedledelsen.

Endvidere vedtoges, at Fagbladet igen udsendes den 1. i hver Maaned i 8-sidet Format.

Om Forbundets Ferieordning var der Debat, som resulterede i et Paalæg til Hovedledelsen om at optage Feriespørgsmaalet ved førstkommende Overenskomstforhandling og søge en Afgørelse, hvorved Arbejdsgiverne betaler Feriepengene.

Kongressen vedtog enstemmigt at udbetale en Uges ekstra Understøttelse til de arbejdsløse i Anledning af Jubilæet.

Der forelaa en meget lang Række Forslag fra Afdelingerne angaaende Ledelsens Sammensætning. Et Forslag fra Kolding, som Hovedledelsen havde tiltraadt, vedtoges med stor Majoritet.

Der sker derefter følgende Ændringer:

Ledelsen udvides med 1 Sekretær og bestaar af følgende: 1 Formand, 1 Hovedkasserer og 3 Sekretærer.

Hovedledelsen udvides med 3 Repræsentanter til ialt 18.

Foruden de 5 faste Funktionærer vælges 6 Forretningsudvalgsmedlemmer.

Valgene.

Valgene til Forbundets øverste Ledelse blev hurtigt overstaaet.

Chr. Nielsen genvalgtes enstemmigt til Formand. Ligeledes enstemmigt genvalgtes til Hovedkasserer Em. Johansson, til Sekretær og Næstformand Johan Christensen, til Sekretær Scheel. Til den tredje Sekretær, som Kongressen vedtog, der skulde ansættes, nyvalgtes i Omvalg Frede Rasmussen, Silkeborg.

Det var som bekendt vedtaget, at Hovedledelsen skulde udvides med 3 Repræsentanter. Resultatet af Valgene blev, at tre Kvinder fik Sæde i Ledelsen.

Til Forretningsudvalg valgtes: Ejner Christensen, Kolding, M. Beck, Randers, Axel Jensen, København, Chr. Dirksen, Vejle, Chr. Steffensen, Aalborg, og Th. Kuntze, København.

Til Hovedbestyrelsen valgtes for København: Holger Petersen, Ellen Christensen og Osvald Jensen. Sjælland og Falster: P. Petersen, Brede, og Axel Olsen, Lyngby. For Fyn: Axel Petersen. For Jylland: P. Christensen, Sønderborg, Frk. Dajbjerg Petersen, Aarhus, B. Svendsen, Vejle, Frk. M. Nielsen, Brønderslev, Peter Friis, Grenaa, og Martin Nielsen, Herning.

Til Revisorer valgtes L. Johannessen og O. Jørgensen, København.

Næste Kongres skal afholdes i Aalborg 1938.

Det vedtoges enstemmigt at give Hovedledelsen Mandat til at finde Form for en Pensionsordning for Forbundets Tillidsmænd og Kontorpersonalet efter D. s. F.s Linjer.

Det vedtoges med næsten alle Stemmer at forhøje Tillidsmændenes Lønninger.

Dermed var Kongressens Dagsorden udtømt, og Gæsterne tog nu i korte Taler Afsked med Kongressen, der derefter afsluttedes med en Tale af Chr. Nielsen, der gav et Resume af Kongressens Forhandlinger og Beslutninger og sluttede med et Leve Forbundet.

— — —

I Anledning af Jubilæet har Forbundet udgivet et Festskrift paa ca. 500 Sider, der er udarbejdet af Sekretær Otto Jensen, og kan betegnes som et Standardværk i dansk Fagbevægelses Historie. Bogen skildrer Tekstilarbejderforbundets Opstaaen og Udvikling, belyst i Forhold til de andre Organisationer, til økonomiske, industrielle og sociale Forhold i hele Tidsafsnittet. Forbundet og Forfatteren har al Ære af dette fortrinlige Værk.

Arbejdsløshedskassernes Aarsmøde.

Arbejdsdirektørens aarlige Møde med Tillidsmændene for Arbejdsløshedskasserne afholdtes den 30. November i København og var besøgt af cirka 300 Repræsentanter for Kasserne. Af den af Arbejdsdirektør Vater aflagte Beretning fremgaar, at Kasserne nu har ialt 390.014 Medlemmer, hvad der i Forhold til sidste Regnskabsaar er en Stigning paa 15.000. — Stigende Arbejdertal viser navnlig Næringsindustrien, Hotel- og Restaurationsfaget, Læderindustrien, Tekstilindustrien og Metalindustrien. Den gennemsnitlige ugentlige Ledighed var i 1934—1935 96.000 mod 107.000 det foregaaende Aar. Selv i den bedste Sommertid har Arbejdsløshedstallet for de forsikrede Arbejdsløses Vedkommende ikke været under 50.00, mens Maksimum naaedes i Februar med 138.000 Ledige.

Med Hensyn til Landbrugets Klager over manglende Arbejdskraft udtalte Direktøren, at en foretagen Undersøgelse i visse Landdistrikter synes at bekræfte Berettigelsen af disse Klager, trods det betydelige Antal ledige Landarbejdere, der er tilmeldt ved Arbejdsløshedskasserne. Forklaringen maa efter Direktørens Mening være den, at Efterspørgslen efter Arbejdskraft er rettet mod Kategorier af Arbejdere — f. Eks. unge kvindelige Arbejdere og unge ugifte Karle —, som ikke findes i det Omfang, Landbruget ønsker. Iøvrigt er Landbru-

get stadig ikke i Stand til at forøge sin Efterspørgsel efter Arbejdskraft, hvad angaar de ældre Landarbejdere. Naar Antallet ledige Landarbejdere alligevel er faldet, skyldes dette de iværksatte kommunale Vejarbejder og Grundforbedringsarbejder.

Kassernes samlede Indtægter udgjorde i 1934—1935 75,7 Millioner Kr. mod 81,4 Millioner Kr. forrige Aar. Af de 75,7 Millioner Kr. faldt 57,8 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 17,9 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne.

Udgifterne har været 51 Mill. Kr. (mod 52,3 Mill. Kr. Aaret forud). Heraf faldt ca. 38,3 Mill. Kr. paa Hovedforsikringen og 12,7 Mill. Kr. paa Fortsættelseskasserne. De sidstnævntes Udgifter var forrige Aar 13,3 Mill. Kr. Naar Udgifterne trods de bedrede Beskæftigelsesforhold ikke viser nævneværdig Nedgang, skyldes dette, at et betydeligt Antal Arbejdsløshedskasser har søgt og opnaaet Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen. 8 Kasser med 182.000 Medlemmer og 38 Kasser med 156.000 Medlemmer har haft Dispensationer, deraf 27 Kasser endog hele Aaret.

Af Hovedforsikringens Indtægter 57,8 Mill. Kr. hidrører 30,1 Mill. Kr. fra Medlemsbidrag, medens 25,5 Mill. Kr. er Statsbidrag, 0,9 Mill. Kr. er Kommunetilskud og 1,3 Mill. Kr. Rente- og anden Indtægt. Af Fortsættelseskassernes Driftsindtægter 17,9 Mill. Kr. er 6,5 Mill. Kr. Medlemsbidrag, 4,7 Mill. Kr. Statstilskud, 6,2 Mill. Kr. Refusion af udbetalt Understøttelse i 1934—35 og 0,5 Mill. Kr. Rente- og anden Indtægt.

Gennemsnitligt har Medlemsbidraget været 95 Kr. pr. Medlem, og den gennemsnitlige Understøttelse har andraget 122 Kr. pr. Medlem. Administrationsudgifterne har udgjort 7,61 Kr. pr. Medlem.

En Oversigt over Fagenes Lønforhold viser en væsentlig højere Aarsfortjeneste end i det foregaaende Aar. Medens der i 1933—34 var 20 Kasser med 200.000 Medlemmer, som havde en Aarsløn paa under 2000 Kr., var i 1934—35 kun 13 Kasser saa langt nede.

Arbejdsdirektøren beskæftigede sig indgaaende med Spørgsmaalet om de meget omtalte 10 Maaneders og 26 Ugers Bestemmelser. Han udtalte, at de havde været af stor Betydning for Kassernes Konsolidering, og efter en længere Udredning konkluderede Arbejdsdirektøren, at han ubetinget vilde fraraade, at de paagældende Bestemmelser slettedes i Loven.

Under normale Beskæftigelsestider kunde Bestemmelserne ikke siges at være for strenge, og de har deres moralske Værdi.

Paa den anden Side maatte det dog indrømmes, at under abnorme Beskæftigelsesforhold, hvor Adgang til Arbejde er vanskelig, kan Kravet om 10 Maaneders Arbejde indenfor 2 Aar virke endog meget strengt i Forhold til det enkelte Medlem. Men Lovgivningen havde heller ikke været blind herfor, idet Adgangen til Dispensation i høj Grad er blevet lettet, og til nærværende Tidspunkt har saa at sige alle Arbejdsløshedskasser, der har Brug for Dispensation, benyttet sig af Retten til Dispensation, saaledes at man med Rette kan sige, at 10 Maaneders Bestemmelsen for Tiden er uden praktisk Betydning, og at Kravet om dens Bortfald derfor ikke er begrundet.

I Diskussionen havde en Række Talere Ordet, bl. a. om 10 Maaneders- og 26 Ugers-Bestemmelserne, og der udtryktes Ønsket om, at disse Bestemmelser blev taget ud af Loven, da den nuværende Tilstand ikke mere kunde kaldes en Krise, men snarere en varig Tilstand.

Der vedtoges en Resolution, der udtrykker disse Ønsker.

Sluttelig foretoges Valg.

Til Arbejdsnævnet genvalgtes Hovedkasserer A. Johansen, Forretningsfører Johs. Nielsen og Forretningsfører Julius Hansen.

I Stedet for Hovedkasserer Einer-Jensen, der nu er valgt af Rigsdagen til Nævnet i Stedet for Socialminister Ludvig Christensen, valgtes Fru Alvilda Andersen.

— Til Suppleanter valgtes Hovedkasserer Chr. Mortensen, Hovedkasserer Hans Hansen, Tobaksarbejderforbundet, og Knud Jensen, Tapetsererforbundet.

NYT FRA UDLANDET

40 TIMERS UGEN I NORGE. Socialministeren i Norge har nedsat et Udvalg til Undersøgelse af Spørgsmaalet om, hvilken Indflydelse en Forkortelse af den almindelige Arbejdstid i Industrien til højst 40 Timer ugentlig kan formenes at medføre for Formindskelsen af den raadende Arbejdsløshed. Udredningen skal ledsages af Oplysninger om den økonomiske Virkning, som Forkortelsen maa formenes at medføre for Industrien, og Forudsætningen er, at der ydes Arbejderne fuld Lønkompensation for den tabte Arbejdstid.

Undersøgelsen skal tage Sigte paa to Alternativer:

1) En generel Forkortelse af Arbejdstiden i hele Industrien.

2) En Forkortelse af Arbejdstiden i Industrigrupper under Hensyntagen til de Forslag, som herom er fremsat af den internationale Arbejdsorganisation.

Udvalget bestaar kun af 3 Medlemmer, nemlig Rigsmæglingsmanden Claussen som Formand samt Direktør i Norsk Arbejdsgiverforening Finn Dahl og Formanden for Arbejdernes faglige Landsorganisation Olav Hindahl.

EN FAGLIG AGITATIONSKAMPAGNE I NORGE. For første Gang i Aartier er der nu atter i Norge gennemført en landsomfattende faglig Agitationskampagne, der føres under Parolen: »Sammenhold maa til!« og med det Maal at øge Landsorganisationens Medlemstal til 200.000 inden Aarets Udgang. Hvorvidt dette Maal kan naas, er det endnu ikke muligt at sige, men der kan i hvert Fald allerede nu konstateres store Fremskridt, bl. a. er der i Oktober Maaned dannet over 100 nye Fagforeninger. Et Billede af Agitationens Omfang faar man af følgende Tal: Der er uddelt 339.000 Agitationsbrochurer, udsendt 175.000 Cirkulærer, spredt 100.000 Flyveblade, uddelt 75.000 Fagforeningssange, udsendt 50.000 Mærker, 27.500 Plakater samt 14 faglige Agitationsfilm og afholdt over 600 Agitationsmøder rundt om i Landet.

Samtidig med denne storslaaede Agitation foregaar

der i Fagforeningerne en Afstemning om Landsorganisationens Indmeldelse i Den internationale faglige Central. Denne Afstemning skal være afsluttet inden Aarets Udgang, men efter hvad Landsorganisationens Formand Olav Hindahl meddelte paa et Møde i København, kan det allerede nu siges, at den norske Landsorganisation fra 1. Januar 1936 vil staa tilsluttet den faglige Internationale.

Det er givet, at denne Beslutning vil udløse Tilfredshed og Glæde hos de fagorganiserede Arbejdere i de andre Lande. Landsorganisationens Indmeldelse vil betyde en velkommen Styrkelse af den faglige Central paa en Tid, hvor Arbejderklassens Sammenhold, nationalt og internationalt, er nødvendigere end nogensinde.

STIGENDE PRODUKTION, AFTAGENDE BESKÆFTIGELSE. De forenede Staters Bureau for Arbejderstatistik meddeler, at i de 2 Aar fra Januar 1933 til Januar 1935 er den gennemsnitlige Arbejdsydelse pr. Arbejder i Læderindustrien steget med 7%, i Petroleumsraffinaderierne med 13%, ved Fabrikation af Gummiringe og Rør med 23%, Brændselsolie med 29%, ved Højovne, Staalværker og Valseværker med 40%, i Automobilindustrien med 21%, i Cementindustrien med 5%, i Bomuldsvareindustrien med 6%, i Uld- og Uldvareindustrien med 29%, i Cigar- og Cigaretindustrien med 28%, i Stenkulsindustrien 8% og i Brunkulsindustrien med 14%. Dette har bevirket, at der i 1935 kræves et langt mindre Antal Arbejdere til at udføre samme Arbejdsmængde. For Jern- og Staalindustriens Vedkommende er det beregnet, at 71 Arbejdere nu kan fremstille samme Produktionsmængde som 100 Arbejdere i 1932. I de 6 Aar fra 1929 har Arbejdertallet i Fabriksindustrien, ved Jernbanerne og i Landbruget da ogsaa været i stadig Tilbagegang. I Fabriksindustrien foraarsaget ved større Anvendelse af elektrisk Kraft, ved automatisk og halvautomatisk Maskineri, ved Kemiens Udvikling og Indførelse af mere effektive Arbejdssystemer, i Landbruget ved Anvendelse af moderne Landbrugsmaskiner, mere udbredt Kendskab til Jordens Gødning o. s. v.

SVENSK LØNINDEKS. Paa Grundlag af de fra Industrien fremskaffede Oplysninger har den svenske Socialstyrelse for første Gang udregnet et Lønindekstal. Dette betegnes af Socialstyrelsen som en saakaldt Kædeindeks, der viser Forandringerne i den udbetalte Lønsum fra det ene Kvartal til det andet.

Socialstyrelsens Undersøgelser, som for hvert Kvartal omfatter over 2000 Virksomheder, viser, at Lønindekstallet fra første til andet Kvartal 1935 er steget fra 100 til 104,7 og fra andet til tredje Kvartal fra 100 til 106,4. Den af samtlige Virksomheder udbetalte Lønsum er altsaa fra første til andet Kvartal steget med 4,7 pCt. og fra andet til tredje Kvartal med 6,4 pCt. Denne Stigning maa selvfølgelig ses paa Baggrund af den øgede Beskæftigelse i Industrien.

FAGBEVÆGELSEN I SVERIGE. Ligesom Fagbevægelsen i de andre nordiske Lande har ogsaa den faglige Landsorganisation i Sverige været i glædelig Fremgang i 1935. Medlemstallet, som ved Udgangen af 1934 udgjorde 653.331, var i August 1935 steget til 686.114. Med Indmeldelsen af Forsvarsvæsenets civile Personaleforbund (4007 Medlemmer) den 1. Januar 1935 er de tilsluttede Forbunds Antal steget til 42.

Arbejdsløsheden er i stadig Tilbagegang. Medens der ved Statens Arbejdsløshedskommission i Januar var anmeldt ialt 93.419 understøttelsessøgende arbejdsløse, var dette Tal i August sunket til 41.723 mod 83.042 i August 1934. Fagforeningernes Arbejdsløshedsprocent var i Januar 1935 21,7, i August 1935 11,3 og i August 1934 13,8.

I 1935 er der ikke forekommet Arbejdskonflikter af større Omfang. Den største Konflikt var den af Linie-arbejderne ved Statens Telegraf- og Telefonvæsen iværksatte Strejke, som udbrød i Juli Maaned og omfattede ca. 4000 Arbejdere. Denne Strejke afsluttedes efter 4 Maaneders Forløb med et for Arbejderne tilfredsstillende Resultat.

Arbejdsløsheden i Oktober og November 1935.

Efter Statistiske Efterretninger.

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af November Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 84.326 Arbejdsløse, d. v. s. 21,6 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag (i alt 390.369 ved Udgangen af Oktober 1935).

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1930.

Samtlige Fag:	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.	1930 pCt.
Januar	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5
Marts	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3
April	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6
Maj	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4
Juni	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7
Juli	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8	9,3
August	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8	9,0
September	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1	9,0
Oktober	17,3	18,2	23,2	31,8	15,8	11,4
November	21,6*)	22,3	25,7	35,1	22,1	15,5
December	—	30,3	37,5	42,8	32,2	25,1

*) Foreløbigt Tal.

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Novbr. 1935 [1]	Oktbr. 1935	Septbr. 1935	Novbr. 1934	Oktbr. 1934	Septbr. 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	26,0	16,5	12,4	20,7	12,1	10,0
2. Anden Industri m. v.	14,1	13,6	12,3	16,9	15,8	14,4
3. Handel	6,6	7,4	7,2	8,6	9,(	8,2
4. Arbejdsmænd	22,4	19,6	17,6	22,2	19,2	19,7
I alt	16,9	15,0	13,3	18,1	15,9	15,0
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	30,7	16,7	8,4	25,7	14,1	7,2
2. Anden Industri m. v.	17,1	14,6	12,5	17,1	15,1	13,8
3. Handel	7,0	7,2	6,0	8,2	8,9	8,7
4. Arbejdsmænd	31,1	23,7	21,3	32,8	25,8	23,2
I alt	24,8	18,8	16,0	25,1	19,8	17,3
Hele Landet	21,6	17,3	14,9	22,3	18,2	16,4

[1]) Foreløbige Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for September og Oktober for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Okt. 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Oktbr. 1935	Septbr. 1935	Oktbr. 1934	Septbr. 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 973	26,2	24,4	31,8	28,1
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 707	2.9	4,4	4,7	5,9
Bryggeriarbejdere m. fl....	6 471	11,8	7,0	9,5	8,3
Slagteriarbejdere	8 410	21,3	17,4	17,5	18,8
Tobaksarbejdere	8 561	12,2	12,4	13,7	13,1
Tekstilarbejdere	13 718	5,5	6,5	7,3	5,2
Skræddere	12 775	7,5	9,6	9,2	10,7
Hatte- og Buntmagere	1 544	10,8	9,9	12,8	10,3
Skotøjsarbejdere	4 840	11,0	10,8	11,3	11,7
Murere	9 841	22,4	13,3	14,2	8,0
Hustømrere.....	8 957	20,3	12,2	17,3	8,8
Snedkere.....	9 635	15,1	8,9	10,5	6,5
Malere.....	7 204	9,2	2.5	10,3	5,4
Sadelmagere og Tapetserere	2 311	6,1	5,5	5,0	8,4
Træindustriarbejdere.....	5 469	21,9	16,6	19,5	15,4
Karetmagere.....	1 111	23,4	17,1	21,9	21,1
Keramikere.....	1 789	2,2	2,3	3,5	3,4
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 217	12,2	15,6	14,7	15,1
Blikkenslagere.....	2 345	9,2	5,2	6,9	4,3
Smede- og Maskinarb.....	33 299	16,8	14,1	19,6	18,5
Formere	2 090	14,2	12,0	18,5	16,4
Elektrikere	3 239	7,7	7,3	6,9	11,2
Papirindustriarbejdere.....	1 596	2,4	2,4	4,4	2 3
Bogbindere.....	4 250	9,4	9 4	11,2	10,9
Typografer	6 442	11,0	10,9	14,6	14,4
Handels- og Kontormedhj..	22 787	7,6	6,7	9,2	8,7
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	22,4	20,2	24,1	22,3
Nemlig Landarbejdere ...	23 917	16,3	16,9	23,7	21,3
Nemlig Iøvrigt.....	127 009	23,6	20,9	24 2	22,6
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 736	40,4	36,0	30,9	27,9
Sømænd	4 456	27,6	26,9	28,3	25,4
Søfyrbødere.....	2 415	30,3	28,4	29,2	26,0
Kedel- og Maskinpassere .	2 328	5,2	4,7	4,5	5,7
Kvindeligt Arbejderforbund	13 756	14,3	11,5	18,5	13 4
Andre Fag	28 171	22,4	12,3	16,2	13,9
I alt...	390 69	17,3	14,9	18,2	16,4

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Snedkere paa Auning Møbelfabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 28. November forhandledes om en af Snedkerforbundet fremsendt Klage over, at *Møbelfirmaet i Auning, Indehaver P. Jensen,* havde antaget nogle kvindelige Arbejdere og aflønnet disse med en Timeløn, der ligger under den i Overenskomsten fastsatte Minimalløn.

Da Arbejdsgiverne fastholdt deres Ret hertil, afbrødes Mødet, idet Forbundet meddelte, at det vilde indbringe Klage for Voldgiftsretten.

Snedkere hos Firmaet Butiksmontøren.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 26. Novbr. forhandledes om en af Snedkerlauget forlangt Omlægning af Arbejdsugen hos *Firmaet Butiksmontøren F. Hindsgaul.*

Paa Mødet enedes man om følgende: Arbejdsugen slutter Onsdag Aften, men Udbetalingen af Ugefortjenesten finder Sted Fredag Aften.

For de hos Firmaet beskæftigede Snedkersvende udbetales der første Uge, hvor denne Omordning finder Sted, et Beløb af 13 Kr. Dette Beløb fradrages, naar Snedkerne afgaar fra Firmaet.

For nyantagne Arbejdere gælder samme Ordning.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2126.

Elektrikere hos Installatør E. D. Christensen, Randers.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 18. Oktober 1935 i Sag Nr. 2126: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, Elektro-Installatørforeningen for Provinserne og dennes Medlem, Elektro-Installatør E. D. Christensen, Randers, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, Elektro-Installatørforeningen for Provinserne og dennes Medlem, Elektro-Installatør E. D. Christensen, Randers, indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Elektrikerforbund i Anledning af en fra Forbundets Side overfor Installatør Christensen iværksat Blokade.

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Dansk Elektrikerforbund har gennem flere Aar iværksat en Forfølgelse af Installatør E. D. Christensen. I Maj 1933 nedlagde nogle af Firmaets Elektrikere Arbejdet paa Krav om Timelønsforhøjelse, hvorefter Forbundet paa et Fællesmøde den 30. Maj samme Aar underskrev en Protokoltilførsel om, at Firmaet uhindret kunde rekvirere den Arbejdskraft, som det maatte have Brug for. Strejken blev imidlertid stadig opretholdt, og ved nærværende Rets Kendelse af 23. Juni samme Aar i Sag Nr. 1784 erklæredes Arbejdsstandsningen for ulovlig, hvorhos Forbundet blev idømt en Bod paa 200 Kr. Dette forhindrede dog ikke Forbundet i allerede i Juli samme Aar at forlange Mægling om Forhøjelse af Firmaets Lønninger, og skønt Forbundet paany ved Mæglingsmødet gav Tilsagn om, at alle Stridigheder skulde være bilagt, iværksatte Elektrikerne under 16. September samme Aar paany en ulovlig Arbejdsstandsning, idet de nægtede at arbejde sammen med Installatør Christensens Stedsøn, som var ekskluderet af Fagforeningen og betragtedes som uorganiseret. Forbundet gav ganske vist Udtryk for, at der endnu ikke var nogen Konflikt, men i Oktober samme Aar var det endnu ikke lykkedes Firmaet at faa fornøden Arbejdskraft anvist, hvorfor Sagen paany drøftedes paa et Mæglingsmøde, ved hvilken Lejlighed Forbundet bestred, at der forelaa nogen Blokade, og erklærede sig villig til at skaffe den fornødne Arbejdskraft.

Der var derefter — som af Klagerne videre udviklet — i nogen Tid Ro om Sagen. I Februar 1935 indeholdt imidlertid Social-Demokraten for Randers og Omegn en af Dansk Elektrikerforbund underskreven meget aggressiv Artikel vedrørende Firmaets »Udbytning af Lærlinge«, og d. 16. April 1935 indrykkedes i samme Blad under Fagmeddelelser en saalydende Bekendtgørelse:

»Ingen maa søge eller tage Arbejde uden at henvende sig til Afdelingen.

Vi undlader ikke at gøre Medlemmerne opmærksom paa, at Installatør E. D. Christensen, Lille Voldgade, fortsat beskæftiger uorganiseret Arbejdskraft.«

Denne Bekendtgørelse, der med sit Udtryk »uorganiseret Arbejdskraft« sigtede til Installatør Christensens Stedsøn, hvis Eksklusion af Fagforeningen iøvrigt ved Vestre Landsrets Dom af 30. Juni 1934 var erklæret ulovlig, gav Anledning til, at Dansk Arbejdsgiverforening paatalte den ulovlige Blokade og oplyste, at den ovennævnte Annonce havde paaført Firmaet adskillige Vanskeligheder og Ubehageligheder dels med Hensyn til at faa Arbejdskraft og dels angaaende foreliggende Arbejders Udførelse, ligesom den hindrede Firmaet i at aabne et Elektromotorreparationsværksted.

Til Belysning heraf har Klagerne nærmere anbragt, at Installatør Christensen — da der ikke i Randers fandtes nogen til Arbejde paa det nævnte Værksted egnet Montør — den 7. Maj havde antaget en Mand fra Aarhus med den fornødne Uddannelse. Da denne Aarhus-Montør, Knud Jensen, — hvem der var lovet fast Arbejde hos Installatør Christensen, og som i den Anledning sagde sin daværende Plads i Aarhus op — kort efter indfandt sig hos Fagforeningens Kasserer — Rix — i Randers for at faa sin Bog overflyttet, vægrede denne sig herved og søgte at paavirke Jensen til ikke at gaa i Arbejde hos Christensen, hvorfor Jensen, som tre Gange havde været hos Kassereren og mødt samme Vægring, og som ikke mente at kunne arbejde i Randers uden at være tilmeldt, opgav sit Arbejde hos Christensen efter to Dages Arbejde og sluttelig — efter gennem Kassereren at have faaet Meddelelse om en telefonisk Forespørgsel fra Aarhus angaaende en Montør til et derværende Firma — vendte tilbage til Aarhus. Christensen har senere, vistnok i Juni, telefonisk tilbudt at antage Jensen, som derefter henvendte sig i Aarhus til Fagforeningen, hvor det meddeltes ham, at han ikke maatte søge Arbejde hos Christensen, men at han skulde faa nærmere Besked, hvad han dog ikke fik, hvorfor han ringede til Fagforeningen, der nu erklærede ikke at ville have noget med Sagen at gøre. — Den 18. Maj antog Installatør Christensen en Montør Kempel. Ved Antagelsen bad han om en Fridag, fordi han skulde gøre et Stykke Arbejde færdigt for en anden Installatør, som han umiddelbart forud havde haft Arbejde for, og da der var en mellemliggende Søndag, bad han sig fri om Mandagen; men han blev imidlertid borte og indfandt sig først den 2. Juni om Eftermiddagen for at meddele, at han nu kunde træde i Arbejde. — En senere antagen Elektriker, Lynggaard, arbejdede kun i to Dage og forlod derefter Arbejdet, idet han, der umiddelbart efter Antagelsen meddelte at have hørt om Beskæftigelsen af uorganiserede Arbejdere og at ville forhøre sig desangaaende i Fagforeningen, erklærede ikke at ville arbejde sammen med Installatør Christensens to Sønner. — En fjerde Mand endelig, Bengtsen, der gennem Anvisningskontoret var anvist Installatør Christensen, maatte denne give Afsked allerede efter een Dags Forløb, da han var i den Grad langsom til sit Arbejde, at Christensen ansaa ham for ganske uanvendelig.

Under Henvisning til alt foranstaaende, — derunder navnlig *dels* Forholdet med Hensyn til Knud Jensen, der var taget fra Aarhus til Randers, og hvis Henvendelse til Kassereren resulterede i hans Arbejde i kun to Dage og derpaa følgende Tilbagevenden til Aarhus, og *dels* den nævnte Bekendtgørelse i Socialdemokraten, der ved sin Sammenkæden af de to Meddelelser og ved sin Navngivelse af det enkelte Firma hos Læseren maatte skabe det Indtryk, at der var »noget galt fat« med dette Firma, som man derfor maatte holde sig fra, — gør Klagerne gældende, at det indklagede Forbund og dets Afdeling i Randers faktisk gennem to Aar og uanset Kendelsen i Sagen Nr. 1784 har etableret og opretholdt en Blokadetilstand overfor Firmaet, og Klagerne har derfor nedlagt Paastand om, at der for denne ulovlige Fremgangsmaade idømmes Forbundet en efter Rettens Skøn fastsat alvorlig Bod, som tillige kan tjene til Erstatning for det Firmaet ved Blokaden paaførte Tab.

De Indklagede procederer til Frifindelse. De bestrider, at Installatør Christensen skulde have været Genstand for nogen Blokade eller nogensomhelst Forfølgelse fra Forbundets Side. Christensen har til Stadighed haft fornøden Arbejdskraft, og han har til enhver Tid ved Henvendelse til Anvisningskontoret kunnet faa den Arbejdskraft, som han maatte have haft Brug for. En ganske anden Sag er, at Installatør Christensen har et meget daarligt Navn paa sig som Arbejdsgiver, dels paa Grund af sin udæskende personlige Optræden og dels paa Grund af en gennem mange Aar fulgt Arbejdsmetode, idet han udbytter sine Lærlinge ved at lade dem udføre alt det nye Arbejde, som maatte forekomme, medens hans Svende har maattet udføre alt det mere indviklede Reparationsarbejde, paa hvilket der ikke kan tjenes noget udover Timelønnen, fordi det ikke kan udføres i Akkord, et Forhold, som Forbundet gentagne Gange paa overenskomstmæssig Maade har søgt at raade Bod paa. Det er muligt, at Installatør Christensens daarlige Omdømme kan have gjort det vanskeligere for ham at faa egnet Arbejdskraft, men dette Forhold maa staa for Arbejdsgiverens egen Regning og er i ethvert Fald ikke ensbetydende med en Blokade, og hverken Forbundet eller dets Afdeling i Randers har hindret eller søgt at hindre ham i at faa Arbejdskraft, idet Forbundet tværtimod hele Tiden — senest ved Fællesmødet i Arbejdsgiverforeningen — har tilbudt at skaffe ham alle de Folk, som han maatte

have Brug for. Det er dernæst uden Føje, naar Installatør Christensen til Støtte for sin Paastand henviser til Bekendtgørelsen af 16. April. Dennes første Stykke sigter kun til den Kontrol, som ganske naturligt maa føres lige overfor Arbejdsløshedskassen, og Bekendtgørelsens anden Del indeholder kun Meddelelse af en Kendsgerning, som er overensstemmende med Sandheden, og som det maa være berettiget at publicere for Forbundets Medlemmer, der har Ret til at blive bekendt hermed. Angaaende de enkelte fra Klagernes Side paaklagede Forhold har de Indklagede bemærket, *at* det ikke er forbudt eller fraraadet Knud Jensen at tage Arbejde hos Installatør Christensen, hvilket Arbejde ikke heller krævede Overflytning af hans Bog, da han boede i Hadsten, *at* Kempel ved sin Antagelse faktisk havde noget Arbejde for en anden Mester, som først maatte færdiggøres, og efter hvis Færdiggørelse han mødte hos Installatør Christensen, der nu erklærede ikke at have Brug for ham, *at* Lynggaard ophørte med sit Arbejde efter 3 Dages Forløb, fordi han fik bedre lønnet Arbejde andetsteds og mulig ogsaa af denne Grund ikke ønskede at arbejde hos et Firma med uorganiserede Folk, hvilket jo ogsaa maa staa ganske frit for den enkelte Arbejder, og *at* Bengtsen efter kun een Dags Arbejde fik sin Afsked af Christensen med den Begrundelse, at han under Eksklusionssagen havde vidnet imod ham. Der foreligger derfor, hævder de Indklagede, ikke noget Grundlag for den fremsatte Klage, idet Installatør Christensen hele Tiden har haft og kunnet faa fornøden Arbejdskraft, og idet Forbundet ikke kan være ansvarlig for, at enkelte Arbejdere kommer og gaar, hvis de kan faa bedre Arbejde, eller hvis de nærer Uvilje imod at arbejde sammen med visse Folk.

Der har under Domsforhandlingen været optaget en Flerhed af Vidneforklaringer.

Knud Jensen har herunder forklaret i Overensstemmelse med Klagernes foranstaaende Fremstilling af hans Forhold og fastholdt Rigtigheden af sin Forklaring ogsaa efter at være foreholdt den afvigende Forklaring af Kasserer Rix, der paa sin Side blandt andet har forklaret, at hans Vægring ved at overflytte Knud Jensens Bog var den, at der ikke forelaa nogen Nødvendighed herfor, da Jensen boede i Hadsten, og at han netop har sagt til Jensen, at denne skulde gaa i Arbejde. — Ved de øvrige under Sagen afgivne Vidneforklaringer er ikke fremkommet noget til Bestyrkelse af Klagernes Fremstilling.

Efter samtlige under Sagen foreliggende Oplysninger ses der ikke fra Klagernes Side at være ført noget tilstrækkeligt Bevis for, at det klagende Firma som paastaaet har været Genstand for en egentlig Blokade fra Forbundets eller dets Afdelings Side. Der kan derimod — efter den paaklagede Bekendtgørelses hele Indhold, den nære Forbindelse mellem Bekendtgørelsens to Stykker og Navngivelsen af det enkelte Firma — efter Rettens Opfattelse ikke være nogen begrundet Tvivl om, at denne Bekendtgørelse efter sin hele Formulering har været egnet til hos Læserne at fremkalde den Forestilling, at Fagforeningen ikke ansaa det for ønskeligt, at der søgtes Arbejde hos Firmaet, og at Bekendtgørelsen som Følge heraf har maattet virke som en indirekte Opfordring til ikke at gaa i Arbejde hos Firmaet, hvad Fagforeningen ogsaa maa forudsættes at have været klar over. Idet det herefter maa antages, at Bekendtgørelsen, som af Klagerne paastaaet, har paaført Firmaet Vanskeligheder, og idet Retten derhos efter Omstændighederne finder at maatte lægge til Grund den af Knud Jensen afgivne Forklaring og derfor at maatte gaa ud fra, at dennes Opgivelse af Arbejdet hos Firmaet skyldes de ovennævnte Forhold fra Fagforeningens Side, finder Retten det tilstrækkelig godtgjort, at der fra Fagforeningens Side paa overenskomststridig Maade har været lagt Firmaet Hindringer i Vejen for den naturlige Tilgang af Arbejdskraft. Herefter vil der for det begaaede retsstridige Forhold være at ikende Forbundet, der ifølge den gældende Overenskomst bærer Ansvaret for, at denne overholdes, en Klagerne tilfaldende Bod, der efter Omstændighederne, derunder at de Indklagede som nævnt tidligere under Sag Nr. 1784 har været ikendt Bod, findes passende at kunne bestemmes til 500 Kr.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., hvortil kommer 184 Kr. i Refusion af Rettens Udlæg til Vidnegodtgørelse, findes at burde udredes af de Indklagede, medens Klagerne i Refusion af samme Udlæg findes at burde betale 108 Kr.

Kendelse:

De Indklagede, Dansk Elektrikerforbund, bør til Klagerne betale en Bod, stor 500 Kr.

Sagens Omkostninger 300 Kr. samt desuden 184 Kr. i Refusion af Rettens Udlæg til Vidnegodtgørelse betales af de Indklagede.

I Refusion af samme Udlæg betaler Klagerne 108 Kr.

Sag Nr. 2173:

Arbejdsmænd hos Sukkerroedyrkerne.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. Novbr. 1935 i Sag Nr. 2173: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa De danske Sukkerfabrikkers Vegne.

Efter at Dansk Arbejdsmandsforbund havde etableret Strejker overfor 10 Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, hvilke Foreninger staar udenfor Dansk Arbejdsgiverforening, men har løbende Overenskomster af 21. April 1935 med Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende Lugning (Pasning) og Optagelse af Sukkerroer, for ved de paagældende Strejker at søge opnaaet Overenskomst med de paagældende 10 Medlemmer om Løn- og Arbejdsvilkaar for deres Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed, afgav Dansk Arbejdsmandsforbund d. 7. Septbr. dette Aar saavel overfor De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger som overfor hver enkelt af de 10 Medlemmer 1. Varsel om Sympatistrejke, forsaavidt angik Optagning af Sukkerroer hos disse. Mod Varslets Lovlighed protesterede to af Arbejdsgiverne, nemlig Kammerherre S. Scavenius, Klint-

holm, og Hofjægermester K. Wolff-Sneedorf, Engelholm, og De samvirkende Fagforbund indklagede derefter paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og deres nævnte to Medlemmer med Paastand om, at den varslede Sympatistrejke lovligt kunde etableres, efter at 2. Varsel behørigt og rettidigt var afgivet.

Ved Rettens Kendelse af 4. Oktober dette Aar i Sag Nr. 2154 blev det statueret, at den foran omhandlede under 7. September dette Aar varslede Sympatistrejke lovligt kunde iværksættes, efter at behørigt og rettidigt 2. Varsel var afgivet i Overensstemmelse med Septemberforligets Regler. Et af De samvirkende Fagforbund den 21. September afgivet 2. Varsel blev af Retten ikke anset fyldestgørende, og der afgaves derefter et nyt 2. Varsel, og Sympatistrejken ved Optagning af Sukkerroer er derefter etableret fra den 14. Oktober dette Aar at regne.

Allerede den 13. September havde Dansk Arbejdsmandsforbund afgivet et saalydende 1. Sympatistrejkevarsel overfor Dansk Arbejdsgiverforening:

»Overfor nedennævnte Leverandører af Sukkerroer til A/S De danske Sukkerfabrikker har Dansk Arbejdsmands Forbund set sig nødsaget til at etablere Strejke grundet paa Uoverensstemmelser om Løn- og Arbejdsvilkaar ved de af disse drevne Land- og Skovbrugsvirksomheder. En enkelt af de nævnte Leverandører har dog etableret Lockout overfor Forbundet. Da det ikke hidtil har været muligt at bringe disse Konflikter til en tilfredsstillende Afslutning, har vi overfor De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger fremsat første Varsel om Etablering af Sympatistrejke overfor de nævnte Sukkerroedyrkere for saa vidt angaar Optagning af Sukkerroer.

I Forbindelse hermed meddeler vi herved som første Varsel og med Henhold til Septemberforforligets Regler, at vi agter at forelægge vor dertil kompetente Forsamling Forslag om, at der i det Omfang, Forsamlingen maatte bestemme, etablere Sympatistrejke af vore Medlemmer ved al Transport og Behandling af Sukkerroer fra de nævnte Landbrugsvirksomheder.

Disse er:

Brahetrolleborg Gods ved Hr. Godsforvalter G. Danielsen, Brahetrolleborg pr. Korinth.
Hr. Proprietær Hasling, Frederikseg pr. Herlufmagle.
Hr. Godsejer Reimann, Stensbygaard pr. Stensved.
Hr. Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, Borre.
Hr. Forpagter Aa. Lawaetz, Falkensten, Slagelse.
Hr. Inspektør Arnung, Idagaard, Slagelse.
Hr. Hofjægermester Wolff-Snedorff, Engelholm pr. Tappernøje.
Hr. Forpagter Chr. Sørensen, Hjortholm og Frederiksberg, Humble, Langeland.
Hr. Godsejer Jørgen Hansen, Faarevejle, Rudkøbing.
Hr. Forpagter Brødsgaard, Biskopstorp, Simmerbølle, Langeland«

hvorhos De samvirkende Fagforbund under 21. September som 2. Varsel meddelte Arbejdsgiverforeningen, »at deres dertil kompetente Forsamling havde vedtaget, at der fra Onsdag den 2. Oktober ved normal Arbejdstids Ophør etableredes Sympatistrejke overfor Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemmer, for saa vidt angaar alt Arbejde, af hvad Navn nævnes kan, der direkte eller indirekte staar i Forbindelse med Transport og Behandling af Sukkerroer fra de ovennævnte 10 Landbrugsvirksomheder. Efter Afsigelsen af Kendelsen af 4. Oktober tilskrev De samvirkende Fagforbund den 5. Oktober Arbejdsgiverforeningen, at den til Ikrafttræden den 2. Oktober varslede Sympatistrejke først vilde blive iværksat den 14. Oktober.

I Skrivelse af 22. Marts dette Aar til De danske Sukkerfabrikker A/S havde Arbejdsmandsforbundet allerede bebudet den paagældende Sympatiaktion, i hvilken Anledning Selskabet den 8. Juli svarede Forbundet, »at vi selvfølgelig i det forløbne Tidsrum har maattet træffe vore kontraktmæssige Dispositioner med Kampagnen 1935 for Øje, og skulde en overenskomstmæssig Ordning med Landarbejderne derfor ikke være truffet, maa vi meddele, at vi betragter det som en Ulovlighed, hvis Dansk Arbejdsmandsforbund vil benytte sig af de af os afsluttede Kontrakter til paa andre Omraader at forskaffe Arbejderne overenskomstmæssige Fordele hos os iøvrigt uvedkommende Arbejdsgivere«. I Skrivelse af 21. September til Arbejdsmandsforbundet tog Arbejdsgiverforeningen Forbehold overfor Lovligheden af Aktionen i det hele, for saa vidt den maatte paaføre De danske Sukkerfabrikker A/S Tab, og under 14. Oktober meddelte Selskabet Forbundet,

»at vi forsaavidt denne Sympatistrejke maatte medføre Forstyrrelser i vor Drift eller paaføre os Tab eller maatte medføre Krav overfor os fra de paagældende Landmænds Side, vil vi gøre det ærede Forbund ansvarligt derfor og om fornødent søge vort Krav fremmet ved Domstolene«.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for De danske Sukkerfabrikker A/S og paastaaet den efter Varslerne af 13. September, 21. September og 5. Oktober dette Aar etablerede ovenfor omhandlede Sympatikonflikt overfor Selskabet kendt lovlig.

De Indklagede har nedlagt Paastand paa Sagens Afvisning fra Den faste Voldgiftsret. De Indklagede har dernæst gjort De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger bekendt med Klagen, og disse samt følgende 5 Medlemmer nemlig:

Proprietær Hasling, Frederikseg,
Kammerherre S. Scavenius, Klintholm,
Forpagter Aa. Lawaetz, Falkensten,
Inspektør Arnung, Idagaard,
Hofjægermester Wolff-Snedorff, Engelholm,

har derefter givet Møde under Sagen som Biintervenienter og sluttet sig til den af de Indklagede nedlagte Afvisningspaastand.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at da det har været umuligt at opnaa Overenskomst med de paagældende Arbejdsgivere om deres Landbrugsarbejde i Almindelighed, har det været nødvendigt at etablere Sympatistrejke ikke blot forsaavidt angaar Roeoptagning, men ogsaa for Transport og Behandling af Roer paa Sukkerfabrikkerne. Da Sympatistrejken er varslet i Henhold til Septemberforligets Varselsregler, er den lovlig.

De Indklagede erkender vel, at Sympatistrejken med Hensyn til Transport og Behandling af Roer er varslet i Henhold til Septemberforliget og forsaavidt lovlig, men gør gældende, at Rettens Anerkendelse af Lovligheden under Hensyn til mulig Anvendelse af Lov Nr. 70 af 27. Marts 1929, ikke bør finde Sted, hvorfor de paastaar, at Sagen i det hele afvises.

Foreløbig bemærkes, *dels,* at Kammerherre Scavenius og Hofjægermester Wolff-Snedorff har været Medlemmer af den under Dansk Arbejdsgiverforening staaende Arbejdsgiverforening for Land- og Skovbrug, til denne opløstes i 1930, og at Wolff-Snedorff har etableret Lockout overfor Landarbejderforbundet under Dansk Arbejdsmandsforbund fra 1. Maj 1934, for saa vidt angaar Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed, *dels* at Landarbejderforbundet — som nævnt i Kendelsen af 4. Oktober — allerede i 1922 tog Forbehold om Aktionsfrihed, forsaavidt angik Roearbejdet overfor Medlemmer af Roedyrkerforeningerne, og endelig at den heromhandlede Aktion mod Sukkerfabrikkerne kun tilsigter at gøre den lovligt løbende Roekonflikt effektiv.

Retten maa statuere, at den varslede Sympatiaktion overfor de Indklagede ikke strider mod det bestaaende kollektive Overenskomstforhold mellem Parterne, og da den iøvrigt opfylder Septemberforligets Regler, maa den efter Varslerne af 13. September, 21. September og 5. Oktober dette Aar etablerede Sympatikonflikt anerkendes som lovlig.

Hvad angaar det af Indklagede rejste Spørgsmaal om mulig Anvendelse af Bestemmelserne i Lov Nr. 70 af 27. Marts 1929 paa den af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor de paagældende Landbrugere rejste Aktion til Opnaaelse af en Overenskomst vedrørende deres Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed, hører dette ikke under Den faste Voldgiftsrets Kompetence.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

Den af Dansk Arbejdsmandsforbund efter Varslerne af 13. September, 21. September og 5. Oktober dette Aar etablerede Sympatikonflikt overfor A/S De Danske Sukkerfabrikker er lovlig.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af Dansk Arbejdsgiverforening og Halvdelen af De samvirkende Fagforbund.

Sag Nr. 2174.

Arbejdsmænd hos A/S De danske Sukkerfabrikker.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 9. November 1935 i Sag Nr. 2174: Dansk Arbejdsgiverforening for A/S De danske Sukkerfabrikker mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund.

Efter at Dansk Arbejdsmandsforbund havde varslet Sympatiblokade overfor Dansk Arbejdsgiverforenings Medlemmer til Støtte for en overfor en Række udenfor Arbejdsgiverforeningen staaende Landbrugsvirksomheder varslet Sympatistrejke, blev Spørgsmaalet om Strejkens Lovlighed, for saa vidt angaar de af de paagældende Landbrugsvirksomheder, der er Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, afgjort ved Rettens Kendelse af 4. Oktober d. A. i Sag Nr. 2154, saaledes at den varslede Sympatistrejke blev kendt lovlig, naar et behørigt og rettidigt 2. Varsel var afgivet i Overensstemmelse med Septemberforligets Regler.

Herefter fremsendtes der af De samvirkende Fagforbund med Skrivelse af 5. Oktober et fornyet 2. Sympatistrejkevarsel overfor de paagældende Virksomheder, bl. a. for Godsejer, Kammerherre Scavenius, Klintholm, Borre, og samtidig lod De samvirkende Fagforbund Arbejdsgiverforeningen vide, at den af Forbundet til Ikrafttræden den 2. Oktober varslede Sympatiblokade overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i Henhold til Varslets Indhold først vilde blive iværksat Mandag den 14. Oktober Kl. 10 Aften.

Arbejdsgiverforeningen fik derefter den 15. Oktober fra A/S De danske Sukkerfabrikker Meddelelse om, at Arbejderne paa Holme Saftstation under Stege Sukkerfabrik samme Dag havde nedlagt Arbejdet ved Indsvømning af Sukkerroer, der aflæssedes fra en Vogn fra Kammerherre Scavenius' Gaard »Søndergaard«, til Trods for, at den paagældende Saftstations Leder protesterede under Henvisning til, at der ikke var varslet Sympatiblokade angaaende Behandling af Roer fra den nævnte Landbrugsvirksomhed. Da Indsvømning af Roer standsedes, gik Saftstationen i Staa. Saftstationens Leder foranledigede Roerne fra »Søndergaard« afvist, hvorefter Arbejdet genoptoges, men Saftstationen fastholdt sin Protest.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for A/S De danske Sukkerfabrikker indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og paastaaet den af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor Kammerherre Scavenius' Gaard »Søndergaard« iværksatte Sympatiblokade kendt ulovlig og Forbundet idømt Bod, der kan tjene som Erstatning for det Tab, der er paaført Selskabet.

Kammerherre Scavenius er indtraadt i Sagen som Intervenient og har sluttet sig til den af Klagerne nedlagte Paastand, dog at han har forbeholdt sig Adgang til ved de ordinære Domstole at rejse Krav om Erstatning for det ham ved Blokaden paaførte Tab.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at den Sympatiblokade, der er

etableret overfor Transport og Behandling af Sukkerroer fra Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, er baade ifølge Varslets Ordlyd og ud fra rene Fornuftslutninger etableret overfor Godsejeren i hans Egenskab af Leverandør af Roer til Sukkerfabrikkerne, uanset om Roerne leveres fra den ene eller anden Underafdeling af Godsejerens samlede Bedrift. »Klintholm« og »Søndergaard« er faktisk een samlet Bedrift, der drives delvis med samme Arbejdere og under ganske ensartede Forhold med Godsejeren selv som egentlig Driftsleder. At »Søndergaard« — ligesom »Klintholm« — har en daglig selvstændig Arbejdsleder, forandrer ikke Realiteten. Den af Forbundet etablerede Sympatistrejke omfatter Godsejer Scavenius' samlede Bedrift.

Efter de Retten forelagte Oplysninger maa det anses for godtgjort, at de to Ejendomme »Klintholm« og »Søndergaard« i det væsentlige drives hver for sig, og Varslet har i hvert Fald ikke været af saadan Nøjagtighed, som maa kræves af et saadant. Herefter har den iværksatte Sympatiblokade, forsaavidt angaar Roer fra »Søndergaard«, været ulovlig, hvorom Retten har afsagt foreløbig Kendelse den 31. Oktober.

Til A/S De danske Sukkerfabrikker og til Kammerherre Scavenius, Klintholm, findes Dansk Arbejdsmandsforbund at burde betale til hver en Bod, der tillige skal dække muligt Tab ved Arbejdsstandsningen, stor 250 Kr.

De Indklagede findes derhos at burde betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den af Dansk Arbejdsmandsforbund overfor A/S De danske Sukkerfabrikker iværksatte Sympatiblokade omfatter i Henhold til de afgivne Varsler ikke lovligt Ejendommen »Søndergaard«.

I Bod til A/S De danske Sukkerfabrikker og til Kammerherre Scavenius, Klintholm, betaler Dansk Arbejdsmandsforbund 250 Kr. til hver.

I Sagsomkostninger betaler Dansk Arbejdsmandsforbund 300 Kr.

Sag Nr. 2167:

Kurvemagere hos Kurvemagermester J. Kristiansen, Horsens.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. November 1935 i Sag Nr. 2167: De samvirkende Fagforbund for Kurvemagerforbundet mod Kurvemagermester Jacob Kristiansen, Horsens.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Kurvemagerforbundet indklaget Kurvemagermester Jacob Kristiansen, Horsens, for Brud paa den mellem Parterne gældende Overenskomst og nedlagt Paastand paa, at Indklagede kendes pligtig til at overholde Overenskomsten, og at han idømmes Bod.

Sagens nærmere Omstændigheder er efter Klagernes Fremstilling følgende:

Mellem Forbundet og Kristiansen blev der under 5. November 1934 afsluttet en saalydende Overenskomst:

»Jeg undertegnede Kurvemager Kristiansen erklærer mig herved at underskrive Kurvemagerforbundets tarifmæssige Overenskomst, men paa Delingsarbejdet henvises til Forhandling med Forbundet, dog saaledes, at disse Forhandlinger er tilendebragt i et Tidsrum indenfor 14 Dage fra Dags Dato.

Jeg erklærer yderligere ved min Underskrift kun at beskæftige organiserede Folk, som er Medlem af Kurvemagernes Fagforening.

Delingsarbejde er ikke tilladt paa andet Arbejde end Margarinekurve, og maa absolut begrænses hertil.

(sign.) Jacob Kristiansen.«

Denne Overenskomst har Kristiansen ikke overholdt, idet han gentagne Gange i Strid med Overenskomsten har tvunget Svendene til at udføre Delingsarbejde og endvidere har beskæftiget uorganiserede Svende.

Forbundet har protesteret imod disse overenskomststridige Forhold, og paa et den 29/4 d. A. i den Anledning afholdt Møde afgav Kristiansen følgende Erklæring:

»Jeg undertegnede
Kurvemager J. Kristiansen,
Aaboulevarden 64, Horsens.
til Møde og Forhandling med Bestyrelsen for Kurvemagernes Fagforening i Aarhus Mandag den 29.-4.-35 erklærer herved, at Forholdene paa mit Værksted skal blive bragt i Orden paa en for Fagforeningen tilfredsstillende Maade, nemlig ved at jeg afskaffer Delingsarbejdet og kun beskæftiger faglærte organiserede Arbejdere, som er Medlem af Kurvemagernes Fagforening, og alle Uoverensstemmelser mellem Fagforeningen og mig bringes herved til Ophør.«

— Kristiansen overholdt imidlertid stadig ikke Overenskomsten, men afskedigede de af sine Arbejdere, der var Medlemmer af Forbundet og ikke vilde udmelde sig deraf. Forbundet iværksatte derefter Blokade overfor Kristiansen, hvilken dog atter hævedes efter 3 Maaneders Forløb, hvorefter Forbundet i September Maaned tilskrev Kristiansen, at saafremt han stadig misligholdt den mellem Forbundet og ham indgaaede Overenskomst og Erklæringen af 29. April, vilde det indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret og paastaa ham idømt Bod for Overenskomstbrud. Da Indklagede ikke har svaret Forbundet paa denne Henvendelse, og da han ikke har bragt Forholdene i sin Virksomhed i Orden, idet Delingsarbejde ikke er afskaffet, og han stadig beskæftiger uorganiserede Arbejdere, har Forbundet indbragt Sagen for Retten med Paastand som foran anført.

Indklagede har skønt lovlig stævnet ikke givet Møde ved Sagens mundtlige Foretagelse i Retten den 8. November 1935, men har i et skriftligt Tilsvar paaklaget den foran omtalte fra den 5. Juni d. A. af Forbundets Afdeling iværksatte Blokade. Klagerne erkender vel, at denne Blokade har været ulovlig, men har fremhævet, at saa snart dette Forhold blev De samvirkende Fagforbund bekendt, er Blokaden straks hævet og Klage i nærværende Sag indgivet til Den faste Voldgiftsret.

Da Indklagede saaledes ikke har givet Møde ved Sagens mundtlige Foretagelse, vil Klagernes

Paastand være at tage tilfølge, saaledes at der ikendes Indklagede en Forbundet tilfaldende Bod, der under Hensyn til den nævnte Blokade findes at kunne bestemmes til 300 Kr., hvorhos Indklagede vil have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Indklagede, Kurvemager Jacob Kristiansen kendes pligtig at overholde den ovennævnte af ham indgaaede Overenskomst af 5. November 1934 med Tillæg af 29. April 1935.

I Bod til Kurvemagerforbundet i Danmark betaler Indklagede 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 300 Kr.

Adressefortegnelse

over Forbund, der er tilsluttede De samvirkende Fagforbund.

Arbejdsmandsforbund, Dansk, Axel Olsen, Nyropsgade 25, V. Telf. 2140.

Bageri- og Konditorarbejderforbundet. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14⁴. Telf. Nora 3451.

Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet. — Knud V. Jensen, Hans Egedesgade 25, N. Tlf. Nora 6440.

Bogbinderforbundet. Th. Nielsen, Ny Kongensgade 15, St., K. Telf. 12761.

Brolæggerforbundet, Dansk, Alb. C. Nielsen, Tornskadestien 15⁴, N. Telf. Taga 4957.

Bødkerforbundet. R. Rude, Rosenørns Allé 14, St. Telf. Nora 5318.

Børsteindustriarbejderforbundet. E. Knudsen, Husumgade 13³, N. Telf. Taga 4153 y.

Drejerforbundet. M. Arnsfelt, Colbjørnsensgade 20, St. V. Telf. Vester 8175.

Elektrikerforbund, Dansk. Vald. Jensen, Hauchsvej 17, V. Telf. 7918.

Forgylderforbundet. L. Overby, Degnestavnen 11², N. Telf. Taga 4369 v.

Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk. Herman Hansen, Gl. Kongev. 6⁴, V. Telf. Byen 2125 og Byen 6725.

Funktionærforbund, Dansk. Fr. Hagengaard, Rosenørns Allé 12⁴, V. Telf. Nora 5280.

Gartnerforbund, Dansk. M. Mikkelsen, Todesgade 13³, N. Telf. Nora 7241.

Glarmestersvendenes Forbund. A. Nielsen, Danmarksgade 23, Randers.

Glasarbejderforbund, Dansk. C. J. Olsen, Søvangs Allé 17, Kastrup. Telf. Kastrup 153.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund. R. Høesch, Rømersgade 22 A³, K. Telf. Palæ 6235.

Gørtler- og Metalarbejderforbundet. C. Madsen, Rosenborggade 7, Mezz., K. Telf. Byen 5994.

Handels- og Kontormedhjælperforbundet, Dansk. Jul. Hansen, Vestre Boulevard 43, V. Telf. 143, 8143, 12143.

Handskemagerforbundet. G. Møller, Elbagade 21¹, S.

Hatte- og Buntmagerfaget, Dansk. A. Johnsen, Smedegade 19, St., N. Telf. Nora 5220.

Husassistenternes Forbund. Frk. Vilhelmine Jørgensen, Sjællandsgade 57, St., N.

Jernbaneforbund, Dansk. Charles Petersen, Vestre Boulevard 45¹, V. Telf. 4482.

Jern- og Metalsliberforbund, Dansk. Aage Sørensen, Vester Søgade 2, V. Telf. Byen 197 y.

Karetmagerforbund, Dansk. C. M. Carlsen, H. C. Ørstedsvej 28 C, V. Telf. Eva 2713.

Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk. Laur. Hansen, Vesselsgade 4, St., N. Telf. Nora 7559.

Keramisk Forbund. A. Flodin, Allégade 15, F. Telf. Godthaab 4039.

Kobbersmedenes Forbund. Ludv. Jensen, Monrads Allé 34, St., Valby. Telf. Valby 3281.

Kommunalarbejderforbund, Dansk. Th. Thomsen, Thorvaldsensvej 2, V. Telf. 14795.

Korkskærernes og Sortererskernes Forbund. Viktor Nilsson, Fiskergade 18, N. Telf. Nora 3520 y (11—1) (Privat Taga 6049).

Kvindeligt Arbejderforbund. Fru Alvilda Andersen, Maagevej 72, St., N. Telf. 5123.

Køkkenpersonale, Forbundet for faglært. Sverre Schmidt, Løngangsstræde 21, K. Telf. 14434.

Kurvemagerforbundet i Danmark. Emil Johansen, Istedgade 118⁴, V.

Litografisk Forbund, Dansk. S. E. Frederiksen, Larslejstræde 1, K. Telf. Byen 3575.

Lokomotivmandsforbund, Dansk. N. Th. Brix, Kærby, Aalborg. Telf. Aalborg 3510.

Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk. C. F. Petersen, Hannovergade 12¹, tv., S. Telf. Amager 843.

Malerforbundet. Fr. Jensen, Rømersgade 24, K. Telf. 10385.

Mejeristforbund, Dansk. Villavej 9, Roskilde. Tlf. 1249.

Metaltrykkerforbund, Dansk. Helge Bjerring, Webersgade 9², Ø. Palæ 3331 y.

Murerforbundet i Danmark. M. Madsen, Dosseringen 36, N. Telf. 8054.

Mølleriarbejderforbund, Dansk. J. M. Johansen, Grøndalsvænge Allé 28, F. Telf. Taga 4777.

Papirindustriarbejderforbundet. Magnus P. Elling, Rosenørns Allé 14⁴, V. Telf. Nora 964.

Postforbund, Dansk. P. Jensen, Vodroffsvej 13, V. Telf. 14124.

Privatbanefunktionærernes Forbund. J. M. Herlak, Duebrødrevej 9, Aalborg. Telf. 3516.

Rebslagerarbejderforbund, Dansk. Charles Andersen, Jyllandsgade 63 B, Esbjerg.

Riggernes og Sejlmagernes Forbund. Fr. Jensen, Lombardigade 25, S.

Sadelmager- og Tapetsererforbund, Skand. Th. Clausen, Meinungsgade 16, St., N. Telf. Nora 7341.

Skibstømrerforbundet, Dansk. G. Sigurdsson, Skibhusvej 11, Odense. Telf. 5516.

Skorstensfejersvendenes Fagforbund. R. Christensen, Leifsgade 19, S. Telf. Amager 4571 v.

Skotøjsarbejderforbund, Dansk. P. Knudsen, Rømersgade 22³, K. Telf. Byen 8368.

Skraatobaksarbejdernes Forbund. Th. Nielsen, H. C. Ørstedsvej 19 B¹, V. Telf. Eva 632.

Skrædderforbund, Dansk. Josef Andersson, Vendersgade 29¹, K. Telf. 10518.

Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk. P. Andersen, Gl. Kongevej 6², V. Telf. 5121, 8221.

Snedkerforbundet. Niels Madsen, Rømersgade 22⁴, K. Telf. 12753.

Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund, Dansk. H. M. Christensen, Park Allé 21, Ø. Telf. 15880.

Specialarbejderforbundet. L. Møller, Vester Søgade 2, V. Telf. Byen 5964.

Stenindustriarbejderforbund, Dansk. Oskar Fält, Allinge, Bornholm. Telf. Allinge 108.

Stukkatørernes Forbund. Carlo Larsen, Vestergaardsvej 26 A¹, N. Telf. Taga 1817.

Sukkervare- og Chocoladearbejdernes Forbund. Ejnar Jensen, Bjelkes Allé 20¹, N. Telf. Taga 6180.

Tekstilarbejderforbund, Dansk. Chr. Nielsen, Rosenørns Allé 14³, V. Telf. 5661.

Tjenerforbundet i Danmark. V. Christensen, Vendersgade 24, K. Telf. 14732.

Tobaksarbejderforbundet. Edm. Olsen, H. C. Ørstedsvej 19 B¹, V. Telf. 12981.

Træindustriarbejderforbundet. J. Jensen, Rosenørns Allé 12⁴, V. Telf. Nora 7306.

Typograf-Forbund, Dansk. Jul. Schrøder, Evaldsgade 3, N. Telf. 4331.

Dansk Dykkerforening. H. Rasmussen, Aakandevej 5, Brønshøj.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 12 * KØBENHAVN DEN 1. JANUAR 1936 * 32. AARGANG

Det svundne Aar var baade fagligt og politisk præget af glædelige Fremskridt for de danske Arbejdere. Vi takker de tilsluttede Organisationer for deres Medvirken hertil og for det gode Samarbejde, der har fundet Sted paa alle Omraader, og udtaler Haabet om, at den Fremgangens Linie, som med Hensyn til Medlemstal og organisatorisk Samling i de senere Aar har kunnet konstateres for Dansk Fagbevægelse, vil blive fortsat i det kommende Aar.

Forretningsudvalget.

Ved Aarsskiftet.

Et Tilbageblik over det svundne Aar viser, at de danske Arbejdere i og for sig ikke har Grund til at tale ondt om 1935, omend der vel nok kunde være et eller andet, de havde ønsket sig anderledes. Men Aaret 1935 viser mange Lyspunkter, og baade fagligt og politisk kan der konstateres Fremskridt, der er en Opmuntring for de danske Arbejderorganisationer til med Fortrøstning at gaa i Gang med de mange Opgaver, der venter dem i de kommende Aar. Og selv om ved Aarets Udgang Arbejdsløshedens mørke Skygge i nogen Grad fordunkler Horizonten, bør man herover ikke glemme, at Haandværk og Industri i 1935 har været i Stand til at beskæftige et større Antal Arbejdere end i det foregaaende Aar. Alle Kræfter bør sættes ind for at denne Udvikling kan fortsætte ogsaa i det kommende Aar.

For De samvirkende Fagforbund var 1935 et godt Aar. Efter de hidtil foreliggende Oplysninger kan de fleste tilsluttede Organisationer notere stigende Medlemstal. Dette gælder t. Eks. for Dansk Arbejdsmandsforbund (Fremgang ca. 2000), Handels- og Kontormedhjælperforbundet (ca. 1100), Kvindeligt Arbejderforbund (ca. 1000), Smede- og Maskinarbejderforbundet (ca. 1100), Dansk Skrædderforbund (ca. 700), Malerforbundet (ca. 500) samt for en Del andre. Desuden har i Aarets sidste Maaneder 3 Forbund tilsluttet sig vor faglige Centralorganisation, nemlig Murerforbundet med godt 7000 Medlemmer samt Tjenerforbundet og Forbundet for faglært Køkkenpersonale med henholdsvis 4700 og 800 Medlemmer. Ved Aarsskiftet udgør D. s. F.s Medlemstal over 370 000. Som det fremgaar af nedenstaaende Oversigt, er det ikke blot paa dette Omraade, at D. s. F.s Virksomhed har givet tilfredsstillende Resultater.

Paa det faglige Omraade var Aarets Hovedbegivenhed Foraarets Overenskomstsituation, der ogsaa denne Gang fandt sin Afslutning ved Forhandling og Vedtagelse af Forligsmændenes Mæglingsforslag. For første Gang i flere Aar var det muligt at gøre et Fremstød paa Lønomraadet og opnaa en Del omend kun beskedne Lønforbedringer for de lavest lønnede Arbejdere. Endvidere blev der for nogle Fag og Brancher opnaaet en forbedret Ferieordning. Dette gælder for Overenskomster, der hidtil ikke indeholdt Bestemmelser om Ferie, eller hvor Ferien var kortere end 6 Dage. Sluttelig blev Spørgsmaalet om overenskomstmæssige Løn- og Arbejdsvilkaar for unge Arbejdere bragt nærmere sin Løsning, idet to store Fag, Skotøjsindustrien og Træindustrien, denne Gang i deres

Overenskomster fik indført Bestemmelser vedrørende unge Arbejdere over 16 Aar.

Hovedtrækkene i Mæglingsforslagene var en Forbedring af de lavest lønnede Arbejderes Kaar, en Linie, som altid er fulgt af Fagforeningerne. Skønt de opnaaede Resultater langtfra tilfredsstillede alle Arbejdere, maa de alligevel med Henblik paa den Lønpolitik, Arbejdsgiverne har ført i de senere Aar, betegnes som antagelige for Arbejderorganisationerne.

Afslutningen af Aarets Overenskomstsituation har givet Stødet til Forhandlinger mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund angaaende Fremgangsmaaden ved Overenskomsternes Tilvejebringelse. Det vil i det kommende Aar vise sig, om de efter Henstilling fra Arbejdsgiverforeningen paabegyndte Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne, der nu fortsættes i et mindre Udvalg, som endnu ikke har afsluttet sit Arbejde, vil føre til det tilsigtede Resultat, nemlig at undgaa den store Ophobning af Detailspørgsmaal i Forligsinstitutionen.

Hos Fagforeningerne udløste Aarets Overenskomstsituation Ønsket om større faglig Koncentration og et intimere Samarbejde mellem Fagene, især ogsaa med Hensyn til Tilrettelæggelsen af de aarlige Overenskomstsituationer. Tillige fremhævedes Nødvendigheden af at faa indført ensartede Afstemningsregler, saaledes at det i Fremtiden undgaas, at et Forbund træffer sin Afgørelse ved Urafstemning, et andet ved kompetent Forsamling. Dette førte til, at det i Maj Maaned afholdte Repræsentantskabsmøde i D. s. F. nedsatte et Udvalg paa 12 Medlemmer. Resultatet af Udvalgets Arbejde blev forelagt paa det den 19. December afholdte Repræsentantskabsmøde. Paa andet Sted i dette Nummer optrykker vi det af Udvalget fremsatte Forslag om Fagenes indbyrdes Samvirke under Overenskomstsituationer og om fælles Afstemningsregler. Repræsentantskabet tiltraadte Udvalgets Forslag, der nu skal behandles i Organisationerne, medens den endelige Afgørelse vil blive truffet paa en Generalforsamling.

Ved Begyndelsen af 1935 var den langvarige »Vølund-Sag« endnu ikke bragt ud af Verden. Dette skete først ved Aarets Udgang gennem Afslutning af en Hovedoverenskomst mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund. Denne Overenskomst betyder, at Arbejdsgiverne nu har opgivet deres meningsløse Modstand mod at indgaa Overenskomster for Handels- og Kontormedhjælpere. Forbundet har al Grund til at være tilfreds med dette Resultat af saavel dets eget maalbevidste og udholdende Arbejde som af dets Tilslutning til den faglige Centralorganisation.

Ved Aarsskiftet er Overenskomstforhandlingerne allerede i fuld Gang, og i enkelte Tilfælde er der opnaaet Enighed om nye Overenskomster. Dette gælder først og fremmest de under Metalarbejdernes Centralorganisation hørende Forbund, der har forlænget Overenskomsten med Jernindustriens Arbejdsgivere. Forlænget har desuden Elektrikerforbundet samt Snedkerforbundet for sine i Jernindustrien beskæftigede Medlemmer. Endvidere har Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund fornyet en Række Branche- eller Enkeltoverenskomster. Af andre Fag, der er blevet enige med de modstaaende Arbejdsgiverforeninger om Overenskomstens Forlængelse nævner vi endvidere Tekstilarbejderne og Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.

Stillingen er iøvrigt i Øjeblikket den, at det Trods den afkortede Opsigelsesfrist endnu for en Del Fags Vedkommende ikke er lykkedes at opnaa Enighed, og at Forhandlingerne derfor fortsættes. I andre Fag er Forhandlingerne mellem de modstaaende Underorganisationer gaaet i Staa, og Hovedorganisationerne søger nu at knytte de bristede Traade, mens der sluttelig for andre Fag allerede foreligger en Opsigelse af Overenskomsterne. Det er paa det nuværende Tidspunkt vanskeligt at udtale sig om, hvorledes den faglige Situation vil forme sig denne Gang; men saafremt der skal naas en mindelig Ordning, vil det være nødvendigt, at Arbejdsgiverne gaar med til rimelige Krav om Lønforhøjelse samt til nødvendige Forbedringer af en Række særlige Forhold.

Arbejdsløsheden, der gennem hele Aaret havde været mindre end i de nærmest foregaaende Aar, er i Midten af December steget betydeligt, saaledes at Arbejdsløshedstallet laa højere end paa det tilsvarende Tidspunkt i 1934. Dette er en beklagelig Udvikling, som nok kan give Grund til Eftertanke og viser, at Parti og Fagbevægelse har al Grund til at skænke Beskæftigelsesproblemet den størst mulige Opmærksomhed.

Alt taget i Betragtning kan det siges, at dansk Arbejderbevægelse gaar styrket ud af 1935, en Kendsgerning, der ogsaa anerkendes af Modstanderne. Det bør i det nye Aar være Arbejderorganisationerne og ikke mindst Fagforeningernes Opgave yderligere at underbygge vor nuværende Magtstilling, saaledes at vi med Fortrøstning kan møde Fremtidens Vanskeligheder.

Overenskomstsituationen.

Mellem Hovedorganisationerne er der nu truffet Aftale om en Afkortning af Opsigelsesfristen ogsaa for April-Overenskomsterne, der rettidigt kan opsiges pr. 1. Februar. Angaaende Marts-Overenskomsterne er der ligesom for Februar-Overenskomsterne for de enkelte Organisationer aabnet Adgang til at udsætte Opsigelsesfristen yderlig en Maaned for dermed at give Underorganisationerne Tid til Forhandling og eventuel Afvikling af bestaaende Uoverensstemmelser.

Foruden de tidligere nævnte Fag er der i en Del videre Fag og Brancher opnaaet Enighed om en Forlængelse af Overenskomsterne. Vi nævner først Tekstilarbejderforbundets Overenskomst gældende for 12000 Arbejdere. Denne Overenskomst, der er afsluttet for 2 Aar, giver Arbejderne en forbedret Ferieordning, medens Fabrikanterne faar visse Indrømmelser med Hensyn til Flervævesystemet.

Overenskomsten indeholder en Ventilbestemmelse saaledes, at den i Tilfælde af Prisstigning kan opsiges næste Aar.

Mellem Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Elektrikerforbund er der opnaaet Enighed om en Forlængelse af Overenskomsten, der omfatter ca. 3500 Elektrikere. Dette er sket, efter at Sammenslutningen har givet Tilsagn om at medvirke til Gennemførelse af obligatoriske Svendeprøver. Samtidig er den hidtil gældende Ansvarsbestemmelse i Overenskomsten bortfalden.

Snedkerforbundet har med samme Sammenslutning med visse Ændringer forlænget sin Overenskomst for de ca. 800—1000 Medlemmer, som beskæftiges i Jernindustrien.

Endvidere har Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund hver forlænget en Række Overenskomster for enkelte Brancher og Enkeltvirksomheder.

Derimod er Forhandlingerne bristede i Papirindustrien, og Papirindustriarbejderforbundet har derfor opsagt Overenskomsten.

Arbejdstempoet i den russiske Industri.

Af *Salomon Schwarz.*

Sovjetruslands Presse har i den sidste Tid været fuld af Beretninger om de nye Præstationsrekorder i den russiske Industri. Disse Rekorder skal bearbejde og forberede Marken, saaledes at de russiske Arbejderes almindelige Arbejdsydelse efterhaanden bliver betydeligt forøget. Den nu foregaaende Rekordjagt tog sin Begyndelse i Donjetomraadet, da en Grubearbejder, Alexei Stakhanov, den 31. August paa 6 Timer huggede 102 Tons Kul med en komprimeret Lufthammer. Det hele blev blæst op til en vidtomfattende »Bevægelse, som har faaet Navnet Stakhanov-Bevægelsen. Denne »Bevægelse« fortjener en nærmere Omtale. Dog skal først Arbejdsintensiteten eller, for at anvende den kommunistiske Terminologi, Arbejdspræstationens Udvikling i Sovjetrusland i de seneste Aar skildres i store Træk.

De russiske Arbejderes Arbejdspræstation var for nogle Aartier siden kendt som meget lav i Forhold til den Præstation, der gjaldt som »normal« i de gamle kapitalistiske Lande. Rusland var et Land, som først sent slog ind paa den industrielle Udviklings Vej. Den nødvendige tekniske Kultur maatte her først skabes. Herved maa det beagtes, at den russiske Industriarbejderklasse i sit overvældende Flertal ikke rekruteredes fra Byernes Haandværksfag, saaledes som dette i sin Tid var Tilfældet for en betydelig Del af Industriarbejderne i Central- og Vesteuropa. Hovedparten af russiske Industriarbejdere var Indvandrere fra Landsbyerne (dette gælder væsentlig ogsaa i Dag), som uden nogen Faguddannelse tog Arbejde i Industrien og først her erhvervede sig de nødvendige Erfaringer og Kendskaber til Faget.

I de senere Aar er de russiske Arbejderes Præstation blevet betydeligt forøget, selv om den i Dag endnu ligger under de engelske, tyske eller franske, nordamerikanske og skandinaviske Arbejderes Arbejdsydelse.

Forudsætningen for en væsentlig Forøgelse af Arbejdspræstationen tilvejebragtes navnlig gennem den russiske Industris vidtgaaende tekniske Modernisering. Efter 1928, d. v. s. efter den saakaldte Femaarsplanpolitiks Begyndelse, oprettedes i Sovjetunionen talrige nye Arbejdsomraader, hvor Udlandets tekniske og organisatoriske Erfaringer — i Særdeleshed Tysklands og U. S. A.'s — blev udnyttet i den størst mulige Udstrækning. Den »tekniske Rekonstruktion« omfattede ogsaa de gamle Virksomheder og Industrier, hvoraf flere blev gennemgribende moderniseret. Samtidig gennemførtes energiske Foranstaltninger for at højne Arbejderklassens Oplysningsniveau og særskilt dens Faguddannelsesniveau samt for at anspore Arbejderne til den højst mulige Præstation gennem den yderste Differentiering i Lønningerne og gennem Akkord- og Præmielønsystemets Udbygning. Følgen af denne Udvikling var, at Arbejdspræstationen i den russiske Industri viste en mærkbar Stigning. Den russiske Industri beskæftigede i 1928*) 2.527.100 og under den første Femaarsplans sidste Aar (1932) 4.668.500 Arbejdere, hvad der betyder en Stigning paa 84,7 %. Samtidig steg den russiske Industris samlede Produktion, anslaaet efter 1926-1927 Aars Priser, fra 15.818 til 36.801 Millioner Rubler eller med 132,7 %, hvilket er det samme som en Stigning af den gennemsnitlige Præstation pr. Arbejder med 26 %.

Ganske vist er Beregningsmetoden af Arbejdspræstationens Dynamik fra Aar til Aar efter Produktionens Totalværdi meget upaalidelig. Værdien af Præstationen pr. Arbejder er meget forskellig i hver særlig Industrigren, men den relative Betydning af hver særskilt Industrigren i den totale Industri var i Sovjetunionen i disse Aar udsat for store Svingninger. Den industrielle Produktions Vurdering i 1926—1927 Aars Priser er upaalidelig, idet talrige Produktionsvarer i Aarene 1926—1927 slet ikke fremstilledes i Sovjetrusland. Trods dette synes de ovenanførte Tal at være et godt Udtryk for den almindelige Udviklingstendens.

Denne Tendens træder endnu tydeligere frem, dersom man i Stedet for Oplysningerne vedrørende den samlede Industri tager Oplysningerne for de enkelte Industrigrene, især saadanne, hvis Produktion let kan sammenlignes Aar for Aar. Dette kan belyses i Tallene fra 3 gamle Industrigrene:

	Kulindustrien		Jern- og Staalindustrien		Bomuldsindustrien	
	Arbejdere	Produktion i Mill. Rubl.	Arbejd.	Produktion i Mill. Rubl.	Arbejd.	Produktion i Mill. Rubl.
1928	212.880	337	180.513	748	477.762	2697
1932	323.463	660	246.145	1368	425.127	2813
i %	+ 51,9	+ 75,1	+ 36,4	+ 82,9	÷ 11,0	+ 4,3

*) For Aar 1928 er Arbejdernes Gennemsnitstal ikke angivet i de officielle russiske Kilder, men derimod Tallet paa de den 1. Januar 1928 beskæftigede Arbejdere (2.398.600) og for 1. Januar 1929 (2.655.500). Jeg har taget Middeltallet af Gennemsnittet for 1928. De øvrige for 1928 og 1932 angivne absolute Tal er tagne direkte fra USSR.s statistiske Aarbog 1934, som offentliggjordes under Titlen: USSR.s socialistiske Opbygning.

Arbejdspræstationen er altsaa fra 1928 til 1932

steget i Kulindustrien med 15,3 %, i Jern- og Metalindustrien med 34,1 % og i Bomuldsindustrien med 17,2 %.

Maaske kan denne i og for sig betydelige Øgning af Arbejdspræstationen forekomme temmelig beskeden med Henblik paa den vidtgaaende tekniske Rekonstruktion og de vældige Kapitalanbringelser i Industrien, men man bør ikke se bort fra det vigtige Faktum, at den opnaaedes under den kraftige Sænkning af de brede Arbejdermassers Levestandard, som var karakteristisk for den første Femaarsplanperiode.

Denne Periode var dog kun Udviklingens Begyndelse. Først ved den Tid optoges Indvandrerne fra Landet i Industrien. De maatte først langsomt assimileres i Industrigrenene for at kunne opnaa den rette Præstation. Under den anden Femaarsplanperiode (som begyndte den 1. Januar 1933) antog Udviklingen en roligere Karakter, og Tendensen til en Forøgelse af Arbejdspræstationen gjorde sig nu først rigtig bemærket. I 1933 skal Arbejdsydelsen pr. Arbejder i Industrien saaledes være steget med ikke mindre end gennemsnitlig 8,9 %. I 1934 steg Præstationen pr. Arbejder med 12 %. Fra 1932 til 1934 udgjorde Forøgelsen saaledes 22 %.

Særlig stærk var Arbejdspræstationens Stigning i den tunge Industri. I de to Aar 1933 og 1934 opnaaedes her følgende Resultat:

Præstationsforøgelse pr. Arbejder fra 1933—1934

I hele Sværindustrien	30,0 %
Heraf i:	
Kulindustrien	20,7 %
Jernmalmindustrien	51,0 %
Jern- og Staalindustrien	35,8 %
den øvrige Metalindustri	32,5 %
den kemiske Industri	41,9 %
Maskinbygnings- og Metalforarbejdningsindustrien	38,0 %

Maaske er de efter den officielle Publikation Folkehusholdningsplan 1935 gengivne Tal i nogen Grad paavirkede af den officielle Optimisme, men en meget stærk Stigning af Arbejdspræstationen i den russiske Industri i de seneste Aar er dog en Kendsgerning. For 1935 forudsaa Folkehusholdningsplanen en yderlig Stigning af den gennemsnitlige Arbejdsydelse i hele Industrien med 11 %, i den tunge Industri med 14,3 %. Men Plantallene for Arbejdspræstationen vil sikkert blive overskreden i indeværende Aar, efter hvad det fremgaar af de allerede offentliggjorte Maanedsberetninger.

I Bolsjevik for 15. Oktober offentliggøres en Artikel, som skildrer den tunge Industris Udvikling fra Begyndelsen af den anden Femaarsplan til August Maaned 1935, d. v. s. netop til Stakhanov-Bevægelsens Begyndelse. I Henhold til denne skal Maanedsproduktionen i den tunge Industri, som i 1932 havde naaet et Aarsgennemsnit af 537 Rubler pr. Arbejder, for August 1935 have udgjort 861 Rubler eller 49% mere. Indenfor Kulindustrien var den maanedlige Brydning pr. Arbejder i 1932 16,1 Tons, i August 1935 derimod 23,6 Tons eller 46,6 % mere. For Jern- og Metalindustrien var de tilsvarende Tal 459 og 801 Rubler, hvilket betyder en Øgning af den enkelte Arbejders Præstation med 74,5 %. I Jernmalmindustrien udgjorde Præstationen pr. Arbejder i 1932 i Gennemsnit pr. Maaned 33,4 og i August 1935 65,6 Tons, d. v. s. at Arbejdspræstationen næsten er fordoblet.

Disse Oplysninger i Forbindelse med Stakhanov-Bevægelsen er for saa vidt af Interesse, som de er Vidnesbyrd om, at den stærke opadgaaende Udvikling i Arbejdspræstationen er foregaaet ogsaa uden om Stakhanov-Bevægelsen, og at denne Bevægelse med sine positive, men ogsaa med sine stærkt negative Egenskaber ingenlunde betyder en økonomisk Nødvendighed.

De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde.

Den 19. December afholdt De samvirkende Fagforbund et ekstraordinært Repræsentantskabsmøde i Forsamlingsbygningen i Rømersgade, København. Mødet, der talte lidt over 240 Deltagere, var indkaldt for at Repræsentantskabet kunde tage Stilling til det foreliggende Forslag om fælles Afstemningsregler og blive gjort bekendt med de Forhandlinger, der for Tiden finder Sted mellem Forretningsudvalgene for De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening om fremtidige Forhandlingsregler. Ganske naturligt benyttede Forretningsudvalget Lejligheden til at orientere Repræsentantskabet om hele Overenskomstsituationen.

Næstformanden, Chr. Jensen, bød Velkommen og overbragte en Hilsen fra den sygemeldte Formand, Vilh. Nygaard. En særlig Velkomst rettede Næstformanden til Repræsentanterne for de Forbund, som i den senere Tid er optaget i D. s. F.: Postforbundet, Murerforbundet, Tjenerforbundet og Forbundet for faglært Køkkenpersonale.

Til Dirigenter valgtes Axel Olsen og Josef Andersson.

Næstformanden, Chr. Jensen, redegjorde for den faglige Situation og udtalte bl. a.:

Ved Vurderingen af den faglige Situation maa man først og fremmest have Beskæftigelsesmulighederne for Øje. Vi har i Aar levet under bedre Konjunkturer end i de nærmest forudgaaende Aar. De gunstigere Vilkaar skyldes dog for en stor Del Regeringens og Lovgivningens Indsats. Desværre viser Arbejdsløshedsstatistiken for de første Uger af December Maaned en lidt større Ledighed end paa det tilsvarende Tidspunkt i Fjor. Men selve Beskæftigelsen er dog langt større end for Aar tilbage. Trods den stigende Beskæftigelse er der Røster, der advarer og bebuder en Nedgang.

Pristallet har vist nogen Stigning, men alligevel er der endnu en Margin fra det Tidspunkt, vi gik bort fra Pristalsreguleringen. Men ved Betragtningen over Lønforholdene kan man jo ikke se bort fra den stærke tekniske Udvikling, der har fundet Sted.

Chr. Jensen omtalte derefter Overenskomstsituationen, saaledes som denne har formet sig siden

Formandsmødet og efter Opsigelsesfristernes Udsættelse. Han omtalte Stillingen, saaledes som denne er i Dag, og resumerede Situationen i følgende Ord: Skønt en Del Fag har forlænget, staar vi overfor en Situation, der stiler mod den ikke ukendte Forligsmandsbehandling. Der er ikke Tale om generelle Lønfremstød, men der er adskillige Fag med lave Lønninger og andre Forhold, som maa rettes.

Efter Udtalelser af Edm. Olsen, Tobaksarbejderforbundet, toges Chr. Jensens Oversigt til Efterretning.

Under Dagsordenens Punkt 2: fælles Afstemningsregler, gav Næstformanden Oplysning om Arbejdet indenfor det Udvalg, der blev nedsat paa sidste Repræsentantskabsmøde og har behandlet Fagenes indbyrdes Samvirke før og under Overenskomstsituationer samt Spørgsmaalet om ensartede Afstemningsregler.

Udvalget havde haft Konferencer med de Fag, som stod udenfor D. s. F., og der var rettet stærke Opfordringer til disse Fag om at træde ind i Centralorganisationen.

Paa Grundlag af den givne Opgave havde Udvalget ved en Række Møder gennemdrøftet Spørgsmaalet og foretaget Udarbejdelse af et Forslag, som blev tiltraadt af hele Udvalget med Undtagelse af et Medlem. Udvalgets Forslag tilstilledes derefter Forretningsudvalget, som nu enstemmigt indstillede det til Repræsentantskabets Vedtagelse.

I den paafølgende Diskussion havde P. Andersen, Smedeforbundet, M. Madsen, Murerforbundet, og Axel Olsen, D. A. F., Ordet. Derefter skredes til Afstemning, og Forslaget vedtoges med alle Stemmer mod ganske enkelte.

Forslaget, som nu skal til Behandling i Forbundene og derefter endeligt vedtages paa en Generalforsamling, har følgende Ordlyd:

Forslag til Fællesafstemninger.

Ved Fællesafstemninger over Overenskomstforslag, foretages Afstemningerne efter følgende Regler:

1) Forslaget udsendes til Urafstemning ved, at der i de respektive Forbund indkaldes til Generalforsamling, Klubgeneralforsamling eller Møde med de Medlemmer, Overenskomsten omfatter. Afstemningen skal foregaa hemmeligt og skriftligt. Hvor Medlemstallet er saa stort, at Lokalevanskeligheder gør sig gældende, eller andre Afstemningsvanskeligheder foreligger, kan det vedkommende Forbund træffe særlig Aftale med den eller de paagældende Afdelinger om andet Afstemningsarrangement, dog saaledes at forsvarlige Afstemninger finder Sted.

2) Er den samlede Stemmedeltagelse ikke over 50% af de stemmeberettigede, *kan* en indenfor det paagældende Forbund dertil kompetent Forsamling afgøre Sagen ved almindelig Stemmeflerhed. Ved Fællesafstemning om Overenskomstforslag, der ikke fremkommer fra Forligsinstitutionen, er de kompetente Forsamlingers Stemmevægt lig med den samlede Stemmeprocent, som ved Urafstemning er opnaaet indenfor de i Fællesafstemningen deltagende Fag med over 50% Stemmedeltagelse.

3) Forud for hver Fællesafstemning træffer De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, i Forening med Repræsentanter for de paagældende Forbund, Bestemmelse om, i hvilken Udstrækning de til de paagældende Fag hørende Medlemmer i Henhold til det foreliggende Afstemningsforslag kan deltage i Afstemningen.

4) Indenfor alle Forbund og disses Afdelinger maa, af Hensyn til Urafstemningerne, efter Ledelsernes bedste Skøn, foretages en til de foreliggende Overenskomster svarende Deling af Medlemstallet, herunder ogsaa medtaget eventuelle arbejdsløse. Forbundet er forpligtet til i god Tid forud for Afstemningerne at underrette De samvirkende Fagforbund om det talmæssige Resultat af denne Deling af Medlemmerne.

5) Forud for Overenskomsternes Opsigelsestid afholdes et Møde for Organisationernes Repræsentanter hvor der skal finde Drøftelse Sted af den almindelige Overenskomstsituation, samt forberedes Samvirken om Spørgsmaal, der kan have speciel Interesse for de enkelte Grupper og Industrier.

Punkt 3 paa Dagsordenen var Spørgsmaalet om Forhandlingsregler mellem Hovedorganisationerne.

Chr. Jensen redegjorde for de med Arbejdsgiverforeningens Forretningsudvalg førte Forhandlinger, der nu fortsættes i et mindre Udvalg. Disse tilsigter en Forenkling af Overenskomstforhandlingerne og skal aabne Muligheder for en bedre Realitetsbehandling af Stoffet.

Der forelaa forskellige Udkast til Regler herom, som Repræsentantskabet gennemdrøftede i en principiel Debat. Dette skete for lukkede Døre, da Forhandlingerne som sagt ikke er afsluttede. Debatten var ret grundig og retningsgivende for de kommende Forhandlinger. Den endelige Stilling tages paa den førstkommende Generalforsamling i D. s. F.

Efter Færdigbehandlingen af dette Punkt sluttedes Mødet.

En Hovedoverenskomst for Handels- og Kontormedhjælpere.

Den saakaldte »Vølund-Sag«, der i sin Tid saa stærkt beskæftigede Offentligheden, har nu fundet sin principielle Afslutning. Sagen blev som bekendt allerede i 1932 rejst af De samvirkende Fagforbund, der anmodede Arbejdsgiverforeningen om at medvirke til Oprettelse af en kollektiv Overenskomst for de hos A/S Vølund beskæftigede Kontormedhjælpere. Da Aktieselskabet nægtede at indgaa en saadan Overenskomst, varslede Forbundet Strejke, der affødte en Retssag, der omsider fandt sin Afslutning ved Højesteret, hvis Kendelse gik ud paa, at Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund efter sin Indtræden i D. s. F. var berettiget og forpligtet efter Septemberforliget og saaledes var berettiget til at varsle Strejke overfor A/S Vølund uden Hensyn til de i den personlige Kontrakt indeholdte Opsigelsesvarsler.

Efter Højesterets Dom er der mellem Dansk

Arbejdsgiverforening og Handels- og Kontormedhjælperforbundet ført en Række Forhandlinger angaaende Forholdet mellem Arbejdsgivernes og Medhjælpernes Organisationer. Disse Forhandlinger er nu afsluttet med det Resultat, at der er oprettet en Hovedoverenskomst tilknyttet Septemberforliget og med Hensyntagen til de foreliggende særlige Forhold. Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund har paa sit Hovedbestyrelsesmøde den 15. December tiltraadt denne Overenskomst.

I en Kronik i »Social-Demokraten«, København, har Handels- og Kontormedhjælperforbundets Formand, Julius Hansen, redegjort for denne Overenskomsts Tilblivelse, Indhold og Betydning. Vi aftrykker nedenstaaende et Uddrag af denne Artikel.

»Saa længe Retssagen var løbende, havde Forbundet og D. s. F. udsat Ikrafttrædelsen af Strejken.

Nu paabegyndtes Overvejelserne i Arbejdsgiverforeningen, hvor Sagen maatte passere de forskellige Stadier, som alle betydningsfulde Sager maa gennemgaa.

For De samvirkende Fagforbund og for Medhjælperforbundet var det ikke Opgaven at komme til at slaas, og man fandt det derfor rigtigst at give Arbejdsgiverforeningen den rimelige Tid, der maatte til for at afklare Forholdet inden for dens Omraade.

Det maa her erindres, at Dommen jo ikke forpligter Arbejdsgiverforeningen til at slutte Overenskomst for enhver Pris, og at der laa Strejkevarsler og et Lockoutvarsel, og Udviklingen kunde meget let hurtigt føre til Storkamp for hele Landets Vedkommende.

Den Tid, der er gaaet, er anvendt til Forhandling, og nu foreligger saaledes et Resultat. Ikke endnu et Resultat i selve den Firmasag, der gav Anledning til alt dette, men et Resultat i Form af en Hovedoverenskomst, der støttende sig til Septemberforliget indeholder forskellige Bestemmelser, saaledes som man har fundet det hensigtsmæssigt at forme dem under Hensyntagen til de specielle Forhold, Handels- og Kontormedhjælpere virker under.

Denne Hovedoverenskomst er bygget over Forudsætningen af, at der mellem en nyoprettet Forening under Dansk Arbejdsgiverforening og Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund oprettes almindelige Løn- og Arbejdsoverenskomster. Medhjælpernes fulde Frihed til at være Medlemmer af Organisationen er anerkendt, Septemberforligets Bestemmelse om Arbejdsgivernes Ret til at lede og fordele Arbejdet og anvende den efter deres Skøn passende Arbejdskraft ligeledes. Uenighed, hvad det sidste angaar, afgøres ved faglig Mægling, eventuelt Voldgift.

Den kendte »Formandsparagraf« i Septemberforliget er blevet omformet i denne Hovedoverenskomst, og under Hensyn til at Afgørelsen af, hvorvidt en Medhjælper kan kræves holdt udenfor Organisationen maa ske efter andre Linjer end dem, der gælder, hvor det drejer sig om, hvorvidt en Arbejder er Formand eller ikke, nedsættes et Nævn, der skal behandle alle saadanne Sager.

Nævnet bestaar af 2 af Dansk Arbejdsgiverforening og 2 af De samvirkende Fagforbund valgte Medlemmer. Kan disse 4 Medlemmer ikke blive enige om en Afgørelse, udpeger de i Forening en Opmand. Kan de ikke blive enige om, hvem denne skal være, sker Henvendelse til Præsidenten for Sø- og Handelsretten for at søge at formaa denne til at være Opmand eller udpege en anden juridisk handelskyndig Dommer.

Medhjælperforbundet har i Forvejen en Række Overenskomster sluttet direkte med Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening eller for saadanne igennem Dansk Principalforening.

Alle disse skal nu efter den trufne Ordning fremtidig høre under Dansk Arbejdsgiverforening, og der kan ikke fremtidig sluttes Overenskomster med Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening uden gennem denne.

Den Opfattelse, at selv Medhjælpere, der væsentligst beskæftiges med ret manuelt Arbejde, er saa betroede Medarbejdere, at de ikke burde være fagligt organiserede, bliver jo endnu stærkt hævdet i Principalkredse. Navnlig i mindre Virksomheder, hvor Medhjælperne vanskeligere kan undgaa Kendskab til Forretningens intimere Forhold, betragter man Medhjælperne som betroede Folk.

Denne Opfattelse har vist sig at være saa stærk, at det ikke under disse Forhandlinger har været muligt at undgaa, at den kom til at præge Overenskomsten, idet Arbejdsgiverforeningen har sikret sig, at den ikke vil slutte almindelige Overenskomster for de mindste Virksomheder.

Imidlertid bestaar Arbejdsgiverforeningens Medlemsstab hovedsagelig af Virksomheder, der beskæftiger flere Medhjælpere, saaledes at denne Begrænsning antagelig ikke faar synderlig praktisk Betydning.

Erfaringerne, der nu i de nærmeste Aar vil kunne drages, vil formentlig ogsaa overbevise alle om, at Bestemmelsen er overflødig.

Alle Septemberforligets almindelige Bestemmelser gælder iøvrigt ogsaa i Forholdet mellem Arbejdsgiverforeningen og Medhjælperforbundet — ogsaa hvad Varsling af Strejke og Lockout angaar dog med den Forskel, at Varsling af Arbejdsstandsning kun kan finde Sted til den 1. i en Maaned.

Medhjælperne lønnes jo i Almindelighed med Maanedsløn, og den Praksis, der har været anvendt, hvor man har set sig nødsaget til at varsle Arbejdsstandsning i de Aar, der er gaaet, er ogsaa gaaet ud paa at indrette sig efter dette Forhold.

Dog er der endnu et Forhold, hvori denne Hovedoverenskomst adskiller sig fra det sædvanlige. En opsagt Overenskomst anses ikke for bortfaldet fra Udløbsdagen, men løber videre, indtil den erstattes af en anden Overenskomst eller bringes ud af Verden ved et Strejke- eller Lockoutvarsel. Efter denne Hovedoverenskomst betragtes en almindelig Overenskomst som endelig bortfaldet fra Udløbsdagen, medmindre Parterne træffer Bestemmelse om en Forlængelse. Bestemmelsen er mere af teoretisk end af praktisk Betydning.

Brud paa Hovedoverenskomster kan med den

forannævnte Undtagelse indankes for Den faste Voldgiftsret.

*

I de nærmeste Dage vil der finde fortsatte Forhandlinger Sted, og man vil søge at opnaa Enighed om visse generelle Aftaler, hvad Tillidsmandsforhold, Anciennitetsberegning, Forhold, der maa iagttages ved Militærtjeneste, Arbejdsløshed og Sygdom, Arbejdstidsspørgsmaalet, derunder Overarbejdsbestemmelser og Forhold vedrørende forsinkede Ekspeditioner, Ferie o. s. v. angaar.

Saa snart disse Forhandlinger er tilendebragt, hvilket der er Udsigt til vil kunne ske ret hurtigt, optages Forhandlingerne om den Række Sager med Sagen A/S »Vølund« i Spidsen, som nu ligger og venter paa deres Løsning.

Den Del af Erhvervslivet, som Medhjælperforbundet gennem Dansk Arbejdsgiverforening har faaet fastlagt bestemte Forhandlingsregler for, er jo ingenlunde hele det private Erhverv. Udenfor Arbejdsgiverforeningen staar en Række Virksomheder; men der kan næppe være Tvivl om, at det Resultat, der nu foreligger mellem Arbejdsgiverforeningen og Medhjælperforbundet via De samv. Fagforbund, i høj Grad vil lette Bestræbelserne paa ad fredelige Baner at opnaa det samme med de Virksomheder, der ikke staar tilsluttet Arbejdsgiverforeningen.

En fortsat Vægring ved at gaa ind i et roligt og fornuftigt Samarbejde med Medhjælpernes Organisation, er ikke tidssvarende, og vil naturligvis møde Organisationens Modstand.

Men skal det lykkes efterhaanden at faa skabt faste Løn- og Arbejdsforhold for hele Medhjælperstanden, afhænger det ganske af Medhjælperne selv. **Vil** Medhjælperne kaste Mindreværdsfølelsen af sig, ranke Ryggen, fatte Tillid til hverandre og skabe Respekt for sig som Stand betragtet?

De vil.«

RUNDSKUE

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Statistisk Departements Produktionsindeks for Industrien er for November uforandret 123 ligesom for de tre foregaaende Maaneder. Stigning viser Tekstilindustrien fra 134 til 137, Beklædningsindustrien fra 135 til 138, Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 132 til 134 samt Jernindustrien fra 115 til 117.

Derimod er Indekstallet for Næringsmiddelindustrien gaaet ned fra 119 til 116, Læderindustrien fra 172 til 169, Træindustrien fra 111 til 109 samt den grafiske og kemisk-tekniske Industri fra 131 til 127.

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — var i November 1.186.000 mod 1.208.000 i Oktober og 1.105.000 i November 1934.

ARBEJDSLØSHEDEN I DANMARK OG ANDRE LANDE. Til Belysning af Arbejdsløshedens Omfang i de enkelte Lande skal efter »Wirtschaft und Statistik« anføres følgende Oversigt, af hvilken det fremgaar, hvor stor en Procentdel de ledige Arbejdere udgør af det samlede Folketal (hvor Procenten er angivet med et Spillerum, fordi nøjagtige Oplysninger savnes, anføres her et Middeltal):

Ult. Sept.	1934	1935	Ult. Sept.	1934	1935
U. S. A.	8,7	8,3	Schweiz	1,2	1,7
Østrig	6,4	5,9	Australien	2,0	1,7
Holland	4,1	5,0	Italien	2,1	1,7
Czekoslovak.	4,9	4,9	Polen	1,2	1,3
Storbritannien	4,5	4,2	Norge	1,1	1,1
Canada	3,9	3,7	Sverige	1,3	0,7
Frankrig	3,1	3,5	Ungarn	0,7	0,6
New Zealand	3,2	3,2	Finland	0,3	0,2
Irland	3,7	2,8	Letland	0,1	0,2
Tyskland	3,5	2,6	Rumænien	0,1	0,1
Danmark	2,1	1,9	Estland	0,1	0,1
Belgien	2,3	1,8	Jugoslavien	0,1	0,1

For de fleste Landes Vedkommende er der en afgjort Bedring at konstatere siden ifjor. Det gælder ogsaa U. S. A., der dog stadig staar øverst paa Listen. Danmark indtager i Aar som ifjor en Mellemstilling. Iøvrigt bør man være forsigtig med at drage bestemte Slutninger af Tallene i ovenstaaende Tabel, da det er givet, at Landene med den bedste og mest udbredte Arbejdsløshedslovgivning og Forsorg er forfordelte, idet deres Statistik er langt mere fuldkommen, da den omfatter saa godt som alle Arbejdsløse, der er interesseret i at melde sig til Kontrol. Dette er langtfra Tilfældet i mange andre Lande, hvor der derfor findes en stor skjult Arbejdsløshed.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Der har i de seneste Uger været en betydelig Stigning i Arbejdsløsheden. Fredag d. 20. December var af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere 104.823 eller 26,2 % indtegnede som ledige. Dette Antal er 10.554 højere end i den foregaaende Uge og 8626 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,4 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 15.753, hvilket er 334 højere end i den foregaaende Uge.

Diktaturernes sociale Liv.

Af *Oscar Hedberg.*

IV.

Den fascistiske Sejrs Elendighed.

Der er, som vi saa ofte hører af Folk, der har været paa et lille Besøg dernede, blevet »Ro og Orden« i Italien. Fascistpartiet har 3 Millioner *aktive* Medlemmer, og foruden dem har 8 Millioner sluttet sig til Partiet, fordi »det var bedst«. De aktive Medlemmer har en Opgave i at »ordne« Befolkningen. Det er dyrt, men Staten betaler; det er effektivt, og det er Hovedsagen.

For at der med Tiden skal blive en rigtig fascistisk indstillet Befolkning, er der specielle Organisationer for Drenge og Piger; de hedder »*Balilla*«. De omfatter 2 Millioner Drenge og halvanden Million Piger, der opdrages rent militaristisk efter Princippet: »Bedre at være Løve een Dag, end Lam i Hundrede Aar.« Det

er en af Mussolinis Daarskaber, i Stil med den af ham fremførte Paastand, »at der skal lige saa meget Kunst til at dø som til at leve.« Dermed mener han jo, at Italieneren skal lære sig det Kunststykke, at beredvilligt dø for *ham;* beskeden er han sandelig ikke. Der er en særlig Organisation for fascistisk Ungdom, der ogsaa opdrages til at være Løve for en Dag; Staten betaler. Og saa er der den fascistiske Milits, den er paa 400,000 Mand og koster sine Milliarder om Aaret; Staten betaler. Militsen er til for at forsvare det italienske Folks Selvstændighed. Et stort Antal Fascister, der har været med fra Begyndelsen og i 1922 deltog i »Marschen mod Rom« (i hvilken ogsaa Mussolini deltog, men i Sovevogn paa Jernbanen fra Milano), har faaet særlige Privilegier; de udgør »et højere Aristokrati«, som oppebærer Pension; Staten betaler. Men Staten betaler ved at beskatte alt Arbejde, ved et Udplyndringssystem, som det koster Milliarder og atter Milliarder at administrere. Staten giver private Institutioner Monopol paa at inddrive Skatter. Det er faktisk fuldstændigt middelalderligt. Fascister, der menes at have gjort sig fortjente til Belønning, faar et »Ben« som Embedsmand, og der er mange Embeder i »den korporative Stat«.

Mussolini har efter flere Aars Forsøg med forskellige Organisationsplaner gennemført den nu gældende Lov om Korporationerne som Statens Centralorgan. Formaalet er det ganske aabenbare, at Industrien og Jordbruget skal drives først og fremmest med Hensyn til fremtidige Krige. Ifølge Fascismen hverken kan eller skal et Folk leve i for lange Fredstilstande, der udrettes kun noget virkeligt værdiskabende med Krig. Italien skal med Hensyn til Krig kunne ernære sig selv. Derfor gennemførtes noget der kaldtes »Kornslaget«, som medførte, at Italien selv skal kunne dyrke, hvad det skal bruge af Korn og Ris. »Kornslaget« har kostet adskillige Milliarder, og det har fordyret Brødet meget. Store Arealer er blevet opdyrkede, hele Landsbyer er vokset op af Sumpmarker; men da det hele mentes at være gennemført, kunde Kornet købes meget billigere i Udlandet, end det kunde frembringes i Italien. Det forstyrrede ikke Mussolinis Tro paa sin Sag: »Italien har opnaaet den sande Frihed, det er økonomisk uberoende af Udlandet« sagde han. Han vejer ikke sine Ord, især ikke de store Ord. Det er vanskeligt at faa Øje paa Italiens økonomiske Uafhængighed, naar det selv oplyser, at af de vigtigste Raastoffer maa der importeres 99 Procent Bomuld, 80 Procent Uld, 95 Procent Kul, 99 Procent Kobber. Selv om man ikke mente, at Italien tiltrods for alle Sanktioner nok skal kunne skaffe sig en Del Raavarer, hvis det kan betale, saa vilde Aktionen mod Abessinien være en tragiskomisk Mystifikation, hvis man ikke vidste, at Mussolini længe har haft denne Krig i sine Tanker, men mere som psykologisk Udløsning af indre prekære Forhold end maalbevidste Erobringsplaner. Italien vil aldrig komme til at erobre noget. Men det vil maaske kunne snyde sig til nogle Fordele ved at optræde som Forstyrrer af Verdensfreden, hvorved det ogsaa faar Udløb for den fascistiske Chauvinisme, og samtidig Lejlighed til at skræmme den brandskattede Befolkning til endnu nogen Tids Taalmodighed. Det er sikkert sandt, hvad den landflygtige italienske Socialdemokrat Modigliani sagde: Da Mussolini begyndte Rustningerne mod Abessinien, var det slet ikke med Tanke paa Krig, men for i det psykologiske Øjeblik at kunne bluffe sig til Fordele. At Forholdene i Europa for Tiden udgør et saadant psykologisk Øjeblik, endda et meget gunstigt, kan vel ikke bestrides. Mussolini trækker store Veksler paa Nazitysklands vanvittige Oprustninger. Og han er en paa sig selv alvorligt troende Komediant.

Hans korporative Statsforfatning kom til for at centralisere Statsmagten. Den forbyder Strejker og Lockouter og paalægger Arbejderne og Arbejdsgiverne at »associere« sig, saa der kan være Arbejdsfred og gensidig Tilfredshed. Mere skal der efter Lovens Mening ikke til for at ophæve Klassekampen. Arbejdsgiveren skal lede Foretagenet med Hensyn til Statens Interesser; Arbejderne skal med den samme Interesse være lydige og arbejdssomme. Det medfører visse Fordele baade for Arbejdere og Arbejdsgivere at være organiserede, alligevel er kun Halvdelen og ikke engang 30 Procent af Jordbrugsarbejderne med i Organisationerne. Arbejdsgiverne er det i endnu mindre Grad.

I og med at »Arbejdets Grundlov«, som det saa smukt hedder, traadte i Kraft 1934, blev adskillige Illusioner knuste. Forfatningen virkede lige fra Begyndelsen som den sociale Spændetrøje, den tilsigter at være. Det er Storkapitalen, Finansmagten, der skal være aleneherskende, og ikke blot over Arbejderne, men ogsaa over de mindre Erhvervsdrivende. Mussolini faar Æren af at føle sig som Diktator. Og det er ham, der til sin Tid skal tage mod Kløene for det hele. Befolkningen er allerede sunket ned i den for Diktaturets Velsignelser nødvendige Tvivl, Afmagt, Sløvhed, Resignation. Den 25. Marts 1934 var der Valg til Parlamentet. 99 Procent stemte for Mussolini. Der skulde kun stemmes ja, eller nej. Stemmesedlen med Ja var rød, den med Nej hvid, og de fleste smed den hvide Seddel væk, inden de gik frem til Valgurnen; de skulde ikke have noget af at blive mistænkt for Tvivl paa Fascismen. Det »nyvalgte« Parlament vedtog saa de Love, som allerede var vedtaget af Mussolini, derefter fik Parlamentets Medlemmer Besked paa, at de ikke vilde blive ulejligt oftere, for Mussolini skal i Fremtiden regere med et »Raad«. Man har i Verdenspressen set et Billede af, hvorledes det gaar til, naar det italienske Folk regeres paa den Maade. Mussolini staar ved Bordet med Armene over Kors og med stift Imperator-Ansigt, omkring staar Raadsmedlemmerne og hører paa, medens en Adjudant forelæser, hvad Mussolini *har* vedtaget eller *agter* at vedtage. Alle Raadsmedlemmer tilligemed Mussolini er iklædt sorte Skjorter — — i Betragtning af, hvad der sker, meget symbolisk.

Paa den Maade har Mussolini forøvrigt regeret i flere Aar. Der er ingen Tvivl om, at nu ønsker ogsaa Storkapitalen at ryste ham af sig, for han er begyndt at sende den for store Regninger; men det er lettere sagt end gjort. Det italienske Folk er blevet nemt at regere, det har føjet sig helt og holdent. Men dermed er der jo ogsaa blevet mindre at hundse med, en Fascist behøver idag ikke at være Aktivist indenlands; det er der derimod Brug for udenlands, i Abessinien, og det har vist sig, at det frister ikke mange Fascister. Ogsaa de vil, naar det kommer til Stykket, hellere »være Lam i Hundred Aar, end Løve én Dag«.

Det er jo ogsaa noget helt andet, end at i Italien vise sit Heltemod efter Recepten: Arbejder og Tjenestemænd bevogtes af Fascister, der bevogtes af Fascister, som igen bevogtes af Fascister o. s. v. Det Sy-

stem førte jo til den frygtelige økonomiske Misère, hvorpaa Krigen mod det fjerne Abessinien er det feberagtige Symptom. Mussolini har adskillige Gange prøvet at gøre sig gældende som Statsmyndighed, da Banker er krakket og Samfundsøkonomien rystet; men han er hver Gang kommet til kort. Han har foretaget dristige Finansoperationer, der for Verden har set fremgangsrige ud, men Grunden dertil har været, at han ikke mødte nogen Modstand, fordi det var Handlinger efter Ønske fra dem, der *kunde* have sat sig imod det. Forøvrigt har Mussolini ofte udtalt Trusler mod den italienske Finansmagt; det rene Bluf; hvad det ogsaa er, naar han prøver at bilde Arbejderne ind, at Fascismen netop for Tiden er ved at gøre op med Pengearistokratiets Herrevælde, og om Arbejderne bare vedblivende vil finde sig i deres Elendighed, saa skal de nok blive belønnede. Det er Mussolini dristig nok til at love Arbejderne, medens han er ved at trække Landet ud i en haabløs Krig.

Det er jo typisk for ethvert reaktionært Diktatur, at jo mere det ødelægger for Folket, des federe er dets Løfter om Velstand og Lykke. Hvad har Mussolini ikke lovet f. Eks. Smaaerhvervene! Og et stadigt stigende Antal Fallitter har været Følgen. Hvad lovede han ikke Jordbrugerne! Og hvad er der kommet ud af det? De store Jordejere, der forpagter Jorden ud til dem, der dyrker den, kan ganske vist leve i Luxus og Overflod. 55 Procent af Italiens Befolkning er Jordbrugere, 28 Procent har deres Erhverv i Industrien. Kun meget faa af Bønderne ejer Jorden. Deres Kaar er ikke misundelsesværdige. De maa arbejde fra tidlig til silde, Aar ud og Aar ind, for at kunne leve. Før de kan ofre noget paa sig selv, skal de erlægge høje Forpagtningsafgifter, Skatter m. m., og de kan ikke sælge sine Produkter i Byerne uden først at have erlagt Accis til Staten.

Alle Lønninger er Gang paa Gang blevet skaaret ned. Staten og Kommunerne har foregaaet med Eksempler og de private Arbejdsgivere har ikke været sene til at følge efter. Priserne har jo maattet rette sig derefter; men i Henhold til Nedskæringernes Karakter af Udsugning, er Resultatet blevet en lav Levestandard, der forværres ved de mange Beskatninger. En Del Tjenestemænd i højere Grader kan vel klare sig nogenlunde, og det samme gælder for en lille Elite af Arbejdere; men det kan uden Overdrivelse siges, at 80 Procent af hele den italienske Arbejderklasse lever den efter vore Begreber fattigste Proletars Liv. Der er en fascistisk Opdragelsesbevægelse for Arbejdere, der kalder sig »Dopolavore« og anordner Rejser, Idrætsopvisninger, Besøg paa Museer m. m. Denne Bevægelse bliver meget beundret af Udlændinge, og Fascisterne praler naturligvis med den. Men dens Medlemsantal er latterligt lille; som Realitet er den omtrent saa meget som den Fjer, der med Løgn og det hele blev til fem Høns. Elitearbejderne, der selvfølgelig skal være vaskeægte Fascister, og være det inden de bliver Elitearbejdere, er arbejdsløshedsforsikrede. Det samme gælder en Del Tjenestemænd. Til selve den faglige Organisation erlægges 5 Lire om Maaneden, til Sygeforsikring 10 Lire; desuden erlægges 4 Procent af Lønnen til ekstra Arbejdsløshedshjælp (til Fascister naturligvis), 5 Procent Lønskat (foruden den sædvanlige Indtægtsskat), og de ugifte maa punge ud med en særlig Skat paa f. Eks. 20 Lire om Maaneden eller 105 Lire om Aaret. En Tjenestemand med 400 Lire om Maaneden (omtrent 150 danske Kroner), en meget høj Løn i Italien, maa erlægge 50 Lire (12 Kroner) om Maaneden i forskellige Afgifter, foruden den ordinære Skat, og de fantastisk talrige indirekte Skatter, som jeg kommer tilbage til i et særligt Afsnit.

Der er meddelt i en »objektiv« videnskabelig Fremstilling, at efter 1930 har Udviklingen i Italien været gunstig for Industriarbejderne, thi deres Løn er ganske vist gaaet ned med 15 Procent, men Prisfaldet har været endnu større. Dette blev meddelt saa sent som for et halvt Aar siden. Der foreligger imidlertid nu Kendsgerninger, som dokumenterer, at en gros Priserne i Løbet af 1935 er steget med 25 Procent. Samme Kendsgerninger viser, at Arbejdernes Lønninger fra 1930 til 1934 var faldet *mere* end Leveomkostningerne. Nu stiger Priserne uafbrudt, tiltrods for alle »permanente Prisovervaagningskomiteer«. Men Lønforhøjelser maa der overhovedet ikke være Tale om. Arbejderne afspises, som jeg allerede har omtalt, med Mussolinis Proklamationer, at han er ved at gøre op med Pengemagten.

I den officielle italienske Statistik faar man at vide, at Industriarbejdernes Gennemsnitsløn er 1,70 Lire i Timen, Jordbrugsarbejdernes 1,10. Det bliver i danske Penge 64 og 42 Øre i Timen. Jeg skal om lidt nævne en Del Priser paa Fødevarer, hvoraf det fremgaar, hvad det vil sige at være en af Fascismen »befriet« Arbejder. Ifølge den italienske Statistik viser Prisindekset for Leveomkostningerne, at disse (1913 = 100) er steget til 370. Dette har en fascistisk Nationaløkonom faaet til at være, at den italienske Arbejdsløn i Dag er 20 Procent højere end i 1913. For at naa dette Resultat, skulde Jordbrugsarbejdernes Gennemsnitsløn i 1913 have været 24 Centisimor i Timen og Industriarbejdernes 35, og det er jo muligt. Sandheden er dog, at den italienske Industri i Dag lønner langt mere end Halvdelen af sine Arbejdere med under 4 Lire om Dagen, med 40 à 45 Centisimor i Timen, og Jordbrugsarbejderens Lønninger er meget lavere, vel omkring 30 Centisimor i Timen, d. v. s. 6 Centisimor mere end den for 1913 angivne Løn; og det er 270 Procent dyrere at leve.

Ingen, omend aldrig saa fattig, kan i Italien undgaa de mange Omsætnings- og Forbrugsskatter, som jeg skal behandle i næste og sidste Afsnit. Det skulde i saa Fald være ved at glide ud af Tilværelsen, og saa skal de efterlevende punge ud med de mange Afgifter til Stempelfrimærker og Omsætningsskatter. En Italiener ytrede: »Det er for dyrt at leve i Italien, men det er ogsaa for dyrt for ens efterlevende, at man dør!«

For sine Arbejdsløshedspræmier erholder de forsikrede, der er opdelte i tre Indtægts-og Afgiftsklasser, 1,25, 2,50 henholdsvis 3,75 Lire om Dagen i 120 Dage i ét Aar. For den højeste Klasse saaledes 450 Lire (172 Kroner) i et Aar, i Mellemklassen 115 Kroner og i den laveste Klasse 57 Kroner. Udover det kan en Arbejdsløs ikke erholde nogen som helst Understøttelse; der er ikke noget der hedder »Sociallov« i Italien.

V.

Hvorledes forholder det sig med Leveomkostningerne i Italien? De Tal, jeg nu skal angive, omregner jeg, for at de skal fremtræde saa tydeligt som muligt, i dansk Mønt, og jeg vil paapege, at de er hentet fra en Statistik, der er udarbejdet *før* den sidste Tids vold-

somme Prisstigninger, der sikkert maa anslaas til 25 Procent. For at Tilstanden skal blive helt klar, gentager jeg, at Industriarbejdernes Gennemsnitsløn (efter Fascismens officielle Statistik) er 63 Øre i Timen og Jordbrugsarbejdernes 42 Øre.

Priser paa Fødevarer.

Hvedemel	Kr.	0,57	Kiloet
Kartofler	-	0,23	—
Skinke	-	7,00—8,00	—
Fisk	-	4,00—5,00	—
Filét	-	5,00	—
Ost	-	3,50—4,50	—
Smør	-	5,00	—
Sukker	-	2,50	—
Kaffe	-	9,00—13,00	—
Mælk	-	0,45	Literen

Det aarlige Forbrug pr. Person af Kød er i Danmark 60 Kilo, i Italien 20 Kilo; af Sukker i Danmark 50 Kilo, i Italien 9 Kilo. Af Kaffe bruges der i Danmark 7,4 Kilo pr. Aar og Individ. Det skulde for en Italiener blive 75 Kroner om Aaret — en fantastisk Tanke. I Danmark bruges der aarlig af Smør 10 Kilo pr. Person. For en Italiener vilde det blive 50 Kr. Danskerens Aarsforbrug af Sukker, 50 Kilo, vilde for Italieneren blive 125 Kroner. En Gennemsnits-Danskers Aarsforbrug af kun Kød, Flæsk, Kartofler, Sukker, Smør, Ost og Kaffe vilde for en Italiener koste 1700 Lire; meget mere end hvad omtrent Halvdelen af den italienske Befolkning har i Aarsindtægt.

Til Slut nogle Eksempler paa de mange Skatter, hvormed Staten Mussolini inddriver de 20 Milliarder aarlig, som bruges til de ordinære Statsudgifter, foruden den ene Milliard pr. Maaned, der medgaar til Krigen i Abessinien.

En Haandværker eller Erhvervsdrivende, der har 6000 Lire i aarlig Nettoindtægt, d. v. s. det han og hans Familie skal leve af, maa erlægge Halvdelen deraf i forskellige Skatter. Og desuden de mange Forbrugsafgifter. Borgerne med de store Indtægter skaanes og føler jo ikke Forbrugs- og Omsætningsskatterne i samme Grad som Folk med lavere Indtægter. Det italienske Skattesystem er anlagt efter Princippet: Give til de Rige og tage fra de Fattige. Det kalder Fascismen for Klasseforskellens Ophævelse.

En italiensk Dame ytrede: »Vi har ikke faaet Skat paa Maaneskin endnu«. Solskinnet er heller ikke beskattet endnu; men enhver, der sætter en Markise op for at beskytte sig mod for megen Sol, skal erlægge Skat til Staten derfor. Af Huslejen betaler baade Lejer og Vært Afgift til Staten; disse Afgifter blev for nylig sat op med yderligere 5 Procent. At der er Skatter paa Vin, Spiritus og Tobaksvarer er jo ikke mærkeligt, men at der skal erlægges Statsskat for Tændstikker og Stenene til Cigarettændere er jo ikke helt almindeligt. Hos os gælder det om at faa saa meget Lys som muligt ind i Boligerne, i Italien fordyrer det Huslejen, fordi der til Staten skal betales Skat for hvert Vindue. At have et Klaver i Hjemmet koster 50 Lire om Aaret. Der erlægges ogsaa særlig Skat for at gaa paa Gader og Veje. Enten man *har* Radio eller ej, *skal* man betale Licens. Det er saaledes forholdsvis dyrere ikke at have nogen. To Gange om Aaret betales Stenkulsskat.

Alle Regninger, Veksler, Teater- og Biografprogrammer skal være forsynet med Stempelfrimærke, ligesaa Reklamesedler, Plakater, i det hele taget enhver Meddelelse fra Menneske til Menneske; der spøges med, at der vel snart skal være Skat paa Kærlighedsbreve ogsaa. En Bladredaktør kan ikke afgive en skriftlig Meddelelse til sine Medarbejdere, selv ikke indenfor selve Redaktionen, uden at der skal sidde Stempelfrimærke paa. Naar en Annonce indleveres til et Blad, skal der være Stempelfrimærke paa Manuskriptet. Naar saa Annoncen er trykt, skal der ogsaa betales Skat for det. Det gælder om ikke at være for foretagsom. Al merkantil Energi beskattes paa alle tænkelige Maader. Men at være velhavende og kun indkassere Profiten af andres Arbejde, er der ingen særlig Skat paa.

Nordisk Samarbejdskomite.

Mødet i Helsingfors.

I Dagene den 7.—8. og 9. December afholdt den nordiske Samarbejdskommité sit ordinære Møde i Helsingfors.

I Mødet deltog de faglige og politiske Repræsentanter for Sverige, Finland og Danmark, tillige deltog Repræsentanter for Norges faglige og politiske Landsorganisationer.

Dagsordenen for Mødet var: 1. Beretning om de politiske og faglige Forhold i de nordiske Lande. 2. De nordiske Landes Stilling til Folkenes Forbund (Sanktionerne og Udenrigspolitiken). 3. De nordiske Landes Arbejderorganisationers Mulighed for Gennemførelse af Sanktionerne. 4. Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelsen. 5. Samarbejde mellem Arbejdere og Bønder. 6. Lovforslaget i Sverige om Trediemandsret. 7. Valgene i 1936.

Formanden for Partiet i Finland, Vainø Tanner, indledede Mødet med at byde Deltagerne Velkommen. Han gav Udtryk for sin Glæde over, at de tre nordiske Lande var naaet saa langt frem i Indflydelse, at de havde Regeringsmagten, og at der som Følge heraf i Mødet kunde deltage de tre Landes Statsministre.

Sekretæren for det finske Parti, Vikk, oplæste en indløbet Hilsen fra den internationale faglige Central.

Paa Konferencen var der Enighed om, at de nordiske Lande skulde fortsætte Arbejdet indenfor Folkeforbundet for at skabe en international Retsordning til Forsvar af Freden og den nationale Frihed. Arbejderorganisationernes Opgave bestaar i en effektiv Medvirken ved det positive Arbejde for Freden. Det er endvidere Arbejderorganisationernes Opgave gennem deres internationale Organisationer at mobilisere Arbejderbevægelsens Styrker til Understøttelse af Folkeforbundets Aktioner mod Fredsforstyrreren og øve et Tryk for, at denne Aktion kan gennemføres med al Energi.

Derefter drøftedes Spørgsmaalet om en Forkortelse af Arbejdstiden paa Grundlag af den 40 Timers Arbejdsuge. Det konstateredes, at alle Delegerede — navnlig med Henblik paa den herskende Arbejdsløshed — med den største Op-

mærksomhed vil følge alle Bestræbelser til Gunst for en videre Forkortelse af Arbejdstiden.

Spørgsmaalet om Samarbejde mellem Arbejdere og Bønder blev belyst og diskuteret paa Grundlag af Beretningerne fra de enkelte Lande. Konferencen konstaterede med Tilfredshed, at det i visse nordiske Lande allerede nu er lykkedes at tilvejebringe Enighed blandt de to Hovedgrupper af den arbejdende Befolkning om vigtige aktuelle Spørgsmaal. I samme Forhold, som disse Bestræbelser fører til et Resultat, skabes der en vigtig Garanti for Demokratiets Bevarelse og Udsigt til en gunstig Udvikling af de økonomiske og samfundsmæssige Forhold.

Konferencen drøftede ligeledes den Omstændighed, at der i Aaret 1936 skal afholdes Rigsdagsvalg i Finland, Norge og Sverige, og at ogsaa i Danmark Halvdelen af Landstingets Medlemmer skal paa Valg. Arbejderpartierne i de nordiske Lande maa altsaa i et og samme Aar mobilisere deres Styrker for at øge Arbejderbevægelsens Indflydelse paa den af deres Lande førte Politik og dermed ogsaa paa Samarbejdet mellem de nordiske Lande og Deltagelsen i den internationale Politik.

Arbejderbevægelsen i de nordiske Lande staar fuldt og helt paa Demokratiets Grund. Den stræber af yderste Evne efter at bevare og udvikle det demokratiske Styre. Den er enig i sine Bestræbelser for paa demokratisk Grundlag og med demokratiske Midler at tilvejebringe en saadan Nyordning i Samfundet, at Fattigdom og Ufrihed afskaffes, og der tilsikres alle Medlemmer af Samfundet en retfærdig Andel i de rige kulturelle Muligheder. Arbejderbevægelsen i de nordiske Lande er enig i sin Beslutning om, paa det internationale Omraade at sikre Freden og Friheden paa Grundlag af et demokratisk internationalt Samarbejde. Den nordiske Arbejderkonference opfordrer Socialdemokratiets Tilhængere i Danmark, Finland, Norge og Sverige til med Fortrøstning og Styrke at gaa ind for det fulde Demokrati, for Frihed og Fred.

Det besluttedes, at Samarbejdskomitéens Sekretariat i det kommende Aar skal have Sæde i København.

Konferencen betragtes som ualmindelig vellykket. I Finland, hvor blandt Befolkningens demokratiske Elementer Finlands skandinaviske Orientering stadig finder større Tilslutning og ogsaa anerkendes officielt, virkede Konferencen i denne Henseende fremmende og opmuntrende paa Arbejderbevægelsen, som arbejder under meget vanskelige Forhold. I Folkets Hus i Helsingfors afholdtes et Massemøde, hvor de tre Statsministre i korte Taler hilste de finske Arbejdere og selv blev hilst med stormende Ovationer. Utilfreds var kun Lappo-Fascisterne, som i den sidste Tid var bestræbt for at bevidne deres Troskab mod Mussolini og — endskønt forgæves — søger at forhindre den finske Stat i at tilslutte sig Folkeforbundets Sanktionspolitik.

NYT FRA UDLANDET

DEN AMERIKANSKE LANDSORGANISATIONS INTERNATIONALE FORBINDELSER. Den amerikanske Landsorganisation (A. F. of L.) stod før Krigen og en kort Tid derefter tilsluttet Den internationale faglige Central, men udtraadte grundet paa det efter dens Mening for høje Kontingent samt Internationalens for vidt gaaende Interesse for og Stillingtagen til politiske Spørgsmaal. Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser har siden været til Behandling paa mange amerikanske Fagforeningskongresser, uden at det dog var muligt at opnaa Flertal for Landsorganisationens Genindmeldelse. Paa den i Aar afholdte Fagforeningskongres drøftedes Spørgsmaalet paany, og der vedtoges en Beslutning, som turde kunne paaregne de fagorganiserede Arbejderes Interesse i andre Lande. Beslutningen, der i Form af en Indstilling fra et Kongresudvalg enstemmigt tiltraadtes af Kongressen, har følgende Ordlyd:

»Den internationale Fagbevægelse staar overfor en ny Situation. Det voksende Antal Diktaturer betyder overalt en alvorlig Trusel mod de frie Fagorganisationer ... ... Saafremt der ikke skabes et virksomt Instrument for Arbejdernes internationale Solidaritet, bestaar der Fare for, at Fagbevægelsen i de til Diktaturerne grænsende Lande, paa hvilke disse Diktaturer øver en stærk økonomisk Indflydelse, bliver yderlig alvorligt svækket. I anden Række kommer Krigsfaren i Betragtning, som i Tilfælde af en videre Forøgelse af Diktaturernes Antal vil blive endnu alvorligere. Den internationale Fagbevægelses Magt er maaske det mest effektive Middel til at møde saadanne Diktaturer og deres imperialistiske Planer. Endelig gør den amerikanske Regerings Tilhørighed til den Internationale Arbejdsorganisation i Genève det nødvendigt at gøre alt for at give Amerikas Stemme mere Vægt ved Behandlingen og Fremme af internationale Arbejdsnormer. I. F. C.'s Virksomhed i Genève er af uvurderlig Værdi ..... Udvalget er overbevist om, at Tiden nu er inde til paany at undersøge Forudsætningerne for A. F. of L.'s Genindmeldelse i I. F. C. Vi anbefaler Kongressen, at Formanden for A. F. of L. bemyndiges til at indlede Forhandlinger med I. F. C.'s Førere og undersøge, om der kan tilvejebringes Basis for en Forstaaelse. Udvalget anbefaler, at Bestyrelsen bemyndiges til at gaa ind for en saadan Genindmeldelse, saafremt de af Formanden Green indledte Forhandlinger viser, at der findes et Grundlag for et effektivt Samarbejde.«

Det vil nu vise sig, om de Forhandlinger, som nu formentlig vil blive indledet i Henhold til denne Beslutning, vil give et bedre Resultat end de tidligere Forsøg i samme Retning og føre til A. F. of L.'s Genindmeldelse i I. F. C.

INTERNATIONAL FAGBEVÆGELSE. Som det vil erindres, forkastede den sidste Kongres i Maler-Internationalen et Forslag om Sammenslutning med Bygnings- og Trærarbejdernes internationale Union. Denne Beslutning har ifølge en Meddelelse i Bygnings- og Trærarbejder-Internationalens Medlemsblad bevirket, at det britiske Malerforbund, der tæller rundt 30.000 Medlemmer, har opsagt sit Medlemsskab i Malernes Internationale til Ophør den 1. Januar 1936.

Da Organisationen tilhører Landskartellet af Bygningsarbejderforbund i Storbritannien, vil den nu auto-

matisk blive Medlem af International Bygnings- og Træarbejder-Union.

TEKNISK UDVIKLING OG ARBEJDSLØSHED. En af den spanske Regering udfærdiget Forordning af September 1935 forbyder for den økonomiske Depressionsperiodes Varighed Anvendelse af bestemte Maskiner i Oliven-Industrien.

Forordningen konstaterer, at den almindelige Anvendelse af Maskiner i Oliven-Industrien har fremkaldt stor Arbejdsløshed i Landbefolkningen, navnlig i Provinsen Sevilla, hvor dette Arbejde tidligere gav Beskæftigelse til et betydeligt Antal Arbejdere. Det anføres, at en Sorteringsmaskine nu i 8 Timer sorterer den samme Mængde Oliven, som ved Haandarbejde vilde kræve Beskæftigelse af 48 Kvinder og 3 Mænd.

Af samme Grunde fastsætter Forordninger af Juli 1934 og Juni 1935 visse Restriktioner med Hensyn til Anvendelse af Landbrugsmaskiner.

CIGARINDUSTRIEN I HOLLAND. Trods den stigende Arbejdsløshed i den hollandske Cigarindustri er Antallet af Maskiner i denne Industri i Tiden fra 15. Maj til 15. Oktober 1935 steget fra 1523 til 1566. Denne tekniske Udvikling ledsages af en tilsvarende Arbejdsløshed blandt Fagets Arbejdere. I August Maaned 1935 var saaledes ikke mindre end 33,4 pCt. af Medlemmerne af Fagets Arbejdsløshedskasser uden Arbejde.

Grundet paa denne store Arbejdsløshed overvejer Regeringen nu at fremsætte et Lovforslag for at forhindre en for stærk Anvendelse af Maskiner i Cigarindustrien.

AMERIKANSK ARBEJDSKONFERENCE. Den 2. Januar 1936 aabnes i Parlamentsbygningen i Santiago — Chile — en amerikansk Arbejdskonference, som Den internationale Arbejdsorganisation i Genève har besluttet indkaldt paa Forslag af Chiles Regering, der har paataget sig at afholde den væsentligste Del af Udgifterne.

Konferencen bliver den første af sin Art, som Arbejdsorganisationen organiserer, og den er sammenkaldt for at efterkomme et Ønske, som ofte er fremsat fra oversøiske Staters Side, om, at Spørgsmaal af Interesse for enkelte Verdensdele indenfor Arbejdsorganisationens universielle Ramme skal behandles paa Baggrund af de i vedkommende Region herskende Forhold. Alle amerikanske Stater, der er Medlem af Arbejdsorganisationen, er indbudt til Konferencen, og de fleste har allerede anmeldt deres Deltagelse.

Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad vil være repræsenteret af dets Præsident Riddell samt 2 Medlemmer af hver af dens Grupper. For Arbejdergruppen møder Hayday, England, og Kupers, Holland.

Dagsordenen omfatter følgende Punkter: De internationale Konventioners Ratificering og Gennemførelse i de forskellige Lande. Forhøjelse af Lavalderen for Børns Anvendelse i Arbejdslivet. Rationalisering og Forkortelse af Arbejdstiden i Tekstilindustrien. Arbejderklassens Ernæringsforhold. Spørgsmaalet om Minimalløn. Landarbejdernes Love og Arbejdsforhold.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Havnearbejdere i Aalborg.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 3. December behandledes en Uoverensstemmelse mellem Havnearbejderne i Aalborg og *Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havn* angaaende Aflæsning af Monierjern. Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdernes Repræsentanter forbeholdt sig som Følge heraf at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Ved samme Møde behandledes en Uoverensstemmelse ved Losning af Oliekager fra *S/S Holton*, som man enedes om at henvise til Afgørelse ved faglig Voldgift, der skal afgøre saavel de af Arbejderne som de af Arbejdsgiverne rejste Krav.

Endvidere behandledes ved Mødet den 3. December Klager vedrørende Losning af *S/ Hilda og S/ Frida* med det Resultat, at Fagforeningen betaler et mindre Beløb og erkender, at Havnearbejderne har været uberettiget til at etablere Arbejdsstandsning til Gennemførelse af de rejste Krav. Det principielle Spørgsmaal i Forbindelse med Losning af S/ Frida forbeholder Fagforeningen sig at kræve afgjort ved faglig Voldgift.

Smede hos A/S Strømmen, Randers.

I Anledning af en Klage fra Jern- og Metalindustriens Sammenslutning over, at 54 Smede og Maskinarbejdere hos *A/S Strømmen,* Randers, uden Varsel havde standset Arbejdet den 14. November, afholdtes den 10. December et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen, hvor Enighed ikke opnaaedes. Arbejdsgiverne har nu indbragt Klage for Den faste Voldgiftsret.

Murere hos Murermester N. Bak, Aarhus.

I Anledning af en Klage fra Murerforbundet over, at *Murermester Bak,* Aarhus, havde antaget 3 Murere til Arbejde paa en Bankbygning i Aarhus og ved Antagelsen stillet den Betingelse, at de skulde være villige til at spadsere, naar der skulde støbes Etageadskillelse o. l., uden Spadserepenge, afholdtes den 22. November et Fællesmøde, hvor der imidlertid ikke opnaaedes Enighed. Forbundet forbeholdt sig derfor sin Stilling med Hensyn til Sagens videre Førelse.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2162.

Jord- og Betonarbejdere hos Medlemmer af Entreprenørforeningen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. November 1935 i Sag Nr. 2162. Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København.

I Hovedoverenskomsten mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening

i København findes under § 3, B. Timeløn blandt andet følgende Bestemmelser:

1. Den normale Timeløn fastsættes til .... 104 Ø.
4. Hvis Arbejdsmaaden for Arbejde, henhørende under Prislisten ved Indførelse af nye tekniske Hjælpemidler eller særlige Anordninger væsentlig ændres, fastsættes nye Akkordpriser ved Mægling eventuelt ved Voldgift med en teknisk Opmand. Hvis de nye tekniske Hjælpemidler er af en saadan Art, at det oprindelige Akkordgrundlag ganske forandrer Karakter, kan Voldgiften erklære sig om, hvorvidt dette finder Sted, og da bestemme, at Akkordprisen ikke kan anvendes, hvorefter Spørgsmaalet optages til almindelig organisationsmæssig Behandling. Indtil nye Akkordpriser er fastsat, betales normal Timeløn med et Tillæg af ..... 40 Ø.
5. Efter Aftale i det enkelte Tilfælde mellem Arbejdsgiver og Arbejder, kan der gives et Tillæg til Timelønen for:
   a. Arbejder, der normalt efter Prislisten skulde være givet i Akkord, men for hvilke dette af særlige Grunde ikke har kunnet lade sig gøre.
   b. Arbejder, der staar i Forbindelse med Akkordarbejde, og som udføres af de Arbejdere, der staar i Akkorden.

Hvor der ikke træffes Aftale om andet, bliver Tillægget til den normale Timeløn.. 30 Ø. hvorhos der i § 10 er fastsat Akkordsatser for Nedlægning af Monier- og Betonrør.

Et Medlem af Entreprenørforeningen har et Par Gange udført Ledningsarbejde, der blandt andet omfattede Nedlægning af 80 cm Betonrør, og da den i Overenskomstens § 10 nævnte Akkordpris forudsætter, at Lægningen af Rørene udføres ved Haandkraft i Forbindelse med Anvendelse af et almindeligt Treben og haanddreven Talje, medens de paagældende Rørlægninger udførtes ved Hjælp af Traktor med paamonteret Kran, forhandledes der med Jord- og Betonarbejdernes Fagforening om Muligheden af at finde et passende Akkordgrundlag for Rørlægningen efter den nye Udførelsesmaade. Da Enighed ikke opnaaedes, og Mægling mellem Organisationerne heller ikke førte til noget Resultat, henvistes Spørgsmaalet til faglig Voldgift, og den 15. Juli dette Aar afsagdes en Kendelse, hvorved fastsloges, at Rørlægningsarbejde med Anvendelse af Kranvogn var udenfor det oprindelige Akkordgrundlag, og at de i § 10 angivne Akkordpriser ikke kunde anvendes; indtil nye Akkordpriser var fastsat, skulde der betales normal Timeløn med det i § 3. B. 4. omhandlede Tillæg (40 Øre).

Efter denne Kendelse har der mellem Entreprenørforeningen og Jord- og Betonarbejdernes Fagforening paany uden Resultat været forhandlet om en Akkordpris for det paagældende Arbejde, hvorefter Fagforeningen under 17. September dette Aar har fremsendt 1. Varsel om Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af Entreprenørforeningen for alt Arbejde ved Rørlægning, hvortil Kranvogne anvendes.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København og paastaaet Strejkevarslet kendt ugyldigt, medens de Indklagede har paastaaet Varslet kendt lovligt, subsidiært, at Entreprenørforeningen kendes pligtig til at imødekomme Fagforeningens Begæring om faglig Voldgift for at faa fastsat en Akkordpris for det paagældende Rørlægningsarbejde.

Til Støtte for deres Paastand har Klagerne anført, at da det ved Voldgiftskendelsen af 15. Juli er fastslaaet, at det paagældende Arbejde falder udenfor Overenskomstens Akkordsatser, og at der indtil nye Akkordpriser er fastsat, skal betales Timeløn med det i Overenskomsten nævnte Tillæg af 40 Øre (Akkordafsavnstillæg), er det herefter ulovligt at etablere Strejke i Overenskomstperioden paa Krav om at faa fastsat en Akkordpris, Rørlægningsarbejde med Anvendelse af mekanisk Kranvogn har som anført kun været anvendt nogle faa Gange, og der er ikke indvundet tilstrækkelig Erfaring endnu til at fastsætte en passende Akkordpris. Det vil heller ikke være muligt for en faglig Voldgift paa nærværende Tidspunkt at skønne over, hvad der vil være en passende Pris for Arbejdet, og der er efter Overenskomsten heller ingen Pligt til at underkaste sig en voldgiftsretslig Afgørelse.

De Indklagede har herimod anført, at det er Grundprincippet i Overenskomsten, at Akkord skal anvendes, hvor det er muligt; da det hidtidige Grundlag for Akkordpris ved Rørlægningsarbejde er bortfaldet ved Indførelse af et nyt teknisk Hjælpemiddel, er Arbejderne pligtige til at arbejde paa Timeløn med det i Overenskomsten anførte Tillæg, men kun indtil ny Akkordpris fastsættes. Da det ikke kan volde Vanskelighed allerede nu at fastsætte en passende Pris for Arbejdet, maa Arbejderne, da Enighed om en Akkordpris trods Forhandling ikke er opnaaet, enten have Ret til at strejke eller have Krav paa, at en Pris fastsættes ved faglig Voldgift. Ellers vilde Arbejdsgiverne ved Indførelse af et mindre teknisk Hjælpemiddel kunne tilsidesætte de gældende Akkordpriser og i Strid med Overenskomsten kræve Akkordarbejde udført paa Timeløn, hvad der vil give Arbejderne en mindre Fortjeneste end forudsat i Overenskomsten.

Ved Voldgiftskendelsen af 15. Juli er det fastslaaet, at der foreligger en saadan ny Arbejdsmetode, at Overenskomstens Akkordbestemmelser ikke kan anvendes. Der foreligger derhos ikke Hjemmel til at henvise Fastsættelsen af ny Akkordpris til voldgiftsretslig Afgørelse. Ifølge Overenskomsten er Arbejderne pligtige til herefter at udføre Arbejdet paa Timeløn med det fastsatte Tillæg. Da det paa den anden Side er Overenskomstens Forudsætning, at et saadant Arbejde skal gives i Akkord, kan den fastsatte Timelønsbetaling kun gælde som en foreløbig Betalingsmaade, indtil

der ved tilstrækkelig Anvendelse af det mekaniske Hjælpemiddel er indvundet fornøden Erfaring til Fastsættelse af passende Betaling for Arbejdet. Da saadan Erfaring efter det oplyste endnu ikke skønnes at være opnaaet, maa Arbejderne indtil videre være pligtige til at udføre Arbejdet paa Timeløn med overenskomstmæssig Tillæg. Herefter findes det afgivne Strejkevarsel at maatte kendes ulovligt.

Sagens Omkostninger findes hver af Parterne at burde betale med Halvdelen.

Kendelse:

Det af Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København ovenfor omhandlede overfor Medlemmer af Entreprenørforeningen afgivne Strejkevarsel kendes ulovligt.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sag Nr. 2170.

Arbejdsmænd hos Vognmand Hans D. Henriksen, Herfølge.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 7. December 1935 i Sag Nr. 2170: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling, Arbejdsmændenes Fagforening i Herfølge mod Vognmand Hans D. Henriksen, Herfølge.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling Arbejdsmændenes Fagforening i Herfølge indklaget Vognmand Hans D. Henriksen, Herfølge, med Paastand om, at der idømmes Indklagede en Bod for Brud paa gældende Overenskomst og vedtaget Forlig samt for Vægring ved at efterkomme Begæring om faglig Mægling.

Indklagede er, skønt lovlig stævnet udeblevet ved Sagens Foretagelse her i Retten.

Efter Klagernes Fremstilling er Indklagede bunden ved Overenskomsten mellem Vognmandsforeningen for Køge og Omegn og Arbejdsmændenes Fagforening i Herfølge og Omegn, der blandt andet henviser til Normen om Regler for Behandling af faglig Strid. Den 20. Juni dette Aar indbragte Klagerne Klage til Den faste Voldgiftsret over at Indklagede havde begaaet Brud paa denne Overenskomst dels ved at underbetale to Arbejdere, dels ved ikke at overholde Overenskomstens Bestemmelse om fortrinsvis at anvende organiserede Arbejdere. Forinden Sagens Foretagelse i Den faste Voldgiftsret blev den imidlertid afsluttet ved et mellem Parterne indgaaet Forlig, ifølge hvilket Indklagede indgik paa til fuld Afgørelse af Underbetalingen at betale de to Arbejdere 135 Kr., hvorhos Indklagede forpligtede sig til fremtidig at betale efter den nævnte Overenskomst og til kun at antage og benytte Chauffører og Arbejdsmænd, der er Medlemmer af Fagforeningen.

Klagen under nærværende Sag gaar ud paa, at Indklagede ganske har tilsidesat det afsluttede Forlig, idet han ikke har været at formaa til at beskæftige Arbejdere, der var Medlemmer af Fagforeningen, hvorhos det har været Fagforeningen umuligt at faa betalt et Tilgodehavende paa 25 Kr. for resterende Ugeløn til et Medlem, Hans Jensen, der er afskediget den 27. Juli dette Aar. Dansk Arbejdsmands Forbund har derhos gentagne Gange forgæves opfordret Indklagede til at deltage i Mægling angaaende de bestaaende Uoverensstemmelser.

Idet Klagernes Fremstilling vil være at lægge til Grund for Sagens Afgørelse, vil deres Paastand om, at Indklagede for de begaaede Overtrædelser ikendes en Bod, være at tage til Følge, saaledes at Boden efter Omstændighederne fastsættes til et Dansk Arbejdsmandsforbund tilfaldende Beløb af 300 Kr.

Sagens Omkostninger bør betales af Indklagede.

Kendelse:

Indklagede, Vognmand Hans D. Henriksen, Herfølge, bør til Dansk Arbejdsmandsforbund betale en Bod paa 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 200 Kr.

Sag Nr. 2183.

Murere og Arbejdsmænd hos Murermester S. Olesen, Aarhus.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 4. November 1935 i Sag Nr. 2183 Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester S. Olesen, Aarhus, mod De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet for dets Aarhus-Afdeling og for Dansk Arbejdsmandsforbund for Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus.

Murermester S. Olesen, Aarhus, fik i August 1935 overdraget Opførelsen af et Biografteater i Aabyhøj i Entreprise. Da han ikke selv kunde udføre Jernbetonarbejdet, havde han forinden indhentet Tilbud paa dette Arbejde, og overdrog, efter at Teatrets Opførelse var ham overdraget, Entreprenør Daniel Thomsen Jernbetonarbejdet i Underentreprise.

Under Arbejdets Udførelse kom Daniel Thomsen i Restance med den Forskudsbetaling paa det indtjente Akkordoverskud, Jord- og Betonarbejderne i Henhold til Overenskomsten havde Krav paa at faa udbetalt hver 4. Uge, idet disse lod ham faa Henstand med Betalingen. Da Thomsen stadig ikke betalte, blokerede Jord- og Betonarbejderne Betonarbejdet hos ham omkring Midten af November, og Murermester Olesen overdrog derefter det resterende Jernbetonarbejde til en uorganiseret Murermester. Den 18. November nedlagde derefter 5 Murersvende og 3 Murarbejdsmænd, der var beskæftiget med den Del af Arbejdet, som Olesen selv udførte, ogsaa dette Arbejde.

I Referatet af et s. D. afholdt Mæglingsmøde hedder det:

„Murermester S. Olesen har Opførelsen af Aabyhøj Biografteater i Entreprise og havde til Udførelse af Jernbetonarbejdet entreret med Entreprenør Daniel Thomsen, og denne er blevet blokeret af sine Arbejdere og kan ikke fuldføre Arbejdet. — Olesen har derfor entreret med en Murermester, der har Kendskab til Jernbetonarbejde, om at fuldføre nævnte Jernbetonar-

bejde. Denne Murermester anser Murersvendenes Fagforening for uorganiseret, og har derfor givet Murersvendene Besked om at nedlægge Arbejdet fra 18/11 om Morgenen, og Murarbejdsmændenes Fagforening har fra samme Tid taget Murarbejdsmændene bort fra Pladsen, idet Fagforeningsformanden udtaler, at Murarbejdsmændene ikke kunde arbejde paa en Plads, der var blokeret af Svendene, og at han iøvrigt mener det rigtigst, at de samme Folk, der havde udført den første Del af Jernbetonarbejdet, fuldførte dette.

Olesen erklærer, at han er villig hertil, men han mener ikke, disse Arbejdere vil fortsætte Arbejdet.

Murersvendenes Formand erklærer, at saafremt nævnte Murermester kommer bort fra Pladsen, er Svendene villige til at genoptage Arbejdet.

Da ingen Ordning opnaaedes, forbeholder Mestrene sig at indbringe Sagen for Hovedorganisationerne og gøre Erstatningskrav gældende."

Den 19. November udstedte Daniel Thomsen Transport til Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i Aarhus af sit Tilgodehavende hos Murermester Olesen for udført Arbejde til et Beløb af 1900 Kr., sideordnet med tidligere udstedte Transporter til Beløb ialt 5000 Kr., hvilken Transport blev anmeldt for Murermester Olesen.

Jernbetonarbejdet er senere fuldført af den nyantagne Murermester, og efter et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 22. November genoptog Murersvendene paany Arbejdet, medens Murarbejdsmændene stadig opretholder Arbejdsstandsningen under Henvisning til, at de ikke er pligtige til at genoptage Arbejdet, forinden Jord- og Betonarbejdsmændenes Tilgodehavende er betalt.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark og dennes Medlem, Murermester S. Olesen, Aarhus, derefter indklaget De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet for dets Aarhus-Afdeling og for Dansk Arbejdsmandsforbund for Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus og nedlagt Paastand paa, at Arbejdsstandsningerne kendes ulovlige, og at Murerforbundet paa dets Aarhus-Afdelings Vegne og Dansk Arbejdsmandsforbund paa Murarbejdsmændenes Aarhus Fagforenings Vegne ikendes Bod.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse.

Til Støtte for deres Paastand anfører Klagerne, at Murermester Olesen først i Midten af November, da Jord- og Betonarbejderne standsede Betonarbejdet overfor Daniel Thomsen, blev bekendt med, at denne skyldte sine Arbejdere Penge. De af Murersvendene og Murarbejdsmændene overfor Olesen iværksatte Arbejdsstandsninger var — som det fremgaar af Mæglingsreferatet — oprindelig iværksat, fordi Murersvendene og Murarbejdsmændene ikke vilde arbejde under den Murermester, Olesen havde overdraget det resterende Betonarbejde til, ikke derimod fordi Daniel Thomsen skyldte Jord- og Betonarbejderne Penge. Klagerne hævder endvidere, at det er uberettiget at standse Murerarbejdet overfor Olesen, fordi Jord- og Betonarbejderne paa Grund af Daniel Thomsens Betalingsstandsning havde blokeret Betonarbejdet, idet Olesen intet Ansvar havde for, om Daniel Thomsen, der havde Betonarbejdet i selvstændig Entreprise, betalte sine Arbejdere deres Tilgodehavende. Endelig anfører Klagerne, *at* det Beløb af 1900 Kr., som Jord- og Betonarbejderne paastaar at have til Gode hos Daniel Thomsen, maa være urimelig højt beregnet, *at* der aldrig har været forelagt Olesen nogen Opgørelse over Beløbets Udregning, *at* Arbejderne ved at give Thomsen Henstand selv er Skyld i Restancen og burde have henvendt sig paa et langt tidligere Tidspunkt til Olesen, og *at* Olesens Mellemværende med Thomsen endnu ikke er opgjort og antagelig ikke vil vise, at Thomsen har noget til Gode hos Olesen.

De Indklagede indrømmer, at Murersvendenes Arbejdsstandsning ikke har været lovlig, men denne har intet Tab medført, idet den ophørte straks efter Mødet den 22. November, og Murerarbejdet har siden da været fortsat. Angaaende Murarbejdsmændenes Arbejdsstandsning hævder de Indklagede, at denne har været lovlig, idet Olesen maatte vide, at Thomsen var en usolid Betaler, og at han var i Restance med Arbejdsløn til sine Arbejdere. De Indklagede hævder endvidere under Henvisning til Kendelse i Sag Nr. 1870 at Murarbejdsmændene, der ligesom Jord- og Betonarbejderne staar under Dansk Arbejdsmandsforbund, ikke kan være pligtige til at arbejde, naar deres Kammerater har Penge til Gode paa det samme Bygningsarbejde, idet den af Jord- og Betonarbejderne i Henhold til Normens Punkt 5 lovligt iværksatte Arbejdsstandsning maa føre til, at intet Medlem af Dansk Arbejdsmandsforbund er pligtig til fortsat at arbejde, forinden den skyldige Arbejdsløn paa det paagældende Betonarbejde er betalt.

Efter det foreliggende har Murersvendene ikke været berettiget til at standse Murerarbejdet, og Afdelingen vil derfor være at ikende en Bod, der findes at kunne fastsættes til 100 Kr.

Hvad Murarbejdsmændene angaar, findes deres Arbejdsstandsning under de foreliggende Omstændigheder heller ikke at have været lovlig. Retten lægger i saa Henseende Vægt dels paa, at de ved Betonarbejdet beskæftigede Arbejdere, da Thomsen ikke betalte dem de overenskomstmæssige Forskudsudbetalinger, lod ham faa Henstand med Betalingen og ikke meddelte Olesen, at Thomsen var i Restance ,og derved afskar Olesen fra at træffe de fornødne Dispositioner, og dels paa, at der ikke inden Arbejdsnedlæggelsen overfor Olesen har været præsenteret ham en Opgørelse over de resterende Forskudsbetalinger, som han derefter kunde have Lejlighed til nærmere at gennemgaa, eventuelt forhandle med Thomsen og Arbejderne om. Allerede som Følge heraf har Murarbejdsmændene ikke været berettiget til at standse Arbejdet overfor Olesen til Støtte for Kravet om Betaling af en mulig Restance paa Betonarbejdet. Herefter vil ogsaa denne Arbejdsstandsning være at er-

klære ulovlig, hvorom Retten har afsagt foreløbig Kendelse den 28. November, og Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus vil være at ikende en Bod, der findes at kunne fastsættes til 300 Kr.

De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De af Murerforbundets Aarhus Afdeling og af Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus ovenfor omhandlede overfor Murermester S. Olesen, Aarhus, iværksatte Arbejdsstandsninger har været ulovlige.

I Bod til Centralforeningen af Murermestre i Danmark betaler Murerforbundets Aarhus Afdeling og Murarbejdsmændenes Fagforening i Aarhus henholdsvis 100 Kr. og 300 Kr.

De Indklagede betaler Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Sag Nr. 2164.

Malere hos Medlemmer af Københavns Malerlaug.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 18. November 1935 i Sag Nr. 2164: De samvirkende Fagforbund for Malerforbundet i Danmark mod Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Malerlaug.

Mellem Malerforbundets københavnske Afdeling og Københavns Malerlaug er der opstaaet Uoverensstemmelser om Forstaaelsen af forskellige Poster i Malerfagets Bygningsmalerprisliste og almindelige Bestemmelser.

De Spørgsmaal, hvorom der er opstaaet Uenighed, drejer sig om følgende:

1) Betaling af Fletværk og Staaltraad, hvor Fletværket er spændt over en Traad af større Dimension end selve Fletværket.

   Svendene har krævet den tykkere Traad ekstra betalt med Priserne for Søjler, Rør, Flad- og Vinkeljern.

2) Opmaaling af oplukkelige Jernvinduer paa en Nybygning.

   Svendene har ved Maling af Jernvinduer foruden Sprosser og Karm maalt Fals og Kant og krævet Betaling i Henhold til dette Maal.

Afdelingen gør gældende, at der i Prislisten findes Priser for, hvorledes disse Arbejder skal betales, og at det saaledes ikke er Prisen, der er Uenighed om, men om hvorledes Arbejdet skal opmaales.

Malerlauget anfører herimod, at der aldrig er blevet betalt ekstra for Kanttraaden, der fastholder Fletværket, naar denne ikke er tykkere end en Blyants Tykkelse, og at Prislistens Priser for Jernvinduer ikke kan anvendes paa oplukkelige Staalvinduer, idet Prislisten, der stammer fra 1928, er affattet paa en Tid, da oplukkelige Staalvinduer endnu ikke anvendtes. De i Prislisten omtalte Priser for Jernvinduer kan kun anvendes paa Staldvinduer og lignende, der ikke er indrettede til at oplukkes, og der er saaledes ikke i Prislisten fastsat nogen Pris for de oplukkelige Staalvinduer. Malerlauget er villig til at forhandle med Forbundet om en passende Pris herfor, eventuelt efter at det ved en betryggende Prøvemaling er konstateret, hvor lang Tid der medgaar dertil.

Disse Uoverensstemmelser har i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid været behandlet ved Mægling og Organisationsmøde, uden at det er lykkedes at opnaa Enighed, og Forbundet har derefter krævet Spørgsmaalene forelagt en faglig Voldgift til Afgørelse; men dette modsætter Lauget sig under Paaberaabelse af, at Spørgsmaalene ikke drejer sig om Forstaaelse af Fagets Prisliste og almindelige Bestemmelser.

De samvirkende Fagforbund for Malerforbundet i Danmark har derefter indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Københavns Malerlaug og nedlagt Paastand paa, at Malerlauget kendes pligtig til at lade de foreliggende Uoverensstemmelser afgøre ved faglig Voldgift, og gør til Støtte herfor gældende, at Prisen for de heromhandlede Arbejder kan udledes af Prislisten paa samme Maade som sket ved tidligere Lejligheder, hvor man gennem Voldgiftskendelse har faaet fastslaaet, under hvilke Bestemmelser i Prislisten et Arbejde henhørte.

De Indklagede har nedlagt Paastand om Frifindelse og anfører herfor, at Kravet om at faa de foreliggende Uoverensstemmelser henvist til Afgørelse ved faglig Voldgift er et Forsøg fra Forbundets Side paa at faa fastsat en ny og urimelig høj Pris for Arbejde, der for Fletværkets Vedkommende altid har været betalt uden Ekstra-Betaling for Kanttraaden, og for Staalvinduernes Vedkommende slet ikke omfattes af Overenskomsten. Dette er et Misbrug af den faglige Voldgiftsinstitution, som Lauget maa modsætte sig. Ved Overenskomstforhandlingerne i Foraaret 1935 ønskede Lauget disse Uoverensstemmelser afgjorte, men Forligsmandsforslaget indeholdt intet herom. Forbundet søger nu i den løbende Overenskomstperiode at faa Spørgsmaalene afgjort ved Voldgiftskendelse.

Da Sagen drejer sig om, hvorvidt de paagældende to Arbejder er saadanne, der findes opførte i eller lader sig beregne efter den omhandlede Prisliste, jfr. Overenskomstens almindelige Bestemmelser § 4, har Forbundet i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid Ret til at forlange dette Spørgsmaal forelagt Fagets Voldgiftsret til Afgørelse, og Klagernes Paastand vil derfor være at tage til Følge.

De Indklagede findes at burde betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Københavns Malerlaug kendes pligtig til at lade det ovenfor omhandlede Spørgsmaal afgøre ved faglig Voldgift.

I Sagsomkostninger betaler de Indklagede 300 Kroner.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 13 * KØBENHAVN DEN 15. JANUAR 1936 * 32. AARGANG

Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade.

Paa det i Maj 1935 afholdte Repræsentantskabsmøde i D. s. F. var som bekendt Spørgsmaalet om Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade Genstand for en grundig Behandling, der afsluttedes med Vedtagelse af en Udtalelse, hvorefter der bl. a. under De samvirkende Fagforbunds Ledelse skulde optages Forhandling mellem de interesserede Forbund om en Grænseordning for Dansk Kommunalarbejderforbund. Disse Forhandlinger blev saa paabegyndt, og da det var Grænseforholdene i København, der havde affødt de største Vanskeligheder, søgte man navnlig at tilvejebringe en for alle Parter tilfredsstillende Ordning for Hovedstadskommunernes Vedkommende. I dette Øjemed blev der optaget Forhandling direkte mellem Kommunalarbejderforbundet og de 2 nærmest interesserede Forbund, Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund. Forhandlingerne resulterede i Afslutning af 2 Overenskomster mellem Kommunalarbejderforbundet og henholdsvis Arbejdsmandsforbundet og Smede- og Maskinarbejderforbundet. Disse Overenskomster er senere tiltraadt af de paagældende Forbunds Afdelinger og Hovedbestyrelser. Forhandlingerne med de øvrige i Grænseforholdet interesserede Forbund er endnu ikke afsluttet, men da Uoverensstemmelserne mellem de særligt interesserede Forbund nu er bragt ud af Verden, vil det formentlig ogsaa uden større Vanskeligheder være muligt at naa en Ordning med disse Organisationer, da det her kun drejer sig om Smaaspørgsmaal. Det samme turde gælde for de endnu ikke afsluttede Forhandlinger mellem Kommunalarbejderforbundet og Arbejdsmandsforbundet angaaende Grænseforholdene i Provinsen.

Alt taget i Betragtning kan det siges, at denne Grænsestrid, der til at begynde med syntes at skulle faa beklagelige Følger, er bragt til en heldig og for alle Parter antagelig Afslutning. Alle interesserede Parter har gjort Indrømmelser, som set fra deres Synspunkt vel nok betyder et vist Offer, men er gjort i Sagens Interesse og derfor vil være til Gavn for hele vor Bevægelse.

Det kan endnu bemærkes, at Sagen vil faa et retsligt Efterspil, idet de faste Arbejdsmænd paa Hovedværkstedet, der i Henhold til den med Arbejdsmandsforbundet indgaaede Overenskomst skal overflyttes til dette Forbund, har udtaget Stævning mod Kommunalarbejderforbundet, hvis Forretningsudvalg — trods Henstilling fra de klagende Medlemmers Sagfører om, ikke at foretage sig noget vedrørende Organisationsforholdet, saalænge Sagen er løbende — har vedtaget, at Tilbageflytningen som aftalt skal ske pr. 1. Januar.

Vi aftrykker nedenstaaende de 2 Overenskomster i deres fulde Ordlyd:

Ved en afsluttende Forhandling Fredag den 8. November 1935 mellem Repræsentanter for Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Kommunalarbejderforbund blev der vedrørende Grænseforholdene i Københavns Kommune og ved A/S N. E. S. A. truffet følgende

Aftale:

30 Medlemmer ved Københavns Sporvejes Hovedværksted tilbageflyttes fra Dansk Kommunalarbejderforbund til Dansk Arbejdsmands Forbund.

2 Lampepassere ved Københavns Belysningsvæsen tilbageflyttes fra Dansk Kommunalarbejderforbund til Dansk Arbejdsmands Forbund.

12 Asfaltrensere under 18 Aar ved Stadsingeniørens Direktorat overflyttes fra Dansk Kommunalarbejderforbund til Dansk Arbejdsmands Forbund.

7 Medlemmer ved N. E. S. A. tilbageflyttes fra Dansk Kommunalarbejderforbund til Dansk Arbejdsmands Forbund, medens 1 Montør stilles frit med Hensyn til Overflytning fra Dansk Arbejdsmands Forbund til Dansk Kommunalarbejderforbund.

Fremtidig vil for Liniearbejdernes Vedkommende ved N. E. S. A. Montørerne være Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade, medens Elektrikere, Hjælpere og Arbejdsmænd er Dansk Arbejdsmands Forbunds. For Værkstedsarbejdernes Vedkommende erkender Dansk Arbejdsmands Forbund, at de ved Haand-

værksarbejde beskæftigede ikke er deres Organisationsomraade.

For løst ansatte Arbejdsmænd under Københavns Magistrats 1., 2., 3. og 4. Afdeling ordnes Grænseforholdet mellem de to Forbund saaledes, at de tilhører Dansk Arbejdsmands Forbund og overflyttes til Dansk Kommunalarbejderforbund ved deres faste Ansættelse.

Denne Aftale giver dog ikke Anledning til Overflytning af nuværende Medlemmer.

Undtagne fra ovennævnte Hovedregel er dog i Henhold til tidligere Aftaler Arbejdsmænd ved Raadhuset, Politigaarden, Hospitaler, Stiftelser og Kødbyen, der betragtes som Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade.

For Arbejdsmænd under Københavns Magistrats 5te Afdelings Vedkommende aftales det, at de ved Vandforsyningen, Belysningsvæsenet og Sporvejene beskæftigede, hvad enten de er løse eller fast ansatte, skal staa tilsluttet det af de to Forbund, der har Overenskomsten for vedkommende Gruppe Arbejdere.

Overflytninger og Tilbageflytninger i Henhold til denne Aftale finder Sted pr. 1. Januar 1936.

For Dansk Arbejdsmands Forbund
sign. *Carl Hansen.*

For Dansk Kommunalarbejderforbund
sign. *Th. Thomsen.*

— — —

I Henhold til Beslutning i De samvirkende Fagforbund er der i indeværende Efteraar ført nogle Forhandlinger dels mellem Kommunalt Arbejderforbund og Københavns Afdeling 6 under Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og dels mellem Repræsentanter for Kommunalarbejderforbundet og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund om en Ordning af Grænse- og Organisationsomraadet for de 2 Organisationers Medlemmer i København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner.

Ved en afsluttende Forhandling Fredag den 29. November, hvor der var Repræsentanter tilstede for saavel Afdelingerne som Forbundene, enedes man om følgende

Aftale:

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund anerkender, at Magistratens 1., 2. og 3. Afdeling bliver Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade, hvorved forstaas, at de ved Raadhuset, Politigaarden, Vestre Fængsel, Hospitaler og Stiftelser beskæftigede Reparatører overflyttes til Dansk Kommunalarbejderforbund.

Dansk Kommunalarbejderforbund anerkender, at de under Magistratens 4. og 5. Afdeling beskæftigede Smede- og Maskinarbejdere samt Mekanikere er Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Organisationsomraade, herunder Stadsingeniørens Direktorat (Vej- og Kloakanlægene), Brandvæsenet, Kødbyen, Sporvejene, Belysningsvæsenet, Vandforsyningen og Kørselsafdelingen.

Desuden er Frederiksberg og Gentofte Kommuner fortsat Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Organisationsomraade, saalænge Talen er om Lønarbejdere, hvorved forstaas Smede- og Maskinarbejdere ved Frederiksberg Gasværk, Frederiksberg Elektricitetsværk, Frederiksberg tekniske Forvaltning, samt ved Gentofte Kommune: Garagen, Forbrændingsanstalten og Vandforsyningen.

Desuden skal de ved Nordsjællands Sporveje samt ved Strandvejens Gasværk beskæftigede Smede- og Maskinarbejdere være Medlemmer af Smedeforbundet.

Ovenstaaende er de Hovedregler, efter hvilke Overflytning mellem de respektive Forbund kan finde Sted. Der er dog Enighed om, at ældre Smede- og Maskinarbejdere, der i Henhold hertil skulde overflyttes, men i en lang Aarrække har været Medlemmer af Smedeforbundet, og som ønsker at blive staaende dér, vil møde det størst mulige Hensyn hos Dansk Kommunalarbejderforbund. Ligeledes kan yngre Smede- og Maskinarbejdere, der maa betragtes som midlertidig antagne, og altsaa ikke paa nærværende Tidspunkt kan paaregne fast Beskæftigelse, undtages fra denne Overflytning.

Samme Hensyn vises Medlemmer af Kommunalt Arbejderforbunds Haandværkerorganisation, der af samme Grunde som ovenfor nævnt ønsker at opretholde deres Medlemsskab i Kommunalt Arbejderforbund.

Vedtægtsmæssigt ansatte vil dog under alle Omstændigheder være at overmelde til Kommunalt Arbejderforbund.

Endvidere er udenfor nærværende Aftale de ved Gas- og Elektricitetsværkernes Ingeniørkontorer beskæftigede Urmagere og Mekanikere, for hvem Dansk Kommunalarbejderforbund hidtil har haft Overenskomst.

Saafremt Overflytningerne skulde give Anledning til divergerende Opfattelser, afgøres saadanne af et Nævn, bestaaende af Formændene for Dansk Kommunalarbejderforbund og Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund.

Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og Dansk Kommunalarbejderforbund erklærer begge, at ovenstaaende Ordning kun gælder København, Frederiksberg og Gentofte Kommuner og ikke paa nogen Maade maa skabe Præcedens for Provinsen.

København, den 18. December 1935.

For Dansk Kommunalarbejderforbund
sign. *Th. Thomsen.*

For Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund
sign. *P. Andersen.*

Martin Petersen og Ernst Carlsen forlader Forretningsudvalget.

Den 1. Januar udtraadte efter eget Ønske to Mænd af D. s. F.s Forretningsudvalg, og begge har de en overordentlig rig Gerning i Fagbevægelsen bag sig.

Martin Petersen har været Medlem af Forretningsudvalget fra Maj 1913, altsaa i omtrent 23 Aar. Martin Petersen, der i 1934 fejrede sit 25 Aars Jubilæum som Formand for Snedkerforbundet, har beklædt mange andre Tillidsposter indenfor Fagbevægelsen. I 38 Aar har han haft Sæde i sit Forbunds Hovedbestyrelse, har i mange Aar røgtet det ansvarsfulde Hverv som Dommer i Den faste Voldgiftsret og været Formand for D. s. F.s Grænseudvalg. Som Formand for Dansk Træarbejdersekretariat og Skandinavisk Træarbejdersekretariat samt Bestyrelsesmedlem i Træarbejdernes Internationale, har han udført et højst

fortjenstfuldt Arbejde til Gavn for sine Fagfæller og til Fremme af deres nationale og internationale Samarbejde.

Ernst Carlsen, der i 1935 fratraadte som Formand for Malerforbundet, kan ligeledes se tilbage paa et rigt Arbejde i Fagbevægelsens Tjeneste. I 44 Aar var Carlsen med i Ledelsen for de danske Maleres Organisation. I 1895 valgtes han til Medlem af Forbundets Hovedbestyrelse, og paa Delegeretmødet i Esbjerg 1897 blev han valgt til Næstformand. I 1915 ansattes han paa Hovedkontoret og overtog samtidig Redaktionen af Fagbladet, og i 1930 afløste han Rudolf Poulsen som Malerforbundets Formand. Carlsen, der har tilhørt Forretningsudvalget fra August 1932, har selvfølgelig i Aarenes Løb ogsaa beklædt mange andre Tillidshverv.

Det er altsaa to gode og utrættelige Arbejdsfæller, som nu er udtraadt af vort Forretningsudvalg, i hvilket de begge med Energi og Interesse har deltaget i de mange Møder og Forhandlinger, baade indadtil og udadtil, og det er et fortjent Otium disse to Mænd nu skal til at paabegynde. Idet vi bringer dem en hjertelig Tak for deres Indsats i dansk Arbejderbevægelse, er det i Haabet om, at de endnu i en Aarrække maa være i Stand til at følge vort Arbejde og sammen med os glæde sig over en stadig Fremgang for Danmarks fagorganiserede Arbejderes Landsorganisation.

D. s. F.s Forretningsudvalg.

Fra 1. Januar er Martin Petersen og Ernst Carlsen, der begge er fratraadt Stillingen som Formand for henholdsvis Snedkerforbundet og Malerforbundet, udtraadt af D. s. F.s Forretningsudvalg. I deres Sted er indtraadt Suppleanterne: Robert Nielsen, Næstformand i Dansk Arbejdsmandsforbund, og Laurits Hansen, Formand for Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund.

RUNDSKUE

STATENS MATERIALPRØVERAAD. Fra Handelsministeriet har De samvirkende Fagforbund faaet Anmodning om at gøre Indstilling om Udnævnelse af et Medlem til at repræsentere D. s. F. i Statens Materialprøveraad.

I Henhold hertil har D. s. F.s Forretningsudvalg vedtaget at indstille Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund, Axel Olsen, til Medlem af nævnte Raad.

FORLIGSINSTITUTIONEN. Efter at Forligsmand Amtmand V. Topsøe efter eget Ønske er blevet fritaget for Forligsmandshvervet, har Socialministeriet efter enstemmig Indstilling fra Den faste Voldgiftsret udnævnt Landsdommer F. Pihl til Forligsmand for en 3-aarig Periode fra den 1. Januar 1936 at regne.

Til Formand for Forligsinstitutionen for Aaret 1936 har Forligsmændene valgt Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet, Erik Dreyer.

DANMARKS INDUSTRIPRODUKTION. Tidsskrift for Industri fremhæver i sine Nytaarsbetragtninger, at det i 1935 lykkedes Industrien i bemærkelsesværdig Grad at fortsætte sit baade beskæftigelsesmæssigt og valutamæssigt set saa betydningsfulde »Aflastningsarbejde«. Den danske Industri formaaede i 1935 at præstere en større Produktion end nogen Sinde før og i Sammenligning med 1934 at forøge Antallet af beskæftigede Arbejdere med 7—8 pCt. At denne Udvikling ikke skyldes en ensidig og kunstig »Opelskning« af Hjemmemarkeds-Industrien, fremgaar bedst af den Kendsgerning, at det ligeledes lykkedes at udvide Industrieksporten, saaledes at den samlede danske Industrieksport i 1935 androg henved 300 Mill. Kr., hvilket er en Fremgang paa omtrent 20 pCt. i Forhold til 1934.

Dansk Industrieksport svarer hermed til en Trediedel af vor Landbrugseksport. For 1935 betød Industriens Udvidelse, at Danmark valutamæssigt var i Stand til at opretholde de store Indførselstal fra 1934.

Med Hensyn til Beskæftigelsesevne anføres, at Industri og Haandværk allerede i 1930 havde naaet det Punkt, hvor de beskæftigede lige saa mange Mennesker som Landbruget. Og efter den nye Folketælling i November 1935, der viser, at Hovedstadens Befolkning er vokset med 9,3 pCt., Provinsbyernes med 7,9 pCt. og Landkommunernes med kun 0,9 pCt., er der ikke Tvivl om, at Industri og Haandværk beskæftiger betydeligt flere Mennesker end Landbruget.

Den bestaaende Valutaordning — fortsætter Tidsskriftet — har selvsagt ydet den industrielle Produktion visse Fordele, det vilde være urimeligt at fornægte. Til Gavn for handelspolitiske Formaal — væsentlig i Landbrugets Interesse — har dette System imidlertid samtidig lagt Byrder og Begrænsninger paa Industrien. Det er hverken blevet lettere eller billigere for Industrilederne at disponere. Efterhaanden som Lagre af Raavarer og Hjælpemidler udtømmes, mens tilmed Raavarepriserne viser en stigende Tendens, træder Vanskelighederne stærkere frem. Skal det lykkes Industrien at opretholde Beskæftigelsen m. m., er det en Forudsætning, at disse Vanskeligheder overvindes.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den af Arbejdsdirektoratet foretagne foreløbige Opgørelse over de ved Arbejdsanvisningskontorerne d. 3. Januar 1936 tilmeldte arbejdssøgende Personer viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 125.270 eller 31,3 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 515 højere end i den foregaaende Uge og 9.455 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,5 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 16.023, hvilket er 699 højere end i den foregaaende Uge.

Økonomisk Oversigt for 1935.

Statistisk Departement har udsendt sine statistisk-økonomiske Oversigter for 1935, der som sædvanlig meget indgaaende belyser den økonomiske Udvikling i det forløbne Aar. Vi gengiver nedenstaaende en Del Oplysninger, der har særlig Interesse for vort Blads Læsere.

Med Hensyn til Landbrugets Arbejdskraft anføres, at der i Aaret fra Juli 1934 til Juli 1935 har fundet en Nedgang Sted paa ialt ca. 15.000 Helaarsarbejdere. Nedgangen falder væsentlig paa Slægtninge og Børn over 15 Aar og paa anden fast Medhjælp, medens man til Erstatning for den manglende faste Arbejdskraft i nogen Grad har anvendt midlertidig Medhjælp. Landbrugets Arbejdskraft fordelte sig i 1935 paa de forskellige Grupper som følger: Slægtninge og Børn over 15 Aar: 97.747 (1934: 104.101), fast Medhjælp (Tyende), der faar Kost og Logi: 172.961 (183.639), anden fast Medhjælp (Daglejere o. l.) 15.244 (15.939) og midlertidig Medhjælp 15.049 (12.893), ialt 301.001 Personer mod 316.572 i 1934.

Oversigten over Arbejdsløsheden blandt de organiserede Arbejdere viser, at Arbejdsløsheden blandt de Personer, denne Statistik omfatter — i 1935 gennemsnitligt ca. 385.000 og i 1934 gennemsnitlig ca. 369.000 — har været væsentlig mindre end i de nærmest foregaaende Aar. Bortset fra December Maaned var Arbejdsløshedsprocenten lavere i alle Aarets Maaneder i 1935 end i 1934, og i Sommermaanederne var den kun 1 % højere end i 1931. Forbedringen i Forhold til det foregaaende Aar formindskedes i Slutningen af Aaret. Aarsagen hertil ligger i Byggefagene, idet de Fag, der henhører under Bygnings- og Møbelindustri, og som i Sommermaanederne havde en meget lille Arbejdsløshed, fra September Maaned havde en højere Arbejdsløshedsprocent end i 1934. For de øvrige Industrifag spores kun en svag Bevægelse i samme Retning og kun for Provinsens Vedkommende.

Det fremgaar af Oversigten, at Industriens daglige Arbejdsmængde, udtrykt i det faktisk præsterede Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag, i November 1935 laa ca. 7 % højere end i samme Maaned i det foregaaende Aar. Gennemsnittet for Jan.—Nov. 1935 er steget noget mindre i Forhold til Aaret 1934, nemlig kun ca. 4 %.

Det ses af Oversigten, at alle de enkelte Grupper med Undtagelse af Træindustrien havde større Beskæftigelse i November 1935 end Aaret før.

Følgende Tabel giver Oplysning om den gennemsnitlige Arbejdsløshedsprocent samt Antallet organiserede og beskæftigede Arbejdere i 1935 og de nærmest foregaaende Aar.

Gennemsnit for Aaret	Arbejdsløshedsprocent	Antal organiserede Arbejdere	Heraf beskæftigede
1931	17,9	295.384	242.510
1932	31,7	313.867	214.371
1933	28,8	338.161	240.771
1934	22,2	369.000	287.000
1935*)	ca. 19,6	ca. 385.000	ca. 310.000

*) foreløbige Tal.

Det ses af Tabellen, at Arbejdsløshedsprocenten kun formindskedes fra 22,2 i 1934 til 19,6 i 1935, medens Antallet af beskæftigede steg betydelig mere, nemlig med ca. 23.000, eller ca. 6 % af alle Arbejdere, idet Medlemstallet var vokset med ca. 16.000.

For Byggevirksomheden foreligger ikke noget Produktionsindeks. Til Belysning af Byggeriets Omfang anføres derfor nedenstaaende Oversigt over Antallet af Lejligheder under Opførelse.

Aaret 1935 blev ligesom 1934 et usædvanlig stort Byggeaar. Antallet af Lejligheder under Opførelse pr. 1. Juli var ganske vist knap saa stort

Antal Lejligheder under Opførelse

	1/7 1935	1/7 1934	1/7 1933	1/7 1931
Hovedstaden med Forstæder	9.532	9.674	8.437	9.438
Provinsbyerne med Forstæder	5.002	5.689	4.953	3.961
66 større Stationsbyer	391	451	521	484
Tilsammen...	14.925	15.814	13.911	13.883

som i det foregaaende Aar, men Antallet af beskæftigede Arbejdere i Byggefagene tyder paa, at Erhvervsbyggeriet har været forholdsvis mere omfattende i 1935 end Boligbyggeriet, idet den samlede Beskæftigelse i de egentlige Byggefag i en stor Del af Aaret var betydelig større end i 1934. Det fremgaar imidlertid med Tydelighed af Oversigten, at Overvægten i Forhold til det foregaaende Aar formindskedes i Løbet af Aaret, og i November var Stillingen ugunstigere end paa samme Tid i 1934.

Ses Industriproduktionens Udvikling i 1935 i Forbindelse med Bevægelserne i de foregaaende Aar, danner det samlede Indekstal en Fortsættelse af den siden 1932 opadgaaende Kurve. Stigningen har for Aaret som Helhed været noget mindre end i de foregaaende Aar og i de sidste Maaneder er den opadgaaende Bevægelse standset, navnlig som Følge af den fra Byggeriet udgaaende Stagnation i flere Industrier.

Departementet slutter sine Oversigter med følgende Betragtninger over Udviklingen i 1935:

Det Indtryk, som de foranstaaende Oversigter giver af Aarets økonomiske Forløb, synes i det hele at kunne sammenfattes derhen, at Udbyttet af Landbrugsvirksomheden taget under eet paany nærmest har været i Fremgang; det maa ogsaa antages, at Byerhvervenes Indtægter i 1935 som Helhed har ligget højere end Aaret før, dels paa Grund af den forøgede Virksomhed paa mange Omraader, dels paa Grund af de højere Priser navnlig mod Aarets Slutning; herpaa tyder Stigningen i Indekset over Industriens Produktion og Beskæftigelse, den lavere Arbejdsløshedsprocent og de stigende Indlaan i Hovedstadens Banker og Sparekasser. Men Tallene viser ogsaa, at Fremgangen for Industrien i stort Omfang skyldes den stærkere Virksomhed i Byggeriet, som Forberedelserne til Konverteringen i 1934 bidrog til igennem Nationalbankens og Krisefondens Køb af Obligationer i det aabne Marked. Da Konverteringen blev opgivet, og Nationalbanken begyndte at sælge, samtidig med at der blev stillet strengere Betin-

gelser for Ydelse af Byggelaan, gik Byggeriet tilbage, hvilket paavirkede de Industrier, der er dets Leverandører. Hertil virkede vel ogsaa i nogen Grad den Begrænsning, Importreguleringen medførte i Indførselen af nogle af Byggeriets vigtige Raavarer, selv om der indtil nu synes at have været Mulighed for at dække Nedgangen i Indførselen ved Hjælp af forhaandenværende Lagre eller gennem den forøgede indenlandske Produktion. Tilsvarende Forhold maa antages at have været gældende indenfor andre Omraader af de for Hjemmemarkedet producerende Industrier, idet dog den formindskede Indførsel af Raastoffer og Hjælpevarer til disse Industrier vel nok har medvirket til, at Fremgangen henimod Aarets Slutning er ved at standse.

Det synes saaledes, at den stedfundne Nedgang i Indførselen af Færdigvarer i Forbindelse med den navnlig fra enkelte Industrier hidrørende Stigning i den samlede Udførselsværdi ikke har været tilstrækkelig til at muliggøre en fuldt ud fornøden Indførsel af Raa- og Hjælpevarer. Herpaa tyder ogsaa Bankernes forringede Valutastilling overfor Udlandet tiltrods for det stærkt formindskede Indførselsoverskud, og Forholdet hænger iøvrigt sammen med, at der under den herskende Handelspolitik før eller senere vil være en Grænse for Nedgangen i Indførselen af saadanne Færdigvarer, der i Handelsaftalerne danner Kompensation for større eller mindre Dele af Udførselen.

Selv om det derfor maatte vise sig muligt i det kommende Aar i højere Grad, end Tilfældet har været i 1935, at forøge Udførselen af Landbrugets og Industriens Produkter, og selv om den for Beskæftigelsen nødvendige Produktion af Hjælpevarer maaske fremtidig yderligere kan udvikles, synes Muligheden for Opretholdelse og Udvidelse af Beskæftigelsen for den stigende Befolkning under de for den internationale Omsætning indtil videre gældende Betingelser alt overvejende at ligge i, om det kan lykkes at fremme Produktionen af virkelige Raavarer indenfor Landets Grænser. I saa Henseende er det naturligvis af stor Betydning, at Landbrugets Planteproduktion har været i saa stærk Fremgang i 1935, som Høsttallene viser; men en Del af Fremgangen skyldes de særlig gunstige klimatiske Betingelser i Høstaaret 1934—35, saaledes at man ikke kan regne med en saadan Fremgang i kommende Aar, medmindre der sættes et bevidst Arbejde ind paa i det Omfang, det er muligt, at fremme denne efter Danmarks naturlige Forhold mest nærliggende Raastofproduktion. Herved skulde ikke blot direkte den Bortvandring af Arbejdskraft fra Landbruget, som Tællingerne viser har fundet Sted, kunne bringes til Ophør, men den Besparelse i Indførselen af Foderemner, der maatte kunne opnaas, vilde ogsaa skabe Plads for Indførsel af andre Raastoffer til Bearbejdelse.

NYT FRA UDLANDET

KVINDEARBEJDET I BELGIEN. Den nuværende belgiske Regering, Van Zeeland, har ved Forordning ophævet den i November 1934 vedtagne Lov om Begrænsning af Kvindearbejdet i alle Industrigrene. Loven var et Forsøg paa at formindske Antallet af de i Industrien beskæftigede Kvinder til Gunst for de arbejdsløse Mænd. Besynderligt nok havde de i de kristelige Fagforeninger organiserede Kvinder givet deres Tilslutning til denne Lov, der skyldtes Initiativet fra kristelige Kredse. Disse Kvinder havde ladet sig indfange af Slagordet: »Tilbage til Hjemmene«, som en for dem lykkelig Løsning af Eksistensproblemet, endskønt der i Loven ikke var Tale om Lønforhøjelse til Mændene eller anden Erstatning for de formindskede Indtægter.

Ophævelsen af denne Lov skyldes ikke mindst den aktive Kamp, som de belgiske Kvinder har ført imod den. Med Undtagelse af de kristeligt organiserede Kvinder, havde alle erhvervsarbejdende Kvinder sluttet sig sammen i en bred Enhedsfront, som under Socialdemokratiets Ledelse bekæmpede dette reaktionære Forsøg paa at skrue Udviklingen tilbage. Denne energiske Kamp er nu resulteret i Lovens Ophævelse.

DEN NORSKE LANDSORGANISATION. Fra 1. Januar 1936 vil den faglige Landsorganisation i Norge atter staa som Medlem af Den internatinoale faglige Central i Paris. Dermed har et gammelt Stridsspørgsmaal i Norsk Fagbevægelse fundet sin Løsning. Landsorganisationen udtraadte af Internationalen i 1923, og forskellige Forsøg paa at faa vedtaget en Genindmeldelse — henholdsvis i 1925 og 1927 — strandede paa Medlemmernes Modstand. Derimod blev et Forslag om Landsorganisationens Tilslutning til Den røde Fagforenings-Internationale vedtaget, men med et saa ringe Flertal, at Sekretariatet tog Afstand fra dets Effektuering, væsentlig med Henblik paa de daarlige Erfaringer, de norske Fagforbund havde høstet ved deres Samarbejde med russiske Fagorganisationer.

Denne Gang mødte Forslaget om Genindmeldelse i Internationalen ikke større Modstand, men blev vedtaget med overvældende Majoritet. Landsorganisationen gaar ind i Internationalen med et bestemt Mandat: at støtte Bestræbelserne for en international faglig Samling, og den mener med Rette, at denne Opgave lettere kan fremmes indenfor end udenfor den faglige Internationale.

Den nu vedtagne Indmeldelse vil blive hilst med Glæde ogsaa af de faglige Centralorganisationer i de andre nordiske Lande, som alle er tilsluttet den internationale faglige Central, ikke blot fordi den er et Skridt henimod en international Samling af de fagorganiserede Arbejdere, men tillige fordi den vil styrke Samarbejdet mellem de faglige Landsorganisationer og Arbejderbevægelsen i Skandinavien.

FINLANDS INDUSTRIPRODUKTION. Finlands Statistiske Centralkontor har nys udgivet sin Statistik over Finlands Industriproduktion i 1934, der viser, at Antallet af Industrivirksomheder i 1934 udgjorde 3747, som beskæftigede 161.682 Arbejdere. Produktionens Bruttoværdi beløb sig til 13.120 Mill. Fm. Antallet af Virksomheder er i Forhold til 1933 steget med 200 eller

6%, Arbejdertallet med 20.946 eller 15% og Produktionens Værdi med 2.283 Mill. Fm. eller 21%.

Disse Tal nærmer sig stærkt Rekordtallene for 1928, hvor Arbejdertallet beløb sig til 169.180. Derimod var Værdien af Landets Industriproduktion i 1928 kun 591 Mill. Fm. større end i 1934.

Tiltrods for, at Arbejdertallet er steget med 15%, er Beløbet af den samlede udbetalte Arbejdsløn kun steget med 10%, medens som ovenfor anført Produktionens Værdi er steget med 21%. Disse Tal viser, at de finske Arbejderes Lønninger ikke er steget i Forhold til den øgede Produktion.

OPGANGSTENDENS I VERDENSHANDELEN. Det tyske Institut for Konjunkturforsknings Kvartalsoversigt over Bevægelserne i Verdenshandelen, der omfatter 52 Lande, repræsenterende ca. 99% af Verdenshandelen, viser, at Verdenshandelen i det 3. Kvartal 1935 er steget med 1,2% i Forhold til samme Kvartal i 1934. Og ser man paa Bevægelsen i Verdenshandelen fra andet til tredie Kvartal 1935, viser det sig, at denne steg med 1,9%.

For Importens Vedkommende steg denne med 2,1% fra tredie Kvartal 1934 til tredie Kvartal 1935, medens den fra andet til tredie Kvartal 1935 faldt med 0,5%.

Eksporten derimod steg fra tredie Kvartal 1934 til tredie Kvartal 1935 med 0,3% og fra andet til tredie Kvartal 1935 med 4,7%.

Ogsaa Folkeforbundets Indeks for Verdenshandelen (1929 = 100) — der omfatter 76 Lande, og som beregnes i Guld-Dollars — viser, at der er nogen Fremgang at spore.

Dette Indeks viser nemlig for tredie Kvartal 1934 32,9, for andet Kvartal 33,4 og for tredie Kvartal 1935 33,7.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Smede hos Installatør Vilh. Christensen, Randers.

Den 4. December behandledes paa et Fællesmøde en Klage fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund over at *Installatør Vilh. Christensen,* Randers, krævede en Montør Ejler Rasmussen udmeldt af Forbundet under Paaberaabelse af, at paagældende var tildelt en Formandsstilling, der nødvendiggjorde at Rasmussen stod udenfor Organisationen. Der opnaaedes ikke Enighed, og Forbundet forbeholdt sig som Følge deraf sin Stilling.

Sadelmagere hos Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik, Roskilde.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 9. December behandledes en Uoverensstemmelse mellem Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne og Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund angaaende forskellige Forhold paa *Firmaet C. Christiansens Madrasfabrik,* Roskilde, med følgende Resultat:

1) Forbundet forbeholder sig nærmere at undersøge, hvorvidt det hidtil udførte Arbejde i Henhold til den afsagte Voldgiftskendelse er afregnet efter Fagets Akkordprisliste. Eventuelle Uoverensstemmelser herom henvises til Afgørelse ved faglig Mægling og Voldgift.

2) Firmaet giver Tilsagn om, at Akkordarbejdet afregnes efterhaanden som det er færdigt, og senest førstkommende Lønnningsdag jfr. Overenskomstens § 9.

3) Kontrabøger skal være til Eftersyn for Mæglingsudvalget, jfr. Overenskomstens § 15.

4) Forbundet forbeholder sig sin Stilling vedrørende Spørgsmaalet om Værkfører Jensen.

Kvinder hos Trikotagefirmaerne P. F. Nielsen og Sørensen & Westergaard.

Ved et Fællesmøde den 12. December behandledes en Uoverensstemmelse mellem Kvindeligt Arbejderforbund og *Trikotagefirmaerne P. F. Nielsen og Sørensen & Westergaard* angaaende Betalingsvilkaarene for unge Kvinder under 18 Aar. Det lykkedes ikke paa Mødet at opnaa Enighed, og Forbundet forbeholdt sig som Følge deraf sin Stilling.

Keramikere paa Porcelænsfabriken »Norden«.

Ved et Fællesmøde den 6. December behandledes en Klage fra Keramisk Forbund over, at *Porcelænsfabriken »Norden«* i Strid med en Aftale af 1925 havde indført 48 Timers Arbejdsuge for sine Overglasurmalerinder, medens de, i Henhold til Aftale, kun skal have en Arbejdsuge paa 39 Timer.

Sagen drøftedes, og da der ikke opnaaedes Enighed, forbeholdt Forbundet sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos A/S Ny Kalkbrænderi i Kastrup.

Ved et Fællesmøde den 21. December forhandledes i Arbejdsgiverforeningen om en af Kalk- og Teglværksforeningen fremsendt Klage over, at Dansk Arbejdsmandsforbund havde vægret sig ved at deltage i et Mæglingsmøde angaaende et Losningsarbejde i Kastrup Havn for *A/S Ny Kalkbrænderi* i Kastrup.

Paa Mødet enedes man efter nogen Forhandling om, at Stridsspørgsmaal skal behandles efter Regler for Behandling af faglig Strid, hvorved Forbundet dog forbeholdt sig, saafremt der ikke opnaaedes Enighed, at Stridsspørgsmaalet da behandledes mellem Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer.

Heroverfor forbeholdt Arbejdsgiverne sig eventuelt at indbringe Spørgsmaalet om Berettigelsen heraf for Den faste Voldgiftsret.

Fabrikarbejdere hos A/S Legetøjsfabriken »Freya«.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 2. Januar forhandledes om Oprettelse af Overenskomst mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds københavnske Fabrikarbejder-Afdeling og *A/S Legetøjsfabriken »Freya«.*

Paa Mødet opnaaedes Enighed om en Overenskomst gældende for 2 Aar. I denne Overenskomst fastsattes Timelønninger, Sommerferie og Tillidsmandsregler.

Det er den første Overenskomst, der er oprettet for denne Branche, og det maa nu forventes, at de mange uorganiserede Arbejdere, der findes indenfor Branchen, maa finde Vej til Forbundet.

Arbejdsmænd hos Murermestrene Ejner Mikkelsen & Nordskov Christensen, Aarhus.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 7. Januar 1936 behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at *Murerfirmaet Ejner Mikkelsen & Nordskov Christensen* har fratrukket Murarbejdsmændenes Overskud et Beløb paa Kr. 218,14, som Firmaet har udbetalt til Murersvendene som Ventepenge, fordi disse havde forladt Arbejdspladsen, da de paastod at mangle Materiale paa Stilladserne.

Fællesmødet resulterede i følgende:

Den faglige Uoverensstemmelse henvises til Afgørelse i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Det tilbageholdte Beløb, Kr. 218,14, deponeres, indtil den faglige Voldgiftsrets Kendelse foreligger, hos Dansk Arbejdsmandsforbund.

Arbejdsmænd hos Murermester R. Rasmussen, Aarhus.

Den 7. Januar 1936 afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen i Anledning af en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at *Murermester R. Rasmussen,* Højbjerg ved Aarhus, har ladet sin Murerlærling deltage i en Grundudgravningsakkord og afdraget en Løn til denne fra Akkordoverskudet.

Arbejderne hævder, at dette er ulovligt, medens Arbejdsgiverne hævder det modsatte. Der opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdernes Repræsentanter forbeholdt sig at indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2159.

Skrædere hos Firmaet L. Damgaard Nielsen, Silkeborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 22. November 1935 i Sag Nr. 2159: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Skrædderforbund mod Firmaet L. Damgaard Nielsen, Silkeborg.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Skrædderforbund indklaget Firmaet L. Damgaard Nielsen, Silkeborg, for Brud paa Overenskomst.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Det indklagede Firma driver i Silkeborg en Virksomhed med Fremstilling af Konfektion en gros, uden at det dog trods gentagne Henvendelser har været Dansk Skrædderforbund muligt at faa Firmaet til at tiltræde den indenfor Konfektionsindustrien gældende Overenskomst. Paa et den 29. Marts dette Aar afholdt Møde indgik Firmaet dog paa at forhøje forskellige Arbejdspriser og erklærede sig villig til en fornyet Forhandling om Priserne omkring den 1. Oktober dette Aar, ligesom Firmaet erklærede, at der ikke vilde blive lagt Syerskerne Hindring i Vejen for at blive Medlemmer af Dansk Skrædderforbund. Den saaledes trufne Aftale blev under Mødet af Forbundets Repræsentant affattet i en skriftlig Erklæring, der er saalydende:

»Ved en Forhandling Fredag den 29. Marts 1935 med Firmaet Damgaard Nielsen, Silkeborg, og Dansk Skrædderforbund vedtoges følgende Tillæg til de nuværende Priser:

		pr. Par
Benklæder,	Drenge-Plusfours fra 6—10, forh.	m. 5 Øre
—	— Cheviot, korte ..... —	- 5 —
—	— kulørte — ..... —	- 5 —
—	Sømand, alle Størrelser ..... —	- 5 —
—	Flonels og Plusfours (Voksne) —	- 10 %

Disse Forhøjelser træder i Kraft for ovennævnte Arbejde, der udleveres fra og med 1. April.

Firmaet erklærer herved at være villig til Forhandling om Forhøjelse af Priserne omkring 1. Oktober 1935 samt ikke lægge Syerskerne Hindring i Vejen for at blive Medlemmer af Dansk Skrædderforbund.«

Damgaard Nielsen nægtede imidlertid — som af Klagerne videre udviklet — at underskrive Aftalen, men erklærede samtidig, at han betragtede Aftalen som bindende, og at den vilde blive overholdt, selv om den ikke blev underskrevet. Som Grund til sin Vægring ved at underskrive angav han, at han skulde konferere med Kristeligt dansk Fællesforbund, medens han ikke sagde noget om, at han skulde være hindret i at underskrive ved en allerede med dette Forbund afsluttet Overenskomst. Der foreligger derfor uanset den manglende Underskrift en fuldgyldig Overenskomst, hvilket blandt andet ogsaa bestyrkes derved, at Damgaard Nielsen i en senere Skrivelse til Skrædderforbundet af 11. April udtaler, at »det er en Selvfølge, at Prisforhøjelse fra 1. Oktober 1935 overholdes.« Denne Overenskomst har Damgaard Nielsen imidlertid gjort Brud paa dels derved, at han har nægtet at optage Forhandling med Forbundet om Forhøjelse af Priserne, og dels derved, at han overfor Medlemmer af Skrædderforbundet har udtalt, at de, hvis de ikke snart udmeldte sig af Forbundet og indmeldte sig i Kristeligt dansk Fællesforbund, ikke fremtidig kunde paaregne Beskæftigelse hos

ham. Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne derfor nedlagt Paastand paa, at det indklagede Firma kendes pligtig til at respektere den indgaaede Aftale, og at der i Anledning af det begaaede Brud paa denne idømmes Firmaet en efter Rettens Skøn fastsat passende Bod.

Det indklagede Firma har principalt paastaaet Sagen afvist og har til Støtte herfor anbragt, at Damgaard Nielsen netop ikke har ønsket nogen Overenskomst med Dansk Skrædderforbund og derfor ikke heller har afsluttet nogen Overenskomst hverken skriftlig eller mundtlig, ligesom Skrædderforbundet ikke heller i det mellem dette og Firmaet passerede har haft nogen beføjet Anledning til at gaa ud fra, at der forelaa nogen Overenskomst, idet Damgaard Nielsen stadig har stillet sig afvisende overfor Indgaaelse af en saadan. Forbundet har saaledes flere Gange anmodet Firmaet om at tiltræde den indenfor Konfektionsindustrien gældende Overenskomst, hvad Firmaet har afslaaet. Med Skrivelsen af 22. Marts dette Aar henvendte Forbundet sig atter til Firmaet og fremsendte Udkast til Overenskomst, som Forbundet bad underskrevet og tilbagesendt. Damgaard Nielsen, der som nævnt ikke ønskede nogen Overenskomst med Forbundet, svarede ikke paa denne fornyede Henvendelse, hvorved ogsaa særligt bemærkes, at han den 25. Marts dette Aar havde ført Forhandlinger med en Repræsentant for Kristeligt dansk Fællesforbund om en Overenskomst og i alt væsentlig havde opnaaet Enighed herom. Den 29. Marts dette Aar henvendte Formanden for Skrædderforbundet sig sammen med en anden Repræsentant til Damgaard Nielsen og anmodede om en Forhandling, hvad denne ikke mente at burde afslaa. Ogsaa under denne Forhandling nægtede Damgaard Nielsen udtrykkelig at tiltræde Skrædderforbundets Priskurant og nægtede at afslutte Overenskomst med Forbundet, men han erklærede sig samtidig villig til at forhøje visse af sine Priser fra 1. April, og hertil hævder han at have haft Lov, uden at der i denne Indrømmelse fra hans Side ligger eller kan indlægges nogensomhelst Aftale eller Overenskomst. Damgaard Nielsen bestrider iøvrigt at have givet noget Tilsagn om fornyede Forhandlinger omkring 1. Oktober dette Aar. Han var under Forhandlingerne uvidende om, hvilke af hans Syersker der var Medlemmer af Skrædderforbundet, men han bemærkede paa Anledning, at han selvfølgelig ikke vilde blande sig i deres Organisationsforhold, hvad han ikke heller har gjort. Overensstemmende med sin hele Indstilling nægtede Damgaard Nielsen derfor at underskrive den af Forbundets Formand skriftlig affattede Erklæring, og han udtalte i Tilslutning til denne Nægtelse, at han havde forhandlet med Kristelig Dansk Fællesforbund om Overenskomst, og at der endnu henstod en Regulering af visse Priser. — Dagen efter, den 30. Marts, modtog Damgaard Nielsen med Forbundets Skrivelse af samme Dato to Eksemplarer af den under den foregaaende Dags Forhandlinger opsatte Erklæring med Anmodning om Underskrift, hvilken Erklæring Damgaard Nielsen ikke heller underskrev. Forbundet rykkede i Skrivelsen af 9. April, og i Svarskrivelse af 11. April udtalte Damgaard Nielsen blandt andet at have sluttet Overenskomst med Kristeligt dansk Fællesforbund og tilføjede sluttelig, at »det er en Selvfølge, at Prisforhøjelse fra 1. Oktober 1935 (efter Indklagedes Anbringende en efter Sammenhængen øjensynlig fejlagtig Dato for 1. April 1935) overholdes.« Der foreligger saaledes — hævder Indklagede — ikke nogen hverken skriftlig eller mundtlig Overenskomst, hvorfor Sagen maa afvises. — Subsidiært har det indklagede Firma paastaaet sig frifundet og har til Støtte herfor anbragt, *at* den fra 1. April 1935 indrømmede Prisforhøjelse er opfyldt, *at* der ikke foreligger Tilsagn angaaende Optagelse af Forhandlinger den 1. Oktober dette Aar, *samt at* Damgaard Nielsen overhovedet ikke har blandet sig i sine Syerskers Organisationsforhold.

Efter alt foreliggende finder Retten at maatte tage Indklagedes principale Paastand til Følge. Som det fremgaar af det oplyste, har Damgaard Nielsen ikke underskrevet nogen Overenskomst med Dansk Skrædderforbund, og han har saavel under Forhandlingerne den 29. Marts som i Skrivelse af 11. April begrundet sin Vægring ved at underskrive med Henvisning til sit Forhold overfor Kristeligt dansk Fællesforbund. Herefter, og da den Omstændighed, at Damgaard Nielsen under Forhandlingerne den 29. Marts har erklæret sig villig til at forhøje visse af sine Priser, ikke kan sidestilles med en mundtlig indgaaet Overenskomst, ses der ikke at foreligge det for Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret fornødne Grundlag i Henhold til Lov Nr. 536 af 4. Oktober 1919 § 4, og Sagen vil derfor efter Indklagedes Paastand være at afvise.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes af Klagerne.

Kendelse:

Denne Sag afvises.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

STØT ARBEJDERNES KOOPERAT. VIRKSOMHEDER OVER HELE LANDET

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 14 * KØBENHAVN DEN 1. FEBRUAR 1936 * 32. AARGANG

Statistik og Socialpolitik.

Af Sekretær *Vilh. Rasmussen.*

I Midten af Januar offentliggjorde Det statistiske Departement et Tællingsresultat, der gav buldrende Genlyd i Højres og Venstres Dagspresse. Det var Opgørelsen af den i September 1935 til samtlige Landmænd rettede Forespørgsel om, hvorvidt de i første Halvaar af 1935 havde manglet Arbejdskraft, og i bekræftende Fald hvilken og til hvilken Løn. For de reaktionære Landstingspartier, der i de samme Dage kværkede Forslaget om ekstra Hjælp ved langvarig Arbejdsløshed, kom det offentliggjorte Resultat, som om det var bestilt, hvad det for saa vidt ogsaa var, eftersom det er De samvirkende Sogneraadsforeninger, der i Forbindelse med Drøftelser om Socialreformens formodede Indvirkninger paa Beskæftigelsesforhold, har foranlediget Tællingen foretaget.

Departementet meddeler, at af Landets 95.438 Landbrug paa 10 ha. og derover har 18.337 eller 19,2% opgivet,at de i første Halvdel af Aaret 1935 forgæves har søgt mandlig og kvindelig Arbejdskraft i et Antal af 24.925 — paa et Tidspunkt, hvor de offentligt tilmeldte Arbejdsløses Antal ikke var under 50.000, tilføjer den konservative Dagspresse forarget.

Det af Det statistiske Departement udfundne Resultat har Krav paa en lidenskabsløs og upartisk Udredning og Gennemgang, saa vidt som ingen forstandige Folk — uanset Partifarve eller Indstilling — kunde ønske at opretholde en Tilstand, hvor et af Landets største Erhverv led under en permanent Mangel paa Arbejdere, medens Samfundet paa samme Tid underholdt en Armé af Beskæftigelsesløse; men den Anvendelse, Højre- og Venstrepartierne hidtil har gjort af Tællingsresultatet, kan ikke med Skær af Ret betegnes som lidenskabsløs eller upartisk.

En nøgtern Vurdering af det udfundne Resultat maa nødvendigvis begynde med en Undersøgelse af selve Grundlaget for Tællingen. Som bemærket, er denne foranlediget af De samvirkende Sogneraadsforeninger, og det angivelige Motiv er Ønsket om at faa klarlagt, om Socialreformen — som forstaaet fra visse Sider — befordrer og fremmer Flugten fra Landets sunde, nøjsomme og samfundsopbyggende Arbejdstilværelse ind til Byernes forsumpende og demoraliserende Understøttelsesvegeteren. Det blev vidt og bredt diskuteret i alle Landets Venstreblade, at Tællingen var forestaaende, og hvad dens Hensigt var. Tællingen foretoges i September, og Forespørgslen gik ud paa, om man i første Halvdel af Aaret havde manglet Folk, og hvilken Løn man havde været villig til at give. Der fulgte ikke med det afgivne Svar nogen Forpligtelse til at lade sig anvise de Folk, man opgiver at mangle, eller til at betale den — paa Skemaet — tilbudte Løn.

Uden iøvrigt at komme nærmere ind paa Værdien af denne Form for Statistik, kan det altsaa fastslaas, at Tællingen ikke viser, hvad det øjeblikkelige Behov for Arbejdskraft til Landbruget er, men hvad det efter Landmændenes egne under de skildrede Forhold givne Oplysninger var for snart et Aar siden.

De 24.925 Arbejdere, der angives at have manglet paa det nævnte Tidspunkt, fordeler sig saaledes:

Daglønnet Medhjælp (fast el. midlert.) ...	1.764
Fastlønnet Medhjælp (Tjenestefolk	23.161
	24.925

I det store og Hele er det altsaa navnlig Tjenestefolk, der siges at mangle. Den daglønnede Medhjælp fordeler sig paa 862 faste Daglejere o. lign., og 902 midlertidig Medhjælp (omregnet til Helaarsarbejdere efter Forholdet 270 Arbejdsdage = en Helaarsarbejder.) Betegnelsen »o. lign.« i Forbindelse med »faste Daglejere« dækker formentlig Malkekoner, Koner til Spandevask etc., idet 243 af de efterspurgte 862 skulde være Kvinder. Af den ønskede, midlertidige, daglønnede Medhjælp skulde de 86 være Kvinder. Det fremgaar ikke af Opstillingen, men maa betragtes som givet, at en meget stor Post af den eftersøgte, mandlige, mid-

lertidige Medhjælp er saakaldte Daglejerkarle (d. v. s. løse Tjenestekarle, der foruden kontant Løn faar Kost og Logi i de Dage, Arbejdet varer). Det er værd at bemærke sig disse relativt smaa Tal paa den daglønnede Medhjælp, Landbruget angiveligt manglede, fordi det er saa godt som udelukkende i denne Kategori, der vil kunne være Tale om at finde arbejdsløse, understøttede Landarbejdere.

Den Arbejdskraft, paa hvilken der angives en egentlig Mangel, er helt unge Tjenestekarle og -piger. Her drejer det sig om 23.161 Personer, nemlig 7.573 kvindelige og 15.588 mandlige.

For saa vidt angaar Husassistenter, er Efterspørgslen antagelig lige saa stor fra Byerhvervene som fra Landbruget, og det tør ikke formodes, at Socialreformen har gjort hverken til eller fra i den paastaaede Pigemangel. Antallet af understøttede, arbejdsløse Husassistenter, det være sig gennem Arbejdsløshedskasser eller Socialudvalgene, er formentlig saa minimalt, at det slet ikke kan komme i Betragtning i dette Forhold.

Af de tilbageværende 15.588 efterspurgte Tjenestekarle angives det, at Efterspørgslen har angaaet 3.402 »Karle« under 17 Aar, 7.065 i Alderen 17 til 21 Aar, og kun 2.723 over 21 Aar.

Hvorfor Departementet i Samraad med Sogneraadsforeningerne har valgt de angivne Aldersgrænser, vides ikke. Det vilde have forekommet naturligere at følge de af Landbrugets Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer i Lønoverenskomster anvendte Alderstrin: Under 18 Aar, fra 18 til 20 Aar og over 20 Aar. Var dette sket, vilde Tallet af efterspurgte helt unge Mennesker saa utvivlsomt være blevet endnu større, og det vilde med endnu mere Klarhed være fremgaaet af Statistiken, at det i Virkeligheden var et relativt lille Antal egentlig voksne Arbejdere — de der kan komme i Betragtning ved Drøftelse af Understøttelsesrettens Indflydelse paa Initiativet til at søge Beskæftigelse — der efter Landbrugets egne Opgivender manglede i Foraaret 1935.

For Øjeblikket er denne Mangel rimeligvis lig Nul, hvorfor det da ogsaa er fuldkommen hasarderet Demagogi, naar Redaktionen i Landsting og Presse kræver de »25.000 ledige Pladser« besatte, før man kan give de langvarigt arbejdsløse en hjælpende Haand.

Sandheden synes at være den enkle, at det danske Landbrug eftersøger en Arbejdskraft, som overhovedet ikke eksisterer. Nedgang i Fødselsprocenten, det store Landbrugs forøgede Anvendelse af purung Arbejdskraft i Forhold til tidligere Tid og lignende Aarsager, bevirker formentlig Konkurrencen om Ungdommen, men rejser rigtignok ogsaa Spørgsmaalet, om det er samfundsmæssigt forsvarligt, at et af Landets Hovederhverv vedblivende drives hovedsageligt med Lønarbejdere i Aargangene 14 til 20 Aar, idet disse Mennesker efter at være naaet denne Alder skubbes ud af Erhvervet for at give Plads for en ny Aargang Drenge.

For saa vidt kan den foranstaltede Tællings Resultat — hvilke Indvendinger man end kan have mod dens Tilrettelægning og Udførelse — ikke siges at være utilfredsstillende, set fra et Arbejdersynspunkt. Selvom man akcepterer Rigtigheden af de 19.000 Landmænds paastaaede Mangel af 12—14.000 Tjenestedrenge og helt unge Karle, bekræftes dermed ingenlunde, hvad Socialreformens Modstandere har ført i Marken om dens formodede Virkninger.

Og visse Tvivl om Oprigtigheden af de givne Oplysninger turde det være tilladt at nære. Ikke mindst vedrørende Oplysninger om, hvilken Løn man *vilde* have givet, dersom, hvis, saafremt o. s. v. man *kunde* have faaet en Karl. Naar man ved, at for de yngre Landarbejderes Vedkommende tinges der i hvert enkelt Tilfælde om Lønnen pr. Maaned eller pr. Halvaar, ligger det nær at antage, at Svaret i de allerfleste Tilfælde er givet ud fra Forudsætningen: Jeg vilde naturligvis mindst have givet det samme, som alle andre giver, og var det en flink og dygtig Karl, kunde jeg kanske ogsaa have givet lidt til; der skal altsaa i den Rubrik skrives saa og saa mange Kroner. Hellere for meget end for lidt. Hvorfor være smaalig, naar det ikke koster noget, og der ingen Risiko er ved at være flot!

Man kan undre sig over at Departementet overhovedet har beskæftiget sig med Indsamling, Bearbejdelse og Offentliggørelse af den Slags hypotetisk Materiale, derimod kan det ikke undre at Slutresultatet maatte blive, at den paastaaede, tilbudte Løn til den paastaaede, manglende Arbejdskraft ligger over den faktiske Løn for tilsvarende Pladser.

Socialminister Ludvig Christensens fuldkommen uimponerede Holdning overfor de statistiske Resultater i dette Forhold maa da ogsaa siges at være velbegrundet.

Hjælpen til de Arbejdsløse.

I November Maaned fremsatte Regeringen et Lovforslag om udvidet Hjælp til de arbejdsløse. I Henhold til dette Forslag skulde den Periode, hvori arbejdsløse kan faa Understøttelse i deres Organisationer, forlænges, og de Bestemmelser, Lovgivningen fastsætter med Hensyn til Beskæftigelse i visse Perioder for at Understøttelse kan oppebæres, mildnes. Lovforslagets Vedtagelse vilde altsaa betyde, at Arbejdsløshedskasserne erholdt Adgang til at yde deres Medlemmer forøget Hjælp. Staten skulde yde sit Bidrag til denne Hjælp, men der blev ogsaa stillet økonomiske Krav til Arbejderne og deres Organisationer.

I Folketinget blev dette Forslag vedtaget mod Venstres og de Konservatives Stemmer og derefter før Jul oversendt til Landstinget. Her fortsatte Oppositionspartierne deres Modstand mod Forslaget, saaledes at der kun var ringe Udsigt til dets Vedtagelse i Landstinget. De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, der i et langvarigt Møde havde drøftet hele Arbejdsløshedsproblemet, herunder ogsaa de paa Rigsdagen foreliggende Forslag vedrørende Igangsættelse af Arbejde og Hjælp til de arbejdsløse, vedtog med Henblik herpaa at sende en Deputation til det Landstingsudvalg, hvor

Forslaget var til Behandling, for at gøre dette bekendt med Fagforeningernes Stilling.

Deputationen, der bestod af Næstformand Chr. Jensen, Sekretær Chr. Brun og Forbundsformændene Axel Olsen, Alvilda Andersen og Vald. Jensen, havde den 15. Januar Foretræde for Landstingsudvalget. Den overrakte følgende skriftlige Henvendelse:

Til

Landstingets Udvalg

angaaende Forslag til Lov om midlertidig Udvidelse af Retten til Understøttelse fra statsanerkendte Arbejdsløshedskasser.

De samvirkende Fagforbund i Danmark, hvis Medlemstal udgør ca. 370,000, der for den langt overvejende Del er forsikret i statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, har med stor Bekymring fulgt den Udvikling, som Arbejdsløsheden har taget, navnlig i den sidste Del af Kalenderaaret 1935 og fortsat i indeværende Kalenderaar, det sidste i Modsætning til mere normale Aar, hvor Arbejdsløsheden efter Nytaar plejer at aftage stærkt.

Dette er saa meget mere alvorligt, eftersom Vejrforholdene har været særdeles gunstige for Friluftsarbejde, saaledes at den øgede Arbejdsløshed kun kan begrundes med mere dybtgaaende og formentlig desværre mere varige Aarsager.

Et grelt Bevis herpaa er, at den største Arbejdergruppe, Arbejdsmændene, der er en af dem, for hvem Vejrforholdene spiller en overordentlig Rolle, har ca. 64,000 arbejdsløse eller ca. 40 pCt.

Det samlede Arbejdsløshedstal androg efter den officielle Bekendtgørelse pr. 27. December 1935 140,037, heraf forsikrede 124,713, og pr. 3. Januar 1936 141,293, heraf forsikrede 125,270. Tallet pr. 10. Januar 1936 udgjorde 133,752, heraf forsikrede 116,764.

Sammenlignet med Aarene forud, er der Stigning i Arbejdsløsheden, og Arbejdsløshedstallet nærmer sig i betænkelig Grad de katastrofale Tal fra 1932—33.

Det er kun en kortere Periode, at Beskæftigelsen har vist en Bedring, hvorunder en Del af de tidligere arbejdsløse har kunnet faa blot nogenlunde varig Beskæftigelse, og denne Periode har ikke været tilstrækkelig til at afvikle de Beskæftigelsesbestemmelser og Maksimalbestemmelser, der i Arbejdsløshedsloven kræves for at faa Adgang til vedtægtsmæssig Understøttelse, og navnlig de arbejdsløse, som kun i ringe Grad eller slet ikke har kunnet opnaa Beskæftigelse, er meget vanskeligt stillet, dels fordi Socialhjælpen i mange Tilfælde ydes knebent og utilstrækkeligt, og dels fordi Kommunerne i de mere langstrakte Arbejdsløshedstilfælde som Betingelse for at yde Hjælp giver Ydelsen Retsvirkning (»Fattighjælp«).

Antallet af arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere, der er ramt af Arbejdsløshedslovens Beskæftigelsesbestemmelser, var i November ca. 13,000, men steg i December til ca. 15,000. Af disse er ca. 5,000 ramt af 26 (39) Ugers Bestemmelsen, fra hvilken der ikke kan dispenseres, og deres Tal er ogsaa steget. Af de resterende har Arbejdsløshedskasserne søgt at komme dem til Hjælp ved at søge Dispensation fra 10 Maaneders Bestemmelsen, men en stor Del er tilbage og deres Tal forøges ved den voksende Arbejdsløshed.

Det maa endvidere erindres, at efter tidligere Aars Gennemsnitstal, har henimod Halvdelen af de arbejdsløshedsforsikrede arbejdsløse opbrugt deres Understøttelse og er derfor henvist til Socialhjælp.

De arbejdsløse er uden Skyld i den foreliggende Krise, og Arbejdsløshedskasserne er, selv om deres Formueforhold er bedrede, ude af Stand til at yde andet Bidrag end angivet i Lovforslaget, idet Reserverne skal bruges til Dækning af Kassernes nugældende forsikringsmæssige Pligt.

Hjælpen til de arbejdsløse er paakrævet og maa kræves hurtigt gennemført for at undgaa, at Nøden og Fortvivlelsen griber stærkere om sig, og Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund maa derfor rette en stærk og indtrængende Henstilling til det højtærede Landstingsudvalg om at søge det foreliggende Lovforslag gennemført uden Opsættelse.

For Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund i Danmark

Alvilda Andersen. Chr. Brun. Chr. Jensen. Vald. Jensen. Axel Olsen.

Deputationens Ordfører, Chr. Jensen, motiverede nærmere Henvendelsens Aarsager, ligesom de øvrige Medlemmer supplerede de givne Oplysninger ved at henvise til Forholdene i de forskellige Kasser. Landstingsudvalgets Formand erklærede at ville overveje Henvendelsen uden dog iøvrigt at fremsætte nogen bestemt Udtalelse.

Den senere af Landstingsudvalget afgivne Betænkning viste, at Udvalgets Flertal ikke havde taget Hensyn til D. s. F.s Henvendelse, men indstillede Forslaget til Forkastelse. Det reaktionære Flertal i Landstinget fulgte da ogsaa Betænkningen og stemte Regeringsforslaget ned.

Paa sit den 22. ds. afholdte Møde, drøftede Forretningsudvalget meget indgaaende den gennem Landstingets Afvisning opstaaede Situation. Der herskede Enstemmighed om at beklage Landstingets hensynsløse Tilsidesættelse af de arbejdsløse, der ligesom de andre kriseramte Dele af Befolkningen har Krav paa Statens Støtte. Man var tillige enige om, at Landstingets Forkastelse af nævnte Forslag ikke kunde være det sidste Ord i denne Sag. Forretningsudvalget drøftede i denne Forbindelse ogsaa Beskæftigelsesspørgsmaalet, og Diskussionen afsluttedes med en Vedtagelse om at sende en ny Deputation til Statsministeren.

Denne Deputation, der bestod af Formanden for Kvindeligt Arbejderforbund, Fru Alvilda Andersen, D. s. F.s Næstformand, Chr. Jensen, og Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund, Axel Olsen, havde den 23. ds. Foretræde hos Statsminister Stauning, der fik forelagt et Resumé af Forretningsudvalgets Drøftelser. De tre Medlemmer af Deputationen havde alle Ordet og redegjorde for Fagforbundenes Ønsker om udvidet Hjælp til de ar-

bejdsløse og Fremskaffelse af øgede Beskæftigelsesmuligheder. Mødet resulterede i en Aftale om, at der til nærmere Udarbejdelse af Beskæftigelsesplaner skal indkaldes til et Møde af de socialdemokratiske Ministre, Bestyrelsen for den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe og Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund.

Spørgsmaalet om Forhandlingsregler.

Som bekendt blev der i sin Tid, efter Henstilling fra Dansk Arbejdsgiverforening, optaget Forhandling mellem Hovedorganisationerne angaaende Regler for Forhandlingerne om Overenskomsternes Fornyelse. Hensigten med disse Forhandlinger var at skabe Mulighed for en bedre Realitetsbehandling af Stoffet, saaledes at den store Ophobning af Detailspørgsmaal i Forligsinstitutionen i Fremtiden kunne undgaas. Der er afholdt en Del Møder, dels mellem de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg, dels i et senere nedsat mindre Udvalg. Paa D. s. F.s Repræsentantskabsmøde den 19. December f. A. redegjorde Næstformanden, Chr. Jensen, for de førte Forhandlinger og de mellem Parterne udvekslede Forslag.

Repræsentantskabet tog Forretningsudvalgets Redegørelse til Efterretning, og det vedtoges, at det endelige Forslag, saafremt der bliver opnaaet Enighed mellem Parterne, skulde forelægges til Godkendelse paa D. s. F.s Generalforsamling.

Udvalgets Forhandlinger er senere blevet fortsat, uden at det dog lykkedes at opnaa Enighed om en fælles Indstilling. Den 15. ds. afholdt Udvalget sit afsluttende Møde, hvor Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter erklærede, at de ikke kunde tiltræde de af D. s. F.s Forhandlere sidst fremsatte Forslag og at en Fortsættelse af Forhandlingerne derfor ikke kunde formenes at føre til et Resultat. Forhandlingerne blev derefter afbrudt.

Opsagte Overenskomster.

Nedenstaaende giver vi en Oversigt over de af Forbundene opsagte Overenskomster i de Fag og Brancher, hvor det ved de stedfundne Forhandlinger med de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer ikke har været muligt at opnaa Enighed om en Forlængelse.

Overenskomster, opsagt til Ophør den 1. Februar 1936.

	For Ant. Medl.
Dansk Arbejdsmandsforbund.	
Foreningen af danske Cementfabriker	3000
Foreningen af Grusgrave- og Skærvefabriker	400
Jern- og Metalindustriens Sammenslutning	6000
Kalk- og Teglværksforeningen af 1893	7000
Kaolin-, Kalk- og Teglværksforeningen paa Bornholm	150
A/S De danske Sukkerfabriker og Sukkerraffinaderier	2000
Centralforeningen for Murermestre i Danmark	5500
Endvidere en Række Overenskomster med Arbejdsgivere udenfor Arbejdsgiverforeningen	800
Forgylderforbundet i Danmark.	
Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere	170
Dansk Gartnerforbund.	
Anlægsgartnerforeningen for Aarhus og Omegn	75
Murerforbundet i Danmark.	
Centralforeningen for Murermestre i Danmark	4600
Dansk Karetmagerforbund.	
Jern- og Metalindustriens Sammenslutning	85
Kvindeligt Arbejderforbund.	
Jern- og Metalindustriens Sammenslutning	3500
Endvidere Overenskomster med en Række andre Arbejdsgivere	1535
Dansk Skibstømrerforbund.	
Jern- og Metalindustriens Sammenslutning	550
Dansk Skotøjarbejderforbund.	
Foreningen af Skotøjsfabrikanter i København og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen	4200
Tjenerforbundet i Danmark.	
Enkeltoverenskomster	75
Træindustriarbejderforbundet i Danmark.	
Jern- og Metalindustriens Sammenslutning	153
Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Træindustriens Fabrikantforeninger for Jylland og Østifterne	2629
Ialt Arbejdere	42422

Overenskomster, opsagt til Ophør 1. Marts 1936.

Dansk Gartnerforbund.	
Dansk Anlægsgartnerforening	550
Endvidere Overenskomster for 5 Enkeltvirksomheder	26
Dansk Glasarbejderforbund.	
Fabrikantforeningen af Glasslibere, samt Overenskomsten med de udenfor staaende Glasslibermestre	70
Murerforbundet i Danmark.	
Hovedorganisationen for Mesterforeningerne i Byggefagene i Danmark samt 2 Lokaloverenskomster	2250

Dansk Karetmagerforbund.
Overenskomst med 2 Mesterforeninger 35

Papirindustriarbejdernes Forbund i Danmark.
A/S De forenede Papirfabriker 1600

Dansk Skibstømrerforbund.
Træskibsværfter i en Række Provinsbyer 290

Dansk Skrædderforbund.
Beklædningsindustriens Sammenslutning m. m. 8000

Sukkervare- og Chokoladearbejdernes Forbund.
Foreningen af danske Chokolade- og Sukkervarefabrikanter 1200

Snedkerforbundet i Danmark.
Møbelfabrikantforeningen i Nykøbing F. .. 200

Tjenerforbundet i Danmark.
Overenskomster med Enkeltvirksomheder .. 55

Ialt Arbejdere 14276

Overenskomster, opsagt til Ophør 1. April 1936.

Dansk Arbejdsmandsforbund.
Overenskomster for Enkeltvirksomheder indenfor og udenfor Arbejdsgiverforeningen 1886

Bageri- og Konditoriarbejdernes Forbund i Danmark.
Københavns Bagerlaug 1300
Endvidere Overenskomster for en Række Biscuit- og Brødfabriker 300

Bogbinderforbundet i Danmark.
Københavns Bogbinderlaug, Københavns Papæskefabrikantforening og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinsen 3100

Drejerforbundet i Danmark.
Drejerlauget i København, Drejermestrenes Centralforening og
Træindustriens Fabrikantforening i Jylland 200

Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund.
Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforening 90

Dansk Karetmagerforbund.
Københavns Sporveje 70

Keramisk Forbund.
Bornholms keramiske Fabrikantforening .. 60

Rebslageriarbejderforbundet.
Foreningen af danske Rebslagerier, De danske Rebslageriers Centralforening, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger 360

Dansk Skibstømrerforbund.
Træskibsværfter i forskellige Provinsbyer .. 40

Dansk Stenindustriarbejderforbund.
Overenskomster med uorganiserede Arbejdsgivere 150

Dansk Træindustriarbejderforbund.
Overenskomster for Enkeltvirksomheder .. 50

Ialt Arbejdere 7606

Overenskomster, opsagt til Ophør 1. Maj 1936.

Dansk Skibstømrerforbund.
Skibs- og Baadebyggerierne i Hobro, Hadsund og Randers 21

Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund.
Københavns Idrætsparks Svømmehal (Badefunktionærer) 45

Ialt Arbejdere 66

Af de under De samvirkende Fagforbund hørende Organisationer er der altsaa hidtil opsagt Overenskomster gældende for ialt 64.370 Arbejdere.

Edvard Johanson død.

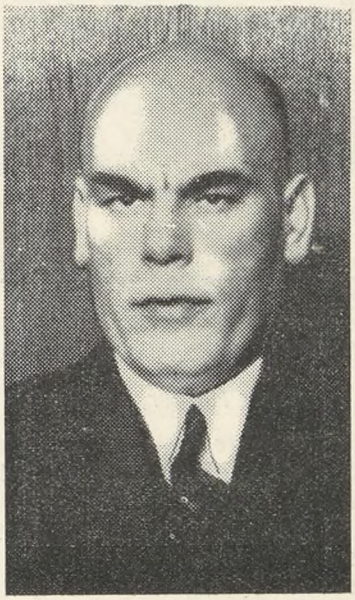

Formanden for den faglige Centralorganisation i Sverige, Edvard Johanson, døde den 25. Januar i Stockholm efter længere Tids Sygdom.

Johanson, der kun blev 53 Aar gammel, havde i næsten 30 Aar beklædt ledende og ansvarsfulde Poster indenfor svensk Fagbevægelse. Efter endt Læretid som Skomager kom han i 17 Aars Alderen til Stockholm, og her erhvervede han sig med stor Energi en Del Kundskaber for Faget og Livet.

Han deltog straks i Arbejdet indenfor Fagbevægelsen og blev i 1905 valgt til Formand for Skotøjsarbejdernes Fagforening i Stockholm. Otte Aar senere blev han Sko- og Læderindustriarbejderforbundets Kasserer, men allerede samme Aar, i en Alder af kun 31 Aar, valgtes han til Formand for Forbundet.

Derefter avancerede han rask til de højeste Stillinger i Fagbevægelsen. I 1920 valgtes han til Sekretær, i 1930 blev han Arvid Thorbergs Efterfølger som Formand for Landsorganisationen.

I de femten Aar, Johanson tilhørte Fagbevægelsens øverste Ledelse, voksede Landsorganisationens Medlemstal fra 250.000 til omtrent 700.000. Selv om denne hurtige og uafbrudte Fremgang naturligvis ikke udelukkende er den afdøde Leders Fortjeneste, havde han sin store Andel heri. Hans mange gode Egenskaber, hans utrættelige Energi og store Arbejdsevne har tit nok bestaaet sin Prøve i Arbejdet for den svenske Arbejderbevægelses materielle og kulturelle Højnelse.

Foruden de mange Tillidshverv, der uvægerligt følger med Formandsstillingen i en saa stor og mægtig Organisation som den svenske Landsorganisation, fik Johanson ogsaa Tid til at deltage i det politiske Liv. Fra 1919 til 1921 var han Medlem af Kommunalbestyrelsen i Stockholm. Fra 1919 og indtil sin Død var han Medlem af det svenske Andet Kammer, Medlem af den socialdemokratiske Rigsdagsgruppes Bestyrelse samt Medlem af en Række sociale Institutioner m. m. I en Aarrække og indtil sin Død var han tillige Medlem af det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad, hvor han øvede en betydelig Indsats, der organisk hørte sammen med hans Arbejde paa det faglige Omraade.

Budskabet om Edvard Johansons Død vil blive modtaget med Vemod ogsaa i danske Fagforeningskredse, hvor Johanson var godt kendt og havde mange Venner. — De danske Arbejdere deler de svenske Klassefællers Sorg over den afdøde Fører, hvis Arbejde for Fagbevægelsen de altid vil mindes med Taknemlighed.

Sydamerikansk Socialpolitik.

Af *Herbert Häfker,* Sao Paulo.

Den Arbejdskonference for de amerikanske Stater, som Det internationale Arbejdsbureau i Begyndelsen af Januar Maaned afholdt i Santiago-de-Chile, henleder den internationale Arbejderbevægelses Opmærksomhed paa de socialpolitiske Forhold i Sydamerika. Industrialiseringstendenserne i de enkelte sydamerikanske Stater og Sydamerikas Betydning som Leverandør af Raastoffer til Europa og De forenede Stater i Nordamerika medfører, at Udviklingen af de socialpolitiske Forhold i disse Lande kan paaregne almindelig Interesse. Udformningen af den industrielle Socialpolitik paavirkes først og fremmest af den Kendsgerning, at Smaavirksomhederne endnu er fremherskende i de fleste sydamerikanske Stater, og at i de fleste Tilfælde selv Fabriker, som her betragtes som mægtige Industrivirksomheder, efter europæiske Begreber højst kan betegnes som mellemstore Bedrifter. Kun forholdsvis faa Fabriker har en Arbejdsstyrke paa over 1000 Personer, og disse er i Reglen i Hænderne paa udenlandske Kapitalgrupper. I og for sig maatte Smaavirksomhedernes Overvægt være ugunstig for Socialpolitikens Udvikling, men Manglen paa virkelig dygtige Industriarbejdere og den stadig tiltagende Industrialisering, der kræver et stadig større Antal kvalificerede Arbejdskræfter, svækker i nogen Grad Arbejdsgiverens Stilling overfor Arbejderne. Sandsynligheden for, at en Arbejder, der mister sin Arbejdsplads, ret hurtigt finder nyt Arbejde, er her ulige større end i Europa. Derfor føler den indfødte Arbejder sig i enhver Henseende langt friere stillet end Arbejderne i andre Lande, og dette styrker selvsagt hans Stilling overfor Arbejdsgiveren. Dertil kommer den vidtgaaende Solidaritet, der hersker indenfor Familien og Vennekredsen, en Hjælpvillighed og Offervillighed, der til enhver Tid bistaar og understøtter den nødstedte Slægtning, Ven eller Klassefælle. Af den Grund er Strejker, som trods manglende Organisationer varer flere Maaneder, aldeles ingen Sjældenhed. Sagt med andre Ord: naar der engang udbryder en Strejke, bliver den næppe afsluttet derved, at det lykkes at udsulte vedkommende Arbejdere.

Som afsvækkende og hindrende Moment overfor dette Forhold, der i gunstig Retning paavirker en fremskridtsvenlig Udvikling af Socialpolitiken, staar ganske vist den i national Henseende stærkt blandede Befolkning. Italienske, litauiske, polske, portugisiske og spanske Arbejdere er i Reglen tilfredse med overordentlig daarlige Arbejdsbetingelser, medens svejtsiske, østrigske, tyske, czekoslovakiske, hollandske og skandinaviske Arbejdere repræsenterer det fremskredne Element. I det store og hele er imidlertid de Arbejdere, som ikke vil fravige en bestemt Levestandard, ogsaa de dygtigste Fagarbejdere, saaledes at en social Dumping fra de tilbagestaaende Arbejdergruppers Side kun gør sig bemærket i ganske enkelte Industrigrene. Ganske vist er det næppe muligt at sammenligne den sydamerikanske Arbejders Levestandard med den europæiske Arbejders. Livet opviser en ganske anden Struktur, saaledes at en mekanisk Sammenligning vilde være ganske meningsløs. Dette skyldes bl. a., at i Sydamerika Kampen for Tilværelsen byder langt større Chancer, men ogsaa endnu langt større Risiko end i Europa. Dette maatte i og for sig give de socialpolitiske Organer en særlig stor Betydning, idet de kunde øve en Funktion som udlignende Faktor og byde en vis Eksistenstryghed. Vanskelighederne for den socialpolitiske Udvikling fremkommer imidlertid i Sydamerika ikke fra Regeringens eller den offentlige Menings Side. Den gode Vilje er her til Stede i overraskende stort Omfang, fordi for det første Industriens gode Fortjenstmuligheder bevirker, at de socialpolitiske Forpligtelser ikke føles altfor trykkende, og for det andet, fordi Forstaaelsen af det sociale Fremskridts Betydning er temmelig stærkt udbredt. Vanskelighederne be-

staar i, at — og det gælder navnlig for de mindre sydamerikanske Stater — den økonomiske Organisme endnu er for primitiv til at kunne bære fremskredne socialpolitiske Institutioner. I de store Stater, og navnlig indenfor de højtudviklede Erhvervsgrene, er Forholdet et helt andet: saaledes arbejder f. Eks. de brasilianske Bankfunktionærer under saa gode Arbejdsvilkaar, at de fleste af deres europæiske Fagfæller kunde misunde dem disse.

Ulige vanskeligere er Spørgsmaalet om Socialpolitiken i Landbruget. I de mindre sydamerikanske Stater opviser Landbruget nemlig endnu en rent feudal Struktur, hvorved Landarbejderne kun nominelt ikke er Slaver. De arbejder her paa Plantager eller i Bjergværksvirksomheder under Arbejdsbetingelser, som ikke er blevet nævneværdig forandret eller forbedret i de sidste 2—3 Hundrede Aar. Her er Plantageejeren eller Repræsentanten for det engelske eller nordamerikanske Selskab endnu Herre over de beskæftigede Arbejderes Liv eller Død. I Brasilien, Argentina og Dele af Chile ligger Tingene i saa Henseende langt gunstigere. Mest interessant og forhaabningsfuld er Tilstanden i Brasilien. Her har Revolutionen i 1930 bragt Politikere til Magten, som med Hensyn til deres Idéverden, men ogsaa hvad angaar deres politiske Interesse staar sympatisk overfor et systematisk socialpolitisk Opbyggelsesarbejde, som de ogsaa søger at fremme. De har oprettet et Arbejdsministerium og Arbejdsnævn, der udfolder en anerkendelsesværdig Aktivitet, har udbygget Fagforeningernes Retsstilling og er herved ikke gaaet udenom det delikate Problem vedrørende den agrariske Socialpolitik. Det drejer sig rigtignok i mange Tilfælde kun om en første Begyndelse, men den gode Vilje til at opnaa en Løsning er ubestridelig. Den styrkes gennem det brasilianske Erhvervslivs økonomiske Behov, hvorved Staten Sao Paulo som saa ofte før virker som en Fremskridtets Motor. Fordi nemlig Staten Sao Paulo byder de ved Kaffe- og Bomuldsdyrkning beskæftigede Arbejdere de bedste Løn- og Arbejdsvilkaar, udvandrer Plantagearbejderne fra Nordstaterne, men ogsaa fra enkelte Centralstater til Sao Paulo. Paa Grund heraf bliver Plantageejerne i vedkommende Stater tvungne til ligeledes at forhøje Lønningerne, hvad der bidrager til en Højnelse af Landarbejdernes almindelige Leveniveau.

Det internationale Arbejdsbureaus Ideer og hele Virksomhed har i høj Grad paavirket den offentlige Mening i Sydamerika, hvor man grundsætlig er langt mere fremskridtsvenlig end i Europa og i langt mindre Udstrækning end i den gamle Verden er besværet af smaalige og forældede Opfattelser. Ganske vist kan der til Tider ogsaa bemærkes en Tendens til at love mere og til at ratificere flere internationale Konventioner, end man senere er i Stand til at opfylde, henholdsvis til at kontrollere. Uden Tvivl vil Arbejdskonferencen i Santiago de Chile bidrage til videre Fremskridt. Herfor har de sydamerikanske Arbejdere al Grund til at være deres europæiske Klassefæller taknemlig, men omvendt er ogsaa de europæiske Arbejdere stærkt interesserede i de socialpolitiske Fremskridt i denne stadig mere vigtige Verdensdel.

RUNDSKUE

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET I 1935. Danmarks Vareomsætning med Udlandet har i 1935 beløbet sig til 2,595 Mill. Kr. Heraf var 1,329 Mill. Kr. Indførsel og 1,266 Mill. Kr. Udførsel, saaledes at der har været en Merudførsel paa 63 Mill. Kr. mod 119 Mill. Kr. i det foregaaende Aar.

Den Formindskelse af Indførselsoverskudet paa 56 Mill. Kr., som 1935 udviser sammenlignet med Aaret før, er fremkommet dels ved en Forøgelse af Udførslen herfra, en Forøgelse der beløber sig til 31 Mill. Kr., dels ved at Indførslen er gaaet tilbage med 25 Mill. Kr.

Denne samlede Nedgang i Indførslen er Resultatet af meget forskelligartede Forskydninger. Der er Varer, af hvilke der er købt for *mere* i 1935 end i 1934, saaledes f. Eks. *Foderstoffer*, der er steget fra 66 til 79 Mill. Kr., og *forskellige Plantestoffer* (herunder olieholdigt Frø), der udviser en Stigning fra 73 til 94 Mill. Kr. Af *mineralske Brændselsstoffer* er der i 1935 købt for 9 Mill. Kr. mere end Aaret før.

Den mindre Indførsel af andre Varer vejer imidlertid disse Stigninger op og mere til. Importen af *Frugter, Havesager o. l.* er gaaet ned fra 25 til 20 Mill. Kr. Af *Træ* er der i 1935 indført for 10 Mill. Kr. mindre end i 1934, og med Hensyn til *Jern* stiller det sig noget lignende. Ogsaa *Spindestoffer* og *Manufakturvarer* viser en betydelig Tilbagegang, og det kan desuden nævnes, at der af *Skibe, Vogne, Maskiner, Instrumenter* og *Ure* kun er købt for 91 Mill. Kr. eller for 13 Mill. Kr. mindre end i 1934. Derimod er der kun en lille Nedgang for *Korn*.

Forskydninger i de indførte Varers Værdi har i visse Tilfælde været paavirket af Prissvingninger, men i Hovedsagen er det dog saaledes, at der til Nedgangen i Værdien svarer Nedgang i Varernes Mængde. Dette stemmer ogsaa med, at Engros-Pristallet for Importvarer har været det samme (138) i Gennemsnit for 1935 som for 1934.

Af Stigningen i Udførselsværdien skyldes 16 Mill. Kr. animalske Landbrugsprodukter, ligesom Udførslen af Foderstoffer og Olie er steget fra 55 til 73 Mill. Kr. Endvidere har Skibsværfterne været i Stand til at forøge Salget til Udlandet, saaledes at Udførselen af Skibe er steget fra 23 til 33 Mill. Kr.

Oversigten over Vareomsætningen med de forskellige Lande viser, at Storbritannien, Rusland og Frankrig har formindsket deres Indkøb i Danmark med henholdsvis 10, 3 og 4 Mill. Kr. De fleste andre Lande har derimod købt mere i 1935 end i 1934, saaledes er Udførselen til Tyskland steget med 16 Mill., til Norge med 14 og til Sverige med 7 Mill. Kr. Indførslen fra Rusland beløb sig til godt 28 Mill. Kr., medens Danmarks Udførsel til Rusland kun havde en Værdi af 713,000 Kr. Danmarks Indførsel fra Storbritannien er i 1935 steget med 72 Mill. Kr., Indførselen fra Tyskland med 4 Mill. Kr.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Statistisk Departements Produktionsindeks, der i de fire foregaaende Maaneder var 123, er for December steget til 124 (Udgangspunktet er Aaret 1931 = 100). Stigning viser Beklædningsindustrien fra 138 til 141, Næringsmiddelindustrien fra 116 til 118, Sten-, Ler- og Glasindustrien

fra 133 til 136, Tekstilindustrien fra 137 til 139 og Træindustrien fra 109 til 112. For Læderindustrien er Indekstallet gaaet ned fra 169 til 167, medens Tallet er uforandret for Jern- og Metalindustrien (117) og Grafisk og teknisk-kemisk Industri (127).

Trods den stigende Produktion er Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — gaaet ned fra 1,186,000 i November til 1,177,000 i December Maaned.

VALUTAORDNINGENS ADMINISTRATION. I Henhold til Bestemmelse i Loven af 18. December 1935 om Indløseligheden af Nationalbankens Sedler og om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta, skal Planen for Importens Regulering for hver enkelt Periode tilvejebringes ved Samarbejde mellem Nationalbankens Valutakontor og det i Henhold til samme Lov nedsatte Valutaraad, saaledes at der skal gives de i Loven anførte Erhvervsorganisationer Adgang til at udpege en Funktionær til Deltagelse i dette Arbejde. I den Anledning har Handelsministeriet anmodet De samvirkende Fagforbund om at fremkomme med Indstilling om Udnævnelse af en Funktionær, der skal deltage i Tilrettelæggelsen af de periodiske Tildelingsplaner og i det hele følge Valutaordningens Administration.

D. s. F.s Forretningsudvalg har vedtaget, hertil at indstille Hovedkasserer Einer-Jensen.

SOCIALMINISTERIETS ARBEJDSUDVALG. Som D. s. F.s Repræsentant i Socialministeriets Arbejdsudvalg har Forretningsudvalget valgt Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund, Axel Olsen, i Stedet for fhv. Forbundsformand Martin Petersen, der har nedlagt dette Hverv grundet paa sin Udtræden af Forretningsudvalget.

BESKÆFTIGELSESUDVALGET. Som D. s. F.s Repræsentant i Beskæftigelsesudvalget i Stedet for det afgaaede Medlem, Johs. Kjærbøl, har Forretningsudvalget valgt Formanden for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, P. Andersen.

SOCIAL-DEMOKRATENS KONTRAHENTFORSAMLING. D. s. F.s Forretningsudvalg har valgt Formanden for Dansk Jernbaneforbund, Chr. Petersen, til Kontrahent ved Social-Demokraten i Stedet for Martin Petersen, der er fratraadt denne Stilling.

LAURITS ANDERSENS FOND. Ansøgninger om at komme i Betragtning ved den i Begyndelsen af Juli Maaned stedfindende halvaarlige Uddeling af Fondets Midler maa være indsendt til Fondets Kontor senest den 1. Marts 1936 (for Ansøgere bosiddende udenfor Europa senest 1. April). Ansøgningerne maa indeholde Oplysninger om eventuel fra anden Side modtaget eller søgt Støtte. Ansøgningsskemaer anvendes ikke.

Fondets Midler anvendes i Følge Fundatsen til *Fremme af dansk Industri og Handel* — som er Fondets Hovedformaal — samt til *Hjælp til syge og fattige Danske hjemme og ude*. Bevillingerne til *sidstnævnte* Formaal gives i Følge Bestyrelsens Beslutning ikke til enkelte Personer (bortset fra trængende Slægtninge af Fondets Stifter), men stilles til Raadighed for danske velgørende Foreninger i Ind- og Udlandet.

Nærmere Oplysninger om de Formaal, hvortil Fondet fortrinsvis yder Støtte paa det erhvervsmæssige Omraade, kan faas ved Henvendelse til Fondets Kontor, Vestre Boulevard 18, København V., Tlf. Palæ 3890 (Kontortid Mandag, Onsdag og Fredag Kl. 10—13).

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsdirektoratets sidste Opgørelse viser en ny Stigning i Arbejdsløsheden.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 24. Januar 117,455 eller 29,3 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1139 højere end i den foregaaende Uge og 4225 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 0,2 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 17.652, hvilket er 314 højere end i den foregaaende Uge.

Arbejdsløsheden i Novbr. og Decbr. 1935.

Efter »Statistiske Efterretninger«.

Ifølge en Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af December Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 124.612 Arbejdsløse, d. v. s. 31,7 pCt. af det samlede Antal paa ialt 393.089 organiserede Arbejdere i de paagældende Fag.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1930.

Samtlige Fag:	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.	1930 pCt.
Januar	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2	19,9
Februar	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5	20,5
Marts	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1	15,3
April	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3	11,6
Maj	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3	9,4
Juni	12,6	15,5	21,9	24,9	11,3	8,7
Juli	12,6	15,3	21,7	28,7	11,8	9,3
August	13,7	15,5	21,4	29,2	11,8	9,0
September	14,9	16,4	20,9	29,6	12,1	9,0
Oktober	17,3	18,2	23,2	31,8	15,8	11,4
November	21,7	22,3	25,7	35,1	22,1	15,5
December	31,7	30,3	37,5	42,8	32,2	25,1

*) Foreløbigt Tal.

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Decbr. 1935	Novbr. 1935	Oktbr. 1935	Decbr. 1934	Novbr. 1934	Oktbr. 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	36,6	28,1	16,5	28,2	20,7	12,1
2. Anden Industri m. v.	21,7	14,7	13,6	24,3	16,9	15,8
3. Handel	6,8	6,5	7,4	9,8	8,6	9,0
4. Arbejdsmænd	25,3	22,3	19,6	24,0	22,2	19,2
I alt	23,0	19,2	15,0	23,6	18,1	15,9
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	52,7	30,2	16,7	43,3	25,7	14,1
2. Anden Industri m. v.	25,6	15,9	14,6	26,1	17,1	15,1
3. Handel	7,0	6,9	7,2	6,4	8,2	8,9
4. Arbejdsmænd	46,5	31,7	23,7	42,5	32,8	25,8
I alt	37,5	24,5	18,8	34,7	25,1	19,8
Hele Landet	31,7	21,7	17,3	30,3	22,3	18,2

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Oktober og November for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Novbr. 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Novbr. 1935	Oktbr. 1935	Novbr. 1934	Oktbr. 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	4 973	27,1	26,2	30,8	31,8
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 791	3,7	2,9	3,9	4,7
Bryggeriarbejdere m. fl....	6 461	9,8	11,8	9,9	9,5
Slagteriarbejdere	8 484	25,1	21,3	22,9	17,5
Tobaksarbejdere	8 575	14,0	12,2	15,3	13,7
Tekstilarbejdere	13 934	5,2	5,5	8,5	7,3
Skræddere	12 813	10,5	7,5	13,0	9,2
Hatte- og Buntmagere	1 513	25,4	10,8	31,2	12,8
Skotøjsarbejdere	4 841	14,9	11,0	14,1	11,3
Murere	9 862	33,9	22,4	21,9	14,2
Hustømrere.....	9 036	30,9	20,3	25,0	17,3
Snedkere.....	9 744	21,7	15,1	17,2	10,5
Malere.....	7 343	39,9	9,2	37,2	10,3
Sadelmagere og Tapetserere	2 326	9,8	6,1	10,2	5,0
Træindustriarbejdere.....	5 484	22,2	21,9	21,8	19,5
Karetmagere.....	1 111	24,9	23,4	27,0	21,9
Keramikere.....	1 809	3,4	2,2	3,6	3,5
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 232	9,6	12,2	10,0	14,7
Blikkenslagere.....	2 355	20,3	9,2	11,6	6,9
Smede- og Maskinarb.....	33 577	18,2	16,8	21,0	19,6
Formere	2 091	15,3	14,2	22,0	18,5
Elektrikere	3 299	8,5	7,7	9,7	6,9
Papirindustriarbejdere.....	1 620	2,5	2,4	3 7	4,4
Bogbindere.....	4 275	6.4	9,4	7,5	11,2
Typografer	6 493	8,0	11,0	10,1	14,6
Handels- og Kontormedhj..	22 870	6,9	7,6	8,6	9,2
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	29,1	22,4	30,2	24,1
Nemlig { Landarbejdere ...	23 917	29,3	16,3	28,1	23,7
Nemlig { Iøvrigt.....	127 009	29,1	23,6	30,7	24 2
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 744	43,8	40,4	30,2	30,9
Sømænd	4 456	28,3	27,6	30,1	28,3
Søfyrbødere	2 415	29,5	30,3	31,1	29,2
Kedel- og Maskinpassere .	2 329	5,5	5,2	7,9	4,5
Kvindeligt Arbejderforbund	13 872	15,1	14,3	19,2	18,5
Andre Fag	28 439	16,7	22,4	23,1	16,2
I alt...	392 093	21,7	17,3	22,3	18,2

NYT FRA UDLANDET

INTERNATIONAL FAGLIG KONCENTRATION. I December f. A. afholdtes i Paris en Konference af Repræsentanter for Fabrik-, Glas- og Keramikarbejdernes Fagsekretariater, som drøftede Muligheden for en Sammenslutning af de 3 internationale Organisationer.

Glasarbejdernes og Fabrikarbejdernes Repræsentanter udtalte deres Tilslutning til denne Tanke, mens Repræsentanterne for de keramiske Arbejdere erklærede, at de ikke havde Bemyndigelse til at tiltræde et saadant Forslag, men samtidigt lovede at forelægge det for det i Begyndelsen af 1936 stedfindende Bestyrelsesmøde, eventuelt paa en ekstra Kongres. Derefter traf Fabrikarbejderne og Glasarbejderne Aftale om de nærmere Regler for en Sammenslutning, der skal træde i Kraft den 1. Juni 1936. Samlingsforslaget skal dog forinden forelægges de under Glasarbejder-Internationale hørende Forbund til Godkendelse. Dersom der fra enkelte Forbunds Side rejses Indvendinger mod Bestemmelserne i den trufne Aftale, vil der i April Maaned blive indkaldt en international Glasarbejderkongres, der træffer den endelige Afgørelse.

ET NAZISTISK PROPAGANDAFORETAGENDE. (I. F. C.) I Tilknytning til de Olympiske Lege i Los Angeles blev der i 1932 i U. S. A. afholdt en Kongres for Fritidens Anvendelse. Der blev her nedsat et internationalt raadgivende Udvalg, hvis Præsident, der samtidig er Formand for den amerikanske Fritidsorganisation, i Følge Meddelelse i den tyske Nazipresse har bemyndiget den tyske Organisation »Kraft gennem Glæde«, at organisere en anden Verdenskongres for Fritidsanvendelse i Forbindelse med Olympiaden i Berlin.

Dr. Ley, der har ødelagt de tyske Fagforeninger og røvet deres Ejendom, har paalagt Organisationslederen Rentmeister at forberede denne Kongres, hvis Motto skal være: »Frihed og Fred«. De samme Folk, som truer Freden og betegner Krigen som Folkets højeste Maal, vil nu »med Tanken om Fritidens Tilrettelæggelse og Anvendelse bidrage til en Folkeforsoning«.

Den internationale faglige Central henleder i et Cirkulære Landsorganisationernes og Oplysningsforbundenes Opmærksomhed paa dette fascistiske Propagandaforetagende i Form af en Verdenskongres for Fritidsanvendelse. Den opfordrer dem til at virke hen til, at denne Kongres, som kun skal tjene til Forherligelse af den fascistiske Organisation »Kraft gennem Glæde«, boykottes af alle virkelige Folkeoplysningsforeninger.

SVENSK LØNSTATISTIK FOR 1934. Den svenske Socialstyrelses lønstatistiske Aarbog for 1934, som er udkommen i disse Dage, giver hovedsagelig en Fremstilling af Lønforholdene for Funktionærer, Medhjælpere og Arbejdere i Industrien. De paa dette Omraade foreliggende Oplysninger omfatter 96,000 Funktionærer og Medhjælpere og 363,000 Arbejdere. For den førstnævnte Gruppe viser Lønudviklingen ingen nævneværdig Forandring i Forhold til de nærmest foregaaende Aar.

Hvad Arbejderne angaar, var Timefortjenesten i 1934 gennemsnitlig den samme i 1934 som i 1933, men den højere Beskæftigelsesgrad i Aarets Løb har medført en ikke uvæsentlig Stigning i Aarsfortjenesten. I Forhold til 1913 er Timelønningerne steget med 175 %, Daglønningerne med 128% og Aarslønningerne med 121%. Tager man som Sammenligningsgrundlag Lønnen i 1926, er nævnte Lønninger næsten uforandret. Men da Leveomkostningerne siden 1926 er gaaet betydeligt ned, viser de reelle Lønninger i Tidsrummet 1926—1934 en Stigning paa 11—14 %. Tager man i Stedet 1913 som Udgangspunkt, er den reale Timefortjeneste gennemsnitlig steget med 79 %, og den reale Dag- og Aarsfortjeneste med 44—48%. Differencen mellem Stigningen af Timefortjenesten og Dag- og Aarsfortjenesten skyldes hovedsagelig den forkortede Arbejdstid.

For Landbrugets Vedkommende viser Lønningerne en stigende Tendens, ligesom ogsaa Skovarbejdernes Lønninger viser Stigning.

BESKÆFTIGELSE OG ARBEJDSLØSHED I STORBRITANNIEN. I Gennemsnit for 4. Kvartal 1935 udgjorde Antallet af arbejdsløshedsforsikrede Arbej-

dere 12,823,000 mod 12,724,000 i 4. Kvartal 1934. Heraf var beskæftigede i December 1935 10,599,000 mod 10,259,000 i December 1934. I Gennemsnit for hele Aaret 1935 udgjorde Antallet forsikrede og beskæftigede Arbejdere 10,371,000 mod 10,139,000 Aaret forud. Beskæftigelsestallet er nu højere end i noget tidligere Aar. I December 1935 var der ved de offentlige Arbejdsanvisninger i Storbritannien og Nordirland indtegnet ialt 1,932,839 (14,2 %) arbejdsløse mod 2,150,741 (16,0%) i December 1934. I Gennemsnit for hele Aaret 1935 var Arbejdsløshedsprocenten 15,6 mod 16,7 i det foregaaende Aar.

BESTYRELSESMØDE I I. F. C. Paa det den 15. og 16. Januar i Paris afholdte Bestyrelsesmøde i I. F. C. godkendtes den norske Landsorganisations Anmodning om Optagelse, der gælder fra 1. Januar 1936. Endvidere fastsatte Bestyrelsen Dagsordenen for den internationale faglige Kvindekonference og den internationale Arbejderoplysnings-Konference, der skal afholdes i Tilknytning til den internationale Fagforeningskongres i Juli 1936 i London. Det besluttedes, forud for den næste internationale Arbejdskonference i Genève og i Samarbejde med de paagældende internationale Fagsekretariater at afholde forberedende tekniske Konferencer til Drøftelse af Spørgsmaalet om 40 Timers Ugen i Jern- og Staalindustrien, Byggefagene og Tekstilindustrien.

Den 16. Januar afholdtes et Fællesmøde med Bestyrelsen for den socialistiske Arbejder-Internationale til Behandling af den italiensk-abessinske Konflikt. Mødet vedtog enstemmigt en Udtalelse, der godkender den Stilling, Arbejderorganisationerne hidtil har indtaget overfor denne Konflikt. Navnlig krævedes øjeblikkelig Gennemførelse af Sanktionsbestemmelser vedrørende Olje, Kul, Jern og Staal.

Sluttelig vedtog Bestyrelsen en Protestresolution i Anledning af den Kæmpeproces, der for Tiden føres mod flere hundrede tyske Arbejdere i Wuppertal.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Smede og Specialarbejdere ved Nakskov Skibsværft.

En Klage fra Arbejdsgiverforeningen over Overarbejdsvægring fra Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds og Specialarbejderforbundets Medlemmers Side overfor *Nakskov Skibsværft* behandledes paa et Fællesmøde den 9. Januar. Her opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverne forbeholdt sig at indbringe Klage for Den faste Voldgiftsret.

Specialarbejdere paa Odense Staalskibsværft.

Ved et den 9. Januar afholdt Fællesmøde behandledes en Klage over en ulovlig Arbejdsstandsning, som den 15. November f. A. iværksattes af 49 Medlemmer af Specialarbejderforbundet i Danmark overfor *Odense Staalskibsværft v/ A. P. Møller.* —

Arbejderne erkendte den uvarslede Arbejdsstandsnings Ulovlighed og indgik paa til fuld Afgørelse af Sagen at betale et mindre Beløb.

Bogbindere hos A/S Kruckow-Waldorff.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 13. Januar behandledes en Klage over, at 7 Medlemmer af Forbundet samlet havde opsagt deres Pladser hos *A/S Kruckow-Waldorff* og fratraadt Arbejdet den 10. Januar. Ved Mødet enedes man om følgende:

De af de 7 Æskearbejdersker afgivne Opsigelser tages tilbage, og Arbejdet genoptages Tirsdag Morgen den 14. Januar ved normal Arbejdstids Begyndelse.

Snedkere hos Snedkermester F. C. Frederiksen.

Ved et Fællesmøde den 6. Jan. mellem Repræsentanter for Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling og Snedkerforbundet drøftedes under Medvirken af Hovedorganisationerne en Uoverensstemmelse mellem *Snedkermester F. C. Frederiksen* og dennes Svende med følgende Resultat:

Arbejdernes Repræsentanter erkender, at det af Snedkermester Frederiksens Svende ved Arbejdet paa Restaurant Nimb den 6. December f. A. krævede Overarbejdstillæg har været overenskomststridigt, og at det paagældende Overarbejde vil være at aflønne i Henhold til den gældende Overenskomst.

Smede hos Skandinavisk Rørfabrik, Horsens.

Ved et den 14. Januar afholdt Fællesmøde, behandlede man en Klage fra Sammenslutningen af Arbejdsgivere inden for Jern- og Metalindustrien over en af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbunds Medlemmer den 4. Oktober f. A. etableret uvarslet Arbejdsstandsning hos *Firmaet Skandinavisk Rørfabrik,* Horsens.

Fra Arbejdernes Side udtalte man en Beklagelse over den ulovlige Arbejdsstandsning, og til fuld Afgørelse af Sagen indgik Arbejderne paa at betale et mindre Beløb.

Malerforbundets Overenskomstforhandlinger.

I en Række Møder mellem Malerforbundet i Danmark og Københavns Malerlaug og Centralforening af Malermestre i Danmark har der været ført Forhandlinger om Grundlaget for Fornyelse af Overenskomsterne.

Ved Forhandlingerne paa disse Møder er der opnaaet Enighed om Revision af Akkordbestemmelserne og ved de afsluttende Møder er der opnaaet Enighed om de almindelige Bestemmelser, herunder Bestemmelser om Formen for Fastsættelse af Priser for nyt Arbejde og om Timelønningen.

Overenskomsten er under Forudsætning af, at Pristalsudsvinget ikke overstiger 6 Point, afsluttet for 2 Aar. Saafremt Overenskomsten ikke opsiges i 1937, vil der den 1. Marts 1937 finde en yderligere Timelønsforhøjelse Sted.

Organisationens Svar skal foreligge senest den 5. Februar.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2156:

Arbejdsmænd hos Københavns Kommunes Kørselsafdeling.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. November 1935 i Sag Nr. 2156. De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Kuskenes Fællesforbund mod Københavns Kommunes Kørselsafdeling.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Kuskenes Fællesforbund indklaget Københavns Kommunes Kørselsafdeling for Brud paa den bestaaende Overenskomst.

Det fremgaar af Sagen, at der under 22. Juli 1930 er indgaaet en Overenskomst mellem Københavns Kommunes Kørselsafdeling og Kuskenes Fællesforbund under Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende Arbejds- og Lønforhold for de ved Dagrenovationens Læsning, Bortkørsel og Aflæsning beskæftigede Arbejdere. I Overenskomstens § 7 er Ugelønnen fastsat til 89 Kr. 81 Øre, hvorhos det i § 11 hedder blandt andet, at

»Dersom Kørselsafdelingen overdrager Dagrenovationsdistrikter til private Vognmænd, skal Kørselsafdelingen garantere overfor Kuskenes Fællesforbund, at de Arbejdere, som vedkommende Vognmænd benytter ved Arbejdet med Dagrenovationens Bortførsel, lønnes i Overensstemmelse med denne Overenskomsts Bestemmelser om Løn.«

Den af Klagerne givne Fremstilling gaar iøvrigt nærmere ud paa følgende:

Københavns Kommunes Kørselsafdeling har overdraget Dagrenovationsdistrikt Nr. 24 til en Vognmand Tofteng, hos hvem der i Tidsrummet fra 1. Juli 1933 til 1. September 1935 har været beskæftiget en Dagrenovationsarbejder, E. E. T. Nielsen. Efter at denne var bleven afskediget, henvendte han sig til Fagforeningen og oplyste overfor denne, at han i den forløbne Tid kun var bleven afregnet med 70 Kr. om Ugen, men at han dog stadig havde kvitteret for 89 Kr. 81 Øre. Der foreligger altsaa en Underbetaling af 19 Kr. 81 Øre pr. Uge i 112 Uger, altsaa en samlet Underbetaling af 2218 Kr. 72 Øre, og som Bevis paa Rigtigheden heraf har Klagerne yderligere henvist til, at Københavns Skattevæsen i sin Skrivelse af 29. April 1935 til E. E. T. Nielsen har meddelt, at man for Skatteaaret 1935—36 har opført hans skattepligtige Indkomst i det forløbne Aar til 3250 Kr., idet hans »Lønning for det paagældende Aar hertil er opgivet at have andraget 3675 Kr.«, hvad der formentlig nøje svarer til 70 Kr. pr. Uge. Under Henvisning til alt foranstaaende og under Anbringende af, at Kørselsafdelingen, naar der som her foreligger Bevis for, at en Underbetaling — uanset Kvittering for den overenskomstmæssige Lønning — har fundet Sted, har en af § 11 flydende Pligt til at efterbetale den for lidt udbetalte Lønning, har Klagerne nedlagt Paastand om, at Kørselsafdelingen kendes pligtig at betale til Kuskenes Fællesforbund det af Vognmand Tofteng for lidt udbetalte Beløb 2218 Kr. 72 Øre.

De Indklagede, Københavns Kommunes Kørselsafdeling, procederer til Frifindelse. De har til Støtte herfor nærmere anbragt, at Vognmand Tofteng som selvstændig Vognmand ved en fra 1. April 1935 til 31. Marts 1936 løbende Kontrakt har overtaget Bortførslen af Dagrenovation fra Distrikt Nr. 24, og at Tofteng herved skal holde den i Kontrakten indhæftede Lønoverenskomst mellem Kørselsafdelingen og Kuskenes Fællesforbund vedrørende Dagrenovationsarbejdet efterrettelig. Da Kørselsafdelingen har paataget sig en Garanti for, at Medhjælperen faar den overenskomstmæssige Løn, er det ved Kontrakten paalagt Vognmanden at faa en af Kørselsafdelingen udleveret Lønningsbog, i hvilken den ugentlige Afregning med Medhjælperens personlige Kvittering for det modtagne Beløb, En saadan Lønningsbog er ogsaa udleveret Tofteng, og da denne overfor Kørselsafdelingen har fastholdt at have udbetalt Medhjælperen E. E. T. Nielsen 89 Kr. 81 Øre pr. Uge og har dokumenteret sit Anbringende ved at forevise den paagældende Lønningsbog, der udviser Nielsens personlige Kvittering for i Tiden 1. Juni 1933 til 31. August 1935 at have modtaget en ugentlig Løn af 89 Kr. 81 Øre, hævder de Indklagede, at der foreligger Bevis for Udbetaling af den fulde overenskomstmæssige Løn. Det maa i ethvert Fald paahvile Klagerne at føre Bevis for, at en Underbetaling har fundet Sted, og de Indklagede har derfor principalt støttet deres Paastand om Frifindelse ved Henvisning til, at der mangler det i saa Henseende fornødne Bevis. De Indklagede har derhos subsidiært anbragt og nærmere begrundet, at de ikke kan have nogen Betalingspligt med Hensyn til det indtalte gennem et saa langt Tidsrum opsummerede Beløb.

Under Domsforhandlingen har E. E. T. Nielsen som Vidne forklaret, at han, der kendte den overenskomstmæssige Løn, hele Tiden kun har faaet udbetalt 70 Kr. ugentlig. Dette var aftalt med Tofteng, men Nielsen bemærkede, at saa maatte Tofteng ikke opgive mere til Skatteväsenet end 70 Kr., da Nielsen ikke vilde betale for mere, end han fik, hvorhos Tofteng sagde, at der maatte kvitteres for 89 Kr. 81 Øre, da han skulde forevise Kvittering for Kørselsafdelingen. Tofteng har engang udlagt en Nielsen ikendt Bøde 60 Kr. og laant denne 60 Kr. og 100 Kr., hvilke Beløb tilbagebetaltes med 10 Kr. ugentlig ved Fradrag i de 70 Kr. Nielsen meddelte ved sin Fratræden telefonisk Forbundet, at han var afregnet med 70 Kr. om Ugen.

Vognmand Tofteng har ligeledes som Vidne under Domsforhandlingen forklaret, at Nielsen har faaet en ugentlig Løn af 89 Kr. 81 Øre. Tofteng har dog udlagt Bødebeløb for Nielsen, som ogsaa mange Gange har faaet Forskud om Lørdagen. Disse Beløb er afregnet efterhaanden ved ugentlige Fradrag fra 10—25 Kr., og der var til Stadighed noget at fradrage. Da Nielsen havde sagt, at det var kedeligt, at han kom til at betale saa meget i Skat, gik Tofteng ind paa ikke at opgive

saa meget til Skattevæsenet, som Nielsen fik, og de blev enige om at opgive ca. 1000 Kr. mindre, hvilket skete for at hjælpe Nielsen til at give mindre i Skat, da han havde saa store Udgifter.

Under Afhøringen har Overensstemmelse mellem de afgivne Forklaringer ikke været at opnaa.

Paa Anledning har Vognmand Tofteng forevist en af ham ført Regnskabsbog, der — fra Januar dette Aar — udviser hans maanedlige Udgifter, og i hvilken Bog Udgifterne til Nielsen staar opført med et samlet Beløb, der maa antages at svare til en Ugeløn af 89 Kr. 81 Øre.

Saaledes som Sagen herefter foreligger oplyst, finder Retten at maatte tage de Indklagedes Paastand til Følge. Som det fremgaar af det ovenfor udviklede, har Nielsen gennem sin hele mere end to-aarige Tjenestetid kvitteret for at have modtaget en ugentlig Løn af 89 Kr. 81 Øre, og det maa derfor paahvile Klagerne at godtgøre Rigtigheden af deres Paastand om, at Udbetalingerne kun har andraget et Beløb af 70 Kr. Selv om nu Toftengs Forklaring om Grunden til den urigtige Opgivelse overfor Skattevæsenet angaaende Størrelsen af Nielsens Løn paa Forhaand forekommer mindre sandsynlig, maa Retten dog anse det overvejende betænkeligt paa det foreliggende Grundlag — derunder ogsaa de afgivne Vidneforklaringer — at anse det paa tilstrækkelig Maade godt gjort, at den paastaaede Underbetaling har fundet Sted, hvorved ogsaa bemærkes, at den Omstændighed, at de vedkommendes øvrige Mellemværender i et ikke uvæsentligt Omfang er indgaaet som Led i de ugentlige Udbetalinger, har gjort disses kontante Størrelse i nogen Grad uklar. Herefter vil de Indklagedes Paastand om Frifindelse være at tage til Følge, og der findes derfor ikke Anledning til at komme ind paa, hvad de Indklagede iøvrigt har anbragt til Støtte for deres Paastand.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde udredes af hver af Parterne med Halvdelen.

Kendelse:

De Indklagede, Københavns Kommunes Kørselsafdeling, bør for Tiltale af Klagerne, De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund og Kuskenes Fællesforbund, i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betaler hver af Parterne med Halvdelen.

Sag Nr. 2188.

Smede og Maskinarbejdere paa Østermarie Auto- og Maskinværksted.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 10. Januar 1936 i Sag Nr. 2188: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund mod Østermarie Auto- og Maskinværksted ved Indehaveren R. Hansen.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund indklaget Østermarie Auto- og Maskinværksted ved Indehaveren R. Hansen for Overenskomstbrud.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Mellem Østermarie Auto- og Maskinværksted og Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbunds Neksø Afdeling er der afsluttet en Overenskomst, som i § 4 indeholder en Bestemmelse gaaende ud paa, at Virksomheden kun maa beskæftige Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejder Forbund. Til Trods for denne Overenskomstbestemmelse beskæftiger Firmaet en Mekaniker ved Navn Charles Nielsen, som ikke er Medlem af Forbundet, og til Trods for gentagne Henvendelser til Firmaets Indehaver, R. Hansen, med Anmodning om at bringe Forholdet i Overensstemmelse med Overenskomsten er det dog ikke lykkedes.

Idet Klagerne har gjort gældende, at Indklagede ved sit Forhold har begaaet Brud paa den nævnte Overenskomst-Bestemmelse, har de nedlagt Paastand om, at Indklagede kendes pligtig at efterleve Overenskomsten og for Brud paa denne idømmes en Bod efter Rettens Skøn.

Da Indklagede, skønt lovlig stævnet, er udeblevet ved Sagens Foretagelse, vil der efter Klagernes Begæring være at afsige Kendelse efter disses Fremstilling af Sagen. Herefter vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at Boden bestemmes til 200 Kr. Sagens Omkostninger vil være at paalægge Indklagede.

Kendelse:

Indklagede, Østermarie Auto- og Maskinværksted ved Indehaveren R. Hansen, kendes pligtig at efterleve den fornævnte i § 4 indeholdte Overenskomstbestemmelse.

I Bod til Klagerne, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, betaler Indklagede 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 300 Kr.

STØT ARBEJDERNES KOOPERAT. VIRKSOMHEDER OVER HELE LANDET

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 15 * KØBENHAVN DEN 15. FEBRUAR 1936 * 32. AARGANG

Overenskomstsituationen.

I vor sidste Oversigt redegjorde vi for de førte Overenskomstforhandlinger, hvis Resultat havde været, at der i enkelte Fag var opnaaet Enighed om en Forlængelse af Overenskomsterne, mens Forhandlingerne i andre Fag var gaaet helt i Stykker og Forbundene derefter havde opsagt deres Overenskomster. I den langt overvejende Del af Fagene blev Forhandlingerne derimod fortsat, tildels under Hovedorganisationernes Medvirken.

Til Trods for Opsigelsesfristernes Udsættelse, der gav Underorganisationerne længere Tid til Forhandling, og trods Hovedorganisationernes Bistand, var det dog ikke muligt for Parterne at enes om et Grundlag for Overenskomsternes Fornyelse, idet Arbejdsgiverne overalt afviste Kravene om en rimelig Lønforhøjelse og en Del nødvendige Rettelser af enkelte Bestemmelser i Overenskomsterne, og flere og flere Forbund opsagde derefter deres Overenskomster. Af de under De samv. Fagforbund hørende Forbund er hidtil opsagt Overenskomster gældende for over 80.000 Medlemmer. Dertil kommer saa de ligeledes opsagte Overenskomster for en Række udenfor D. s. F. staaende Fag, som f. Eks. Tømrerne, Slagteriarbejdere og de københavnske Byggefag.

Den 28. Januar afholdt Hovedorganisationernes Forretningsudvalg et Møde for at drøfte Overenskomstsituationen og Muligheden af at bringe de bestaaende Vanskeligheder ud af Verden. Efter længere Diskussion sluttede Møde uden Resultat.

Om Mødets Forløb udsendte Dansk Arbejdsgiverforening følgende officielle Meddelelse:

»Paa et Tirsdag mellem Dansk Arbejdsgiverforenings og De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg afholdt Møde drøftede man den foreliggende Overenskomstsituation for at forsøge paa at komme til Ende med Afslutningen af de til Februar udløbende Overenskomster. Da man efter en længere Diskussion ikke kunde finde et brugbart Grundlag for Videreførelse af Forhandlingerne, endte Mødet imidlertid uden Resultat.

Dansk Arbejdsgiverforening har indkaldt til ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 1. Februar.«

Denne Erklæring og de Kommentarer, som navnlig Modstanderpressen knyttede hertil, foranledigede D. s. F.s Forretningsudvalg til at offentliggøre følgende Meddelelse:

»Den af Dansk Arbejdsgiverforening gennem Pressen fremsendte Tilkendegivelse med Hensyn til den foreliggende Overenskomstsituation, der angiver, at Arbejdsgiverforeningen har den Opfattelse, at der — saaledes som Situationen har udviklet sig — ikke findes noget Grundlag for Videreførelse af Forhandlingerne om Fornyelse af de i indeværende Foraar udløbne, opsagte Overenskomster, giver ikke det rigtige Billede af Situationen.

Mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund har der været Enighed om at søge Overenskomsterne fornyet uden Opsigelse, af hvilken Grund der — paa Foranledning af saavel Arbejdsgiverforeningen som De samvirkende Fagforbund — rundt om i Organisationerne har været optaget Forhandling om de Ændringer i Overenskomsterne, som Parterne maatte anse det for rimeligt at søge gennemført som Betingelse for Overenskomsternes Fornyelse, og hvor disse Bestræbelser er bristet, er Forhandlingerne videreført med Assistance af Hovedorganisationerne.

Det er herved lykkedes at komme til Enighed i visse Fag, medens det i andre har været umuligt at opnaa Enighed, fordi Arbejdsgiverne modsatte sig rimelige Ønsker om Lønforbedringer.

Det af Arbejdsgiverne indtagne Standpunkt til uændret Forlængelse af Overenskomsterne kan De samvirkende Fagforbund ikke akceptere, idet Forholdene i en lang Række Fag ligger saaledes, at Fagets Udøvere maa arbejde for uforholdsmæssigt lave Lønninger. Dernæst fordi Levnedsmiddelpriserne og andre Fornødenheder for Arbejderne viser en Stigning, og endelig berettiger hele Industriens Stilling og Udbytte til forskellige Rettelser i Løntariferne.

Aar i Træk har Arbejdsgiverforeningen stillet sig paa Standpunktet: Lønreduktioner. Dette var et

umuligt Standpunkt, som Arbejdsgiverforeningen allerede i Fjor maatte forlade og indgaa paa visse Forhøjelser. I Arbejdsgivernes Standpunkt til Forlængelse af Overenskomsterne indrømmes det, at Industriens Kaar *er forbedrede,* og vi maa derfor hævde, at de maadeholdne Krav, der i Aar er stillet fra vore Organisationer afgiver Basis for en fredelig Løsning af Overenskomstforholdene, hvilken fredelig Udgang Arbejdsgiverforeningen kun kan opnaa at hindre ved sin afvisende Holdning.«

Arbejdsgiverforeningens Svar paa denne Erklæring indløb den 30. Januar i Form af et 1. Varsel om Storlockout. Paa Foreningens Generalforsamling den 1. Februar erholdt Hovedbestyrelsen enstemmigt Bemyndigelse til Afsendelse af 2. Varsel.

Det D. s. F.s Forretningsudvalg tilstillede 1. Varsel havde følgende Ordlyd:

Dansk Arbejdsgiverforening.

Kjøbenhavn V., d. 30. Januar 1936.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Paa Forslag af det ærede Forretningsudvalg har Overenskomstsituationen i det forløbne Efteraar formet sig saaledes, at Parterne har haft Lejlighed til i god Tid at træde i Forhandling, og for at disse Forhandlinger har kunnet finde Sted uden Pres af Overenskomstopsigelser, har vi i videst muligt Omfang efterkommet De samvirkende Fagforbunds Ønske om Udskydelse af Opsigelsesterminerne.

Ganske vist har denne Fremgangsmaade ikke ført til det af Arbejdsgiverforeningen ønskede Resultat: den fulde Sikring af Arbejdsfreden, men det kan dog ikke bestrides, at den har visse Resultater at fremvise. Allerede tidligt paa Efteraaret lykkedes det Jern- og Metalindustriens Sammenslutning og Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark at opnaa Enighed om, at Parterne skulde undlade at opsige Overenskomsterne, saaledes at disse løb uforandret endnu et Aar. Paa samme Linie har i Efteraarets Løb de fleste af Jernindustriens faglærte Arbejdergrupper ordnet deres Overenskomstforhold. Enighed om en Prolongation er ligeledes opnaaet hos Olieindustrien, i Entreprenørfaget, i Blikkenslagerfaget, i Glarmesterfaget, hos Foreningen af Fabrikanter af fugefri Gulve samt hos en Del Enkeltvirksomheder. I alle disse Tilfælde er Overenskomsterne forlænget, uden at Opsigelse har fundet Sted.

Større Omraader som Bogtrykfaget i København, Litograffaget, Kedel- og Maskinpasserne og Bryggeriindustrien har Overenskomster løbende til 1937. Hos Textilindustrien, Farveriindustrien, i Sejlmagerfaget, i Børsteindustrien og Linoleumsbranchen har Parterne i denne Maaned truffet Aftale om en 2-aarig Overenskomst. Hvad de i Arbejdsgiverforeningen førte Forhandlinger angaar, har det positive Udbytte kun været Overenskomst for en enkelt Faggruppe, idet Malerfaget har talt sig til Rette om en 2-aarig Overenskomst.

Da Virkningen af de seneste Forhandlinger ikke har været den, at Arbejderne har imødekommet Arbejdsgivernes Krav om uforandret Forlængelse, men tværtimod at Fagforeningerne i stedse større Omfang fremsætter Forslag om Lønforhøjelser, betragter vort Forretningsudvalg en Videreførelse af disse Forhandlinger som formaalsløs, idet dette kun vil medføre, at Overenskomstforhandlingerne trækker ud til hen paa Foraaret.

Forretningsudvalget maa stærkt understrege, at der i det forløbne Aar ikke er indtruffet Begivenheder, der i ringeste Maade kan gøre Lønkrav berettigede, ligesom det ikke kan erkende, at det kan være ret og rimeligt, at de Arbejdere, der lønnes efter de nu opsagte Overenskomster, skal høste videregaaende Indrømmelser end de Arbejdere, som i Arbejdsfredens Interesse allerede har prolongeret Aftalerne om deres Lønforhold til 1937 og 1938.

I denne Situation krævede vort Forretningsudvalg sig indkaldt til Møde den 28. ds., og i det samme Dag stedfundne Møde mellem vore Forretningsudvalg havde vi Lejlighed til at drøfte hele den foreliggende Situation. Under denne Forhandling fastholdt De samvirkende Fagforbund Kravet om generelle Lønforhøjelser, og da vi foreslog uforandret Forlængelse af Overenskomsterne, kunde Forretningsudvalgene ikke finde noget Grundlag for en Fortsættelse af Forhandlingerne. Ved de Forhandlinger, der siden dette Møde har været ført i Arbejdsgiverforeningen, er det yderligere blevet bekræftet, at et Forligsgrundlag ikke foreligger.

Under disse Omstændigheder mener Dansk Arbejdsgiverforenings Forretningsudvalg, at man nu maa anvende de Midler, der staar til vor Raadighed, for gennem Frigørelse for de opsagte Overenskomster at tilvejebringe en hurtig Afvikling af Situationen. Til Opnaaelse heraf tillader vi os at meddele, at vi agter at forelægge vor kompetente Forsamling Forslag om, at der iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund beskæftiget hos Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang, den kompetente Forsamling maatte fastsætte, og til dette Formaal har vi derfor indkaldt vor ekstraordinære Generalforsamling til Møde Lørdag den 1. Februar.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
/(sign.) *Carl Plum.*

Samme Dag sendte Arbejdsgiverforeningen 1. Varsel om Arbejdsstandsning til Murersvendenes og Murarbejdsmændenes Fagforeninger i København og Dansk Tømrerforbund.

Det 2. Lockoutvarsel fremsendte Arbejdsgiverforeningen den 6. Februar. Det har følgende Ordlyd:

Dansk Arbejdsgiverforening.

Kjøbenhavn, d. 6. Februar 1936.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 30. Januar d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der

hos Medlemmer af nedenstaaende Organisationer og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder til Frigørelse for de pr. 1. Februar udløbne Overenskomster fra *Lørdag den 15. Februar d. A. ved normal Arbejdstids Ophør* iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i følgende Omfang:

1) Kalk- og Teglværksforeningen af 1893, Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm, Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker og A/S Carl Nielsen, Strøby.
   For Kalk- og Teglværksindustrien træder Lockouten for Brændernes Vedkommende dog først i Kraft Onsdag den 26. Februar ved normal Arbejdstids Opnør.
2) Centralforeningen af Murermestre i Danmark og Mesterforeningen for Bygningshaandværkere i Gl. Roskilde Amt, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Murerforbundet i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund.
3) Foreningen af danske Cementfabrikker.
   For de ved Roterovnsanlægene beskæftigede Arbejdere træder Lockouten dog først i Kraft fra Torsdag den 20. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.
4) Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skotøjsarbejderforbund.
5) Træindustriens Fabrikantforeninger for København og Omegn, Jylland og Østifterne, Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Snedkerlaugets Bygningssnedkerafdeling, Snedkerlaugets Møbelsnedkerafdeling, Københavns Tømrerlaug, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening og Foreningen af Guldlistefabrikanter og Barokforgyldere i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Træindustriarbejderforbundet og Forgylderforbundet i Danmark (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Emballage til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, de ved Fremstilling af Træuld til Ægpakning samt de ved Ligkistearbejde beskæftigede Arbejdere).
6) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Karetmagerforbundet i Danmark, Træindustriarbejderforbundet i Danmark, Dansk Skibstømrerforbund, Kvindeligt Arbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund, alt med følgende Undtagelser:

   a. De hos Medlemmer af Foreningen af industrielle Reparationsværksteder beskæftigede Arbejdere.
   b. De ved Reparation af Gas- og Vandledninger, de ved Reparationsarbejde hos Gasmaalerfabrikkerne samt de hos A/S Emil Møllers Telefonfabrikker, Horsens, beskæftigede Arbejdere.
      Hos A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, træder Lockouten for Glødeovnsarbejderne først i Kraft fra Torsdag den 27. Februar ved normal Arbejdstids Opnør.
      For de ved Galvanisering beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft fra Lørdag den 22. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.
      For de ved Emaillebrænding beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft, efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt.
   c. De ved koncessionerede Virksomheder (Elektricitetsværker, Sporvejsselskaber, Jernbaneselskaber o. a.) beskæftigede Arbejdere.
   d. De ved Fabrikation af Crown Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.
   e. De hos Auto- og Motorcykle-Branchens Arbejdsgiverforening beskæftigede Arbejdere.
   f. De ved Reparation af Fiskerifartøjer beskæftigede Arbejdere.
7) Texilfabrikantforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Fra samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
/(sign.) *Carl Plum.*

Endvidere tilsendte Arbejdsgiverforeningen D. s. F.s Forretningsudvalg et nyt 1. Lockoutvarsel af følgende Ordlyd:

Dansk Arbejdsgiverforening.

Kjøbenhavn, d. 6. Februar 1936.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Under Henvisning til, at vi i Dag har tilstillet det ærede Forretningsudvalg 2. Varsel om Arbejdsstandsning til Lørdag den 15. ds. ved normal Arbejdstids Ophør, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om yderligere Udvidelser af Arbejdsstandsningen i et saadant Omfang, som maatte anses for nødvendigt for at tilvejebringe en for vore Medlemmer og os tilfredsstillende Ordning af Overenskomstforholdene.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
/(sign.) *Carl Plum.*

Den 10. Februar var D. s. F.s Forretningsudvalg samlet til et Møde, hvor man gennemdrøftede hele Overenskomstsituationen. Forhandlingerne resulterede i en Beslutning om at fremsende følgende 1. Strejkevarsel:

De samvirkende Fagforbund
i Danmark.

København, den 10. Februar 1936.

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening.

Vi anerkender Modtagelsen af det ærede Forretningsudvalgs Skrivelse af 6. ds. hvori meddeles, at Dansk Arbejdsgiverforenings dertil kompetente Forsamling har vedtaget, at der, hos en Række nærmere betegnede Medlemmer af Arbejdsgiverorganisationer og Enkeltvirksomheder, vil blive iværksat Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af Forbund tilsluttet De samvirkende Fagforbund fra Lørdag den 15. Februar ved normal Arbejdstids Ophør samt yderligere 1. Varsel om udvidet Lockout.

I denne Anledning skal vi tillade os at meddele, at vort Forretningsudvalg paa sit i Dag afholdte Møde har besluttet at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om, at der, til Varetagelse af vore Medlemmers Interesser, etableres Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af Dansk Arbejdsgiverforening i det Omfang den kompetente Forsamling maatte fastsætte.

P. F. V.
(sign.) *Christian Jensen.*
/(sign.) *Chr. Brun.*

Til trods for, at Overenskomstforhandlingerne begyndte saa fredsbetonet med Aftaler mellem Hovedorganisationerne om Afkortelse af Opsigelsesfrister for at give Parterne mere Tid til Forhandling, har Situationen udviklet sig paa samme Maade som i de foregaaende Aar med Sammenkædning af alle Overenskomster og samlede Forhandlinger i Forligsinstitutionen.

Arbejdsgiverforeningen motiverer sit Lockoutvarsel med, at der efter dens Mening ikke foreligger Grundlag for fortsatte Forhandlinger, at Hensynet til de Fag, der allerede har fornyet, forbyder at gaa ind paa de tilbageværende Fags Forslag, og at der maa søges en hurtig Afslutning paa den spændte Situation. Arbejdsgiverforeningen betragter det som sin Pligt at fastholde sit Standpunkt, der er Overenskomsternes uforandrede Forlængelse.

Heroverfor kunde der anføres en hel Del, men vi ønsker her ikke at komme ind paa en længere Polemik med Arbejdsgiverforeningen om Rigtigheden af de fremførte Argumenter. Vi vil blot i al Korthed henvise til, at der efter vor Mening fandtes Grundlag for en Fortsættelse af Forhandlingerne, hvorved Forudsætningen ganske vist maatte være, at Arbejdsgiverne viste mere Medgørlighed. Men naar Arbejdsgiverne, hvad der f. Eks. har været Tilfældet for store Grupper af Arbejdsmænd og andre Fags Vedkommende, blankt afviser ethvert Krav, selv for de lavest lønnede Arbejdere, og klamrer sig til Standpunktet om uforandret Forlængelse uden Hensyntagen til Industriens gode Arbejdsvilkaar og Erhvervsvirksomhedernes stigende Udbytte, er det selvfølgelig vanskeligt at finde et Grundlag for en mindelig Ordning. Vi vil paa det nuværende Tidspunkt heller ikke i Enkelthederne redegøre for de stillede Lønkrav og diskutere, hvorvidt disse kan betegnes som beskedne eller ej, fordi vi af Erfaring ved, at selv de mest beskedne Lønkrav af Arbejdsgiverne altid vil blive betegnet som uantagelige. Vi vil derfor her nøjes med at konstatere, at de Lønkrav, der er stillet af de under De samvirkende Fagforbund hørende Forbund ialt væsentlig kun tager Sigte paa at opnaa Forbedringer for de lavest lønnede Arbejdergrupper og for Arbejderne i saadanne Fag og Industrier, hvor Lønniveauet som f. Eks. i Træindustrien og Sukkervare- og Chokoladeindustrien ligger særligt lavt, til Trods for at vedkommende Industrier i Ly af Importrestriktionerne har særdeles gode Fortjenstmuligheder og derfor med lidt god Vilje og uden Skade for Industriens fortsatte Udvikling godt kunde gøre visse Indrømmelser. Det er for saa vidt ganske betegnende, at den Arbejdsgiverne venligsindede Presse søger at give Offentligheden et forkert Indtryk af Lønkravenes Betydning. Da man aabenbart har en Fornemmelse af, at man ikke kan skræmme den offentlige Mening ved at fortælle, at en Række daarligt lønnede Arbejdergrupper ønsker en Forhøjelse af Timelønnen med indtil 5 Øre, har man foretaget en Beregning af, hvad 5 Øre i Tillæg til Timelønnen betyder for de 400.000 organiserede Arbejdere og er herved kommen op paa et samlet Beløb af 48 Mill. Kr. Hele dette Regnestykke er selvfølgelig ganske hen i Vejret, thi for det første drejer det sig ved denne Overenskomstbevægelse ikke om 400.000, men allerhøjst om 100.000 Arbejdere, og for det andet kræves der ikke et saadant Tillæg for alle paagældende Arbejdere. Vi tager da heller ikke disse Argumenter mere højtidelig end de fortjener, og anfører dem kun for at vise, hvilke Midler man fra den Side er tvungen at tage sin Tilflugt til for overfor Offentligheden at afsvække Berettigelsen af de rejste Lønkrav.

I Bevidstheden om, at de af Forbundene stillede Krav absolut ikke overstiger Produktionens Bæreevne og er fuldt ud forsvarlige med Henblik paa Erhvervssituationen som Helhed, imødeser Fagforbundene med Sindsro Situationens videre Udvikling. Omend vi ikke gaar af Vejen for en Kamp, saafremt denne skulde blive os paatvungen af Arbejdsgiverne, vil vi ligesom i tidligere Aar af ærlig Vilje støtte Forligsmandens Bestræbelser for at tilvejebringe et Grundlag for en fredelig Ordning.

Meddelelse fra Forretningsudvalget.

Paa sit Møde den 10. Februar har Forretningsudvalget vedtaget at konstituere Næstformanden, Chr. Jensen, som Formand for De samvirkende Fagforbund under Formanden, Vilh. Nygaards Sygdom.

Opsagte Overenskomster.

Foruden de i Oversigten i Nr. 14 af »Arbejderen« anførte Overenskomster er der fra Forbundenes Side opsagt følgende Overenskomster til Ophør:

1. Februar 1936.

	For Ant. Medl.
Dansk Arbejdsmandsforbund.	
4 Overenskomster med Enkeltvirksomheder	97

1. Marts 1936.

Dansk Arbejdsmandsforbund.	
4 Overenskomster med Enkeltvirksomheder	92
Malerforbundet i Danmark.	
Jern- og Metalindustriens Sammenslutning	600
	692

1. April 1936.

Dansk Arbejdsmandsforbund.	
58 Overenskomster, deriblandt for Vognmandskuske og Chauffører	4673
Dansk Møller iarbejderforbund.	
Overenskomsten med Handelsmøllerne	500
Snedkerforbundet i Danmark.	
Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre og Centralforeningen af Tømrermestre	6000
Bødkerforbundet i Danmark.	
Overenskomster med Mesterforeningerne, Oljemøllerne, Aarhus Oljefabrik og De forenede Eddikefabriker	250
Dansk Stenindustriarbejderforbund.	
Overenskomster med de modstaaende Arbejdsgiverorganisationer	850
Dansk Glasarbejderforbund.	
A/S Kastrup Glasværk	200
Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund.	
Overenskomster med 4 modstaaende Arbejdsgiverorganisationer	700
Stukkatørernes Forbund.	
Stukkaturfagets Mesterforening	100
	13273

15. April 1936.

Dansk Arbejdsmandsforbund.	
71 Overenskomster med en Række Arbejdsgiverorganisationer og Enkeltvirksomheder	11331
Dansk Læder- og Skindarbejderforbund.	
Foreningen af danske Læderfabrikanter og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger	500
	11831

1. Maj 1936.

Dansk Arbejdsmandsforbund.	
31 Overenskomster med Enkeltvirksomheder	520
Keramisk Forbund i Danmark.	
Overenskomsten med Porcelænsfabrikerne, Fabriken »Norden« og Pottemagermestrene	1300
	1820

De i ovenstaaende Oversigt medtagne opsagte Overenskomster omfatter saaledes ialt 27.713 Arbejdere. — For Arbejdsmændenes Vedkommende drejer det sig væsentligst om Overenskomster med Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, men Fortegnelsen omfatter tillige en Række Overenskomster med Virksomheder udenfor denne Organisation.

RUNDSKUE

EN OVERENSKOMST FOR 6000 LAND- OG SKOVBRUGSARBEJDERE. Uden for de almindelige Overenskomstforhandlinger er der ved Forhandling mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Landarbejdergruppe og Arbejdsgiverforeningen for Land- og Skovbrug i Maribo Amt opnaaet Enighed om en Forlængelse af Overenskomsterne om Land- og Skovbrugsarbejde samt Dræningsarbejde indtil 1. Maj 1937. Der skal optages Forhandling mellem Parterne om Klaring og Forenkling af enkelte Bestemmelser i Skovbrugets Overenskomst, og Arbejdsgiverne har givet Løfte om, at en mærkbar Bedring i Landbrugets Konjunkturer inden 1. Oktober 1936 skal medføre Forhandling om Løntillæg.

Desuden er der opnaaet Enighed angaaende Skovbrugsarbejdet paa Sjælland om Forlængelse af den gældende Overenskomst. Denne Overenskomst gælder til 1. Maj 1937. Der er opnaaet Enighed om, at Timelønnen for mandlige Arbejdere sættes op fra 68 til 70 Øre og for Kvinder fra 44 til 45 Øre. Endvidere forhøjes enkelte Akkordsatser med 2 pCt.

Der skal ligeledes her optages Forhandlinger til Klaring af forskellige Bestemmelser i Overenskomsten.

Nævnte Overenskomster omfatter 6000 Arbejdere.

SAMLING HOS POSTBUDENE. Der har i den senere Tid været ført Forhandlinger mellem Dansk Postforbund, dettes københavnske Afdeling og den uden for Forbundet staaende Københavns Postbudeforening. Disse Forhandlinger resulterede i en Sammenslutning af Forbundets Afdeling med Postbudeforeningen i København, der har faaet overgivet Afdelingens Forhandlingsret. Samtidig er der i Postbudeforeningen foretaget Urafstemning om et af Foreningens Bestyrelse enstemmigt anbefalet Forslag om Indmeldelse i Forbundet.

Resultatet af denne Afstemning var, at der blev afgivet 824 Stemmer for Indmeldelse, 558 imod og 27 ugyldige og blanke Stemmesedler. Da Foreningens Love kræver kvalificeret Majoritet for Vedtagelse af Indmeldelsen og der heri manglede 88 Stemmer, er Forslaget forkastet, saaledes at Sammenslutningen desværre ikke bliver virkeliggjort i denne Omgang.

ENGROSPRISTALLET. Det statistiske Departement har foretaget en Revision af Engrospristallet, idet man har valgt et nyt Beregningsgrundlag med Udgangspunkt i Priserne i 1931 lig 100 — det samme Aar, der benyttes som Basis for Detailpristallet og Produktionsindekset.

Paa dette Grundlag har man udregnet de gennemsnitlige Resultater for 1934 og 1935. Man naar da for 1934 til et Pristal paa 119 og for 1935 paa 122. I de sidste 3 Maaneder af 1935 var Engrospristallet 126.

Januar Maaned 1936 viser samme Pristal som i de foregaaende Maaneder, nemlig 126, men i de enkelte Grupper har der fundet visse Forskydninger Sted.

For Raavarer og Halvfabrikata som Helhed har der været en Opgang fra 130 til 132, for Færdigvarer en Nedgang fra 124 til 123. Importvarer er steget fra 130 til 131 og Eksportvarer fra 148 til 149, medens Hjemmevarepriser er dalet fra 123 til 122.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 7. Februar 113.841 eller 28,4 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 496 højere end i den foregaaende Uge og 4204 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,3 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 17.607, hvilket er 61 lavere end i den foregaaende Uge.

ARBEJDERNES LANDSBANK. Ifølge den Beretning, der blev forelagt det den 5. Februar afholdte Repræsentantskabsmøde i Arbejdernes Landsbank, har 1933 været et udmærket Aar for Banken, idet Overskudet for Aaret har været ca. 940.000 Kr. Der betales i Aar 5% Udbytte af hele Aktiekapitalen paa 4 Mill. Kr., ialt 200.000 Kr. Siden 1923 har den almindelige Aktiekapital paa 3 Mill. Kr. ikke faaet Udbytte paa Grund af Bankens Konsolideringspolitik. Derimod har Præference-Aktiekapitalen paa 1 Mill. Kr. hvert Aar faaet 5% Udbytte. Garantien for Arbejdernes Brændselsforretning nedskrives helt med 498.000 Kr., til lovmæssigt Reservefond henlægges 25.000 Kr., og til næste Aar overføres 173.604 Kr.

Ligesom alle andre Banker har ogsaa Arbejdernes Landsbank haft et stort Kurstab, nemlig 843.696 Kr. paa den 27 Mill. Kr. store Fondsbeholdning (Obligationer og Aktier), der dækkes af de i tidligere Aar opsparede Reserver og Overførselen fra forrige Aar.

Af den paa den ekstraordinære Generalforsamling i November Maaned f. A. vedtagne Udvidelse af Bankens Aktiekapital med 2 Mill. Kr. var ved Aarets Udgang tegnet 1.072.000 Kr. Tegningen fortsættes, til Aktiekapitalen har naaet en Størrelse af 6 Mill. Kr.

Situationen i Estland.

Efter den mislykkede Opstand, der i December Maaned 1934 iværksattes fra fascistisk Side, har det været vanskeligt at danne sig et nogenlunde klart Billede af den indenrigspolitiske Situation og den fremtidige politiske Udvikling i Estland. Hele den politiske Mag er nu samlet paa Regeringens henholdsvis den »Rigsældste« (Præsidenten) Päts Haand, og man har været noget i Tvivl om, hvorvidt denne styrede mod et rent Diktatur eller vilde genindføre demokratiske Regeringsformer. Siden Opstandsforsøget har Rigsdagen nemlig været hjemsendt, og Landets Forfatning faktisk været sat ud af Kraft. Ved Aarsskiftet har Præsident Päts nu holdt en Tale i Radioen, der kaster noget Lys over Regeringens Hensigter, der efter Päts Erklæring gaar ud paa at vende tilbage til normale, d. v. s. demokratiske Regeringsformer. I dette Øjemed har Regeringen udfærdiget en Forordning angaaende Afholdelse af en Folkeafstemning den 23., 24. og 25. Februar.

Folket skal stemme om et Forslag, hvorefter der gives Præsidenten Bemyndigelse til at sammenkalde en Nationalforsamling, der skal vedtage de fornødne Ændringer i den nugældende Forfatning og om nødvendigt vedtage en ny Grundlov.

Nationalforsamlingen skal bestaa af to Kamre. Det første Kammer skal bestaa af 80 Medlemmer, der vælges af Folket ved almindelige hemmelige Valg og paa Grundlag af et Valgsystem omtrent som det, der er gældende i England. Det 2. Kammer vælges ikke af Folket, men skal være sammensat af Repræsentanter for Retsinstitutionerne, Kommunalbestyrelserne, de vigtigste Erhvervsorganisationer, Mindretalsbefolkningernes Oplysningsorganisationer, endvidere af Repræsentanter for Universitetet i Dorpat, Beskyttelseskorpsene og Kirken. Disse vælges efter de af Præsidenten fastsatte Bestemmelser, og desuden skal Præsidenten have Ret til at udnævne 10 for dette Hverv særligt egnede Personer.

De to Kamre skal arbejde hver for sig, men i Sager, om hvilke der opstaar større Meningsforskel, skal der afholdes Fællesmøde, hvor Afgørelsen træffes med simpel Stemmeflerhed.

Nationalforsamlingen skal afslutte sit Arbejde indenfor et Tidsrum af 6 Maaneder. I Tilfælde af, at Nationalforsamlingen foretager Ændringer i Forfatningen eller vedtager en helt ny Grundlov, skal den herved som Rettesnor følge det Princip, at Estland forbliver en paa demokratisk Grundlag styret Republik, hvorved Folket indehaver den højeste Myndighed, og Estland styres af en Regering, som udnævnes af den valgte Rigsældste samt af Folkerepræsentationens to Kamre, der tilsammen udgør et Organ for Opretholdelsen af et sundt Ligevægtsforhold mellem Indehaverne af den politiske Magt. Nationalforsamlingen skal erholde den fornødne Myndighed til at godkende Forandringer i Grundloven og vedtage de Love, der kræves i dette Øjemed.

Ved det første Øjekast lyder alt dette meget fristende, og man kunde være tilbøjelig til at tro, at der nu blæser en friere Vind i Estland, men i Virkeligheden er den indenrigspolitiske Situation ikke forandret i Arbejdernes Favør. Myndighederne udøver nu som før en hemningsløs Terror mod Fagforeningerne. Bjergarbejdernes, Landarbejdernes og Tekstilarbejdernes Fagorganisationer har ikke været i Stand til at genoptage deres Virksomhed. Fagforeningernes Love har allerede i lang Tid henligget i Indenrigsministeriet, men er frem-

deles ikke blevet godkendt. Politiet forbyder ofte Afholdelsen af faglige Møder. Den nye Lov om Mægling i Arbejdskonflikter betyder faktisk et Forbud mod Strejker, hvad der er i Strid med Grundlovens Aand og Bogstav. Fagforeningernes Tillidsmænd straffes ofte af ganske latterlige Grunde. Alle Forsøg fra Fagforeningernes Side paa at genoptage den faglige Virksomhed er hidtil strandet paa Myndighedernes Modstand.

Hvad betyder Folkeafstemningen for Arbejderne?

Af Rigsældstens Forslag fremgaar, at Folket skal give den kommende Nationalforsamling frie Hænder med Hensyn til den nye Grundlov, der saaledes forud faar Folkets Velsignelse. Pricipperne er meget almindeligt og vagt holdte, og man savner Oplysninger om, hvorvidt Regeringen vil anerkende Folkets Grundrettigheder og gaa med til at ophæve alle provisoriske Regeringsforordninger.

Angaaende Nationalforsamlingen og det nye Parlament fremgaar det af den foreslaaede Sammensætning, at det 2. Kammer skal være et Støttepunkt for Konservatisme og Reaktion og beherskes af Repræsentanter for de kirkelige Kredse og de af Regeringen afhængige Embedsmænd, som naturligvis vil modsætte sig ethvert Forslag, der er til Arbejdernes Fordel. 2. Kammeret vil saaledes være absolut arbejderfjendtligt indstillet, det bliver et paa Korporationstanken opbygget rent Overklassekammer.

Det første Kammer skal ganske vist vælges paa Grundlag af den direkte og almindelige Valgret, men man er endnu ikke vidende om, hvilke Muligheder Arbejderne vil have for at opstille og vælge egne Kandidater. Saaledes har selve Statsministeren erklæret, at »man ikke kan vende tilbage til det gamle System med forskellige politiske Partier«. Men hvem skal saa i Fremtiden opfylde de politiske Partiers Opgaver? Sandsynligvis kun det saakaldte Fædrelandsforbund, Kirken og lignende Institutioner. Regeringen synes endnu ikke selv at være helt klar over dette Punkt, men Meningen er aabenbart den at indføre et camoufleret politisk Demokrati uden frie politiske Partier, der skal erstattes med statlige og andre ensrettede Organisationer.

Selv en Regeringen nærstaaende General har udtalt Tvivl om, hvorvidt der kan tilvejebringes politisk Frihed uden Bestaaendet af frie politiske Partier. Saafremt Regeringens Planer føres ud i Livet, vil Resultatet være, at der opstaar en »demokratisk centraliseret Korporatisme«, og for Arbejderne vil der saa ikke være anden Udvej end at fortsætte Kampen for Genindførelse af alle de Grundrettigheder, der kendetegner en demokratisk Stat.

Hvorledes Folkeafstemningen vil forløbe, er det paa nuværende Tidspunkt vanskeligt at udtale sig om. Regeringen har ganske vist lovet fuld Agitationsfrihed ved Afstemningen om dette Forslag, for hvis Gennemførelse den har mobiliseret hele Dagspressen, som er fuldstændig ensrettet. For samme Maal agiterer de kirkelige Kredse, de af Regeringen afhængige Organisationer samt de kommunale Myndigheder. Derimod er de Kredse, som er Modstander af Forslaget, henvist til at drive en underjordisk Agitation, thi Statsministeren har samtidig erklæret, at alle anderledes tænkende er »Fascister«.

Regeringen har for al Sikkerheds Skyld erklæret, at saafremt Forslaget forkastes, betyder dette, at Folket dermed støtter den nuværende Regeringsform, og at dette altsaa ikke skal betragtes som et Mistillidsvotum mod Regeringen.

Angaaende Folkeafstemningens juridiske Side har den forrige Rigsdags Præsidium erklæret, at Rigsældsten ikke har forfatningsmæssig Ret til at foretage en saadan Folkeafstemning eller henvende sig til Folket paa den Maade, som sket er, og at hele Folkeafstemningen derfor maa betegnes som forfatningsstridig. I Overensstemmelse hermed har Riigikogun, Rigsdagens Formand, tilsendt Päts en Protest mod Udskrivningen af Folkeafstemningen, men man kan være ganske forvisset om, at denne Protest ikke vil blive taget til Følge.

Den amerikanske Arbejderklasse og Kampen mod Roosevelts Lovgivning.

(I. F. C.) Den Dom, U. S. A.'s Højesteret har afsagt mod Landbrugsloven, har paa de amerikanske Arbejdere virket som et Alarmraab. Ch. Ogburn, den amerikanske Landsorganisations juridiske Konsulent, drager følgende Konklusion af Dommen: »Højesteret har med sin Dom tilføjet Bønderne samme Skade som den, Retten med sin Dom mod NIRA tilføjede Industriens Arbejdere. Hvilke Aarsager der end maatte ligge til Grund for denne Dom, maa den i hvert Fald føre til et snævrere Samarbejde mellem Arbejdere og Bønder til Gunst for de fælles Maal«. W. Green, Formanden for den faglige Landsorganisation, gaar endnu et Skridt videre og rejser det Spørgsmaal, om Højesterets Holdning til Slut ikke maa føre derhen, at den Ændring af Forfatningen, man haabede at kunne undgaa, nu alligevel bliver sat paa Dagsordenen: »Den højeste Domstols Beslutninger viser Arbejderne og Bønderne de Vanskeligheder, der opstaar som Følge af, at Forfatningen, saaledes som den interpreteres af nævnte Instans, er for snævert begrænset«. Allerede paa den sidste Fagforeningskongres forelaa der saalydende Forslag. Med Henblik paa den seneste Tids Udvikling har nu Landsorganisationens Bestyrelse paa sit fornyligt afholdte Møde indgaaende drøftet et Forslag om en Tilføjelse til Forfatningen, hvorefter Parlamentets Beføjelser til Vedtagelse af visse Love til Gavn for Folkets store Masse skal udvides.

Ved hver ny Dom, der afsiges af Højesteret, spørger man sig i amerikanske Fagforeningskredse, hvor længe det mon endnu vil vare, forinden Højesteret ogsaa vil forgribe sig paa Wagner-Loven om den faglige Organisationsret, der gælder som Arbejderbevægelsens Magna Charta, samt paa Loven om den sociale Sikkerhed (Federal Social Security Act). Hvad den sidste Lov angaar, hvis særlige Formaal er at fremme Indførelse af en Arbejdsløshedsforsikring i de enkelte Stater paa

Grundlag af Udskrivning af en Skat paa alle Virksomheder med over 8 Arbejdere, staar det allerede fast, at Gennemførelsen af denne Lov i mange Stater af forfatningstekniske Grunde vil være forbunden med Vanskeligheder og i andre vil være helt umulig. — Ifølge en Meddelelse i »Labor News Service« skal der kun findes 7 Stater, hvis Forfatning utvivlsomt tillader Opkrævning af en Skat paa Lønlisten til Gunst for Arbejdsløshedsforsikringen. I alle andre Stater vil for dette Formaal i de fleste Tilfælde Forfatningsændringer være uomgængelige.

Som man ser reduceres alle disse Problemer til Slut til et Spørgsmaal om Fortolkningen af hele Landets og de enkelte Staters Forfatning, henholdsvis Statens Rolle overfor Samfundet som Helhed. At der paa dette Omraade i de 150 Aar, siden denne Forfatning blev skrevet, er sket en Del Forandringer kan ikke bestrides og er ikke underligt.

Flertallet af Dommerne i Højesteret har stillet sig paa det liberalistiske Natvægterstandpunkt, at Udskrivning af Skat kun er retfærdig, naar Skatteindtægten har det Formaal at dække Regeringens normale Udgifter: »Formaalet med en Skat kan ikke ses at bestaa i, at man tager Penge fra en Del af Befolkningen for at give dem til en anden Del af Befolkningen«. En saadan Skat bliver, selv om den kommer en meget stor »anden Del« af Befolkningen til gode, betragtet som forfatningsstridig. Den maa saa at sige kun komme den Del af Befolkningen til gode, som tilvejebringer Midlerne. Dermed har Højesteret betegnet Arbejdsløshedslovgivningen og den sociale Lovgivning som ulovlig. Nu gjorde Højesteret ganske vist en Undtagelse: Nødstilstanden. Den er af den Anskuelse, at Regeringen i særlige Tilfælde har Ret til at understøtte en Del af Befolkningen, men ikke Ret til at gøre en saadan Støtte afhængig af, at man følger en bestemt Handlemaade. Med andre Ord: Regeringen havde maaske Ret til at understøtte Landbruget i Form af Almisser, men den maatte ikke søge til Bunds i dette Onde og som Modydelse af Landbruget kræve en planmæssig Dyrkningspolitik.

Hvorledes forholder det sig nu med Subventionerne til Industrien? Højesteret erklærede ganske simpelt, at Industrisubventioner i Form af Beskyttelsestold eller Pengehjælp ikke falder ind under denne Kategori, da det i dette Tilfælde ikke drejer sig om Skatter, men om Toldindtægter eller Refundering af disse. Med andre Ord: Beskyttelse af konkurrencedygtige Industrier er forfatningsmæssig, Beskyttelsen af Folkesundheden og de Arbejdsløse derimod ikke.

Sluttelig kunde dog de Roosevelts Lovgivning venligsindede Dommere ogsaa paaberaabe sig den Bestemmelse i Forfatningen, hvorefter Regeringen er bemyndiget til at træffe Foranstaltninger til Beskyttelse eller Fremme af Folkeforsorgen. Heroverfor indvender dog de renitente Dommere, at Genoprettelsen af et sundt Prisforhold mellem Agrarpriser og Industripriser kun kommer Landbruget, men ikke Folkeforsorgen til gode. Selv om man er af den Mening, at en Stigning af Priserne for Landbrugets Produkter vil betyde en haard Byrde for Befolkningen i Byerne, maa man dog paa den anden Side indrømme, at den indirekte ogsaa er til Gavn for den ikke landbrugsdrivende Del af Befolkningen, da den forøger Bøndernes Købekraft (ganske bortset fra, at intet Land i Længden kan være tjent med, at der bestaar et saadant Spillerum mellem Priserne for Landbrugets og Industriens Varer).

Da de fleste Medlemmer af Højesteret — som aabenbart er gode Dommere, men daarlige Nationaløkonomer — ikke kan begribe dette, vil det maaske være nødvendigt at ændre Forfatningen, hvis Mangler ved nærmere Eftersyn egentlig ikke er saa store som de interpreterende Dommeres Mangel paa god Vilje og Indsigt.

NYT FRA UDLANDET

DEN FAGLIGE ENHED I FRANKRIG. De faglige Samlingsbestræbelser i Frankrig er nu saa vidt fremskreden, at indenfor de fleste Fag og Industrier Sammenslutningen af saavel de lokale Fagforeninger som Departementsorganisationerne og Fagforbundene allerede er gennemført. I Henhold til en Beslutning paa de i September Maaned i Fjor afholdte Kongresser i den gamle (C. G. T.) og kommunistiske Landsorganisation skulde der forud for den almindelige Samlingskongres, som afholdes d. 2. og 3. Marts d. A. i Toulouse, finde et Repræsentantskabsmøde Sted, bestaaende af en Repræsentant for hvert sammensluttet Fagforbund og Departementsorganisation samt en Repræsentant for hvert af de Forbund, der endnu ikke har opnaaet Enighed om en Sammenslutning. Dette Repræsentantskabsmøde afholdtes d. 28. Januar i Paris.

Mødets Opgave var at træffe en Del administrative Foranstaltninger for Overgangstiden, indtil Samlingskongressen har fundet Sted, samt vælge en provisorisk Bestyrelse. Angaaende det sidste Punkt opstod der en Diskussion angaaende de to Retningers Repræsentation, idet Kommunisterne krævede 3 Medlemmer i Bestyrelsen. Med 97 Stemmer mod 32 vedtoges det dog at lade det forblive ved det tidligere aftalte Styrkeforhold, nemlig 6 Medlemmer fra C. G. T. og 2 Medlemmer fra den kommunistiske Landsorganisation.

Spørgsmaalet om Fagbevægelsens fuldstændige Uafhængighed af ethvert politisk Parti, henholdsvis Forbudet mod, at en Fagforeningsfunktionær beklæder et politisk Hverv, uanset om lønnet eller ej, gav ligeledes Anledning til en længere Diskussion. Da der ikke opnaaedes Enighed herom, vil Spørgsmaalet blive henvist til Afgørelse paa den kommende Samlingskongres. Det samme gælder Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser, idet C. G. T. selvfølgelig ønsker at opretholde Medlemsskabet i Den internationale faglige Central, medens Kommunisterne foreslaar, at den nye fælles Landsorganisation foreløbig skal staa uden for begge faglige Internationaler (I. F. C. og R. F. I.), men arbejde for en Samling af disse.

Paa Mødet blev det oplyst, at C. G. T.s Medlemstal ved Begyndelsen af 1936 udgjorde 775.000, den kommunistiske Landsorganisations 231.000.

Arbejdsløsheden i December 1935 og Januar 1936.

Efter »Statistiske Efterretninger«.

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Januar Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag ialt 111.903 Arbejdsløse, d. v. s. 28,5 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag, ialt 393.089 ved Udgangen af December 1935, paa hvilket Tidspunkt der optaltes ialt 124.612 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	28,5[1])	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar		28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts		22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April		18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj		14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni		12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli		12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

*) Foreløbigt Tal.

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Jan.[1]) 1936	Decbr. 1935	Novbr. 1935	Jan. 1935	Decbr. 1934	Novbr. 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	36,6	36,6	28,1	30,6	28,2	20,7
2. Anden Industri m. v.	17,8	21,7	14,1	20,4	24,3	16,9
3. Handel	7,8	6,8	6,5	6,7	9,8	8,6
4. Arbejdsmænd	24,1	25,3	22,3	25,0	24,0	22,2
I alt	20,4	23,0	17,4	21,8	23,6	18,1
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	47,2	52,7	30,2	43,4	43,3	25,7
2. Anden Industri m. v.	20,4	25,6	15,9	20,3	26,1	17,1
3. Handel	8,2	7,0	6,9	8,9	6,4	8,2
4. Arbejdsmænd	43,8	46,5	31,7	46,3	42,5	32,8
I alt	33,9	37,5	24,5	34,7	34,7	25,1
Hele Landet	28,5	31,7	21,7	29,5	30,3	22,3

[1]) Foreløbigt Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Oktober og November for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Decbr. 1935	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Decbr. 1935	Novbr. 1935	Decbr. 1934	Novbr. 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 899	32,5	27,1	32,6	30,8
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 742	37,4	3.7	43,0	3,9
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 447	9,1	9,8	8,7	9,9
Slagteriarbejdere	8 546	25,5	25,1	24,5	22,9
Tobaksarbejdere	8 612	74,1	14,0	67,8	15,3
Tekstilarbejdere	14 094	10,3	5,2	18,8	8,5
Skræddere	12 919	18,0	10,5	18,9	13,0
Hatte- og Buntmagere	1 505	30,2	25 4	35,8	31,2
Skotøjsarbejdere	4 853	17,8	14 9	16,3	14,1
Murere	9 880	56,8	33,9	34,9	21,9
Hustømrere	9 079	46,4	30,9	36,6	25,0
Snedkere	9 699	38,4	21,7	31,4	17,2
Malere	7 369	56 5	39,9	56,1	37,2
Sadelmagere og Tapetserere	2 340	25,9	9 8	27,0	10,2
Træindustriarbejdere	5 506	39,1	22,2	40,6	21,8
Karetmagere	1 113	30,5	24,9	30,0	27,0
Keramikere	1 815	6,1	3,4	10,6	3,6
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 230	32,8	9,6	18,4	10,0
Blikkenslagere	2 358	29,1	20,3	23,2	11,6
Smede- og Maskinarb.	33 762	21,4	18,2	25,0	21,0
Formere	1 995	42,6	15,3	45,8	22,0
Elektrikere	3 300	14,5	8,5	15,8	9,7
Papirindustriarbejdere	1 621	2,5	2,5	3 3	3,7
Bogbindere	4 260	13.6	6,4	12,1	7,5
Typografer	6 493	11,9	8,0	14,3	10,1
Handels- og Kontormedhj.	23 100	7,0	6,9	8,1	8,6
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	40,9	29,1	37,9	30,2
Nemlig Landarbejdere	23 917	45,4	29,3	37,0	28,1
Nemlig Iøvrigt	127 009	40,0	29,1	38,1	30 7
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 736	51,9	43,8	32,9	30,2
Sømænd	4 456	31,1	28,3	32,0	30,1
Søfyrbødere	2 415	34,5	29,5	32,1	31,1
Kedel- og Maskinpassere	2 319	9,9	5,5	9,6	7,9
Kvindeligt Arbejderforbund	14 132	19,7	15 1	24,3	19,2
Andre Fag	28 538	23,6	16,7	23,1	23,1
I alt	393 089	31,7	21,7	30,3	22,3

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Arbejdsmænd hos Murermester Bak, Aarhus.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 23. Januar behandledes et Krav fra Dansk Arbejdsmandsforbund om Erstatning i Anledning af *Firmaet M. N. Baks* Dispositioner ved Udførelsen af Støbearbejdet paa en Bygning for Aarhus og Omegns Bank med følgende Resultat:

Den paagældende Uoverensstemmelse henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift.

Murersvende hos Murermester Bak, Aarhus.

I Anledning af en Klage fra Murerforbundet over, at Aarhus Murermesterforening under Behandlingen af en mod *Murermester Bak* rejst Sag om Spadserepenge havde forhindret Sagens voldgiftsretslige Afgørelse ved at meddele Opmanden,

at man ikke bøjede sig for en Kendelse, der gik Foreningen imod, afholdtes den 31. Januar et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen. Efter at saavel Centralforeningen som Formanden for Aarhus Murermesterforening havde erklæret sig imod det passerede, opnaaedes Enighed om, at Sagen skulde endelig afgøres ved den faglige Voldgiftsret.

Rebslagere paa Fællesforeningens Rebfabrik i Viby.

I Anledning af en Uoverensstemmelse om Betalingen for Rensning af Støvfilter og Septic Tanks har der gennem nogen Tid været forhandlet med *Fællesforeningen af Danmarks Brugsforeninger* med det Resultat, at der er blevet opnaaet Enighed om, at Arbejdet skal betales som af Forbundet krævet.

Arbejdsmænd hos Entreprenør Carl Nielsen, Fruens Bøge.

Ved et Fællesmøde den 29. Januar behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at *Entreprenør Nielsen,* Fruens Bøge, ved et Jordarbejde for Odense Magistrat havde forpligtet sig til kun at beskæftige Arbejderne i 4 Dage pr. Uge. Forbundet paastod, at dette var i Strid med Overenskomstens Bestemmelser om den daglige normale Arbejdstids Længde, men da Arbejdsgiverforeningen ikke vilde erkende dette, endte Mødet uden Resultat, og Forbundet forbeholdt sig at indbringe en Klage for Den faste Voldgiftsret.

Arbejdsmænd hos Firmaet P. W. Høst, Kbhvn.

Ved et Fællesmøde den 23. Januar behandledes en Klage fra Entreprenørforeningen over, at Jord- og Betonarbejdernes Fagforening i København uden Varsel havde etableret Arbejdsstandsning overfor *Firmaet P. W. Høst.* Paa Mødet enedes man om at slutte Sagen, imod at Arbejdet blev genoptaget den 24. Januar ved normal Arbejdstids Begyndelse.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2180.

Arbejdsmænd hos Firmaet N. Chr. Wiberg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 25. Novbr. 1935 i Sag Nr. 2180, Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og for dennes Medlem, Firmaet N. Chr. Wiberg, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund.

Firmaet N. Chr. Wiberg, der driver Forretning med Salg af Skrivemaskiner, og tillige har Reparationsværksted, har i et Par Aar som Bud beskæftiget et ungt Menneske, Jens Larsen, hvis Løn i Foraaret 1935 var naaet op paa 25 Kr. pr. Uge. Efter at Larsen var fyldt 18 Aar, blev der i Maj 1935 fra Budenes Forbund rettet Henvendelse til Firmaet om, at hans Løn var for lav, og fremsat Ønske om Forhandling om en Overenskomst. Firmaet, der kun beskæftiger eet Bud, ønskede ikke at slutte Overenskomst om hans Løn, og Spørgsmaalet gav Anledning til nogen Forhandling mellem vedkommende Organisationer, uden at dette førte til en Løsning. Firmaet forhøjede Larsens Løn til 32 Kr., men vilde ikke aflønne ham efter den københavnske Budeoverenskomst, hvorefter Lønnen vilde blive 39½ Kr. pr. Uge.

Den 16. Oktober 1935 afgav Dansk Arbejdsmandsforbund overfor Arbejdsgiverforeningen 1. Varsel om Arbejdsstandsning hos Firmaet Wiberg. Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Varslets Lovlighed, men den 30. Oktober afgaves 2. Varsel, hvorefter Arbejdsstandsningen indtraadte den 8. November ved normal Arbejdstids Ophør.

Under denne Sag har nu Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og for dennes Medlem, Firmaet N. Chr. Wiberg, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund for at høre de nævnte Varsler og den i Henhold til disse iværksatte Blokade overfor Firmaet kendt ulovlig.

Klagerne gør gældende, at Bude maa antages at falde ind under Overenskomsten mellem Jernindustriens Sammenslutning og Dansk Arbejdsmandsforbund, da der ikke kan paavises nogen Hjemmel for at undtage dem herfra. I Afsnit C § 4 i denne Overenskomst indeholdes nu følgende Bestemmelse:

> »Unge Mennesker, som efter 18 Aars Alderen og indtil 20 Aars Alderen forbliver hos samme Arbejdsgiver og ved væsentlig samme Slags Arbejde som det, hvorved de har været beskæftiget før det fyldte 18. Aar,..... kan arbejde for en lavere Løn end Minimallønnen efter Overenskomst mellem Arbejdsgiveren og vedkommende Arbejdsmand .....«.

Herefter har Firmaet efter Klagernes Mening været berettiget til at aflønne Larsen som sket.

Da det paagældende Arbejdsforhold saaledes dækkes af bestaaende Overenskomst, maa Varslerne og Blokaden være ulovlige.

Klagernes principale Paastand gaar derfor ud paa, at dette statueres, og at der paalægges Forbundet en Bod for det skete Retsbrud.

Subsidiært har Klagerne anført, at Firmaet, der inden Blokadens Iværksættelse har afskediget Larsen og derefter har forsøgt at hjælpe sig med Bude fra Budcentraler, nu er klar over, at det ikke behøver et fast Bud. Det gøres derfor gældende, at Blokaden — uanset om den oprindelig har været lovlig eller ej — ikke længere har noget fornuftigt Formaal, og Klagerne nedlægger den subsidiære Paastand, at Blokaden som nu savnende Grundlag bør ophæves.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet, idet de gør gældende, *at* Overenskomsten mellem Jernindustrien og Dansk Arbejdsmandsforbund vedrørende Arbejdsmænd ikke omfatter Bude, paa hvilke der aldrig har været tænkt, da Overenskomsten oprettedes, *at* det her omhandlede Arbejdsforhold saaledes ikke dækkes af nogen bestaaende Overenskomst, og *at* en Aktion med det

Formaal at opnaa en Overenskomst med Firmaet derfor maa være lovlig. De Indklagede fremhæver, at Jernindustrien i andre Tilfælde, der har foreligget, netop har hævdet det Standpunkt, at nævnte Overenskomst ikke omfattede Bude, naar det nemlig var til Fordel for vedkommende Arbejdsgiver at aflønne efter Budeoverenskomsten, hvis Maximalløn er lavere. Her hævder man det modsatte, fordi man mener i Henhold til den ovenfor citerede Bestemmelse i Arbejdsmandsoverenskomsten at kunne komme udenom begge Overenskomsters Lønsatser. Men dette maa være uholdbart.

Hvad Klagernes subsidiære Paastand angaar, bestrider de Indklagede, at den Omstændighed, at Firmaet under Konflikten søger at klare sig paa anden Maade, er noget Bevis for, at det nu ikke har Brug for at beskæftige et fast Bud.

Retten finder det ikke nødvendigt for Sagens Afgørelse at komme ind paa de mere almindelige og vidtrækkende Spørgsmaal, om Budearbejde under alle Forhold maa anses at falde udenfor Overenskomsten mellem Jernindustrien og Dansk Arbejdsmandsforbund — et Spørgsmaal, der iøvrigt skønnes bedst egnet til Afgørelse ved faglig Voldgift. I det foreliggende Tilfælde, hvor det drejer sig om et københavnsk Firma, der væsentlig driver Handelsvirksomhed, og om et Bud, som udelukkende har forrettet Budtjeneste, findes det nemlig — uanset hvorledes Sagen under andre Kombinationer maatte stille sig, — ikke at kunne antages, at det omhandlede Arbejdsforhold skulde falde ind under den nævnte Overenskomst.

Idet Forbundet herefter maa anses at have været berettiget til at indlede en Aktion med det Formaal at opnaa Overenskomst med Firmaet, og idet der heller ikke kan gives Klagerne Medhold i den Betragtning, at Blokaden ikke længere skulde have noget berettiget Formaal, vil de Indklagedes Frifindelsespaastand være at tage til Følge.

Sagens Omkostninger vil være at paalægge Klagerne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 2191.

Arbejdsmænd hos
Firmaet Wright, Thomsen og Kier.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 20. Januar 1936 i Sag Nr. 2191: De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og denne igen for Firmaet Wright, Thomsen & Kier.

Under nærværende Sag har De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Entreprenørforeningen og denne igen for Firmaet Wright, Thomsen & Kier for Brud paa den gældende Overenskomst og Brud paa gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Det indklagede Firma har i sin Tid for Ringkøbing Amts Vejvæsen (Staten) faaet overdraget i Entreprise et større Vejarbejde (Betonvejen) til Udførelse i Aaret 1935. Til et Arbejde af denne Art anvendes i Almindelighed store Mængder af Grus og Singels, og Fremgangsmaaden ved Fremskaffelse af det nævnte Materiale er sædvanligvis den, at Entreprenøren enten køber de fornødne Materialier i en paa Egnen værende Grusgrav eller selv etablerer en saadan. I det her omhandlede Tilfælde har Firmaet i Nærheden af den Strækning, hvor Vejarbejdet skulde foregaa, lejet Jord og paa denne etableret to Grusgrave med det Formaal herfra at søge fremskaffet det nødvendige Grus- og Stenmateriale. De paagældende Grusgrave har ingen anden mekanisk Kraft end en mindre med Motorkraft dreven Stangharpe samt et enkelt Transportbaand; Anlæget af Grusgraven er sket i Anledning af det nævnte ganske bestemte Entrepriseforetagende, indgaar altsaa som et Led i dette og har alene til Formaal at udføre et for Gennemførelsen af dette Foretagende nødvendigt Arbejde, medens Anlæget hverken har nogen fabriksmæssig Karakter eller tilsigter at sælge til Tredjemand. Et Grusgravningsarbejde af saadan Art har altid været betalt i Henhold til den mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund bestaaende Overenskomst med 105 Øre pr. Time. Firmaet har imidlertid aflønnet det heromhandlede Arbejde med 100 Øre pr. Time under Henvisning til Overenskomsten mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, af hvilken Forening Firmaet ogsaa er Medlem. Denne Overenskomst, som Firmaet saaledes vil skyde sig ind under, er — hævder Klagerne — gældende for større, stationære, ved mekanisk Kraft drevne Grusgrave og Skærvefabrikker og har som Følge heraf slet intet med det her i Sagen omhandlede Arbejde at gøre. — Klagernes Fremstilling gaar videre ud paa, at Firmaet til Stenknusning ved et Arbejde ved Jels har anvendt en Stenknusningsmaskine og aflønnet de ved denne beskæftigede Arbejdere med 100 Øre i Timen, medens Arbejdet i Henhold til Entreprenøroverenskomsten skal betales med en Timeløn af 105 Øre med et nærmere angivet Tillæg. Firmaet har ogsaa i denne Henseende henvist til den fornævnte Overenskomst med Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, hvad Forbundet har protesteret imod, idet denne Overenskomst angaar virkelige Skærvefabrikker, medens det i det her foreliggende Tilfælde ikke drejer sig om en Skærvefabrik, men blot om en Skærveknusningsmaskine — altsaa ikke en stationær Virksomhed, men en transportabel Knusemaskine.

I de to foran beskrevne Forhold har, — som af Klagerne videre udviklet, — Dansk Arbejdsmandsforbund rejst Klager, og Forbundet har, da Enighed ikke opnaaedes, foreslaaet Sagen behandlet efter Regler for Behandling af faglig Strid. I denne Henseende har Klagerne imidlertid mødt Modstand fra de Indklagedes Side, der har hævdet, at Mægling skal ske paa Grundlag af Overenskomsten for Grusgrave og Skærvefabrikker, medens Sagen efter Forbundets Opfattelse maa be-

handles paa Grundlag af Entreprenøroverenskomstens Bestemmelser.

Under Henvisning til alt foranstaaende har Klagerne nedlagt Paastand paa, principalt, at Firmaet kendes pligtig at aflønne saavel Grusgravningsarbejdet som Stenknusningsarbejdet i Henhold til Entreprenørfagets Overenskomst, subsidiært, at Spørgsmaalet om Aflønning henvises til Afgørelse ved faglig Voldgift paa Grundlag af Entreprenøroverenskomstens Bestemmelser, *samt at* der i begge Tilfælde ikendes de Indklagede en efter Rettens Skøn fastsat Bod for Nægtelse af at gaa med til Sagens Behandling ved faglig Voldgift.

Den af de Indklagede givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa, at Firmaet Wright, Thomsen & Kier driver forskellig Virksomhed, nemlig dels som Entreprenør og dels som Grusgravejer og Producent af Vejmaterialer. Firmaet er derfor Medlem ikke blot af Entreprenørforeningen, men ogsaa af Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, og Firmaet er i sin sidstnævnte Egenskab berettiget og forpligtet efter den mellem denne Forening og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Overenskomst, i hvilken Timelønnen er fastsat til 98 Øre, hvilken Timeløn i Henhold til Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. April f. A. er ændret til 100 Øre. Da Firmaet i sin Tid bragte i Erfaring, at der i Ringkøbing Amt skulde udføres et større Vejarbejde, som Firmaet var interesseret i at overtage, lejede Firmaet —, der vidste, at Egnen var sparsomt forsynet med Grus og Skærver, — to Grusgrave for at sikre sig det fornødne Vejmateriale for det Tilfælde, at Firmaet fik Entreprisen overdraget. Hvis Firmaet ikke havde faaet Arbejdet overdraget, havde Firmaet indrettet sig paa at udnytte Grusgravene erhvervsmæssig ved Salg til Tredjemand. Firmaet fik imidlertid som nævnt Vejarbejdet overdraget; Arbejdet med Grusgravning og Stenknusning er, som af de Indklagede nærmere udviklet, foregaaet under ganske lignende Former som i en erhvervsmæssig med Salg for Øje dreven lignende Virksomhed, og hvis Grusmængden skulde vise sig at overstige Vejarbejdets Behov, agter Firmaet at søge den overskydende Grusmasse solgt. Det nævnte Arbejde og Arbejdet ved selve Vejlegemet er altsaa to Arbejder, der er ganske bestemt adskilte, og for hvis Vedkommende der ikke sker nogen Sammenblanding. Som Grusgravejer og Skærvefabrikant er Firmaet Medlem af Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker, men den Omstændighed, at Firmaet ved Siden af denne Virksomhed driver Entreprenørvirksomhed og i denne Egenskab er Medlem af Entreprenørforeningen, kan ikke forrykke Firmaets overenskomstmæssige Stilling netop i dets Forhold overfor de Arbejdere, der er beskæftigede i Grusgrav og ved Skærveknusningsanlæg. Dette Arbejde er underlagt Overenskomsten vedrørende Grusgrave og Skærvefabrikker, og da dette Arbejde og en faglig Voldgift vedrørende dette derfor skal henholdsvis lønnes efter og nedsættes paa Grundlag af denne Overenskomst, har de Indklagede paastaaet sig frifundne.

Retten er ikke i Stand til paa det foreliggende Grundlag at tage Stilling til Spørgsmaalet om, hvorvidt det her under Sagen omhandlede Arbejde i Grusgravene og ved Stenknusningsanlæget er foregaaet under Former, der fagligt henfører Arbejdet som saadant og derfor ogsaa dets Aflønning under enten Dansk Arbejdsmandsforbunds Overenskomst med Entreprenørforeningen eller Forbundets Overenskomst med Foreningen af Grusgrave og Skærvefabrikker. Dette Spørgsmaal maa rettelig finde sin Afgørelse ved faglig Voldgift, og Retten vil derfor ikke kunne tage den af Klagerne principalt nedlagte Paastand vedrørende Arbejdets overenskomstmæssige Lønning til Følge. Efter alt foreliggende mener Retten derimod at maatte tage Klagernes subsidiære Paastand til Følge. Som det fremgaar af Sagen, er det indklagede Firma Medlem af Entreprenørforeningen, med hvem Dansk Arbejdsmandsforbund har afsluttet en Overenskomst, der indenfor sit Omraade finder Anvendelse ogsaa paa Gravearbejder og indeholder en særlig tarifmæssig Bestemmelse for Arbejde ved Stenknusning. Under disse Omstændigheder maa Klagerne, — naar der som i nærværende Tilfælde er opstaaet en Uoverensstemmelse om Forstaaelsen og Rækkevidden af denne Overenskomst, under hvilken det omstridte Arbejdes Aflønning efter Klagernes Paastand henhører, — være berettigede til paa Grundlag af det saaledes bestaaende Overenskomstforhold efter Reglerne for Behandling af faglig Strid at kræve prøvet Spørgsmaalet om, hvorvidt Overenskomsten omfatter ogsaa det heromhandlede Arbejde. De Indklagede har derfor ikke været berettigede til som sket at modsætte sig det fra Klagernes Side i saa Henseende fremsatte Krav, og findes den af Entreprenørforeningen forskyldte Bod at burde bestemmes til 200 Kr., der tillægges Dansk Arbejdsmandsforbund.

De Indklagede vil derhos have at betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmandsforbund er berettiget til at kræve Spørgsmaalet om, hvorvidt de foromhandlede Arbejder omfattes af den mellem Forbundet og Entreprenørforeningen indgaaede Overenskomst, henvist til Behandling ved faglig Voldgift paa Grundlag af de i den nævnte Overenskomst indeholdte Bestemmelser.

I Bod til Dansk Arbejdsmandsforbund betaler Entreprenørforeningen 200 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: VILH. NYGAARD.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 16 * KØBENHAVN DEN 1. MARTS 1936 * 32. AARGANG

Til de danske Arbejdere og den danske Offentlighed.

Midt i en Krisetid, hvor Tusinder af Arbejdere gaar arbejdsløse, har Arbejdsgiverforeningen etableret en Stor-Lockout og kastet mere end 100,000 Arbejdere beskæftiget i Haandværk og Industri paa Gaden. Stor-Lockouten omfatter ikke alene de Arbejdere, hvis Overenskomster er opsagte, men Arbejdsgiverne har desuden inddraget en Række Fag, som har sluttet Overenskomster Aar frem i Tiden.

I den for hele det danske Samfund saa alvorlige Stund henvender De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg sig til den danske Arbejderklasse og til Offentligheden.

Det tunge Ansvar for denne omfattende og for Landets Erhvervsliv skæbnesvangre Lockout skal med al mulig Styrke lægges paa Arbejdsgiverforeningen.

Alene dens Stejlhed og Mangel paa virkelig Forhandlingsvilje er Skyld i, at Lockouten i Dag er en Kendsgerning.

De samvirkende Fagforbund har ved maanedlange Forhandlinger paa fredelig Vis søgt at opnaa Overenskomst uden Kamp. Det er lykkedes i enkelte Tilfælde, men som Helhed afviste Arbejdsgiverforeningen ethvert Krav om øjeblikkelige Forbedringer. Stærkere og stærkere bandt Arbejdsgiverne sig fast til Standpunktet om uforandret Forlængelse, hvilket man fra Arbejdernes Side absolut ikke kunde tiltræde.

Under Krisens hele Forløb har Fagorganisationerne vist megen Resignation og i høj Grad holdt Krav tilbage, som med Rette kunde være stillet. I Aar har man efter den stedfundne Bedring i Konjunkturerne stillet sig paa det Standpunkt, at i det mindste de lave Lønninger fik en ringe Forhøjelse, som de længe har tiltrængt. Men Arbejdsgiverforeningen har kategorisk modsat sig enhver saadan Forhøjelse og nægtet sine Underorganisationer at forhandle derom, og Arbejdsgiverforeningen har fastholdt denne Nægtelse, skønt Virksomhederne har været i Stand til at deklarere stigende Udbytte til Aktionærerne og større Tantieme til Ledelserne for det forløbne Aar.

Paa denne Baggrund har vi fremhævet, at Tiden nu maatte være inde til en Realitetsforhandling om rimelige og længe tilbageholdte Ændringer i Overenskomsterne, og særlig rimeligt og retfærdigt maatte en Forbedring af de meget lave Lønninger forekomme ikke mindst efter de sidste Aars betydelige Stigninger i Levnedsmiddelpriserne.

Men intet Argument har kunnet ændre Arbejdsgivernes Holdning. I de sidste Uger har de lagt alt til Rette for denne Storkamp. Enhver Udsættelse blev afvist, ethvert Forslag blev mødt med Nej. De vilde have Lockouten, og kun derfor er det danske Erhvervsliv ude i en Kamp af saa omfattende Karakter som aldrig før.

Vi betragter dette som et tilstræbt Overfald, som et Forsøg paa at slaa de danske Fagorganisationer tilbage, som et desperat Skridt, hvis Formaal er ved Sult at tvinge Arbejderne til Underkastelse.

Arbejdere! Vore Modstandere har paatvunget os Kampen! I dette Øjeblik maner vi alle Danmarks Arbejdere til ubrydeligt Sammenhold. Kun ved Solidaritet og Kammeratskab kan vi afslaa Arbejdsgivernes Angreb og føre vore Krav igennem. Men Disciplin maa ogsaa til. Lyt ikke til de Provokatører, der ansvarsløst stiller sig imellem vore kæmpende Kammerater og deres ansvarlige Kampledelse, Organisationerne og disses Kamptaktik er Eders Værn, og kun herigennem kan Kampen føres til en heldig Afslutning! Derfor Ro og Orden, Fasthed og Disciplin i Rækkerne!

Men Stor-Lockouten er ikke alene et Overfald paa de danske Fagorganisationer, den er i sine Virkninger et alvorligt Attentat paa selve det danske Erhvervsliv.

Mange Vanskeligheder har Krisen skabt for vort Erhvervsliv. En stor Del af disse er afhjulpne, takket været de Foranstaltninger, Samfundet har truffet. Nye Baner for dansk Industri er brudt, nye Veje anvist ogsaa ved Samfundets Hjælp. Den Stor-Lockout, som Arbejdsgiverne nu har kastet Landet ud i, kan kun virke ødelæggende for lange

Tider, og taarne nye Vanskeligheder op for vort Lands Økonomi.

Alt dette har Arbejdsgiverne Ansvaret for.

Stor-Lockouten er begyndt. En Kamp, om hvis Varighed vi intet ved paa Forhaand, skal nu udkæmpes. De danske Fagorganisationer har ikke ønsket den, de har været og er parat til Forhandling, naar Mulighed foreligger. Men nu tager vi Kampen. Vore Krav er rimelige og retfærdige. Og som danske Fagorganisationer før i Kraft af deres Sammenhold har staaet lignende Situationer igennem og kun høstet yderligere Støtte og Fremgang deraf, saaledes vil vi ogsaa denne Gang gaa styrket ud af den standende Strid.

København, 22. Februar 1936.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Overenskomstsituationen.

For den store Offentlighed var det en Overraskelse, at den af Arbejdsgiverforeningen varslede Lockout virkelig traadte i Kraft. Siden den sidste Storkamp mellem Arbejdsgivere og Arbejdere er der hengaaet 11 Aar, og den Opfattelse har efterhaanden fæstnet sig i Befolkningen, at Forligsmanden i den ellevte Time altid finder en Løsning, der kan tiltrædes af begge Parter. Den brede Offentlighed havde efterhaanden vænnet sig til Arbejdsgiverforeningens aarligt tilbagevendende Lockouttrusler og nærmest betragtet dem som noget, der nu engang hørte til Overenskomstsituationerne. Man havde denne Gang saa meget mindre Grund til at tro paa Lockoutens Iværksættelse, som der fra Fagorganisationernes Side gentagne Gange var henvist til, at de rejste Krav i alt væsentlig tog Sigte paa Gennemførelse af Forbedringer for de lavest lønnede Arbejdere, og Bladenes Handelssider hver Dag bringer Meddelelser om de af de store Industrivirksomheder udbetalte Udbytter fra 5 til 15 pCt.

Det er den almindelige Opfattelse ude i Befolkningen, at denne for dansk Erhvervsliv netop i vor vanskelige Tid dobbelt skæbnesvangre Storkamp kunde have været undgaaet, saafremt Arbejdsgiverne havde vist blot nogen Imødekommenhed overfor Arbejdernes Krav. Og det er ligeledes den almindelige Opfattelse, at Arbejdsgiverne kunde have vist denne Imødekommenhed uden at gaa Industriens og Haandværkets Interesser for nær og uden nævneværdig Belastning af Produktionen. Denne Opfattelse gør sig gældende langt udenfor Arbejderorganisationernes Rækker, og dette er Grunden til, at Arbejdsgiverforeningens Aktion ikke har nogen god Presse. Selv den Arbejdsgiverforeningen nærstaaende Presse har nogen Vanskelighed ved at overbevise sine Læsere om Storlockoutens Nødvendighed og Uafvendelighed. Derfor søger man at slaa Arbejdernes Lønkrav saa stort op, og for at faa det til at lyde af mere har man foretaget Beregninger om, hvormeget en vilkaarlig skønnet Lønforhøjelse vilde beløbe sig til for de 425,000 organiserede Arbejdere og dernæst for den øvrige Del af Befolkningen, der maaske ogsaa kunde tænkes at ville have deres Indtægt forøget, og dermed er man naaet til rent fantastiske Tal uden Bund i Virkeligheden. Enkelte Blade søger at undskylde Arbejdsgiverforeningens desperate Optræden med, at der jo ikke foreligger Forsøg paa at trykke Lønningerne. Nej, ganske vist, men der er vist nok heller ikke mange Mennesker, der anser et saadant Forsøg for gennemførligt paa en Tid, hvor Leveomkostningerne viser stadig Stigning, og Virksomhederne giver større Udbytte end nogensinde, saa at dette slet ikke tæller i Arbejdsgivernes Favør.

Endnu mere misvisende — for at bruge et mildt Ord — er Paastanden om, at »Kampen skyldes Krigslysten i Arbejdernes Lejr«. Dette er en mærkelig Paastand. Paa det Tidspunkt, da Arbejdsgiverforeningens Lockoutvarsel udsendtes, forelaa der endnu ikke et eneste Strejkevarsel fra nogen Fagorganisations Side, og naar Arbejdsgiverforeningens paastaaelige Fredsvilje virkelig var til Stede, kunde den jo passende have ventet, til Fagforeningerne paabegyndte Kampen, navnlig med Henblik paa, at Arbejdsgiverne jo ønskede uforandret Forlængelse og derfor havde saa megen mindre Grund til at etablere Lockout. Arbejdsgiverforeningen har imidlertid ikke blot haft overordentlig Hastværk med Lockoutens Iværksættelse, men tillige søgt at gøre denne saa omfattende som muligt ved at medtage Fag, hvis Overenskomst først udløber senere, samt Fag, hvis Overenskomster allerede var i Orden. I Sandhed et mærkeligt Udslag af Fredsvilje.

Den internationale Defination af, hvem der er Angriber i en Kamp, er denne: Angriberen er den Part, som paabegynder Fjendtlighederne. Overført paa danske Forhold betyder dette, at det er Arbejdsgiverforeningen, der er Angriberen, og for Offentligheden staar Arbejdsgiverforeningen i dette Tilfælde ogsaa som Angriberen, der har paaført ikke blot Arbejderorganisationerne, men hele Erhvervslivet en unyttig og ødelæggende Kamp.

Idet vi iøvrigt henviser til det foran i Bladet aftrykte Manifest fra De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg, giver vi nedenstaaende i Tilslutning til vor sidste Oversigt i »Arbejderen« en Redegørelse for Overenskomstsituationens videre Forløb.

Efter at Arbejdsgiverforeningen den 6. Februar havde fremsendt sit andet Lockoutvarsel og første Varsel om udvidet Lockout, indkaldte Forligsmanden Hovedorganisationens Repræsentanter til Forhandling i Forligsinstitutionen. Disse Forhandlinger strakte sig over 2 Dage, og derefter besluttede Forligsmanden sig til at optage Partsforhandlinger, efter først at have udsat Lockoutens Ikrafttræden til Lørdag den 22. Februar ved normal Arbejdstids Ophør. Der fandt herefter Forhandlinger Sted for en Række Fag, men uden Resultat. Efter 10 Dages Anstrengelser gav Forligsmanden op uden at fremsætte Mæglingsforslag.

Den 14. Februar fremsendte Arbejdsgiverforeningen følgende udvidede 2. Lockoutvarsel:

Dansk Arbejdsgiverforening.

Kjøbenhavn V., d. 14. Februar 1936.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 6. ds. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling med det Formaal for Øje at opnaa en tilfredsstillende Afslutning paa den foreliggende Overenskomstsituation har vedtaget, at der hos Medlemmer af nedenstaaende Organisationer og hos nedenstaaende Enkeltvirksomheder fra *Lørdag den 22. Februar ved normal Arbejdstids Ophør* iværksættes Arbejdsstandsning overfor Medlemmer af De samvirkende Fagforbund i følgende Omfang:

1) a. Entreprenørforeningen (dog med Undtagelse af de ved Brolægningsarbejde samt de ved Vestkysthavnene beskæftigede Arbejdere), Københavns Murer- og Stenhuggerlaug, Stukkaturfagets Mesterforening, Foreningen af Cementvarefabrikanter for København og Omegn og Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening.
   b. Københavns Vognmandslaug, Nordre Birks Vognmandsforening og Søndre Birks Vognmandsforening, for saa vidt angaar Nedbrydningsarbejde og Jord- og Betonarbejde, samt Randers Vognmandsforening, for saa vidt angaar Jord- og Betonarbejde.
   c. Foreningen af Fabrikanter af fugefri Gulve, Foreningen af Mosaikfabrikanter i Danmark og Foreningen af Mosaik- og Terazzofabrikanter i Jylland, endvidere Møens Stenminer, for saa vidt angaar Grus- og Stengravning,

   for samtlige under Punkterne a, b og c nævnte Organisationers og Enkeltvirksomheders Vedkommende, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

2) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark, A/S Bornholms Maskinfabrik samt A/S Bornholms Maskinfabrik, Nordre Jernstøberi, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk Formerforbund, Dansk Metaltrykkerforbund, Dansk Sliberforbund, Specialarbejderforbundet i Danmark, Dansk Elektrikerforbund, Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund, Gørtler- og Metalarbejdernes Forbund, Kobbersmedenes Forbund, Snedkerforbundet i Danmark, Riggernes og Sejlmagernes Forbund i Danmark og Malerforbundet i Danmark, alt dog med følgende Undtagelser:
   a. De hos Medlemmer af Foreningen af industrielle Reparationsværksteder beskæftigede Arbejdere.
   b. De ved Reparation af Gas- og Vandledninger, de ved Reparationsarbejde hos Gasmaalerfabrikkerne samt de hos A/S Emil Møllers Telefonfabrikker, Horsens, beskæftigede Arbejdere.

      Hos A/S M. P. Allerups Eftf., Odense, træder Lockouten for Glødeovnsarbejderne først i Kraft fra Torsdag den 5. Marts ved normal Arbejdstids Ophør.

      For de ved Galvanisering beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft fra Lørdag den 29. Februar ved normal Arbejdstids Ophør.

      For de ved Emaillebrænding beskæftigede Arbejdere træder Lockouten først i Kraft, efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt.
   c. De ved Hestebeslag beskæftigede Arbejdere.
   d. De ved koncessionerede Virksomheder (Elektricitetsværker, Sporvejsselskaber, Jernbaneselskaber o. a.) beskæftigede Arbejdere.
   e. De ved Fabrikation af Crown Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.
   f. De hos Auto- og Motorcykle-Branchens Arbejdsgiverforening beskæftigede Arbejdere.
   g. De ved Reparation af Fiskerifartøjer beskæftigede Arbejdere.

3) Textilfabrikantforeningen og Mesterforeningen for Farvere for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Textilarbejderforbund (dog med Undtagelse af de hos A/S De forenede Vatfabrikker, København, for saa vidt angaar Vatfabrikationen, Andelsselskabet De danske Fiskeres Fællesindkøb, Fredericia, A/S Fiskenetfabrikken »Danmark«, Helsingør, A/S Københavns mekaniske Net- og Garnfabrik, København, og A/S Michael Frank, København, beskæftigede Arbejdere).

4) Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Trælagerarbejdernes Fagforening.

5) Foreningen af danske Linnedfabrikanter, Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder, Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter, Skrædderlauget i Kjøbenhavn, Centralforeningen af Skræddermestre i Jylland, Fyen og Østifterne, Foreningen af Skræddermestre og Herrekonfektionister i Danmark, Mesterforeningen for Farvere, A/S De forenede Olietøjsfabrikker, Olskind og Standard, Regnfrakkefabrikken »Norden« og A/S Skandinavisk Gummi-Compagni, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skrædderforbund.

6) Københavns Malerlaug og Centralforeningen af Malermestre under Arbejdsgiverforeningen, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Malerforbundet i Danmark.

7) De forenede Papirfabrikker A/S, A/S Carl Allers Etablissement, Sct. Clara Mølle og C.

Reiermanns Papfabrik, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Papirindustriarbejderforbundet (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Seddelpapir til Nationalbanken beskæftigede Arbejdere).

8) Fabrikantforeningen af Glasslibere i Danmark, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Glasarbejderforbund, samt Kurvemagerlauget, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Kurvemagerforbundet i Danmark.

9) Bogbinderlauget, Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinsen, Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien, Københavns Papæskefabrikantforening, Københavns Bogtrykkerforening, Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Dansk Litografilaug, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Bogbinderforbundet i Danmark, for Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Papirvareindustrien tillige, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund.

10) Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling, Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling, Københavns Tømrerlaug, Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark, Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening, Mesterforeningen for Bygningshaandværkere i Gl. Roskilde Amt, Træindustriens Fabrikantforeninger for København og Omegn, Jylland og Østifterne, Drejerlauget i København, Drejermestrenes Centralforening, Billedskærerlauget, Dansk Provins-Billedskærerforening, Foreningen af Fabrikanter i dansk Børsteindustri og Dansk Pianofabrikantforening, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Snedkerforbundet i Danmark, Drejerforbundet i Danmark, Børsteindustriarbejdernes Forbund og Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet i Danmark (dog med Undtagelse af de ved Fremstilling af Emballage til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere, de ved Fremstilling af Træuld til Ægpakning samt de ved Ligkistearbejde beskæftigede Arbejdere).

11) Sadelmager- og Tapetsererlauget i København, Centralforeningen af Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen, Linoleumsbranchens Arbejdsgiverforening, Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen i København, Snedkerlaugets Bygningssnedker-Afdeling, Snedkerlaugets Møbelsnedker-Afdeling, Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen, Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne samt Jern- og Metalindustriens Sammenslutning, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund (herfra undtages dog Arbejde ved kirurgiske Instrumenter og Hospitalsarbejde).

12) Stenhuggerlauget, Østifternes Sten- og Billedhuggerforening, Jyllands Stenhuggermesterforening, Arbejdsgiverforeningen for den bornholmske Granit- og Sandstensindustri, Stukkaturfagets Mesterforening og Foreningen af Arbejdsgivere i Stukkaturfaget i Jylland, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Stenindustriarbejderforbund, Stukkatørernes Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund.

13) Foreningen af danske Læderfabrikanter for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Læder- og Skindarbejderforbund og Dansk Arbejdsmandsforbund (dog at Lockouten først træder i Kraft Lørdag den 7. Marts ved normal Arbejdstids Ophør), endvidere Mesterforeningen for mekanisk Fodtøjsreparation for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Skotøjsarbejderforbund.

14) Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor den keramiske Industri og Bornholms keramiske Fabrikantforening for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Keramisk Forbund og Dansk Arbejdsmandsforbund (for Ovnarbejdere træder Lockouten dog først i Kraft, efterhaanden som Arbejdet ved Ovnene bliver færdigt).

15) A/S Den danske Mælkekondenseringsfabrik, Horsens, Nykøbing F. og Nakskov, for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark ved Blikvarefabrikation, herfra dog undtaget de ved Fabrikation af Blikdaaser til Næringsmidler beskæftigede Arbejdere.

16) Foreningen af Tændstikfabrikker i Danmark,
Københavns Farvehandlerforenings Arbejdsgiver-Afdeling,
Foreningen af danske Farve- og Lakfabrikanter,
Isoleringsfabrikantforeningen,
Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Jern-, Metal- og Kludebranchen,
Foreningen af danske Herrelingerifabrikanter,
Dansk Tagpap- og Asfaltfabrikantforening,
Stenlejerne paa Sjællands Odde, Goudalitefabrikken,
A/S Colas Vejmateriale,
A/S Dansk Dammann Asfalt,
Aktieselskabet for kemisk Industri (med Undtagelse af Arbejdere beskæftiget ved Glasuldfabrikation, Transport og Lagring),
Aa Mølle Kridtslemmeri,
A/S De forenede Gummi- og Luftringefabrikker, Schiønning og Arvé.
A/S Dansk Galoche- og Gummifabrik, Køge,
A/S Skandinavisk Gummi-Compagni, Odense,
»Norden«s Gummiværk, Odense,
Regnfrakkefabrikken »Norden«, Odense,
Gummivarefabrikken »Jylland«, Horsens,
A/S Gummifabrikken Tretorn, Helsingør,
A/S Kaytex Gummi Kompagni, Lyngby,
A/S De forenede Olietøjsfabrikker, Olskind og Standard,
Firmaet H. Pens,
C. Reiermanns Papfabrik,

A/S »Sano«,
Expanko-Kompagniet,
I/S Dansk Halmpladefabrik, Mundelstrup,
A/S Teknisk Korkindustri, Sorø,
Øresunds chemiske Fabrikker,
Elementkulfabrikken,
A/S R. Collstrop, Køge og Horsens,
A/S De danske Imprægneringsanstalter i Masnedsund, Kauslunde og Skørping,
Imprægneringsanstalten i Stevnstrup,
A/S Dansk Ilt- og Brintfabrik,
A/S Gasaccumulator,
A/S Jydsk Ilt- og Acetylengasfabrik,
alt for saa vidt angaar Beskæftigelse af Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark.

Fra samtlige de ovennævnte Tilfælde, hvori Arbejdsstandsning iværksættes, undtages de som Kedel- og Maskinpassere beskæftigede Arbejdere, de som Nattevagter, som Kuske og ved Pasning af Heste beskæftigede Arbejdere samt Chauffører.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
(sign.) *Carl Plum.*

Endvidere gengiver vi Ordlyden af Arbejdsgiverforeningens nye 1. Varsel om yderligere Udvidelse af den bebudede Lockout.

Dansk Arbejdsgiverforening.
Kjøbenhavn V., d. 14. Februar 1936.

Forretningsudvalget for
De samvirkende Fagforbund i Danmark.

Under Henvisning til, at vi i Dag har tilstillet det ærede Forretningsudvalg 2. Varsel om udvidet Arbejdsstandsning til Lørdag den 22. ds. ved normal Arbejdstids Ophør, tillader vi os herved at meddele, at vi agter at forelægge en kompetent Forsamling Forslag om yderligere Udvidelser af Arbejdsstandsningen i et saadant Omfang, som maatte anses for nødvendigt for at tilvejebringe en for vore Medlemmer og os tilfredsstillende Ordning af Overenskomstforholdene.

P. F. V.
(sign.) *Julius Madsen.*
(sign.) *Carl Plum.*

Den 18. Februar fremsendte D. s. F. følgende 2. Strejkevarsel:

De samvirkende Fagforbund
i Danmark.
18. Februar 1936.

Forretningsudvalget for
Dansk Arbejdsgiverforening.

I Fortsættelse af vor anbefalede Skrivelse af 10. Februar d. A. tillader vi os herved at meddele, at vor dertil kompetente Forsamling nu har besluttet, at der fra og med *Onsdag den 26. Februar ved normal Arbejdstids Ophør* etableres Arbejdsstandsning overfor de lockoutdeltagende Virksomheder, hvad angaar al Udlevering, Transport, Losning og Ladning, Af- eller Paalæsning, det være sig ved Skib, Automobil, Kørevogn, Jernbanevogn eller Pakhus, af Varer eller Gods af enhver Art til eller fra de konfliktberørte Arbejdspladser samt Lagre eller Butiker og forsaavidt angaar Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund ved Betjening af Kraner, Transport- og Elevatoranordninger samt forsaavidt angaar Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund beskæftigede ved Fabrikation af Crown-Cork, Mælkekapsler og Blikdaaser. Af Dansk Skibstømrerforbunds Medlemmer vil Arbejdet blive standset hos følgende Skibsbyggerier i Esbjerg:

Esbjerg Skibsbyggeri ved N. Raun Syberg.
N. P. Jensens Skibsbyggeri.
A/S Jensen og Lauritzen's Skibsbyggeri.
Carl Hansens Skibsbyggeri.
S. I. Kjeldsens Skibsbyggeri.
N. I. Nielsens Skibsbyggeri og
L. P. Hansens Skibsbyggeri.

alt forsaavidt der ikke forinden er opnaaet en for os og vore Medlemmer tilfredsstillende Ordning af den foreliggende Overenskomstsituation.

P. F. V.
(sign.) *Christian Jensen.*
(sign.) *Chr. Brun.*

Den 20. Februar tilstillede Forligsmanden som allerede nævnt Parterne en Meddelelse om, at Forligsinstitutionen efter flere Dages Forhandlinger med Repræsentanter for saavel Arbejdsgivernes som Arbejdernes Organisationer ikke havde fundet Grundlag for Fremsættelse af et Mæglingsforslag og derfor havde indstillet Mæglingen.

Dermed var alle Forhandlinger afbrudt og Lockouten en Kendsgerning.

Diktaturernes sociale Liv.

Af *Oscar Hedberg.*

VI.

Naziststyret i Tyskland.

Teoretisk set kan et Diktatur selvfølgelig være den højeste Form for Ret og Fornuft. Men i Praksis maa det, ifølge Sagens Natur, blive det modsatte. Hitlers Diktatur har lige fra Begyndelsen været en Kamp for Opretholdelsen af Magten for Magtens Skyld, og dermed kan intet, absolut intet skabes. Hvis man nu vedrørende Hitlers mange skiftende Standpunkter og svigtede Løfter skal sige, at han er ærlig, saa maa man i Sandhedens Interesse tilføje, at han er ærlig kun mod sig selv som Magtudøver. Den Ærlighed er i Virkeligheden Bedrageri mod Folket. Selv siger han, at han ofrer sig for Folket. Hvad har han bevislig ofret for sit eget Vedkommende? For femten Aar siden var han den arbejdsløse »ukendte Soldat«, i Dag er han Diktator; for femten Aar siden maatte han tigge til sit Ophold, i Dag er han Millionær.

Nazismens Bedrageri mod det tyske Folk fremgaar tydeligt af Hitlers Partilakajers Behandling af Arbejderbevægelsen. Helt til den 1. Maj 1933, da han holdt sin mest bedrageriske Tale paa Kæmpestævnet i

Berlin, lovede han, at Arbejdernes Ret til kollektiv Selvhævdelse ikke skulde blive krænket; allerede Dagen derpaa lod han de Organisationer, hvormed Arbejderne skulde kunne varetage sin kollektive Ret, ødelægge og deres Tillidsmænd mishandle. Den tyske Arbejderklasses Værk gennem et halvt Aarhundrede, en kollektiv Præstation af verdenshistoriske Dimensioner, blev i Løbet af kun nogle Dage tilintetgjort af Hitlers vilde Horder, og dette Organisationsværks Kapitalfond, over Hundrede Millioner, blev stjaalet.

Hitler motiverede denne Gerning med Paastanden, at Arbejderklassen blev befriet dermed. Der er sikkert dem, som synes, at det var ærligt sagt — — hvad Gerningen saa end var. I sin store Tale varslede Hitler en »Fireaarsplan«, hvormed han ikke blot skulde afskaffe al Arbejdsløshed i Tyskland og give alle dets Undersaatter, med Undtagelse af Jøderne, lykkelige Kaar, Tyskland skulde desuden blive en første Klasses Nation, en paany førende Nation. Det sidste var der vel ikke mange, der skænkede nogen Interesse, men Arbejdsløshedens Afskaffelse, større Indtægter og roligere Forhold, haabede de fleste paa. »Fireaarsplanen« afventedes med spændt Interesse, selv de mest skeptiske spurgte sig, om han maaske alligevel ikke var »Manden, der skulde gøre det«. Flere Gange kom han i sine »store« Taler ind paa sin »Fireaarsplan«, han ligefrem tryglede det tyske Folk om taalmodigt at tro paa ham i disse fire Aar. Det tyske Folk havde, sagde han, fundet sig i »Novemberforbrydernes« femtenaarige Styre, der havde ført Landet saa langt ud i Elendigdigheden, det paa nogen Maade kunde komme, hvorfor saa ikke vente paa ham i kun fire Aar.

Der kom aldrig nogen »Fireaarsplan«. Hitler nøjedes med Planen om en Plan. Løsningen af Spørgsmaalet var typisk for Nazismen i sin Helhed. I Stedet for at holde et eneste af alle de gyldne Løfter der er blevet givet det tyske Folk, har Nazismen med Opbud af brutal Frækhed, den sorteste Løgn og den tykkeste Dumhed prædiket for Tyskerne, at det meste af, hvad der er lovet dem, har de faaet, og Tyskland er nu atter en fri, stærk og levedygtig Nation. »Visse« væsentlige Ting er ganske vist endnu ikke blevet realiserede, siges der, adskilligt vil kræve lang Tid, meget lang Tid, men det skal nok komme. Der vil, ifølge Hitlers Meddelelser, siden han er holdt op med at tale om sin »Fireaarsplan«, gaa *Tusind Aar*, inden det, der er det egentlige i Nazismen, kan ventes at blive Virkelighed.

Paa Toaarsdagen for Hitlers Diktatur ytrede han følgende: »Den 30. Januar 1933 forlangte jeg af det tyske Folk fire Aar for Gennemførelse af det første Arbejdsprogram, men allerede i Halvdelen af denne Tid har vi opfyldt to Tredjedele af vore Løfter«. Hvis vi rekapitulerer Hitlers Gerning vedrørende dette, vil vi finde følgende Kendsgerninger: Han lover at fremkomme med en Fireaarsplan; han undlader at komme med Planen; han meddeler, at paa to Aar er to Tredjedele af den Fireaarsplan, der aldrig kom, blevet realiseret. Det lyder utroligt, men det er, fra ethvert *konkret* Synspunkt set, saa sandt, det kan være. Og paa samme Maade forholder det sig, som vi vil faa at se i følgende Afsnit af denne Analyse, med alle Nazismens Løsninger af de sociale og økonomiske Problemer. Med sin frygtelige og al skabende Evne dræbende Kadaverdisciplin, sin Hensynsløshed i at gøre Voldsmagt til Ret, og sit vulgære »Førerprincip«, er Nazismen en socialt set uhyre abstrakt Foreteelse. Det forklarer dens Egenskab som Psykose. Den fik i Løbet af kun nogle Aar ligesaa mange Tilhængere, som den tyske Socialisme med over et halvt Aarhundredes maalbevidst Stræben for social Ret. Hvad tysk Fagforeningsbevægelse gennem Aartier havde skabt af social Kultur, organisatorisk Medbestemmelsesret, Kapitalfond m. m., og dermed faktisk havde gjort alt, hvad der i Henhold til Klassens og Landets Forhold og Evne kunde gøres, alt dette tilintetgjorde Nazisterne paa et Par Maaneder med den Motivering, at de i deres østrigske Førers Tegn skulde klare det hele paa een Gang. Hvad Millioner af Arbejdere ikke havde været i Stand til med Aartiers Opbud af al logisk og naturlig Evne, det skulde Hitler gøre for dem, som et Trylleri.

Da Nazisterne lagde Beslag paa Fagforeningerne, blev bevisligt hundrede af Arbejdere myrdede. Naar man sætter den Kendsgerning i Forbindelse med, at Fagforeningsbevægelsens Millionfond blev stjaalet, maa Gerningen i sin Helhed betegnes som socialt Rovmord.

Man kan ikke være i Tvivl derom, naar man idag konstaterer *de egentlige Følger* af denne Gerning, og af Nazisternes saakaldte Revolution i det hele taget, denne i Virkeligheden reaktionære Forbrydelse, der berøvede omkring *Halvdelen af den tyske Befolkning alle Frugter af halvtreds Aars kollektiv Virksomhed.* De egentlige Følger af Nazisternes sociale Rovmord finder man nu i de to socialpolitiske Hovedkendsgerninger: Den frygtelige Elendighed i den største Del af det tyske Folk paa den ene Side, og paa den anden »Sejrherrernes« *indbyrdes Strid om Byttet.* Naar vi nu og da erfarer, at der bliver »renset ud« mellem de førende Nazister i Tyskland, skal vi sandelig ikke opfatte det som Tegn paa at Uhæderlighed ikke bliver tolereret; det er kun Udtryk for Intriger eller et *for* grovt Misbrug af Misbrug.

Nazisternes reaktionære Forbrydelse gaar parret med det nazistiske Partidiktaturs hensynsløse Udnyttelse af det for dette Formaal lavede Stats- og Samfundssystem. Der var, før Hitler blev Diktator, mellem 3 og 4 Millioner Tjenestemænd i Tyskland, der er idag mellem 5 og 6 Millioner. Nazistknægtenes Dagdriveri er blevet legaliseret og statslønnet; med Indsamlinger, f. Eks. til »Vinterhjælpen« m. m., beredes der Nazisternes Familiemedlemmer taalelige Kaar; i Stedet for Arbejdernes Fagforeningsfunktionærer, hvis Antal af naturlige Grunde var begrænset til det mindst mulige, er der nu kommet et uhyre vidtomfattende Bureaukrati, med mer eller mindre kuriøse Navne som »Kraft gennem Glæde« og »Arbejdsfronten«, og sluttelig er der et mægtigt Antal højere nazistiske Statstjenestemænd, der hver for sig oppebærer Kæmpegager.

Hvad alt dette betyder i Forbindelse med den »Afskaffelse« af Arbejdsløsheden, som Nazisterne, med Hitler som den tongivende, praler med, kommer jeg ind paa i et særligt Afsnit. Jeg vil her kun minde om den Indignation mod Arbejdernes Fagforeningsfunktionærer og Socialdemokratiets Førere, som Nazisterne i sin Tid førte til Torvs. Det var jo Meningen, at der skulde laves en Kæmpeproces mod Fagforeningsførerne, med det Formaal, overfor Verden at forsvare Rovmordet paa Arbejderorganisationerne; men Fiaskoen med Mordbrandsprocessen i Leipzig, der jo for Verden dokumenterede Nazisternes egen Skyld deri, virkede afskrækkende, der var ikke selv det spinkleste Grundlag

for en ny Justitsforbrydelse. Resultatet vilde kun være blevet, at endnu større Dele af Verden fik at vide, hvad de mange nazistiske Funktionærer »faar ud af« deres »Hæderlighed«.

Trioen Hitler, Göring og Goebbels foregaar med Eksempel paa, at hvad pekuniært Udbytte af »Opofrelsen for Fædrelandet« angaar, det ikke er med Beskedenhed, det gælder at vise sin Evne. Hitler er blevet Millionær flere Gange bare paa Tvangssalget af sin Bog »Mein Kampf«. Görings Aarsindtægt ligger mellem 100.000 og 200.000 Mark. Der er 21 »Rigsstatholdere« med hver 36.000 Mark om Aaret, foruden 3.600 Mark om Aaret til »standsmæssig Bolig«, 8.000 til »Repræsentationsomkostninger«, fri Tjenestebil o. s. v. Hamburgs »Statholder«, en tidligere for Kriminalforbrydelser straffet Person, har en samlet Aarsindtægt paa omtrent 100.000 Mark. Og hvad mon »Arbejdsfrontens« Fører, den i sin Tid for sin Voldsdaad mod Socialdemokraten Wells berygtede Robert Ley, har for sin Ulejlighed som Mønster for en Arbejdernes »første Mand«? Han lever et flot Liv, som forudsætter meget høje Indtægter eller en Kæmpeformue. Og hvad er der at sige om de 669 »Rigsdagsmænd«, der maaske en Gang om Aaret indfinder sig i Berlin for at være begejstrede for Hitlers »store Tale«, og for den Begejstring har 10.000 Mark om Aaret?

Disse Eksempler paa de *positive Følger* af Nazismens »nationale« Revolution, er kun *nogle af utallige*. Og de er ligesaa bevislig sande som anskuelige for den nazistiske Stats- og Samfundsøkonomi, vi skal komme nærmere ind paa i de følgende Afsnit.

Fortsættes.

Arbejdslønnen i Industrien.

Juli Kvartal 1935.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Juli Kvartal 1935 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Redegørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I hosstaaende Tabel er for de større Hovedgrupper af Arbejdere den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for Juli Kvartal 1935 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabellen fremgaar det, at den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i Juli Kvartal 1935 var 133 Øre. For faglærte, mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 160 Øre, for Arbejdsmænd 132 Øre og for Kvinder 88 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte.

Fra April til Juli Kvartal er der med uforandrede overenskomstmæssige Lønsatser normalt en mindre Stigning i den gennemsnitlige Timefortjeneste for samtlige Arbejdere. Denne Stigning har efter de foreliggende Tal andraget 1 Øre, fra 132 Øre i April Kvartal til 133 Øre i Juli Kvartal.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for Juli Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold,

Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Juli Kvartal 1935 og de 4 foregaaende Kvartaler.

	Antal Arb. pr. 30. Juni 1935	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Juli Kv. 1935	April Kv. 1935	Jan. Kv. 1935	Okt. Kv. 1934	Juli Kv. 1934
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
København						
Fagl. Arbejdere	26263	176	175	171	176	175
Ufagl. —	23533	144	144	140	142	143
Ialt Mænd...	49796	160	160	156	160	160
Kvindel. Arbejdere.....	19056	90	89	89	88	89
Samtl. Arbejdere	68852	142	141	138	141	141
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	23615	142	140	139	142	140
Ufagl. —	32076	124	123	122	124	123
Ialt Mænd...	55691	132	130	130	132	130
Kvindel. Arbejdere.....	11987	85	84	84	85	84
Samtl. Arbejdere	67678	124	123	122	124	122
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	49878	160	158	156	160	158
Ufagl. —	55609	132	132	130	132	132
Ialt Mænd...	105487	145	144	143	145	144
Kvindel. Arbejdere.....	31043	88	87	87	87	87
Samtl. Arbejdere	136530	133	132	130	132	132

Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,1 og 0,4 Øre. I Juli Kvartal 1935 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,4 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

RUNDSKUE

INDUSTRIEKSPORTEN. Danmarks Industrieksport i 1935 er opgjort til 283 Mill. Kr. mod 252 Mill. Kr. i 1934. Den udgør saaledes omtrent 25 pCt. af den samlede danske Eksport. Stigningen skyldes væsentlig Fremgangen for Eksporten af Skibe og Oljeprodukter. Af Skibe er der til Udlandet solgt for 33 Mill. mod 23,1 Mill. Kr. i 1934. For Oljeindustrien var de tilsvarende Tal 74 og 55 Mill. Kr. De fleste Industrigrene viser Fremgang, mens enkelte viser nogen Tilbagegang.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Statistisk Departements Opgørelse over Vareomsætningen med Udlandet i Januar Maaned viser et usædvanligt stor Importoverskud, nemlig 31,9 Mill. Kr. mod 19,9 Mill. i Januar 1935.

Der er i Januar indført Varer for 131,3 Mill. Kr., hvilket er mere end i nogen anden Maaned i det sidste Aar og 18 Mill. Kr. mere end i Januar i Fjor. Der

er udført indenlandske Varer for 95,6 Mill. Kr. og fremmede Varer for 3,8 Mill. Kr.

Tabellen over Vareomsætningen med de enkelte Lande viser, at vi i Januar har købt Varer i Tyskland for 28,8 Mill., men kun solgt for 14,1 Mill. Kr. I Januar 1935 var de tilsvarende Tal henholdsvis 22,3 og 18,5 Mill. Kr. I England har vi købt for 52,6 og solgt for 59,8 Mill. Kr., i Januar i Fjor henholdsvis 39,7 og 54,7 Mill. Kr. Fra Rusland har vi faaet Varer til en Værdi af 6¼ Mill. Kr., men kun solgt for 10.000 Kr.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Statistisk Departements Produktionsindeks for Industrien, der var jævnt stigende gennem hele Aaret 1935, har i Januar Maaned 1936 sat ny Rekord, idet det er steget 1 Point til 125. Det ligger dermed 8 Points højere end i Januar 1935. For Tekstilindustrien er Indekstallet steget fra 139 til 144, for Beklædningsindustrien fra 141 til 143, for Læderindustrien fra 167 til 172, for Træindustrien fra 112 til 113 og for Jernindustrien fra 117 til 119. Derimod viser Næringsmiddelindustrien en Nedgang fra 118 til 117 og Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 136 til 133, mens Tallet for Grafisk og teknisk kemisk Industri er uforandret 127 (Basis 1931 = 100).

Beskæftigelsestallet — gennemsnitlig Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — er Trods den øgede Produktion sunket fra 1.177.000 i December til 1.098.000, altsaa 79.000 færre Timer pr. Arbejdsdag. I Sammenligning med Januar 1935 er det daglige Antal Arbejdstimer steget med 82.000.

STØTTE TIL INDUSTRI OG HAANDVÆRK. Handelsministeren har i Folketinget fremsat Forslag om Forlængelse af Loven til Fremme af danske Erhvervsinteresser. Siden den gældende Lovs Vedtagelse i 1928 til Udgangen af 1935 er der bevilget godt 7½ Mill. Kr. til Industrivirksomheder, mens der var ansøgt Laan til omtrent 30 Mill. Kr. I Driftslaan til Haandværkere er i samme Tidsrum bevilget 1,8 Mill. og afslaaet Andragender til et samlet Beløb af 3,8 Mill.

Der foreslaas nu, at der til Udlaan til Industrivirksomheder indtil Udgangen af Finansaaret 1938 kan anvendes indtil 2 Mill. og i Driftslaan til Haandværksvirksomheder 1 Mill. Til Støtte af Bestræbelser for Indvinding af nye Omraader for dansk Produktion kan anvendes 100.000 Kr. og til Støtte af Eksporten 200.000 Kr., til Fremhjælpning af forbedret Teknik inden for Industrien og til Støtte til Overtagelse af større Leverancer skal Staten kunne yde Garantier til et Beløb af 6 Millioner, til Fremme af Haandværkets Produktion 100.000 Kr. og til Fremme af Eksporten af danske Produkter i alt 70 Mill. Kr., men heri er dog indbefattet de allerede løbende Eksportkrediter.

Det oplystes, at Staten i Øjeblikket har givet Eksportkrediter til et Beløb af 18½ Million, og der er givet Tilsagn om Krediter til et samlet Beløb af omtrent 33 Millioner.

ARBEJDSTIDEN TIL SØS. Handelsministeren har i Folketinget fremsat Forslag om Arbejdstiden paa Skibe, et Tillæg til Sømandsloven vedrørende Erstatning til Sømænd, hvis Skibe er forlist, og et Forslag om Forhyring og Mønstring af Skibsmandskab. Forslagene har tidligere været fremsat paa Rigsdagen, men er ikke blevet færdigbehandlet.

FAGLIG SAMLING. Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne, der staar udenfor Arbejdsmandsforbundet, har forhandlet med dettes Ledelse angaaende en Sammenslutning. Forhandlingerne er resulteret i et Forslag om en Sammenslutning, der nu vil blive forelagt Medlemmerne til Afgørelse ved Urafstemning. Forbundet for de 3 Sogne tæller 1800 Medlemmer.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den af Arbejdsdirektoratet foretagne Opgørelse over de ved Arbejdsanvisningskontorerne den 21. Februar tilmeldte arbejdssøgende viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 120.995 eller 30,1 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1,111 højere end i den foregaaende Uge og 10.893 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,9 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 17,654, hvilket er 33 højere end i den foregaaende Uge.

Prisniveauet.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 forsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for Januar 1936 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	Jan. 1935	April 1935	Juli 1935	Okt. 1935	Jan. 1936
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer	974	1079	1108	1142	1130	1132
Klæder, Fodt., Vask	383	455	457	457	459	462
Bolig	421	448	448	448	448	465
Brændsel, Belysn.	159	165	164	163	163	166
Skatter, Kontingenter o. l.....	436	477	474	485	478	478
Andre Udgifter...	727	754	756	756	756	756
Ialt...	3100	3378	3407	3451	3434	3459

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl. (Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	Jan. 1935	April 1935	Juli 1935	Okt. 1935	Jan. 1936
Fødevarer	100	111	114	117	116	116
Klæder, Fodt., Vask	100	119	119	119	120	121
Bolig	100	106	106	106	106	110
Brændsel, Belysn.	100	104	103	103	103	104
Skatter, Kontingenter o. l.....	100	109	109	111	110	110
Andre Udgifter...	100	104	104	104	104	104
Ialt...	100	109	110	111	111	112

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Oktober 1935 gældende Priser 111 og efter de nu for Januar foretagne Beregninger 112.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for Januar udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 173.

Det i H. t. Lov om Statens Tjenestemænd af 31. Marts 1931 beregnede Udgiftstal, der for Januar 1935 blev 2572 Kr., udgør 2657 Kr. for Januar 1936.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Sadelmagere hos Firmaet Disamas.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 27. Januar forhandledes om en af Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund fremsendt Klage over, at *Firmaet Disamas,* der er Medlem af Lædervare- og Rejsetøjsfabrikantforeningen, havde modsat sig, at der hos Firmaet indførtes Akkord for Arbejdet.

Ved Mødet oplystes det, at den af Firmaet anførte Begrundelse for Vægringen af Indførelsen af Akkord var, at Firmaets Produktion foretoges efter industrialiserede Metoder og det i Overenskomsten fastsatte Akkordgrundlag beroede paa haandværksmæssig Fremstilling.

Overfor denne Paastand meddelte Forbundet, at det, ikke alene overfor dette Firma, men overfor en Række andre Firmaer, havde taget Hensyn til Produktionsmetoden i Forslaget til Akkordpriser, og at man ogsaa havde opnaaet Tilslutning til en Akkordordning hos de øvrige Firmaer indenfor Fabrikantforeningen.

Ved Fællesmødet opnaaedes der Enighed om, at der til Løsning af Uoverensstemmelsen optages en fornyet lokal Forhandling.

Arbejdsmænd hos Entreprenør A. G. Jensen.

Den 3. Februar behandledes i Arbejdsgiverforeningen en Klage fra Chaufførernes Fagforening over, at *Entreprenør A. G. Jensen* ikke havde betalt en under 4. November f. A. afskediget Chauffør i Henhold til Standard-Overenskomsten.

Man enedes om, at Hr. Jensen til fuld Afgørelse af Sagen betaler 85 Kr. til Chaufførernes Fagforening.

Arbejdsmænd ved Losningen af S/ »Martha«.

En Klage fra Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn over en Arbejdsvægring ved *S/ »Martha«* den 5. Februar behandledes paa et Fællesmøde den 6. Februar.

Idet man fra Arbejdernes Side erkendte det ulovlige i den foretagne Arbejdsvægring, enedes man om, at Arbejdet straks genoptages.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2201.

Landarbejdere hos Godsejer S. Scavenius, Klintholm.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Februar 1936 i Sag Nr. 2201 Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund.

I Slutningen af Juli 1935 etablerede Dansk Arbejdsmandsforbund Strejke overfor 10 Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, hvilke som Medlemmer kun havde Overenskomst med Forbundet om Roedyrkning, for at opnaa Overenskomst med dem om deres Land- og Skovbrugsarbejde i Almindelighed. Blandt disse var Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm. — Til Støtte for denne Strejke etablerede Dansk Arbejdsmandsforbund Sympatiblokader over for de paagældende 10 Medlemmer af Sukkerroeforeningerne, først forsaavidt angik Roeoptagningen, og derefter for Afleveringen af Roerne paa Sukkerfabrikkerne. Begge disse Sympatiblokader erklæredes lovlige ved Den faste Voldgiftsrets Kendelser af 4. Oktober 1935 i Sag Nr. 2154 og af 9. November 1935 i Sag Nr. 2173.

Straks efter sidstnævnte Kendelse indlededes Forhandling mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger for at søge Konflikten bragt ud af Verden. Ved et Møde den 14. November 1935 forhandlede den daværende Formand for De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger, Proprietær Poulsen, og Dansk Arbejdsmandsforbund og Landarbejderforbundet om Sagen, og fra disse sidstes Side blev der stillet Krav om, at der skulde etableres almindelige overenskomstmæssige Tilstande mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og Sukkerroedyrkerforeningerne, ogsaa forsaavidt det almindelige Landbrugsarbejde angaar, idet det fra Forbundets Side udtrykkelig fremhævedes, at Spørgsmaalet om Overenskomst for Skovbruget skulde holdes udenfor, hvorved bemærkes, at af de 10 paagældende Medlemmer har kun Kammerherre Scavenius Skovbrug i større Omfang. Der var Enighed mellem Parterne om, at den af Arbejdsmandsforbundet etablerede Aktion skulde bortfalde, da det hastede med at faa Roerne optagne og afleverede til Fabrikken, og at nogle af de 10 Medlemmer mod Arbejdsmandsforbundet allerede indledede Erstatningsspørgsmaal skulde bortfalde.

Ved Skrivelser af 15. November 1935 fra Højesteretssagfører, Dr. jur. Hartvig Jakobsen og af 16. samme Maaned fra Dansk Arbejdsmandsforbund afsluttedes og stadfæstedes følgende Forlig:

Højesteretssagfører Jakobsens Skrivelse af 15. November:

»Til Dansk Arbejdsmandsforbund,

Sag: De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og disses efternævnte Medlemmer:

Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, Borre,

Godsejer Aa. Lawaetz, Falkensten, Slagelse,

Inspektør Arnung, Idagaard, Slagelse og

Proprietær Hasling, Frederikseg pr. Herlufmagle mod Dansk Arbejdsmandsforbund og De danske Sukkerfabrikker, Akts.

I Tilslutning til de Gaars Dato stedfundne Forhandlinger angaaende ovennævnte Sag skal jeg paa mine Mandaters Vegne tillade mig at meddele:

De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger savner ifølge Foreningernes Vedtægter enhver Kompetence til at forhandle paa Medlemmernes Vegne om Overenskomst vedr. andet Landbrugsarbejde end Sukkerroearbejdet. Det er derfor udelukket, at Foreningernes Overbestyrelse kan afgive noget Tilsagn til Dansk Arbejdsmandsforbund angaaende Overenskomstforhandlinger om andet Landbrugsarbejde end Sukkerroearbejdet.

Overbestyrelsen er gennem de nu stedfundne Forhandlinger blevet klar over, at Dansk Arbejdsmandsforbund ved de kommende Forhandlinger om Overenskomst for 1936 vedr. Sukkerroearbejdet vil stille Krav om, at der samtidig afsluttes Overenskomst om andet Landbrugsarbejde. Saafremt Dansk Arbejdsmandsforbund, naar de nævnte Forhandlinger optages, fastholder dette Krav, vil man fra Sukkerroedyrkernes Side tage Stilling til Kravet.

Man gaar ved Afgivelsen af nærværende Skrivelse ud fra, at de overfor Medlemmer af De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger etablerede Blokader ligesom Sympatiblokaden overfor Sukkerfabrikkerne straks hæves.

Hofjægermester K. Wolff-Snedorff, Engelholm, og dennes juridiske Konsulent, Højesteretssagfører Fr. Teist, tiltræder nærværende Erklæring, hvilket jeg er bemyndiget til at meddele.«

og Dansk Arbejdsmandsforbunds Skrivelse af 16. November:

»Herr Højesteretssagfører, Dr. jur. Hartvig Jacobsen.

Efter de stedfundne Forhandlinger dels med Herr Højesteretssagføreren og dels med Formanden for Sukkerroedyrkerforeningerne Herr Proprietær M. Poulsen har vi forelagt Resultatet heraf for en Kreds af Tillidsmænd indenfor vor Organisation, hvem denne Sag nærmest berører, for at faa taget Stilling til det Resultat disse Forhandlinger har givet.

Vi har meddelt disse Tillidsmænd, at det saavel var Herr Højesteretssagførerens som Formanden for Sukkerroedyrkerforeningens private Opfattelse, at der i Fremtiden, for saa vidt det var gørligt, burde etableres almindelige overenskomstmæssige Tilstande mellem Landarbejdernes Organisation og Sukkerroedyrkerforeningerne ogsaa rækkende ud til det almindelige Landbrugsarbejde, men at Sukkerroedyrkerforeningernes Overbestyrelse i Øjeblikket savner Beføjelse til at indgaa paa en Realitetsforhandling herom, idet Sukkerroedyrkerforeningernes Love ingen saadan Beføjelse gav. Vi har ligeledes meddelt, at Betingelsen for, at de to nævnte Herrer vil arbejde for denne Sags Løsning var, at de løbende Sympatikonflikter overfor de af Sukkerroedyrkerforeningernes Medlemmer, der var omfattet af disse, bliver hævet, og at man fra Sukkerroedyrkerforeningernes Side vilde afstaa fra den paatænkte Retssag i Anledning af Sympatiaktionerne.

Paa min Anbefaling er det herefter vedtaget at hæve Sympatikonflikterne og da den modsvarende Interesse: Afstaaelse fra, at der rejses Retssag, nu ogsaa fuldtud er imødekommet ved Herr Højesteretssagførerens telefoniske Meddelelse om, at ogsaa Herr Godsejer Hansen, Faarevejle, vil frafalde at rejse Sag paa samme Betingelser som de paagældende Medlemmer af Sukkerroedyrkerforeningerne har indvilget heri, har vi meddelt vore paagældende Afdelinger, at saavel Sympatiblokaderne som den oprindelige Strejke ved de paagældendes Landbrugsbedrifter hæves fra og med førstkommende Mandag Aften.«

Efter Forligets Afslutning er den overfor Kammerherre Scavenius etablerede Strejke, forsaavidt angaar Skovbruget fortsat, og han har derfor under denne Sag indklaget De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne og paastaaet Strejken overfor hans Skovbrugsvirksomhed kendt ulovlig og Dansk Arbejdsmandsforbund ikendt Bod for Brud paa ovennævnte Forlig og for den Klageren derved paaførte Skade.

De indklagede har paastaaet Frifindelse, hvorhos de oprindelig har nedlagt Kontrapaastand om, at Klageren kendes pligtig at betale et Beløb af 260 Kr. 40 Øre, som han ved en faglig Voldgiftskendelse af 1. August 1935 er paalagt at betale sine Arbejdere som Tillæg for Lugning af ukrudtbefængte Roer, samt ikendt Bod for at have siddet den faglige Voldgiftskendelse overhørig. — Efter at Klagerne under den mundtlige Domsforhandling har erkendt at skylde det paagældende Beløb og erklæret sig villig til omgaaende at betale dette, har de Indklagede frafaldet Kontrapaastanden i sin Helhed.

En af de Indklagede oprindelig nedlagte Afvisningspaastand under Henvisning til, at Sagen ikke er anlagt af De samvirkende danske Roedyrkerforeninger, men af Klageren personlig, er ligeledes frafaldet, og Sagen vil derefter med begge Parters Samtykke i Medfør af Voldgiftsretslovens § 4, C være at paakende af nærværende Ret.

Til Støtte for sin Paastand anfører Klageren, at Forudsætningen for Forliget, der i det væsentlige kom i Stand ved telefoniske Samtaler mellem Formanden for Dansk Arbejdsmandsforbund og Højesteretssagfører Jacobsen som Repræsentant for De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger og særlig for 4 nævnte Medlemmer, der var berørte af Strejke- og Blokadeaktionen, var, at alle Strejker og Blokader skulde ophøre. Det eneste Spørgsmaal, der stod tilbage, var et Krav fra Dansk Arbejdsmandsforbund om, at De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger skulde give Tilsagn om at paavirke deres Medlemmer til at afslutte Overenskomst om deres Landbrugsforhold i Almindelighed ligesom alt sket for Roernes Vedkommende, og herom forhandledes der som anført den 14. November mellem Formanden for Sukkerroedyrkerforeningerne og Dansk Arbejdsmandsforbund. Hvad der herom blev vedtaget, fremgaar af de to ovenciterede Skrivelser. Havde det fra

Dansk Arbejdsmandsforbunds Side været antydet enten under de telefoniske Samtaler eller ved Skrivelsen af 16. November, at Strejken i Klagerens Skove skulde opretholdes, vilde Klageren ikkke være gaaet med til Forliget.

Heroverfor hævder de Indklagede, at det i Slutningen af deres Skrivelse af 16. November udtrykkeligt er fremhævet, at kun Sympatiblokaderne og den oprindelige Strejke ved de paagældende Landbrugsbedrifter skulde hæves, hvoraf fremgaar, at Strejken i Klagerens Skove, som ikke var nogen Sympatiaktion, men en Strejke, der blev etableret samtidig med den oprindelige Landbrugsstrejke i Slutningen af Juli 1935, ikke var indbefattet under Forliget. Allerede i 1934 havde Landarbejderforbundet gentagne Gange stillet Krav overfor Klageren om at faa oprettet faste Løn- og Arbejdsaftaler for de hos ham beskæftigede Land- og Skovbrugsarbejdere, og i en Skrivelse af 12. November 1934 til Klageren fremhæves det udtrykkeligt, at man søgte fremskaffet samme Arbejdsforhold i Klintholms Skovdistrikt som i andre mønske Skovdistrikter. Ved Forhandlingen den 14. November f. A. med Proprietær Poulsen blev det udtrykkeligt fremhævet, at den Forhandling om Overenskomst i Landbrugsforhold, der ved Forliget blev stillet i Udsigt, ikke skulde omfatte Skovbrugsforhold, og der var derfor ingen Anledning for Arbejdsmandsforbundet til at gøre opmærksom paa, at den oprindelige Strejke overfor Klageren, der baade angik hans Landbrug og Skovbrug, kun skulde bortfalde, forsaavidt angik Landbruget, idet man netop kun ønskede Sukkerroedyrkerforeningernes Bistand med Hensyn til Opnaaelse af en Overenskomst for Landbruget. Strejken overfor Klagerens Skovbrug havde derfor stadig sin selvstændige og oprindelige Betydning, nemlig at opnaa Overenskomst med Klageren for Skovbrugets Vedkommende. — Hertil kommer, at Højesteretssagfører Jacobsen af Klageren var gjort bekendt med, at der var etableret Strejke overfor ham ogsaa forsaavidt angik Skovbruget, og det maatte derfor være Klagerens eller hans Repræsentants Sag at gøre opmærksom paa, at et Forlig fra hans Side gjordes afhængigt af, at ogsaa Skovbrugsstrejken ophørte.

Fra Klagerens og Højesteretssagfører Jacobsens Side er det herimod anført, at Strejken i Klagerens Skove først er etableret en Maaned efter Strejken i Landbruget, og derfor har Karakter af en Sympatistrejke, der efter Forligets Ordlyd skulde bortfalde. Det er rigtigt, at Højesteretssagfører Jacobsen var gjort bekendt med, at der ogsaa var etableret Strejke overfor Klagerens Skovbrug, men det laa ikke inden for hans Tanke, at der skulde gøres nogen Undtagelse for dennes Vedkommende, da Meningen med Forliget maatte være, at alle Konflikter skulde bringes ud af Verden.

Efter Rettens Opfattelse maa det indgaaede Forlig forstaas som af Klagerne anført, saaledes at alle oprindelige Strejker og senere Sympatiaktioner skulde bringes til Ophør, og at Parterne derefter ved Forhandling skulde søge at naa til Enighed om en Landbrugsoverenskomst, idet det maatte være den Parts Sag, der vilde undtage nogen Del af Konflikten fra Forliget, udtrykkeligt at tage Forbehold, for at den anden Part da kunde tage Stilling dertil.

Klagerens Paastand om, at den fortsatte Strejke overfor hans Skovbrug er ulovlig, vil herefter være at tage til Følge, medens der efter Sagens Omstændigheder hverken findes Grundlag for Tilkendelse af nogen Erstatning eller Anledning til at paalægge de Indklagede nogen Bod.

Sagens Omkostninger findes efter Omstændighederne at burde betales med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den af Dansk Arbejdsmandsforbund etablerede Strejke overfor Godsejer, Kammerherre S. Scavenius, Klintholm, forsaavidt angaar hans Skovbrug, er bortfaldet ved det ovenfor nævnte Forlig af 15. og 16. November 1935.

I Sagsomkostninger betaler hver af Sagens Parter 150 Kr.

Sag Nr. 2175.

Havnearbejdere ved Losning af S/ »Freja« i Aalborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Februar 1936 i Sag Nr. 2175: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg.

Fredag den 12. Juli 1935 om Morgenen paabegyndtes Losning af ca. 105 Tons løse Hampefrøkager fra tysk Sejler »Freya« til Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havn, Aalborg Foderstof Import A/S. Losningsarbejdet udførtes paa Selskabets Vegne af Medlem af samme Forening, Firmaet Mammen & Drescher. Kagerne var saa meget i Stykker, at de maatte losses i Sække, og da Kaptajnen ikke havde tilstrækkeligt Mandskab til at udføre det dermed forbundne Ekstraarbejde, satte Modtageren, som man plejer i saadanne Tilfælde, 3 Havnearbejdere om Bord til Hjælp ved Opsækningen.

Samme Eftermiddag telefonerede Næstformanden for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg til Firmaet Mammen & Dreschers Kontor for at tale med Direktør Ørum-Pedersen, der er Formand for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne, angaaende Losningen, som mentes at foregaa i for langsomt et Tempo fra de tyske Sømænds Side. Paa Grund af Ørum-Pedersens Bortrejse talte Næstformanden med Bogholder Gotfred Hansen og overfor denne stilledes Krav om en garanteret Timeløn af 2 Kr for de ombord arbejdende Havnearbejdere, Bogholderen satte sig i Forbindelse med Foreningens Næstformand, Direktør Sthude, der forhandlede med Ladningsmodtageren om Sagen, og disse var enige om, at Kravet burde afvises.

Næste Dag den 13. Juli Kl. 10½ telefonerede Fagforeningsformanden til Bogholder Hansen og stillede Krav om, at Havnearbejderne skulde afregnes med 2 Kr. pr. Time, medmindre man foretrak at sætte yderligere 3 Mand i Lasten til Erstatning for Skibets Mandskab. Bogholderen satte sig atter i Forbindelse med Direktør Sthude og telefonerede derefter til Fagforeningsformanden, at Sthude havde meddelt, at man ikke kunde efterkomme de stillede Krav.

Lørdag Kl. 13½ nedlagde Arbejderne derefter Arbejdet, og efter at der om Mandagen var sket forgæves Henvendelse fra Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark til Dansk Arbejdsmandsforbund om Sagen, blev Sagen bragt paa Tale ved et Tirsdag den 16. om Formiddagen i anden Anledning afholdt Møde paa Sammenslutningens Kontor i København, hvor Fagforeningsformanden, der Lørdag Aften var rejst fra Aalborg, var tilstede. Sammenslutningen gav Ordre til, at de forlangte 2 Kr. skulde udbetales under Protest for at faa Arbejdet i Gang, og dette genoptoges derefter Tirsdag efter Middagspavsen.

Paa et mellem Hovedorganisationerne den 30. Juli 1935 afholdt Møde enedes man om at lade afgøre ved faglig Voldgift Spørgsmaalet om, hvorvidt Havnearbejdernes Krav om Ekstrabetaling udover Overenskomstens Akkordsatser havde været berettiget, hvorhos man fra Arbejdsgiver-Side forbeholdt sig at indgive Klage til Den faste Voldgiftsret i Anledning af den iværksatte Arbejdsstandsning.

Ved den herefter etablerede faglige Voldgift statueredes det ved Opmandskendelse af 5. Oktober 1935, at det af Fagforeningen ved den paagældende Lejlighed fremsatte Krav ikke havde været berettiget.

Under denne Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen og denne igen for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havn indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg og nedlagt Paastand om, at den etablerede Arbejdsstandsning kendes ulovlig, og at der paalægges Fagforeningen en Bod, der tillige kan tjene til Dækning dels af et fra Skibet rejst Krav om Betaling af Overliggedagspenge for 1½ Dag, 201 Kr. 33 Øre, dels af det Beløb, der i Henhold til Opmandskendelsen er betalt de paagældende Arbejdere for meget, 51 Kr. 91 Øre.

De Indklagede har paastaaet sig frifundne, subsidiært mod Betaling af 51 Kr. 91 Øre, og har til Støtte herfor anført, at Fagforeningsformanden maatte anse det fremsatte Krav om garanteret Timeløn eller om extra Mandskab for berettiget, og at han derfor ved de med Bogholder Hansen Lørdag den 13. Juli førte 2 telefoniske Samtaler henstillede, at der blev afholdt et Møde om Sagen med Arbejdsgiverforeningen, men at denne Henstilling ikke blev taget til Følge. Under disse Forhold har det været forklarligt, at Arbejderne standsede Arbejdet. — De Indklagede har nærmere fremhævet, at Opmandskendelsen vel er gaaet Arbejderne imod, men at det dog fremgaar af Kendelsen, at der virkelig synes at have foreligget en irregulær Adfærd fra de tyske Sømænds Side.

For Retten har Bogholder Hansen som Vidne udtalt, at der ikke ved de paagældende Telefonsamtaler Lørdag den 13. Juli fra Fagforeningsformandens Side blev stillet Krav om noget Møde om Sagen med Arbejdsgiverforeningen. Fagforeningsformanden forlangte, at Arbejderne skulde have en garanteret Timeløn af 2 Kr., og Bogholderen meddelte efter Sthudes Ordre, at dette Beløb ikke vilde blive betalt.

Direktør Sthude har som Vidne forklaret, at han Mandag Formiddag den 15. Juli telefonerede til Næstformanden for Fagforeningen, der udtalte, at Arbejderne skulde have 2 Kr. pr. Time, ellers kom Arbejdet ikke i Gang; der var ikke Tale om, at Fagforeningen ønskede nogen nærmere Forhandling om Sagen.

Efter Rettens Opfattelse burde Fagforeningsformanden, naar han mente, at Arbejderne paa Grund af de tyske Sømænds langsomme Arbejdstempo muligt havde berettigede Krav at stille, have henvendt sig direkte til Arbejdsgiverforeningen og overfor denne forlangt organisationsmæssig Behandling af Sagen. Under alle Omstændigheder har det været ulovligt, selv om man mente, at Arbejdernes Krav var berettiget, hvad Voldgiftskendelsen ikke har givet Arbejderne Medhold i, at iværksætte Arbejdsstandsning i Stedet for at gaa den organisationsmæssige Vej. Paa den anden Side burde Arbejdsgiverforeningens Næstformand, da han var gjort bekendt med de fra Fagforeningens Side stillede Krav, i Stedet for at meddele sit Svar gennem Bogholderen, selv havde sat sig i Forbindelse med Fagforeningsformanden, for at der ved en direkte Forhandling, eventuelt ved et Møde ved Skibet, kunde træffes Foranstaltning til at afværge den truende Konflikts videre Udvikling. Under Hensyn til de fremhævede Omstændigheder og da Klagernes Paastand om Overliggedagspenge ikke nærmere er underbygget, findes den Bod, Fagforeningen ved den iværksatte ulovlige Arbejdsstandsning har forskyldt, at kunne fastsættes til 300 Kr.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig.

Til Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne betaler Havnearbejdernes Fagforening i Aalborg en Bod paa 300 Kr.

I Sagsomkostninger betaler de Indklagede 300 Kroner.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND I DANMARK

NUMER 17 * KØBENHAVN DEN 15. MARTS 1936 * 32. AARGANG

Lockoutsituationen.

Den fra mange Sider ventede Udvidelse af den standende Konflikt har ikke fundet Sted, idet begge Parter har afholdt sig fra at drage yderligere Arbejdergrupper ind i Kampen, som nu fortsættes paa fjerde Uge. Der er dog sket en Vending i Konflikten, idet Parterne efter Forligsmændenes Henstilling har genoptaget Forhandlingerne, først om de Marts-Overenskomster, hvorom der endnu ikke var forhandlet mellem Hovedorganisationerne, og dernæst om nye Forhandlingsregler, ligesom Forligsinstitutionen den 9. Marts har vedtaget at genoptage Mæglingsarbejdet. Naar dette Nummer af Bladet kommer Læserne i Hænde, vil det formentlig allerede have vist sig, om Parterne har nærmet sig hinanden saa meget, at Forligsmændene kan finde et Grundlag for Fremsættelse af et Mæglingsforslag.

I vor sidste Oversigt over Lockout- og Overenskomstsituationen pegede vi paa, at den af Arbejdsgiverforeningen iværksatte Lockout var blevet mødt med almindelig Uvilje i saa godt som alle Kredse af Befolkningen. Selv den konservative Presse stiller sig afvisende, og enkelte Højreblade har endog udtalt sig til Gunst for de af Fagforeningerne rejste Krav om Forhøjelse af de laveste Lønninger. Denne almindelige Sympati for Arbejdernes Krav i Forbindelse med, at enkelte større Arbejdsgivere offentlig har taget Stilling mod den meningsløse Arbejdskonflikt og for en Forstaaelse med Arbejderne, har aabenbart fremkaldt en vis Nervøsitet i Arbejdsgivernes Lejr. I forskellige fremsendte Indlæg og Redegørelser har Arbejdsgiverforeningens Formand polemiseret baade mod Udtalelser i Pressen, mod de egne Medlemmer og navnlig mod Statsminister Stauning. Desuden overraskede Arbejdsgiverforeningen den 3. Marts Offentligheden med en Helside-Annonce i samtlige Landets Dagblade, hvori der gives en Redegørelse for Overenskomstsituationens Udvikling, set med Arbejdsgivernes Øjne.

Formaalet med denne Redegørelse, der naturligvis giver en noget ensidig og vildledende Fremstilling af Forholdene, er først og fremmest at afsvække det daarlige Indtryk, Arbejdsgivernes ubegrundede Angreb paa Fagforeningerne og Erhvervslivet har fremkaldt i den store Offentlighed. Der blev her givet et ganske forvrænget Billede af Arbejdernes Krav, samt en Del Oplysninger om Arbejdsgivernes Tilbud for Februar-Overenskomsternes Vedkommende, som i Reglen bestaar i nogle Øres Forhøjelse fra 1. Februar 1937, d. v. s. paa Betingelse af, at Overenskomsterne forlænges for 2 Aar. Næsten alle Forbund med Februar-Overenskomster har protesteret mod Arbejdsgiverforeningens Fremstilling under Henvisning til, at de givne Oplysninger om Arbejdernes Lønkrav gennemgaaende er misvisende, idet det ikke siges, at disse i Reglen kun omfatter bestemte Arbejdergrupper indenfor de enkelte Fag, men ikke Faget som Helhed. Endvidere fremhæver adskillige Forbund, at de ikke har haft Kendskab til Arbejdsgivernes Tilbud. Med Henblik paa, at Forhandlingerne nu atter er kommen i Gang, ser vi bort fra at komme nærmere ind paa Enkelthederne i den lange Redegørelse, idet der ved Forhandlingerne vil være rig Lejlighed til at drøfte Krav og Tilbud. Forudsætningerne for, at Forhandlingerne fører til et Resultat, maa dog ganske naturligt være, at Kravene virkelig gøres til Genstand for Drøftelser og at Arbejdsgivernes Repræsentanter ikke lige som sidste Gang indskrænker sig til at sige Nej.

Som bekendt blev der den 3. Marts i hele Landet afholdt ca. 100 Møder for de lockoutede Arbejdere. Paa Mødet i »Forum« i København fremkom Statsminister Stauning med en Række Udtalelser om Arbejdsgiverforeningens manglende Forhandlingsvilje og aggressive Holdning overfor Arbejderne, og han paaviste, at Arbejderne havde berettiget Krav paa at faa deres Andel i det stigende Udbytte, Industrien har opnaaet i de sidste Aar takket være en fornuftig økonomisk Politik og takket være Valutacentralens beskyttende Virksomhed. Selvfølgelig rykkede Hr. Julius Madsen straks ud med et Indlæg, hvori han søgte at imødegaa Staunings Udtalelser og føre Bevis for, at Arbejdsgiverforeningens Politik kun har Samfundets og Erhvervslivets Interesser for Øje. Arbejdsgiverne søger navnlig at forsvare deres Stil-

ling med, at det for dem gælder om at afværge et almindeligt Lønfremstød fra Fagforeningernes Side. Heroverfor ønsker vi endnu engang udtrykkeligt at understrege, at vore Krav nu som før væsentlig tager Sigte paa at opnaa Forbedringer for de lavest lønnede Arbejdere, hvad der dog ikke udelukker, at de Fag, der almindeligvis ikke henregnes under denne Kategori, ogsaa har visse Krav, de søger gennemført, og visse Forhold, de søger rettede. Herom er de rede til at forhandle, men Forhandlingerne maa selvfølgelig ende resultatløse, naar Arbejdsgiverforeningen fastholder sit Krav om uforandret Forlængelse af alle Overenskomster.

Angaaende Arbejdsgivernes Paastand om, at Kampen er blevet dem paatvungen, ønsker vi ikke at spilde mange Ord. Ingen kan fornuftvis være i Tvivl om, hvem der maa stemples som Angriber i denne Konflikt, og det maa nærmest betragtes som et Udslag af Arbejdsgiverforeningens daarlige Samvittighed, naar den nu stiller Spørgsmaalet saaledes op, at Skylden for en Krig ikke altid behøver at paahvile den, der erklærer den, men eventuelt ogsaa den, der fremkalder den. Vi hævder, at Arbejdsgiverforeningen ikke blot har erklæret Krigen, men ogsaa har fremkaldt den ved sin stejle Afvisning af Arbejdernes gennemgaaende maadeholdne Krav.

Naar Arbejdsgiverforeningen nu søger at fralægge sig Ansvaret for Kampen, skyldes det ikke mindst den store Utilfredshed, der hersker blandt de egne Medlemmer. Denne er saa stor, at Arbejdsgiverforeningen har været nødsaget til at forbyde sine Medlemmer offentlig at fremsætte Udtalelser, der misbilliger og bebrejder Arbejdsgiverforeningen dens lovlige og enstemmige Vedtagelse af Lockouten, og saadanne Medlemmer trues med Bødepaalæg i Henhold til Foreningens Love.

Som allerede nævnt henstillede Forligsmændene — efter i nogen Tid at have haft Føling med Parterne — den 2. Marts til Hovedorganisationerne at foranledige, at der snarest mulig genoptoges Forhandlinger om saadanne Marts-Overenskomster, hvorom der endnu ikke var forhandlet mellem Organisationerne. Endvidere henstillede Forligsmændene om Genoptagelse af de afbrudte Forhandlinger mellem Hovedorganisationerne om nye Forhandlingsregler. Begge Henstillinger tiltraadtes af saavel Arbejdsgiverforeningen som De samvirkende Fagforbund, og Forhandlingerne genoptoges. Mens Forhandlingerne om Marts-Overenskomsterne ikke førte til noget Resultat, fortsætter det af Hovedorganisationerne nedsatte Udvalg sine Drøftelser af de nye Forhandlingsregler, uden at det dog paa det nuværende Tidspunkt kan siges noget bestemt om Udsigterne for en Forstaaelse.

Samtidig har Forligsmændene drøftet Mulighederne for en Genoptagelse af Mæglingsarbejdet. Efter Konferencer med Repræsentanter for Hovedorganisationerne og en Række Fagforbund udsendte Forligsmændene den 9. Marts følgende Meddelelse:

»For at søge den løbende Arbejdskonflikt afsluttet snarest muligt har Forligsmændene besluttet at genoptage Mæglingen vedrørende Februaroverenskomsterne Tirsdag den 10. Marts. Under Mæglingen vil blive inddraget de Marts-overenskomster, om hvis Fornyelse der ikke har kunnet opnaas Enighed mellem Parterne.«

Genoptagelsen af Mæglingen for de udløbne Februar- og Marts-Overenskomster maa selvfølgelig betragtes som en Lysning af Situationen og betyder, at Forligsmændene af de første Forhandlinger udleder en Mulighed for at stille et Mæglingsforslag. Tiden vil vise, hvorvidt dette Haab har været berettiget.

Th. Thomsens Død.

Natten til Onsdag den 11. Marts er Dansk Kommunalarbejderforbunds Forretningsfører, Th. Thomsen, afgaaet ved Døden, knapt 65 Aar gammel.

Thomsens Gerning var helt knyttet til Forbundet. Han begyndte som Arbejdsmand ved Kommunen, og hans Kolleger, som hurtig blev opmærksom paa hans Evner, valgte ham til Sekretær og senere til Medlem af Forbundets Hovedbestyrelse. I 1915 valgtes han til Formand. Formandsstillingen var dengang et ulønnet Hverv, og først i 1918 blev Thomsen ansat som fastlønnet Forretningsfører.

Gennem mange Aar har Thomsen saaledes varetaget sit Forbunds og sine Medlemmers Interesser, og det er den almindelige Opfattelse, at ingen Mand kunde have gjort det bedre end han. Men Thomsen saa videre end Medlemmernes snævre Faginteresser, han forstod tilfulde Betydningen af Arbejdernes Samhørighed udover Faggrænserne, og han havde dyb Forstaaelse af de Forpligtelser, Arbejdernes indbyrdes Solidaritet paalægger Fagorganisationerne. Dette viste han ved de mange Forhandlinger, der gennem Aarene er ført angaaende Grænsestridigheder med andre Forbund, Stridigheder, der er opstaaet som Følge af Vanskeligheden ved at drage et skarpt Skel mellem de forskellige Fags Grænseomraader indenfor Landets

Kommuner. Men det kan siges, at Thomsen, skønt han selvfølgelig i første Linie søgte at føre sit Standpunkt til Sejr, altid viste Forstaaelse for Modpartens Mening og paa kammeratlig Vis søgte at finde en Løsning, der kunde føre over en vanskelig Situation. Det maa ogsaa bemærkes, at Dansk Kommunalarbejderforbund under Thomsens Ledelse ved alle Arbejdskonflikter og ogsaa ved andre Lejligheder har givet tydeligt Udtryk for sin Solidaritet med de øvrige Arbejderorganisationer.

Med Thomsen mister dansk Fagbevægelse en af sine bedste Mænd, og Dansk Kommunalarbejderforbund sin utrættelige og altid aarvaagne Leder. Hans Død vil vække Sorg i vide Kredse indenfor dansk Fagbevægelse.

De samvirkende Fagforbunds Medlemsstatistik for 1935.

Tilsluttede Organisationer og Medlemstal.

De samvirkende Fagforbund omfattede den 31. December 1935 63 Forbund med 2950 Afdelinger og en enkeltstaaende Fagforening. Det samlede Medlemstal var 381,341, heraf 318,144 Mænd og 63,197 (16,6 pCt.) Kvinder.

Ved Udgangen af Aaret 1934 omfattede D. s. F. 60 Forbund med 2794 Afdelinger og en enkeltstaaende Fagforening med tilsammen 354,736 Medlemmer, deraf 294,715 Mænd og 60,021 Kvinder.

Antallet af tilsluttede Forbund er saaledes forøget med 3, idet Murerforbundet i Danmark, Tjenerforbundet i Danmark samt Forbundet for faglært Køkkenpersonale i Aarets Løb har indmeldt sig i den faglige Centralorganisation. Afdelingernes Antal er steget med 156, heraf falder de 148 Afdelinger paa de tre nyindmeldte Forbund. Medlemstallet er steget med 26,605 eller 7,5 pCt. Antallet mandlige Medlemmer er steget med 23,429 eller 7,9 pCt., Antallet kvindelige Medlemmer derimod kun med 3176 eller 5,3 pCt.

39 Forbund har haft en samlet Fremgang paa 14,031 Medlemmer, og dertil kommer saa de 3 nyindmeldte Forbund med ialt 13,199 Medlemmer, altsaa en samlet Fremgang paa 27,230 Medlemmer. Da imidlertid 17 Organisationer har haft en samlet Tilbagegang paa 625, udgør den reelle Fremgang 26,605 Medlemmer. Den største Fremgang opviser Dansk Arbejdsmandsforbund med 5360, Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund med 1423, Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund med 1390, Malerforbundet med 669, Træindustriarbejderforbundet med 572, Bogbinderforbundet med 542, Dansk Skræderforbund med 494, Kvindeligt Arbejderforbund med 421 og Dansk Skibstømrerforbund med 421 (heraf 380 Medlemmer af Skibstømrernes Fagforening i København, som nu har indmeldt sig i Forbundet). Disse 9 Forbunds samlede Fremgang udgør 11,292 Medlemmer, mens de øvrige 30 Organisationer har haft en samlet Medlemstilvækst paa 2739. Medlemstallet i de 3 nyindmeldte Forbund var for Murerforbundets Vedkommende 7143, for Tjenerforbundet 5254 og for Forbundet for faglært Køkkenpersonale 802.

De udenfor staaende Organisationer.

Medlemstallet i de udenfor De samvirkende Fagforbund staaende Fagorganisationer er i Beretningsaaret gaaet ned fra 66,879 til 56,794. Der har altsaa for disse Organisationer været en Tilbagegang paa 10,085, der skyldes de 3 ovenfor nævnte Forbunds Tilslutning til D. s. F. samt de københavnske Skibstømreres Fagforenings Indmeldelse i Dansk Skibstømrerforbund. Naar man fradrager de 1262 Medlemmer i Dansk Farmaceutforening, som ikke var medtaget i sidste Aars Statistik, opviser de øvrige udenfor staaende Fagorganisationer en samlet Fremgang paa 1343 Medlemmer.

Ved Aarets Udgang stod 12 Forbund og 9 enkeltstaaende Fagorganisationer med ialt 486 Afdelinger udenfor D. s. F. Sidste Aars Statistik omfattede 14 Forbund og 10 enkeltstaaende Fagorganisationer med ialt 623 Afdelinger.

Organisationsforholdene i Hovedstaden og Provinsen 1931—1935.

Medlemsstatistiken giver denne Gang en Oversigt over Medlemmernes Fordeling paa Hovedstad og Provins i de sidste 5 Aar, der viser Bevægelsen i Medlemstallet samt Antal Afdelinger for Forbundene saavel indenfor som udenfor De samvirkende Fagforbund og for samtlige Landets Fagorganisationer som Helhed.

Indenfor De samvirkende Fagforbund er Afdelingernes Antal for hele Landet i Tidsrummet 1931—1935 steget med 582, nemlig fra 2369 til 2951 eller med 24,6 pCt. Medlemstallet er i samme Periode gaaet frem fra 269,522 til 381,341, det er en Fremgang paa 111,819 eller 41,5 pCt. For de mandlige Medlemmers Vedkommende har Stigningen været 43,4 pCt., mens Antallet kvindelige Medlemmer er steget med 41,5 pCt. Størst Fremgang viser Provinsen, hvor de mandlige Medlemmers Antal er steget med 54,5 pCt., mens Kvindernes Fremgang udgør 49,2 pCt. Indenfor 5 Aars Perioden har der været en uafbrudt Fremgang. Størst var Tilgangen fra 1933 til 1934 med 52,930 Medlemmer og 776 Afdelinger.

De samvirkende Fagforbund omfattede den 31. December 1935 85,9 pCt. af samtlige Forbundsafdelinger og 87 pCt. af samtlige fagorganiserede Arbejdere i Danmark.

Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund.

For de udenfor D. s. F. staaende Fagorganisationer er Antallet Afdelinger gaaet tilbage fra 791 til 486, det er en Tilbagegang paa 305 Afdelinger eller 38,6 pCt. Medlemstallet er i Femaarsperioden gaaet ned fra 84,230 til 56,794, d. v. s. med 27,436 eller 32,6 pCt. Naar medtages en Tilgang fra 1932 til 1933 paa ca. 33,000, der skyldtes Landarbejderforbundets Udmeldelse af D. s. F., har der de øvrige Aar været Tilbagegang saavel for Afdelingernes som for Medlemmernes Vedkommende. I Hovedstaden staar Nedgangen i Antal mandlige Medlemmer procentvis i Forhold til Fremgangen indenfor D. s. F. Den største Tilbagegang viser Antallet mandlige Medlemmer i Provinsen, der er aftaget med ca. 40 pCt.

De tilsluttede Organisationers Medlemstal.

Lb. Nr.	Organisationens Navn:	31. December 1935				31. Dec. 1934	
		Antal Afdelinger	Antal Mænd	Antal Kvinder	Ialt Medlemmer	Samlet Antal Medlemmer	Antal Afd.
1.	Arbejdsmands-Forbund, Dansk	1194	153360		153360	148000	1195
2.	Bageri- og Konditoriarbejderforbundet	46	4676	223	4899	5078	46
3.	Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforb...	5	223		223	217	5
4.	Bogbinderforbundet i Danmark	15	1097	3743	4840	4298	15
5.	Brolæggerforbund, Dansk	14	280		280	280	15
6.	Bødkerforbundet i Danmark	16	439		439	468	17
7.	Børsteindustriarbejdernes Forbund	12	253	163	416	404	12
8.	Drejerforbundet i Danmark	10	196		196	204	11
9.	Elektrikerforbund, Dansk	35	3300		3300	3054	35
10.	Forgylderforbundet i Danmark	6	168	5	173	173	6
11.	Former- og Støberiarbejderforbund, Dansk	44	2122		2122	2162	44
12.	Funktionærforbund, Dansk	40	2183	239	2422	2101	37
13.	Gartnerforbund, Dansk	28	1966	20	1986	2016	29
14.	Glarmestersvendenes Forbund	12	183		183	190	13
15.	Glasarbejderforbund, Dansk	5	404		404	376	5
16.	Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund	9	1087	161	1248	1234	9
17.	Gørtler- og Metalarbejderforbundet	7	541		541	515	7
18.	Handels- og Kontormedhjælperforbund, Dansk	107	15845	5928	21773	20383	107
19.	Handskemagerforbundet i Danmark	2	95	145	240	195	2
20.	Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk	9	446	1090	1536	1504	9
21.	Husassistenternes Forbund	16	2	748	750	575	13
22.	Jernbaneforbund, Dansk	11	7220		7220	7370	11
23.	Jern- og Metalsliberforbund, Dansk	11	405		405	335	10
24.	Karetmagerforbund, Dansk	26	1113		1113	1122	26
25.	Kedel- og Maskinpasserforbund, Dansk	60	2319		2319	2322	60
26.	Keramisk Forbund	10	1017	798	1815	1565	10
27.	Kobbersmedenes Forbund	7	233		233	233	7
28.	Kommunalarbejderforbund, Dansk	38	7173	3152	10325	10047	38
29.	Korkskærernes og Sortererskernes Forbund	7	89	124	213	218	7
30.	Kurvemagerforbundet	2	95	2	97	136	2
31.	Kvindeligt Arbejderforbund	70		15656	15656	15235	65
32.	Køkkenpersonale, Forbund for faglært	4	474	328	802	—	—
33.	Litografisk Forbund	8	942	3	945	892	9
34.	Lokomotivmandsforbund, Dansk	45	381		381	384	45
35.	Læder- og Skindarbejderforbund, Dansk	13	455	37	492	491	12
36.	Malerforbundet i Danmark	72	7360	9	7369	6700	72
37.	Mejeristforbund, Dansk	50	2433	5	2438	2282	50
38.	Metaltrykkerforbund, Dansk	2	150		150	144	2
39.	Murerforbundet i Danmark	115	7143		7143	—	—
40.	Mølleriarbejderforbund, Dansk	28	944	68	1012	958	28
41.	Papirindustriarbejderforbundet	8	1229	392	1621	1591	8
42.	Postforbund, Dansk	5	4830		4830	4824	5
43.	Privatbanefunktionærernes Forbund	3	1272	157	1429	1504	3
44.	Rebslageriarbejderforbund, Dansk	8	192	177	369	373	9
45.	Riggernes og Sejlmagernes Forbund	6	133		133	128	7
46.	Sadelmager- og Tapetsererforbund, Skandinav.	44	2275	253	2528	2198	44
47.	Skibstømrerforbund, Dansk	38	1145		1145	724	33
48.	Skorstensfejersvendenes Fagforbund	6	235		235	235	6
49.	Skotøjsarbejderforbund, Dansk	49	3049	2545	5594	5317	46
50.	Skraatobaksarbejdernes Forbund	18	165	382	547	572	20
51.	Skrædderforbund, Dansk	77	3900	8316	12216	11722	77
52.	Smede- og Maskinarbejderforbund, Dansk	87	33762		33762	32339	88
53.	Snedkerforbundet i Danmark	89	9610	89	9699	9566	89
54.	Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund	37	1032	275	1307	1280	37
55.	Specialarbejderforbundet	6	963		963	970	6
56.	Stenindustriarbejderforbund, Dansk	13	1049		1049	1011	13
57.	Stukkatørernes Forbund	2	113		113	110	2
58.	Sukkervare- og Chokoladearbejdernes Forbund	7	451	1291	1742	1696	7
59.	Tekstilarbejderforbund, Dansk	43	4584	9628	14212	14224	44
60.	Tjenerforbundet i Danmark	29	4959	295	5254	—	—
61.	Tobaksarbejderforbundet i Danmark	18	2892	5844	8736	8718	19
62.	Træindustriarbejderforbundet i Danmark	87	5736	80	5816	5244	86
63.	Typograf Forbund, Dansk	59	5690	826	6516	6471	59
1.	Dykkerforening, Dansk (Enkeltstaaende Foren.)	1	66		66	58	1
	Ialt	2951	318144	63197	381341	354736	2795

Organisationsforholdene i Hovedstaden og Provinsen 1931—1935.

Aar	Hovedstaden			Provinsen			Hele Landet			Antal Afdelinger
	Antal Mænd	Antal Kvinder	Ialt	Antal Mænd	Antal Kvinder	Ialt	Antal Mænd	Antal Kvinder	Ialt	
				Indenfor De samvirkende Fagforbund.						
1931	89124	27439	116563	136330	16629	152959	225454	44068	269522	2369
1932	95308	29932	125240	155078	19682	174760	250386	49614	300000	2530
1933	97553	34388	131941	147498	22367	169865	245051	56755	301806	2019
1934	99722	36550	136272	194993	23471	218464	294715	60021	354736	2795
1935	107476	38384	145860	210668	24813	235481	318144	63197	381341	2951
Fremgang 1931—1935	18352	10945	29297	74338	8184	82522	92690	19129	111819	582
Procentvis	20,6	39,9	25,1	54,5	49,2	54,0	41,1	43,4	41,5	24,6
				Udenfor De samvirkende Fagforbund.						
1931	27945	5795	33740	45536	4954	50490	73481	10749	84230	791
1932	26270	3994	30264	36061	2844	38905	62331	6838	69169	671
1933	25142	4141	29283	69581	3428	73009	94723	7569	102292	1334
1934	24801	4268	29069	34847	2963	37810	59648	7231	66879	623
1935	22185	4186	26371	27360	3063	30423	49545	7249	56794	486
Tilbagegang 1931—1935	5760	1609	7369	18176	1891	20067	23936	3500	27436	305
Procentvis	20,6	27,8	21,8	39,9	38,2	39,7	32,6	32,6	32,6	38,6
				Samtlige Organisationer.						
1931	117069	33234	150303	181866	21583	203449	298935	54817	353752	3160
1932	121578	33926	155504	191139	22526	213665	312717	56452	369169	3201
1933	122695	38529	161224	217079	25795	242874	339774	64324	404098	3353
1934	124523	40818	165341	229840	26434	256274	354363	67252	421615	3418
1935	129661	42570	172231	238028	27876	265904	367689	70446	438135	3437
Fremgang 1931—1935	12592	9336	21928	56162	6293	62455	68754	15629	84383	277
Procentvis	10,7	28,1	14,6	30,9	29,2	30,7	23,0	28,5	23,8	8,8

Samtlige Fagorganisationer i hele Landet.

I Femaarsperioden har samtlige Forbund forøget Antallet af deres Afdelinger med 277 eller 8,8 pCt. Antallet af fagorganiserede Arbejdere i hele Landet er i samme Tidsrum steget med 84,383 eller 23 pCt. Fordelt paa Hovedstad og Provins var Tallet den 31. December 1935 henholdsvis 172,231 eller 39,3 pCt. og 265,904 eller 60,7 pCt. Det samlede Antal fagorganiserede Arbejdere udgjorde saaledes 438,135, heraf 367,689 Mænd og 70,446 Kvinder.

Iøvrigt henvises til hosstaaende Tabeller.

RUNDSKUE

FAGLIG SAMLING. Afstemningen i Arbejdsmændenes Forbund for Gentofte, Lyngby og Gladsakse Sogne gav desværre ikke Flertal for Forslaget om en Sammenslutning med Dansk Arbejdsmandsforbund. For dette Forslag stemte nemlig kun 674 Medlemmer, imod 765. Af Forbundets ca. 1800 Medlemmer deltog de 1493 i Afstemningen. Saavel denne som de i den sidste Tid foretagne Afstemninger i de københavnske Murersvendes og Postbudes Organisationer — Postbudene har dog nu besluttet, paany at stemme om Indmeldelse i deres Forbund — viser saaledes, at der i disse Organisationer endnu ikke findes den rette Forstaaelse for det organisatoriske Sammenholds Betydning i en Tid, der rummer saa mange Vanskeligheder for den samlede Arbejderbevægelse.

ENGROSPRISTALLET. Det af Statistisk Departement beregnede Engrospristal er for Februar uforandret 126. Det har ikke forandret sig siden Oktober i Fjor. For Raavarer og Halvfabrikata er der en Nedgang med 1 Point til 131, for Færdigvarer en Opgang med 1 Point til 124, for Importvarer en Nedgang med 1 Point til 130, men for Eksportvarer en saa anselig Opgang som fra 149 til 155 Points, eg endelig for Hjemmemarkedsvarer en lille Stigning med 2 Points til 124 Points.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsdirektoratets Opgørelse over Arbejdsløsheden pr. 6. Marts viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 124.655 eller 31 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 2878 højere end i den foregaaende Uge og 13.505 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 2,5 Points højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke Arbejdsløsheds-

forsikrede) udgjorde 18.244, hvilket er 305 højere end i den foregaaende Uge.

Denne Opgørelse omfatter ogsaa de arbejdsløse, som ikke mere erholder Arbejdsløshedsunderstøttelse, men er overført til Strejkekasserne.

Det internationale Arbejdsbureaus Forvaltningsraad.

(I. F. C.) Det 74. Forvaltningsraadsmøde i det internationale Arbejdsbureau stod i Krisebekæmpelsens Tegn. Betydningen af dette Spørgsmaal traadte allerede stærkt frem ved Fastsættelsen af Dagsordenen for den internationale Arbejdskonference i 1937. Af de 6 til Udvælgelse foreslaaede Dagsordenspunkter erholdt 3 Punkter, som direkte tager Sigte paa en Bekæmpelse af Arbejdsløsheden, den fornødne Stemmeflerhed: Iværksættelse af offentlige Arbejder for at skabe øget Beskæftigelse (29 Stemmer mod 2), 40 Timers Ugen i de grafiske Fag (18 Stemmer mod 9) og i den kemiske Industri (16 Stemmer mod 11). Som bekendt vil Spørgsmaalet om en Nedsættelse af Arbejdstiden, d. v. s. Indførelsen af 40 Timers Ugen, ved offentlige Arbejder, i Jern- og Staalindustrien, Byggefagene, Kulindustrien og Tekstilindustrien, blive behandlet paa Arbejdskonferencen i 1936, som aabnes den 4. Juni.

Et fjerde Punkt paa Dagsordenen, som Arbejdergruppen energisk gik ind for, nemlig Spørgsmaalet om Lærlinge og Fagskoleundervisning, blev desværre forkastet med 15 Stemmer mod 12.

Den i 1935 afholdte Arbejdskonference vedtog en Resolution, der af Forvaltningsraadet kræver en Revision af Konventionerne om Lavalder for Børns Arbejde, d. v. s. Forhøjelse af denne Alder fra 14 til 15 Aar. Efter en levende Diskussion, hvorunder Arbejdergruppen gik ind for en Gennemførelse af Revisionen senest i 1937, nemlig en samtidig Revision af alle fire Konventioner (Industri, Landbrug, Skibsfart og ikke-industrielle Virksomheder) besluttede Forvaltningsraadet at forberede en saadan Revision. Regeringerne skal med Henblik paa en Behandling paa en af de næste Konferencer udtale sig om hvilke Punkter, der efter deres Mening skal gøres til Genstand for en Revision. Som man ser, har Forvaltningsraadet ganske vist i H. t. det af Arbejdergruppen fremsatte Ønske udtalt sig for at foretage de forberedende Skridt, men derimod ikke givet Tilsagn om en Behandling allerede i 1937. Det kan dog siges, at de Omstændigheder, hvorunder denne Revision besluttedes, indeholder en moralsk Forpligtelse til en Likvidering af Spørgsmaalet i 1937. Paa den anden Side staar det fast, at, hvad Konventionen for Skibsfarten angaar, den paritetiske maritime Kommission, hvis Udtalelse skal indhentes, allerede har udtalt sig for en Revision og for en Forhøjelse af Lavalderen til 15 Aar.

En interessant Diskussion udspandt sig ved Behandlingen af en af Folkeforbundet vedtaget Resolution til Gunst for større Handelsfrihed.

Den amerikanske Regeringsrepræsentant foreslog, at Arbejdsbureauet skulde gaa i Gang med en Udredning angaaende Spørgsmaalet om Virkningerne af Forandringerne i Landenes Handelspolitik paa Arbejdernes Beskæftigelse og Løn. Han henviste til, at hvis man ønskede at skabe øgede Beskæftigelsesmuligheder, maatte man genoprette friere Handelsforbindelser og sløjfe Toldskrankerne. Erfaringerne i USA og andre Lande havde vist, at Indskrænkning af den internationale Handel og Beskyttelse for den nationale Industri ikke var noget Lægemiddel mod Arbejdsløsheden, men snarere forøgede denne. Repræsentanten henviste til enkelte Foranstaltninger, som USA havde truffet ud fra denne Erkendelse for at skabe friere Handelsforbindelser. L. Jouhaux og forskellige andre Medlemmer af Forvaltningsraadet understregede Vigtigheden af det rejste Spørgsmaal og understøttede den amerikanske Repræsentants Forslag. Direktøren blev bemyndiget til at iværksætte den foreslaaede Udredning.

Raadet behandlede endvidere en af den sidste Folkeforbundsforsamling vedtagen Resolution angaaende de juridiske Bestemmelser om Kvindearbejdet. Direktøren erindrede om, at der allerede i 1931 blev gennemført en meget indgaaende Undersøgelse angaaende dette Spørgsmaal, men at han var rede til at foretage en ny Udredning. Denne nye Undersøgelse skal særlig tage Sigte paa Spørgsmaalet om Begrænsning af Kvindearbejdet i økonomiske Depressionstider.

Raadet tog derefter Stilling til forskellige Beretninger fra en Række Komiteer samt en Beretning om den tekniske forberedende Søfartskonference og den i Chile afholdte Arbejdskonference for de amerikanske Stater. I Forbindelse med den sidste Beretning omtalte Jouhaux og Kupers Fængslingen af Chiles Arbejderrepræsentant, Solis. De opfordrede Direktøren til at fremskaffe Oplysninger om de nærmere Omstændigheder vedrørende denne Arrestation for at konstatere, om der bestod en Sammenhæng mellem denne og den af vedkommende Repræsentant paa nævnte Konference rejste Kritik mod hans Regering. Paa den første Mødedag var Direktøren blevet gjort bekendt med dette Tilfælde og havde lovet, at han saavidt muligt endnu forinden Mødernes Afslutning vilde give Oplysning om de nærmere Enkeltheder. Efter Oplæsningen af en Protestskrivelse fra Chiles Gesandt i Bern, hvori denne frakender Arbejdergruppen Retten til at paatale saadanne Spørgsmaal, erklærede Arbejdergruppen i Slutningsmødet, at de givne Oplysninger ikke kunde betragtes som fyldestgørende. I Arbejdergruppens Møde paalagdes det derfor Sekretæren at sende Republiken Chiles Præsident et Telegram.

Arbejdergruppen afholdt som sædvanlig en Række Særmøder til Drøftelse af de foreliggende Spørgsmaal.

I sit første Møde mindedes Arbejdergruppen sit afdøde Medlem, Edv. Johanson, Sverige, som siden 1930 var Medlem af Forvaltningsraadet og hvis Død betyder et stort Tab for Gruppen. Endvidere besluttedes det at sende den svenske Landsorganisation et Kondolance-Telegram. I Anledning af

en Meddelelse om, at Suppleanten Zulawski, Polen, er alvorlig syg, besluttede Gruppen at sende ham et Telegram med de bedste Ønsker om snarlig Helbredelse.

Sluttelig vedtog Gruppen enstemmigt en Resolution, der kraftigt protesterer mod, at Fagforeningsfriheden er saa alvorligt truet i talrige Lande, og navnlig henviser til den utrolige Dom over 2 østrigske Fagforeningsførere og den umenneskelige Forfølgelse af mange Arbejdere i Tyskland, der mistænkes for at drive illegal Propaganda. Navnlig brændemærkede Gruppen den tyske Gestapos Grusomheder før og under Wuppertal-Processen.

Forvaltningsraadets næste Kvartalsmøde afholdes i Geneve den 20. April og følgende Dage.

NYT FRA UDLANDET

SAMLINGSKONGRESSEN I FRANKRIG. Sammenslutningen mellem den gamle (C. G. T.) og den kommunistiske (C. G. T. U.) Landsorganisation i Frankrig er nu blevet definitiv beseglet paa den store Samlingskongres i Toulouse den 2. og 3. Marts. Paa Kongressen var den gamle Landsorganisation i absolut Flertal, hvad der fremgaar af, at den med to Trediedels Flertal besluttede, at den nye Landsorganisation skal staa tilsluttet Den internationale faglige Central. Med Hensyn til Organisationsformen vedtoges det at beholde den Form, C. G. T. hidtil havde haft, samt bevare Fagbevægelsens Uafhængighed af de politiske Partier.

Dermed er de to resterende Stridsspørgsmaal — de internationale Forbindelser og Fagbevægelsens politiske Uafhængighed — løst i Overensstemmelse med den gamle Landsorganisations Krav.

Vi skal i et senere Nummer bringe en udførlig Beretning om Kongressens Forhandlinger og Beslutninger.

NY FORMAND I DEN SVENSKE LANDSORGANISATION. Den svenske Landsorganisations Repræsentantskab har til Formand for Landsorganisationen i Stedet for afdøde Edv. Johanson valgt Svensk Jernbaneforbunds Formand, Albert Forslund.

Forslund, der er 55 Aar gammel, har i over 30 Aar taget aktiv Del i Arbejdet indenfor svensk Fagbevægelse. Han har været Formand for Jernbaneforbundet siden 1918. I 1922 blev han Medlem af Landsorganisationens Forretningsudvalg. Forslund har ogsaa udført et stort Arbejde paa det politiske Omraade og blev allerede i 1910 indvalgt i det svenske Førstekammer.

40 TIMERS UGEN I NY ZEALAND. Den af Valgene i Ny Zealand fremgaaede Arbejderregering har nu indført 40 Timers Ugen i alle offentlige Tjenestegrene og Virksomheder. Efter Forlydende skal det være Regeringens Hensigt at udvide denne Reform til hele Landet.

ARBEJDSLØSHEDEN I CZEKOSLOVAKIET. Ved Udgangen af Januar Maaned var der ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer i Czekoslovakiet tilmeldt 846,400 arbejdssøgende mod 794,407 ved Udgangen af December 1935. Dette er det højeste Arbejdsløshedstal siden Marts 1933.

ERHVERVSFORHOLDENE I NORGE I 1935. Den Bedring i Norges økonomiske Forhold, som svagt begyndte i 1933 og gjorde sig stærkere gældende i 1934, er blevet yderlig fortsat i 1935. Der har i det forløbne Aar været Fremgang at notere paa næsten alle Erhvervslivets Omraader. Arbejdsforholdene har gennemgaaende været fredelige, og enkelte truende Arbejdsstandsninger er blevet afværget. Industrien har stort set haft et godt Aar i 1935, men Forholdene har formet sig noget forskellig for de enkelte Grene. Alt i alt er Industriproduktionen steget med henimod 5% i Forhold til 1934, og Produktionens Omfang er hermed naaet et Par Procent højere end i 1929. Stigningen har i Aarets Løb været lidt større for Eksportindustrien end for den paa Hjemmemarkedet baserende Industri, altsaa en modsat Udvikling end den, der er foregaaet i de fleste Lande, hvor Hjemmeindustrien viser størst Fremgang. Produktionsforøgelsen har dog kun nogenlunde kunnet holde Skridt med Befolkningstilvæksten, og Antallet af registrerede arbejdssøgende viser snarere Tendens til Opgang end til Nedgang.

Norges samlede Eksport i 1935 havde en Værdi af 605,1 Mill. Kr. mod 578,3 Mill. i det foregaaende Aar, og Importen en Værdi af 820,8 Mill. Kr. mod 737,2 Mill. i 1934. Der har altsaa i 1935 været en Merindførsel paa 215,7 Mill. Kr.

DEN ØKONOMISKE UDVIKLING I SVERIGE I 1935. Ligesom de øvrige nordiske Lande kan ogsaa Sverige notere Fremgang for Erhvervslivet. Arbejdsfreden er i det store hele ikke bleven forstyrret, Beskæftigelsen har været stigende, og Produktionen viser i de fleste Industrier Opgang i Forhold til det foregaaende Aar. Beskæftigelsestallet (Basisperiode 1929/30) angives for fjerde Kvartal med 104,4 mod 104,6 i det foregaaende Kvartal og 98,8 i fjerde Kvartal 1934. Det var navnlig det formindskede Byggeri, der var Skyld i den aftagende Beskæftigelse ved Aarets Udgang. I Modsætning til hvad der har været Tilfældet i Norge og Danmark, kommer den øgede Produktion ogsaa til Udtryk i Arbejdsløshedstallet, idet Fagforeningernes Arbejdsløshedsprocent gennem hele Aaret har ligget lavere end i 1934. I Marts Maaned var Arbejdsløshedsprocenten saaledes 18,5 mod 23,6 paa samme Tid i det foregaaende Aar. For Juni var det tilsvarende Procenttal henholdsvis 11,2 og 13,9, for Oktober 12,7 og 14,8 og for December 21,3 og 23,7. Sveriges Udførsel havde i 1935 en Værdi af 1291 Mill. mod 1302 Mill. Kr. i 1934, mens Indførslen beløb sig til 1468 Mill. mod 1305 Mill. Kr. i det foregaaende Aar. Der har altsaa været et Indførselsoverskud paa 177 Mill. Kr. mod kun 3 Mill. det foregaaende Aar.

FRA DEN NORSKE LANDSORGANISATION. Den norske Landsorganisation afholdt den 9. Marts Repræsentantskabsmøde i Oslo til Drøftelse af en Del Spørgsmaal, som Sekretariatet havde besluttet at henvise til Behandling paa Mødet. Repræsentantskabet godkendte først Forligsmandens Forslag til Bilæggelse af den truende Transportarbejder-Konflikt i Nordnorge. Dernæst drøftedes den forestaaende Stortingsvalgkamp og Fagorganisationernes Indsats i Kampen. Formanden, Olav Hindahl, gav derefter en udførlig Redegørelse for den danske Storkonflikt, og Repræsentantskabet vedtog hertil følgende Udtalelse:

Den norske Landsorganisations Repræsentantskab samlet til Møde i Oslo den 9. Marts sender de bedste Hilsener og vort varme Haandslag til de kæmpende danske Kammerater. De fagorganiserede Arbejdere i Norge følger med Spænding den Kamp, danske Kammerater er paatvunget af Arbejdsgiverne. Den norske Fagorganisation er villig til med alle til Raadighed staaende Midler at træde hjælpende til for at den Kamp, som danske Fagforeningsfolk fører, kan ende med et godt Resultat for de danske Arbejdere.

Diktaturernes sociale Liv.

Af *Oscar Hedberg.*

VII.

Tysklands statsøkonomiske Vanvid.

Det kan ikke siges, at Nazismen i sig selv har gjort Tyskland til det vanvittigt befæstede Fattighus, det er idag, thi den er ingen Magt i sig selv; det er det politisk reaktionære Kapital- og Militærvælde fra før Verdenskrigen, der med Nazismen som Redskab har fuldendt den saavel nationaløkonomiske som moralske og intellektuelle Ruin af Tyskland, som kun en demokratisk Regime, med *en enig og stærk Arbejderklasse* bag sig, vilde have været i Stand til at forhindre.

Tyskland har betydelige indenlandske Betingelser for at lave monstruøs Militarisme. Folkematerialet er præpareret dertil gennem flere Slægtled, og den herskende Klasse har meget gammel Tradition med vulgært Standshovmod, i den Forstand, Bismarck personificerede det med sin defekte Begavelse. At Kejser Wilhelm satte Bismarck ud af Spillet, for selv at være den bestemmende i det imperialistiske Magtspil, betød faktisk et Fremskridt i Retning af et konstitutionelt Monarki; men Kejseren var desværre militærgal, ligesom Flertallet af den tyske Overklasse, og al Militærgalskab ender før eller senere med Krig. Det allerværste med den nuværende tyske Militærgalskab er imidlertid, at den er en uhyggelig Sublimering af Bismarcks og Kejser Wilhelms daarligste Egenskaber. Bismarcks kyniske Hensynsløshed og totalt amoralske Selvhævdelse er nu ved Hjælp af Nazismen blevet selve det statlige Princip i Tyskland, og hans sygelige Had mod Arbejderklassens Retskrav er blevet Aanden i Straffeloven. Kejser Wilhelms militære Kadaverideal og Heltelære, der altid har en eller anden Mindreværdighed til kompenserende Forudsætning, og hos Kejseren bestod i legemlig Invaliditet og intellektuel Frivolitet, er blevet en specifik tysk Statsreligion.

At give sig til at ruste, som gjaldt det en nær forestaaende Krig, paa Bekostning af alt andet i Landet, af Folkets daglige Kaar, Mad, Boliger, Klæder, vilde end ikke have faldet hverken Bismarck eller Wilhelm II ind.

Den tyske Statsøkonomi er derefter. Den er helt igennem falsk, fordægtigt og løgnagtigt Spil. Dertil har de Magter, som stipulerede Fredsbetingelserne i Versailles en stor Del af Skylden. De vilde ikke indrømme det tyske Demokrati noget som helst af alt det, de nu finder sig i, at »det tredie Rige« tillader sig. Med en rimelig Fred vilde det utvivlsomt være lykkedes de tyske demokratiske Kræfter, efter det imperialistiske Sammenbrud i Verdenskrigen, at gøre Tyskland repræsentativt i en Stræben for et fornuftigere Europa; men Sejrherrerne i Krigen var hverken Fornuftsvæsener eller i andre afgørende Henseender »demokratiske«; de foregav nok at kæmpe mod den specifikt militaristiske Imperialisme i Tyskland, men de var ikke i Stand til at ville eller kunne fatte, at tysk militaristisk Imperialisme kun kan besejres med tysk folkelig Evne til frit og taaleligt Samfundsliv. Det er nu gaaet op for Sejrherrerne, at der ikke er noget at tage i Tyskland; hele Verden vilde idag have set anderledes ud, om de efter Verdenskrigen havde indset, at der ikke maatte gøres Forsøg paa at tage noget.

Men naar der ikke er noget for Sejrherrer at erobre, er der selvfølgelig heller ikke noget for Magtherrer i Landet selv at gøre til Militærmagt. Den nuværende Despotregering i Tyskland kan ruste hvor galt den vil, i en Krig med en eller flere (og det vil sikkert blive flere paa en Gang) Stormagter, er et tysk Nederlag paa Forhaand givet. Det var ikke Mangel paa militær Evne, der foraarsagede Tysklands Nederlag i Verdenskrigen. Militarisme kan der laves af alt muligt, med Undtagelse af Fornuft og Retsfølelse; men det er begrænset, hvad et Folk i sin Helhed kan præstere i en Krig, og til en Præstation som det tyske Folks i Verdenskrigen, skal der flere Slægtleds værdiskabende Arbejde i Fred og nogenlunde taalelige Samfundskaar. Hvad det tyske Folk havde skabt af sociale Værdier i over halvtreds Aar, blev ofret i Verdenskrigen, og meget mere endda, hvad Tysklands udenlandske Gæld (der i Realiteten ikke er Krigsskadeerstatning, thi dertil har Tyskland faktisk ikke betalt en eneste Pfennig) idag vidner om. Efter Krigen er der i Tyskland ikke skabt nogle andre nye Samfundsværdier, end de *grundlæggende sociale Forbedringer*, som de demokratiske Regeringer og Bystyrelser gennemførte for de i Udlandet laante Penge. Disse i og for sig store Værdier er imidlertid nu blevet tilintetgjorte ved den gamle Militærmagts Genopstandelse i Nazismen.

Finansdiktator, Rigsbankdirektør Schacht, en forbenet Stortysker, der, ligesom Hindenburg, tiltrods for et fanatisk antidemokratisk Sindelag ikke havde noget imod at være magtudøvende i det tyske Demokrati, har Gang paa Gang fremhævet for Verden, at hvis den vil, at Tyskland skal betale noget af, hvad det skylder, saa maa der bevilges det Henstand med Betalingen, gives det endnu flere Laan, frit Marked i de forskellige Lande og Kolonierne tilbage. Hvad *det* vilde føre til med Hensyn til tysk Militarisme, kan man allerede nu konstatere i den vanvittige Oprustning, der maa betales med selv det allernødvendigste Brød for Dagen til hele Landets Arbejderklasse og Middelstand. Oprustningerne finder Sted med den officielle Motivering, at Tyskland skal kunne forsvare sin Selvstændighed. Hvilken Nation har Interesse i at krænke den tyske Selvstændighed? Nu vil Magthaverne i Tyskland oven i Købet have det øvrige Europas økonomiske Støtte til Genoprustninger, der til sin Tid vilde blive Grundlaget for militære Krav om tysk Magtudvidelse, hvorom man kan læse i Hitlers Makværk »*Mein Kampf*«, og i utallige andre stortyske Delirier, hvoraf et stort Antal kaldes »Nazismens Ideer«.

Schacht forsøgte allerede i det tyske Demokrati at blive Finansdiktator i Egenskab af Rigsbankdirektør, og han var det et Stykke Tid, til han havde kludret saa haabløst, at han maatte afgaa. For Tiden er det hans Opgave, at skaffe Penge til Oprustningerne og

give Junkerne og Storkapitalen gode Fortjenester. En Opgave værdig en Finansverdens Mefistofeles. Det vil vise sig, om Schacht har i tilstrækkelig Grad daarlige Egenskaber dertil, eller om selv han, der har vist at være en for al menneskelig Følelse blottet Finansdespot, vil mislykkes i det ganske amoralske stortyske Forsæt, paany at gøre Tyskland til Centraleuropas Krudttønde, og lade Europa betale hvad det koster.

Thi Sandheden er den, at det militært imperialistiske Tyskland, der med saa megen Begejstring gik ud i Verdenskrigen, var skabt af Pengemidler fra hele Europa og en stor Del af den øvrige Verden. Hvis ikke *det* bliver gentaget i Fremtiden, vil Tyskland heller ikke blive i Stand til at føre nogen Krig i længere Tid, hvor meget det end ruster paa Bekostning af Folkets Levekaar. Men det hindrer naturligvis ikke, at Tyskland som et til Tænderne bevæbnet Fattighus kommer til at søge Krigsanledninger, hvad det ikke vil faa vanskeligt ved at finde, i Betragtning af, at det mener at have saa mange »blødende Grænser«. Stormagt i økonomisk Forstand som før Verdenskrigen kan Tyskland kun blive i Kraft af at de sociale Kaar forringes ogsaa i andre europæiske Industrilande, at Arbejderklassen ogsaa der knægtes, berøves Retten til politisk og økonomisk Selvhævdelse, og at Verdensmarkedet atter bliver frit for uhæmmet Konkurrence, saa at tysk Industri, med sin kendte kyniske Foragt for det menneskelige Arbejdes Værdi og Værdighed, paany kan gøre sig gældende med billige, af sultelønnede Arbejdere fremstillede Industriprodukter. Det er netop det, Schacht's rent nationaløkonomiske Politik tilsigter i sin udenrigspolitiske Tankegang. Bl. a. derfor optræder han hver Gang der er tysk Varemesse med Deltagere fra Udlandet og holder Taler med f. Eks. følgende Paastande vedrørende de saakaldte Clearingstraktater, som bl. a. gaar ud paa, at sikre dem, der sælger til Tyskland, Betaling for Varerne: »Disse Clearingstraktater har ikke alene næsten ødelagt vor Transithandel, men ogsaa ved deres Bureaukratisme afskrækket Fremmede fra at indkøbe i Tyskland. Desuden har de lammet Raastofforædlingskreditten og næsten fuldstændig tilintetgjort den normale tyske Importkredit. I Stedet for Import paa 3 Maaneders Kredit, maa vi betale Importen pr. Kontant. Ja, der maa endda hyppigt foretages Forudbetalinger paa Clearingskontoen. Den tvangsvise Følge af denne, gennem Clearingstraktaterne hidførte tosidige Forbindelse er, at vi stadig faar mindre og mindre fri Valuta ud af vor Eksport, med hvilken vi kan købe fra de forskellige Lande. Der mangler særlig Valuta til Køb af Raastoffer i de Lande, med hvilke vor Udenrigshandel er passiv.«

Man skal lægge Mærke til det jesuitiske i Schacht's Beklagelser over de Forpligtelser, som Clearingstraktaterne paalægger den tyske Finansmagt. Realitetssansen i hans Finansdiktatur fremgaar af følgende Udtalelser: »Erhvervspolitikeren maa ogsaa kunne gøre det tilsyneladende umulige muligt. Vi maa ikke hengive os til den Tanke, at Tyskland i Dag staar over erhvervspolitiske Opgaver, som for en normal Nationaløkonom er uløselige ..... Økonomisk Politik er ikke Videnskab, men Kunst. Denne Kunst's Værktøj og Metoder kan man tilegne sig, og de skal læres. Men Kunsten maa være en Gave, den kan man ikke lære.« Det er jo det rene Vaas; men det er en Finansdiktators »kloge« og »sagkyndige« Ord. Det er det ogsaa, naar han til det tyske Folk siger, at det »for Aartier maa give Afkald paa de Livets Behageligheder, man havde før Krigen«. Ja, »give Afkald paa«, det vil det tyske Folk sandelig komme til, give Afkald paa at leve som Mennesker, for at der skal blive nok til de vanvittigste Rustninger.

Den tyske Regering offentliggør ikke noget Statsregnskab. Det kan derfor ikke siges, hvor meget der hidtil er brugt til Oprustninger. Men at det drejer sig om Snesevis af Milliarder, er bekendt, og at alle disse Milliarder er frembragt inden for Tyskland ved man jo ogsaa, ligeledes hvorledes, hvilket sidste ikke er ganske ligegyldigt i Forbindelse med Tysklands Forhold til den øvrige Verden. Kendsgerningen er den, at dette i Verdenkrigen ruinerede Land, der i Aarene efter Krigen, til Hjælp for det indre sociale Liv har skaffet sig en udenlandsk Gæld paa mellem 20 og 30 Milliarder, som det har erklæret sig ude af Stand til at afdrage og forrente, og nu bruger endnu flere Milliarder til Krigsrustninger. Er der i den Forbindelse ikke Anledning til at spørge: *Hvorfor disse Rustninger?*

Tysk Flid, Disciplin og Nøjsomhed var før Verdenskrigen verdenskendte Faktorer. Dermed skabtes det Tyskland, der i Verdenskrigen optog Kampen med Fjender til alle Sider. En Sammenligning mellem Tyskland 1913 og 1936 viser tydeligt, hvad det var for vanvittige og forbryderiske Kræfter, der fra tysk Side fremkaldte Krigen (thi selv om det *ikke* kan siges, at Tyskland *alene* var Skyld i Verdenskrigen, saa er det dog et Faktum, at det havde kunnet forhindret den) og nu arbejder paa den næste Krig. Efter den fransk-tyske Krig i 1871 fik Tyskland i Krigsskadeerstatning fra Frankrig 4,250 Millioner Guldmark. Dermed grundlagdes det tyske imperialistiske Rige. Tyskland blev et Industriland. Dog ikke udelukkende med egne Raaprodukter, men tildels Import af disse, Forædling af dem, med rationelt udnyttet Arbejdskraft, og Eksport til hele Verden. *Nogen anden Eksportvare end Arbejdernes Arbejdsdygtighed har Tyskland aldrig haft.* Men *den* var gennem flere Aartier meget rentabel. Den er det imidlertid ikke mere, bl. a. fordi den største Del deraf ødelagdes i Verdenskrigen og nu ydermere belønnes med Samfundskaar som i et Tugthus. Tyskland kunde før Krigen tillade sig meget store Importoverskud og alligevel faa Kapitaloverskud. Det kunde eksportere Kapital, havde store Kapitalformuer tilgode i Udlandet og høj Gulddækning for Marken. Alt takket være Arbejderklassens Dygtighed, og alt formøblet i Verdenskrigen. Nogle Aar efter denne fik Tyskland store Overskud paa sin Eksport. Dertil blev det jo hjulpet af Ententen, for at det skulde kunne betale Krigsskadeerstatningerne. Det laante Snesevis af Milliarder for at blive produktionsdygtigt, blev det ogsaa i Kraft af en med tysk Hensynsløshed gennemført Rationalisering. Saa længe det fik Laan fra Udlandet, betaltes lidt af paa Krigsgælden, men da det skulde begynde at afbetale og forrente Laanene, havde det paa Grund af Rationaliseringen faaet flere Millioner arbejdsløse, Indtægterne for dem, der havde Arbejde, var gaaet ned til et Minimum, og Kapitalmagtens Villie til at betale var lig Nul.

Man kan ikke finde nogen klarere Bevisførelse for Sandheden i Karl Marx Lære om Kapital og Arbejde, end denne tysk-internationale Transaktion vedrørende Krigsgælden, der faktisk fra samtlige Deltageres Side, og ikke mindst de tyske Kapitalisters, var det afskyeligste Rænkespil, med det egentlige Formaal at udsuge

den arbejdende tyske Befolkning. Den tyske Kapitalisme vilde ikke have rejst nogle »patriotiske« Indvendinger mod at Tyskland betalte Krigsskadeerstatningerne, hvis den selv derved kunde udplyndre den tyske Arbejderklasse; men det kunde ikke lade sig gøre paa den Maade, Rationaliseringen for de fra Udlandet laante Penge, der ifølge Beregningerne skulde kunne afbetales med Besparelser i Produktionsomkostninger, fik og maatte faa den stik modsatte Virkning: fire fem Millioner Arbejdere, der intet Arbejde kunde faa, men jo skulde leve. Det var Karl Marx' geniale Tankefaktum, selve Kernen i hele hans økonomiske Lære, at *kun Arbejdernes Arbejde* kan give Udbytte i Form af Merværdi. Hvis f. Eks. danske Arbejdsgivere vil lære noget med Hensyn til Arbejde, Løn og Købekraft, skal de prøve at sætte sig ind i den tyske Kapitalismes Skæbne i Kraft af sin Dumhed at tro, at det kun gælder om at faa billige Omkostninger, lave Lønninger, Masseproduktion og saa faa Arbejdere som muligt. *Rationaliseringen er Kapitalismens Død.* Lave Lønninger til Arbejderne i Kapitalismens nuværende Fase, der jo ikke mere er en Udvikling af tekniske Muligheder, kan kun give ringe eller ingen Profit i Form af Fortjeneste paa Varer, det nu ikke blot drejer sig om at fremstille, men *lige saa meget om at faa afsat.* Enhver Kapitalisme, der kun tænker paa at Arbejderen skal have saa lidt som muligt for sit Arbejde, og ikke paa, at han skal blive saa købekraftig som muligt, er selvmorderisk, og desværre ogsaa morderisk mod andre.

I Tyskland er Arbejdsproblemet blevet »løst« paa en Maade, der for hver Dag gør den tyske Befolkning i sin Helhed fattigere, og kun kan medføre saadanne Konsekvenser. Arbejdsløsheden siges at være saa godt som afskaffet, samtidigt med at Produktionen af Forbrugsvarer er blevet mindre. Ved det Tidspunkt, Nazismen gjordes til Magtredskab, var der sikre Betingelser for en Mindskning af Arbejdsløsheden, fordi der i de tre frie Aar efter 1933 tilførtes Arbejdsmarkedet *en Million færre unge Arbejdssøgende* paa Grund af den i Verdenskrigsaarene formindskede Tilvækst i Befolkningen. Det viser sig ogsaa selv i den nuværende »ensrettede« tyske Statistik (der skal tjene Statsmagtens Interesser og »ikke blot være en Kendsgerning i sig selv«) at der paa det tyske Arbejdsmarked er godt og vel 18 Millioner Personer, og for fem Aar siden var der omkring 20 Mililoner I Virkeligheden er Forskellen endnu større, thi der er nu flere end før af den gennem Nazismen proletariserede Middelstand, som maa henregnes til Arbejdsmarkedet. Officielt er der idag noget over 2½ Million Arbejdsløse i Tyskland. I 1932 var der opad 6 Millioner. Forskellen kan beregnes til godt og vel 3 Millioner, der fra maa trækkes i det mindste 2 Millioner, som er bortfaldet ganske af sig selv, i Anledning af Verdenskrigen, og der skulde saaledes være skaffet Arbejde til 1 Million Arbejdere. Det er der ogsaa, tilmed til endnu flere. Der er blevet Brug for Hundredtusinder i Vaabenindustrien, Krupps Fabrikker f. Eks. har fine Konjunkturer, og saa er der jo desuden blevet Brug for Millioner til det gigantiske Bureaukrati, som Tyskland er blevet velsignet med. Der er halvanden Million flere tyske Tjenestemænd idag end før Nazismen blev Magtsystem. Sandheden om den Afskaffelse af Arbejdsløshed, som bl. a. Hitler har pralet med, er, at med Hensyn til virkeligt produktivt Arbejde, d. v. s. saadan Beskæftigelse, der giver bedre Kaar til Befolkningen i sin Helhed, Arbejdspræstationerne er gaaet uhyre tilbage i det tyske Rige, som derfor maa blive fattigere for hver Dag, der gaar. Nu er der jo ogsaa blevet Værnepligt i Tyskland. Mindst en halv Million Mennesker om Aaret skal beskæftiges med Uddannelse til »den totalitære Krig«, som det nu hedder i Nazismens »Ideologi«, og det har givet Drivfjederen til f. Eks. Englands kæmpemæssige Oprustning, som motiveres i følgende engelske Udtalelse: »Hvad der navnlig er alarmerende, er hele den tyske Nations virkningsfulde Opdragelse til at forberede sig paa Krigen, som om denne var uundgaaelig, ja endog ønskelig, ikke blot for materiel Vindings Skyld, men ogsaa som en Kilde til aandelig Forædling«. Alt i »det tredie Rige« er lagt an paa at kunne deltage og hævde sig i denne Krig. Det er, hvad der frækt kaldes »national Socialisme«, og af Finansdiktator Schacht fortolkes med følgende Ytringer i et »Akademi for tysk Ret«: »Landbrug, Industri, Trafik og Handel kan ikke give Afkald paa den højeste, kapitalistiske Udformning af deres Produktionsteknik, men der er ikke noget, der mere kræver en kapitalistisk Underbygning end en moderne Forsvarsmagt. Kanoner, Flyvemaskiner og Undervandsbaade saavel som alt, hvad der ellers hører til moderne Forsvar, er Ting, der er utænkelige uden en industriel Højesteudvikling i kapitalistisk Forstand. Opbygning af et stort Kapital-Maskineri alene ved Statens Hjælp er utænkeligt, men kræver paa den anden Side meget betydelige Midler, som Enkeltmand kun i de sjældne Tilfælde kan tilvejebringe«.

Der har man Nazismens »Revolution«. Dette er Arbejderklassens Frigørelse« for »den jødiske Marxisme og Kapitalisme«, dette er den »sociale Ret og Fornuft«, som der selv i vort demokratiske Land findes Daarer, der propagerer for.

(Fortsættes).

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Havnearbejdere ved Losning af S/S »Dania«.

Ved et Fællesmøde den 5. Marts behandledes en Uoverensstemmelse om Losningen af *S/S »Dania«* i Københavns Havn. Paa Mødet oplyste Foreningen af Arbejdsgivere ved Københavns Havn, at S/S »Dania« af A/S Nordjyllands Kulkompagni er solgt til et engelsk Rederi og ikke til Petersen & Albeck, ligesom Kullene og det løse Skibsinventar skal leveres til Firmaet Hans Petersen & Co. for Nordjyllands Kulkompagnis Regning.

Da Firmaerne Nordjyllands Kulkompagni og Hans Petersen & Co. ikke er konfliktberørte, erklærede Dansk Arbejdsmandsforbund, at Arbejdet ikke omfattes af det foreliggende Sympatistrejkevarsel og derfor vil blive udført af Forbundets Medlemmer.

Arbejdsløsheden i Januar og Februar 1936.

Efter »Statistiske Efterretninger«.

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Februar Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 120,147 Arbejdsløse, d. v. s. 30,5 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag, i alt 394,157 ved Udgangen af Januar 1936, paa hvilket Tidspunkt der optaltes i alt 110,544 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for December og Januar for de vigtigste Fag enkeltvis.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	28,0	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,5[1])	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts		22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April		18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj		14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni		12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli		12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,3	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

[1]) Foreløbigt Tal

Fag	Antal Arb. pr. Jan. 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af Jan. 1936	Decbr. 1935	Jan. 1935	Decbr. 1934
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 984	30,0	32,5	33,3	32,6
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 726	15,7	37,4	21,4	43,0
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 437	13,8	9,1	13,0	8,7
Slagteriarbejdere	8 430	25,3	25,5	22,8	24,5
Tobaksarbejdere	8 556	17,3	74,1	19,0	67,8
Tekstilarbejdere	14 140	7,6	10,3	13,2	18,8
Skræddere	12 874	17,1	18,0	19,7	18,9
Hatte- og Buntmagere	1 503	18,7	30,2	23,2	35,8
Skotøjsarbejdere	4 846	18,2	17,8	17,0	16,3
Murere	9 894	48,0	56,8	39,1	34,9
Hustømrere	9 087	42,8	46,4	39,0	36,6
Snedkere	9 740	30,8	38,4	28,8	31,4
Malere	7 394	56,9	56 5	58,4	56,1
Sadelmagere og Tapetserere	2 354	24,9	25,9	23,8	27,0
Træindustriarbejdere	5 561	21,1	39,1	21,3	40,6
Karetmagere	1 107	22,7	30,5	25,0	30,0
Keramikere	1 823	5,7	6,1	5,7	10,6
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 222	25,8	32,8	17,1	18,4
Blikkenslagere	2 375	31,5	29,1	25,5	23,2
Smede- og Maskinarb.	33 741	17,6	21,4	21,6	25,0
Formere	2 069	17,1	42,6	21,8	45,8
Elektrikere	3 326	22,5	14,5	19,9	15,8
Papirindustriarbejdere	1 638	2,0	2,5	3,4	3,3
Bogbindere	4 309	15,8	13,6	14,9	12,1
Typografer	6 454	12,9	11,9	14,7	14,3
Handels- og Kontormedhj.	23 696	8,0	7,0	8,1	8,1
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	38,6	40,9	40,9	37,9
Nemlig Landarbejdere	23 917	42,3	45,4	39,1	37,0
Nemlig Iøvrigt	127 009	37,9	40,0	4 3	38,1
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 732	47,0	51,9	32,9	32,9
Sømænd	4 456	31,6	31,1	33,4	32,0
Søfyrbødere	2 415	36,2	34,5	32,7	32,1
Kedel- og Maskinpassere	2 363	8,7	9,9	9,3	9,6
Kvindeligt Arbejderforbund	14 322	19 4	19,7	22,8	24,3
Andre Fag	28 647	21,1	23,6	23,0	23,1
I alt	394 157	28,0	31,7	29,5	30,3

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Feb[1]) 1936	Jan. 1936	Decbr. 1935	Feb. 1935	Jan. 1935	Decbr. 1934
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	33,4	35,9	36,6	28,7	30,6	28,2
2. Anden Industri m. v.	17,4	18,3	21,7	19,8	20,4	24,3
3. Handel	8,5	7,7	6,8	6,1	6,7	9,8
4. Arbejdsmænd	24,5	24,1	25,3	24,0	25,0	24,0
I alt	20,1	20,6	23,0	20,8	21,8	23,6
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	53,6	45,9	52,7	38,3	43,4	43,3
2. Anden Industri m. v.	19,8	18,7	25,6	19,6	20,3	26,1
3. Handel	8,0	7,8	7,0	8,6	8,9	6,4
4. Arbejdsmænd	50,6	43,8	46,5	45,2	46,3	42,5
I alt	37,5	33,0	37,5	33,2	34,7	34,7
Hele Landet	30,5	28,0	31,7	28,3	29,5	30,3

[1]) Foreløbigt Tal.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2190:

Arbejdsmænd hos Firmaet S. C. Sørensen, Aalborg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 13. Februar 1936 i Sag Nr. 2190: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdeling, Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg mod Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem, Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne paa Firmaet S. C. Sørensens Vegne.

Ved Rettens Kendelse af 16. Marts 1933 i Sag Nr. 1733 blev Betalingsspørgsmaalet om Aflæsning af Monierjern paa Byggeplads, navnlig i større Partier, henskudt til Afgørelse ved faglig Voldgift, og ved Opmandskendelse af 7. September 1933 blev der for Udførelse af saadant Arbejde uden Optælling og Sortering fastsat en Takst af

Kr. 1,50 pr. 1000 kg, under Forudsætning af, at der ved Aflæsningen anvendes 3 Mand.

Efter Opmandskendelsen har der gentagne Gange været forhandlet dels lokalt, dels mellem Organisationerne om den nærmere Forstaaelse af Opmandskendelsen, blandt andet om Kendelsen, hvor der er Tale om Aflæsning af mindre Partier af vedkommende Virksomheds egne Folk, skulde forstaas saaledes, at Akkordprisen — saaledes som det for Exempel er Tilfældet ved Brændselsaflæsning — includerer Betaling for Tiden, der medgaar til og fra Aflæsningsstedet, eller om Akkordprisen for Aflæsning af Monierjern ved faste Folk kun beregnes for selve Aflæsningen, saaledes at Arbejderne — i Modsætning til løse Arbejdere — foruden Akkordprisen faar sædvanlig Timeløn for den Tid, der medgaar til Kørsel til og fra Aflæsningsstedet. Ved de for Retten foretagne Vidneafhøringer maa det anses for godtgjort, at der kort efter Kendelsens Afsigelse mellem den daværende Formand for Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg og Næstformanden for Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne blev truffet Aftale om, at Tiden, der medgaar til Kørsel til og fra Aflæsningsstedet, ikke skulde indbefattes i Akkordprisen, men blev betalt og medregnet i Arbejdernes almindelige Time- og Dagløn.

Paa denne Maade har ogsaa Firmaet S. C. Sørensen praktiseret Opmandskendelsen, indtil det i Juni 1935 uden Forhandling ændrede Betalingsmaaden saaledes, at Firmaets faste Folk ikke længere fik Tiden, der medgik til Ud- og Hjemkørsel, betalt med almindelig Timeløn, saa at Akkordbetalingen herefter ogsaa skulde omfatte denne Tid.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dette igen for Arbejdsmændenes Fagforening i Aalborg indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og dennes Medlem, Foreningen af Arbejdsgivere ved Aalborg og Nørresundby Havne paa Firmaet S. C. Sørensens Vegne og nedlagt Paastand paa, at Firmaet tilpligtes at efterleve den afsagte Opmandskendelse af 1933, saaledes som den har været praktiseret indtil Juni 1935, og at Firmaet for Brud paa Kendelsen og paa Mæglings- og Voldgiftsreglerne ikendes en Bod, der tillige kan tjene til Dækning for det Tab, Arbejderne har lidt i den siden Juni 1935 forløbne Tid.

De Indklagede erkender, at Firmaet S. C. Sørensen har betalt som anført til Juni 1935, og derefter uden Forhandling har ændret Betalingsmaaden saaledes, at Tiden for Ud- og Hjemkørsel includeres i Akkordprisen. Efter at det ved den ovennævnte Vidneførsel er blevet oplyst, at der har været truffet Aftale mellem Fagforeningsformanden og Næstformanden for den stedlige Arbejdsgiverforening om Spørgsmaalet, har de Indklagede erklæret, at Firmaet maa være pligtig at betale sine Arbejdere efter den indtil Juni 1935 praktiserede Betalingsmaade ogsaa for de Aflæsninger, der har fundet Sted efter den Tid. Under Sagen har de Indklagede nedlagt Paastand paa Frifindelse, subsidiært paa, at Spørgsmaalet om, hvorledes Opmandskendelsen nærmere skal forstaas, henvises til faglig Voldgift, idet de Indklagede gør gældende, at den trufne Aftale kun har været af midlertidig Karakter, da enhver Akkordpris indenfor Sammenslutningens Omraade er fastsat ud fra den Forudsætning, at den Tid, der medgaar til at komme til og fra Arbejdsstedet, omfattes af Akkordbetalingen, og at Firmaet derfor maa være berettiget til, efter at Forhandlingerne om en nærmere Forstaaelse af Opmandskendelsen i Juni 1935 var bristet, at aflønne efter den sædvanlige Forstaaelse af Akkordtakster. De Indklagede mener ikke, at den Omstændighed, at Firmaet gennem 2 Aar har anvendt en anden Betalingsmaade for den heromhandlede Akkordsats end den sædvanlige kan være forbindende for Firmaet længere, end det selv ønsker. I hvert Fald maa Tvivl om, hvorledes Opmandskendelsen skal forstaas, afgøres ved faglig Voldgift.

Heroverfor har Klagerne hævdet, at den trufne Ordning, der har været fulgt gennem 2 Aar, er indgaaet som et Led i Overenskomsten, og saaledes hverken ensidigt kan ændres af Arbejdsgiveren eller uden Klagernes Samtykke underkastes nærmere Fortolkning ved en faglig Voldgift.

Idet Retten maa give Klagerne Medhold i de anførte Betragtninger, saaledes at den trufne Aftale om og praktiserede Forstaaelse af Opmandskendelsen maa være bindende, indtil ny Aftale træffes, vil det indklagede Firma for det skete Overenskomstbrud være at anse med en Bod stor 300 Kr., der tillige skal indeholde Dækning for det Tab, Arbejderne har lidt ved den siden Juni 1935 af Firmaet med Urette praktiserede Betalingsmaade.

Sagens Omkostninger findes de Indklagede at burde betale med 300 Kr.

Kendelse:

Firmaet S. C. Sørensen er pligtig at efterleve den ovennævnte Opmandskendelse af 7. September 1933, saaledes som den med Hensyn til Firmaets faste Folk har været praktiseret indtil Juni 1935.

I Bod til Dansk Arbejdsmandsforbund betaler Firmaet 300 Kr.

I Sagsomkostninger betaler de Indklagede 300 Kroner.

STØT ARBEJDERNES KOOPERAT. VIRKSOMHEDER OVER HELE LANDET

REDAKTØR: CHR. JENSEN.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 18 * KØBENHAVN DEN 1. APRIL 1936 * 32. AARGANG

Lockoutsituationen.

Som meddelt i forrige Nummer af Bladet vedtog Forligsmændene den 9. Marts at genoptage Mæglingen, og fra 10. Marts blev der saa at sige uafbrudt forhandlet i Forligsinstitutionen. Det lykkedes at fremskynde Forhandlingerne saaledes, at det allerede den 17. Marts var muligt at forelægge de forskellige Fag Mæglingsforslagene til teknisk Gennemgang, og samme Dags Aften blev Forslagene officielt forelagt.

Forligsmændene havde i Mæglingen kun medtaget de i Februar og Marts udløbende Overenskomster. Det drejede sig om ialt 47 Mæglingsforslag, desuden om et Forslag om Regler for Overenskomstforhandlinger. Angaaende dette Spørgsmaal er der som bekendt gennem længere Tid forhandlet mellem de to Hovedorganisationers Forretningsudvalg.

Forligsinstitutionens Formand, Direktør Drejer, gav følgende offentlige Redegørelse for de fremsatte Mæglingsforslag:

»Efter at Forligsinstitutionen den 20. Februar havde maattet indstille sin Mægling vedrørende de Arbejdsoverenskomster, der var opsagt til Udløb pr. 1. Februar, blev de af Dansk Arbejdsgiverforening varslede Lockouter og de i Tilslutning dertil af De samvirkende Fagforbund varslede Strejker iværksat, og Arbejdet blev standset for mere end 100,000 Arbejdere.

Efter at denne Arbejdsstandsning havde varet i godt 2 Uger, fandt Forligsinstitutionenen Tiden inde til paany at forsøge en Mægling.

Det maatte efter Forligsinstitutionens Opfattelse allerede nu staa Parterne klart, at der ikke var nogen som helst Udsigt til, at selv en langvarig Konflikt vilde give den ene Part Mulighed for at paatvinge den anden Part de Vilkaar, som man oprindelig havde opstillet som Betingelse for Overenskomsternes Fornyelse, og at de Omkostninger, som en fortsat Kamp vilde medføre, ikke vilde staa i noget som helst rimeligt Forhold til det, der vilde kunne opnaas.

Dertil kom, at de Ændringer i Danmarks økonomiske Forbindelse med andre Lande, som er paatvunget os af Forholdene ude i Verden, og som giver sig Udtryk i et System af Handelsaftaler, der forpligter os til at levere og købe en Række Varer af forskellig Art, ikke tillader dansk Erhvervsliv at ligge stille i længere Perioder. Forholdene er i den Henseende blevet andre end tidligere.

Endelig danner den kraftige offentlige Opinion, der krævede Konflikten bragt til Ophør snarest muligt, en Baggrund for Mæglingen, som ikke tidligere har været til Stede.

Under den genoptagne Mægling blev inddraget de pr. 1. Marts udløbne Arbejdsoverenskomster, hvorimod man ikke — hvor ønskeligt det end kunde have været — mente at kunne inddrage April- og Maj-Overenskomsterne under Mæglingen eftersom der vilde være gaaet saa lang Tid med disse Overenskomsters Behandling i Underorganisationerne og Hovedorganisationerne, at Mæglingsforslag ikke kunde naa at blive fremsat og Lockouten derfor ikke afsluttet før henimod Slutningen af April Maaned.

Efter det foreliggende Mæglingsforslag vil der i Betragtning af Stigningen i Prisniveauet, de gode Konjunkturer og under Hensyn til, at de fleste Overenskomster skal gælde for 2 Aar, ske visse Forhøjelser af en Række lavere Lønninger. Forhøjelserne er i Almindelighed begrænset saaledes, at Timelønnen for ufaglærte Arbejdere ikke bringes op over 110 Øre og for faglærte Arbejdere ikke op over 120 Øre, med mindre særlige Forhold som Sæsonarbejde, Døgndrift el. lign. gør sig gældende. For kvindelige Arbejdere omfatter Lønforhøjelserne som Regel kun Lønninger under 75 og 70 Øre, henholdsvis i København og Provinsen.

De fleste af de i Mæglingsforslaget optagne Overenskomster afsluttes — som nævnt — for en 2-aarig Periode, og den Lønstigning, der finder Sted, sker med ca. Halvdelen straks og ca. Halvdelen til næste Aar; for et enkelt Omraades Vedkommende sker Lønstigningen dog i 3 Tempi.

For de 2-aarige Overenskomster er det fastsat, at hver af Parterne skal have Ret til at opsige Overenskomsten til Udløb i 1937, saafremt Pristallet, der pr. Januar i Aar var 173, pr. Oktober i

Aar stiger til 179 eller derover eller falder til 167 eller derunder.

Lønforhøjelserne er noget forskellige i de forskellige Fag, som Helhed størst i de lavestlønnede Fag og i de Fag, der i særlig Grad nyder Fordel af de for Tiden af Staten trufne økonomiske Foranstaltninger.

I de fleste af de Fag, hvor der sker Forhøjelse i Timelønsatserne, forbliver Akkorderne uforandrede; i de forholdsvis faa Fag, hvor Akkorderne forhøjes, er Forhøjelsen af Akkordlønniveauet som Helhed væsentlig mindre end Forhøjelsen af Timelønniveauet.

Med Henblik paa de i April og Maj løbende Overenskomster er der i Mæglingsforslaget optaget en Bestemmelse om, at der snarest muligt skal optages Forhandling mellem Parterne om disse. Forhandlingerne herom skal være afsluttede senest d. 15. April, og saafremt der ikke opnaas Enighed mellem Parterne, skal de paagældende Overenskomster straks uden Varsling af Arbejdsstandsning overgaa til Mægling i Forligsinstitutionen.

Svar paa Mæglingsforslaget afgives Onsdag d. 25. Marts Kl. 16.

I Mæglingsforslaget er indsat et Afsnit om almindelige Regler for Samarbejde mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer.

Som bekendt er dette Spørgsmaal i den forløbne Overenskomstperiode med stor Styrke bragt frem fra Dansk Arbejdsgiverforenings Side, og en Række Forhandlinger med Repræsentanter for De samvirkende Fagforbund havde bragt Parterne saa nær hinanden, at Forligsinstitutionen fandt, at det maatte være muligt i Forbindelse med en Udløsning af den foreliggende Arbejdssituation at bringe de resterende Uoverensstemmelser ud af Verden.

I Betragtning af den Betydning, som de paagældende Forhandlingsregler vilde have for de to Hovedorganisationers og deres Underorganisationers indbyrdes Forhold, og under Hensyn til Ønskeligheden af, at Reglerne straks fra først af fik deres rette Indhold og ikke skulde underkastes Ændringer i den nærmere Fremtid, ansaa Forligsinstitutionen det imidlertid for meget ønskeligt, om Parterne *selv* kunde forhandle sig endelig tilrette om Spørgsmaalet.

Man foranledigede derfor fra Forligsinstitutionens Side, at der, efter at Mæglingen var afbrudt og Arbejdsstandsningen iværksat, blev optaget nye Forhandlinger mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund.

Da det imidlertid viste sig umuligt for Parterne selv at naa til Enighed om de resterende Uoverensstemmelser, og *da* Spørgsmaalet om Forhandlingsregler og den dertil knyttede Adgang til indenfor en løbende Overenskomstperiode at faa fastsat Betalingsvilkaarene for nye Arbejder eller i Tilfælde af ændrede Arbejdsmetoder, fra Arbejdernes Side blev gjort til en Betingelse for at kunne indgaa paa fleraarige Overenskomster, fandt Forligsinstitutionen det nødvendigt at tage det paagældende Emne op til Behandling i Forbindelse med det allerede foreliggende Forhandlingsstof.

Da de derefter mellem Repræsentanter for Hovedorganisationerne førte Forhandlinger, i hvilke Forligsinstitutionens Formand deltog som Forhandlingsleder, yderligere havde formindsket Afstanden mellem Parternes Standpunkter og næsten helt havde bragt de resterende Uoverensstemmelser ud af Verden, har Forligsmændene fundet det forsvarligt i Forbindelse med Mæglingsforslaget at foreslaa de to Hovedorganisationer at vedtage de i Mæglingsforslagets Afsnit B. optagne Bestemmelser til Fremme af Samarbejdet mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer.«

Dansk Arbejdsgiverforening har i en Meddelelse til Offentligheden kraftigt protesteret mod denne Redegørelse, som den betegner som et flagrant Brud paa den Praksis for Mæglingsstridigheder, som igennem Aarene har udviklet sig i Danmark. Redegørelsen er efter Arbejdsgivernes Mening i Realiteten et Indlæg i den offentlige Debat om, hvilken Størrelse Arbejdslønnen bør have under de for Tiden herskende økonomiske Forhold. Forligsinstitutionen etablerer sig dermed som en Lønregulator, der foretager sin Regulering ud fra politiske, sociale og økonomiske Synspunkter, saaledes som den selv finder for godt.

Arbejdsgiverforeningens Erklæring og Angreb paa Forligsinstitutionen har vakt Forundring i Offentligheden, idet man betragter det som Forligsmændenes gode Ret at give en offentlig Motivering for deres Forslag. Og det er en Selvfølge, at de ved Udarbejdelsen af deres Forslag tager Hensyn til alle Forhold af politisk, social og økonomisk Art, der spiller en Rolle ved Lønningernes Fastsættelse og Regulering. Forligsmændenes Meddelelse til Offentligheden er heller ikke noget Brud paa tidligere Praksis, idet Forligsinstitutionen i April 1931 ved sin daværende Formand, Direktør Riis Hansen, udsendte en Erklæring til Offentligheden, hvori der redegjordes for de stillede Mæglingsforslag, uden at Arbejdsgiverforeningen dengang fandt Anledning til at protestere. Ganske vist drejede det sig i 1931 om Lønnedsættelser, mens de i Aar stillede Forslag indeholder Lønforhøjelser for en Række Fag, men man skulde ikke mene, at dette Forhold kan have nogen Indvirkning paa Arbejdsgivernes principielle Indstilling.

Med Hensyn til Mæglingsforslagenes Indhold kan det siges, at Hovedlinien er en Forbedring af de lavest lønnede Arbejderes Kaar. I 28 Overenskomster forhøjes bestaaende Timelønssatser med fra 4 til 12 Øre, fordelt over 2 Aar. I enkelte Overenskomster er der generelle Forhøjelser af Akkordsatser. I 8 Overenskomster, der ikke hidtil har indeholdt Feriebestemmelser, indføres Sommerferie med Løn, og i to Overenskomster forbedres den gældende Sommerferieordning. Tillidsmandssystemet indføres i et Fag, hvor det ikke tidligere har været gældende, og i et andet forbedres den bestaaende Ordning. Endvidere skal det nævnes, at der i flere af Forslagene findes Bestemmelser om,

at der optages Forhandlinger om Forbedringer af Akkorderne, Regler for Overarbejde, Afspadsering m. m.

Endelig maa nævnes Forhandlingsreglerne, som kan faa overordentlig Betydning — ikke mindst for at hindre, at der i en Overenskomstperiode hober sig uløste Spørgsmaal op, der kan virke som et Irritationsmoment i de store Overenskomstsituationer.

I det store og hele kan det siges, at Mæglingsforslagene, som vi in extenso aftrykker paa andet Sted i Bladet, tager Hensyn til De samvirkende Fagforbunds Krav om Forhøjelse af de laveste Lønninger. Desuden er der opnaaet en Række Forbedringer af anden Art. De fleste Overenskomster afsluttes for 2 Aar, og Lønstigningen sker i Reglen med Halvdelen straks og med Halvdelen til næste Aar. Arbejdsgivernes Krav om uforandret Forlængelse af Overenskomsterne, altsaa det Standpunkt, paa hvilket de erklærede Lockout, er blankt afvist, men paa den anden Side er der jo ogsaa Ting i Forslagene, som Forbundene helst havde set udeladt, ligesom der er Forbund, som ikke har opnaaet ret meget. Det turde dog være den almindelige Opfattelse, at det er et godt Forslag, der bygger paa sociale Synspunkter og imødekommer Arbejdernes Hovedkrav.

De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde og Generalforsamling.

Samme Dag, Forretningsudvalget fik Mæglingsforslaget forelagt, indkaldtes straks et ekstra Repræsentantskabsmøde og Generalforsamling, som fandt Sted den 19. Marts.

Paa det om Formiddagen afholdte Repræsentantskabsmøde redegjorde den fungerende Formand, Chr. Jensen, for Overenskomstsituationens Udvikling, de førte Forhandlinger og Forligsmændenes Mæglingsforslag samt Reglerne for de fremtidige Overenskomstforhandlinger. I den efterfølgende Diskussion deltog Axel Olsen, Anton Andersen, Tobaksarbejder, Marius Madsen, Murer, Th. Clausen, Sadelmager, Chr. Nielsen, Tekstilarbejder, og Axelsen, Murer. Efter at Formanden havde repliceret til de forskellige Talere, vedtog Mødet følgende Udtalelse:

»Efter at Repræsentantskabet har faaet forelagt de af Forligsinstitutionen stillede Forslag til fremtidige Forhandlingsregler, vedtager Mødet at indstille disse til Generalforsamlingens Vedtagelse.«

Paa Generalforsamlingen, der aabnedes Kl. 2 Eftermiddag, mindedes Chr. Jensen først i hjertelige Ord de to afdøde Forbundsformænd, N. I. Larsen, Skotøjsarbejderne, og Th. Thomsen, Kommunalarbejderne, samt den svenske Landsorganisations afdøde Formand, Edv. Johanson. Den store Forsamling paahørte staaende Formandens Mindetale.

Til Dirigenter valgtes Julius Hansen og Axel Olsen, og Generalforsamlingen gik derefter over til Behandling af den egentlige Dagsorden, der omfattede følgende Punkter:

1) Den faglige Situation.
   a) Forslag om Overenskomstforholdene.
   b) Regler for Overenskomstforhandlinger.
2) Anmodning om Bemyndigelse til eventuel Ansættelse af Sekretærer.

Chr. Jensen gennemgik Forløbet af Aarets Overenskomstsituation fra Formandsmødet i Oktober 1935 til Konfliktens Udbrud. Grundet paa Arbejdsgivernes stejle Holdning overfor de af Forbundene fremsatte rimelige Lønkrav og deres Fordring om uforandret Forlængelse af de udløbende Overenskomster havde det ikke været muligt at naa en Forstaaelse, ejheller ved Forhandlingerne i Forligsinstitutionen. Lockouten blev derfor en Kendsgerning, og der hengik 2 Uger, forinden Forligsmændene genoptog Mæglingsarbejdet. Chr. Jensen omtalte derefter de i Forligsinstitutionen førte Forhandlinger, der resulterede i de foreliggende Mæglingsforslag, samt Forslaget om Forhandlingsregler. Efter en udførlig Redegørelse for de vigtigste Bestemmelser i Mæglingsforslagene, motiverede Taleren til Slut, hvorfor Fagene bør stemme Ja til Forligsinstitutionens Forslag.

Efter korte Bemærkninger af Flodin, Keramisk Forbund, M. Knudsen, Maarum, og Carlsen, Karetmagerforbundet, stemtes der om følgende af Forretningsudvalget stillede Forslag til Beslutning:

»Idet Generalforsamlingen tager Formandens Beretning om den faglige Situation til Efterretning, udtaler den, med Henblik paa det af Forligsinstitutionen under 17. Marts d. A. stillede Mæglingsforslag, at selv om dette paa væsentlige Punkter og for flere Fags Vedkommende ikke er tilfredsstillende, bør det dog vedtages, fordi det i Princippet imødekommer Fagforbundenes Krav om, at Tillægene skal gives til de laveste Lønninger, og Generalforsamlingen anbefaler derfor Mæglingsforslaget til Vedtagelse i de Forbund, det omfatter.

Endvidere godkender Generalforsamlingen, at der, med Hensyn til de i April og Maj Maaned udløbende Overenskomster, som er opsagt eller vil blive opsagt, forholdes saaledes, som Forligsinstitutionen har henstillet i Mæglingsforslaget af 17. Marts d. A.«

Forslaget blev enstemmigt vedtaget.

Formanden redegjorde derefter for Afsnit B. i Forligsmændenes Forslag, Regler for fremtidige Overenskomstforhandlinger. Han omtalte de Forhandlinger, der siden sidste Repræsentantskabsmøde var ført mellem Hovedorganisationerne angaaende dette Spørgsmaal. Regler for Behandling af Lønstridigheder i en Overenskomstperiode er nødvendige, fordi den hurtigt fremskridende tekniske Udvikling medfører Forandringer i Arbejdsmetoderne, hvorved de indgaaede Akkordaftaler forrykkes. De nye Regler vil lette Fastsættelsen

af Priser for nyt Arbejde, hvad der er saa meget mere paakrævet, som Mønstre og Modeller nu skifter langt hurtigere i de forskellige Fag, saaledes at en Beregning af Priserne efter de gamle Priskuranter ikke altid er mulig. Dette medfører, at der nu i Overenskomstperioderne ophober sig en Mængde Konfliktstof, og det har Gang paa Gang vist sig, at der under de store og almindelige Overenskomstsituationer ikke har været Mulighed for at faa disse vigtige Spørgsmaal behandlet. Ved den frivillige Voldgift, der indeholdes i de nye Forhandlingsregler, er der skabt Mulighed for en Afvikling af dette Konfliktstof i selve Overenskomstperioden.

Chr. Jensen mente ikke, at de nye Regler indeholder nogen Fare for tvungen Voldgift, idet Ordningen er frivillig. Angaaende Overenskomsternes fælles Udløbstid havde der været Uoverensstemmelse, idet Forbundene ønskede at faa Udløbstiden lagt saa nær Sommeren som muligt, medens Arbejdsgiverne krævede den fastsat til 1. Januar. Forligsmændene har valgt 1. Marts.

Chr. Jensen indstillede til Slut Forslaget om Forhandlingsregler til Godkendelse.

I den Diskussion, der udspandt sig efter Formandens Indledning, udtalte *Anthon Andersen,* Tobaksarbejderforbundet, at enkelte Bestemmelser i de nye Forhandlingsregler vilde virke uheldig for hans Fag, hvor der bestod en for Arbejderne gunstigere Ordning. *Chr. Nielsen,* Tekstilarbejderforbundet, fremhævede, at hans Fag vilde faa daarligere Vilkaar at arbejde under, idet Arbejderne nu har Strejkeret, saafremt der ikke opnaas Enighed om Prisen for nyt Arbejde. Han udtalte Haabet om, at det vilde være muligt for hans Fag at bevare de nugældende Regler.

Sekretær *Knud V. Jensen* oplyste, at det Udvalg, der havde ført Forhandlingerne om dette Spørgsmaal, selvfølgelig havde været bekendt med de Regler, der bestaar i de enkelte Fag. De fremførte Betænkeligheder burde ikke forhindre Gennemførelsen af en god og stærkt paakrævet Ordning. Thi i de Tilfælde, hvor der ikke mellem Parterne opnaas Enighed om nye Priser, maa Arbejderne nu arbejde for Timelønnen.

Axel Olsen mente, at den Tid var forbi, hvor et Fag kunde redde sig ekstra Fordele ved at have Udløbstid lidt efter andre. Han forstod ikke Modstanden mod Voldgiftstanken, naar man daglig indbringer Stridsspørgsmaal for Den faste Voldgiftsret og de i de enkelte Fag bestaaende Voldgiftsretter. Han mente, at den her foreslaaede Udvidelse af Voldgiftsbehandlingen vilde være til Gavn for Arbejderne, og udtalte sig iøvrigt i Tilslutning til Chr. Jensen.

Efter at Formanden havde repliceret til de forskellige Talere, foretog Dirigenten Afstemning om Forslaget til Forhandlingsregler. Afstemningen, der i Henhold til Forligsmandsloven foregik skriftligt og hemmeligt, viste, at der for Forslaget var afgivet 340.004 Stemmer, imod 19.774 Stemmer.

Generalforsamlingen behandlede derefter Punkt 2 paa Dagsordenen: Anmodning om Bemyndigelse til eventuel Ansættelse af Sekretærer.

Chr. Jensen motiverede ganske kort det hertil foreliggende Forslag, der var stillet med Henblik paa Muligheden af, at en af Sekretærerne fratræder i nær Fremtid. Forslaget, der blev enstemmigt vedtaget, havde følgende Ordlyd:

»Forretningsudvalget bemyndiges til ved Vakance og eventuel midlertidig Besættelse af Sekretærpost i De samvirkende Fagforbund at foretage fornøden foreløbig Ansættelse indtil næste ordinære Generalforsamling.«

Generalforsamlingen sluttede med Taler af Chr. Jensen og Dirigenten, Julius Hansen, og med stærke Leveraab for De samvirkende Fagforbund.

Efter D. s. F.s Generalforsamling.

I Henhold til Bestemmelsen i Mæglingsforslaget mødte Repræsentanterne for Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund den 25. Marts i Forligsinstitutionen for at afgive Svar paa Forligsmændenes Mæglingsforslag.

Resultatet af Afstemningerne i de to Hovedorganisationer var, at Afsnittet om Forhandlingsregler var vedtaget med betydelig Majoritet fra begge Sider, af Arbejderne med 340.004 Stemmer mod 19.774 og af Arbejdsgiverne med 487 Stemmer mod 17.

Forligsinstitutionens Mæglingsforslag var derimod *forkastet* af Arbejdsgiverne med 59 pCt. Nej-Stemmer, svarende til en Arbejdsløn af 275,1 Mill. Kr., imod 41 pCt. Ja-Stemmer, svarende til en Arbejdsløn af 192,6 Mill. Kr.

Arbejderne havde *vedtaget* Forslaget med 65 pCt. Ja-Stemmer, svarende til 39.368 Stemmer, imod 35 pCt. Nej-Stemmer, svarende til 21.609 Stemmer. Indenfor De samvirkende Fagforbund havde 66,8 pCt. af de stemmeberettigede Medlemmer deltaget i Afstemningen, altsaa en betydelig højere Stemmeprocent end ved tidligere Afstemninger.

— — —

Udenfor de to Hovedorganisationer er der ført Overenskomstforhandlinger mellem Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforeninger og Slagteriarbejderforbundet, Kedel- og Maskinpasserforbundet samt Handels- og Kontormedhjælperforbundet. Efter at Forhandlingerne havde staaet paa i længere Tid, opnaaedes den 11. Marts Enighed om et Forslag til en ny to-aarig Overenskomst, som blev forelagt Parternes kompetente Forsamlinger til Godkendelse. Forslaget blev tiltraadt af Slagterierne, Kedelpasserne og Kontormedhjælperne, men forkastet af Slagteriarbejderne, og Slagteriarbejderforbundet fremsendte derfor den 24. Marts et første Strejkevarsel.

Saasnart Afstemningsresultatet blev bekendt i Offentligheden, rejste der sig ganske naturligt det Spørgsmaal, hvad der nu skulde ske i denne for Landets Erhvervsliv saa overmaade vanskelige og truende Situation. Man var overalt klar over, at Konflikten med Henblik paa Parternes indbyrdes Styrkeforhold godt kunde vare i flere Maaneder, saafremt der ikke skete Indgreb fra Regeringens

og Lovgivningens Side, og man var heller ikke i Tvivl om, at en saa langvarig Konflikt under de nuværende vanskelige økonomiske Forhold vilde være til ubodelig Skade for Erhvervene og Samfundet som Helhed.

Spørgsmaalet var herefter dette: Skal Kampen fortsættes paa ubestemt Tid eller skal der tilvejebringes en Afslutning ad Lovgivningens Vej? Allerede om Aftenen den 25. Marts gav Statsminister Stauning paa Regeringens Vegne Svar paa dette Spørgsmaal, idet han ved den socialdemokratiske Rigsdagsgruppes Møde meddelte, at Regeringen agtede at fremsætte Lovforslag for Rigsdagen, hvorved Arbejdsstandsningen bringes til Ophør og Overenskomsterne imellem de stridende Parter fornys.

Den 26. Marts forelagde Stauning i Folketinget det bebudede Lovforslag, der bestod af fem Paragrafer. I Paragraf I fornyes de opsagte og ikke fornyede Februar- og Marts-Overenskomster i Overensstemmelse med Forligsmændenes Mæglingsforslag. De saaledes forlængede Overenskomster kan til sin Tid forlænges efter de overenskomstmæssige Regler. I Paragraf II fornyes Hovedoverenskomsten med Slagterierne med de Ændringer og paa de Vilkaar, som er aftalt mellem de paagældende Organisationers Forhandlingsudvalg. Endvidere bestemtes, at April- og Maj-Overenskomsterne skal ordnes paa Mæglingsforslagets Grundlag, og at Strejker og Lockouter forbydes indenfor de af Overenskomsterne dækkede Omraader.

I sin Forelæggelsestale udtalte Stauning, at Arbejdsstandsningen, som allerede har varet over en Maaned, under de foreliggende Forhold er en Trudsel mod Samfundet og at dens Fortsættelse vil udvikle sig til en Katastrofe for Produktionslivet.

Under de nu bestaaende økonomiske og handelspolitiske Forhold kan man imidlertid ikke roligt se paa saadanne Stridigheder som den iværksatte Lockout, og derfor er det ogsaa et almindelig udbredt Ønske, at denne Strid maa bringes til Ophør.

Stauning understregede, at Arbejdsstandsningen betyder Forstyrrelse af den økonomiske Ligevægt, og henviste til den Indflydelse, Arbejdsstandsningen kan faa for de særdeles vigtige Eksport-Industrier. Produktionens Standsning vil føre store Arbejder til Udførelse i Udlandet, møjsommeligt oparbejdede Markeder vil blive erobret af andre, der er leveringsdygtige, og Danmark vil tabe den fremmede Valuta, som Eksportindustrien kan fremskaffe, og vore Indkøb af Raastoffer maa atter formindskes som Følge deraf.

»Lockoutens Fortsættelse er et uhyre farligt Spil, og derfor maa det ophøre. Det er ikke et Spørgsmaal om nogle Haandværksmestres større eller mindre Fortjeneste, heller ikke alene et Spørgsmaal om nogle Arbejderhjems Ødelæggelse, men det er et Spørgsmaal om Samfundets økonomiske Ligevægt, om Produktionens Opretholdelse og Forøgelse.

I en Tid, hvor den samfundsmæssige Indskriden og Beskyttelse har medført betydelige Fortjenester for Produktionsvirksomheder, og hvor der samtidig er sket en Stigning i Livsfornødenhedernes Pris, kan man ikke i Strid med Samfundets Interesser holde lavt lønnede Arbejdere nede. Det Reguleringsforslag, som nu foreslaas lovfæstet, betyder i Hovedsagen en Forbedring af meget lave Arbejdspriser, og det vil være umuligt at oparbejde Indignation derimod.

Nervøsitet og Uro præger Livet i Europa og truer med mangeartede Vanskeligheder, særlig for de smaa Nationer. Det skulde synes nærliggende for disse at samle Kræfterne om Befolkningens fælles Interesse, om Produktionens Udvikling og Arbejdsløshedens Formindskelse.

Et vigtigt Skridt paa denne Vej er det at faa Arbejdet sat i Gang. Samfundet har maattet bringe betydelige Ofre for at opretholde Produktion og Beskæftigelse, men deraf maa ogsaa følge, at det samme Samfund ikke kan se roligt paa de Forhold, som har udviklet sig, og som er en alvorlig Trusel imod Orden og Økonomi.«

Stauning sluttede med at anbefale Lovforslaget til hurtig Behandling og Gennemførelse.

Ved den første Behandling i Folketinget den 27. Marts vendte Oppositionspartierne sig skarpt imod Forslaget, og baade Højre og Venstre krævede den løbende Konflikt og ligeledes de senere udløbende Overenskomster afgjort ved tvungen Voldgift. Forslaget henvistes derefter til Udvalgsbehandling, men heller ikke her var det muligt at opnaa Enighed om en fælles Indstilling. Folketinget vedtog herefter Forslaget i den af Regeringen foreslaaede Affattelse, som saa blev oversendt til Landstinget. Her fastholdt de to Oppositionspartier som ventet Kravet om voldgiftsretlig Afgørelse, og efter langvarige og besværlige Forhandlinger lykkedes det omsider at finde et Forligsgrundlag, som de fire store Partier kunde tiltræde, og Forslaget blev derefter Søndag Morgen vedtaget baade i Landsting og Folketing.

Det er Højre og Venstre, som i Kraft af deres ringe Flertal i Landstinget har sat deres Vilje igennem og tvungen Regeringspartierne til at opgive Regeringens Forslag om Mæglingsforslagenes Ophøjelse til Lov. Ifølge den nu vedtagne Lov, som tydeligt bærer Kompromissets Præg, skal der straks optages nye Forhandlinger mellem Parterne, og saafremt der inden Forløbet af 5 Dage ikke opnaas Enighed, træffes Afgørelsen af en af Statsministeren nedsat Voldgiftsret, hvis Kendelse skal være afsagt inden 8. April. Slagteriarbejdernes Overenskomst forlænges paa Grundlag af de mellem de modstaaende Forhandlingsudvalg aftalte Vilkaar. Med Hensyn til de i April og indtil 1. Juli udløbende Overenskomster skal der ligeledes optages Forhandlinger mellem Parterne. Disse Forhandlinger skal være tilendebragt for April-Overenskomsterne den 15. April, en eventuel Mægling i Forligsinstitutionen inden 22. April, og saafremt Mæglingen ikke fører til Overenskomst mellem Parterne, vil Voldgiftsretten ogsaa her træffe den endelige Afgørelse.

I næste Nummer af »Arbejderen« skal vi nærmere redegøre for Loven og Resultatet af de nye Forhandlinger, henholdsvis Voldgiftsrettens Afgørelser.

FORLIGSINSTITUTIONENS MÆGLINGSFORSLAG AF 17. MARTS 1936.

A.

Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer under De samvirkende Fagforbund.

Nedenstaaende mellem Organisationer eller Enkeltvirksomheder under **Dansk Arbejdsgiverforening** og Organisationer under **De samvirkende Fagforbund** til Udløb den 1. Februar eller 1. Marts opsagte og ikke fornyede Overenskomster fornyes med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne, og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

1)

Overenskomsten mellem **Foreningen af danske Cementfabrikker** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen forhøjes fra 100 Øre til 104 Øre og fra 1. Februar 1937 til 107 Øre.
b) Sommerferiebetalingen ændres i Overensstemmelse hermed.

---

2)

Overenskomsten mellem **Cementfabrikkerne i Aalborg** og **Chaufførernes Fagforening i Aalborg** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Tilføjelse:

Der ydes 6 Dages Sommerferie efter tilsvarende Regler som for de øvrige Arbejdere i Cementfabrikkerne.

---

3)

Overenskomsten mellem **Foreningen af Grus- og Skærvefabrikker** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen forhøjes fra 100 Øre til 104 Øre og fra 1. Februar 1937 til 107 Øre.
b) Umiddelbart efter Mæglingsforslagets Vedtagelse optages der paa de respektive Arbejdspladser lokale Forhandlinger om tilsvarende Ændringer i Akkordlønniveauet. Eventuelle foreliggende Uoverensstemmelser henvises til Forhandling mellem Repræsentanter for Foreningen af Grus- og Skærvefabrikker og Dansk Arbejdsmandsforbund. De heromhandlede Reguleringer paa Akkordsatserne faar Gyldighed fra samme Tidspunkt som de ny Timelønninger.

4)

Overenskomsten mellem **Jernindustriens Sammenslutning** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer og Tilføjelser:

a) De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde forhøjes straks med 5 Øre, dog højst til 107 Øre.

Det ved ovenstaaende Bestemmelse for de enkelte Virksomheder skabte Lønniveau for de paagældende Timelønninger maa ikke forringes i Overenskomstperioden; Paatale herom falder ind under Overenskomstens Afsnit C, § 1, sidste Stykke.

b) De i Afsnit C, § 2, fastsatte Specialisttillæg forhøjes med 3 Øre.
c) De i Afsnit C, § 3, omhandlede Dagtillæg af 75 Øre og 50 Øre forhøjes med 10 Øre.
d) Ved Bygnings- og Jernkonstruktionsarbejde ydes et Montagetillæg af 25 Øre pr. Time.
e) Der optages Forhandling om Regler for Overarbejde og Afspadsering heraf, om Sommerferiebetaling for afspadserede Overarbejdstimer, om forskudt Arbejdstid, og om Ungarbejderes Lønforhold.

---

5)

Overenskomsten mellem **Sammenslutningen af Arbejdsgivere i Jern- og Metalindustrien** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** vedrørende **Kedelrensningsfirmaer** i København fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:

Der indføres Sommerferie med Løn i Overensstemmelse med Ferieregelerne indenfor Jernindustrien.

---

6)

Overenskomsten mellem **Kalk- og Teglværksforeningen af 1893** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) De i Overenskomstens § 10 fastsatte *Timelønninger* forhøjes saaledes:

86 Øre forhøjes til 89 Øre, fra 1/8-36 til 92 og fra 1/2-37 til 95 Øre.
88 » forhøjes til 90 Øre, fra 1/8-36 til 93 og fra 1/2-37 til 95 Øre.
90 » forhøjes til 93 Øre, fra 1/8-36 til 97 og fra 1/2-37 til 100 Øre.
93 » forhøjes til 95 Øre, fra 1/8-36 til 98 og fra 1/2-37 til 100 Øre.

b) Umiddelbart efter Mæglingsforslagets Vedtagelse optages der paa de respektive Arbejdspladser lokale Forhandlinger om Ændringer i *Akkordlønniveauet,* svarende til det halve af de stedfundne Timelønsforhøjelser. Eventuelle foreliggende Uoverensstemmelser henvises til Forhandling mellem Repræsentanter for Kalk- og Teglværksforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund. De heromhandlede Reguleringer paa Akkordsatserne faar Gyldighed fra samme Tidspunkt som de nye Timelønninger.

---

7)

Overenskomsten mellem **Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen 88 Øre forhøjes til 90 Øre, fra 1. August 1936 til 93 Øre og fra 1. Februar 1937 til 95 Øre.

b) Umiddelbart efter Mæglingsforslagets Vedtagelse optages der paa de respektive Arbejdspladser lokale Forhandlinger om Ændringer i Akkordlønniveauet, svarende til det halve af de stedfundne Timelønsforhøjelser. Eventuelle foreliggende Uoverensstemmelser henvises til Forhandling mellem Repræsentanter for Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm og Dansk Arbejdsmandsforbund. De heromhandlede Reguleringer paa Akkordsatserne faar Gyldighed fra samme Tidspunkt som de nye Timelønninger.

---

8)

Overenskomsten mellem **Centralforeningen af Murermestre i Danmark** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) § 2 Stk. a. (Side 5) Timelønnen forhøjes fra 105 Øre til 107 Øre, fra 1. Februar 1937 til 110 Øre.

b) I § 3 Stk. a. (Side 5) tilføjes:
»Ved nyt Arbejde, hvor Svendene arbejder paa forhøjet Timeløn (Akkordafsavnstillæg) og de ved det tilhørende Arbejde beskæftigede Arbejdsmænds Arbejde ikke egner sig til Akkord, betales i Tillæg til Arbejdsmændenes Timeløn en tilsvarende Forhøjelse.«

c) § 3 Stk. h. (Side 6). Første Stk. ændres til:
»Arbejde ved Jernbeton udføres i Akkord efter Prislistens Priser, dog at det — hvor Hensynet til Arbejdets Tarv kræver det, eller andre særlige Forhold gør sig gældende — kan udføres paa Timeløn med et Tillæg lig med, hvad der er gældende mellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund.«

d) § 3. Efter Stk. r. (Side 7) indsættes som nyt Stk.:
»Parterne er enige om at respektere de Overenskomster, der imellem Organisationer under Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund er indgaaet for saa vidt angaar forekommende Arbejder, der ikke er nævnt i nærværende Overenskomst f. Eks. Ramningsarbejde, Hovedkloakledningsarbejde, Kabelarbejde, Terrazzoarbejde, Brolægningsarbejde o. lign.

e) § 4. I Nordsjællands 2. Zone forhøjes Timelønnen fra 111 Øre til 113 Øre, fra 1. Februar 1937 til 116 Øre.

f) De af Dansk Arbejdsmandsforbund i Dokument af 22/11 1935 opstillede Forslag til Ændringer i den mellem Centralforeningen og Arbejdsmandsforbundet gældende *Prisliste* underkastes hver for sig Behandling og Afgørelse af et Nævn bestaaende af to Mand fra hver af de ovennævnte Organisationer med en af Forligsmændene eller en af Forligsinstitutionen udpeget Opmand som Formand.
Nævntes Arbejde skal være tilendebragt senest den 1. Maj 1936.

---

9)

Overenskomsten mellem **Københavns Vinduespolererlaug** og **Vinduespolerernes Fagforening af 1922** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
De i § 2 fastsatte Ugelønssatser af 40 Kr., 45 Kr. og 54 Kr. forhøjes til henholdsvis 42 Kr., 47 Kr. og 56 Kr., fra 1. Marts 1937 til henholdsvis 43 Kr., 48 Kr. og 57 Kr.

---

10)

Overenskomsten mellem **Randers Vognmandsforening** og **Kuskenes Fagforening i Randers** fornyes uforandret for Tiden indtil 1. April 1936, fra hvilket Tidspunkt den betragtes som opsagt til Ophør.

---

11)

Overenskomsten mellem **Blauenfeldt og Tvede (Danish Butter Colour Co.)** og **Fabrikarbejdernes Forbund under Dansk Arbejdsmandsforbund,** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Ugelønnen Kr. 50,40 forhøjes til Kr. 52,— og fra 1. Marts 1937 til Kr. 53,—.

---

12)

Overenskomsten mellem **A/S De danske Imprægneringsanstalter** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Afbarkningsakkorden forhøjes med 6 pCt.

b) Timelønningerne forhøjes saaledes:

i Kauslunde og Skørping fra 85 Øre til 90 Øre, fra 1/2—37 til 97 Øre;

i Masnedsund fra 95 Øre til 98 Øre, fra 1/2—37 til 102 Øre.

---

13)

Overenskomsten mellem **Limfabrikken »Limfjorden«** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Der gives 6 Dages Sommerferie.

b) Timelønnen forhøjes fra 100 Øre til 105 Øre, fra 1/2—37 til 110 Øre.

14)
Overenskomsten mellem **A/S Carl Nielsen, Strøby** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Timelønnen forhøjes fra 92 Øre til 96 Øre, fra 1/2—37 til 100 Øre.

---

15)
Overenskomsten mellem **Odense Kommune** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** vedrørende Løsarbejdere fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Der gives 6 Dages Sommerferie.

---

16)
Vedrørende Overenskomsten mellem **A/S Sano, Hedehusene,** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** for Cementstøberiet optages straks Forhandlinger sigtende til at opnaa et Lønniveau, svarende til det ved Landsoverenskomsten af 13. Marts 1936 mellem Cementvareindustriens Arbejdsgiverforening og Dansk Arbejdsmandsforbund for tilsvarende Virksomheder fastsatte.

---

17)
Overenskomsten mellem **Stenlejerne paa Sjællands Odde, A/S Goudalitefabrikken** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes uforandret for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne.

---

18)
Overenskomsterne mellem **A/S De danske Sukkerfabrikker, Andelssukkerfabrikken »Nykøbing«** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Overenskomsten for A/S De danske Sukkerfabrikker betegnes saaledes: »Overenskomst mellem A/S De danske Sukkerfabrikker og Dansk Arbejdsmandsforbund for Sukkerfabrikker og Saftstationer«.
b) De gældende Feriebestemmelser indføres i Overenskomsterne.
c) Der indføres Tillidsmandsordning; der optages nærmere Forhandling mellem Parterne herom.
d) De for Specialarbejder paa Vestsjællands Sukkerfabrik hidtil ydede Tillæg bibeholdes; der optages Forhandling om Tillæggenes eventuelle Overførelse til de andre Fabrikker.
e) Timelønssatsen 97 Øre forhøjes til 101 Øre, fra 1/2—37 til 105 Øre;
Timelønssatsen 112 Øre forhøjes til 115 Øre, fra 1/2—37 til 118 Øre;
Timelønssatsen 109 Øre forhøjes til 112 Øre, fra 1/2—37 til 115 Øre.

---

19)
Overenskomsterne mellem **A/S Københavns Sukkerraffinaderi** og **A/S De danske Sukkerfabrikker vedrørende Sukkerraffinaderiet »Phønix«** og **Dansk Arbejdsmandsforbund** fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) De gældende Feriebestemmelser indføres i Hovedoverenskomsten.
b) Timelønssatserne ændres saaledes:
105 Øre forhøjes til 107 Øre, fra 1/2—37 til 110 Ø.
112 — — - 116 — - — - 120 -
117 — — - 119 — - — - 120 -

---

20)
Overenskomsten mellem **Foreningen af Guldlistefabrikanter** og **Forgylderforbundet i Danmark** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Personlige Timelønninger forhøjes med 3 Øre, dog højst til 118 Øre, fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 120 Øre.
De siden 31. Januar 1922 vedtagne Ændringer til Overenskomsten indarbejdes i denne.

---

21)
Overenskomsten mellem **Fabrikantforeningen af Glasslibere i Danmark** og **Dansk Glasarbejderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Den fulde Feriebetaling fastsættes til 2 pCt. af den personlige Timeløn og (eller) af Akkordfortjenesten.

---

22)
Overenskomsten mellem **Jernindustriens Sammenslutning** og **Dansk Karetmagerforbund** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
§ 2 næstsidste Stk. ændres til:
»En Tillidsmands Afskedigelse skal begrundes i tvingende Aarsager, og Arbejdsgiveren er pligtig til at give ham 2 Maaneders Varsel. Er Afskedigelsen begrundet i Arbejdsmangel, bortfalder Varselspligten.«

---

23)
Overenskomsten mellem **Karetmagermesterforeningen for København og Omegn** og **Dansk Karetmagerforbund** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne. Der optages Forhandlinger mellem Parterne om en Revision og Simplificering af Prislisten for København.

---

24)
Overenskomsten mellem **Jernindustriens Sammenslutning** og **Kvindeligt Arbejderforbund** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) *Minimallønnen* for kvindelige Arbejdere over 18 Aar forhøjes saaledes:
I Københavns: fra 51 Øre til 56 Øre; Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen ændres tilsvarende.
I Provinsen: fra 49 Øre til 54 Øre; Minimallønnen for de to første Maaneder efter Antagelsen forhøjes fra 48 Øre til 53 Øre.
b) *Mindstebetalingen* ved Timelønsarbejde for Medlemmer af Kvindeligt Arbejderforbund, for hvis Vedkommende der er forløbet 2 Maaneder efter deres Antagelse, forhøjes saaledes:

I København: For 16—18-aarige fra 53 Øre til 57 Øre.
For Kvinder over 18 Aar fra 59 Øre til 64 Øre.
I Provinsen: For 16—18-aarige fra 49 Øre til 54 Øre.
For Kvinder over 18 Aar fra 55 Øre til 60 Øre.

c) *Akkordbasis* forhøjes saaledes:
I København: fra 69 Øre til 74 Øre.
I Provinsen: fra 65 Øre til 70 Øre.

d) *De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde* forhøjes med 5 Øre, dog højst til 74 Øre i København og 70 Øre i Provinsen.

e) I Overenskomstens Afsnit B § 2 udgaar 4de Stk. under Pkt. a og Pkt. b (»Dette gælder ... tilsvarende Arbejde«) og i Stedet for indsættes saavel i Pkt. a som i Pkt. b som nyt sidste Stk. følgende:
»Kvindelige Arbejdere, der tidligere har været beskæftiget 2 Maaneder eller derover ved tilsvarende Arbejde, har straks efter Antagelsen Ret til den Løn, der efter foranstaaende er betinget af 2 Maaneders Anciennitet.«

f) Der optages Forhandling om Regler for Overarbejde og Afspadsering heraf, om Sommerferiebetaling for afspadserede Overarbejdstimer samt om forskudt Arbejdstid.

---

25)
Overenskomsten mellem **Textilfabrikantforeningen** og **Kvindeligt Arbejderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Der indføres Ferieordning efter samme Regler, som gælder mellem Textilfabrikantforeningen og Dansk Textilarbejderforbund i Henhold til Overenskomsten af 10. December 1935.

b) Samtlige Tids- og Akkordlønninger forhøjes fra 1. Februar 1937 med 2 pCt.

---

26)
Overenskomsten mellem **The Hairlock-Cushion Co. A/S** og **Kvindeligt Arbejderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønssatsen 66 Øre forhøjes til 70 Øre, fra 21. November 1936 til 72 Øre.

b) Den i § 4 nævnte 3 Dages Sommerferie for Arbejdersker, som har været beskæftiget i et halvt Aar eller derover, ændres til 6 Dage i Forbindelse med 2 Søndage.

---

27)
Overenskomsten mellem **A/S De danske Sukkerfabrikker, Sukkerraffinaderiet »Phønix«** og **Kvindeligt Arbejderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:
Timelønnen 62.5 Øre forhøjes til 65 Øre, fra 1/2—37 til 67 Øre.
Timelønnen 68.5 Øre forhøjes til 71 Øre, fra 1/2—37 til 73 Øre.

28)
Overenskomsten mellem **Sukkerfabrikken »Nykøbing«** og **Kvindeligt Arbejderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:
Timelønnen 60.2 Øre forhøjes til 63 Øre, fra 1/2—37 til 65 Øre.
Timelønnen 65.5 Øre forhøjes til 69 Øre, fra 1/2—37 til 72 Øre.

---

29)
Overenskomsten mellem **Jernindustriens Sammenslutning** og **Malerforbundet i Danmark** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) De i Parternes Overenskomst af 21. Januar 1936 under Pkt. 1—6 anførte Ændringer indgaar i Overenskomstforholdet.

b) Sommerferieordning med Løn indføres i Overensstemmelse med Feriereglerne indenfor Jernindustrien.

---

30)
Overenskomsten mellem **Centralforeningen af Murermestre i Danmark** og **Murerforbundet i Danmark** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Timelønnen 118 Øre forhøjes til 120 Øre og fra 1. Februar 1937 til 122 Øre.

b) I Overenskomsten for Nordsjælland foretages følgende Ændring:
I § 3 ændres 125 Øre til 127 Øre og fra 1. Februar 1937 til 129 Øre.

---

31)
Overenskomsterne mellem **A/S De forenede Papirfabrikker, Carl Allers Papirfabrik** og **Sct. Clara Mølle** og **Papirindustriarbejdernes Forbund** fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) De til Maskinførere hos A/S De forenede Papirfabrikker i 1935 givne personlige Tillæg af 75 Kr. pr. Kvartal indregnes i Maskinførernes Timelønninger.

b) For Arbejde paa Søn- og Helligdage efter Kl. 8 Morgen gælder Overarbejdsbetaling Takst C.

c) Til samtlige Arbejdere, der arbejder paa Time- eller Ugeløn, ydes for Afsavn af Akkord følgende Tillæg pr. Time.
For Mænd: 3 Øre, fra 1. Marts 1937 yderligere 4 Øre.
For Kvinder: 2 Øre, fra 1. Marts 1937 yderligere 3 Øre.

---

32)
Overenskomsten mellem **C. Reiermanns Papfabrik, Amagerbrogade 114—116,** og **Papirindustriarbejdernes Forbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:
Den i § 2 anførte Timelønssats for Maskinførere forhøjes fra 106 Øre til 109 Øre, fra 1. Marts 1937 til 112 Øre; for alle øvrige Arbejdere forhøjes Timelønnen fra 105 Øre til 108 Øre, fra 1. Marts 1937 til 111 Øre.

33)

Overenskomsterne mellem **Jernindustriens Sammenslutning** og **Dansk Skibstømrerforbund** fornyes for 1 Aar fra deres Udløbstid at regne med følgende Tilføjelser og Ændringer:

a) Parterne er enige om at anbefale, at Lærlingene, for saa vidt deres Fag tillader det, aflægger Svendeprøve inden Afslutningen af deres Læretid.

b) Fremkommer der til Arbejderorganisationen Klage over mangelfuld Uddannelse af Lærlinge i Skibstømrerfaget, har Dansk Skibstømrerforbund — i Henhold til den mellem Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark og Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark under 10. December 1929 oprettede Aftale — Paataleret overfor Lærlingeudvalget, som da er forpligtet til at behandle den fremkomne Klage i Overensstemmelse med Aftalen.

Anm. Begge Parter er enige om ikke at fastslaa bestemte Regler for Lærlingenes Antal i Forhold til Svendenes, idet der gennem Bestemmelserne i denne Paragraf er aabnet Vej til at ramme Misbrug paa dette Omraade.

c) Som Bilag til Overenskomsterne optages et Protokollat om, at der vedrørende Ferieordning og Feriepenge gælder samme Ordning som i Protokollat for Snedkere under Jernindustrien fastsat.

d) I den københavnske Overenskomst tilføjes: »For Bolværks- og Vandbygningsarbejde betales et Tillæg af 25 pCt. til den fastsatte Timeløn. Herfra undtages dog Arbejde paa Værfternes egne Bolværker og ved Tildannelse af Materialer, der foregaar paa Værfternes egen Grund.«

e) I Provinsoverenskomsten forhøjes for Træskibsværfter med Normalløn Timelønnen 115 Øre til 118 Øre. For Udlærlinge i det første og andet Aar efter Læretidens Udløb er Lønnen henholdsvis 12 og 8 Øre lavere.

f) For Baadebyggerier, der henhører under Overenskomsten for København og Omegn, forhøjes Akkordafsavnstillægget til 16 Øre.

---

34)

Overenskomsten mellem **Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen** og **Dansk Skotøjsarbejderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) *Minimallønsatserne* for mandlige Arbejdere:

84	Øre	forhøjes	til	88	Øre,	fra	1/2	1937	til	90	Øre
66	—	—	-	68	—	-	—		-	70	—
58	—	—	-	60	—	-	—		-	62	—
45	—	—	-	47	—	-	—		-	49	—
35	—	—	-	37	—	-	—		-	38	—

Minimallønsatserne for Kvinder (Foersyersker henføres til Gruppen for Naadlersker m. fl.):

64	Øre	forhøjes	til	66	Øre,	fra	1/2	1937	til	68	Øre
50	—	—	-	52	—	-	—		-	54	—
36	—	—	-	38	—	-	—		-	40	—
30	—	—	-	32	—	-	—		-	33	—

b) *Personlige Timelønninger* forhøjes saaledes: For unge mandlige Arbejdere: med 2 Øre, fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre.
For voksne, mandlige Arbejdere: Timelønninger paa under 100 Øre med 3 Øre, fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre. Timelønninger paa 100 Øre og derover med 2 Øre, dog højst til 118 Øre, fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 120 Øre.
For unge, kvindelige Arbejdere: med 2 Øre, fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre.
For voksne, kvindelige Arbejdere: Timelønninger paa under 70 Øre med 3 Øre, fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre. Timelønninger paa 70 Øre og derover med 2 Øre, dog højst til 78 Øre, fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 80 Øre.

c) De for *Akkordprislisterne* gældende Procentfradrag af henholdsvis 6 og 4 reduceres til henholdsvis 5 og 3, fra 1. Februar 1937 til henholdsvis 4 og 2.

---

35)

Overenskomsten mellem **Beklædningsindustriens Sammenslutning (Skrædderlauget i København)** og **Dansk Skrædderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Tilføjelse:

»Enhver Værkstedsarbejder og Leverancearbejder, kvindelig eller mandlig, har Ret til en sammenhængende Ferie paa 6 Søgnedage, liggende mellem 2 Søndage i Tiden fra 1. Juni til 15. September, efter vedkommende Arbejdsgivers Bestemmelse. Driftsindskrænkning og en Arbejders Fravær uden egen Skyld (f. Eks. lægebevidnet Sygdom) anses i denne Forbindelse ikke som en Afbrydelse af hans Beskæftigelse paa Fabrikken eller Systuen.

I Feriegodtgørelse erholder Ugearbejdere een Uges Løn og Akkordarbejdere 2 pCt. af den i Aarets Løb indtjente Løn. Naar en Arbejder skifter Arbejdsplads, udsteder Arbejdsgiveren et Bevis paa den tilgodehavende Ferieløn, som den paagældende Arbejder har Krav paa at faa udbetalt ved Ferietidens Indtræden.«

For Aaret 1936 er de enkelte Virksomheder pligtige til at give saadanne Arbejdere Ferie, som de maatte beskæftige i Tiden mellem 1. Maj og 15. September, naar de siden 1. Februar 1936 og inden 1. August har været beskæftiget i vedkommende Virksomhed i mindst 8 Uger.

Ferien er paa 3 Arbejdsdage med Løn. Feriebeløbets Størrelse skal fastsættes forholdsmæssigt i Overensstemmelse med de ovenfor for Ferieordningen i Almindelighed givne Regler.

Der optages Forhandling mellem Parterne om en Ordning sigtende til efterhaanden at gennemføre obligatoriske Værkstedspladser for Leverancearbejdere samt Veste- og Bukseskræddere.

---

36)

Overenskomsten mellem **Beklædningsindustriens Sammenslutning (Centralforeningen af Skræddermestre i Jylland, Fyen og Østifterne)** og **Dansk Skrædderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Tilføjelse:

»Enhver Værkstedsarbejder og Leverancearbejder, kvindelig eller mandlig, har Ret til en sammenhængende Ferie paa 6 Søgnedage, liggende mellem 2 Søndage i Tiden fra 1. Juni til 15. September, efter vedkommende Arbejdsgivers Bestemmelse. Driftsindskrænkning og en Arbejders Fravær uden egen Skyld (f. Eks. lægebevidnet Sygdom) anses i denne Forbindelse ikke som en Afbrydelse af hans Beskæftigelse paa Fabrikken eller Systuen.

I Feriegodtgørelse erholder Ugearbejdere een Uges Løn og Akkordarbejdere 2 pCt. af den i Aarets Løb indtjente Løn. Naar en Arbejder skifter Arbejdsplads, udsteder Arbejdsgiveren et Bevis paa den tilgodehavende Ferieløn, som den paagældende Arbejder har Krav paa at faa udbetalt ved Ferietidens Indtræden.«

For Aaret 1936 er de enkelte Virksomheder pligtige til at give saadanne Arbejdere Ferie, som de maatte beskæftige i Tiden mellem 1. Maj og 15. September, naar de siden 1. Februar 1936 og inden 1. August har været beskæftiget i vedkommende Virksomhed i mindst 8 Uger.

Ferien er paa 3 Arbejdsdage med Løn. Feriebeløbets Størrelse skal fastsættes forholdsmæssigt i Overensstemmelse med de ovenfor for Ferieordningen i Almindelighed givne Regler.

---

37)

Overenskomsten mellem **Beklædningsindustriens Sammenslutning (Foreningen af danske Fabrikanter af Herreklæder)** og **Dansk Skrædderforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Tilføjelse:

»Til Fremme af godt Samarbejde mellem Arbejdsgiverne og Arbejderne vælger Arbejderne paa hver Arbejdsplads af deres Midte en Klubformand. Forud for en eventuel Opsigelse af en Klubformand skal der gives et Varsel paa 14 Dage, og Opsigelsen kan, hvis den skønnes ubegrundet, kræves behandlet efter Norm for Regler for Behandling af faglig Strid.

Arbejdsgiveren skal omgaaende have Meddelelse om, hvem der er valgt til Klubformand og er berettiget til overfor Forbundets Bestyrelse at gøre Indsigelse mod Valget.«

Beklædningsindustriens Sammenslutning og Dansk Skrædderforbund er enige om at anbefale, at foranstaaende Bestemmelse om Valg af Klubformand ogsaa indsættes i Overenskomsterne vedrørende de andre industrielle Virksomheder under Sammenslutningen.

---

38)

Overenskomsten mellem **Foreningen af danske Chocolade- og Sukkervarefabrikanter** og **Sukkervare-, Chocolade- og Bisquitarbejdernes Forbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Der ydes faglærte Svende i Drops- og Konfektfaget, hvis Timeløn er 114,2 Øre (for 48 Timer Kr. 54.83) et Akkordafsavnstillæg af 2 Kr. 50 Øre pr. Uge, og fra 1. Marts 1937 af 3 Kr. pr. Uge, saaledes at Ugelønnen for 48 Timer bliver henholdsvis Kr. 57.33 og 57.83.
b) Det Chokoladearbejdere med 2 Aars Anciennitet samt øvrige ikke faglærte mandlige Arbejdere tillagte Akkordafsavnstillæg af 2 Kr. om Ugen udover Timelønnen × 48 forhøjes til 2 Kr. 50 Øre og fra 1. Marts 1937 til 3 Kr.
c) For kvindelige Arbejdere forhøjes Timelønssatserne 55,6; 49,7; 37,0 og 30,0 med 2 Øre og fra 1. Marts 1937 med yderligere 1 Øre.
d) Det i § 5 fastsatte Rengøringstillæg af 1 Kr. for timelønnede kvindelige Arbejdere, der er beskæftiget til højeste Timeløn, forhøjes til 2 Kr.

---

39)

Overenskomsten mellem **Jernindustriens Sammenslutning** og **Træindustriarbejderforbundet i Danmark** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) Minimallønnen fastsættes til 76 Øre.
b) Mindstebetalingen fastsættes til 96 Øre.
c) De ved Overenskomsten af 21. November 1935 mellem Jernindustriens Sammenslutning og Snedkerforbundet fastsatte Regler vedrørende Ferieordning, Feriepenge og Overarbejdsregler bliver ogsaa gældende mellem Jernindustriens Sammenslutning og Træindustriarbejderforbundet.

---

40)

Overenskomsten mellem **Træindustriens Fabrikantforeninger** og **Træindustriarbejderforbundet i Danmark** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændringer:

a) I § 5 forhøjes *Mindstelønnen* for København fra 95 til 96 Øre, for Provinsen fra 80 og 76 Øre til henholdsvis 85 og 82 Øre, fra 1. Februar 1937 til 90 og 88 Øre.
b) *Personlige Timelønninger* for Mænd forhøjes med 3 Øre, dog højst til 113 Øre for Maskinpassere og Haandarbejdere og til 103 Øre for Pladsarbejdere og Medhjælpere, og fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til henholdsvis 115 Øre og 105 Øre. Personlige Timelønninger for Kvinder forhøjes med 2 Øre, dog højst til 74 Øre og fra 1. Februar 1937 med yderligere 1 Øre, dog højst til 75 Øre.
c) *Procentsatserne for unge Hjælpearbejdere* forhøjes saaledes:

17—18	aarige	fra	50	til	55 pCt.
18—19	»	»	70	»	75 »
19—20	»	»	85	»	90 »

d) *Akkorder* paa Træskofabrikker og Paaslaaervirksomheder forhøjes med 2 pCt., fra 1. Februar 1937 med yderligere 3 pCt. paa Paaslaaervirksomheder. Paa samtlige øvrige Fabrikker forhøjes de Akkorder, ved hvilke der gennemsnitlig tjenes 120 Øre eller derunder i Timen med 2 pCt., fra 1. Februar 1937 med yderligere 2 pCt.

Undtagne fra Forhøjelsen er Akkorder paa Træskofabrikker og Paaslaaervirksomheder for Produktion af Hel- eller Halvfabrikata, der udelukkende fremstilles med Eksport for Øje.

De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder hver enkelt af ovenstaaende Mæglingsforslag.

I Tilslutning til Organisationernes Afstemninger om foranstaaende Mæglingsforslag skal der i Hovedorganisationerne finde Afstemning Sted om de i efterfølgende Afsnit B. indeholdte Bestemmelser, og det er en Betingelse for Vedtagelsen af de i nærværende Afsnit indeholdte Mæglingsforslag, at de i Afsnit B. optagne Bestemmelser vedtages af de to Hovedorganisationer, medens paa den anden Side Resultatet af Afstemningen om Mæglingsforslagene ikke øver Indflydelse paa Vedtagelsen af Bestemmelserne i Afsnit B.

Meddelelse om Afstemningsresultat vedrørende Afsnit B. vil være at afgive samtidig med Resultatet af Afstemningen om Mæglingsforslaget.

Forligsmændene henstiller til de to Hovedorganisationer, at der, hvis nærværende Mæglingsforslag vedtages, forholdes paa følgende Maade med Hensyn til de i April og Maj Maaned 1936 udløbende Overenskomster, der allerede er opsagt eller eventuelt maatte blive opsagt:

1. Forhandlinger optages straks mellem vedkommende Underorganisationer (Enkeltvirksomheder) og føres, hvis Enighed ikke opnaas, straks videre til Hovedorganisationerne. Forhandlingerne føres paa Grundlag af Retningslinierne i nærværende Mæglingsforslag, der skønnes at kunne danne Rettesnor herfor. Forhandlingerne i Under- og Hovedorganisationerne skal være tilendebragt senest 15. April.

2. Uoverensstemmelser, der til denne Dato ikke har kunnet udlignes under Forhandlingerne mellem Organisationerne, overgaar straks til Behandling i Forligsinstitutionen uden forudgaaende Varsling af Arbejdsstandsning.

B.

Regler for Overenskomstforhandling.

Til Fremme af Samarbejdet mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer foreslaar Forligsmændene Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund at vedtage efterfølgende Bestemmelser:

Til Fremme af Samarbejdet mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes faglige Organisationer er Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund enige om:

1) at der i saa vidt Omfang som praktisk gennemførligt bør skabes fagvise Landsoverenskomster eller i alt Fald fagvise Overenskomster for større Omraader om Løn- og Arbejdsforhold for ensartet og beslægtet Arbejde. Forhandling herom skal optages, naar en af Hovedorganisationerne overfor den anden Hovedorganisation fremsætter Ønske herom,

2) at samtlige de til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid en 1. Marts,*)

*) Som Overgangsbestemmelse fastsættes det, at dette ogsaa gælder de forud for Indgaaelsen af nærværende Overenskomst indgaaede Overenskomster, hvis Udløbstid i det paagældende Aar eventuelt rettes i Overensstemmelse hermed.

3) at Parterne bør tilstræbe Overenskomster af mere end 1 Aars Varighed med Indførelse i Overenskomsterne af Bestemmelser om Opsigelsesret i den løbende Overenskomstperiode — dog kun til en 1. Marts — ved visse i Overenskomsterne nærmere angivne Udsving i Prisniveauet (Pristallet),

4) at anbefale Underorganisationerne, at der for de Fag — som ikke allerede har Regler, som kommer til Anvendelse, naar der enten indføres ændrede Arbejdsmetoder eller fremkommer nyt Arbejde indenfor det i Faget gældende almindelige Akkordomraade — optages Forhandlinger om Indførelse af saadanne Regler, f. Eks. en af efterfølgende Bestemmelser:

a.

»Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fagets almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fagets overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller hvis ændrede Arbejdsmetode berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, kan disse Spørgsmaal, hvis der ikke paa anden Maade opnaas Enighed, endelig afgøres ved Voldgift efter de for Faget gældende Voldgiftsregler, saafremt en af Parterne fremsætter Begæring herom.

Voldgiften skal som Rettesnor for sin Afgørelse anvende de Akkordfortjenester Faget (Branchen) i Almindelighed giver for tilsvarende Arbejde — hvor det drejer sig om lokale Prislister med rimelig Hensyntagen til foreliggende lokale Forhold.«

Der træffes for hvert enkelt Fags Vedkommende særlige Aftaler om, hvilken særlig Betaling der skal ydes saalænge nye eller ændrede Takster ikke er traadt i Kraft.

b.

»Hvor der i Overenskomstperioden fremkommer nyt Arbejde indenfor Fagets almindelige Akkordomraade, og som dækkes af Fagets overenskomstmæssige Arbejdsomraade, eller dersom ændrede Arbejdsmetoder berettiger en af Parterne til at formene, at hidtil gældende Akkordtakster bør erstattes med andre, optages straks Forhandling.

Kan Enighed ikke opnaas, udføres Arbejdet for en Betaling, der er 20 pCt. mindre end vedkommende Arbejders gennemsnitlige Akkordfortjeneste paa Arbejdsstedet i de 3 forudgaaende Maaneder; har Arbejderen kun arbejdet mellem 1 og 3 Maaneder paa Arbejdsstedet, regnes der med den Tid, han har arbejdet der, og har han arbejdet under 1 Maaned paa Stedet, foretages der en skønsmæssig Beregning over, hvad hans gennemsnitlige Timefortjeneste skal nedsættes til som Grundlag for Timebetalingen.

For den Tid, der ligger forud for en almindelig Forhøjelse eller Nedsættelse af Akkordpriserne, forhøjes eller nedsættes den udregnede Gennemsnitsakkordfortjeneste, forinden de 20 pCt. fradrages, med $^2/_3$ af den Forhøjelse eller Nedsættelse, der har fundet Sted,«

5) at det for en saglig Drøftelse af Overenskomsterne er af Betydning, at de foreliggende Uoverensstemmelser fremtræder saa overskueligt som muligt, og at Forhandlingerne optages i god Tid og føres efter følgende

Regler for Overenskomstforhandling.

§ 1.

Samtlige til og med 1. Juli udløbende Overenskomster faar fælles Udløbstid den 1. Marts.

§ 2.

For at Opsigelsesfristen af 3 Maaneder kan blive udnyttet paa bedste Maade til saglige Partsforhandlinger, indføres følgende Regler:

a. Den i Overenskomsterne fastsatte Opsigelsesfrist paa 3 Maaneder afkortes til 14 Dage.
b. Den Part, der ønsker Ændringer foretaget i en bestaaende Overenskomst, skal senest 3 Maaneder før Overenskomstens Udløbsdato fremsende Forslag til disse Ændringer. Fremsendes Forslag ikke rettidig, løber Overenskomsten uændret videre 1 Aar.
c. Forhandlingerne mellem Underorganisationerne skal optages straks efter Forslagets Modtagelse og være tilendebragt senest 6 Uger derefter.
d. Saa snart Forhandlingerne er erklæret for afsluttede i Underorganisationerne, skal de paabegyndes i Hovedorganisationerne.

§ 3.

Ved Overenskomstforhandlingerne i Underorganisationerne kan Parterne træffe Bestemmelse om, at et eller flere af de foreliggende Spørgsmaal vedrørende Løn- og Arbejdsforhold indenfor det paagældende Overenskomstomraade underkastes direkte Behandling og Afgørelse af en for hvert Fag efter de for Faget gældende Voldgiftsregler nedsat Overenskomst-Voldgiftsret.

Voldgiftsretten skal ikke kunne afgøre Spørgsmaal af generel Karakter indenfor det enkelte Overenskomstomraade, som f. Eks. almindelig Ændring i Arbejdstiden eller et generelt Krav om Ændring i Lønniveauet eller overhovedet Spørgsmaal, som Parterne ikke er enige om at indbringe. Saadanne Spørgsmaal optages til Forhandling mellem Organisationerne paa sædvanlig Maade og kan eventuelt afgøres ved Strejke eller Lockout.

Til Orientering under sine Overvejelser ved Fastsættelsen af den rette Pris for det paagældende Arbejde kan Voldgiftsretten kræve alle Oplysninger om Arbejdsforhold, Priser, Løn- og Akkordfortjenester indenfor Faget. Hvor det drejer sig om lokale Prislister, skal der tages rimeligt Hensyn til foreliggende lokale Forhold.

§ 4.

Straks efter Forhandlingernes Afslutning i Underorganisationerne har begge Parter Pligt til at indsende en udførlig og nøjagtig Indberetning til deres respektive Hovedorganisationer indeholdende Oplysning om:

1) De hidtil gældende Overenskomster.
2) De Punkter, som i Underorganisationerne er blevet afgjort ved Forhandling eller Voldgift.
3) De Punkter, som endnu henstaar uafgjort, med Angivelse af de Forslag og andre Skriftstykker, der er vekslet Parterne imellem.

§ 5.

Som angivet i § 2 d, skal Hovedorganisationerne, saa snart Forhandlingerne i Underorganisationerne er afsluttet, og der henstaar uafgjorte Spørgsmaal, straks optage Forhandlinger for at tilvejebringe Enighed om de foreliggende Uoverensstemmelser.

Saafremt der ved Hovedorganisationsforhandlinger tilvejebringes Enighed mellem Underorganisationerne om at henvise endnu flere Spørgsmaal til Behandling af den i § 3 nævnte Voldgift, skal dette kunne ske — forudsat det drejer sig om Spørgsmaal, der i Medfør af § 3 kan henvises til Voldgift.

Hovedorganisationerne er enige om, at denne Voldgiftsret under alle Forhold er inkompetent til at behandle og afgøre andre Spørgsmaal end saadanne, som der ved foranstaaende Forhandlinger dels i Underorganisationerne og dels i Hovedorganisationerne er Enighed om at indbringe for den.

Forhandlingerne i Hovedorganisationerne, hvortil Repræsentanter for Underorganisationerne tilkaldes, skal være tilendebragt inden den udskudte Opsigelsesfrists Indtræden.

§ 6.

Denne Overenskomst er gældende, indtil den med ½ Aars Varsel opsiges til Udløb en 1. Juli, første Gang 1. Juli 1940.

C.
Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund.

41)

Overenskomsten mellem **Københavns Mur- og Stenhuggerlaug** og **Murarbejdsmændenes Fagforening i København** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne.

De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder ogsaa ovenstaaende Mæglingsforslag.

---

42)

Overenskomsten mellem **Københavns Mur- og Stenhuggerlaug** og **Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne.

De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder ogsaa ovenstaaende Mæglingsforslag.

---

43)

Overenskomsten mellem **Mesterforeningen for Bygningshaandværkere i Gl. Roskilde Amt** og **Dansk Tømrerforbund** fornyes uforandret for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne.

De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder ogsaa ovenstaaende Mæglingsforslag.

44)
Overenskomsten mellem **Entreprenørforeningen** og **Dansk Tømrerforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med følgende Ændring:
Prisen for Sømbeslaaning af Pæle forhøjes med 65 pCt.
De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder ogsaa ovenstaaende Mæglingsforslag.

---

45)
Overenskomsten mellem **Københavns Tømrerlaug** og **Dansk Tømrerforbund (Hustømrernes faglige Afdeling)** fornyes for 1 Aar fra dens Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne.
De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder ogsaa ovenstaaende Mæglingsforslag.

---

46)
Overenskomsten mellem **Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark** og **Dansk Tømrerforbund** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

a) Timelønnen 118 Øre forhøjes til 120 Øre og fra 1. Februar 1937 til 122 Øre.

b) Timelønnen i Københavns Amts 2. Afd. m. v. (123 Øre) forhøjes til 125 Øre og fra 1. Februar 1937 til 127 Øre.

c) Akkordarbejde i Københavns Amts 1. Afd. og Hørsholm—Birkerød (Nordre Birk, Søllerød, Hørsholm og Birkerød) betales som i København.

d) Der nedsættes et Udvalg til Indføjelse af faldne Voldgiftskendelser og Revision af forældede Satser i Hovedprisfortegnelsen og Jernbetonprisfortegnelsen; dette Udvalg skal have endt sit Arbejde inden 1. Juli d. A.

De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder ogsaa ovenstaaende Mæglingsforslag.

D.

Organisationer udenfor Dansk Arbejdsgiverforening, men under De samvirkende Fagforbund.

47)
Overenskomsten mellem **Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark** og **Murerforbundet i Danmark** fornyes for 2 Aar fra dens Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne og iøvrigt paa følgende Vilkaar:

a) Den i § 2 i Overenskomsten af 2. Maj 1935 fastsatte Timeløn af 118 Øre forhøjes til 120 Øre og fra 1. Marts 1937 til 122 Øre.
b) Den i § 3 i Overenskomsten for Nordsjælland fastsatte Timeløn af 125 Øre forhøjes til 127 Øre og fra 1. Marts 1937 til 129 Øre.

De under E. anførte »Fællesbestemmelser« gælder ogsaa ovenstaaende Mæglingsforslag.

E.

Fællesbestemmelser for samtlige de under Afsnit A., C. og D. nævnte Mæglingsforslag.

1) For samtlige de Overenskomster, der fornyes for 2 Aar, fastsættes følgende:
»Saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1936 skulde afvige mindst 6 Points fra det pr. 1. Januar 1936 offentliggjorte Pristal (173, idet Prisniveauet i 1914 sættes lig 100), skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør i 1937.
Saadan Opsigelse kan finde Sted, selv om den i vedkommende Overenskomst fastsatte Opsigelsestermin er overskredet, men maa da ske senest 8 Dage efter Pristallets Offentliggørelse.«
2) Samtlige løbende Arbejdsstandsninger hæves straks efter Mæglingsforslagets Vedtagelse, og samtlige udstedte Varsler om Arbejdsstandsninger tages tilbage. Arbejdet genoptages snarest efter Mæglingsforslagets Vedtagelse og saa vidt muligt i samme Omfang og paa de samme Arbejdspladser som før Arbejdsstandsningen.
3) De i Mæglingsforslagene fastsatte ny Lønninger træder, naar ikke andet er bestemt, i Kraft fra og med den Lønningsuge, i hvilken Arbejdets Genoptagelse finder Sted.
4) Fortrædigelser i Anledning af Forhold under Konflikten maa ikke finde Sted, og alle i Anledning af saadanne Forhold anlagte Retssager hæves.
København, den 17. Marts 1936.

Dreyer. *F. Pihl.* *Poul Sørensen.*

Enhver Afstemning om Mæglingsforslaget skal foregaa hemmeligt og skriftligt, og der kan kun afgives rene Ja- eller Nej-Stemmer.
Svaret vedrørende Afstemningsresultatet maa indeholde Oplysning om Antallet af afgivne Ja- og Nej-Stemmer samt om det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer.
Svar paa nærværende Mæglingsforslag afgives Onsdag d. 25. Marts 1936, Kl. 16, under Adresse: Forligsinstitutionen, Kongens Nytorv 5.
Hvert enkelt af de under Afsnit A., C. og D. anførte 47 Mæglingsforslag er et Led i et samlet Sæt af Mæglingsforslag, der i Henhold til § 8 i Lov Nr. 5 af 18. Januar 1934 om Mægling i Arbejdsstridigheder skal betragtes som en Helhed.

Resultatet af Afstemningen over Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936.

Arbejderne: Ved Urafstemning (Forbund under De samvirkende Fagforbund)

	Antal stemmeberettigede	Ialt afgivne Stemmer	Ja Stemmer	Nej Stemmer	Blanke og ugyldige
Arbejdsmandsforbund, Dansk	34.055	20.957	16.404	4.381	172
Forgylderforbundet i Danmark	168	131	95	32	4
Glasarbejderforbund, Dansk	66	60	19	39	2
Karetmagerforbund, Dansk	1.113	619	416	153	50
Kvindeligt Arbejderforbund	5.489	3.795	1.896	1.656	243
Malerforbundet i Danmark	7.377	5.600	3.486	1.750	364
Murerforbundet i Danmark	7.055	5.087	1.920	3.153	14
Papirindustriarbejdernes Forbund	1.600	1.446	458	968	20
Skibstømrerforbund, Dansk	1.139	797	629	144	24
Skotøjsarbejderforbund, Dansk	4.519	4.023	3.275	612	136
Skræderforbund, Dansk	8.000	4.692	4.045	573	74
Sukkervare- og Chokoladearb. Forbund	1.751	1.614	921	657	36
Træindustriarbejderforbundet	5.880	3.420	2.831	589	
Ialt 13 Forbund	78.212	52.241	36.395	14.707	1.139
Organisationer udenfor D. s. F.					
Murarbejdsm. Fagforening i København	1.700	1.485	355	1.130	
Murersvendenes Fagforening i København	3.040	2.372	412	1.960	
Tilsammen ved Urafstemning	82.952	56.098	37.162	17.797	
Stemmedeltagelse: 66,2 pCt.					
Ved kompetent Forsamling. Organisationer udenfor D. s. F.					
Dansk Tømrerforbund, Provinsen		7.349	3.392	3.957	
Dansk Tømrerforbund, København		1.903		1.903	
Ialt udenfor D. s. F.		9.252	3.392	5.860	
Kompet. Forsamling reduceret til 66,2 pCt.		6.130	2.248	3.882	
Samlet Resultat		61.089	39.410	21.679	
I Procent		100	64,5	35,5	

Arbejdsgiverne:

	Ialt. Mill. Kr.	Ja. Mill. Kr	Nej. Mill. Kr.
Dansk Arbejdsgiverforening	461,1	186,4	274,7
Hovedorganisationerne for Mesterforeninger i Byggefagene	6,6	6,2	0,4
Ialt	467,7	192,6	275,1
I Procent	100	41,2	58,8

Resultatet af Afstemningen over Afsnit B i Mæglingsforslaget af 17. Marts 1936 (Afsnit om Forhandlingsregler m. v.)

	Ialt	Ja	Nej
De samvirkende Fagforbund	359.778	340.004	19.774
Dansk Arbejdsgiverforening	504	487	17

Regler for Overenskomstforhandling.

Hosstaaende meddeles Resultatet af Generalforsamlingens Afstemning over Afsnit B i Forligsmændenes Mæglingsforslag af 17. Marts 1935: Regler for Overenskomstforhandling. I Henhold til § 38 i D. s. F.s Love blev de tilsluttede Organisationers Medlemstal lagt til Grund for Afstemningen, saaledes at der blev afgivet Ja-, og Nej-Stemmer i Forhold til det Medlemsantal, de i Afstemningen deltagende Hovedbestyrelsesmedlemmer repræsentede. Afstemningen var skriftlig og hemmelig.

Organisationens Navn	Ja	Nej	St. ikke
Arbejdsmands Forbund Dansk	150.000		
Bageri- og Konditoriarbejderforb.	4.575		
Billedskærer- og Dekorationsbilledhuggerforbundet	214		
Bogbinderforbundet i Danmark	3.814	693	
Brolæggerforbund, Dansk		280	
Bødkerforbundet i Danmark	393	65	
Børsteindustriarb. Forbund		415	
Drejerforbundet i Danmark	200		
Elektrikerforbund, Dansk	2.291	859	
Forgylderforbundet i Danmark	173		
Former- og Støberiforb., Dansk	2.080		
Funktionærforbund, Dansk	2.224		
Glarmestersvendenes Forbund	182		
Glasarbejderforbund, Dansk		383	
Guld-, Sølv- og Elektropletarb. Forb.	1.215		
Gørtler- og Metalarbejderforbundet	519		
Handels- og Kontormedhjælperforbund, Dansk	19.658		
Handskemagerforbundet i Danmark	220		
Hatte- og Buntmagerforbund, Dansk	1.098	412	
Husassistenternes Forbund	525		
Jernbaneforbund, Dansk	807		6.453
Jern- og Metalsliberforbund, Dansk	350		
Karetmagerforbund, Dansk	1.108		
Kedel- og Maskinpasserforb., Dansk	2.307		
Keramisk Forbund	1.644		
Kobbersmedenes Forbund	233		
Kommunalarbejderforbund, Dansk	10.116		
Korkskærernes og Sortererskernes Forbund	215		
Kurvemagerforbundet	110		
Kvindeligt Arbejderforbund	15.333		
Køkkenpersonale, Forb. for faglært	794		
Litografisk Forbund	693	231	
Lokomotivmandsforbund, Dansk	383		
Læder- og Skindarb.forbund, Dansk	483		
Malerforbundet i Danmark	6.175	475	
Mejeristforbund, Dansk	2.223		
Metaltrykkerforbund, Dansk	144		
Murerforbundet i Danmark	5.051	2.021	
Mølleriarbejderforbund, Dansk	719	269	
Papirindustriarbejderforbundet	1.570		
Postforbund, Dansk	4.815		
Privatbanefunktionærernes Forbund	1.436		
Rebslageriarbejderforbund, Dansk	365		
Riggernes og Sejlmagernes Forb.	138		
Sadelm.- og Tapetsererforb., Skand.	1.433	1.075	
Skibstømrerforbund, Dansk	926		
Skorstensfejersvendenes Fagforb.	233		
Skotøjsarbejderforbund, Dansk	4.612	329	
Skraatobaksarbejdernes Forbund	567		
Skrædderforbund, Dansk	11.969		
Smede- og Maskinarb.forb., Dansk	32.836		
Snedkerforbundet i Danmark	9.273		
Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund	1,242		
Specialarbejderforbundet	423	423	141
Stenindustriarbejderforbund, Dansk		920	
Stukkatørernes Forbund	110		
Sukkervare- og Chokoladearb. Forb.	1.681		
Tekstilarbejderforbund, Dansk	10.655	3.551	
Tjenerforbundet i Danmark	4.852		
Tobaksarbejderforbundet i Danmark	1.416	7.079	
Træindustriarbejderforb. i Danmark	5.300		
Typograf Forbund, Dansk	5.883	294	294
Ialt	340.004	19.774	6.888

RUNDSKUE

METALARBEJDERNES CENTRALORGANISATION. Gørtler- og Metalarbejderforbundet samt Kobbersmedenes Forbund har besluttet at indmelde sig i Metalarbejdernes Centralorganisation. Indmeldelserne, der først skal godkendes af Centralorganisationens Forretningsudvalg, vil ske fra 1. April.

NY AFSTEMNING HOS POSTBUDENE. De københavnske Postbude har paany haft Urafstemning om Indmeldelse i Postforbundet. Heller ikke denne Gang opnaaedes dog den i Foreningens Love fordrede to Trediedeles Majoritet. Af Foreningens 1552 Medlemmer deltog 93% i Afstemningen. For Indmeldelse i Forbundet stemte 909, imod 496, medens 36 Stemmesedler var blanke eller ugyldige. Der manglede 28 Stemmer i kvalificeret Majoritet.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Statistisk Departements Opgørelse over Vareomsætningen med Udlandet i Februar Maaned viser, at Indførselen havde en Værdi af 99,8 Mill. Kr. mod 132 Mill. i Januar, og samtidig er Udførselen af indenlandske Varer steget fra 95 6 til 108,4 Mill. og Udførselen af fremmede Varer fra 3,8 til 4,6 Mill. Kr. For Februar Maaned har der altsaa været et Eksportoverskud paa 13,5 Mill. Kr., mens der i Januar var et Importoverskud paa 32,6 Mill. Kroner.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsløsheden viste bestydelig Nedgang i sidste Uge. Ifølge Direktoratets Opgørelse var den 20. Marts af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere 117.922 eller 29,4% indtegnet som ledige.. Dette Antal er 4554 lavere end i den foregaaende Uge og 26.721 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 6,1 Point højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den nævnte Dato 18.374, hvilket er 52 lavere end i den foregaaende Uge.

Arbejdsløsheden vil formentlig gaa betydeligt ned, naar først Storlockouten afblæses, og Arbejdet kan komme i Gang i alle de Brancher, som ikke er direkte inddraget i Konflikten, men alligevel berøres af denne.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 19 * KØBENHAVN DEN 15. APRIL 1936 * 32. AARGANG

Storkonfliktens Afslutning.

Efter 5 Ugers Kamp afsluttedes den af Dansk Arbejdsgiverforening den 22. Februar iværksatte Lockout i Henhold til den af Rigsdagen vedtagne Lov af 29. Marts. Dette er tredje Gang, at Lovgivningsmagten herhjemme griber ind i en truende eller allerede udbrudt Arbejdskonflikt og bringer denne til Ophør.

Det var ingen Overraskelse for Offentligheden, at Regeringen greb ind, efter at Arbejdsgiverne havde forkastet Forligsmændenes Mæglingsforslag. Et saadant Statsindgreb var ikke blot ventet, men endog krævet i vide Kredse af Befolkningen, som var temmelig enig i sin Fordømmelse af den meningsløse Kamp, Arbejdsgiverne havde etableret i Strid med Erhvervslivets Interesser. Det var jo den almindelige Opfattelse, at Industrien meget vel kunde bære en rimelig Lønforhøjelse til de daarligst betalte Arbejdere, og derfor blev Forligsmændenes Mæglingsforslag ogsaa betragtet som en for begge Parter antagelig Ordning. Man gik da ogsaa ud fra, at Parterne vilde tiltræde Forslaget, men dette skete som sagt ikke, og det ventede Statsindgreb blev derfor omgaaende Virkelighed.

Som allerede meddelt motiverede Regeringen sit Indgreb med, at Konfliktens Fortsættelse vilde udvikle sig til en Katastrofe for Produktionslivet. Danmarks Vareomsætning med Udlandet foregaar overvejende paa Grundlag af Handelsaftaler med de forskellige Lande. I Tilfælde af, at Arbejdsstandsningen fortsattes i flere Uger, vilde Landet løbe en ikke ringe Risiko for at faa Uorden i Handelsforholdet med deraf følgende Vanskeligheder for Afsætningen. Da Landet i Forvejen er hærget af en omfattende Arbejdsløshed, da betydningsfulde Eksportindustrier trues af en alvorlig Indskrænkning i Omsætning og Tab af mejsommeligt oparbejdede Markeder, og da Landet som Følge heraf unddrages udenlandsk Valuta, som skal sikre Tilførslen af Raastoffer, ansaa Regeringen det for uomgængelig nødvendigt at bringe Arbejdsstandsningen til Ophør, ligesom det af Hensyn til Landets Forpligtelser overfor Udlandet var nødvendigt at afværge den truende Arbejdsstandsning paa Slagterierne.

Ingen er sikkert i Tvivl om, at de af Regeringen anførte Grunde holder Stik, og at Kampens Fortsættelse vilde være til stor Skade for Erhvervslivet. Man var derfor ogsaa i Fagforeningskredse forberedt paa et Statsindgreb, saafremt Mæglingsforslaget blev forkastet, men den i enkelte Modstanderblade udtalte Formodning om, at Fagforeningerne skulde have ønsket et saadant Indgreb og at Fagforeningslederne ved de senere stedfindende Rigdagsforhandlinger, da det viste sig, at der i Landstinget ikke var Flertal for Regeringens Forslag, skulde have øvet Tryk paa Regeringen og brudt dennes Obstruktion mod Landstingets Voldgiftsforslag, er ganske grebet ud af Luften. Fagforeningerne har ikke ønsket dette Indgreb og følte sig stærke nok til at føre Kampen til en for Medlemmerne tilfredsstillende Afslutning. De var tillige af den Mening, at naar Hensynet til Landets Økonomi krævede en øjeblikkelig Afslutning af Konflikten ad Lovgivningens Vej, burde dette — saaledes som foreslaaet af Regeringen — kun ske paa Grundlag af Forligsmændenes Mæglingsforslag. Det skal ikke være nogen Hemmelighed, at der indenfor Fagbevægelsen bestaar næsten Enstemmighed med Hensyn til at beklage den Form, hvorunder Rigsdagen under Landstingets Tryk bragte Arbejdsstandsningen til Ophør, nemlig ved tvungen Voldgift. Ikke blot fordi Loven maatte betragtes som en Desavouering af Forligsinstitutionen, men ogsaa fordi den fra de forslagsstillende Partiers Side var tænkt som en Indrømmelse til Arbejdsgiverne. Nu maa man imidlertid erindre, at der hidtil er klaget over, at Forhandlingerne om Overenskomsternes Fornyelse altid føres til Tops og at Parterne nægter at gøre Indrømmelser, forinden Stridsspørgsmaalene havner i Forligsinstitutionen. Med Henblik herpaa maatte man være klar over, at dersom det nu skulde vise sig fordelagtigt ogsaa at forkaste Forligsinstitutionens Mæglingsforslag, kunde Følgen let blive, at i Fremtiden begge Parter vilde forkaste i Haab om at opnaa yderligere Fordele i Tilfælde af et eventuelt Statsindgreb. Dette vilde efter vor Mening være en

højst uheldig Praksis, og derfor havde Rigsdagen gjort klogt i at tilslutte sig Regeringens oprindelige Forslag.

Meget tyder paa, at Arbejdsgiverforeningen ved sin Forkastelse af Mæglingsforslaget har regnet med Nødvendigheden af et Statsindgreb i Tilfælde af Konfliktens Fortsættelse. Og man kan sikkert gaa ud fra, at den herved har sat sit Haab til, at de to store Oppositionspartier hellere end gerne vilde benytte denne Lejlighed til at berede Regeringen Vanskeligheder, hvad de jo var i Stand til i Kraft af deres ringe Flertal i Landstinget. Dette Haab gik for saa vidt ogsaa i Opfyldelse, som Højre og Venstre pludseligt afslørede sig som Tilhængere af tvungen Voldgift til Bilæggelse af denne Arbejdskonflikt, fordi de mente, at det paa denne Maade vilde være muligt at nedskære Lønforhøjelserne i Mæglingsforslaget og dermed skabe Splid i Arbejdernes Rækker. Heldigvis lykkedes det at faa Loven affattet saaledes — bl. a. ved Bestemmelsen om Voldgiftsrettens Sammensætning — at der i nogen Grad var Sandsynlighed for, at Retten ved sin Afgørelse vilde følge omtrent samme Linier som Forligsinstitutionen.

Voldgiftsrettens Kendelse viser da ogsaa, at de foretagne Ændringer er ret minimale, og at Retten i alt væsentligt har stadfæstet de oprindelige Mæglingsforslag. Dette er dobbelt glædeligt i Betragtning af den voldsomme Modstand, Forslaget mødte hos Arbejdsgiverne og i alle arbejdsgivervenlige Kredse. Arbejdsgiverforeningens og Oppositionspartiernes Forventninger om forringede Overenskomstforslag med eventuelt efterfølgende Strid og Uenighed indenfor Arbejderbevægelsen er dermed gjort til Skamme, og det maa haabes, at de senere udløbende Overenskomster afgøres efter samme Linie. Sker dette, kan det med Rette siges, at Foraarets Overenskomstsituation — alle Forhold taget i Betragtning — har fundet en for Arbejderne tilfredsstillende Afslutning.

Ved Bedømmelsen af Overenskomstsituationens Forløb maa man erindre, at Arbejdsgiverne krævede uforandret Forlængelse af alle Overenskomster, Arbejderne derimod Gennemførelse af rimelige Lønforhøjelser samt en Række andre Krav om Indførelse af Ferie etc. Efter Afsigelsen af Voldgiftsrettens Kendelse vil der ikke være Tvivl om, hvilket Standpunkt, der har sejret.

I Henhold til Voldgiftsloven blev Arbejdet næsten overalt genoptaget den 30. Marts. Loven bestemte endvidere, at Forhandlingerne om de resterende Uoverensstemmelser skulde finde Sted i et Udvalg, bestaaende af 2 Repræsentanter for hver af Hovedorganisationerne under Forligsinstitutionens Ledelse. Som Repræsentanter i dette Udvalg valgte D. s. F. den fungerende Formand, Chr. Jensen, samt Forbundsformand Axel Olsen, med Fru Alvilda Andersen og Sekretær Knud V. Jensen som Suppleanter. Forhandlingerne i Udvalget blev ligeledes paabegyndt den 30. Marts, og samme Dag tilkaldtes Formændene for de 15 Forbund under D. s. F., som omfattedes af Mæglingsforslagene, for at drøfte Situationen.

Udvalget afsluttede sit Arbejde den 1. April. Om Resultatet af de førte Forhandlinger udsendte Forligsinstitutionen følgende Meddelelse:

»De i Henhold til Paragraf 2 i Loven af 29. Marts 1936 nedsatte Forhandlingsudvalg har Onsdag Aften afsluttet Forhandlingerne om de Uoverensstemmelser, der var Parterne imellem vedrørende de af Forligsinstitutionen den 17. Marts 1936 fremsatte Mæglingsforslag.

Da det ikke ved Forhandlingerne er lykkedes at bringe Uoverensstemmelserne ud af Verden, er Sagen derefter overgaaet til Behandling i den i Henhold til ovennævnte Lovs Paragraf 3 nedsatte Voldgiftsret, der paabegynder sit Arbejde Torsdag Kl. 15.

Voldgiftsrettens Møder afholdes i Rigsdagen. Møderne er ikke offentlige.«

Voldgiftsretten paabegyndte altsaa sit Arbejde 48 Timer forinden den i Loven fastsatte Frist. — Retten bestaar af Formanden for Den faste Voldgiftsret, Højesteretsdommer Topsøe-Jensen, samt af de af Den faste Voldgiftsret udpegede to Dommere, Professor Krabbe og Højesteretsdommer Bülow. Som Rettens fjerde Medlem udpegede Forligsinstitutionen sin Formand, Direktør Drejer.

Retten blev den 2. April sat paa Rigsdagen, og Møderne fortsattes indtil den 5. April, paa hvilken Dag det lykkedes at faa tilendebragt Gennemgangen af de 47 Mæglingsforslag.

Rettens Kendelse, som vi omstaaende aftrykker i dens fulde Ordlyd, afsagdes den 7. April.

Dermed er der tilvejebragt en Afgørelse for Februar og Marts-Overenskomsternes Vedkommende. Tilbage staar endnu de i April og Maj udløbende Overenskomster, saaledes at Voldgiftsrettens Arbejde endnu ikke er afsluttet, dersom det da ikke lykkes at opnaa Enighed mellem Parterne ved de forudgaaende Forhandlinger.

Kendelse

afsagt 7. April 1936 af

Voldgiftsretten, nedsat i Henhold til Lov af 29. Marts 1936 om Afgørelse af den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund og mellem andre Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer bestaaende Uoverensstemmelse m. m.

Efter at det af Statens Forligsinstitution under 17. Marts 1936 stillede Mæglingsforslag vedrørende de til Udløb i Februar—Marts 1936 opsagte og ikke fornyede Arbejdsoverenskomster var blevet forkastet af Arbejdsgiverne, er det ved Lov af 29. Marts 1936 § 1 bestemt, at de efter den 21. Februar 1936 iværksatte Arbejdsstandsninger ophører fra og med Mandag den 30. Marts 1936, og at Arbejdet genoptages. Det er derhos i Lovens § 2 bestemt, at der optages fornyede Forhandlinger angaaende den Del af Mæglingsforslaget, hvorom der er Uoverensstemmelse mellem Parterne.

Efter at disse Forhandlinger er afsluttet, uden at der er opnaaet Enighed, er der i Henhold til Lovens § 3 af Statsministeren under 1. April 1936 nedsat en Voldgiftsret bestaaende af Formanden for Den faste Voldgiftsret, Højesteretsdommer V. Topsøe-Jensen som Formand, Direktør for Arbejds- og Fabriktilsynet E. Dreyer som udpeget af Statens Forligsinstitution, samt Professor juris O. H. Krabbe og Højesteretsdommer P. Bülow som udpeget af Den faste Voldgiftsret, til Afgørelse af den Del af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag, hvorom der endnu er Uoverensstemmelse mellem de paagældende Organisationer.

For Retten har Dansk Arbejdsgiverforening erklæret sig enig i Mæglingsforslaget, forsaavidt angaar de i Afsnit A under Punkterne 2, 9, 10, 15, 16, 17, 21, 31, 32, 35, 36, 37 og 38 nævnte Ændringer i de paagældende Overenskomster. For de øvrige af de i Afsnit A under Punkterne 1—40 nævnte Ændringer har Arbejdsgiverforeningen nedlagt nærmere præciserede Paastande.

Hvad angaar de i Afsnit C under Punkterne 41, 42, 44 og 45 nævnte Ændringer, har Arbejdsgiverforeningen tiltraadt Mæglingsforslaget, hvorhos den med Hensyn til Punkterne 43 og 46 har nedlagt nærmere præciserede Paastande.

Hovedorganisationen for Mesterforeninger i Byggefagene i Danmark har tiltraadt Afsnit D Punkt 47.

De samvirkende Fagforbund har paastaaet Mæglingsforslaget lagt til Grund i sin Helhed, forsaavidt det vedrører Forbundene (Afsnit A Punkterne 1—40 og Afsnit D Punkt 47).

Forsaavidt Afsnit C angaar, har Murarbejdsmændenes Fagforening i København (Punkt 41), Murersvendenes Fagforening af 1919 for København og Omegn (Punkt 42) og Dansk Tømrerforbund (Punkterne 44—46) paastaaet nærmere præciserede Ændringer til Mæglingsforslaget. Dansk Tømrerforbund har tiltraadt Punkt 43.

Samtlige Parter har tiltraadt Mæglingsforslagets Afsnit E, hvis Punkter 2 og 3 er bortfaldet ved Loven.

Afsnit B, der kun vedrører Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, er vedtaget af disse Organisationer og er dermed traadt i Kraft.

Med Hensyn til de i Afsnit A nævnte Februar-Overenskomster er Hovedorganisationerne i Henhold til de i Mæglingsforslagets Afsnit B indeholdte Forhandlingsreglers § 1 enige om, at disse Overenskomster fremtidig faar Udløbstid 1. Marts.

Efter at Sagen har været forhandlet for Retten, træffes herved følgende Bestemmelser:

I.

I Henhold til Lovens § 4 Stk. 2 sættes Mæglingsforslagets Afsnit E, Punkterne 1 og 4, samt de i Afsnit A under Punkterne 2, 9, 10, 15, 16, 17, 21, 31, 32, 35, 36, 37 og 38 nævnte Overenskomster i Kraft paa de i Mæglingsforslaget angivne Vilkaar, dog saaledes at Udløbstiden fastsættes for de 1-aariges Vedkommende til 1. Marts 1937, for de 2-aariges Vedkommende til 1. Marts 1938.

II.

I Henhold til Lovens § 4 Stk. 1 fornyes de øvrige af Mæglingsforslaget omfattede Overenskomster paa de i Mæglingsforslaget angivne Vilkaar med følgende Ændringer:

I *Punkt 3* Stk. b ændres Ordene »Mæglingsforslagets Vedtagelse« til »Voldgiftskendelsens Afsigelse.«

Punkt 4 Stk. a affattes saaledes:

»De personlige Betalinger ved Timelønsarbejde forhøjes med 5 Øre, dog højst til 107 Øre.

Lønniveauet for de Arbejdere, der i Henhold til denne Bestemmelse faar et Løntillæg, maa ikke forringes i Overenskomstperioden, ved at der foretages Afskedigelser af disse og i deres Sted antages andre Arbejdere til lavere Løn. Saafremt nogle af Arbejderne forlader Virksomheden efter eget Ønske eller af Arbejderne tilregnelige Grunde ,eller saafremt Arbejdsstyrken indenfor Virksomheden forøges, aftales Lønnen for de nyantagne Folk i Henhold til Overenskomstens almindelige Bestemmelser«.

Punkt 6 affattes saaledes:

»Overenskomsten mellem Kalk- og Teglværksforeningen af 1893 og Dansk Arbejdsmandsforbund fornyes indtil 1. Marts 1938 med følgende Ændringer:

a. De i Overenskomstens § 10 fastsatte Timelønninger forhøjes saaledes:
   86 Øre forhøjes til 89 Øre, fra 1/9 1936 til 92 og fra 1/3 1937 til 95 Øre.
   88 » forhøjes til 90 Øre, fra 1/9 1936 til 93 og fra 1/3 1937 til 95 Øre.
   90 » forhøjes til 93 Øre, fra 1/9 1936 til 97 og fra 1/3 1937 til 100 Øre.
   93 » forhøjes til 95 Øre, fra 1/9 1936 til 98 og fra 1/3 1937 til 100 Øre.
b. Umiddelbart efter Voldgiftskendelsens Afsigelse optages der paa de respektive Arbejdspladser lokale Forhandlinger om procentvise Ændringer i Akkordlønniveauet, svarende til det halve af de procentvis stedfundne Timelønsforhøjelser. Eventuelle foreliggende Uoverensstemmelser henvises til Forhandling mellem Repræsentanter for Kalk- og Teglværksforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund. De heromhandlede Reguleringer paa Akkordsatserne faar Gyldighed fra samme Tidspunkt som de nye Timelønninger«.

Punkt 7 affattes saaledes:

»Overenskomsten mellem Foreningen for Kaolin-, Kalk- og Teglværksindustrien paa Bornholm og Dansk Arbejdsmandsforbund fornyes indtil 1. Marts 1938 med følgende Ændring:

»Timelønnen 88 Øre forhøjes til 90 Øre, fra 1. September 1936 til 93 Øre og fra 1. Marts 1937 til 95 Øre.«

Punkt 8 Stk. a affattes saaledes:

»§ 2, Stk. a. (Side 5). Timelønnen forhøjes fra 105 Øre til 107 Øre, fra 1. Marts 1937 til 109 Øre.«

Stk. e. affattes saaledes:
»§ 4. I Nordsjællands 2. Zone forhøjes Timelønnen fra 111 Øre til 113 Øre, fra 1. Marts 1937 til 115 Øre.«

Stk. f. affattes saaledes:
»De af Dansk Arbejdsmandsforbund i Dokument af 22/11 1935 og af Centralforeningen i Dokument af 12/3 1936 opstillede Forslag til Ændringer i den mellem disse Organisationer gældende Prisliste underkastes Behandling og Afgørelse af et Nævn, bestaaende af 2 Mand fra hver af de paagældende Organisationer med en af Forligsmændene eller en af Forligsinstitutionen udpeget Opmand som Formand.
Nævnets Arbejde skal være tilendebragt senest 1. Juli 1936; Nævnets Afgørelse træder i Kraft fra og med den Lønningsuge, i hvilken Afgørelsen træffes.«

Punkt 18 Stk. d affattes saaledes:
»De for Specialarbejder paa Vestsjællands Sukkerfabrik hidtil ydede Tillæg bibeholdes.«

Punkt 25 Stk. b affattes saaledes:
»Samtlige Tids- og Akkordlønninger forhøjes med 1 pCt.«

Punkt 34 affattes saaledes:
»Overenskomsten mellem Foreningen af Københavns Skotøjsfabrikanter og Foreningen af Skotøjsfabrikanter i Provinsen og Dansk Skotøjsarbejderforbund fornyes indtil 1. Marts 1938 med følgende Ændringer:

a. Minimallønsatserne for mandlige Arbejdere:
84 Øre forhøjes til 88 Øre, fra 1/3 1937 til 90 Øre.
66 » forhøjes til 68 Øre, fra 1/3 1937 til 70 Øre.
58 » forhøjes til 60 Øre, fra 1/3 1937 til 62 Øre.
45 » forhøjes til 47 Øre, fra 1/3 1937 til 49 Øre.
35 » forhøjes til 37 Øre, fra 1/3 1937 til 38 Øre.
Minimallønsatserne for Kvinder (Foersyersker henføres til Gruppen for Naadlersker m. fl.):
64 Øre forhøjes til 66 Øre, fra 1/3 1937 til 68 Øre.
50 » forhøjes til 52 Øre, fra 1/3 1937 til 54 Øre.
36 » forhøjes til 38 Øre, fra 1/3 1937 til 40 Øre.
30 » forhøjes til 32 Øre, fra 1/3 1937 til 33 Øre.

b. Personlige Timelønninger forhøjes saaledes:
For mandlige Arbejdere paa 18 Aar og derover; Timelønninger paa under 100 Øre med 3 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre; Timelønninger paa 100 Øre og derover med 2 Øre, dog højst til 118 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 120 Øre.
For kvindelige Arbejdere paa 18 Aar og derover: Timelønninger paa under 70 Øre med 3 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre; Timelønninger paa 70 Øre og derover med 2 Øre, dog højst til 78 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 80 Øre.

c. De for Akkordprislisterne gældende Procentfradrag af henholdsvis 6 og 4 reduceres til henholdsvis 5 og 3, fra 1. Marts 1937 til henholdsvis 4 og 2.

I *Punkt 46* affattes Indledningen saaledes:
»Overenskomsterne mellem Centralforeningen af Tømrermestre i Danmark og Bornholms Tømrer- og Snedkermesterforening og Dansk Tømrerforbund fornyes for 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne og iøvrigt paa følgende Vilkaar:«

Fællesbestemmelser for de af II. omfattede Overenskomster:
1. Datoen for Ikrafttræden af de i Punkterne 1, 3, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 27, 28, 30 og 40 fastsatte Lønforhøjelser ændres fra 1. Februar 1937 til 1. Marts 1937.
2. Udløbstiden for de i Afsnit A under Punkterne 1, 3, 8, 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 25, 27, 28, 30 og 40 nævnte Overenskomster fastsættes til 1. Marts 1938, Udløbstiden for de under Punkterne 4, 5, 22, 23, 24, 29, 33 og 39 nævnte Overenskomster fastsættes til 1. Marts 1937.

P. Bülow. Dreyer. Oluf H. Krabbe.
V. Topsøe-Jensen.

Lov

om Afgørelse af den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer uden for De samvirkende Fagforbund og mellem andre Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer bestaaende Uoverensstemmelse m. m.

(Vedtaget af Folketinget ved eneste Behandling den 29. Marts 1936 overensstemmende med Vedtagelsen i Landstinget.)

§ 1.
De efter den 21. Februar 1936 iværksatte Arbejdsstandsninger ophører fra og med Mandag den 30. Marts, og Arbejdet genoptages med foreløbig Afregning.

§ 2.
Der optages fornyede Forhandlinger angaaende den Del af Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 17. Marts 1936, hvorom der er Uoverensstemmelse mellem Parterne. Forhandlingerne finder Sted i et Udvalg bestaaende af 2 Repræsentanter for hver af Hovedorganisationerne under Forligsinstitutionens Ledelse.

For saa vidt den ene af Parterne eller begge Parter ikke henhører under Hovedorganisationerne, træder 2 af paagældende Organisation udpegede Medlemmer i Stedet for Hovedorganisationens Medlemmer.

Opnaas der inden for det paagældende Udvalg inden Forløbet af 5 Dage Enighed om Uoverensstemmelsernes Afgørelse, er denne bindende for Parterne. I modsat Fald vil Afgørelsen være at træffe af en i dette Øjemed af Statsministeren nedsat Voldgiftsret.

§ 3.

Voldgiftsretten bestaar af fire Medlemmer, nemlig Formanden for Den faste Voldgiftsret som Formand, et Medlem af Forligsinstitutionen, udpeget af denne, og to Medlemmer udpeget af Den faste Voldgiftsret. De to sidstnævnte skal opfylde Lovens Betingelser for Beskikkelse til fast Dommer i en ordinær Ret. Ingen af Voldgiftsrettens Medlemmer maa tilhøre nogen Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation.

Ved Stemmelighed er Formandens Stemme afgørende.

§ 4.

De for Voldgiftsretten indbragte Spørgsmaal afgøres endelig ved Kendelse, som vil være at afsige inden den 8. April d. A.

Samtidig vil den Del af Mæglingsforslaget, hvorom der ikke er Uoverensstemmelse, være at sætte i Kraft ved Kendelse af Voldgiftsretten.

Kendelsen maa ikke give de nye Arbejdsvilkaar længere Varighed end 2 Aar og har for Aflønningens Vedkommende tilbagevirkende Gyldighed fra og med 30. Marts.

§ 5.

Den mellem Andels- og Privatslagteriernes Arbejdsgiverforeninger og Dansk Slagteriarbejderforbund under 27. April 1935 indgaaede, til Udløb i 1936 opsagte Hovedoverenskomst og Lærlingeoverenskomst samt dertil hørende Tillægsoverenskomster og Bilag fornyes for et Tidsrum af 2 Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer og paa de Vilkaar, som under 10. Marts 1936 er aftalt mellem de nævnte Organisationers Forhandlingsudvalg, medmindre en af Parterne senest den 3. April d. A. begærer Overenskomstforholdet indbragt for den i § 3 nævnte Voldgiftsret, hvis Kendelse da afsiges inden den 8. April d. A. Det af Dansk Slagteriarbejderforbund udstedte Strejkevarsel bortfalder.

§ 6.

Uanset om Voldgiftsretten kommer til den Opfattelse, at de foreliggende Forhold er i Strid med indgaaede Overenskomster og omfattes af Loven om Den faste Voldgiftsret, træffes Afgørelsen i disse Sager af den i Henhold til nærværende Lov nedsatte Voldgiftsret.

§ 7.

Med Hensyn til de i April og indtil og med 1. Juli udløbende Overenskomster bestemmes, at Forhandlinger straks skal optages mellem vedkommende Underorganisationer (Enkelt-Virksomheder) og føres, hvis Enighed ikke opnaas, straks videre til Hovedorganisationerne. Disse Forhandlinger skal være tilendebragt for April-Overenskomsterne den 15. April 1936 og føres derefter eventuelt videre til Mægling i Forligsinstitutionen, og saafremt Mægling ikke fører til Overenskomst mellem Parterne inden den 22. April, vil Voldgiftsretten ved Kendelse træffe Afgørelse angaaende Uoverensstemmelserne.

For senere Overenskomster gælder ganske tilsvarende Frister.

§ 8.

Angaaende Procesmaaden, Rettens Sæde m. m. skal Bestemmelserne i §§ 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, Stk. 1, 15 og 16, 1ste Punktum, i Loven om Den faste Voldgiftsret med de fornødne Lempelser være gældende.

§ 9.

For saa vidt Voldgiftsrettens Kendelse ikke efterkommes, vil dette være at behandle som Brud paa Overenskomstforhold og saaledes kunne indankes for Den faste Voldgiftsret til Paakendelse og eventuel Ikendelse af Bod og Erstatning.

§ 10.

De med Voldgiftsrettens Nedsættelse forbundne Udgifter afholdes af Statskassen.

§ 11.

Denne Lov træder straks i Kraft.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Organisationsomraade.

I den Aftale, der den 8. November 1935 blev truffen mellem Repræsentanter for Dansk Arbejdsmandsforbund og Dansk Kommunalarbejderforbund vedrørende Grænseforholdene i Københavns Kommune, bestemtes det, at 30 Medlemmer af Kommunalarbejderforbundet, beskæftiget ved Københavns Sporvejes Hovedværksted, skulde tilbageflyttes til Arbejdsmandsforbundet. De paagældende faste Arbejdsmænd nægtede dog at efterkomme denne Aftale og anlagde Sag mod Forbundet. Den 12. Marts afsagdes ved Østre Landsret Dom i Sagen. Da Rettens Dom paa Grund af sin principielle Betydning sikkert vil kunne paaregne almindelig Interesse, aftrykker vi den nedenstaaende i dens fulde Ordlyd:

Østre Landsrets Dom i Sagen Arbejdsmand A. Th. Nybye mod De kommunale Arbejdsmænds Organisation.

I Aar 1926 søgte Sagsøgeren Arbejdsmand A. Th. Nybye og 37 Kolleger, der som han havde fast Ansættelse ved Københavns Sporvejes Hovedværksteder i Henhold til § 108 i Vedtægten for Bestyrelsen af Staden Københavns kommunale Anliggender og var Medlemmer af Støberi-, Special- og Maskinfabrikarbejdernes Forbund under Dansk Ar-

bejdsmands Forbund at blive overført til Dansk Kommunalarbejderforbund, der ligesom Støberiarbejderforbundet var en Afdeling af De samvirkende Fagforbund, idet de mente, at de ikke vilde være i Stand til i Længden at værge deres Særinteresser indenfor Støberiarbejderforbundet, da Antallet paa løst ansatte Arbejdere var stigende. De blev da afvist, fordi Dansk Arbejdsmands Forbund, hvoraf Støberiarbejderforbundet er en Underafdeling, nægtede at overflytte dem; men da Dansk Arbejdsmands Forbund havde udmeldt sig af De samvirkende Fagforbund, tilskrev Sagsøgeren og hans 37 Kolleger den 16. Maj 1927 Støberiarbejderforbundet, at de betragtede sig som udtraadt af dette, og de blev derpaa den 30. s. M. som uorganiserede optaget som Medlemmer af den sagsøgte Afdeling af Dansk Kommunalarbejderforbund, De kommunale Arbejdsmænds Organisation, der ifølge sine Loves § 2 har til Formaal bl. a. at samle alle Arbejdsmænd, som er beskæftigede ved kommunale Institutioner, og som er fast ansatte og sygelønsberettigede. Dansk Arbejdsmands Forbund protesterede den 7. Juni 1927 over Optagelsen overfor De samvirkende Fagforbund under Henvisning til, at de udtraadte lønnedes efter en mellem Forbundet og Københavns Kommune afsluttet Overenskomst, og at det var stridende mod gældende Regler for Fagforbund at optage Medlemmer af et andet Forbund, naar dette havde nægtet at overflytte dem, og foreslog Uoverensstemmelsen afgjort ved Voldgift. Dansk Kommunalarbejderforbund, der fik Protestskrivelsen til Erklæring, henviste til, at de paagældende var optaget som uorganiserede, og fandt det lidet troligt, at De samvirkende Fagforbund vilde skride ind mod et tilsluttet Forbund til Fordel for et ikke tilsluttet. De samvirkende Fagforbund afviste da ogsaa under 21. Juli 1927 Protesten under Henvisning til, at de efter Dansk Arbejdsmands Forbunds Udtræden af De samvirkende Fagforbund ikke saa nogen Mulighed for at beskæftige sig med Sagen.

Da Dansk Arbejdsmands Forbund paany havde indmeldt sig i De samvirkende Fagforbund, rejste det paany Sagen, der med begge Parters Samtykke henvistes til De samvirkende Fagforbunds Grænseudvalg. Dette fandt i sin den 27. April 1933 afsagte Kendelse »Anledning til atter at understrege den Hovedregel, at Overflytning fra et Forbund til et andet kun kan finde Sted efter tilbørlig Framelding«. Derefter diskuteres, om de overflyttede kan have haft økonomiske Motiver for deres Ønske om Overflytningen, hvorefter det udtales, at Dansk Kommunalarbejderforbund maa »anses for at have været uberettiget til mod Dansk Arbejdsmands Forbunds Protest, uden at de paagældende Arbejdere havde faaet deres Medlemsbøger frameldt, og uden at søge Spørgsmaalet løst ved De samvirkende Fagforbunds Bistand at overføre disse Arbejdere til sig«. Derpaa udtales, at det ved Bedømmelsen af Sagen heller ikke kan lades ude af Betragtning, at det er 6 Aar, siden Overflytningen fandt Sted, og efter nogle Betragtninger i den Anledning, deriblandt at dette skyldes, at Dansk Arbejdsmands Forbund stod udenfor De samvirkende Fagforbund, udtaler Grænseudvalget som sin Opfattelse, »at det bør have sit Forblivende med det engang skete«.

Dansk Arbejdsmands Forbund og andre Fagforbund ønskede imidlertid dette og andre Divergenspunkter med Dansk Kommunalarbejderforbund ordnet ved en almindelig Aftale, og De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab vedtog den 29. Maj 1935 bl. a., at »der optages mellem de interesserede Forbund under De samvirkende Fagforbunds Ledelse Forhandling om en Grænseordning for Dansk Kommunalarbejderforbund i København, herunder tillige, om de fast ansatte er forpligtede til fortsat at blive i de Organisationer, i hvilke de var Medlemmer forinden Ansættelsen«. I Overensstemmelse hermed førtes mellem Dansk Arbejdsmands Forbund og Dansk Kommunalarbejderforbund Forhandlinger, som den 8. November 1935 afsluttedes med en Overenskomst, i hvilken bl. a. bestemtes:

»For Arbejdsmænd under Københavns Magistrats 5. Afdelings Vedkommende aftales det, at de ved ..... Sporvejene beskæftigede, hvad enten de er løse eller fast ansatte, skal staa tilsluttet det af de to Forbund, der har Overenskomsten for vedkommende Gruppe Arbejdere,« samt at »30 Medlemmer ved Københavns Sporvejes Hovedværksted tilbageflyttes fra Dansk Kommunalarbejderforbund til Dansk Arbejdsmands Forbund.« Da det senere oplystes, at kun 29 af de omtalte 30 Sporvejsarbejdere hørte til de i Aaret 1927 af Arbejdsmandsforbundet udtraadte, ændredes Vedtagelsen overensstemmende hermed.

Denne Overenskomst blev den 2. December 1935 forelagt en ekstraordinær Generalforsamling i den sagsøgte Organisation, og trods Modstand fra Sagsøgeren, der var blandt de 29, vedtaget med 137 Stemmer mod 47, medens 3 Stemmer var blanke, hvorved bemærkes, at efter § 20 i Organisationens Love har Generalforsamlingen den højeste Myndighed; kun den kan give, forandre og ophæve Love, idet der til Lovændring kræves mindst to Trediedele af de mødte Medlemmers Stemmer. I Overensstemmelse med Vedtagelsen har Organisationen meddelt de paagældende 29 Medlemmer, at de efter den vedtagne Overenskomst skal overflyttes til Dansk Arbejdsmands Forbund, og at Organisationen under ingen Omstændigheder maa modtage deres Kontingent længere end til 31. December 1935.

Under denne ved Stævning af 21. December 1935 anlagte Sag har Sagsøgeren paastaaet den sagsøgte Organisations Ophævelse af Sagsøgerens Medlemsret pr. 31. December 1935 kendt uberettiget og Organisationen tilpligtet efter 1. Januar 1936 vedblivende at anerkende Sagsøgeren som Medlem.

Den sagsøgte Organisation har paastaaet sig frifundet.

Til Støtte for sin Paastand har Sagsøgeren anført, at de efter den kommunale Vedtægts § 108 fast ansatte i Modsætning til løst ansatte har Pensionsret, i hvilken Anledning de maa betale Pensionsbidrag til Kommunen, og Ret til Sygeløn, samt at de har en anden Stilling end de løst ansatte ved Strejke og efter Vedtægtens § 97 ved Adgang

til Bierhverv. De deraf følgende Særinteresser bliver ikke fyldestgørende varetaget gennem Dansk Arbejdsmands Forbund, hvori de løst ansatte udgør Flertallet. Han har videre hævdet, at den skete Ophævelse af hans Medlemsret er stridende mod De samvirkende Fagforbunds Love, efter hvis § 34 Grænseudvalget vælges »til Afgørelse af eventuelt opstaaede Grænsestridigheder mellem beslægtede Fag«, saaledes at Grænseudvalgets Afgørelse af 27. April 1933 maa være bindende, og mod den sagsøgte Organisations Loves §§ 29 og 30, hvorefter Eksklusion af Medlemmer kun kan ske af bestemte Grunde, som ikke foreligger her. Der burde derfor ikke være givet den i Aaret 1935 trufne Overenskomst tilbagevirkende Kraft overfor ham.

Den sagsøgte Organisation har til Støtte for sin Frifindelsespaastand anført, at Sagsøgerens Optagelse i sin Tid er sket i Strid med den i Grænseudvalgets Kendelse betonede Hovedregel for Overflytning af Medlemmer mellem Fagforbund og ikke vilde være sket og end mindre opretholdt, dersom Dansk Arbejdsmands Forbund ikke havde udmeldt sig af De samvirkende Fagforbund. Efter Genindmeldelsen var det naturligt, at dette Forhold berigtigedes, og Grænseudvalgets Kendelse, hvis Konklusion ikke stemmer med dens Præmisser og iøvrigt nærmest er formuleret som en Henstilling til Arbejdsmandsforbundet om at stille Spørgsmaalet i Bero, kan selvfølgelig ikke staa som en evig, uforanderlig Lov. Den nu afsluttede Overenskomst er støttet af De samvirkende Fagforbund i Henhold til § 2 i deres Love, hvorefter deres Formaal bl. a. er »at søge Grænsestridigheder mellem Organisationer bilagt«. Det drejer sig her ikke om at nægte Sagsøgeren Optagelse i et Fagforbund eller om hans Eksklusion, men om hans Henførelse til det Fagforbund, hvortil han naturligt henhører, idet den Lønoverenskomst, hvorefter han arbejder, er afsluttet af Støberiarbejdernes Forbund under Dansk Arbejdsmands Forbund, saaledes at den sagsøgte Organisation overhovedet ikke kunde hjælpe ham i Tilfælde af Konflikt. Det bestrides, at fast ansatte Arbejdere har nogen Særstilling med Hensyn til Strejke og Adgang til Bierhverv; de har kun en Ret til Pension, i hvilken Anledning de betaler Pensionsbidrag og derfor selvfølgelig ønsker at blive fri for tillige at betale det kollegiale Bidrag til Arbejdsløshedskassen.

De samvirkende Fagforbund har givet Møde under Sagen til Støtte for den sagsøgte Organisations Frifindelsespaastand og bemærket, at det her ikke drejer sig om Krænkelse af nogen personlig Ret for Sagsøgeren, men om en Gennemførelse af den fagmæssige Fordelingsmaade, som De samvirkende Fagforbund anser mest formaalstjenlig i sit Arbejde for Forbedring af sine Medlemmers, deriblandt Sagsøgerens, økonomiske Kaar.

I det foreliggende finder Retten ikke Grundlag til at fastslaa, at der skulde være tilsagt eller paa anden Maade sikret Sagsøgeren Ret til indenfor De samvirkende Fagforbund stedse at forblive som Medlem i den sagsøgte Organisation og særlig ikke tilbageføres som Medlem i det Forbund, med hvilket Københavns Kommune har og stadig har haft Overenskomst om Lønnen for Sagsøgerens Arbejde i Kommunens Tjeneste. Spørgsmaalet om, hvorvidt og da naar en saadan Tilbageførelse bør ske, er herefter af indre organisationsmæssig Natur, og Sagsøgeren maa være underkastet de af de vedkommende kompetente Organisationer paa formelt lovlig Maade i saa Henseende trufne Beslutninger, hvorved bemærkes, at Grænseudvalgets Kendelse ikke kan være nogen Hindring for den senere afsluttede Overenskomst.

Sagsøgte vil herefter være at frifinde, og Sagsøgeren vil have at godtgøre Sagsøgte Sagens Omkostninger med 150 Kr.

Thi kendes for Ret:

Sagsøgte De kommunale Arbejdsmænds Organisation bør for Tiltale af Sagsøgeren Arbejdsmand A. Th. Nybye i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Sagsøgeren inden 15 Dage efter denne Doms Afsigelse til Sagsøgte med 150 Kr. under Adfærd efter Loven.

RUNDSKUE

FAGLIG SAMMENSLUTNING. Dansk Dommer- og Politikontoristforening har fornylig foretaget Urafstemning angaaende Tilslutning til Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund med det Resultat, at Indmeldelsen blev vedtaget. Foreningen danner en Afdeling under Forbundet, men vil paa samme Maade som de kommunale Kontormedhjælpere og Slagteriernes Kontorpersonale beholde sit eget Navn og Virkefelt.

Den for nogen Tid siden dannede Fagforening for Husmedhjælpere og Portører ved Rigshospitalet og Finsens Lysinstitut, har paa en fornylig afholdt Generalforsamling med stort Flertal vedtaget at søge Optagelse som selvstændig Afdeling af Husassistenternes Forbund. Fagforeningen tæller ca. 300 Medlemmer.

ENGROSPRISTALLET. Statistisk Departements Engrospristal for Marts er ligesom for de forudgaaende 5 Maaneder 126. For Raavarer og Halvfabrikata er Tallet uforandret 131, for Færdigvarer er der en Nedgang med 1 Point til 123, for Importvarer en Opgang med 1 Point til 131, mens Eksportvarer viser en Nedgang med ikke mindre end 5 Point til 150, og Tallet for Hjemmemarkedsvarer er gaaet ned fra 124 til 123.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den af Arbejdsdirektoratet foretagne Opgørelse over de ved Arbejdsanvisningskontorerne tilmeldte arbejdssøgende Personer viste en betydelig Nedgang i Arbejdsløshedstallet.

Af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var den 3. April 96,119 eller 23,9 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 11,560 lavere end i den foregaaende Uge og 14,695 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde fornævnte Dato 17,169, hvilket er 759 lavere end i den foregaaende Uge.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Lockoutens Virkninger kommer ogsaa til Udtryk i det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien, der har været jævnt stigende i 1935 og i Januar 1936 satte ny Rekord med 125 (Basis 1931 = 100). For Februar Maaned er Tallet derimod sunken til 121. Fremgang viser kun Næringsmiddelindustrien, hvor Indekstallet er steget fra 117 til 119. Alle andre Grup-

per viser Nedgang, saaledes Tekstilindustrien fra 144 til 139, Beklædningsindustrien fra 143 til 140, Læderindustrien fra 172 til 158, Træindustrien fra 113 til 108, Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 133 til 115, Jern- og Metalindustrien fra 119 til 112 og Grafisk og teknisk-kemisk Industri fra 127 til 122.

Beskæftigelsestallet — gennemsnitligt Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — er som Følge heraf sunket fra 1.098.000 Timer i Januar til 1.056.000 Timer i Februar Maaned.

Arbejdsløsheden i Februar og Marts 1936.

(Efter »Statistiske Efterretninger«).

Ifølge en foreløbig Optælling for de Fag, som indgaar i Departementets Arbejdsløshedsstatistik, var der ved Udgangen af Marts Maaned blandt de organiserede Arbejdere i disse Fag i alt 106.348 Arbejdsløse, d. v. s. 27,0 pCt. af det samlede Antal organiserede Arbejdere i de paagældende Fag, i alt 393.998 ved Udgangen af Februar 1936, paa hvilket Tidspunkt der optaltes i alt 118.224 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	28,0	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,00	28,3	31,3	42,9	35,9	24.5
Marts	27,0[1]	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April		18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj		14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni		12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli		12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

[1]) Foreløbigt Tal

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Marts[1]) 1936	Febr. 1936	Jan. 1936	Marts 1935	Feb. 1935	Jan. 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	33,4	33,4	35,9	16,7	28,7	30,6
2. Anden Industri m. v.	17,6	16,9	18,3	17,1	19,8	20,4
3. Handel	9,2	8,5	7,7	9,0	6,1	6,7
4. Arbejdsmænd	26,2	24,5	24,1	19,9	24,0	25,0
I alt	20,7	19,8	20,6	17,2	20,8	21,8
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	48,2	54,7	45,9	19,2	38,3	43,4
2. Anden Industri m. v.	19,3	19,0	18,7	16,6	19,6	20,3
3. Handel	8,0	7,7	7,8	8,5	8,6	8,9
4. Arbejdsmænd	39,1	49,7	43,8	35,9	45,2	46,3
I alt	31,2	36,9	33,1	25,6	33,2	34,7
Hele Landet	27,0	30,0	28,0	22,3	28,3	29,5

[1]) Foreløbigt Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Januar og Februar for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Febr. 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Febr. 1936	Jan. 1936	Febr. 1935	Jan. 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb.	4 999	30,6	30,0	33,1	33,3
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 751	15,0	15,7	15,3	21,4
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 431	13,3	13,8	14,2	13,0
Slagteriarbejdere	8 415	26,6	25,3	28,1	22,8
Tobaksarbejdere	8 581	16,1	17,3	19,8	19,0
Tekstilarbejdere	14 342	6,2	7,6	12,2	13,2
Skræddere	12 350	14,6	17,1	15,6	19,7
Hatte- og Buntmagere	1 493	16,3	18,7	19,4	23,2
Skotøjsarbejdere	4 892	17,1	18,2	15,5	17,0
Murere	9 909	64,8	48,0	34,5	39,1
Hustømrere	9 030	50,9	42,8	37,9	39,0
Snedkere	9 711	28,6	30,8	24,0	28,8
Malere	7 420	52,5	56 9	52,7	58,4
Sadelmagere og Tapetserere	2 371	21,5	24,9	21,0	23,8
Træindustriarbejdere	5 629	22,7	21,1	18,3	21,3
Karetmagere	1 113	20,0	22,7	27,3	25,0
Keramikere	1 818	5,2	5,7	3,7	5,7
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere	1 220	20,2	25,8	15,0	17,1
Blikkenslagere	2 391	35,8	31,5	27,3	25,5
Smede- og Maskinarb.	33 764	18,4	17,6	20,4	21,6
Formere	2 105	15,2	17,1	19,3	21,8
Elektrikere	3 314	31,8	22,5	23,6	19,9
Papirindustriarbejdere	1 679	2,1	2,0	3,9	3.4
Bogbindere	4 430	15,8	15.8	15,8	14,9
Typografer	6 550	12,4	12,9	15,2	14,7
Handels- og Kontormedhj.	23 487	8,3	8,0	7,7	8,1
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	42,6	38,6	39,8	40,9
Murarbejdsmænd i Kbhvn.	1 736	70,0	47,0	32,2	32,9
Sømænd	4 456	34,8	31,6	34,1	33,4
Søfyrbødere	2 415	36,4	36,2	37,7	32,7
Kedel- og Maskinpassere	2 312	11,1	8,7	8,0	9,3
Kvindeligt Arbejderforbund	14 274	10.8	19,4	21,7	22.8
Andre Fag	28 684	22,7	21,1	20,4	23,0
I alt	393 998	30,0	28,0	28,3	29,5

Arbejdsløshedsprocenterne ved Udgangen af Februar og Marts 1936 ligger betydeligt over de tilsvarende Procenter for 1935, hvilket væsentlig skyldes den Mandag den 24. Februar begyndende Lockout, der først afsluttedes ved Arbejdets Genoptagelse Mandag den 30. Marts. Da de ved Arbejdsløshedsstatistikken anvendte Oplysninger indhentes den sidste Fredag i hver Maaned, er Tallene saavel for Februar som Marts paavirkede af Konflikten. De direkte konfliktberørte Arbejdere tilmeldes ganske vist ikke som arbejdsløse, derimod regnes de, der var uden Arbejde ved Konfliktens Udbrud, stadig som arbejdsløse, og desuden medfører en saa omfattende Konflikt Arbejdsløshed i Fag, der ikke selv deltager i Konflikten; Tallene giver derfor kun delvis Udtryk for Forholdene paa Arbejdsmarkedet.

Samlingskongressen i Frankrig.

(I. F. C.) Paa de franske Fagforeningers Enhedskongres, som den 2. og 3. Marts afholdtes i Toulouse, var alle den genforenede Landsorganisations tilsluttede Forbund samt lokale og departe-

mentale Fællesorganisationer repræsenterede. I Henhold til Landsorganisationens Love har Repræsentanterne for Forbundene og Fællesorganisationerne ikke Stemmeret, men kun raadgivende Stemme, idet som bekendt de franske Fagforeningskongresser væsentlig bestaar af Repræsentanter for de lokale Fagforeninger, d. v. s. Forbundsafdelingerne, der dog har betydelig større Rettigheder end i de fleste andre Lande. Paa Kongressen var 3689 Forbundsafdelinger repræsenteret af 1709 Delegerede, som igen repræsenterede 7926 Stemmer.

Efter at der paa det forud for Samlingskongressen afholdte Repræsentantskabsmøde var opnaaet Enighed om de fleste Stridsspørgsmaal, skulde Kongressen navnlig tage Stilling til de Spørgsmaal, om hvilke der endnu bestod Uoverensstemmelser, d. v. s. Spørgsmaalet om Fagbevægelsens Struktur, Stillingen til de politiske Partier, de internationale Forbindelser og Fagbevægelsens almindelige Program.

C. G. T.'s Struktur: Med Hensyn til den genforenede Landsorganisations Opbygning stod to Opfattelser overfor hinanden, nemlig C. G. T.'s føderalistiske Opfattelse og den tidligere kommunistiske Landsorganisations (C. G. T. U.'s) centralistiske Opfattelse. Med 5700 Stemmer (2628 Afdelinger) mod 2609 Stemmer (1112 Afdelinger) vedtoges det af C. G. T. stillede Forslag angaaende Fagbevægelsens Struktur. 141 Stemmer (51 Afdelinger) var blanke. Det vil altsaa sige, at den franske Fagbevægelses føderative Karakter bevares og at Tyngdepunktet fremdeles ligger ude i Afdelingerne.

Samtidig Udøvelse af faglige og politiske Hverv: Spørgsmaalet om Stillingen til de politiske Partier og Regeringen, som man i Korthed kan betegne som Fagforeningernes Uafhængighed og Selvstændighed overfor alle Grupperinger udenfor Fagbevægelsen, gav Anledning til en langvarig og principiel Debat. Der herskede Enstemmighed om, at det naturligvis ikke kunde dreje sig om, at Fagforeningerne giver Afkald paa enhver Indflydelse paa det socialpolitiske og økonomiske Omraade i de Tilfælde, hvor Fagbevægelsens Interesser er direkte berørt (f. Eks. de af Regeringen nedsatte Kommissioner, Regeringens Delegationer samt Repræsentation i nationale og internationale økonomiske Institutioner). Paa den anden Side var man ogsaa enig om, at en saadan Repræsentation kun kunde være Udtryk for Fagbevægelsens frie Vilje og absolutte Selvstændighed, d. v. s. at Uafhængigheden af alle Grupperinger udenfor Bevægelsen kun kunne være til Nytte.

Den ret langvarige og levende Diskussion afsluttedes med Vedtagelsen af et Forslag, hvorefter ingen af Landsorganisationens Funktionærer maa beklæde et politisk Hverv eller tilhøre et politisk Partis Ledelse. Beslutningen blev vedtaget med 5508 Stemmer (2569 Afdelinger) mod 2411 Stemmer (1031 Afdelinger), mens 132 Stemmer (41 Afdelinger) var blanke.

Internationale Forbindelser: Med Hensyn til Spørgsmaalet om de internationale Forbindelser laa Tingene saaledes, at de tidligere Tilhængere af C. G. T. U. var for Udmeldelse af begge Internationaler samtidig med, at der skulde genoptages Forbindelser med begge Internationaler angaaende Tilvejebringelse af en international Samling, mens C. G. T.'s Tilhængere gik ind for Indmeldelse i I. F. C. Dette sidste Forslag vedtoges med 5463 Stemmer (2566 Afdelinger) mod 2513 Stemmer (1051 Afdelinger), 243 Stemmer (82 Afdelinger) var blanke.

Folkefront og Planøkonomi: Efter disse Afstemninger gik man over til Behandlingen af C. G. T.'s Arbejdsprogram. Tilhængerne af den tidligere C. G. T. U. gik ind for Folkefrontens Program, C. G. T. for det i sin Tid opstillede eget Program: »C. G. T.'s Plan«. Folkefrontens Program har sin største Betydning derved, at det indenfor sin Ramme samler alle Kræfter i Kampen mod Fascismen og for Demokratiet. Det er efter C. G. T.'s Mening at betragte som en Art Valgprogram, der indeholder de Mindstekrav, der har Tilslutning fra alle Republikens og Demokratiets Tilhængere (hvad der dog ikke har afholdt de enkelte Partier fra at tilstræbe Opfyldelsen af de særlige Maal, hvert Parti kæmper for paa det politiske og økonomiske Omraade). Da baade C. G. T. og C. G. T. U. har underskrevet Folkefrontens Program og der paa den anden Side ikke bestaar nogen principiel Meningsforskel med Hensyn til Nødvendigheden af struktuelle Forandringer, gav Kongressen enstemmigt Udtryk for sin Vilje til at gaa ind for Arbejderbevægelsens Krav og Planens strukturelle Reformer og samtidig godkende Underskriften paa Folkefrontens Program.

Til dette Spørgsmaal vedtog Kongressen enstemmigt en Resolution ,hvori det hedder: »Kongressen konstaterer, at Bevægelsens officielle Deltagelse i forskellige Institutioner (Erhvervsraad, Raadet for Planens Gennemførelse. Arbejdsbureauet og Folkeforbundet) ikke kan betragtes som en Form for Fagbevægelsens Indbygning i Staten eller et Samarbejde med Arbejdsgiverne, saafremt et saadant Samarbejde sker paa Grundlag af frivillig Medvirken og en stadig Kontrol fra de faglige Organisationers Side og under Varetagelse af Arbejdernes almindelige Interesser overfor Finansmagtens utilladelige Forrettigheder.«

Antikrigs-Aktion: Spørgsmaalet om Antikrigs-Aktionen er traditionsmæssig et vigtigt Punkt paa de franske Fagforeningskongresser. Straks ved Kongressens Aabning forelagde Ledelsen en Resolution, hvori den traditionelle og principielle Modstand mod Krigen kom til Udtryk paa følgende Maade: »Kongressen erklærer, at Arbejderklassen, uanset hvilken Grund og hvilken Pagt der kommer i Betragtning, hverken materielt eller moralsk vil understøtte nogen Krig, men vil besvare denne med en Generalstrejke«.

Kongressen vedtog endvidere forskellige Resolutioner vedrørende Kampen mod Fascismen og Forfølgelsen af Arbejderne i Østrig og Tyskland.

Alt taget i Betragtning kan det siges, at Samlingskongressen afspillede sig i en overordentlig glædelig Atmosfære og var et Mønstereksempel paa gensidig Forstaaelse og Imødekommenhed. Denne Kendsgerning blev fremhævet fra flere

Sider. Racamond, Sekretæren i den tidligere kommunistiske Landsorganisation, udtalte saaledes: »Vi afslutter vor Kongres i fuld gensidig Tillid til den genforenede Landsorganisation, til Fagforeningerne, til Førerne og til Medlemmerne. Vi er alle overbevist om, at i de haarde Kampe, der forestaar os, C. G. T. vil forene alle dem, der udbyttes af Kapitalen«. Jouhaux udtalte bl. a.: »I vil til denne glædelige Kendsgerning føje en ny. I vil virkeliggøre hele Arbejderklassens Enhed, saafremt I højner C. G. T.'s Anseelse og stiller den over alle Partier«.

I Modsætning til, hvad der er Tilfældet i andre Lande, vælges i den franske Landsorganisation Forretningsudvalget og Sekretariatet ikke paa Kongressen, men af Repræsentantskabet, som derved tilsikres større Indflydelse paa disse to Instancers Virksomhed. Sidste Punkt paa Dagsordenen var Valg af Repræsentantskab, og efter at dette Valg havde fundet Sted, og Kongressen var sluttet, samledes det nye Repræsentantskab til Møde for at vælge Medlemmer til Forretningsudvalget og den daglige Ledelse.

Enstemmigt valgtes Jouhaux til Generalsekretær og Belin, Bothereau, Bouyer, Buisson, Frachon og Racamond (de to sidstnævnte tilhørte hidtil C. G. T. U.'s Sekretariat) til Hjælpesekretærer og Dupont til Kasserer. Kongressen udtalte i denne Forbindelse en Tak til de Kammerater, som i Samlingens Interesse saa bort fra Genvalg. Det drejede sig herved om de tidligere Sekretærer Lenoir, Marty-Rolland, Million og Monmousseau. — Det kan endnu tilføjes, at Frachon og Racamond i Henhold til Kongressens Beslutning har trukket sig tilbage som det kommunistiske Partis Kandidat ved det forestaaende Valg henholdsvis som Medlem af den kommunistiske Partistyrelse.

Paa et Kongressen afsluttende Massemøde tog ogsaa I. F. C.'s Generalsekretær, Schevenels, Ordet og gav Udtryk for, med hvilken Interesse og Opmærksomhed Internationalen fulgte Samlingsværket i Frankrig. Særlig udtalte han sin Glæde over, at den franske Landsorganisation, som hører til Internationalens Grundlæggere og er en af dens bedste og stærkeste Organisationer, fremdeles vil staa som Medlem af I. F. C.

NYT FRA UDLANDET

SVENSK FAGBEVÆGELSE. Ved Udgangen af 1935 omfattede den svenske Landsorganisation 42 Forbund med 6318 Afdelinger mod 41 Forbund og 6043 Afdelinger ved Udgangen af 1934. Det samlede Medlemstal er i samme Tidsrum steget fra 653.331 til 701.186. Der har altsaa været en Fremgang paa 37.855 Medlemmer eller 7,34%. Med Undtagelse af 6 Forbund kan alle tilsluttede Organisationer notere en Medlemstilvækst, der var størst i Metalarbejderforbundet, hvis Medlemstal steg med 10.827. Det største Forbund er Metalarbejderforbundet med 119.895, derefter følger Fabrikarbejderforbundet med 68.045, Jernbaneforbundet med 35.405, Papirindustriarbejderforbundet med 34.781, Tekstilarbejderforbundet med 32.419 og Kommunalarbejderforbundet med 31.359 Medlemmer.

ARBEJDSFREDSPROBLEMER I SVERIGE. Arbejdsfredens og Arbejdsmarkedets mangeartede og vanskelige Problemer har i Sverige været Genstand for en meget kritisk Undersøgelse. Kravet om Lovgivning paa dette Omraade er øget i Styrke i samme Forhold, som Organisationerne er gaaet fremad i Omfang og Styrke. Paa den svenske Rigsdags Bord ligger der for Tiden talrige Lovforslag, der tager Sigte paa at begrænse Fagforeningernes Handlefrihed, bl. a. Loven om »Tredje Mands Ret« under Arbejdskonflikter, som paany er rejst af de borgerlige Partier, Loven om Arbejdsoverenskomster, Loven om samfundsskadelige Konflikter, den af Højrepartiet foreslaaede Ændring af Straffeloven med det Formaal at faa indført Forbud mod Spredning af Skrifter, mod Strejkevagter og lignende Adfærd i Forbindelse med Blokade og Boykotning o. s. v.

I den offentlige Diskussion om disse Spørgsmaal har man ofte hørt fremsat den Mening, at man med Glæde vilde hilse et Initiativ fra Parterne selv i det Øjemed at raade Bod paa formentlige Misforhold. Da baade Arbejderne og Arbejdsgiverne naturligvis er interesserede i at begrænse Statsindgrebene paa dette Omraade, har den svenske Landsorganisations Sekretariat nu taget Initiativet til fælles Drøftelser med Svensk Arbejdsgiverforening angaaende saadanne Forholdsregler, som vil kunne bidrage til at skabe fredeligere Tilstande paa Arbejdsmarkedet for saaledes at undgaa Statens Indgreb i Arbejdsforholdene.

Sagen var til Behandling paa et den 16. Marts afholdt Repræsentantskabsmøde i den svenske Landsorganisation. Formanden, Forslund, redegjorde meget udførligt for det af Sekretariatet stillede Forslag om Indledning af Forhandlinger med Arbejdsgiverne. Repræsentantskabet vedtog Forslaget med overvældende Flertal. Arbejdsgiverforeningen har ligeledes tilkendegivet sin Beredvillighed til Forhandling paa det skitserede Grundlag. Arbejdsgiverforeningens Direktør, Söderlund, og Landsorganisationens Formand, Forslund, har derefter opsøgt Statsminister Per Albin Hansson og Socialminister Gustav Møller og meddelt dem de to Parters Ønske om ved egne Forhandlinger at finde frem til en Ordning, der er forsvarlig for alle Parter og Samfundet. Regeringen hilste dette Initiativ og lovede sin Medvirken.

Det vil nu vise sig, om man i Sverige ad Forhandlingens Vej vil kunne finde en Løsning af de vigtige Arbejdsproblemer, der her er Tale om, og dermed sikre en Udvikling, hvorved Organisationernes Selvstændighed og Ansvar bevares i videst mulig Omfang.

EKSPORT OG ARBEJDSLØSHED. I det tjekkoslovakiske Socialministeriums Tidsskrift »Soziale Revue« findes en Artikel, der belyser Eksportstigningens Virkninger paa Arbejdsmarkedet. Det paavises, at Tjekkoslovakiets Industrieksport i det første Halvaar 1935 i Forhold til samme Tidsrum i 1933 er steget med 23%, men den gennemsnitlige maanedlige Arbejdsløshed var i det første Halvaar 1935 kun 8,4% lavere end i første Halvaar 1933. Kun i Glas- og Papirindustrien er Arbejdertallet steget i Forhold til den øgede Udførsel. Artiklens Forfatter slutter med følgende Konklusion: Uden tilbørlig Hensyntagen til Landets sociale, økonomiske, Rationaliserings- og Distributionsforhold kan man i de fleste Erhvervsgrene ikke forvente, at en øget

Eksport vil give sig Udtryk i en tilsvarende Nedgang i Arbejdsløshedstallet.

Der kan i denne Forbindelse henvises til, at Produktionen i fire europæiske Lande i September 1935 havde naaet samme Højde som i September 1929, hvor Konjunkturerne var særdeles gode. Det drejer sig om Landene England, Sverige, Norge og Danmark. Men heller ikke her er Arbejdsløsheden aftaget i samme Forhold, som Produktionen er steget, idet Arbejdsløshedsprocenten i disse Lande var som følger:

	September 1929	September 1935
England	10,1%	15 %
Sverige	7,2%	12,3%
Norge	12,1%	19,8%
Danmark	8,7%	14,9%

Skønt Produktionen i begge Aar var omtrent ens, var Arbejdsløshedsprocenten saaledes betydelig større i 1935. Arbejdsløsheden synes herefter at antage en permanent Karakter.

ARBEJDSLØSHEDEN I TYSKLAND. I Januar Maaned 1935 udtalte den tyske Arbejdsfronts Leder, Dr. Ley, ved et Møde i Hamborg bl. a. følgende: Ved Udgangen af dette Aar vil ingen Tysker, der vil arbejde, være arbejdsløs. Vi, der for to Aar siden endnu blev udlet paa Grund af vor 4 Aars Plan, lover ikke blot dette, men véd det ogsaa positivt.«

Den officielle tyske Arbejdsløshedsstatistik melder nu for Januar Maaned 1936 2.520.119 tilmeldte arbejdsløse. Dertil kommer saa 53.670 Personer i den saakaldte Velfærdsforsorg, 162.000 Nødhjælpsarbejdere og flere Hundredetusinde unge Mennesker, der er indkaldt til Arbejds- og Militærtjeneste, foruden de mange Tusinder, som af forskellige — i Reglen politiske — Grunde ikke mere erholder Understøttelse og derfor er slettet af Arbejdsanvisningskontorernes Lister. Som man ser, er der i det Tredje Rige et langt Spring mellem Løfter og Virkelighed.

KAPRUSTNING OG BESKÆFTIGELSE. Krigsfrygten i Europa har givet sig Udslag i udvidede Rustninger med deraf følgende øget Beskæftigelse i Rustningsindustrien. I Betragtning af Industriens Betydning i den moderne Krig, søger man i de fleste Lande at reorganisere Industrivirksomhederne saaledes, at de med Lethed kan omstille Produktion med Krigen for Øje. Den store engelske Oprustningsplan tager bl. a. Sigte paa at udvide Kredsen af Industrivirksomheder, der fabrikerer Krigsmateriale, ved at garantere de Firmaer, der er rede til at omlægge Produktion og uddanne den fornødne Arbejdskraft, større Bestillinger af Vaaben og Ammunition. Den af den engelske Regering udgivne Hvidbog peger bl. a. ogsaa paa Nødvendigheden af Uddannelsen af den nødvendige Arbejdskraft og paastaar, at der i visse krigsvigtige Industrier bestaar Mangel paa faglærte Arbejdere.

Denne Paastand tilbagevises af den faglige Landsorganisation, der henviser til, at der i alle Industrier, ogsaa i dem, der væsentlig beskæftiger faglærte Arbejdere, findes talrige arbejdsløse, saaledes 100.000 i Maskinbygningsindustrien. Det vil derfor efter Landsorganisationens Mening være nødvendigt, forinden der foretages videre Skridt, at undersøge, hvorvidt der blandt de ialt ca. 2 Millioner arbejdsløse findes et tilstrækkeligt stort Antal faglærte Arbejdere.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Bogbindere hos Æskefabrikant J. Johansen, Vejle.

Nogle Uoverensstemmelser mellem Bogbinderforbundet og *Firmaet Jens Johansens Kartonnagefabrik i Vejle* behandledes paa et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 10. Februar med følgende Resultat:

Firmaet forpligter sig til fra og med denne Lønningsuge at udlevere Feriemærker i Henhold til Overenskomstens Bestemmelser herom.

Til fuld Afvikling af den iøvrigt rejste Klage betaler Firmaet en Æskearbejderske Kr. 50,00. Beløbet betales til Bogbinderforbundet i Danmark.

Kranførere paa A/S Christiansholms Fabriker.

En Klage fra Dansk Arbejdsgiverforening over, at Kranførerne hos *A/S Christiansholms Fabriker* havde foretaget Opsigelse af deres Pladser til Fratrædelse den 1. April, behandledes ved et Fællesmøde den 20. Marts med følgende Resultat:

De i Skrivelse af 6. Marts d. A. til Christiansholms Fabriker afgivne Opsigelser tages tilbage.

Berettigelsen af Spørgsmaalet om Kranfører Poulsens Afskedigelse undergives Behandling ved faglig Voldgift.

Arbejdsmænd hos Vognmændene Einer Jørgensen, L. V. Thomsen og Simon Thomsen, Aarhus.

Ved et Fællesmøde den 6. Februar i Arbejdsgiverforeningen forhandledes om en af Dansk Arbejdsmands Forbund overfor Vognmændene *Ejner Jørgensen, L. V. Thomsen* og *Simon Thomsen*, Aarhus, varslet Arbejdsstandsning.

Arbejdsgiverne foreslog, at det omhandlede Arbejde aflønnedes i Henhold til Entreprenøroverenskomsten, saaledes at eventuelle Uoverensstemmelser om Betalingsvilkaarene afgøres efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.

Arbejdernes Repræsentanter afviste dette Tilbud, idet de holdt paa, at de ikke vilde voldgifte med Arbejdsgivere, med hvem man ingen Overenskomst havde paa dette Omraade. Mødet endte derfor uden Resultat.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2195.

Snedkere hos Firmaet Auning Møbel- og Madrasfabrik.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 21. Februar 1936 i Sag Nr. 2195: De samvirkende Fagforbund for Snedkerforbundet mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen paa Firmaet Auning Møbel- og Madrasfabriks Vegne.

Under denne Sag har Klagerne, De samvirkende Fagforbund for Snedkerforbundet, indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen paa Firmaet Auning Møbel- og Madrasfabriks Vegne i Anled-

ning af, at Fabrikken til Færdiggørelse af lakbehandlede Møbler beskæftiger nogle Kvinder, der aflønnes med en Betaling, der ligger under den i Faget gældende mindste Timeløn eller forudsatte mindste Akkordløn. Klagerne nedlægger Paastand paa, at Fabrikken kendes pligtig at efterleve Overenskomstens Lønbestemmelser, hvad enten det er Mænd eller Kvinder, der udfører Arbejdet, og at der for det begaaede Overenskomstbrud idømmes Fabrikken Bod.

De Indklagede har paastaaet Frifindelse og har til Støtte herfor anført, at den mellem de to Organisationer gældende »Prisfortegnelse« efter Ordene kun angaar Arbejde, der udføres af Snedkersvende, altsaa faglærte Arbejdere, hvorfor der ogsaa i Faget er indført tvungen Svendeprøve. Udviklingen indenfor Branchen har imidlertid medført, at en Række Specialfabrikker er opstaaet, hvor der til ganske underordnet og simpelt Arbejde kan beskæftiges ufaglært Arbejdskraft, og da det som Regel er ganske let Arbejde, er Kvinder i høj Grad egnet til at udføre saadant Arbejde. Paa Auning Møbelfabrik bestaar dette f. Eks. i Indpakningsarbejde, Efterpudsning af Sokler og andre Smaadele, herunder i Afslibning med Sandpapir og efterfølgende Afgnidning med Pudsecreme og Tvist. Alt det øvrige Arbejde, saasom Bejtsning, Patinering, Strygning med Politur, Lakering (baade Sprøjtelakering og Lakering med Pensel), udføres af faglærte Snedkersvende. Plader og plane Ting, hvortil der anvendes Polerelap, rører Kvinderne overhovedet ikke. Det Arbejde, hvortil Kvinderne paa Auning Møbelfabrik er sat, kræver overhovedet ikke nogen som helst Uddannelse, og Kvinderne, der er beskæftiget dermed, har da heller aldrig staaet i Lære i Snedkerfaget. Som Følge heraf falder saadant Arbejde overhovedet ikke ind under Snedkerfagets Overenskomst, der kun omfatter det faglige Arbejde. — De Indklagede har endvidere henvist til, at Forbundet med 3 forskellige Virksomheder har sluttet Aftaler om Kvinders Arbejde til Timelønninger, der er lavere end Prisfortegnelsens Takster, og dermed akcepteret, at Snedkeroverenskomsten kun gælder for faglærte Arbejdere, samt til at Forbundet ved Overenskomstforhandlingerne i Foraaret 1935 fremsatte Krav om Fastsættelse af Lønninger for ufaglærte kvindelige Arbejdere, hvilket Krav ikke gennemførtes, men er Udtryk for, at disses Arbejde ikke falder ind under Overenskomsten.

Herimod har Klagerne anført, at de paa Auning Møbelfabrik arbejdende Kvinder hovedsagelig er beskæftiget ved egentligt Snedkerarbejde som Bonere, Stolepolerere o. l., altsaa med Træets Færdigbehandling. Overenskomsten angaar alt egentligt Snedkerarbejde uden Hensyn til hvem der udfører det. Ved den Industrialisering og Udspecialisering, der er foregaaet i Faget, anvendes i mange Tilfælde til særligt Arbejde ufaglærte Arbejdere — Mænd eller Kvinder — der paa dette specielle Omraade kan opnaa en langt større Færdighed end den almindelig uddannede Snedkersvend, og som ogsaa aflønnes efter Prisfortegnelsens Bestemmelser. — De 3 ovenfor nævnte Særaftaler, der udtrykkelig betegner sig som foreløbige Ordninger, og som angaar Brædder til elektriske Maalere, billige Radiokasser og lignende, viser kun, at Forbundet for saadanne let udførte Arbejders Vedkommende har ment, at en lavere Løn end den normerede kan være passende, og hvis der for Auning Møbel- og Madrasfabriks Vedkommende gør sig lignende Forhold gældende, er Forbundet villig til at forhandle med Fabrikken om en Særordning. — En udtrakt Anvendelse af Kvinder til egentligt Snedkerarbejde, vil, saafremt de ikke aflønnes efter Fagets Overenskomst, lede til, at Forbundets Medlemmer i tilsvarende Grad udelukkes fra Arbejdet.

Som anført af de Indklagede bruger den paagældende Overenskomst Ordene »Svend«, »enhver Svend«, »unge Svende« o. s. v. i Flæng med Ordene »Arbejder«, »Arbejderne« o. s. v. Herpaa mener Retten dog ikke at kunne lægge afgørende Vægt, da den oprindelige Overenskomst stammer fra en Tid, da der ikke benyttedes ufaglærte Kvinder i større Omfang i Snedkerfaget. I Afsnittet om Lærlingeregler nævnes dog, at »for Hjælpearbejdere ved Faget, saasom Bone, Stolepolering og lignende, kræves ikke Svendeprøve, og saadanne Arbejdere kan ikke antages til almindeligt Snedkerarbejde«, uden at det omtales, om saadanne Arbejdere lønnes efter Overenskomsten eller ej. Efter Rettens Opfattelse maa Overenskomsten forstaas som omfattende alt egentligt Snedkerarbejde uden Hensyn til om det udføres af faglærte eller ufaglærte, af Mænd eller Kvinder, idet der ikke vilde være Grund for Forbundet i at afslutte en Overenskomst alene for faglærte Arbejdere, naar det stod de paagældende Virksomheder frit for at antage ufaglærte Mænd eller Kvinder til det egentlige faglige Arbejde til lavere Priser, hvorved de faglærte Arbejdere vilde blive gjort arbejdsløse. Overenskomsten maa derfor forstaas saaledes, at den fastsætter Takster for Udførelse af alt egentligt Snedkerarbejde uden Hensyn til, hvem der udfører det. Hvorvidt det Arbejde, de paagældende Kvinder udfører paa Auning Møbel- og Madrasfabrik helt eller delvis er egentligt Snedkerarbejde, maa i Mangel af mindelig Ordning afgøres efter Regler for Behandling af faglig Strid.

Sagens Omkostninger findes at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Den mellem Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland og Fyen og Snedkerforbundet oprettede »Prisfortegnelse« af 1930 angaar alt egentligt Snedkerarbejde, hvad enten det udføres af faglærte eller ufaglærte, af Mænd eller af Kvinder.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 20 * KØBENHAVN DEN 1. MAJ 1936 * 32. AARGANG

Overenskomstsituationen.

I Henhold til Loven af 29. Marts, der afsluttede Lockouten, skulde der optages Partsforhandlinger angaaende April- og Maj-Overenskomsterne. Disse Forhandlinger skulde være tilendebragt for April-Overenskomsterne den 15. April og, saafremt der herved ikke opnaaedes Enighed, fortsættes i Forligsinstitutionen. Hvis denne Mægling, der skulde være afsluttet inden den 22. April, ikke førte til Overenskomst mellem Parterne, vilde Voldgiftsretten ved Kendelse træffe Afgørelse angaaende Uoverensstemmelserne.

Forhandlingerne blev da ogsaa paabegyndt den 8. April, straks efter Afsigelse af Voldgiftsrettens Kendelse vedrørende Februar- og Marts-Overenskomsterne, men da man naaede den 15. April, viste det sig, at det kun i enkelte Fag var lykkedes at naa en Forstaaelse om Overenskomsternes Fornyelse. Over 140 Overenskomster, deriblandt ca. 100 Havneoverenskomster, maatte derfor op til Forligsbehandling.

Partsforhandlingerne havde dog ikke været forgæves, thi paa mange Punkter var det lykkedes at komme til en Forstaaelse, og der henstod ialt væsentligt kun de mere generelle Spørgsmaal som Løn, Ferie, Tillidsmandsbestemmelser samt Overenskomsternes Varighed.

Den 16. April tog Forligsmanden atter fat, idet Formanden, Direktør Drejer, denne Dag havde længere Konferencer med de to Hovedorganisationers Formænd, Ingeniør Julius Madsen og Chr. Jensen. Derefter blev der forhandlet saa at sige Dag og Nat, og da det viste sig, at det alligevel ikke var muligt at tilendebringe Forhandlingerne indenfor den i Loven fastsatte Frist, maatte Voldgiftsretten udsætte Genoptagelsen af sine Møder. Det var navnlig de mange Havneoverenskomster, der lagde Beslag paa Tiden.

Først den 24. April afsluttedes Forhandlingerne i Forligsinstitutionen, men da var Stillingen ogsaa den, at der var opnaaet Enighed om Fornyelsen af næsten alle Overenskomster. Af de ca. 100 Havneoverenskomster henstod saaledes kun enkelte Spørgsmaal angaaende Forholdene for de københavnske Havnearbejdere, enkelte Spørgsmaal for Arbejdsmænd i Sønderborg Amt, ved Sønderborg Havn, ved Horsens Havn samt enkelte Spørgsmaal vedrørende Losning og Lastning af D. F. D. S.s Rutebaade. Desuden Snedkernes, Drejernes, Sadelmagernes, de københavnske Bageres og 9 Fabriks-Overenskomster. Alle disse Overenskomster skal nu afgøres af Voldgiftsretten, der traadte sammen den 28. April.

Med Hensyn til de ved Forligsforhandlingerne opnaaede Resultater, er det i Øjeblikket ikke muligt at gaa i Enkeltheder, men Hovedlinien er den samme som i de tidligere Mæglingsforslag, nemlig Forbedringer for de lavest lønnede Grupper.

Blandt de mange Overenskomster, der var til Behandling, kan især nævnes den mellem Landarbejderne og Sukkerroedyrkerne bestaaende. Angaaende de om denne Overenskomst førte Forhandlinger udsendtes følgende Meddelelse:

»De mellem Dansk Arbejdsmandsforbunds Landarbejdergruppe og De samvirkende danske Sukkerroedyrkerforeninger førte Forhandlinger i Forligsinstitutionen er endt med Beslutning om, at der nedsættes et større Udvalg til at undersøge Mulighederne for Tilvejebringelse af en almindelig Landbrugsoverenskomst og Udarbejdelse af en saadan. Udvalget skal være færdig med sit Arbejde 1. September d. A.«

Det er endnu for tidligt at udtale sig om denne Beslutning, som kan faa stor Betydning for Forholdet mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne paa Landet.

Vil man danne sig et samlende Indtryk om Forløbet og Resultatet af April-Overenskomsterne, kan man sige, at Arbejderne i det store og hele har Grund til at være tilfredse. Det er, som om Voldgiftskendelsen af 7. April har renset Luften og klarlagt Stillingen og gjort Arbejdsgiverne mere medgørlige. Havde de vist samme Imødekommenhed ved Forhandlingerne om Februar- og Marts-Overenskomsterne, vilde det maaske have været muligt at komme igennem Overenskomstsituationen uden Lovgivningsmagtens Hjælp.

At Voldgiftsrettens Kendelse har været en stor Skuffelse for Arbejdsgiverforeningen, fremgaar bl. a. ogsaa af den Erklæring, Hr. Julius Madsen den

8. April tilstillede Pressen. Denne Erklæring var saalydende:

»Dansk Arbejdsgiverforening plejer ikke at rejse Diskussion om inappellable Domme, og det agter vi heller ikke at gøre i det foreliggende Tilfælde. Da man imidlertid fra mange forskellige Sider har spurgt om Arbejdsgiverforeningens Syn paa den stedfundne Afgørelse af Konfliktsituationen, skal jeg fremsætte følgende Bemærkning:

»Voldgiftsretten har nu talt, og jeg vil gerne sige, at Kendelsen ikke er kommet os helt overraskende.

Vore Bestræbelser for at give Erhvervene de bedst mulige Betingelser at arbejde under — Bibeholdelsen af det eksisterende Lønniveau — er mislykkedes. Samarbejdet mellem Fagforbundene, de forskellige Statsinstitutioner og Regeringen har ført til, at det stillede Mæglingsforslag i det væsentlige er gennemført, et Mæglingsforslag, der giver Arbejderne saadanne Lønforhøjelser, som de aldrig har drømt om at faa gennemført.

Da Kendelsen betyder Signalet til en almindelig Lønhævning her i Danmark, ønsker Dansk Arbejdsgiverforening over for hele Danmarks Befolkning at slaa fast, at vi ikke har Skylden for den kommende Varefordyrelse, men at Ansvaret herfor udelukkende ligger hos Fagforbundene og den siddende Regering«.

Det er selvfølgelig en Overdrivelse at paastaa, at de opnaaede Lønforhøjelser er saa store, at Arbejderne aldrig har drømt om at faa saadanne gennemført, men denne Paastand skal heller ikke tages for mere end den er, nemlig et Udtryk for Arbejdsgiverforeningens Skuffelse over, at de til Loven henholdsvis Voldgiftsretten knyttede Forhaabninger om en Forringelse af Mæglingsforslagene ikke er gaaet i Opfyldelse. Hvad angaar Hr. Madsens dystre Profetier om Kendelsens skadelige Følger, maa det bemærkes, at disse vel nok ikke skal tages altfor bogstaveligt. Vi har jo efterhaanden vænnet os til, at Arbejdsgiverne forudsiger Verdens Undergang, hver Gang Arbejderne stiller Krav og faar disse gennemført, men naar først Sindene var faldet lidt til Ro, har det heldigvis altid vist sig, at Virkeligheden formede sig ganske anderledes. Saaledes vil det ogsaa gaa denne Gang. Men Erklæringen er en Indrømmelse af, at den af Arbejdsgiverforeningen førte meningsløse Lockoutpolitik har lidt sit fortjente Skibbrud og at det er Fagforeningernes Standpunkt, der har sejret i denne Omgang.

To Dødsfald.

Onsdag den 15. April døde Socialdemokratiets fhv. Viceforretningsfører, Folketingsmand og Raadmand Fr. Andersen, der fra Maj 1924 og indtil sin Død tillige var Medlem af De samvirkende Fagforbunds Forretningsudvalg.

Fr. Andersen, der blev 73 Aar gammel, har i sin 50-aarige Gerning i dansk Arbejderbevægelse beklædt talrige og højst forskellige Hverv. Som 25-aarig Skomagersvend kom han til København og deltog straks i Arbejdet indenfor sin Fagorganisation. Hans Hovedgerning kom dog til at ligge paa det politiske Omraade, hvor han hurtigt avancerede til de højeste Tillidsposter i Partiet. I en Aarrække var han Formand for den socialdemokratiske Forening i 11. Kreds, Medlem af Københavns Kommunalbestyrelse og senere Raadmand i Magistratens 2. Afdeling samt Medlem af Folketinget. Desuden har han virket indenfor Ledelsen af en Række kooperative Foretagender og var som allerede nævnt Medlem af Partiets og D. s. F.s øverste Ledelse.

Fr. Andersens Livsgerning i dansk Arbejderbevægelse blev stor, udadtil havde han ikke noget Navn, som Borgbjerg og Wiinblad, men indadtil

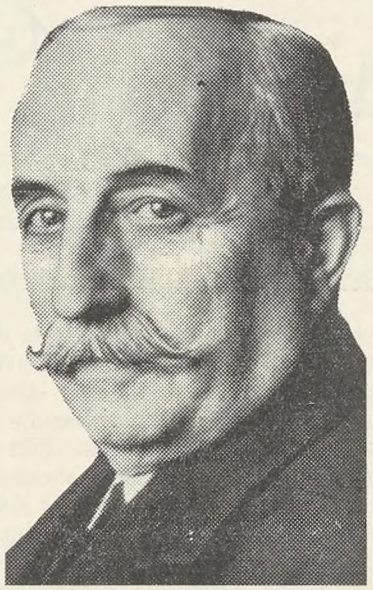

Frederik Andersen.

var han til Gengæld Manden, der fik noget udrettet. — Han havde store Evner som Forhandlingsmand. Man skal have set Fr. Andersen ved de snævre Møder for ret at forstaa, hvorledes han satte sit Præg paa Arbejdet. Han holdt sjældent lange Taler, kort kunde han, efter en længere Debat, sige de faa Ord, der ramte Sagens Kærne og blev afgørende for Beslutningen.

Fr. Andersen var beskeden i sin Livsførelse, paapasselig i sin Gerning, hæderlig i stort og smaat, ofte Manden, der i vanskelige Situationer handlede og gjorde det rigtige — han var og blev Arbejder i Sind og Tanke, hans Gerning vil bære Spor langt ud i Fremtiden, og ikke mindst Fagbevægelsen har Grund til at mindes ham og ønske, at hans gode trofaste Egenskaber maa findes i rigt Maal hos dem, der nu fører Arbejdet videre.

— — —

Efter lang Tids tiltagende Sygdom er Medlem af Københavns Borgerrepræsentation, tidligere Forretningsfører i Dansk Arbejdsmands Forbund, Thorvald Pedersen, Natten til den 23. April efter længere Tids Sygdom afgaaet ved Døden som Følge af Hjerneblødning.

Thorvald Pedersen var født den 2. December 1878 i Kærby paa Mors. Som ganske ung kom han til København, hvor han bl. a. fik Beskæftigelse som Droskekusk og senere som Droske-Chauffør. Denne Virksomhed førte selvsagt Thor-

vald Pedersen i Forbindelse med Chaufførernes Organisation, hvis Formand han blev i Marts 1910 og fortsat var indtil 1929, da han valgtes til Forretningsfører i Dansk Arbejdsmands Forbund, hvis Hovedbestyrelse Thorvald Pedersen allerede blev Medlem af i 1917.

Desuden beklædte Thorvald Pedersen forskellige andre Hverv, bl. a. var han indtil sin Fratræden som Forretningsfører Dommersuppleant i Den faste Voldgiftsret og Medlem af D. s. F.s

Thorvald Pedersen.

Repræsentantskab. Fra 1924 og indtil sin Død var han tillige Medlem af Københavns Borgerrepræsentation.

Som den dygtige og agtede Kammerat, Thorvald Pedersen var, efterlader han sig kun gode Minder hos alle dem, der stod ham nær ved Arbejdet indenfor dansk Arbejderbevægelse.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes 14. Forbundskongres.

I Dagene d. 9.—11. April holdt Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund sin 14. Kongres, der var besøgt af ca. 50 Delegerede og Gæster, deriblandt Chr. Jensen som Repræsentant for De samvirkende Fagforbund.

Forbundsformand Høesch bød Velkommen til de Delegerede og mindedes i hjertelige Ord 20 Kolleger, der siden sidste Kongres var afgaaet ved Døden, hvorimellem Forbundets første Formand. *Buband.*

Kongressens Deltagere paahørte disse Mindeord staaende.

Til Dirigenter valgtes Eilertsen, København, og V. Gram, Fredericia.

Chr. Jensen, D. s. F., omtalte Aarets faglige Situation, og den Udgang Lockouten havde faaet, og gav herunder de Delegerede en Række Oplysninger om Centralorganisationens Arbejde før og under og nu efter Konflikten. Han hilste Kongressen fra De Samvirkende og ønskede Held med Forhandlingerne.

N. Heggland, Norge, og S. Lääs, Stockholm, gav nogle meget interessante Oplysninger om Forholdene i deres Land.

Beretningen om Virksomheden.

Forbundsformand Høesch havde skriftlig udarbejdet en Oversigt over Virksomheden i de forløbne Aar, og kunde saaledes temmelig kort gennemgaa de vigtigste Begivenheder.

Forbundet har nu 9 Afdelinger med ialt 1248 Medlemmer. Af Forbundets mangeartede Virksomhed var det baade i Beretningen og under Diskussionen Konflikten hos »Georg Jensen« i dens forskellige Faser, fra lokale Forhandlinger til Trusel om Storlockout, der optog Kongressens Tid. Herunder drøftedes ogsaa Forholdene paa Selskabets højst aparte Datterfabrik »Plata«.

I Diskussionen om Beretningen drøftedes endvidere Overenskomstsituationen samt en Række faglige Forhold som Løfteparagrafen, Lærlingeforhold, Tillidsmandsspørgsmaalet, Forbundets Feriehjem, Medlemsbladet etc. Efter 5 Timers Debat blev Beretningen enstemmigt godkendt.

Regnskabet vedtoges enstemmigt, efter at forskellige Forespørgsler var besvaret.

Der forelaa Forslag om, at Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund i Lighed med Gørtlere og Kobbersmede indmeldte sig i Centralorganisationen af Metalarbejdere.

Der førtes om denne Sag en meget interessant Debat, men nærmest under Hensyn til, at Faget, i Modsætning til de to nævnte Fag havde adskillige ufaglærte, vedtoges det med 30 Stemmer mod 10, at Forbundet ikke indtræder i Centralorganisationen.

Det af et Udvalg fra forskellige Fag udarbejdede og af D. s. F.s Repræsentantskabsmøde anbefalede Forslag til Afstemningsregler under Fællesafstemninger vedtoges enstemmigt.

Det vedtoges, at Forbundet indtræder i D. s. F.s Pensionsordning, saaledes at Forbundets Forretningsfører selv yder sit Bidrag til sin Pension.

Med Hensyn til et tidligere meget drøftet Forslag om Oprettelse af kooperativ Virksomhed inden for Branchen vedtoges det, efter en Debat, at overlade til den kommende Hovedledelse at arbejde videre med dette.

Det vedtoges at oprette et Fond, saaledes at Forbundets 50 Aars Jubilæum kunde fejres i 1941.

Paa Forslag fra Københavns Afdeling vedtog Kongressen Oprettelse af B-Afdelinger for Lærlinge og ufaglærte unge Arbejdere. Forslaget havde følgende Ordlyd:

> Kongressen vedtager, at der i Tilslutning til Forbundet oprettes Ungdomsafdelinger omfattende Lærlinge og ufaglærte Arbejdere, for hvem der ikke findes overenskomstmæssige Løn- og Arbejdsvilkaar.

Der var nedsat et Udvalg til Undersøgelse af denne Sag, der havde udformet nærmere Regler for saadanne Ungdomsafdelinger. Udvalgets Indstilling blev enstemmigt tiltraadt af Kongressen.

Valgene.

Efter Behandling af en Del Lovændringer foretog Kongressen Valg af Ledelse.

Forbundsformand Høesch genvalgtes med Akklamation. Svend Holm genvalgtes til Sekretær. Til Forretningsudvalg genvalgtes Alf. Christensen, V. Heinisch og Ch. Eilertsen. Til Hovedbestyrelse genvalgtes for København Aug. Jeppesen og Chr. Christiansen. For Provinsen genvalgtes Martin Hansen, Fredericia, Peter Brøgger, Horsens, Peter Larsen, Assens, og W. Østenfjeld, Aarhus. Til Revisorer genvalgtes Axel Hansen og H. Kronika.

Det vedtoges, at næste Kongres afholdes 1939 i København.

Kongressen sluttede med Taler af den norske og svenske Gæst og Forbundsformanden Høesch, der trak Linierne op for de tre Dages Arbejde, takkede alle Afdelingsledere og Tillidsmænd for deres Medvirken og lovede at gøre sit yderste for som hidtil at tjene Forbundet paa bedste Maade.

Diktaturernes sociale Liv.

Af *Oscar Hedberg.*

VIII.

Det sociale Tugthus.

Det sker, at Folk kommer hjem fra Besøg i Tyskland og fortæller, at de ikke har set noget til Nød og Elendighed, ejheller til misfornøjede Mennesker eller Folk, der staar i Kø for at købe forskellige Fødevarer, hvoraf der er Mangel. Der er egentlig ikke noget at sige til, at disse rejsende til Tyskland ikke har opdaget den tyske Misére. De vilde vel heller ikke have set ret meget af den i de forfærdelige Aar efter Verdenskrigen, da det ikke var den tyske Befolkning forbudt at klage. Man skulde selv den Gang være temmelig kendt med tyske Forhold for at lære hele deres Gru rigtigt at kende, f. Eks. Arbejderklassens frygtelige Nødstilstand; det ved jeg af egen Erfaring fra den Tid. For Tiden er det imidlertid enhver Tysker forbudt at udtale sig beklagende over egen og andres Tilstand i Tyskland, og der er faldet saa mange barbariske Straffedomme for saadanne »Forbrydelser«, at den af Magthaverne ønskede Tilfredshed tilsyneladende findes.

Nazismen i Egenskab af Maal med social Ret er nu helt og holdent afviklet. Der er ikke mere Brug for den falske Tro i Rækkerne, at »Revolutionen« ogsaa havde Folkets bedre Kaar til Formaal. Paa sin Diktaturs Treaarsdag meddelte Hilter, at nu var Rigsværnet den højeste Magt i Landet, der herefter skal opretholde den sociale »Ro og Orden«, og er bemyndiget til »uden Ordre« at bruge Vaabenmagt, selv mod Nazisterne, mod S. A. og S. S., disse Korps af enten Daarer og Fantaster eller Forbrydere, hvormed Hitler i et psykologisk Øjeblik blev løftet op til den Magtstilling, hvor han vil blive siddende lige saa længe det passer det Militær- og Junkerdiktatur, hvis Straamand han er. Det var ikke første Gang, han svigtede sine »Kammerater«, han har ikke gjort andet, siden han blev saakaldt Diktator. Han kunde nu gøre det med disse i den rigtige Fortolkning sande Ord: »Alt, hvad I er, er I gennem mig; alt, hvad jeg er, er jeg gennem Jer.«

Værst er det naturligvis gaaet ud over Arbejderklassen. Den skal være organiseret sammen med Arbejdsgiveren i »Arbejdsfronten«. Den har til øverste Leder Robert Ley, denne efter vore Begreber for »Personlighed« ubehagelige Junkertype, der indlægger hele sin prøjsiske »Dannelse« i Ledelsen af dette organisatoriske Bondefangeri, hvormed det imidlertid, efter sikre Tegn at dømme, endnu ikke er lykkedes ham at tilsnige sig nogen Tillid blandt Arbejderne. Hvorledes skulde han iøvrigt kunne det? »Arbejdsfronten« er et ægte Foster af Hitlers og andre ledende Nazister uforsonlige Had til enhver Arbejder, der *hævder sin primære Ret.* Der er nylig udkommet en tysk Bog af Ley, der oversat til Dansk hedder »Den sociale Æres Gennembrud«. Titlen burde være »Det sociale Bedrageris Gennembrud«. Bogens Indhold motiverer det. »Arbejdsfronten« bestaar af 18 Rigsbedriftsgrupper, der er sammensluttede i tre Fællesforbund, nemlig af produktive Arbejdere, af i Handel og Industri beskæftigede og af Funktionærer. Der er i disse Fællesforbund Blokke, Celler, Bygrupper, Kredse, Distrikter m. fl., og som et Slags Samvirke med »Arbejdsfronten« bestaar »*Kraft gennem Glæde*«, hvis Opgave det er at tage sig af Arbejdernes »aandelige« Opdragelse og sørge for, at de faar de rigtige Forlystelser i deres Fritid. Arbejderne er repræsenterede i »Arbejdsfronten«s Pladsafdelinger; men stille Krav, kan de ikke, saaledes heller ikke foretage sig noget som helst med Hensyn til Løn og Arbejdsforhold iøvrigt. Arbejdsgiveren er »Fører« og Arbejderne hans »Følge«. Der har været Valg af Arbejderrepræsentanter til »Arbejdsfronten«, men disse viste Tendenser til at kassere alle de af Ledelsen opstillede Nazister, saa der vil sandsynligvis blive indført nye Valgbestemmelser, der sikrer, at alle de af Ledelsen opstillede Kandidater bliver valgt, og uden Indvendinger; hvis ikke, bliver der, efter alle Tegn at dømme, ingen Valg. Og det kan ogsaa være det samme. De saakaldte »Tillidsraad«, hvori Arbejderne er repræsenterede, bestaar sandelig ikke for Arbejdernes Skyld. I Nazismens Brutalitet er der jo èn hel Del Enfoldighed, og med den gøres der Forsøg at indbilde Arbejderne, at alle de mange bureaukratiske Foranstaltninger, han gøres til Genstand for, er til for at varetage hans Ret. Det har han imidlertid meget vanskeligt ved at tro, efter som al den Ret, der bydes ham, bestaar i hans Pligt til at lade sig alt byde, undtagen netop Retten. Hans Kaar bliver daarligere for hver Dag, og er nu for de fleste Arbejderes vedkommende saa elendige, at i Sammenligning dermed den fortvivlede Tilstand, hvori de levede i de Par Aar før Nazismen blev Statsmagt, maa synes at have været meget gunstige.

Det forholder sig med den idag paa alle mulige Maader organiserede og forsikrede tyske Arbejder som med et Menneske, der mellem mange andre vandrer fra Rum til Rum i en Labyrint, det ikke kan finde ud af. Hvis det gaar efter Magthavernes Beregninger, vil Arbejderne, og den saakaldte Middelstands Proletarer ikke slippe ud af denne bureaukratiske Labyrint, hvor der i enhver Afdeling staar en »Fører«, der tager imod dem med et lumsk Grin og med en Knut driver dem videre, hvis de ikke gør det frivilligt, før der bliver Brug for dem paa de »Ærens Slagmarker«, som ifølge

Nazismen og anden »Stortyskhed« venter »enhver rigtig Tysker«. Hvis Tilværelsen i Labyrintsamfundet varer tilstrækkeligt længe, er det ikke utænkeligt, at dens hundsede Indbyggere vil føle denne Transport til Slagtefronterne som en Forløsning. Hist og her i Labyrintsamfundet er der specielle Udgange — — til Koncentrationslejre, hvor enhver, der »ikke skikker sig,« bliver »opdraget« til »ægte Tyskhed«. Resultatet er allerede blevet, at kun faa deltager i den ørkesløse Vandring omkring til Bureaukratiets mange Underførere.

I den Del af »det tredie Rige«, hvor Arbejderne udfører deres Arbejde og lever deres Familieliv, bevæger de sig stumme og automatiske frem og tilbage, som Dele i et Maskineri. Fritiden faar de bl. a. til at gaa med fortvivlede Beregninger over, hvorledes de og de øvrige i Familien i det hele taget skal kunne holde sig oppe i dette tavse Helvede. Nu maa de ikke engang faa den Oplevelse, at en Flok Naziknægte kommer stampende og vrælende i animalsk Fryd over at være med i en »Revolution«; det har Rigsværnet forbudt.

Den Arbejdsgiver, der ikke tænker længere end hans Næse er lang, kunde maaske ønske sig en Tilstand, som den, der nu bestaar i Tyskland. Der stipuleres nemlig i »Loven om det nationale Arbejde«, der danner det teoretiske Grundlag for »Arbejdsfronten«, at Arbejdsgiveren, som menes at være »Føreren«, selv bestemmer Arbejdstidens Længde og Lønnens Højde for Arbejderne, der har faaet det finere Navn »Medhjælpere« og danner et »Følge«. Det gælder for »Føreren« kun at være gode Venner med noget der hedder »Arbejdsværgen«, en Distriktsdiktator, som der er mange af i Riget, og udnævnes af »Rigsarbejdsministeren«, der udnævnes af Hitler, Diktator af Storfinansens, Junkernes og Rigsværnets Naade. Man behøver ikke at være Klassehader for at synes, at med en saadan »Organisering« af Arbejdet, er det uforsonligste Had mod Arbejderklassen rigtigt sat i System. Det hedder sig ganske vist, at ogsaa »Føreren« er under Kontrol af Bureaukratiet, og at han man være kompetent til at lede Foretagendet, der ellers bliver ham frataget. Men naar man ved, at hans Kompetence skal bestaa i »Ansvar over for Statens Interesser« o. s. v. og tillige ved, hvad der i Tyskland menes med »den totalitære Stat«, saa indser man, hvad det vil sige at være »Følge« til en saadan »Fører«. Der er jo desuden noget, som hedder »Æresdomstol«, den holder Justits med Arbejderne, saa at de ikke »gennem ondsindet Agitation i »Følget« udsætter Bedriftens Arbejdsfred for Fare«, ikke »forstyrrer Fællesskabsaanden i Bedriftsfællesskabet« og ikke »for ofte fremfører ubegrundet Klage eller uberettigede Anmodninger til Arbejdsværgen«. Især den sidste Bestemmelse sørger for, at Arbejderen ikke bilder sig ind, at have nogen personlig Ret.

Men han har den Ret, at tilegne sig de aandelige Goder, som »*Kraft gennem Glæde*« byder ham. Ja, det er ligefrem hans Pligt at nyde denne Ret. Princippet i »*Kraft gennem Glæde*« er af Göbbels fremført med følgende Udtalelser: »Friheden skal organiseres efter den Erkendelse, at en Stat, som er identisk med Folket, aldrig maa overlade Folket til sig selv«. Naar der anordnes Fester for Arbejderne, saa *skal* de indfinde sig, thi ellers gør de sig skyldige i »Krænkelse af den retlige Pligt«. Til denne »retlige Pligt« hører ogsaa det, at være i Besiddelse af en »Festdragt«, der selvfølgelig skal være ens for alle, saa at Glæden bliver uniformeret.

Den tyske Bondestand, d. v. s. ikke Storbønderne og Godsejerne, der lever højt paa »de sociale Frugter« af den nazistiske »Revolution«, er blevet bastet og bundet efter akkurat de samme »Statlige Principper«, hvormed Arbejderne er gjort til Tugthusfanger. Det var Takken til især de Smaabønder, der lod sig indfange af Hitlers Fraser om »Blod og Jord« og af hans Løfter om »Befrielse fra Renteslaveriet«. En Del Rentepligter er Bønderne virkelig blevet frie for; men til Gengæld *er de selv blevet Statens Plügtslaver*. Den saakaldte »Arvegaardslov« gør Driften af enhver Landejendom med Agerbrug, der er saa stor, at den føder en Familie, og ikke er over 125 ha, til noget lignende det, der i gamle Tider i Danmark kaldtes Vornedskab og var en mildere Form for Livegenskab. Der er en Ejer til Gaarden, og han skal opfylde visse Betingelser, for derved at dokumentere sin Egenskab af ægte Bonde, og »Fremtidens Tyskland kan kun været et Bonderige«, har Hitler sagt. »Bondestandens Undergang betyder Folkets Undergang«. Det er jo ikke nogen ny og af Hitler opdaget Sandhed, og Ideen, især med Krig for Øje (Naziregimen tænker kun Krig, føler kun Krig, aander kun Krig og belaver sig paa den djævelske af alle Krige) at gøre alt Landbrug til en af Staten kontrolleret og endvidere dirigeret Funktion, er i dette historiske Tilfælde hentet direkte fra Sovjetrusland, hvor Nazismen i det hele taget er blevet inspireret til meget, som imidlertid bruges til et Formaal stik modsat den sovjetkommunistiske Hensynsløshed.

»Arvegaardsloven«, der allerede tydeligt har vist at virke mod sit Formaal med Hensyn til Jordbrugets Effektivitet, er et af flere særlig typiske Eksempler paa, hvor stort et Svælg der, som en tysk Tænker har ytret om al tysk Samfundsudvikling, er »mellem Tanke og Virkelighed«. Hvis Formaalet er, at den tyske Bonde »atter skal blive barneglad« og faa endnu mere end hidtil ud af sin Dyrkning af Jorden, kan der næppe tænkes en mere idiotisk Foranstaltning, end en Lov, der fratager Bonden den fri Bestemmelsesret over den Ejendom, han skal forvalte, og desuden gør det til en Pligt for ethvert Menneske med den mindste Ansvarsfølelse, ikke at sætte noget større Antal Børn til Verden. Ifølge Loven kan Jordbruget ikke belaanes, ikke sælges, men kun skifte Ejer i Arvefølge efter Bonden. Nazismens kendte Opfattelse, at Kvindens Opgave er at sætte Børn i Verden, og saa mange som muligt, thi ellers er hun mindreværdig, er blevet et Princip i Arvegaardsloven. Hustruen til en afdød Bonde har f. Eks. ingen Arveret, og Bondens Døtre arver først i fjerde Række, efter den Afdødes Sønner, Fader og Brødre. Helt at udelukke Kvinden i Arvefølgen har ikke kunnet lade sig gøre, men Bondens Hustru skydes helt ud, hvilket man synes er mærkeligt, naar Døtrene kan arve, hvis der ikke er nogen mandlig Arving. Der ikke noget, der hedder Skifte, andet end af ren Formue ud over det for Driften nødvendige, og dette nødvendige overgaar uden videre til Arvingen. Hvis der ikke er mere, faar de andre heller ikke noget. Kan Søskende til Arvingen ikke skaffe sig sit Udkomme, kan de forlange at blive Medhjælpere paa Gaarden for et rimeligt Underhold. Naturligvis er der

oprettet en hel Del Retsinstitutioner, der skal forvalte denne Lov. Derved har mange af Hitlers Tilhængere faaet Beskæftigelse. De skal ogsaa kontrollere, at Bønderne driver deres Landbrug efter Ønske. Der er nemlig noget, der hedder at Bonden »skal repræsentere tysk Hæder og Ære«. Det er Meningen, at Tyskland skal kunne føde sig selv helt og holdent, og det kan kun ske ved at dets Bønder bliver dygtigere, end de tidligere har været. Men at *det* ikke bliver Resultatet af Arvegaardsloven, kan vist allerede nu anses at være et Faktum.

Mangelen paa Fødevarer i Tyskland beviser dette. Importen af Fødevarer er ganske vist blevet begrænset meget, thi alt hvad der kan skaffes af Valuta til Indkøb i Udlandet skal bruges til Krigsindustrien, men det maa dog betegnes som i høj Grad mærkeligt, at det første Resultat af »Bøndernes Frigørelse« og tillige Støtte med Importforbud, er en ligefrem katastrofal Formindskelse af Jordbrugets Produkter. Göbbels forklarer det med disse Ord: »Hvorfor er der egentlig Mangel paa Smør? Det er, fordi Folk nu spiser mere Smør end før. Og hvorfor spiser Folk nu mere Smør? Fordi de har det langt *bedre* nu under den nationalsocialistiske Regering end før.« Om Göbbels er det imidlertid rent saglig Sandhed at sige, at han, om saa behøves, kan lyve saa tykt det skal være. Man behøver jo bare at studere Tysklands egne statistiske Beregninger, for at konstatere, at der hverken af Smør eller andre Produkter fra Jordbruget fremstilles mere nu end før, men snarere mindre, og Importen af disse Varer er blevet meget formindsket. Hvorledes kan der saa spises mere end før? Göring har en anden Maade at trøste det tyske Folk. Han siger, at det skal ikke have alt det Fedtstof, det har det ikke godt af, det skal have Jern, Malm, Staal. Heraf har det tyske Folk jo faaet meget i de tre Nazistaar, og der er derved sket det mærkelige, at Göring personlig er blevet i bogstavelig Forstand federe deraf.

(Fortsættes).

RUNDSKUE

LANDBRUGETS ARBEJDSKRAFT. Socialministeren har i nogen Tid ført Forhandlinger med Arbejdsdirektoratet, Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse og Landboforeningerne angaaende Arbejdskraften til Landbruget. Under Forhandlingerne om denne Sag opstod Tanken om at nedsætte en Kommission til nøjere Drøftelse af hele Problemet, og det skal være Ministerens Hensigt i nær Fremtid at nedsætte en mindre Kommission til at udrede Spørgsmaalet.

Endvidere er der gennem de offentlige Arbejdsanvisningskontorer tilstillet hver enkelt af Landbrugets Arbejdsgivere en Skrivelse, hvori Arbejdsgiverne opfordres til at benytte den offentlige Arbejdsanvisning, naar de søger Folk, og der peges paa, at Arbejdsmændenes Arbejdsløshedskasse har erklæret, at den paa alle Maader vil tage Del i dette Samarbejde. Endelig gives Regler for Arbejdsgivernes Pligter, Betalingsnormer m. v.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Danmarks Vareomsætning med Udlandet for Marts Maaned udviser et Eksportoverskud paa 13,1 Mill. Kr. imod en Merindførsel paa 8,4 Mill. Kr. for Marts forrige Aar. Importen beløb sig til 98,7 Mill. Kr., mens dens Værdi i Marts 1935 androg 112,4 Mill. Kr. Samtidig er Eksporten af indenlandske Varer i Marts Maaned steget fra 99 Mill. Kr. i 1935 til 106,7 Mill. Kr. i 1936, medens Udførselen af fremmede Varer var omtrent den samme, nemlig henholdsvis 5,0 og 5,1 Mill. Kr.

Den gunstige Handelsbalance for Marts Maaned skyldes saaledes et Fald i Importen, der delvis kan tilskrives Lockouten.

SOCIALDEMOKRATIETS MEDLEMSTAL. Den af Socialdemokratisk Forbund udgivne Beretning for 1935 viser, at Partiet ved Udgangen af Aaret talte 195.142 betalende Medlemmer. Medlemsfremgangen i 1935 andrager 3147. Vælgerforeningerne i København-Frederiksberg tæller 64.260 Medlemmer eller gennemsnitlig 26% af de i disse Valgkredse afgivne socialdemokratiske Stemmer. Mange Provinsafdelinger har en endnu højere Organisationsprocent. Højst af alle er Stege med 48%, Nr. 2 er Silkeborg med 45% og Nr. 3 Nykøbing J. med 43 %. Ellers er det dog saadan, at Gennemsnitsprocenten i hele Landet er den samme som i København 26%.

Af godt 195.000 Medlemmer, der nu Landet over er i de socialdemokratiske Foreninger, er 126.957 Mænd og 68.185 Kvinder. Kvinderne udgør nu 34,9% af det samlede Medlemstal. Dette er en Stigning. I 1928 f. Eks. var Kvindeprocenten 32,7.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Den af Arbejdsdirektoratet foretagne foreløbige Opgørelse over de ved Arbejdsanvisningskontorerne den 17. April 1936 tilmeldte arbejdssøgende Personer viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 87.773 eller 21,8% indtegnede som ledige. Dette Antal er 4256 lavere end i den foregaaende Uge og 8259 højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,6 Point højere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 15.409, hvilket er 682 lavere end i den foregaaende Uge.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Medens Virkningerne af Lockouten kun i mindre Grad sporedes paa Det statistiske Departements Produktions- og Beskæftigelses-Indeks for Februar, ser man en meget stærk Indflydelse i Marts, hvor Lockouten varede hele Maaneden. Produktionsindekset er for Marts Maaned kun 68 mod 125 for Januar og 121 for Februar. Særlig bemærkelsesværdig er Nedgangen for Læderindustrien, hvor Produktionsindekset kun var 19 mod 158 for Februar og 172 for Januar. For Tekstilindustrien var Indekstallet for de sidste 3 Maaneder henholdsvis 21, 193 og 144, for Jernindustrien 27, 112 og 119, for Træindustrien 43, 108 og 113, for Sten-, Ler- og Glasindustrien 26, 115 og 133. Næsten helt upaavirket er kun Næringsmiddelindustrien, hvor Tallet for Marts var 117 mod 119 for Februar og 117 for Januar.

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — viser en tilsvarende Nedgang, nemlig 528.000 for Marts mod 1.056.000 for Februar og 1.098.000 for Januar.

FRAGTINDTÆGTEN i 1935. Paa Grundlag af Indberetninger fra Rederierne vedrørende danske Skibes Fart paa Udlandet har Det Statistiske Departement foretaget en foreløbig Opgørelse af den af danske Dampskibe og Motorskibe uden Sejl indtjente Bruttofragt samt Maanedsfragten for de Skibe, der har sejlet i Timecharter for udenlandsk Regning.

Opgørelsen viser, at Damp- og Motorskibene i 1935 indtjente ca. 171 Mill. Kr. i Bruttofragt og ca. 18 Mill. Kr. i Maanedsfragt for udenlansk Regning mod henholdsvis 169,2 Mill. Kr. og 13,7 Mill. Kr. i 1934. Bruttofragten var altsaa ca. 2 Mill. Kr. større end i 1934, Maanedsfragten ca. 4 Mill. Kr. større. Foretager man en Omregning af Maanedsfragt til Bruttofragt, bliver den samlede Fragtindtægt i udenlandsk Fart med Damp- og Motorskibsflaaden ca. 201 Mill. Kr. i 1935 mod 191 Mill. Kr. i 1934 og 181 Mill. Kr. i 1933. Opgørelsen omfatter ikke Betaling for Passagerbefordring. Om Sejlskibe med og uden Motor foreligger ikke tilsvarende Oplysninger, men det antages, at saadanne Fartøjer højst har indtjent et Par Millioner Kr. i udenlandsk Fart i 1935.

Beretning fra Invalideforsikringsretten for Aaret 1935.

Efter de nu foreliggende *foreløbige* Opgørelser vedrørende Rettens Virksomhed i Aaret 1935 har der — som den hosstaaende Tabel viser — ialt foreligget 32,306 Sager til Behandling, eller ca. 5000 flere end i 1934. Trods denne betydelige Tilvækst er det dog lykkedes Retten at nedbringe Antallet af uafsluttede Sager med ca. 2700, nemlig fra 12,847 til 10,182, som overføres til 1936. Godt Halvdelen af den saaledes skete Fremgang i Rettens »Status« falder paa Sagerne angaaende Invaliderente og angaaende Underholdshjælp til kronisk syge ikke-invalideforsikrede.

Om de enkelte Grupper af Sager kan følgende bemærkes.

Der har til Behandling foreligget 12,185 Sager angaaende Begæring om Invaliderente; Behandlingen af Sager af denne Art udgør stadig Hovedparten af Rettens Arbejde. Antallet af de i 1935 rejste Sager var 7624, mod 6834 i 1934. Direktoratet for Sygekassevæsenet, som forud for Rettens Behandling af Sagerne foretager Undersøgelsen af, om Ansøgernes Forsikringsforhold er i Orden, har i Aarets Løb ligesom Retten kunnet nedbringe Antallet af uafgjorte Sager betydeligt, hvilket naturligvis i tilsvarende Grad har forøget Rettens Arbejdsstof; men dette er ogsaa forøget derved, at der er indgivet Begæring om Invaliderente i større Omfang i 1935 end i det foregaaende Aar, særlig i Aarets sidste Halvdel. — Der blev afsluttet 8990 Invaliderentesager; 3195 Sager var endnu under Ekspedition ved Aarets Udgang — ca. en Trediedel færre end ved dets Begyndelse. Dette peger i Retning af, at Retten til Trods for det stigende Antal Rentebegæringer er paa Vej til at naa det Punkt, hvor Antallet af uekspederede Sager vil ligge konstant, idet man erfaringsmæssig ikke tør regne med, at den gennemsnitlige Ekspeditionstid for Rentesager kan bringes længere ned end til 4—5 Maaneder.

Af de 8990 afgjorte Rentesager blev 23,7 pCt. afgjort med Kendelse »Ikke Invaliditet«; i 1934 var Procenten 23,3. Denne »Afslagsprocent« har været stigende de sidste 5 Aar.

»Kontrolsager« — vedrørende den fortsatte Berettigelse til Invaliderente eller (endnu i forholdsvis faa Tilfælde) til Tillæg til denne for Hjælpeløshed eller Blindhed — har i 1935 været rejst i et Antal af 2967, ca. 600 flere end i 1934; der blev imidlertid afsluttet ca. 1000 flere end i 1934. 1134 af disse Sager overførtes til 1936 (100 færre end Aaret før).

Den største Stigning i Tilgangen af nye Sager finder man i Gruppen: Sager vedrørende helbreds- og erhvervsmæssige Foranstaltninger; Antallet var 5485, eller ca. 1400 flere end Aaret før. Stigningen skyldes dels, at Rettens Hjælp søges i stigende Omfang, men dels ogsaa, at Retten selv i stigende Grad rejser Sag om saadanne Foranstaltninger, og begge de fremdragne Forhold maa ses som en naturlig Følge af den ved Socialreformen indførte tvungne Indberetning til Retten om Tilfælde af Invaliditet hos Personer under 30 Aar, og af den udvidede Adgang til at opnaa Hjælp.

Midlertidig Opgørelse over indgaaede (rejste) og afsluttede Sager 1935.

Sager angaaende:	Sager til Behandling			Afsluttede Sager	Overført til 1936
	Overført fra 1934	Indgaaet (rejst) 1935	Tilsammen		
Begæring om Invaliderente	4.561	7.624	12.185	8.990	3.195
Kontrol med Rentenydere	1.205	2.967	4.172	3.038	1.134
Helbreds- og erhvervsmæssige Foranstaltninger	3.589	5.485	9.074	3.957	5.117
Hjælpeløshedstillæg til Invaliderenten	2.891	2.137	5.028	4.669	359
Blindetillæg til Invaliderenten	41	350	391	376	15
Underholdshjælp i Medfør af Forsorgslovens §§ 247—248	560	896	1.456	1.094	362
Ialt	12.847	19.459	32.306	22.124	10.182
Desuden Sager, rejst ved Indberetning i Medfør af Folkeforsikringslovens § 63	6.653	2.137	8.790	3.369	5.421

Da der afsluttedes 3957 saadanne Sager, var 5117 Sager endnu under Behandling ved Aarets Udgang, mod 3589 ved dets Begyndelse. Denne betydelige Stigning i Antallet af uekspederede Sager i denne Gruppe er et naturligt og nødvendigt Forhold, og det angiver paa ingen Maade, at disse Sager ikke færdigbehandles. Tværtimod! Forklaringen er den, at en stadig stigende Del af disse Sager (ca. en Trediedel af de 5117 uafsluttede) angaar Hjælp til erhvervsmæssige Foranstaltninger, som f. Eks. Oplæring og Udlaan af Arbejdsmaskiner; disse Sager ekspederes saavidt gørligt omgaaende, saaledes at Læreforholdet iværksættes eller Arbejdsmaskinen udlaanes, men Sagen betragtes, forsaavidt angaar Oplæring, ikke som afsluttet, før Oplæringen er tilende. Da der normalt medgaar adskillige Aar, inden dette naas, og da Sagerne indtil da opføres under Gruppen: ikke afsluttede Sager, maa denne Gruppe indtil videre vise stigende Tendens. Iøvrigt vil ogsaa en betydelig Mængde Sager angaaende Helbredsforanstaltninger strække sig over flere Aar, saaledes Sager vedrørende ambulant Tuberkulosebehandling (Pustning i Lunge, Lysbehandling, Bandagering).

Angaaende Tillæg til Invaliderenten for Hjælpeløshed er der i 1935 rejst 2137 Sager, nemlig 601 ved Ansøgning og 1536 derved, at der samtidig med Invaliderenten er blevet tilkendt Hjælpeløshedstillæg. I 1934 indgik ca. 800 Ansøgninger til Retten om saadant Tillæg; i 1935 altsaa 200 færre. — Samtidig med Rentetilkendelse blev Tillæget tilkendt i 1536 Tilfælde; da ialt 6821 Personer fik tilkendt Invaliderenten i 1935, blev 22,5 pCt. af disse tillige kendt hjælpeløse i Lovens Forstand — en lille Stigning fra Tiden 1. Oktober 1933—31. December 1934, da denne Procent kun var 21,4. Af de i 1935 færdigbehandlede Ansøgninger fra Rentenydere om Tillæget blev 401 afgjort med Tilkendelse af Tillæget, eller 57,5 pCt.; denne Procent var i det omtalte, tidligere Tidsrum 54,7, og der kan saaledes ogsaa her paavises en Stigning.

Hvad Tillæget til Invaliderenten for Blindhed angaar, er ogsaa Ansøgningerne herom aftaget, fra ca. 135 i 1934 til 55. Ialt forelaa 391 Sager til Behandling, hvoraf 376 blev afgjort ved Kendelse; af disse blev 295 afgjort samtidig med Rentetilkendelse.

Sager angaaende Underholdshjælp til »kronisk Syge« (Forsorgslovens §§ 247—248) er rejst i et Antal af 896, mod 1044 i 1934. Der blev afgjort 1094, medens 362 overførtes til 1936, d. v. s. ca. 200 færre end der overførtes fra 1934. — 152 af de 1094 afsluttede Sager afgjordes med Erklæring om »Ikke Invaliditet«; Afslagsprocenten var saaledes 13,9, eller dobbelt saa stor som i 1934 (6,5 pCt.). Af de 942, der skønnedes at være Invalider i Lovens Forstand, skønnedes 220 eller 23,7 pCt. yderligere at være hjælpeløse.

Endelig skal omtales de i Henhold til Folkeforsikringslovens § 63 modtagne Indberetninger om Tilfælde af Invaliditet. Der indkom 2137 saadanne Indberetninger; der var en jævn Nedgang fra Kvartal til Kvartal (676 — 515 — 492 — 454). Naar Tallet i 1934 var langt større (4577), skyldes dette Børnelammelsesepidemien. En meget stor Del af de indberettede Børnelammelsespatienter viste sig imidlertid senere at have undgaaet varige, invaliderende Følger af Lidelsen, og kunde derfor udgaa af Rettens Kartothek; dette forklarer, at der i 1935 afsluttedes 3369 af disse Sager, mod kun 765 i 1934. Kartotheket omfattede derefter ved Udgangen af 1935 5421 indberettede invaliderede Personer, ganske overvejende Børn.

NYT FRA UDLANDET

UDENLANDSKE ARBEJDERE I FRANKRIG. Under normale Forhold er der i Frankrig beskæftiget ca. 1½ Mill. udenlandske Arbejdere. Paa Grund af den økonomiske Krise er Tallet nu sunket til ca. 850.000, der er beskæftiget saavel indenfor Industri, Handel som Landbrug. I bestemte Erhvervsgrene beskæftiges overvejende udenlandske Arbejdere, saaledes f. Eks. ved Jerngruberne 22.000 af ialt 30.000 Arbejdere. I mange Bjergværker er henimod 80% af alle Arbejdere Udlændinge, ved Kulgruberne ca. 30% af de under Jorden beskæftigede Arbejdere. Noget lignende er Procentforholdet indenfor den øvrige tunge Industri.

I Landbruget beskæftiges omtrent 300.000 udenlandske Arbejdere, heraf er kun ca. 35.000 Sæsonarbejdere. Henimod 95.000 Udlændinge er selvstændige mindre Jordbrugere. Statistiken viser, at Fødselstallet er langt højere blandt de i Frankrig levende Udlændinge end i Gennemsnit for hele Landet.

VERDENSARBEJDSLØSHEDEN. Den af Det internationale Arbejdsbureau i Genève offentliggjorde Statistik over Arbejdsløsheden i det første Kvartal 1936 viser en fortsat Bedring paa Arbejdsmarkedet i de forskellige Lande. Kun Danmark, Irland, Rumænien, Holland og Svejts viser stigende Arbejdsløshed i Aarets første 3 Maaneder. Ved Udgangen af Marts Maaned fandtes der i Storbritannien 2.016.578 (Marts 1935: 2.272.107) arbejdsløse, i Tyskland 2.863.109 (3.250.464), i Tjekkoslovakiet 860.392 (833.194), i Frankrig 528.624 (544.567), i Svejts 119.795 (102.910). Ved Udgangen af Februar i Holland 475.890 (432.392), i Østrig 414.649 (424.487), i Polen 472.004 (498.806) arbejdsløse.

ARBEJDERKONTROL OG BEDRIFTSSOCIALISERING. Arbejdernes faglige Landsorganisation i Norge har i Samraad med det norske Arbejderparti nedsat en af 9 Medlemmer bestaaende Komité til Udredning af Spørgsmaalet om Arbejderkontrol og Bedriftssocialisering. Komiteen skal ikke blot fremkomme med en Udredning af de Kontrol- og Socialiseringskrav, der foreligger i Øjeblikket, men tillige optrække Retningslinier for det praktiske Arbejde med det Formaal at skaffe Fagforeningerne en tilsvarende Indflydelse paa Bedriftsforholdene som den, de har forstaaet at skaffe sig med Hensyn til Løn- og Arbejdsvilkaarene.

ARBEJDSFORHOLD I AUSTRALIEN. Af den af det australske statistiske Departement udarbejdede »Labour-Report« for Aaret 1934 fremgaar, at Antallet af Fagforeninger var omtrent det samme som i 1933,

nemlig 355 imod 356. Medlemstallet var ca. 762.000 mod 739.000 i 1933. Det største Antal Medlemmer haves i Jernbane- og Sporvejsvæsenet, nemlig ca. 91.000. Af det samlede anslaaede Antal af voksne Arbejdere, nemlig ca. 1.393.000, var ca. 641.000 eller 46% Medlemmer af Fagforeninger, mens af ca. 363.000 voksne kvindelige Arbejdere ca. 121.000 eller 33.4 % var Medlemmer. Sammenligner man Antallet af Fagforeningernes Medlemmer i Aarene 1930 og 1934 i Forhold til Antallet af Arbejdere, er for Mændenes vedkommende Procenten gaaet ned fra 56 til 46%, medens den for Kvindernes Vedkommende er gaaet ned fra 38,5 til 33,4%.

Der var i 1934 ialt 505 Arbejdsgiverforeninger imod 521 i 1933 og 549 i 1932. Antallet af Medlemmer af disse Foreninger var ca. 135.000, det største Antal i de sidste fem Aar.

Den ugentlige gennemsnitlige Arbejdsløn for en voksen mandlig Arbejder androg den 31. December 1934 for en fuld Uges Arbejde 82 sh. imod 80 sh. 6 d. samme Dato i 1933 og 55 sh. 7d. samme Dato i 1914. Timelønnen for mandlige Arbejdere var pr. 31. December 1934 1 sh. 10½d. imod 1 sh. 9¾d. i 1933, hvilket udgør en Stigning i Timelønnen paa ¾d. For kvindelige Arbejdere var Timelønnen 1 sh. imod 11¾d. i 1933.

Antallet af Arbejdsløse registreret af Fagforeningerne var i Gennemsnit for 1934 ca. 87.000 eller 20%, imod ca. 104.000 eller 25% i 1933.

Arbejdsløshedshjælpen er et Anliggende, der sorterer under de enkelte Stater. I New South Wales androg Levnedsmiddelhjælpen i Byerne 13 sh. for en ugift Mand, £1.1.6 for et Ægtepar, £1.13.6 for et Ægtepar med et Barn, stigende med Antallet af Børn indtil £3.9.6 for Ægtepar med 7 Børn med et ekstra Tillæg af 6 sh. for hvert yderligere Barn.

Lønningen for Nødhjælpsarbejdere var i New South Wales for en ugift Mand £1.3.11 for en Arbejdstid paa 14 Timer, £2.1.0 for en gift Mand (24 Timers Arbejde), £2.11.3 for en gift Mand med et Barn (30 Timers Arbejde) og for en gift Mand med 7 Børn £4.8.10 (52 Timer) med en ekstra Fortjeneste paa 6sh.10d. for hvert yderligere Barn og 4 Arbejdstimer mere.

ARBEJDERFERIER I ENGLAND. Det engelske Arbejdsministeriums Tidsskrift »Labour Gazette« for April indeholder en Oversigt over Arbejderferiernes Udbredelse i England. Heraf fremgaar, at ialt 1½ Mill. Arbejdere har overenskomstmæssig Ret til en aarlig Ferie med Løn. Feriens Varighed andrager i Reglen fra 3 til 12 Dage aarligt efter 6 til 12 Maaneders Beskæftigelse hos samme Arbejdsgiver. I enkelte Overenskomster gøres Retten til Ferie afhængig af tilfredsstillende Arbejdsydelse og god Opførsel. I Reglen udgør Ferielønnen den fulde Timeløn. Akkordarbejdere erholder enten Timeløn eller den gennemsnitlige Akkordfortjeneste i de sidste 3 eller 6 Maaneder.

Kun ganske enkelte Overenskomster forpligter Arbejderne til at yde et Bidrag til Bestridelse af Ferielønnen. I Skotøjsindustrien erlægger Arbejdere og Arbejdsgivere et lige stort Bidrag til Feriefonden, og det samme er Tilfældet i visse Grene af Tekstilindustrien.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Havnearbejdere i Faxe.

Den 12. Marts behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen en Klage over Arbejdsstandsning, iværksat den 10. Marts ved Losning af *M/S »Zeemeuw«*, med følgende Resultat:

Parterne enedes om, at Arbejdet genoptages straks.

Arbejdsgiverne forbeholder sig at lade Sagen gaa videre til Den faste Voldgiftsret, for saa vidt der ikke ved en lokal Forhandling efter Arbejdets Genoptagelse opnaas Enighed om en forligsmæssig Afvikling af det ved Arbejdsstandsningen forvoldte Tab.

Arbejdsmænd hos A/S De danske Sukkerfabriker.

I Anledning af en af Dansk Arbejdsmands Forbunds Medlemmer iværksat Blokade overfor *A/S De danske Sukkerfabrikker ved Frørenseriet Sofiehøj* pr. Rødby afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 22. Februar. Paa Mødet enedes man om følgende:

Blokaden hæves straks, og der optages snarest en Forhandling paa Stedet mellem Parterne om de fremtidige Betalingsvilkaar.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2193.

Smede og Maskinarbejdere hos A/S »Strømmen«, Randers.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 23. Januar 1936 i Sag Nr. 2193: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S »Strømmen«, Randers, mod De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og dette igen for dets Afdeling i Randers og for 54 navngivne Medlemmer af Forbundet.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jern- og Metalindustrien i Danmark og dennes Medlem, A/S »Strømmen«, Randers, indklaget De samvirkende Fagforbund i Danmark for Dansk Smede- og Maskinarbejderforbund og dette igen for dets Afdeling i Randers og for 54 navngivne Medlemmer af Forbundet i Anledning af, at de paagældende Arbejdere ulovligt har nedlagt Arbejdet som Protest mod Afskedigelsen af en Maskinarbejder.

Den af Klagerne givne Sagsfremstilling gaar nærmere ud paa følgende:

Torsdag den 14. November 1935 om Formiddagen var den paagældende Maskinarbejder, Anders Rolskov Petersen, beskæftiget med at bore støbte Sideplader til Bagerimaskiner paa en Bænkboremaskine og havde en Lærling til Hjælp. Ved venstre Side af Boremaskinen havde han stillet en færdigboret Plade fra sig let støttet imod en Skrue-

stikspindel. Ved en kejtet Manøvre væltede han denne Plade med det Resultat, at den gik i Stykker. Han saa derefter roligt paa Stykkerne og smilede til Lærlingen, der hjalp ham. Det passerede blev iagttaget af Fabrikkens Driftsleder, som blev indigneret over den Adfærd, som Arbejderen i en Lærlings Nærværelse udviste overfor en begaaet grov Uagtsomhed med den nævnte Følge. Driftslederen henvendte sig derfor til Arbejderen og spurgte, om man kunde tillade sig at slaa i Stykker og saa kun smile deraf, og da Arbejderen ikke sagde noget hertil, men kun smilede svagt, blev han afskediget. Fra Tillidsmandens Side blev der efter Klagernes videre Fremstilling stillet Krav om Arbejderens Genantagelse, og da Selskabets Ledelse ikke kunde indgaa herpaa, fordi Arbejderen havde vist en fuldkommen Ligegyldighed og Ansvarsløshed ved sit Arbejde og tilmed i en Lærlings Nærværelse, afholdt Arbejderne uden Tilladelse et Klubmøde i Arbejdstiden, hvorefter 54 Maskinarbejdere samme Dag mellem Kl. 15—16 nedlagde Arbejdet som Protest mod Afskedigelsen. Den ulovlige Strejke fortsattes Dagen efter, Fredag den 15. November. Der førtes i Løbet af Dagen Forhandlinger mellem Virksomhedens Direktør og Forbundets Afdelingsformand samt Tillidsmanden, uden at disse Forhandlinger dog førte til noget Resultat. Senere paa Eftermiddagen ved 6-Tiden, — altsaa et Par Timer efter Arbejdstidens Ophør — forespurgte Afdelingsformanden telefonisk Selskabets Direktør, om Arbejderne eventuelt kunde komme i Arbejde Lørdag Morgen, hvis han kunde faa Sagen bragt i Orden, hvortil Direktøren svarede, at saavel Formændene som Driftslederen forlængst havde forladt Fabrikken, og at der derfor ikke var nogen Mulighed for at forberede Arbejdets Genoptagelse til nævnte Tidspunkt. Paa et samme Aften afholdt Klubmøde vedtog Arbejderne at genoptage Arbejdet og at frafalde Kravet om Maskinarbejder Petersens Genantagelse, men herom fik Ledelsen først Meddelelse Lørdag Eftermiddag Kl. godt 3, og Arbejdet kunde herefter først paabegyndes Mandag Morgen. Under Henvisning til alt forestaaende har Klagerne nedlagt Paastand om, at der ikendes de enkelte i Arbejdsnedlæggelsen deltagende 54 Arbejdere, hvis Navne findes opført paa en under Sagen fremlagt Fortegnelse, en efter Rettens Bestemmelse fastsat Bod, der tillige kan tjene til Erstatning for det Selskabet ved Arbejdsstandsningen tilføjede Tab.

De Indklagede procederer til Frifindelse. Deres Fremstilling gaar nærmere ud paa, at Maskinarbejder Rolskov Petersen ganske vist under Arbejdet paa en Tvebakmaskine havde det Uheld at ituslaa en Sideplade til denne, men at dette Uheld ikke skyldtes nogen Uagtsomhed fra hans Side. Det passerede var et ganske hændeligt Uheld, saaledes som det kan ske for enhver Arbejder, selv om han udviser den største Paapasselighed med sit Arbejde. Det er dernæst ikke rigtigt, at Petersen ikke sagde noget, da Driftslederen henvendte sig til ham, idet han udtrykkelig udtalte, at det naturligvis ikke var sket med Vilje. De Indklagede bestrider, at Petersen skulde have ledsaget det passerede med et Smil som Udtryk for Ligegyldighed og Ansvarsløshed fra sin Side, og de bestrider navnlig, at Driftslederen har haft nogen beføjet Anledning til at faa en saadan Opfattelse. Det drejede sig om en 30-aarig, gift Arbejder, der sidst havde været i Selskabets Tjeneste i ca. 1½ Aar, og for hvis Vedkommende der aldrig i denne Tid har været nogen Anledning til at paatale eller beklage sig over nogen skødesløs eller ligegyldig Behandling af Materiellet. Under disse Omstændigheder var det — hævder de Indklagede videre — ikke blot ganske meningsløst, men et ligefremt Misbrug af Arbejdsgiverens Ret til Afskedigelse, naar det skete Uheld, der repræsenterer et Tab af højst 30 Kr., blev efterfulgt af en øjeblikkelig Afskedigelse. Der opstod da ogsaa straks et stærkt Røre mellem Arbejderne, og da Tillidsmanden forgæves havde henvendt sig til baade Driftslederen og Selskabets Direktør om at tilbagetage Afskedigelsen, afholdt Arbejderne Kl. 15,25 et Klubmøde som Protest mod Afskedigelsen og besluttede ikke at gaa i Arbejde den følgende Dag. Trods forskellige Forhandlinger om Fredagen lykkedes det ikke at komme til Enighed, og Selskabets Direktør meddelte hen paa Eftermiddagen, at man ikke vilde genantage Petersen, og samtidig meddelte han, at det ikke vilde være muligt at faa Arbejdet i Gang om Lørdagen. Paa et Kl. 19 afholdt Klubmøde vedtoges det imidlertid at genoptage Arbejdet om Lørdagen, uanset om Petersen ikke kom i Arbejde, og for at give Meddelelse herom henvendte Afdelingsformanden sig Lørdag Formiddag Kl. 10½ telefonisk til Fabriken, der imidlertid svarede, at Ledelsen ikke kunde faas i Tale før om Eftermiddagen Kl. 3, paa hvilket Tidspunkt Forbindelse ogsaa blev opnaaet og Aftale truffet om Arbejdets Genoptagelse Mandag Morgen. — De Indklagede erkender, at Arbejderne ikke har haft Ret til at standse Arbejdet uden Varsel, men de hævder samtidig, at der i denne Sag foreligger saadanne formildende Omstændigheder, at der ikke er Grundlag for at idømme nogen Bod for den skete Arbejdsstandsning, der ikke heller har varet længere end til Fredag Aften, idet Arbejderne var klare til at begynde Arbejdet Lørdag Morgen.

Som det fremgaar af det ovenfor anførte, er det under Sagen uomstridt, at den paaklagede af Maskinarbejderne iværksatte Arbejdsstandsning har været ulovlig. Herefter, og idet der ikke ses at foreligge Omstændigheder, der har kunnet undskylde den skete uvarslede Arbejdsstandsning paa en saadan Maade, at Bodsansvar dermed skulde bortfalde, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der vil være at ikende hver enkelt af de 54 Arbejdere en Bod, der efter Omstændighederne findes at kunne bestemmes til 8 Kr., hvilket Beløb tillige vil kunne tjene til Dækning af det Selskabet tilføjede Tab, om hvilket iøvrigt intet nærmere er oplyst.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

Den ovenfor omhandlede Arbejdsstandsning har været ulovlig.

Til Klagerne betaler hver enkelt af de paa den

under Sagen fremlagte Liste opførte 54 Arbejdere en Bod, stor 8 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 2206.

Murere hos Firmaet F. W. Jöhnk, Haderslev.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 2. April 1936 i Sag Nr. 2206: De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark mod Firmaet F. W. Jøhnk, Haderslev.

Mellem Hr. F. W. Jøhnk, Haderslev, der ikke er Medlem af nogen Arbejdsgiverorganisation, og Murersvendenes Fagforening i Haderslev, blev der den 17. Januar 1934 indgaaet en Overenskomst, hvorved Jøhnk forpligtede sig til at betale efter og iøvrigt overholde den Overenskomst og Priskurant, som til enhver Tid er gældende mellem Hovedorganisationen for Mesterforeningen i Byggefagene i Danmark og Murerforbundet i Danmark.

Mellem Firmaet F. W. Jøhnk og 3 Medlemmer af Fagforeningen er der oprettet særlige Overenskomster om de paagældende Løn- og Arbejdsforhold hos Firmaet. Af disse Overenskomster har den ene, dateret den 2. April 1935, saalydende Indhold:

»Mellem Firmaet F. W. Jøhnk, Haderslev, og Murer Hans Thygesen, Haderslev, træffes herved Overenskomst om sidstnævntes Ansættelse som Montør hos Firmaet F. W. Jøhnk, Haderslev, paa følgende Vilkaar:

§ 1.

Montørens Arbejde bestaar i efter Firmaets nærmere Anvisning at foretage Opførelse og Montage af Bager- og Konditorovne, Eftersyn, Ombygning, Reparation og Nedrivning af saadanne og andre dermed i Forbindelse staaende Arbejder. Firmaet vil saavidt muligt give Montøren et rimeligt Varsel om hvert Arbejdes Paabegyndelse, men har i paakommende Tilfælde Ret til at tilkalde Montøren til Arbejde med 1 Dags Varsel.

Montøren er i sit Arbejde pligtig i enhver Henseende at efterkomme de Ordrer og Instruktioner, der gives ham af Firmaet eller Firmaets i det enkelte Tilfælde udpegede Befuldmægtigede. Saafremt Montøren arbejder sammen med Medhjælpere, over hvilke han har Tilsynet, har han Ansvaret for disses Arbejde.

§ 2.

Som Vederlag yder Firmaet Montøren en Løn af Kroner 1,60 pr. Arbejdstime og Kroner 1,00 pr. Rejsetime, dog saaledes, at Lønnen stiger og falder med det almindelige Lønniveau for Murersvende. Ved Arbejde paa Pladser, der ligger mere end 3 km fra Montørens Hjem, afholder Firmaet Rejseudgifter og yder Montøren frit Ophold under Montagen og paa Rejsen.

§ 3.

Lønnen udbetales ugevis bagud hver Mandag efter Arbejdstidens Ophør, idet Firmaet af Lønbeløbet tilbageholder 10 Øre pr. Arbejdstime. De tilbageholdte Beløb indsættes straks i Haderslev Amtssparekasse, Haderslev, paa en Kontrabog lydende paa Montørens Navn og forsynet med Paategning om, at Montøren kun kan disponere over det indestaaende Beløb med Firmaets Samtykke. Kontrabogen forbliver i Firmaets Varetægt som Sikkerhed for vel udført Montage og for Montørens Forpligtelser i Henhold til § 1 og § 4.

Naar Kontrabogens Paalydende har naaet en Størrelse af Kroner 1000,00, og saalænge dens Paalydende har denne Størrelse, udbetales det fulde ugentlige Lønbeløb til Montøren, ligesom han i saa Fald har Ret til at hæve de paaløbne Renter.

§ 4.

Under Hensyn til, at Montøren har faaet sin specielle Uddannelse i Montering og Opbygning af Bageovne m. m. gennem Firmaet F. W. Jøhnk og paa Firmaets Bekostning, samt da Kendskabet til denne Montering og Opbygning er Firmaets Forretningshemmelighed, træffes herved følgende Aftale:

Montøren er, baade medens Kontrakten bestaar og efter dens Ophør forpligtet til ikke at arbejde for konkurrerende Firmaer eller for egen Regning drive eller være interesseret i konkurrerende Firmaer eller for egen Regning drive eller være interesseret i konkurrerende Virksomhed direkte eller indirekte. Denne Bestemmelse skal kunne haandhæves ved umiddelbart Fogedforbud.

Ligeledes er han paa samme Maade forpligtet til at hemmeligholde ethvert Kendskab, han under Arbejdet erhverver til Ovnenes Konstruktion og Indretning.

Overtrædelse af de i denne Paragraf anførte Pligter betragtes som væsentlig Misligholdelse, der betinger Erstatningspligt og Afskedigelse uden Varsel ligesom Montøren udover Erstatning for den forvoldte Skade er pligtig til at betale en Konventionalbøde stor Kroner 1000,00.

§ 5.

Eventuelle Divergenser mellem Firmaet og Montøren, der ikke bilægges ved Forhandling, afgøres af de almindelige Domstole, idet Haderslev vedtages som Værneting for begge Parter.«

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark indklaget Firmaet F. W. Jøhnk ved dets Indehaver Hr. F. W. Jøhnk med Paastand om, at Indklagede kendes pligtig at overholde den gældende faglige Overenskomst og at annullere de indgaaede særlige Overenskomster som stridende mod den faglige Overenskomst, hvorhos Indklagede paastaas idømt en Bod.

Indklagede paastaar Frifindelse.

Medens Klagerne har anført en Række Punkter, paa hvilke Særoverenskomsterne skal være i Strid med den faglige Overenskomst og blandt andet har gjort gældende, at der har fundet Underbetaling Sted i Forhold til den faglige Overenskomsts Bestemmelser om Procenttillæg for Overarbejde, Helligdagsarbejde med videre, bestrides det fra Indklagedes Side, at Særoverenskomsterne paa noget Punkt skulde stride med den faglige Overenskomst saavel som at Underbetaling har fundet Sted, idet den stedfundne Aflønning tværtimod har givet Arbejderne betydelig større

Indtægt, end hvad de efter den faglige Overenskomst, der bygger paa Minimallønssystemet, har Krav paa.

Til almindelig Belysning af de indgaaede Særoverenskomster har Indklagede anført følgende:

Indklagede har i en lang Aarrække drevet Købmandsforretning i Haderslev og solgte før Genforeningen som Repræsentant for et tysk Fabrikationsfirma Bageovne, som blev opbyggede og monterede af specialkyndige tyske Montører, der aflønnedes af Fabriken. Efter Genforeningen maatte dette Forhold til den tyske Fabrik ophøre. Indklagede gik nu over til at sælge Bageovnene for egen Regning og maatte som Arbejdsgiver lade Ovnene bygge og montere. De tyske Montører forblev foreløbig her i Landet for at specialuddanne danske Murersvende til det paagældende Arbejde, men Tyskerne kunde ikke vedblivende faa Opholdstilladelse her. Indklagedes Forretning samt Usikkerheden i Valutasituationen tillod ham ikke at antage Folk til fast og udelukkende Beskæftigelse som Formænd eller Funktionærer ved Arbejdet med Ovnene, og Indklagede saa sig herefter nødsaget til at træde i Overenskomstforhold til Fagforeningen. Da det tyske Firma har Patent paa Bageovnene, har Indklagede fundet det nødvendigt at optage en Konkurrenceklausul i Særoverenskomsterne.

Ved Bedømmelsen af det paaklagede Forhold skal Retten først bemærke, at de paagældende Murersvende i deres organisationsmæssige Stilling til Firmaet maa anses som almindelige Lønarbejdere, og at Særoverenskomsterne maa vige for den almindelige faglige Overenskomst, forsaavidt de paa noget Punkt maatte befindes at være stridende mod denne, jfr. i denne Forbindelse Rettens Kendelse i Sag Nr. 621.

Hvad dernæst angaar de enkelte af Klagerne fremhævede Punkter, skal Retten udtale følgende:

Særoverenskomstens § 1 om, at Firmaet har Ret til med 1 Dags Varsel at tilkalde Montører til Arbejde, kan komme i Strid med Arbejdernes frie Adgang til at tage Arbejde hos andre Arbejdsgivere og navnlig med dens Ret og Pligt til at deltage i og fuldføre Akkorder hos andre Arbejdsgivere. Indklagede har anført, at Bestemmelsen kun tager Sigte paa uopsætteligt Arbejde, og at den af Klagerne anførte Betragtning næppe vil være af praktisk Betydning.

Retten finder i Betragtning af de foreliggende særlige Omstændigheder, at Bestemmelsen kan opretholdes med det Forbehold, at Ansvar for Ikke-Opfyldelse af Bestemmelsen ikke kan paalægges Montøren, naar hans Beskæftigelse med andet Arbejde afgiver en tvingende eller i høj Grad rimelig Grund for ham til ikke at give Møde efter Indkaldelsens Tilsigelse. Uenighed herom maa afgøres ved faglig Mægling og Voldgift.

2. Retten finder, at Bestemmelserne i Særoverenskomstens § 2 om et fast Vederlag — senere forhøjet til 1 Kr. 70 Øre — pr. Arbejdstime m. v. er uforenelig med det i den faglige Overenskomst foreskrevne Lønsystem, hvorefter Timelønnen skal fastsættes til et vist Grundbeløb med procentvise Tillæg for Overarbejde, Helligdagsarbejde, visse Reparationsarbejder m. v. Det kan ikke herimod komme i Betragtning, at Arbejderne muligvis — eller rimeligvis — gennem længere Perioder, for Eksempel i Løbet af et Aar, alt ialt har faaet udbetalt større Beløb end den faglige Overenskomsts Minimaltarif giver dem Krav paa. Forbundet maa bl. a. af Kontrolhensyn have Ret til at forlange, at den faglige Overenskomsts Aflønnings-*System* opretholdes.

3. Retten kan ikke finde Bestemmelsen i Særoverenskomstens § 3 om Tilbageholdelse af 10 Øre pr. Arbejdstime stridende mod den faglige Overenskomst, *forsaavidt* den Lønning, der udbetales Arbejderne til fri Raadighed ikke herved bringes ned under den faglige Overenskomsts Minimalsatser. Skulde dette blive Tilfældet, maa Tilbageholdelsen bedømmes som Underbetaling. Tvistigheder om de tilbageholdte Beløbs Fortabelse maa afgøres ved faglig Mægling og Voldgift.

4. Retten finder ikke, at den i Særoverenskomstens § 4 indeholdte Konkurrenceklausul i Betragtning af de foreliggende særlige Omstændigheder kan anses stridende mod den faglige Overenskomst.

5. Bestemmelsen i Overenskomstens § 5 om, at *alle* Tvistigheder mellem Firmaet og Montøren afgøres af de almindelige Domstole, er uforenelig med den faglige Overenskomst. Ifølge de Regler for Behandling af faglig Strid, som efter den faglige Overenskomsts § 13 maa antages at være gældende mellem Parterne, skal enhver Uenighed af faglig Karakter — hvorunder ogsaa maa henføres Tvistigheder mellem Arbejdsgiveren og det enkelte Medlem af en Arbejderorganisation — søges bilagt ved Mægling, eventuelt ved Voldgift, og denne Bestemmelse kan ikke fraviges ved Særaftaler mellem Arbejdsgiveren og den enkelte Arbejder. Der er allerede i det foregaaende fremhævet Tilfælde, der maa afgøres ved faglig-retslig Vej og derfor ikke kan indbringes for Domstolene.

Med Hensyn til at Klagerne har gjort gældende, at der ved Opførelse af nye Ovne skal betales et Akkordafsavnstillæg paa 50 % af Timelønnen, skal bemærkes, at Uenighed herom maa afgøres ved faglig Mægling og Voldgift.

Til at idømme Indklagede en Bod har Retten ikke fundet tilstrækkelig Anledning.

Voldgiftssagens Omkostninger bør betales med Halvdelen af hver af Parterne.

K e n d e l s e :

De paaklagede mellem Firmaet F. W. Jøhnk, Haderslev, og 3 hos dette Firma beskæftigede Murersvende indgaaede Overenskomster er i det ovenangivne Omfang overenskomststridige.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales med Halvdelen af Klagerne og med Halvdelen af Indklagede.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 21 * KØBENHAVN DEN 15. MAJ 1936 * 32. AARGANG

Voldgiftskendelse Nr. 2.

Som meddelt i Redegørelsen for Overenskomstsituationen i forrige Nummer af Bladet, var det kun ganske enkelte April-Overenskomster, der skulde op til Voldgiftsbehandling. I sidste Øjeblik lykkedes det endog at undgaa Voldgift for næsten alle Arbejdsmandsoverenskomster, idet der efter Sagens Indbringelse for Retten opnaaedes Enighed mellem Parterne om de resterende Uoverensstemmelser. Rettens Kendelse omfatter derfor kun Overenskomsten mellem Aalborg Privatbaner og Arbejdsmandsforbundet samt Drejernes, Sadelmagernes, Tapetserernes og Snedkernes Overenskomster. Kendelsens Indhold ligger ganske paa Linie med Voldgiftskendelse Nr. 1 med Forhøjelse af Fagenes laveste Lønninger. Det største Stridsspørgsmaal, der endnu henstod, nemlig Forbundenes Krav om Sommerferie, afgjordes i det store og hele i Overensstemmelse med Arbejdernes Ønsker. Det vil sige, at der fra 1. Marts 1937 indføres Sommerferie for rundt 6000 Arbejdere. I Henhold til de Udtalelser, Formændene for de tre Forbund fremkom med umiddelbart efter Kendelsens Afsigelse, var der almindelig Tilfredshed med de gennemførte Lønforhøjelser, selv om disse kun kommer enkelte mindre Arbejdergrupper til Gode, ligesom man hilser det med Glæde, at det saa heftigt omstridte Feriespørgsmaal har fundet sin foreløbige Løsning. Med Hensyn til de øvrige Bestemmelser henviser vi til nedenstaaende Kendelse.

Kendelse Nr. 2

afsagt 2. Maj 1936 af

Voldgiftsretten, nedsat i Henhold til Lov af 29. Marts 1936 om Afgørelse af den mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund, Dansk Arbejdsgiverforening og Organisationer udenfor De samvirkende Fagforbund og mellem andre Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer bestaaende Uoverensstemmelse m. m.

Efter at Statens Forligsinstitution, forsaavidt angaar de til Udløb i April 1936 opsagte og ikke fornyede Overenskomster, har afsluttet sin Mægling i Medfør af § 7 i Lov af 29. Marts 1936, har den i Skrivelse af 27. April 1936 meddelt, at følgende Overenskomstforhold overgaar til Afgørelse af Voldgiftsretten:

1. *Aalborg Privatbaner og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
2. *Vognmand Chr. Petersen, Frederiksværk, og Arbejdsmændenes Fagforening for Frederiksværk og Omegn.*
3. *Stinesminde Teglværk og Arbejdsmændenes Fagforening for Oue og Omegn.*
4. *Traktor- og Tærskeværksejer Chr. Sørensen og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
5. *Sadelmager- og Tapetsererlauget i København, Centralforeningen for Sadelmager- og Tapetserermestre i Provinsen, Centralforeningerne af Snedkermestre i Jylland, Fyn og Østifterne og Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund.*
6. *Drejerlauget i København, Centralforeningen af Drejermestre i Danmark og Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Drejerforbundet i Danmark.*
7. *Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre og Snedkerforbundet i Danmark.*
8. *Aalborg Dampvaskeri og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
9. *Aa Mølle Kridtslemmeri og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
10. *A/S Skandinavisk Gummi Co. og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
11. *N. N. Blumensaadts Fabrikker og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
12. *Møens Stenminer og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
13. *A/S C. Loehrs Fabrikker, Fredericia, og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
14. *Johan & Axel Hornbech og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
15. *De danske Blodfoderfabrikker og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
16. *A/S Worning & Petersen og Dansk Arbejdsmandsforbund.*
17. *Havne- og Købmandsorganisationen for Sønderborg Amt og Arbejdsmændenes Fagforening*

for Sønderborg og Havnearbejdernes Fagforening, sammesteds.

18. *Foreningen af Arbejdsgivere i Horsens og Havnearbejdernes Fagforening i Horsens.*
19. *Overenskomstforholdene ved Lastning og Losning af D.F.D.S.s Skibe i Provinshavnene.*
20. *Overenskomsterne mellem Havne- og Købmandsorganisationerne i Danmark og Dansk Arbejdsmandsforbund vedrørende Københavns Havn.*

Hvad angaar de under Nr. 8 til Nr. 20 nævnte Overenskomstforhold, er der efter Sagens Indbringelse for Retten opnaaet Enighed mellem Parterne.

Med Hensyn til de under Nr. 2 til Nr. 4 nævnte Overenskomstforhold er der trods skriftlig Opfordring ikke fra Arbejdsgivernes Side givet Møde for Retten, hvorfor de nævnte Sager er udsat til Behandling efter formelig Indstævning af de paagældende.

Aalborg Privatbaner (jfr. det under Nr. 1 nævnte Overenskomstforhold) har principalt nedlagt Paastand paa, at Sagen afvises. Efter at Retten ved Kendelse af 28. April 1936 har forkastet denne Paastand, har Parterne i Forening affattet og underskrevet et Dokument af 28. April 1936 indeholdende de hidtil gældende Overenskomstregler med de Ændringer, hvorom der er Enighed mellem Parterne.

Parterne i dette Overenskomstforhold samt Parterne i de under Nr. 5 til Nr. 7 nævnte Overenskomstforhold har nedlagt nærmere præciserede Paastande paa Ændringer i de hidtil gældende Overenskomster.

Efter at Sagen har været forhandlet for Retten, træffes herved følgende Bestemmelser:

Følgende Overenskomster:

1. *Aalborg Privatbaner (Fjerritslev—Frederikshavn Jernbaneselskab A/S, Aalborg—Hadsund Jernbaneselskab A/S og Aalborg—Hvalpsund Jernbaneselskab A/S) og Dansk Arbejdsmandsforbund,*
5. *Sadelmager- og Tapetsererlauget i København, Centralforeningen for Sadelmager- og Tapetsenermestre i Provinsen, Centralforeningerne af Snedkermestre i Jylland, Fyn og Østifterne og Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund,*
6. *Drejerlauget i København, Centralforeningen af Drejermestre i Danmark og Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Drejerforbundet i Danmark,*
7. *Fællesforeningen af Danmarks Snedkermestre og Snedkerforbundet i Danmark*

fornyes indtil 1. Marts 1938, dog saaledes, at, saafremt det af Det statistiske Departement offentliggjorte Pristal pr. 1. Oktober 1936 skulde afvige mindst 6 Points fra det pr. 1. Januar 1936 offentliggjorte Pristal (173, idet Prisniveauet i 1914 sættes lig 100), skal hver af Parterne være berettiget til at opsige Overenskomsten til Ophør 1. Marts 1937; saadan Opsigelse kan finde Sted, selv om den i vedkommende Overenskomst fastsatte Opsigelsestermin er overskredet, men maa da ske senest 8 Dage efter Pristallets Offentliggørelse.

Fornyelsen finder iøvrigt Sted med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne, samt paa følgende Vilkaar:

Nr. 5. Sadelmagerfaget.

a. I Provins-Overenskomstens Bestemmelser om Kvindelønninger forhøjes Satserne 43, 50 og 60 Øre til henholdsvis 45, 52 og 62 Øre.

b. De paabegyndte Forhandlinger om en Revision af Prislisten fortsættes; de Poster, hvorom der er opnaaet Enighed, staar ved Magt. Forhandlingerne føres paa Grundlag af Bibeholdelse af det nuværende Lønniveau og skal være afsluttet senest den 15. Juni 1936. De eventuelt tilbagestaaende Uoverensstemmelser henvises til Afgørelse ved en i Henhold til Overenskomsten nedsat faglig Voldgift, der senest den 30. Juni 1936 skal træffe sin Afgørelse paa det foran angivne Grundlag.

Samtlige Ændringer i Prislisten træder i Kraft fra og med 1. Juli 1936.

c. Der indføres fra 1. Marts 1937 en Ferieordning, hvorefter der ydes Arbejderne 6 Dages Sommerferie med Løn i Forbindelse med 2 Søndage. Ferielønnen beregnes efter den Tid, Arbejderne har været beskæftiget i Virksomheden efter 1. Marts 1937.

Nr. 6. Drejerfaget.

a. Minimallønnen fastsættes til 110 Øre pr. Time, fra 1. Oktober 1936 til 113 Øre og fra 1. Marts 1937 til 115 Øre.

b. Personlige Timelønninger forhøjes med 3 Øre, dog højst til 118 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 120 Øre.

c. Der indføres fra 1. Marts 1937 en Ferieordning, hvorefter der ydes Arbejderne 6 Dages Sommerferie med Løn i Forbindelse med 2 Søndage. Ferielønnen beregnes efter den Tid, Arbejderne har været beskæftiget i Virksomheden efter 1. Marts 1937.

Nr. 7. Snedkerfaget.

a. Minimallønnen fastsættes til 113 Øre, fra 1. Marts 1937 til 115 Øre.

b. Lønnen for Udlærlinge fastsættes i det første Aar efter Læretidens Udløb til 108 Øre og fra 1. Marts 1937 til 110 Øre.

c. Personlige Lønninger forhøjes:

I Provinsen med 3 Øre, dog højst til 118 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 120 Øre.

I København med 3 Øre, dog højst til 135 Øre, fra 1. Marts 1937 med yderligere 2 Øre, dog højst til 137 Øre.

d. Bygningssnedkere i København og Provinsen:

1. Naar en Svend antages i Arbejde, og saa længe han arbejder for vedkommende Mester, besørger denne Kørsel af Svendens Høvlebænk og Værktøj. Ved Arbejdsforholdets Ophør besørger Mesteren Høvlebænk og Værktøj transporteret til Svendens Bopæl eller andet Sted, hvor det opbevares.

2. Imedens Svenden arbejder for en Mester, maa han ikke paatage sig Arbejde for andre og udføre dette i eller udenfor Arbejdstiden for egen Regning.

e. Der indføres fra 1. Marts 1937 en Ferieordning, hvorefter der ydes Arbejderne 6 Dages Sommerferie med Løn i Forbindelse med 2 Søndage. Ferielønnen beregnes efter den Tid, Arbejderne har været beskæftiget i Virksomheden efter 1. Marts 1937.

Undtaget fra Ferieordningen er de ved Bygningssnedkerarbejde beskæftigede Svende. For delvis Beskæftigelse ved Bygningssnedkerarbejde beregnes ikke Ferieløn.

Fællesbestemmelse:

Samtlige Lønreguleringer træder, naar ikke andet er bestemt, i Kraft fra og med 1. Maj 1936.

P. Bülow. *Dreyer.*
Olaf H. Krabbe. *V. Topsøe-Jensen.*

De samvirkende Fagforbunds nye Sekretærer.

D. s. F.s Generalforsamling den 19. Marts vedtog som bekendt at bemyndige Forretningsudvalget at foretage fornøden foreløbig Ansættelse af Sekretærer indtil næste ordinære Generalforsamling. I Henhold til denne Beslutning har Forretningsudvalget ved sit Møde den 29. April foretaget Valg af to nye Sekretærer. Hertil valgtes Formanden for Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i København, *Eiler Jensen,* og Formanden for Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund, *Laur. Hansen.*

De nye Sekretærer turde være saa godt kendte indenfor Fagbevægelsen, at en nærmere Præsentation egentligt er overflødig. *Eiler Jensen,* der er 42 Aar gammel, beklædte forskellige Tillidshverv i Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening, forinden han i 1925 valgtes til Foreningens Formand. Foruden Arbejdet indenfor sit eget Forbund, har han navnlig deltaget i Oplysningsvirksomheden.

Laur. Hansen, der er 41 Aar, har været aktiv indenfor Arbejderbevægelsen i sin Fødeby Slagelse. I 1925 valgtes han til Formand for Dansk Kedel- og Maskinpasserforbund og har siden den Tid taget ivrig Del i det praktiske Organisationsarbejde. Fra 1. Januar 1936 har Hansen været Medlem af D. s. F.s Forretningsudvalg.

Begge Sekretærer tiltraadte deres nye Stilling den 4. Maj.

Forretningsudvalget.

Paa Grund af Laur. Hansens Valg som Sekretær i D. s. F. er den for Tur staaende Suppleant, Th. Clausen, Formand for Skandinavisk Sadelmager- og Tapetsererforbund, indtraadt som Medlem af Forretningsudvalget.

Endvidere har Socialdemokratisk Forbunds Forretningsudvalg i Stedet for afdøde Fr. Andersen udpeget Folketingsmand Hedtoft-Hansen til Medlem af D. s. F.s Forretningsudvalg.

D. s. F.s Repræsentantskab.

I sit Møde den 29. April har Forretningsudvalget vedtaget, at det aarlige, ordinære Repræsentantskabsmøde afholdes *Mandag den 25. Maj* (eventuelt ogsaa Tirsdag den 26. Maj) i »Folkets Hus« paa Enghavevej, København. Den foreløbige Dagsorden er fastsat som følger:

1. Beretning om Virksomheden.
2. Regnskabet for Aaret 1935.
3. Valg af Suppleanter til Grænseudvalget.
4. Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.
5. Eventuelt flere Punkter.

Arbejdsanvisning under Arbejdskonflikter.

I Begyndelsen af November Maaned 1935 blev D. d. F.s Forretningsudvalg bekendt med, at Direktøren for Arbejdsdirektoratet under den 16. Oktober s. A. havde tilsendt de her i Landet værende offentlige Arbejdsanvisningskontorer et Cirkulære, der henleder Arbejdsanvisningskontorernes Opmærksomhed paa, at den i Arbejdsløshedslovens § 5, Stk. 1 indeholdte Bestemmelse om, at Arbejdsanvisning vil være at standse, naar en faglig Organisation paa behørig Maade har meddelt, at der er iværksat Strejke eller Lockout, *kun* angaar Anvisning af *organiseret* Arbejdskraft saaledes, at Kontorerne uanset den foreliggende Konflikt saavel er berettiget som forpligtet til at opretholde Anvisning af *uorganiseret* Arbejdskraft. Dog skal Kontorerne ikke undlade at gøre den anviste Arbejdskraft opmærksom paa den foreliggende Konflikt.

En Følge af dette Cirkulære var bl. a., at den offentlige Arbejdsanvisning i December Maaned anviste en Arbejder til Sønderborg Valsemølle, skønt Dansk Mølleriarbejderforbund havde en lovlig Konflikt løbende overfor nævnte Virksomhed.

I Anledning af det af Arbejdsdirektøren foretagne Skridt, tilsendte D. s. F. under 2. November Socialministeren en Skrivelse, hvori Ministeren anmodes om at tilbagekalde nævnte Cirkulære. D. s. F. hævdede, at den anførte Bestemmelse i Loven udtrykkeligt fastslaar, at naar Arbejdsanvisningen har faaet Meddelelse om, at der er Konflikt paa en Arbejdsplads, Anvisning af Arbejdskraft til en saadan Virksomhed ophører, indtil Konflikten er endt eller kendt ulovlig. Ligeledes anførtes, at den foretagne Deling i organiserede og uorganiserede Arbejdere ikke har Hjemmel i nævnte Lovs Bestemmelser.

I Besvarelse af D. s. F.s Henvendelse, fremsendte Socialministeren under 17. April en læn-

gere Redegørelse for det paaklagede Forhold og meddelte til Slut, at Socialministeriet under Hensyntagen til alle foreliggende Omstændigheder maa holde for, at Bestemmelsen i Arbejdsløshedslovens § 5, Stk. 1, vil være at forstaa saaledes, at Arbejdsanvisningskontorerne under de omhandlede Forhold skal standse *al* Arbejdsanvisning til de af Konflikten berørte Arbejdspladser, saavel for organiserede som for uorganiserede Arbejdere. Direktoratet skal anmodes om at give Arbejdsanvisningskontorerne Meddelelse i Overensstemmelse hermed.

Dermed har Socialministeriet tilsluttet sig D. s. F.s Opfattelse angaaende Forstaaelsen af omtalte Lovbestemmelse ,og der er saaledes skabt fuld Klarhed m. H. t. Anvisning af Arbejdskraft under Arbejdskonflikter.

RUNDSKUE

ARBEJDSLØSHEDEN I 1935. Statistisk Departement har foretaget en Opgørelse over Arbejdsløsheden i Aaret 1935, en Opgørelse, der udelukkende omfatter organiserede Arbejdere og kun drejer sig om den Arbejdsløshed, der skyldes Forholdene i Erhvervslivet. Man gør opmærksom paa, at det Antal Arbejdere, der omfattes af denne Statistik, har været stærkt stigende i Aarene 1932—35, nemlig fra ca. 300,000 ved Udgangen af 1931 til ca. 393,000 ved Udgangen af 1935, og denne Stigning bidrager til i højere Grad end hidtil at gøre Arbejdsløshedsstatistikken for de organiserede Arbejdere til et repræsentativt Udtryk for Arbejdsløsheden i den egentlige Arbejderklasse som Helhed.

Antallet af Arbejdsløse i 1935 har været gennemsnitligt 76,195 eller 19,7% mod 22,1% i 1934, 22,8 i 1933 og 31,7% i 1932. *Det samlede Antal tabte Arbejdsdage i 1935 er opgjort til ca. 23 Millioner eller gennemsnitligt 60 Dage pr. Arbejder,* medens de tilsvarende Tal for 1934 var 24,8 Mill. og 67 Dage.

ARBEJDSSTANDSNINGER I 1935. I Aaret 1935 blev der iværksat 12 Arbejdsstandsninger, af hvilke 1 endnu var løbende ved Aarets Udgang.

Foruden disse 12 Arbejdskonflikter var der ved Nytaar 1935 endvidere 2 Konflikter løbende fra 1934; begge afsluttedes i 1935.

I 1935 har der saaledes været ialt 14 Arbejdsstandsninger.

Disse 14 Konflikter har direkte berørt 24 Virksomheder og 827 Arbejdere og medført et Tab paa ca. 14,000 Arbejdsdage mod i 1934 ca. 146,000 tabte Arbejdsdage og i 1933 ca. 18,000 tabte Arbejdsdage.

ENGROSPRISTALLET. Det af Statistisk Departement beregnede Engrospristal for April er uforandret 126. Indenfor de enkelte Grupper har der dog fundet nogle Forskydninger Sted. Vegetabilske Levnedsmidler er steget fra 127 til 130, medens animalske Levnedsmidler er gaaet ned fra 137 til 132. Dette bevirker, at Pristallet for Eksportvarer falder fra 150 til 143, medens det for Importvarer — hvor Gødningsstoffer, Foderstoffer samt Tekstil og Konfektion har mindre Stigninger — vokser fra 131 til 132. For Hjemmemarkedsvarer et Tallet gaaet ned fra 123 til 122.

Prisniveauet.

(Efter statistiske Efterretninger).

De af Det statistiske Departement siden Juli 1915 foretagne Beregninger over Prisforandringernes Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget er, som tidligere meddelt i Statistiske Efterretninger, fra og med Juli 1933 fortsat saaledes, at man som Basis for disse Beregninger bruger et Husholdningsbudget, der er opstillet efter de ved en Forbrugsundersøgelse i 1931 indvundne Oplysninger.

I nedenstaaende Tabel anføres Resultatet af de saaledes for April 1936 foretagne Beregninger, idet Tallene for det sidste Aar anføres til Sammenligning.

Udgifternes Fordeling paa Budgettets Hovedgrupper.

	1931 gnstl.	April 1935	Juli 1935	Okt. 1935	Jan. 1936	April 1936
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Fødevarer	974	1108	1142	1130	1132	1137
Klæder, Fodt., Vask	383	457	457	459	462	465
Bolig	421	448	448	448	465	465
Brændsel, Belysn. .	159	164	163	163	166	166
Skatter, Kontingenter o. l.	436	474	485	478	478	478
Andre Udgifter.....	727	756	756	756	756	756
I alt ...	3100	3407	3451	3434	3459	3467

Udgiften, beregnet i Procent af Udgiften i Aaret 1931 gnstl. (Udgiften i 1931 gnstl. = 100).

	1931 gnstl.	April 1935	Juli 1935	Okt. 1935	Jan. 1936	April 1936
Fødevarer	100	114	117	116	116	117
Klæder, Fodt., Vask	100	119	119	120	121	121
Bolig	100	106	106	106	110	110
Brændsel, Belysn. .	100	103	103	103	104	104
Skatter, Kontingenter o. l.	100	109	111	110	110	110
Andre Udgifter	100	104	104	104	104	104
I alt ...	100	110	111	111	112	112

Naar Udgiften i Aaret 1931 sættes = 100, var Udgiften efter de i Januar 1936 gældende Priser 112 og efter de nu for April foretagne Beregninger 112.

Hvis man i Stedet for Priserne i Aaret 1931 anvender Priserne i Juli 1914 som Basis, bliver Pristallet for April udregnet paa Grundlag af det efter Forbruget i 1931 opstillede Budget 173.

Arbejdslønnen i Industrien.

Oktober Kvartal 1935 og Aaret 1935.

Paa Grundlag af det lønstatistiske Materiale, der af Dansk Arbejdsgiverforening stilles til Raadighed for Det statistiske Departement, er der, ligesom for tidligere Kvartaler, for Oktober Kvartal 1935 foretaget en Opgørelse over Arbejdernes gennemsnitlige Timefortjeneste i en Række Fag indenfor Industrien, Haandværket og Handelen. Det skal bemærkes, at Betaling for Sommerferie ikke er inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester. Med Hensyn til Fremgangsmaaden ved Beregningen m. v. skal henvises til tidligere Rede-

Tabel 1. *Den gennemsnitlige Timefortjeneste i Oktober Kvartal 1935 og de 4 foregaaende Kvartaler.*

	Antal Arb. pr. 31. Decbr. 1935	Gennemsnitlig Timefortjeneste				
		Okt. Kv. 1935	Juli Kv. 1935	April Kv. 1935	Jan. Kv. 1935	Okt. Kv. 1934
		Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Københavns						
Fagl. Arbejdere	24366	175	176	175	171	176
Ufagl. —	22697	143	144	144	140	142
Ialt Mænd...	47063	160	160	160	156	160
Kvindel. Arbejdere.....	18949	90	90	89	89	88
Samtl. Arbejdere	66012	140	142	141	138	141
Provinsen						
Fagl. Arbejdere	21769	142	142	140	139	142
Ufagl. —	30949	126	124	123	122	124
Ialt Mænd...	52718	133	132	130	130	132
Kvindel. Arbejdere.....	11675	85	85	84	84	85
Samtl. Arbejdere	64393	125	124	123	122	124
Hele Landet						
Fagl. Arbejdere	46135	159	160	158	156	160
Ufagl. —	53646	133	132	132	130	132
Ialt Mænd...	99781	145	145	144	143	145
Kvindel. Arbejdere.....	30624	88	88	87	87	87
Samtl. Arbejdere	130405	133	133	132	130	132

gørelser, sidst i Statistiske Efterretninger 1933, Nr. 17.

I Tabel 1 er, for de større Hovedgrupper af Arbejdere, den gennemsnitlige Timefortjeneste angivet for Oktober Kvartal 1935 og for de 4 foregaaende Kvartaler.

Af Tabel 1 fremgaar det, at den gennemsnitlige *Timefortjeneste for samtlige Arbejdere under eet i Oktober Kvartal 1935 var 133 Øre.* For faglærte mandlige Arbejdere var Timefortjenesten 159 Øre, for Arbejdsmænd 133 Øre og for Kvinder 88 Øre. Det skal bemærkes, at den Mellemkategori af Arbejdere, der kan betegnes som »tillærte«, hovedsagelig indgaar under Gruppen ufaglærte. Som det vil ses af Tabellen, viser den gennemsnitlige Timefortjeneste kun ganske smaa Forandringer fra Juli til Oktober Kvartal.

Ligesom for de foregaaende Kvartaler er der for Oktober Kvartal foretaget en Opgørelse over Fortjenesten ved Overarbejde og Arbejde i skiftende Hold, og Tillægget pr. Time for samtlige Arbejdere under eet udgjorde henholdsvis 1,2 og 0,4 Øre. I Oktober Kvartal 1935 udgjorde Antallet af Overarbejdstimer for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, 2,7 pCt. af samtlige Arbejdstimer.

I Tabel 2 er angivet den gennemsnitlige Timefortjeneste for Hovedgrupper af Arbejdere i Aarene 1935 og 1934 med Adskillelse mellem Fortjenesten ved Arbejde paa Akkord og i Timeløn. Gennemgaaende er der, som Følge af de i Hovedsagen uforandrede Overenskomstforhold, kun sket smaa Forandringer i Tallene fra 1934 til 1935. Dette gælder særlig Timelønsarbejdet, medens der for Akkordarbejdet i enkelte af de betragtede Grup-

Tabel 2. *Den gennemsnitlige Timefortjeneste ved Akkord og i Timeløn i Aarene 1935 og 1934.*

	1935			1934		
	Akkord	Timeløn	Tilsammen	Akkord	Timeløn	Tilsammen
København	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Faglærte Arbejdere...	192	159	174	191	158	174
Ufaglærte — ...	184	127	143	181	127	142
Ialt Mænd...	189	141	159	187	141	158
Kvindl. Arbejdere....	102	76	90	101	75	89
Samtl. Arbejdere...	160	127	140	158	126	140
Provinsen						
Faglærte Arbejdere...	154	130	141	153	130	140
Ufaglærte — ...	146	112	124	145	110	123
Ialt Mænd...	150	119	131	149	118	130
Kvindl. Arbejdere....	99	68	85	97	67	84
Samtl. Arbejdere...	139	112	123	137	111	122
Hele Landet						
Faglærte Arbejdere...	174	145	158	173	144	158
Ufaglærte — ...	160	119	132	158	118	131
Ialt Mænd...	168	129	144	166	129	143
Kvindl. Arbejdere....	101	73	88	99	73	87
Samtl. Arbejdere...	149	119	132	147	119	131

per er sket Forskydninger af lidt større Betydning.

Som foran anført, er Betaling for Sommerferie ikke inkluderet i de beregnede gennemsnitlige Timefortjenester, og disse inkluderer heller ikke Tillæg for Overarbejde og Tillæg for Arbejde i skiftende Hold, hvor det er muligt at udskille saadanne Tillæg fra Fortjenesten. For Aaret 1935 er der foretaget en Opgørelse over Fortjenesten herved, og for Hovedgrupperne af Arbejdere meddeles i nedenstaaende Tabel 3 Resultaterne af denne Opgørelse.

Det maa dog erindres, at det kun er en Del af de i Statistikken indbefattede Arbejdere, der har de her omhandlede Tillæg, idet f. Eks. Sommerferie ikke forekommer i adskillige Fag (f. Eks. Byggefagene), saaledes at de gennemsnitlige Tillæg pr. Time for de Arbejdere, der faar saadanne Tillæg, er større end ovenstaaende.

Med Hensyn til Overarbejdets Omfang skal anføres, at for de Fag, hvor Oplysning om Overarbejde foreligger, udgjorde Antallet af Overarbejdstimer i Aaret 1935 2,5 pCt. af samtlige Arbejdstimer. For faglærte Mænd var Procenten 2,2, for

Tabel 3. *Gennemsnitligt Tillæg pr. Time i Aaret 1935.*

	Overarbejde			Holdskifte			Sommerferie		
	København	Provinsen	Hele Landet	København	Provinsen	Hele Landet	København	Provinsen	Hele Landet
	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
Fagl. Arb....	1,1	1,3	1,2	0,4	0,3	0,4	2,2	1,6	1,9
Ufag. Arb. ..	1,8	1,4	1,6	0,4	0,4	0,4	1,8	1,1	1,4
Ialt Mænd.	1,5	1,4	1,4	0,4	0,3	0,4	2,0	1,3	1,6
Kv. Arb.....	0,4	0,4	0,4	0 3	0,6	0,4	1,5	1,2	1,4
Samtl. Arb...	1,2	1,2	1,2	0,4	0,4	0,4	1,9	1,3	1,6

Tabel 4. Arbejdslønnen i forskellige Industrier m. v. i 1935 og 1934.

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1935	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1935	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1934	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1935	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1934	Gnsntl. Timeftj. Aaret 1933
		Øre	Øre		Øre	Øre
Tilvirkn. af Nærings-og Nydelsesmidler:						
Bagerier, Svende	760	150	150	1	123	122
Bryggerier, ufagl. Arb.	1977	146	145	533	134	134
— Kvinder	851	107	105	295	88	88
Chokoladefab., faglærte Arb.	56	140	138	22	130	131
— ufagl. Arb.	194	118	116	15	115	115
— Kvinder	851	72	72	104	63	62
Cikoriefabrikker, ufagl. Arb.	33	144	138	11	109	104
— Kvinder	44	90	88	30	69	66
Konservesfabrikker, ufagl. Arb.	47	141	142	39	104	104
— Kvinder	240	83	83	180	63	63
Margarinefabr., ufagl. Arb.	102	135	—	95	130	—
— Kvinder	56	83	—	45	82	—
Mælkekondens.fabr., ufagl. Arb.	—	—	—	76	117	117
— Kvinder	—	—	—	170	81	83
Møller, Svende	52	140	140	179	122	121
— ufagl. Arb.	34	131	131	131	111	111
Spritfabrikker, ufagl. Arb.	70	141	140	227	137	136
— Kvinder	62	115	114	14	115	112
Sukkerfabrikker, ufagl. Arb.	338	147	145	3711	124	116
— Kvinder	161	84	85	178	60	59
Tobaksindustri:						
Cigarfabr., Mænd, faglærte	960	150	149	659	146	145
— — ufaglærte	56	128	129	36	124	123
— Kvinder, faglærte	654	128	127	184	135	134
— — ufaglærte	1102	113	110	1731	115	115
Cigaretfabr., Mænd, ufaglærte	43	205	206	3	147	149
— Kvinder	183	125	125	43	90	93
Røgtobaksfabr.: Mænd, ufagl.	35	182	185	63	135	136
— Kvinder	118	121	121	112	98	99
Skraatobaksfabr.: Mænd, fagl.	17	208	203	55	187	184
— — ufagl.	18	130	133	29	129	128
— Kvinder	95	83	82	164	82	83
Tekstilindustri:						
Possementfaget, Svende	29	153	152	6	180	191
— Kvinder	34	78	76	3	80	74
Rebslagerier, Svende	5	136	137	22	119	116
— ufagl. Arb.	99	134	129	55	104	101
— Kvinder	162	75	75	139	63	60
Sejlmagersvende	6	179	179	20	123	128
Sækkefabrikker, Arbm.	9	116	117	13	103	102
— Kvinder	119	75	77	134	70	70
Tekstilfabr., Mænd	845	134	130	2383	120	118
— Kvinder	2542	92	88	4404	80	79
Beklædningsindustri m. v.:						
Hattemagere	32	186	187	—	—	—
Hattearbejdersker	142	93	90	—	—	—
Skomagersvende	11	159	154	—	—	—
Skotøjsarbejdere, Mænd	860	155	153	101	117	113
— Kvinder	1005	92	90	91	74	74
Skræddersvende i bestilt Skrædderi	112	155	154	9	138	138
Skræddersvende i Industrien	156	157	156	22	140	139
Syersker	2373	78	77	416	72	72
Tilskærere i Industrien	173	188	186	—	—	—
Jordarbejde og Bygningsindustri:						
Blikkenslagersvende	299	185	192	296	137	136
Brolæggersvende	50	240	245	25	173	174
Bygningssnedkersvende	752	187	191	703	134	136
Glarmestersvende	148	146	144	129	119	120
Jord- og Betonarbejdere	2203	175	173	1931	123	127
Linoleumspaalæggere	85	189	181	—	—	—
Malersvende	948	193	189	385	139	138
Murersvende	1241	252	245	1959	155	155
Murarbejdsmænd	902	198	195	1862	131	133
Stukkatørsvende	42	190	194	3	139	152
Terrazzoarbejdere	67	168	162	17	120	121
Tømrersvende	752	213	210	1823	140	140
Arbm. hos Tømrere	15	124	125	41	113	113
Trævareindustrien:						
Billedskærersvende	7	145	146	45	133	132
Bødkersvende	97	163	160	110	145	144
Børsteindustrien, Svende	64	152	146	18	126	125
— ufagl.	32	138	136	6	101	101
— Kvinder	93	83	82	12	70	71
Drejersvende	39	138	135	37	136	138
Kurvemagersvende	10	118	115	—	—	—
Møbelsnedkersvende	563	159	159	737	130	130
Maskinsnedkere	384	153	151	1101	120	119
Pianoarbejdere	114	173	172	15	125	124
Rammearbejdere	39	159	154	22	123	122
Saddelmager- og Tapetserersv.	226	172	167	162	139	140
Træindustriarbejdere, ufagl.	216	118	117	549	104	103
Læder- og Lædervare-industri:						
Garverier, Svende	142	178	172	65	147	145
— ufagl. Arb.	191	170	166	246	147	141
— Kvinder	23	99	96	12	68	72
Læderv. og Rejsetøjsarb., fagl.	87	172	166	—	—	—
— — Kvinder	87	82	79	—	—	—
Sten-, Ler-, og Glasindustri:						
Cementfabr., Arbm.	—	—	—	993	145	145
Cementstøberier, Arbm.	56	215	206	145	118	120
Glasslibere	28	154	154	48	162	153
Glasmagere	3	151	160	50	189	167
Grus- og Skærvefabr., Arbm.	10	131	131	252	108	109
Kalk- og Teglværker, Arbm.	52	131	133	2415	115	115
— Kvinder	—	—	—	130	68	66
Keram. Industri, fagl. Arb.	186	169	168	72	134	130
— ufagl. —	387	134	130	116	112	111
— Kvinder	406	100	98	65	77	75
Stenhuggerier, Svende	75	174	171	309	122	118
— ufagl. Arb.	91	134	132	157	113	111
Metalindustri:						
Blikkenslagersvende	294	201	178	138	142	140
Elektrikere	865	166	162	966	142	139
Formere	422	173	172	595	148	145
Guld-, Sølv- og Elektropletarb.	305	149	145	124	131	129
Gørtlere	198	148	147	70	135	132
Karetmagere	39	166	168	39	143	144
Kobbersmede	64	191	191	72	166	166
Malersvende	128	187	184	240	156	155
Metalslibere	202	167	163	104	137	132

Tabel 4. Arbejdslønnen i forskellige Industrier m. v. i 1935 og 1934 (fortsat).

Fag	København			Provinsen		
	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1935	Gnstl. Timeftj. Aaret 1935	Gnstl. Timeftj. Aaret 1934	Ant. Arbejd. pr. 31/12 1935	Gnstl. Timeftj. Aaret 1935	Gnstl. Timeftj. Aaret 1934
		Øre	Øre		Øre	Øre
Metaltrykkere	53	176	170	26	148	140
Skibstømrere	126	176	174	255	149	147
Smede og Maskinarbejdere	8062	166	164	7463	138	136
Træarbejdere	346	158	157	714	139	135
Div. fagl. Arbejdere	135	175	172	69	140	139
Arbejdsmænd	5043	131	131	4965	120	119
Kvinder	2714	87	87	778	75	74
Kemisk Industri o. lign.:						
Elektricitets-, Gas- og Vandv., ufagl. Arb.	4	111	111	67	122	120
Farve- og Lakfabr., ufagl. Arb.	323	117	117	24	115	115
— Kvinder	41	68	68	5	82	83
Farverier, Svende	42	143	141	9	139	130
— ufagl. Arb.	122	116	113	13	112	109
— Kvinder	296	85	75	13	70	68
Fjerfabrikker, ufagl. Arb.	43	131	132	—	—	—
— Kvinder	61	70	66	—	—	—
Foderstoffabrikker, ufagl Arb.	29	125	124	35	110	109
Gummifabrikker, ufagl. Arb.	149	143	142	505	149	151
— Kvinder	112	80	79	661	86	91
Imprægnsanst, ufagl. Arb.	—	—	—	81	139	143
Isoleringsmontører	78	208	206	62	156	158
Jern-, Metal- og Kludebranchen, ufagl. Arb.	110	138	136	—	—	—
— Kvinder	66	86	81	—	—	—
Kemikalieindustr, ufagl. Arb.	97	119	118	12	111	111
— Kvinder	132	68	66	6	64	64
Oliemøller, ufagl. Arb.	709	147	143	958	146	142
— Kvinder	30	81	79	38	71	69
Olieraffinaderier, ufagl. Arb.	34	132	132	—	—	—
— Kvinder	6	79	77	—	—	—
Svovlsyrefabr., ufagl. Arb.	34	132	133	388	136	135
Sæbefabrikker, ufagl. Arb.	34	134	131	50	108	107
— Kvinder	42	90	92	53	67	65
Tagpapfabr. m. m., ufagl. Arb.	85	130	136	22	125	122
Tændstikfabr., ufagl. Arb.	52	146	145	—	—	—
Kvinder	133	88	88	—	—	—
Forsk. Industrier, ufagl. Arb.	183	136	135	103	119	126
— Kvinder	205	75	77	35	65	62
Papirindustri:						
Papirfabrikker, Arbmd.	230	124	121	893	117	116
Papirfabrikker, Kvinder	41	85	83	303	84	82
Papirvareindustri, ufagl. Arb.	104	125	123	20	119	119
— Kvinder	360	85	82	121	76	76
Æskefabrikker, ufagl. Arb.	80	123	122	30	127	123
— Kvinder	570	90	90	223	83	83
Fremstilling af Bøger, Billeder og Blade:						
Bogbinderier, Svende	498	174	173	156	134	132
— Kvinder	777	95	95	117	73	72
Bogtrykkerier m. v.:						
Typografer	2235	171	171	1294	159	160
Stentrykkere	248	183	183	130	150	149
Kemigrafer	302	182	182	30	155	153
Ufagl. Arb.	259	131	132	89	121	121
Kvinder	406	87	87	123	71	71
Litografiske Etabl., ufagl. Arb.	65	129	128	28	117	114
— Kvinder	86	87	87	36	70	71
Handel og Transport:						
Havnearbejdere	—	162	164	—	164	162
Lager- og Pakhusarbejdere	836	118	117	2060	114	114
Konduktører og Vognstyrere	87	160	158	28	156	152
Arbm. ved Jernbaner og Sporveje	2	133	133	54	106	106
Forskelligt:						
Badeanstalter, Kvinder	38	85	82	—	—	—
Barbersvende	97	113	116	—	—	—
Damefrisørinder	76	85	90	—	—	—
Kvinder paa Vaskerier	675	73	76	144	65	65
Kvinder ved Rengøring	325	79	81	28	70	69
Operatører og Kontr. v. Biogr.	180	164	161	—	—	—
Telefonarbejdere	464	139	134	579	139	118
Telefonarbejdersker	85	86	86	3	70	72
		Kr.pr.Uge			Kr.pr.Uge	
Fastlønnede Arbejdere:						
Formænd	827	96,62	95,83	776	75,59	75,38
Kuske	519	59,19	59,18	357	51,72	51,66
Chauffører	1980	60,95	60,83	917	54,85	54,29
Fyrbødere	345	62,14	61,58	731	57,89	56,90
Bude	241	50,74	49,83	20	52,91	51,12
Natvægtere	141	62,66	62,72	94	63,84	63,57

ufaglærte Mænd 3,3 og for Kvinder 1,8; for København var den 2,5 og for Provinsen ligeledes 2,5.

I Tabel 4 er der givet Oplysninger om den gennemsnitlige Timefortjeneste for de enkelte Fag i Aaret 1935, og til Sammenligning er anført de tilsvarende Tal for Aaret 1934.

Ved en saadan Beregning for Aaret som Helhed sker der en Udjævning af de Forskydninger i de enkelte Fags Fortjeneste, som har en mere tilfældig eller sæsonmæssig Karakter, og som særlig har Betydning i forskellige Byggefag, hvor de ofte langvarige Akkorder bevirker, at Akkordoverskud forholdsvis hyppigt udbetales i Aarets to sidste Kvartaler.

Det her anførte i Forbindelse med, at Overenskomstforholdene kun er undergaaet relativt smaa Forandringer fra 1934 til 1935, har medført, at den gennemsnitlige Fortjeneste for de allerfleste Fag kun viser smaa Forskydninger siden 1934. Angaaende Enkeltheder henvises til Tabellen.

Diktaturernes sociale Liv.

Af *Oscar Hedberg.*

IX.

Haabløshedens Triumf.

De nazistiske Tugthuslove om Arbejdet og Jordbruget har fuldt ud bekræftet, at jo ufriere og økonomisk daarligere Arbejdet og Samfundsforholdene iøvrigt er, des mere forlammes al Præstationsevne. Den tyske Arbejders Dygtighed er idag »en Saga blot«. Hvad Verdenskrigen og de urolige Aar derefter ikke helt ødelagde, gjorte Nazismen til Bunds. Daare maa jo enhver være, der ikke kan fatte den enkle, elementære Tanke, at en Arbejderstand, der ikke har Ret og Mulighed til at gøre et Ideal af sine selvbetonede og klassebestemte Interesser, uvægerligt bliver et i alle Henseender evneløst Proletariat.

Det kan ogsaa konstateres, at denne Evneløshed har saa godt som knust den tyske Middelstand, netop den,

der i sin defekte Mangel paa social Orienteringsevne sluttede sig til Hitlers Millionhær af Døgenigte, Fantaster, Sværmere, Forbrydere og Renegater, og man kan endvidere konstatere, at strengt taget hele det tyske Forretningsliv er blevet forlammet af det nu raadende Tvangssystem.

Hvad er f. Eks. Resultatet blevet af Jødeforfølgelserne, der jo har været en Tilfredsstillelse for især Middelstanden? 30,000 jødiske Læger er blevet gjort brødløse, og der er ligesaa mange »ariske« Læger tilbage. Disse skulde saaledes efter Beregningerne have faaet bedre Kaar. Men 7000 af dem lever som Proletarer og 12,000 kan ikke drive sine Indtægter op til mere end 300 Mark om Maaneden. Sygekasselægerne maa hænge i, fra tidlig til silde; det er faktisk kun den Del af Befolkningen, der er i Sygekasse, fordi den, i Henhold til en gammel Lov fra Kejserens Tid, skal være det, som har »Raad« til at lade sig behandle af Læge. Men den Særret vil der naturligvis blive indgrebet mod. I Berlin var før Nazismen 2000 af 4200 Sagførere Jøder. Idag er der 2500 Sagførere ialt, og de fleste af dem har intet at leve af. Det kan ikke betale sig at kræve sin Ret ved en nazistisk Domstol, forsaavidt det ikke drejer sig om Retten at faa en Socialdemokrat eller Kommunist knaldet, og det kan lade sig gøre uden Sagførerhjælp. Det nazistiske Juristforbund har 40,000 Medlemmer, hvis gennemsnitlige Indtægt er 250 Mark om Maaneden. Samme elendige Kaar har Forfattere og Journalister i »det tredie Rige«. Der er mange af dem, endskønt hver eneste, der betød noget, er blevet fordrevet.

Det tyske »Aandsliv« under Nazismen er af saa ringe Kvalitet, at ikke blot Udlandet skyr det som det Skidt, det er, men ogsaa Tyskerne selv nægter at beskæftige sig med det. Medens den tyske Emigrantlitteratur i Nabolande til Tyskland udkommer i forholdsvis store Oplag, er der kun meget faa Tyskere, der køber den Litteratur, som udkommer med Garantistemplet: »Mod Udgivelsen af dette Skrift er der fra det Nationalsocialistiske Partis Side intet at indvende.« Der udkommer i det hele taget faa Bøger i Tyskland. Det er kun »Førernes« »Værker«, der har lidt Marked, men de bliver ogsaa tvangssolgte, f. Eks. Hitlers »Mein Kampf«, som det er en Pligt for alle tyske Institutioner og Anstalter stadigt at have liggende fremme, i »rene og pæne Eksemplarer«. Hitler er blevet Millionær mange Gange paa Tvangssalget af denne store Samling sindsvagt Vrøvl. Almindelige Forfattere i Nazityskland har ikke samme Held. I 1932 (det svære Kriseaar, før Nazismen blev Magtmiddel for Reaktionen) udkom i Tyskland 30,000 Bøger, med et samlet Oplag af 120 Millioner Eksemplarer. Antallet paa nyoptrykte ældre Værker var 60 Millioner. Allerede i 1933 var Tilbagegangen enorm. Dette Aar udsendtes i hele Tyskland kun *12,000 Bøger i ialt 30 Millioner Eksemplarer*, og Antallet paa optrykte ældre Værker sank fra *60 til 10 Millioner*. 1934 betød en ny Nedgang. Der blev kun udgivet *10,000 Bøger*, og Oplaget var *kun 22 Millioner*.

I Aaret 1932 androg Værdien af den tyske Bogeksport ikke mindre end 39 Millioner Mark, Udførselsoverskudet 28 Millioner Mark. 23 Millioner Bogeksemplarer fandt Vej fra Tyskland ud i Verden. *I 1933 var Eksportværdien allerede gaaet ned til 7 Millioner* og Udførselsoverskudet til *600,000*. I 1934 var Eksportværdien nogenlunde den samme, men Udførselsoverskudet var forvandlet til et *Underskud* paa 400,000 Mark.

Med den tyske Presse forholder det sig paa samme bedrøvelige Maade. Jeg traf for et Par Maaneder siden en tysk Arbejder, der var paa Besøg i Sønderjylland. Paa mit Spørgsmaal, om han holdt nogen Avis svarede han: »Nej; for det første har jeg ikke Raad, forøvrigt er det jo Løgn, hvad der skrives«. Ved samme Tidspunkt talte jeg med Hustruen til en Jernbanefunktionær i Slesvig, hun erklærede, at noget Blad havde de ikke Raad til at holde, hun og hendes Mand (de var barnløse) vilde hellere gaa en Tur i Biografen for de Penge, det vilde de ikke kunne tillade sig, hvis de ogsaa skulde abonnere paa en Avis. En Postembedsmand i de højere Grader sagde mig ogsaa, at han »syntes ikke, der var Penge tilovers til Bladhold.«

Man maa sikkert regne med, at mange ikke gider læse de ensrettede Aviser, fordi de ved, at det ikke er Sandheden, de faar at vide, og som Grund angiver den mere »lovlige«, at de ikke har Raad. At i Tyskland motivere sin Analfabelisme med at Pressens Indhold er Løgn, vilde være det samme som længere Tids »Kur« i Fængsel eller Koncentrationslejr. Men ikke at have Raad kan jo ikke saa godt straffes — — skønt man skal ikke være for sikker paa det heller. Ifølge en ganske ny Undersøgelse er den tyske Presse gaaet tilbage i fantastisk Grad. Det er Göbbels Gerning. Han har holdt mange Taler til Pressen, ogsaa til de udenlandske Blades Korrespondenter i Berlin, (af hvilke imidlertid den ene efter den anden bliver udvist fra Tyskland), og har fremhævet, at enhver Journalist har Frihed til at skrive hvad som helst, bare det ikke er mod Nazismen. Al Arbejderpresse er naturligvis forbudt. Men det er ikke kommet den øvrige Presse tilgode. Flere Tusinde borgerlige Dagblade, Ugeblade og Tidsskrifter er enten forbudt eller ophørt at udkomme, fordi ingen købte dem. I December 1932 udkom hele den tyske Presse i et samlet Oplag paa over 1 Milliard Eksemplarer, i December 1934 var det samlede Oplag af den tyske Presse 170 Millioner. Man kan være ganske sikker paa, at Tallet siden den Tid yderligere er gaaet betydeligt ned.

Der gjordes i nogen Tid gode Forretninger i Tyskland med de i Svejts udkomne tyske Aviser, der jo ikke var under Göbbels Cencur; men det blev forbudt — — for mange Tyskere fik for meget at vide om Tyskland.

Selv om man ikke regner med, at et Lands materielle Forhold genspejles i dets Aandsliv, hvad det imidlertid *altid gør ganske symptomatisk*, kan der med Hensyn til Tyskland siges, at dets Befolkning er ligesaa langt nede i materiel Nød som i intellektuel Sløvhed.

Med Henblik paa den almindelige Elendighed spørger man sig uvilkaarlig: Hvor meget af denne Gru skal da dette ulykkelige Folk igennem? Tilstanden er allerede i Dag uhyre slet. Lad os f. Eks. bedømme den fra dansk Ernæringssynspunkt. Danmark kan og vil sælge det store Mængder af Smør og Flæsk m. m., og sælge det billigt, dets Befolkning mangler det; men der bliver kun købt meget lidt deraf, thi det skal bruge sine Milliarder til Rustninger. Der kan ikke næres noget Haab om, at det vil blive bedre, naar Oprustningen er gennemført, for saa skal det gigantiske

Forsvarsvæsen vedligeholdes. Forresten vil det nu blive tvunget til endnu mere Oprustning, efter Englands Beslutning om sin kæmpemæssige Oprustning, og Frankrigs, der i Alliance med Rusland bliver en stærkt irriterende rød Klud for den stortyske Tyr, eller maaske rettere sagt Okse. I hele dette uhyggelige Verdensspil ser det ud til at trække op til Opgør mellem Diktatur og Demokrati. At se Rusland paa den demokratiske Front er glædeligt. Men Sovjetrusland vilde have gjort Tyskland og hele Verden en stor Tjeneste, hvis det — forinden Nazismens Magtovertagelse, havde undladt at blande sig i Tysklands indre Forhold.

Halvdelen af alle tyske Arbejdere har idag en Ugeløn paa *under 18 Mark*, over 5 Millioner Arbejdere har *under 15 Mark om Ugen*. Halvanden Million har mellem 15 og 20 Mark, 3 Millioner mellem 20 og 30, henved halvanden Million Arbejdere har mellem 30 og 40 Mark, 700,000 har indtil 45 Mark og en halv Million over 45 Mark om Ugen. Følgende Eksempler paa Arbejderes og Funktionærers Indtægter og Udgifter har jeg personlig informeret mig om: En Arbejdsmand har 24 Mark om Ugen. Af den Løn betaler han følgende: Sygekasse 1 Mark, Indkomstskat: 1 Mark, Medborgerskat: 30 Pfennig, Arbejdsløshedsforsikring: 90 Pfennig, Vinterhjælp: 55 Pfennig. Sammenlagt Mark 2,75. Tilbage at leve for havde han 21,25. Han har Kone og et Barn. I Leje betaler han 7 Mark om Ugen, til Gas: 70 Pfennig, Lys: 40 Pfennig, Brændsel: 170, Rejser til og fra Arbejdsstedet: 2,50, Kontingent til »Arbejdsfronten«: 25 Pfennig. Tilbage til Mad og Tøj til sig selv, Konen og Barnet havde han 9,70 Mark, 1 Mark og 41 Pfennig om Dagen, 70 Pfennig hver til Manden og Konen, som deraf maa afstaa hver sin Part til Barnet — — der nok ikke kommer til at lide af den Fedme, som Göring har saa meget af, men hader at se hos det tyske Folk. Da jeg spurgte ovenfor omtalte Arbejdsmand om Priserne paa f. Eks. Smør, Kaffe og Ost, saa svarede han, at det *var ikke noget, der vedkom ham*, han vidste det heller ikke.

Det kan i denne Forbindelse have sin Interesse at nævne Priserne paa nogle af de Fødevarer, som vi anser hører til en almindelig, enkel Levemaade, og i Forbindelse med det Faktum, at Halvdelen af alle tyske Arbejderlønninger ligger under Arbejdsmandens 24 Mark. Der er sat Maksimumspriser paa en Del Fødevarer, og der holdes Kontrol med, at der ikke spekuleres for vildt i Manglen paa Fornødenhederne. Men Tuskhandelen kan der jo ikke føres nogen effektiv Kontrol med. Paa »det frie Marked« koster Smør, som der er Mangel paa, i tyske Penge dobbelt saa meget som i danske Penge i Danmark. Hvis man skulde købe Smør i Tyskland for dansk Valuta, vilde et Pund koste omkring halvfjerde Krone. Fedt, som der ogsaa er Mangel paa, koster 1,25—1,50, Sukker 0,45, Oksekød 1,00—2,50, Kalvekød 1,80—2,75, alt pr. Pund.

Med disse Priser bliver ogsaa Middelstanden et sultende Proletariat. Jeg har talt med en Tjenestemand i det tyske Postvæsen, der selv mente at være en af de højest lønnede, og som »ikke klagede«. Han havde 250 Mark om Maaneden. Af disse betalte han 7,50 Mark i Indtægtsskat, 1,25 i Medborgerskat, Lønskat: 15,00; i Skatter sammenlagt 23,75 Mark om Maaneden. Dertil kom 6 Mark til Erhvervsforsikring, 15,80 til Sygekasseafgifter, til Vinterhjælp 3 Mark.

Spørges der, hvem der har Anledning til at være tilfreds med Nazismen, kan Svaret *fornuftsmæssigt* og i Henhold til *det elementære Menneskelivs Logik* kun blive: Den er en Katastrofe for enhver Tysker. Og dermed en Fare for hele vor Kulturverden. Naar man skaanselsløst belyser Tilstanden i Tyskland idag, maa det være med det Forsæt, at paavise dens Abnormitet, og undertegnede for sin Del vil paa det bestemteste fremhæve, at Skaanselsløsheden ikke har noget som helst at gøre med det, som kaldes Tyskhad, eller lignende. Vi har nu her i Norden en Fornuftens og Humanismens Tradition at forsvare. Og det kan uden Overdrivelse hævdes, at nordisk Demokrati, med alle dets Fejl og dets endnu ufuldkomne Struktur, udgør det højeste Trin af Samfundsudvikling, som noget Kulturfolk og nogen Tid er naaet til. Det forpligter os til at bruge al vor Evne til Fornuft, Sandhed og Humanisme, vi i denne for den store Verden forfærdelige Tid er saa forholdsvis lykkelige at være i Besiddelse af. Dermed hjælper vi i Længden det ulykkelige tyske Folk bedst.

Det internationale Arbejdsbureaus Styrelsesmøde

I Dagene fra den 23. til den 25. April var Arbejdsbureauets Styrelse forsamlet i Genève til ordinært, kvartaarligt Møde, ved hvilket den kanadiske Regeringsrepræsentant, Dr. Riddell, var Formand. Til Medlem af Styrelsen i Stedet for afdøde Edv. Johanson havde Arbejdergruppen enstemmigt valgt den svenske Landsorganisations nuværende Formand, A. Forslund.

Som første Punkt paa Dagsordenen stod Spørgsmaalet om Forbedring af Fremgangsmaaden ved Undersøgelsen af de af de enkelte Stater afgivne aarlige Rapporter angaaende Gennemførelsen af ratificerede Konventioner. Styrelsen vedtog enstemmigt at supplere Ekspertkommissionen, der undersøger Rapporterne, med to ikke-europæiske Medlemmer med praktisk Erfaring i social Administration.

Rapporten fra den i Januar d. A. i Santiago i Chile afholdte Arbejdskonference for amerikanske Medlemsstater gav Anledning til en længere Diskussion. Det blev i Almindelighed fremhævet, at denne Konference, der blev sammenkaldt paa Chiles Initiativ, og i hvilken 19 af det amerikanske Fastlands 21 Stater deltog, var af stor Betydning for disse Staters nærmere Tilknytning til det internationale socialpolitiske Samarbejde. Som fremhævet af Arbejdsbureauets Direktør, H. Butler, havde Konferencen blandt andet vist, at det, selv hvor det drejer sig om almindelige Spørgsmaal, ofte er nødvendigt at behandle de foreliggende Sager ud fra specielle, lokale Synspunkter. Konferencen havde særlig klart bragt for Dagen den Betydning, som Indvandringsproblemet, Landbrugsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om det indianske Befolkningselement har i de paagældende Lande. De Betænkeligheder, som fra forskellig Side var kommet til Orde, og som gik ud paa at en regional Konference kunde være til Skade for Det

internationale Arbejdsbureaus Indflydelse, var blevet gjort til Skamme, idet Konferencen tværtimod havde styrket Institutionens Autoritet og vist, hvorledes de amerikanske Lande havde baade Vilje og Evne til at deltage i Arbejdet i Genève.

Diskussionen vedrørende det heromhandlede Spørgsmaal afsluttedes med, at Styrelsen enstemmigt besluttede at paalægge Arbejdsbureauets Direktør dels at oversende Teksterne til de paa Konferencen trufne Resolutioner til samtlige interesserede Regeringer, dels at bringe disse Resolutioner til vedkommende Kommissioners og Komiteers Kundskab, saa at disse ved Udarbejdelsen af Forslag vedrørende Spørgsmaal, der berøres i Resolutionerne, stadig kan have disse for Øje.

I Forbindelse med Drøftelsen af en Rapport vedrørende Landbrugsarbejdernes Stilling i Henseende til den internationale Sociallovgivning, besluttede Styrelsen, at Arbejdsbureauet skal indlede en indgaaende Undersøgelse af Arbejdsløsheden indenfor Landbruget i samtlige Medlemsstater. Styrelsen besluttede endvidere med 25 Stemmer mod 4 at nedsætte en permanent Landbrugskommission til Fremme af Forbindelsen mellem Bureauet og Landbruget. Paa denne Maade vil Styrelsen stedse have til sin Raadighed et kompetent raadgivende Organ angaaende Spørgsmaal, der vedrører Landbrugets sociale Forhold.

Paa Foranledning af et Forslag fra den italienske Regeringsrepræsentant, de Michelis, paalagde Styrelsen Arbejdsbureauet nærmere at undersøge de Forholdsregler, der burde træffes med Hensyn til Beskyttelseslovgivning for Personer, der er beskæftiget ved Transportvirksomhed med Lastautomobil. Dette Spørgsmaal faar en særlig international Baggrund derved, at dette Personale ofte udfører Arbejde i to eller flere forskellige Lande indenfor samme Døgn. Direktøren understregede dette Spørgsmaals Betydning, idet han pegede paa, at der her var opstaaet et nyt Virkefelt, som allerede giver Arbejde til et Antal Personer, der paa det nærmeste svarer til, hvad der er beskæftiget ved Jernbanerne. Endnu mangler der meget i Henseende til at sikre de heromhandlede Arbejdere normale Arbejdsforhold, særlig forsaavidt angaar Arbejdstid og Hvileperioder, Forebyggelse af Ulykkestilfælde etc. Det maatte i denne Forbindelse erindres, at Spørgsmaalet havde den største Betydning ikke blot for de direkte Interesserede, men tillige for alle Vejfarende.

Styrelsen besluttede enstemmigt at nedsætte en korresponderende Komité angaaende Spørgsmaalet om Arbejdernes Fritid med den Opgave for Øje at koordinere det Arbejde, som paa dette Omraade udføres i de forskellige Lande. Det blev endvidere besluttet, at det Styrelsesmøde, der afholdes i Oktober Maaned skal underkaste Dagsordenen for Arbejdskonferencen i 1938 en forberedende Diskussion. I denne Forbindelse henledede den amerikanske og den belgiske Arbejderrepræsentant Opmærksomheden paa Nødvendigheden af, at Konferencen snarest muligt optog til Behandling Spørgsmaalet om Lærlingevæsen og faglig Uddannelse, hvilket Spørgsmaal er af særlig Betydning paa Grund af den herskende Arbejdsløshed.

I Tilslutning til Diskussionen om Forberedelserne til Konferencen i 1937 blev det med Hensyn til Spørgsmaalet angaaende Forkortning af Arbejdstiden indenfor de grafiske og kemiske Industrier besluttet, at Styrelsen i Slutningen af 1936 eller i Begyndelsen af 1937 skal indkalde Repræsentanter for Regeringerne, Arbejdsgiverne og Arbejderne fra de vigtigste Industrilande paa det heromhandlede Omraade til et forberedende teknisk Møde.

Den tidligere vedtagne særlige Søfartskonference, der skal behandle Spørgsmaalet om Sømændenes Arbejdsforhold og særlig Spørgsmaalet om Arbejdstiden ombord, træder efter Styrelsens Beslutning sammen i Genève førstkommende 6. Oktober.

Ved Mødets Slutning tog den franske Arbejderrepræsentant Jouhaux Ordet og henledte Styrelsens Opmærksomhed paa Forholdene i Danzig, hvor de frie Fagforeninger hindres i deres Arbejde, skønt de virker indenfor et Omraade, der administreres gennem Folkeforbundet. Spørgsmaalet verserer for vedkommende Domstol, men Fagforeningsfriheden er for Tiden suspenderet. Jouhaux anmodede Arbejdsbureauets Direktør om at intervenere hos Folkeforbundets Højkommissær og udbede sig Oplysning om, hvornaar det mod Foreningerne nedlagde Forbud kunde forventes at blive ophævet. Direktøren erklærede sig rede til at rette Henvendelse til vedkommende Myndigheder.

Styrelsens næste Møde finder Sted den 2. Juni d. A., to Dage før Arbejdskonferencen tager sin Begyndelse.

NYT FRA UDLANDET

40 TIMERS UGEN I DEN BELGISKE DIAMANTINDUSTRI. Arbejdstiden i den belgiske Diamantindustri har hidtil andraget 44 Timer ugentlig. Parlamentet har nu vedtaget et af Regeringen indbragt Lovforslag, der indfører 40 Timers Arbejdsugen i hele den belgiske Diamantindustri. Loven fastsætter strenge Straffe for baade Arbejdere og Arbejdsgivere i Tilfælde af Overtrædelser. Loven, der kun gælder for et Tidsrum af 2 Aar, bestemmer, at 40 Timers Ugen skal være almindelig gennemført inden Udgangen af Marts 1937.

INTERNATIONAL SAMMENKOMST FOR YNGRE FAGFORENINGSMEDLEMMER. Den internationale faglige Central afholder ogsaa i Aar en international Sammenkomst for yngre Fagforeningsmedlemmer. Dette Kursus finder Sted i Tiden fra 16. til 22. August i Tabor, Tjekkoslovakiet. Omkostningerne ved Deltagelsen er ansat til 210 tjekkiske (ca. 40 danske) Kroner. For dette Beløb ydes fuld Forplejning incl. Værelse og Undervisning. Foredragene holdes paa det tjekkiske og tyske Sprog, og Deltagere kan kun anmeldes gennem de faglige Landsorganisationer og internationale Fagsekretariater.

ARBEJDSLEJRE FOR UNGE ARBEJDSLØSE I LUXEMBORG. En af Regeringen offentliggjort Forordning indeholder Forskrifter angaaende Oprettelse af Arbejdslejre for unge Arbejdsløse, som ikke maa være over 24 Aar ,dersom de skal beskæftiges ved Landbrugsarbejde, og ikke over 21 Aar for andet Arbejde. Den ugentlige Arbejdstid maa ikke overstige 40 Timer.

Arbejdslejrene oprettes paa den luxemborgske Stats Bekostning. Staten yder endvidere et Tilskud svarende til Halvdelen af de Omkostninger, der paaføres Kommunerne ved Arbejdslejrenes Indretning og Drift.

ARBEJDSLØSHEDEN I SVERIGE. I de svenske Fagforbund, som indberettede om Arbejdsløsheden, var af de i Opgørelsen medtagne 509.926 Medlemmer ialt 91.893 eller 18% arbejdsløse ved Udgangen af Februar Maaned imod 19,3% ved Udgangen af den foregaaende Maaned og 19,9% ved Udgangen af Februar 1935.

SVENSK FAGBEVÆGELSE. Den faglige Landsorganisation i Sverige afholdt den 5. Maj sit ordinære Aarsmøde i Stockholm. Beretning og Regnskab blev enstemmigt godkendt. Som allerede meddelt her i Bladet er Medlemstallet i Beretningsaaret steget fra 653.331 til 701.186 eller med 47.855. Regnskabsberetningen viser, at Landsorganisationens Formue er steget med 1.878.416 Kr. og ved Udgangen af Aaret udgjorde 18.109.937 Kr. Indsamlingen indenfor Fagbevægelsen til Fordel for Abessinien-Ambulancen havde indbragt 66.645 Kr.

Repræsentantskabet bevilgede 11.000 Kr. for Fagforeningsskolens Virksomhed i 1936, endvidere stilledes 3000 Kr. til Sekretariatets Raadighed for Udenlandsstipendier, ligesom der bevilgedes et Beløb paa 3000 Kr. for Stipendier til Elever paa Brunsviks Folkehøjskole.

Desuden besluttede Repræsentantskabet at stille en Garantisum af 100.000 Kr. til Raadighed for Udarbejdelse af et stort Værk paa 8 Bind om den svenske Arbejderklasses Historie. En Plan for dette storslaaede Værk er udarbejdet af Landsorganisationens Redaktør Sigfrid Hansson og Hovedkasserer Johan Olav Johansson med Bistand af en Række kendte Videnskabsmænd. Ifølge denne Plan, der blev tiltraadt af Repræsentantskabet, skal Værket deles i 3 Hovedgrupper: en socialhistorisk, en kultur-historisk og Arbejderbevægelsens Historie. Man anslaar, at der vil hengaa 5 Aar, forinden Værket er færdigt.

Sluttelig valgte Repræsentantskabet en af 10 Medlemmer bestaaende Delegation til den internationale Fagforeningskongres i London samt nedsatte et mindre Udvalg til at indlede Forhandlinger med Funktionærorganisationernes Centralorganisation angaaende et fremtidigt fast Samarbejde.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Arbejdsmænd hos Grosserer Møgelvang og Købmand Chr. Provstgaard, Nykøbing M.

Paa et Fællesmøde den 31. Marts Marts behandledes en Klage over at *Grosserer Møgelvang* og *Købmand Provstgaard,* Nykøbing M., underbetaler henholdsvis deres Arbejdsmænd og Chauffører.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed om en Afslutning af de paaklagede Forhold, og Forbundet forbeholdt sig derfor at føre Sagen videre.

Havnearbejdere i Aarhus.

Den 31. Marts behandledes en Klage fra Dansk Arbejdsmandsforbund over, at der ved *Losningen af S/S »Katla«* var sket en Afmønstring af Mandskabet under Losningen og uden at Arbejdsgiveren vilde betale den af Havnearbejderne krævede halve Dagløn ekstra pr. Mand i Henhold til Overenskomstens § 21.

Der opnaaedes ikke Enighed om Sagen, og Forbundet forbeholdt sig at forfølge den videre.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2182:

Arbejdsmænd hos Medlemmer af Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 15. Februar 1936 i Sag Nr. 2182: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Centralforeningen af Murermestre i Danmark for Brud paa Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. April 1935.

Sagen drejer sig om følgende:

Efter at Dansk Arbejdsmandsforbund i 1934 havde opsagt den med Centralforeningen indgaaede Overenskomst til Ophør den 1. Februar 1935, blev der ved Forhandling mellem Organisationerne den 22. og 23. Februar 1935 opnaaet Enighed om visse Ændringer, medens der stadig var Uenighed om vigtige Punkter. Spørgsmaalet om Overenskomstens Fornyelse blev derefter sammen med de øvrige opsagte Overenskomster indbragt for Forligsmanden. Denne henstillede til Parterne at genoptage Forhandlingerne, og ved Møder den 21. Marts og 3. April opnaaedes yderligere Enighed om enkelte Punkter, medens Resten overlodes til Forligsmandens Behandling.

Forligsmandens Mæglingsforslag af 10. April 1935, der blev vedtaget af Parterne, gik nu ud paa, at samtlige opsagte Overenskomster skulde fornyes for et Aar fra deres Udløbstid at regne med de Ændringer, om hvilke der er opnaaet Enighed mellem Parterne«, og i en afsluttende Bestemmelse udtales det:

> »De Ændringer, der ifølge Mæglingsforslagene skal finde Sted i de enkelte Overenskomster, træder i Kraft fra og med den første Lønningsuge efter Mæglingsforslagets Vedtagelse, dog tidligst fra vedkommende Overenskomsts Udløbstid.«

Ikrafttrædelsesdatoen skulde herefter være den 26. April 1936.

Med Hensyn til de Ændringer til den her omhandlede Overenskomst, hvorom Enighed ikke havde kunnet opnaas mellem Parterne, indeholdt Mæglingsforslaget følgende Bestemmelse:

»I Tilslutning til den imellem Parterne indgaaede Aftale af 22. Februar 1935 vil der være at optage Forhandling mellem Centralforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund om Fastsættelse af Akkordpriser for Jernbeton og eventuelt Akkordafsavnstillæg.

Disse Forhandlinger skal være afsluttede senest 1. Juli 1935, og de Bestemmelser, der opnaas Enighed om, indgaar da i Overenskomsten med Virkning fra dette Tidspunkt. Indtil da afregnes Jernbetonarbejder, der udføres paa Akkord, efter den imellem Entreprenørforeningen og Dansk Arbejdsmandsforbund indgaaede Overenskomst.«

De i Henhold hertil førte Forhandlinger blev ikke afsluttet til 1. Juli, men først den 21. August. Ved et denne Dag afholdt Møde forelaa samtlige Ændringer til Overenskomsten — saavel de tidligere vedtagne som Afsnittet om Akkordpriser for Jernbeton — optrykt i et Hæfte, der tænktes udgivet som Supplement til Overenskomsten, og som skulde underskrives af Repræsentanter for de to Organisationer. Efter nogen Diskussion om Tidspunktet for Ændringernes Ikrafttræden enedes man om den 15. September, og der blev foran Underskrifterne indføjet en Bemærkning herom, der i Rentrykket lyder saaledes:

»De anførte Ændringer og Tilføjelser gælder fra og med 15/9 1935.«

Imidlertid havde Dansk Arbejdsmandsforbund, efter hvis Opfattelse de før Forligsmandsforslaget vedtagne Ændringer var traadt i Kraft allerede den 26. April, ved Skrivelse af 16. August til Centralforeningen besværet sig over, at en Murermester i Odense ved Betalingen af et udført Arbejde havde tilbageholdt et Beløb af ca. 800 Kr., der skulde have været betalt i Henhold til en af disse Ændringer. Der blev i den Anledning afholdt et Mæglingsmøde den 17. September, paa hvilket Arbejdsmændene fastholdt det nævnte Krav, medens Mestrene henholdt sig til det i Mødet den 21. August vedtagne, hvorefter Ændringerne først skulde træde i Kraft d. 15. September.

De samvirkende Fagforbund har derefter indbragt Sagen her for Retten, idet de paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne har nedlagt Paastand om, at Centralforeningen kendes pligtig til at respektere de omtalte Ændringer i Murerpriskuranten fra Forligsmandens Mæglingsforslags Vedtagelse den 26. April 1935 og saaledes, at der efterbetales fra samme Dato, samt at der ikendes Centralforeningen en Bod for Brud paa det vedtagne Mæglingsforslag.

Det bemærkes, at Spørgsmaalet om Efterbetaling efter det for Retten oplyste kun vil faa Betydning for visse Arbejder, der er udført i Odense og Aabenraa, og for hvilke Differencen andrager ca. 1500 Kr. ialt.

De Indklagede har paastaaet sig frifundet og har til Støtte herfor anført, at der ved Mæglingsforslaget var henvist saa væsentlige Punkter til senere Forhandling mellem Parterne, at det maa antages at have været Forligsinstitutionens Mening, at disse Forhandlinger skulde føres til Ende, forinden samtlige Ændringer traadte i Kraft. Men hvad man end vil mene herom, maa det i alt Fald være afgørende, at de senere Forhandlinger ogsaa har drejet sig om de Punkter, hvorom Enighed tidligere var opnaaet, og at der er vedtaget Ændringer med Hensyn til nogle af disse Punkter. Herefter kan der ikke være Tvivl om, at den vedtagne Ikrafttrædelsesdato, 15. September, som det ogsaa fremgaar af Formuleringen, gælder for samtlige Ændringer. Det havde været Forbundets Sag at tage Forbehold, hvis det ikke var enig heri.

Klagerne har hertil blandt andet bemærket, at der med Hensyn til de Punkter, hvorom Enighed tidligere var opnaaet, ikke ved de senere Forhandlinger er foretaget andet end rent redaktionelle Ændringer, og dette maa efter det oplyste antages at være rigtigt.

Efter Rettens Mening kan der ikke være Tvivl om, at de Ændringer, hvorom der forinden var opnaaet Enighed mellem Parterne, ifølge Forligsmandens Mæglingsforslag skulde træde i Kraft straks. De her omhandlede Ændringer maa herefter anses at være traadt i Kraft den 26. April, og Spørgsmaalet bliver derfor alene, om denne Ikrafttrædelsesdato skal antages at være udskudt ved den den 21. August skete Vedtagelse. I saa Henseende er det nu vel rigtigt, at Vedtagelsen af 15. September som Ikrafttrædelsesdato, taget efter Bogstaven, synes at gælde samtlige Ændringer. Efter det oplyste maa det imidlertid anses for givet, at Forbundet alene har ment at vedtage en ny Ikrafttrædelsesdato for Afsnittet om Jernbeton, og Centralforeningen findes ikke med Føje at have kunnet gaa ud fra, at Forbundet, uden at dette udtrykkelig havde været omtalt, vilde indgaa paa at fastsætte en ny Ikrafttrædelsesdato for Ændringer, der allerede var i Kraft.

Da det herefter — trods den omfattende Formulering — ikke vil kunne statueres, at Vedtagelsen skulde have Gyldighed ogsaa for de tidligere vedtagne Ændringer, finder Retten at maatte give Klagerne Medhold i deres Paastand, dog at der ikke findes Anledning til at ikende Centralforeningen Bod.

Sagens Omkostninger vil efter Omstændighederne være at udrede med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

Centralforeningen af Murermestre i Danmark bør respektere de ovenfor omhandlede Ændringer i Murerpriskuranten fra den 26. April 1935, saaledes at der efterbetales fra denne Dato.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kroner.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 22 * KØBENHAVN DEN 1. JUNI 1936 * 32. AARGANG

De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskabsmøde.

Kan Fagforeningerne gaa med til at lade Medlemmernes Løn- og Arbejdsforhold fastsætte af Tredjemand, naar alle andre Befolkningskredse har fri Mulighed for at udnytte enhver for dem gunstig Situation til at forøge deres Indtægt? Betyder den sidste Arbejdskamps Afslutning ved tvungen Voldgift, at Konflikternes Tid nu er forbi, og at Fagforeningerne i Fremtiden kun indirekte faar Indflydelse paa Ordningen af Arbejdsforholdene? Skal Fagforeningerne fraskrive sig Retten til ved Kampaktioner at fremtvinge en Højnelse af Arbejdernes Levestandard, der staar i rimeligt Forhold til det tekniske Fremskridt og de øgede Produktionsmuligheder? Skal Arbejdsgiverforeningens Bebudelse af, at den i Fremtiden vil afstaa fra Anvendelsen af Lockoutvaabenet, og lade Arbejderne være den angribende Part, betragtes som et indre Arbejdsgiveranliggende, eller vil denne ændrede Taktik komme til at paavirke Fagforeningernes Holdning ved fremtidige Lønbevægelser? Dette var de Spørgsmaal, som D. s. F.s fungerende Formand, Chr. Jensen, navnlig berørte i sin Beretning om D. s. F.s Virksomhed og hvis Drøftelse i særlig Grad prægede Forhandlingerne paa D. s. F.s Repræsentantskabsmøde den 25. og 26. Maj i Folkets Hus paa Enghavevej i København.

I Tilslutning til den paa Mødet foreliggende trykte Beretning gav Chr. Jensen en mundtlig Redegørelse for de vigtigste Foreteelser i dansk Fagbevægelse i 1935 og skildrede herunder ogsaa meget udførligt indeværende Aars yderst langvarige Overenskomstbevægelse, Optakten hertil — der faldt i selve Beretningsperioden — dens Forløb og især Formen for dens Afslutning, der jo har sat Sindene saa stærkt i Bevægelse herhjemme og ogsaa har givet Anledning til en omfattende Polemik i Pressen.

Chr. Jensen omtalte navnlig Overenskomstsituationens Forløb efter den i Marts Maaned afholdte ekstraordinære Generalforsamling, Arbejdernes Vedtagelse og Arbejdsgivernes Forkastelse af Forligsmandens Mæglingsforslag samt den vedtagne Voldgiftslovs Tilblivelse og Betydning. Fagforbundene maatte bøje af for de foreliggende økonomiske Vanskeligheder i Form af Handelsaftaler etc. samt af beskæftigelsesmæssige og politiske Hensyn, men den Kendsgerning, at Arbejdskampen i denne Omgang blev bragt til Ophør ved tvungen Voldgift, betyder ikke, at de faglige Konflikters Tid er forbi. Paa Grund af deres Styrke var Fagforbundene i Stand til at øve et Pres paa Arbejdsgiverne, den offentlige Mening, ja endog paa selve Lovgivningsmagten, og kun Bevarelsen af denne Styrke, af det faste Sammenhold og Samvirke vil sikre Fagbevægelsens Indflydelse ogsaa i Fremtiden. Man kan ikke ved Lov fastsætte Arbejdernes Lønindtægt uden ogsaa at foretage Statsindgreb overfor Boligafgift, Varepriser og andre Livsfornødenheder. Naar der denne Gang trods tvungen Voldgift blev gennemført saa betydelige Forbedringer for Arbejderne, skyldtes dette først og fremmest Fagforbundenes faste Optræden og deres bestemte Vilje til at fortsætte Kampen, indtil der var opnaaet et for Medlemmerne tilfredsstillende Ordning. Hvorvidt den af Arbejdsgiverforeningen bebudede ændrede Taktik vilde faa nogen Indflydelse paa Forholdet mellem Arbejdernes og Arbejdsgivernes faglige Organisationer, vil Tiden vise. Ganske vist indeholdt de nye Forhandlingsregler visse Muligheder for at rydde en Del Konfliktstof af Vejen ved direkte Forhandlinger i selve Overenskomstperioden, men med Hensyn til Lønproblemet var Formanden af den Opfattelse, at Kravet fra Arbejdernes Side uanset Tiden vilde være saa stærkt, at man ogsaa i Fremtiden maa regne med Konflikter. Chr. Jensen understregede til Slut i denne Del af sin Tale, at Fagforeningerne vedblivende har mange Krav, de ønsker gennemført, og tiltrods for, at de altid har betragtet Strejken som det sidste Middel, er de ingenlunde til Sinds at fraskrive sig Retten til at iværksætte Strejker, hvis Forholdene tvinger dertil.

I Diskussionen om Beretningen, hvori deltog Niels Madsen og Andreas Hansen, Snedkerne, Hedtoft-Hansen, Hellberg, P. Andersen, Einer-Jensen, Marius Madsen, Axel Olsen, Leonhard Hansen,

Josef Andersen og Chr. Nielsen, gav Talerne Udtryk for, at Fagorganisationernes Aktionskraft skal bruges med et vist Maadehold og med tilbørlig Hensyntagen til Samfundets Tarv og Erhvervslivets Interesser samt til de beskæftigelsesmæssige Forhold. Arbejdsgivernes Lockout var ogsaa dikteret af politiske Motiver og skulde berede Regeringen Vanskeligheder. Arbejderne befandt sig derfor i en Tvangssituation, der krævede en vis Smidighed og Tilpasningsevne fra vor Bevægelses Side. Set ud fra disse Synspunkter kunde Rigsdagens Vedtagelse og Arbejderorganisationernes Tilslutning hertil betegnes som det rigtige Skridt i den givne Situation. Alle Talere var enige om at anerkende de betydelige Forbedringer af Løn- og Arbejdsforholdene, som var opnaaet i indeværende Aar, og de var klar over, at dette Resultat skyldtes Arbejdernes store politiske Indflydelse, det nære Samarbejde mellem Parti og Fagbevægelse, der gjorde det muligt at give Voldgiftsloven et saadant Indhold, at Arbejderne uden større Frygt for ubehagelige Overraskelser kunde imødese Rettens Afgørelse. Paa den anden Side var man enige om, at Opgivelsen af et Princip i en saadan Tvangssituation ikke er ensbetydende med Anerkendelsen af tvungen Voldgift, som baade Arbejdernes og Arbejdsgivernes Organisationer er Modstandere af.

Det var den almindelige Opfattelse, at den ændrede Taktik, Arbejdsgiverforeningens Formand bebudede paa Foreningens nys afholdte Generalforsamling, maatte betragtes som en Tilkendegivelse af, at den gennem saa mange Aar førte Taktik: at møde enhver Situation med Trusler henholdsvis Iværksættelse af Lockout, har svigtet fuldstændigt og ført Arbejdsgiverne fra Nederlag til Nederlag. Hvorvidt denne noget sene Erkendelse vil faa Indflydelse paa det fremtidige Forhold mellem de modstaaende Hovedorganisationer, faar staa hen, men den kan under ingen Omstændigheder paavirke Fagorganisationernes Holdning, som betinges af den til enhver Tid givne Situation.

Ved sin enstemmige Godkendelse af Formandens Beretning gav Repræsentantskabet Udtryk for, at en ekstraordinær Situation som den, der forelaa i indeværende Foraar, kan tvinge Fagforbundene til ekstraordinære Skridt, men at man ikke føler sig bunden af dette Aars Afgørelse og ønsker at bevare Fagbevægelsens fulde Bevægelses- og Handlefrihed. Iøvrigt understregede Mødet Nødvendigheden af at bevare og styrke Samarbejdet og Sammenholdet mellem Arbejdernes faglige og politiske Bevægelse og dermed den samlede Arbejderbevægelses nuværende politiske Magtstilling, der er en Borgen for, at Lovgivningsmagten ikke træder Arbejdernes Interesser for nær.

Af andre Spørgsmaal, Formanden nærmere redegjorde for i sin Tale, kan nævnes Arbejdstidsspørgsmaalet. Han henviste til, at den store Arbejdsløshed gjorde det nødvendigt fortsat at stræbe efter en Begrænsning af Arbejdstiden. Ganske vist vilde det være fejlagtigt at tro, at f. Eks. Indførelsen af 40 Timers Ugen vilde bevirke, at alle arbejdsløse kom i Arbejde, men Arbejdstidsforkortelsen er et af Midlerne til Arbejdsløshedens Bekæmpelse, og derfor bør Fagforeningerne baade paa det nationale og internationale Omraade støtte og fremme alle Bestræbelser, der tager Sigte paa en Forkortelse af Arbejdstiden. I Debatten udtalte flere Talere deres Tilslutning til Formandens Udtalelser og manede til kraftig Indsats for Arbejdstidsspørgsmaalet, effektiv Afspadsering af Overarbejde og en positiv Beskæftigelsespolitik.

— — —

Paa den anden Mødedag gav Hovedkasserer H. Jacobsen i Tilslutning til de trykte Regnskaber en Oversigt over den *økonomiske Stilling* og *Pensionskassens Virksomheed*. Her henstillede Hovedkassereren, at de Forbund, der i den nærmeste Fremtid havde Anledning til at tage Stilling til Medlemsskab i Pensionskassen, gjorde det.

Regnskaberne godkendtes enstemmigt uden Diskussion.

Paa Grund af, at forskellige Medlemmer af *Grænseudvalget* var fratraadt i Beretningsperioden, var alle Suppleanter rykket ind, og det var derfor nødvendigt at vælge nye Suppleanter. Udvalget fik følgende Sammensætning:

Ejner-Jensen, Keramikerne, Jens Petersen, Elektrikerne, Fr. Hagengaard, Funktionærerne, Edm. Olsen, Tobaksarbejderne, og Vilh. Christensen, Smedene.

Suppleanter blev: Viggo Eigtved, Arbejdsmændene, Niels Madsen, Snedkerne, Axel Petersen, Skrædderne, Th. Nielsen, Bogbinderne, Clausen, Sadelmagerne, og Fr. Jensen, Malerne.

— — —

Repræsentantskabet drøftede og vedtog derefter et af Forretningsudvalget forelagt *Forslag om Oprettelse af et Arbejderbevægelsens Erhvervsraad*. Dermed realiseres en Tanke, som allerede i nogen Tid har været drøftet mellem Ledelserne for Partiet, Fagbevægelsen og Kooperationen og ogsaa har fundet Tilslutning paa en Del af de i Sommeren 1935 afholdte Forbundskongresser. Erhvervsraadets Opgave er at fremskaffe, samle og bearbejde Oplysninger vedrørende Erhvervslivet i Ind- og Udland, der kan have Betydning for Arbejderbevægelsens faglige Lønerhverv og dens kooperative Erhvervsvirksomheder. Raadet stiller disse Oplysninger med dertil hørende statistisk Materiale til Raadighed for de tilsluttede Organisationer.

I sin Forelæggelsestale understregede Formanden, at Fagbevægelsen i Dag repræsenterer en saa stor Del af den danske Befolkning, at den har Krav paa at blive taget med paa Raad, naar vigtige erhvervsmæssige og økonomiske Spørgsmaal skal afgøres. Endvidere har Fagbevægelsen paa sit nuværende Stade Brug for den bedst mulige Information om Erhvervslivets Forhold. Af disse to Grunde anbefalede Chr. Jensen stærkt at gaa med til Oprettelsen af Raadet.

Repræsentantskabets enstemmige Vedtagelse af Forslaget betyder, at den faglige Centralorganisation, saasnart det kooperative Fællesforbund har tiltraadt Forslaget, er rede til Raadets Oprettelse og villig til at bære sin Part af Omkostningerne. Det blev udtrykkeligt fremhævet paa Mødet, at det kun drejer sig om en *raadgivende* Institution.

Direktiverne gives som hidtil af den samlede Arbejderbevægelses kompetente Forsamlinger.

— — —

Vi har hermed redegjort for Hovedpunkterne paa Mødets Dagsorden. Repræsentantskabets dybtgaaende og saglige Forhandlinger har bidraget til at skabe Klarhed over dansk Fagbevægelses Stilling til de Problemer, som for Tiden staar til Diskussion i Arbejderorganisationerne rundt om i Landet. Linierne er trukket op for det fremtidige Arbejde, og Sammenholdet i vor Bevægelse borger for, at disse Linier ogsaa vil blive fulgt.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

Nedenstaaende aftrykkes det Forslag til Vedtægter til et Arbejderbevægelsens Erhvervsraad, som vedtoges paa D. s. F.s Repræsentantskabsmøde den 25. og 26. Maj 1936.

VEDTÆGTER
for
Arbejderbevægelsens Erhvervsraad.

§ 1.

Arbejderbevægelsens Erhvervsraad er oprettet af De samvirkende Fagforbund i Danmark og Det kooperative Fællesforbund i Danmark.

Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund og Hovedbestyrelsen for Det kooperative Fællesforbund danner tilsammen Erhvervsraadet, der yderligere kan supplere sig med saadanne Personer, hvis Deltagelse i Raadet findes formaalstjenligt. Til Erhvervsraadet kan endvidere knyttes Sagkyndige paa de erhvervsmæssige og økonomiske Omraader.

§ 2.

Erhvervsraadets Opgave er at fremskaffe, samle og bearbejde Oplysninger vedrørende Erhvervslivet i Ind- og Udland, der kan have Betydning for Arbejderbevægelsens faglige Lønerhverv og dens kooperative Erhvervsvirksomheder. Raadet stiller disse Oplysninger med dertil hørende statistisk Materiale til Raadighed for de tilsluttede Organisationer.

Raadet skal endvidere have Opmærksomheden henvendt paa at følge Behandlingen i Ind- og Udland af erhvervspolitiske og nationaløkonomiske Spørgsmaal inden for Lovgivningen, Stat og Kommuner, Erhvervsorganisationer, Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationerne, Pressen og i Handelsforholdet mellem Danmark og Udlandet.

Raadet skal virke vejledende for alle Arbejderbevægelsens egne Organisationer og Virksomheder i erhvervs- og driftsøkonomiske Spørgsmaal, dels ved direkte raadgivende Virksomhed, dels ved Udgivelse af Beretninger, Pjecer og andre Publikationer til Brug for Arbejderbevægelsen og dens Tillidsmænd og Organisationsledere, dels ved Afholdelse af Møder for Organisationsledere og Repræsentanter for Arbejderbevægelsens Virksomheder til Orientering om og Drøftelse af erhvervsmæssige og økonomiske Spørgsmaal.

Raadet repræsenterer Arbejderbevægelsen udadtil i Anliggender af den her omhandlede Art og udpeger Repræsentanter til, paa lige Fod med de øvrige Erhvervs Hovedorganisationer (Industriraadet, Landbrugsraadet, Grosserersocietetet m. v.), at deltage i Forhandlinger med Regering og Rigsdag samt iøvrigt, hvor Raadet skønner, at en saadan Repræsentation er paakrævet.

§ 3.

Erhvervsraadet vælger for eet Aar ad Gangen en Formand, der sammen med 6 af Raadets dertil valgte Medlemmer danner et Forretningsudvalg, som har den daglige Ledelse af Virksomheden i Overensstemmelse med det samlede Erhvervsraads Beslutninger.

I Forretningsudvalget skal De samvirkende Fagforbund og Det kooperative Fællesforbund altid begge være repræsenteret.

Valgene foretages paa første ordinære Mødedag i Aaret.

Raadet holder ordinært Møde i hvert Halvaar, men iøvrigt saa ofte Formanden finder Anledning dertil, eller naar mindst 3 af Raadets Medlemmer forlanger Møde afholdt. Formanden leder Raadets Møder, og Raadets Beslutninger indføres i en Forhandlingsprotokol.

Raadets Medlemmer er ulønnede. Mødediæter fastsættes i Overensstemmelse med de almindelige inden for Arbejderbevægelsen gældende Regler, ligesom Medlemmernes Rejseudgifter refunderes.

Iøvrigt fastlægger Raadet selv sin Forretningsorden.

§ 4.

Under Erhvervsraadet oprettes et Kontor under Ledelse af en Kontorchef, der ansættes af Raadet, og som maa forpligte sig til at lede Kontoret i Overensstemmelse med Raadets Beslutninger og de inden for Arbejderbevægelsen gældende Grundsætninger.

Kontorchefen er Raadets Sekretær.

Det øvrige Personale ansættes af Forretningsudvalget efter Indstilling af Kontorchefen.

Raadet udgiver en aarlig Beretning om sin Virksomhed og om den almindelige økonomiske og erhvervsmæssige Udvikling i det forløbne Aar.

§ 5.

De med Erhvervsraadet og dets Virksomhed forbundne Udgifter udredes af De samvirkende Fagforbund med ⅔ og af Det kooperative Fællesforbund med ⅓.

§ 6.

Regnskabet aflægges efter Kalenderaaret og forelægges af Forretningsudvalget i revideret Stand paa Raadets ordinære Møde i første Halvaar, hvorefter det tilstilles de tilsluttede Organisationer.

Regnskabet revideres af Arbejdernes Bogførings- & Revisionsinstitut.

§ 7.

Ændringer af disse Vedtægter kan kun finde Sted ved et Flertal i hver af de to Organisationer (D. s. F. og D. k. F.). Forslag til Ændringer i Vedtægterne vil først være at forelægge for

Raadet og skal forelægges for Organisationerne, hvis et Flertal inden for en af Grupperne kræver det.

§ 8.

I Tilfælde af Raadets Ophævelse, fordeles Raadets Formue med ⅔ til De samvirkende Fagforbund og ⅓ til Det kooperative Fællesforbund.

Overenskomstsituationen.

Straks efter Afsigelsen af Voldgiftsrettens 2. Kendelse omfattende de April-Overenskomster, hvorom det ikke var lykkedes at naa til Enighed hverken ved de direkte Forhandlinger mellem Parterne eller i Forligsinstitutionen, paabegyndtes i Arbejdsgiverforeningens Lokaler Forhandlingerne om de ca. 30 Maj-Overenskomster.

Den 14. Maj var Partsforhandlingerne tilendebragt, og ved den derefter afholdte Konference i Forligsinstitutionen viste det sig, at der var 20 Overenskomster tilbage, som endnu ikke var i Orden. Herom forhandledes der saa ved en Række Møder i Forligsinstitutionen, hvor det var muligt at naa en Forstaaelse om de fleste Overenskomster, saaledes at det kun var nødvendigt at henvise 4 Enkeltoverenskomster til Afgørelse for Voldgiftsretten, som traadte sammen til Møde den 26. Maj.

Af de Overenskomster, der har været til Behandling i denne Omgang, kan især nævnes Sukkerroearbejdernes, der som allerede meddelt her i Bladet har givet Anledning til Nedsættelse af et Udvalg med Landsdommer Pihl som Formand. Udvalget skal undersøge Mulighederne for at faa oprettet en almindelig Landbrugsoverenskomst. Forhandlingerne herom afsluttedes med, at Overenskomsten, der omfatter ca. 12.000 Arbejdere, forlængedes uændret for et Aar. I den Tid skal saa det nævnte Udvalg, som paabegynder sit Arbejde den 1. September, søge at tilvejebringe den almindelige Overenskomst.

For de øvrige Overenskomsters Vedkommende drejede det sig overvejende om Overenskomster for Enkeltvirksomheder og mindre Branchegrupper. En Undtagelse dannede dog Keramikernes Overenskomst, der omfattede 1500 Arbejdere, og hvor der lige til det sidste herskede Uvished om, hvorvidt det vilde være muligt at undgaa Voldgiftsbehandling. Her stillede Forligsmanden til Slut et Forligsforslag, som Parternes Forhandlere tiltraadte efter nogen Tids Overvejelser.

De for Arbejderne opnaaede Fordele ligger paa Linie med dem, der er gennemført ved de tidligere Forhandlinger og Voldgiftskendelser. Foruden Forbedringer navnlig af de laveste Lønninger er der opnaaet en Række andre Fordele, bl. a. Ferie med Løn.

Vi aftrykker nedenstaaende de af Voldgiftsretten afsagte Kendelser Nr. 3 og 4. Den første omfatter 3 Overenskomster, ved hvis Behandling i Retten Arbejdsgiverne trods skriftlig Opfordring ikke havde givet Møde og derfor ved Stævning var indkaldt til Retsmøde den 12. Maj. Under Proceduren lykkedes det ved Forhandling at naa et Forlig mellem Parterne, saaledes at Retten kun behøvede at træffe en Afgørelse for de 2 Overenskomster. Kendelse Nr. 4 forlænger uden Forandring 2 af de ialt 4 Overenskomster, som var henvist til Voldgiftsbehandling, mens der efter Sagens Indbringelse for Retten er opnaaet Enighed mellem Parterne om den ene Overenskomst, og Retten udsatte Sagens Behandling for det andet Overenskomstforhold.

Kendelse Nr. 3

afsagt 12. Maj 1936

af Voldgiftsretten, nedsat i Henhold til Lov af 29. Marts 1936.

I Sagerne vedrørende følgende for Voldgiftsretten indbragte til Udløb i April 1936 opsagte og ikke fornyede Overenskomstforhold:

a. *Vognmand Chr. Pedersen, Frederiksværk,* og *Arbejdsmændenes Fagforening for Frederiksværk og Omegn.*
b. *Traktor- og Tærskeværksejer Chr. Sørensen, Skalborg,* og *Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg L. Afd.*
c. *Stinesminde Teglværk* og *Arbejdsmændenes Fagforening for Oue og Omegn.*

blev der trods skriftlig Opfordring ikke givet Møde fra Arbejdsgivernes Side i Retsmødet den 30. April 1936, hvorefter disse Arbejdsgivere ved lovlig forkyndt Stævning er indkaldt til Retsmøde den 12. Maj 1936.

ad a. Vognmand Chr. Pedersen, der har opsagt den paagældende Overenskomst til Ophør den 1. April 1936, har nedlagt Paastand paa, at Overenskomsten ikke fornyes, medens Fagforeningen har paastaaet Overenskomsten forlænget uforandret for 1 Aar.

ad b. Traktor- og Tærskeværksejer Chr. Sørensen har ikke givet Møde under Sagen, men har i Skrivelser til Retten senest af 11. Maj 1936 paastaaet sig løst fra det tidligere Overenskomstforhold. Dansk Arbejdsmandsforbund har nedlagt nærmere præciseret Paastand paa Ændring i den paagældende Overenskomst.

ad c. Under Retsmødet er der mellem Parterne opnaaet Enighed om Vilkaarene for Overenskomstens Forlængelse.

Efter at Sagen har været forhandlet for Retten, træffes herved følgende Bestemmelser:

a. Overenskomsten mellem *Vognmand Chr. Pedersen* og *Arbejdsmændenes Fagforening for Frederiksværk og Omegn* forlænges uændret for 1 Aar.
b. Overenskomsten mellem *Traktor- og Tærskeværksejer Chr. Sørensen* og *Dansk Arbejdsmandsforbunds Aalborg L. Afd.* forlænges for 1 Aar med følgende Ændringer:

Punkt 2 affattes saaledes:

»Traktorførere og Ilæggere betales med 80 Øre pr. Time + Kosten.

Hvor Traktorførere eller Ilæggere forlanges til Arbejde i en Afstand af mere end 7 km fra Chr. Sørensens Bopæl i Skalborg og samtidig mere end 7 km fra vedkommende Ar-

bejders Bopæl, betales et Afstandstillæg, hvis Størrelse nærmere aftales mellem paagældende Arbejdere og Chr. Sørensen.«

Punkt 3 affattes saaledes:

»Overarbejde ved Tærskning betales med 110 Øre for første Time og 125 Øre for de følgende Timer.«

Punkt 4 affattes saaledes:

»Det er en Forudsætning for Overenskomstens Arbejdsløn, at de til Traktorførere antagne Folk er fuldt uddannede til Arbejdet. I modsat Fald berettiges Arbejdsgiveren til et Fradrag efter Aftale, indtil Uddannelsen er fuldstændig. Det samme gælder selvfølgelig for Elever, der antages til Uddannelse som Traktorførere. Der kan dog finde Paatale Sted efter Regler for Behandling af faglig Strid for Misbrug af denne Bestemmelse.«

P. Bülow. Dreyer. Oluf H. Krabbe.
V. Topsøe-Jensen.

Kendelse Nr. 4

afsagt den 26. Maj 1936 af

Voldgiftsretten nedsat i Henhold til Lov Nr. 66 af 29. Marts 1936.

Efter at Statens Forligsinstitution, forsaavidt angaar de til Udløb i Maj 1936 opsagte og ikke fornyede Overenskomster, har afsluttet sin Mægling i Medfør af § 7 i Lov af 29. Marts 1936, har den i Skrivelse af 21. Maj 1936 meddelt, at følgende Overenskomster overgaar til Afgørelse af Voldgiftsretten:

1. *Entreprenør og Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund.*
2. *Vognmand Johs. Jørgensen, Lendemark, Møen,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund.*
4. *A/S Silvan og Grønvold & Schou, Slagelse,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund.*

Hvad angaar det under Nr. 4 nævnte Overenskomstforhold, er der efter Sagens Indbringelse for Retten opnaaet Enighed mellem Parterne.

Med Hensyn til det under Nr. 3 nævnte Overenskomstforhold udsatte Retten Sagens Behandling.

Efter at Sagerne Nr. 1 og 2 har været forhandlet for Retten, træffes herved følgende Bestemmelser:

Overenskomsten mellem:

1. *Entreprenør og Dræningsmester Carl Sørensen, Skibby,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund,*
2. *Vognmand Johs. Jørgensen, Lendemark, Møen,* og *Dansk Arbejdsmandsforbund*

forlænges uforandret for 1 Aar.

(sign.) *P. Bülow. Dreyer. Oluf H. Krabbe.*
V. Topsøe-Jensen.

RUNDSKUE

DANSK ARBEJDE. Landsforeningen »Dansk Arbejde« afholdt den 14. Maj Aarsmøde i Vejle, der var besøgt af ca. 300 Delegerede og Gæster.

Foreningens Formand, Dir. Chr. H. Olesen, redegjorde i en udførlig Beretning for de vigtigste Foreteelser i Landets Erhvervsliv. Han omtalte den af Selvforsyningspolitiken fremkaldte Omstillingsproces paa det økonomiske Omraade, der gør sig bemærket i alle Lande, og skildrede den Indflydelse, denne Udvikling havde haft for Verdenshandelen.

Den stigende Omsætning Verden over mellem Landene er ikke Kendetegn paa Tilbagevenden til Frihandel, men Udtryk for en Højkonjunktur under Udvikling og en Konjunkturbølge, der forstærkes af Krig og Oprustningspolitik. Saalænge dette er Tilfældet, maa der en Kontrol til overfor det hjemlige Erhvervsliv, det vil stadig være nødvendigt at have flere Strenge at spille paa, altsaa et mere alsidigt Produktionsapparat.

Sluttelig resumerede Dir. Olesen med paany at fastslaa som sin Opfattelse, at Planøkonomi og Selvforsyning mere end nogen Sinde prægede Verden og dermed tvang det danske Samfund til at foretage den fornødne Omstøbningsproces.

Under Diskussionen om Beretningen havde bl. a. Statsminister Stauning og Handelsminister Kjærbøl Ordet. Efter Diskussionens Afslutning godkendtes Beretning og Regnskab.

I Stedet for Handelsministeren, der udtraadte af Bestyrelsen, nyvalgtes Forretningsfører Josef Andersson; endvidere nyvalgtes Fru G. Wandel. De øvrige Valg var Genvalg.

ARBEJDSGIVERFORENINGEN 40 AAR. Den 19. Maj var det 40 Aar siden, Dansk Arbejdsgiverforening blev stiftet. I den Anledning har Foreningen ladet udarbejde en Beretning om de sidste 15 Aar til Supplering af det Jubilæumsskrift, der udsendtes paa 25-Aarsdagen for Foreningens Stiftelse.

Paa Jubilæumsdagen afholdt Arbejdsgiverforeningen, der nu tæller 13.562 Medlemmer, sin Generalforsamling. Formanden aflagde en Beretning om Aarets Begivenheder og rettede herunder et kraftigt Angreb paa Forligsinstitutionen.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Opgørelsen over Danmarks Vareomsætning for April Maaned viste en Mereksport, medens Eksporten og Importen i samme Maaned i Fjor omtrent opvejede hinanden. Indførselen i April Maaned er faldet lidt, nemlig fra 97,7 Mill. Kroner i Fjor til 95,0 Mill. Kroner i Aar, medens Eksporten er steget fra 97,0 Mill. Kroner til 105,9 Mill. Kroner, og Maanedens Mereksport udgør saaledes 10,9 Mill. Kroner.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Industrien for April Maaned viser en stor Stigning i Forhold til de to foregaaende Maaneder, hvor Industriens Produktionsmængde blev nedsat betydeligt under Lockouten. Men ogsaa i Forhold til samme Maaned forrige Aar viser April en vis Stigning, nemlig fra et Indekstal paa 120 til 127 (med Aaret 1931 som Basis = 100); Tallene tyder paa, at man efter Lockoutens Ophør

har forceret Industriproduktionen noget mere end normalt efter Sæsonen. Især indenfor Tekstil-, Beklædnings- og Læderindustrierne er Stigningen i Forhold til forrige Aar fremtrædende, men ogsaa de andre Grupper er paavirket i denne Retning.

Samtidig viser Opgørelsen over Industriens Beskæftigelsesgrad, at det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag steg fra 528.000 i Marts til 1.162.000 i April Maaned, medens det for April forrige Aar udgjorde 1.099.000.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Efter Lockoutens Afslutning er Arbejdsløshedstallet gaaet stærkt ned og er nu lavere end paa samme Tid i Fjor. Ifølge Arbejdsløshedsdirektoratets Meddelelse viste den pr. 22. Maj foretagne Opgørelse, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var 57,939 eller 14,4 pCt. indtegnet som ledige. Dette Antal er 3880 lavere end i den foregaaende Uge og 2558 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,0 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke Arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde den fornævnte Dato 12.465, hvilket er 619 lavere end i den foregaaende Uge.

Privatbanefunktionærernes Forbunds Delegeretmøde.

Privatbanefunktionærernes Forbund blev stiftet i 1901 og kan saaledes i Aar fejre sit 35 Aars Jubilæum. Ganske naturligt prægede denne Begivenhed Forbundets Delegeretmøde, som i Aar afholdtes den 10. Maj i Kolding.

I sin Velkomsttale til de ca. 165 Delegerede og Gæster skildrede Formanden, *Togfører Herlak*, Aalborg, i store Træk Udviklingen siden Forbundets Stiftelse og fremhævede herunder Betydningen af Samarbejdet med de øvrige Fagorganisationer. Han understregede, at vor Tid kræver Organisation og Sammenhold og en Tilpasning efter den til enhver Tid foreliggende Situation.

Formanden gav derefter Ordet til de indbudte Gæster.

Først talte De samvirkende Fagforbunds Repræsentant, *Sekretær Knud V. Jensen*, der takkede Privatbanefunktionærerne for den Forstaaelse, Organisationen altid havde vist over for den øvrige Arbejderklasse. Tiden har vist, at den danske Arbejderklasse er et og bliver et, og det er i Aar vist kraftigere end nogensinde før. I Historien vil Aaret 1936 staa som Arbejdskampens Aar, og naar denne Kamp afsluttedes med et for Arbejderne saa gunstigt Resultat, som Tilfældet blev, skyldes det ikke mindst, at de lockoutede Arbejdere havde Sympatien paa deres Side.

Knud V. Jensen takkede iøvrigt for den betydningsfulde Støtte, Forbundet havde ydet de lockoutede Arbejdere.

Pakmester Thorup, Herning, der repræsenterede Dansk Jernbaneforbund, og *Kontrollør Jørgensen*, Odense, der repræsenterede Privatbanernes Kontorforening, ønskede Held og Lykke for Forbundets Virksomhed.

Formanden for Dansk Lokomotivmandsforbund, *Lokomotivfører Brix*, Aalborg, betonede Nødvendigheden af, at Privatbanernes Funktionærer havde Opmærksomheden henvendt paa Bilernes Konkurrence, og han anførte i denne Forbindelse, at disse Biler ofte køres af unge Mennesker, der aflønnes med 25 Kr. om Ugen. Disse Forhold maa ændres.

Kongressen konstituerede sig derefter med *Baneformand Frederiksen*, Kolding, og *Togbetjent Mathiesen*, Tøllløse, som Dirigenter og *Baneformand Borgund*, Langeland, *Pudser Aage Larsen*, Amager, og *Togfører Sølund*, Kolding, som Sekretærer.

Beretning om Virksomheden.

Formanden aflagde dernæst Beretning om Virksomheden og gav nogle fortrolige Oplysninger om Forhandlingerne vedrørende Pensionssagen.

I de fortsatte Betragtninger redegjorde Formanden for Lønspørgsmaalet og fremhævede Nødvendigheden af, at Forbundets Medlemmer fik en ny Lønordning, der var baseret paa et mere retfærdigt Grundlag end hidtil. Man vilde bort fra Tilskudet paa de 5 Procent til Banerne. Det kan ikke være rigtigt, bemærkede Formanden, at vi først har en generel Ordning med direkte Tilskud og yderligere en anden Tilskudsordning af separat Karakter for de enkelte Baner, der har Driftsunderskud. Vi maa og skal bort fra dette meningsløse System, men desværre har det ikke hidtil været muligt at opnaa en for os tilfredsstillende Ordning.

Efter en Omtale af nogle Tjenestespørgsmaal og Ansættelsesforholdene ved visse Privatbaner sluttede Herlak sin Beretning, der blev enstemmigt godkendt.

Regnskabet, der blev forelagt af *Hovedkassereren, L. C. Larsen*, Aalborg, blev ligeledes enstemmig godkendt.

Forslag og Valg.

Formanden forelagde dernæst Forslag angaaende faste Rammer for Tjenesteancienniteten. Dette Forslag giver bestemte Regler for Oprykninger i de enkelte Lønningsklasser og for Beregningen af Tjenestetiden.

Efter en kort Diskussion blev Forslaget eenstemmigt vedtaget.

Som Formand genvalgte Delegeretmødet med Akklamation Togfører Herlak, Aalborg. Derefter behandledes Hovedbestyrelsens Indstilling om Udnævnelse af Æresmedlemmer i Anledning af Forbundets Jubilæumsaar. Fra Hovedbestyrelsen foresloges Udnævnelse af Forbundspionererne, nemlig Baneformand Holgersen, København, der var Forbundets første Formand, Togfører Rude, Fjerritslev, Depotarbejder Anton Christensen, Odder, Baneformand Hansen, Skibet, Banemester Petersen, Tømmerby, Banehaandværker Nielsen, Aarhus, og Ledvogter Petersen, Svendborg.

I Motiveringen for Udnævnelse af Æresmedlemmerne pointerede Formanden den enkeltes store og betydningsfulde Indsats til Gavn for Privatbanefunktionærernes Forbund.

Indstillingen vedtoges med Akklamation.

Til Redaktionssekretær genvalgtes med Akklamation Togfører L. C. Larsen, Aalborg, og til

Revisor genvalgtes Baneformand Madsen, Røgelhede, og Togfører M. Larsen, Kolding.

Til næste Aars Mødested valgtes København.

Paa Gæsternes Vegne takkede Knud V. Jensen derefter for Samværet og udtalte Haabet om Held og Fremgang for Forbundet.

Delegeretmødet afsluttedes med »Internationale«.

Den russiske Rationaliseringspolitik.

Af *Salomon Schwarz.*

Den russiske Rationaliseringspolitik, hvorom der i den seneste Tid saa ofte har været Tale i Forbindelse med Stachanow-Bevægelsen, gør synlige Forsøg paa at arbejde sig ud af de aabenbare rationalistiske Forvildelser, som den er kommen ud i netop som Følge af denne Bevægelse. Det har her allerede været skildret, i hvor høj Grad Stachanowbevægelsen i Princípet har forsyndet sig mod enhver virkelig Rationalisering. Enhver fornuftig Rationalisering — og en Rationalisering, der ikke er fornuftig, er overhovedet ingen Rationalisering — maa stræbe efter en Forbedring af Bedrifternes Organisation i Almindelighed, især i Sovjetrusland, hvor Forudsætningen for en høj Arbejdspræstation netop ikke er til Stede paa Grund af Bedrifternes mangelfulde Organisation. I Stedet for har man paa enkelte af de Arbejdspladser — ofte uden Hensyntagen til, ja tilmed paa Bekostning af andre Arbejdspladser — forsøgt at skabe Betingelser for et rationelt Arbejde. Men den almindelige Organisering af Bedrifterne har mange Steder endog lidt Skade herved.

Dette er saa meget mere beklageligt, som man kunde vente noget ganske andet af Sovjetunionen. Rationaliseringsproblemet skulde i Sovjetunionen i Princípet kunne være paa et helt andet Stade end i de vestlige Stater. En stort anlagt offentlig Økonomi kan gaa i Gang med Løsningen af Rationaliseringsproblemet med hele Erhvervslivets og Folkehusholdningens Interesser for Øje og uden Hensyntagen til de Interesser, der knytter sig til den enkelte Virksomhed. Og meget, som maaske ikke viser sig at være rentabelt for den enkelte Virksomhed, kan være berettiget, hvor det gælder hele Erhvervslivet, medens paa den anden Side meget, som økonomisk set er formaalstjenligt ud fra Enkeltbedriftens Synspunkt, kan bringe Tab for Erhvervslivet som Helhed. En omfattende nationaliseret Produktion og Økonomi, som iøvrigt ikke ubetinget behøver at være en socialistisk Økonomi, opdrager til at tænke folkeøkonomisk, bringer Masserne til at underordne deres økonomiske Særinteresser under de økonomiske Fællesinteresser. Det er uden Tvivl Sovjetunionens Fortrin, at den fremmer den nationaløkonomiske Tankegang og omplanter Begrebet Folkehusholdning fra den økonomiske Teoris Højder i de brede Folkemassers Bevidsthed. Og saa meget mere forbavsende er det, at man i Modsætning til dette Fremskridtets Princip paany i Rationaliseringspolitiken har bragt det saa vidt, selv indenfor den enkelte Bedrifts Rammer at glemme Samfundsinteresserne og udløse en halv anarkistisk Rationaliseringsbevægelse.

I Folkekommissariatets Organ for Sværindustrien »Sa Industrialisaziju« for 1. Januar d. A. gives nogle interessante Oplysninger, der aabenbarer Aarsagerne til den relativt lave Arbejdspræstation i russiske Bedrifter. Der bliver her meddelt Tal over Fordelingen af Specialarbejdernes Arbejdstid i den russiske Automobil- og Traktorindustris Virksomheder (umiddelbart før Stachanow-Bevægelsens Begyndelse) og i lignende Bedrifter i Amerikas forenede Stater. Tallene (i pCt.) er i høj Grad oplysende.

	URSS	USA
Arbejde ved Maskiner	25-30	60-65
Hjælpearbejde (med Haanden).....	25-40	20-30
Tab af Arbejdstid paa Grund af tekniske Mangler og Mangel paa Organisation	30-50	10-15

Den tabte Arbejdstid paa Grund af tekniske og organisatoriske Mangler tilligemed Anvendelse af betydelige Dele af Specialarbejdernes Arbejdstid til det egentlige forberedende Arbejde, hvilket igen maa føres tilbage paa de ovenfor nævnte Mangler, er det sande Onde i Sovjetbedrifterne.

Lignende Tal anføres i det samme Blad angaaende Boringsarbejdet i Naftaindustrien. Den egentlige Boring androg i Sovjetunionen i de første 9 Maaneder i 1935 kun 24,6% i Gennemsnit af Specialarbejdernes Arbejdstid mod 75—80% i Amerika, Hjælpearbejdet 43,7% mod 18—20%, men den tabte Arbejdstid 31,7% mod kun 2 til 8% i Amerika.

Hvis man i en saadan Situation gaar af Vejen for det reale og uden Tvivl ikke lette Problem og alligevel søger at hæve Arbejdspræstationen, vil Arbejdet i en Bedrift som Helhed fuldkommen vanskeliggøres, og denne Vanskelighed overvindes kun gennem *yderste Anstrengelse fra hele Arbejdsstyrkens Side* — saavel Arbejdernes som hele det tekniske Personales.

En Beretning i »Sa Industrialisaziju« vil belyse dette. Beretningens Forfatter, Direktøren for Petrowski-Værket (Jern- og Staalværk) i Dnepropetrowsk, skildrer, hvorledes »Stachanow-Dagen« den 9. Januar blev forberedt og gennemført i Værkerne. Hindringerne for at opnaa den Rekord, som man havde sat sig som Maal, var talrige. Koksene var daarlige, og Værkernes Kokslevering uregelmæssig. Jernertsforsyningen var mangelfuld, Gastilførslen udeblev o. s. v. o. s. v. Dog alle Vanskeligheder blev overvundne ved »kolossale Kraftanstrengelser«. Arbejderne kom paa Arbejde nogle Timer før Skiftets Begyndelse og blev i Værkerne efter Skiftets Ophør, »begge Skift er fuldtalligt samlede paa en Gang i Værkerne«, Rekorden blev naaet, men hvorledes?

»Vel er den naaet, men det kun ifølge en stor Kraftanstrengelse, som umuligt kan opretholdes. Dog det vigtigste er, at vi, selv om vi ogsaa betaler med denne Pris, har bevist Muligheden af saa høj en Arbejdspræstation. *Dette har kostet en vanvittig Anstrengelse*..... Vor Opgave er nu paa den nye Stachanow-Dag at forberede os saaledes, at i det

mindste den samme Præstationsydelse naas, *men uden en saadan Anstrengelse, uden ekstraordinære Forholdsregler,* uden i en saadan Atmosfære.« (Sa Industrialisaziju« af 18. Januar.)

Forfatteren af Beretningen mærker maaske ikke selv, hvilken en haard Dom han her udtaler over »Stachanow-Methoden«. Det han vil, er dog netop det modsatte af det, der blev indledet som Stachanow-Bevægelse.

At en saadan Skinrationalisering før eller senere, snarere før end senere, ogsaa rent økonomisk maa have uheldige Følger, ligger lige for. I de sidste Uger er de Røster i Sovjetpressen, især i den økonomiske Presse, som viser hen til talrige yderst ugunstige Fænomener, der ledsager den indledede Udvikling, forøget i betydelig Grad.

Stachanow-Bevægelsen har i mange Bedrifter fremkaldt en sand Jagt efter kvantitative Rekorder, selv paa Bekostning af Produktionens Kvalitet, og Klagen over Forøgelsen af Procentsatsen for *Udskudsvarer* er forøget betydeligt i den sidste Tid. Men en Højnelse af den industrielle Produktions Kvalitet har som bekendt for Sovjetunionen været et Problem af aller første Rang. I de to sidste Aar er der i Sovjetunionen energisk arbejdet hen til Højnelse af Produktionskvaliteten, og visse Resultater er allerede naaet paa dette Omraade. Ved Stachanow-Bevægelsen blev denne Udvikling afbrudt. Som en Løbeild gik det nu gennem Bedrifterne: »Mængden frem for alt«. Det er ikke vanskeligt at forestille sig Resultaterne:

> »I mange Bedrifter tildeles der Kampen for at forbedre Kvaliteten en underordnet Betydning«, udtaler »Sa Industrialisaziju« (9. Februar) sig beklagende, »til Kvaliteten kan der senere vendes tilbage — siges der i bedste Tilfælde, i værste Tilfælde træffes der bevidst Forholdsregler, som forringer Kvaliteten, hvis det blot staar godt til med Kvantiteten. Derved opnaas der ofte, at den teknologiske Proces forenkles, Arbejdsprocessen forkortes — og som Følge heraf forringes Produktet«.

I de sidste Maaneder vrimler det med saadanne Beretninger i Sovjetpressen. I Tekstilindustrien har »Jagten for at opnaa Rekordtal medført en betydelig Forringelse af Produktionskvaliteten.« (»Legkaja Industria« for 20. Februar, se endv. »Prawda« for 31. Januar.) I Ordschinikidze-Værktøjsmaskinfabrik er der en utvivlsom Forringelse i Bearbejdningens Kvalitet (»Sa Industrialisaziju« for 16. Februar). I Iljitsch Jern- og Staalværker (Azowstaal) skal Procentsatsen for Udskudsvarer være steget til 40% (»Sa Industrialisaziju« for 1. Februar), i Automobilfabrikerne i Gorki (tidligere Nischni-Nowgorod) er den i mange Afdelinger steget til 15—25—40% (Sa Industrialisaziju« for 9. Februar) o. s. v.

For ca. 1 Aar siden startedes i Sovjetunionen en »Otlitschniki-Bevægelse« omfattende Arbejdere, der kun producerer Arbejde af »god« og »udmærket« Kvalitet. Bevægelsen blev fremmet ved Præmier og personlige Fordele og havde, socialpolitisk betragtet, en ubehagelig Bismag. Dog dens økonomiske Maal var sundt, og den viste allerede visse Resultater. Stachanow-Bevægelsen knækkede imidlertid Halsen paa den. I »Sa Industrialisaziju« for 9. Februar læser vi, at i et Værk er Antallet paa Stachanow-Arbejdere fra September til Januar steget fra 210 til 360, medens Otlitschnikis Tal i samme Tidsrum gik ned fra 285 til 175. I en Række Værktøjsmaskinfabrikker er Begrebet Otlitschniki fuldstændig forsvundet. (»Sa Ind. for 13. Februar.) Selv i Menschinski-Værket, hvorfra Otlitschniki Bevægelsen er udgaaet forrige Aar, har i en Række Afdelinger de i Dag berømte Stachanow-Arbejdere forladt Otlitschnikis Rækker. »Ingen beskæftiger sig i Dag i Værkerne for Alvor med Otlitschniki-Bevægelsen«. (»Sa Ind.« for 21. Februar.)

Dette er kun en lille Del af den lange Række Klager, der lyder i Dag i Sovjet-Unionen. Snart læser man om Forøgelsen af den »ufuldendte Produktion« (for at kunne forkynde høje Produktionstal producerer man uforholdsmæssig mange Enkeltdele, der lettest kan fremstilles, og Fremstillingen af det endelige Produkt standser), snart om at de forberedende Arbejder staar tilbage (især i Kul- og Naftaindustrien), snart om Forsømmelse af Istandsættelsesarbejder o. s. v. *Den sunde Rytme i Produktionsudviklingen er forstyrret.*

Dette betyder naturligvis ikke, at det samlede Personales voldsomme Kraftanstrengelser i Bedrifterne, som Stachanow-Bevægelsen har ført med sig, ikke har vist Resultater. I en Række Bedrifter og i hele Industrigrene har Resultaterne af disse Anstrengelser været af megen Betydning. Men Misforholdet mellem Anstrengelserne og Resultaterne er meget stort.

Donietz Distriktets Kulindustri viser frem for alt her et forfærdende Eksempel. Her fejrede Stachanow-Bevægelsen sin første Sejr, idet de første Maaneder af Stachanow-Bevægelsen bragte et stærkt Opsving i Produktionen. Her ventede man sig yderligere de største Resultater. Dog allerede i Januar viste der sig Tegn paa Overspænding. Stigningen i Produktionen ophørte, og siden Begyndelsen af Februar har det stadigt tydeligere vist sig, at der mange Steder ikke alene er en Overspænding, men at den indre Organisation i mange Gruber i de sidste Maaneder endog er forringet væsentligt. Ikke alene har der intet været at mærke til den planlagte yderligere Stigning i Produktionen, men Produktionstallene begynder mere og mere synligt at gaa tilbage. Den gennemsnitlige daglige Produktion har siden Begyndelsen af Februar vist følgende lidet glædelige Bevægelse (i Tusind Tons):

1.—10.	Februar	229,6
11.—20.	—	217,5
21.—29.	—	215,8
1.—10.	Marts	210,0
11.—20.	—	210,7
21.—31.	—	208,5

Fra 1. April lovede man sig et nyt betydeligt Opsving, idet nemlig April blev udnævnt til en Stachanow-Maaned, til hvilken man havde forberedt sig i særlig Grad. Den 1. April naaede Produktionen op paa 220,471 Tons, men allerede den

næste Dag begyndte Tilbagegangen, saaledes at de første 10 Dage i April viste en Gennemsnitsproduktion paa 211,6 Tusind Tons, de næste 10 Dage kun 202,4 Tusind Tons, hvilket betyder en Bortgliden fra Niveauet i Begyndelsen af November.

I Dag slaar man allerede Alarm i Sovjetunionen paa Grund af Tilstandene i Donietz-Distriktet. »En Række af Gruber er blevne desorganiserede ved Stachanow-Stormen, man maa skyndsomst bringe dem i Orden igen«, skriver »Sa Ind.« for 16. Marts, »en meget stor Del af Grubegangene er bleven krumme. Gruberne er forsømte«. I Stalinnugol-Trustens Grube Nr. 17/17, en meget bekendt og god Grube, »er det kommet saa vidt, at man tager Arbejdere fra det forberedende Arbejde, fra Istandsættelsesarbejderne, ja selv fra Brandkorpset og anvender dem til Kulbrydning for at opnaa den Stachanowske Kulproduktion«. Fra en anden Del af Donietz-Distriktet bringer det samme Blad Dagen efter en lignende Beretning: »I Stachanow-Dagene blev det forberedende Arbejde fuldkommen indstillet..... Mange Steder har Grubehestene med korte Pauser maattet arbejde 24 Timer ud i et, men den næste Dag maatte mange Heste udrangeres« o.s.v.

Denne forekommende Opløsning — takket være Jagten efter demonstrative Tal — har ikke alene vist sig i Kulindustrien, den har kun været skarpt udpræget i denne Industri. »Prawda« for den 16. og den 26. Marts fører et skarpt Sprog mod Misforholdene i Forbindelse med Stachanow-Bevægelsen i Kul- og Naftaudvindingen, i Bomulds- og Silkeindustrien, i Kobberertsudvindingen foruden mange Bedrifter indenfor Jern- og Staalindustrien. Men det maa fremhæves, at netop i Jern- og Staalindustrien har Forholdene som Helhed betragtet formet sig langt gunstigere end i de fleste andre Industrigrene. I Jern- og Staalindustrien har man allerede i hele Aaret 1935 arbejdet meget energisk paa en gennemgribende Forbedring af Bedrifternes Organisering, og dette Arbejde er kun forbigaaende blevet vanskeliggjort ved Stachanow-Bevægelsen. Her søger man videre energisk at gennemføre en virkelig Rationalisering og underordne Stachanow-Bevægelsen denne, og disse Bestræbelser viser sig frugtbringende.

I Dag har man indset Faren ved Stachanow-Stormen, og man søger — uden at sigte paa Stachanow-Betegnelsen — at omforme Bevægelsen. (Kritiken i »Prawda« om Følgerne af Stachanow-Bevægelsen munder endog ud i Parolen: »Kamp mod Sabotage af Stachanow-Bevægelsen«.) Erkendelsen om Nødvendigheden af en systematisk Forbedring af den almene Organisering af Bedrifterne er blevet udviklet ved de sørgelige Erfaringer med Stachanow-Bevægelsen.

Stachanow-Bevægelsens Stormdage nærmer sig sin Slutning. Den Stachanowske Skinrationalisering vil dø og blive afløst af en Stræben mod en virkelig systematisk Rationalisering. Men det, der — socialpolitisk betragtet — synes faretruende herved, er den for Sovjetunionen saa karakteristiske Stræben efter at spænde *Arbejdsintensiteten* op til det yderste. Men dette er en gammel Sygdom, der kun er blevet skærpet ved Stachanow-Bevægelsen. Denne Arv fra Stachanow-Bevægelsen vil vel nok endnu længe blive hæftende ved den russiske Rationaliseringspolitik.

Arbejdsløsheden i Marts og April 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling, var der ved Udgangen af April Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 78.084 Arbejdsløse, d. v. s. 19,3 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af Marts udgjorde 404.446; ved Udgangen af Marts Maaned optaltes i alt 104.644 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,00	28,3	31,3	42,9	35,9	24 5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22.1
April	19,3[1]	18,3	21,6	28,6	27,7	15.3
Maj		14,4	16,8	24,3	24,8	12.3
Juni		12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli		12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15.8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

[1]) Foreløbigt Tal

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	April[1]) 1936	Marts 1936	Febr. 1936	April 1935	Marts 1935	Feb. 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	16,7	32,2	33,4	12,6	16.7	28,7
2. Anden Industri m. v.	14,6	16,8	17,5	16,1	17,1	19,8
3. Handel	7,3	9,0	8,5	8,2	9,0	6,1
4. Arbejdsmænd	19,6	26,3	24,5	18,1	19,9	24,0
I alt	15,5	20,0	20,1	15,7	17,2	20,8
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	19,7	47,7	54,7	9,8	19,2	38,3
2. Anden Industri m. v.	14,5	17,7	19,5	15,2	16,6	19,6
3. Handel	7,7	7,7	7,7	8,2	8,5	8,6
4. Arbejdsmænd	29,9	38,2	49,7	27,0	35,9	45,2
I alt	21,8	29,8	36,6	20,0	25,6	33,2
Hele Landet	19,3	25,9	30,0	18,3	22,3	28,3

[1]) Foreløbigt Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Februar og Marts for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. Marts 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		Marts 1936	Febr. 1936	Marts 1935	Febr. 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	5 016	28,6	30,6	29,8	33,1
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 752	18,7	15,0	14,9	15,3
Bryggeriarbejdere m. fl....	6 412	12,2	13,3	8,7	14,2
Slagteriarbejdere	8 462	24,1	26,6	23,9	28,1
Tobaksarbejdere	8 566	18,8	16,1	22,3	19,8
Tekstilarbejdere	14 363	5,9	6,2	10,5	12,2
Skræddere	12 731	13,8	14,6	9,8	15,6
Hatte- og Buntmagere	1 490	16,6	16,3	18,3	19,4
Skotøjsarbejdere	4 868	17,7	17,1	14,1	15,5
Murere	9 715	54,8	64,8	19,4	34,5
Hustømrere.....	9 010	47,1	50,9	22,9	37,9
Snedkere.....	9 696	29,2	28,6	13,4	24,0
Malere.....	7 407	44,3	52,5	19,5	52,7
Sadelmagere og Tapetserere	2 370	18,8	21,5	9,9	21,0
Træindustriarbejdere.....	5 650	16,7	22,7	14,3	18,3
Karetmagere.....	1 110	15,9	20,0	15,9	27,3
Keramikere.....	1 782	5,3	5,2	3,1	3,7
Blikkenslagere.....	2 433	42,6	35,8	21,5	27,3
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 209	22,2	20,2	13,5	15,0
Smede- og Maskinarb.....	33 716	18,2	18,4	17,3	20,4
Formere	2 110	14,3	15,2	16,0	19,3
Elektrikere	3 363	21,2	31,8	20,7	23,6
Papirindustriarbejdere.....	1 679	2,1	2,1	3,8	3,9
Bogbindere.....	4 377	14,5	15,8	14,1	15,8
Typografer	6 547	14,2	12,4	11,7	15,2
Sømænd	4 456	32,1	34,8	31,5	34,1
Søfyrbødere	2 415	35,3	36,4	33,3	37,7
Kedel- og Maskinpassere .	2 297	14,7	11,1	7,6	8,0
Kvindeligt Arbejderforbund	14 587	17,2	10,8	20,3	21,7
Handels- og Kontormedhj..	23 790	8,5	8,3	9,0	7,7
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	34,9	42,6	31,7	39,8
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 702	46 8	70,0	28,7	32,2
Andre Fag	38 438	17,6	21,2	16,3	20,4
I alt...	404 446	25,9	30,0	22,3	28,3

Arbejdsløshedsprocenterne ved Udgangen af Februar og Marts 1936 ligger betydeligt over de tilsvarende Procenter for 1935, hvilket væsentlig skyldes den Mandag den 24. Februar begyndende Lockout, der først afsluttedes ved Arbejdets Genoptagelse Mandag den 30. Marts. Da de ved Arbejdsløshedsstatistikken anvendte Oplysninger indhentes den sidste Fredag i hver Maaned, er Tallene saavel for Februar som Marts paavirkede af Konflikten. De direkte konfliktberørte Arbejdere tilmeldes ganske vist ikke som arbejdsløse, derimod regnes de, der var uden Arbejde ved Konfliktens Udbrud, stadig som arbejdsløse, og desuden medfører en saa omfattende Konflikt Arbejdsløshed i Fag, der ikke selv deltager i Konflikten; Tallene giver derfor kun delvis Udtryk for Forholdene paa Arbejdsmarkedet.

NYT FRA UDLANDET

40 TIMERS UGEN. I Dagene fra 8. til 11. Maj afholdt Den internationale faglige Central sammen med de internationale Fagsekretariater for Tekstil-, Metal-, Bygnings- og Kulindustrien fire Fagkonferencer i Paris, der skulde træffe visse Forberedelser vedrørende Spørgsmaalet om Arbejdstidsforkortelse, der som bekendt danner Hovedpunktet paa Dagsordenen for den kommende internationale Arbejdskonference i Genève. Foruden af Delegerede for de fire internationale Fagsekretariater og de under disse hørende vigtigste Forbund, var Konferencen besøgt af Repræsentanter for de faglige Landsorganisationer i 7 Lande samt adskillige af I. F. C.s Bestyrelsesmedlemmer og Arbejdsbureauets Direktør Butler. Man drøftede navnlig Muligheden for en Indførelse af 40 Timers Ugen i de nævnte fire Industrier samt vedtog forskellige Henstillinger til Arbejdergruppen i Genève, der skal træffe den endelige Afgørelse angaaende Arbejderrepræsentanternes Holdning og Taktik ved Arbejdskonferencen.

FAGBEVÆGELSEN I ARGENTINA. Den faglige Landsorganisation i Argentina, der er fremgaaet af en Sammenslutning af to tidligere selvstændige faglige Centralorganisationer, hvoraf den ene var tilsluttet Den internationale faglige Central, afholdt ved Udgangen af Marts Maaned sin første Kongres. Blandt Kongressens Beslutninger kan særlig nævnes Organisationens øjeblikkelige Indmeldelse i den faglige Internationale.

DE FRANSKE FAGFORENINGERS KRAV TIL DEN NYE REGERING. Den faglige Landsorganisation i Frankrig har formuleret sine Krav til den nye Regering, som formentlig vil blive dannet i nær Fremtid. Landsorganisationen kræver især Indførelse af 40-Timers Ugen i alle offentlige Virksomheder og ved de for Statens, Departementernes og Kommunernes Regning udførte Arbejder som et første Skridt til Gennemførelse af en generel Arbejdstidsforkortelse. Endvidere fordres Igangsættelse af store offentlige Arbejder samt en energisk Bekæmpelse af den økonomiske Krise.

DE SVEJTSISKE FAGFORENINGER OG FORSVARSSPØRGSMAALET. I et Memorandum til Forbundsregeringen redegør den faglige Landsorganisation for sit Standpunkt vedrørende Spørgsmaalet om Landets Forsvar. Nødvendigheden af militære Foranstaltninger for at beskytte Landet mod Følgerne af en fremtidig Krig anerkendes. Der henvises ogsaa til Vigtigheden af et økonomisk og moralsk Landsforsvar. Der foreslaas Bevilling af 500 Mill. Frcs., der dog ikke blot skal anvendes til militære Formaal, men ogsaa til Bekæmpelse af Krisen. Renteydelse og Amortisation skal tilvejebringes gennem Skat paa de Besiddende.

VERDENSARBEJDSLØSHEDEN. I en Beretning til den internationale Arbejdskonference, der aabnes den 4. Juni 1936 i Genève, beregner det internationale Arbejdsbureaus Direktør Butler, at Arbejdsløshedstallet i hele Verden er aftaget med 15 pCt. i 1935. Derimod konstateres, at Antallet arbejdsløse i en Række Lande, bl. a. Frankrig, Holland og Svejts, ved Udgangen af

1935 var højere end i 1934. Endvidere fremhæves, at i Lande som De forenede Stater, Storbritannien og Tyskland, hvor Industriproduktionen er betydeligt forøget, Antallet af arbejdsløse, som atter er kommen i Arbejde, ikke nær modsvarer den indtraadte Produktionsstigning. Arbejdsgiverne søger at nedbringe Produktionsomkostningerne ved at formindske Udgiften til Arbejdsløn. I sin Beretning understreger Direktør Butler til Slut, at Arbejdsløshedsproblemet altsaa fremdeles er lige brændende i hele Verden og at Arbejdsløshedstallet derfor er den afgørende Prøvesten for al økonomisk og social Politiks Effektivitet.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Bude hos Firmaet Jenny Hansens Papæskefabrik.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 14. Februar forhandledes om et af Dansk Arbejdsmandsforbund afgivet Varsel om Arbejdsstandsning og etableret Blokade overfor *Firmaet Jenny Hansens Papæskefabrik.*

Sagen sluttedes med, at Firmaet indgik paa at tiltræde den mellem Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Arbejdsmandsforbund og Budenes Forbund oprettede Overenskomst for Bude over 18 Aar.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2200.

Blikkenslagere hos Blikkenslagermester Niels Thomsen, Esbjerg.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 3. Marts 1936 i Sag Nr. 2200: Blikkenslagermester Niels Thomsen, Esbjerg, mod Blikkenslagerforbundet i Danmark og dettes Afdeling i Esbjerg.

Under denne Sag har Blikkenslagermester Niels Thomsen, Esbjerg, indklaget Blikkenslagerforbundet i Danmark og dettes Afdeling i Esbjerg med Paastand om, at de Indklagede i Anledning af en formentlig ulovlig Blokade in solidum dømmes til at betale Klageren en Erstatning efter Rettens Skøn indenfor et Beløb af 3000 Kr. De Indklagede har paastaaet sig frifundet.

Klageren, der i Januar 1935 har afsluttet Overenskomst om Løn- og Arbejdsvilkaar med Blikkenslagerforbundet, har nærmere anført, at de hos ham beskæftigede Svende den 19. Februar 1935 har nægtet at udføre Arbejde paa en større Bestilling, nemlig 1200 Kyllingemødre, der skulde leveres til Smedemester Elbæk Jensen, med hvem Forbundet havde Konflikt. Denne Arbejdsvægring, der formentlig er foranlediget af Blikkenslagerforbundet og dets Afdeling Esbjerg, og som efter Klagerens Mening er ulovlig, har paaført ham et Tab, som han — i Betragtning af, at han derved antagelig er gaaet Glip af yderligere betydelige Leverancer — har anslaaet til mindst 3000 Kr.

De Indklagede hævder, at Arbejdsvægringen har været lovlig, fordi det drejer sig om konfliktberørt Arbejde, idet det var overført fra Smedemester Elbæk Jensen, overfor hvem Forbundet havde erklæret Blokade, fordi han var uvillig til at afslutte Overenskomst med Forbundet. Elbæk Jensen drev større Virksomhed med Fremstilling af Kyllingemødre og beskæftigede derved Blikkenslagere. Blokaden blev varslet den 1. Februar 1935 og traadte i Kraft d. 5. samme Maaned. Umiddelbart derefter begyndte Klageren at fremstille Kyllingemødre for Elbæk Jensen af Materialer, som leveredes ham af denne. Under disse Omstændigheder er det efter de Indklagedes Mening ubestrideligt, at det drejer sig om overført Arbejde, som Forbundets Medlemmer med Rette har nægtet at udføre.

Klageren har heroverfor i første Række anført, at han, der staar udenfor Dansk Arbejdsgiverforening, ikke er bundet ved Septemberforliget og de i Tilknytning dertil fastslaaede Regler om Arbejdsstandsningers Lovlighed. Selv om en Arbejdsvægring som den omhandlede vilde være lovlig overfor et Medlem af Arbejdsgiverforeningen, er den derfor uden Hjemmel overfor Klageren, hvis Forhold til Forbundet alene er bestemt ved den mellem Parterne indgaaede Overenskomst. I anden Række gør Klageren gældende, at det i denne Sag ikke drejer sig om konfliktberørt Arbejde. Han har herom nærmere anført, at han allerede i Foraaret 1934 efter Ordre fra Elbæk Jensen, der ikke selv kunde overkomme at udføre saa mange Kyllingemødre, som han kunde afsætte, har leveret Kyllingemødre for et Beløb af 4—500 Kr. I Januar 1935, altsaa inden Elbæk Jensen var blokeret, fik han Ordre fra denne paa Levering af 1200 Kyllingemødre, ligesom der var stillet ham yderligere Ordrer i Udsigt. Det er rigtigt, at Materialet blev leveret af Elbæk Jensen, fordi denne kunde købe det billigere end Klageren, og at Elbæk Jensen havde laant ham en Maskine, saa at han ikke selv behøvede at købe den, men dette maa efter Klagerens Mening være uden Betydning, da det paagældende Arbejde ikke er overført til ham i Anledning af Konflikten hos Elbæk Jensen.

De Indklagede bestrider ikke, at Klageren staar udenfor Septemberforliget, men gør gældende, at det vilde være urimeligt, om en uorganiseret Arbejdsgiver skulde være gunstigere stillet overfor en Sympatiaktion end de organiserede, og henviser derhos til, at Klageren ifølge § 6 i den af ham indgaaede Overenskomst er bundet ved den af Hovedorganisationerne vedtagne Norm for Behandling af faglig Strid, derunder dennes § 11, hvorefter Normens øvrige Regler ikke indskrænker de to Organisationers eller deres Medlemmers Ret til, uden forudgaaende Mægling eller Voldgift, at deltage i en af Hovedorganisationerne paabudt Arbejdsstandsning.

Retten finder at maatte give de Indklagede Medhold i, at Overenskomstens Henvisning til Normen for Behandlng af faglig Strd afgiver fornøden Hjemmel for Lovligheden af Sympatiaktion, selv

om den paagældende Arbejdsgiver ikke er Medlem af en Arbejdsgiverforening, jfr. herved Rettens Kendelse af 4. Oktober 1935 i Sag Nr. 2154, og Spørgsmaalet bliver derfor alene, om det paagældende Arbejde maa anses for konfliktberørt.

Hvad dette Spørgsmaal angaar, finder Retten ikke at kunne lægge afgørende Vægt paa, at der er truffet Aftale om Leverancen nogen Tid forinden, Blokaden mod Elbæk Jensen blev varslet. Af de foreliggende Oplysninger fremgaar, at Arbejdet, der er leveret til Elbæk Jensen Dag for Dag, efterhaanden som det blev færdiggjort, er paabegyndt netop samtidig med Blokadens Ikrafttræden. Naar nu endvidere henses til, at Materialet og Maskinen var Elbæk Jensens, saaledes at Klageren i Virkeligheden kun stillede Arbejdskraft og Værksted til Raadighed, findes Forholdet at være af en saadan Beskaffenhed, at Arbejdet i alt Fald ganske maa sidestilles med konfliktberørt Arbejde. Idet den omhandlede Arbejdsvægring herefter maa anses for lovlig, vil der ikke kunne tilkendes Klageren nogen Erstatning, og de Indklagedes Frifindelsespaastand vil være at tage til Følge.

Efter Omstændighederne findes Sagens Omkostninger at burde udredes med Halvdelen af hver af Parterne.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagerens Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler hver af Parterne med 150 Kr.

Sagerne Nr. 2196 og 2208:

Murere hos 2 Murermestre i Haderslev.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 26. Marts 1936 i Sagerne 1) Nr. 2196: De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark mod Haderslev Murermesterforening for Murermester E. Friis, Haderslev, og 2) Nr. 2208: De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark mod Haderslev Murermesterforening for Murermester A. Schønning, Haderslev.

Under disse to i Forening behandlede Sager har De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark indklaget Haderslev Murermesterforening, dels for Murermester E. Friis, Haderslev, dels for Murermester A. Schønning sammesteds med Paastand om, at de indklagede Murermestre idømmes Bod i Anledning af, at de i Strid med den mellem Murerforbundet og Murermesterforeningen gældende Overenskomst ved Opførelse af Nybygninger hver især har aflønnet to uorganiserede Svende med Timeløn, medens Overenskomsten foreskriver, at alt nyt Arbejde skal udføres i Akkord og betales efter den til enhver Tid gældende Priskurant for Provinsen. For Friis' Vedkommende angaar Klagen Opførelse af et Beboelseshus i Tiden fra Juni til Oktober 1935, for Schønnings Vedkommende Opførelse af tre Ejendomme i Tiden fra Maj 1935 til Klagens Indgivelse den 27. Januar dette Aar.

De Indklagede paastaar Frifindelse. De erkender vel, at Aflønningen er sket med Timeløn, men hævder, at dette har været Nødvendighed for dem, idet Svendene ikke er fremkommet med Akkordopgørelse, ikke har ladet Arbejderne opmaale og navnlig ikke har ført den Skurbog, som det paahviler Svendenes Formand at føre som Grundlag for Akkordafregningen.

Retten kan ikke anse disse Omstændigheder som fyldestgørende Grunde til at fritage Mestrene for den dem overfor Forbundet paahvilende Forpligtelse til at afregne de udførte Arbejder efter Akkordsatserne. Navnlig ved Benyttelse af uorganiserede Svende, overfor hvilke Forbundet savner Midler til at kontrollere og medvirke til Haandhævelsen af de heromhandlede Bestemmelser i Overenskomsten, maa det være Arbejdsgivernes Pligt selvstændigt at være virksomme til at gennemføre Akkordsystemet overfor Svende, der savner Vilje til eller Interesse i, at Systemet gennemføres, og Retten kan ikke antage, at der skulde foreligge uovervindelige Vanskeligheder i denne Henseende, hverken med Hensyn til Opgørelsen af Timelønstimer og Akkordtimer eller med Hensyn til den fornødne Opmaaling af det udførte Akkordarbejde.

Som Følge heraf maa Klagernes Paastand tages til Følge, saaledes at den af de to indklagede Murermestre forskyldte Bod findes at burde bestemmes til 200 Kr. for hver.

Sagens Omkostninger bør betales af de Indklagede.

Kendelse:

Murermester E. Friis, Haderslev, og Murermester A. Schønning, sammesteds, bør til De samvirkende Fagforbund betale hver især en Bod paa 200 Kr.

Sagens Omkostninger, 300 Kr., betales af Haderslev Murermesterforening.

STØT ARBEJDERNES KOOPERAT. VIRKSOMHEDER OVER HELE LANDET

REDAKTØR: CHR. JENSEN.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 23 * KØBENHAVN DEN 15. JUNI 1936 * 32. AARGANG

En enig Arbejderbevægelse.

Arbejderbevægelsens Modstandere har alletider spekuleret i Uenighed og Splittelse indenfor Arbejdernes Rækker. Hver Gang vor Bevægelse stod overfor Afgørelsen af vigtige Principspørgsmaal, hvorom Meningerne var delte, haabede Modstanderne paa den Splittelse, der skulde svække Bevægelsen og hindre dens sejrrige Fremmarch Men trods de utallige Forhaabninger og Profetier har Arbejderorganisationerne forstaaet at bevare det faste Sammenhold, der danner Grundlaget for deres Styrke og Forudsætninger for deres videre Fremgang. Heller ikke Haabet om, at der med Tiden vilde opstaa saa stærke Spændinger mellem Parti og Fagbevægelse, at Samarbejdet helt vilde ophøre eller i hvert Fald volde store Vanskeligheder, der ikke vilde forblive uden Indflydelse paa den fremtidige Udvikling, er gaaet i Opfyldelse. Ikke mindst paa Grund af, at de danske Arbejderorganisationer altid først og fremmest har helliget sig det praktiske Arbejde og aldrig har ladet evindelige Drøftelser om Teorier og Dogmer træde i Forgrunden og skabe Uenighed og Bitterhed i Rækkerne — saaledes som dette ofte har været Tilfældet i andre Lande — har det været muligt at befæste og udvide Samarbejdet mellem Arbejderbevægelsens forskellige Grene og gøre Modstandernes Forhaabninger til Skamme.

Rejsningen af den kommunistiske Bevægelse i Aarene efter Krigen vakte hos Modstanderne atter Haabet om en Opløsning eller i alt Fald Svækkelse af den socialdemokratiske Arbejderbevægelse. Kommunisterne blev overalt og ogsaa herhjemme af Reaktionen betragtet som kærkomne Forbundsfæller i Kampen mod Socialdemokratiet og Fagforeningerne. Samtidigt med, at den borgerlige Reaktion benyttede Kommunismen som Skræmmebillede overfor Borgerskabet, fulgte den med Sympati den kommunistiske Aktion mod Parti- og Fagbevægelsen og støttede den skjult eller aabenlyst. I enkelte Lande lykkedes det jo ogsaa de kommunistiske Splittelsesorganisationer at underminere Arbejderbevægelsen i en saadan Udstrækning, at det var Reaktionen muligt at slaa den og dermed ogsaa Folkestyret over Ende og etablere et fascistisk Diktatur, som har undertrykt alle demokratiske Friheder og Rettigheder og samtidigt paa det økonomiske Omraade har berøvet de Skinfagforeninger, som de fascistiske Magthavere har oprettet for at putte Arbejderne Blaar i Øjnene og give det Udseende af, at der stadig findes Organisationer til Varetagelse af Arbejderinteresserne, enhver Mulighed for at øve Indflydelse paa Fastsættelsen af Løn- og Arbejdsbetingelserne. I Danmark viste Arbejderbevægelsen sig imidlertid immun overfor Kommunismens farlige Splittelsesbaciller og har uanfægtet af saavel Kommunisternes forløjede Agitation og nedbrydende Virksomhed som Reaktionens bestandige Angreb kunnet underbygge sin Position og fortsætte sin Fremgang. Ikke mindst det sidst afholdte Folketingsvalg viste, at den danske Arbejderklasse saa godt som enstemmigt staar samlet om Socialdemokratiet.

Vore Modstandere har derfor ogsaa saa smaat opgivet ethvert Haab om en Splittelse af den socialdemokratiske Arbejderbevægelse. Kun af og til vækkes atter svage Forhaabninger til Live i den Retning, saaledes f. Eks. nu for Tiden, hvor visse Blade søger at konstruere et Modsætningsforhold mellem den faglige og politiske Bevægelses Ledelse. Udgangspunktet danner de divergerende Udtalelser, som navnlig Stauning, Chr. Jensen og Axel Olsen er fremkommen med angaaende Arbejdstidsspørgsmaalet og tvungen Voldgift. Det er i saa Henseende betegnende, med hvilken Opmærksomhed Modstanderpressen har fulgt Behandlingen af disse Spørgsmaal paa D. s. F.s sidste Repræsentantskabsmøde. Det var sandeligt ikke Interesse for selve Sagen, men udelukkende den Omstændighed, at man her øjnede en Mulighed for Svækkelse af Socialdemokratiet gennem alvorlige Uoverensstemmelser mellem Parti- og Fagbevægelse, der bestemte disse Blades Indstilling.

Fagbevægelsens Stilling til nævnte Spørgsmaal blev udførligt drøftet paa dette Møde og turde være saa almindelig bekendt, at det saa kort Tid derefter ikke er nødvendigt at genoptage Diskus-

sionen. Vi vil derfor indskrænke os til den Bemærkning, at Repræsentantskabet vel nok har givet Udtryk for sin Opfattelse, men at det er misvisende, af den Grund at tale om Modsætninger mellem Parti og Fagbevægelse. Meninger og Anskuelser er heldigvis ikke ensrettet i vor Bevægelse, og derfor er der heller ikke noget forunderligt i, at der i en økonomisk Brydningstid som den, vi nu lever i, kan være divergerende Opfattelser vedrørende den taktiske Linie, der skal følges. Intet taler for, at det ikke skulde lykkes den samlede Arbejderbevægelses kompetente Instanser at naa til Enighed om de Problemer, der er oppe i Tiden. Vore Modstandere kan spare sig alle Bekymringer i saa Henseende. Det skal nok vise sig, at de danske Arbejderorganisationer nu som før staar samlede, naar det gælder Afgørelsen af vitale Spørgsmaal. Lige saa lidt som Socialdemokratiet kan undvære Fagforeningernes kraftige Støtte til Gennemførelsen af sin Politik, kan disse give Afkald paa den politiske Indflydelse, de er i Stand til at øve gennem den snævre Forbindelse med Partiet.

At bevare Enigheden og et ubrydeligt Samarbejde mellem de forskellige Grene er simpelthen en Livsbetingelse for dansk Arbejderbevægelse. Det faste Sammenhold og den stærke Solidaritet har baaret rige Frugter for Arbejderne baade paa det politiske Omraade og med Hensyn til Forbedringen af de økonomiske Kaar. Ingen ringere end Arbejdsgiverforeningens Formand, Hr. Julius Madsen, har forøvrigt ved forskellige Lejligheder anerkendt dette, idet han har henvist til den inderlige Forbindelse mellem Fagorganisationer og Politik paa Arbejdersiden og den Betydning, dette har haft bl. a. paa Lønomraadet. Han har endvidere givet Udtryk for, at Arbejdsgiverforeningen godt kunde skrinlægge alle Forhaabninger om at gennemføre den efter hans Mening saa stærkt tiltrængte »Tilpasning af Lønniveauet«, d. v. s. Lønnedskæringer, saalænge der findes en socialdemokratisk Regering. Og i sin fornyligt holdte store Tale paa Arbejdsgiverforeningens Generalforsamling udtalte Julius Madsen, at Lockouternes Saga maa betragtes som endt, i hvert Fald saa længe de nuværende politiske Magtforhold bestaar i vort Land. Tre Gange har Statsmagten stillet sig hindrende i Vejen for Gennemførelsen af en Aktion, som Arbejdsgiverforeningen ansaa for nødvendigt til Sikring af sunde Arbejdsforhold. Dette er tilstrækkeligt for Arbejdsgiverforeningen til at erkende, at Arbejdsstandsningens Middel er slaaet den af Hænde under Ordningen af Overenskomstforholdene.

Disse Udtalelser, der er en klar Erkendelse af Arbejderbevægelsens Stilling her i Landet, bør belære Arbejderne om Nødvendigheden af at styrke og udbygge Samarbejdet mellem alle Landets Arbejderorganisationer. Kan nogen forvente, at Fagforeningerne skulde likvidere dette Samarbejde, som selv efter Modstandernes Mening har skaffet Arbejderne saa store Fordele og indebærer saa rige Muligheder for Fremtiden? Ingen kan være i Tvivl om Svaret.

Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbunds Jubilæumskongres.

Dansk Soignerings-, Toilet- og Sanitetsarbejderforbund har i Dagene 2.—5. Juni 1935 afholdt sin 11. ord. og 25 Aars Jubilæumskongres paa Enghavevej i København.

Delegerede fra Forbundets 36 Afdelinger og Gæster fra den faglige, kooperative og politiske Bevægelse deltog i Kongressen. D. s. F. var repræsenteret ved Hovedkasserer Hans Jacobsen.

I sin Beretning til Kongressen omtalte Forbundsformand *H. M. Christensen* særlig udførlig den Udvikling Faget havde gennemgaaet fra de gammeldags Barberstuer til de nu eksisterende Saloner, hvor saavel Herrer som Damer blev betjent. Frisørfagets Udøvere var temmelig sent kommet med i Organisationsarbejdet. Den honette Ambition havde i mange Aar sat sit Præg paa Standens Udøvere, og de fandt sig længe i lang Arbejdstid og usle Lønforhold. Men fra 5. Juni 1911 har Frisørforbundet været et godt Vaaben i Kampen for bedre Levevilkaar, og Forbundsformanden kunde dokumentere en lang Række Forbedringer, der skyldtes Organisationens Initiativ, herunder bør det bemærkes, at *Ligelønsprincipet* for Mænd og Kvinder er gennemført i dette Fag, fraregnet i en enkelt Branche.

H. M. Christensen omtalte naturligvis ogsaa den omfattende kooperative Virksomhed, Forbundet har drevet i de 9 Aar hvor Lockout har været løbende i København.

Forbundet og Kooperationens samlede Omsætning i Kongresperioden har været 12 Millioner Kroner, hvilket Tal jo tilstrækkelig oplyser, hvor omfattende Virksomheden var.

Den kooperative Linje har medført, at Forbundet driver baade Grossist- og Fabriksvirksomhed i Forbindelse med Frisørsalonerne »Figaro«.

Hovedkasserer Rich. Hansen aflagde i Tilslutning til Beretningen Regnskaberne, der var meget omfattende. Saavel Regnskaber som Beretning godkendtes enstemmigt.

Debatten om Beretningen var yderst saglig og gav paa mange Omraader Hovedledelsen Ideer til det fortsatte Arbejde.

De omfattende Lovændringer.

Der forelaa fra Hovedledelsen en Indstilling om en Reorganisation af Forbundet, hvis vigtigste Bestemmelser er:

A. Forringelse af Arbejdsløsheden ved Merbeskæftigelse for saavel Bade- som Frisørbranchen ved:
   1. Indskrænkning af den meningsløse, katastrofale Udklækning af Lærlinge i Frisørfaget.
   2. En Indskrænkning af Badeanstalternes og Frisørsalonernes Aabningstid gennem Statens Lukkelov.
   3. Udbygning af Kooperationen i Frisørfaget.
   4. Forbedring af Kommunernes Sundhedsvedtægter vedrørende Hygiejnen i Frisørfaget.
   5. Større faglig Dygtiggørelse af Lønarbej-

derne i saavel Bade- som Frisørbranchen.
6. Løn i Frisørfaget efter faglige Kvalifikationer og Folkehold.

B. Yderligere Stabilisering af Forbundet til Fremme af dets Aktionsevne efter Formaalet ved:
1. Oprettelse af en speciel Kooperationskasse.
2. Kontingentets Størrelse fastsættes som Minimum og betales efter en gradueret Skala i Henhold til garanteret Løn.
3. I Forholdet vedrørende Kontingentets Fordeling til de forskellige Kasser lægges Hovedvægten paa Kooperationskassen fremfor paa Strejkekassen.

Om disse Forslag og udførlige skriftlige Kommentarer, der var udarbejdet af Hovedledelsen, førtes en lang Debat, og deres Betydning for Forbundets Struktur blev kraftigt understreget i denne Diskussion.

D. s. F.s Repræsentant paa Kongressen, Hans Jacobsen, fandt Anledning til at understrege følgende: Forbundet kan oprette en Kooperationskasse og overføre betydelige Dele af Kontingentet til denne Kasse, men ifølge D. s. F.s Love skal der betales et fastsat Beløb til Strejkekassen, og under dette fastsatte Beløb maa Forbundet ikke gaa.

Reorganisationsforslagene vedtoges efter næsten en Dags Debat med alle Stemmer mod 2. Hans Jacobsens Henstilling om Strejkekassebidraget tilførtes Protokollen, og Forbundets Hovedledelse blev paalagt at forhandle med D. s. F., hvis Ændringer i Minimumsbeløbene til Strejkekassen ønskes.

Andre Vedtagelser.

Der vedtoges endnu en Del Forslag og Lovændringer, hvoraf vi anfører:

Forbundets Hovedledelse udvides fra 13 til 16 Medlemmer. Udvidelsen sker ved, at 1 Frisør fra København, 1 Frisør fra Provinsen og 1 Badefunktionær skal have Sæde i Ledelsen.

Kongresperioden bliver i Fremtiden 5 Aar i Stedet for 4. Men til Gengæld afholdes hvert Aar Formandsmøder.

De samvirkende Fagforbunds Fællesafstemningsregler vedtoges.

Forbundets Ledelse skal, eventuelt i Forbindelse med Arb. Oplysningsforbund, søge optaget en Film fra Kooperationen »Figaro« til Brug i Agitationen.

Det vedtoges, at Provinsens Medlemmer skal have saa let Lejlighed som mulig til at søge Arbejde i »Figaro«.

En særlig vigtig Lovændring giver Forbundets Ledelse Paalæg om og Myndighed til, ved alle Retsmidler, for Eks. Fogedforbud, at skride ind mod fhv. Medlemmer, som ved ulovlig Kompagniskab eller ved ikke at efterkomme afsagte Domme begaar Ulovligheder mod Forbundet.

I Forbundets Arbejdsløshedskasse, hvor Beretning og Regnskaber enstemmig godkendtes, bragtes Lovene i Overensstemmelse med de paa Forbundskongressen vedtagne.

Valgene.

Valgene til Forbundets Ledelse gav følgende Resultat:

Forretningsfører H. M. Christensen genvalgtes med Akklamation. Det samme var Tilfældet med Viceforretningsfører Niels Hansen, Hovedkasserer Rich. Hansen, og Sekretærerne P. Møller-Larsen og O. K. Mathiesen.

Til Hovedledelse valgtes for Frisører i København, H. C. Sørensen, H. J. Schrøder, Th. Hampel og J. M. Jennum, for Frisører i Provinsen, Ch. Larsen, Aalborg. J. A. Wilhelmsen, Odense. J. Jacobsen, Vejle. K. P. Andersen, Nyborg. L. Monefeldt, Nakskov. For Badefunktionærer A. Toftbæk og R. Frey, København.

Jubilæumsfest og International Konference.

I Forbindelse med 25 Aars Jubilæet afholdt Forbundet en storstilet Jubilæumsfest i »National Scala«, hvor bl. a. Th. Stauning, fra Partiet, Borgmester P. Christensen, Kooperationen, og Hans Jacobsen, D. s. F., holdt Taler for Forbundet.

Den 6., 7. og 8. afholdtes international Konference for Frisører. I Konferencen deltog bl. a. H. M. Christensen, Niels Hansen og Rich. Hansen fra det danske Forbund. Hans Jacobsen, I. F. C. Eiler Jensen, D. s. F. Engstrøm og Knutsson, Sverige. Martinsen, Chr. Hansen, Thorbjørn-Henriksen, Gilland og Sommersted, Norge, og Guny, Frankrig.

Det vigtigste Spørgsmaal paa den internationale Konference var det norske Frisørforbunds Stilling. Den norske L. O. har i sin Industriforbundsordning bestemt, at Frisørerne skal tilhøre det norske Kommunalarbejderforbund. Det lykkedes Konferencen at finde og enstemmig tiltræde en Ordning for de norske Frisørers Optagelse i nævnte Forbund.

RUNDSKUE

JUNI-OVERENSKOMSTERNE. Partsforhandlingerne om de forholdsvis faa i Juni Maaned udløbende Overenskomster er næsten tilendebragt, og for de flestes Vedkommende er der opnaaet Enighed om Betingelserne for deres Fornyelse. I nogle Tilfælde er Forhandlingerne endnu ikke afsluttede, men selv om disse Overenskomstforhold ikke skulde gaa i Orden, vil det ikke være mange Overenskomster, der vil blive henvist til videre Behandling i Forligsinstitutionen.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsløsheden viser fortsat Nedgang, og Tallet ligger lavere end paa samme Tid i Fjor. Arbejdsløshedsdirektoratets Opgørelse pr. 5. Juni viser, at af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere var paa nævnte Dag 51.640 eller 12,8 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 1900 lavere end i den foregaaende Uge og 863 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 0,6 pCt. lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde 11.788, hvilket er 420 lavere end i den foregaaende Uge.

ENGROSPRISTALLET. Ligesom i de foregaaende 7 Maaneder blev Engrospristallet ogsaa for Maj 126. Der er i Maanedens Løb sket enkelte Forskydninger, der medførte, at Pristallet for Raavarer og Halvfabrikata gik op fra 132 til 133, Færdigvarer faldt fra 123 til 122, Importvarer var uforandret 132, Eksportvarer faldt fra 143 til 141 og Hjemmemarkedsvarer fra 122 til 121.

Arbejdstidsspørgsmaalet.

Til den hvert Aar stedfindende internationale Arbejdskonference afgiver Arbejdsbureauets Direktør en Beretning, der giver en klar Oversigt over den økonomiske og sociale Verdensudvikling. Af Beretningen for 1935, der er Genstand for Behandling paa den Konference, der for Tiden afholdes i Genève, aftrykker vi nedenstaaende de Afsnit, der redegør for Udviklingen i 1935 paa Arbejdstids- og Lønomraadet.

Angaaende Bestræbelserne for Nedsættelse af Arbejdstiden skriver Direktør Butler bl. a.:

»Nogle vil maaske finde det overraskende, at Bevægelsen i Retning af kortere Arbejdstid er fortsat, omend i mindre udpræget Grad, trods det Opsving, som har fundet Sted. En Forkortelse af Arbejdstiden blev principielt anbefalet som et Middel til at begrænse Arbejdsløsheden. I Lande som Italien og de Forenede Stater, hvor der gennemførtes en Arbejdsuge paa fyrretyve Timer eller derunder, medførte det en væsentlig Indskrænkning i Arbejdsløsheden. Ikke desto mindre kunde man have ventet, at Motivet til Forkortelse af Arbejdstiden vilde have mistet betydeligt i Styrke, efterhaanden som Produktionen forøgedes. I nogle Lande og indenfor visse Erhvervsgrene, hvor en stor Mængde Arbejdere er blevet genantaget, er ganske vist Kravet om kortere Arbejdstid maaske ikke blevet hævdet med samme Energi som tidligere. I Erhvervsgrene, hvor Lønnen har været sat kraftigt ned, er det naturligt, at Arbejderne og deres Organisationer i første Række har stræbt at genoprette deres Levefod, inden de begyndte at kræve forbedrede Arbejdsvilkaar. Efterhaanden som Tiderne er blevet bedre, er deres første Bestræbelser derfor gaaet ud paa at faa større Indtægter fremfor mere Fritid.

Den almindelige Forestilling om, at en yderligere Nedsættelse af Industriens Arbejdstid før eller senere bliver uundgaaelig, der kom til Udtryk i Vedtagelsen af en almindelig Konvention ved den Internationale Arbejdskonference i Fjor, synes alligevel ikke at være blevet alvorlig rokket. Dette skyldes utvivlsomt for en stor Del den allerede berørte Omstændighed, at i de Lande, hvor der er indtraadt et definitivt Opsving, har Beskæftigelsesgraden langt fra fulgt Trit med Forøgelsen af Produktionens Omfang. Formodningen om, at Beskæftigelsesmulighederne fremdeles vil blive forringet ved Teknikens Fremskridt, er ikke blevet modbevist, men snarere bestyrket ved de senest indvundne Erfaringer. Dette er Forklaringen paa den Opmærksomhed, der fremdeles vises Spørgsmaalet om kortere Arbejdstid, og paa den langsomme, men stadige Fremgang i den Retning.

I Italien, hvor 40 Timers Ugen først indførtes, sluttedes der i Juli 1935 en ny almindelig Overenskomst mellem de fascistiske Landsforbund for Arbejdsgivere og Arbejdere i Industrien, i hvilken 40 Timers Ugen fastsloges som varig Ordning indenfor den italienske Industri, omfattende alle i industrielle og haandværksmæssige Virksomheder samt i kooperative Foretagender beskæftigede Arbejdere. Arbejdsugen er fastsat til 40 Timer ved ikke-kontinuerlig og 42 Timer ved kontinuerlig Drift, saaledes at Dispensationer, Beregningsmaader o. s. v. ordnes ved Forhandling mellem Landsforbundene.

I de Forenede Stater blev paa den anden Side den Bemyndigelse, der ved »National Industrial Recovery Act« var givet Præsidenten til at udstede Anordninger — »Codes« —, der indførte en Arbejdsuge paa gennemsnitlig 40 Timer, i Maj 1935 erklæret forfatningsstridig af Højesteret. I en Række Erhvervsgrene har der vist sig Tilbøjelighed til at forlænge Arbejdstiden, hvad der fremgaar af de Oplysninger, som ved forskellige Lejligheder er indsamlet dels af forskellige Regeringsmyndigheder og dels af »American Federation of Labour« (de samvirkende amerikanske Fagforbund). De uheldige Virkninger, en Opgivelse af de ved Coderne indførte Bestemmelser vilde have, har faaet omkring Hundrede forskellige Erhvervsgrene til at søge Forholdene ordnet ved frivillige Overenskomster. Ifølge en Beretning fra »National Industrial Conference Board« gik Svarene fra henved 1200 Selskaber, repræsenterende femogtyve større Erhvervsgrene, ud paa, at der ikke havde vist sig nogen omfattende Tilbøjelighed til at sætte Arbejdslønnen ned, forlænge Arbejdstiden eller afskedige Arbejdere. I visse særlige Erhvervsgrene har man bestræbt sig for at opretholde den kortere Arbejdsuge ved kollektiv Overenskomst eller ad Lovgivningens Vej. Den af Kongressen i August vedtagne »Bituminous Coal Conservation Act« indeholder Bestemmelse om, at Aftaler mellem Producenter af mere end to Tredjedele af den aarlige Kulproduktion paa den ene Side og mere end Halvdelen af Minearbejderne skal være bindende for hele den paagældende Erhvervsgren; men Spørgsmaalet om denne Lovs Overensstemmelse med Forfatningen er for Tiden forelagt de Forenede Staters Højesteret. For Tekstilindustriens Vedkommende er der forelagt Kongressen et Lovforslag, der fastsætter en 35 Timers Arbejdsuge samt en Mindsteløn. En Række andre Lovforslag tilsigter at sikre de i Coderne indeholdte Bestemmelser ved andre Midler. Trods Annulleringen af 40 Timers Ugens Gennemførelse ved Forbundslovgivning opretholdes den vedblivende indenfor store Dele af det amerikanske Erhvervsliv og finder fremdeles Støtte ikke blot hos Arbejderorganisationerne, men tillige hos mange Arbejdsgivere saa vel som hos en betydelig Del af den offentlige Mening.

I Czekoslovakiet er den af Socialministeren forelagte Lov om Indførelse af 40 Timers Ugen endnu ikke blevet vedtaget; men Forhandlinger mellem Arbejdsgivernes og Arbejdernes Organisationer er

resulteret i Indførelsen af en 42 Timers Uge i Gær-Industrien og en 40 Timers Uge med delvis Erstatning for Indtægtsforringelse i Alkohol-Industrien, Bryggerierne og Kunstsilke-Industrien, hvortil kommer, at Arbejdstiden er blevet nedsat til 40 Timer ugentlig ved alle af Staten iværksatte eller understøttede Foretagender.

I Ny Zealand har den nylig tiltraadte Arbejderregering vedkendt sig Gennemførelsen af en 40 Timers Uge som Led i dens Politik. Der er allerede forelagt et Lovforslag derom, og en 40 Timers ugentlig Arbejdsperiode er blevet indført ved alle offentlige Foretagender og for alle de under Ministeriet for offentlige Arbejder og Trafik beskæftigede.

I Australien har en af Parlamentet i Staten Victoria nedsat Kommission som Resultat af sine Undersøgelser udtalt sig til Fordel for den kortere Arbejdsuges Indførelse uden Nedsættelse af Ugefortjenesten og har henstillet, at Ratifikationen af Konventionen om 40 Timers Ugen blev gjort til Genstand for Overvejelse paa en Konference af Staternes Førsteministre, sammenkaldt af Forbundsregeringen. Forbundets Førsteminister har svaret ved at nedsætte en stor Kommission til at drøfte hele Sagen fra dens sociale, økonomiske og finansielle Side.

Endelig har i Storbritannien Arbejdsministeren ladet de sammen med Repræsentanter for Arbejdsgiverne i forskellige Erhvervsgrene paabegyndte Undersøgelser af hele Spørgsmaalet om Tilvejebringelse af Beskæftigelsesmuligheder for de arbejdsløse ved Forkortelse af Arbejdstiden og lignende Foranstaltninger fortsætte. Denne Undersøgelse omfatter allerede mange Industrier og er ved at blive udstrakt til endnu flere. Samtidig har Foreningen af »Joint Industrial Councils« (Bedriftsraad med saavel Arbejdsgiver- som Arbejder-Repræsentanter) vedtaget en Resolution, der opfordrer alle Bedriftsraad til alvorligt at overveje »Muligheden eller Umuligheden af at gennemføre en kortere Arbejdstid indenfor deres særlige Erhverv, hvilket Antal Arbejdere Erhvervet ved en saadan Nedsættelse af Arbejdstiden vilde kunne beskæftige udover det nuværende Antal, i hvilket Omfang en saadan Politik eventuelt vilde give sig Udslag i en Forøgelse af Varepriserne for Kunderne, og meddele Foreningen sin Opfattelse af Sagen.«

Man kan da sige, at Bevægelsen henimod kortere Arbejdstid skrider fremad, omend i et noget langsommere Tempo. Ophævelsen i de Forenede Stater af de Coder, der indførte 40 Timers Ugen, er et alvorligt Tilbageskridt for Bevægelsen; Tiden vil vise, hvor vidt den kortere Arbejdsuge vil blive opretholdt ved ny Lovgivning eller ved frivillige Aftaler.«

I sin Redegørelse for *Arbejdsløn og Lønpolitik* paaviser Direktøren, at Bevægelsen i Arbejdslønningerne ikke har medført nævneværdige Forskydninger og at det internationale Lønniveau nærmest har været stabilt i 1935 uden særligt fremtrædende Forandringer i op- eller nedadgaaende Retning.

»Der er ikke i det forløbne Aar sket nogen udpræget Ændring hverken i den nominelle eller den reelle Arbejdsløns Højde. I de Lande, hvor der er indtraadt en lille Stigning i den nominelle Løn — saasom de Forenede Stater, Storbritannien, Australien og Ny Zealand — er denne opvejet eller mere end opvejet ved Forøgelsen af Leveomkostningerne. Og i de Lande, hvor Lønsatserne er gaaet noget ned — som i Holland og Polen — har paa den anden Side Formindskelsen i Leveomkostningerne mere eller mindre afbalanceret Virkningerne, saa at Reallønnen ikke er ændret ret meget. I Belgien holdt Indekstallet for de nominelle Lønsatser sig tilnærmelsesvis fast Aaret igennem, men Stigningen i Leveomkostningerne medførte en Formindskelse af Reallønnen.

Samtidig maa det erindres, at Lønsatserne, hvad enten de er »reelle« eller »nominelle« ikke giver et paalideligt Billede af Arbejdernes Indkomst. Timelønnen kan gaa i Vejret, eller Leveomkostningerne synke, og saa kunde man deraf slutte, at Arbejdernes økonomiske Stilling var blevet væsentlig bedre. Dette vil imidlertid kun være Tilfældet, for saa vidt de har været i Stand til at finde varig og regelmæssig Beskæftigelse. I de Forenede Stater, hvor Indekstallet for den faktisk udbetalte Arbejdsløn tillader en Sammenligning mellem Lønsatserne og Arbejdernes samlede Indtægt gennem Arbejdsløn, finder man det betegnende Forhold, at skønt de nominelle Lønsatser nu er bragt tilbage til et Tal, der ligger en Smule over Niveauet fra 1929, udgør Arbejdernes samlede Indtægt gennem Arbejdsløn fremdeles mindre end to Tredjedele af, hvad den var i 1929.

I Aarets Løb er der vist Bestræbelserne for ad Lovgivningens Vej at fremme Fastsættelsen af Mindsteløn megen Interesse. I Canada vedtog Dominion Parlamentet en Lov om Mindsteløn i Forbindelse med Ratifikationen af Konventionen om Mindsteløn. Den ungarske Regering har forordnet officiel Fastsættelse af en Mindsteløn i alle Fag, hvor Lønsatserne er særlig lave. I Sydafrika blev et Lovforslag fra Regeringen om Mindsteløn Genstand for betydelig Strid, der førte til en Bestemmelse om, at de vigtigste Bestemmelser i det skulde gennemføres som Ændringer til Loven om Arbejdsløn. I flere andre Lande, fornemmelig i Finland, Letland, Irak, Ecuador og Jugoslavien har Spørgsmaalet om Mindsteløn været drøftet; en Ejendommelighed ved dets Behandling i de to sidstnævnte Lande har været den Interesse, som Arbejdsgivere har vist for at fremme en Lovgivning af denne Art. Paa den anden Side har den Højesteretsdom i de Forenede Stater, ved hvilken N. R. A. blev erklæret forfatningsstridig, medført Ophævelsen af de Bestemmelser om Mindsteløn, hvorunder en stor Del af de Forenede Staters Industri siden 1933 havde arbejdet.«

NYT FRA UDLANDET

LØNKRAV I NORGE. Paa et den 3. Juni afholdt Møde, besluttede den norske Landsorganisations Sekretariat at henvende sig til Norsk Arbejdsgiverforening med Anmodning om at optage Forhandlinger om et

Løntillæg til de Arbejdere, hvis Overenskomster udløber næste Aar, som Kompensation for den Prisstigning, der har fundet Sted i den senere Tid. En lignende Henvendelse er tilgaaet Arbejdsgiverforeningen fra Bygningsarbejderforbundet og Murerforbundet. Arbejdsgiverforeningen har svaret, at dens Forhandlingsudvalg ikke vil undslaa for paa helt frit Grundlag at deltage i en Konference om nævnte Spørgsmaal, hvis forskellige Sider det vil have Interesse nærmere at klarlægge.

FAGBEVÆGELSEN I TJEKKOSLOVAKIET. Ifølge en fornylig fremsendt Beretning fra det Statistiske Departement i Prag, fandtes der ved Udgangen af 1934 ialt 1.994.234 fagorganiserede Arbejdere i Tjekkoslovakiet. Fordelingen efter Nationalitet var som følger:

			I pCt.
1.412.717	af tjekkisk	Nationalitet	70,74
526.043	- tysk	—	26,38
25.422	- ungarsk	—	1,28
13.852	- russisk	—	0,69
13.801	- polsk	—	0,69
2.530	- anden	—	0,12

Heraf var 642.039 (32,19%) organiseret i Organisationer under den frie (socialdemokratiske) Landsorganisation, som omfatter baade de tjekkisk- og tysktalende Arbejderes Forbund. De tjekkiske Forbund under Landsorganisationen talte 428.841 Medlemmer eller 21,5% af det samlede Antal fagorganiserede Arbejdere, de tyske Forbund 213.198 Medlemmer eller 10,69%.

I Forhold til Indbyggertallet er 13,54% af Landets Befolkning fagligt organiseret. I Forhold til det samlede Antal lønarbejdende Personer (4.449.883) tilhører 44,82% en Fagorganisation.

ET ARBEJDETS NATIONALRAAD I LUXEMBOURG. Regeringen i Luxembourg har fornyligt udfærdiget en Forordning angaaende Oprettelse af et Arbejdets Nationalraad.

Forordningen bestemmer, at der under Regeringens Forsæde oprettes et Nationalraad, bestaaende af et lige stort Antal Repræsentanter for henholdsvis Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne. Raadets Opgave er at bilægge kollektive Arbejdskonflikter, som det ikke paa anden Maade er muligt at bringe ud af Verden. Arbejdsstridigheder i en eller flere Virksomheder skal anmeldes for Raadet forinden Arbejdsstandsning iværksættes, men Raadet kan ogsaa selv gribe ind ved forekommende Stridigheder. Raadets Kendelse er bindende for begge Parter. De ved Raadets Bistand tilvejebragte Overenskomster er gældende for Virksomheder, der omfattes af disse. Forordningen, som kun er gældende for den egentlige Industri, men ikke omfatter Haandværk og Landbrug, indeholder tillige Straffebestemmelser og fastsætter Erstatningsansvar for Personer, som undlader at anmelde et Stridsspørgsmaal for Raadet eller som uden retslig Grund nægter at lade en Sag afgøre ved tvungen Voldgift.

44-TIMERS UGE I SPANIEN. Ved Regeringsforordning af 5. Marts 1936 er den 44-Timers Arbejdsuge indført i Hütteindustrien, Metalindustrien og dens Bifag samt i den elektrotekniske Industri i hele Landet. For den forkortede Arbejdstid skal der betales samme Løn som hidtil for den 48-Timers Arbejdstid. I Virksomheder med kontinuerlig Drift kan 48-Timers Ugen bibeholdes, naar den 44 Timer overskridende Arbejdstid betales som Overtid.

FAGBEVÆGELSEN I HOLLAND. Paa Grund af den vedvarende økonomiske Krise opviser alle Retninger indenfor den hollandske Fagbevægelse synkende Medlemstal i 1935. Den socialdemokratiske Landsorganisations Medlemstal faldt saaledes i Aarets Løb fra 300.443 til 287.418 (4,3%), den romersk-katolske Landsorganisations fra 182.675 til 175.908 (3 7%), den protestantiske Landsorganisations fra 113.566 til 109.342 (3,7%) og den neutrale Landsorganisations fra 46.227 til 44.153 (4,5%). I de første Maaneder af 1936 har der dog kun været en ganske ubetydelig Tilbagegang. Arbejdsløsheden er fremdeles meget stor. Den 1. Januar 1936 var saaledes 40% af Medlemmerne i den socialdemokratiske Landsorganisation uden Arbejde.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Bagere hos A/S Københavns Brødfabriker.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 6. Maj forhandledes om en af Bageri- og Konditoriarbejderforbundet fremsendt Klage over at Arbejdsgiverforeningen modsatte sig, at den mellem Forbundet og *A/S Københavns Brødfabriker* aftalte Overenskomst træder i Kraft.

De nærmere Forhold i Sagen er, at Forbundet forhandlede med A/S Københavns Brødfabriker om Grundlaget for Fornyelse af Overenskomsten og opnaaede Enighed. Imidlertid nægtede Arbejdsgiverforeningen at godkende den trufne Ordning, men da Arbejdsgiverforeningens Protest først kom Forbundet i Hænde efter den Tid, hvor Forbundet paa lovlig Maade kunde foretage Opsigelse af Overenskomsten, forlangte Forbundet at Aftalen skulde staa ved Magt.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, hvorefter Forbundet meddelte, at man vilde indbringe Sagen til Afgørelse for Den faste Voldgiftsret.

Stenindustriarbejderforbundet i Danmark.

Ved Afslutningen af Overenskomsten af 10. April vedrørende Fornyelse af den mellem Stenindustriarbejderforbundet i Danmark, *Stenhuggerlauget i København* og Arbejdsgiverforeningen for *den bornholmske Granit- og Sandstensindustri*, er der en Bestemmelse efter hvilken der skulde optages lokal Forhandling angaaende Akkordpriserne for Arbejde ved Faldhamrene.

Ved den lokale Forhandling var der ikke opnaaet Enighed, hvorfor der den 27. Maj afholdtes et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen for ved dette Møde at søge opnaaet Enighed om Betalingen for dette Arbejde.

Paa Fællesmødet opnaaedes der ikke Enighed, men da man ved et senere Møde skulde forhandle om en Række ny fremkomne Arbejder, enedes man om ved disse Forhandlinger at fortsætte Forhandlingerne om Betalingen for Arbejdet ved Faldhamrene.

Murere hos Murermestrene Janus Kofoed og Vald. Lindstrøm, Rønne.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 29. Maj behandledes en af nogle af Murerforbundet i Danmark's Medlemmer i Rønne iværksat Arbejdsstandsning overfor *Murermestrene Janus Kofoed* og *Vald. Lindstrøm* ved et Ombygningsarbejde paa Bornholms Andels-Svineslagteri i Rønne. Arbejdsstandsningen havde varet 2½ Dag.

Arbejdernes Repræsentanter erkendte, at Arbejdsstandsningen har været ulovlig, men at der var en Række formildende Omstændigheder, derunder et uopfyldt Krav om Godtgørelse ved afbrudt Akkord.

Til fuld Afgørelse af den etablerede Arbejdsstandsning forligtes Parterne om, at de i Arbejdsstandsningen deltagende 6 Svende hver betaler Kr. 12,50.

Der var Enighed om, at der straks skulde etableres faglig Mægling angaaende Arbejdernes Krav.

Skand. Sadelmager- og Tapetsererforbund.

Ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen d. 16. og 29. Maj forhandledes om Oprettelse af Overenskomst for Medlemmer af Forbundet, beskæftiget ved *Gulvbelægning med Gummi.*

Paa Møderne opnaaedes Enighed om Akkordpriserne, men ved Forhandlingerne om de almindelige Bestemmelser, opnaaedes ikke Enighed, idet Arbejdsgiverne forlangte indsat en Bestemmelse i Overenskomsten angaaende forskudt Arbejdstid, og da Forbundet modsatte sig dette, afbrødes Forhandlingerne.

Den overfor Arbejdsgiverne iværksatte Strejke fortsættes.

Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere hos A/S C. M. Cohr's Fabriker.

En Uoverensstemmelse mellem Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdernes Forbund og *A/S C. M. Cohr's Fabriker* behandledes paa et Fællesmøde den 26. Maj.

Mødet sluttede ved Opnaaelse af Enighed om følgende:

Fra førstkommende Lønningsuge yder Firmaet et Tillæg paa ialt 18 Øre, fordelt til 10 Arbejdere efter Firmaets Skøn i Samraad med Fagforeningsformanden.

Havnearbejdere i Horsens.

Ved et Fællesmøde den 27. Maj behandledes en Klage fra Sammenslutningen af *Havne- og Købmandsorganisationer* overfor Dansk Arbejdsmandsforbund samt en Klage fra Forbundets Afdeling i Horsens vedrørende samme Forhold.

Paa Mødet enedes man om følgende:

Parterne frafalder gensidigt de overfor hinanden rejste økonomiske Krav, idet de iøvrigt fastholder deres principielle Synspunkter.

Arbejdsmænd ved et Arbejde paa Jernbanebroen Aalborg—Nørresundby.

Den 4. Juni forhandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen om en iværksat Arbejdsstandsning paa *Ingeniør Chr. Bjørn Petersens* Arbejdsplads: Jernbanebroen Aalborg-Nørresundby.

Mødet sluttede med følgende Resultat:

1) Arbejdet genoptages Lørdag den 6. Juni ved normal Arbejdstids Begyndelse.
2) Eventuelle faglige Uoverensstemmelser henvises til Afgørelse i Henhold til de gældende Regler for Behandling af faglig Strid.
3) Arbejdsgiverne forbeholder sig Ret til at indgive Klage til Den faste Voldgiftsret i Anledning af Arbejdsstandsningen.

Arbejdsløsheden i April og Maj 1936.

(Efter Statistiske Efterretninger.)

Ifølge en foreløbig Optælling var der ved Udgangen af Maj Maaned blandt de Arbejdere, der er Medlemmer af de statsanerkendte Arbejdsløshedskasser, i alt 53.607 Arbejdsløse, d. v. s. 13,3 pCt. af Kassernes samlede Medlemstal, der ved Udgangen af April udgjorde 404.055; ved Udgangen af April Maaned optaltes i alt 77.915 Arbejdsløse.

Nedenstaaende Tabel viser Arbejdsløshedsprocenten for hver Maaned siden Januar 1931.

Samtlige Fag:	1936 pCt.	1935 pCt.	1934 pCt.	1933 pCt.	1932 pCt.	1931 pCt.
Januar	27,7	29,5	34,4	43,5	34,1	24,2
Februar	30,00	28,3	31,3	42,9	35,9	24,5
Marts	25,9	22,3	28,4	35,4	35,8	22,1
April	19,3[1]	18,3	21,6	28,6	27,7	15,3
Maj	13,3[1]	14,4	16,8	24,3	24,8	12,3
Juni		12,6	15,5	21,9	24,9	11,3
Juli		12,6	15,3	21,7	28,7	11,8
August		13,7	15,5	21,4	29,2	11,8
September		14,9	16,4	20,9	29,6	12,1
Oktober		17,3	18,2	23,2	31,8	15,8
November		21,7	22,3	25,7	35,1	22,1
December		31,7	30,3	37,5	42,8	32,2

[1]) Foreløbigt Tal

Særskilt for Hovedstaden og Provinsen og med Deling paa 4 Erhvervsgrupper er Arbejdsløshedsprocenten opgjort i følgende Oversigt.

	Arbejdsløshedsprocenten ved Udgangen af					
	Maj[1]) 1936	April[1]) 1936	Marts 1936	Maj 1935	April 1935	Marts 1935
Hovedstaden:	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
1. Bygn.- og Møbel-Industri	11,0	16,7	32,2	9,9	12,6	16,7
2. Anden Industri m. v.	11,1	14,6	16,8	13,1	16,1	17,1
3. Handel	6,2	7,3	9,0	6,7	8,2	9,0
4. Arbejdsmænd	16,4	19,6	26,3	16,4	18,1	19,9
I alt	12,1	15,5	20,0	13,3	15,7	17,2
Provinsen:						
1. Bygn.- og Møbel-Industri	8,0	19,7	47,7	5,6	9,8	19,2
2 Anden Industri m. v.	10,6	14,5	17,7	12,2	15,2	16,6
3. Handel	6,3	7,7	7,7	7,2	8,2	8,5
4. Arbejdsmænd	19,1	29,9	38,7	20,3	27,0	35,9
I alt	14,1	21,8	38,2	15,1	20,0	25,6
Hele Landet	13,3	19,3	29,8	14,4	18,3	22,3

[1]) Foreløbigt Tal.

Endelig er i nedenstaaende Oversigt meddelt Arbejdsløshedsprocenten for Marts og April for de vigtigste Fag enkeltvis.

Fag	Antal Arb. pr. April 1936	Arbejdsløsheds pCt. ved Udgangen af			
		April 1936	Marts 1936	April 1935	Marts 1935
		pCt.	pCt.	pCt.	pCt.
Bageri- og Konditoriarb...	5 077	26,1	28,6	29,9	29,8
Sukkervare-, Chokolade- og Biscuitarbejdere	1 756	19,3	18,7	21,9	14,9
Bryggeriarbejdere m. fl.	6 425	7,9	12,2	5,5	8,7
Slagteriarbejdere	8 342	21,7	24,1	23,5	23,9
Tobaksarbejdere	8 514	19,8	18,8	24,2	22,3
Tekstilarbejdere	14 359	5,1	5,9	11,2	10,5
Skræddere	12 731	7,5	13,8	7,4	9,8
Hatte- og Buntmagere	1 501	15,7	16,6	20,5	18,3
Skotøjsarbejdere	4 931	17,5	17,7	15,9	14,1
Murere	9 894	20,4	54,8	10,4	19,4
Hustømrere.....	8 956	22,1	47,1	14,3	22,9
Snedkere.....	9 697	18,0	29,2	14,8	13,4
Malere.....	7 346	4,1	44,3	1,9	19,5
Sadelmagere og Tapetserere	2 361	7,5	18,8	4,1	9,9
Træindustriarbejdere.....	5 639	12,7	16,7	13,1	14,3
Karetmagere.....	1 113	11,9	15,9	13,9	15,9
Keramikere.....	1 806	3,1	5,3	2,6	3,1
Blikkenslagere.....	2 434	25,6	42,6	14,6	21,5
Guld-, Sølv- og Elektropletarbejdere.....	1 207	17,3	22,2	14,9	13,5
Smede- og Maskinarb.....	33 933	13,6	18,2	16,2	17,3
Formere	2 116	8,3	14,3	15,1	16,0
Elektrikere	3 356	17,2	21,2	13,5	20,7
Papirindustriarbejdere.....	1 659	2,1	2,1	3,1	3,8
Bogbindere.....	4 405	7,5	14,5	13,8	14,1
Typografer	6 543	12,7	14,2	13,1	11,7
Sømænd	4 456	28,1	32,1	30,9	31,5
Søfyrbødere	2 415	31,3	35,3	32,9	33,3
Kedel- og Maskinpassere .	2 293	7,8	14,7	6,3	7,6
Kvindeligt Arbejderforbund	14 379	15,9	17,2	17,9	20,3
Handels- og Kontormedhj..	23 626	7,5	8,5	8,5	9,0
Dansk Arbejdsmandsforb. m. v.	150 926	28,6	34,9	23,9	31,7
Murarbejdsmænd i Kbhvn..	1 708	34,4	46,8	26,1	28,7
Andre Fag	38 151	12,6	17,6	12,9	16,3
I alt...	404 055	19,3	25,9	18,3	22,3

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2203.

Arbejdsmænd hos A/S Tagfabriken »Phønix«, Vejen.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Marts 1936 i Sag Nr. 2203. De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod A/S Tagpapfabriken »Phønix«, Vejen.

A/S Tagpapfabriken »Phønix«, Vejen, der ikke er Medlem af Dansk Arbejdsgiverforening, har med Dansk Arbejdsmandsforbunds Vejen Afdeling indgaaet en Overenskomst blandt andet indeholdende en Bestemmelse, hvorefter Fabrikken som Arbejdsmænd kun maa beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbunds Vejen Afdeling.

Paa Aktieselskabets Virksomhed er ansat 3 Formænd, der er anerkendt som saadanne af Forbundets Vejen Afdeling, men Selskabet har i December 1935 yderligere som Formænd ansat tre af sine Arbejdere, som derefter har udmeldt sig af Forbundet. Dettes Vejen Afdeling, der inden 1. November 1935 har opsagt Overenskomsten med Selskabet til Ophør den 1. Februar 1936, har den Opfattelse, at Udnævnelsen af disse tre Formænd er foretaget for at sikre Fabrikken Arbejdskraft i Tilfælde af Konflikt, og har derfor ikke villet anerkende dem som Formænd.

Under denne Sag har nu De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund indklaget A/S Tagpapfabriken »Phønix«, Vejen, med Paastand om, at den af Aktieselskabet foretagne Udnævnelse af de 3 Mænd, hvis Navne er Martin Fynbo, Chr. Nielsen og Chr. Steffensen, kendes ulovlig, og at Aktieselskabet idømmes en efter Rettens Skøn passende Bod. De Indklagede paastaar sig frifundet.

Klagerne har nærmere anført, at de tre nysudnævnte Formænd ikke i Virkeligheden indtager en saadan Stilling, at de kan betegnes som Formænd i Septemberforligets Forstand, idet de fortsat udfører almindeligt Arbejdsmandsarbejde, saasom Asfaltaftapning, Aflæsning af tomt Returgods, Pasning af Maskiner etc., og derhos ikke har nogensomhelst Myndighed hverken med Hensyn til Antagelse eller Afskedigelse af Arbejdskraft eller Kontrollering af Arbejdet. De opfylder derfor ikke Betingelserne for at anerkendes som Formænd og er ikke berettiget til at staa udenfor Arbejderorganisationen.

De Indklagede gør i første Række gældende, at de ikke er bundet ved Septemberforliget — bortset fra dettes Bestemmelser om Varsling, som de ved Overenskomsten udtrykkelig har tiltraadt — og derfor er frit stillede med Hensyn til Antagelse af Formænd.

Deri kan der dog ikke gives dem Medhold. Hvad Striden reelt drejer sig om er, hvorvidt de paagældende skal have Frihed til at staa udenfor Arbejdernes Organisation. Ved Overenskomsten har de Indklagede bundet sig til som Arbejdsmænd kun at beskæftige Medlemmer af Forbundet. Spørgsmaalet bliver derfor, om de paagældende med Rette kan anses som Formænd og altsaa ikke længere som Arbejdsmænd, og ved Afgørelsen af dette Spørgsmaal kan de Indklagede i alt Fald ikke være gunstigere stillet, end de vilde være, hvis de var Medlem af Arbejdsgiverforeningen. Men i øvrigt hævder de Indklagede, at de tre Formænd, hvis Antagelse er paaklaget, maa siges at være Formænd i Septemberforligets Forstand.

Til Belysning heraf har de Indklagede nærmere anført:

Fabrikken, der har en Omsætning paa 2 Mill. Kr. aarlig og beskæftiger fra 14 til 52 Arbejdere (i Gennemsnit for 1935: 38), er delt i 6 Afdelinger for

1. Tjærepapfremstilling,
2. Bitumenpapfremstilling,
3. Asfaltemulsionsfremstilling,
4. Vejtjæredestillation,
5. Staalslaggefabrikation,
6. Byggepladefabrikation.

Afdeling 5 er i Kolding, de 5 andre i Vejen.

For Afdelingerne 1—3, hvoraf 1 og 2 er ældst og størst, har man i en længere Aarrække haft Formænd, men man har nu ønsket at ansætte Formænd for de selvstændige Afdelinger: 4, 5 og 6, idet det er nødvendigt at have en betroet Mand i hver Afdeling. Med de nye Formænd er der oprettet skriftlig Kontrakt, hvorefter de har en fast aarlig Løn, der ligger imellem 3500 Kr. og 3100 Kr. samt 3 Maaneders Opsigelse. De er under Driftslederens Overtilsyn Leder af hver sin Afdeling, og de er Arbejdernes foresatte. Fynbo, der

forestaar Afdelingen i Kolding, antager og afskediger Folk paa egen Haand; de to andre gør Indstilling herom, hvad der efter de Indklagedes Anbringende i Praksis vil sige, at de reelt antager og afskediger Afdelingens Arbejdere. Blandt de dem som Formænd iøvrigt paahvilende Funktioner har de Indklagede fremhævet: Kontrol med Arbejdernes Arbejdsydelse og Arbejdstid, Udbetaling af Lønninger, Modtagelse af Returemballage, Udstedelse af Kvitteringer, Kontrol med Blandinger og Kontrol med Haandværkere.

I øvrigt har de Indklagede anført, at to af de nye Formænd, Fynbo og Chr. Nielsen med Samtykke af Forbundets Vejen-Afdeling er overgaaet til at være Medlemmer af Arbejdslederforeningen, hvorfor Afdelingen for disses Vedkommende maa være afskaaret fra at rejse Klage.

Med Hensyn til Spørgsmaalet, om de nu som Formænd ansatte tre Mænd kan betragtes som Formænd i Septemberforligets Forstand, maatte det være de Indklagedes Sag at paavise, at Betingelserne herfor er til Stede. Men i denne Henseende har de Indklagede dels ikke selv sørget for at fremlægge saa fyldige Oplysninger, at Retten kan bedømme dette Spørgsmaal, dels under Forhandlingerne for Retten undladt at give tydelige og klare Svar paa de fra Rettens Side stillede Spørgsmaal. Navnlig har det ikke været muligt at faa Klarhed over, om der af Hensyn til Virksomhedens behørige Drift har været tvingende Grund til at gøre en Forandring, og om de nyudnævnte Formænds Stilling og Arbejde nu er væsentlig forskellig fra tidligere, hvorved bemærkes, at de paagældende Arbejdere har været adskillige Aar i Fabrikkens Tjeneste.

Idet Retten herefter ikke paa det foreliggende Grundlag finder at kunne statuere, at de af de Indklagede i December 1935 antagne Formænd er Formænd i Septemberforligets Forstand, vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, dog at der ikke findes Anledning til at paalægge de Indklagede Bod.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af de Indklagede.

Kendelse:

De ovennævnte af de de Indklagede som Formænd ansatte tre Arbejdere kan ikke anerkendes som Formænd i Septemberforligets Forstand.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sag Nr. 2214:

Arbejdsmænd paa Alkjærsig Teglværk, Skjern.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Marts 1936 i Sag Nr. 2214: De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund mod Interessentskabet Alkjærsig Teglværk, Skjern.

Interessentskabet Alkjærsig Teglværk beskæftigede i August 1931 34 Arbejdere, af hvilke 11 var uorganiserede, 22 Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund og 1 Medlem af Kristeligt dansk Fællesforbund. Teglværket havde paa dette Tidspunkt ikke Overenskomst med nogen Arbejderorganisation, og Teglværkets Indehavere, Brødrene H. A. Johansen og Andr. Johansen, der ønskede at staa frit overfor Fagorganisationerne, havde afvist Henvendelser baade fra Dansk Arbejdsmandsforbunds og fra Kristeligt dansk Fællesforbunds Side. I August 1931 etablerede Dansk Arbejdsmandsforbund Blokade overfor Teglværket og dets Produkter, og Teglværkets Indehavere fandt sig herefter nødsaget til at opgive deres afvisende Holdning overfor Organisationerne. Da de derhos havde Sympati for Kristeligt dansk Fællesforbunds Program, indgik de den 1. September 1931 en Overenskomst med dette Forbund angaaende Løn- og Arbejdsforhold paa Teglværket. Antallet af de paa Teglværket beskæftigede Medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund steg derefter fra 1 til 12, antageligt fordi de hidtil uorganiserede 11 Arbejdere indmeldte sig i Kristeligt dansk Fællesforbund.

Imidlertid fortsattes Dansk Arbejdsmandsforbunds Blokade, indtil den den 4. December 1931 afsluttedes med Indgaaelse af en Overenskomst mellem Arbejdsmændenes Fagforening i Skjern og Teglværket, hvilken Overenskomst blev medunderskrevet af Dansk Arbejdsmandsforbund. Ifølge denne Overenskomst tiltraadte Parterne Landsoverenskomsten mellem Kalk- og Teglværksforeningen af 1893 og Dansk Arbejdsmandsforbund samt Septemberforliget, og det bestemtes bl. a., at samtlige Strejkende skulde genantages til deres gamle Pladser, efterhaanden som Arbejdet paa disse Pladser sattes i normal Gænge igen, og iøvrigt i Overensstemmelse med Virksomhedens Tarv.

Denne Overenskomst har derefter været gældende, indtil den af Fagforeningen blev opsagt til Ophør den 1. Februar 1936. Der forhandledes i Vinteren 1935—36 om en ny Overenskomst, under hvilke Forhandlinger Fagforeningen blandt andet ønskede følgende nye Bestemmelse indsat i Overenskomsten: »Teglværket beskæftiger kun Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund,« et Krav, som Teglværket afviste, baade fordi det stred mod Indehavernes almindelige Synspunkter, og fordi det stred mod Septemberforliget.

I Januar 1936 afsluttede Teglværket en Overenskomst med Kristeligt dansk Fællesforbund indeholdende nye Prisaftaler om Timeløn og Akkordsatser og iøvrigt med Henvisning til den oprindelige Overenskomst af 1. September 1931. Teglværket foreslog Fagforeningen at tiltræde en ligelydende ny Prisaftale, der bød Arbejderne enkelte bedre Vilkaar, hvorhos Teglværkets Indehavere fremhævede, at de med Fagforeningen var enige i, at der ikke paa Arbejdspladsen burde være forskellige Priser paa samme Arbejde. Nogen Overenskomst mellem Teglværket og Fagforeningen er imidlertid ikke kommet i Stand, men Arbejdet er fortsat af Fagforeningens Medlemmer paa samme Vilkaar.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne indklaget Alkjærsig Teglværk med Paastand om, at den i Januar 1936 mellem Teglværket og Kristeligt dansk Fællesforbund afsluttede Overenskomst kendes ugyldig, og at Teglværket ikendes en Bod. Til Støtte herfor gør Klagerne gældende, at den oprindeligee Overenskomst af 1. September 1931 mellem Teglværket og Kristeligt dansk Fællesforbund forlængst er ophørt at eksistere, og at Teglværket i Forhold til Dansk Arbejdsmandsforbund har været uberettiget til at slutte Overenskomst med en anden Organisation, saalænge det ikke ved lovlig varslet Lockout har frigjort sig

for den med Dansk Arbejdsmandsforbund indgaaede og efter Opsigelsen fortsat løbende Overenskomst.

De Indklagede paastaar Frifindelse, idet de bestrider, at den mellem Teglværket og Kristeligt dansk Fællesforbund i 1931 indgaaede Overenskomst skulde være bortfaldet. De Indklagede hævder, at der paa Teglværket stedse har bestaaet to sideløbende Overenskomster, af hvilke tilmed Overenskomsten med Kristeligt dansk Fællesforbund var den ældste. Det maa efter de Indklagedes Opfattelse staa Teglværket frit for at ændre Overenskomsten med Kristeligt dansk Fællesforbund, og det saa meget mere, som den ændrede Overenskomst af Januar 1936 byder Arbejderne bedre Lønvilkaar end de hidtidige efter Overenskomsten mellem Teglværket og Dansk Arbejdsmandsforbund gældende Vilkaar.

Retten finder at maatte give de Indklagede Medhold i disse Betragtninger.

Fagforeningen var ved Indgaaelsen af Overenskomsten med Teglværket af 4. December 1931 klar over, at Teglværket havde en løbende Overenskomst med Kristeligt dansk Fællesforbund. Overenskomsten af 4. December 1931 giver ikke Fagforeningen eller dens Medlemmer nogen Præferencestilling paa Arbejdspladsen i Forhold til Kristeligt dansk Fællesforbund, men indeholder kun den sædvanlige Overgangsbestemmelse om, at de strejkende Medlemmer af Fagforeningen skal genantages i deres gamle Pladser, og det findes ikke godtgjort, at der ved Siden af den skriftlige Overenskomst skulde være truffet nogen Underhaandsaftale om, at Medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund efterhaanden skulde vige Pladsen for Fagforeningens Medlemmer. At en saadan Aftale ikke er truffet, bestyrkes ogsaa ved, at der i de siden da forløbne Aar hverken fra Fagforeningens eller fra Dansk Arbejdsmandsforbunds Side er rejst nogen Klage over Teglværkets fortsatte Beskæftigelse af Kristeligt dansk Fællesforbunds Medlemmer. Først under Forhandlingerne i December 1935 stilles der af Fagforeningen Krav om en *ny* Overenskomstbestemmelse, hvorefter Teglværket *kun* maa beskæftige Medlemmer af Dansk Arbejdsmandsforbund, en Bestemmelse, der aabenbart særlig skulde tage Sigte paa at udelukke Medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund fra deres hidtidige Beskæftigelse paa Arbejdspladsen. Efter hvad der er oplyst under Sagen har Lønvilkaarene efter 1931 været ganske de samme for Medlemmerne af Kristeligt dansk Fællesforbund og for Dansk Arbejdsmandsforbunds Medlemmer. Overensstemmende hermed har der i Aarenes Løb fundet Ændringer Sted i Pristarifen med Kristeligt dansk Fællesforbund, uden at dette dog formelt er konstateret ved Oprettelse af nye skriftlige Prisaftaler; om nogen Underbetaling af Kristeligt dansk Fællesforbunds Medlemmer har der ikke været Spørgsmaal, og den reelle Betydning af den særlige Overenskomst mellem Teglværket og Kristeligt dansk Fællesforbund maa derfor væsentligt søges i Overenskomstens Bestemmelser om Forbud mod Arbejdsstandsning, og særlige Regler om Afgørelse af Tvistigheder.

Det er oplyst, at der om Sommeren paa Teglværket har været beskæftiget et nogenlunde lige Antal Arbejdere fra begge Organisationer, medens der under den indskrænkede Drift i Vinter kun beskæftiges 2 Medlemmer af Fagforeningen mod 8 Medlemmer af Kristeligt dansk Fællesforbund, men der kan hverken i denne Omstændighed eller hvad der iøvrigt er oplyst findes tilstrækkeligt Grundlag for at antage, at Teglværket systematisk skulde have tilsidesat Fagforeningens Medlemmer paa nogen overenskomststridig Maade.

Som Følge af det anførte vil de Indklagede være at frifinde, hvorhos Klagerne findes at burde betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

De Indklagede bør for Klagernes Tiltale i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kroner.

Sag Nr. 2218:

Trælagerarbejdere i København.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 19. Marts 1936 i Sag Nr. 2218. De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Trælagerarbejdernes Fagforening mod Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn.

Den mellem Trælagerarbejdernes Fagforening og Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn samt Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn gældende Overenskomst kunde med 3 Maaneders Varsel opsiges til Ophør den 15. Februar 1936. De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening enedes imidlertid om at afkorte Opsigelsesfristen med en Maaned, saaledes at rettidig Opsigelse af Overenskomsten kunde fremsendes inden 15. December 1935 til Udløb den 15. Februar 1936, idet Forudsætningen for denne Aftale var, at den saaledes indvundne Maaned skulde anvendes til ved Forhandling mellem Organisationerne at søge Enighed opnaaet om Vilkaarene for Overenskomstens Forlængelse og derved undgaa Opsigelse.

I Henhold hertil paabegyndtes Forhandlinger imellem Fagforeningen, Træindustriens Fabrikantforening og Tømmerhandlerforeningen, og ved et afsluttende Møde den 2. December 1935 enedes Repræsentanter for de nævnte tre Organisationer om forskellige Ændringer og Tilføjelser til den gældende Overenskomst, hvorom der oprettes et af Organisationernes Repræsentanter underskrevet Dokument, ifølge hvilket Overenskomsten med de nævnte Ændringer skulde træde i Kraft den 15. Februar 1936 og tidligst skulde kunne opsiges til Ophør til 15. Februar 1937. Umiddelbart efter Underskriften erklærede Fagforeningens Formand, at han maatte tage Forbehold om, at Vedtagelsen blev tiltraadt af en Generalforsamling, og i Tilslutning hertil udtalte Fabrikantforeningens Repræsentant, at Vedtagelsen fra Arbejdsgivernes Side naturligvis ogsaa skete under Forbehold af Hovedorganisationens Godkendelse.

Den 7. eller 8. December blev den nye Overenskomst godkendt af en Generalforsamling i Fagforeningen, hvorom Underretning straks telefonisk blev meddelt Fabrikantforeningen og Tømmerhandlerforeningen. Derimod modtog Fagforeningen ingen Underretning om Dansk Arbejdsgiverforenings Stilling til Overenskomsten, før Fabrikantforeningen ved Skrivelse af 11. Februar d. A. med-

delte Fagforeningen, at Dansk Arbejdsgiverforening samme Dag havde forkastet den under 2. December 1935 mellem Organisationerne trufne Aftale, hvorhos det tilføjes, at den løbende Overenskomst herefter maatte betragtes som rettidigt opsagt af Fagforeningen.

Under denne Sag har De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og Trælagerarbejdernes Fagforening indklaget Dansk Arbejdsgiverforening for Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn og Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn med Paastand om, at det ved Kendelse statueres, at den den 2. December 1935 underskrevne Overenskomst staar ved Magt, samt at der for Annulleringen af den indgaaede Overenskomst idømmes de Indklagede en Bod, der tillige kan tjene til Dækning af det Indtægtstab, der er paaført Fagforeningens Medlemmer ved at de ikke efter 15. Februar d. A. er aflønnede efter Overenskomsten.

De Indklagede paastaar Frifindelse under Henvisning til, at Overenskomstens Forkastelse er sket i Henhold til det ved Underskriften gyldigt tagne Forbehold.

Forsaavidt Klagerne til Støtte for deres Paastand har anført, at Overenskomsten af 2. December 1935 er *underskrevet uden Forbehold,* og at Overenskomsten allerede af denne Grund har opnaaet endelig Gyldighed, medens dens eventuelle Forkastelse kun skulde have Betydning for det interne Mellemværende mellem Hovedorganisation og Underorganisation, finder Retten ikke at kunne give Klagerne Medhold heri. Man vilde vel anse det for heldigt om Forbehold om Godkendelse altid blev skriftligt fikserede med Angivelse af Tidsfrister og Retsvirkning, men det af Fabrikantforeningens Repræsentant ved Underskriften tagne Forbehold, der har Hensyn til en Bestemmelse i Arbejdsgiverforeningens Love, med hvilken Bestemmelse Fagforeningen maa antages at have været vel kendt, er i og for sig et gyldigt Forbehold ogsaa i Forhold til Medkontrahenten, uanset at Forbeholdet ikke er indført i selve den skriftlige Overenskomst.

Derimod finder Retten, at Klagernes Paastand om Overenskomstens endelige Gyldighed maa tages til Følge, fordi Arbejdsgiverne ikke rettidigt har gjort Brug af Forbeholdet.

Medens Fagforeningens Generalforsamling som nævnt godkendte Overenskomsten allerede faa Dage efter dens Afslutning den 2. December, hvorom der omgaaende blev givet Arbejdsgiverne Meddelelse, blev Overenskomsten behandlet i Dansk Arbejdsgiverforening den 12. December. Man ønskede da at gøre Spørgsmaalet om Overenskomstens Godkendelse til Genstand for nærmere Overvejelse og at søge yderligere Oplysninger, og først den 11. Februar 1936 traf Arbejdsgiverforeningen sin endelige Beslutning om Overenskomstens Forkastelse.

Forbehold om Hovedorganisationernes Godkendelse af indgaaede Overenskomster kan nu vel ikke af de kontraherende Parter anses som en blot Formalitet. Men faktisk er Forholdet det, at de af Underorganisationerne afsluttede Overenskomster kun i Undtagelsestilfælde forkastes af Hovedorganisationen, og at der derfor normalt regnes med Godkendelse. Under disse Omstændigheder finder Retten, at Arbejdsgiverforeningen, saafremt den vilde bevare sin Adgang til at forkaste Overenskomsten, burde have tilkendegivet Fagforeningen dette *inden en rimelig Tids Forløb.* Noget saadant er imidlertid ikke sket, idet Arbejdsgiverforeningen har forholdt sig passiv overfor Fagforeningen i mere end to Maaneder, efter at Sagen fra Fagforeningens Side var bragt til endelig Afslutning. Idet Fagforeningen herefter findes at have haft Ret til at gaa ud fra, at Arbejdsgiverforeningen stiltiende havde godkendt Overenskomsten, vil Klagernes Paastand om, at denne staar ved Magt, være at tage til Følge. Overensstemmende hermed vil de efter den 15. Februar paa Grundlag af den ældre Overenskomst stedfundne Lønudbetalinger være at efterregulere, hvorimod man ikke har fundet tilstrækkelig Grund til yderligere at paalægge de Indklagede nogen Bod. Derimod bør de Indklagede betale Sagens Omkostninger.

Kendelse:

Den ovennævnte den 2. December 1935 indgaaede Overenskomst mellem Trælagerarbejdernes Fagforening og Træindustriens Fabrikantforening for København og Omegn samt Tømmerhandlerforeningen for København og Omegn bør staa ved Magt som en endelig Overenskomst mellem Parterne med Gyldighed og Retsvirkning fra den 15. Februar 1936.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

Sagerne Nr. 2220—2221:

Murere hos Murermester R. Grimnitz, Tønder.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 24. April 1936 i Sag Nr. 2220 og 2221: De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark mod Murermester R. Grimnitz, Tønder.

Ved 2 Klageskrifter, henholdsvis af 17. og 20. Marts 1936, har De samvirkende Fagforbund for Murerforbundet i Danmark indklaget Murermester R. Grimnitz, Tønder, for Brud paa gældende Overenskomst.

Klagerne, der efter Rettens Bestemmelse behandles som een Sag, gaar nærmere ud paa følgende:

I. Indklagede, der er uorganiseret, har den 29. Oktober 1932 indgaaet Overenskomst med Murerforbundets Afdeling i Tønder, hvorved han har forpligtet sig til at overholde den Overenskomst, der til enhver Tid er gældende mellem »Hovedorganisationen for Mesterforeningerne i Byggefagene i Danmark« og »Murerforbundet i Danmark«, og de tilsvarende Regler for Behandling af faglig Strid.

Den 4. Februar 1936 har Indklagedes Søn, R. Grimnitz, udmeldt sig af Murerforbundet med den Begrundelse, at han er indgaaet som Kompagnon i Faderens Forretning. Da Formanden for Murerforbundets stedlige Afdeling næste Dag indfandt sig paa Firmaets Arbejdsplads for at faa det paastaaede Kompagniskab nærmere undersøgt og berede at ville forbyde ham enhver Adgang til Firkræftet, blev han bortvist af Indklagede, der erklæmaets Bygninger.

Forbundet hævder nu, at Indklagede ved denne Optræden har overtraadt Overenskomstens Punkt 11, 1. Stk., der er saalydende:

»Mestrene kan ikke frigøre sig for Overens-

komstens Virkninger ved f. Eks. at overdrage eller bortlicitere sit Arbejde — eller Dele deraf — til en Mester, som Murerforbundet ikke har Overenskomst med. For at et Kompagniskab mellem to eller flere Mestre kan godkendes som legitimt, skal der paa Forlangende af Murerforbundet fremlægges gyldige Beviser for, at de hæfter alle for én og én for alle overfor Bygherre, Leverandører m. v. Endvidere forpligter Mestrene sig til ikke at samarbejde med Murer-, Tømrer- og Bygningssnedkermestre, der ved deres Tiltrædelse af Arbejde paa en Byggeplads er blokerede af Arbejderorganisationer.«

Forbundet, der har Formodning om, at Indklagede i Virkeligheden — i Strid med Overenskomstens Punkt 10, 1. Stk. — beskæftiger Sønnen som uorganiseret Svend, mener i den citerede Bestemmelse at have Hjemmel til at forlange fremlagt i deri omhandlede Beviser for, at der foreligger et virkeligt Kompagniskab, men Forbundet har efter det passerede ladet sig nøje med at tilstille Firmaet til Underskrift saalydende Erklæring:

»Vi undertegnede Murermestre erklærer herved paa Tro og Love, at vi hæfter begge for én og én for begge i den af os etablerede Murermesterforretning overfor saavel Bygherrer som Leverandører.«

Men selv denne Erklæring nægtede man at underskrive.

II. Forbundet gør dernæst gældende, at Indklagede ved at forbyde Fagforeningsformanden Adgang til Firmaets Bygninger har forhindret denne i at udøve sin Ret til som Afdelingens Opmaalermand at være dennes Medlemmer behjælpelig ved Opmaaling af Akkordarbejde hos Indklagede.

III. Endvidere gøres det gældende, at Indklagede i Strid med Overenskomstens Punkt 11, 1. Stk., har overdraget sit Flisearbejde ved en Mejeribygning til en Ovnsætter i Tønder, der ikke har Overenskomst med Forbundet, samt at Indklagede har nægtet at efterkomme en af Forbundets Afdeling fremsat Begæring om lokalt Mæglingsmøde angaaende saavel dette Spørgsmaal som de øvrige Uoverensstemmelser.

IV. Det næste Klagepunkt er, at Indklagede i Strid med den mellem Organisationerne gældende Regel, at en Svend har Ret og Pligt til at gøre en Akkord færdig, den 30. Januar har afskediget Murersvend L. Nielsen fra sit Arbejde i en Pudseakkord og derefter har nægtet at efterkomme Forbundets Begæring om faglig Voldgift i Sagen.

V. Endvidere har Indklagede nægtet at udbetale to af sine Svende forfaldent Overskud paa en Tagakkord under Henvisning til, at der var Underskud paa en tidligere udført Murerakkord. Klagerne har dog i deres mundtlige Fremstilling erkendt, at de to Akkorder var færdige samtidig, og Forbundet har — under Hensyn til Indklagedes Holdning iøvrigt — ikke fremsat Begæring om faglig Behandling af dette Spørgsmaal.

VI. Endelig har Klagerne ved Kontinuationsklage af 14. April 1936 besværet sig over, at Indklagede har afskediget et af Forbundets Medlemmer, fordi dette Medlem krævede Akkord for Opsætning af Korkplader, hvad han var berettiget til.

Klagernes Paastand gaar herefter ud paa, at Indklagede kendes pligtig til at lade de paaklagede Forhold afgøre i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid og til at overholde den gældende Overenskomst samt for Overenskomstbrud idømmes en Bod efter Rettens Skøn.

Da Indklagede, der er lovlig stævnet og har afgivet Svarskrift paa de to Klager af 17. og 20. Marts d. A., derefter er udeblevet fra den i Sagen berammede Domsforhandling, vil der være at afsige Kendelse i Overensstemmelse med Klagernes Paastand, hvorved dog bemærkes følgende:

ad VI. Da Kontinuationsklagen af 14. April d. A. er afgivet efter Indstævningen og saaledes ikke forkyndt for Indklagede med Stævningen, vil denne Klage ikke kunne behandles under Sagen, jfr. § 9, 1. Stk., i Loven om Den faste Voldgiftsret, men vil være at afvise.

ad I. Det kan være tvivlsomt, om Overenskomstens Punkt 11, 1. Stk., der efter Sammenhængen nærmest synes at have andre Forhold for Øje, kan paaberaabes i et Tilfælde som det foreliggende, men Indklagede maa for at konstatere, at Sønnen ikke stadig arbejder som Svend, være pligtig til at afgive en Erklæring som den ham affordrede, og hans Vægring herved har derfor været overenskomststridig.

ad II. Der maa vel gives Klagerne Medhold i, at Indklagede er uberettiget til at nægte Fagforeningens Formand Adgang til Firmaets Arbejdspladser, naar han indfinder sig for at opmaale et Arbejde, men det skønnes ikke at fremgaa tilstrækkelig tydeligt af det oplyste, at saadan Nægtelse foreligger, og dette Klagepunkt kan derfor ikke tages til Følge.

ad V. Hvorvidt Indklagedes Nægtelse af at udbetale det omtalte Overskud har været berettiget eller ej, maa afgøres ved faglig Mægling og Voldgift, og naar Begæring herom fremsættes, vil Indklagede være pligtig at efterkomme den.

Med de af det her anførte følgende Begrænsninger vil Klagernes Paastand være at tage til Følge, saaledes at der ikendes Indklagede en Bod til Murerforbundet, der findes at kunne bestemmes til 300 Kr.

Sagens Omkostninger vil være at udrede af Indklagede.

Kendelse:

Indklagede, Murermester R. Grimnitz, Tønder, bør være forpligtet til at lade de ovennævnte paaklagede Forhold afgøre i Henhold til Regler for Behandling af faglig Strid og bør i det hele overholde den gældende Overenskomst.

I Bod til Murerforbundet bør Indklagede betale 300 Kr.

Sagens Omkostninger betaler Indklagede med 300 Kr.

Det idømte at udrede inden 15 Dage efter denne Kendelses Forkyndelse.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.

REDAKTION OG EKSPEDITION:

Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.

Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.

ARBEJDEREN

MEDDELELSESBLAD FOR DE SAMVIRKENDE FAGFORBUND i DANMARK

NUMER 24 * KØBENHAVN DEN 1. JULI 1936 * 32. AARGANG

De franske Strejker.

Meddelelserne om de store Strejker, som med stor Hast og Voldsomhed bredte sig over hele Frankrig efter Dannelsen af den nye Regering Blum, giver et noget flimrende Billede af Begivenhedernes Forløb og Resultater. Et kan dog allerede nu fastslaas med Sikkerhed: de franske Arbejderes spontane Fremstød er resulteret i betydelige Lønforhøjelser, den lovfæstede 40 Timers Uge, Ret til Ferie med Løn, fuld Anerkendelse af Arbejdernes faglige Organisationer samt af Tillidsmandssystemet. Frankrig, som hidtil paa det socialpolitiske Omraade laa langt tilbage for mange Lande, er dermed pludseligt rykket op i første Række.

De franske Arbejdere har straks høstet Fordele af Folkefrontens Sejr ved Valgene til Deputeretkammeret, der med sin Vedtagelse af de nævnte Lovforslag har virkeliggjort nogle af Fordringerne i Folkefrontens Program. Her som i andre Lande viser det sig atter, hvilken Betydning det har, at der i den lovgivende Forsamling findes et Flertal, der er lydhør overfor Arbejdernes Krav. De tidligere franske Regeringer med deres idelige Lønnedsættelser og Forringelser af Arbejdernes og Funktionærernes Levevilkaar har overbevist de franske Fagforeninger, som rent formelt og af gammel Tradition altid har hævdet og fremdeles hævder deres Uafhængighed af alle politiske Partier, men ikke desmindre har tilsluttet sig Folkefronten og ved Valget gik ind for dennes Kandidater, om Nødvendigheden af at sikre sig fornøden politisk Indflydelse.

For de franske Fagforeninger gælder det nu om at fastholde de opnaaede Fordele, thi selv om disse er forankret i særlige Love, er det en gammel Erfaring, at paa Løn- og Arbejdstidsomraadet selv Lovbestemmelser kun respekteres, naar der bestaar stærke Fagorganisationer, som er i Stand til at overvaage deres Gennemførelse. I Frankrig har Forholdet hidtil været dette, at Arbejderne i de private Erhverv var daarligt organiseret, men i den sidste Tid kan Fagforeningerne opvise en meget stærk Fremgang, og hvis denne fortsættes og befæstes, og der dermed skabes Forudsætning for Bevarelsen af de nu vundne Rettigheder, turde Resultatet af de franske Strejker, og navnlig Indførelsen af 40 Timers Ugen, ikke blive uden Indflydelse paa Forholdene i andre Lande. Vi lykønsker de franske Arbejdere til deres Sejr og udtaler Haabet om, at det vil være dem muligt at bevare Frugterne af deres saa heldigt forløbne Aktion.

Paa den internationale Arbejdskonference betegnede den franske Landsorganisations Generalsekretær, L. Jouhaux, Strejkekampene som en »Revolte mod Elendigheden«. De var en spontan Reaktion imod »Prisstigninger uden Lønforhøjelser«. De franske Arbejderes Lønninger har aldrig hørt til de højeste, og grundet paa de daarlige Organisationsforhold har Arbejdsgiverne i de sidste Kriseaar været i Stand til at trykke Arbejdslønnen yderligere ned i en Række Industrier, der før Krisen opviste de bedste Lønforhold. Her var Misfornøjelsen særlig stor og kom derfor ogsaa først til Udtryk ved »Strejke paa Stedet«, en Form for faglig Aktion, som nu og da forekommer i Lande, hvor Fagorganisationerne er svage. Da Strejkerne tog deres Begyndelse i Metalindustrien, hvor næsten alle Arbejdere var uorganiseret, valgte man denne Aktionsform for at kunne holde sammen paa Arbejderne og forhindre Strejkebrydere i at optage Arbejdet. Selvfølgelig kan en saadan Metode kun anvendes og føres igennem, naar Regeringen ikke sætter sine Magtmidler ind og lader Arbejderne fjerne fra Bedrifterne. Dette skete ikke i dette Tilfælde, tværtimod har Regeringen Blum som ventet taget sig varmt af Arbejdernes Sag og derved bevirket, at Strejkebevægelsen kunde afsluttes med et saa godt Resultat. Landsorganisationen har da ogsaa takket Regeringen for dens aktive Medvirken og dens klare og saglige Stillingtagen.

Som allerede omtalt, opstod og bredte Strejkebevægelsen sig ganske spontant. Det drejede sig altsaa ikke om en af Fagforeninger forberedt og gennemført Aktion. Men selvfølgelig greb den faglige Landsorganisations Ledelse, som kort Tid forinden havde fremsat sine Krav til den nye Rege-

ring, straks ind i Kampen og overtog dennes Førelse. Takket være Statsministerens Mellemkomst lykkedes det at faa Forhandlinger i Gang mellem Repræsentanter for Landsorganisationen og Arbejdsgiverforeningen, og herved opnaaedes der Enighed om en almindelig Overenskomst, hvorefter Lønningerne straks forhøjes med fra 7 til 15 pCt., Organisationsretten anerkendes, og der indføres en Tillidsmandsordning i alle Virksomheder, der beskæftiger over 10 Personer. Det kan i denne Forbindelse have sin Interesse at henvise til, at den franske Landsorganisation tillægger Anerkendelsen af Fagforeningerne og Arbejdsgivernes Beredvillighed til at føre Forhandlinger direkte med Arbejdernes faglige Organisationer den allerstørste Betydning. Hidtil var Forholdet dette, at Arbejdsgiverne overvejende nægtede at forhandle og afslutte Overenskomster med Fagforeningerne. (Ifølge den officielle Statistik bestod der kun Overenskomster for 500.000 af de ialt 9 Millioner Arbejdere i Frankrig.) Jouhaux betegnede endog dette som ikke mindre end Indledningen til en ny Epoke i det franske Organisationslivs Historie.

Angaaende de vigtigste Bestemmelser i de af Deputeretkammeret vedtagne Love meddeler I. F. C.s Pressemeddelelser følgende:

40 Timers Ugen: Denne indføres i »alle industrielle og kommercielle Virksomheder og Filialvirksomheder uanset disses Art: offentlig eller privat, verdslig eller religiøse, selv om de har Karakter af Fagundervisning eller Velgørenhed«. Indførelsen sker i Henhold til Forordninger, som udfærdiges af Myndighederne eller paa Anmodning af en eller flere Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer. I begge Tilfælde skal de interesserede Organisationer tages med paa Raad. De skal i Løbet af en Maaned tilkendegive deres Stilling. Ved Arbejde under Jorden i Kulindustrien skal Arbejdernes Ophold i Gruberne ikke overstige 38 Timer 40 Minutter om Ugen.

Aftalerne vedrørende Lønspørgsmaalet gaar ud paa, at der »ved Gennemførelse af Loven, som ikke maa danne den afgørende Aarsag til en Nedsættelse af Lønnen, ikke maa indtræde nogen Forringelse af Arbejdernes Levestandard«.

Ferie med Løn: Loven foreskriver en aarlig Ferie med Løn paa mindst 14 Dage, heraf mindst 12 Arbejdsdage. Betalingen sker som følger: Ved Time- og Ugeløn skal Ferielønnen andrage det Beløb, der svarer til normal Løn. Ved alle andre Arter af Lønbetaling skal Ferielønnen andrage Gennemsnitsfortjenesten for samme Periode i det foregaaende Aar. Der skal endvidere tages Hensyn til eventuelle Fordele (Naturalydelser etc.), som ikke ydes i Ferietiden.

Kollektivoverenskomster: »Paa Anmodning af en Arbejdsgiver- eller Arbejderorganisation kan Arbejdsministeren eller dennes Repræsentant foranledige Nedsættelsen af en fælles Kommission, der skal søge oprettet en Kollektivoverenskomst indeholdende Bestemmelser vedrørende Forbindelserne mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i en bestemt Industrigren eller et bestemt Handelserhverv for et Omraade eller for hele Landet.« Den fælles Kommission skal være sammensat af et lige stort Antal Repræsentanter for »de mest repræsentative« Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer. Kollektivoverenskomsten skal indeholde Bestemmelser vedrørende Arbejdernes Organisationsret og Meningsfrihed samt Valg af Arbejder-Tillidsmænd i alle Virksomheder med over 10 beskæftigede Personer, Mindsteløn pr. Kategori og Distrikt. Endvidere er der Mulighed for at erklære en Overenskomst for almindeligt bindende.

Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres.

I Dagene den 17.—19. Juni afholdt Dansk Kommunalarbejderforbund sin 15. ordinære Kongres i »Folkets Hus« paa Enghavevej i København. Der var mødt 126 Delegerede foruden Hovedbestyrelsen og Revisorer, desuden 15 Gæster fra Ind- og Udland.

Efter at Sporvejsfunktionærernes Sangkor havde sunget 3 Arbejdersange, der modtoges med stærkt Bifald, aabnede den fungerende Forretningsfører, *Rs. Olsen,* Kongressen med en Velkomsttale og præsenterede Gæsterne. Der var mødt Repræsentanter for Broderforbundene i Norge, Sverige, Finland og Holland. De samvirkende Fagforbund var repræsenteret af Sekretær *Ejler Jensen,* den socialdemokratiske Gruppe i Københavns Borgerrepræsentation ved Redaktør *H. P. Sørensen* og Dansk Postforbund ved *F. Heidemann.*

Dernæst mindedes Forretningsføreren i smukke Ord Forbundets Leder gennem 21 Aar, *Th. Thomsen,* der den 10. Marts i Aar afgik ved Døden, og hvis Enke var til Stede som Gæst.

Forretningsføreren fremhævede Th. Thomsens fremragende Evne til at samle de modstridende Viljer — en Evne, der ikke kunde overvurderes — og pegede iøvrigt paa hans mægtige Indsats for Dansk Kommunalarbejderforbund. Umiddelbart forinden Kongressens Aabning havde man nedlagt en Krans paa Th. Thomsens Grav, og paa Aarsdagen for hans Død vil der blive rejst en Mindesten over ham.

Kongressen paahørte Mindetalen staaende.

Paa de udenlandske Gæsters og den internationale Organisations Vegne talte *Thorbjörn Henriksen,* Norge, og paa de danske Gæsters og De samvirkende Fagforbunds Vegne talte *Ejler Jensen,* begge hilst med kraftigt Bifald. Efter disse Taler foretog Forretningsføreren Afsløring af Forbundets nye Fane.

Til Dirigenter valgtes *Karmark Jensen,* København, og *Fr. Madsen,* Odense.

Beretningen.

Forretningsføreren aflagde derefter Beretning om Virksomheden i den forløbne 4-aarige Kongresperiode. Beretningen var delt i to Hovedafsnit: 1) Ordningen af Grænseforholdene og 2) den almindelige faglige Virksomhed. Forretningsføreren holdt sig i første Omgang udelukkende til

Spørgsmaalet om Grænseforholdene, hvis Løsning har beskæftiget Ledelsen og nødvendiggjort omfattende Forhandlinger dels med De samvirkende Fagforbund, dels med tilgrænsende Organisationer som Dansk Arbejdsmandsforbund, Smedeforbundet, Karetmagerforbundet og Elektrikerforbundet. Han udtalte, at man i det store Hele med Tilfredshed kunde se paa Forløbet af den i 1934 rejste Aktion. Der var nu Haab om, at der i en Aarrække vilde være Fred om Grænsespørgsmaalet i Hovedstadskommunerne, og dermed var skabt Mulighed for et godt Samarbejde med de øvrige Fagforbund. Med Hensyn til Provinsen var de Uoverensstemmelser, der havde været, navnlig med Dansk Arbejdsmandsforbund, i det væsentlige udjævnede, og de Vanskeligheder, som den indgaaede Overenskomst havde medført inden for nogle Afdelinger, var inden Kongressen ordnede derved, at de paagældende Arbejdere havde bøjet sig for Overenskomsten.

Det er beklageligt, sagde Forretningsføreren, at vi har maattet sige Farvel til Kammerater, der er overført til andre Forbund; men vort Forbunds Hovedledelse har handlet, som den under de givne Forhold fandt det rigtigst.

Herom førtes i Eftermiddagsmødet nogen Diskussion, og Kongressen godkendte med alle Stemmer mod 13 den af Hovedbestyrelsen afsluttede Overenskomst.

Forretningsføreren redegjorde derefter for Forbundets almindelige Virksomhed og skildrede herunder i store Træk Lønsagen indenfor Københavns Kommune og erindrede om, at det i sin Tid nedsatte kommunale Fællesudvalg maatte indstille sin Virksomhed paa Grund af den københavnske Likviditetskrise.

Efter at bedre Forhold er indtraadt, har Forbundet gentagne Gange henvendt sig til Magistraten og Borgerrepræsentationens socialdemokratiske Gruppe med Ønske om Genoptagelse af Fællesudvalgets Virksomhed. Alle disse Henvendelser har været forgæves, idet de er blevet afvist under Henvisning til, at Kommunens Økonomi ikke tillader at imødekomme dem.

Derefter henvendte Forbundet sig til De samvirkende Fagforbund og førte forskellige Forhandlinger med denne Hovedorganisation, fra hvilken foreligger Tilsagn om Medvirken til at søge Fællesudvalgets Arbejde genoptaget hurtigst muligt.

Formanden omtalte en Række Sager, der er forhandlet i forskellige Provinsafdelinger, og omtalte udførligt det tyendelønnede Personales stærkt voksende Krav om at komme bort fra Kost- og Logis-Systemet og blive ansat paa almindelige Lønningsvilkaar. Ogsaa for disse Spørgsmaals Vedkommende forelaa Tilsagn fra De samvirkende Fagforbund om Medvirken til Forhandling.

I den efterfølgende Diskussion deltog en lang Række Talere, deriblandt Redaktør H. P. Sørensen, der redegjorde for den socialdemokratiske Gruppes Stilling til Lønsagen. Debatten afsluttedes med den enstemmige Vedtagelse af følgende af Hovedbestyrelsen udarbejdede og foreslaaede Resolution:

Kongressen tager det fra De samvirkende Fagforbund modtagne Svar af 10 Juni 1936 til Efterretning, idet den vedrørende Lønsagen for Tjenestemænd ved Københavns Kommune opfordrer Hovedbestyrelsen til at følge det af De samvirkende Fagforbund givne Raad om ikke at opretholde Kravet om 200 Kr. i Tillæg fra 1. April d. A. som midlertidig Forhøjelse, og sætter sin Lid til, at det ved de Forhandlinger, De samvirkende Fagforbund snarest belejligt vil søge optaget med Magistraten, vil lykkes at faa tilvejebragt et hensigtsmæssigt Forhandlingsgrundlag, ligesom den forudsætter, at den socialdemokratiske Gruppe i Borgerrepræsentationen derefter vil lade Magistraten forstaa, at det nu er Meningen, at disse Forhandlinger skal føre til et Resultat, der kan accepteres.

Vedrørende det modtagne Svar fra De samvirkende Fagforbund i Spørgsmaalet om Afskaffelse af Kost- og Logisystemet for Portører og Husmedhjælpere paa Københavns Kommunes Hospitaler og Stiftelser udtrykker Kongressen sin Tak til De samvirkende Fagforbund for den udtalte Villighed til at søge en Ordning gennemført, saaledes at man i Løbet af en nærmere fastsat Aarrække forlader Kost- og Logisystemet i den Udstrækning, det maatte vise sig praktisk muligt, og faar dette erstattet af en almindelig Aflønningsmaade. Idet Kongressen understreger, at den herved forstaar de for Kommunens Lønarbejdere gældende Lønvilkaar, og idet den udtrykker den Overbevisning, at det i meget vid Udstrækning vil være praktisk muligt at gaa bort fra Kost- og Logisystemet, udtaler den sin Tillid til, at De samvirkende Fagforbund ogsaa paa dette Omraade vil yde sin virksomme Støtte til, at Kommunen snarest forlader et Lønsystem, der forlængst er forladt i alle andre Fag.

Endvidere gentager Kongressen tidligere Kongressers enstemmige Krav om

1) Oprettelse af skriftlige Overenskomster saavel for Tjenestemænd som for Lønarbejdere.
2) 3 Ugers Ferie efter 15 Aars Ansættelse og
3) principielt: Ret til at tage Afsked med fuld Pension ved det fyldte 60. Aar og Pligt til at fratræde ved det fyldte 65. Aar;
subsidiært: Ret til at tage Afsked med fuld Pension ved det fyldte 60. Aar for saadanne Tjenestemænd, der udfører Plejergerning, kontinuerlig eller stærkt skiftende Tjeneste, og Pligt for alt kommunalt Personale til at fratræde med fuld Pension ved det fyldte 65. Aar.

Sluttelig udtaler Kongressen paa ny sin Protest mod den i forskellige Kommuner, deriblandt Københavns Kommune, herskende Tendens til at erstatte Tjenestemænd med løst antaget Arbejdskraft. Under Henvisning til den betydelige Forøgelse af Embedsstillingerne, der stadig finder Sted, opfordrer Kongressen de paagældende Kommuner til at vise samme Hensyn til deres Tjenestemænds berettigede Interesser, hvad enten det drejer sig om underordnede Tjenestemands- eller Embedsstillinger.

Blandt *Kongressens øvrige Vedtagelser* kan nævnes en Opfordring til Regering og Rigsdag til ved Lov at paabyde Tomandsbetjening af Sporvogne og Omnibusser overalt, og følgende to Resolutioner, der var foreslaaet af de kommunale Arbejdsmænds Organisation:

»Dansk Kommunalarbejderforbunds Kongres 1936 paalægger den kommende Ledelse af Forbundet snarest at optage Forhandling med Magistraten om fast Ansættelse af de Arbejdere, der er sygelønsberettigede, og som trods mange Aars Tjeneste ved Københavns Kommune endnu ikke har opnaaet Helaarsbeskæftigelse.«

»Kongressen opfordrer den kommende Ledelse af Forbundet til at arbejde for Indførelse af 14 Dages Ferie for alle helaarsbeskæftigede Arbejdere.«

Endelig vedtoges paa Forslag af Sporvejs- og

Omnibusfunktionærernes Organisation følgende Udtalelse:

»Kongressen henstiller til Hovedbestyrelsen hurtigst muligt at optage Forhandling med samtlige Kommuner om 40 Timers Arbejdsugens Indførelse, uden Fradrag i Lønnen.«

Regnskaberne.

Hovedkasserer *H. Tornkjær* forelagde og gennemgik Forbundets Regnskaber. Den samlede Indtægt i Kongresperiodens fire Aar har for Forbundet udgjort 785.585 Kr. og for Arbejdsløshedskassen 129.069 Kr., ialt altsaa 914.654 Kr. Til Strejkefonden er bevilget 359.231 Kr. Arbejdsløshedskassen har udbetalt 157.000 og har derved haft et Underskud paa omtrent 28.000 Kr. Naar Julehjælpen medregnes, er der ialt udbetalt 170.000 Kr. til arbejdsløse Medlemmer. 1. Januar 1936 havde Forbundet og Arbejdsløshedskassen en samlet Beholdning paa 1.010.700 Kr.

Desuden fremlagde Hovedkassereren Regnskabet for Forbundets Ejendom paa Thorvaldsensvej.

Medlemstallet udgjorde 1. Januar 1936: 10.325 og udviser for de forløbne 4 Aar en Stigning paa ca. 900.

Efter enkelte korte Bemærkninger blev Regnskaberne enstemmigt godkendt.

Valgene.

Til Forretningsfører valgtes med Akklamation *Rs. Olsen.*

Til Hovedkasserer genvalgtes *Tornkjær* med Akklamation, og til Næstformand i Forbundet nyvalgtes Formanden for de kommunale Arbejdsmænds Organisation, *A. C. Hansen.*

Hovedbestyrelsen bestaar af de københavnske Afdelingers Formænd samt af 1 Repræsentant for Øerne og 2 for Jylland. Disse tre Hovedbestyrelsesmedlemmer valgtes paa Kongressen og blev *Fr. Madsen,* Odense, *Daugbjerg,* Randers, og *Kaltoft,* Kolding.

Til Medlemmer af De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab valgtes *Formanden, Næstformanden, Karmark Jensen,* Fru *Brasch* og *Fr. Madsen,* Odense.

Kongressen afsluttedes paa festlig Maade med Afskedstaler og Afsyngelse af »Internationale«.

RUNDSKUE

ET DØDSFALD. Formanden for Dansk Rebslagerarbejderforbund, *Charles Andersen,* Esbjerg, er den 18. Juni afgaaet ved Døden efter nogen Tids Sygdom.

Charles Andersen, der blev 59 Aar gammel, har siden 1921 været Forretningsfører for Forbundet. Han var en veltjent Organisationsmand, der har gjort en betydelig Indsats i sit Forbunds Tjeneste og var afholdt og anset af Medlemmerne, der med Sorg modtog Efterretningen om hans altfor tidlige Død. Charles Andersens Lydhørhed overfor sine Fagfællers Ønsker og hans utrættelige Arbejde for Varetagelsen af deres Interesser vil sikre ham et varigt Minde.

Ved Begravelsen, der foregik den 24. Juni i Horsens, var De samvirkende Fagforbund repræsenteret ved Hans Jacobsen.

NY FORMAND I DANSK KOMMUNALARBEJDERFORBUND. Ved den fornyligt afholdte Kongres i Dansk Kommunalarbejderforbund valgtes Næstformanden, Rs. Olsen, til Formand i Stedet for den afdøde Forretningsfører Th. Thomsen.

Rasmus Olsen, der er 53 Aar, var gennem 26 Aar Maskinmester under Københavns Kommune. Han valgtes i 1913 til Sekretær i Forbundet og blev i 1920 Viceforretningsfører, hvilken Post han beklædte til Forretningsfører Thomsens Død den 10. Marts i Aar, da Olsen konstitueredes som Forretningsfører.

PRODUKTION OG BESKÆFTIGELSE. Det af Statistisk Departement beregnede Produktionsindeks for Maj Maaned har sat en ny Rekord, idet det for denne Maaned er steget til 132 mod 127 for April og 120 for Maj 1935. For Tekstilindustrien er Tallet steget fra 152 til 159, for Beklædningsindustrien fra 140 til 146, for Træindustrien fra 122 til 129, for Sten-, Ler- og Glasindustrien fra 134 til 141, for Jern- og Metalindustrien fra 119 til 128 og for Grafisk og kemisk-teknisk Industri fra 128 til 135. Uforandret er Tallet for Næringsmiddelindustrien og Læderindustrien med henholdsvis 120 og 191.

Beskæftigelsestallet — det gennemsnitlige Antal Arbejdstimer pr. Arbejdsdag — udviser ligeledes en større Stigning, nemlig fra 1.162.000 i April til 1.272.000 i Maj Maaned.

VAREOMSÆTNINGEN MED UDLANDET. Opgørelsen over Danmarks Vareomsætning for Maj 1936 viser, at Indførselen har været 133,8 Mill. Kr. mod 95 Mill. Kr. i April 1936 og 118,3 Mill. Kr. i Maj 1935. Udførselen er steget fra 101,7 Mill. Kr. i April til 109,8 Mill. Kr. i Maj 1936. I Maj 1935 havde Udførselen en Værdi af 100,3 Mill. Kr. Hertil kommer Genudførselen af fremmede Varer, som androg 4,5 Mill. Kr. mod 4,1 Mill. i April og 4,7 Mill. Kr. i Maj 1935. Merindførselen androg saaledes 19,5 Mill. Kr. mod 13,3 Mill. i Maj 1935.

ARBEJDSLØSHEDSTALLET. Arbejdsløsheden er fortsat i glædelig Nedgang. Ifølge Arbejdsløshedsdirektoratets Opgørelse pr. 19. Juni var af samtlige arbejdsløshedsforsikrede Arbejdere 48,663 eller 11,8 pCt. indtegnede som ledige. Dette Antal er 948 lavere end det ved den foreløbige Opgørelse i den foregaaende Uge nævnte Antal og 5554 lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar. Ledighedsprocenten er 1,9 Points lavere end paa det tilsvarende Tidspunkt forrige Aar.

Antallet af personligt tilmeldte (ikke arbejdsløshedsforsikrede) udgjorde 11,363, hvilket er 248 lavere end det i den foregaaende Uge nævnte Antal.

HØJKONJUNKTURER I TEKSTILINDUSTRIEN. I den af Tekstilfabrikantforeningen udsendte Aarsberetning — fra Juni til Juni — hedder det, at Industrien har faaet saa godt som fuld Udnyttelse af Bedrifterne og deraf følgende stærk Arbejderbeskæftigelse samt roligere Afsætningsforhold og bedre Fortjenstmuligheder.

Det samlede Antal præsterede Arbejdstimer hos

Tekstilfabrikantforeningens Medlemmer var noget nær det samme i 1935 som i 1934, nemlig ca. 26 Mill. Timer, og heraf blev tilsammen de 2,6% præsteret som Overarbejde. 75,5% af Arbejderne var i 1935 beskæftiget i en Arbejdstid af mindst 2400 Timer, mens den tilsvarende Procent i 1934 var 77,2. Efter Lockoutens Ophør er Travlheden yderligere steget, saa at det samlede Antal beskæftigede Arbejdere for April Maaned gik op til 13,132, hvilket er *det højeste Antal*, Fabrikerne under Tekstilfabrikantforeningen nogen Sinde har været oppe paa, og som udgør en Stigning fra Gennemsnittet for 1931 paa ca. 5000.

Den samlede udbetalte Arbejdsløn hos Tekstilfabrikantforeningens Medlemmer udgjorde i 1935 25,3 Mill. Kr. mod 25,0 Mill. Kr. i 1934, og den samlede danske Tekstilvareproduktion er for første Gang siden Verdenskrigen naaet op paa et større Kvantum end Importen og dækker ca. 53 pCt. af Forbruget. Der har i udstrakt Grad været arbejdet i 2- og 3-Holds Drift, og det vil med Fabrikernes nuværende Materiel næppe være muligt at drive Produktionen stort højere i Vejret.

NYT FRA UDLANDET

DEN FAGLIGE LANDSORGANISATION I SVEJTS OG FORSVARSSPØRGSMAALET. Den socialdemokratiske Partikongres i Svejts har med 8 Stemmers Flertal forkastet et Forslag om at stemme for Militærbevillingerne. En Urafstemning om denne af et tilfældigt Flertal vedtagne Beslutning er ikke paatænkt. I en Pressemeddelelse konstaterer den svejtsiske Landsorganisation, at Partiet gennem denne Beslutning har skabt »et Modsætningsforhold mellem Partiet og Landsorganisationen«. Derefter skrives i nævnte Pressemeddelelse: »Landsorganisationen har i et Memorandum til Regeringen redegjort for sin Stilling til Bevilling af Midler til Landets Forsvar. Den udtaler sig heri for en Styrkelse af Forsvarsvæsenet. Den gør dette af meget nærliggende Grunde. Den gaar ind for et effektivt Forsvar af et Land, som ved Forfatning og Lov garanterer Arbejderklassen bestemte Rettigheder« ... »Partiets Kandidater har ved Valgene faaet Fagforeningernes Støtte — ikke fordi de var Socialdemokrater, men fordi de altid har vist sig som afgjorte og paalidelige Forkæmpere for Fagforeningernes Krav«. ... »Det er klart, at Landsorganisationens kompetente Organer nu maa tage Stilling til den nye Situation. Et tilfældigt Flertal paa en Partikongres, hvis Sammensætning tilmed er meget omtvistet, er ikke i Overensstemmelse med Partimedlemmernes Flertal, endsige med Flertallet af de organiserede Arbejdere«. Landsorganisationen tror ikke, at en saadan Beslutning kan være bindende for den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe. »Tiden er altfor alvorlig til, at Afgørelsen af et saa vidtgaaende Spørgsmaal kan være afhængig af rene Tilfældigheder. Landsorganisationen haaber, at Rigsdagsgruppen ikke vil medvirke til at bringe Arbejderbevægelsen i en Situation, den ikke kan forsvare overfor sig selv eller overfor Vælgerne.«

FAGBEVÆGELSEN I TJEKKOSLOVAKIET. Den tyske Landsorganisation i Tjekkoslovakiet, som er tilsluttet den fælles faglige Landsorganisation, afholdt i Slutningen af Maj Maaned sin ordinære Kongres i Reichenberg. Af Beretningen fremgaar, at de tyske Fagforbund opviser en langt højere Arbejdsløshedsprocent end de tjekkiske. Der bliver endvidere klaget over, at de tysktalende Arbejdere tilsidesættes ved Ansættelser i Statens og Kommunernes Tjeneste, saaledes at Procentsatsen af tysktalende Arbejdere og Tjenestemænd er synkende og ikke staar i passende Forhold til den tysktalende Befolkning i Landet, der udgør 11%. Af de øvrige Punkter paa Kongressens Dagsorden nævner vi: Økonomi og Socialpolitik, Oplysningsarbejdet, Ungdomsarbejdsløsheden samt Fagbevægelsen og Demokratiet. I den til det sidste Punkt vedtagne Resolution udtaler Kongressen, at den med alle til Raadighed staaende Midler vil forsvare Landets demokratiske Forfatning. Den giver Udtryk for sin Loyalitet overfor den tjekkoslovakiske Republik og for sin Vilje til sammen med Arbejderne af de andre Nationaliteter i Landet at forsvare Republikken i Farens Stund.

Landsorganisationen tæller 213.198 Medlemmer.

ARBEJDSLØSHEDEN I NORGE. Ogsaa Norges Arbejdsløshedstal viser fortsat og væsentlig Nedgang i de sidste Maaneder. Den 15. Juni var der ved Landets 47 offentlige Arbejdsanvisningskontorer tilmeldt 26.139 arbejdssøgende Personer mod 30.923 den 15. Maj og 29.759 den 15. Juni 1935.

LØNBEVÆGELSER OG KONFLIKTER

Havnearbejdernes Fællesforbund og A/S Larsens Plads.

Ved et Fællesmøde den 30. Maj i Arbejdsgiverforeningen behandledes en Klage over, at Havnearbejdernes Fællesforbund havde meddelt A/S *Larsens Plads,* at Forbundets hos Selskabet beskæftigede Medlemmer fra og med den 1. Juni d. A. ikke mere vil foretage den saakaldte Regnskabsførelse.

Da Arbejdsgiverforeningen ganske omgaaende vil indbringe Spørgsmaalet om den bebudede Arbejdsvægrings Lovlighed for Den faste Voldgiftsret, indgik Havnearbejdernes Fællesforbund paa ikke at gøre nogen Forandring i de bestaaende Forhold, saa længe Den faste Voldgiftsret ikke har afsagt Kendelse i Sagen.

Arbejdsmænd i Liseleje.

Da der ikke ved de førte Forhandlinger var opnaaet Enighed mellem Dansk Arbejdsmandsforbund og *Firmaet Brdr. Ryø* om et Stykke Entreprenørarbejde i Forbindelse med et Vandværksanlæg i Liseleje, sendte Forbundet Strejkevarsler, hvorefter Arbejdsstandsning kunde iværksættes Torsdag den 11. Juni.

Arbejdsgiverforeningen protesterede mod Strejkens Lovlighed, og der fandt da et Møde Sted i Arbejdsgiverforeningen den 9. Juni.

Paa Mødet opnaaedes Enighed om det paagældende Arbejdes Betaling, hvorefter de afgivne Strejkevarsler toges tilbage.

Skrædere hos Firmaet Augustinus & Hansen.
En Klage fra Arbejdsgiverforeningen over, at Skræderforbundet kræver Betaling efter Dametilskærernes Priskurant hos et Medlem af Foreningen af Fabrikanter af Herreklæder, *Firmaet Augustinus & Hansen,* behandledes ved et Fællesmøde i Arbejdsgiverforeningen den 16. Juni.

Paa Mødet opnaaedes ikke Enighed, og Arbejdsgiverforeningen meddelte, at den vilde indbringe Sagen for Den faste Voldgiftsret.

Overenskomst for Kvinder hos Firmaet B. Glück.
Efter et resultatløst Møde i Forligsinstitutionen den 17. Juni tog man den rejste Sag overfor *Firmaet B. Glück,* København, tilbage, og ved senere Forhandling er der opnaaet en Overenskomst, som fastsætter Timelønnen til 64 Øre, og, hvor der ikke er Adgang til Akkord, 71 Øre pr. Time. Der skal iøvrigt arbejdes i Akkord i saa vid Udstrækning som muligt, og Akkordbetalingen fastsattes saaledes, at den ligger 25 pCt. over den gældende Timeløn. Overarbejde betales med 50 pCt. Tillæg de 3 første Timer, derefter 100 pCt. Gennemførelse af Ferie paa 6 Hverdage i Forbindelse med 2 Søndage efter et halvt Aars Beskæftigelse. I Ulykkestilfælde betales der 3 Kr. pr. Dag indtil 13 Uger. Overenskomsten træder straks i Kraft og er gældende indtil 1. Juni 1937.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Sag Nr. 2231.

Havnearbejdere i Odense.

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 17. Juni 1936 i Sag Nr. 2231: Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn mod De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdelinger Havnearbejdernes Fagforening i Odense og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense.

Forligsinstitutionens Mæglingsforslag af 10. April 1935 indeholdt bl. a. følgende af de paagældende Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationer vedtagne Bestemmelse:

»I Stedet for de nugældende i Forliget af 4. Juli 1930 indeholdte Bestemmelser om det indenbords Arbejde indføres saalydende Bestemmelse:

Til Arbejdet ombord i Skibe med Trælast paa 250 Stdr. og derover og i andre Skibe paa over 200 Tons d. w. antages Arbejdere fra Land.

Der nedsættes et Nævn bestaaende af 3 Medlemmer fra hver Side med en af disse, eventuelt af Den faste Voldgiftsret, udpeget Formand og Opmand med det Formaal at tilpasse Forholdene, herunder eventuelle Takstspørgsmaal, efter den nye Ordning.

Bestemmelsen træder i Kraft den 1. Oktober 1935, og Nævnet skal have tilendebragt sin Virksomhed senest 2 Maaneder før Ikrafttrædelses-Tidspunktet.«

Den 27. August 1935 blev der mellem Repræsentanter for Dansk Arbejdsmandsforbund og Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark truffet nærmere Aftale om Fremgangsmaaden ved Nævnsbehandlingen, saaledes at Uoverensstemmelser, som efter 1. Oktober maatte opstaa angaaende den nye Bordarbejdsbestemmelse, skulde behandles efter de gældende Regler for Behandling af faglig Strid, dog at Spørgsmaalet, hvis der ikke opnaaedes Enighed ved Mæglingen, skulde indbringes til Afgørelse af det ved Forliget nedsatte Nævn, idet dog kun to af Nævnsmedlemmerne fra hver Side skulde deltage i Sagens Behandling og Nævnet suppleres med en lokal Repræsentant paa hver Side. Opmanden skulde udpeges af Nævnet eller, saafremt Enighed ikke kunde opnaas, af Den faste Voldgiftsret.

Den foran citerede Bestemmelse i Forligsinstitutionens Mæglingsforslag fik bl. a. Betydning ved Losning af M/S »Svalen«, der sejler i Rutefart med Stykgods mellem Odense og København, idet Skibet, hvis Ekspeditør er Skibsmægler C. Hoppe, som er Medlem af Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn, laster 250 Tons d. w.

Paa et den 17. September 1935 afholdt Møde mellem de lokale Havneorganisationer i Odense drøftedes Arbejdsforholdene ved »Svalen«. Ved dette Møde var der Enighed om, at Arbejdere til Udførelse af Losningsarbejdet ombord fremtidig skulde tages fra Land, men Uenighed om Arbejdets Afregning. Skibsmægler Hoppe holdt paa, at Arbejdet, i Lighed med, hvad Tilfældet var med D. F. D. S.s 600 Tons d. w. store Rutebaad, skulde aflønnes med sædvanlig Timebetaling (dengang 105 Øre), medens Havnearbejderne holdt paa, at Bordarbejdet skulde aflønnes efter den overenskomstmæssige Akkordtakst paa 105 Øre pr. Ton, som gælder for Losningen af andre større Baade, der ikke sejler i indenlandsk Rutefart. Til Støtte for sit Standpunkt fremhævede Skibsmægler Hoppe bl. a., at Aflønning efter Timebetaling à 105 Øre hidtil havde fundet Sted, naar Havnearbejdere fra Land undtagelsesvis var anvendt til Udførelse af Bordarbejdet ved Losning af »Svalen«, samt at en Aflønning efter Akkord vilde belaste dette Skib med Udgifter, som vilde umuliggøre dets Konkurrence baade med Banerne og med D. F. D. S.s langt større Rutebaad, der fremdeles skulde losses paa Timebetaling. Efter at det fra Arbejdsgiverside var nævnet som en Mulighed, at Arbejdet kunde tillæmpes saaledes, at Udførelsen i Akkord ikke vilde blive dyrere end Timebetalingen, enedes man om, at der skulde udføres nogle Prøvelosninger for at indhente Erfaringer.

I Skrivelse af 28. September til Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn meddelte Skibsmægler Hoppe, at Havnearbejderne under senere Forhandlinger havde forlangt Skibet losset som Damper til Akkordtakst, men at det vilde være ham umuligt at bære de hermed forbundne Udgifter. Han anmodede derfor Arbejdsgiverforeningen om at indbringe Sagen for det nedsatte Nævn.

Den 1. Oktober ankom »Svalen« til Odense og blev da uden Indsigelse fra Havnearbejdernes Side losset paa Timebetaling, men ved Skibets næste Ankomst den 4. Oktober opstod der Vanskelig-

heder, hvorom Skibsmægler Hoppe i en Skrivelse af s. D. til Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn udtalte, at Havnearbejderne »efter Direktiver fra København« havde forlangt, at der nu skulde losses paa Akkord, medens Hoppe var gaaet ud fra, at Arbejderne var indforstaaede med fortsat Losning paa Timebetaling. I Brevet hedder det videre, at Hoppe havde maattet indgaa paa Arbejdernes Krav, men at dette var sket under Protest. Han anmodede om, at Sagen snarest maatte blive forelagt Nævnet til Afgørelse.

Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn indberettede straks det passerede til Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark, som ved Skrivelse af 7. Oktober tilskrev Dansk Arbejdsmandsforbund overensstemmende hermed og med Tilføjende, at man ikke mente, at Forliget af 10. April afgav Hjemmel for den af Havnearbejderne krævede Afregning. I Skrivelsen hedder det sluttelig, at Sagen, saafremt Dansk Arbejdsmandsforbund ikke umiddelbart kunde tiltræde Sammenslutningens Opfattelse, i Henhold til den mellem Organisationerne trufne Aftale af 27. August ønskedes gjort til Genstand for lokal Mægling med eventuel senere Forelæggelse til Afgørelse af Nævnet.

Imidlertid medførte Uoverensstemmelserne mellem Skibsmægler Hoppe og Havnearbejderne Konsekvenser med Hensyn til hans Forhold til Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense, hvis Medlemmer var beskæftigede i Land i Tilslutning til Udlosningen af Stykgodset. I Skrivelse af 13. Oktober til Foreningen af Arbejdsgivere indenfor Handelsstanden i Odense begærede denne Fagforening Mæglingsmøde afholdt i Anledning af, at Hoppe kun vilde betale Arbejderne Timeløn à Kr. 1,05, og ikke havde villet imødekomme Fagforeningens Krav om, at Arbejdet med Fratagning af Stykgods skulde afregnes efter Akkord, og at der i Henhold til den faglige Overenskomsts § 8, 2. Stk., indtil Akkordtaksten var fastsat, skulde udbetales Arbejderne Kr. 1,26 pr. Time. Fagforeningen erklærede sig indforstaaet med, at denne Sag behandledes i Forbindelse med Havnearbejdernes Sag, men udtalte iøvrigt, at Lager- og Pakhusarbejderne fastholdt deres Krav og nedlagde Paastand paa, at der skulde finde Efterbetaling Sted til Folkene fra og med 1. Oktober 1935.

Skibsmægler Hoppe fandt det nødvendigt foreløbig at efterkomme Lager- og Pakhusarbejdernes Kråv saaledes, at deres Aflønning i Akkord skete paa samme Maade som Aflønningen af Havnearbejderne, men ved to Skrivelser af 15. Oktober henholdsvis til Havnearbejdernes Fagforening og til Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening meddelte han, at han ikke kunde anerkende de stillede Krav og maatte forlange de Beløb, der var eller vilde blive betalt udover det almindelige, refunderet.

Den 21. Oktober afholdtes der mellem Repræsentanter for Dansk Arbejdsmandsforbund og Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark et Møde til Behandling dels af Havnekonflikten i Odense, dels af en Række Uoverenstemmelser vedrørende andre Havnebyer. For Odense-Sagens Vedkommende krævede Arbejderne Akkordbetaling eller i Mangel heraf forhøjet Timeløn. Der kunde mellem Skibsmægler Hoppe og de lokale Fagforeninger være opnaaet Enighed om en Timeløn paa Kr. 1,48, men Arbejdsgiverorganisationerne vilde ikke godkende dette, og Forhandlingerne sluttede med en Udtalelse om, at denne Sag henvistes til Afgørelse af det i Forligsinstitutionens Mæglingsforslag omhandlede Nævn. Samme Udfald fik en anden af de paa Mødet behandlede Sager, hvorimod Enighed ikke opnaaedes om Afgørelsesmaaden for de øvrige paa Mødet behandlede Sager, idet Dansk Arbejdsmandsforbund krævede ogsaa disse Sager undergivet Nævnsbehandling, medens Sammenslutningen holdt paa, at disse sidste Sager skulde afgøres ved faglig Voldgift.

Der opstod derhos Strid mellem Organisationerne om, hvorvidt Uoverensstemmelserne skulde behandles under ét eller under forskellige Sager. Dansk Arbejdsmandsforbund krævede *samlet Nævns*behandling af *alle* Sagerne, altsaa ogsaa Odense-Sagen, hvorimod Sammenslutningen krævede hver enkelt af Sagerne behandlede for sig. Ved to Klager af 25. November 1935 (Nr. 2184 og 2185) indklagede Dansk Arbejdsgiverforening paa Havnesammenslutningens Vegne De samvirkende Fagforbund paa Dansk Arbejdsmandsforbunds Vegne for Den faste Voldgiftsret bl. a. med Paastand om, at Dansk Arbejdsmandsforbund kendtes pligtig til at medvirke til Etablering af Nævnsbehandling af de to Sager, herunder Odense-Sagen, og faglig Voldgift af de andre Sager, medens De samvirkende Fagforbund paastod samtlige Sager, herunder Odense-Sagen, henvist til Afgørelse af Nævnet, subsidiært af samme faglige Voldgift.

Den 13. December afholdtes i Den faste Voldgiftsret forberedende Møde til Behandling af de indkomne Klager, ved hvilken Lejlighed Parterne meddelte, at de udenretligt var blevet forligte.

Aftalen mellem Parterne gik bl. a. ud paa, at Odense-Sagen skulde undergives Nævnsbehandling.

I Henhold hertil rettede Sammenslutningen den 17. December Henvendelse til Dansk Arbejdsmandsforbund om at medunderskrive og videresende en Fælles-Henvendelse til Den faste Voldgiftsret om Udmeldelse af Nævnets Formand, hvilken Fælles-Henvendelse af Dansk Arbejdsmandsforbund den 28. s. M. blev videresendt til Den faste Voldgiftsret, som derefter udmeldte en Formand for Nævnet.

Sagen behandledes paa et Nævnsmøde den 22. Januar 1936. Der opnaaedes ikke her Flertal for en Afgørelse, og den 5. Februar afsagde Nævnets Formand en Opmandskendelse, ved hvilken det statueredes, at Dansk Arbejdsmandsforbunds Paastand om Indførelse af Akkordtakst eller Forhøjelse af Timelønnen ved Lastning og Losning af M/S »Svalen« i Odense Havn ikke kunde tages til Følge.

Efter Afsigelsen af denne Kendelse er Arbejdet saavel for Havnearbejdernes som for Lager- og Pakhusarbejdernes Vedkommende aflønnet med almindelig Timeløn. Derimod vilde Fagforeningerne

ikke anerkende et af Skibsmægler Hoppe fremsat Krav om Refusion af de Beløb, han har udbetalt i Arbejdsløn udover den overenskomstmæssige Timeløn.

Under nærværende Sag har Dansk Arbejdsgiverforening for Sammenslutningen af Havne- og Købmandsorganisationer i Danmark og Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn indklaget De samvirkende Fagforbund for Dansk Arbejdsmandsforbund og dettes Afdelinger, Havnearbejdernes Fagforening i Odense og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense, med Paastand om, at der for Tilsidesættelse af den afsagte Nævnskendelse paalægges Dansk Arbejdsmandsforbund, Havnearbejdernes Fagforening i Odense og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening i Odense en Bod, der tillige kan tjene til Dækning af den Skibsmægler C. Hoppe som Følge af Kravet paa Akkordafregning paaførte Merudgift, der opgøres for Havnearbejdernes Vedkommende til 3309 Kr. 24 Øre, for Lager- og Pakhusarbejdernes Vedkommende til 1390 Kr. 62 Øre, ialt 4699 Kr. 86 Øre.

De Indklagede paastaar Frifindelse og anfører til Støtte herfor, at det paa Mødet den 17. September blev aftalt, at der skulde foretages nogle Prøvelosninger med »Svalen« efter Overenskomstens Akkordsatser for Stykgods, Kr. 105 pr. Ton, hvorefter man skulde vende tilbage til den endelige Pris. Paa Grundlag heraf er der arbejdet og afregnet, uden at der af Foreningen af Arbejdsgivere ved Odense Havn er meddelt Havnearbejderne noget om, at Arbejdet ikke længere skulde aflønnes med Akkord. Nævnskendelsen kan derfor efter de Indklagedes Formening kun tage Sigte paa den fremtidige Afregning og kan ikke have tilbagevirkende Kraft paa det allerede afregnede Arbejde.

Retten kan ikke give de Indklagede Medhold i disse Betragtninger.

Ved den afsagte Opmandskendelse er det statueret, at Forligsinstitutionens Mæglingsforslag alene har ændret Havnearbejdernes Ret til at deltage i Bordarbejdet, men ikke har givet Arbejderne Ret til Aflønning i Akkord eller Forhøjelse af den tidligere Timeløn, og at det samme gælder for Lager- og Pakhusarbejderne. Men naar saaledes Grundlaget for de af Arbejderne rejste Krav *fra først af* har manglet, følger det af Sagens Natur og stemmer med almindelig fulgt Praksis, at en saadan Afgørelse maa medføre en Omregulering af den i Strid med Kendelsens Resultat stedfundne Aflønning af det Arbejde, der har givet Anledning til Tvisten, og om hvis Aflønning der tilmed af vedkommende Arbejdsgiver er taget Forbehold. En Afvigelse fra denne Regel maatte støttes paa afgørende Grunde, og Retten kan ikke i saa Henseende tillægge den af de Indklagede paaberaabte Aftale om Foretagelse af nogle Prøvelosninger afgørende Betydning. Selv om Arbejderne maaske kan have haft Føje til at anse de første i Oktober Maaned foretagne Losninger for endeligt afregnede, maatte de i hvert Fald efter Modtagelsen af Skibsmægler Hoppes Breve af 15. Oktober og efter Sagens Indbringelse for organisationsmæssig Mægling den 21. Oktober være klar over, at de ikke kunde betragte de stedfundne Afregninger som endelige. Det ses ogsaa af Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforenings omtalte Skrivelse af 13. Oktober, at denne Fagforening er gaaet ud fra, at en Afgørelse til Gunst for Fagforeningen skulde have Virkning fra 1. Oktober. De to Fagforeninger kan herefter ikke fritages for at yde den af Klagerne paastaaede Refusion, men under Hensyn til Forholdenes Uklarhed i Begyndelsen af Oktober findes det af Klagerne paastaaede samlede Refusionsbeløb paa ca. 4700 Kr. at burde nedsættes til 4000 Kr. at fordele som nedenfor anført.

Hvad angaar Dansk Arbejdsmandsforbund, finder Retten ikke Grundlag for Klagernes Paastand om, at dette Forbund *i det hele* gøres medansvarligt for Tilbagebetalingen af Beløbet. Særlig bemærkes, at det overfor Dansk Arbejdsmandsforbunds Benægtelse ikke er bevist, at de af de lokale Fagforeninger rejste Krav er stillede efter Dansk Arbejdsmandsforbunds Direktiver.

Derimod finder Retten at maatte gøre Dansk Arbejdsmandsforbund ansvarligt for, at de af Skibsmægler Hoppe under Protest udbetalte Beløb har naaet en saa betydelig Højde.

Som foran fremstillet blev der paa Mødet den 21. Oktober truffet en klar Aftale om, at Odense-Sagen skulde overgaa til Behandling af Nævnet, og Retten finder ikke, at Dansk Arbejdsmandsforbund har haft nogen Føje til at paastaa *denne Sag* sammenkædet med de i andre Havnebyer verserende Konflikter, om hvis Behandlingsmaade der var Uenighed. Nævnsbehandlingen af Odense-Sagen er som Følge af det af Dansk Arbejdsmandsforbund saaledes indtagne Standpunkt trukket unødvendigt i Langdrag, og naar henses til, at Dansk Arbejdsmandsforbund først gennem Havnesammenslutningens Skrivelse af 7. Oktober og senere gennem Forhandlingerne paa Mødet den 21. s. M. maatte være klar over, at Akkordafregningen ved Losningen af »Svalen« fandt Sted under Protest, og at Sagens Afgørelse derfor havde Hast, idet der vilde løbe forøgede Udgifter paa, hvis Afgørelsen trak ud, findes det at burde paalægges Dansk Arbejdsmandsforbund et Medansvar overfor Skibsmægler Hoppe, efter Omstændighederne saaledes, at Dansk Arbejdsmandsforbund betaler 2000 Kr. af det Skibsmægler Hoppe tilkendte Beløb, medens Resten fordeles med 1500 Kr. paa Havnearbejdernes Fagforening og 500 Kr. paa Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening.

Sagens Omkostninger bør udredes af de Indklagede.

Kendelse:

Dansk Arbejdsmandsforbund, Havnearbejdernes Fagforening i Odense og Lager- og Pakhusarbejdernes Fagforening sammesteds bør til Skibsmægler C. Hoppe betale henholdsvis 2000 Kr., 1500 Kr. og 500 Kr.

Sagens Omkostninger betaler de Indklagede med 300 Kr.

REDAKTØR: CHR. JENSEN.
REDAKTION OG EKSPEDITION:
Rosenørns Allé 12, 2. S., København V. Telefoner 3541 og 10541.
Trykt i Dansk Andels Trykkeri, København.